



ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

(ပထမတွဲ)

~~~~~

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

နိဿယ ဂန္ထာရ်

ပညတ္တော ဝိနယော ယေန၊ သာဝကာနံ သုခါဝဟော။  
 ကရုဏာပုဏ္ဏစိတ္တေန၊ ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ။  
 လောကေကာစရိယံ နန္ဒာ၊ တံ သမ္ဗု သသာဝကံ။  
 ပေသလာဝဿယာ ပုဏ္ဏာ၊ ယာ ဝိမတိဝိနောဒနိ။  
 တဿာ ဝိနယဋ္ဌိကာယ၊ သင်္ခေပနဝနိဿယံ။  
 လိခိဿံ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာ-မသဉ္စောဒိတော ပရိ။

ကရုဏာပုဏ္ဏစိတ္တေန၊ မဟာကရုဏာပြည့်လျှမ်းသော ရွှေနုလုံးတော် ရှိတော်  
 မူသော။ ယေန ဗုဒ္ဓေန၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ သူတော်  
 ကောင်း တရား ပြန့်ပွားမြင့်တက် တည်ရစ်စေခြင်းငှာ။ သာဝကာနံ၊ တပည့်သား  
 တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ သုခါဝဟော၊ ပစ္စုပ္ပန်ချမ်းသာ တမလွန်  
 ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်ပေတတ်သော။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းကို။  
 ပညတ္တော၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ (တနည်းကား) ယေန ဗုဒ္ဓေန၊ အကြင်မြတ်  
 စွာဘုရားသည်။ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားတော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။  
 ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ တရား၌ တည်စေသဖြင့်။ သုခါဝဟော၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေ  
 တတ်သော။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို။ ကရုဏာပုဏ္ဏစိတ္တေန၊ မဟာကရု  
 ဏာဖြင့် ပြည့်လျှမ်းသော ရွှေနုလုံးတော်ဖြင့်။ ပညတ္တော၊ ပညတ်တော်မူအပ်  
 ပြီ။ (တနည်းကား) ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ သူတော်ကောင်းတရား တည်ခြင်းကို။ အာဝ  
 ဟော၊ ရွက်ဆောင်တတ်သော။ သုခေါ၊ ချမ်းသာရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်  
 သော။ ဝိနယော၊ ကို။ (တနည်းကား) ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ တရား၌ တည်သဖြင့်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌိကာနိဿယ

သုခါဝဟော၊မပင်မပန်း ချမ်းသာသဖြင့် ရွက်ဆောင်အပ်သော။ ဝိနယော၊ ကို။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ပညတ္တော၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ (တနည်းကား) သာဝကာနံ၊ တို့ကို။ သုခံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့။ (ဝါ) သုခံ၊ မဂ် ဖိုလ်ချမ်းသာကို။ သာဝကာနံ၊ တို့သို့။ အာဝဟော၊ ဆောင်တတ်သော။ ဝိနယော၊ ကို။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ ရှေးရှေးသော ဘုရားရှင်တို့၏ သဘောဓမ္မတာ၌ တည်တော်မူသဖြင့်။ ပညတ္တော၊ ပြီ။

သဓမ္မံ၊ တရားဆယ်ပါးနှင့် တကွဖြစ်တော်မူသော။ သသာဝကံ၊ တပည့်သား သံဃာတော်နှင့် တကွဖြစ်တော်မူထသော။ လောကေကာစရိယံ၊ လောကသုံးပါး၌ ပြိုင်ဖက်ကင်းမြောက်တယောက်တည်းသာ ဆရာဖြစ်တော်မူထသော။ တံ-ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ နတ္တာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ (တနည်းကား) လောကေကာစရိယံ၊ လူသုံးပါးတို့၏ မြတ်သော ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း။ (တံ အဿ ဓမ္မံ အဿ သာဝကံ-ပုဒ်ဖြတ်။) အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကိုလည်းကောင်း။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကဉ္စ၊ တပည့်သားတော်ဖြစ်သော အရိယာသံဃာတော်ကို လည်းကောင်း။ နတ္တာ-နမာမိ၊ ၏။ (စသဒ္ဓါလုတ္တနိဒ္ဓိတည်း) နတ္တာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ပေသလာဝဿယာ၊ သီလကိုချစ်ကုန်သော လဇ္ဈိသူတော်ကောင်း ရဟန်းတို့၏ ကိုးကွယ် မှီခိုရာဖြစ်ထသော။ ပုဏ္ဏာ၊ အနက်အဆုံးအဖြတ်ဖြင့် ပြည့်ထသော။ ဝိမတိဝိနောဒနီ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီအမည်ရှိသော။ ယာ ဝိနယဋ္ဌိကာ၊ အကြွင်း ဝိနည်းဋ္ဌိကာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿာ ဝိနယဋ္ဌိကာယ၊ ထို ဝိနည်းဋ္ဌိကာ၏။ ပရံ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ ပညာရှိတို့ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော။ သဇေပနဝနိဿယံ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော နိဿယသစ်ကို။ သဓမ္မဋ္ဌိတိကာမသဉ္ဇောဒိတော၊ သူတော်ကောင်းတရား တည်ခြင်းကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သမ္မာဆန္ဒသည် ကောင်းစွာတိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကေ၊ သူတော်ကောင်းတရား တည်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော သံယုတ်အဋ္ဌကတာစသောကျမ်းဂန်တို့ကို။ အာမသံ အာမသန္ဓေန၊ နိဿယစီရင်သော အားဖြင့် သုံးသပ်တော်မူသော ညောင်ကန်ဆရာတော်မြတ်သည်။ စောဒိတော၊ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (သဒ္ဓမ္မော ဂရုကာ-တဗ္ဗော သရံ ဗုဒ္ဓာနသာသနံ-ကဲ့သို့ ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း၌ နာဝိဘတ်ကို အံ့ပြုသည်) (တနည်းကား) တဿာ ဝိနယဋ္ဌိကာယ၊ ၏။ သဇေပနဝနိဿယံ။ အကျဉ်း ဖြစ်သော နိဿယသစ်ကို။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကံ၊ သူတော်ကောင်းတရား တည်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဣတော၊ ဤ ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌိကာမှ။ ပရံ၊ တပါးသော သာရတ္ထဒီပနီ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၊ ဝိနယာလင်္ကာရ စသော ကျမ်းဂန်ကိုလည်း။ အာသဉ္ဇော



ဂန္ထာရမ္မကထာ

၃

အာမသန္တော၊ အလှည့်လှည့် အပတ်ပတ် သုံးသပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (ဒ-ကား အာဂုံ။ အာကာသာနဉ္စ၊-ကဲ့သို့ ဣပစ္စည်း သတ္တ) (တနည်းကား) သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ-ကော။ အတ္ထုက္ကံသန စသည်မအောင်း သူတော်ကောင်းသဘော၌ တည်သည် ဖြစ်၍။ အာမသံ၊ ဤဋီကာကျမ်းကို သုံးသပ်သော။ ပရဉ္စ၊ သူတပါးကို လည်း။ ဝါ၊ အာမသဉ္စ။ သုံးသပ်သော စာသင်သားအပေါင်းကိုလည်း။ ပရံ၊ လွန်စွာ။ ဥဒိတော၊ ဝမ်းမြောက် နှစ်သက် အားတက်စေလျက်။ အဟံ၊ ငါသည်။ လိခိဿံ၊ ရေးသားပေအံ့။

ဂန္ထာရမ္မကထာ

☞ (၁) ကရုဏာ ပုဏ္ဏဟဒယံ၊ မဟာကရုဏာပြည့်လျှမ်းသော ရွှေနှလုံးတော် ရှိထသော။ ဟိတဒါယကံ၊ လူနတ်တို့အား စီးပွားချမ်းသာကို ပေးတတ် သော။ သုဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း။ ဝိမလံ၊ ကိလေသာအညစ် အကြေး ကင်းဝေးစွာထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကိုလည်း ကောင်း။ ဂုဏသမ္ပဒံ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ (ဝါ) ဂုဏ်ကို ကောင်းစွာ ပေးတတ်ထသော။ ဝါ၊ သီလအစရှိသောဂုဏ်ကြောင့် ကောင်းစွာ ပေးလှရာဖြစ်ထသော၊ သံဃဉ္စ၊ အရိယာသံဃာတော်အပေါင်း ကိုလည်းကောင်း။ နတ္တာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နတ္တာ၊ ပြီး၍။ (လိခိဿာမိဉ္စ စပ်)။

(သာရတ္ထဒီပနီ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိတို့သည် တောင်ကြီးပမာ ရှိပါပြီးဖြစ် လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဝိနည်းဋီကာကို စီရင်ဦးမည်နည်း-ဟူသော စောဒနာကို ပိတ်ဆို့၍ ပဋိညာဉ်ပြုခြင်းငှာ “ဝဏ္ဏနာ”စသောဂါထာ တို့ကို မိန့်သတည်း။)

ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏။ ဝါ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ ပုဗ္ဗ-ကေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဆရာတို့သည်။ ကတ၊ ပြုစီရင်အပ်ကုန်သော။ အနေက၊ များစွာကုန်သော။ နာနာနယသမာကုလ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့် ပြွမ်းကုန်သော။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ယာ ဝဏ္ဏနာ၊ အကြင် ဋီကာဟောင်းကျမ်းဂဏ္ဍိပုဒ်တို့သည်။ ကိဉ္စာပိ အဟေသုံ၊ အကယ် ၍ကား ရှိကုန်၏ရှင့်။ (ကိဉ္စာပိ-ထည့်သည်။ ပနလည်း ထည့်ဦး)ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ရှိပေတမုံလည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဋီကာဟောင်းကျမ်း၊ ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့တွင်။ ကာစိ၊ အချို့သော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာသည်။ သုဝိတ္ထိဏ္ဏာ၊ အလွန်ကျယ်လွန်းစွာ၏။ ဂန္ထတော၊ အကုံးအဖွဲ့ကြောင့်။ ဒုက္ခောဂါဟာ စ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့သည်လည်း။ ဝါ၊ အယူခဲ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောအရာ၌။ အတ္ထ

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

တော စာပိ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓတော စာပိ။ သဒ္ဓါအား  
ဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိရဒ္ဓါ။ ချွတ်ယွင်း၏။

ကာစိ၊ အချို့သောဂဏ္ဌိပုဒ်တို့လည်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော အရာတို့၌။  
အပုဏ္ဏာ၊ မပြည့်စုံကုန်။ ကာစိ။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိအမည်ရှိသော အချို့ဋီကာသည်  
လည်း။ သမ္မောဟကာရိနိ၊ သောတုဇနတို့ တောဝေဖွယ်ကို ပြုတတ်၏။  
တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ တာဟိ၊ ထိုဋီကာကောင်းကျမ်း၊ ဂဏ္ဌိပုဒ်တို့မှ။ သာရံ၊  
အနှစ်သာရကို။ သင်္ခေပရူပတော၊ အကျဉ်းအုပ်သောအားဖြင့်။ သမာဒါယ၊  
ကောင်းစွာယူ၍။

လိနတ္ထဉ္စ၊ ကွယ်သော အနက်ကိုလည်း။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှား  
ပြလျက်။ ဝိရဒ္ဓဉ္စ၊ ဆန့်ကျင်သော အရာကိုလည်း။ ဝိသောဓယံ ဝိသောဓ-  
ယန္တော၊ သုတ်သင်လျက်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကျမ်းဂန်တို့၌။ ဥပဋ္ဌိတနယဉ္စာပိ၊  
ထင်သော နည်းကိုလည်း။ ပကာသယံ ပကာသယန္တော၊ ထင်ရှားပြလျက်။

လဟုဝုတ္တိနံ၊ ပေါ့ပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်း  
တို့၏။ ဝိနယော၊ ဝိနည်း၌။ ဝိမတိံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဆေတုံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှာ။ သင်္ခေ-  
ပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏။ ဝါ၊ ဝိနည်း  
အဋ္ဌကထာ၌။ လိနတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကွယ်သော အနက်ကို ဖွင့်ရာ ဖွင့်ကြောင်း ဖြစ်  
သော ဋီကာကျမ်းကို။ လိခိဿာမိ၊ ရေးပေအံ့။

ဝဏ္ဏနာ နိပုဏာ-စသော ဒုတိယဂါထာဖြင့် မိမိ၏ အတ္တုက္ကံသန၊  
ပရဝတ္တနကင်းသော အဖြစ်ကို ပြ၏။

တတ္ထ' ကာစိ ။ပ။ သမ္မောဟကာရိနိ တဿ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်  
သုဝိတ္တိဏ္ဏ ဒုက္ခောဂါဟဖြစ်သော ဋီကာဟောင်းတို့ဖြင့် ဝိနည်းအဋ္ဌ  
ကထာ၏ အနက်ကို မသိနိုင်၍ ပင်ပန်းကုန်သော သောတုဇနတို့ကို  
အာရုံပြု၍ မိမိအား ကရုဏာဖြစ်သည်ကို ပြ၏။

တာဟိ သမာဒါယ သာရံ သင်္ခေပရူပတော - ဟူသောပါဠိဖြင့်  
ဤဋီကာထက်အလွန် တပါးသောဋီကာတို့၌ အနှစ်သာရရှိနိုးထင်ကုန်  
သော သောတုဇနတို့၏ အာသာကို ဖြတ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ မှီရာကို  
ပြသောအားဖြင့် မိမိဋီကာ၏ ပညာရှိတို့ ပမာဏမူလောက်သော အဖြစ်  
ကို ပြ၏။

လိနတ္ထဉ္စ။ပ။မကာသယံ - ဟူသောပါဠိဖြင့် ကရုဏပ္ပကာရကို ပြ၍  
သောတုဇနတို့အား ဝမ်းမြောက်စေ၏။

ဝိမတိံ ဆေတုံ-ဖြင့် ကျမ်း၏ အကျိုးကို ပြ၏။

သင်္ခေပေန-ဖြင့် ပမာဏကိုပြ၏။

ဝန္တရာဇ်ကထာဝဏ္ဏနာ

ဝန္တရာဇ်ကထာဝဏ္ဏနာ

ဝိနယသံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏ အစဉ်။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ နမသိတုကာမော၊ ရှိခိုးလိုသော မဟာဗုဒ္ဓသောသ ဆရာသည်။ တဿ၊ ထိုရတနာသုံးပါး အပေါင်း၏။ ဝိသိဋ္ဌဂုဏယောဂသန္ဓိ- သနတ္ထံ၊ ထူးသော ဂုဏ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို ကောင်းစွာပြခြင်းငှာ။ “ယော ကပ္ပကောဋီဟိပိ”-တိ-အာဒိ၊ ယော ကပ္ပကောဋီဟိပိ-အစရှိသော သုံးဂါထာ ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

ရှိခိုးခြင်းကို ပြုလိုသောဆရာသည် ရှိခိုးခြင်းကိုသာ ပြုရာ၏။ ဝန္တဂရု ဖြစ်အောင် ဝိသိဋ္ဌဂုဏယောဂကို မပြသင့်တကား-ဟု စောဒနာ၍ တက်။

ဟိ ဒဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ယင်းစကားမြဲမြံသည်ကို ပြုဦးအံ့။ ဝိသိဋ္ဌဂုဏယောဂေန၊ ထူးသောဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝန္တနာရဟဘာဝေါ၊ ရှိခိုးထိုက်သော အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝန္တနာရဟဉ္စ ရှိခိုးခြင်း၊ အဝန္တနာရဟဉ္စ ရှိခိုးခြင်းတို့သည် အကျိုး အတူတူဖြစ်လျှင် ယင်းစကား မသင့်သေး-ဟု စောဒနာ၍ တက်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝန္တနာရဟေ၊ ရှိခိုးထိုက်သော ရတနာသုံးပါး၌။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော။ ဝန္တနာ၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ ယထာဓိပေတံ၊ အကြင်အကြင်အလိုရှိ အပ်သော။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ (၂) သာဓေတံ၊ ပြီးစေ၏။

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏ အစဉ် ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးလိုသောဟု ဆို ၏။ ထိုသို့ ရှိခိုးခြင်းသည် အဘယ်သို့သော အကျိုးရှိပါသနည်း-ဟု မေး၍ တက်။

စ၊ ရှေးဦးဝါကျ၌ ဒေါသရောက်သည်ကို ပယ်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ သံဝဏ္ဏနာ- ရမ္ဘေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၏ အစဉ်။ ရတနတ္ထယပဏာမကရဏပယောဇနံ၊ ရတနာ သုံးပါးအပေါင်းအား ရှိခိုးခြင်း၏ အကျိုးကို။ တတ္ထ၊ တတ္ထ၊ ထိုထို ဋီကာကျမ်း တို့၌။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားဖြင့်။ အာစရိယာ၊ ဋီကာဆရာတို့သည်။ ပပဉ္စေန္တိ၊ ချဲ့ကုန်၏။

ဝိနယသံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ-စသော ပဌမဝါကျ၌ စောဒနာကို ဝိသိဋ္ဌ- ဂုဏယောဂေနဟိ-စသော ဒုတိယဝါကျဖြင့် ဖြေပါသော်လည်း မပြေ မပြတ်ရှိသောကြောင့် ယင်းစောဒနာကိုပင် ဖြေခြင်းငှာ “ဝန္တနာ- ရဟေ စ”ဟူသော တတိယဝါကျကို အားထုတ်သောကြောင့် ထိုဝါ ကျ၌ စသဒ္ဒါကား ဥပဿာသတည်း။ ဝန္တနာရဟေ စ-အစရှိသော ဝါကျဖြင့်ဖြေ၍ ဖြတ်ပြီးမှ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ-စသော ပဌမဝါကျ၌

စောဒနာ ရှာကြံ၍ တင်ပြန်သည်ကို ဖြေခြင်းငှာ “ဧတ္ထ စ” အစ ရှိသော ဝါကျကို အားထုတ်သောကြောင့် ဤ “ဧတ္ထ စ” ၌ စသဒ္ဒါ ကား ဝါကျာရမ္မတည်း။ ဝါကျာရမ္မ၊ ဥပနာသတို့သည် အထူးမရှိ ဟူ၍လည်း မဏိမဉ္ဇူ၌ဆို၏။ ပမာဏပယောဇဉ်တို့ကို တပါးသော ဋီကာဆရာတို့ကဲ့သို့ များစွာ ချဲ့အံ့လော၊ ပေယျာလခံ၍ ချန်ခဲ့အံ့ လော-ဟု စောဒနာ။

မယံ ပန၊ ငါတို့တမူကား။ ဣဓ၊ ဤကျမ်း၏ အစ၌။ အဓိပ္ပေတမေဝ၊ အလိုရှိအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဒဿယိဿာမ၊ ပြပေကုန်အံ့။

ပြမည်ဆိုသည့် အတိုင်း ပြလို၍ တသ္မာ-စသည်ကို မိန့်သည်။

ယထာဓိပ္ပေတမတ္ထံ သာဓေတိ-ကို စွဲ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ သံဝဏ္ဏနာရမ္မေ၊ အဋ္ဌကထာ၏ အစ၌။ ရတနတ္ထယပဏာမကရဏံ၊ ရတနတ္ထယ ပဏာမကို ပြုခြင်းသည်။ ယထာပဋိညာယ၊ အကြင်အကြင် ဝန်ခံအပ်သော။ သံဝဏ္ဏနာယ၊ အဋ္ဌကထာ၏။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။ ပရိသမာ ပနတ္ထံ၊ ပြီးခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပဏာမပယောဇဉ် တို့သည် နှစ်သက်ဖွယ်ချည်း ဖြစ်ကုန်လျက် အန္တရာယ်ကင်း ကျမ်းပြီးခြင်းကိုသာ အထူးအလိုရှိခြင်းကို အဘယ် ကြောင့် သိအပ်သနည်း မေး။

တထာ ဟိ၊ ထိုသို့အန္တရာယ်ကင်း၊ ကျမ်းပြီးခြင်းကို အထူးအလို ရှိအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ “တဿာနုဘာဝေန ဟတန္တရာယော” တိ၊ တဿာနုဘာဝေန ဟတန္တရာယော-ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သည်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။

အန္တရာယ်ကင်း၊ ကျမ်းပြီးခြင်းကို လိုသည်ကား အကြောင်း။ တဿာနုဘာဝေန ဟတန္တရာယော-ကို ဆိုသည်ကား အကျိုး။ အကျိုး ကို ဆ၍ အကြောင်းကို သိရသည်ဟူလို။

ရတနတ္ထယပဏာမဖြင့် အနန္တရာယပကရဏသိဒ္ဓိအကျိုးသည် အဘယ် ကြောင့် ဖြစ်အံ့နည်း၊ သမ္မရာယိကအကျိုးသာ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ် လော ဟု စောဒနာ။

ဟိ၊ သင့်စွာ။ ရတနတ္ထယပဏာမကရဏေန။ ရတနတ္ထယပဏာမကို ပြုခြင်း ဖြင့်။ ရာဂါဒိဒေါသဝိဂမတော စ၊ ရာဂအစရှိသော အပြစ်မှ ကင်းခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပညာဒိဂုဏပါဠဝတော စ၊ ပညာအစရှိသော ဂုဏ်



ထက်မျက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အာယုအာဒိဝဇ္ဇနတော ၈၊ အသက်အစ  
ရှိသည် ပွားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပုညာတိသယဘာဝါဒီတော ၈၊  
ကောင်းမှုလွန်ကဲသော အဖြစ်အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။  
ယထာပဋိညာတသံဝဏ္ဏနာယ၊ အကြင်အကြင် ဝန်ခံအပ်သော-အဋ္ဌကထာ၏။  
အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်ကင်းသဖြင့်။ ပရိသမာပနံ၊ ပြီးခြင်းသည်။ ဟော-  
တေဝ၊ ဖြစ်လျှင်ကတည်း။

ဆုံးဂါထာတို့တွင် တခုခုသော ဂါထာဖြင့်ပင်လျှင် ရတနာသုံးပါး  
အား ရှိခိုးခြင်းကို ပြသလောဟု စောဒနာ၍ တက်။

တတ္ထ၊ ထို သုံးဂါထာတို့တွင်။ ဝါ၊ ရတနာသုံးပါးတို့တွင်။ ပဌမံ၊ ကျမ်း  
ကို အားထုတ်သည်မှ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊ တရား၊ သံဃာအား ရှိခိုးသည်မှ ရှေး  
ဦးစွာ။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝန္တနံ၊ ရှိခိုးခြင်းကို။ ကတ္ထုကာမော၊  
ပြုလို၍။ “ယော ကပ္ပကောဋ္ဌိဟိပိ။ပ။တဿာ” တိ၊ ယော ကပ္ပကောဋ္ဌိဟိပိ။ပ။  
တဿ-ဟူသော ပထမဂါထာကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

ဘုရားရှင်ဂုဏ်တော် အနန္တရှိပါလျက် မဟာကာရုဏိကဂုဏ်ဖြင့်သာ  
အဘယ့်ကြောင့် ချီးမွမ်းသနည်း-ဟု စောဒနာကို ဤသို့ထုတ်သင်တော်  
မူသည်။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣမိဿာ ဝိနယဒေသနာယ၊ ဤ ဝိနည်းဒေသနာ၏။  
ကရုဏာပဓာနဉာဏသမုဋ္ဌိတတာယ၊ ကရုဏာပြဓာန်းသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်စေ  
အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကရုဏာပဓာနမေဝ၊ ကရုဏာပြဓာန်းသည်သာလျှင်  
ဖြစ်သော။ ထောမနံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

ကရုဏာပြဓာန်းသော ဒေသနာကို ဖွင့်ရာ၌ တပါးသောဂုဏ်ဖြင့်  
မချီးမွန်းကောင်းသည် မဟုတ်သောကြောင့် “ဣမိဿာ ပန” စသော  
ဟိတ်သည် မခိုင်သေးတကား-ဟု တင်။

ဟိ ဒဠိ ကရောမိ၊ မြဲမြံစွာပြုအံ့။ ယဒိဒံ ယာ အယံ အာရမ္မာနုရူပထောမနာ၊  
အကြင် အားထုတ်လတ္တံ့သော ကျမ်းအား လျော်စွာ ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊  
ရှိ၏။ သော၊ ဤအားထုတ်လတ္တံ့သော ကျမ်းအား လျော်စွာ ချီးမွမ်းခြင်း  
သည်။ အာစရိယဿ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏။ ပကတိ၊ ပြကတွေတည်း။

ကရုဏာပဓာန ဒေသနာဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါ  
ဟူသည် တပါးသောသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို မြစ်၍ ဟောမြဲဖြစ်သော  
ကြောင့် လည်းကောင်း ကရုဏာသဒ္ဓါဖြင့် တပါးသောဂုဏ်ကို မြစ်၍  
ကရုဏာဂုဏ်ကိုသာ ယူရအံ့လော-ဟု မေး။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ ကရုဏာဂုဟဏေန၊ ကရုဏာသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝါ၊ ကရုဏာကို ယူသဖြင့်။ အပရိမေယျပုတာဝါ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော အာနုဘော် ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ ဘုရားရှင် ဂုဏ်တော်တို့ကို။ နယတော၊ ပဓာနနည်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း-ဟူမူကား။ သေသဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ ကြွင်းသော ဘုရားရှင်ဂုဏ်တော်တို့၏။ တမ္ဗုလကတ္တာ၊ ထိုကရုဏာလျှင် မူလရှိသောကြောင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသော ကပ္ပကောဋ္ဌိဟိပိ-အစရှိသော ဂါထာ၌။ အနိယမဝစနဿ၊ ကိရိယာဖြင့် မမှတ်အပ်သော အနက်ကိုဟောသော။ ယောတိ ဣမဿ၊ ယော-ဟူသော ပုဒ်ကို။ နာထောတိ ဣမိနာ၊ နာထောဟူသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ထည့်။) ကပ္ပကောဋ္ဌိဟိပိ အပ္ပမေယျံ ကာလန္တိ။ ကာလံဟူသည်ကား။ ကပ္ပကောဋ္ဌိဂုဏနဝသေနပိ၊ ကမ္ဘာအကုဋေ အရေအတွက်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ “ဧတ္ထကာ ကပ္ပကောဋ္ဌိယော” တိ၊ ကမ္ဘာအကုဋေပေါင်း ဤမျှရှိ၏ဟူ၍။ ပမေတုံ၊ နှိုင်းဆရေတွက်ခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏေယျံ၊ မတတ်ကောင်းသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ (အပ္ပမေယျံ၌ ဣ ပစ္စည်းသည် သက္ကအနက်၌ သက်သည်ကို သိစေ၏။) အပိသဒ္ဓေန၊ အပိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝဿဂဏနာယ၊ နှစ်အရေအတွက်ဖြင့်။ ပမေတုံ၊ နှိုင်းဆ ရေတွက်ခြင်းငှာ။ (ထည့်။) ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။”

ပါရမီတော်ဖြည့်သော ကာလကို ရေတွက်ခြင်း၌ အရာမဝင်သေး-ဟု ကပ္ပကောဋ္ဌိသင်္ချာကို ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် အပိသဒ္ဓါ ဂရဟာဇောတက ဟူလို။

စ၊ ဝိဘတ္တုတ္ထကို ဆိုအံ့။ အပ္ပမေယျံ ကာလန္တိ၊ အပ္ပမေယျံ ကာလံ-ဟူသော ပုဒ်သည်။ အစ္စန္တသံယောဂေ၊ အစ္စန္တသံယောဂအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ အပ္ပမေယျံ ကာလန္တိ၊ ကာလံ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ အစ္စန္တသံယောဂေ၊ ၌။ ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ (ထည့်။) (ကေံ သမယံ-တို့၌ကဲ့သို့ ဘုမ္မတ္ထကို နှစ်စေသည်) တေန၊ ထို ယော ကပ္ပကောဋ္ဌိဟိပိ အပ္ပမေယျံ ကာလံ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ကပ္ပကောဋ္ဌိဂုဏနဝသေန၊ ကမ္ဘာအကုဋေ အရေအတွက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓိတုံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏေဣမပိ၊ မတတ်နိုင်သော်လည်း။ အသင်္ချေယျဂသေန ပန၊ အသင်္ချေ၏ အစွမ်းဖြင့်သော်ကား။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓိတဗ္ဗတော၊ ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့်။ သလက္ခံ စတုရသင်္ချေယျံ၊ ကမ္ဘာကသိန်းအလွန်ရှိသော လေးအသင်္ချေရှိသော။ ကပ္ပကာလံ၊ ကမ္ဘာကာလပတ်လုံး။

အစွန္တမေဝ၊ စင်စစ်လျှင်။ နိရန္တရံ။ မပြတ်။ ပဉ္စမဟာပရိစ္ဆာဒါဒိအတိဒုက္ခရာနိ၊ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး အစရှိသော အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုတို့ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ခေဓံ ကာယိကပရိယာမံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

လောကဟိတာယာတိ၊ လောကဟိတာယ-ဟူသည်ကား။ သတ္တလောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ ဟိတာယ၊ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ။ (ဩကာသလောက၊ သင်္ခါရလောကကို နှစ်စေသည်။) ယော ဘဂဝါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ နာထတိ၊ တောင့်တတတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ နာထော၊ နာထမည်၏။

ဓာတ်တို့၏ များသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် နာထဓာတ်၏ လိုသောအနက်ကို ပြခြင်းငှာ “ဝေနေယျာနံ” စသော ပါဠိကို မိန့်သည်။ နာထ ယာစနောပတာပိဿရိယာသိသနာဒိသု-ဟူသော ဓာတ်နက်ကြားကို မှတ်။

ဝေနေယျာနံ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ အာသိသတိ၊ တောင့်တတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ နာထတိ၏ အနက်တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝေနေယျဂတော၊ ဝေနေယျ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသော၊ ကိလေသာတို့ကို။ နာထတိ ဥပတာပေတိ၊ ပူပန်စေတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ နာထတိ ယာစတိ၊ တောင်းပန်တတ်၏။ ဝေနေယျ၊ ဆုံးမအပ်သော သတ္တဝါတို့ကို။ အတ္တနော၊ မိမိတည်းဟူသော ဝေနေယျ၏။ ဟိတကရဏေ၊ အစီးအပွားကို ပြုခြင်း၌။ ယာစေတာပိ၊ တောင်းပန်၍လည်း။ ဝါ၊ တောင်း၍လည်း။ နိယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နာထော၊ မည်၏။ လောကပဋိဿရဏော၊ လူတို့၏ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ လောကသာမိ၊ လူတို့၏ အရှင်တည်း။ လောကနာယကော၊ လူတို့၏ အကြီးအမှူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာကာရုဏိကဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယော နာထော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကရုဏာယ၊ ကရုဏာဖြင့်။ ကမ္မိတမာဒယတ္တာ၊ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဟိတတ္ထံ၊ လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ။ အတိဒုက္ခရာနိရိယာယ၊ အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြသဖြင့်။ အနေကပ္ပကာရံ၊ များသောသဘောရှိသော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အနုဘဝိတော၊ ခံစား၍။ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ မဟာကာရုဏိကဿ၊ ကြီးသော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော။ တဿ နာထဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဣတိ၊

ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တတ္ထံ။ ထိုမဟာကာရုဏိကဿ-ဟူ  
 သောပုဒ်၌။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ဝိဂ္ဂဟ်ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ (ထည့်။) ယာ ဒယာ၊  
 အကြင်သနားခြင်းသည်။ ကိရတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သာ  
 ဒယာ၊ ထိုသနားခြင်းသည်။ ကရုဏာ၊ မည်၏။ ပရဒုက္ခံ၊ သူတပါး၏ ဆင်း  
 ရဲကို။ ဝိက္ခိပတိ အပနေတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊  
 တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုက္ခိတေသု၊ ဆင်းရဲရောက်သော သတ္တဝါ  
 တို့၌။ ကိရိယတိ ပသာရိယတိ၊ ဖြန့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကရုဏာ၊  
 မည်၏။ (ဤနှစ်ဝိကပ်၌ ကိရဇာတ် ရုဏပစ္စည်း ကိဏိအစိတ် ဣကို အပြု။  
 ကရ ကိရေတိ ရုဏော-ဟူသော သဒ္ဒနိတိသုတ်ဖြင့် သက်။ ရမ္မိ ရန္တော ရာဒိ-  
 နော-သုတ်ဖြင့် အနုဗန်ရ ဓာတုန်ရကို ချေ။) အထ ဝါ၊ တနည်းကား။  
 ကိဏာတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကရုဏာ၊ မည်၏။ ပရဒုက္ခေ၊  
 သူတပါးတို့၏ ဆင်းရဲသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ (၃) ကာရုဏိကံ၊ ကရုဏာ  
 ရှိသော သူကို။ ဟိံသတိ ဝိဗာဓေတိ၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဝါ၊  
 ကား။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဝိနာသေတိ၊ ဖျက်ဆီး  
 တတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ကိဇာတ် ဥဏပစ္စည်း  
 ဣကို အပြု။ ရ လာ။) ဝါ၊ ကား။ ပရဒုက္ခေ၊ သူတပါး ဆင်းရဲ  
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သာဓုနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ကမ္မနံ၊ တုန်လှုပ်  
 ခြင်းကို။ ဟဒယဓေဒံ၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊  
 ထို့ကြောင့်။ ကရုဏာ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။  
 ကမိတိ၊ ကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုချမ်းသာကို။ ရုန္တတိ၊ ပိတ်  
 ပင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကရုဏာ၊ မည်၏။ (ကပုဗ္ဗ ရုဇောတ်  
 ဏပစ္စည်း။ “ကရုမိတော ဓလောပေါ ဧဏ” ဟူသော သဒ္ဒနိတိသုတ်ဖြင့်  
 ကို ချေ။)

ကရုဏာသည် ဆင်းရဲကိုပယ်လိုသော အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသည်-  
 မဟုတ်လော ချမ်းသာကို ပိတ်ပင်တတ်၏ ဟူသောစကားသည် အသို့  
 သင့်အံ့နည်းဟု တင်။

ဟိ၊ သင့်စွ။ ပရဒုက္ခာပနယနကာမတာလက္ခဏာ၊ သူတပါးတို့ ဆင်းရဲကို  
 ပယ်လိုသည်၏ အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ သော၊ ဤကရုဏာသည်။  
 အတ္တသုခနိရပေက္ခတာယ၊ မိမိချမ်းသာကို ငဲ့ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 ကာရုဏိကနံ၊ ကရုဏာရှိသော သူတို့၏။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ရုန္တတိ ဝိဗာ-  
 ဓေတိ၊ ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ်၏။ ကရုဏာယ၊ ကရုဏာနှင့်။ နိယုတ္တော၊  
 ယှဉ်သည်တည်း။ ကာရုဏိကော၊ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သည်။ မဟန္တော၊ ကြီးမြတ်



သော။ ကာရုဏီကော၊ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သောသုတည်း။ မဟာကာရုဏီကော၊  
ကြီးမြတ်သော ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော သူ။

မဟာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ကာရုဏီက-ဟူသော ဗာဟုတ္တကို အထူး  
မပြုစေပဲ ကရုဏာ-ဟူသော အန္တတ္တကို အထူးပြုစေလျက် “မဟန္တံ စ  
သာ ကရုဏာ စာတိ မဟာကရုဏာ၊ မဟာကရုဏာယ နိယုတ္တော  
မဟာကာရုဏီကော” ဟူ၍လည်း ပြုသင့်၏။

တဿ၊ ထိုကြီးသောကရုဏာရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်အား။ နမော။ ရှိခိုး  
ခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဌသေသော၊ ပါဌကြွင်း  
ထည့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပါဌသေသ မထည့်ပဲ။ အဟံ၊ သည်။ နမော၊  
ရှိခိုး၏။ -ဟူ၍လည်း ပေးသင့်၏။ “သောဟံ နမော ဘဂဝတော” ခွံ ကဲ့သို့  
တည်း။)

ဧဝံ ဣမာယ ပဌမဂါထာယ၊ ဤ ပဌမဂါထာဖြင့်။ ကရုဏာမုခေန၊  
ကရုဏာကို အရင်းမူသဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သကလသဗ္ဗညု  
ဂုဏေဟိ၊ အလုံးစုံသော သဗ္ဗညုဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုရားရှင်ကို။  
ထောမေတွာ၊ ချီးမွမ်းပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်း  
တရားကို။ ထောမေတုံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းငှာ။ “အသမ္မုဓ” နှစ် အံ၊ အသမ္မုဓ  
အစရှိသော ဂါထာကို။ အာဟ၊ မိန့်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဗုဒ္ဓ-  
နိသေဝိတံ၊ ဘုရားရှင် မှီဝဲအပ်သော။ ယံ ဓမ္မဝရံ၊ အကြင်တရားတော်မြတ်ကို။  
အသမ္မုဓံ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ဇီဝလောကော၊ သတ္တလောကသည်။ ဘဝံ၊  
ဘဝဟောင်းမှ။ ဘဝံ၊ ဘဝသစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လားရ ပြောင်းရ၏။ တဿ  
ဓမ္မဝရဿ၊ ထို တရားတော်မြတ်အား။ အဟံ၊ သည်။ နမော၊ ရှိခိုး၏။  
ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သမ္ဗုဒ္ဓော၊ စာစပ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ အသမ္မု-  
ဓန္တံ၊ ဟူသည်ကား။ အသမ္မုဓန္တော၊ မသိသောကြောင့်။ (ပုရိသာဒိဂိုဏ်း  
စိတ္တာဒိဂိုဏ်းကို နှစ်စေ၍ ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်းကို ပြသည်။) ယထာသဘာဝံ၊  
သဘောအလျောက်။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနတော၊ ထိုးထွင်း၍ မသိသောကြောင့်။ ဣတိ၊  
ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဗုဓောတံ၏ ဉာဏအနက်ထင်အောင် အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော-ဟူ၍သာ ဖွင့်  
ရာ၏။ ဆရာသံဝဏ္ဏနာသည် “အန္တော ကတ္တရိ မာနော တု၊ ဘာဝေ  
ကမ္မနိ ကတ္တရိ” ဟူသော လက္ခဏာနှင့် မတန်တကား-ဟု စောဒနာ၊  
အဖြေကား။

၁၂

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယံ

ဟိ၊ သင်္ဃု။ ဧတ္ထ၊ ဤအသမ္ပုဓ်ဟူသော ပုဒ်၌။ အန္တပုစ္ဆယော၊ အန္တ  
 ပုစ္ဆည်းသည်။ ဟေတု အတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယန္တိ၊ ယံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။  
 အနိယမတော၊ မမှတ်သေးသောအားဖြင့်။ သပရိယတ္တိကော၊ ပရိယတ်နှင့်  
 တကွသော။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို။  
 ကမ္မဘာဝေန၊ ကံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်အပ်၏။ ဗုဒ္ဓနိသေဝိတန္တိ ပဒံ၊  
 ပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုယံဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသန  
 တည်း။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေန၊ သဗ္ဗညုတရားရှင်သည်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပစ္စေက  
 ဗုဒ္ဓသာဝကဗုဒ္ဓေဟိပိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝကဗုဒ္ဓတို့သည်လည်း။ ဂေါစရာ-  
 သေဝနဘာဝနာသေဝနာဟိ၊ အာရုံမူသောအားဖြင့်မှီဝဲခြင်း၊ ပွားစေသောအား  
 ဖြင့်မှီဝဲခြင်းတို့ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည့်အလျောက်။ နိသေဝိတံ၊ မှီဝဲအပ်  
 သော။ အဇဟိတံ၊ မစွန့်အပ်သော။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်  
 တည်း။

ယထာရဟံဟူသော စကားကို ချဲ့လို့၍ “တတ္ထ” စသည် တက်။

တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော တရားတို့တွင်။ ပရိယတ္တိဖလနိဗ္ဗာနာနိ၊ ပရိယတ်၊  
 မှီလ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ ဂေါစရာသေဝနဝသေနေဝ၊ ဂေါစရာသေဝန အစွမ်း  
 ဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝိတာနိ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ မဂ္ဂေါ ပန၊ မဂ်ကိုကား။  
 ဘာဝနာသေဝနဝသေနာပိ၊ ဘာဝနာသေဝန အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စ-  
 ဝေက္ခဏဉာဏာဒိဝသေန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ဂေါစရာသေဝနဝသေနာပိ၊ ဂေါစရာသေဝန အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။  
 နိသေဝိတော၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဘဝါဘဝန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘဝတော၊ ဘဝ  
 ဟောင်းမှ။ ဘဝံ၊ ဘဝသစ်သို့။ အထ၊ ထို ဝါကျကြံသောနည်းမှ။ ဝါ  
 အပရော။ သမာသျှိကြံသော နည်းတပါးကား။ ဟိနပဏိတာဒိဝသေန၊  
 အယုတ်၊ အမြတ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်သောဘဝသို့  
 လည်းကောင်း။ မဟန္တဉ္စ ဘဝံ၊ ကြီးသောဘဝသို့လည်းကောင်း။ ဣတိ  
 အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အ-သဒ္ဓါသည် အညအနက်၊ ဝိရုဒ္ဓအနက်ကို ပြတတ်သည်တကား

ဆရာသံဝဏ္ဏနာ အဘယ်သို့သင့်အံ့နည်း-စောဒနာ။

ဟိ၊ သင်္ဃု။ အကာရော၊ အအက္ခရာသည်။ “အသေက္ခာ ဓမ္မာ” တိ  
 အာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဝုစ္ဆတ္ထောပိ၊ ဝုစ္ဆအနက်ရှိသည်  
 ဖြစ်၍လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

အ-သဒ္ဓါ ဝုစ္ဆအနက်ရှိခြင်းကြောင့် သေက္ခ ကြီးသော ရဟန္တာကို  
 အသေက္ခဟု ယူအပ်သကဲ့သို့ ကြီးသော ဘဝကို အဘဝသဒ္ဓါဖြင့်

ယူအပ်သောကြောင့် တဝသဒ္ဒါဖြင့် ငယ်သောတဝကိုလည်း ယူအပ်  
၏။ ပဏိတဟိနာဒိဝသေန မဟန္တံ ခုဒ္ဒကဉ္စ တဝန္တိ အတ္ထော အပ္ပ-  
ကတ္ထောပိ ဟိ အကာရော ဒိဿတိ “အနုဒရာ ကညာ”တိ အာဒိသု  
ဝိယ-ဟူ၍လည်း ဆိုသင့်၏။)

အထ၊ ထိုဒဗ္ဗဝါစကဖြစ်သော နည်းမှ။ ဝါ၊ ကိရိယာဝါဝကဖြစ်သော  
နည်းမှ တပါးကား။ ဘဝေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝုခိ၊ ပွားခြင်းတည်း။  
အဘဝေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း  
ကား။ ဘဝေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိတည်း။ အဘဝေါ  
တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရော၊ ဆိုအပ်ပြီး  
သော စကားအပြားရှိသော။ ဘဝေါ စ၊ ပွားခြင်းလည်း။ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ  
လည်း။ အဘဝေါ စ၊ ယုတ်ခြင်းလည်း။ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိလည်း။ ဘဝါဘဝေါ၊  
ပွားခြင်း၊ ယုတ်ခြင်း။ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ တံ ဘဝါဘဝံ၊ ထို ပွားခြင်း၊  
ယုတ်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ဥပဂစ္ဆတိ၊  
ရောက်ရ၏။ ဇီဝလောကောတိ၊ ကား။ သတ္တလောကော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာဒိ  
ကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသိနောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဓမ္မဿ၊ တရားကို။ ဝိသေသနံ၊  
အထူးပြုကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဒိ အဝရှိသောပုဒ်၌။  
ဝိဂ္ဂဟော၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဝုစ္စတော၊ ဆိုအပ်၏။ (ထည့်။) ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ အကြင်  
သဘောတရားသည်။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ ယထာသဘာဝံ၊ အကြင်အကြင်  
သဘောကို။ န ဝိဒတိ န ဝိဇာနာတိ၊ မသိတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ ဓမ္မဇာတိ၊  
ထိုသဘောတရားသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ အညဏံ၊ ဉာဏ် ဆန့်ကျင်ဘက်  
ဖြစ်သော မောဟ ရ၏။ ယေသံ တဏှာဒီနံ၊ အကြင်တဏှာအစရှိသည်တို့အား။  
အာဒိ၊ အစဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (အဝိဇ္ဇာ အာဒိ  
ယေသံ တေတိ အဝိဇ္ဇာ ဒယော-ဟု ပြု။ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏဗဟုဗ္ဗိဟိ ဖြစ်သော  
ကြောင့် အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ တဏှာအစရှိသည်ရ၏။) တေယေဝ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ အစရှိ  
သည်တို့သည်ပင်လျှင်။ (ကိလေသာ၌စပ်) တေဟိ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။  
သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ညစ်ညူး  
ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ  
အစရှိသော ကိလေသာတို့သည်ပင်လျှင်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဝိဗာဓနဋ္ဌေန၊  
နှိပ်စက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဇာလသဒိသာ၊ ကွန်ရက်နှင့် တူ  
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာလံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထို အဝိဇ္ဇာအစရှိသောကိလေသာ  
ကွန်ရက်ကို။ သိလေန၊ အလေ့အားဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမဲ့။ ဝိဗ္ဗုသေတိ  
ဝိနာသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသိ၊

မည်၏။ တဿ၊ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ကိလေသာကွန်ရက်ကို ဖျက်ဆီးလေ့ရှိသော၊ (ဝိဘတျန်ခံသည်။)

စ၊ စောဒနာဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓသိနော-ဟူသောပုဒ်၌။ သပရိယတ္တိကော၊ ပရိယတ်နှင့်တကွသော။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို။ အဓိပ္ပေတော နန၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်လော။ တတ္ထ စ၊ ထို တရားဆယ်ပါးတို့တွင်လည်း။ မဂ္ဂေါယေဝ၊ မဂ်သည်သာလျှင်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတရေ၊ မဂ်မှတစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ န ဝိဒ္ဓသေန္တိ၊ မဖျက်ဆီးတတ်ကုန်တကား။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ။ ပရိဟာရော၊ အဖြေကို။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအံသတည်း။ -မဂ္ဂဿပိ၊ ၏လည်း။ (၄)နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ အာရုံပြု၍။ ကိလေသဝိဒ္ဓသနတော၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိဓသေတိ နာမ၊ ဖျက်ဆီးသည်မည်၏။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ကိလေသဝိဒ္ဓသနကိစ္စံ၊ ကိလေသာကို ဖျက်ခြင်းကိစ္စသည်။ ဖလေန၊ ဖိုလ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓဝိဓသေတိတိ၊ ဖျက်ဆီး၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ၊ ပရိယတ်တရားသည်လည်း။ ကိလေသဝိဒ္ဓသနဿ၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၏။ ဥပနိဿယပစ္စယတ္တာ၊ အားကြီးသော အကြောင်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓသေတိတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ပေ၏ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဆိုခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောစိ ဒေါသော၊ တစုံတခုအပြစ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မဝရဿ တဿာတိ၊ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ အနိယမိတဿ၊ အနိယတ်ဖြစ်သော ယံသဒ္ဓါ၏။ နိယမဝစနံ၊ နိယတ် ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဓမ္မဝရဿ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဣတိ ဝိဂ္ဂဟော၊ ဝိဂြိုဟ်၍သို့ ဆိုအပ်၏။ (ထည့်။) ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်မူတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇမာနေ၊ ကျင့်သော သူတို့ကို။ စတုသု အပါယေသု၊ အပါယ်လေးပါးတို့၌လည်းကောင်း။ သံသာရ ဒုက္ခေ စ၊ သံသရာဆင်းရဲ၌ လည်းကောင်း။ အပတမာနေ၊ မကျစေသည်တို့ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ (ထည့်။) ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဓမ္မော ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိထက်။ ဥတ္တရိတရာဘာဝေန၊ လွန်ကဲသော တရား မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝရောပဝရော အနုတ္တရော၊ မြတ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ ဓမ္မဝရဿ၊ ထိုတရားမြတ်အား။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။





ဝေ၊ ဤသို့။ သင်္ခေပနယေနဝ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သံဗုဓဗ္ဗဂုဏေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော တရားဂုဏ်တို့ဖြင့်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်း တရားကို။ ထောမေတော၊ ချီးမွမ်းပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အရိယ သံဃံ၊ အရိယာသံဃာကို။ ထောမေတံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းငှာ။ “ဂုဏေဟိ” တိ အာဒိ၊ ဂုဏေဟိ အစရှိသော တတိယဂါထာကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တတ္ထ၊ ထို တတိယဂါထာ၌။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့နှင့်။ ယော၊ အကြင်အရိယာသည်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ .တံ အရိယသံဃံ၊ ကို။ နမာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည် ကား။ သဗ္ဗန္ဓော၊ အစပ်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ လောကီယ လောကုတ္တရာ၊ လောကီလောကုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သီလဒယော၊ သီလအစရှိကုန်သော ဂုဏ်တို့ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

အရိယသံဃံ ဆိုခြင်းကြောင့် လောကုတ္တရာဂုဏ်ကိုသာ ယူအပ်၏ဟု လျဉ်းပါးသောကြောင့် ဤစကားကို မိန့်သတည်း။ အရိယာသံဃာကို လောကီဂုဏ်ဖြင့်လည်း ချီးမွမ်းသင့်သောကြောင့် လောကီဂုဏ်ကိုလည်း လိုအပ်၏-ဟူလို။

“ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့်လျက်။ ဧကဒေသ သရူ- ပေကသေသနယေန၊ တစိတ်သုတိတူတခုကြွင်းပြုသောနည်းဖြင့်။ “ဝိမုတ္တိဉာဏ”- န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အာဒိသဒ္ဓပရိယာယေန၊ အာဒိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ် ဖြစ်သော။ ပဘုတိသဒ္ဓေန၊ ပဘုတိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ဝိမုတ္တိ ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဂါထာ၌။ ဝိမုတ္တိတိ၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏ- ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တည်း။ ပဘုတိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဆဋ္ဌာဘိညာ- စတုပဋိသမ္ဘိဒါဒယော။ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးအစရှိကုန် သော။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ကုသလတ္ထိကနံ၊ ကုသိုလ်ဖြင့်အလိုရှိကုန်သော။ ဇနာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ပုညာဘိသယဝုဋ်ဗ္ဗာ၊ ကောင်းမှုလွန်ကဲစွာပွားသဖြင့်၊ ခေတ္တသဒိသတ္တာ၊ မြေကောင်းလယ်ယာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခေတ္တံ၊ ခေတ္တမည်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ခေတ္တံ ဇနာနံ ကုသလတ္ထိကနံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ခိတ္တံ၊ ပြစ်ချအပ်သော။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ မဟဗ္ဗလဘာဝ- ကရဏေန၊ အသီးများသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ ဝါ၊ အကျိုးများသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ တာယတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခေတ္တံ၊ မည်၏။ (ပကတိလယ် ရ၏။ “ခေတ္တံ ဝိယာတိ ခေတ္တံ” ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ်ဆင့်မှ အရိယာသံဃာကို ရသည်။) အရိယသံဃန္တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကိလေသေဟိ၊

တို့မှ။ အာရုံကတ္တာ စ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနယော၊ အကျိုးမဲ့တို့ကို။ န ဣရိယနတော စ၊ မဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အယော၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ ဣရိယနတော စ၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သဒေဝကေန၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေန၊ လူသည်။ “သရဏ”န္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော စ၊ ကပ်အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပဂတာနံ၊ ကပ်ကုန်သော သူတို့အား။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ ထိုထိုသော အကျိုးပြီးစေခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အရိယာ၊ မည်ကုန်၏။ အဋ္ဌ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်ကို ရ၏။

ပထမဟိတ်ဖြင့် အာရုဏပုဒ်ကိုသုတ်ကြီးဖြင့် အရိယပြုသည်ကို သိစေ၏။ ဒုတိယဟိတ်ဖြင့် “အနယေန ဣရေတိတိ အရိယာ” ဟူသော ကိတန္တသမာသဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ပြ၏။ ဣရဇာတ် ဣယပစ္စည်း အနိရိယာ ဆိုလိုလျက် နိကို ချေ။ တတိယဟိတ်ဖြင့် “အယော ဣရေတိတိ အရိယာ” ဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ပြ၏။ ဣရိယာ ဆိုလိုလျက် ဣ-ကို အ-ပြု။ စတုတ္ထဟိတ်ဖြင့် “သဒေဝကေန လောကေန အရိတဗ္ဗာ ဥပဂန္တဗ္ဗာတိ အရိယာ” ဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ပြ၏။ အရဇာတ် ဣယပစ္စည်း။ ပဉ္စမဟိတ်ဖြင့် အရန္တိ ဥပဂန္တန္တိတိ အရာ-ဆည်းကပ်သော သူတို့ကိုရစေ။ အရာနံ ဟိတာ အရိယာဟု ဟိတတဒ္ဓိတ် ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ပြ၏။

အရိယာနံ၊ တို့၏။ သံသော သမ္မဟော၊ အပေါင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယသံသော၊ မည်၏။ တံ အရိယသံသံ၊ ထိုအရိယာအပေါင်းကို။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ရတနတ္ထယပဏာမဇနိတံ၊ ရတနတ္ထယပဏာမသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ ကုသလာဘိသန္ဓံ၊ ကုသိုလ်အယဉ်ကို။ ယထာဓိပ္ပေတေ ပယောဇနေ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၌။ နိယောဇေတွာ၊ ယဉ်စေ၍။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ သံဝဏ္ဏိယမာနဿ၊ ဖွင့်အပ်လတ္တံ့သော။ ဝိနယဿ၊ ဝိနည်း၏။ သကလသာသနမူလဘာဝဒဿနမူလေန၊ အလုံးစုံသော သာသနာ၏ မူလအဖြစ်ကို ပြခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ သံဝဏ္ဏနာကရဏဿာပိ၊ အဋ္ဌကထာ ကျမ်း၏လည်း။ သာသနမူလတံ၊ သာသနာတော်၏ မူလအဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “ဣဇ္ဇေဝ” မိစ္ဆာဒိဂါထာဒွယံ၊ ဣဇ္ဇေဝ-အစရှိသော ဂါထာနှစ်ခု အပေါင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ပုညာဘိသန္ဓန္တိ၊ ကား။ ပုညောသံ ပုညပ္ပဝါဟံ၊ ကောင်းမှုအယဉ်ကို။ ပုညရာသိံ၊ ကောင်းမှုအစုကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသည်ကားအနက်။ တဿာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ယထာဓိပ္ပတဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ တဿ ပုညပ္ပဝါဟဿ၊ ထိုကောင်းမှုအယဉ်၏။ အာနုဘာဝေန ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဟတန္တရာယော၊ ဖျောက်အပ်သော အန္တရာယ်

ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိနယံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏယိဿံ၊ ဖွင့်ပေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စာစပ်အပ်၏။

အဋ္ဌိတဿ၊ မတည်တသော။ သုသဏ္ဌိတဿ၊ ကောင်းစွာ တည်တသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ သည်။ ယသ္မိံ၊ အကြင် ဝိနည်းသည်။ ဌိတေ၊ တည်သည်ရှိသော်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယော-  
ဇေတဗ္ဗံ၊ ယဉ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ယသ္မိန္တိ၊ ကား။ ယသ္မိံ၊ ဝိနယ  
ပိဋကေ၊ အကြင် ဝိနည်းပိဋကတ်သည်။ ဌိတေတိ၊ ကား။ ပါဠိတော၊ စ၊  
ပါဠိအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အတ္ထတော၊ စ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။  
အန္တနိ ဟုတွာ၊ မယုတ်သည်ဖြစ်၍။ လဇ္ဇိပုဂ္ဂလေသု၊ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ပဝတ္တန-  
ဌေန၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတေ၊ တည်သည်ရှိသော်။ (၅) သာသနန္တိ၊  
ကား။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သာသနံ၊  
သည်။ အဋ္ဌိတဿာတိ၊ ကား။ ကာမသုခလ္လိကတ္ထကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတေ၊  
ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၌ ကပ်ငြိ၍ လုံ့လပြုခြင်း မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းစေ၍ လုံ့လပြု  
ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အန္တဒ္ဓယေ၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါး၌။ အဋ္ဌိတဿ၊ မတည်  
တသော။ “ပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။” ဣတိပိ၊  
ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ သုသဏ္ဌိတဿာတိ၊ သုသဏ္ဌိတဿ-ဟူသည်  
ကား။ အန္တဒ္ဓယဝိရဟိတဿ၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါးမှ ကင်းသော။ မဇ္ဈိမာယ  
ပဋိပဒါယ၊ မဇ္ဈိမပဋိပတ်၌။ သုဋ္ဌ၊ ဌိတဿ၊ ကောင်းစွာ တည်တသော။  
အမိဿန္တိ၊ အမိဿံဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ဘာဝနာပုံသကနိဋ္ဌေသော၊ ကိရိယာ  
ဖြစ်သော နပုလ္လင်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ (ဓာတုဝိသေသန  
လည်း ဟူ၊ ကိရိယာဝိသေသနလည်း ဟူ၏။) နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ ဂိုဏ်းတပါး  
အယူတို့နှင့်။ အသမိဿံ ကတွာ၊ မရောယှက်သည်ကို ပြ၍။ အနာကုလံ ကတွာ၊  
မနှောက်ယှက်သည်ကို ပြ၍။ ဝဏ္ဏယိဿံ၊ ဖွင့်ပေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စုတ္တံ၊  
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဿာယ ပုဗ္ဗာစရိယာနုဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗာစရိယေ-  
ဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်အပ်သော။ အဋ္ဌကထံ၊ ကို။ နိဿာယ၊  
မှီ၍။ ဝဏ္ဏယိဿံ၊ ဖွင့်အံ့။ အတ္တနော ဗလေန၊ မိမိစွမ်းအားဖြင့်။ န ဝဏ္ဏယိ-  
ဿံ၊ ဖွင့်မည် မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

ပေါရာဏဋ္ဌကထာသု၊ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာသု၊ ရှိကုန်  
လျက်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝိနည်းကို ဖွင့်သဖြင့်။ ကိံ ပယော  
ဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။

အာဟ၊ ဧ၊ တံ၊ ထိုသို့ မိန့်အပ်သောစကားသည်။ (ထည့်။) “ကမဉ္ဇာ” တိ အာဒိ၊ ကမဉ္ဇာ အစရှိသည်တည်း။

“အာဟ၏နောင်၊ အကာရနှင့် အာဒိဆောင်မူ၊ ပဌမာဝိဘတ် ကျေ၏ မှတ်။

ရှေးဆောင်မူကား ဒုတိယာဝိဘတ် ကျေ၏မှတ်” ဟူသော နိယံနှင့် အညီ ပေးသည်။

တတ္ထ၊ ထိုကမဉ္ဇာ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ကမန္တိ၊ ကား။ ကေန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ယထိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်း မဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ တဿ၊ ထိုကမဉ္ဇာ-ပုဒ်၏။ “သံဝဏ္ဏိတောယံ ဝိနယော” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ် ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ပုဗ္ဗာစရိယာသဘောဟိတိ၊ ကား။ မဟာကဿပ ဣစ္ဆရာဒယော၊ မဟာကဿပထေရ် အစရှိကုန်သော။ ပုဗ္ဗာစရိယာ ဧဝ၊ ရှေး ဆရာတို့သည်ပင်လျှင်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန စ၊ မတုန်လှုပ်နိုင်သော အနက်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥတ္တမဋ္ဌေန စ၊ မြတ်သော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အာသဘာ၊ အာသဘမည်ကုန်၏။ တေဟိ ပုဗ္ဗာစရိယဝရေဟိ။ ထို ရှေးဆရာ မြတ်တို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ တေ ပုဗ္ဗာစရိယာ၊ ထိုရှေးဆရာတို့သည်။ ကိဒိသာ ပန၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “ဉာဏမ္မူ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဧ၊ ယေဟိ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ ရာဂါဒိနိ၊ ရာဂ အစရှိကုန် သော။ တီဏိ မလာနိ၊ သုံးပါးသော အညစ်အကြေးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ကမာသဝါဒယော၊ ကမာသဝအစရှိကုန်သော။ စတ္တာရော အာသဝါ၊ လေးပါးသော အာသဝတို့ကို လည်းကောင်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အမ္မုနာ သလိလေန၊ ရေဖြင့်။ နိဒ္ဒေါ- တာနိ၊ အကြွင်းမဲ့ ဆေးအပ်ကုန်ပြီ။ နိဿေသတော၊ အကြွင်းမဲ့ အားဖြင့်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပတ္တိ ဓမ္မတာပါဒနေန၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောသို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ဓောတာနိ၊ ဆေးအပ်ကုန်ပြီ။ ဝိသောဓိတာနိ၊ သုတ်သင့် အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထည့်။) တေ၊ ထိုဆရာတို့သည်။ ဉာဏမ္မူ ။ပ။ သဝါ၊ မည်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ခီဏာသဝေဟိ၊ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ခီဏာ- သဝဘာဝေပိ၊ အာသဝေဂါကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်လည်း။ ဧတေ၊ ထိုဆရာ တို့သည်။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ စျာန်သမာပတ်တည်းဟူသော အစေးချောက်



သော ဝိပဿနာရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြခြင်းငှာ။ “ဝိသုဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇာပဋိသမ္ဘိဒေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ တိသော ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့တည်း။

ဣဒ္ဓိ စေတော နိဝါသဉ္စ။ ဝိပဿနာ မနောမယံ။

စက္ခာသဝက္ခယော သောတံ၊ အဋ္ဌဝိဇ္ဇုဇ္ဇလံ နမေ။ (ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတရား ရှိခိုးဂါထာ။)

ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဏ်လည်းကောင်း။ စေတော၊ စေတောပရိယ ဉာဏ်လည်းကောင်း။ နိဝါသဉ္စ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်းကောင်း။ မနောမယံ၊ မနောမယံဒွိဉာဏ် လည်းကောင်း။ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်လည်းကောင်း။ အာသဝက္ခယော၊ အာသဝက္ခယဉာဏ် လည်းကောင်း။ သောတံ၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်လည်း ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌဝိဇ္ဇုဇ္ဇလံ၊ ရှစ်ပါးသော ဝိဇ္ဇာဖြင့် တောက် ပံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားကို။ နမေ၊ ရှိခိုးပါ၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တေသု ပိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်သောမထေရ်တို့တွင်လည်း။ မဟာကဿပတ္ထေရာဒိနံ၊ မဟာကဿပထေရ်စသည်တို့သည်။ ဥစ္စိနိတွာ၊ ရွေး ကောက်၍။ ဂဟိတတာယ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ရွေး ဆရာမြတ်တို့၏။ သဒ္ဓမ္မသံဝဏ္ဏနေ၊ သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို ဖွင့်ခြင်း၌။ သာမတ္ထိယံ၊ စွမ်းနိုင်သောအဖြစ်သည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသောန္တော၊ ပြလို၍။ “သဒ္ဓမ္မသံဝဏ္ဏနကောဝိဒေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။

ကိလေသဇာတံ၊ ကိလေသာအပေါင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ပရိက္ခရာဗဟုလ္လံ၊ ပရိက္ခရာများသော အဖြစ်ကို။ သလ္လိခတိ တနံ၊ ကရောတိ၊ ခေါင်းပါးအောင် ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံလေခေါ၊ မည်၏။ အပိစ္ဆတာဒိဂုဏသမူဟော၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော ဂုဏ်အပေါင်းကိုရ၏။ ဣမ ပန၊ ဤအရာ၌ ကား။ ခိဏာသဝါဒိကာရတ္တာ၊ ရဟန္တာအရာဖြစ်သောကြောင့်။ ပရိက္ခရာဗ ဗဟုလ္လံ၊ ပရိက္ခရာများသော အဖြစ်ကို။ သလ္လိခနဝသေနေဝ၊ ခေါင်းပါး စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ သလ္လေခေန၊ ခေါင်းပါးစေခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ သလ္လေခိယံ၊ ခေါင်းပါးစေခြင်းဖြင့် ဖြစ်သည်။ တသ္မိံ သလ္လေခိယေ၊ ထိုခေါင်းပါးစေခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော အကျင့်၌။ ဓုတင်္ဂပရိဟရဏာဒိသလ္လေခပဋိပတ္တိယံ၊ ဓုတင်ဆောင် ခြင်းအစရှိသော ခေါင်းပါးစေသော အကျင့်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။

၂၆

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယံ

ဟောတိ၊ ဇာ။ နောသုလဘူပမေဟိတံ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုဆရာမြတ်တို့အား။ သလ္လေခပဋိပတ္တိယာ၊ ခေါင်းပါးစေသော အကျင့်၌။ “အသုကသဒိသာ” တိ၊ ဤမည်သော သူနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍။ သုလဘာ၊ ရလွယ်သော။ ဥပမာ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နောသုလဘူပမာ၊ မည်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုရခဲသောဥပမာရှိကုန်သော။ “မဟာဝိဟာရဿာ” တိ၊ ဣဒံနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ နိကာယန္တရံ၊ ဂိုဏ်းတပါးကို။ ပဋိကွိပတိ၊ ပယ်၏။

မဟာဝိဟာရဿာဖြင့် ခုဒ္ဒကဝိဟာရကိုသာ ပယ်ကောင်းသည် မဟုတ် လော၊ နိကာယန္တရကို ပယ်၏ ဟူသောစကား အဘယ်သို့သင့်မည် နည်း-ဟု စောဒနာ။

ဟိ၊ သင့်စွ။ ဝိဟာရသိသေန၊ ကျောင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရာ၌။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌။ နိဝါသိနဉ္စေဝ၊ နေကုန်သော ရဟန်း တို့ကိုလည်းကောင်း။ တေဟိ၊ ထို မဟာဝိဟာရတိုက်သား ရဟန်းတို့နှင့်။ သမလဒ္ဓိကာနံ၊ အယူတူကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနဉ္စ၊ တို့ကို လည်းကောင်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဇာ။

မဟာဝိဟာရဿသဒ္ဓါသည် မုချသဒ္ဓါမဟုတ် ဌာနပစာတည်း-ဟု ဆိုရသဖြင့် အဘယ်အနက်ထူးကို ပြရသနည်း-ဟု လဒ္ဓဂုဏ်ကို စောဒနာ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ ထို မဟာဝိဟာရတိုက် သား ရဟန်းတို့ကို။ ဒိဋ္ဌိသီလဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အယူသီလ တူသဖြင့်။ ပဘဝန္တေန၊ ဖြစ်ရာအမှန်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (၆) သညာဏဘူတတ္တာ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ၊ ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော။ မဟာ ကဿပတ္ထေရာဒယော၊ မဟာကဿပထေရ် အစရှိသည်တို့ကို။ “မဟာဝိဟာရဿ၊ မဟာဝိဟာရဂိုဏ်း၏။ ဇေပမာ” တိ၊ တံခွန်သဖွယ်တို့ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ် ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုဆရာတို့သည်။ အယံ ဝိနယော၊ ကို၊ သံဝဏ္ဏိတော သမ္မာ အနုနံ ကတော ဝဏ္ဏိတော၊ ကောင်းစွာ မယုတ်သည်ကို ပြု၍ ဖွင့်အပ် ပြီ။ ကထံ ဝဏ္ဏိတော၊ အဘယ်သို့ ဖွင့်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ ကြောင့်။ “စိတ္တေဟိ နယေဟိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ ဝိစိတ္တေဟိ၊ ဆန်း ကြယ်သော နည်းတို့ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အနက်တည်း။ ကိဒိသေဟိ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်။ ဝဏ္ဏိတော၊ နည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဝရန္တယေဟိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဝရံ အနုဂတေဟိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပာယာ- နုဂတေဟိ၊ ဘုရားရှင် အလိုတော်သို့လိုက်ကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝဏ္ဏိ- တော၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝေံ၊ ဤသို့။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၏။ အနုနဘာဝံ၊ ကို။ ဒသေတော၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အတ္တနော သံဝဏ္ဏနာယ၊ မိမိအဋ္ဌကထာ၏။ ပယောဇနဝိသေသဉ္စ၊ အကျိုးထူးကိုလည်းကောင်း။ အဇ္ဈေသကဉ္စ၊ တောင်းပန်သောသူကိုလည်းကောင်း။ ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “သံဝဏ္ဏနာ” တိ အာဒိံ၊ အစရှိသောဂါထာကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဂါထာ၌။ အဘိသင်္ခတတ္ထာတိ၊ ကား။ ရစိတတ္ထာ၊ စီရင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ကိဉ္စ အတ္ထံ အဘိသမ္ဘုဏာတိတိ၊ ကား။ ကိဉ္စ အတ္ထံ၊ တစုံတခုသော အကျိုးကို။ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်။

“သံဝဏ္ဏနံ တဉ္စာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ဂါထာဖြင့်။ အတ္တနော သံဝဏ္ဏနာယ၊ မိမိအဋ္ဌကထာ၏။ ကရဏပ္ပကာရံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဂါထာ၌။ တဉ္စ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနံ သံဝဏ္ဏနံ၊ ထို ယခု ဆိုလတ္တံ့သော အဋ္ဌကထာကို။ သမာရတန္တော၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ သကလာယပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ မဟာအဋ္ဌကထာယ၊ မဟာအဋ္ဌကထာကို။ ဣဓ၊ ဤ အဋ္ဌကထာသစ်သို့။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ မဟာအဋ္ဌကထံ၊ ကို။ တဿာ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာယ သံဝဏ္ဏနာယ၊ ထို ယခုပြုလတ္တံ့သော အဋ္ဌကထာသစ်၏။ သရီရံ ကတော၊ ကိုယ်ပြု၍။ မဟာပစ္စရိယံ၊ မဟာပစ္စရိတ်၌။ ယော ဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင်အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တထေဝ၊ ထို့ အတူလျှင်။ ကုရုန္တိနာမာဒိသု၊ ကုရုန္တိစသည် အမည်ရှိကုန်သော။ ဝိဿုတာသု၊ ကျော်စောကုန်သော။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ယော ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတောပိ ဝိနိစ္ဆယတော၊ ထို အဆုံးအဖြတ်မှလည်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အပရိစ္စေဇန္တော၊ မစွန့်မ၍။ အန္တောဂဓတ္ထေရဝါဒံ၊ အတွင်းဝင်သော ထေရဝါဒရှိသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ သံဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမာရတိဿံ၊ အားထုတ်ပေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒတ္တသမ္ပန္တော၊ ပုဒ်၌ အနက်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤ ဂါထာ၌ လည်း။ တောယ သံဝဏ္ဏနာယ၊ ဤအဖွင့်ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ကထိယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ သံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဣကာရဿ၊ ဒန္တဇ ဣအက္ခရာ ၏။ ဌကာရံ၊ မုဒ္ဒဇ ဌအက္ခရာကို။ ကတော၊ ၍။ အဋ္ဌကထာ၊ မည်၏။ မဟာပစ္စရိယန္တိ၊ ကား။ မဟာပစ္စရိနာမိကံ၊ မဟာပစ္စရိတ်အမည်ရှိသော အဋ္ဌကထာ၌။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ မဟာပစ္စရိယံဟူသော ပုဒ်၌။ ဥဠုမံ၊ ဖောင်ကို။ ပစ္စရိတိ၊ ပစ္စရိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿံ၊ ထိုဖောင်၌။ နိသိဒိတော၊ နေ၍။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တမေဝ နာမံ၊ ထို မဟာပစ္စရိတ်ဟူသော အမည်သည်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ “ကုရုန္တိဝလ္လိ

၂၂ ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

ဝိဟာရော နာမ၊ ကုရုန္တိ ဝလ္လိမည်သော ကျောင်းတိုက်သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ၊ တတ္ထိ၊  
ထိုကျောင်းတိုက်၌။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သောကြောင့်။ ‘ကုရုန္တိ’ တိ နာမ၊ မည်သည်။  
ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိ-  
သဒ္ဓါဖြင့်။ အန္ဓကဋ္ဌကထံ၊ အန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခေပဋ္ဌက  
ထဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သံဂဏှာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။

ယုတ္တမတ္တန္တိ၊ ကား။ မဟာအဋ္ဌကထာနယေန၊ မဟာအဋ္ဌကထာ နည်း  
နှင့်။ ဝါ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓဝိနယယုတ္တိယာ၊ လေးပါးအပြားရှိသော ဝိနည်း  
ယုတ္တိနှင့်။ ယုတ္တိ၊ သင့်သော။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။ “အဋ္ဌကထံ ယေဝ၊  
ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သံဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ကို။ ကရိယာမိ၊ ပြုအံ့။”  
ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုချေသော်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တေတ္ထရဝါဒါနံ၊  
ဆိုအပ်သော ထေရဝါဒတို့၏။ ဗာဟိရဘာဝေါ၊ အပင်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊  
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊ ထို ထေရဝါဒတို့ကိုလည်း။ အန္တောကတ္တု-  
ကာမော၊ အတွင်းပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ “အန္တောဂဓထေရံဝါဒ” န္တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။ ထေရဝါဒေပိ၊ မထေရ်တို့၏ အယူတို့ကိုလည်း။ အန္တော-  
ကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဝုတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

“တံ မေ” တိ ဂါထာယ၊ တံ မေ-စသောဂါထာဖြင့်။ သောတူဟိ၊ စာ  
သင်သားတို့သည်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဓံ၊ ကျင့်အပ်သော ဤအစီအရင်ကို။ ဒဿေတိ၊  
၏။ တတ္ထိ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဓမ္မဒီပဿာတိ၊ ကား။ အဿ ဘဂဝတော၊  
အား။ ဓမ္မော ဧဝ၊ တရားသာလျှင် ဖြစ်သော။ မောဟန္ဓကာရဝိဓေနတော၊  
မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ပဒီပသဒိ-  
သတ္တာ၊ ဆီမီးနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ အတ္ထိ၊  
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မပုဒီပေါ၊ မည်၏။  
ဘဂဝါ၊ ဘုရားကို ရ၏။ တဿ ဓမ္မပုဒီပဿ၊ ထိုတရားတည်းဟူသော  
ဆီမီးရှိတော်မူသော။ ပတိမာနယန္တာတိ၊ ကား။ ပုဇ္ဇန္တာ၊ ပုဇော်ကုန်လျက်။  
မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဂရံ၊ ကရောန္တာ၊ အလေးပြုကုန်လျက်။ နိသာမေန္တု၊  
သုဏန္တု၊ နာကုန်လော့။

☞ (၇) “ဗုဒ္ဓေနာ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အတ္တနော သံဝဏ္ဏနာယ၊  
မိမိအဋ္ဌကထာ၏။ အာဂမနသုဒ္ဓိဒဿနမုခေန၊ လာရာဖြစ်သော သိဟိုဠ်အဋ္ဌကထာ  
တို့၏စင်ခြင်းကို ပြခြင်းလျှင် အရင်းမူသဖြင့်။ ပမာဏဘာဝံ၊ ပမာဏမူလောက်  
သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ အနုသိက္ခိတဗ္ဗတံ၊ အဖန်တလဲလဲ အား  
ထုတ်အပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထိ၊ ထိုဂါထာ၌။ ယထေဝ၊  
အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်လျှင်။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ယော ဓမ္မော စ၊ အကြင်



သုတ်၊ အဘိဓမ္မာကိုလည်းကောင်း။ ယော ဝိနယော စ၊ အကြင် ဝိနည်း  
ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ထို သုတ်၊  
အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို။ တဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပုတ္တေဟိ၊ သားတော်ဖြစ်ကုန်  
သော။ ယေဟိ မဟာကဿပတ္ထေရာဒိဟိ၊ အကြင် မဟာကဿပထေရ် အစ  
ရှိသည်တို့သည်။ တထေဝ၊ ထို ဘုရားဟောတော်မူသော အခြင်းအရာဖြင့်  
သာလျှင်။ ဉာတော၊ သိအပ်ပြီ။ တေသံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊ ထို ဘုရားသားတော်  
တို့၏။ မတိ၊ အလိုကို။ ဝါ၊ အယူကို။ အစူဇန္တာ၊ မစွန့်ကုန်မူ၍။ သိဟဋ္ဌဇ္ဇ-  
ကထာစရိယာ၊ သိဟိန္ဒူအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရေ၊  
ရှေးအခါ၌။ အဋ္ဌကထာ၊ တို့ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊  
စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူသော  
ပါဌ်ဖြင့်။ သုတ္တာဘိဓမ္မော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာတို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။  
ဝိနယောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိနယပိဋကံ၊  
ဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ ပါဠိတော စ၊  
ပါဠိအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။  
ဘဂဝတာ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊  
စ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ မဖွင့်အပ်သော။ တန္တိပဒံ နာမ၊  
ပါဠိပုဒ်မည်သည်။ န အတ္ထံ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။  
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဝတ္တိတပကိဏ္ဍကဒေသနာယေဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ပြုံး  
ပြုံးသော ဒေသနာသည်ပင်လျှင်။ အဋ္ဌကထာ၊ မည်၏။ တထေဝ ဉာတောတိ၊  
ကား။ ယထေဝ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်လျှင်။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တော၊  
၏။ တထေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်လျှင်။ ကေပဒမ္ပိ၊ တခုသော ပုဒ်ကို  
လည်းကောင်း။ ဧကက္ခရမ္ပိ၊ တလုံးသော အက္ခရာကိုလည်းကောင်း။ အဝိနာ-  
သေတွာ၊ မဖျောက်ဖျက်မူ၍။ အဓိပ္ပာယဉ္စ၊ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း။ အဝိ-  
ကောပေတွာ၊ မပျက်စေမူ၍။ ဉာတော ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ  
အတ္ထော၊ ဤ သည်ကား အနက်။ တေသံ မတိမစူဇန္တာတိ၊ ကား။  
တေသံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊ ထို ဘုရားသားတော်တို့၏။ မတိသင်္ခါတံ၊ အယူဟု  
ဆိုအပ်သော။ (ဝိနိစ္ဆယံ၌ စပ်။) ထေရပုရမ္ပရာယ၊ မထေရ် အဆက်ဆက်  
သည်။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်၍။ အာဂတံ၊ လာသော။ အဗ္ဗောဓိန္နံ၊ မပြတ်  
သော။ ပါဠိဝဏ္ဏနာဝသေန စ၊ ပါဠိအဖွင့်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။  
ပါဠိမုတ္တကဝသေန စ၊ ပါဠိမှ လွတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဝတ္တံ၊  
ဖြစ်သော။ သမ္ပိအဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယံ၊ ခပ်သိမ်းသော အဋ္ဌကထာ အဆုံး  
အဖြတ်ကို။ အပရိစ္စန္တာ၊ မစွန့်မူ၍။ အဋ္ဌကထာ အကံသုတိ၊ ကား။ မဟာ-

ဌကထာမဟာပစ္စရိအာဒိကာ၊ မဟာဌကထာ၊ မဟာပစ္စရိ အစရှိကုန်သော။  
သီဟဌကထာယော၊ သီဟိဋ္ဌိအဌကထာတို့ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ “အဌ-  
ကထာမကံသုတိ”ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။ တတ္ထပိ၊ ထိုပါဌ်၌  
လည်း။ သောယေဝတ္ထော၊ ထိုအနက်ပင်တည်း။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊ ထိုဘုရား  
သားတော်တို့၏။ အဓိပ္ပါယ်၊ အလိုကို။ အဝိကောပေတွာ၊ မဖျက်ဆီးမူ၍။  
ပုရေ၊ ရှေးအခါ၌။ အဌကထာ၊ တို့ကို။ အကံသု၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
အဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်။  
အတ္ထံ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။  
ပမာဏံ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။  
ဟိတိ၊ ဟိဟူသော ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ ပဒပူရဏနိပါတ်ပုဒ်မျှသာတည်း။  
ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမကား။ ဟေတုအတ္ထဿ၊ ဟိတ်အနက်ကို။ “တသ္မာ”  
တိ ဣမိနာယေဝ၊ တသ္မာဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ပကာသိတတ္တာ၊ ပြအပ်  
သောကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဝဓာရဏတ္ထော၊ မြဲစေခြင်းအနက်ရှိ၏။  
ပမာဏမေဝ၊ ပမာဏမူလောက်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်  
ကို မှတ်အပ်၏။ အဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံ  
သော စကားသည်လည်း။ ပမာဏံ၊ ပမာဏမူလောက်သည်။ ယဒိ သိယာ၊  
အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုအဌကထာတို့  
၌။ ပမာဒလေခါပိ၊ ပမာဒလေခတို့သည်လည်း။ ပမာဏံ၊ သည်။ သိယာ၊  
ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝဇ္ဇယိတွာန ပမာဒလေခ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ။၏။ဟိ၊ စ။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ လိခန္ဓော၊ ရေးသားသည်ရှိသော်။  
ပမာဒေန၊ မေ့လျော့သဖြင့်။ သတိံ၊ သတိကို။ အပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ  
၍။ အညတ္ထ၊ တပါးသော အရာ၌။ လိခိတဗ္ဗံ၊ ရေးသင့်သည်ကို။ အညတ္ထ၊  
တပါးသောအရာ၌။ လိခနာဒိဝသေန၊ ရေးခြင်းအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော စကားသည်။ ပမာဒလေခါနာမ၊ ၏။ သာ စ၊ ထိုပမာဒ  
လေခသည်လည်း။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရာ၌။  
သယမေဝ၊ အလိုလိုလျှင်။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိယတိ၊ လတ္တံ့။ ပုန၊ တဖန်။  
ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော။ (ထည့်။) ယသ္မာတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ သမ္ပန္န-  
ဒဿနဝသေန၊ အစပ်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။  
အတ္ထယောဇနာ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း။-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဌကထာ-  
သု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဣဓ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဤ

သာသနာတော်၌။ သိက္ခာသု၊ သိက္ခာသုံးပါးတို့၌။ သဂါရဝါနံ၊ ရိုသေခြင်း ရှိကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့၏။ ပမာဏမေဝ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းသာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ အယံ ဝဏ္ဏနာပိ၊ ဤ အဋ္ဌ- ကထာသစ်သည်လည်း။ ဘာသန္တရပရိစ္စာဂါဒိမတ္တဝိသိဋ္ဌတာယ၊ ဘာသာတပါး ကို စွန့်ခြင်းအစရှိသည်မျှသာ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ အနက် အားဖြင့်။ အသိန္နာ၊ အထူးမရှိ။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပမာဏ ဘူတာဝ၊ ပမာဏလောက်သည်သာလျှင်။ ဟေသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသိက္ခိတဗ္ဗာ၊ သင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယောဇနာအပ်၏။

တတောတိ၊ တတောဟူသည်ကား။ တာဟိ အဋ္ဌကထာဟိ၊ တို့မူ။ ဘာသန္တရ မေဝ ဟိတွာတိ၊ ကား။ သိဟဋ္ဌဘာသံယေဝ၊ သိဟိဋ္ဌဘာသာကိုသာလျှင်။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ဝိတ္ထာရမဂ္ဂံ သမာသယိတွာတိ၊ ကား။ ပေါရာဏ-  
 ဋ္ဌကထာသု၊ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌။ (ဂ) ယထာဌာနေ၊ တည်တိုင်းသော အရာ ၌။ ဝတ္တဗ္ဗမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဒတ္တဝိနိစ္ဆယာဒိကံ၊ ပုဒ်အနက် ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ အတိဝိတ္ထိဇ္ဇေန၊ အလွန်ကျယ်သော။ ဝစနက္ကမေန စေဝ၊ စကားအစဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တမေဝ အတ္တနယံ၊ ဆိုအပ်ပြီသော အနက်နည်းကိုပင်လျှင်။ အပ္ပမတ္တကဝိသေသေန၊ အတန်ငယ်သော အထူးဖြင့်။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ဆိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အဋ္ဌကထာတို့၌။ ပပဉ္စိတံ၊ ချဲ့အပ်သော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဝိတ္ထာရမဂ္ဂံ၊ ကျယ်သော အရာကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ သလ္လဟုကေန၊ ပေါ့ပါးသော။ အတ္တဝိညာပကေန၊ အနက်ကို သိစေတတ်သော။ ပဒက္ကမေန စေဝ၊ ပုဒ်အစဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယသဒိသံ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော နည်းနှင့်တူသော။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုဖွယ်စကားကို။ အတိဒိသိတွာဝ၊ ညွှန်၍ သာလျှင်။ သံခေပနယေန စ၊ ကျဉ်းသော နည်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာယိ- သာမ၊ ဖွင့်ပေကုန်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ သာရတ္ထ- ဒီပနိယံ၊ သာရတ္ထဒီပနီ အမည်ရှိသော။ ဝိနယဋီကာယံ ပန၊ ဝိနည်း ဋီကာ၌ ကား။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်။) “ပေါရာဏဋ္ဌကထာသု၊ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ပပဉ္စိတာ၊ ချဲ့အပ်သော။ ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန။ ပ။ ဥပသမ္ပန္နောတိ ဘိက္ခုတိတ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အပလောကနာဒိနံ၊ အပ- လောကနအစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်ဖြစ်သော စကားသည်။ သိယာ၊ ၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိ သော။ ဝိတ္ထာရမဂ္ဂံ၊ ကျယ်သော အရာကို။ သဒိပိတွာ၊ ချုံး၍။ ဣတိ စေနံ၊

ဤသို့သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ တန္တိက္ကမံ ကိဉ္စိ အဝေါက္ကမိတာတိ ဧတ္ထေဝ၊ အဝေါက္ကမိတာဟူသော ပုဒ်၌သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဌာ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဟိ၊ စ။ အညတ္ထ၊ တပါးသော။ ပါဠိယာ၊ ၌။ ဝတ္တမ္ပ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။ အညတ္ထ၊ တပါးသော ပါဠိ၌။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ တန္တိက္ကမံ၊ ပါဠိ အစဉ်ကို။ ဝေါက္ကမိတာ၊ လွန်၍။ ကထနံ နာမ၊ ဆိုခြင်း မည်၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထို သာရတ္ထဒီပနီ၌ ပင်လျှင်။ “ဝဏ္ဏိတုံ ယုတ္တရူပံ။ ပ။ အဝေါက္ကမိတာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

(အနက်ကား) ဝဏ္ဏိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှာ။ ယုတ္တရူပံ၊ သင့်သော သဘောရှိ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသော။ ပါဠိ။ ကိ။ အပရိစ္စတိတာ၊ မစွန့်မူ၍။ သံဝဏ္ဏနတော၊ ဖွင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ သိဟဋ္ဌဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ မသင့်သောအရာ၌။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့် အပ်သည်ကို။ ယထာဋ္ဌာနေယေဝ၊ ‘နေရာရောက်သော အရာ၌သာလျှင်။ ဝဏ္ဏနတော စ၊ ဖွင့်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ‘တန္တိက္ကမံ ကိဉ္စိ အဝေါက္က- မိတာ’တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (ဣတိတလုံး ကျေသည်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တနယေနဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧ။ ကထံ ပန၊ အသိနည်း။ ဝိတ္တာရမဂ္ဂဿ၊ အကျယ်သော အရာကို။ သဒ္ဓိပနေ၊ ချိုးသည်ရှိသော်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံး အဖြတ်သည်။ န ဟိယတိ၊ မယုတ်ပြီလော။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာ ကြောင့်။ “ဝိနိစ္ဆယံ သဗ္ဗမသေသယိတာ”တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ၊ စ။ သဒ္ဓိ- ပန္နောပိ၊ ချိုးသော်လည်း။ ပုနပ္ပုနံ ဝစနာဒိမေဝ၊ ထပ်တလဲလဲ ဆို သောစကား အစရှိသည်ကိုသာလျှင်။ သဒ္ဓိပတိ၊ ချိုး၏။ ဝိနိစ္ဆယံ ပန၊ အဆုံး အဖြတ်ကိုကား။ သဗ္ဗာသုပိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ အပ် သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံကိုလည်း။ အသေသယိတာ၊ မကြွင်းကျန်စေမူ၍။ ကိဉ္စိ- မတ္တမ္ပိ၊ စိုးစဉ်းမျှကိုလည်း။ အပရိဟာပေတာ၊ မယုတ်စေမူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တန္တိက္ကမံ ကိဉ္စိ အဝေါက္ကမိတာတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ပါဠိက္ကမံ၊ ပါဠိအစဉ်ကို။ အနတိက္ကမိတာ၊ မလွန်မူ ၍။ အနုက္ကမေနဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိ။ ပါဠိကို။ ဝဏ္ဏယိ- သာမ၊ ဖွင့်ပေကုန်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း။

သုတ္တန္တိကာနံ ဝစနာနမတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝေရဉ္စကဏ္ဍာဒိသု၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍအစ ရှိသည်တို့၌။ အာဂတာနံ၊ လာကုန်သော။ ဈာနကထာဒိနံ၊ ဈာနကထာအစ



ရှိကုန်သော။ သုတ္တဝေဒနာနံ၊ သုတ်ပါဠိတော်တို့၏။ (အတ္ထံ၌ စပ်။) သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာသု၊ သီဟိဋ္ဌအဋ္ဌကထာတို့၌။ သုတ္တန္တိကာနံ၊ သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့၏။ ဘာရော၊ ဝန်တည်း။ ဣတိ ဝတံ၊ ဤသို့ဆို၍။ အဝဏ္ဏိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ မဖွင့်သော အရာဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ တံ တံ သုတ္တာနုရူပံ၊ ထိုထို သုတ္တန်အားလျော်စွာ။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမဲ့။ ဒီပယိယာမ၊ ပြပေကုန်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဟေသတိတိ၊ ကား။ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝါ၊ ကား။ ကရိယိယတိ၊ ပြုအပ်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဝိကပ်တို့တွင်။ ပဌမသ္မိံ အတ္ထဝိကပေ၊ ရှေးဦးစွာသော အတ္ထဝိကပ်၌။ “ဘာသန္တရပရိစ္စာဂါဒိကံ၊ ဘာသာတပါးကို စွန့်ခြင်းအစရှိသော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ နိပ္ပေါဒေတော၊ ပြီးစေ၍။ သုတ္တန္တိကာနံ၊ သုတ္တန်၌ လာကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ ပါဠိတော်တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဒီပယန္တိ၊ ပြလျက်။ အယံ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဘဝိယတိ၊ လတ္တံ့။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဏ္ဏနာဝသေန၊ အဋ္ဌကထာ၏အစွမ်းဖြင့်။ သမာနကတ္တုကတာ၊ တူသော ကတ္တားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပစ္စိမသ္မိံ၊ နောက်ဖြစ်သော။ အတ္ထဝိကပေ ပန၊ ၌ကား။ “ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တဘာသန္တရပရိစ္စာဂါဒိကံ၊ ဆိုအပ်သော ဘာသာတပါးကို စွန့်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ ကတော၊ ပြ၍။ သုတ္တန္တိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဒီပယန္တိ၊ ပြတတ်သော။ အယံ ဝဏ္ဏနာ၊ ဤအဋ္ဌကထာကို။ အဓမ္မဟိ၊ ငါတို့သည်။ ကရိယိယတိ၊ ပြုအပ်လတ္တံ့။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယဝသေန၊ ဆရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ သမာနကတ္တုကတာ၊ တူသော ကတ္တားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ဂန္ဓာရမ္မကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

### ဗာဟိရနိဒါနကထာ

☞ (၉) ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သံဝရဝိနယပဟာနဝိနယာဒိသု၊ သံဝရဝိနည်း၊ ပဟာနဝိနည်း အစရှိကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ဝိနယေသု၊ တို့တွင်။ အတ္တနာ၊ သည်။ “တံဝဏ္ဏယိသံ ဝိနယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗဘာဝေန၊ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်သော။ ဝိနယံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြလို၍။ “တတ္ထာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတ္ထ-အစရှိသောစကား၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာသု၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဂါထာသု၊ တို့၌။ တာဝ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။

ပဌမန္တိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ရှေးဦးစွာဟူသော ဤအနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ တေန၊  
 ထို ပဌမံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိနယံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတော၊ မှတ်၍။  
 ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ တဿ၊ ထိုဝိနည်း၏။ ဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ကို။ ကရိယာမိ၊ အံ့။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ နိယမေတဗ္ဗော၊  
 မှတ်အပ်၏။ တေနတံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဝတ္ထပေ-  
 တဗ္ဗော၊ ဤ။ တေန ဟေတုနာ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ “ဝိနယော နာမာ”  
 တိအာဒိကံ၊ ဝိနယော နာမ အစရှိသော။ ဧတံ နိယမကဝစနံ၊ ဤမှတ်ကြောင်း  
 စကားကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အဿာတိ၊ ကား။ ဝိနယဿ၊  
 ဤ။ မာတိကာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်းပြခြင်းတည်း။ ဟိ၊ စ။ သော။  
 ထိုဥဒ္ဓေသကို။ နိဒ္ဓေသပဒါနံ၊ နိဒ္ဓေသပုဒ်တို့၏။ ဇနနိဌာနေ၊ ဖြစ်စေတတ်သော  
 အရာ၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မာတာ ဝိယ၊ အမိသဖွယ်  
 တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မာတိကာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣဒါနိယခုအခါ၌။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ၊ ဖွင့်အပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ မာတိကံ  
 ဌပေတော၊ မာတိကာထား၍။ ဒဿန္တော၊ ပြလိုရကား။ “ဝုတ္တံ ယေနာ” တိ-  
 အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဤ။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ ဤ  
 သို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တေန  
 သမယေန။ပ။ ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ တေန။ပ။ ‘ဝိဟရတိ- အစရှိသော နိဒါန်းစကား  
 ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဧတံ ဝိနယပိဋကံ၊ ဤဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ ယေန  
 ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယသ္မိံ ကာလေ၊၌။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယသ္မာ ကာရဏာ၊  
 အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယေန၊ အကြင်သူသည်။ ဓာရိတံ၊  
 နှုတ်၌ဆောင်အပ်၏။ ယေန စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ အာဘတံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့  
 ဆောင်အပ်၏။ ယေသု၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ ဧတံ ယထာဝုတ္တ  
 ဝိဓာနံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော အစီအရင်ကို။ ဝတော၊ ၍။ တတော၊  
 ထိုနောက်မှ။ “တေန သမယေနာ” တိအာဒိပါဌဿ၊ တေန သမယေန-အစရှိ  
 သော ပါဠိ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အနေကပ္ပကာရတော၊ များသော အပြား  
 အားဖြင့်။ ဒဿန္တော၊ ပြလျက်။ ဝိနယဿ၊ ဤ။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အနက်အဖွင့်ကို။  
 ကရိယာမိ၊ ပြအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမာတိကာ၌။ “ဝုတ္တံ ယေန ယဒါယသ္မာ”  
 တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”  
 တိ အာဒိနိဒါနဝစနမတ္ထံ၊ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ-အစရှိသော  
 နိဒါန်းအစဉ်ကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ဝတ္ထုကာမောပိ၊ ဆိုအပ်လျက်လည်း။

ဝိသု၊ အသိး။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ “နိဒါနေန အာဒိကလျာဏံ၊ ဣဒမဝေါစာတိ  
 နိဂမေန ပရိယောသာနကလျာဏ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။  
 နိဒါနနိဂမနာနိပိ၊ နိဒါန်း၊ နိဂုံးတို့သည်လည်း။ သတ္ထုဒေသနာယ၊ ဘုရား  
 ဒေသနာအား။ အနုဝိဓာနတ္တာ၊ အလျော်စီရင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊  
 အထူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒန္တောဂဓာနေဝ၊ ထိုဘုရားဒေသနာ၌  
 အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒါနဿာပိ၊ ၏လည်း။  
 ဝိနယပါဠိယံယေဝ၊ ဝိနည်းပါဠိ၌သာလျှင်။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အကျုံးဝင်  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဝုတ္တံ ယေန ယဒါ ယသ္မာ” တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသောစကား  
 ကိုလည်း။ ဝိနယပိဋကသမ္ပန္နံယေဝ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်နှင့် စပ်သည်ကိုသာလျှင်။  
 ကတော၊ ၍။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ ဟိ၊ စ။ မာတိကာယ၊  
 ၌။ ဧတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဝိနယပိဋကံယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သာ-  
 မညတော၊ သာမညအားဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဒ်တို့၌။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်  
 ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ တံ၊ ထိုနိဒါန်းကို။ ဝိသု၊ အသိး။ နိဟရိတော၊  
 ထုတ်၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုရကား။ “တတ္ထ ဝုတ္တံ ယေနာ” တိအာဒိ၊ အစ  
 ရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု မာတိကာပဒေသု၊  
 ထိုမာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ တေန သမယေနာတိအာဒိနိဒါနဝစနံ၊  
 တေန သမယေန အစရှိသော နိဒါန်းစကားသည်။ ဟိ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ယသ္မာတိ  
 အတ္ထေ၊ ယသ္မာဟူသော ပုဒ်၏အနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။  
 ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထပစ္စက္ခဝစနံ၊ ကိုယ်တော်  
 ၏ မျက်မှောက်ဖြစ်သော စကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထပစ္စက္ခဝစနံနဟောတိတိ၊ ကား။  
 အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်။ ပစ္စက္ခံ ကတော၊ မျက်မှောက် ပြု၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊  
 ဟောအပ်သောစကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (၁၀) အထ ဝါ၊ ကား။  
 အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ပစ္စက္ခကာလေ ဓရမာနကာလေ၊ ထင်ရှားရှိသော  
 အခါ၌။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဟောအပ်သော စကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
 တဒုဘယေနာပိ၊ ထို့နှစ်ပါးသော အနက်ဖြင့်လည်း။ ဘဂဝတော၊ သည်။  
 ဝုတ္တဝစနံ၊ ဟောအပ်သော စကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 တည်း။

ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိကထာစန္ဒနာ

“ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ စေသာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗသမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော ဒုတိယသင်္ဂီယနာကို ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပညာသတ္ထော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝါကျ၏ အနက်ကို ကပ်၍ ပြခြင်းအနက်ရှိ၏။ (ဥပဂန္ဓာ ဝတ္ထုဗ္ဗဿ အတ္ထဿ နျာသနံ သူစနံ ဥပညာသော-ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြ။) ဥပညာသောတိ စ၊ ဟူသည်လည်း။ ဝါကျာရမ္ဘော၊ ဝါကျရမ္ဘပင်တည်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စကားကို။ ဝတု၊ ဆို၍။ ပုန၊ တဖန်။ အပရံ၊ တပါးသော စကားကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အာရမ္ဘန္တာနံ၊ အားထုတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏။ ယဒိဒံ ယော အယံ စသဒ္ဒပုယောဂေါ၊ အကြင် စသဒ္ဒါကို ယှဉ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ဤသို့စသဒ္ဒါကို ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဂန္ဓကာရာနံ၊ ကျမ်းပြုဆရာတို့၏။ ပကတိ၊ သဘောပင်တည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာတို့၌။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုကိဏ္ဏာနံ၊ ဖရိုဖရဲ ကြဲကုန်သော။ ဓမ္မဝိနယာနံ၊ တရား၊ ဝိနည်းတို့ကို။ သဘာဂတ္ထ ဝသေနံ၊ သဘောတူသော အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ဂဟေတု၊ ပေါင်း၍။ ဂါယနံ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ သင်္ဂီတိ၊ မည်၏။ မဟာဝိသယတ္တာ စ၊ ကျယ်သော အရာရှိသည်၏ အစွမ်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ပူဇနိယတ္တာ စ၊ ပူဇော်အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ မဟတိ၊ ကြီးသော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ သင်္ဂီတိ၊ သင်္ဂီယနာတည်း။ မဟာသင်္ဂီတိ၊ ကြီးမြတ်သော သင်္ဂီယနာ။ ဒုတိယာဒိ၊ ဒုတိယသင်္ဂီယနာ အစရှိသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ သော၊ ဤသင်္ဂီယနာကို။ “ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထာ၊ ၏။ ဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသကာလာဒိဝသေန၊ အရပ်ကာလအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဒိတံ၊ မထင်သည်ကို။ ဝါ၊ မသိသာသည်ကို။ ဝိဒိတံ ကတု၊ ထင်အောင် ပြ၍။ ဝါ၊ သိသာအောင်ပြ၍။ နိဒဒါတိ နိဒသေတိ၊ ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒါနံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိဒါနံ၌။ ကောသလ္လတ္ထံ၊ လိမ္မာစိမ့်သောငှာ။ (သတ္ထမိ တပျရိသ်သမာသ်ကိုပြသည်။)

ဝေနေယျာနံ၊ ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့အား။ မဂ္ဂဖလပ္ပတ္တိဟေတု ဘူတာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကိရိယာဝ၊ ကိစ္စသည်သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊



ကြောင့်။ “ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ ဟိ အာဒိံ ကတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇီ။  
 တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဓမ္မော ဝေ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရား  
 သည်သာလျှင်။ ပဝတ္တနဋ္ဌေန၊ လည်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ စက္ကံ၊ လှည်း  
 ဘီးစက်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ စက္ကန္တိ၊  
 ကား။ အာဏာ၊ အာဏာတည်း။ ဓမ္မတော၊ တရားမှ။ အနပေတတ္တာ၊  
 မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ ဓမ္မေန ဉာယေန၊ အသင့်  
 အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ (ထည့်။) စက္ကံ၊ အာဏာတည်း။ ဣတိပိ၊  
 ကြောင့်လည်း။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ ကတဗုဒ္ဓကိစ္စေတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတဗုဒ္ဓကိစ္စေ၊  
 ဘုရားကိစ္စ ပြီးပြီးသော။ လောကနာထေ၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော။  
 ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စာစပ်အပ်၏။ ကုသိနာရာယန္တိ ဧတံ၊  
 ဟူသောပုဒ်သည်။ သမိပတ္ထေ၊ သာမိပိကာဓာရ် အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမိ-  
 ဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေတိ၊ ဟူသော ပါဌ်  
 ဖြင့်။ တဿ နဂရဿ၊ ထို ကုသိနာရုံမြို့၏။ ဥပဝတ္တနဘူတံ၊ အကွေ့ဖြစ်၍ဖြစ်  
 သော။ မလ္လရာဇနံ၊ မလ္လမင်းတို့၏။ သာလဝနုယျာနံ၊ အင်ကြင်းတောဥယျာဉ်  
 ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဥပဝတ္တနေ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝိဂ္ဂဟော၊  
 ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ဆိုအံ့။ (ထည့်။) ဧတေန၊ ဤအင်ကြင်းတောဖြင့်။ နဂရံ၊ မြို့သို့။  
 ပဝိသန္တာ၊ ဝင်လိုကုန်သော သူတို့သည်။ ဥယျာနတော၊ မှ။ ဥပေစ္စ၊ ထွက်၍။  
 ဝတ္တန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥပဝတ္တန”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 ဥယျာနဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ နဂရဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ မဇ္ဈေ၊  
 အလယ်၌။ သာလဝနံ၊ အင်ကြင်းတောကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ကုသိနာရာယ၊  
 ကုသိနာရုံမြို့မှ။ ဒက္ခိဏပစ္စိမဒိသာယ၊ အနောက်တောင်ထောင့် အရပ်၌။  
 တံဥယျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ဥယျာနတော၊ မှ။ သာလဝနရာ-  
 ဇိဝိရာဇိတော၊ အင်ကြင်းတော အရေးဖြင့် တင့်တယ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးသည်။  
 ပါစိနမုခေါ၊ အရှေ့သို့ ရှေးရှု၊ ဂန္တာ၊ သွား၍။ နဂရဿ၊ ၏။ ဒက္ခိဏ-  
 ဒွါရာဘိမုခေါ၊ တောင်တံခါးသို့ ရှေးရှု။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ နိဝတ္တော၊  
 ကွေ့၏။ တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုခရီးဖြင့်။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်  
 ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအင်ကြင်းတောကို။ “ဥပဝတ္တန”န္တိ၊ ဟူ  
 ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဥလ္လောကေတွာ ဥလ္လောကေတွာ ယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတံ  
 ဥယျာနံ-ဟု ပြုလေ။) တတ္ထ ဥပဝတ္တနေ၊ ထို ဥယျာဉ်ကွေ့၌။ အညမည်၊  
 အချင်းချင်း။ သံသဠဝိဋ္ဌပါနံ၊ ရောယှက်သော အခွံရှိကုန်သော။ သမ္ပန္နဆာ-  
 ယာနံ၊ စပ်သော အရိပ်ရှိကုန်သော။ သာလပန္နိနံ၊ အင်ကြင်းပင်ဝည်တို့၏။  
 အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနမဉ္ဇော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ ညောင်

စောင်းကို။ ပညတ္တော၊ ခင်းအပ်၏။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်းကို။ သန္ဓာယ၊  
 ရည်၍။ “ယမကသာလာနမန္တရေ” တံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော ဓမ္မော၊ ကို။  
 ကမ္မကိလေသေဟံ၊ ကံကိလေသာတို့သည်။ ဥပါဒိယတံ၊ အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်  
 ယူအပ်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ သော ဓမ္မော၊ သည်။ ဥပါဒိ၊ မည်၏။ (ဥပရေး  
 အာရေးရှိသော ဒါဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း။) ဝိပါကက္ခန္ဓာ စ၊ ဝိပါကခန္ဓာတို့ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ကဋ္ဌတ္တာ စ ရူပံ၊ ကမ္မဇရုပ်ကိုလည်းကောင်း ရ၏။ တဒေဝ၊ ထို  
 ဝိပါကံ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ကမ္မကိလေသေဟံ၊ ကံကိလေသာတို့နှင့်။  
 သဟံ၊ တကွ။ အပ္ပဟိနတာယ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 သေသော၊ ကြွင်းသည်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာနဓာတ်၌။ ဥပါဒိသေသာ၊ ကြွင်း  
 ဝိပါကံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိကုန်။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ အနုပါဒိ-  
 သေသော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနဓာတ်၊ နိဗ္ဗာနဓာတ် ရ၏။ တာယ၊ ထိုဝိပါကံ  
 ကမ္မဇရုပ်ကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ / (၁၁) စ၊ ဝိဘတျတ္ထကို ဆိုအံ့။  
 ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ၊ တစုံတခုအပြားအထူးသို့ ရောက်သည်ကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်  
 သော အနက်၌။ အယံ ကရုဏ-နိဒ္ဒေသော၊ ဤသို့ တတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ခြင်း  
 သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနေတံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ နိမိတ္တတ္ထေ၊ နိမိတ်အနက်၌။  
 ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိ-ဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ပရိနိဗ္ဗာနဟေတု၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်း  
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ အရပ်၌။ သန္တိ-  
 ပတိတာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ ဣတံ အတ္ထော၊ အနက်။ သံဃဿ၊ ၏။ ထေရော  
 ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးတည်း။ သံဃတ္ထေရော၊ သံဃာ၏ အကြီး။ စ၊ ဆက်၍  
 ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဃတ္ထေရော-ဟူသောပါဌ်၌။ သံဃသဒ္ဓဿ၊ သံဃသဒ္ဓါ၏။  
 ဘိက္ခုသတသဟဿသဒ္ဓဿပေက္ခတ္ထေ။ ဘိက္ခုသတသဟဿသဒ္ဓါကို ငဲ့ခြင်း  
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဂမ္မကတ္တာ၊ ဘိက္ခုသတသ-  
 ဟဿာနံ-ဟူသော ပုဒ်ကို သံဃဟူသော ရှေးပုဒ်၌သာ ဝပ်အပ်၏ဟု အနက်ကို  
 သိဝေတတ် သောကြောင့်။ ထေရသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ သမာသော၊ သည်။  
 ဟောတံ၊ ၏။ ယထာ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ “ဒေဝဒတ္တဿ  
 ဂရုက္ခလ” န္တိ ပဒံ ယထာ။ ကဲ့သို့တည်း။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ အရှင်  
 မဟာကဿပသည်။ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂါယနတ္ထံ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို  
 သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှာ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဥဿာဟံ၊ တိုက်တွန်းခြင်းကို။  
 ဇနေသိ၊ ဖြစ်ဝေ၏။ ဣတံ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ ဝပ်အပ်၏။

တထာ ဥဿာဟံ ဇနနဿ။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် တိုက်တွန်းခြင်းကို  
 ဖြစ်ဝေခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ (တည့်။)

“သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတေ”တိ အာဒိ၊ အာရုံသော စကားကို။ အာဟ၊ ဇီ။ သတ္တ အဟာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ကို။ သမာဟဋ္ဌာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သည်တို့ တည်း။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်အပေါင်း။ ပရိနိဗ္ဗာနဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်သည်။ ပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော၊ မည်၏။ (သမာသ်ပုဒ်တစိတ်သည် အညပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်သောကြောင့် အန္ဓော ယတ္ထ-ဗဟုဗွိဟိတည်း။) ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတေန၊ ကြီးမူ ရဟန်းပြုသော။ သုဘဒ္ဓေန၊ သုဘဒ်သည်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားကို။ အနုဿရန္ဓော၊ အောက်မေ့ သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်လေလော။ “အလံ အာဝံသော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ တေန၊ ထိုသုဘဒ်သည်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ အလန္တိ၊ အလံ-ဟူသော စကားသည်။ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ ဝယ်သောစကားတည်း။ တေန မဟာသမဏေ- နာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ နိဿက္ကေ၊ ပဉ္စမိအနက်၌။ ကရုဏဝစနံ၊ တတိယာ ဝိဘတ်တည်း။ တတော မဟာသမဏတော၊ ထိုရဟန်းကြီး ရှင်ဂေါတမ လက်မှ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ မုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တဒါ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်မဝံမိ ကာလ၌။ ဥပဒု- တာ စ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာ- ယော၊ ဤကား သုဘဒ်၏ အလိုတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဟောမာတိ၊ ပုဒ်သည်။ အတိတတ္ထေ၊ အတိတ်အနက်၌။ ဝုတ္တမာနဝစနံ၊ ဝုတ္တမာန်- ဝိဘတ် ရှိသောပုဒ်တည်း။ အဟုမ္မာ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဌာနံ ခေါ၊ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြောင်း၌။ ဗလံ၊ အကျိုးသည်။ တဒါယတ္ထဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် ဝပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနံ၊ ဇီ။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို ရ၏။ ခေါတိ၊ ခေါဟူသော ပုဒ်သည်။ အဝဓာရဏေ၊ ဖြစ် ခြင်း၌။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တေံ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတေဝ၊ ရှိ သည်သာလျှင်တည်း။ နော န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိသည်မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တံ ကာရဏံ၊ ထို အကြောင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝောဒနာသောကြောင့်။ “ယံ ပါပဘိက္ခု” တိ အာဒိ၊ အာရုံသော စကား ကို။ အာဟ၊ ဇီ။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ၌။ ယန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါဋ်ပုဒ်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာရုဏနိဋ္ဌေသော၊ အကြောင်းကို ညွှန်သော သဒ္ဓါတည်း။ ယေန ကာရုဏေန၊ ကြောင့်။ အနုရုဏေသော၊ ကွယ်ဝကုန်ကုန်။ တဒေတံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။

ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားတော်၌။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ ထိုစကားတော်အား။ အတိတော အတိတ္တန္တော၊ လွန်သော။ သတ္တာ၊ ဘုရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတသတ္တုကံ၊ မည်၏။ ပါဝစနံ၊ ပါဝိတော် ရ၏။ ပဓာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော။ ဝစနံ၊ စကားတည်း။ ပါဝစနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော စကား။ ဓမ္မဝိနယံ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပက္ခံ လဘိတူတိ၊ ကား။ အလဇ္ဇိပက္ခံ၊ အလဇ္ဇိအပင်း အသင်းကို။ လဘိတူ၊ ရ၍။ န စိရေဿဝါတိ၊ ကား။ န စိရေနော၊ မကြာမြင့်ခင်လျှင်။ ယာဝ စ ဓမ္မဝိနယော တိဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ ယတ္ထကံ ကာလံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဓမ္မော စ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာသည် လည်းကောင်း။ ဝိနယော စ၊ ဝိနည်းသည် လည်းကောင်း။ လဇ္ဇိပုဂ္ဂလေသု၊ တို့၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သေး၏။

ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာတိ၊ ကား။ ပရိနိဗ္ဗာနမဉ္ဇေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ နှောင်းစောင်း၌။ နိပဇ္ဇေန၊ လျောင်းတော်မူလျက်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဒေသိတော ပညတ္တောတိ၊ ကား။ သုတ္တာဘိဓမ္မပိဋက သင်္ဂဟိတဿ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို ယူသော။ ဓမ္မဿ စေဝ၊ တရားကိုလည်းကောင်း။ ဝိနယပိဋကသင်္ဂဟိတဿ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်ကို ယူသော။ ဝိနယဿ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အတိသဇ္ဇနံ ပဗောဓနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ ဒေသနာ။ မည်၏။ တဿေဝ၊ ထို ဓမ္မ၊ ဝိနယကိုသာလျှင်။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဉာပနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ အသက်ရတော၊ မရောယှက်သော အားဖြင့်။ ဌာပနံ၊ ထားခြင်းသည်။ ပညာပနံ၊ မည်၏။ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာတိ၊ ကား။ သော ဓမ္မ ဝိနယော၊ ထို တရား၊ ဝိနည်းသည်။ မမစ္စယေန၊ ငါ ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူသဖြင့်။ တုမ္ဟာကံ၊ တို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာတည်း။ မယိ၊ ငါသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်ရှိသော်။ သတ္တုကိစ္စံ၊ ဘုရားကိစ္စကို။ သာဓေယတိ၊ ပြီးစေလတ္တံ့။ သာသနန္တိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပဋိဝေဓဝသေန၊ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓံ သာသနံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော သာသနာသည်။ နိပ္ပရိယာယတော ပန၊ မုချအားဖြင့် ကား။ သတ္တတ္ထံ သ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊ သုံးဆယ် ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သာတည်း။ အဒ္ဓနိယန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနက္ခမံ၊ အရှည်ခံသည်။ တဒေဝ၊ ထိုသာသနာသည်သာလျှင်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာတည်သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ သမ္မန္တော၊ ဤကား စာစပ်တည်း။ /

☞ (၁၂)ဣဒါနိ၊ ၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ အတ္တနော၊ အား။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ အနုဂ္ဂဟဝိသေသံ၊ ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းအထူးကို။ ဝိတာ



ဝေန္တော၊ ပြုလို့၍။ “ယဉ္ဇာဟံ တေန ဘဂဝတာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ယဉ္ဇာဟန္တိ၊ တေဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အနုဂ္ဂဟိတောတိ ဧတေန၊ ဟူသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ယဉ္ဇာဟံ စသောပါ၌။ ယန္တိ၊ ယံဟူသည်ကား။ ယသ္မာ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤယံသဒ္ဓါသည်။ ကြိယာပရာမသနံ၊ ကြိယာကို သုံးသပ်သော သဒ္ဓါတည်း။ တေန၊ ထိုယံသဒ္ဓါဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟိတောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အနုဂ္ဂဟဏံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဓာရေယသီတိအာဒိကံ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကဿပတ္ထေရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ စိဝရပရိဝတ္တနံ၊ သင်္ကန်းလှယ်ခြင်းကို။ ကာတုကာမေန၊ ပြုလို့သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ဓာရေယသိ ပန တံ ကဿပါတိ၊ ကား။ “ကဿပ၊ ကဿပ။ တံ၊ သည်။ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏာနိ၊ သုံးဆောင်၍ ဟောင်းမြင်းကုန်သော။ ဣမာနိ ပံသုကူလာနိ၊ ဤပံသုကူသင်္ကန်းတို့ကို။ ပါရိပိတံ၊ ရုံခြင်းငှာ။ သက္ခိယသိ၊ တတ်နိုင်အံ့လော။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထို စကားကိုလည်း။ ကာယဗလံ၊ ကိုယ်အားကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ န အာဟ၊ ဆိုတော်မူ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပဋိပတ္တိပူရဏံ၊ ပဋိပတ်ကို ဖြည့်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ သာဏာနိ ပံသုကူလာနိတိ၊ ကား။ မတကဋ္ဌေဝရံ၊ သုသေကောင်ပုပ်ကို။ ပလိဝေဓေတွာ၊ (ပလိဝေဋ္ဌေတွာ)၊ ရစ်၍။ ဆဉ္စိတာနိ၊ စွန့်အပ်ကုန်သော။ တုဗ္ဗမတ္ထေ၊ တတုဗ္ဗမ၊ ရှိကုန်သော။ ကိမယော၊ ပိုးတို့ကို။ ပဗ္ဗေါဋ္ဌေတွာ၊ ခါ၍။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ သာဏဝါကမယာနိ၊ သာဏလျော်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ပံသုကူလစိဝရာနိ၊ ပံသုကူသင်္ကန်းတို့ကို။ ရထိကာဒိနံ၊ ခရီးလမ်းမအစရှိသည်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တခု၌။ ပံသုနံ၊ မြေမှုန့်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသု၊ ထို မြေမှုန့်တို့၌။ အဗ္ဘဂ္ဂတတ္ထေန၊ လွှမ်း၍ တည်သော သဘောဖြင့်။ ပံသုကူလမိဝ၊ မြေမှုန့်ဖြင့် နှောက်ယှက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပံသုကူလံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပံသု ဝိယ၊ မြေမှုန့်ကဲ့သို့။ ကုစ္ဆိတဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော အဖြစ်သို့။ ဥလတိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပံသုကူလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပံသုကူလသဒ္ဓဿ၊ ပံသုကူလသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ နိဗ္ဗသနာနိတိ၊ ကား။ နိဋ္ဌိတဝသနကိစ္စာနိ၊ ပြီးပြီးသော ဝတ်ခြင်းကိစ္စရှိကုန်သော။ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏာနိ၊ သုံးဆောင်၍ ဟောင်းကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အဓိပ္ပာယ်တည်း။

တံ စီဝရံ၊ ထိုသင်္ကန်းတော်သည်။ ဧကမေဝ၊ တထည်သာတည်း။ အနေ-  
 ကာဝယဝတ္ထာ၊ များစွာသော အစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုဝစနံ၊  
 ဗဟုဝစ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ သာဓာရဏပရိဘောဂေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊  
 ကိုယ်တော်နှင့်။ သမာနပရိဘောဂေန၊ တူသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ သာ  
 ဓာရဏပရိဘောဂေန စ၊ ဆက်ဆံသောသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။  
 သမသမဋ္ဌပနေန စ၊ ထပ်တူထပ်မျှထားသဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုဂ္ဂဟိတော၊  
 ချီးမြှောက်တော်မူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရဆဋ္ဌဘိညာပုဘောဒေ၊ ကိုးပါး  
 အပြားရှိသော အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်၊ အဘိညာဉ်  
 ခြောက်ပါး အပြားရှိသော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ မြတ်သော လူတို့၏ အကျင့်  
 ဖြစ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၌။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်နှင့်။ သမသမဋ္ဌ-  
 ပနတ္ထာယ၊ ထပ်တူထပ်မျှ ထားခြင်းငှါ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကဿပသံယုတ္တေ၊  
 ကဿပသံယုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အာဂတပါဠိ၊ လာ  
 သော ပါဠိကို။ ပေယျာလမုခေန စ၊ ပေယျာလကို အရင်းမူသဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ အာဒိဂ္ဂဟဏေန စ၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိပိတော၊  
 ချိုး၍။ ဒဿန္တော၊ ပြလိုရကား။ “အဟံ ဘိက္ခဝေ”တိ အာဒိ၊ အစရှိ  
 သော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယာဝဒေ အာ-  
 ကခါမိတိ၊ ကား။ ယာဝဒေဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊  
 အာကခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ ယတ္ထကံ ကာလံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလ  
 ပတ်လုံး။ ဣစ္ဆာမိ၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ “ယာဝဒေဝါ”  
 တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ “နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရ ဆဋ္ဌဘိညာပု-  
 ဘောဒေ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရေ နာမ၊ ကိုးပါးသော  
 အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ မည်သည်ကား။ အနုပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိ-  
 တဗ္ဗတော၊ ဝင်စားအပ်သောကြောင့်။ ဧဝံသညိတာ၊ ဤသို့ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရဟု  
 မှတ်အပ်ကုန်သော။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။  
 အဋ္ဌ ရူပါရူပသမာပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသော ရူပ-သမာပတ်၊ အရူပ-သမာပတ်  
 တို့တည်း။ (ရူပသမာပတ်ကို စတုက္ကနည်းဖြင့်ယူလေ။) ဆဋ္ဌဘိညာ နာမ၊  
 အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးမည်သည်ကား။ အာသဝက္ခယဉာဏေန၊ အာသဝက္ခယ  
 ဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ပဉ္စဘိညာယော၊ အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့တည်း။

ဒိဗ္ဗစက္ခု စ၊ သောတဉ္စ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိ။

စေတောဉာဏံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဆာဘိညာ သာသဝက္ခယာ။ သင်္ဂဟ-  
 ဂါယာ စီလိက်သည်။

အတ္တနာ သမသမဋ္ဌပနေနာတိ၊ ကား “အဟံ၊ သည်။ ယတ္ထကံ ကာလံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ယတ္ထကေ ဝါ သမာပတ္တိဝိဟာရေ၊ အကြင်မျှလောက်သော သမာပတ်ဝိဟာရတို့ကိုလည်းကောင်း။ အဘိညာယော စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဋ္ဌဉ္ဇေမိ၊ သုံးဆောင်၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ဝဋ္ဌဉ္ဇေတိ၊ သုံးဆောင်၏။” ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ယထာဝုတ္တဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၌။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမသမံ၊ ထပ်တူထပ်မျက်။ ကံတွာ၊ ပြု၍။ ဌပနေန၊ ထားသဖြင့်။ ဣဒဉ္စ၊ ဤသမသမဋ္ဌပနေန ဟူသော စကားကိုလည်း။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသာမညေန၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့်။ ထေရဿ၊ ကဿပထေရ်အား။ ပသံသာမတ္တေန၊ ချီးမွမ်းကာမျှဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၁၃) ဘဂဝတော၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ သမတာယ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောသည် မဟုတ်။ ဟိ၊ စွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ဂုဏ်အထူးကို။ ဥပါဒါယ၊ ယောက်၍။ သာဝကာ စ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ကလမ္ပိ၊ အစိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ကလဘာဂမ္ပိ၊ အစိတ်အဖို့ကိုလည်းကောင်း။ န ဥပေန္တိ၊ မမီကုန်။ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂါယနာ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းကို။ အညတြ၊ ထား၍။ တဿ၊ ထိုချီးမြှောက်ခြင်းအား။ အညံ၊ တပါးသော။ အာဏဏှံ၊ မြီကင်းသော အဖြစ်သည်။ ကိံ ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်အံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ ရှင်မဟာကဿပ အလိုတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပါဌ၌။ တဿာတိ၊ ကား။ တဿ အနုဂ္ဂဟဿ-ထိုချီးမြှောက်ခြင်းအား။ ဝါ၊ ကား။ တဿ မေ၊ ထိုင်အား။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု၊ အချို့သော ပေတို့၌။ “တဿ မေ” တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အဏဏဘာဝေါ၊ မြီကင်းသော အဖြစ်သည်။ အာဏဏှံ၊ မည်၏။ သကကဝစ ဣဿရိယာနုပ္ပါဒါနေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ စိဝရဿ၊ သင်္ကန်းတော်ကို။ နိဒဿနဝသေန၊ ညွှန်ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဝဝဿ၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ သမာပတ္တိယာ၊ ကို။ နိဒဿနဝသေန၊ ညွှန်ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရခြင်းကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္တံ၊ ကို။ ပါဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ “ယထာဟာ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ကေမိဒါဟန္တိ

နိဂ

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[ဗဟိရနိဒါန

ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။  
 ဧကံ သမယန္တိ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ သမယေ၊ တပါးသော အခါ၌။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ အနက်။ ပါဝါယာတိ၊ ကား။ ပါဝါနဂရတော၊ မှ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋ္ဌိ-  
 ပန္နော၊ တိ၊ ကား။ ဒီဃမဂ္ဂပ္ပဋ္ဌိပန္နော၊ ရှည်စွာသောခရီးကို သွားသည်ရှိသော်။  
 တိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အဒ္ဓါနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒီဃပရိယာယော၊ ဒီဃပရိ-  
 ယာယ်တည်း။ သဗ္ဗံ သုဘဒ္ဓကဏ္ဍံ ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စ-  
 သတိကက္ခန္ဓကေ၊ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓကဉ္စ။ အာဂတံ၊ လာသော။ သုဘဒ္ဓကဏ္ဍံ၊ ကို။  
 ဣမ၊ ဤနိဒါန်းစကားသို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။  
 တတော ပရန္တိ၊ ကား။ သုဘဒ္ဓကဏ္ဍတော၊ သုဘဒ္ဓကဏ္ဍမှ။ ပရံ၊ နောက်  
 ၌။ သဗ္ဗံ သုဘဒ္ဓကဏ္ဍံ ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိ  
 ဖြင့်။ “ယံ န ဣစ္ဆိဿာမ၊ န တံ ကရိဿာမ”တိ ဧတံ၊ ပရိယန္တိ၊ န တံ  
 ကရိဿာမ-ဟူသော ပုဒ်လျှင် အဆုံးရှိသော။ သုဘဒ္ဓကဏ္ဍပါဠိ၊ ပါဠိကို။  
 ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ ဥဿာဟဇနန-  
 ပ္ပဝတ္ထံ၊ တိုက်တွန်းသည်ကို ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ပါဠိမေဝ၊  
 ကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဟန္တ မယံ အာဝုသော”တိအာဒိ၊ အစ  
 ရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ “ပုရေ အဓမ္မော ဒိပ္ပတိ”တိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “အဓမ္မော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒသကုသလကမ္မပထ-  
 ပဋိပက္ခော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော  
 တရားသည်။ အဓမ္မော၊ မည်၏။”ဣတိ၊ သို့။ သာရတ္ထဒိပနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ပန၊ သကဝါဒကို ဆိုအံ့။ ဓမ္မသင်္ဂါဟဏတ္ထံ၊ ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါယနာ  
 တင်ခြင်းငှာ။ ဥဿာဟဇနနပသင်္ဂတ္တာ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်ရာ၌ လျဉ်းပါး  
 ခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မဝိနယာနံ၊ တို့ကို။ အသင်္ဂါယနဟေတု၊ သင်္ဂါယနာ မတင်  
 ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယော ဒေါသဂဏော၊ အကြင် အပြစ်  
 အပေါင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ သော ဧဝ၊ ထို အပြစ်အပေါင်းသာ  
 ဖြစ်သော။ အဓမ္မော၊ မသုတော်တရားသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒိပ္ပတိ၊  
 တောက်ပ၏။ တပ္ပဋ္ဌိပက္ခော၊ ထိုအပြစ်အပေါင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။  
 ဓမ္မော စ၊ သုတော်ကောင်းတရားသည်လည်း။ ပဋိဗာဟယတိ၊ ပျောက်ပျက်  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ “အဓမ္မ  
 ဝါဒိနော၊ ပ။ ဟောန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်။  
 ယေန အဓမ္မေန၊ အကြင် ပါပိစ္ဆ-စသော အဓမ္မကြောင့်။ တေ သုဘဒ္ဓဝဇ္ဇိ-  
 ပုတ္တကာဒယော၊ ထို သုဘဒ္ဓ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်းသား အစရှိသည်တို့သည်။ အဓမ္မဝါ-  
 ဒိနော၊ အဓမ္မဝါဒိဖြစ်ကုန်၏။ ယေန စ ဓမ္မေန၊ အကြင် အပိစ္ဆ-စသော



တရားကြောင့်လည်း။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော ရဟန်းကောင်းတို့သည်။  
 ဓမ္မဝါဒိနော စ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထိုပါပိစ္ဆ  
 အစရှိသည် အပ္ပိစ္ဆ အစရှိသည် တို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤ။ အဓမ္မောတိ  
 စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “ဓမ္မော” တိစ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊  
 ဆိုအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဝိပတ္တိအာဒိဟေတုကော၊ သီလ-  
 ဝိပတ္တိအစရှိသည်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ပါပိစ္ဆတာဒိဒေါသဂဏော၊  
 ပါပိစ္ဆတာအစရှိသော အပြစ်အပေါင်းသည်။ အဓမ္မော၊ မည်၏။ တပုဂ္ဂိုပက္ခော၊  
 ထို ပါပိစ္ဆတာ-အစရှိသည်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ သီလသမ္ပဒါဒိဟေတု  
 ကော၊ သီလပြည့်စုံခြင်းအစရှိသည်၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏ-  
 သမ္ပဟော၊ အပ္ပိစ္ဆတာအစရှိသော ဂုဏ်အပေါင်းသည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ပုရေ ဒိပ္ပတိတိ၊ ကား။ အပိ နာမ  
 ဒိပ္ပတိ၊ တောက်ပမည်လည်းမသိ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယာဝ ယသ္မိံ ကာလေ၊  
 အကြင်အခါ၌။ အဓမ္မော၊ မသူတော်တရားသည်။ ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်း  
 တရားကို။ ပဋိဗာဟိတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို တားမြစ်နိုင်ချိန် အခါမှ။ / (၁၄) ပုရေတရ-  
 မေဝ၊ ရှေးမဆွေသလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဒိပ္ပတိတိ၊ ကား။  
 ဒိပ္ပိဿတိ၊ တောက်ပလတ္တံ့။ ဟိ၊ စ။ ပုရေသဒ္ဓယောဂေန၊ ပုရေသဒ္ဓါနှင့်  
 ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အနာဂတတ္ထေ၊ အနာဂါတ်အနက်၌။ အယံ ဝတ္ထမာန-  
 ပယောဂေါ၊ ဤဝတ္ထမာန်ပြယုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အဘယ်  
 ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ပုရာ ဝဿတိ ဒေဝေါတိ ပယောဂေါ ယထာ၊ ပုရာ  
 ဝဿတိ ဒေဝေါဟူသော ပြယုတ်ကဲ့သို့တည်း။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ ပုရာ၊  
 ရှေ့သို့။ ဝဿတိ ဝဿိဿတိ၊ ရွာလတ္တံ့။ အဝိနယောတိ၊ ကား။ ပဟာန-  
 ဝိနယာဒိနံ၊ ပဟာနဝိနည်း အစရှိသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဘူတော၊ ဆန့်ကျင်  
 ဘက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော တရားသည်။ အဝိနယော၊ မည်၏။

တေန ဟိတိ ဧသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥယျောဇနတ္ထေ၊ တိုက်တွန်း  
 ခြင်းအနက်၌။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ သကလနဝဂံ သတ္တုသာသန  
 ပရိယတ္တိဓရေတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဘုရားရှင် သာသနာတော်၌။ ဝါ၊  
 ကား။ ဧတဿ၊ ထို သာသနာတော်အား။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။  
 သုတ္တဂေယျာဒိနဝဂံ၊ သုတ္တ၊ ဂေယျ အစရှိသော အင်္ဂါကိုးပါးသည်။ အတ္ထိ၊  
 ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကလနဝဂံ၊ မည်၏။ သတ္တုသာသနံ၊ ဘုရား  
 ရှင် သာသနာတော်ကို ရ၏။ အတ္ထကာမေန၊ အကျိုးကို အလိုရှိသော  
 သူသည်။ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗတော စ၊ သင့်အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။



ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိပုရိသတ္ထ ပရိယတ္တိဘာဝတော စ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက အစရှိသော လတ္တဝါ  
တို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တိဏှိ  
ပိဋကနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံတို့ကို။ “ပရိယတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမဟိတ်ဖြင့် ပရိယာပဏိတဗ္ဗာတိ ‘ပရိယတ္တိ’ဟု ကမ္မသာဓန၊  
ပရိပုဗ္ဗ ယပဓာတ် တိပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် ပရိယတ္တိသဒ္ဓါ၏  
ဝိဂ္ဂဟဝါကျသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုတ္တသဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကိုပြ၏။

ဒုတိယဟိတ်ဖြင့် ရာသတ္ထေန ခန္ဓာကဲ့သို့ ပရိယတ္ထေန ပရိယတ္တိဟု  
အတ္တဝါကျသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုတ္တသဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကိုပြ၏။

သကလနဝဂ်သတ္ထုသာသနသင်္ခါတံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကိုးပါးရှိသော  
ဘုရားရှင် သာသနာဟု ဆိုအပ်သော။ တံ ပရိယတ္တိံ၊ ထိုပရိယတ်ကို။ ဓာ-  
ရေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကလ နဝဂ် သတ္ထုသာသန  
ပရိယတ္တိဓရာ၊ မည်ကုန်၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့ ပရိယတ်ကို ဆောင်တတ်  
သော သဘောရှိကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတေသံ ခိဏာ-  
သဝါနံ၊ ဤ ရဟန္တာတို့အား။ သမထဘာဝနာသိနေဟာဘာဝေန၊ သမထ-  
ဘာဝနာဟူသော အစေး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုက္ခာ၊ ခြောက်သော။  
လူခါ၊ သွေ့သော။ အသိနိဗ္ဗါ၊ မစို့သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ ခိဏာသဝါ၊ တို့သည်။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ မည်ကုန်၏။  
တိပိဋကသဗ္ဗပရိယတ္တိပုဘေဒဓရေတိ၊ ကား။ တိဏှိ ပိဋကနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ  
တို့၏။ သမာဟာရော၊ အပေါင်းတည်း။ တိပိဋကံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံအပေါင်း။  
နဝဂ်ဒိဝသေန၊ အင်္ဂါကိုးပါးအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဘေဒတိန္တံ၊  
များသောအမြားဖြင့် ပြားသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တဒေဝ ပရိယတ္တိပု-  
ဘေဒံ၊ ထိုပရိယတ်အပြားကိုသာလျှင်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ တိပိဋကသဗ္ဗပရိယတ္တိပုဘေဒဓရာ၊ မည်ကုန်၏။

ကိဿ ပနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ သိက္ခတိ၊  
ကျင့်ဆဲဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေက္ခော၊ မည်၏။ တမေဝ၊ ထိုသေက္ခ  
ကိုသာလျှင်။ “သကရဏီယော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယကိစ္စ-  
ဿ၊ အထက်မဂ်သုံးပါး ကိစ္စ၏။ အပရိယောသိတတ္တာ၊ မပြီးဆုံးသေးသည်  
၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကိစ္စော၊ ပြုဖွယ်ရှိသေး၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
အဿာတိ၊ ကား။ အနေန၊ ဤ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ဗဟုကာရတ္တာတိ၊  
ကား။ ဗဟုပကာရတ္တာ၊ ကျေးဇူးများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာတိ၊  
ကား။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အတိဝိယ ဝိဿတ္ထောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊

ကထာ]

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁

အလွန်လျှင်။ ဝိဿာသိကော၊ အကျမ်းဝင်၏။ နန္တိ၊ ကား။ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊  
 အာနန္ဒာထေရ်ကို။ သြဝဒတိ၊ ဆုံးမ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။  
 အာနန္ဒတ္ထေရဿ၊ ၏။ (စရဏံ၌ စပ်။) ကဒါစိ၊ ရံခါ။ အသညတာယ၊  
 မစောင့်စည်းသော။ နဝကာယ၊ ငယ်သော။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကပရိသာယ၊ သဒ္ဓိ-  
 ဝိဟာရိက ပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဇနပဒစာရိကာစရဏံ၊ ဇနပုဒ်သို့  
 ဒေသစာရီ လှည့်လည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တေသဉ္စ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ၊  
 ထိုသဒ္ဓိဝိဟာရိကတို့၏လည်း။ ကေက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၌။ ဥပ္ပဗ္ဗဇနဉ္စ၊  
 လူထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်။  
 တံ၊ ထိုရှင်အာနန္ဒာကို။ နိဂ္ဂဏှန္တော၊ နှိပ်လို၍။ “န ဝါယံ ကုမာရကော  
 မတ္တမညာသိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။  
 ဧတ္ထ၊ ဤ။ န ဝါယံ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ဝါသဒ္ဓါသည်။ ပဒပူရဏော၊  
 ပုဒ်ပြည့်ကြောင်းမျှသာတည်း။ အယံ ကုမာရော၊ ဤသတို့သားသည်။ အတ္ထ-  
 နော၊ မိမိ၏။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ န ပဋိဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။  
 ထေရံ၊ အာနန္ဒာထေရ်ကို။ တဇ္ဇေန္တော၊ ခြိမ်းခြောက်လို၍။ အာဟ၊ ၏။  
 တတြာတိ၊ ကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ အကျမ်းဝင်သည်ရှိသော်။

ကိဉ္ဇာပိ သေက္ခောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခ  
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဂတိဂမနသဗ္ဘာဝေန၊ အဂတိသို့ လိုက်သော သဘောရှိ  
 သောကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အသေ-  
 က္ခာနုညေဝ၊ ရဟန္တာတို့ကိုသာလျှင်။ ဥစ္စိနိတု၊ ရွေးကောက်၍။ ဂဟိတတ္တာ၊  
 ယူအပ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ ကိဉ္ဇာပိ သေက္ခော၊ အကယ်၍ကား သေက္ခဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊  
 ထိုသို့ သေက္ခဖြစ်သော်လည်း။ ထေရော၊ ကဿပထေရ်သည်။ အာယသ္မန္တမ္ပိ  
 အာနန္ဒ၊ အရှင်အာနန္ဒာကိုလည်း။ ဥစ္စိနတု၊ ရွေးကောက်တော်မူလော။ ဣတိ  
 ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊  
 မစပ်အပ်သည်ကား။ ကိဉ္ဇာပိ သေက္ခော၊ အကယ်၍ကား သေက္ခဖြစ်၏ရှင်။  
 တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ အဂတိံ၊ အဂတိသို့။ ဂန္တု၊ လိုက်ခြင်း  
 ဌာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ န ယောဇေတဗ္ဗံ၊ မယှဉ်အပ်။  
 အဘဗ္ဗောတိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားသည်ကား။ အဿ၊ ထိုရှင်  
 အာနန္ဒ၏။ သဘာဝကထနံ၊ သဘောကို ဆိုကြောင်းတည်း။/(၁၅) တတ္ထ၊  
 ထိုအဘဗ္ဗော-စသောပါဌ်၌။ ဆန္ဒာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒေန သိနေဟေန၊ ချစ်  
 သဖြင့်။ အဂတိံ ဂန္တုန္တိ၊ ကား။ အကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုသင့်သည်ကို။ ကာတုံ၊  
 ဌာ။ ပရိယတ္တောတိ၊ ကား။ အဓိတော ဥဂ္ဂဟိတော၊ သင်အပ်၏။



ရာဇဂဟံ ခေါ မဟာဂေါစရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိဂ္ဂဟော၊  
 ဝိဂ္ဂိဟ်ပြုအပ်၏။ (ထည့်။) ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့  
 သည်။ စရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရော၊ မည်၏။  
 ဂုန္တိ၊ နွားတို့၏။ စရဏဌာနံ၊ လှည့်လည်ရာ အရပ်ကို ရ၏။ ဂေါစရော  
 ဝိယ၊ နွားတို့ လှည့်လည်ရာကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရော၊  
 မည်၏။ သိက္ခာစရဏဌာနံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်ကို ရ၏။ အဿ၊  
 ထိုရာဇဂြိုဟ်အား။ မဟန္တော၊ ကျယ်သော။ သော ဂေါစရော၊ ထို ဆွမ်းခံ  
 လှည့်လည်ရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဂေါစရံ၊ မည်၏။  
 ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်ကို ရ၏။ ဥက္ကောဋေယျာတိ၊ ကား။ နိဝါရေယျ၊  
 တားမြစ်ရာ၏။

သတ္တသု သာဓုကိဋ္ဌနဒိဝသေသုတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သံဝေဂဝတ္ထု၊  
 သံဝေဂဝတ္ထုကို၊ ကိတ္တေတွာ ကိတ္တေတွာ၊ ကြား၍ ကြား၍။ သာဓုကံ ဝေ၊  
 ကောင်းမွန်စွာသာလျှင်။ ပူဇာဝသေန၊ ပူဇော်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။  
 ကိဋ္ဌနတော၊ ကစား ခြင်းကြောင့်။ သာဓုကိဋ္ဌနံ၊ မည်၏။ ဥပကဋ္ဌာတိ၊ ကား။  
 အာသန္နာ၊ နီး၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနေရာ၌။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပနေတိ ဥပ-  
 ဂစ္ဆတိ၊ ကပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဿုပနာယိကာ၊ မည်၏။

တတြ သုဒန္တိ၊ ကား။ တဿံ သာဝတ္ထိယံ၊ ထိုသာဝတ္ထိ၌။ သုဒန္တိ၊  
 ကား။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဥဿန္နဓာတုကန္တိ၊ ကား။ ဥပစိတ-  
 ပိတ္တသေမှာဒိဓာတုကံ၊ ပွားများသော သည်းခြေ၊ သလိပ်အစရှိသော ဓာတ်  
 ရှိသောကိုယ်ကို။ သမဿာသေတုန္တိ၊ ကား။ သန္တပေတု၊ ပြိုစေခြင်းငှာ။  
 ဒုတိယဒိဝသေတိ၊ ကား။ ဇေတဝနဝိဟာရ ပဝိဋ္ဌဒိဝသတော၊ ဇေတဝနံ  
 ကျောင်းသို့ ဝင်သော နေ့မှ။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေတန၊ ဤဆေးဖြင့်။ ဝိရိစ္ဆတိ၊ ဝမ်း  
 လျှော၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရေစနံ၊ မည်၏။ ဩသပေရိဘာဝိတံ၊ ဆေး  
 ဖြင့် ထုံအပ်သော။ ခီရမေဝ၊ နို့ရည်သည်သာလျှင်။ ဝိရေစနံ၊ ဝမ်းလျှော  
 ဆေးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခီရဝိရေစနံ၊ မည်၏။ ယံ သန္ဓာယာတိ၊  
 ကား။ ယံ ဘေသဇ္ဇပါနံ၊ အကြင် ဆေးသောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။  
 ဘေသဇ္ဇမတ္တာတိ၊ ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေး  
 သည်။ ဟိ၊ စူ။ အယံ မတ္တာသဒ္ဓေါ၊ ဤမတ္တာသဒ္ဓါသည်။ “မတ္တာ သုခ-  
 ပရိစ္စာဂါ”တိ ဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌ ကဲ့သို့။ အပ္ပတ္တော၊ အနည်း  
 ငယ်ဟူသော အနက်ရှိ၏။



ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ခဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဆိန္ဒု၊ ကျိုးသည်တည်း။ ဖုလ္လန္တိ၊ ကား။ ဘိန္ဒု၊ ကဲ့သည်တည်း။ တေသံ၊ ထိုကျိုးသည်၊ ကဲ့သည်တို့ကို။ ပဋိသင်္ခရဏံ အဘိနဝကရဏံ၊ အသစ်ပြုခြင်းတည်း။

ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိယတိ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဝေဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဝိဟာ-  
ရေသု၊ ထိုကျောင်းတို့၌။ ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ၊ ကျိုးသည်၊ ကဲ့သည်ကို ပြုပြင်ခြင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ပဌမံ မာသန္တိ၊ ကား။ ဝဿာနဿ၊ မိုးဥတု၏။ ပဌမံ မာသံ၊ ရွေးဦးစွာသော ဝါဆိုလပတ်လုံး။ တေဉ္စ၊ ဤ ပဌမံ မာသံဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ အစ္စန္တသံယောဂေ၊ အစ္စန္တသံယောဂအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဗဟုနံ၊ များစွာကုန်သော။ သေနာသနဝတ္ထာနံ၊ သေနာသနဝတ်တို့ကို။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သေနာသနက္ခန္ဓကေ၊ သေနာသနက္ခန္ဓက၌။ သေနာသနပဋိဗဒ္ဓါနံ၊ ကျောင်းနှင့်စပ်ကုန်သော။ ဗဟုနံ ကမ္မာနံ၊ များစွာကုန်သော အမှုတို့ကို။ ဝိဟိတတ္တာ စ၊ စီရင်အပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ “ဘဂဝတာ ။ပ။ဝဏ္ဏိတ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒုတိယဒိဝသေတိ၊ ကား။ “ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ၊ ကျိုးသည်၊ ကဲ့သည်ကို ပြုပြင်ခြင်းကို။ ကရောမာ”တိ၊ ပြုကုန်အံ့ဟု။ စိန္တိတဒိဝသတော၊ ကြံသော နေ့မှ။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌။ ဝဿပနာယိကဒိဝသေ-  
ယေဝ၊ ဝါဆိုသော နေ့၌သာလျှင်။ တေ၊ ထိုမထေရ်တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ စိန္တေသု၊ ကြံကြကုန်၏။ သိရိယာ နိကေတနမိဝါတိ၊ ကား။ သိရိယာ၊ ကြက်သရေ ၏။ နိဝါသဌာနံ ဝိယ၊ တည်ရာကဲ့သို့။ ဧကသ္မိံ ပါနိယတိတ္ထေ၊ တခုသော ရေဆိပ်၌။ သန္တိပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ ပက္ခိန္နော ဝိယ၊ ငှက်တို့ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသံ နောနံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏။ စက္ခုနိ၊ မျက်စိတို့သည်။ မဏ္ဍပေယေဝ၊ မဏ္ဍပ်၌သာလျှင်။ နိပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဧကနိပါတတိတ္ထမိဝ ဝ ဒေဝမနုဿနယနဝိဟင်္ဂါန” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကရာမဏေယျကန္တိ၊ ကား။ လောကေ ရမဏီယဘာဝံ၊ လူတို့၏ မွေလျော်ဖွယ်အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ရမဏံ၊ မွေလျော်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (၁၆)လောက ရာမဏေယျကံ၊ မည်၏။ ဒဠဗ္ဗသာရမဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဒဠဗ္ဗေသု၊ ရှုအပ်သော အာရုံတို့တွင်။ သာရံ၊ အနှစ်သာရရှိသည်တည်း။ ဒဠဗ္ဗသာရံ၊ ရှုအပ်သော အာရုံတို့တွင် အနှစ်သာရရှိသည်။ တတော၊ ထို ရှုအပ်သောအာရုံတို့တွင် အနှစ် သာရရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။



ဒဗ္ဗဗ္ဗသာရမဏ္ဍိ၊ မည့်၏။ အထဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ ထိုမဏ္ဍပ်အား။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ရှုအပ်သော။ သာရဘူတော၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိသိဋ္ဌတရော၊ ထူးသော။ မဏ္ဍော၊ မဏ္ဍန် အလင်္ကာရော၊ တန်ဆာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဗ္ဗဗ္ဗသာရမဏ္ဍော၊ မည့်၏။ မဏ္ဍပေါ၊ ရ၏။ မဏ္ဍိ သူရိယရသ္မိံ၊ နေရောင်ကို။ ပါတိနိဝါရေတိ၊ မြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍပေါ၊ မည့်၏။ ဝိဝိဓာနိ၊ အထူးထူးကုန်သော။ ကုသုမဒါမာနိ စေဝ၊ ပန်းဆိုင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ မုတ္တောလမ္ဗကာနိ စ၊ ပုလဲကုံးတို့ကို လည်းကောင်း။ ဝိနိဂ္ဂလန္တံ ဝမေန္တံ နိက္ခာမေန္တမိဝ၊ အန်စေ၊ ထွက်စေသကဲ့သို့။ စာရသောဘနံ၊ တင့်တယ်သော။ ဝိတာနံ၊ ဗိတာနံသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤမဏ္ဍပ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဝိကေသုမဒါမဩလမ္ဗက ဝိနိဂ္ဂလန္တံ စာရဝိတာနော၊ မည့်၏။ နာနာပုပ္ဖုပဟာရဝိစိတ္တသုပရိနိဋ္ဌိတဘူမိကမ္မတ္တာ စေ၊ အထူးထူးသော ပန်းပူဇော်ခြင်းဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ကောင်းစွာ ပြီးပြီးသော မြေအမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ “ရတနဝိစိတ္တမဏိကုဋ္ဌိမတလမိဝ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤ ပုဒ်၌လည်း။ မဏိယော၊ ပတ္တမြားတို့ကို။ ကောဇေတော၊ ဆစ်၍။ ဝါ၊ ထု၍။ ကတတလံ၊ ပြုအပ်သောအပြင်သည်။ မဏိကုဋ္ဌိမတလံ နာမ၊ မည့်၏။ အာသနာရဟန္တံ၊ ကား။ နိသီဒနာရဟံ၊ နေခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ဒန္တခစိတန္တံ၊ ကား။ ဒန္တဟိ၊ ဆင်စွယ်တို့ဖြင့်။ ရစိတံ၊ စီရင်အပ်သော။

အာဝဇ္ဇေသီတိ၊ ကား။ ဥပနာမေသိ၊ ဆန့်၏။ အနုပါဒါယာတိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအစွမ်းဖြင့်။ ကဉ္စ ဓမ္မံ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ အဂ္ဂဟေတော၊ မယူမ၍။ ကထာဒေါသောတိ၊ ကား။ ကထာယ၊ စကား၏။ အသစ္စံ နာမ၊ မမှန်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ယထာဝုစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဝုစ္စပဋိပါဋိံ၊ ကြီးသော အစဉ်ကို။ အနုတိက္ကမိတော၊ မလွန်စေမူ၍။ ဧကေတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမဘာဏကာနံ ယေဝ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင်ထေရ်တို့တွင်သာလျှင်။ ဧကေ၊ အချို့သော ထေရ်တို့သည်။ ဟိ၊ စ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တိ၊ သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော စကားကိုလည်း။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင်ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိယေဝ၊ ဆိုကုန်သည့်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဒိဃဘာဏကာ ပန၊ ဒိဃနိကာယ်ဆောင်ဆရာတို့သည် ကား။ “ပဒသာဝ၊ ခြေလျှင်သာလျှင်။ ထေရော၊ အာနန္ဒာထေရ်သည်။ သန္နိပါတံ၊ အစည်းအဝေးသို့။ အာဂတော၊ လာ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဒိဃဘာဏကဆရာတို့တွင်။ ဧကေ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ “အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂတော” တိ၊ လာ၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊

ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ “တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆရာတို့သည်လည်း။  
 တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဂတဒိဝသာနမ္ပ၊  
 လာသော နေ့တို့၏လည်း။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကမေကံ၊  
 တခုခုကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။  
 ဝဒိံသု၊ ဆိုကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ကံ ဓရံ ကတုတိ၊ ကား။ ကံ။ အဘယ်သို့ကို။ ဇေဋ္ဌကံ ကတု၊  
 အကြီးပြု၍။ ဗီဇနိံ ဂဟေတွာတိ ဇေဋ္ဌ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဗီဇနိဂဟဏံ၊ ယပ်ကို  
 ကိုင်ခြင်းသည်။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ဓမ္မကထိကာနံ၊ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်  
 တို့၏။ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စဝိနောဒန မုခဝိကာရပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ၊ လက်ဆော့ခြင်း  
 မျက်နှာဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ။ ဓမ္မတာဝသေန၊ သဘော၏အစွမ်း  
 ဖြင့်။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။  
 ဟိ၊ စ။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အစူန္တသညတပ္ပတ္တာ၊ စင်စစ်  
 စောင့်စည်းခြင်း သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါပိ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဗုဒ္ဓသာဝကာပိ၊ ဘုရားရှင် တပည့်သားတို့သည်လည်းကောင်း။  
 ဓမ္မကထိကာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မတာဒဿနတ္ထမေဝ၊ ဓမ္မတာကို ပြခြင်းငှာသာလျှင်။  
 စိတ္တဗီဇနိံ၊ ဆန်းကြယ်သော ယပ်ကို။ ဂဏန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ပဌမံ အာဝု-  
 သော ဥပါလိ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တန္တိ ဇေဋ္ဌ၊ ဟူသော စကား၌။ ကထံ၊  
 အဘယ်သို့လျှင်။ သင်္ဂီတိယာ၊ သင်္ဂီယနာတင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဌမ  
 ဘာဝေါ၊ ပထမအဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာ  
 တည်း။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာနုက္ကမာဒိနာ၊ ပါတိမောက်ပြခြင်း အစဉ် အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ ပဌမဘာဝဿ၊ ပထမအဖြစ်၏။ သိဒ္ဓတ္တာ၊  
 ပြီးသောကြောင့်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ ဟိ၊ စ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအား  
 ဖြင့်။ တိဏိံ ပိဋကနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံတို့ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ရေမာန-  
 ကာလေယေဝ၊ ထင်ရှားရှိသော ကာလ၌ပင်လျှင်။ ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊  
 ဤအစဉ်ဖြင့်။ သဇ္ဈာယိတာနိ၊ သရဇ္ဈာယ်အပ်ကုန်၏။ တေနော ကမေန၊  
 ထိုအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ် ကုန်  
 ၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဝိနယာဘိဓမ္မပိဋကနိ၊ ဝိနည်း၊ အဘိ  
 ဓမ္မာပိဋကတ်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်  
 အပ်၏။ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသိန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ နိမိတ္တတ္ထေ၊ နိမိတ်အနက်၌။  
 ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်တည်း။ အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာဠန္ဒန္တိ၊  
 ကား။ ရာဇဂဟဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ နာဠန္ဒဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။  
 အန္တရာ ဝိဝရေ၊ အကြား၌။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။



အန္တရာသဒ္ဓေန၊ အန္တရာသဒ္ဓါနန္တံ။ (၁၇) ယုတ္တတ္တာ ပန၊ ယုဉ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်ကား။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ ရာဇာ-  
 ဂါရကေတိ၊ ကား။ ရညော၊ ၏။ ကိဋ္ဌနတ္ထာယ၊ -ကစားခြင်းငှာ။ ကတေ၊  
 ပြုအပ်သော။ အဂါရကေ၊ အိမ်၌။ အမ္မလဋ္ဌိကာယာတိ၊ ကား။ ရညော၊  
 ၏။ ဝေန်နာမကံ၊ ဤသို့အမ္မလဋ္ဌိက အမည်ရှိသော။ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်တည်း။  
 ကေန သဒ္ဓိန္နိ၊ ဟူ၍။ ဣမ၊ ဤသာမညဗလသုတ်၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။  
 တေ၊ ဤသာမညဗလသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ န ဝုတ္တံ၊  
 ဟောသည် မဟုတ်။ ရညာပိ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်လည်း။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း  
 စိုးစဉ်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 “ကမာရဗ္ဘာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝတှာ၊ မဆိုပဲ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ “ကေန သဒ္ဓိ”  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဝေဒေဟီပုတ္တေနာတိ၊  
 ကား။ အယံ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းသည်။ ကောသလရညော၊ ကောသလ  
 မင်း၏။ ဓီတာယ၊ သမီး၏။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ဝေဒေဟရညော၊  
 ဝိဒေဟရာဇ်မင်း၏။ ဓီတာယ၊ သမီး၏။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ န၊ မဟုတ်။  
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အယ၊ ထိုအဇာတသတ်မင်း၏။ မာတာ ပန၊  
 အမိသည်ကား။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သ၊  
 ထိုမင်း၏ မယ်တော်သည်။ ဝေဒေန ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဤဟတိ ဃဋ္ဌတိ  
 ဝါယမတိ၊ လုံ့လပြုတတ်၏။ ဣတိ ဝစနတ္ထေန၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထဖြင့်။  
 “ဝေဒေဟီ”တိ၊ ဟူ၍။ ပါကဋ္ဌနာမာ၊ ထင်ရှားသော အမည်ရှိသည်။ ဇာတာ၊  
 ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိမိတ္တ ပယောဇန ကာလ ဒေသ ဒေသက ကာရက ကရ-  
 ဏပ္ပကာရေဟိ၊ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်း၏ အကြောင်း၊ အကျိုး၊ ကာလ၊ အရပ်၊  
 ဟောဘတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ပြုခြင်း ယှဉ်ခြင်း အပြားတို့ဖြင့်။ ‘ပဌမမဟာသင်္ဂီတံ’၊  
 ပဌမမဟာသင်္ဂါယနာကို။ ဒသေတှာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တတ္ထ၊  
 ထိုပဌမသင်္ဂါယနာ၌။ ဝဝတ္ထပိတေသု၊ မှတ်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မဝိနယေသု၊  
 တရား၊ ဝိနည်းတို့၌။ နာနပ္ပကာရကောသလတ္ထံ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်  
 လိမ္မာစိမ့်သောငှာ။ ကေဝိဓာဒိဘေဒေ၊ ကေဝိဓအစရှိသော အပြားတို့ကို။  
 ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “တဒေတံ သဗ္ဗမ္မိ”တိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။  
 အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အနုတ္တရံ သမ္မာ သမ္မောဓိန္နိ တ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်  
 ၌။ အနာဝရဏဉာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ အနာဝရဏဉာဏ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်း  
 ရှိသော။ ဝါ၊ အနာဝရဏဉာဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂ-



ဉာဏဉ္စ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဉာဏ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိသော။ ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်း ဖြစ်သော။ အနာဝရဏဉာဏဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ “သမ္မာသမ္ဗောဓိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပစ္စက္ခန္တေန ဝါတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဥဒါနာဒိဝသေန၊ ဥဒါနံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တဓမ္မံ၊ ဖြစ်သော တရားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိရသန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တဖလဿာဒိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အရသာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဂ္ဂဖလနိပ္ပုဒနတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေ တတ်သောကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်လျှင် ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့မှ။ အစူန္တဝိမုတ္တိသမ္ပာဒနတော၊ စင်စစ် လွတ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ ဝိမုတ္တိကိစ္စံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိစ္စ ရှိ၏။ အဝသေသံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဓမ္မောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိနယောပိ၊ သည်လည်း။ ပရိယတ္တိယာဒိဘာဝတော၊ သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မော ဝေ၊ ဓမ္မသည်သာလျှင်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိနယသဒ္ဓသန္တိ- ဓာနေန၊ ဝိနယသဒ္ဓါကို ထားခြင်းကြောင့်။ ဘိန္နာဒိကရဏဘာဝေန၊ ပြားသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်သော။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိနယတန္တိဝိရဟိတံ၊ ဝိနည်းပါဠိသည် ကြည်အပ်သော။ တန္တိံ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာပါဠိကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ယထာ၊ အဘယ်သဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ပုညဉာဏသမ္ဘာရာ၊ ဂေါဗလိဗဒ္ဓန္တိအာဒိ ဝိယ၊ ပုညဉာဏသမ္ဘာရာ၊ ဂေါဗလိဗဒ္ဓ အစရှိသော သဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။

ပုညသဒ္ဓါသည် ဉာဏသမ္ဘာရာသဒ္ဓါ၏ အနက်ဖြစ်သော ဉာဏ်၏ အဆောက်အဦ ကောင်းမှုကိုကြည့်၍ ကြွင်းသောကောင်းမှုကိုသာ ဟော သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဂေါသဒ္ဓါသည် ယှဉ်ဖက် ဗလိဗဒ္ဓသဒ္ဓါ၏ အနက်ဖြစ်သော နွားကြီးကို ကြည့်၍ ကြွင်းသော နွားငယ်၊ နွားလတ် ကိုသာ ဟောသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ယှဉ်ဖက် ဝိနယ- သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ကြည့်၍ ကြွင်းသော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာကိုသာ ဟော တောသကဲ့သို့-ဟူလို။

အနေကဇာတိသံသာရန္တိ ဣမိဿံ ဂါထာယ၊ ဟူသော ဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဣမဿ အတ္တဘာဝဂေဟဿ၊ ဤ အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်ကို။ ကာရကံ၊ ပြုတတ်သော။ တဏှာဝစုကံ၊ တဏှာတည်းဟူသော လက်သမား ကို။ ဂဝသန္တော၊ ရွာသည်ရှိသော်။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ တံ၊

သင့်ကို။ ဒဋ္ဌ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တံ ဗောဓိညဏံ၊ ထို သဗ္ဗညုတညဏ်ကို။ အနိဗ္ဗိဿံ အလဘန္တော ဝေ၊ မရသောကြောင့်သာလျှင်။ အဘိနိဟာရတော၊ ဘုရားဆုသို့ ရှေးရှု စိတ်ကိုဆောင်သော အခါမှ။ ဝါ၊ ဘုရားဆုကို တောင်းသော အခါမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဧတ္ထကံ ကာလံ၊ ဤမျှ သော ကာလပတ်လုံး။ အနေကဇာတိသတသဟဿသင်္ချံ သံသာရဝဋ္ဌံ၊ များစွာ သော ဘဝအရာအထောင် အရေအတွက်ရှိသော သံသာရဝဋ္ဌံ။ သန္တာဝိဿံ သံသရိံ၊ ကျင်လည်ရလေပြီ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇရာဗျာဓိ မရဏမိဿတာယ၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းနှင့် ရောသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဇာတိ နာမ၊ ဤဇာတိမည်သည်ကား။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဥပဂန္တံ၊ ကပ်ခြင်းငှာ၊ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ သာ ဇာတိ၊ ထိုဇာတိသည်။ တသ္မိံ၊ ထိုတဏှာဟူသော လက်သမားကို။ အဒိဋ္ဌေ၊ မမြင်သည်ရှိသော်။ န စ နိဝတ္တတိ၊ နစ်လည်း မနစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သင် တဏှာဟူသော လက်သမားကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာလျက်။ သန္တာဝိဿံ၊ ကျင်လည်ရလေပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဒိဋ္ဌောသိတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မယာ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတညဏံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပုန ဂေဟန္တိ၊ ကား။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ၊ အတ္တဘောဟုဆိုအပ်သော၊ ဣမံ မမ ဂေဟံ၊ ဤ ငါ၏ အိမ်ကို။ န ကာဟသိတိ၊ ကား။ န ကရိဿသိ၊ မပြုရလတ္တံ့။ ကာရဏံ၊ ကကြောင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ (ထည့်) “သဗ္ဗာ တေ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟာ၊ ၏။ တဝ၊ သင်၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ အဝသေသကိလေသဖာသုကာ၊ ကြွင်းသော ကိလေသာတည်းဟူ သော အခြင်တို့ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဘဂ္ဂါ၊ ချိုးဖျက်အပ်ကုန်ပြီ။ တယာ၊ သင်သည်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ ဣမဿ အတ္တဘာဝဂေဟဿ၊ ဤအတ္တ-ဘောတည်းဟူသော အိမ်၏။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်သော။ ကုဋ္ဌံ

(၁၈) ကဏ္ဍိကမဏ္ဍလံ၊ အထွတ် အချက်ဝန်းကို။ ဝိသင်္ခတံ ဝိဒ္ဓသိတံ၊ ဖျက်ဆီး အပ်ပြီ။ မမ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသင်္ခါရံ၊ ပြုပြင်ခြင်း ကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံပြုသောအစွမ်းဖြင့်။ ဂတံ၊ ရောက်ပြီ။ အဟဉ္ဇေ၊ သည်လည်း။ တဏှာနံ၊ တို့၏။ ခယသင်္ခါတံ၊ ကုန်ရာဟုဆိုအပ်သော။ အရဟတ္တ-မဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်သို့။ အဇ္ဈဂါ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ အသ္မိံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧကေပိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ ပြုပြင် ခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော။ စိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ တဏှာနံ၊ တို့၏။ ခယမ္ပိ၊ ကုန်ရာသို့လည်း။ အဇ္ဈဂါ၊ ရောက်၏။” ဣတိ ဝေမ္ပိ အတ္တံ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုလည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ကေဝီတိ၊ ကား။ ခန္ဓကဘာဏကော၊ ခန္ဓကကို ဆောင်သော ဆရာတို့သည်။ “ပါဠိပဒဒိဝသေ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပါဠိကို။ “ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ ဥပ္ပန္နာ”တိ ဧတေန၊ ဟူသောပါဠိနှင့်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ “သဗ္ဗညုဘာဝပ္ပတ္တဿာ”တိ ဧတေန၊ ဟူသောပါဠိနှင့်။ န သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ မစပ်အပ်။ သောမနဿမယညဏေ နာတိ၊ ကား။ သောမနဿသမ္ပယုတ္တညဏေန၊ သောမနဿနှင့်ယှဉ်သောညဏ်ဖြင့်။ အာမန္တယာမိတိ၊ ကား။ နိဝေဒယာမိ ဗောဓေမိ၊ သိစေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အန္တရေတိ၊ ကား။ အန္တရာဋ္ဌေ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

သုတ္တန္တပိဋကန္တိ၊ ကား။ ကမ္မမေဝ၊ အမှုသည်သာလျှင်။ ကမ္မန္တံ ယထာ၊ ကမ္မန္တမည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ အတူ။ သုတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သုတ္တန္တံ၊ သုတ္တန္တမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အသင်္ဂီတန္တိ၊ ကား။ သင်္ဂီတိက္ခန္ဓက ကထာဝတ္ထုပကရဏာဒိကံ၊ သင်္ဂီတိခန္ဓက၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း အစရှိသည်တည်း။ သောဠသဟိ ဝါရေဟိ၊ တဆယ့်ခြောက်ဝါရတို့ဖြင့်။ ဥပလက္ခိတတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “သောဠသပရိဝါရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပရိဝါရပါဠိယံ၊ ပရိဝါရပါဠိ၌။ “ပဌမံ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တ”န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပညတ္တိဝါရော၊ လည်းကောင်း။ ကထာပတ္တိဝါရော၊ ကောင်း။ ဝိပတ္တိဝါရော၊ ကောင်း။ သင်္ဂဟဝါရော၊ လည်းကောင်း။ သမုဠာနဝါရော၊ လည်းကောင်း။ သမထဝါရော၊ ကောင်း။ သမုစ္စယဝါရော၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ အဋ္ဌ ဝါရာ၊ ဤရှစ်ဝါရတို့လည်းကောင်း။ တဒနန္တရံ၊ ထိုရှစ်ဝါရ၏ အခြားမဲ့၌။ “မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝနပစ္စယာ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယမတ္တဝိသေသေန၊ ပစ္စယသဒ္ဓါမျှ ထူးသဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ တေယေဝ အဋ္ဌဝါရာ စ၊ ထိုရှစ်ဝါရတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ သောဠသန္တံ ဝါရာနံ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝါရတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဘိက္ခုဝိဘင်္ဂဿ၊ ဘိက္ခုဝိဘင်းကို။ ပကာသိတတ္တာ၊ ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောဠသဟိ ဝါရေဟိ၊ တဆယ့်ခြောက် ဝါရတို့ဖြင့်။ ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ ပရိဝါရော၊ ပရိဝါကို။ “သောဠသပရိဝါရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဒဋ္ဌိကမ္မသိထိလကရဏပုယောဇနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ လောကဝဇ္ဇ-ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေသု၊ လောကဝဇ္ဇ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇတို့၌။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏။ သညမဝေလံ၊ စောင့်စည်းခြင်းတည်းဟူသော အပိုင်းအခြားကို။ အဘိဘဝိတာ၊ နှိပ်နင်း၍။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ အာစာ-

ရော၊ အကျင့်တည်း။ အဇ္ဈာစာရော၊ စောင့်စည်းခြင်းတည်းဟူသော အပိုင်း အခြားကို နှိပ်နင်း၍ ဖြစ်သော အကျင့်။ ဝိတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းကို ရ၏။ တေနာတံ၊ ကား။ ဝိဝိဓနယတ္တာဒိဟေတုနာ၊ အထူးထူးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ် အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ဝိဝိဓဝိသေသ နယတ္တာဒိအာဒိဂါတာဝစနံ၊ အစရှိသောဂါတာ စကားကို။ ဧတဿာတံ၊ ကား။ ဝိနယဿ၊ ၏။

ဣတရံ ပနာတံ၊ ကား။ သုတ္တံ၊ ကို။ အတ္တတ္ထပရတ္တာဒိဘေဒေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထေ စ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၊ သံသရာအကျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ လောကီယလောကုတ္တရာဒိအတ္ထေ စ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာစသော အကျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဏာတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုလောမေန ဝုတ္တတ္တာတံ၊ ကား။ ဝိနယံ ဝိယ၊ ဝိနည်းကိုကဲ့သို့။ ဣဿရဘာဝတော၊ အစိုးရသည်အဖြစ် ဖြင့်။ အာဏာပတိဌာပနဝသေန၊ အာဏာ ထားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဒေသေတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဝေနေယျာနံ၊ ဝေနေယျတို့၏။ အဇ္ဈာသယာနုလောမေန၊ အလိုနှင့် လျော်သဖြင့်။ စရိတာနုရူပံ၊ စရိုက်အား လျော်စွာ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပဗ္ဗသိက္ခာဒိဝသေန၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်အပ်သော အကျင့်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေနေ (၁၉) ယျာနံ၊ တို့အား။ ကာလန္တရေ၊ အခါတပါး၌။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိံ၊ အထူးအားဖြင့် ဖြစ်ပွားခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “သဿမိဝ ဖလ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါယသမင်္ဂီနိယေဝ၊ အရာရောက်သည် မရောက်သည်ကို သိတတ်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော သူတို့အားသာလျှင်။ နိပ္ပဇ္ဇနဘာဝံ၊ ပြီးသောအဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဓေန ဝိယ ခိရ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ဓေနံ၊ နွားမကို။ ဝိသာဏာဒိသု ဝါ၊ ဦးချိုစသည်တို့၌လည်းကောင်း။ အကာလေ ဝါ၊ အခါမဟုတ်သည်၌လည်းကောင်း။ အဝိဇာတံ ဝါ၊ သားမဖွားသော နွားမကိုလည်းကောင်း။ ဒေါဟန္တော၊ ညစ်သည်ရှိသော်။ ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ န ပဋိလဘတံ၊ မရ။

ယန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထာတံ၊ ကား။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အဘိဓမ္မေတံ၊ ကား။ သုပိနန္တေန၊ အိပ်မက်ဖြင့်။ သုက္ကဝိသဋ္ဌိယာ၊ သုတ်လွတ်ခြင်း၌။ အနာပတ္တိဘာဝေမိ၊ အာပတ်မရှိသော်လည်း။ အကုသလစေတနာ၊ အကုသိုလ်စေတနာကို။ ဥပလဗ္ဗတံ၊ ရအပ်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိနယပရိယတ္တိယာ၊ ဝိနည်းပရိယတ်နှင့်။ သင်္ဂရရဟိတာ၊ ရောယှက်ခြင်းမှ ကင်းသော။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ “ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓာဘာဝတော၊ ရှေ့နောက်



ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်။ သက်ရဝိရဟိတေ၊ ရောယျက်ခြင်းမှ ကင်းသော။  
 ဓမ္မေ၊ ဌ။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အာရမ္မဏာဒိဟိတိ၊ ကား။  
 အာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တကမ္မဒ္ဓါရပဋိပဒါဒိဟိ၊ အာရုံ၊ သမ္ပယုတ်တရား၊ ကံ၊ ဒွါရ၊  
 ပဋိပဒါ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ လက္ခဏီယတ္တာတိ၊ ကား။ သဉ္ဇာနိတဗ္ဗတ္တာ၊  
 သိအပ်သောကြောင့်။ ယံ ပနေတ္ထ အဝိသိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဝိနယပိဋကန္တိ-  
 အာဒိသု တိသု သဒ္ဓေသု၊ ဤဝိနည်းပိဋကတ် အစရှိသော သုံးပါးသော  
 သဒ္ဓါတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင် ပိဋကသဒ္ဓါသည်၊ အဝိသိဋ္ဌံ၊ ဝိနယသဒ္ဓါစသည်မှ  
 အနက်အထူး မရှိ။ သမာနံ၊ တူ၏။ တံ ပိဋကသဒ္ဓံ၊ ထို ပိဋကသဒ္ဓါကို။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေနာတိ၊ ကား။ ပါဠိသမ္ပာ-  
 ဒနဝသေန၊ ပါဠိ ပြည့်စုံစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မာ ဂဏိတ္ထ၊ မယူကြကုန်  
 လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တေနာတိ၊  
 ကား။ ဧဝံ ဒုဝိဓတ္တေနာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊  
 ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော။

ဒေသနာသာသနကထာ ဘေဒန္တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဒေသနာဘေဒံ၊  
 ဒေသနာ အပြားကိုလည်းကောင်း။ သာသနဘေဒံ၊ ကိုလည်းကောင်း။  
 ကထာဘေဒံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေဒသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊  
 အသီးသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဘေဒန္တိ စ ပဒဿ၊ ဘေဒ-  
 ဟူသော ပုဒ်၏လည်း။ နာနတ္တန္တိ အတ္ထော၊ အထူးဟူသော အနက်သည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ တေသုတိ၊ ကား။ ပိဋကေသု၊ တို့၌။ သိက္ခာ စ၊ လည်း။  
 ပဟာနာနိ စ၊ ပဟာနံတို့လည်း။ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ စ၊ နက်နဲသော အဖြစ်  
 လည်း။ သိက္ခာပဟာနဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊ အဖြစ်။ တဉ္စ၊ ထိုသုံးပါးကိုလည်း။  
 ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ။ ပရိဒီပယေ၊ ပြရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 အနက်။ ပရိယတ္တိဘေဒန္တိ၊ ကား။ ပရိယာပုနနဘေဒံ၊ သင်ခြင်းအထူးကို။  
 ဝိဘာဝယေ၊ ပြရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ယဟိံ တသ္မိံ  
 ဝိနယာဒိကေ၊ အကြင် ဝိနည်းအစရှိသည်၌။ ယံ သမ္ပတ္တိဉ္စ၊ အကြင်ပြည့်စုံ  
 ခြင်းသို့လည်းကောင်း။ ယံ ဝိပတ္တိဉ္စ၊ အကြင် ပျက်စီးခြင်းသို့လည်းကောင်း။  
 ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တမ္ပိ  
 သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကိုလည်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ပြရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊  
 စပ်အပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယံ ပရိယတ္တိဘေဒံ၊ အကြင် သင်ခြင်း  
 အပြားသို့လည်းကောင်း။ ယံ သမ္ပတ္တိဉ္စ၊ သို့လည်းကောင်း။ ယံ ဝိပတ္တိဉ္စ၊  
 သို့လည်းကောင်း။ ယဟိံ၊ အကြင် ပိဋကတ်၌။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ  
 အားဖြင့်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တမ္ပိ သဗ္ဗံ၊ ကိုလည်း။ ဝိဘာဝယေ၊

ပြရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိဒီပနာ ဝိဘာဝနာ စာတိ၊  
 ဟူသော စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ ဂါထာသု၊ အောက်နှစ် ဂါထာ တို့၌။  
 ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော ပရိဒီပယေ၊ ဝိဘာဝယေဟူသော စကားအား။  
 အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထတော ပန၊ အနက်  
 အားဖြင့်ကား။ ဧကမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။

အာဏာရဟေနာတိ၊ ကား။ အာဏံ ပဏေတုံ၊ အာဏာထားခြင်းငှာ။  
 အရဟတိ၊ ထိုက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဏာရဟော၊ မည်၏။ ဘဂဝါ၊  
 ရ၏။ ဟိ၊ စွ။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ မဖောက်  
 မပြန် မိမိအလိုလို သိတော်မူပြီးသောကြောင့် လည်းကောင်း။ မဟာကာရုဏိ-  
 ကတာယ၊ ကြီးသော ကရုဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အဝိ-  
 ပရိတတော၊ မဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဒေသကဘာဝေန၊ ဟောတတ်သော  
 အဖြစ်ဖြင့်။ ပမာဏဝစနတ္တာစ၊ ပမာဏပြုလောက်သော စကားရှိသည်၏အဖြစ်  
 ကြောင့် လည်းကောင်း။ အာဏံ ပဏေတုံ၊ အာဏာထားခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊  
 ထိုက်၏။ ဝေါဟာရပရမတ္တာနမ္ပိ၊ ပညတ်၊ ပရမတ္ထတို့၏လည်း။ သမ္ဘဝတော၊  
 ဝိနည်း၌ ရှိသင့်သောကြောင့်။ “အာဏာဗာဟုလ္လတော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ ဣတော၊ ဤ အာဏာဒေသနာမှ။ အပရေသုပိ၊ တပါးသော ဒေသနာ  
 တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းသာလျှင်တည်း။ ပဌမန္တိ၊ ကား။ ဝိနယ-  
 ပိဋကံ၊ သည်။ ပစုရာပရာဓာ၊ အပြစ်များသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည်ကား။ သေယျ  
 သကတ္ထေရာဒယော၊ သေယျသကထေရ်သည်တို့တည်း။ ဟိ၊ စွ။ တေ၊  
 သေယျသကစသော ထေရ်တို့ကို။ ဒေါသဗာဟုလ္လတော၊ အပြစ်များသော  
 ကြောင့်။ “ပစုရာပရာဓာ” တိ၊ ဟူ၍။ (၂၀) ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ယေသံ၊  
 အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစုရာ ပဟုကော ဗဟုလော၊ များသော။ အပရာဓော  
 ဒေါသော ဝိတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပစုရာပရာဓာ၊ ကုန်၏။ အနေကဇ္ဈာသယာတိအာဒိသု၊  
 အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ အာသယော ဝေ၊ အာသယသည်သာလျှင်။ အဇ္ဈာ-  
 သယော၊ မည်၏။ သော စ၊ ထိုအဇ္ဈာသယမည်သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ သည်  
 လည်းကောင်း။ ဉာဏဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ စရိယာတိ၊ ကား။ ရာဂစရိယာ-  
 ဒိကာ၊ ရာဂစရိုက်အစရှိကုန်သော။ ဆ မူလစရိယာ၊ ခြောက်ပါးသော မူလ  
 စရိုက်တို့တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ စရိယာတိ၊ ကား။ စရိတံ၊ စရိုက်တည်း။  
 တံ၊ ထိုစရိုက်သည်။ ဒုစရိတသုစရိတဝသေန၊ ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။



ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ အဓိမုတ္တိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါ  
တို့၏။ ပုဗ္ဗပရိစရိယဝသေန၊ ရှေး အလေ့အကျက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိရုစိ၊  
လွန်သော အလိုတည်း။ သာ၊ ထိုအဓိမုတ္တိသည်။ ဟိန်ပဏီတဝသေန၊ အယုတ်၊  
အမြတ်အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ယထာနုလောမန္တိ၊  
ကား။ အဇ္ဈာသယာဒိနံ၊ အဇ္ဈာသယအစရှိသည်တို့အား။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။  
ယထာဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ယထာသဘာဝါနုရူပံ၊ တရားသဘောအား လျော်စွာ။

သံဝရာ သံဝရောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ခုဒ္ဒကော စ သံဝရော၊ ငယ်  
သော စောင့်စည်းခြင်းလည်း။ မဟန္တော စ သံဝရော၊ ကြီးသော စောင့်  
စည်းခြင်းလည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဝရာ သံဝရော-  
ဟူသော ပုဒ်၌။ အကာရော၊ အ-အက္ခရာသည်။ ဝုဗ္ဗိအတ္ထော၊ ကြီးခြင်းအနက်  
ရှိ၏။ ဒိဋ္ဌိနိဝေဌနာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယုကို။ ဝိမောစနံ၊ ဖြေခြင်း  
တည်း။ သုတ္တန္တပါဠိယံ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”တိ  
အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သမာဓိဒေသနာဗဟုလ္လတော၊ သမာဓိကို ဟော  
ခြင်း များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တန္တပိဋကေ၊ ၌။ “အဓိစိတ္တသိက္ခာ”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝီတိက္ကမပ္ပဟာနံ ကိလေသာနန္တိ၊ ကား။ သံကိလေသ-  
ဓမ္မာနံ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော ‘တရားတို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပဟိန-  
ကိလေသာနံ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသော ကိလေသာတို့ကို။ ကာယဝစီ-  
ဒ္ဓါရေဟိ၊ ကာယ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့ဖြင့်။ ယော ဝီတိက္ကမော၊ အကြင်လွန်ကျူး  
ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုလွန်ကျူးခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်း  
တည်း။ အနုသယဝသေန၊ အနုသယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သန္တာနံ၊ သန္တာန်  
သို့။ အနုဝတ္တန္တာပိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သော်လည်း။ ပရိယုဋ္ဌိတာပိ၊ တထောင်း  
ထောင်း ထကုန်သော်လည်းကောင်း။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သီလဘောဒ-  
ဝသေန၊ သီလကို ပျက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝီတိက္ကမိတုံ၊ လွန်ကျူးခြင်းငှာ။  
န လာန္တိ၊ မရကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝီတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ သီလဿာ”  
တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနန္တိ၊ ကား။ ဩကာသာဒါန-  
ဝသေန၊ အခွင့်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တော၊ ၌။ ကုသလပ္ပဝတ္တိံ၊  
ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပရိယာဒိယိတွာ၊ ကုန်စေ၍။ သမ္ပပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်  
သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တဿ၊  
ထိုကိလေသာ တထောင်းထောင်း ထသည်ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။  
အနုသယပ္ပဟာနန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်။ အပ္ပဟိန-  
ဘာဝေန၊ မပယ်သော အဖြင့်ကြောင့်။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ကာရဏ-

လာဘော၊ အကြောင်းကို ရသည့်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ထိုက်ကုန်သော။  
 ထာမဂတော၊ အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ကာမရာဂါ-  
 ဒယော၊ ကာမရာဂအစရှိကုန်သော။ သတ္တ ကိလေသာ၊ ခုနစ်ပါးသော  
 ကိလေသာတို့သည်။ သန္တာနေ၊ ဌ။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ သယနတော၊  
 ကိန်းတတ်သောကြောင့်။ အနုသယာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအနု  
 သယတို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။

တဒဂ်ပ္ပဟာနန္တိ၊ ကား။ တေန တေန ဒါနသီလာဒိကုသလင်္ဂေန၊ ထိုထို  
 ဒါန၊ သီလအစရှိသော ကုသိုလ်အင်္ဂါဖြင့်။ တဿ တဿ အကုသလင်္ဂဿ၊  
 ထိုထို အကုသိုလ်အင်္ဂါကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ တဒဂ်ပ္ပဟာနံ၊ မည်၏။ ဒုစ-  
 ရိတ သံကိလေသဿ ပဟာနန္တိ၊ ကား။ ကယဝစီဒုစရိတမေဝ၊ ကာယ၊  
 ဝစီဒုစရိတ်သည်ပင်လျှင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ  
 သန္တာနံ၊ ကို။ သမ္မာ၊ လွန်စွာ။ ကိလေသေတိ ဥပတာပေတိ၊ ပူပန်စေ  
 တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံကိလေသော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဒုစရိတ်  
 ကိလေသာကို။ တဒဂ်ဝသေန၊ တဒဂ်အစွမ်းဖြင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။  
 သမာဓိဿ၊ ၏။ ကာမစွန္ဒပဋိပက္ခတ္တာ၊ ကာမစွန္ဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော  
 ကြောင့်။ သုတ္တန္တပိဋကေ၊ ဌ။ တဏှာသံကိလေသဿ၊ တဏှာဟူသော ညစ်  
 ညူးကြောင်းကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တာဒိသညသဘာဝဓမ္မပ္ပ-  
 ကာသနတော၊ အတ္တအစရှိသည်မှ ဆိတ်သော သဘောတရားကို ပြရာဖြစ်  
 သောကြောင့်။ အဘိဓမ္မပိဋကေ၊ ဌ။ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဿ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော ညစ်  
 ညူးကြောင်းကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကေမေကသ္မိ ခေတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဧတေသု တိသု ပိဋကေသု၊ ထို  
 ပိဋကတ်သုံးပုံတို့တွင်။ ဧကေကသ္မိ၊ ပိဋကေ၊ တပုံပုံသော ပိဋကတ်၌။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ အနက်။ ဓမ္မောတိ ပါဠိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သီလာဒိဝိသိဋ္ဌတ္ထ-  
 ဿ၊ သီလအစရှိသည်ဖြင့် ထူးသော သဘောရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ ကို။ ယောဂ-  
 တော စ၊ ယှဉ်စေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သဘာဝ  
 နိရုတ္တိဘာဝတော စ၊ သဘောအားဖြင့် ထုတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ၏အဖြစ်  
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပကဋ္ဌာနံ ဥက္ကဋ္ဌာနံ၊ လွန်ကဲကုန်သော။ (၂၁) ဝစနပ္ပ-  
 ဗန္ဓာနံ၊ စကားအပေါင်းတို့၏။ အာဠိ ပန္နိ၊ အစဉ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ပါဠိ၊ မည်၏။ ပရိယတ္တိခံဓမ္မော၊ ရ၏။ သမ္မုတိပရမတ္ထဘေဒဿ၊ ပညတ်ပရမတ်  
 အားဖြင့် ပြားသော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ အနုရူပဝါစကဘာဝေန၊ လျော်စွာ  
 ဟောတတ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ ပရမတ္ထသဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ကေဇ္ဇေန၊ စင်စစ်အား





ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ မနုဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပိတော၊ ပိုင်းခြား  
မှတ်သားအပ်သော။ နာမပညတ္တိပဗန္ဓော၊ နာမပညတ် အပေါင်းဖြစ်သော။  
ပါဠိ၊ သည်။ ဓမ္မော နာမ၊ မည်၏။ ဒေသနာယ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ  
စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဝိသေသော၊ အထူးကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။  
ဣတိ စေ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီး  
သောနည်းဖြင့်။ မနုဿ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပိတဓမ္မဿ၊ မှတ်အပ်  
သော တရားကို။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဗောဓနဘာဝေန၊ သိစေသော  
အဖြစ်ဖြင့်။ အတိသဇ္ဇနာ၊ ညွှန်ခြင်းသည်။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပကာသကာ၊  
ပြခြင်းသည်။ “ဒေသနာ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊  
ထို့ကြောင့်။ “ဒေသနာ တဿာ မနုဿ ဝဝတ္ထာပိတဿ ပါဠိယာ ဒေသနာ”  
တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒုဘယဗ္ဗိ၊ ထိုဓမ္မ၊ ဒေသနာ နှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။  
ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ်အားဖြင့်။ သဒ္ဓေါ ဝေ၊ သဒ္ဓါသာတည်း။ ကသ္မာ၊ ဟူ  
ကား။ ပရမတ္ထဝိနိမုတ္တာယ၊ ပရမတ်မှ လွတ်သော။ သမ္မုတိယာ၊ ပညတ်၏။  
အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣမမေဝ နယံ၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဂဟေ-  
တွာ၊ ယူ၍။ ကေစိ အာစရိယာ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ “ဓမ္မော စ၊ သည်  
လည်းကောင်း။ ဒေသနာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။  
သဒ္ဓေါ ဝေ၊ သည်သာလျှင်တည်း။” ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်  
ဝေါ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဆရာတို့ကိုလည်း။ အနုပဝဇ္ဇာယေဝ၊ မတားမမြစ်  
အပ်ကုန်သကလျှင်တည်း။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဝိပါကာ၊ ကာမာဝစရပဋိ-  
သန္ဓေတည်းဟူသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို။ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိ၊ ကာမအာရုံရှိကုန်  
၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဣဒ္ဓံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏  
ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ “ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဝိပါကာ၊ ကာမာ-  
ဝစရပဋိသန္ဓေတည်းဟူသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထဝိသယာ”တိ၊  
ဆတ်ဆတ်သော ပရမတ္ထလျှင် အာရုံရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ န  
သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမကား။ ဣတ္ထိပရိသာဒိအာကာရ-  
ပရိဝိတက္ကပုဗ္ဗကနံ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားအစရှိသော အခြင်းအရာကို ကြံခြင်း  
လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်သော။ ရာဂါဒိအကုသလာနဉ္စ၊ ရာဂအစရှိသော အကုသိုလ်  
တို့၏ လည်းကောင်း။ မေတ္တာဒိကုသလာနဉ္စ၊ မေတ္တာအစရှိသော ကုသိုလ်တို့၏  
လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ဂဟေတွာပိ၊ ယူ၍လည်း။ သမုပ္ပဇ္ဇန-  
တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ ဆတ်ဆတ်သော ပရမတ္ထလျှင်  
အာရုံရှိသည် မဟုတ်သော်လည်း။ အဿ ပရိကပ္ပဿ၊ ထို သို့ ကြံခြင်း၏။  
ပရမတ္ထဓမ္မမူလကတ္တာ၊ ပရမတ္ထတရားလျှင် မူလရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ပရမတ္ထဝိသယတာ၊ ပရမတ္ထတရားလျှင် အာရုံရှိသော အဖြစ်ကို။ ပညာပေတံ၊ ပညတ်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဓမ္မဒေသနာ၌လည်း။ ပညာပေတံ၊ ပညတ်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တီသုပိ ပိဋကေသု၊ သုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌လည်း။ ဧတေဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓာ၊ ဤ ဓမ္မ၊ အတ္ထ၊ ဒေသနာ ပဋိဝေဓေတို့သည်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။ ပိဋကဝေယဝါနံ၊ ပိဋကတ်၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာဒိနံ၊ ဓမ္မအစရှိသည်တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာဝေ၊ နက်နဲသောအဖြစ်ကို။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တံသမုဒါယဿ၊ ထိုဓမ္မအစရှိသည်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။ ပိဋကဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဂမ္ဘီရတာဝေ၊ ကို။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုက္ခေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ဩဂယန္တိ၊ သက်ဝင်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေသု၊ ထိုဓမ္မအစရှိသည်တို့၌။ ဒုက္ခော၊ ငြိုငြင်သော။ ဩဂါဟော ဩဂါဟနံ အန္တောပဝိသနံ၊ အတွင်းသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခောဂါဟော၊ မည်၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ တေ၊ ဤ ဧတ္တဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ နိဒ္ဒါရဏအနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။

ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏ အကျိုး။ ဓမ္မာဘိလာပေါတိ၊ ကား။ အတ္ထဗျဉ္ဇနကော၊ အနက်ကိုပြတတ်သော။ အဝိပရိတာဘိလာပေါ၊ မဖောက်ပြန်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဝိသယတော အသမ္မောဟတော စာတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ လောကီယလောကုတ္တရာနံ၊ လောကီလောကုတ္တရာဖြစ်သော ပဋိဝေဓေတို့၏။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ အဝဗောဓပ္ပပကာရဒဿနံ၊ သိစေအပ်သော တရားတို့၏ အပြားကို ပြကြောင်းတည်း။ ဧတဿ၊ ဝိသယတော အသမ္မောဟတောစ—ဟူသော စကား၏။ အဝဗောဓေတိ ဣမိနာ၊ အဝဗောဓေဟူသောစကားနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ လောကီယော၊ လောကီပဋိဝေဓကို။ ဓမ္မအတ္တာဒိ၊ ဓမ္မ၊ အတ္ထ အစရှိသည်ကို။ အာလမ္ဘိတာဝ၊ အာရုံပြု၍ သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသယတော၊ အာရုံအားဖြင့်။ အဝဗောဓေတိ၊ သိခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရော ပန၊ လောကုတ္တရာပဋိဝေဓကိုကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာယ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထို ဓမ္မ၊ အတ္ထအစရှိသည်ကို။ အနာလမ္မမာနောပိ၊ အာရုံမပြုသော်လည်း။ တဗ္ဗိသယမောဟဝိဒ္ဓံသနေန၊ ထို ဓမ္မ၊ အတ္ထစသည်လျှင် အာရုံရှိသော မောဟကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်။ ဓမ္မာဒိသု၊ ဓမ္မအစရှိသည်တို့၌။ ပဝတ္တန-

တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသော အားဖြင့်။ အဝဗောဓောတိ၊ သိခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အတ္ထာနုရူပံ ဓမ္မေသုတိ၊ ကား။ ကာရိယာနုရူပံ၊ အကျိုးအား လျော်စွာ။ ကာရဏေသု၊ အကြောင်းတို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပညတ္တိပထာနုရူပံ ပညတ္တိသုတိ၊ ကား။ ဆဗ္ဗိနောမ-ပညတ္တိယာ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိသော နာမပညတ်၏။ ပထော၊ အကြောင်းတည်း။ ပညတ္တိပထော၊ ပညတ်၏အကြောင်း။ တဿ၊ ထိုပညတ်၏အကြောင်းအား။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။ ပညတ္တိသု၊ တို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

☞ (၂၂) ဓမ္မဇာတန္တိ၊ ကား။ ကာရဏပုဗ္ဗန္ဓော<sup>၁</sup>၊ အကြောင်းအပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းသာတည်း။ အတ္ထဇာတန္တိ၊ ကား။ ကာရိယပုဗ္ဗန္ဓော<sup>၂</sup>၊ အကျိုးအပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာရိယမေဝ၊ အကျိုးသာတည်း။ ယာ စာယံ ဒေသနာ၊ အကြင်ဒေသနာသည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ယော စေတ္တာတိ၊ ကား။ တောသု ဓမ္မတ္ထဒေသနာသု၊ ထိုဓမ္မတ္ထဒေသနာတို့၌။ ယော ပဋိဝေဓော၊ အကြင်ထိုးထွင်းခြင်းသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတေသုတီသု ပိဋကေသု၊ ထို ပိဋကတ်သုံးပုံတို့တွင်။

အလဂဒ္ဒုပ္ပမာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အလဂဒ္ဒသဒ္ဓေန၊ အလဂဒ္ဒသဒ္ဓါဖြင့်။ အလဂဒ္ဒဂ္ဂဟဏံ၊ မြေကို ကိုင်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်တို့၌ကဲ့သို့နည်း။ ဝိဏာဝါဒနံ၊ စောင်းတီးခြင်းသည်။ ဝိဏာ၊ ဝိဏာမည်၏။ ဣတိ အာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ကိုင်သည်ရှိသော်။ ခုံသတိ၊ ကိုက်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဒုဂ္ဂဟဏံ၊ မကောင်းသဖြင့် ကိုင်ခြင်းကို။ ဂဟဏံ၊ ဂဟဏဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣဘရဂ္ဂဟဏေ၊ မကောင်းသဖြင့် ကိုင်ခြင်းမှ တပါးသော ကောင်းစွာ ကိုင်ခြင်း၌။ ဝိရောဓာဘာဝါ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း၏ မရှိသောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတိဿာ ပရိယတ္တိယာ၊ ထိုသင်ခြင်းအား။ အလဂဒ္ဒဿ၊ အဆိပ်ပြင်းထန်သော မြေကို။ ဂဟဏံ၊ ကိုင်ခြင်းဟူသော။ ဥပမံ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထဖြင့်။ အလဂဒ္ဒုပ္ပမာ၊ မည်၏။ စ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာသိဝိသော၊ မြေကို။ အလဂဒ္ဓေဂီတိ၊

ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊ ဟိ၊ စ၊ သော၊ ထိုမြေကို။ အလံ ပရိယတ္တော၊ စွမ်း  
 နိုင်သော။ ဇီဝိတဂဟဏော၊ အသက်ကို ယူဆောင်၍။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်  
 သော။ ဝိသသခါတော၊ ဝိသဟုဆိုအပ်သော။ ဂဒေါ၊ အဆိပ်သည်။ အတ္တိ၊  
 ဧ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အလံဂဒေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ လျက်။  
 “အလဂဒ္ဒေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊

ဧတိဿ၊ ထိုသင်ခြင်းအား။ ဝဇ္ဇတော၊ ဝဋ်မှ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်  
 ခြင်းဟူသော။ အတ္ထော ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္တိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 နိဿရဏတ္ထော၊ မည်၏။ ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဝိယ၊ ဘဏ္ဍာစိုးကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဘဏ္ဍာဂါရိကော၊ မည်၏။ ဓမ္မရတနာနုပါလကော၊ တရားရတနာ  
 ကိုစောင့်သော ရဟန္တာကို ရ၏။ အတ္တနိရပေက္ခဿ၊ မိမိကိုယ်ကို မငဲ့သော။  
 တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ ပရိယတ္တိ၊ သင်ခြင်းသည်။ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ၊  
 မည်၏။ ဒုဂ္ဂဟိတာနိတိ၊ ကား။ ဒုဋ္ဌ၊ မကောင်းသဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ သင်အပ်၏။  
 တေန၊ ကြောင့်။ “ဥပါရမ္ဘာဒိဟေတု ပရိယာပုဋ္ဌာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ဧ၊ ဧတ္ထ စ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဥပါရမ္ဘော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရိယတ္တိံ၊  
 ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပရဝတ္တံ၊ သူတပါးကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း။ အာဒိသဒ္ဓေန၊  
 အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဣတိဝါဒပုမောက္ခလဘသက္ကာရာဒိံ၊ ဤသို့ သင်သဖြင့်အကဲ့  
 ရဲ့ လွတ်ခြင်း၊ လာဘ်ရခြင်း၊ ပူဇော်သကာရှိခြင်း-အစရှိသည်ကို။ သဂဏှာတိ၊  
 သဂြိုဟ်၏။ ယံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ယံ ပရိယတ္တိဒုဂ္ဂဟဏံ၊ အကြင် ပရိယတ္တိကို  
 မကောင်းသဖြင့် သင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အလဂဒ္ဒုပမသုတ္တေ၊  
 သုတ်၌။ ဝုတ္တိ၊ ဧ၊ တဉ္စဿ အတ္တံ နာနုဘောန္တိတိ၊ ကား။ အဿ ဓမ္မဿ၊  
 ထိုပရိယတ်တရား၏။ သီလပရိပူရဏာတိသခါတံ၊ သီလပြည့်စုံခြင်းအစရှိသည်  
 ဟု ဆိုအပ်သော။ တဉ္စ အတ္တံ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း။ ဧတေ ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိနော၊  
 ထိုမကောင်းသောသင်ခြင်းဖြင့် သင်ကုန်သော သူတို့သည်။ နာနုဘောန္တိ န  
 ဝိန္တန္တိ၊ မရကုန်။ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေတိ၊ ကား။ ပဋိဝိဒ္ဓအရဟတ္တဖလော၊ ထိုးထွင်း  
 အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသော။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တီသု ပိဋကေသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စ၊ သမ္ပတ္တိဝိ-  
 ပတ္တိယော၊ တို့ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုရကား။ “ဝိနယေ  
 ပနာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဧ၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။  
 တာသံယေဝါတိ၊ ဟူသော။ အဝဇာရဏံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌာဘိညာစတုပဋိသမ္ဘိဒါနံ၊



အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့၏။ ဝိနယေ၊ ဌ။ ပဘောဒဝစနာ-  
 ဘာဝံ၊ အပြားအားဖြင့် ဟောခြင်းမရှိသည်ကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဟိ၊ စူ။ ဝေရဉ္စကဏ္ဍေ၊ ဌ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာဝ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကိုသာလျှင်။  
 ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဒုတိယေ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ တာသံ၊ ယေဝါတိ၊  
 ဟူသော။ အဝဓာရဏံ၊ ကို။ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့ကို။  
 အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တိဿန္နမ္ပိ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး  
 တို့၏လည်း။ ဆယ့် အဘိညာသု၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့၌။ အန္တော-  
 ပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ အတွင်းဝင်သောကြောင့်တည်း။ တာသညာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
 စသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သေသာနမ္ပိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမှ ကြွင်းသော ဝိဇ္ဇာ၊ အဘိညာဉ်တို့၏  
 လည်း။ တတ္ထ၊ ထို အဘိဓမ္မာ၌။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသောအဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊  
 ပြ၏။ ဟိ၊ စူ။ အဘိဓမ္မပိဋကေ၊ ဌ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။  
 ဆ အဘိညာ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ စ၊ တို့ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ဝုတ္တာ ဝေ၊ ဟောအပ်ကုန်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ၊  
 တို့၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌သာလျှင်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိဘတ္တ  
 ဘာဝံ၊ ဝေဖန်အပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒီပေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “တတ္ထေဝါ”တိ၊  
 အဝဓာရဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နဗ္ဗယောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ မိမိမဂ်  
 ဖြင့်။ မဂ္ဂပဋိပါဒနုဗ္ဗယော၊ မဂ်ကို သွင်းခြင်း အတွေ့သည်။ တေသန္တိ၊ ကား။  
 တေသံ ပိဋကနံ၊ တို့တွင်။ တေန္တိ၊ ကား။ ဧတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဤ ဘုရားစကား  
 တော်သည်။

☞ (၂၃) စတုတ္ထိံသေဝ သုတ္တန္တာတိ၊ ဟူသော။ ဂါထာယ၊ ဌ။ အယံ၊  
 ဤသည်ကား။ အတ္ထယေဝံဇနာ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း။-ယဿ နိကာ  
 ယဿ၊ အကြင် နိကာယ်အား။ သုတ္တဂဏနတော၊ သုတ်အရေအတွက်အားဖြင့်။  
 စတုတ္ထိံသေဝ သုတ္တန္တာ၊ သုံးဆယ် လေးသုတ်တို့သည်လျှင်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ယဿ သင်္ဂဟဿ၊ အကြင် နိကာယ်အား။ ဝဂ္ဂသင်္ဂဟဝသေန၊ ဝဂ်အရေ  
 အတွက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တယော ဝဂ္ဂါ၊ သုံးဝဂ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိဝဂ္ဂေါ သင်္ဂဟော၊ မည်၏။

နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စိဝရလာဘေန-၌ ပန ဘိက္ခုနာ-ခြားလျက်  
 နဝစိဝရလာဘေန-ဟု သမာသိဖြစ်သကဲ့သို့ ယဿဟူသော ပုဒ်တပါး  
 ခြားလျက် “တိဝဂ္ဂေါ သင်္ဂဟော” ဟုသမာသိဖြစ်သည်။ အလုတ္တသမာသိ  
 တည်း။

ပဌမော၊ သော။ သေ နိကာယော၊ သည်။ ဣမ၊ ဤနိကာယ်တို့တွင်။ ဒီသနိကာယော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထယောဇနာ၊ တည်း။ အနုလောမိကောတိ၊ ကား။ အပစ္စနိကော၊ မဆန့်ကျင်။ အတ္ထာနုလောမန-  
 တော၊ အနက်အား လျော်ခြင်းကြောင့်။ အနုတ္တနာမော၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကနိကာယမ္ပိတိ၊ ကား။ ဧကသမ္ပဟမ္ပိ၊  
 တခုသော အပေါင်းကိုလည်း။ ဧဝံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝိစိတ္တံ၊  
 ဆန်းကြယ်သော။ ယထာယံဒန္တိ၊ ကား။ ဣမေ ယထာ၊ ဤတိရစ္ဆာန်တို့ကဲ့သို့။  
 ပေါဏိကာ၊ ပေါဏိကတို့သည်လည်းကောင်း။ စိက္ခလ္လိကာ၊ စိက္ခလ္လိကတို့သည်  
 လည်းကောင်း။ ခတ္တိယာ၊ မင်းအမည်တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။  
 နိဝါသော၊ နေရာကို။ “ပေါဏိကနိကာယော စိက္ခလ္လိကနိကာယော”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂပရိဂ္ဂဟောတိ။ ကား။ ပဉ္စဒသဟိ၊ တဆယ်ငါးပါး  
 ကုန်သော။ ဝဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတော၊ သိမ်းဆည်းအပ်၏။ သုတ္တန္တာနံ  
 သဟဿာနိ သတ္တသုတ္တသတာနိ စာတိ၊ ဟူသော။ ပါဠိ၊ ပါဠိ၌။ သုတ္တန္တာနံ၊  
 တို့၏။ သတ္တသဟဿာနိ၊ ခုနစ်ထောင်တို့လည်းကောင်း။ သတ္တ သုတ္တသတာနိ  
 စ၊ သုတ်ခုနစ်ရာတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကတ္ထစိ  
 ပန၊ အချို့ပါဠိ၌ကား။ “သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ သတ္တ သုတ္တသတာနိ စာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ပါဠိ၊ ပါဠိရှိ၏။ ပုဗ္ဗေ နိဒဿိတာနိ၊ ကား။ သုတ္တန္တပိဋကနိဒ္ဒေ-  
 သေ၊ သုတ္တန္တပိဋကတ်ကို ပြရာ၌။ နိဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သော။

ဝေဒန္တိ၊ ကား။ ဉာဏံ၊ ကို။ တုဋ္ဌိန္တိ၊ ကား။ ပီတိံ၊ ကို။ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေ-  
 နာတိ၊ ကား။ ဓမ္မရာသိဝသေန၊ တရားအစု၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွါသိတိသဟ-  
 သာနိ၊ ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဗုဒ္ဓတော၊ ဘုရားအထံ  
 မှ။ ဂဏှိ၊ သင်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ စာစပ်တည်း။ ဒွေ သဟဿာနိ  
 ဘိက္ခုတောတိ၊ ကား။ ဓမ္မသေနာပတိအာဒိနံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာအစရှိကုန်  
 သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ တေဟိယေဝ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာ  
 အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ ဒေသိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ဒွေ သဟဿာနိ၊  
 နှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဏှိ၊ သင်ပြီ။ မေတိ၊ ကား။ မမ၊ ၏။  
 ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ဣတိ၊ ဤ မေ-ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ သည်။  
 အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မမ ဟဒယေ၊  
 ငါ၏ နှလုံး၌။ ပဝတ္တိနော၊ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။  
 စတုရာသိတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ယောဇနာ၊ တည်း။ ဣဒဉ္စ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓရမာနကာ-

ကထာ]

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာဝတ္ထုနာ

၆၁

လေ၊ ထင်ရှားရှိသော ကာလ၌။ ဥဂ္ဂဟိတဓမ္မက္ခန္ဓာဝသေန၊ သင်အပ်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ ပန၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသော်ကား။ အာနန္ဒတ္ထေရေန၊ သည်။ ဒေသိတာနံ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ သုဘသုတ္တဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တာနံ၊ သုဘသုတ်၊ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်အစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း။ တတိယသင်္ဂီတိယံ၊ တတိယသင်္ဂီယနာ၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိယတ္ထေရေန၊ သည်။ ကထိတကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏဿ စ၊ ဟောအပ်သော ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ စတုရသီတိသဟဿတောပိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ထက်လည်း။ အဓိကတာ၊ လွန်သောအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

ကောနုသန္ဓိကံ သုတ္တန္တိ၊ အနုသန္ဓေ တခုရှိသော သုတ်မည်သည်ကား။ သတိပဋ္ဌာနာဒိ၊ သတိပဋ္ဌာန်သုတ်အစရှိသည်တည်း။ အနေကောနုသန္ဓိကန္တိ၊ အနုသန္ဓေမျှားစွာရှိသော သုတ် မည်သည်ကား။ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တာဒိ၊ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အစရှိသည်တည်း။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာနသုတ်သည်။ နာနာ ဌာနေသု၊ အထူးထူးသော အရပ်တို့၌။ နာနာဓမ္မဒေသနာနံ၊ အထူးထူးသော ဓမ္မဒေသနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝုတ္တံ၊ ၏။ တိကဒုကဘာဇနံ၊ တိက်၊ ဒုက်ကို ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဓမ္မသင်္ဂီတိယံ၊ ၌။ နိက္ခေပကဏ္ဍာဋ္ဌကထာကဏ္ဍဝသေန၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စိတ္တဝါရဘာဇနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍဝသေန၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထိဝတ္ထုတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဝတ္ထု နာမ၊ ကား။ သုဒ္ဓိန္နကဏ္ဍာဒိ၊ သုဒ္ဓိန္နကဏ္ဍအစရှိသည်တည်း။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ မာတိကာ၊ မည်၏။ အန္တရာပတ္တိတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒန္တရေသု၊ သိက္ခာပုဒ် အကြားတို့၌။ အညသ္မိဝတ္ထုသ္မိံ၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်တည်း။ တိကဇ္ဇေဒေါတိ၊ ကား။ (၂၄) တိကပါစိတ္တိယာဒိ-တိကဇ္ဇေဒေါ၊ တိကပါစိတ်အစရှိသော တိက်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်ကို။ သင်္ဂီဟိတံ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ ၏။ သင်္ဂီတိ-ပရိယောသာနေ၊ သင်္ဂီယနာတင်သော အဆုံး၌။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒေမာနာ ဝိယ၊ ပေးဘိသကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အစ္ဆရံ၊ လက်ဖျစ်ကို။ ပဟရိတံ၊ တီးခြင်းငှာ။ ယုတ္တာနိ၊ သင့်ကုန်သည်တို့တည်း။ အစ္ဆရိယာနိ၊ လက်ဖျစ် တီးခြင်းငှာ သင့်ကုန်သည်တို့။ ပုပ္ဖဝဿစေလုက္ခေပါဒီနိ၊ ပန်းမိုးရွာစေခြင်း၊ ပုဆိုးပစ်မြှောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ရ၏။



ယာ၊ အကြင် သင်္ဂါယနာကို။ “ပဉ္စသတာ”နိ စ၊ ချီလည်းကောင်း။ “ထေရိ-  
ကာ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသင်္ဂါယနာသည်။  
ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

ဣတိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သော အစဉ်ဖြင့်။ ဝိမတိဝိနော-  
ဒနိယံ၊ ကျမ်း၌။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊ သမန္တပါသာဒိက  
အမည်ရှိသော။ ဝိနယဌကထာယ၊ ဝိနည်း အဌကထာ၌။  
ပဌမမဟာသင်္ဂီတိဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဌမမဟာသင်္ဂါယနာကို  
ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဒုတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ၊ ဤသို့ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ၊ ကို။ ဒသောတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ယဒတ္ထံ၊  
အကြင်အလို့ငှာ။ သာ၊ ထိုသင်္ဂါယနာကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဒသိတာ၊  
ပြုအပ်၏။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအလိုကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အစွမ်းဖြင့်။  
ဒသောန္တော၊ ပြုလို၍။ “ဣမိဿာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။  
အာဟ၊ ၏။ တတြာယံ အာစရိယပရမ္ပရာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ၊  
ထိုဇမ္ဗုဒီပင်၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ပဝေဏိ ပဋိ-  
ပါဋိ၊ အစဉ်တည်း။ ဝိဇိတာဝိနောတိ၊ ကား။ ဝိဇိတသဗ္ဗကိလေသပဋိပက္ခတ္တာ၊  
အောင်အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော ကိလေသာ ဟူသော ဆန့်ကျင်ဖက်  
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇိတာဝန္တော၊ အောင်အပ်ကုန်ပြီးသော။  
ဇမ္ဗုသိရိဝုယေတိ၊ ကား။ ယဿ ဒီပဿ၊ အကြင်ကျွန်းအား။ ဇမ္ဗုသဒိ  
သော၊ သပြေပင်အမည်နှင့် တူသော။ သိရိမန္တော၊ ကျက်သရေရှိသော။  
အဝုယော နာမ၊ ဇမ္ဗု-ဟူသော အမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ ဇမ္ဗု-  
ဒီပေ၊ ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ မဟန္တေန၊  
ကြီးသော။ ဇမ္ဗုရုက္ခေန၊ သပြေပင်ဖြင့်။ အဘိလက္ခိတတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏  
အဖြစ်ကြောင့်။ ဒီပေပိ၊ ကျွန်းကိုလည်း။ ဇမ္ဗုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။  
အစ္စဇမာနံ အဝိနဿမာနံ၊ မပျောက်ပျက်စေသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိနယ  
ဝံသန္တိအာဒိဟိ၊ အစရှိကုန်သော သုံးပါးသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိနယပါဠိ-  
ယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊  
ထို ဝိနယဝံသ အစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏။ ပရိယာယဝစနတ္တာ၊ ပရိယာယ်  
သဒ္ဒါ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပကတညတန္တိ၊ ကား။ ဝေယျတ္ထိယံ၊ ထက်



မြက်သော အဖြစ်သို့။ ပဋ္ဌဘာဝံ၊ လိမ္မာသော အဖြစ်သို့။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓရဂ္ဂါဟောတိ၊ ကား။ ပဓာနဂ္ဂါဟံ၊  
 ပြဋ္ဌာန်းသည်ကို ယူသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့၏။  
 ပါမောက္ခော၊ အကြီးသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သမုဒါယော သမုဟော၊  
 အပေါင်းတည်း။ ဘိက္ခုသမုဒါယော၊ ရဟန်းအပေါင်း။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ နိဗ္ဗာယိံသု၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဇောတယိတွာ စ သဗ္ဗမီတိ၊ ကား။ တမေဝ သဒ္ဓမ္မံ၊ ထို  
 သူတော်ကောင်းတရားကိုလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌။ ပကာ  
 သယိတွာ၊ ပြ၍။ ဇုတိမန္တောတိ၊ ကား။ ပညာဇုတိယာ၊ ပညာရောင်နှင့်။  
 ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေဇဝန္တော၊ တန်ခိုးရှိကုန်၏။ မဟာနုဘာ-  
 ဝါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ နိဗ္ဗာယိံသုတိ၊  
 ကား။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာ-  
 တုယာ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာယိံသု၊ ငြိမ်းကုန်၏။ အနာလယာတိ၊ ကား။ အသင်္ဂါ၊  
 မငြိတယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

အထာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာ-  
 ယိံသု၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံကုန်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 အနက်။ ကပ္ပတိ သိင်္ဂီလောဏကပ္ပေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ကပ္ပသဒ္ဓေါ၊  
 ကပ္ပသဒ္ဓါသည်။ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ အထူးကြံခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။  
 သိင်္ဂီလောဏဝိကပ္ပေါပိ၊ သားချိုဖြင့် ဆားကိုထည့်၍ အထူးကြံခြင်းသည်  
 လည်း။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣဒမ္ပိ ပက္ခန္ဓရံ၊ ဤအဖို့အထူးသည်လည်း။ ကပ္ပတိ၊  
 အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူ  
 တည်း။ တတ္ထ၊ ထို သိင်္ဂီလောဏကပ္ပေါ စသော ပါဌ်၌။ သိင်္ဂီန၊ သား  
 ချိုဖြင့်။ လောဏံ၊ ဆားကို။ ပရိဟရိတွာ၊ သွားလေရာ ဆောင်၍။ အလော-  
 ဏကပိဏ္ဍုပါတေန၊ ဆားမရှိသော ဆွမ်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်း  
 ဌာ။ (၂၅) ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ သန္နိမိံ၊ ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိ  
 အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကတို့ အလိုတည်း။ ကပ္ပတိ  
 ဒုဂ္ဂံလကပ္ပေတိ၊ ကား။ ဆာယာယ၊ နေရိပ်သည်။ ဒုဂ္ဂံလံ၊ လက်နှစ်သစ်။  
 အတိက္ကန္တယ၊ လွန်လတ်သော်။ ဝိကာလဘောဇနံ၊ ဝိကာလဘောဇဉ်ကို။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊  
 ဌာ။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ကပ္ပတိ ဂါမန္တရကပ္ပေတိ၊  
 ကား။ “ဂါမန္တရံ၊ ရွာတပါးသို့။ ဂမိယာမိ”တိ၊ သွားအံ့ဟူ၍။ ပဝါရိတေန၊



မြစ်မိသော ရဟန်းသည်။ အနုတိရိတ္တဘောဇနံ၊ အတိရိတ်မပြုသော ဘောဇနံကို။ ဘုဉ်တုံ၊ ဌာ။ ကပ္ပတိ၊ ဧ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ကပ္ပတိ အာဝါသကပ္ပေါတိ၊ ကား။ ကေသီမာယ၊ တသိမ်တည်း၌။ ဌိတေသု၊ တည်ကုန်သော။ နာနာသေနာသနေသု၊ အထူးထူးသော ကျောင်းတို့၌။ ဝိသံ ဝိသံ၊ အသီးအသီး။ ဥပေါသထာဒိနိ၊ ဥပုသ်အစရှိကုန်သော။ သံဃကမ္မာနိ၊ သံဃကံတို့ကို။ ကာတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ကပ္ပတိ အနုမတိကပ္ပေါတိ၊ ကား။ “အနာဂတာနံ၊ မလာသေးသော ရဟန္တာတို့၏။ အနုမတိ၊ အလို့ဆန္ဒကို။ အာဂတကာလေ၊ လာသော ကာလမှ။ ဂဟေယာမာ”တိ၊ ယူတော့အံ့ဟု။ တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အနာဂတေသုယေဝ၊ မလာကုန်မီလျှင်။ ဝဂ္ဂေန၊ ဝဂ်ဖြစ်သော။ သံဃေန၊ သံဃာဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အနုမတိ၊ အလို့ကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ ကပ္ပတိ၊ ဧ။ ဝဂ္ဂကမ္မံ၊ ဝဂ္ဂကံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ကပ္ပတိ အာစိဏ္ဏကပ္ပေါတိ၊ ကား။ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်။ အာစိဏ္ဏော၊ လေ့ကျက်အပ်သော အမှုသည်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သော ပန၊ ထိုအလေ့အကျက်သည်ကား။ ကေစ္စော၊ အချို့သော။ ဓမ္မိကော၊ တရားနှင့်လျော်သော အလေ့အကျက်သည်။ ကပ္ပတိ၊ ဧ။ ကေစ္စော၊ အချို့သော။ အဓမ္မိကော၊ တရားနှင့်မလျော်သော အလေ့အကျက်သည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ကပ္ပတိ အမထိတကပ္ပေါတိ၊ ကား။ ယံ ခီရံ၊ အကြင်နို့ရည်သည်။ ခီရဘာဝေန၊ နို့ရည်အဖြစ်မှ၊ ဝိရဟိတံ၊ ကင်း၏။ ဒဓိဘာဝံ၊ နို့ခမ်းအဖြစ်သို့။ အသမ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေး။ တံ၊ ထိုနို့ရည်ကို။ ဘုတ္တာဝိနာ၊ စားပြီးသော။ ပဝါရိတေန၊ မြစ်မိသော ရဟန်းသည်။ အနုတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်မပြု။ ဘုဉ်တုံ၊ ဌာ။ ကပ္ပတိ၊ ဧ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ကပ္ပတိ ဇဠောဂံ ပါတုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဇဠောဂံတိ၊ ကား။ တရုဏသုရာ၊ သေနတည်း။ ယံ မဇ္ဇသမ္ဘာရံ၊ အကြင် သေ၏အဆောက်အဦကို။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ မဇ္ဇဘာဝံ၊ သေ၏အဖြစ်သို့။ အသမ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေး။ တံ၊ ထိုသေ၏ အဆောက်အဦကို။ ပါတုံ၊ သောက်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဇာတရူပရဇတန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သရသတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။ ဝိကာရံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အနာပဠိတွာ၊ မရောက်မှ၍။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဇာတရူပမေဝ၊ ဖြစ်တိုင်းသော အဆင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေယ၊ ထိုရွှေအား။ ဇာတံ၊ ဖြစ်တိုင်းသော။ ရူပံ၊ အဆင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထ

ကြောင့်။ ဇာတရူပံ၊ မည်၏။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေကို ရ၏။ ဓဝလသဘာဝတာယ၊  
 ဖြူသော သဘောရှိစေခြင်းငှာ။ ရာဇတံ၊ ဆိုးအပ်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ရဇတံ၊  
 မည်၏။ ရူပိယံ၊ ငွေကို ရ၏။ သုသုနာဂပုတ္တောတံ၊ ကား။ သုသုနာဂဿ၊  
 သုသုနာဂမင်း၏။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ကာကဏ္ဍကပုတ္တောတံ၊ ကား။  
 ကာကဏ္ဍကနာမဿ၊ ပြာဟ္မဏဿ၊ ကာကဏ္ဍကမည်သော ပုဏ္ဏား၏။ ပုတ္တော၊  
 တည်း။ ဝဇ္ဇီသုတံ၊ ဟူ၍။ ဇနပဒနာမတ္တာ၊ ဇနပုဒ်၏ အမည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုဝစ်ကို။ ကတံ၊ ၏။

တဒဟုပေါသထေတံ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ တဒဟုတံ၊ ကား။ တသ္မိံ  
 အဟနိ၊ ထိုနေ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤနေ၌။ ဥပဝသန္တိ၊ သုံးကုန်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။  
 ဥပေါသထော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်၍ဖွင့်အံ့။ ဥပဝသန္တိတံ၊ ကား။ သီလသမာ-  
 ဒါနေန ဝါ၊ သီလစောင့်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း။ အနသနာဒိနာ ဝါ၊ ညစာ  
 မစားခြင်းစသည်နှင့်လည်းကောင်း။ ဥပေတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။  
 ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတံ၊ အတ္တော၊ အနက်။ ကံသပါတိန္တိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏ-  
 ပါတံ၊ ရွှေခွက်ကို။ မာသကရူပန္တိ၊ ကား။ မာသကော ဇဝ၊ ပဲသာလျှင်တည်း။  
 သဗ္ဗံ တာဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကေ၊ သတ္တ-  
 သတိကက္ခန္ဓက၌။ အာဂတာ၊ လာသော။ သဗ္ဗာပံ၊ ဖြစ်သော။ ပါဠိံ၊ ကို။  
 ဣဓ၊ ဤအရာသို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတံ၊ သို့။  
 ဒဿေတံ၊ ပြ၏။ သင်္ဂါယိတသဒိသမေဝ၊ သင်္ဂါယနာတင်သည်နှင့်အတူလျှင်။  
 သင်္ဂါယိံသု၊ သင်္ဂါယနာတင်ကုန်၏။ ဣတံ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။

သာ ပနာယံ သင်္ဂီတံ၊ ထို သင်္ဂါယနာသည်။ ဣတံ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊  
 ၏။ တေသုတံ၊ တေသုဟူသည်ကား။ သင်္ဂီတိကာရကေသု၊ သင်္ဂါယနာ  
 တင်ကုန်သော။ တေသု၊ ထေရေသု၊ တို့တွင်။ ဝိဿုတာ၊ ကျော်စောကုန်  
 သော။ ဇေတေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ၊ ဤ အတူနေတပည့်တို့ကို။ ဥေယျာ၊  
 သိအပ်ကုန်၏။ ဣတံ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ သာဏသမ္ဘူတောတံ၊ ကား။  
 သာဏဒေသဝါသံ၊ သာဏအရပ်၌ နေသော။ သမ္ဘူတတ္ထေရော၊ ထေရ်  
 တည်း။ ဒုတိယော၊ သော။ သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂါယနာသည်။ ဣတံ၊ သို့။  
 သမ္မန္တိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန္နဘာရာတံ၊ ကား။ ပတိတက္ခန္ဓဘာရာ၊ ချအပ်သော  
 ခန္ဓာဝန်ရှိကုန်၏။

☞ (၂၆) အဗ္ဗုဒန္တိ၊ ကား။ “ဥပဒ္ဓဝံ၊ ဘေးရန်ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။  
 ဝစနံ၊ ကို။ ထေနေတွာ၊ ခိုး၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝစနဿ၊ ကို။  
 ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ အဗ္ဗုဒန္တိ၊ ကား။ စောရကမ္မံ၊ ခိုးမှုတည်း။”  
 ဣတံ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒန္တိ၊

ဣဒံဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝက္ခမာနနိဒဿနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သည်ကို ပြကြောင်း တည်း။ သဒ္ဓိဿမာနံ၊ ထင်သော။ မုခါ၊ မျက်နှာတည်း။ သမ္မုခါ၊ ထင်သော မျက်နှာ။ (မျက်မှောက်ကို ဆိုလိုသည်။) ဘာဝိတမဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိတဇ္ဈာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော စျာန်ရှိ၏။ သာဓု သပ္ပုရိသာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သာဓုတိ၊ ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ အာယာစနတ္ထေ၊ တောင်းပန်ခြင်း အနက်၌။ နိပါတော၊ တည်း။ တံ၊ သင့်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ သန္တုဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ သရိရဝိကာရုပ္ပါဒနပိတိဝသေန၊ ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ပိတိအစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ၊ တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဟိ၊ စ။ ပိတိမာ၊ ပိတိရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥဂ္ဂတတ္တာ၊ တက်ကြွသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင် အခါ၌။ ဒုတိယံ သင်္ဂတိံ၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာကို။ အကရိံသု၊ ပြုကုန်၏။ တသ္မိံ သမယေ။ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တံ အဓိကရဏံ န သမ္မာပုဏိံသုတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကေဟိ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်းသားတို့သည်။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ တံ အဓိကရဏံ၊ ထိုအဓိကရဏ်းကို။ ဝိနိစ္ဆိနိတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ။ န သမ္မာပုဏိံသု နာဂမိံသု၊ မမိကုန်။ နော အဟုဝတ္ထု၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မုဇ္ဇော၊ ၏။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဌတော၊ တည်၍။ ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မုဇ္ဇော၊ ၏။ ကိံ ပန၊ အတယ်အမှီကို။ ကတော၊ ၍။ ထေရာ၊ တို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “ဒုတိယ သင်္ဂဟံ ကတော”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အနိစ္စတာဝသန္တိ၊ ကား။”အနိစ္စတာဓိနတံ၊ အနိစ္စတာနှင့် စပ်သော အဖြစ်ကို။ ဇမ္ဗိန္ဒ၊ ကား။ လာမကံ၊ ယုတ်မာသော။ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ အနဘိဘဝနီယံ၊ မနှိပ်နင်းနိုင်သော။ အတိက္ကမိတုံ အသက္ကုဏေယျံ၊ လွန်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသော။ အနိစ္စတံ၊ အမြဲမရှိသော အဖြစ်ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥတော၊ သိ၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မုဇ္ဇော၊ စပ်အပ်၏။

ဒုတိယသင်္ဂတိကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။



တတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တ ဝဿာနီတိ။ ဟူသော ပုဒ်သည်။ အစွန္တသံယောဂေ၊ အစွန္တသံယောဂအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ အတိစ္ဆထာတိ၊ ကား။ အတိက္ကမိတု၊ လွန်၍။ ဣစ္ဆထ၊ အလိုရှိကုန်လော့။ ဣတော၊ ဤသို့အိမ်မှ။ အညတ္တ၊ တပါးအိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိယေသထ၊ ရှာကုန်လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂကရဏတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဘတ္တဿ၊ ဆွမ်းကို။ အဇ္ဈောဟရဏ ကိစ္စတ္ထာယ၊ မျှခြင်းကိစ္စ အလိုငှာ။ ဘဉ္ဇနတ္ထာယ၊ စားခြင်းငှာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အဿ၊ ထိုသတို့သားအား။ “သောဠသဝသော” တိ၊ တဆယ့်ခြောက်နှစ်ဟူ၍။ ဥဒ္ဓေသော ကထနံ၊ ညွှန်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောဠသဝသုဒ္ဓေသိကော၊ မည်၏။ သောဠသဝသိကော၊ တဆယ့်ခြောက်နှစ် ရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

တီသု ဝေဒေသုတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဌတို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ထည့်) ဣရူဝေဒယဇုဗ္ဗေဒသာမဝေဒသင်္ခါတေသု၊ ဣရူဗေဒင်္ဂ၊ ယဇုဗေဒင်္ဂ၊ သာမဗေဒင်္ဂဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပုံကုန်သော။ ဝေဒေသု၊ ဗေဒင်တို့၌။ တယော ဝေ၊ သုံးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒါ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ အဋ္ဌကဒီဟိ၊ အဋ္ဌက အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မိကေဟိ၊ တရားစောင့်ကုန်သော။ ဣသီဟိ၊ ရသေ့တို့သည်။ လောကဿ၊ အား။ သဂ္ဂမဂ္ဂဝိဘာဝနတ္ထာယ၊ နတ်ရွာခရီးကို ပြခြင်းငှာ။ ကတော၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ စွ။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တေဟိ၊ ထိုတရားစောင့်သော ရသေ့တို့သည်။ တေ ဝေဒါ၊ ထိုဗေဒင်သုံးပုံတို့ကို။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အထဗ္ဗဏဝေဒေါပန၊ အထဗ္ဗဏဗေဒင်ကိုကား။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ အဓမ္မိကေဟိ၊ တရားမစောင့်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပါဏဝဓာဒိအတ္ထာယ၊ သတ္တဝါတို့ကို သတ်ခြင်းအစရှိသော အကျိုးငှာ။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ပရိမေသု၊ ရွှေ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တိဝေဒေသု စ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၌လည်း။ တေဟော၊ ထိုတရားမစောင့်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်ပင်လျှင်။ ဓမ္မိကသာခါယော၊ တရားနှင့် လျော်သော အခက်အလက်တို့ကို။ အပနေတု၊ ပယ်၍။ ယာနဝဓာဒိဒီပိကာ၊ ယဉ်သို့ အသက်ကို သတ်ခြင်းအစရှိသည်ကို ပြတတ်ကုန်သော။ ယာ အဓမ္မိကသာခါ၊ အကြင် တရားနှင့် မလျော်သော အကိုင်အခက်တို့ကို။ ပက္ခိတ္တာ၊ ထည့်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နိသဏ္ဌဟိ၊ ကား။ ရုက္ခာဒီနံ၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့၏။ ဝေဝစနုပ္ပကာသကံ၊ ဝေဝစကို ပြတတ်သော။ ပရိယာယ-



နာမာနုရူပံ၊ ပရိယာယ်အမည်အား လျော်သော။ သတ္တံ၊ ကျမ်းတည်း။ (အဘိဓာန်  
 ကျမ်း-ဟူ၏။) ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုအဘိဓာန်ကျမ်းကို။ လောကေ၊ ဌ။ (၂၇)။  
 “နိဿယ” တံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။ ကေဋ္ဌ၊ ဘန္တိ၊ ကား။ ကိရိယာဒိဝိဘာဂံ၊  
 ကိရိယာအစရှိသည်ကို ဝေဖန်ခြင်းကို။ ကိဋ္ဌတံ၊ ဂမေတံ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတံ၊  
 ကြောင့်။ ကေဋ္ဌ၊ တံ၊ မည်၏။ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေ၊ ကိရိယာကို ကြံကြောင်း  
 ဖြစ်သော များသော ဝိကပ်ရှိသော။ ကဝိနံ၊ ကဗျာဖွဲ့တတ်သော ပညာရှိ  
 တို့အား။ ဥပကာရသတ္တံ၊ ကျေးဇူးများသော အလင်္ကာကျမ်းရ၏။ စ၊ ဆက်၍  
 ဆိုအံ့။ ဣ၊ ဤ အဘိဓမ္မာဏ္ဍာန်ကို ဆိုရာ၌။ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေ၊ တံ၊  
 ကား။ ဧတေန၊ ဤကျမ်းဖြင့်။ ဝစီဘေဒါဒိလက္ခဏာ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်း  
 အစရှိသည်ဖြင့် မှတ်အပ်သော။ ကိရိယာ၊ ကို။ ကပ္ပိယတံ ဝိကပ္ပိယတံ၊ အထူး  
 ကြံအပ်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာကပ္ပေ၊ မည်၏။ သော ပန၊ ထို  
 ကိရိယာကို ကြံကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်းသည်ကား။ ဝဏ္ဏပဒေဗန္ဓပဒတ္တာဒိ-  
 ဝိဘာဂတော၊ ဝဏ္ဏ၊ ပုဒ်၊ ဂါထာပုဒ်၏အနက် အစရှိသည်ကို ဝေဖန်ခြင်း  
 ကြောင့်။ ဗဟုဝိကပ္ပေ၊ များသော ဝိကပ်ရှိ၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ “ကိရိယာ-  
 ကပ္ပဝိကပ္ပေ” တံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေ၊ ဟူ  
 သော စကားကိုလည်း။ မူလကိရိယာကပ္ပဝဏ္ဏံ၊ မူလဖြစ်သော ကိရိယာကပ္ပကျမ်း  
 ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿယနာ၊ နိဿယကျမ်းနှင့်လည်းကောင်း။  
 ကေတုဘေန စ၊ ကေတုဘကျမ်းနှင့်လည်းကောင်း။ သဟ၊ တက္ခ။ ဝတ္တန္တိ၊  
 ဖြစ်ကုန်၏။ (ထည့်) ဣတံ၊ ကြောင့်။ သနိဿယကေဋ္ဌ၊ တာ၊ မည်ကုန်၏။  
 တယော ဝေဒါ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့ကို ရ၏။ တေသု၊ သနိဿယကေဋ္ဌဘေသု၊  
 ထို နိဿယ၊ ကေဋ္ဌ၊ ဘကျမ်းနှင့် တက္ခဖြစ်ကုန်သော ဗေဒင်တို့၌။ ဌာနကာရဏာဒိ-  
 ဝိဘာဂတော စ၊ ဌာနံ၊ ကရိုဏ်းစသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။  
 နိဗ္ဗစနဝိဘာဂတော စ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧတေန၊  
 ဤကျမ်းဖြင့်။ အက္ခရာ၊ တို့ကို။ ပံဘေဒီယန္တိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။  
 အက္ခရပ္ပဘေဒေါ၊ မည်၏။ သိက္ခာ စ၊ သိက္ခာကျမ်းကိုလည်း ရ၏။ နိရုတ္တံ စ၊  
 သဒ္ဓါ၊ ကျမ်းကိုလည်း ရ၏။ အက္ခရပ္ပဘေဒေန၊ အက္ခရာကို ဝေဖန်ကြောင်းဖြစ်  
 သော သိက္ခာကျမ်း၊ သဒ္ဓါကျမ်းနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။  
 ဣတံ၊ ကြောင့်။ သာက္ခရပ္ပဘေဒေါ၊ မည်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုအက္ခရာကို ခွဲခြမ်း  
 ကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်းနှင့် တက္ခသော ဗေဒင်ကျမ်းတို့၌။ အာထဗ္ဗဏဝေဒံ၊  
 အာထဗ္ဗဏဗေဒင်ကို။ စတုတ္ထံ၊ ကတော၊ လေးခုမြောက် ပြု၍။ (ပဉ္စမော ဌံ စပ်။)  
 “ဣဟ၊ ဤအနက်၌။ ဣတံ၊ သို့။ အာသ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတံ၊ သို့။ ဣဟ၊ ဤ  
 အနက်၌။ အာသ၊ ဖြစ်ပြီ။” ဤဒိသဝစနပဋိသံယုတ္တော၊ ဤသို့သော စကား

နှင့် စပ်သော။ ပေါရာဏကထာသင်္ခါတော၊ စကားဟောင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဣတိဟာသော၊ ဣတိဟာသကျမ်းသည်။ ဧတေသံ၊ ထိုဗေဒင်တို့အား။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိဟာသပဉ္စမော၊ မည်ကုန်၏။ တယော ဝေဒါ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့ကို ရ၏။ တေသု ဣတိဟာသပဉ္စမေသု၊ ထို ဣတိဟာသကျမ်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။

ယဿ စိတ္တန္တိအာဒိ ပဉ္စဒ္ဓယံ၊ ယဿ စိတ္တံ-အစရှိသော ပြဿနာ နှစ်ခု အပေါင်းကို။ ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ စုတိစိတ္တဿ၊ စုတိစိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ၊ ဥပါဒ်ခဏကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမပဉ္စေ၊ ရှေးဦးစွာသော ပြဿနာ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဥပါဒိက္ခဏသမင်္ဂိ-တာယ၊ ဥပါဒ်ခဏနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ န နိရုဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ နိရောဓက္ခဏံ၊ ချုပ်ဆဲခဏသို့။ အပ္ပတ္တတာယ၊ မရောက်သေးသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ တဿ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကိံ နိရုဇ္ဈိယတိ။ ချုပ်လတ္တံ့လော။ အာယတိဉ္စ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ နုပ္ပဇ္ဇိယတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ တဿာ စ၊ ထိုအမေး၏လည်း။ ဝိသဇ္ဇဗျာ-ကရဏီယတာယ၊ ဝေဖန်၍ ဖြေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအမေး၌။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ပစ္စိမစိတ္တဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာနစိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ န နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ အဝဿ မေဝ၊ မချွတ်သာလျှင်။ နိရောဓက္ခဏံ၊ ဘင်ခဏသို့။ ပတုာ၊ ရောက်၍။ နိရုဇ္ဈိယတိ၊ ချုပ်လတ္တံ့။ ဘုတော၊ ထို့ နောင်မှ။ အပ္ပဋိသန္တိကတ္တာ၊ ပဋိ-သန္ဓေမနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညံ၊ တပါးသော စိတ်သည်။ နုပ္ပဇ္ဇိ-ယတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ပစ္စိမစိတ္တသမင်္ဂိခိဏာသဝံ၊ ပစ္စိမစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာကို။ ဌပေတုာ၊ တား၍။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိစိတ္တံ၊ ဥပါဒ်ခဏ နှင့်ပြည့်စုံသော စိတ်သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏ-သမင်္ဂိတာယ၊ ဥပါဒ်ခဏနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ ဘဂံ၊ ဘင်သို့။ အပ္ပတ္တတာယ၊ မရောက်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ မဟုတ်။ ဘဂံ ပန၊ ဘင်သို့ကား။ ပတုာ၊ ရောက်၍။ နိရုဇ္ဈိယတေဝ၊ ချုပ်လတ္တံ့ သည်သာလျှင်တည်း။ အညံ ပန၊ တပါးသော စိတ်သည်ကား။ တသ္မိံ ဝါ၊ ထိုအတ္တဘော၌လည်းကောင်း။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အတ္တဘာဝေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိယတိ စေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်လတ္တံ့။ နိရုဇ္ဈိယတိ စ၊ ချုပ်လည်း ချုပ်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ဤကား။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။

ယဿ ဝါ ပနာတိအာဒိဒုတိယပဉ္စေ ပန၊ အစရှိသော ဒုတိယပြဿနာ၌ကား။  
 နိရုဇ္ဈိယတိ နုပုဇ္ဈိယတိတိ၊ ကား။ ယဿ ခိဏာသဝဿ၊ အကြင်ရဟန္တာ  
 ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂိတာယ၊ ဥပါဒ်ခဏနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်  
 ကြောင့်။ သင်္ဂက္ခဏံ၊ ဘင်သို့။ ပတုဘ၊ ရောက်၍။ နိရုဇ္ဈိယတိ၊ ချုပ်လတ္တံ့။  
 အပ္ပုဋ္ဌိသန္ဓိကတာယ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ မနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နုပုဇ္ဈိယတိ၊ မဖြစ်  
 လတ္တံ့။ တဿ ခိဏာသဝဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ  
 ကိ၊ ဖြစ်ဆဲလော။ န နိရုဇ္ဈိယတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ တဿာ၊ ထိုပုစ္ဆာ၏။ ကေသဗျာကရဏီယတာယ၊ တခု  
 သောအဖို့ဖြင့် ဖြေအပ်သောကြောင့်။ “အာမန္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေ  
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓံ ဝါ အစော ဝါ ဟရိတုံ အသက္ကောန္တောတိ၊  
 ကား။ ဥပရိမပဒေပိ၊ အထက်ပုဒ်သို့လည်း။ ဟေဋ္ဌိမပဒံ၊ အောက်ပုဒ်ကို။ ဟေဋ္ဌိမ  
 ပဒေ ဝါ၊ သို့မလည်း။ ဥပရိမပဒံ၊ ကို။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ သမန္တာ  
 ဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ ဃဇ္ဇေတုံ၊ စပ်ခြင်းငှာ။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေ့နှင့် နောက်  
 ကို။ ယောဇေတု၊ ယှဉ်စေ၍။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတုံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းငှာ။  
 အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

☞ (၂၈) သောတာပန္နာနံ၊ တို့အား။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရိတာယ၊  
 ဖြည့်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဒိန္နသီလတော၊ ဆောက်တည်အပ်  
 သော သီလမှ။ ပရိဟာနိ၊ ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 “အဘဗ္ဗော ဒါနိ သာသနတော နိဝတ္တိတန္တိ” ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဇေတုတိ၊  
 ကား။ ဥပရိမဂုတ္တာယ၊ အထက်မဂ်အလိုငှာ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။  
 ဝဇေတု၊ ပူး၍။ ဇေတန၊ ဤ ဒန်ပူဖြင့်။ ဒန္တေ၊ သွားတို့ကို။ ပုဏန္တိ ဝိသော-  
 ဓေန္တိ၊ သုတ်သင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ဒန်ပူကို။ ဒန္တပေါဏန္တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဘိနဝါနံ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဂန္တုကာနံ၊ ညွှဲ  
 သည်ရဟန်းတို့၏။ လဇ္ဇိသဘာဝံ၊ လဇ္ဇိသဘာဝကိုလည်းကောင်း။ ခန္တိမေတ္တာ-  
 ဒိဂုဏသမဂ္ဂိတဉ္စ၊ ခန္တိ၊ မေတ္တာ စသောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော အဖြစ်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ကတိပါဟံ၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိမံသိတုဝ၊  
 စုံစမ်း၍သာလျှင်။ ဟတ္ထကမ္မာဒိသမ္ပုဋ္ဌိစွနံ၊ လက်အမှုအစရှိသည်ကို ဝန်ခံခြင်း  
 သည်လည်းကောင်း။ သင်္ဂဟကရဏဉ္စ၊ ထောက်ပံ့သည်ကို ပြုခြင်းသည် လည်း  
 ကောင်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ သာမဏေရဿ စေဝ၊ သာမဏေကိုသော် လည်း  
 ကောင်း။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့။ အာပဇ္ဇန္တာနံ၊ ရောက်ကုန်သော။  
 အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဘိက္ခုနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဉာပနတ္ထံ၊ သိစေ  
 ခြင်းငှာ။ ထေရော၊ စဏ္ဍဝဇ္ဇိမထေရ်သည်။ တဿ၊ ထိုသာမဏေ၏။ ဘဗ္ဗရူပတံ၊



ကျွတ်ထိုက်သော အဖြစ်ကို။ အဘိညာယ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ဥ တွာပိ၊ သိလျက်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ပဇ္ဇနာဒိ၊ တံမြက်လှည်းခြင်းစသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ “တဿ၊ ထိုသာမဏေ၏။ စိတ္တဒမနတ္ထံ၊ စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းငှာ၊ အကာသိ၊ ၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဌပေသီတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဘုရားစကားကို။ ဥဂ္ဂဏှာပေတုံ၊ သင်ခြင်းငှာ။ အာရဘိ၊ အားထုတ်၏။ သကလဝိနယာစာရပဋိပတ္တိ၊ အလုံးစုံသော ဝိနည်းအကျင့်ကို။ ဥပသမ္ပန္နာနမေဝ၊ ပဉ္စင်းတို့အားသာလျှင်။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပုရိယာပုဏနမပိ၊ ထိုဝိနည်းကို သင်ခြင်းသည်လည်း။ တေသညေဝ၊ ထိုပဉ္စင်းတို့အားသာလျှင်။ အနုရူပံ၊ လျောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဌပေတွာ ဝိနယပိဋက” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်၏။ စိတ္တေ၊ ဌံ။ ဌပိတမ္ပိ၊ ထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ သင်္ဂေပနတ္ထာယ၊ လုံခြုံစိမ့်သောငှာ။ နိယျာတိတဘာဝံ၊ ဆောင်နှင်းအပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “ဟတ္ထေ ပတိဌာပေတွာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကေရုဇ္ဇာဘိသေကန္တိ၊ ကား။ သကလဇမ္ပုဒိပေ၊ အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒိပံဌံ။ ကောဓိပစ္စဝသေန၊ တယောက်တည်းသော အစိုးရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကရိယမာနံ၊ ပြုအပ်သော။ အဘိသေကံ၊ အဘိသိက်ကို။ ရာဇိဒ္ဓိယောတိ၊ ကား။ ရာဇာနုဘာဝါနုဂတာ၊ မင်း၏ အာနုဘော်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ ပဘာဝါ၊ အာနုဘော်တည်း။ ယတောတိ၊ ကား။ ယတော သောဋ္ဌသဃဋ္ဌတော၊ အကြင် တဆယ့်ခြောက်လုံးသော အိုးမှ။ ဒေဝတာ ဝေ၊ နတ်တို့သည်သာလျှင်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ အာဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဣဘိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ဒေဝသိကန္တိ၊ ကား။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ အဂဒါမလကန္တိ၊ ကား။ . အပ္ပကေနေဝ၊ အနည်းငယ်ဖြင့်သာလျှင်။ သရီရသောနောဒိသမတ္ထံ၊ ကိုယ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော။ သဗ္ဗဒေဝါသဟရံ၊ အလုံးစုံသော ဒေဝါသကို ပယ်တတ်သော။ ဩသဓာမလကံ၊ ဆေးဖြစ်သော သျှစ်သျှားသီးကို။ ဆဒ္ဓန္တဒဟတောတိ၊ ကား။ ဆဒ္ဓန္တဒဟသမိပေ၊ ဆဒ္ဓန်အိုင်၏ အနီး၌။ ဌိတဒေဝဝိမာနတော၊ တည်သော နတ်ဗိမာန်မှ။ ဝါ၊ ကား။ ကပ္ပရုက္ခတော၊ ပဒေသာပင်မှ။ တတ္ထ၊ ထိုဆဒ္ဓန်အိုင်၏ အနီး၌။ တာဒိသာ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကပ္ပရုက္ခတော၊ ပဒေသာပင်မှ။ ဝိသေသာ၊ အထူးအဆန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတော ဝါ၊ ထိုပဒေသာပင်မှလည်း။ အာဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အသုတ္တမယိကန္တိ၊ ကား။ သုတ္တေဟိ၊ ချည်တို့နှင့်။ အဗဒ္ဓံ၊ မစပ်သော။ ဒိဗ္ဗသုမနပုပ္ဖေဟေဝ၊

နတ်၌ ဖြစ်သော မုလေးပန်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ သုမန-  
 ပုပ္ဖပဋ္ဌံ၊ မုလေးပန်း ပုဆိုးကို။ ဥဋ္ဌိတဿ သာလိနောတံ၊ ကား။ သယံဇာ-  
 တဿ၊ အလိုလိုဖြစ်သော။ သာလိနော၊ သလေး၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ သာလိနော  
 ဟူသောပုဒ်၌။ သမုဒါယာပေက္ခံ၊ အပေါင်းကို ငဲ့သော။ ဧကဝစနံ၊ ဧကဝုဏ်  
 တည်း။ သာလိနံ၊ သလေးတို့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ နဝ ဝါဟ-  
 သဟဿာနိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ စတဿော မုဋ္ဌိယော၊ လေးဆုပ်တို့သည်။  
 ဧကော ကုဋျဝေါ၊ တကုဋျမည်၏။ စတ္တာရောကုဋျဝါ၊ လေးကုဋျတို့  
 သည်။ ဧကော ပတ္ထော၊ တကွမ်းစားမည်၏။ စတ္တာရော ပတ္ထော၊ လေး  
 ကွမ်းစားတို့သည်။ ဧကော အာဠကော၊ တအာဠကမည်၏။ စတ္တာရော  
 အာဠကော၊ လေးအာဠကတို့သည်။ ဧကံ ဒေါဏံ၊ တဒေါဏမည်၏။ စတ္တာရိ  
 ဒေါဏာနိ၊ လေးဒေါဏတို့သည်။ ဧကမာနိကာ၊ တစ်မာနိကမည်၏။ စတဿော  
 မာနိကာ၊ လေးမာနိကတို့သည်။ ဧကော ခါရိ၊ တစ်ခါရိမည်၏။ ဝိသတိ ခါရိ၊  
 ခါရိနှစ်ဆယ်သည်။ ဧကော ဝါဟော၊ တစ်ဝါဟမည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုတစ်ဝါ  
 ဟသည်ပင်လျှင်။ ဧကံ သကဋ္ဌံ၊ တစ်လှည်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တနိပါ-  
 တဋ္ဌကထာဒီသု၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိတ္ထုသ  
 ကဏေ ကရောန္တိတံ၊ ကား။ ထုသကုဏ္ဍကရဟိတေ၊ ဖွဲ့ ဆံကွဲကင်းသည်  
 တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တေန၊ ထို ကာလနဂါးသည်။ နိမ္မိတံ၊ ဖန်  
 ဆင်းအပ်သော။ ဗုဒ္ဓရူပံ၊ ဘုရားဆင်းတုကို။ ပဿန္တော၊ ရှုလျက်။ ဣတိ၊  
 သို့။ သမ္ပန္တော၊ စပ်အပ်၏။ ပုညပ္ပဘာဝနိဗ္ဗတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ပုညပဘာဝနိဗ္ဗတ္တ-  
 သဒ္ဓါကို။ နာဂရာဇနိမ္မိတာနံ၊ ကာလနဂါးမင်း ဖန်ဆင်းအပ်သော လက္ခဏာ  
 တော်တို့၏။ ပုညပ္ပဘာဝနိဗ္ဗတ္တေဟိ၊ ကောင်းမှုအာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော  
 လက္ခဏာတော်တို့နှင့်။ သဒိသတာယ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတံ၊  
 ၏။ ဝိမလကေတုမာလာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကေတုမာလာ နာမ၊  
 မည်သည်ကား။ သီသတော၊ ဦးခေါင်းမှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဥပရိ-  
 မုဒ္ဓနိ၊ ဦးထိပ်ထက်၌။ ပုဉ္ဇော ဟုတွာ၊ အစုဖြစ်၍။ ဒိဿမာနရသ္မိရာသိ၊  
 ထင်သော ရောင်ခြည်အစုတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ (၂၉) ဗာဟိရကပါသဏ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဗာဟိရကပ္ပဝေဒိတံ၊ သာသနာမှ  
 အပဖြစ်သော တိတ္ထိတို့သည် ဟောအပ်သော။ သမယဝါဒံ၊ မိစ္ဆာအယူကို။  
 ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ကား။ ဝိမံသမာနော၊ စုံစမ်းလျက်။ ပရိဂ္ဂဟေသိ၊ ယူ၏။  
 ဘဒ္ဒပိဋကေသုတိ၊ ကား။ ဝေတ္တမယပိဋေသု၊ ကြိမ်ဖြင့်ပြီးသော အင်းပျဉ်  
 တို့၌။ သာရောတိ၊ ကား။ ဂုဏသရော၊ ဂုဏ်တည်းဟူသော အနှစ်  
 သည်။ သိဟပဉ္စရေတိ၊ ကား။ မဟာဝါတပါနသမိပေ၊ လေသောက်ပြတင်း

ကထာ]

တတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃

ကြီး၏ အနီး၌။ ကိလေသဝိပုန္နရဟိတ စိတ္တတာယ၊ ကိလေသာကြောင့် တုန်  
လှုပ်ခြင်းမှ ကင်းသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒန္တံ၊ ယဉ်းကျေး၏။  
နိစ္စံ ပစ္စုပ္ပန်တသတာရက္ခတာယ၊ အမြဲ ဖြစ်စေအပ်သော သတိတည်းဟူသော  
အစောင့်အရှောက် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂုတ္တံ၊ လုံခြုံ၏။ ခုရဂေယေဝါတိ၊  
ကား။ ကေသာရောပနာဝသာနေ၊ ဆံချသည်၏ အဆုံး၌။ အတိဝိယ၊ အလွန်  
လျှင်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ စပ်အပ်၏။  
ဝါဏိဇကော အဟောသိတိ၊ ကား။ မခုဝါဏိဇကော၊ ပျားကုန်သည်  
သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

ပုဗ္ဗေ ဝ သန္တိဝါသေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝါ ပုဗ္ဗဇာတိယံ ဝါ၊  
ရှေးဘဝ၌လည်း။ သဟဝါသေန၊ တကွ နေဖူးသောကြောင့် လည်းကောင်း။  
ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။—ပစ္စုပ္ပန်ဟိတေန ဝါတိ၊ ကား။ ဝုတ္တမာနဘဝေါ  
ဖြစ်ဆဲသော ဘဝ၌။ ဟိတစရဏေန ဝါ၊ အစီးအပွားကို ကျင့်သော  
ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဧဝံ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ၊ ဤနှစ်ပါး  
သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ သိနေဟသင်္ခတံ၊ သိနေဟ ဟု ဆိုအပ်သော။  
တံ ပေမံ၊ ထိုချစ်ခြင်းသည်။ ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့  
နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “ဥပ္ပလံ ဝ ယထောဒကေ”တိ၊  
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပလံ ဝါတိ၊ ဥပ္ပလံ ဝ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ရဿ-  
ကတော၊ ရဿပြုအပ်သော။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ဝါသဒ္ဓါသည်။ အဝုတ္တသမ္ပိဏ္ဏ-  
နတ္ထော၊ မဆိုသော ပဒုမ္မာ အစရှိသည်ကို ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ယထာ  
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပမာယံ၊ ဥပမာအနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ အယံ  
အဓိပ္ပာယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပ္ပလဉ္စ၊  
ကြာသည်လည်းကောင်း။ သေသဉ္စ ပဒုမာဒိ၊ ကြွင်းသော ပဒုမ္မာ အစရှိ  
သည်လည်းကောင်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဇာယမာနံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဥဒက-  
ဉ္စေဝ၊ ရေကိုလည်းကောင်း။ ကလလဉ္စ၊ ညွှန်ကိုလည်းကောင်း။ ဒေ ကာရ-  
ဏာနိ၊ နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဇာယတိ  
ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ပေမံ၊ ချစ်ခြင်းသည်  
လည်း။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဓူဝဘတ္တာနီတိ၊ ကား။ နိစ္စဘတ္တာနိ၊ မြဲသော ဆွမ်းတို့ကို။ ဝဇ္ဇာ-  
ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်သော အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ မဟန္တဉ္စ  
ဝဇ္ဇံ၊ ကြီးသောအပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိယတ္ထေရဿ ဘာရ-  
မကာသိတိ၊ ကား။ ထေရဿ၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိယထေရ်၏။ မဟာနုဘာ-

ဝတံ၊ အာနုဘောကြီးသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ သာသနကိစ္စဿ၊ သာသနကိစ္စကို။ နာယကဘာဝေန၊ ဆောင်ကျဉ်းသောအဖြစ်ဖြင့်။ သံဃပရိနာယကတဉ္စ၊ သံဃာ၌ အကြီးအမှူးအဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ရညော၊ အား။ ဉပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ သံဃော၊ သည်။ တဿ၊ ထိုမထေရ်၏။ ဘာရံ၊ ဝန်ကို။ အကာသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညေသံ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့၏။ အဇာနနတယ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ န အကာသိ၊ ပြုသည်မဟုတ်။ သာသနဿ ဒါယာဒေါတိ၊ ကား။ သာသနဿ၊ ၏။ အပ္ပန္တရော၊ အတွင်းသည်။ ဉတကော၊ အမျိုးသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်အံ့လော။ န ဟောမိ၊ မဖြစ်အံ့လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ သာသနေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ရှင်ပြုခြင်းငှာ။ ပုတ္တဓိတရော၊ သားသမီးတို့ကို။ ပရိစ္စုဇန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာသနေ၌။ သာလောဟိတာ၊ သွေးနီးစပ်ကုန်သည်။ ဉတကာ နာမ၊ ဆွေမျိုးမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သကလသာသနဓာရဏေ၊ အလုံးစုံသော သာသနာတော်ကို ဆောင်ခြင်း၌။ သမတ္တာနံ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ အတ္တနော၊ သြရသပုတ္တာနံ၊ မိမိရင်၌ဖြစ်သော သားတို့ကို။ ပရိစ္စုတ္တတ္တာ၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပစ္စယမတ္ထဒါယကာ၊ ပစ္စည်းမျှကို ပေးလှသောသူတို့သည်။ န ဉတကာ၊ အမျိုးမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝေရော၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရိသည်။ “န ခေါ မဟာရာဇ ဧတ္တာဝတံ သာသနဿ ဒါယာဒေါ ဗဟာတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကထဉ္စ၊ စရဟိတံ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ စရဟိတံ နိပါတော၊ စရဟိဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အက္ခန္တိ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ တိဿကုမာရဿာတိ၊ ကား။ ရညော၊ ၏။ ဧကမာတုကဿ၊ တမိတည်း ဖြစ်သော။ ကနိဋ္ဌဿ၊ ညီတော်၏။ သက္ခသိတိ၊ ကား။ သက္ခဿသိ၊ တတ်နိုင်အံ့လော။ သိက္ခာယ ပတိဋ္ဌာပေသုန္တိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအာဒိသု၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ အစရှိကုန်သော။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိပရိယောသာနာသု၊ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိအဆုံးရှိကုန်သော။ ဆသု သိက္ခာသု၊ ခြောက်ပါးသော သိက္ခာတို့၌။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ ဒွေ ဝဿာနိ အဝိတိက္ကမ္မသမာဒါနံ သမာဒိယာမိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သမာဒါပနဝသေန၊ ဆောက်တည်စေသည်အစွမ်းဖြင့်။ သိက္ခာသမ္မုတိဒါနာနန္တရံ၊ သိက္ခာသမ္မုတိကို ပေးသည်၏ အခြားမဲ့၌။ သိက္ခာယ၊ ၌။ ပတ္တိဋ္ဌာပေသု၊ တည်စေကုန်၏။



အဿ၊ ထိုမင်းအား။ အဘိသေကတော၊ အဘိသိက်သွန်းလောင်းသည်။ ဆ  
ဝဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့သည်။ ပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်ကုန်၏။ (တည့်) ဣတိ၊ ကြောင့်။  
ဆဝဿာဘိသေကော၊ မည်၏။

☞ (၃၀)။ သဗ္ဗထေရဝါဒန္တိ၊ ကား။ ဒေ သင်္ဂါတိယော၊ နှစ်တန်သော  
သင်္ဂါယနာတို့သို့။ အာရဠာ ပါဠိ၊ တင်သောပါဠိတည်း။ ဟိ၊ စူး။ သာ၊ ထို  
ပါဠိကို။ မဟာသံသိကာဒိဘိန္ဒုလဒ္ဓိကာဟိ၊ မဟာသံသိကအစရှိသော ကဲ့သော  
အယူတို့မှ။ ဝိဝေစေတုံ၊ အသီးထုတ်ခြင်းငှာ။ “ထေရဝါဒေါ”တိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ စူး။ အယံ ဝိဘဇ္ဇဝါဒေါ၊ ဤဝိဘဇ္ဇဝါဒကို။ မဟာကဿပတ္ထေ-  
ရာဒိဟိ၊ မဟာကဿပထေရ် အစရှိသည်တို့သည်။ အသင်္ကရတော၊ မရောမယှက်။  
ရက္ခိတော၊ စောင့်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာနိတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ “ထေရဝါဒေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ “သထေရဝါဒ”န္တိပိ၊ ဟူ၍  
လည်း။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို သထေရဝါဒဟူသော ပါဠိ၌။ အဋ္ဌက-  
ထာသု၊ တို့၌။ အာဂတထေရဝါဒသဟိတံ၊ လာသော ထေရဝါဒနှင့် တကွ  
သော။ သာဠကထံ၊ အဋ္ဌကထာနှင့် တကွသော။ တိပိဋကသင်္ဂဟိတံ၊ ပိဋကတ်  
သုံးပုံဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတော၊  
ဆောင်၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတောတိ၊ ကား။  
တေဇောကသိဏာရမ္မဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ စျာနံ၊ ကို။  
သမာပဇ္ဇိတော၊ ဝင်စား၍။

သဘာယန္တိ၊ ကား။ နဂရမဇ္ဈေ၊ မြို့လယ်၌။ ဝိနိစ္ဆယသာလာယံ၊ တရား  
ဆုံးဖြတ်ရာ ဇရပ်၌။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယေဝ၊ ဒိဋ္ဌိသည်သလျှင်  
တည်း။ န ခေါ် ပနေတံ သက္ကာ ဣမေသံ မဇ္ဈေ ဝသန္တေန ဝုပသ-  
မေတုန္တိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ (ဟိကား နိပါတ်။) မဇ္ဈေ၊  
အလယ်၌။ ဝသန္တေန၊ နေသည်ရှိသော်။ တေသုယေဝ၊ ထိုရဟန်းတို့၌ သာ  
လျှင်။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒေယျ-  
ဝစနေ၊ ယူအပ်သော စကားရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊  
ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ အဟောဂင်္ဂပဗ္ဗတန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ  
နာမကံ၊ ဤသို့ အဟောဂင်္ဂါအမည်ရှိသော။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်သို့။ “အဓော-  
ဂင်္ဂါပဗ္ဗတ”န္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ လိခန္တိ၊ ရေးသားကုန်၏။ တံ၊ ထိုရေးခြင်း  
သည်။ န သုန္ဒရံ၊ မကောင်း။ ပဉ္စတပေန တပေန္တိတိ၊ ကား။ စတုသု  
ဌာနေသု၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌။ အဂ္ဂိ၊ ဇာလေတွာ၊ မီးပုံထည့်၍။ မဇ္ဈေ၊  
မီးလေးပုံ အလယ်၌။ ဌာတွာ၊ ရပ်၍။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ နေဝန်းကို။ ဥလ္လာ-  
ကေန္တော၊ မော်ကြည့်ကုန်လျက်။ တပန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ အာဒိစ္စံ အနုပရိ-

ဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။ ဥဒယကာလတော၊ နေထွက်သော အခါမှ။ ပတုတိ၊ စ၍။ သူရိယံ၊ နေကို။ ဩလောကယမာနာ၊ ကြည့်ကုန်လျက်။ ယာဝ အတ္တကံမနာ၊ နေဝင်သည့်တိုင်အောင်။ သူရိယာဘိမုခါဝ၊ နေသို့ ရွှေ့ရှုသလျှင်။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ ဝေါဘိဒ္ဓိဿာမာတိ ပဂ္ဂဏိံ သူတိ၊ ကား။ ဝိနာသေဿာမာတိ၊ ဖျက်ဆီးကုန်အံ့ဟူ၍။ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။

ဝိသဋ္ဌောတိ၊ ကား။ မရဏသင်္ကာရဟိတော၊ သေကုန်သည်ကို တွေးတောခြင်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗယော၊ မကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ မိဂဝံ နိက္ခမိတွာတိ၊ ကား။ အရညေ၊ တော၌။ ဝိစရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ မိဂမာရဏကိဋ္ဌာ၊ သမင်သတ်၍ ကစားခြင်းသည်။ မိဂဝံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုသမင်သတ်၍ ကစားခြင်းကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ မိဂဝတ္ထေ၊ သမင်သတ်၍ ကစားခြင်းငှာ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အဟိနာဂါဒိတော၊ မြေတည်းဟူသော နာဂမှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ ထူးစေခြင်းငှာ။ “ဟတ္ထိနာဂေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ ပဿန္တဿေဝါတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အနာဒရေ၊ အနာဒရအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ တသ္မိံ၊ ထို တိဿမင်းသားသည်။ ပဿန္တဿေဝ၊ မြင်စဉ်လျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤ ကောင်းကင်ပုံခြင်းတန်ခိုးသည်။ ဝိကုပ္ပနိဒ္ဓိ၊ ဝိကုပ္ပနိဒ္ဓိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂိဟိဿာပိ၊ လူအားလည်း။ ဣမံ ဣဒ္ဓိံ၊ ဤအဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ၊ ကို။ အပဋိက္ခတ္တတ္တာ၊ မပယ်အပ်သော ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ပကတိဝဏ္ဏံ၊ ပြကတံအသွင်ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်၍။ နာဂဝဏ္ဏာဒိဒဿနံ၊ နဂါးအသွင် အစရှိသည်ကို ပြခြင်းသည်။ ဝိကုပ္ပနိဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဆဏဝေသန္တိ၊ ကား။ ဥဿဝဝေသံ၊ ပွဲသဘင် အသွင်ကို။ ပဓာနသရန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာနုယောဂဝသေန။ ဘာဝနာကို အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝီရိယာရမ္ဘဿ၊ ဝီရိယဖြင့် အားထုတ်ခြင်းအား။ အနုရူပံ၊ လျော်သော။ ဝိဝိတ္တသေနာသနံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းကို။ သောပီတိ၊ သောပိ-ဟူသော စကားကို။ ရညော၊ မင်း၏။ ဘာဂိနေယျံ၊ တူကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကုသလာဓိပ္ပာယောတိ၊ ကား။ မနာပဇ္ဈာသယော၊ နှစ်သက်ဖွယ်ကို အလိုရှိ၏။ ဒေဠကဇာတောတိ၊ ကား။ သံသယံ၊ ယုံမှားခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဧကေကံ ဘိက္ခုသဟဿပရိဝါရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။

“ဂဏှိတော၊ ခေါ်၍။ အာဂစ္ဆထ၊ လာကုန်လော့။” ဣတိ၊ သို့။ အာဏာကာ-  
 ရေန၊ စေခိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ ထေရာ၊  
 ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သာသနဟိတတ္တာ၊ သာသနာ၏  
 အစီးအပွားဖြစ်သောကြောင့်။ ဂတ၊ သွားကုန်၏။ ဟိ၊ စူး။ တေ၊ ဤစကား  
 သည်။ ကပ္ပိယသာသနံ၊ အပ်သော သတင်းစကားတည်း။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့၏။  
 ဂိဟိကမ္မပဋိသံယုတ္တံ၊ လူမှုနှင့် စပ်သော စကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ထေရော  
 နာဂစ္ဆိတိ၊ ကား။ (၃၁) “ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ပက္ခောသတိ” တိ၊ ခေါ်၏  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ ဓမ္မကမ္မတာယ၊ ဓမ္မကံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 အာဂန္တု၊ လာခြင်းငှာ။ ကိဉ္ဇာပိ ဝဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား အပ်၏ရှင်။ ပန၊ ထို  
 သို့ပင် အပ်သော်လည်း။ (နာဂစ္ဆိ၌ စပ်)။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ပေသိတေပိ၊  
 စေလွှတ်လျက်လည်း။ (နာဂတော၌ စပ်)။ “ယာစနာ၊ တောင်းပန်ခြင်းသည်။  
 အနုနုပပိ” တိ၊ မလျော်သေးဟူ၍။ နာဂတော၊ မကြွလာ။ “ထေရော၊  
 သည်။ မဟာနုဘာဝေ၊ အာနုဘော်ကြီး၏။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်မူတိုင်း။  
 ပဋိပတ္တိကော၊ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ပမာဏဘူတော၊ ပမာဏ ပြုလောက်သည့်ဖြစ်၍  
 ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ရညော စေ၊ မင်းအားလည်းကောင်း။ ဥဘယပက္ခိကာနဉ္စ၊  
 နှစ်ဦးသော အသင်သားတို့၏လည်းကောင်း။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ဗဟုမာနုပ္ပ၊ ဒန-  
 ဝသေန၊ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ ကတ္တဗ္ဗ-  
 ကမ္မသိဒ္ဓိံ၊ အထက်၌ ပြီးအပ်သော ကံ၏ ပြီးခြင်းကို။ အာကခန္ဓော၊ တောင့်  
 တသောကြောင့်။ အသာရူပဝစနလေသေန၊ မလျောက်ပတ်သော စကားအမြွက်  
 ဖြင့်။ နာဂစ္ဆိ၊ မလာ။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ သင်္ဃံဋ္ဌိတာ၊ တွဲအပ်သော။  
 နာဝါ၊ လေ့သည်။ နာဝါသင်္ဃာဋ္ဌံ၊ မည်၏။ သာသနပစ္စတ္တိကာနံ၊ သာသနာ  
 တော်ရန်သူတို့၏။ ဗဟုဘာဝတော၊ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “အာရက္ခံ  
 သံဝိဓာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယန္တိ၊ ယံဟုသည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 အဗ္ဗာဟိံ သူတိ၊ ကား။ အာကစ္ဆိံ သု၊ ဝင်နုတ်ကုန်၏။ ဗာဟိရတောတိ၊ ကား။  
 ဥယျာနဿ၊ ဥယျာဉ်၏။ ဗာဟိရတော၊ အပမ္ပ။ ပဿန္တာနံ၊ မြင်ကုန်သော  
 သူတို့အား။ အတိဒုက္ကရဘာဝေန၊ အလွန်ခဲယဉ်းသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊  
 ထင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ပဒေသပထဝိကမ္ပနံ ဒုက္ကရ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ အဓိဋ္ဌာနေ ပန၊ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၌ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ တစိတ်သော မြေကို  
 လှုပ်စေခြင်း၌။ ဝိသု၊ အသီး။ ဒုက္ကရတာ နာမ၊ ခဲယဉ်းသော အဖြစ်မည်သည်။  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဒီပကတိတ္ထိရောတိ၊ ကား။ သာကုဏိကေဟိ၊ ငှက်မုဆိုးတို့သည်။ သမ-  
 ဇာတိကာနံ၊ ဇာတ်တူဖြစ်သော ခါတို့ကို။ ဂဟဏတ္ထာယ၊ ဖမ်းယူခြင်းငှာ။  
 ပေါသေတွာ၊ မွေး၍။ သိက္ခေတွာ၊ သင်၍။ ပါသဋ္ဌာနေ၊ ကြော့ကွင်းထောင်  
 ရာ အရပ်၌။ ဌပနကတိတ္ထိရော၊ ထားသော ခါတိန်ညင်တည်း။ န ပဋိစ္စ ကမ္မံ  
 ဖုသတိတံ ဂါထာယ၊ ဟူသောဂါထာ၌။ တဝ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။  
 ပါပကိရိယာယ၊ မကောင်းမှု ပြုသောအားဖြင့်။ ယဒိ နပုဒုဿတိ၊ အကယ်၍  
 မပြစ်မှားသည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ သင့်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ လုဒဒ္ဓန၊ မုဆိုးသည်။  
 ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ ပါပကမ္ပိ၊ မကောင်းမှု ကံသည်။ တံ၊ သင့်ကို။  
 န ဖုသတိ၊ မရောက်။ ဟိ၊ စူး။ ပါပကိရိယာယ၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌။  
 အံပေဝါသုက္ကဿ၊ ကြောင့်ကြမ့်သည်။ နိရာလယဿ၊ အာလယကင်းသည်။  
 တဒြဿ၊ ကောင်းသည်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ တဝ၊ သင်အား။ တံ ပါပံ၊  
 ထိုမကောင်းမှုသည်။ န လိမ္မတိ၊ မလိမ်းကပ်။ တဝ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။  
 န အလ္လိယတိ၊ မငြိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ကိံ၊ အဘယ်စကားကို။ သီလေန၊ အလေ့အားဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆိုသနည်း။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိံ ဝါဒီ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကော ကတမော၊  
 အဘယ်သို့သော။ ဝါဒေါ၊ အယူနည်း။ ကိံ ဝါဒေါ၊ အဘယ်အယူနည်း။  
 တေဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သော ကိံ ဝါဒေါ၊ ထိုအဘယ်အယူသည်။ အတ္ထိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိံ ဝါဒီ၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။  
 အတ္တာနဉ္စ၊ မိမိကိုလည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊ လူကိုလည်းကောင်း။ သဿ-  
 တောတိ၊ မြဲ၏ဟူ၍။ ဝါဒေါ၊ ယူခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 သဿတိဝါဒိနော၊ မည်ကုန်၏။ သုတ္တေသု ဝါ၊ သတ္တဝါတို့တွင်လည်းကောင်း။  
 သင်္ခါရေသု ဝါ၊ တို့တွင်လည်းကောင်း။ ကေစွံ၊ အချို့သည်။ သဿတံ၊  
 မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ ဝါဒေါ၊ သည်။ ကေစုသဿ-  
 တော၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထို ကေစုသဿတအယူ၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်  
 သည်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေစုသဿတိကာ၊ မည်ကုန်၏။ “အန္တော၊  
 အဆုံးရှိ၏။ အနန္တော၊ အဆုံးမရှိ။ အန္တာနန္တော၊ အချို့ အဆုံးရှိ၏ အချို့  
 မဆုံးမရှိ။ နေဝန္တာနာနန္တော၊ အဆုံးရှိသည်လည်းမဟုတ် အဆုံးမရှိသည်လည်း  
 မဟုတ်။” ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ အန္တာနန္တံ၊ အဆုံးရှိသည်အဆုံးမရှိသည်ကို။ အာရဗ္ဗ၊  
 အာရုံပြု၍။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝါဒေါ၊ လေးပါးသော  
 အယူတို့သည်။ အန္တာနန္တော၊ မည်ကုန်၏။ တေသု၊ ထို အန္တာနန္တအယူတို့၌။  
 နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်သော သူတို့တည်း။ အန္တာနန္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ န မရတိ န  
 ဥပစ္စိဇ္ဇတိ၊ မပြတ်တတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမရာ၊ မည်ကုန်၏။ “ဝေန္တိမ္ပိ၊



ဤသို့လည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝါဒေါ၊ အယူသည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
 တထာတံပိ၊ ထိုသို့လည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝါဒေါ၊ အယူသည်။ နော ဟော-  
 တိ၊ မဖြစ်။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိမေဝ၊  
 အယူကိုလည်းကောင်း။ ဝါစာ စ၊ စကားကိုလည်းကောင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်  
 ၏။ ဧတေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တဿာ အမရာယ၊ လိုမပြတ်သော အယူ  
 စကားဖြင့်။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပစ်ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ မည်ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အမရာ နာမ၊ အမရာ  
 အမည်ရှိသော၊ မစ္ဆဇောတိ၊ ငါးမျိုးသည်။ ဒုဂ္ဂတာ၊ ဖမ်းခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ တဿာ အမရာယ၊ ထိုအမရာမည်  
 သော ငါး၏။ ဝိက္ခေပေါ ဝိယ၊ ပစ်ပယ်ခြင်းကဲ့သို့သော။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပစ်  
 ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အမရာ  
 ဝိက္ခေပိကာ၊ မည်ကုန်၏။ အတ္တာ စ၊ ကိုယ်သည်လည်းကောင်း။ လောကော  
 စ၊ လောကသည်လည်းကောင်း။ အဓိစ္စ ယဒိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ယံ ကိဉ္စိ  
 ကာရဏံ၊ အမှတ်မရှိသော အကြောင်းကို။ အနပေက္ခိတော၊ မငဲ့မချီ။ သမုပ္ပ-  
 န္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝါဒေါ၊ ဤသို့သော အယူ၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်  
 သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိသမုပ္ပန္နိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်  
 သူတို့အား။ သညီ၊ သညာရှိသော ရုပ်သည်။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိ  
 ဝါဒေါ၊ ဤသို့သော အယူသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို  
 သူတို့သည်။ သညီဝါဒေါ၊ ကုန်၏။ အသညီဝါဒေါ နေဝသညီနာသညီဝါဒေါတိ  
 ဧတ္ထပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူတည်း။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒေါ၊  
 ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။  
 ဣတိ(၃၂)ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်ခြင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခော၊ မျက်မှောက်  
 ဖြစ်သော။ ယထာသကံ အတ္တဘာဝေါ၊ မိမိ မိမိတို့၏ အတ္တဘောတည်း။  
 တသ္မိယေဝ၊ ထိုမျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌သာလျှင်။ ယထာကာမံ၊  
 အလိုရှိတိုင်း။ ပဉ္စကာမဂုဏပရိဘောဂေန၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ကို ခံစား  
 သဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ ဒုက္ခုပဿမံ၊ ဒုက္ခငြိမ်းခြင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေါ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုဘုရားရှင်အား။  
 ဝိဘဇ္ဇိတာ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်သော။ ဝါဒေါ၊ အယူတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ မည်၏။ ဘဂဝံ၊ ရ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ကေ  
 ရူပေန၊ တူသော သဘောဖြင့်။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ ယထာဓမ္မံ၊ သဘော  
 အား လျော်စွာ။ ဝိဘဇ္ဇိတော၊ ဝေဖန်၍။ နိဇ္ဇဋ္ဌံ၊ မထွေးယှက်သည်ကို။ နိဂမ္မံ၊



ချုံစေးမရှိသည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကထိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်) ဒိဋ္ဌိသန္ဓေဟာဒယော၊ အယူ၌ ယုံမှားခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ သမ္မုတိပရမတ္တာ၊ ပညတ်၊ ပရမတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အသင်္ကရာ၊ မရော မယှက်။ ပဋိဘန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဧဝံ တထာ။ ထို အခြင်းအရာဖြင့်။ ကထာနသီလော၊ ဟောလေ့ရှိသည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရပွဝါဒံ မဒ္ဒမာနောတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုအခါ၌။ ဥပ္ပန္နဉ္စ၊ ဖြစ်ဆဲလည်းဖြစ်သော။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဉ္စ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ပရဝါဒံ၊ သူတပါးအယူကို။ ကထာ- ဝတ္ထုမာတိကာဝိဝရဏမုခေန၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ မာတိကာကို ဖွင့်ခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ နိရာသင်္ကရောန္တော၊ ရောယှက်ခြင်း ကင်းစေလျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

တတိယသင်္ဂီတိကထာဝတ္ထုနာနယော၊ တတိယသင်္ဂီယနာစကားကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

### အာစရိယပရမ္ပရကထာဝတ္ထုနာ

ကေနာဘတန္တိ ဣမံ ပဉ္စ၊ ကေနာဘတံ-ဟူသော ဤပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇန္တေန၊ ဖြေလိုသော အဋ္ဌကထာသည်။ ဇမ္ဗုဒီပေ၊ ဇမ္ဗုဒီပင်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦး စွာ။ ယာဝ၊ အကြင်၍ လောက်။ တတိယသင်္ဂီတိ၊ တတိယသင်္ဂီယနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထို၍လောက်။ အာစရိယပရမ္ပရံ၊ ဆရာအဆက်ဆက်ကို။ (ထည့်) ဒဿေတော၊ ပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သီဟဋ္ဌဒီပေ၊ သီဟိုဠ် ကျွန်း၌။ အာစရိယပရမ္ပရံ၊ ဆရာအဆက်ဆက်ကို။ ဒဿေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “တတိယသင်္ဂီဟတော ပန ဥဒ္ဓ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီ။ ဣမံ ဒီပန္တိ၊ ကား။ တမ္ပပဏ္ဍိတံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။ တသ္မိံ ဒီပေ၊ ထိုသီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ နိသိဒိတော၊ နေ၍။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သည်။ အဋ္ဌကထာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဣမံ ဒီပ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကဉ္စ ကာလန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အစုန္တ- သံယောဂေ၊ အစုန္တယောဂ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်တည်း။ ကသ္မိဉ္စ၊ စိုးစဉ်းသော အခါပတ်လုံး။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပေါရာဏာတိ၊

ကထာ]

အာစရိယပရမ္ပရကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁

ကား။ သီဟဋ္ဌဒီပေ၊ ဌ။ သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာ ကာရကား၊ သီဟိဋ္ဌကျန်းအဋ္ဌကထာ  
 ကို ပြသော ဆရာတို့သည်။ ဘဒ္ဒနာမောတိ၊ ကား။ ဘဒ္ဒသာလတ္တေရော၊  
 ထေရ်သည်။ အာဂုံ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ နာဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကို။ ဝါစယံ သု၊ ပို့ချကုန်ပြီ။  
 ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တဗ္ဗပဏ္ဍိယာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဘုမ္မဝ-  
 စနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်တည်း။ နိကာယေ ပဉ္စာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ (ဂဟေ-  
 တဗ္ဗာဉ္စ စပ်) ဝိနယာတိဓမ္မာနံ၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာတို့ကို။ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ၊  
 အသီး ယူအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ တဗ္ဗနိမ္မတ္တာ၊ ထို ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာမှ  
 လွတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ နိကာယာ၊ ငါးပါးသော နိကာယ်တို့ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗာ၊  
 ယူအပ်ကုန်၏။ ပကရဏေတိ၊ ကား။ အဘိဓမ္မပကရဏေ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့  
 ကို။ ဝါစေသုံ၊ ပို့ချကုန်၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။  
 အဿ၊ ထိုမထေရ်အား။ သ္မာဂတာနိ၊ ကောင်းစွာ လာကုန်သော။ တိဏိ  
 မိဋ္ဌကာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တေပိဋကော”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ လျက်။ “တိပိဋကော”တိ၊ ဟူ၍။ ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္တံ၊ ဆန်း  
 ဂိုဏ်းစောင့်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာရကရာဇာတိ၊ ကား။ စဒ္ဓိမာ၊ လမင်း  
 သည်။ ပုပ္ဖနာမောတိ ဧတ္ထဟူသော ပုဒ်၌။ မဟာပဒုမတ္တေရော စ၊ ကိုလည်း  
 ကောင်း။ သုမနတ္တေရော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဉာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ “ပုပ္ဖနာမော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝနဝါသိန္တိ၊ ကား။ ဝနဝါသိရဋ္ဌံ၊ ဝနဝါသိတိုင်းသို့။ ကရုဏာဝဿန္တိ၊  
 ကား။ ဟိမပါတနကဝဿံ၊ ဆီးနှင်းကျသကဲ့သို့ ရွာသော မိုးကို။ ဝါ၊  
 ကား။ ကရကဓာရာသဒိသံ၊ ရွှောက်ရွားရေအယဉ်နှင့် တူသော။ ဝဿံ၊  
 မိုးကို။ ဟရာပေတာတိ၊ ကား။ ဥဒကောသေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဟရာ-  
 ပေတာ၊ ပယ်စေ၍။ ဆိန္ဒဘိန္ဒပဋ္ဌဓရေတိ၊ ကား။ သတ္တကေန၊ ခေးငယ်  
 ဖြင့်။ ဆိန္ဒ၊ ဖြတ်အပ်သော။ ရဂေနံ၊ ဆိုးရေဖြင့်။ ဘိန္ဒံ၊ ပျက်သော။  
 ပဋ္ဌံ၊ အဝတ်ကို။ ဓာရဏကော၊ ဆောင်လေ့ရှိသည်တည်း။ ဘဏ္ဍူတိ၊ ကား။  
 မုဏ္ဍကော၊ ဦးပြည်းသောသူတည်း။ မက္ခံ အသဟမာနောတိ၊ ကား။  
 ထေရဿ၊ ၏။ အာနုဘာဝံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ (၃၃) အတ္တနော၊ အား။  
 ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဂုဏမက္ခနလက္ခဏံ၊ ကျေးဇူး  
 ချေခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ တထာ ပဝတ္တံ၊ ထိုသို့ ကျေးဇူးချေခြင်း အခြင်း  
 အရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ကောဓံ၊ အမျက်ကို။ အသဟမာနော၊ သည်းမခံ  
 နိုင်သည်ဖြစ်၍။ အသနိယော ဖလန္တိတိ၊ ကား။ ဂဇ္ဇန္တော၊ မြည်ကုန်လျက်။  
 ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ မေ မမ၊ ငါ၏။ ဘယဘေရဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကို။



ဇနောတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ န အဿ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ၊ ဣတိ၊ အယံ၊ သည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ အညဒတ္ထ၊ တိ၊ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ကသ္မိရဂန္ဓာရာတိ၊ ကား။ ကသ္မိရဂန္ဓာရရဋ္ဌ-  
ဝါသိနော၊ ကသ္မိရ၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၌ နေကုန်သော သူတို့သည်။ ဣသိဝါတ-  
ပဋိဝါတတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ စီဝရစလန၊ ကာယစလနေဟိ၊  
သင်္ကန်းလှုပ်ခြင်း၊ ကိုယ်လှုပ်ခြင်းတို့သည်။ သဉ္ဇနိတဝါတေဟိ၊ ဖြစ်စေအပ်  
သော လေတို့ဖြင့်။ ပရိတော သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပိဇယမာနာ၊  
ယပ်လေခပ်သကဲ့သို့။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ-  
မဂ္ဂတ္ထယေ၊ အောက်မဂ်သုံးပါး အပေါင်း၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ အနမတဂ္ဂိယန္တိ၊  
ကား။ အနမတဂ္ဂသံယုတ္တံ၊ အနမတဂ္ဂသံယုတ်ကို။ သမဓိကာနိတိ၊ ကား။  
သမဓိကာနိ၊ အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စ ရဋ္ဌာနိတိ၊ ကား။ ပဉ္စ စိနရဋ္ဌာနိ၊  
စိနတိုင်း ငါးရပ်တို့တည်း။ ဝေဂသတိ၊ ကား။ ဝေဂေန၊ အဟုန်ဖြင့်။  
သမန္တတော ရက္ခံ ဌပေသိတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုရက္ခံတို့၏။ အပ္ပဝေသ-  
နတ္ထာယ၊ မဝင်ခြင်းငှါ။ အဓိဋ္ဌာနဉ္စသေန၊ အဓိဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရက္ခံ၊  
အစောင့်ရှောက်ကို။ ဌပေသိ၊ ထား၏။ အစုစုာနိ သဟဿာနိတိ၊ ကား။  
အစေန၊ အခွဲနှင့် တကွ။ စတုတ္ထာနိ၊ လေးခုမြောက်သည်တို့တည်း။ အစုစုာနိ၊  
အခွဲနှင့်တကွ လေးခုမြောက်သည်တို့။ အတိရေကပဉ္စသတိ၊ ငါးရာအလွန်  
ရှိကုန်သော။ တိဏံ သဟဿာနိ၊ သုံးထောင်တို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊  
အနက်။ ဒိယစုသဟဿန္တိ၊ ကား။ အစေန၊ အခွဲနှင့်တကွ။ ဒုတိယော နှစ်ခုမြောက်  
သည်တည်း။ ဒိယစု၊ အခွဲနှင့်တကွ နှစ်ခုမြောက်သည်။ အတိရေကပဉ္စသတိကံ၊  
ငါးရာအလွန်ရှိသော။ သဟဿံ၊ တထောင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
နိဒ္ဒမေတွာနာတိ၊ ကား။ ပလာပေတွာ၊ ပြေးစေ၍။

ရာဇဂဟနဂရပရိဝတ္ထကေနာတိ၊ ကား။ ရာဇဂဟနဂရံ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို။  
ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ လည်၍။ တတော၊ ထိုရာဇဂြိုဟ်မှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ တံ၊ ထိုရာဇ-  
ဂြိုဟ်ကို။ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ၊ လက်ယာရစ် လည်သည်ကိုပြု၍။ ဂတမဂ္ဂေန၊ သွား  
သောခရီးဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဂမနေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။ အာရောပေသိတိ၊ ကား။  
ပဋိပါဒေသိ၊ လှုပ်၏။ ပဋိနာတိ၊ ကား။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ပက္ခန္ဓန္တိ၊  
ပျံလေကုန်၏။ နဂုတ္တမေတိ၊ ဟူ၍။ စေတိယဂိရိ၊ စေတိယတောင်ကို။ အာဟ၊  
၏။ ပုရတောတိ၊ ကား။ ပါစိနဒိသာဘာဂေ၊ အရှေ့မျက်နှာအဖို့၌။ ပုရသေဋ္ဌ-  
ဿာတိ၊ ကား။ သေဋ္ဌဿ၊ မြတ်သော။ အနုရာဓပုရဿ၊ အနုရာဓမြို့၏။ သိလကူ-  
ဋ္ဌမ္ပိတိ၊ ကား။ ဇေနာမကေ၊ ဤသို့သိလကူဋ္ဌ ဟူသော အမည်ရှိသော။ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌေ၊  
တောင်ထွတ်၌။ သိဟကုမာရဿ ပုတ္တောတိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “ကလိဂ်ရာဇမီတု၊



ကထာ]

အာစရိယပရမ္ပရကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃

ကာလိဂ်ရာဇ်မင်းသမီး၏။ ကုဏ္ဍိသိ။ ဝမ်း၌။ သီဟဿ၊ ခြင်္သေ့ကြောင့်။  
 ဇာတော၊ မွေးဖွားသော။ သီဟကုမာရော၊ သီဟကုမာရ မင်းသားတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေဋ္ဌမာသဿ၊ နယုန်လ၏။ ပုဏ္ဏမိယံ၊ လပြည့်နေ့၌။  
 ဇေဋ္ဌနက္ခတ္တံ ဝါ၊ နက္ခတ်သည် လည်းကောင်း။ မုလနက္ခတ္တံ ဝါ၊ သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဇေဋ္ဌမုလနက္ခတ္တံ နာမ ဟောတိ” တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မိဂါနံ၊ သားတို့ကို။ ဝါနတော ဟိ သနတော ဗာဓနတော၊  
 ညှင်းဆဲခြင်းကြောင့်။ မိဂဝိဇ္ဇနကိဋ္ဌာ၊ သမင်ပစ်၍ ကစားခြင်းသည်။ မိဂဝံ၊  
 မည်၏။ ရောဟိတမိဂရူပန္တိ၊ ကား။ ဂေါကဏ္ဍမိဂဝေသံ၊ စိုင်းသမင်အသွင်ကို။  
 ရထယဋ္ဌိပ္ပမာဏာတိ၊ ကား။ ရထပတောဒပ္ပမာဏာ၊ ရထားနှင့်တံ ပမာဏရှိ၏။  
 ကော လတာယဋ္ဌိ နာမာတိ၊ ကား။ ကော၊ တချောင်းသော။ ရဇတမယာ၊ ဇေ  
 ဖြင့်ပြီးသော ဝါးသည်။ ကဉ္စနလတာယ၊ ရွှေနှယ်ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတတ္တာ၊ တန်ဆာ  
 ဆင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ လဒ္ဓနာမာ၊ ဤသို့ လတာယဋ္ဌိဟု  
 ရသော အမည်ရှိ၏။ ပုပ္ဖယဋ္ဌိယံ၊ ပုပ္ဖယဋ္ဌိဝါး၌။ နီလာဒီနိ၊ အညိုအစရှိကုန်  
 သော။ ပုပ္ဖာနိ၊ ပန်းတို့သည်။ သကုဏယဋ္ဌိယံ၊ သကုဏယဋ္ဌိဝါး၌။ နာနပ္ပကာရာ၊  
 အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်သော။ မိဂပက္ခိနောဝ၊ သားငှက်တို့သည်သာလျှင်၊  
 ဝိစိတ္တကမ္မကတာ ဝိယ၊ ပန်းချီအမှု ပြုကုန်သကဲ့သို့၊ ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ရာဇကကုဗေဏ္ဍာနီတိ၊ ကား။ ရာဇာရဟဉ္စတ္ထမတဏ္ဍာနိ၊  
 မင်းအားထိုက်သော မြတ်သော ဘဏ္ဍာတို့သည်။ သင်္ခန္တိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏာဝတ္ထံ၊  
 လက်ယာရစ်ဖြစ်သော။ အဘိသေကသင်္ခံ၊ အဘိသိက်သွန်းသော ခရုသင်းကို။  
 ဝစုမာနန္တိ၊ ကား။ အလင်္ကာရစုဏ္ဍံ၊ တန်ဆာဆင်သော ကသယ်မှုန်ကို။ “နဟာန-  
 စုဏ္ဍံ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန်ကို။” ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။  
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ဝဋ္ဋိသကန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဍပိလနွနံ၊ နားတန်ဆာဖြစ်သော။  
 ဝဋ္ဋိသကံ၊ နားသွယ်ပန်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 နန္ဒိယာဝဋ္ဋန္တိ၊ ကား။ နန္ဒိယာဝဋ္ဋပ္ပုပ္ဖါကာရေန၊ ဇလပ်ပန်း သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ မင်္ဂလတ္ထံ၊  
 မင်္ဂလာအလို့ငှာ။ သုဝဏ္ဏေန၊ ရွှေဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ပန်းကို။ ကညန္တိ၊  
 ကား။ ခတ္ထိယကုမာရိ၊ မင်းသမီးကို။ ဟတ္ထပုဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ပီတဝဏ္ဏံ၊ ရွှေ  
 သော အဆင်းရှိသော။ မဟန္တံ၊ အပိုးများစွာထိုက်သော။ ဟတ္ထပုဉ္ဇနပဋ္ဌံ၊  
 လက်သုတ်ပဝါကို။ အရုဏဝဏ္ဏမတ္တိကန္တိ၊ ကား။ နာဂဘဝနသမ္ဘဝံ၊ နဂါး  
 ပြည်၌ ဖြစ်သော အရုဏဝတီမြေကို။ ဝတ္ထကောဋိကန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထယုဂမေဝ၊  
 ပုဆိုးအစုံကိုသာလျှင်။ နာဂမာဟဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ (၃၄) နာဂေဟိ။ နဂါးတို့  
 သည်။ အာဟဋ္ဌံ၊ ဆောင်အပ်သည်တည်း။ အမတောသဓန္တိ၊ ကား။ ဧဝံနာမိကာ၊  
 ဤသို့ အမတောသဓ-အမည်ရှိသော။ ဂုဋ္ဌိကဇာတိ၊ တင်လဲမျိုးကို။ အမတသ-



၈၄

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[ဗဟိရနိဒါန

ဒိသကိစ္စတ္တာ၊ အမြိုက်အရသာနှင့်တူသော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘူမတ္ထရဏသင်္ခေပေနာတိ၊ ကား။ ဘူမတ္ထရဏာကာရေန၊ မြေအခင်း သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဥပ္ပုတပိဌကတိ၊ ကား။ နိမိတ္တပိဌက၊ နိမိတ်တတ်သောသူတို့သည်။ အလံ ဂစ္ဆာမာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ “ပုရဿ၊ မြို့နှင့်။ အစွာသန္တတ္တာ၊ နီးလွန်းသောကြောင့်။ သာရုပ္ပံ၊ လျှောက်ပတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။” ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပန္နော၊ ပယ်လို၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုနုဓိမာနံ ပါဏသဟဿာနန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စသတ်ခါကာနံ၊ ငါးရာ အလွန်ရှိကုန်သော။ အဋ္ဌန္တံ ပါဏသဟဿာနံ၊ ရှစ်ထောင်ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ အပ္ပမာဒသုတ္တန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂတ္ထရနိကာယေ၊ အဂ္ဂတ္ထရနိကာယ်၌။ မဟာအပ္ပမာဒသုတ္တံ၊ မဟာအပ္ပမာဒသုတ်ကို။ ရာဇောဝါဒသုတ္တံ၊ ရာဇောဝါဒသုတ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မဟာစွာတိ၊ ကား။ မဟတာ၊ များသော။ ဥပသကံမန္တောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အသွန်လျှင်။ ကိလန္တရူပေါ၊ ပင်ပန်းသော သဘောရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပသကံမိ၊ ကပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တုမ္မေ၊ သင်တို့ကို။ ဇာနနတ္ထံ၊ သိခြင်းငှာ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ပဉ္စပညာသယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “စတုပညာသယာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဒွါသဋ္ဌိအရဟန္တာတိ ဝစနံ၊ ဟူသော စကားသည်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒသဘာတိကသမာကုလန္တိ၊ ကား။ မုဋ္ဌသိဝဿ၊ မုဋ္ဌသိဝမင်း၏။ ပုတ္တေဟိ၊ သားဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံပိယတိဿာဒီဟိ၊ ဒေဝါနံပိယတိဿ-အစရှိကုန်သော။ ဘာတိကေဟိ၊ ညီနောင်တို့ဖြင့်။ သမာကိဏ္ဍံ၊ ပြမ်းထသော။ စိရဒိဋ္ဌော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗတာဠာဝစရေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တူရိယဘဏ္ဍာနိ၊ တူရိယဘဏ္ဍာတို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ တံသဟစရိတေ၊ ထိုတူရိယနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါဒကေ၊ တီးမှုတ်ကုန်သော သူတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတာတိ၊ ကား။ ဥပဟာရကာရာပနဝသေန၊ ပူဇော်ခြင်းကို ပြုစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သန္တိပါတေတာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ ဝစုမာနကစ္ဆာယာယာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ညချမ်းသော အခါ၌။ ပေါက္ခရဝဿန္တိ၊ ကား။ ပေါက္ခရပတ္တေ ဝိယ၊ ကြာဖက်၌ကဲ့သို့။ အတေမိတုကာမာနံ၊ မစွတ်လိုကုန်သော သူတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အတေမေတာ၊ မစွတ်မူ၍။ ပဝတ္တနကဝဿံ၊ ရွာသောမိုးကို။ မဟာဝီရေတိ၊ ဟူ၍။ သတ္တုဝေါဟာရေန၊ ဘုရားရှင်၏ အမည်

ဖြင့်။ ဓာတု ဝေ၊ ဓာတ်တော်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ငါ။ ပဋိပဒိသဘိမုဒေါ၊  
ဟုတ္တာ အပသက္ကန္တောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပုရတ္တာဘိမုဒေါ၊ အရေ  
အရပ်သို့ ရှေးရှု။ ဌိတောဝိ၊ တည်လျက်လျှင်။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်  
ဆုတ် နောက်ဆုတ်။ အပသက္ကန္တေန၊ ဆုတ်သော ကာ-ဖြင့်။ ပဋိပဒိသဘယ၊  
အနောက်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွား၏။ တံဒိသောပသကံပန၊ ထိုသောနောက်  
အရပ်သို့ ကပ်ခြင်းကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ “ပဋ္ဌိမဒိသဘိမုဒေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊  
၏။ “မဟေဝေတ္ထု နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝေဒနာမကံ၊ ဤသို့အမည်ရှိသော။  
ဒေဝဌာနံ၊ နတ်ကွန်းတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဇ္ဇရကေနာတိ၊ ကား။ အမနုဿသမုဋ္ဌာပိတေန၊ ဘိလးတို့သည် ဖြစ်ဝေ  
အပ်သော။ မဟာရဇကရောဂေန၊ ကြီးစွာသော ယင်းတို့ကံနာဖြင့်။ ဒေ-  
ဝေါတိ၊ ကား။ မေသော၊ မိုးသည်။ အနုပုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရွာ၏။  
ဝိဝါဒေါ ဟောတိတိ၊ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ ကိရိယာကာလံ၊ ကိရိယာ ကာလကို။  
အနုပေက္ခိတွာ၊ မငဲ့မူ၍။ ဝတ္ထမာနပုယောဂေါ၊ ဝတ္ထမာန်ပြယုဂ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊  
၏။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာတို့  
၌။ ဝေ၊ ဤအတူတည်း။ တဒေတန္တိ၊ တဒေတံ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ “ဌာနံ  
တိဌတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္တော၊ စပ်အပ်၏။ “သမ္ပန္တ  
ဘူတာနံ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္တံ ဝဏ္ဏာနံ၊ အဆင်းခြောက်ပါးတို့၏။  
ရံသိယော စ၊ ရောင်ခြည်တို့သည်လည်း။” ဣတိ၊ သို့။ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ၊ အောင်  
အပ်၏။ “ဆန္တံ ဝဏ္ဏာနံ၊ အဆင်းခြောက်ပါးတို့၏။ ဥဒကဓာတု ဝ၊ ရေအယဉ်  
တို့သည်လည်း။” ဣတိ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ (ဧတ္ထ)သမ္ပန္တံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
ဘဂဝတိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝံသော်လည်း။ တဿ၊ ထို  
ဘုရားရှင်၏။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဝေဂ္ဂပံ၊ ဤသို့ သဘော  
ရှိသော။ ပါဠိမာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်။ အဟောသိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်  
လျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ “ဝေ အဝိန္နိယာ”တိအာဒိဂါတံ၊  
အစရှိသောဂါထာကို။ အာဟ၊ ၏။ ရက္ခံ ကရေဇ္ဇောတိ၊ ကား။ သတ္တံ၊  
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပါယေန၊ ဥပါယ်တံမျှဖြင့်။ ပလာပိတာနံ၊ ပြေးဝေ  
အပ်ကုန်သော။ ယက္ခာနံ၊ ဘိလးတို့ကို။ ပုန၊ တဖန်။ အပ္ပဝိသနဋ္ဌာယ၊ ပဝင်  
စေခြင်းငှါ။ ပရိတ္တာနံ၊ အဝေင့်အရှောက်ကို။ ကဗျေဇ္ဇော၊ ပြီး။ အာဝိဋ္ဌိတိ၊  
ကား။ ပရိယာယံ၊ လှည့်လည်၏။

၁-ပိဋ္ဌိတော (ဆဋ္ဌ)

၃-ပဇ္ဇရကရောဂေန (ဆဋ္ဌ)

၂-ဘာဒိသောပညာမနံ (ဆဋ္ဌ)

၄-အပေက္ခိတွာ (ဆဋ္ဌ)

ရညော ဘာတာတိ၊ ကား။ ရညော၊ မင်း၏။ ကနိဋ္ဌတာတာ၊ ညီငယ်  
 တည်း။ အနုဋ္ဌာဒေဝီ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ရညော၊ မင်း၏။ ဇေဋ္ဌဘာတု  
 ဇာယာ၊ နောင်တော်ကြီး၏ မယားတည်း။ သရသရံသိဇာလဝိဿဇ္ဇနကေနာတိ၊  
 ကား။ သိနိဒ္ဓတာယ၊ ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရသဝန္တံ၊ အရသာရှိသော။  
 ဩဇဝန္တံ၊ ဩဇာရှိသော။ ရံသိဇာလံ၊ ရောင်ခြည်ကွန်ရက်ကို။ ဝိဿဇ္ဇန္တေန၊  
 လွတ်တတ်သော။ ကေဒိဝသေန၊ တနေချင်းဖြင့်။ အဂမာသိ၊ သွား၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အပ္ပေသိတိ၊ ကား။ လေခသာသနံ၊ သတင်းကို။  
 ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ၏။ ဥဒိက္ခတိတိ၊ ကား။ အပေက္ခတိ၊ မျှော်၏။  
 ပတ္တေတိ၊ တောင့်တ၏။ ဘာရိယန္တံ၊ ကား။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ အနတိက္ကမနိယံ၊  
 မလွန်နိုင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ မံ ပဋိမာနေတိတိ၊ ကား။ မံ၊ ငါ့ကို။  
 ဥဒိက္ခတိ၊ မျှော်၏။ ကမ္မာရဝဏ္ဏန္တံ၊ ကား။ ရညော၊ ၏။ ပကတိသုဝဏ္ဏ-  
 ကာရဝဏ္ဏံ၊ ပြုကတေသော ရွှေပန်းထိမ်သည်အသွင်ကို။ တိဟတ္ထဝိက္ခမန္တံ၊  
 ကား။ တိဟတ္ထဝိတ္တာရံ၊ အကျယ်သုံးတောင်ရှိသော။ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပရဇ္ဇေနာတိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ရညော၊ ၏။ ဣဒံ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရဇံ၊ မည်  
 ၏။ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပတော၊ အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပုံမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇနကအာယော စေဝ၊  
 ဖြစ်သော အခွန်ကိုလည်းကောင်း။ အာဏာဒယော စ၊ အာဏာအစရှိသည်တို့  
 ကိုလည်းကောင်း။ လဗ္ဘန္တံ၊ ရအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုအခွန်အတုတ်၊ အာဏာ  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ပူဇေမိ၊ ပူဇော်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သကလပထဝီ-  
 ပါသာဒါဒိဝတ္ထုနာ၊ အလုံးစုံသော မြေပြာသာဒ်အစရှိသော ဝတ္ထုဖြင့်။ န  
 ပူဇေမိ၊ မပူဇော်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုမြေပြာသာဒ်အစရှိသော ဝတ္ထု  
 ကို။ “သတ္တာဟံ ဒေမိ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊  
 ကာလအပိုင်းအခြားကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဒါတုံ၊ ဌာ။ အယုတ္တတ္တာ၊ မသင့်  
 သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စွ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေန္တော၊ လှသည်ရှိသော်။ တာဝ-  
 ကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်။ ဒေတိ နာမ၊ လှသည်မည်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 ဒါနဿ၊ ၏။ ဝတ္ထုပရိစ္စာဂလက္ခဏတ္တာ၊ ဝတ္ထုကို စွန့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော  
 ကြောင့် လည်းကောင်း။ ပထဝီဒိဝတ္ထုပရိစ္စာဂေန၊ မြေအစရှိသော ဝတ္ထု  
 ကို စွန့်သဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟဏဿ၊ ယူခြင်းငှာ။ အယုတ္တတ္တာ စ၊ မသင့်သော  
 ကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ နိယမိတကာလေ ပန၊ မှတ်အပ်သော အခါ၌  
 ကား။ အာယာဒယော၊ အခွန်အစရှိသည်တို့ကို။ ပရိစ္စတ္တာ၊ စွန့်အပ်သည်ရှိသော်။  
 ပရိစ္စတ္တာ ဝေ၊ အစွန့်မည်သည်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုမှတ်  
 အပ်သော အခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အပရိစ္စတ္တတ္တာ၊ မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ ဝန္တတိ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထ-



နယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ထွောပိ၊ ဤအရာ၌လည်းကောင်း။ ဣတော  
 ပရမ္ပ၊ ဤမှ နောက်၌လည်းကောင်း။ အာယာဒိဒါနဝသေနော၊ အခွန်အစ  
 ရှိသည်ကို လှူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ရဇ္ဇဒါနံ၊ မင်းစည်းစိမ်ကို  
 လှူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပုပ္ဖုဋ္ဌကာ ဟုတွာတိ၊ ကား။ ကေတ-  
 ကိပါရောဟကုရာ ဝိယ၊ ဆတ်သွားအမြစ် အညွန့်ကဲ့သို့။ ဥဒကပုပ္ဖုဋ္ဌကာကာရာ၊  
 ရေပွက်အခြင်းအရာတို့သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဂဝက္ခဇာလသဒိသန္တိ၊ ဟူသော  
 သဒ္ဒါသည်။ တာဝနပုံသကံ၊ ကိရိယာနပုံသဒ္ဒါတည်း။ ဝါတပါနေသု၊ လေသာ  
 ပြတင်းပေါက်တို့၌။ ဇာလာကာရေန၊ ကွန်ရက်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဌပိတဒါရု-  
 ပဋ္ဌသဒိသံ၊ ထားအပ်သော သစ်သားအပြားနှင့် တူစွာ။ ဣတိ အထွော၊  
 အနက်။ ဝါ၊ ကား။ ဂဝက္ခေန စ သုတ္တာဒိမယဇာလေန စ၊ ချည်အစရှိသည်  
 ဖြင့်ပြီးသော ကွန်ရက်နှင့်။ သဒိသံ၊ တူစွာ။ ဣတိ အထွော၊ နက်။

ဒေဝဒန္တုဘိယောတိ ထွော၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဒေဝေါတိ၊ ကား။ မေဃော၊  
 မိုးတိမ်တည်း။ အစ္ဆသုက္ခတာယ၊ ကြည်လင်သည်၊ ခြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ အာကာသမိဝ၊ ကောင်းကင်ကဲ့သို့။ ခါယမာနဿ၊ ထင်သော။  
 တဿ၊ ထိုတိမ်၏။ အနိမိတ္တဂဇ္ဇိတံ၊ အကြောင်းမဲ့ ချိုးမြည်ခြင်းသည်။ ဒေဝ-  
 ဒန္တုဘိ နာမ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင် တိမ်၏ ချိုးမြည်ခြင်းကို။ “အာကာသဒန္တုဘိ”  
 တံပိ၊ ကောင်းကင် ချိုးသံဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ လူတို့ ဆိုကြကုန်၏။ ဖလိ-  
 သူတိ၊ ကား။ ထနိသု၊ ချိုးကုန်၏။ ပဗ္ဗတာနံ နစ္စေဟိတိ၊ ကား။ ပထဝီ  
 ကမ္ပေန၊ မြေလှုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။  
 ဘမန္တာနံ၊ လည်ကုန်သော။ ပဗ္ဗတာနံ၊ တောင်တို့၏။ နစ္စေဟိ၊ ကခြင်းတို့  
 ဖြင့်။ ဝိမ္ဗယဇာတာ၊ ဖြစ်သော အံ့ဖွယ်ရှိကုန်သော။ ယက္ခံ၊ ဘီလူးတို့သည်။  
 “ဟိ” သဒ္ဒါ၊ ဟိန်းဟိန်းဟူသော အသံကို။ နိစ္ဆာရေန္တိ၊ မြက်ကြကုန်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယက္ခာနံ ဟိကာရေဟိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သကသက  
 ပိဋ္ဌိဘာနေတိ၊ ကား။ အတ္တနော အတ္တနော။ မိမိ မိမိ၏။ သိပ္ပကောသလ္လေဟိ၊  
 အတတ်ပညာတို့ဖြင့်။ အဘိသေကံ ဒတွာတိ၊ ကား။ အနောတတ္ထဒဟော-  
 ဒကေန၊ အနဝတတ်အိုင်ရေဖြင့်။ အဘိသေကံ၊ အဘိသိက်ကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။

ဒေဝတာကုလာနီတိ၊ ကား။ မဟာဗောဓိံ၊ မဟာဗောဓိကို။ ပရိဝါ-  
 ရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဌိတနာဂယက္ခာဒိဒေဝတာကုလာနိ၊ တည်သော နဂါး၊  
 ဘီလူးစသော နတ်မျိုးတို့ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်  
 ၏။ ဂေါပကာ၊ အစောင့်အရှောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ရာဇကမ္ပိနော၊ မင်းအမှု  
 ဆောင်သော သူတို့သည်။ “အဋ္ဌ တိရစ္ဆာ”၊ ရှစ်ပါးသော တိရစ္ဆာမျိုးမည်

ကုန်၏။” ဣတိ။ သို့။ ဝဒန္တိ။ ကုန်၏။ ဣမိနာ ပရိဝါရေနာတိ။ ဟူသော  
 ပုဒ်၌။ သဟတ္ထေ၊ သံဟတ္ထအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်တည်း။  
 ဝါ၊ ကရဏဝစနံ၊ သည်။ သဟတ္ထေ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာ ပရိဝါရေန၊  
 ဤအခြံအရံနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ အနက်။ တာမလိတ္တိန္တိ၊  
 ကား။ ဧဝံနာမကံ၊ ဤသို့ တာမလိတ္တိအမည်ရှိသော။ သမုဒ္ဒတိရေ၊ သမုဒ္ဒရာ၊  
 ကမ်းနား၌။ ပဉ္စနံ၊ သင်္ဘောဆိပ်သို့။ ဣဒမဿ တတိယန္တိ၊ ဟူသော စကား  
 ကို။ သုဝဏ္ဏကဋ္ဌာဟေ၊ ရွှေခွက်၌။ ပတိဋ္ဌိတသာခါဗောဓိယာ၊ တည်သော  
 ဗောဓိခက်အား။ ရဇ္ဇသမ္ပဒါနံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို လူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 ဝိတ္တံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဗောဓိခက်ကို ပူဇော်သော အခါမှ။ ပုဗ္ဗေ ပန၊  
 ရှေ့၌ကား။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ (ကေဝါရံ) ရဇ္ဇသမ္ပဒါနံ၊ မင်းအဖြစ်ကို လူ  
 ခြင်းကို။ သာခါယ၊ အခက်ကို။ အတ္ထိန္ဒာယ၊ မဖြတ်မီ။ မဟာဗောဓိယာ ဧဝံ၊  
 မဟာဗောဓိပင်ကြီး၌သာလျှင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ (၃၆) တေန၊ ဗောဓိပင်  
 ကြီးကို ပူဇော်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စတုက္ခတ္ထံ၊ လေးကြိမ်။ ရာဇာ၊  
 မင်းသည်။ ရဇ္ဇေန၊ မင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပူဇေသိ၊ ၏။ ရဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ပူဇိတ-  
 ဒိဝသေသု၊ ပူဇော်သော နေ့တို့၌။ သကလဒီပတော၊ အလုံးစုံသောကျွန်းမှ။  
 ဥပ္ပန္နံ၊ ရသော။ အာယံ၊ အခွန်အတုတ်ကို။ ဂဗဟတော၊ ယူ၍။ မဟာဗောဓိမေဝ၊  
 ကိုသာလျှင်။ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်၏။

ပဌမပါဠိပဒဒိဝသေတိ၊ ကား။ သုက္ကပက္ခပါဠိပဒဒိဝသေ၊ လဆန်းပက္ခအထွက်  
 တရက်နေ့၌။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုလဆန်းတရက်နေ့ကို။ ကဏ္ဍာပက္ခပါဠိပဒဒိဝသံ၊  
 လဆုတ်ပက္ခ အထွက်တရက်နေ့ကို။ အပေက္ခိတော။ ငဲ့၍။ “ပဌမပါဠိပဒဒိဝသ”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ပဌမပါဠိပဒဒိဝသ-ဟူသောစကားကို  
 လည်း။ တသ္မံ၊ တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေ၊ ထိုသီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ဝေါဟာရံ၊ အခေါ်အဝေါ်  
 ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဝိတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤဇမ္ဗုဒိပ်၌ကား။ ပုဏ္ဏမိတော၊  
 လပြည့်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ အပရာ၊ တပါးသော။  
 ပုဏ္ဏမိ၊ လပြည့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ဧကော မာ-  
 သောတိ၊ တလဟူ၍။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမိနာ ဝေါဟာရေန၊ ဤခေါ်ဝေါ်ဖြင့်။ “ဒုတိယ  
 ပါဠိပဒဒိဝသေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊  
 အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ကဏ္ဍပက္ခပါဠိပဒဿ၊ လဆုတ်ပက္ခ အထွက်တရက်နေ့၏။  
 ဣဓ၊ ဤဇမ္ဗုဒိပ်၌။ ပဌမပါဠိပဒတ္တာ၊ ပဌမပါဠိပဒ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။  
 ဂစ္ဆတိ ဝတရေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အရေတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။  
 ဧဒေ၊ ပင်ပန်းခြင်း၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ သမန္တာယောဇနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။

ကထာ]

အာစရိယပရမ္ပရကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉

အစွန္တသံယောဂေါ ဌိ။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိတတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။  
ယောဇနပုမာဏော၊ တယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။  
ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သုပဏ္ဏရူပေနာတိ၊ ကား။ မဟာဗောဓိ၊  
မဟာဗောဓိကို။ ဗလက္ကာရေန၊ နိုင်ထက်မှုသဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နာဂ-  
တဝနံ၊ နဂါးပြည်သို့။ နေတုကာမာနိ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော။  
နာဂရာဇကုလာနိ၊ နဂါးမင်းတို့ကို။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ဂဟိတေန၊ ယူ  
အပ်သော။ ဂရုဠရူပေန၊ ဂုဠုန်အသွင်ဖြင့်။ သန္တာသေတိ၊ ခြိမ်းချောက်၏။  
တံ ဝိဘူတိံ ပဿိတွာတိ၊ ကား။ ဒေဝတာဒိဟိ၊ နတ်အစရှိသည်တို့သည်။  
ကရိယမာနပူဇာမဟတ္တဉ္စ၊ ပြုအပ်သော ပူဇော်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်သော အဖြစ်ကို  
လည်းကောင်း။ မဟာဗောဓိယာ၊ မဟာဗောဓိ၏။ အာနုဘာဝမဟတ္တဉ္စ၊  
အာနုဘော်ကြီးမြတ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သယမ္ပိ၊  
မိမိသည်လည်း။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာဖြင့်။ ပူဇေတုကာမာ၊ ပူဇော်လို  
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထေရိ၊ မထေရ်ကို။ ယာစိတွာ၊ တောင်းပန်၍။ ဣတိ  
အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ သမုဒ္ဒသာလဝတ္ထုသိန္နိ၊ ကား။ ယသ္မိံ  
ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ သမုဒ္ဒေ၊  
သမုဒ္ဒရာ၌။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာသော။ မဟာဗောဓိံ၊ မဟာဗောဓိကို။ ထေရာ  
နုဘာဝေန၊ မထေရ်၏ အာနုဘော်ဖြင့်။ အဒ္ဓသ၊ မြင်လေ၏။ ယတ္ထ စ၊  
အကြင်အရပ်၌လည်း။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ သမုဒ္ဒဿ၊ သမုဒ္ဒရာကို။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ၊  
မြင်ရာအရပ်ဟူ၍။ ပကာသေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ သမုဒ္ဒသာလံ နာမ၊ သမုဒ္ဒသာလ  
အမည်ရှိသော။ သာလံ၊ ဇရပ်ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ သာလာယ၊ ဇရပ်၏။  
ဝတ္ထုဘူတေ၊ အရာဖြစ်သော။ တသ္မိံ ပဒေသေ၊ ထိုအရပ်၌။ ထေရဿာတိ၊  
ကား။ မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရဿ၊ ၏။ ပုပ္ဖအဂ္ဂိယာနီတိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌာဂါရသဒိ-  
သာနိ၊ စုလစ်မွန်းချန်အစရှိသည်နှင့် တူကုန်သော။ ပုပ္ဖစေတိယာနိ၊ ပန်းစေတီ  
တို့ကို။ အာဂတော ဝတရေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အရေတိ၊ ကား။  
ပမောဒေ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၌။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ (ထည့်)။ အဋ္ဌဟိ  
အမစ္စကုလဟိ၊ အမတ်အမျိုး ရှစ်ယောက်တို့လည်းကောင်း။ အဋ္ဌဟိ ပြာဟ္မဏ  
ကုလဟိ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး ရှစ်ယောက်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောဠသဟိ  
ဇာတိသမ္ပန္နကုလဟိ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော ဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံသော  
အမျိုးတို့နှင့်။ ရဇ္ဇံ ဝိစာရေသိတိ၊ ကား။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ဝိစာရေတံ၊  
စီရင်ခြင်းငှာ။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ စွန့်၏။ ရာဇဝတ္ထုဒ္ဓါရကောဋ္ဌကဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။  
ရာဇုယျာနဿ၊ မင်းဥယျာဉ်၏။ ဒ္ဓါရကောဋ္ဌကဋ္ဌာနေ၊ တံခါးမုခ်တည်ရာ အရပ်  
၌။ အနုပုဗ္ဗဝိပဿနန္တိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိအနုပုဗ္ဗဝိပဿနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယအစရှိ

သော အစဉ်အတိုင်းသော ဝိပဿနာကို။ “သဟ ဗောဓိပတိဋ္ဌာနေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကရုဏာဝစနေန၊ တတိယာဝိဘတ်ဖြင့်။ ဝတ္ထုဗျေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဝိဘတ္တိ-  
 ပရိဏာမေန၊ ဝိဘတ်ပြန်သော အားဖြင့်။ “သဟ ဗောဓိပတိဋ္ဌာနာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ စ။ သဟသဒ္ဓပ္ပ-  
 ယောဂေ၊ သဟသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ကရုဏာဝစနေန၊  
 တတိယာဝိဘတ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဒဿိံသုတိ၊ ကား။ ပညာယိံသု၊  
 ထင်ကုန်၏။ မဟာအာသနဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗပဿေ၊ အရှေ့နံပါး၌။ မဟာ  
 သိလာသနေန၊ မြတ်သော ကျောက်နေရာ၌။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ၊ တည်ရာ အရပ်  
 ၌။ ပူဇေတွာ ဝန္တိတိ၊ ကား။ အာဂါမိနံ၊ လာလတ္တံ့ဖြစ်သော။ မဟာစေတီယံ၊  
 မဟာစေတီကို။ ဝန္တိ၊ ရှိခိုး၏။ ပန၊ အထူးကား။ ပုရိမေ၊ ရွှေဖြစ်သော။  
 မဟာဝိဟာရဋ္ဌာနေ၊ မဟာဝိဟာရအရပ်၌။ ပူဇာမတ္တဿေဝ၊ ပူဇော်ခြင်းမျှကို  
 သာလျှင်။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်  
 ၌။ သံသဿာပိ၊ သံသာ၏လည်း။ နဝကတာ စ၊ အယေ၏အဖြစ်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ အဝန္တိတဗ္ဗတာ စ၊ ရှိမခိုးအပ်သောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ။ ပကာ  
 သိတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနာဂတေ၊ ပန၊ ၌ကား။  
 မေတ္တယျာဒိဗုဒ္ဓါ စ၊ မေတ္တယျအစရှိသော ဘုရားတို့ကို လည်းကောင်း။  
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဘာဝက္ခဏံ၊ ဘုရားဖြစ်သောခဏကို။  
 ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဝန္တိတဗ္ဗာဝ၊ ရှိခိုးအပ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ကသ္မံ၊ နည်း။  
 သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလတ္တာ၊ ထူးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်  
 သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

☞ (၃၇) မဟာအရိဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ပဉ္စပညာသာယ ဘာတုကေဟိ၊ ငါးကျိပ်  
 ငါးယောက်သော ညီနောင်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ စေတိယဂိရိမိ၊ စေတိယ-  
 တောင်၌။ ပဗ္ဗဇိတံ၊ ရှင်ရဟန်းပြုသော သူကို။ သန္နာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 မေဃဝဏ္ဏာဘယအမစ္စဿ ပရိဝေဏဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ မေဃဝဏ္ဏာဘယဿ  
 ရညော၊ မေဃဝဏ္ဏာဘယမင်း၏။ အမစ္စေန၊ အမတ်သည်။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်  
 သော။ ပရိဝေဏဿ၊ ပရိဝုဏ်၏။ ဝတ္ထုဘူတေ၊ တည်ရာဖြစ်သော။ ဌာနေ၊  
 အရပ်၌။ မင်္ဂလနိမိတ္တဘာဝေန၊ မင်္ဂလာ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာကာသေ၊  
 ကောင်းကင်၌။ သမ္ပပုဇ္ဇော၊ ဖြစ်သော။ မနောဟရသဒ္ဓေါ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်  
 သော အသံသည်။ အာကာသဿ၊ ကောင်းကင်၏။ ရဝေါ ဝိယ၊ အသံကဲ့သို့။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အာကာသံ မဟာဝိရဝံ ရဝိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ဟိ၊ စ။ အာကာသော နာမာကောင်းကင်မည်သော။ ကောစိ ဓမ္မော၊ တစုံ



ကဏ္ဍ]

အာစရိယပရမ္ပရက်သာဝဏ္ဏနာ

၉၁

တခုသော တရားသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ယော၊ အကြင် ကောင်းကင်သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကို။ န သမုဋ္ဌာပေယျ၊ မဖြစ်စေရာ။ သော သဒ္ဓေါ၊ ထိုအသံကား။ အာကာသဂတဉ္စတုဝိသေသသမုဋ္ဌိတောဝ၊ ကောင်းကင်၌တည်သောဉ္စတုဝိသေသကြောင့် ဖြစ်သော အသံသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ပဌမကတ္တိကပဝါရဏဒိဝသေ။ ပ။ ဝိနယပိဋကံ ပကာသေတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိနယံ၊ ဝိနည်းကို။ ဝါစေတုံ၊ ပို့ချခြင်းငှာ။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ ဒိဝသံ၊ နေ့ကို။ သန္ဓာယံ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုသိဋ္ဌိကရာနန္တိ၊ ကား။ အနုသာသနိကရာနံ၊ ဆုံးမခြင်းကို လိုက်နာကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ရာဇိနောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်တည်း။ ဒေဝါနိပိယတိဿရာဇာနံ၊ ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အညေပီတိ၊ ကား။ မဟိန္ဒာဒီဟံ၊ မဟိန္ဒအစရှိကုန်သော။ စတုသဋ္ဌိမဟာထေရေဟိ၊ ခြောက်ကျိပ်လေးယောက်သော မဟာထေရ်တို့မှ။ အညေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော မဟာထေရ်တို့သည်။ တေသံ၊ ထိုမထေရ်တို့၏။ သရူပံ၊ သရုပ်ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြုလိမ့်။ “တေသံ ထေရာန” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါး၌။ တေသံ ထေရာနံ အန္တေဝါသိကာတိ၊ ကား။ မဟိန္ဒတ္ထေရာဒီနံ၊ မဟိန္ဒထေရ်အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌသဋ္ဌိမဟာထေရာနံ၊ ခြောက်ကျိပ်ရှစ်ယောက်သော မဟာထေရ်တို့၏။ အရိဋ္ဌာဒယော၊ အရိဋ္ဌအစရှိကုန်သော။ အန္တေဝါသိကာ စ၊ တပည့်တို့သည်လည်းကောင်း။ မဟာအရိဋ္ဌထေရဿ၊ ၏။ အန္တေဝါသိကာ၊ ကုန်သော။ တိဿဒတ္ထ ကာဠသုမနာဒယော၊ တိဿဒတ္ထ ကာဠသုမနအစရှိကုန်သော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အန္တေဝါသိကာနံ အန္တေဝါသိကာတိ၊ ကား။ ဥဘယယထာဝုတ္တ အန္တေဝါသိကာနံ၊ နှစ်ဦးသော အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အန္တေဝါသိကတို့၏။ အန္တေဝါသိကပရမ္ပရာ စ၊ တပည့်အဆက်ဆက်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပကာရာတိ၊ ကား။ “မဟိန္ဒော ဣန္ဒိယော ဥတ္တိယော” တိအာဒိဂါထာဟိ၊ အစရှိသော ဂါထာတို့ဖြင့်။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သော။ အာစရိယပရမ္ပရာ၊ ဆရာအဆက်ဆက်တို့သည်။

န ပဉ္စရတီတိ၊ ကား။ န ဂဠတိ၊ မယိုစီး။ န ပမုဿတိ၊ မမေ့လျော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သတိဂတိဓိတိမန္တေသုတိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သတိတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟဓာရဏေ၊ သင်ခြင်း၊ ဆောင်ခြင်း၌။ သတိ၊ တည်း။ ဂတိတိ၊ ကား။ သဒ္ဓတ္တဝိဘာဂဂ္ဂဟဏေ၊ သဒ္ဓါအနက်ကို ဝေဖန်၍ ယူခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ဓိတိတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟပရိဂ္ဂဟဓာရဏာဒီသု၊ သင်ခြင်း၊ စူးစမ်း

ခြင်း၊ ဆောင်ခြင်း-အစရှိသည်တို့၌။ ဝိရိယံ၊ တည်း။ ကုက္ကုစ္စကေသုတိ၊ ကား။  
 “ကပ္ပတိ၊ အပ်၏လော။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်သလော။” ဣတိ၊ သို့။ ဝိမသကုက္ကုစ္စ-  
 ကာရိသုံ၊ စုံစမ်းခြင်း-ဟူသော ကုက္ကုစ္စကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော။ မာတာပိတု-  
 ဌာနိယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတု၊ ဆိုပြီး၍။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုလျှင်။ သမတ္ထေတုံ၊  
 ပြီးစေခြင်းငှာ။ “တဒါယတ္တာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
 ဝိနယပရိယတ္တိံ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ဝိနယပိဋကပရိယာပုဏနံ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်  
 ကို သင်ခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အတ္တနော သီလက္ခန္ဓော သုဂုတ္တောတိ၊  
 ကား။ ဝိနယဓာရဏဿ၊ ဝိနည်းကို ဆောင်သော။ လဇ္ဇိနော၊ လဇ္ဇိအား။  
 အလဇ္ဇိအညာဏတာဒိဟိ၊ အရှက်မရှိသောအဖြစ်၊ မသိသောအဖြစ် အစရှိကုန်  
 သော။ ဆဟိ အာကာရေဟိ၊ ခြေခံပေးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အာပတ္တိယာ၊  
 သို့။ အနာပဇ္ဇနတော၊ မရောက်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သီလက္ခန္ဓော၊  
 သီလကျေးဇူးသည်။ ခဏှာဒိ ဒေါသဝိရဟတော၊ ကျိုးခြင်းအစရှိသော အပြစ်မှ  
 ကင်းသည်ဖြစ်၍။ သုဂုတ္တော၊ ကောင်းစွာလုံသည်။ သုရက္ခိတော၊ ကောင်းစွာ  
 စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုက္ကုစ္စပကတနန္တိ၊ ကား ကပ္ပိယာ-  
 ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်၊ မအပ်သည်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။  
 ကုက္ကုစ္စေန၊ အလိုလိုသည်။ ပကတာနံ ဥပဒ္ဓုတာနံ အဘိဘူတာနံ၊ နှိပ်စက်အပ်  
 ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယထာဝိနယံ၊ ဝိနည်းအားလျော်စွာ။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။  
 ဝိနောဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။ သုဒ္ဓန္တေ စင်ကြယ်ခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပနေန၊ တည်  
 စေသဖြင့်။ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတဿ၊ ထိုဝိနည်းခိုရ်  
 အား။ ဝိဂတံ၊ ကင်းသော။ သာရဒေါ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသာရဒေါ၊ မည်၏။ “ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော်။ န  
 ဒေါသော၊ အပြစ်မရှိ။” ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာဝ၊ သိ၍သာလျှင်။ ကထနတော၊  
 ဆိုခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗယောဝ၊ မကြောက်မရွံသာလျှင်။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃ  
 အလယ်၌။ (၃၈) ဝေါဟာရတိ၊ ဆုံးဖြတ်ရ၏။ ပစ္စတ္တိကေတိ၊ ကား။ အတ္တ-  
 ပစ္စတ္တိကေ စ၊ မိမိရန်သူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာဒိသာသနပစ္စတ္တိကေ စ၊  
 ဝဇ္ဇိပုတ္တက-အစရှိသော သာသနာ၏ ရန်သူတို့ကိုလည်းကောင်း။ သဟဓမ္မေ-  
 နာတိ၊ ကား။ သကာရဏေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။  
 သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေ၊  
 ထိုရန်သူဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်။ အသဒ္ဓမ္မံ၊ မသူတော်တရားကို။ ပတိဋ္ဌာ-  
 ပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်း  
 အရာဖြင့်။ သုနိဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာနှိပ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊  
 နှိပ်၏။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသခါတဿ၊ ပရိယတ်၊



ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓဟု ဆိုအပ်သော။ တိဝိဿာပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတရား၏။ ဌိတိယာ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ဝိနယော သံဝရတ္ထာယာတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဝိနယပရိယာ-  
ပုဏနံ၊ ဝိနည်းကိုသင်ခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ ကား။ ဝိနယပညတ္တိ၊ ဝိနည်းပရိယတ် ဟူ  
သော။ ဝိနယော၊ သည်။ ကာယဝစီသံဝရတ္ထာယ၊ ကာယဒွါရဝစီဒွါရကို စောင့်  
ခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရောတိ၊ ကား။ ကတာကတံ၊ ပြုမိသည်၊ မပြု  
မိသည်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာဘာဝေါ၊ နှလုံးမသာယာခြင်း၏ မရှိ  
ခြင်းတည်း။ သန္တာပါဘာဝေါ၊ ပူပန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းတည်း။ တရုဏာပီတိ၊  
နုသော ပီတိသည်။ ပါမောဇ္ဇံ၊ မည်၏။ ဗလဝပီတိ၊ အားကြီးသော ပီတိသည်။  
ပီတိ နာမ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်ခြင်း  
တည်း။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ၊ ကား။ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော၊  
အကြောင်းနှင့်တကွ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းတည်း။ နိဗ္ဗိဒါတိ၊ ကား။  
ဝိပဿနာ၊ တည်း။ ဝိရာဂေါတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဝိမုတ္တိတိ၊ ကား။  
အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊  
တည်း။ အနုပါဒါတိ၊ ကား။ ကိဉ္စ ဓမ္မံ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ အနုပါဒိယိ-  
တွာ၊ မစွဲလမ်းမူ၍။ ပရိစ္စတိတွာ၊ စွန့်၍။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဟိ၊ စူ။  
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်သည်။ အနုပုဇ္ဇေ၊ မဖြစ်မီ။ အန္တရာ၊  
အကြား၌။ ပရိနိဗ္ဗာနာဘာဝေန၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုပစ္စ-  
ဝေက္ခဏဉာဏ်ကို။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းငှါဟူ၍။ ပစ္စယတ္ထေန၊  
အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အနန္တရာဒိပစ္စယတ္တာ၊  
အနန္တရပစ္စည်းအစရှိသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေဒတ္တာ  
ကထာတိ၊ ကား။ အယံ ဝိနယကထာ နာမ၊ ဤဝိနည်းကို ဆိုခြင်းမည်သည်  
ကား။ တေဿ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနဿ၊ ဤ စွဲလမ်းခြင်းမရှိမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု  
ခြင်း၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ မန္တနာတိ၊ ကား။ ဝိနယမန္တနာ  
ယေဝ၊ ဝိနည်းကို တိုင်ပင်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ “ဝေ၊ သိ။  
ကရိဿာမ၊ ကုန်အံ။ ဝေ၊ သိ။ န ကရိဿာမ၊ မပြုကုန်အံ။” ဣတိ၊ သိ။  
ဝိနယပဋိဗဒ္ဓမန္တနာ၊ ဝိနည်းနှင့် စပ်၍ တိုင်ပင်ခြင်းတည်း။ ဥပနိသာတိ၊ ကား။  
တ္ထေ၊ ဤ အကြောင်း၌။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဥပနိသိဒန္တိ၊ မှီကုန်၏။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ ဥပနိသာ၊ မည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို ရ၏။ ဝိနယော သံဝ-

၉.၇

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

ရတ္တာယာတိ အာဒိကာရဏ ပရမ္ပရာပိ၊ ဝိနယော သံဝရတ္တာယ-အစရှိသော  
 အကြောင်းအဆက်ဆက်သည်လည်း။ တေဒတ္ထာ၊ ထို ပရိနိဗ္ဗာန်အကျိုးရှိ၏။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သောတာဝဓာနန္တိ၊ ကား။ ဣမိဿာ ပရမ္ပရပစ္စယ  
 ကထာယ၊ ဤ အကြောင်းအဆက်ဆက်ကို ဆိုသောစကားဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိ  
 ကိုယ်ကို။ သမနတ္ထာယ၊ သိခြင်းငှါ။ သောတာဝဓာနံ၊ နားထောင်ခြင်းတည်း။  
 တမ္ပိ၊ ထိုနားထောင်ခြင်းသည်လည်း။ တေဒတ္ထံ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်လျှင်အကျိုးရှိ၏။  
 ယဒိဒန္တိ၊ ကား။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ စတုဟိ ဥပါဒါနေဟိ၊ လေးပါး  
 သောဥပါဒါန်တို့ဖြင့်။ အနုပါဒိယိတာ၊ မစွဲလမ်းမှု၍။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အရဟတ္တ-  
 မဂ္ဂသင်္ခါတော၊ အရဟတ္တမဂ်ဟူသော။ တံဖလသင်္ခါတော ဝါ၊ ထို မဂ်၏အကျိုး  
 တည်းဟူသော။ ယော အယံ ဝိမောက္ခော၊ အကြင် ဝိမောက္ခသည်။ အတ္ထိ၊  
 ၏။ သောပိ၊ ထိုဝိမောက္ခသည်လည်း။ တေဒတ္ထာယ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာ-  
 နတ္ထာယ၊ ထို မစွဲလမ်းမှု၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊  
 ကား။ ကိဉ္စ ဓမ္မံ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ အနုပါဒါ၊ စွဲလမ်းခြင်းမရှိမှု၍။  
 စိတ္တဿ၊ ၏။ ယော အယံ ဝိမောက္ခော ဝိမုစ္စနံ ဝိဂမော ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်  
 လွတ်ခြင်း၊ ကင်းခြင်း၊ ငြိမ်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကထာ၊ ဝိနည်းကိုပြော  
 ဆိုခြင်းသည်။ တေဒတ္ထာ၊ ထို လွတ်ခြင်း၊ ကင်းခြင်းလျှင် အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ  
 ဧဝံ၊ သို့။ ဥပသံဟရဏဝသေန၊ အနီးသို့ ဆောင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ယောဇေတုမ္ပိ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ မဂ္ဂ-  
 ဖလဝိမောက္ခဿ၊ မဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသော ဝိမောက္ခကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ အာယောဂေါတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဏာဒိဝသေန၊  
 သင်ခြင်းအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အဘိယောဂေါ၊  
 လုံ့လပြုခြင်းတည်း။

အာစရိယပရမ္ပရကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

သမန္တပါသင်္ဂိကာယ၊ အမည်ရှိသော။ ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနာယ၊  
 အဖွင့်ဖြစ်သော။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ကျမ်း၌။ ဗာဟိရနိဒါနကထာ  
 ဝဏ္ဏနာနယော၊ ဗာဟိရနိဒါနစကားကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော  
 နည်းသည်။ ဣတိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သော  
 အစဉ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။



ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၉) သေယျထိဒန္တိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုအဖွင့်သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုအဖွင့်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကရိယာမိ၊ ပြုပေအံ့နည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အနိယမနိဒ္ဒေသဝစနန္တိ၊ ကား။ အတ္ထုနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယမနိဒ္ဒေသော၊ မည်၏။ နိယမနိဒ္ဒေသော၊ မှတ်၍ ပြအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အနိယမနိဒ္ဒေသော၊ မှတ်၍ပြအပ်သည် မဟုတ်။ သောဝ၊ ထိုမှတ်၍ ပြတတ်သည် မဟုတ်သော သဒ္ဒါသည်လျှင်။ ဝုစ္စတေ အနေနာတိ၊ ဝုစ္စတေ အနေန-ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့်။ ဝစနံ၊ ဝစနမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိယမနိဒ္ဒေသဝစနံ၊ မည်၏။ တဿာတိ၊ ကား။ တေနာတိ ပဒဿ၊ ၏။ ပရိဝိတက္ကောတိ၊ ကား။ “ကတမေသာနံ ခေါ ဗုဒ္ဓါနံ သဂဝန္တာနံ ဗြဟ္မစရိယံ န စိရဋ္ဌိတိကံ အဟောသီ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သောအကြံတည်း။ ပုဗ္ဗေဝါ ပစ္စာ ဝါတိ၊ ကား။ တေနာတိ ပဒတော၊ တေနဟူသော ပုဒ်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တပါဌေ ဝါ၊ ဟောအပ်သော ပါဌ်၌လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝက္ခမာနပါဌေ ဝါ၊ ဟောလတ္တံ့သော ပါဌ်၌လည်းကောင်း။ အတ္ထတော သိဒ္ဓေနာတိ၊ ကား။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သိဒ္ဓေန၊ ပြီးသော။ တတြိဒံ မုခမတ္တနိဒဿနန္တိ၊ ကား။ တဿာယထာဝုတ္တယုတ္တိယာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ယုတ္တိကို။ ပရိဒီပနေ၊ ပြခြင်း၌။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဥပါယမတ္တနိဒဿနံ၊ အမြွက်မျှကို ပြကြောင်းတည်း။ ဟိ၊ စူ။ မုခံ၊ မုခသဒ္ဒါသည် လည်းကောင်း။ ဒွါရံ၊ ဒွါရသဒ္ဒါသည်လည်းကောင်း။ ဥပါယော၊ ဥပါယသဒ္ဒါသည်လည်းကောင်း။ ဣတိတေ၊ ဤသဒ္ဒါ သုံးခုသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။

သမယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမဝါယော အတ္ထော၊ သမဝါယအနက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ဤကား အစပ်။ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ကာလော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥပသင်္ကနေဿ၊ ကပ်ခြင်းအား။ ယုတ္တကာလော၊ သင့်သော အခါတည်း။ သမယော နာမ၊ မည်သည်ကား။ သရီရဗလာဒိကာရဏသမဝါယော၊ ကိုယ်အား-အစရှိသော အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းတည်း။ ဧတ၊ ထိုကာလ၊ သမယတို့ကို။ ဥပါဒါယ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊

အနက်။ ခဏောတိ၊ ကား။ ဩကာသော၊ အခွင့်တည်း။ ဟိ၊ စူး။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါဒယော၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒအစရှိသည်တို့သည်။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ၊ မဂ်တည်းဟူသော သိတင်းသုံးခြင်း၏။ ဩကာသော၊ အခွင့်တည်း။ သော ဧဝံ၊ ထိုခဏသည် ပင်လျှင်။ သမယော၊ မည်၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဧကောဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဟာသမယောတိ၊ ကား။ မဟာသမ္ပဟာ၊ များစွာသော နတ်တို့၏ အပေါင်းတည်း။ ပဝနသ္မိန္နိ၊ ကား။ ဝနသဏ္ဍေတောအုပ်၌။ သမယောပိ ခေါ် တေ ဘဒ္ဒါလိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သမယောတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒါဝိလဗ်နဿ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို မကျော်မခွန်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ သော၊ ထို အကြောင်းဟူသည် ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ ဖေါက်ပြန်သော အကျင့်ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ သမယသင်္ခါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ၊ မသိအပ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဘဂဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ တဿ၊ ထိုဘဒ္ဒါလိ၏။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနာကာရဒဿနံ၊ မသိသော အခြင်းအရာကို ပြကြောင်းတည်း။ ဥဂ္ဂဟမာနောတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း စိုးစဉ်း။ ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထတာယ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟမာနော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤဥဂ္ဂဟမာန-ဟူသော အမည်သည်။ သုမနပရိဗ္ဗာဇကသေဝံ၊ သုမနပရိဗိုဇ်၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သမယံ ဒိဋ္ဌိံ၊ အယူကို။ ပဝဒန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမယပဝါဒကော၊ မည်၏။ မလ္လိကာယ၊ မလ္လိကာ-မိဖုရား၏။ အာရာမော၊ အရံကိုရ၏။ သေဝံ၊ ထိုအရံကိုလျှင်။ တိဏ္ဍုကာစီရသင်္ခါတာယ၊ တိဏ္ဍုကာစီရ-ဟုဆိုအပ်သော။ တိဗ္ဗရုက္ခပန္နိယာ၊ တည်ပင်အစဉ်ဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ရံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “တိန္ဒုကာစီရ” န္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကောဝံ၊ တဆောင်သာလျှင် ဖြစ်သော။ နိဝါသာ သာလာ၊ တည်းနေရာ ဇရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဧကသာလာကော” တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထာဘိသမယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မကသမ္ပရာယိကဿ၊ မျက်မှောက်၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော။ အတ္တဿ ဟိတဿ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ ပဋိလာဘတော၊ ရခြင်းကြောင့်။ မာနာဘိသမယာတိ၊ ကား။ မာနပ္ပဟာနာ၊ မာန်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ပိဋ္ဌနဋ္ဌောတိ၊ ကား။ တံသင်္ဂိနော၊ ထို ဒုက္ခသစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသော သူကို။ ပိဋ္ဌနံ ဟိ သနံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်။ အဝိပ္ပုရိကတာကရဏံ၊ မပြန်ပွားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်။ ပိဋ္ဌနံ၊ မည်၏။



ပိဋနမေဝ၊ နိပိစက်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ (၄၀)  
 ပိဋနတ္ထော၊ နိပိစက်ခြင်းသည်ပင်လျှင် အနက်။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန၊ ဒုက္ခ၊  
 ဒုက္ခအဖြစ် အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သန္တပ္ပနံ၊ ပူပန်ခြင်းသည်။ သန္တာပေါ၊  
 မည်၏။ ဝိပရိဏာမောတိ၊ ကား။ ဇရာယ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ မရဏေန  
 စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိခါ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ဝိပရိဏာ-  
 မေတဗ္ဗတာ၊ ဖောက်ပြန်စေအပ်သောအဖြစ်တည်း။ အဘိသမေတဗ္ဗော ပဋိဝိဇ္ဈိ-  
 တဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိသမယော၊ မည်၏။ သောဝ၊  
 ထို ထိုးထွင်းအပ်သော အနက်သည်ပင်လျှင်။ အဘိသမယတ္ထော၊ မည်၏။ ပိဋနာ-  
 ဒိနိ၊ ပိဋန-အစရှိသည်တို့ကို ရ၏။

တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဥပသဂ္ဂါနံ၊ ဥပသာရတို့၏။ ဇောတကမတ္တတ္တာ၊ တွန်းတတ်  
 ကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓါရေပိ၊ အနက်ကို ထုတ်  
 ရာ၌လည်း။ သဥပသဂ္ဂေါ၊ ဥပသာရနှင့် တကွသော။ အဘိသမယသဒ္ဓေါ၊ ကို။  
 ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ ထုတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမဝါယ-စသောအနက်တို့တွင်။ တ္ထေ၊ ဤ  
 ညီညွတ်ခြင်း၌။ သဂ်မဝသေန၊ ပေါင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယာနံ၊  
 အကြောင်းတို့၏။ ဖလပ္ပုဒနံ၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋိ၊ စွဲ၍။ အယနံ ကေတော  
 ပဝတ္ထိ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမဝါ-  
 ယော၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သမယော၊ ၏။ တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။  
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယသဂ်မေ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်း၏ အကြောင်း၏ ပေါင်းစုခြင်းသည်။  
 သတိ၊ သော်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဇန္တိ ပဝတ္ထန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခဏော၊ အခွင့်သည်။ သမယော၊ မည်၏။ တ္ထေ၊  
 ဤအရာ၌။ သင်္ခတဓမ္မော၊ သင်္ခတတရားသည်။ သမေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊  
 ကား။ သယံ၊ မိမိဟူသော အခါသည်။ ဧတိ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။  
 ဝိဂစ္ဆတိ စ၊ ကင်းလည်းကင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလော၊ သည်။  
 သမယော၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအပေါင်း၌။ အဝယဝါ၊ အစိတ်တို့သည်။  
 သမေန္တိ၊ အညီအညွတ် ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေသု၊ ထိုအစိတ်တို့၌။ သယံ၊  
 မိမိဟူသော အပေါင်းသည်။ သမေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဟော၊  
 အပေါင်းသည်။ သမယော၊ မည်၏။ တေသ္မာ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။  
 ပစ္စယန္တရသမာဂမေ၊ အကြောင်းတပါး ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။  
 ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဧတိ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ သမယော၊ မည်၏။ သညာဝသေန၊ သညာ၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပလ္လာသတော၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့်။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။  
 ဧတိ အဘိနိဝိသတိ၊ နှလုံးသွင်းတုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။

သမယော၊ မည်၏။ သမိပံ၊ အနီးသို့။ အယနံ ဥပဂမနံ၊ ကပ်ခြင်းတည်း။ သမယော၊ အနီးသို့ ကပ်ခြင်း။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းတည်း။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ သဟိတာနံ (ဝါစာနံ)၊ တကွဖြစ်သော တရားတို့၏။ သယနံ ဝိဂမော၊ ကင်းခြင်းတည်း။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သမယော၊ မည်၏။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ သဟိတာနံ သစ္စာနံ၊ တို့ကို။ အယနံ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ပဋိဝေဓော၊ သိခြင်းသည်။ သမယော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ၊ ထိုထိုအနက်၌။ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သာမညေန၊ တူသောအားဖြင့်။ အနေကတ္ထတာ၊ များသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဧကသ္မိံ အတ္ထဝိသေသေ၊ တခုသော အနက် ထူး၌။ ဝတ္ထမာနော၊ ဖြစ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဒညေပံ၊ ထိုမှတပါး သော အနက်၌လည်း။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘိန္နာ ဝိယ၊ ပြားကုန်သကဲ့သို့။ တံတံ ဝါစကာ၊ ထိုထိုအနက်ကို ဟောကုန်သော။ သမယသဒ္ဓါပိ၊ သမယသဒ္ဓါတို့ကိုလည်း။ ဘိန္နာ ဧဝါတိ၊ ပြားကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော။ အတ္ထုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။

တတ္ထ တထာတိ၊ ကား။ တေသု သုတ္တာဘိဓမ္မေသု၊ ထိုသုတ်၊ အဘိဓမ္မာတို့၌။ ဥပယောဂဘုမ္မဝစနေဟိ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်၊ သတ္တမိဝိဘတ်တို့ဖြင့်။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဝိနယေ၊ ၌။ အညထာတိ၊ ကား။ ကရဏဝစနေ၊ တတိယာဝိဘတ်ဖြင့်။ အစ္စန္တမေဝါတိ၊ ကား။ နိရန္တရမေဝ၊ မပြတ်သာလျှင်။ ဘာဝေါ နာမ၊ ဘာဝမည်သည်ကား။ ကိရိယာ၊ တည်း။ ကိရိယာယ၊ ဖြင့်။ ကိရိယန္တရူပလက္ခဏံ၊ ကိရိယာတပါးကို မှတ်ခြင်းသည်။ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏံ၊ မည်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ “စန္ဒေ၊ လသည်။ ဥဒယေ သတိ၊ တက်သည့်ရှိသော်။ ရာဇပုတ္တော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖွား၏။” ဣတိ ဝစနံ ယထာ၊ ဤသို့သော စကားကဲ့သို့တည်း။ “အဓိကရဏံ ဟိ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ သမယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာလသမ္ပဟဓဏသမဝါယဟေတုသင်္ခါတေသု၊ ကာလ။ ပ။ ဟေတု-ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ အနက်တို့၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိနယေ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကာလေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။



တေသု စ၊ ထို ငါးပါးတို့တွင်လည်း။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကာလသမ္ပဟတ္တာ၊ ကာလသမ္ပဟအနက်တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို အဘိဓမ္မာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဖဿာဒိဓမ္မာနံ၊ ဖဿစသောတရားတို့၏။ အဓိကရဏဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိတုံ၊ ညွှန်ပြခြင်းငှါ။ ယုတ္တာ၊ သင့်ကုန်၏။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခဏသမဝါယဟေတုအတ္ထာပန၊ ခဏသမဝါယ ဟေတုအနက်တို့သည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဖဿာဒိနံ၊ ဖဿအစရှိသည်တို့၏။ ဘာဝဿ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (၄၁) ဥပလက္ခဏဘာဝေန၊ မှတ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိတုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တာ၊ သင့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဝနမုခေန၊ ထင်စွာပြခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌။ အဓိကရဏဘူတေ၊ အဓိကရဏဖြစ်သော။ ယသ္မိံ၊ ကာလေ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မိံ၊ ဓမ္မသမ္ပဟေ သမယေ၊ အကြင် တရားအပေါင်း၌။ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ယေဝ ကာလေ၊ ၌သာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ ယေဝ ဓမ္မသမ္ပဟေ၊ ၌သာလျှင်။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿအစရှိသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဝေ၊ သို့။ အဓိကရဏတ္ထယောဇနာ၊ အဓိကရဏအနက်ယောဇနာခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သမယေ၊ သမယဖြစ်သော။ ယသ္မိံ၊ ခဏေ၊ အကြင်အခွင့်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မိံ၊ သမဝါယေ၊ အကြင်အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မိံ၊ ဟေတုမ္ပိ၊ အကြင် အကြောင်းသည်။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိသည်ရှိသော်။ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ယေဝ ခဏာဒိမ္ပိ၊ ထိုသမဝါယ၊ ခဏစသော သမယသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိသော်။ ဖဿာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝေန ဘာဝလက္ခဏတ္ထယောဇနာ စ၊ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏအနက် ယောဇနာခြင်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဟောတိ စေတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဝိသယေ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ဂဟဂါထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညတြာတိ၊ ကား။ သုတ္တာဘိဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဘိလာပမတ္တဘေဒေါတိ၊ ကား။ ဒေသနာဝိလာသတော၊ ဒေသနာ၊ စမ္ပယ်သော အားဖြင့်။ သဒ္ဓမ္မတ္တေနဝ၊ သဒ္ဓါမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဘေဒေါ၊ ပြား၏။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ န ဘေဒေါ၊ မပြား။

အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ သာမညေန၊ အားဖြင့်။ “ဣရိယာပထော”တိ အာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ တဗ္ဗိနိမုတ္တကမ္မဿ၊ ထိုဣရိယာပုထ်မှ လွတ်သော အမူအရာ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣရိယာယ သဗ္ဗဒ္ဓါရိကကိရိယာ

ယ၊ ခပ်သိမ်းသောဒွါရ၌ဖြစ်သော အမူအရာ၏။ ပထော ပဝတ္ထနဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနာဒယော၊ ရပ်ခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဣရိယာပထော၊ မည်၏။ သောဝ၊ ထို ဣရိယာပထသည်ပင်လျှင်။ ဝိဟာရော၊ တည်း။ ပရဟိတစိတ္တာဒိဝသပဝတ္ထိတော၊ သူတပါးစီးပွားကို ဆောင်သော စိတ်အစရှိသော အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မဘူတာ သေဌဘူတာ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒယော၊ မေတ္တာအစရှိသည်တို့သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရော နာမ၊ ၏။ တဒဝသေသ၊ ထို မေတ္တာစျာန် အစရှိသည်တို့မှ တပါးကုန်သော။ ိသဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ မဟဂ္ဂတာ၊ မဟဂ္ဂုတ်တရားတို့သည်။ နိဝရဏဝိဂမာဒိသိဒ္ဓေန၊ နိဝရဏကင်းခြင်း အစရှိသည်ကြောင့် ပြီးသော။ ဇောတနာဒိအတ္ထေန၊ ထွန်းပခြင်းအစရှိသော အနက်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော နာမ၊ မည်၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝေန၊ ဗြဟ္မဝိဟာရအဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသု၊ အသီး။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မေတ္တာဒယော၊ မေတ္တာအစရှိသည်တို့ကို။ ဣမ၊ ဤ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၌။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ အရိယာနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိဟာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ အရိယဝိဟာရော နာမ၊ ၏။

ရုက္ခာဒိမူလေယေဝ၊ သစ်ပင်စသည်တို့၏ အမြစ်၌သာလျှင်။ မူလသဒ္ဓဿ၊ ၏။ နိရုဠဘာဝံ၊ ထင်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ အပရေန၊ တပါးသော။ မူလသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေတာ၊ ၍။ “မူလမူလေ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ၊ နည်း။ “ဒုက္ခဒုက္ခ” န္တိ ယထာ။ ဒုက္ခ ဒုက္ခ-ဆိုသကဲ့သို့တည်း။ လောဘာဒိနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ဒေါသမူလာဒိစိတ္တာသာဓာရဏတ္တာ၊ ဒေါသမူ အစရှိသော စိတ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “အသာဓာရဏ-ဟေတုမ္ပိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ သိယာတိ၊ ကား။ တတ္ထ ဝေရဉ္ဇာယန္တိအာဒိပဒေသု၊ ထို ဝေရဉ္ဇာယံ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဥတယထာ၊ နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ နိဒါနကိတ္တနဿ၊ နိဒါနကို ကြားခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “ဂေါရဂါမ နိဒဿနတ္ထ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထုံပါ၌။ အဿာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။

ကိလမောဝ၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်လျှင်။ ကိလမထော၊ မည်၏။ အတ္တနော အတ္တဘာဝဿ၊ မိမိကိုယ်၏။ ကိလမထော၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။ အတ္တကိလမ-

ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၆၁

ထော၊ မိမိကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်း။ အဿ၊ ထို ပင်ပန်းခြင်းကို။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ အတ္ထကိလမတာနုယောဂေါ၊ ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း။ ဝတ္ထုအာရမ္မဏော၊ ဝတ္ထုကာမလျှင် အာရုံရှိသော။ သုခေ၊ ချမ်းသာ၌။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ တကွယှဉ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အလ္လိနာ၊ ငြိသည်ဖြစ်၍။

ယုတ္တာ၊ ယှဉ်သော။ (၄၂) ကာမတဏှာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံသဟာစရိတေ၊ ထို ကာမတဏှာ၏ တကွ ကျင်လည်ရာဖြစ်သော။ အာရမ္မဏဘူတေ၊ အာရုံ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမသုခေ၊ ကာမဂုဏ်သုခ၌။ အလ္လိနာ၊ ငြိလျက်။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမသုခလ္လိကာ၊ မည်၏။ တဏှာ၊ တဏှာကို ရ၏။ တဿ၊ ကာမသုခလ္လိကာယ၊ ထိုကာမဂုဏ်သုခ၌ ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာနှင့်။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ကာမ- သုခလ္လိကာ နုယောဂေါ၊ ကာမသုခ၌ ငြိတတ်သော တဏှာနှင့် အဖန်တလဲလဲ ယှဉ်ခြင်း။ လောကေ သံဝခုတာဝန္တိ၊ ကား။ အာမိသောပဘောဂေန၊ အာမိ- သကို သုံးဆောင်သဖြင့်။ သံဝခုတဘာဝံ၊ ကြီးပွားသော အဖြစ်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇမာ- နော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုဇနဟိတာဒိအတ္တာယေဝ၊ များစွာသော သူတို့၏ အစီးအပွားအစရှိသော အကျိုးငှါသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဟတတ္တာ သံသောတိ၊ ဟူသော။ ဣမတ္ထံ၊ ဤ အနက်ကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလို၍။ “ဒိဋ္ဌိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ “ယာယံ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်အယူသည်။ အရိယာ၊ မြတ်၏။ နိယျာနိဏာ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။ တက္ကရ- သာ၊ ထိုအယူကို ပြုတတ်သော သူအား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခ- ယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်သဖြင့်။ နိယျာတိ၊ ထွက်မြောက်၏။ တတာရူပါယ၊ ထိုသို့ သော သဘောရှိသော အယူဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော၊ အယူတူသောအမြင်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။”ဣတိ ဇေ၊ သို့။ ဝုတ္တာယ၊ ဆိုသော။ ဒိဋ္ဌိယာ စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ “ယာနိ တာနိ သီလာနိ၊ အကြင် သီလတို့ သည်။ အဇဏ္ဌာနိ၊ မကျိုးကုန်။ ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်၏။ တထာရူပေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သီလသာမညဂတော၊ သီလတူသော အဖြစ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။”ဣတိ ဇေ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ သီလာနဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။

သာမညသင်္ခါတေန<sup>၁</sup>၊ တူသည၏်၏အဖြစ်ဟူသော ပေါင်းခြင်းဖြင့်။ သင်္ခါတော သံသဋ္ဌိတော၊ ပေါင်းအပ်သော။ သမဏဂဏော၊ ရဟန်းအပေါင်းတည်း။ တေန၊ ထို ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ “ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိ သီလသာမညသင်္ခါတသင်္ခါတေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိ၊ ပါဠိသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညဘူတေန၊ အယူသီလတူသည၏်၏အဖြစ်ဟူသော။ သံဟနနေ၊ ပေါင်းခြင်းဖြင့်။ သင်္ခါတော၊ ပေါင်းအပ်သော။ သမဏဂဏော၊ ရဟန်းအပေါင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ စ။ ဝေပါဠေ၊ ဤပါဠိရှိသည်ရှိသော်။ သဒ္ဓတော၊ အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ သည်။ ယုတ္တတရော၊ အလွန်သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ မဟတော၊ များသော။ ဘိက္ခုသံသယ၊ ၏။

ဗြဟ္မံ အဏတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဗြဟ္မသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒေါ၊ ဗေဒင်ကို။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဗေဒင်သည်။ မန္တဗြဟ္မကပ္ပဝသေန၊ မန္တဗေဒင်၊ ဗြဟ္မဗေဒင်၊ ကပ္ပဗေဒင်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဣရုဝေဒါဒယော၊ ဣရုဗေဒင်အစရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဝေဒါ၊ တို့သည်။ မန္တာ၊ ကုန်၏။ တေ စ၊ ထို မန္တဗေဒင်တို့သည်လည်း။ ပဓာနာ၊ ပြဋ္ဌာန်းကုန်၏။ ဣတရေ ပန၊ ဤမှတစ်ပါး သော ဗြဟ္မ ကပ္ပတို့သည်ကား။ တန္နိဿိတာ၊ ထို မန္တဗေဒင်ကို မှီကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဓာနဿေဝ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော မန္တဗေဒင်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မန္တေ သဗျာယတိတိ၊ ကား။ ဣရုဝေဒါဒိကေ၊ ဣရုဗေဒင်အစရှိကုန်သော။ မန္တသတ္ထေ၊ မန္တဗေဒင်ကျမ်းတို့ကို။ သဗျာယတိ၊ သရဗျာယ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ စ။ ဝုတ္တဘာသိတဗ္ဗာ၊ လျှို့ဝှက်၍ ဆိုအပ်ကုန်သော ဗေဒင်တို့သည်။ မန္တာ နာမ<sup>၂</sup>၊ မည်ကုန်၏။ “ဗာဟိတပါပတ္တာ ဗြာဟ္မဏော၊ သမိတပါပတ္တာ သမဏော” တိ၊ ဟူ၍။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော၊ အတ္ထဒ္ဓယံ၊ အနက်နှစ်ခု အပေါင်းကို။ ဥဒါဟရဏဒ္ဓယေန၊ ဥဒါ ဟရုဏ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်။ ဝိဘာဝေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “ဝုတ္တံ ဟေတ” န္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ “သမိတတ္တာ ဟိ ပါပါနံ ‘သမဏော’ တိပဝုစ္စတိ” တိ၊ ဟူ သော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “သမိတပါပတ္တာ သမဏော တိပဝုစ္စတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗာဟိတပါပေါတိ ဣဒံ ပန၊ ဗာဟိတပါပေါဟူသော စကား ကို။ အညသ္မိံ ဂါထာဗန္ဓေ၊ တပါးသော ဂါထာဗန္ဓ၌။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော

၁-သာမညသင်္ခါတေန (ဆဋ္ဌ)  
၂-ဝုတ္တဘာသိတဗ္ဗာယ “မန္တာ”တိ ဝုစ္စန္တိ (ဆဋ္ဌ)



စကားတည်း။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတန္တိ၊ ကား။ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ဂုဏ်ကြောင့် ရအပ်သော။ သင်္ကဉ္စနောတိ၊ ကား။ သဒေဝိ-သော၊ အပြစ်ရှိသည်။



ဂေါတ္ထဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဂံ၊ သဒ္ဒါအသိဉာဏ်ကို။ တာယတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါတ္ထံ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဂေါသဒ္ဓေန၊ ဂေါသဒ္ဓါဖြင့်။ အဘိဓာနံ၊ သဒ္ဓါကို လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိ စ၊ အသိဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကေနစိ ပါရိဇ္ဈညေနာတိ၊ ကား။ ဉာတိပါရိဇ္ဈညာဒိကေန၊ အမျိုးပြုန်းတီးခြင်းအစရှိသော။ (၄၃) ပါရိဇ္ဈညေန၊ ပြုန်းတီးခြင်းဖြင့်။ ပရိဟာနိယာ၊ ယုတ်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တတော ပရန္တိ၊ ကား။ “ဝေရဉ္စာယ” န္တိအာဒိဝစနံ၊ ဝေရဉ္စာယံ-အစရှိသော စကားသည်။ ဣတ္ထမ္မူတချာနတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ၊ ကား။ ဣတ္ထံ ဣမံ ပကာရံ။ ဤအပြားသို့။ ဘူတော အာပန္နော၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မူတော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို ဤအပြားသို့ ရောက်သည်ကို။ အာချာနံ၊ ဟောခြင်းတည်း။ ဣတ္ထမ္မူတချာနံ၊ ခြင်း။ သောယေဝ၊ ထိုဤ အပြားသို့ ရောက်သည်ကို ဟောခြင်းသည်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အနက် တည်း။ ဣတ္ထမ္မူတချာနတ္ထော၊ အနက်။ အထ ဝါ၊ ကား။ “ဣတ္ထံ ဝေပကာရော၊ ဤသို့အပြားရှိသော။ ဘူတော ဇာတော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။” ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ကထနတ္ထော၊ ဟောခြင်းအနက်သည်။ ဣတ္ထမ္မူတချာ-နတ္ထော၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဣတ္ထမ္မူတချာန အနက်၌။ ဥပယောဂစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ “အဗ္ဗုဂ္ဂတော”တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣတ္ထမ္မူတချာနတ္ထ-ဇောတကော၊ ဣတ္ထမ္မူတချာနအနက်ကို ထွန်းပြတတ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဘိဘဝိတာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဥဂ္ဂါမနပ္ပကာရဿ၊ တက်ခြင်းအပြားကို။ ဒီပ-နတော၊ ပြသောကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထိုအဘိသဒ္ဓါနှင့်။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ “တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမ”န္တိ ဣဒံ၊ ဤစကား ကို။ သာမိအတ္ထေ၊ ၌။ သမာနေပိ၊ သော်လည်း။ ဣတ္ထမ္မူတချာန ဒီပန-တော၊ ပြသောကြောင့်။ “ဣတ္ထမ္မူတချာနတ္ထေ”တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ “တဿ ခေါ ပန ဘောတော ဂေါတမဿာ”တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယ်၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “သာဓု ဒေဝဒတ္ထော မာတရမာတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဘိသဒ္ဓယော-ဂတော၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မူတချာနေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ကို။ ကတံ

ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ခြံလည်း။ “တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အဘိ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ ဥဂ္ဂတော” တိ၊ ဟူ၍။ အဘိသဒ္ဓယောဂတော၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထမ္မ၊ တချာနေ၊ ခြံ။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဝါ၊ ချဲ့။ “သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရမဘိ” တိတ္ထေ၊ ခြံ။ “ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ မာတရမဘိ မာတရိ ဝိသယေ၊ အမိ အရာ၌။ ဝါ၊ ကား။ မာတုယာ၊ အမိအတွက်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။” ဣတိ ဧဝံ သို့။ အဓိကရဏတ္ထေ ဝါ၊ ခြံလည်းကောင်း။ သာမိအတ္ထေ ဝါ၊ ခြံလည်းကောင်း။ ဘုမ္မဝစနဿ ဝါ၊ သတ္တမိဝိဘတ်၏လည်းကောင်း။ သာမိဝစနဿ ဝါ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၏လည်းကောင်း။ ပသင်္ဂေ၊ လျှမ်းပါးခြင်း သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတ္ထမ္မ၊ တချာနတ္ထဇောတကေန၊ ဣတ္ထမ္မ၊ တချာန အနက်ကို ထွန်းပြတတ်သော။ အဘိသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ ယောဂေ၊ ယှဉ်ရာ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တ္ထေ၊ ခြံ။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ မတုဝိသယေ၊ အမိအရာ၌။ ဝါ၊ ကား။ မာတုသမ္ပန္နိ၊ အမိနှင့် စပ်သော။ သော ဝုတ္တပ္ပကာရပ္ပတ္တော၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားသို့ ရောက်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တူ။ ဣဓာပိ၊ ခြံလည်း။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ နှင့်။ သမ္ပန္နိ၊ စပ်ခြင်းရှိသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂတော အဘိ- ဘဝိတော ဥဂ္ဂမနပကာရပ္ပတ္တော၊ လွှမ်းမိုး၍ တက်သောအပြားသို့ ရောက်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ တတ္ထ၊ ထိုသာဓု ဒေဝဒတ္တော-စသော ဝါကျ၌။ ဒေဝဒတ္တဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ ဒေဝဒတ္တသဒ္ဓေါ ကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ဤတံ ခေါ ပန-စသော ဝါကျ၌။ ကိတ္တိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကိတ္တိ- သဒ္ဓေါကို၊ တတ္ထ၊ ခြံ။ “မာတရ”န္တံ ဝစနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ခြံ။ “တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမ”န္တံ ဝစနံ၊ ကို၊ တတ္ထ၊ ခြံ။ သာဓုသဒ္ဓဂ္ဂ- ဟဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ခြံ။ ဥဂ္ဂတသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ကိတ္တိဘူတော၊ ကျော်စောခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံတည်း။ ကေဝလော၊ သက်သက်သော အသံသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကိတ္တိယေဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ၊ ကိတ္တိတိ၊ ကား။ ထုတိ၊ ချီးမွမ်းခြင်းတည်း။ တဿာ၊ ထိုချီးမွမ်းခြင်းကို။ ပကာသကော၊ ပြတတ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ “ထုတိသောသော ဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၀၅

သော ဘဂဝါတိ ဝတ္ထု၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သောတိ၊ သောဟူသော ပုဒ်သည်။  
 ပသိဒ္ဓိယံ၊ ထင်ရှားသော အနက်၌။ ဝတ္ထုတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပသိဒ္ဓိဝိသယ-ဟူလို)။  
 ယော သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမတိသ ပါရမီယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော  
 ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်၍။ သဗ္ဗအရေ၊ အလုံးစုံသော အကန့်တို့ကို။  
 (ကိလေသေဟူ၍လည်း ရှိ၏)။ ဘဉ္စိတွာ၊ ချိုးဖဲ့၍။ ဒသသဟသိလောကဓာတု၊  
 တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို။ ကမ္မေန္တော၊ တုန်လှုပ်စေလျက်။ (၄၄)  
 အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊  
 သိတော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ အတိပါကဋ္ဌော၊ အလွန်  
 ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သော ဘဂဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဘဂဝါတိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ နာမကိတ္တနံ၊ အမည်ကို  
 ကြားသောပုဒ်တည်း။ ပရတော ပန၊ နောက်၌ကား။ ဘဂဝါတိ ဣဒံ၊ ဟူ  
 သောပုဒ်သည်။ ဂုဏကိတ္တနမေဝ၊ ဂုဏ်ကို ကြားကြောင်းပင်တည်း။ “ဣမိနာ  
 ၈ ဣမိနာ စာ”တိ ဧတေန၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အရဟန္တိအာဒိပဒါနံ၊ အရဟံ  
 အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ အနေကဂုဏဂဏံ၊ များစွာသော  
 ဂုဏ်အပေါင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပဝတ္တဘဝံ၊ ဖြစ်သော အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊  
 ပြ၏။

သုဝိဒ္ဓရဝိဒ္ဓရေတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွိဟိ သဒ္ဓေဟိ၊ နှစ်ပါးသော သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။  
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒူရေ၊ ဝေးရာအရပ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။  
 ဟိ၊ စွဲ။ သုဝိဒ္ဓရတာ ဧဝ၊ ကောင်းစွာဝေးသောအဖြစ်သည့်လျှင်။ ဝိဒ္ဓရတာ၊  
 ဝေးသော အဖြစ်မည်၏။ သဝါသနာနံ ကိလေသာနံ ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာတိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ပစ္စေက-  
 ဗုဒ္ဓါဒိဟိ၊ အစရှိသည့်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊  
 ပြ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါအစရှိသည်တို့အား။ ဝါသနာယ၊  
 ဝါသနာကို။ အပ္ပဟိနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဝါသနာ စ နာမ၊  
 ကား။ နိက္ကိလေသဿာပိ၊ ကိလေသာမရှိသော သူ၏လည်း။ သကလဥေ ယျာန-  
 ဝဗောဓာဒိ၊ အလုံးစုံသောဥေ ယျကို မသိခြင်းအစရှိသော။ ဒွါရတ္ထယပ္ပယောဂ-  
 ဝိဂုဏတာဟေတုဘူတော၊ ဒွါရသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ပယောဂ၏ ဂုဏ်ကင်းသော  
 အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ကိလေသနိဟိတော၊ ကိလေသာကြောင့် တည်  
 သော။ အာကာရော၊ အခြင်းအရာတည်း။ စိရနိဂဋ္ဌိတပါဒါနံ၊ ကြာမြင့်စွာ  
 ခြေချင်းဆွဲအပ်သော ခြေရှိကုန်သော သူတို့အား။ နိဂဋ္ဌမောက္ခေပိ၊ ခြေချင်း  
 လွတ်သော်လည်း။ သကုစိတတာဂမနဟေတုကော၊ ခြေခွင်၍ သွားခြင်း၏  
 အကြောင်းဖြစ်သော။ နိဂဋ္ဌနိဟိတော၊ ခြေချင်းကြောင့် တည်သော။ အာ-

ကာရော ဝိယ၊ အခြင်းအရာကဲ့သို့တည်း။ ယာယ၊ အကြင်ဝါသနာကြောင့်။ ပိလိန္ဒဝစ္ဆာဒိနံ၊ ပိလိန္ဒဝစ္ဆာဒရိယော မထေရ်တို့၏။ ဝသလဝေါဟာရာဒိ-  
ဝိဂုဏတာ၊ ငယုတ်မာဟု ခေါ်တော်မူတတ်ခြင်းအစရှိသော ဂုဏ်ကင်းသော  
အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ အယံ၊ ဤအခြင်းအရာသည်။ ဝါသနာ၊ မည်၏။  
ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ။ အာရကောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာကာရဿ၊  
အာအက္ခရာ၏။ ရဿတ္ထံ၊ ရဿအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကကာရဿ၊ ကအက္ခရာ  
၏။ ဟကာရဉ္စ၊ ဟအပြုကိုလည်းကောင်း။ ကတု၊ ပြု၍။ နိရုတ္တိနယေန၊  
နိရုတ္တိနည်းဖြင့်။ အရဟန္တံ၊ ဟူ၍။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။  
ဝေ၊ ဤအတူ၊ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည့်အားလျော်  
စွာ။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။ ယဉ္ဇေတံ  
သံသာရစက္ကံ၊ အကြင် သံသာရစက်သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော-  
စပ်အပ်၏။ ပုညာဒိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အပုညာဘိ  
သင်္ခါရ အာနုညာဘိသင်္ခါရေ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနုညာဘိသင်္ခါရတို့ကို။ သင်္ဂ-  
ဏှာတိ သင်္ဂြိုဟ်၏။ အာသဝါ ဝေ၊ အာသဝတို့သည်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊  
အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏။ ကာရဏတ္ထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ သမု-  
ဒယော၊ မည်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အာသဝသမုဒယမယေနာ”တိ၊  
ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ ဟိ၊ စွ။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဝိပါကကဋ္ဌတ္တာရူပပုဗ္ဗေဒေါ၊ ဝိပါကံ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အပြား  
ရှိသော။ တိဘဝေါ ဝေ၊ ဘဝသုံးပါးသည်သာလျှင်။ ရထော၊ ရထားတည်း။  
တသ္မိံ တိဘဝရထေ၊ ထိုဘဝသုံးပါးဟူသော ရထား၌။ သံသာရစက္ကန္တိ၊ ကား။  
ယထာဝုတ္တကိလေသကမ္မဝိပါကသမုဒယော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော  
ကိလေသာ၊ ကံ၊ ဝိပါကတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။—

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။

အဗ္ဗောဓိန္နံ ဝတ္တမာနံ၊ သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။  
ဝုတ္တော၊ သော။ သံသာရောဝ၊ သည်သည်သာလျှင်။ ပရိဗ္ဗမနတော၊ လည်တတ်  
သောကြောင့်။ စက္ကံ ဝိယ၊ စက်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ကံ၊ မည်၏။  
တဿ စက္ကဿ၊ ထိုစက်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အရာ၊ အကန်တို့ကို။  
ဟတာ၊ ချိုးဖျက်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ သမ္မန္ဓော၊ ဤသို့စပ်လေ။ အနေနာတိ၊  
ကား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗောဓိတိ၊ ကား။ ဉာဏံ၊ တည်း။ (၄၅)ဧတ္ထ၊  
ဤအရပ်၌။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ မဏ္ဍံ ပသန္တံ၊ ကြည်စွာ။ ဇာတိ၊ ။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိမဏ္ဍော၊ မည်၏။ ဣဒမ္မကမ္မယကရံ ဉာဏဖရသန္တံ၊ ဟူ၍။  
အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ တံ၊ ထိုမဂ္ဂဉာဏ်သည်။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဖြတ်





အပ်သော၊ အဘိသင်္ခါရသင်္ခါတံ၊ အဘိသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။  
 ပရိဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကမ္မက္ခယကရဝိသေသန-  
 ဝိသိဋ္ဌံ၊ ကမ္မက္ခယကရဟူ၍ ဝိသေသနဖြင့် အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံသို့။ ကတိပယဂေဟိ၊ နှစ်ပါးသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သံသာရစက္ကံ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ တဒဝသေသဂေဟိ၊ ထို နှစ်ပါးသုံးပါးသောအင်္ဂါတို့မှ ကြွင်း  
 သောအင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော။ ဖလဘူတနာမရူပဓမ္မဟိ၊ အကျိုးဖြစ်သော နာမ်ရုပ်  
 တရားတို့ဖြင့်။ တိဘဝရထဉ္စ၊ ဘဝသုံးပါးတည်းဟူသောရထားကိုလည်းကောင်း။  
 တသ္မိံ ရထေ၊ ထိုဘဝရထား၌။ ယောဇိတသံသာရစက္ကာရာနံ၊ တပ်အပ်သော  
 သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို။ ဟနနပ္ပကာရဉ္စ၊ ချိုးဖျက်သော အခြင်းအရာကို  
 လည်းကောင်း။ ဒဿေတု၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ ကုန်သော။  
 ဒွါဒေသဟိ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂေဟိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့ဖြင့်။  
 ရထဝိရဟိတဓမ္မဝ၊ ရထား ကင်းသည့်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကေဝလံ၊  
 သက်သက်သော။ သံသာရစက္ကံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထို စက်၏။  
 အရဿာတနပ္ပကာရဘေဒဉ္စ၊ အကန့်ကို ဖျက်ဆီးသော အပြားအထူးကိုလည်း  
 ကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အထ ဝါ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အနမတဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ အနု အနု၊ အဖန်  
 တလဲလဲ။ အမတဂ္ဂံ၊ မသိအပ်သော အစရှိသည်တည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။  
 အနုဂစ္ဆန္တေဟိပိ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်သော ဉာဏ်တို့ဖြင့်လည်း။ အဝိညာတ  
 ကောဋ္ဌိကံ၊ မသိအပ်သော အစွန်းရှိသည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
 “အဝိဇ္ဇာမူလကတ္တာ ဇရာမရဏပရိယောသာနတ္တာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကား  
 ကို။ သင်္ခါရာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသန္တံ၊ ဆယ်ပါးသောအင်္ဂါတို့၏။  
 အရဘာဝေန၊ အကန့်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကေတ္တံ၊ တပေါင်းတည်း၏ အဖြစ်သို့။  
 သမာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ တေသံ၊ ထို သင်္ခါရ  
 အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီး အသီး။ အဝိဇ္ဇာမူလကတာ စ၊ အဝိဇ္ဇာ  
 လျှင် မူလရှိသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဇရာမရဏပရိယောသာနတာ စ၊  
 ဇရာမရဏလျှင် အဆုံးရှိသောအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဌ်ယံ၊ ၌။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ အဝုတ္တတ္တာ၊  
 မဟောအပ်သောကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တေသမ္ပိ၊ ထို သင်္ခါရအစရှိ  
 သည်တို့၏လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာမူလ-

ကတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် မူလရှိသော အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ လက္ခဏဘူတခဏိကဇရာမရဏဝသေန၊ လက္ခဏာဖြစ်၍ဖြစ်သော ခဏိကဇရာမရဏ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တပုရိယောသာနတဉ္စ၊ ထို ဇရာမရဏလျှင် အဆိုးရှိသောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤ။ အဝိဇ္ဇာ- မူလကတ္တာ ဇရာမရဏပရိယောသာနတ္တာ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရအစရှိသော တရားတို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီး အသီး။ အရတာဝေါ၊ အကန့်အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗာကာရံ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာရှိသော။ သံသာရ စက္ကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣမဿ သံသာရစက္ကဿ၊ ၏။ အရာနံ၊ အကန့်တို့ကို။ ဆေဒေါ၊ ဖြတ်ခြင်းသည်။ ဘဂဝတော၊ အား။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ တဿ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏဿ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်၏။ (ပဝတ္တိ၌ စပ်)။ “ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ” ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘဝစက္ကာဝယ- ဝေသု၊ ဘဝစက်၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ပစ္စယပစ္စယပုန္နတာ ပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယပုန်၏ အဖြစ်ကို သိမ်း ဆည်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပရတော၊ မူ။ တဿ အတ္တဿ၊ ကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ သော။ “ဝေမယံ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု” တိ အာဒိကေန၊ အစရှိသော။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိသဟိတေန၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါဠိနှင့် တကွသော။ ပါဠေန၊ ဖြင့်။ သရူပတော၊ သရုပ် အားဖြင့်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်၏။ တေသုယေဝ အဝိဇ္ဇာဒိသု၊ ထို အဝိဇ္ဇာအစရှိတို့၌သာလျှင်။ စတုသင်္ခေပါဒိဝသေန၊ လေးပါး သော သင်္ခေပအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိဝိဘာဂဉ္စ၊ ဖြစ်သည်ကို ဝေဖန် ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ တတော ပရံ၊ ထိုမှ နောက်၌။ “ဣတိ ဘဂဝါ” တိအာဒိပါဠေန၊ ဣတိ ဘဂဝါ-စသောပါဠိဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တေန ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုးထွင်းအပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ “ဣမိနာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန” တိအာဒိနာ၊ အစ ရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သံသာရစက္ကာရာနံ၊

ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၀၉

သံသရာစက်အကန်တို့ကို။ ဝိဒ္ဓိသိတဘာဝံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “တတ္ထ ဒုက္ခာဒိသု အညဏံ အဝိဇ္ဇာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ဌ။ တိဏ္ဍံ အာယတနာနန္တိ၊ ကား။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုသောတမနာယတနာနံ၊ တို့၏။ “တိဏ္ဍံ ဖဿာဒိန” န္တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ ရူပတဏှာဒိဝသေန၊ ရူပတဏှာအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆ တဏှာကာယာဝေ၊ ခြောက်ပါးသော တဏှာကာယတို့ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။

☞ (၄၆)။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ကာမသုဂတိသု၊ တို့၌။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ တထေဝါတိ၊ ကား။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဝေ၊ ကာမုပါဒါနံ-ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ရူပဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တိ၊ ရူပဗြဟ္မာ ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ တေဘူမကမ္မဓိသယဿ၊ တေဘူမကတရားလျှင် အာရုံရှိသော။ သဗ္ဗဿာပိ၊ သော။ ရာဂဿ၊ ဧ။ ကိလေသကာမဘာဝတော၊ ကိလေသကာမဖြစ်သောကြောင့်။ ဘဝရာဂေါပိ၊ သည်လည်း။ ကာမုပါဒါနမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကာမုပါဒါနပစ္စယာယေဝ မေတ္တံ ဘာဝေတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ သေသုပါဒါနမူလိကာသုပိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနသီလဗ္ဗတုပါဒါနအတ္တဝါဒုပါဒါနမူလိကာသုပိ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံလျှင် မူလရှိကုန်သော။ ယောဇနာသုပိ၊ ယောဇနာခြင်းတို့၌လည်း။ တတြ ဝစနေ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာနယော၊ ယောဇနာနည်းတည်း။- ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော သူသည်။ “ပရ လောကော၊ တမလွန်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အတ္တာ၊ အတ္တဘောသည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိံ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ မကောင်းမှုကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အပရော၊ တပါးသော သူသည်။ “အသုကသ္မိံ ဘဝေ၊ ဤမည်သော ဘဝ၌။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိံ၊ အယူကို။ ဂဟေတုာ၊ ၍။ ကာမရူပါရူပဘဝုပပတ္တိယာ၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပတို့၌ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ တံ တံ-ကုသလံ၊ ထို ထို ကုသိုလ်ကို။ ကရောတိ၊ ဧ။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနမူလိကာ၊ သော။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တဝါဒုပါဒါန မူလိကာ၊ သော။ ယောဇနာ စ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။ အပရော၊ တပါးသော သူသည်။ “သီလေန၊ ဂေါသီလဖြင့်။ သုဒ္ဓိံ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝတေန၊ ဂေါဝတဖြင့်။ သိဒ္ဓိံ၊ စင်ကြယ်၏။”

ဣတိ၊ သိ။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ မစင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ “သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ” တိ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းဟု။ ပရာမသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်။ သိလဗ္ဗတု-  
ပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဣတိ-  
အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗဘဝေသု၊ ခပ်သိမ်းသောဘုံတို့၌။ သိလဗ္ဗတု-  
ပါဒါနမူလိကာ၊ သော။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ သံသာရစက္ကံရာနံ၊ သံသရာစက် အကန့်တို့ကို။ သာတန-  
သမတ္တဿ၊ ဖြတ်ခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော။ ယဿ ဓမ္မဋ္ဌိတိညာဏဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ-  
ဒိပစ္စယပရိဂ္ဂဟာ ကာရံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသော  
အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ကာမဘဝေ အဝိဇ္ဇာ ကာမဘဝေ သင်္ခါ-  
ရာနံ ပစ္စယော ဟောတိ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ  
အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ကို။  
ဒဿိတော၊ ၏။ တမေဝ ဉာဏံ၊ ကိုသာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။  
ပဝတ္တိအာကာရေန၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ပဋိသမ္ဘိဒါ  
မဂ္ဂပါဠိံ၊ ပါဠိကို။ အာနေတုာ၊ ဆောင်၍။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အစွမ်း  
ဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ သည်။ “ဝေမယ” န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ  
ဋ္ဌိကာယံ ပန၊ ၌ကား။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) “ဣဒါနိ၊ ၌။ သံသာရစက္ကံ၊ ကို။ ဒဿေန္တေန၊  
ပြသဖြင့်။ ကာမဘဝေ အဝိဇ္ဇာ ကာမဘဝေ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဟောတိတိ-  
အာဒိနာ။ အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ယူာယံ ပစ္စယဘာ-  
ဝေါ စ၊ အကြင် ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခါရာဒိနံ၊ တို့၏။ ယူာယံ  
ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ တမေဝ၊ ထို  
ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိံ၊ ကို။ အာနေတုာ၊  
ဆောင်၍။ နိဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဝေမယ” န္တိအာဒိ၊  
ကို။ အာဟ၊ ၏။” ဣတိ၊ သိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာရတ္ထဒိပနိယာ၊ အမည်ရှိသော။  
ဝိနယဋ္ဌိကာယပိ၊ ဝိနည်းဋ္ဌိကာ ၌လည်း။ အယမေဝ ပါဌော၊ ဤပါဌ်ကိုသာ  
လျှင်။ လိခိတော၊ ရေးသား အပ်၏။ စ၊ အတ္တနောဝါဒကို ပြဦးအံ့။ တတ္ထ၊  
ထိုအဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ “ကာမဘဝေစ အဝိဇ္ဇာ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။  
အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်  
ကို။ သံသာရစက္ကံ၊ ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြသော ဆရာသည်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်  
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်  
ကို။ အဝိဇ္ဇာ နာဘိ၊ မူလတ္တာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌သာ  
လျှင်။ ဒဿိတ္တတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးသောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။  
စက္ကရူပတော ပယောဂတ္တေန၊ စက်နှင့်တူသည်ကို ယှဉ်သောအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပသ-



ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၁၁

ဟရာဘာဝါ စ၊ အနီးသို့ ဆောင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။  
 “အပိစ၊ တနည်းကား”။ တမေဝ ပစ္စယပစ္စယပုပ္ဖဘာဝံ နိဂမနဝသေန  
 ဒဿေန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလေတိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်၌။  
 ပစ္စယပစ္စယပုပ္ဖဘာဝေါ၊ ကို။ နိဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဓာနတ္ထေန၊ ပြဋ္ဌာန်း  
 သောအဖြစ်ဖြင့်။ န စ ဒဿိတော၊ ပြလည်းမပြအပ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်  
 သော်ကား။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝသပဝတ္တံ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသော  
 အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော။ (၄၇) ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။  
 ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာကာရဿ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသော အခြင်း အရာ၏။  
 နိဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ -၏။ တထာ ဟံ၊ ထို့ ကြောင့်သာ  
 လျှင်။ “ဝေမယံ အဝိဇ္ဇာ။ပ။ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏမေဝ၊ ကို  
 သာလျှင်။ ပဓာနတ္ထေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသောအဖြစ်ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ၏။ “အဝိဇ္ဇာ ဟေတု  
 ‘သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ’တိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားကိုကား။ “ပစ္စယ  
 ပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော  
 ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာကာရပရိဒီပနတ္တံ၊ အကြောင်း  
 ကို သိမ်းဆည်းသော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှါ။ ဝိသယတ္ထေန၊ အာရုံ၏  
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဓာနတ္ထေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသော အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊  
 မဆိုအပ်။

အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ“ဝေမယံ”အစရှိသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊  
 တည်း။-ဝေန္တိ၊ ကား။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီး  
 သောနည်းဖြင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်း  
 တည်း။ သင်္ခါရာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တေန ဟေတုနာ၊ ထို အကြောင်း  
 ကြောင့်။ သမုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဥဘောပေတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပရပရိကပ္ပိတပကတိဣဿရာဒိ ဝိယ၊ သူတပါးတို့  
 ကြံအပ်သော ပကတိဣဿရအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အဟေတုကာ၊ အကြောင်း  
 မရှိသည်။ နိစ္စာ ဓူဝါ၊ အမြဲတည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊  
 စင်စစ်သော်ကား။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစန-  
 တော၊ ဟောခြင်းကြောင့်။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ သဟေတုကာ၊ အကြောင်း  
 ရှိ၏။ သင်္ခါရာ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ အနိစ္စာယေဝ၊ မမြဲသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဧတေ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ၊  
 တို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာယေဝ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်  
 ကတည်း။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ  
 နေ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ယာ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်။

အတ္တိ၊ ဧ၊ တံ၊ ထိပညာသည်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိသင်္ခါတေ၊ တည်ကြောင်း ဟူသော။ ကံရဏေ၊ ဌ။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ပဝတ္တတ္ထာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဓမ္မဌိတိဉာဏံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဝိဘာဝနဝသေနဝ၊ အာရုံကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာဒိဘာဝေါ၊ ပစ္စည်းသည်အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပဓာနတ္ထေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသောအဖြစ်ဖြင့်။ န ဝုတ္တော၊ အပ်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဉာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်၊ ပဓာနတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဿ ဉာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာကာရဒဿနတ္ထမေဝ၊ အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းသော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာပိ၊ အောက်၌လည်း။ “ကာမဘဝ အဝိဇ္ဇာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သော။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာဒိဘာဝေါ၊ ကို။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပသံဟတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဘဝစက္ကဒဿနတ္တံ၊ ဘဝစက်ကို ပြခြင်းငှာ။ န ဥပသံဟတော၊ အပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ၍။ အတ္တနော၊ မတိ၊ ငါ၏အလိုတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၌။ အဒိဋ္ဌေသု၊ မမြင်အပ်ကုန်သော်။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝေါပိ၊ အကြောင်းအဖြစ်ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌံ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏနိဒ္ဒေသေ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသောဉာဏ်ကို ညွှန်းရာ၌။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတေန နယေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ “သင်္ခါရာ ဟေတု၊ ဝိညာဏံ ဟေတုသမုပ္ပန္န”န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ဇာတိပရိယောသာနာနိ၊ ဇာတိအဆုံးရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။

ဝေ၊ သို့။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဌိတိဉာဏဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ တဿ၊ ထိုဉာဏ်၏။ တေသု ပစ္စယေသု၊ ထို အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့၌။ အညေဟိပိ အာကာရေဟိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်လည်း။ (၄၈) ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ “တတ္ထာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။



တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသု၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့  
 တွင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဟေတုသာ-  
 မညေန စ၊ အကြောင်းချင်း တူသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဖလသာမညေန စ၊  
 အကျိုးချင်း တူသဖြင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိပ္ပန္နိ၊ ချိုးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ သခေပေါ၊ မည်၏။ သင်္ဂဟော ကောဋ္ဌာသော ရာသိ၊ အစု  
 တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သော ပန၊ ထိုအလွှာသည်။ ဇာတိ  
 တော၊ ဇာတ်အားဖြင့်။ ဒုဝိဇောပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိလျှင်းမူလည်း။ ကာလ  
 ဘေဒဝသေန၊ ကာလပြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဇော၊ လေးပါးအပြား  
 ရှိသည်။ ဇာတော၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလမည်၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ အနုဝတ္ထတိ၊ လိုက်၏။ ကိလေသကမ္မသာမညတော စ၊ တဏှာစသည်  
 တို့နှင့် ကိလေသကံ၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့်လည်းကောင်း။ တဒဝိနာ-  
 ဘာဝတော စ၊ ထို တဏှာစသည်တို့နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သောကြောင့် လည်း  
 ကောင်း။ တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝတို့ကို။ ဂဟိတာ၊  
 ယူအပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဒိ၊ အစရှိသည်သည်။ ကိလေသဝဋ္ဋမ္ဘိ၊ ကိလေသဝဋ်  
 ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိပါကဓမ္မတာသရိက္ခိတဝယ၊ အကျိုးပေးခြင်း သတော  
 တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကမ္မဝဋ္ဋမေဝ၊ ကမ္မဝဋ်သာလျှင်  
 တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊  
 ၏။ “ဝိပါကာ ဓမ္မာ”တိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ ကမ္မဇအရူ-  
 ပက္ခန္ဓာနမေဝ၊ ကမ္မကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတို့၏သာလျှင်။ ဝိပါကသဒ္ဓ  
 ဝစနိယတ္ထေပိ၊ ဝိပါကသဒ္ဓါ ဟောအပ်သော အဖြစ်သည်။ နိယတေပိ၊  
 မြဲသော်လည်း။ နာမရူပါဒိပဒေသု၊ နာမရူပံ-စသော ပုဒ်တို့၌။ ရူပမိဿမ္ဘိ၊  
 ရုပ်နှင့် ရောသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဖလပဉ္စကံ၊ အကျိုးငါးပါး အပေါင်း  
 ကို။ အရူပပဓာနတာယ စ၊ နာမ်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း  
 ကောင်း။ တဗ္ဗဟုလတာယ စ၊ ထို နာမ်များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း  
 ကောင်း။ “ဝိပါကဝဋ္ဋ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပါကပ္ပဓာနံ၊ ဝိပါက  
 ပြဋ္ဌာန်းသော။ ဝဋ္ဋံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပါကဗဟုလံ၊ ဝိပါက များ  
 သော။ ဝဋ္ဋံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။  
 ဝိပါကသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ကမ္မဇပရိယာယော၊ ကမ္မဇပရိယာယ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊  
 ၏။ ဇာတိဇရာမရဏပဒေသေနာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထဓမ္မဝိနိမုတ္တံ၊ ပရမတ္ထတရား  
 မှ လွတ်သော။ ဇာတိဇရာမရဏံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ တဒပဒေသေန၊ ထိုဇာတိစသည်ကို ညွှန်သဖြင့်။ တံကထနေနံ၊ ထိုကို

ဆိုသဖြင့်။ တံမုခေန၊ ထိုကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အာကိရိ-  
ယန္တိ ပကာသီယန္တိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။  
အဝိဇ္ဇာဒိသရူပ၊ အစရှိသော သရုပ်ကို ရ၏။ တတော ပစ္စယာကာရတော၊  
ထိုပစ္စည်းအဆက် အားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧကော သန္နိတိ၊ ကား။  
အဝိဇ္ဇေဒပ္ပဝတ္တိဟေတုဘူတော၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။  
ဟေတုဖလသန္တိ၊ အကြောင်းအကျိုး စပ်ခြင်းတည်း။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်  
စပ်ခြင်းကား။ ဖလဟေတုသန္တိ၊ အကျိုးအကြောင်းစပ်ခြင်းတည်း။ တတိယော၊  
သုံးခုမြောက် စပ်ခြင်းကား။ ဟေတုဖလသန္တိ၊ အကြောင်းအကျိုးစပ်ခြင်းတည်း။  
ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာဒိသံ၊ တို့၌။ အနေကေဟိ ပကာ-  
ရေဟိ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။  
ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေဟိ စ၊ ထိုဆိုအပ်ကုန်ပြီးလည်းဖြစ်ကုန်သော။  
အဝုတ္တေဟိ စ၊ ဆိုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊  
ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ကို။  
ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝံ၊ ထိုးထွင်းအပ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တဿ ဉာဏဿ၊  
၏။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏသဒ္ဓပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တတဉ္စ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိသဒ္ဓါ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းနိမိတ်  
အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိနယေန၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိနည်းဖြင့်။  
ဒဿေတံ၊ ဌာ။ ဥပသံဟာရဝသေန၊ အနီးသို့ ဆောင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ “ဣတိ  
ဘဂဝါ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဣတိတိ၊ ကား။  
ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို သုံးသပ်ကြောင်းတည်း။  
တေန၊ ကြောင့်။ “စတုသင်္ခေပ” န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရ-  
တောတိ၊ ကား။ “ကာမဘဝေ စ အဝိဇ္ဇာ ကာမဘဝေ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော  
ဟောတိ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တေဟိ၊  
ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝုတ္တေဟိ စ၊ မဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်  
သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂါဒိသု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းအစရှိသည်တို့၌။ အာဂ-  
တေဟိ၊ လာကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။  
ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ယေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။  
ဧဝံ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။  
ဇာနနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပဇာနနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပဋိ-  
ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်းတတ်သော အနက်ကြောင့်။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင် အကန်ကို ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ  
ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏံ၊ ကို။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာကာရဘေဒေဟိ၊ အကြောင်းကို သိမ်း



ဆည်းသော အခြင်းအရာ အပြားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ပပဉ္စတော၊  
 အကျယ်အားဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ဧ။ တသ္မိံ အရသာတေ၊ ထို အကန်ကို  
 ဖျက်ဆီးခြင်း၌။ တေဿ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ်၏။ ဥပယောဂိတံ၊ ယှဉ်ခြင်း  
 ရှိသော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “ဣဒိနာ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏေနာ” တိ  
 အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ထိုစကား၌။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏေန၊  
 ဖြင့်။ အရေ၊ အကန်တို့ကို။ ဟနိ၊ ဖြတ်ပြီ။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ဤသို့ စပ်  
 လေ။ ကလံ ဟနိ၊ အသို့ဖြတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာကြောင့်။  
 “တေ ဓမ္မေ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ အဝိဇ္ဇာဒိကေ၊ အစရှိကုန်

သော။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ (၄၉)။ မဟာဝဇီရဉာဏာဝတ္ထေန၊ မဟာ  
 ဝရဇိန်ဉာဏ် အခိုက်အတန့်ရှိကုန်သော။ တေန ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏေန၊ ဖြင့်။ ယထာ  
 ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း။ ဥတု၊ ရှိ။ ဗလဝဝိပဿနာဝတ္ထေန၊ အားကြီး  
 သော ဝိပဿနာ အခိုက်အတန့်ရှိသော။ တေန၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ်ဖြင့်။  
 နိဗ္ဗန္တန္တော၊ ငြီးငွေ့လျက်။ အရိယာမဂ္ဂါဝတ္ထေန၊ အရိယာမဂ် အခိုက်အတန့်  
 ရှိသော။ တေန၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ်ဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းလျက်။  
 ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်လျက်။ အရေ၊ အကန်တို့ကို။ ဟနိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ ဣတိ  
 ယောဇနာ၊ ဤသို့ ယှဉ်အပ်၏။ ဟိ၊ စ။ အရိယမဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊ အရိယာ မဂ်  
 ဉာဏ်ကိုလည်း။ ကိစ္စတော၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ သမုဒယသစ္စာဒိဗောဓတော၊  
 သမုဒယသစ္စာအစရှိသည်ကိုသိခြင်းကြောင့်။ “ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

ဧကေကံ ဓမ္မက္ခန္ဓံ၊ တခုတခုသော ဓမ္မက္ခန္ဓာကို။ ဧကေကဝိဟာရေန၊  
 တကျောင်း တကျောင်းဖြင့်။ ပူဇေမိတိ၊ ပူဇော်အံ့ဟူ၍။ ဓမ္မက္ခန္ဓံ၊ ကို။  
 အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိဟာရကရဏပူဇာ၊  
 ကျောင်းဆောက်၍ ပူဇော်ခြင်းသည်။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ ပေမေနော၊ ချစ်  
 သဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတ္တံ၊ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သဓာတု-  
 ကာဒိဓေတိယပဋိမဏ္ဍိတတ္တာ စ၊ ဓာတ်တော်စသည်ရှိသော ဓေတီဖြင့် တန်  
 ဆာဆင်အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘဂဝတော၊ အားသာလျှင်။  
 ပူဇာ၊ ပူဇော်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဘဂဝန္တံ  
 ဥဒ္ဓိဿာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ကိလေသာရိန သော မုနိတိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ နိဂ္ဂဟိတလောပေါ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေ၏။ ကိလေသာရိနံ၊  
 ကိလေသာရန်တို့ကို။ ဟတတ္တာ၊ သတ်ပြီးသောကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 အနက်။ ပစ္စယာဒိန စာရဟောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ နိဂ္ဂဟိ-  
 တလောပေါ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သံသဒ္ဓေါ၊ သံသဒ္ဓါသည်။ သယန္တိ အတ္ထေ၊ သယံဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သမ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပရနေယျော၊ သူတပါးတို့ မသိစေအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝိသယဝိသေသဿ၊ အထူးကို။ အဂဟိတတ္တာ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဟိ၊ စွ။ ပဒေသဂ္ဂဟဏေ၊ အစိတ်ကို ယူခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ ယူအပ်သော အနက်၏။ နိပ္ပဒေသတာဝ၊ အကြွင်းမဲ့အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ယထာ၊ နည်း။ ဒိက္ခိတော၊ ဦးပြည်းရဟန်းသည်။ န ဒဒါတိ၊ မပေး။ ဣတိ ဝစနံ ယထာ၊ ဤစကားကဲ့သို့တည်း။ ဝေဉ္ဇ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အတ္ထဝိသေသနာပေက္ခာ၊ အနက်ထူးကို မငဲ့သည် ဖြစ်၍။ ကတ္တရိယေဝ၊ ကတ္တား၌သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓသိဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ၊ ကံကို ဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စွ။ “သမ္မာ သမံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကံ ဝေ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သဒ္ဓတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ ဣဒမ္ပန၊ ဟူသော စကားကိုကား။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ အဝိသယာ၊ ဖြစ်ရာအာရုံမရှိသော။ ဗုဇ္ဈနကိရိယာ၊ သိခြင်းကိရိယာသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ အဘိညေယျေတိ၊ ကား။ လက္ခဏာဒိတော စ၊ လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အနိစ္စာဒိတော စ၊ အနိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဘိဝိသိဇ္ဇေန၊ ထူးသော။ လောကိယလောကုတ္တရဉာဏေန၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရဉာဏ်ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗေ၊ သိအပ်ကုန်သော။ စတုသစ္စဓမ္မေ၊ လေးပါးသော သစ္စာတရားတို့ကို။ ပရိညေယျေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဟာတဗ္ဗေတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ ပန၊ ဤသစ္စိကာတဗ္ဗ၌။ သောပါဒိသေသာဒိကံ၊ သဉ္ဇပါဒိသေသ အစရှိသော။ ပရိယာယသိဒ္ဓံ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ပြီးသော။ ဘေဒံ၊ အပြားကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ငဲ့၍။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဓေသော၊ ဗဟုဝစံဖြင့် ညွှန်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။

အဘိညေယျန္တိ ဂါထာယံ၊ အဘိညေယျံ-စသော ဂါထာ၌။ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်၊ ပွားစေအပ်ကုန်သော။ ဟေတုဓမ္မာနံ၊ အကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော။ သမုဒယမဂ္ဂသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏေနေဝ၊ ယူသဖြင့်

သာလျှင်။ တပ္ပလာနံ၊ ထို သမုဒယ၊မဂ္ဂ၏ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စ  
 နိရောဓသစ္စာနမ္ပိ၊ ထို့၏လည်း။ သိဒ္ဓိတော၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ ပရိညာတဗ္ဗဉ္စ၊  
 ပိုင်းခြားထိုက်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီ။ သစ္စိ-  
 ကာတဗ္ဗဉ္စ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ သစ္စိကတံ၊  
 မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။  
 သင်္ဂဟိတမေဝ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။  
 တေန၊ ကြောင့်။ “တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ စတ္တာရိပိ သစ္စာနံ၊ ထိုကိုလည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ သိအပ်  
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ ဥေယျံ၊  
 သိအပ်သော တရားကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဘိညာသိံ၊  
 သိပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ဝိစိတ္တဝိသယပတ္ထနာကာရပုဂ္ဂတ္တိယာ၊ ဆန်းကြယ်သော အာရုံကို တောင့်  
 တသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဒုက္ခဝိစိတ္တ-  
 တာယ၊ ဒုက္ခ ဆန်းကြယ်သော အဖြစ်၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော  
 အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မူလကာရဏဘာဝေနာ” တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ၏။ ဥဘိန္နန္တိ၊ ကား။ စက္ခုဿ၊ ၏လည်းကောင်း။ တံသမုဒယဿ စ၊  
 ထိုစက္ခုဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၏လည်းကောင်း။ အပ္ပဝတ္တိတံ၊ ကား။ အပ္ပဝတ္တိ-  
 နိမိတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ အဘာဝမတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်းမျှသည်။ န၊  
 မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထို မဖြစ်ခြင်းမျှ၏။ (၅၀) အဝတ္ထုတ္တာ၊  
 ပရမတ္ထ မဟုတ်သောကြောင့်။ သပ္ပစ္စယတ္တာဒိအနေက ဒေါသပ္ပသင်္ဂတော၊  
 သစ္စာသုံးပါးအစရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော များသောအဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါး  
 ခြင်းကြောင့်တည်း။ နိရောဓပုဇာနနာတိ၊ ကား။ သစ္စိကိရိယာဘိသမယ-  
 ဝသေန၊ မျက်မှောက်ပြု၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓဿ၊ ကို။ ပဋိ-  
 ဝိဇ္ဇနကာ၊ သိတတ်သော။ ဧကေကပဗုဒ္ဓါရေနာတိ၊ ကား။ “စက္ခု စက္ခု-  
 သမုဒယော” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဧကေကကောဠာသနိဒ္ဓါရဏေနာပိ၊  
 တပါး တပါးသော အစုကို ထုတ်သဖြင့်လည်း။ ဒုက္ခသစ္စာဒိသာမညတော  
 ဝေ၊ ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသော သာမညဖြင့်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အဓိပ္ပာ-  
 ယော၊ တည်း။ တဏှာယပိ၊ ၏လည်း။ သင်္ခါရဒုက္ခပရိယာပနူတာယ၊  
 သင်္ခါရဒုက္ခ၌ အကျိုးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိညေယျတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍  
 သိအပ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စာဘာဝံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏ အဖြစ်ကို။ ဒေယေတုံ၊

ငှါ။ “ဆတဏှာကာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊  
 အကြင် အတ္တဘော၌။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကိုယ်  
 အဖြစ်ကို။ မူလကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမုဋ္ဌာပိကာ၊  
 ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးသော။ တဏှာ၊ သည်။  
 သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏။ ကသိဏာနိတိ၊  
 ကား။ ကသိဏာရမ္မဏာနိ၊ ကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဈာနာနိ၊  
 တို့တည်း။ ဒုတ္တိံ သာကာရာတိ၊ ကား။ ကေသာဒယော၊ ဆံစသည်တို့လည်း  
 ကောင်း။ တဒါရမ္မဏဈာနာနိ စ၊ ထို ဆံအစရှိသည်သာလျှင် အာရုံရှိသောဈာန်  
 တို့လည်းကောင်း။ နဝ ဘဝါတိ၊ ကား။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကာမဘဝ  
 အစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးတို့လည်းကောင်း။ အသညီဘဝါဒယော၊  
 အစရှိကုန်သော။ တယော၊ တို့လည်းကောင်း။ ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော၊  
 ကုန်သော။ တယော၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝဘဝါ၊ ကိုးပါး  
 သော ဘဝတို့တည်း။ စတ္တာရိ ဈာနာနိတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဝိသေသံ၊  
 အာရုံ အထူးကို။ အနပေက္ခိတော၊ မငဲ့မူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။  
 စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဝိပါက ကိရိယာနမ္ပိ၊  
 ဝိပါကကိရိယာ တို့ကိုလည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော  
 ပုဒ်တို့၌။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤသစ္စာကို ထုတ်ရာ  
 ၌လည်း။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥပနိဿယဘူတာ၊ ဥပနိဿယဖြစ်၍၊  
 တဏှာ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊  
 ၏။ ကိရိယာနံ ပန၊ တို့ကိုကား။ တဿ အတ္တဘာဝဿ၊ ထိုအတ္တဘော၏။  
 ကာရဏဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ တဏှာ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ဖြစ်စေ  
 တတ်၏။ အနုလောမတောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။  
 ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ တံသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမ-  
 တဏှာ၊ ရှေးဘဝ၌ တဏှာသည်။ ဝါ၊ ကား။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ သမု-  
 ဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သင်္ခါရာဒိသု ပန၊  
 တို့၌ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယောဝ၊ အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ သမုဒယသစ္စ-  
 ဘာဝေန၊ ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။

ဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ ဝိဒိတံ၊ သိခြင်းကို။  
 ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ သမ္ပန္နတ္တာတိ၊ ကား။ သမန္နာ-



ဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသောကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပုဏ္ဏတ္တာ၊ ပြည့်သောကြောင့်။  
 တတြာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗုဇ္ဈသုတ္တေ၊ ဌ။ မနောမယိဒ္ဓိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
 “ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဣမမ္မာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်။ သရီရဗုဒ္ဓရတော၊ ကိုယ်တွင်းမှ။ ဈာနမနေန၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊  
 ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ မနောမယိဒ္ဓိ နာမ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုဉာဏ်သည်။  
 အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဈာနသမ္ပယုတ္တာ၊ ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော။  
 ပညာယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ နာမ၊ သူတော်ကောင်း  
 တရား ခုနစ်ပါးတို့ မည်သည်ကား။ သဒ္ဓါ စ၊ လည်းကောင်း။ ဟိရီ၊  
 ဩတ္တပ္ပံ၊ ဗာဟုသစ္စံ၊ ဝီရိယံ၊ သတိ၊ ပညာ စ၊ လည်းကောင်းတည်း။ ဂစ္ဆတိ  
 အမတံ ဒိသန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခနိတ္တရဏတ္ထိကေဟိ၊ ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်လို  
 သော သူတို့သည်။ ဒဠဗ္ဗတော၊ ရှုအပ်သောကြောင့်။ ဒိသံ၊ ဒိသမည်  
 သော။ အမတံ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣမိနာ စ၊  
 ဤ ဂစ္ဆတိ အမတံ ဒိသံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ စရဏာနံ၊ စရဏတို့၏။  
 သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတ အရိယမဂ္ဂဘာဝတော၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်  
 သော အရိယာမဂ်ဖြစ်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိ  
 သော သူတို့သည်။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတံ၊ အလိုရှိ  
 အပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ အဿာ ဝိဇ္ဇာ-  
 စရဏသမ္ပဒါယ၊ ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏။ သာဝကာဒိအသာ-  
 ဇာရဏတံ၊ သာဝကအစရှိသည်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊  
 ဌာ။ “တတ္ထ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ” တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။  
 အာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာဝသေန၊ အာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗညုတ၊  
 အဖြစ်သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ စရဏဓမ္မဘူတေသု၊ ကုန်သော။ (၅၁) ဈာ  
 နေသု၊ တို့၌။ အန္တောဂဓာယ၊ အကျိုးဝင်သော။ မဟာကရုဏာသမ-  
 ပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဟာကရုဏိကတ၊ ကရုဏာကြီးသော အဖြစ်  
 သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝိဇ္ဇာပမဟာကရုဏိကတ” န္တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာ တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ တန္တိ၊ တံဟူသည်  
 ကား။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှတည်း။ အညောပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်သော။  
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိယော-  
 ဇေတိ ယထာ၊ ယှဉ်စေသကဲ့သို့။ အယမ္ပိ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။  
 နိယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တေနာတိ၊ ကား။  
 အနတ္တပရိဝဇ္ဇနအတ္တနိယောဇနေန၊ အကျိုးမဲ့ ကိုကြည်ခြင်း၊ အကျိုး၌ ယှဉ်စေ  
 ခြင်းဖြင့်။ အတ္တန္တပါဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပရန္တပ-



ဥတယန္တပါ၊ သူတပါးကို ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်၊ နှစ်ဦးလုံးကို ပူပန်စေ  
တတ်သော အကျင့်ရှိသော သူတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ အသဇ္ဇမာနော  
ဘဝေသု အပစ္စာဂစ္ဆန္တောတိ၊ ကား။ ပဟိနာနံ၊ ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၏။  
ပုနာနုပုတ္တိတော၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ န ဥပဂစ္ဆန္တော၊  
မကပ်။

တတြာတိ၊ ကား။ ယုတ္တဝါစာဘာသနေ၊ သင့်သော စကားကို ဆိုရာ၌။  
တေံ၊ ဤ တတြ-ပုဒ်သည်။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊  
သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ အဘူတန္တိ၊ ကား။ အဘူတတ္တံ၊ မဟုတ်သော  
အနက်ကို။ အတစ္ဆန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုအဘူတ၏သာလျှင်။  
ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစ်တည်း။ အနတ္တသံဟိတန္တိ၊ ကား။ ပိသုဏာဒိဒေါသသံယုတ္တံ၊  
ပိသုဏ စသောအပြစ်နှင့် ယှဉ်သောစကားကို။ သမ္မာဂဒတ္တာတိ၊ ကား။  
သုန္နရဝစနတ္တာ၊ ကောင်းသောစကားရှိသောကြောင့်။ ဂဒနံ၊ ဆိုခြင်း။ ဂဒေါ၊  
ဆိုခြင်း။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အဿ ဘဂဝတော၊  
အား။ သုန္နရော၊ ကောင်းသော။ ဂဒေါ၊ ဆိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ “သုဂဒေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊  
ဖြင့်။ ဒကာရဿ၊ ၏။ တကာရံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ သုဝတောတိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသဘာဝတော၊ ဒုက္ခသဘောအားဖြင့်။  
လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ ခန္ဓာစသော လောကကို။ ယထာဝုတ္တံ၊ ဆို  
အပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ အတ္တံ၊ ကို။ သုတ္တတော၊ ပါဠိအားဖြင့်။  
ဒဿေတု၊ ငှါ။ (ထည့်)။ “ယတ္ထာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊  
ထိုပါဌ်၌။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ လောကန္တသင်္ခါတေ၊ လောကအဆုံးဟု ဆိုအပ်  
သော။ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။  
ဩကာသလောကေ၊ ၌။ ကာယဂမနေ၊ ကိုယ်သွားခြင်းဖြင့်။ ဉာတဗ္ဗံ၊ ၏  
ဟူ၍။ ပတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ရောက်အပ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ န ဝဒါမိ၊ မဟော။  
ဣတိ အဟံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဣဒဉ္စ၊ ဤသုတ်ကိုလည်း။ ရောဟိတ-  
ဒေဝပုတ္တေန၊ ရောဟိတနတ်သားသည်။ ကာယဂတိဝသေန၊ ကိုယ်သွားခြင်း  
အစွမ်းဖြင့်။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တဂမနဿ၊ အဆုံးသို့ ရောက်ခြင်းကို။  
ပုစ္ဆိတတ္တာ၊ မေးလျှောက်အပ်သော ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပတော လောက-  
ဿန္တန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ ခန္ဓာ အစရှိသော လောကကို။  
သန္နာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တေ၊ သင်အား။ ပဒသာ၊ ခြေဖြင့်။ သြဏာသလောကပရိဗ္ဗမနေန၊ သြ  
 ကာသလောကကို လှည့်လည်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပရိ-  
 မိတဋ္ဌာနေ ဝေ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော အရပ်၌သာလျှင်။ ဉာဏဂမနေန၊ ဉာဏ်  
 သွားခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တာနံ၊ သွားကုန်သော သူတို့အား။ တံ၊ ထိုလောက  
 အဆုံးကို။ ဒဿေမိတိ၊ ပြအံ့ဟူ၍။ ဒဿေန္နော၊ ရှိ။ “အပိစာ”တိ အာဒိံ၊  
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဗျာမမတ္ထေ ကဋ္ဌေဝရေတိ၊ ကား။  
 သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ တေန၊ ထိုကဋ္ဌေဝရဟူသော ပါ၌ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ကို။  
 ဒဿေတိ၊ ၏။ သသညမ္ပိတိ၊ ဟူသော ပါ၌ဖြင့်။ သညာသိသေန၊ သညာကို  
 ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။ တယော  
 ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သမနကေတိ၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊  
 ၏။ လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ အစရှိသော လောကကို။ ဒုက္ခံ၊ ကို။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ လောကနိရောဓန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနေန၊ ဖြင့်။  
 လောကဿ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈနံ၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာန မေဝ၊ သာ  
 လျှင်တည်း။ ဟိ၊ စ။ အဒေသမ္ပိ၊ ဒေသမဟုတ်သော်လည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။  
 ယေသံ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့၏။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဥပစာရတော၊ ဥပစာအားဖြင့်။ တန္တိဿိတံ ဝိယ၊ ထိုခန္ဓာတို့ကို မှီသကဲ့သို့။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဗျာမမတ္ထေ ကဋ္ဌေဝရေ လောကနိရော-  
 ဓမ္ပိ ပညာပေမိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်၌ကဲ့သို့နည်း။  
 “စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ ။ပ။ နိရုဇ္ဈတိ”တိ အာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသည်တို့၌  
 ကဲ့သို့တည်း။ ကုဒါစနန္တိ၊ ကား။ ကဒါစိပိ၊ တရံတဆစ်မျှလည်း။ အပ္ပတုာတိ၊  
 ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အနဓိဂန္ဓာ၊ မသိမူ၍။ တသ္မာတိ၊  
 ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလောကအဆုံးသို့။ ဂမနေန၊ သွား  
 ခြင်းဖြင့်။ ပတ္တု၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ ဟဝေတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာ။ (၅)  
 ဝါ၊ ကား။ ဧကံသတ္ထေ၊ စင်စစ်ဟူသော အနက်၌ ဖြစ်၏။ လောကဝိဒူတိ၊  
 ကား။ သဘာဝါဒိတော၊ သဘောအစရှိသည်ဖြင့်။ ခန္ဓာဒိဇာနနတော၊ ခန္ဓာ  
 အစရှိသည်ကို သိတတ်သော။ စတုသစ္စဓမ္မာနံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို။  
 အဘိသမိတတ္တာ၊ သိအပ်ပြီးသောကြောင့်။ သမိတာဝိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။  
 သမိတကိလေသော၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 အနက်။ အပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာသိသတိ န  
 ပတ္ထေတိ၊ မတောင့်တ။



ဧဝံ၊ သို့။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ရှိ။  
 ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ တံ၊ ထို လောကကို။ ဒဿေတံ၊ ငါ။  
 “အပိစ တယော လောကာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။  
 ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ၊ ဣန္ဒြေနှင့် စပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမူဟသန္တာနဘူတော၊  
 အပေါင်း၊ သန္တာန်ဖြစ်သော လောကသည်။ သတ္တလောကော၊ မည်၏။  
 ဟိ၊ စ။ သော ခန္ဓသမူဟော၊ ထို ခန္ဓာအပေါင်းကို။ ရူပါဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာ  
 အစရှိသည်တို့၌။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ အလွန်ကပ်ငြိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 “သတ္တော” တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ ခန္ဓသမူဟော၊ ဌ။ ကမ္မကိလေသာ  
 စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ တဗ္ဗိပါကာ စ၊ ထို ကမ္မကိလေသာ၏ အကျိုးတို့ကို  
 လည်းကောင်း။ လောကိယန္တိ၊ ရှုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “လောကော”  
 တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ၊ ဣန္ဒြေနှင့် မစပ်  
 ကုန်သော။ ဥတုဇရူပါနံ၊ ဥတုဇရုပ်တို့၏။ သမူဟသန္တာနဘူတော၊ အပေါင်း၊  
 သန္တာန်ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ ဩကာသလောကော၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ သော၊  
 ထိုဥတုဇရုပ် အပေါင်းကို။ သတ္တသင်္ခါရာနံ၊ သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏။ အာဓာ-  
 ရတော၊ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်။ “ဩကာသော” တိ စ၊ ဟူ၍လည်း  
 ကောင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤရုပ်အပေါင်း၌။ အာဓေယျဘူတာ၊ တည်တတ်သည် ဖြစ်၍  
 ဖြစ်သော။ တဿာ စ၊ ကြောက်ခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ထာဝရာ စ၊ ပြကတေတည့်သော သင်္ခါရတို့ကိုလည်းကောင်း။  
 လောကိယန္တိ၊ ရှုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “လောကော” တိ စ၊ ဟူ၍  
 လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယာနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါ၊ ဣန္ဒြေနှင့် စပ်သည် ဣန္ဒြေနှင့်  
 မစပ်သည် ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။  
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သင်္ခတဋ္ဌေန စ၊  
 ပြုပြင်အပ်သော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ လုဇ္ဈနပလုဇ္ဈနဋ္ဌေန စ၊ အဖန်  
 တလဲလဲ ပျက်စီးတတ်သော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပျက်တတ်  
 သော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ “သင်္ခါရလောကော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊  
 ၏။ အတ္ထုနော၊ မိမိ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို ရ၏။ တေန၊ ထို  
 အကြောင်းကြောင့်။ တိဋ္ဌနသီလာ၊ တည်လေ့ရှိကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်၍။ ယာဝ  
 ဘဂံ၊ ဘင်တိုင်အောင်။ ပဝတ္တနသီလာ၊ တည်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ သင်္ခတဓမ္မော၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခတ



တရားကို ရ၏။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဣမိနာပိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ဝေနေယျာ-  
နုရူပတော၊ ဝေနေယျအား လျော်စွာ။ ဒေသနာယ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနုတ္တာ၊  
ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သောကြောင့်။ သင်္ခါရာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်  
ကုန်၏။

ယာဝတာ စန္ဒိမသ္မုရိယာ ပရိဟရန္တိတိ၊ ကား။ ယတ္ထကေ ဌာနေ၊ အကြင်  
မျှလောက်သော အရပ်၌။ စန္ဒိမသ္မုရိယာ၊ လ၊ နေတို့သည်။ ပရိဝတ္တန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊  
လှည့်လည်ကုန်၏။ ဝိရောစမာနာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုလ၊ နေတို့၏။ ဝိရော-  
စနဟေတု ဩဘာသနဟေတု၊ တောက်ပခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုမ္ပိ၊  
ဟိတ်အနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်တည်း။ ဒိသာ၊ ဘန္တိတံ၊ ကား။  
သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်။ ယာဝတာ၊  
အကြင်မျှလောက်။ ဝိဂတန္ဓကာရာ၊ ကင်းသော အမှိုက်တိုက်ရှိသည့်ဖြစ်၍။  
ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒိသာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
ဥပယောဂဗဟုဝစနံ၊ ဒုတိယာဗဟုဝစိဝိဘတ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
(ဝိရောစနာ) ဝိရောစမာနာ၊ တောက်ပစေကုန်သော။ စန္ဒိမသ္မုရိယာ၊ တို့သည်။  
ယတ္ထကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဒိသာ၊ တို့ကို။ ဘန္တိ ဩဘာသေန္တိ၊  
ထွန်းလင်းကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တာဝ သဟဿဓာ လော  
ကောတိ၊ ကား။ တတ္ထကေန ပမာဏေန၊ ထိုမျှသော ပမာဏဖြင့်။ သဟဿပု-  
ကာရော၊ အထောင်အပြားရှိသော။ ဩကာသလောကော၊ သည်။ သဟဿ  
စက္ကဝါဠာနိ၊ စကြဝဠာတထောင်တို့သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတ္ထာတိ၊  
ကား။ သဟဿစက္ကဝါဠေ ဌံ၊ ဝသောတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိသင်္ခါတော၊ တန်ခိုး  
ဟူသော။ ဝသော သတ္တိံ၊ အစွမ်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

တမ္ပိတိ၊ ကား။ တိဝိဓမ္ပိ လောကံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော လောကကို။  
အဿာတိ၊ ကား။ အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သင်္ခါရလောကောပိ၊ ကိုလည်း။  
သဗ္ဗဿာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ  
သဗ္ဗန္ဓော၊ ဤကား အစပ်။ ဧကော လောကောတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်  
၌။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခတာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခတတရားတို့  
၏။ ယှာယံ ပစ္စယာယတ္ထဝတ္တိတာ၊ သည်။ သာမညေန၊ အားဖြင့်။ ဧကဝိဓော၊  
တပါးအဖို့ရှိသော။ သင်္ခါရလောကော၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော  
ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ သဗ္ဗတ္တာပိ စ၊ ခပ်သိမ်း  
သော ပုဒ်တို့၌လည်း။ လောကီယဓမ္မာဝ၊ လောကီတရားတို့ကိုသာလျှင်။

လောကောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ လောကုတ္တရာနံ၊  
 တို့၏။ ပရိညေယျတ္တာ ဘာဝါ၊ ပရိညေယျအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။  
 ဥပါဒါနာနံ၊ ဥပါဒါနံတို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။  
 ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဥပါဒါနကုန္ဓာ၊ ဥပါဒါန၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့။  
 သတ္တံ (၅၃) ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ၊ ဟူ၍။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်း  
 အရာအားဖြင့်။ သမ္ပပုန္ဓာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဇာယေဝ၊ သတ္တဝါတို့ကိုသာလျှင်။  
 ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ နာနတ္ထကာယာ နာနတ္ထသညိနော၊ တို့လည်းကောင်း။ ပ။  
 ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာယော၊ ကုန်သော။ အာရပ္ပံ၊ စ၊  
 တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဝိဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော။  
 ပဇာယေဝ၊ သတ္တဝါတို့သည်သာလျှင်။ “ဝိညာဏံ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထာ” တိ၊ ဟူသော  
 ဝစနတ္ထကြောင့်။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနာနတ္ထ-  
 ကာယအစရှိသည်တို့တွင်။ ဧတေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။  
 နာနတ္ထံ၊ ထူးသော အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနတ္ထသညိနော၊  
 မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနာနတ္ထသညိ၌။ သညာသိသေန၊ သညာကို ခေါင်းတပ်  
 သဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ ကို၊ ဂဟိတံ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်  
 တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထို ခုနစ်ပါးတို့တွင်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့  
 သည်လည်းကောင်း။ ဆ ကာမာဝစရဒေဝါ စ၊ ခြောက်ထပ်သော ကာမာ  
 ဝစရနတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ နာနတ္ထကာယာ နာနတ္ထသညိနော၊ မည်ကုန်၏။  
 ဟိ၊ စ။ ဧတေသံ၊ ထိုနတ်လူတို့အား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသဒိသ-  
 တာယ၊ မတူသည်အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာကာယာ၊ ထူးသော ကိုယ်ရှိကုန်၏။  
 ပဋိသန္ဓိသညာ စ၊ သည်လည်း။ နဝဝိဓတာယ၊ ကိုးပါး အပြားရှိသည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာ၊ ထူးကုန်၏။ တိသု ပဌမဇ္ဈာနဘူမိသု၊ ပဌမဇ္ဈာန်  
 သုံးဘုံတို့၌။ ပြဟ္မကာယိကာ စ၊ ပြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ စတုသု  
 အပါယေသု၊ အပါယ်လေးဘုံတို့၌။ သတ္တာ စ၊ သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း။  
 နာနတ္ထကာယာ ကေတ္တသညိနော နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ စ။ ဧတေသု၊  
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ တိဏ္ဏမိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပြဟ္မပရိသဇ္ဇာဒိနံ၊  
 အစရှိသည်တို့၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသဒိသံ၊  
 မတူ။ ပဋိသန္ဓိသညာ ပန၊ သည်ကား။ ပဌမဇ္ဈာနဝိပါကဝသေန၊ ပဌမ  
 ဇ္ဈာန် ဝိပါက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကောဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။ အပါယိကာ-  
 နမိ၊ အပါယ်ဘုံ သတ္တဝါတို့အားလည်း။ တထာ၊ ထို အတူတည်း။ သဗ္ဗေသံ၊  
 အလုံးစုံကုန်သော။ ဧတေသံ ပန၊ ထိုအပါယ်သတ္တဝါတို့အားကား။ အကု-

သလဝိပါကာ ဟေတုကာဝ။ အကုသလဝိပါက် အဟိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။  
 ပဋိသန္ဓိသညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိကာ၊ ဒုတိယဈာန်  
 တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပရိတ္တာဘအပ္ပမာဏာဘအဘဿရာ ပန၊ တို့သည်  
 ကား။ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္ထသည်နော နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ စ။  
 သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့အား။ တယော၊ သည်။  
 ဧကပ္ပမာဏော၊ တူသောပမာဏရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပဋိသန္ဓိသညာ ပန၊  
 သည်ကား။ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာန ဝိပါကဝသေန၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက် တတိယ  
 ဈာန်ဝိပါက်အစွမ်းဖြင့်။ နာနာ၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတိယဇ္ဈာန  
 ဘူမိယံ၊ ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တာသုဘာဒယော၊ ပရိတ္တာသုဘာ  
 အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ စတုဇ္ဈာနဘူမိယံ၊ ၌။ အသညသတ္တဝဇ္ဇိတာ၊  
 အသညသတ်ကိုကြည့်၍။ ဝေဟမ္ဘလာ ပဉ္စသုဒ္ဓဝါယာ၊ ဝေဟပို့လ် သုဒ္ဓါဝါသ  
 ငါးဘုံတို့သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝသု ဘူမိသု၊ တို့၌။ သတ္တာ၊  
 သတ္တဝါတို့သည်။ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသည်နော နာမ၊ မည်ကုန်သည်။  
 သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော တို့တို့၌။ အဘာနာနတ္ထေန ပန၊ အရောင်ထူးသော  
 အဖြစ်ဖြင့်ကား။ ကာယနာနတ္ထံ၊ ကိုယ်ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ န ဂယုတိ၊  
 မယူအပ်။ သဏ္ဌာနနာနတ္ထေနဝ၊ သဏ္ဌာန်ထူးသောအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဂယုတိ၊  
 ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ အသညသတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏာဘာ-  
 ဝေန၊ ဝိညာဉ်မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသင်္ချံ၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ အရေ  
 အတွက်သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ ပန၊ သည်  
 ကား။ သညာယ၊ ဧ။ သုခုမတ္တံ ယထာ၊ သိမ်မွေ့သော အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဝိညာဏ  
 သာပိ၊ ၏လည်း။ သုခုမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သောကြောင့်။ နေဝဝိညာဏံ နာဝိညာဏံ၊  
 ဝိညာဉ်ရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဗျတ္တ  
 ဝိညာဏကိစ္စဝန္တေသု၊ တင်သော ဝိညာဉ်၏ ကိစ္စရှိကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊  
 တို့၌။ န ဂယုတိ၊ မယူအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ အာကာ-  
 သာနဉ္စာယတနာဒိနိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန အစရှိကုန်သော။ တီဏိယေဝ၊  
 သုံးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုသုံးပါးသော  
 အရူပတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဣမာ၊ ဤ ဧကတ္တကာယ ဧကတ္တသည် အစ  
 ရှိသည်တို့ကို။ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌ လောကဓမ္မာတိ၊ ကား။ လာဘော၊ လာဘ်ရခြင်း။ အလာဘော၊  
 လာဘ်မရခြင်း။ ယသော၊ ကျော်စောခြင်း။ အယသော၊ မကျော်စောခြင်း။  
 နိန္ဒာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ ပသံသာ၊ ချိုးမွမ်းခြင်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်း။ ဒုက္ခံ၊  
 ဆင်းရဲခြင်း။ ဣမေ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ လောကဿ၊ ၏။ သဘာဝတ္တာ၊

သဘောဖြစ်သောကြောင့်။ လောကဓမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလောကဓံ၌။ လာဘအလာဘာဒိပစ္စယာ၊ လာဘ၊ အလာဘ စသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အနုရောဓဝိရောဓာဝံ၊ သာယာခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းတို့ကိုသာလျှင်။ လာဘာဒိသဒ္ဓေဟိ၊ လာဘအစရှိသော သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ နဝ သတ္တာဝါသာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တသတ္တ(၅၄)ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော ဧဝံ၊ ဆိုအပ်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ကိုသာလျှင်။ အသညသတ္တစတုတ္တာရူပေဟိ၊ အသညသတ်၊ စတုတ္ထအရူပတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက။ “နဝ သတ္တာဝါသာ”တိ၊ ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသာတို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တာဝါသာ၊ မည်ကုန်၏။ သတ္တနိကာယာ၊ သတ္တဝါတို့နေရာ ရ၏။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ တထာ ပဝတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ပဇာ ဧဝံ၊ သတ္တဝါတို့ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ခါရလောကဘာဝေန၊ သင်္ခါရလောကအဖြစ်ဖြင့်။ ဂယန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဒသာယတနာနိတိ၊ ကား။ ဓမ္မာယတနမနာယတနဝဇ္ဇိတာနိ၊ ဓမ္မာယတန၊ မနာယတနသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။

ဧတ္ထ၊ ဤသင်္ခါရလောကကို ပြရာ၌။ တီသု ဘဝေသု၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌။ အဿာဒဒဿနဝသေန၊ သာယာခြင်းကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာဝံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ လောကဘာဝေန၊ လောက၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ ပစ္စယဒဿနဝသေန၊ အကြောင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရော အာဟာရာဝံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အတ္တဂ္ဂါဟနိမိတ္တဒဿနဝသေန၊ အတ္တဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်းအကြောင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနေဝ အာယတနာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနခြောက်ပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ထူလသညီဘဝဒဿနဝသေန၊ ရုန့်ရင်းသော သညာရှိသော ဘဝကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိယောဝံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အနုရောဓဝိရောဓဒဿနဝသေန၊ သာယာခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌလောကဓမ္မာဝံ၊ ရှစ်ပါးသော လောကဓံတို့ကိုသာလျှင်။ ထူလာယတနဒဿနဝသေန၊ ရုန့်ရင်းသော အာယတနကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒသာယတနာနေဝံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ လောကဘာဝေန၊ လောကအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပြအပ်သော ဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟဏေနော၊ ယူ



သဖြင့်လျှင်။ တန္တိဿယတပုဋိဗဒ္ဓါ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုဝေဒနာအစရှိသည်ကို မှီကုန်၊ ထိုဝေဒနာအစရှိသည်နှင့် စပ်ကုန်၊ ထိုဝေဒနာအစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန် သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေဘူမက၊ တေဘူမက ဖြစ်ကုန်သော။ နာမရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ကုန် သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သေသေဟိ၊ ကုန်သော။ ကေဝိဓာဒိ- ကောဌာသေဟိ၊ ကေဝိဓစသော ကောဌာသတို့ဖြင့်။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အား ဖြင့်သာလျှင်။ တေ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အာသယံ ဇာနာတိတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဧတ္ထ၊ ဤတရား၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ သေတိ၊ ကိန်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသယော၊ မည်၏။ အညသ္မိံ ဝိသယေ၊ တပါးသောအရာ၌။ ပဝတ္တိတောပိ၊ ဖြစ်၍လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ သရသေန၊ မိမိသဘော အားဖြင့်။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတည်ရာ တရားသည်။ ဝဇ္ဇာသယော၊ ဝဋ်နှင့် ယှဉ်သော တည်ရာလည်းကောင်း။ ဝိဝဇ္ဇာသယော၊ ဝဋ်ကင်းသောတည်ရာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝဇ္ဇာသယော၊ သည်။ သဿတုဇ္ဈေဒဒိ- ဌဝသေန၊ သဿတဒိဌ၊ ဥဇ္ဈေဒ ဒိဌအစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိဝဇ္ဇာသယော ပန၊ သည်ကား။ ဝိပဿနာသင်္ခါတာ၊ ဝိပဿနာဟူသော။ အနုလောမိကာ ခန္တိ၊ အနုလောမိကခန္တိလည်းကောင်း။ မဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ မဂ် ဟူသော။ ယထာဘူတဉာဏံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ “သဿတုဇ္ဈေဒ- ဒိဌံ စ ပ။ သဒ္ဓိတ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သဿတုဇ္ဈေဒဒိဌံ စ၊ သဿတ၊ ဥဇ္ဈေဒဒိဌသည် လည်းကောင်း။ ခန္တိစေဝါနုလောမိကံ၊ အနုလောမိကခန္တိသည်လည်းကောင်း။ ယံ ယထာဘူတဉာဏံ၊ အကြင် ယထာဘူတဉာဏ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေ၊ ဤလေးပါးကို။ အာသယသဒ္ဓိတံ၊ အာသယဟု ဆိုအပ်၏။

ဒုဝိဓမ္မိ၊ သော။ ဧတံ အာသယံ၊ ကို။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အပ္ပဝတ္တိက္ခ- ဏေယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲဓဏ မဟုတ်သည်၌ပင်လျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အနုသယန္တိ၊ ကား။ ကာမရာဂါနုသယာဒိဝသေန၊ ကာမရာဂါနုသယ-အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း ဖြင့်။ သတ္တဝိဓံ၊ ခုနှစ်ပါးအပြားရှိသော။ အနုသယံ၊ ကို။ စရိတန္တိ၊ ကား။

“သုစရိတဒုစရိတံ၊ သုစရိက် ဒုစရိက်ကို။” ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊ ကား။ စရိတန္တိ၊ ကား။ စရိယာ၊ စရိက်တို့တည်း။ တေ၊ ထို စရိက်တို့သည်။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိကုန်သော။ ဆ မူလစရိယာ၊ ခြောက် ပါးသော မူလစရိက်တို့တည်း။ သံသဂ္ဂသန္တိပါတဝသေန၊ ရောယှက်စုဝေး ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဝိဓာ၊ များသော အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓိမုတ္တိန္တိ၊ ကား။ အဇ္ဈာသယဓာတု၊ အလိုသဘောတည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရာသို့။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ အဘိရုစိဝသေန၊ လွန်သော အလို၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိန္ဒတာ၊ ညွတ်သော အဖြစ်တည်း။ သာ၊ ထိုအဓိမုတ္တိသည်။ ဟိနာဓိမုတ္တိ၊ ယုတ်သည်သို့ ညွတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပဏီတာဓိမုတ္တိ၊ မြတ် သည်သို့ ညွတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ ယာယ၊ အကြင် အဓိမုတ္တိဖြင့်။ ဒုဿိလာဒိကေ၊ ဒုဿိလ အစရှိကုန်သော။ (၅၅) ဟိနာဓိမုတ္တိကေ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ သာ၊ ထိုအဓိမုတ္တိသည်။ ဟိနာဓိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ယာယ၊ အကြင် အဓိမုတ္တိဖြင့်။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကေ၊ မြတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ သာ အဓိမုတ္တိ၊ သည်။ ပဏီတာဓိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ဒုဝိဓေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ တံ အဓိမုတ္တိ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဧတေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ အပ္ပံ၊ နည်းသော။ ရာဂါဒိရဇံ၊ ရာဂအစရှိ သော မြူသည်။ အတ္တိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အနုဿဒရာဂါဒိဒေါသာ၊ ရာဂအစရှိသော အပြစ်မထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကိုရ၏။ ဥဿဒရာဂါဒိဒေါသာ၊ ထူပြောသော ရာဂအစရှိသော အပြစ်ရှိ သောသူတို့သည်။ မဟာရဇက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဥပနိဿယဘူတေဟိ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ တိက္ခေဟိ၊ ထက်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဣန္ဒြိယေဟိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်။ ‘သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသော သူတို့သည်။ တိက္ခိန္ဒြိယာ၊ မည် ကုန်၏။ မုဒုကေဟိ စ၊ နုသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသော သူတို့သည်။ မုဒိန္ဒြိယာ စ၊ မည်ကုန်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ် ကုန်သော။ သုန္ဒရေဟိ စ၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အသုန္ဒရေဟိ စ၊ မကောင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာသယာဒိဟိ၊ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသော သူတို့ကို။ သွာကာရာ စ၊ ကောင်းသော အခြင်း အရာရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒွါကာရာ စ၊ မကောင်းသော အခြင်းအရာ ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သမ္မတ္တနိယမံ၊ ကောင်းသော

ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၂၉

သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မြဲသော မင်္ဂကို။ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ သုကရာ၊  
 လွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုဝိညာပယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိပရိတာ၊ ထိုမှ  
 ပြန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဝိညာပယာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂဗလပဋိဝေဓာယ၊  
 မင်္ဂဖိုလ်ကို သိခြင်းငှာ။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နာ၊ အထောက်အပံ့နှင့် ပြည့်စုံသော  
 သူတို့သည်။ ဘဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိပရိတာ၊ ထိုမှပြန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။  
 အဘဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တသန္တာနဂတဓမ္မဝိသေသဇာနနေနေဝိ၊  
 သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ရှိသော တရားအထူးကို သိသဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တ-  
 လောကောပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပြီ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မဝိနိ-  
 မုတ္တဿ၊ တရားမှ လွတ်သော။ သတ္တဿ၊ ၏ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်  
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဧကံ စက္ကဝါဠေပ။ ယောဇနာနိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဟောတီတိ၊  
 ဟူ၍။ သေသော၊ ပါဌ်ကြွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိက္ခေပတော၊ အဝန်း  
 အားဖြင့်။ ပမာဏံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သေသော၊ ပါဌ်ကြွင်း  
 ထည့်အပ်၏။ စက္ကဝါဠဿ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းသည်။  
 ဆတ္တိသသတသဟဿာနိ၊ သုံးသန်း ခြောက်သိန်းတို့သည် လည်းကောင်း။  
 ။ပ။ သတာနိ စ၊ သုံးရာငါးဆယ် တို့သည် လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊  
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ စက္ကဝါဠေ  
 ဌံ၊ ဒွေ သတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းကုန်သော။ စတ္တာရိ နဟုတာနိ စ၊  
 လေးသောင်းလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိ ယောဇနာနိ၊ အကြင် ယူဇနာ  
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဧတ္တကံ ဧတ္တကပ္ပမာဏံ၊ ဤပမာဏမျှလောက်။  
 ဗဟလတ္ထေန၊ ထူသောအဖြစ်ဖြင့်။ အယံ ဝသုန္ဓရာ၊ ဤမြေကို။ သင်္ခါတာ၊  
 ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို  
 ဂါယာဌံ၊ ဧတ္တကန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ ကိရိယာဝိသေသနံ၊ ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊  
 ၏။ သန္ဓာရကံ၊ ခံသော။ ဇလံ၊ ရေသည်။ ဧတ္တကံ ဧတ္တကပ္ပမာဏံ၊ ဤမျှ  
 အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ စက္ကဝါဠေ ဌံ၊ အဇ္ဈော-  
 ဂါဠုဂ္ဂတာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈောဂဠာ စ၊ စူးဝင်သည်လည်း ဖြစ်သော။  
 ဥဂ္ဂတာ စ၊ တက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဗြဟ္မာတိ၊ ကား။ မဟန္တာ၊  
 ကြီးသော။ ယောဇနာနံ သတာနုစော၊ ဟိမဝါ ပဉ္စာတိ၊ ကား။ ယော  
 ဇနာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာတို့တိုင်တိုင်။ ဥစော ဥဗ္ဗေဓော၊  
 မြင့်၏။ တိပဉ္စယောဇနက္ခန္ဓပရိက္ခေပါတိ၊ ကား။ ပန္နရသယောဇနပ္ပမာ-  
 ဏက္ခန္ဓပရိကာဟာ၊ တဆယ့်ငါးယူဇနာ ပင်စည်လုံးပတ် ရှိ၏။ နဂဝုယာတိ၊

ကား။ ရုက္ခာဘိဓာနာ၊ သစ်ပင်အမည်ဖြစ်သော။ ဇမ္ဗု၊ သပြေပင်သည်။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ သမန္တတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗ-  
 ဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့ဖြင့်။ အာယာမတော စ၊ အလျားအား  
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ အနံအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ-  
 ယောဇနဝိတ္ထာရာ၊ ယူဇနာတရာကျယ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယဿာ-  
 နုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် သပြေပင်၏။ မဟန္တတာကပ္ပဋ္ဌာ-  
 ယိတာဒိပ္ပကာရေန၊ ကြီးသော အဖြစ် တကမ္ဘာတည်သည်၏ အဖြစ် စသည်  
 အပြားရှိသော။ ပဘာဝေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတာ တံ သဗ္ဗံ၊  
 လောကဓာတုမယံ ဌိတောတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သော။  
 တံ သဗ္ဗမ္ပံ၊ ထိုအလုံးစုံကိုလည်း။ ပရိက္ခိပိတာ၊ ဝန်းရံ၍။ စက္ကဝါဠသိ-  
 လုစ္စယော၊ စက္ကဝါဠာတောင်သည်။ ဌိတော၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။  
 ကော၊ တခုသော။ လောကဓာတု နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
 မကာရော၊ မအက္ခရာကို။ ပဒသန္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ အထ-  
 ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ လောကဓာတု၊ ကို။ ပရိက္ခိပိတာ၊  
 ၍။ အယံ စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

☞ (၅၆) တတ္ထာတိ၊ ကား။ တဿံ လောကဓာတုယံ၊ ၌။ တာဝတိံ-  
 သဘဝနန္တိ၊ ကား။ တိဒသပုရံ၊ တာဝတိံသာမြို့တည်း။ အသုရဘဝနန္တိ၊  
 ကား။ အသုရပုရံ၊ အသုရပြည်တည်း။ အဝိစိမဟာနိရယော စ၊ အဝိစိ  
 ငရဲကြီးသည်လည်း။ တထာ၊ တူ။ ဒသသဟဿယောဇနာ၊ ယူဇနာတသောင်း  
 ရှိ၏။ သော ပန၊ ထိုငရဲကြီးသည်ကား။ စတုန္တံ လောဟဘိတ္တိနံ၊ သံဖြင့်  
 ပြီးသောနံရံလေးဘက်တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ယောဇနသတာယာမ-  
 ဝိတ္ထာရောပိ၊ ယူဇနာတရာ အလျား၊ အနံရှိသော်လည်း။ သမန္တာ၊ ထက်  
 ဝန်းကျင်မှ။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဥဿဒနိရယေဟိ၊ ဥဿဒရက် ငရဲ  
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ ဒသသဟဿယောဇနော၊ ယူဇနာတသောင်းကို။  
 ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။ တဒန္တရေသုတိ၊ ကား။ တေသံ  
 စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေသု၊ အကြားတို့၌။ လောကာနံ စက္ကဝါဠာနံ၊ စကြ-  
 ဝဋ္ဌာတို့၏။ အန္တရေ ဝိဝရေ၊ အကြား၌။ ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။  
 လောကန္တရိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ စူ။ အာသန္နဋ္ဌပိတာနံ၊ နီးနီးတားအပ်ကုန်  
 သော။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သကဋ္ဌစက္ကာနံ၊ လှည်းဘီးတို့၏ လည်း  
 ကောင်း။ ပတ္တာနံ ဝါ၊ သပိတ်တို့၏လည်းကောင်း။ အန္တရသဒိသေ၊ အကြား  
 နှင့် တူသော။ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ၊ သုံးတိုက် သုံးတိုက်ကုန်သော။ စက္ကဝါဠာနံ၊ တို့



၏။ အန္တရော၊ အကြား၌။ ခံကမေကော၊ တခုတခုသော။ လောကန္တရိကော၊  
 လောကန္တရိက အမည်ရှိသော။ အဋ္ဌယောဇနသဟဿပုမာဏော၊ ယူဇနာ  
 ရှစ်ထောင်ပမာဏရှိသော။ သီတနရကော၊ အေးသောငရဲသည်။ သတ္တာနံ၊  
 တို့၏။ အကုသလဝိပါကေန၊ အကုသိုလ်အကျိုးအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။  
 အနန္တာနီတိ၊ ကား တိရိယံ၊ ဖီလာ။ အဋ္ဌသု ဒိသာသု၊ ရှစ်မျက်နှာတို့၌။  
 စက္ကဝါဠာနိ၊ တို့သည်။ အာကာသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနန္တာနိ၊ အဆုံးမရှိ  
 ကုန်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌လည်းကောင်း။ အဓော စ၊ အောက်၌လည်းကောင်း။  
 အန္တာနေဝ၊ အဆုံးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အနန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏေနာတိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသော ပုဒ်၌။ အနန္တဉာဏေ ယုပဋိဝေဓောမတ္ထိယယောဂတော၊ အဆုံးမရှိသော  
 ဉာဏေ ယုပဋိ ကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောအဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အနန္တန္တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အတ္တနောတိ ဧတံ၊ အတ္တနော-ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိ-  
 ဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
 ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိထက်။ ဝိသိဋ္ဌတရဿ၊ ထူးသော သူ၏။  
 ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ဤသို့စပ်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ တရဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ တရသဒ္ဓါကို  
 လည်း။ အနုတ္တရောတိ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္တနိဒ္ဒေသဝသေန၊ အနက်ကို ပြသည်  
 ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကတံ၊ ၏။ သဒိသဿ၊ တူသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်  
 ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသောကြောင့်။ န ကတံ၊ ပြုသည် မဟုတ်။ ဟိ၊ စ။  
 သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ၌။ တထာဂတဿ၊ နှင့်။  
 သဒိသကပ္ပေါ၊ တူ၏ဟုကြံအပ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ နတ္ထိ၊  
 မရှိ။ သဒိသော၊ တူသော သူသည်။ ကုတော အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ တေန၊  
 ကြောင့်။ “သီလဂုဏေနာပိ အသမော”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊  
 ထိုပါဌ၌။ အသမေဟိ၊ မတူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမော၊  
 တူသည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမသမော၊ မည်၏။ ဧတဿ ဘဂဝတော၊  
 အား။ ပဋိမာ၊ တူသော သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပုဋိမော၊  
 မည်၏။ သေသေသပိ၊ ကြွင်းသည်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊  
 ထို အပုဋိမော-စသောပုဒ်၌။ ဥပမာမတ္တံ၊ စဉ်းငယ် တူကံမျှသည်။ ပဋိမာ၊  
 မည်၏။ သဒိသုပမာ၊ အလွန်တူသော အဖြစ်သည်။ ပဋိဘာဂေါ၊ မည်၏။  
 ယုဂဂ္ဂါဟဝသေန၊ အစုံကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတော၊ တည်သော သူ  
 သည်။ ပဋိပုဂ္ဂလော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အတ္တနာတိ၊  
 ကား။ အတ္တတော၊ မိမိထက်။ ပုရိသဓမ္မေတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။  
 ဝိဂ္ဂဟော၊ ဝိဂြိုဟ်ကား။ (ထည့်)။ ဒမိတဗ္ဗော၊ ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

ဒမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ “ဒမ္မပုရိသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုလိုလျက်။ ဝိသေ-  
 သနဿ၊ ၏။ ပရနိပါတံ၊ နောက်၌ ကျခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ “ပုရိသ-  
 ဒမ္မာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ပုရိသဂ္ဂဟဏံ၊ ယောက်ျားကို  
 ယူခြင်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ အလွန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတ္ထိနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဒမေတဗ္ဗဘာဝတော၊ ဆုံးမအပ်  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒေါသဝိသဿ၊ ဒေါသဟူသော အဆိပ်  
 အတောက်ကို။ ဝိနောဒနေ၊ ဖျောက်သဖြင့်။ နိဗ္ဗိယာ၊ အဆိပ်အတောက်  
 ကင်းသည်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ အတ္ထပဒန္တိ၊ ကား။ အတ္ထာသိဗျဉ္ဇနကံ၊  
 အနက်ကို ပြတတ်သော။ ပဒံ၊ ပုဒ်တည်း။ ဝါကံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 အနက်။ ကေပဒဘာဝေန၊ တပုဒ်တည်း အဖြစ်ဖြင့်။ သတ္ထု၊ ၏။ အနညသ-  
 ဓာရဏော၊ သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိဘာဝေါ၊  
 ဆုံးမအပ်သော ယောက်ျားတို့ကို ဆုံးမတတ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊  
 ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဘဂဝါ ဟိ”တိအာဒိ၊  
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌ၊ ဒိသာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါး  
 သော သမာပတ်တို့သည်။ အသဇ္ဇမာနာတိ၊ ကား။ ဝသီဘာဝပုပ္ဖတိယာ၊  
 ဝသီဘော်သို့ ရောက်သဖြင့်။ နိသင်္ဂစာရာ၊ မငြိမတယ် သွားသည်ဖြစ်၍။

ပစ္စက္ခော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ အတ္ထဘာဝေါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ ဟူ၍။  
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို မျက်မှောက် အတ္ထဘောဉ်။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်  
 တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ဣဓလောကတ္ထော၊ ဤ  
 ပစ္စုပ္ပန်လောကအကျိုး ရ၏။ ကမ္မကိလေသဝသေန၊ ကံ၊ ကိလေသာတို့၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပရေတဗ္ဗတော သမာဂန္တဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်သောကြောင့်။  
 (၅၇)။ သမ္ပရာယော၊ မည်၏။ ပရလောကော၊ တမလွန်လောက ရ၏။  
 တတ္ထ၊ ထို တမလွန်လောက၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 သမ္ပရာယိကော၊ မည်၏။ ပရလောကတ္ထော၊ တမလွန်လောကအကျိုး ရ၏။  
 ပရမော ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ အတ္ထော၊ အကျိုးတည်း။ ပရမတ္ထော၊  
 မြတ်သော အကျိုး။ နိဗ္ဗာနံ၊ ရ၏။ အတ္ထေန၊ အလိုအပ်သော ဥစ္စာနှင့်။  
 သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္ထော၊ မည်၏။  
 ဘဏ္ဍမူလကေန၊ ဘဏ္ဍာဖိုးဖြင့်။ ဝါဏိဇ္ဇာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းငှာ။ ဒေသန္တရံ၊  
 အရပ်တပါးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော။ ဇနသမ္ပဟော၊ လူအပေါင်းကိုရ၏။  
 အဿ၊ ထိုလည်းမှူးအား။ သော၊ ထိုကုန်သည် အစုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ သတ္ထဝါဟော၊ သည်။ သတ္ထော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိရုတ္တိနယေန၊  
 ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သော ဝိယ၊ ထိုလည်းမှူးကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။



ကထာ

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၃၃

“သတ္တဝါ ဘဂဝါ သတ္တဝါဟော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဣဒါနိ၊  
 ဌ။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဒ္ဒေသပါဠိနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊  
 ငှာ။ “ယထာ သတ္တဝါဟော”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။  
 သတ္ထေတိ၊ ကား။ သတ္ထိကေ ဇနေ၊ ကုန်သည်အပေါင်းတို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ  
 ခရီးခံ၌။ ကံ ဥဒကံ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊ လွန်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ကန္တာရော၊ မည်၏။ နိရုဒကော၊ ရေမရှိသော။ အရညပ္ပဒေသော၊ တောအရပ်၊  
 ရ၏။ စောရာဒိဟိ၊ ခိုးသူ အစရှိသည်တို့သည်။ ဥဋ္ဌတပ္ပဒေသာပိ၊ တရာအရပ်တို့  
 လည်း။ ဒုဂ္ဂမနဋ္ဌေန၊ အသွားခက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တံသဒိသတာယ၊ ထို့  
 နိရုဒက-ကန္တာရနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကန္တာရတေဝ၊ ကန္တာရဟူ၍  
 သာလျှင်။ နိရုဠာ၊ တင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။  
 “ကန္တာရံ တာရေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတှာ၊ ပြီး၍။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိဝရန္တော၊  
 ဖွင့်လို၍။ “စောရကန္တာရ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။

ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဿက္ကေ၊ ပဉ္စမိအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊  
 ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဘဂဝန္တတော၊ မှ။ ဓမ္မဿဝနေန၊ တရား  
 တော်ကိုနာသဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယထာ၊ နည်း။ “ဥပဇ္ဈာယတော၊  
 မှ။ အဇ္ဈေတိ၊ သင်၏။” ဣတိ ဝစနံ ယထာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဘဂဝ-  
 တော၊ ဧ။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သရေ နိမိတ္တံ  
 အဂ္ဂဟေသီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေသု၊ ရှေးဘုရားတို့လက်ထက်၌။ သဒ္ဓမ္မဿ-  
 ဝနပရိစယေန၊ သူတော်ကောင်းတရားကိုနာခြင်း၌ လေ့ကျင့်သဖြင့်။ “ဧသော  
 ဓမ္မော၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။” ဣတိ၊ သို့။ သရေ၊ အသံ၌။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံကို။  
 ဝဏ္ဏံ၊ ယူ၏။ ဟိ၊ စ။ ပုဗ္ဗာဘိယောဂဝသေနေဝ၊ ရှေး၌ အားထုတ်ခြင်း၏  
 အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဤဒိသာနံ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ တိရစ္ဆာနာနံ၊  
 တို့၏။ ဓမ္မဿဝနာဒိသု၊ တရားနာခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ ပသာဒေါ၊ ကြည်ညို  
 ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ နည်း။ ဝဂ္ဂုလိအာဒိနံ၊ လင်းနို့သား  
 ငါးရာ အစရှိသည်တို့အား။ ပသာဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊  
 ကား။ ဣတရထာ၊ ပုဗ္ဗာဘိယောဂဖြင့် ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်မှ တပါး ပုဗ္ဗာဘိ-  
 ယောဂ ကင်း၍ ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗတိရစ္ဆာနာနမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်း  
 သောတိရစ္ဆာန်တို့အားလည်း။ တထာ၊ ထိုဖါးငယ်အတူ။ ပသာဒပ္ပတ္တိပသင်္ဂ-  
 တော၊ အကြည်ညိုဖြစ်ခြင်း၏ လျဉ်းပါခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ သဗ္ဗ-  
 သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ပသာဒေါ၊ ကြည်ညိုခြင်းသည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍

ဖြစ်ဌားအံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနန္တစက္ကဝါဠေသု၊ အဆုံးမရှိသော စကြဝဠာ  
 တို့၌။ သဗ္ဗသတ္တာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ကေကုဏေ၊ တပြိုင်နက် ခဏ၌။  
 သပ္ပါဒိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာနှင့် တကွသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သာဝေတံ၊  
 ကြားစေခြင်းငှာ။ သက္ကောတံ၊ တတ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနမ္ပိ၊  
 တို့အားလည်း။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌ပင်လျှင်။ ဝိမုတ္တိပသဂေါ၊  
 အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရ၏ဟု လျဉ်းပါးခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ယေ ပန  
 ဒေဝမနုဿနာဂသုပဏ္ဏာဒယော၊ အကြင် နတ်၊ လူ၊ နဂါး၊ ဂဠုန် အစရှိ  
 သည်တို့သည်ကား။ ပကတိယာဝ၊ ပြကတေကပင်လျှင်။ ကမ္မဿကတာ  
 ဉာဏာဒိယုတ္တာ၊ ကမ္မဿကတဉာဏ် အစရှိသည်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။  
 ဖြစ်ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထိုနတ်၊ လူ၊ အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊  
 ရှေးဘဝ၌။ အနုပနိဿယာပိ၊ ဥပနိဿယ မရှိကုန်သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊  
 ၏။ သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိနာ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်။  
 ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်း၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်  
 သော။ ပသဒံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတံ၊ ငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊  
 ဤမှ တပါးသော တိရစ္ဆာန်တို့သည်။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အရေ အဟမ္ပိ နာမာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကုတောဟံ ဣဓ  
 နိဗ္ဗတ္တောတိ ဩလောကေတွာ မဏ္ဍုကတာဝတောတိ ဥတူ”တိ ဣဒံ ဧတ္ထ  
 ကမ္ပိ၊ ဤမျှသော စကားသည်လည်း။ “အရေ အဟမ္ပိ နာမာ”တိ၊ ဟူသော။  
 ဝိမုယဝစနေနေဝံ၊ အံ့အဲသော စကားဖြင့်သာလျှင်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ (ထည့်)။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇလန္တိ၊ ကား။ ဇလန္တော ဝိဇ္ဇောတမာနော၊ တောက်  
 ပလျက်။ မဏ္ဍုကောဟန္တိ ဂါထာယ၊ ဟူသော ဂါထာ၌။ ဥဒကေတိ၊  
 ဟူသော ပုဒ်သည်။ သဉ္ဇာတဌာနဒဿနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ကို ပြကြောင်းတည်း။  
 တေန၊ ထိုဥဒကေ-ပါဌ်ဖြင့်။ ထလမဏ္ဍုကတာနိဝတ္တနံ၊ ကုန်း၌ ဖား၏၊ အဖြစ်ကို  
 နစ်စေခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဇာတာနမ္ပိ၊  
 ပေါက်ဖွားကုန်သော်လည်း။ ကစ္ဆပါဒီနံ၊ လိပ်အစရှိသည်တို့၏။ ထလဂေါ-  
 စရတာပိ၊ ကုန်း၌ ကျက်စားသော အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကုန်း၌ ကျက်စားသော အဖြစ်ကို။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ နစ်  
 စေခြင်းငှာ။ “ဝါရိဂေါစရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဒကသဉ္ဇာရိ၊  
 ရေ၌ကျက်စားခြင်းရှိသော။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ အနက်။

ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သဗ္ဗသောပိ၊  
 ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊



ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၃၅

လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ  
 ရ၏။ တဿ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂ၏။ အန္တော၊ အဆုံးကား။ အဂ္ဂဖလံ၊  
 အရဟတ္တဖိုလ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂ၏ အဆုံး၌။ ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်  
 သောကြောင့်။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊  
 ကွ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ဘုရားညဏ် ရ၏။ ဣဒါနိ၊  
 ယခုအခါ၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဒတော၊ ပုဒ်မှ။ (၅၈)။ ဗုဒ္ဓပဒဿ၊ ပုဒ်၏။  
 ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ “ယသ္မာ ဝါ”တိ အာဒိ၊ ကို။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဒေန၊ ဖြင့်။ သတ္ထု၊ ၏။ ပဋိဝေဓ-  
 ဉာဏာနုဘာဝေါ၊ ပဋိဝေဓဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣမိနာ  
 ပန ဗုဒ္ဓပဒေန၊ ဤဗုဒ္ဓပုဒ်ဖြင့်ကား။ ဒေသနာဉာဏာနုဘာဝေါပိ၊ ဒေသနာ  
 ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အညေပိ  
 သတ္တေ ဗောဓေ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တုတ္တမဂ္ဂရဂါရဝါရိဝစနန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။  
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ သီလာဒိဂုဏေဟိ၊  
 သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌဿ၊ ထူးသော။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့  
 ထူးသောကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေဟိ၊ တို့ထက်။ ဥတ္တမဿ၊ မြတ်  
 သော။ ဂရုနေ၊ ဆရာအား။ ဂါရဝဝသေန၊ ရိုသေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ဝုစ္စမာနဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ သေဠန္တိ၊ ကား။ သေဠဂုဏ-  
 သဟစရုဏတော၊ မြတ်သောဂုဏ်နှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့်။ သေဠဝါစကံ၊  
 အမြတ်ကို ဟောသော။ ဝစနံ၊ သဒ္ဓါတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝုစ္စတိ၊  
 ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစနံ၊ မည်၏။ အတ္တော၊ အနက် ရ၏။  
 သော၊ ထိုအနက်သည်။ သေဠော၊ မြတ်၏။ ဣတိ အတ္တော၊ အနက်။ ဥတ္တ-  
 မန္တိ၊ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဂရုဂါရဝ-  
 ယုတ္တောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဂရုဘာဝေါ၊ အလေးပြုအပ်သော အဖြစ်  
 သည်။ ဂါရဝံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂရုဂုဏယောဂတော၊ လေးသောဂုဏ်  
 နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဂရုကရုဏံ၊ အလေးပြုခြင်းသည်။ ဂါရဝံ၊ မည်၏။  
 သာဝကာဒိနံ၊ သာဝကအစရှိသည်တို့နှင့်။ အသာဓာရုဏတာယ၊ မဆက်ဆံသည်  
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂရုဘူတေန၊ လေးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဟန္တေန၊  
 ကြီးသော။ တေန ဂါရဝေန၊ ထိုအလေးပြုအပ်သော အဖြစ်နှင့်။ ယုတ္တော၊  
 ယှဉ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂရုဂါရဝယုတ္တော၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊  
 ကား။ သဗ္ဗလောကဿ၊ ကို။ သိက္ခကတ္တာ၊ သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဂရု စ၊ ဆရာလည်းမည်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ဆရာဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။  
ဂါရဝယုတ္တော စ၊ အလေးပြုအပ်သောအဖြစ်နှင့်လည်း ယှဉ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့  
လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အဝတ္ထာယ၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့်။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်သည်တည်း။ အာဝတ္ထိ-  
ကံ၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် သိအပ်သည်။ ဧဝံ၊ တူ။ လိဂိကံ၊ အသွင်အားဖြင့်  
သိအပ်သည်။ နိမိတ္တတော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသည်တည်း။  
နေမိတ္တိကံ၊ အကြောင်းအားဖြင့် လာသည်။ ယံ ကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော။ နိမိတ္တံ၊  
အကြောင်းကို။ အဓိဘဝနဝသေန၊ နှိပ်နင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဓိစ္စ  
အတိက္ကမိက္ကတာ၊ လွန်၍။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော နည်းသည်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ မည်၏။  
တေန၊ ကြောင့်။ “ဝစနတ္ထမနပေက္ခိတာ” တံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိစ္စာယ၊  
အကြင် အကြင် အလိုအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသောနည်းသည်။ ယဒိစ္စကံ၊  
မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလိဂ်ကစသည်၌။ ဗာဟိရံ၊ အပဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍာဒိ၊ တောင်  
ငှေးအစရှိသည်သည်။ လိဂံ၊ မည်၏။ အဗ္ဗန္ဓရံ၊ အတွင်းဖြစ်သော။ တေဝိဇ္ဇာဒိ၊  
ဝိဇ္ဇာသုံးပါးအစရှိသည်သည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစုရဇနဝိသယံ၊  
များစွာသော လူတို့အရာဖြစ်သော။ ဒိဿမာနံ၊ ထင်သော ဝတ္ထုသည်။ လိဂံ၊  
မည်၏။ တဗ္ဗိပရိတံ၊ ထိုမှ ပြန်သော မထင်သော ဝတ္ထုသည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။  
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သတ္ထိကာပညတ္တိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။  
သတ္ထိကိရိယာနိမိတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပညတ္တိ၊  
ပညတ်ခြင်းတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ သတ္ထိကာပညတ္တိတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ၊  
မျက်မှောက်အားဖြင့်ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ ဟိ၊ စွ။ သာ၊ ထိုပညတ်သည်။  
ယံဂုဏနိမိတ္တာ၊ အကြင်ဂုဏ်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏။ တေ ဂုဏာ၊ တို့သည်။  
သတ္ထု၊ ၏။ ပစ္စက္ခဘူတာ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂုဏာ  
ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သာပိ၊ ထိုအမည်သည်လည်း။ သတ္ထိကတာ ဧဝ နာမ၊ မျက်  
မှောက်ပြုအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။  
ဝေါဟာရမတ္ထေန၊ အခေါ်အဝေါ်မျှဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အဓိပ္ပာ-  
ယော၊ တည်း။ ယံဂုဏနိမိတ္တိကန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တာဘူတေဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍  
ဖြစ်ကုန်သော။ ယေဟိ ဂုဏေဟိ၊ အကြင်ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဧတံနာမံ၊ ဤဘဝံ၊  
ဟူသော အမည်သည်။ နေမိတ္တိကံ၊ အကြောင်းရှိသည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဝဒန္တိတိ၊  
ဟူ၍။ ဓမ္မသေနာပတိဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား။ ဂရုဘာဝတော၊  
အလေးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုဝစနေန၊ ဗဟုဝစဖြစ်ဖြင့်။ အာဟ၊

၁-အဓိဝစနသေန (ဆဋ္ဌ)      ၂-အနုပေက္ခိတာ (ဆဋ္ဌ)

ကထာ]

ဇေယျကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၃၇

၏။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ သင်္ဂီယနာတင်၊ ဆရာ တို့သည်။  
ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ အနုဝါဒံ၊ နောက်စကားကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။

အဿ၊ ထိုဘုရားရှင်အား။ ဣဿရိယာဒိဘေဒေါ၊ ဣဿရိယစသည် အပြား  
ရှိသော။ ဘဂေါ၊ ဘုန်းခြောက်ပါးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
ဘဂီ၊ မည်၏။ မဂ္ဂဖလဒါဒိအရိယဂုဏံ၊ မဂ်ဖိုလ်အစရှိသော အရိယဂုဏ်ကို  
လည်းကောင်း။ အရညာဒိဝိဝေကဋ္ဌာနဉ္စ၊ တောအစရှိသော ဆိပ်ငြိမ်ရာအရပ်  
သို့လည်းကောင်း။ သီလေန၊ အလေ့အားဖြင့်။ ဘဇိ၊ သေဝိ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲ  
တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဇိ၊ ၏။ စိဝရာဒိပစ္စယာနံ၊ သင်္ကန်းအစရှိ  
သော ပစ္စည်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ အတ္ထရသဒိနဉ္စ၊ အတ္ထရသအစရှိသည်တို့  
ကိုလည်းကောင်း။ သီလာဒိဂုဏာနဉ္စ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ကိုလည်း  
ကောင်း။ ဘဂီ၊ မျှတ ဝေဖန်တော်မူလေ့ ရှိပါပေ၏။ ဒါယာဒေါ၊ အမွေ  
ပေးတော်မူ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဥဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသဒိပ္ပကာရေဟိ၊ ဥဒ္ဓေသ၊  
နိဒ္ဓေသအစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဓမ္မရတနံ၊ တရားရတနာကို။ ဝိဘဇိ  
ပဝိဘဇိ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘတ္တဝါ၊ မည်၏။  
ရာဂါဒိပါပဓမ္မံ၊ ရာဂအစရှိသော အကုသိုလ်တရားကို။ ဘဂ္ဂံ၊ ချိုးဖျက်ခြင်း  
ကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။  
ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသောပုဒ်တို့၌။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဂရူပံ၊ ဆရာကို  
လည်း။ လောကေ၊ ၌။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
“ဂရူ”တိ၊ ဂရူဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂရု၊ ဆရာဖြစ်၏။  
တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

(၅၉) အဿ၊ ထိုဘုရားရှင်အား။ ပါရမိတာသင်္ခါတံ၊ ပါရမီအပေါင်းဟု ဆို  
အပ်သော။ တဂ္ဂံ၊ ကုသိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ္ဂဝါ၊  
မည်၏။ ဗဟူဟိ ဉာယေဟိတိ၊ ကား။ ကာယဘာဝနာဒိကေဟိ၊ ကာယဘာဝနာ  
အစရှိကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဘာဝနာကမ္မေဟိ၊ ဘာ-  
ဝနာအမှုတို့ဖြင့်။ သုဘာဝိတတ္ထနောတိ ဧတံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္ထေ၊  
ပဌမအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။  
သုဘာဝိတသဘာဝေါ၊ ပွားစေအပ်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
အနက်။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ အန္တံ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဂတော၊  
ကြွတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝန္တဂေါ၊ မည်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို  
ဝစနတ္ထ၌။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ နိရုတ္တိယေန၊  
နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ “ဘဂီ ဘဇီ”တိ နိဇ္ဈေသဂါထာယ၊ ဘဂီ ဘဇီ-အစရှိသော နိဇ္ဈေသဂါထာဌ။ နဝဟိ ပဒေဟိ၊ ကိုးပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ “ဘာဂျဝါ”တိ ဂါထာယ၊ စသော ဂါထာဌ။ ဆဟိ ပဒေဟိ၊ ခြောက်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၍။ ပဒသိဒ္ဓိံ အတ္ထယော-ဇနာနယဘေဒေဟိ၊ ပုဒ်ပြီးနည်း၊ အနက်ယောဇနာနည်းအထူးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ “အယံ ပန အပရော နယော”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါဌ်ဌ။ ဝဏ္ဏဝိပရိယာယောတိ ဧတ္ထ၊ ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော-ဟူသောပုဒ်ဌ။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို အာဒျတ္ထ ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝဏ္ဏဝိကာရော၊ ဝဏ္ဏဖောက်ပြန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏလောပေါ၊ ဝဏ္ဏကျေခြင်းလည်းကောင်း။ ဓာတုအတ္ထေန၊ ဓာတ်အနက်နှင့်။ နိယောဇနဉ္စ၊ ယှဉ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဣမံ လက္ခဏံ၊ ဤလက္ခဏာကို။ သင်္ဂယုတိ၊ ၏။ သဒ္ဓနယောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓလက္ခဏာနယေန၊ သဒ္ဓလက္ခဏာနည်းဖြင့်။ ပိသောဒရာဒိနံ၊ ပိသောဒရ အစရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အာဂတိဂဏဘာဝတော၊ အာဂတိဂိုဏ်းဖြစ်သောကြောင့်။ “ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံ ဂဟေတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပက္ခိပနဓေဝ၊ ထည့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ဟိ၊ စ။ တပုရိယာပန္နတာကရဏံ၊ ထို ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင်။ ပက္ခိပနံ၊ ထည့်ခြင်းမည်၏။ ဘဂျန္တိ၊ ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။

လောဘာဒယော၊ ဘောဘအစရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒေါသ၊ အပြစ်တို့ကို။ ဧကကဝသေန၊ ဧကကအစွမ်းဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အဟိရိကာဒယော၊ တို့ကို။ ဒုက္ခဝသေန၊ ဒုက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ “မံ၊ ငါကို။ အကောဇ္ဈိ၊ ဆဲရေးပြီ။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကုဇ္ဈနဝသေန၊ အမျက်ထွက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တပရိယောနန္ဓနော၊ စိတ်ကို မြှေးယှက်တတ်သော။ ကောဓေဝ၊ အမျက်သည်သာလျှင်။ ဥပနာဟော၊ မည်၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ပုဗ္ဗကာရိကာလက္ခဏဿ၊ ရှေးဦးစွာ ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ဂုဏဿ၊ ကျေးဇူးကို။ နိပုဉ္ဇနော၊ သုတ်ချေခြင်းသည်။ မက္ခော နာမ၊ မည်၏။ ဗဟုဿုတာဒိဟိ၊ အကြားအမြင်များသော သူ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယုဂဂ္ဂါဟော၊ အစုံကိုယူခြင်းသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမကရဏံ၊ အတူပြု



ခြင်းသည်။ ပလာသော၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိဇ္ဇမာနဒေါသပဋိစ္စာ  
ဒနာ၊ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ မာယာ၊ မည်၏။  
အဝိဇ္ဇာမာနဂုဏပကာသနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ကို ပြခြင်းသည်။ သာဌေယျံ၊  
မည်၏။ ဂရုသုပိ၊ အလေးပြုအပ်သူတို့၌လည်း။ ထဒ္ဒတာ၊ ခက်ထန်သော  
အဖြစ်သည်။ အနောနတတာ၊ မညွတ်သောအဖြစ်သည်။ ထမ္ဘော၊ မည်၏။  
တဒုတ္တရိကရဏလက္ခဏော၊ ထိုသူထက် အလွန်အကျူးပြုခြင်း လက္ခဏာရှိသော  
တရားသည်။ သာရမ္ဘော၊ မည်၏။ ဇာတိအာဒိနိ၊ အမျိုးအစရှိသည်တို့ကို။  
နိဿာယ၊ ရှိ။ ဥန္နတိလက္ခဏော၊ တက်ကြွခြင်းလက္ခဏာရှိသော တရားသည်။  
မာနော၊ မည်၏။ အဗ္ဘုန္နတိလက္ခဏော၊ အလွန်တက်ကြွခြင်းလက္ခဏာရှိသော  
တရားသည်။ အတိမာနော၊ မည်၏။ ဇာတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။  
မဇ္ဇနာကာရပုတ္တော၊ ယစ်သောအခြင်းအရာသို့ ရောက်သော။ မာနောဝ၊  
သည်သာလျှင်။ မဒေါ နာမ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုမဒသည်။ သတ္တဝီသတိ  
ဝိဓော၊ နှစ်ဆယ် ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ကာမဂုဏေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။  
စိတ္တဿ၊ ၏။ ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ ပမာဒေါ၊ မည်၏။ ကာယ  
ဒုစ္စရိတာဒိနိ၊ ကာယဒုစ္စရိုက် အစရှိသည်တို့သည်။ တိဝိဓဒုစ္စရိတာနိ၊ သုံးပါး  
အပြားရှိသော ဒုစ္စရိုက်မည်ကုန်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတဝသေန၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိုက်  
တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သံကိလေသာ၊ ညစ်ညူးခြင်းတို့သည်။ တိဝိဓံ၊ ကုန်၏။  
ရာဂဒေါသမောဟာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ မလာနိ၊ အညစ်အကြေးမည်ကုန်၏။  
တေယေဝ၊ ထိုအညစ်အကြေးတို့သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာ-  
ဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ တိဝိဓဝိသမာနိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော မညီညွတ်  
သောအရာမည်ကုန်၏။ ကာမဗျာပါဒဝိဟိံ သာသညာ၊ ကာမသညာ၊ ဗျာပါဒ  
သညာ၊ ဝိဟိံ သသညာတို့သည်။ တိဝိဓသညာ နာမ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော  
သညာမည်ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထို ကာမဝိတက်အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။  
ဝိတက္ကာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိတက်မည်ကုန်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနာ၊ တို့သည်။  
ပပဉ္စာ၊ သံသရာကို ချွဲတတ်သော သညာသုံးပါး မည်ကုန်၏။ သုဘသုခနိစ္စအတ္တ  
ဝိပရိယေသာ၊ သုဘဟူ၍ သုခဟူ၍ နိစ္စဟူ၍ အတ္တဟူ၍ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်  
ရှာမှီးခြင်းတို့သည်။ စတုဗ္ဗိဓဝိပရိယေသာ၊ လေးပါးအပြားရှိသောဖောက်ပြန်၍  
ရှာမှီးခြင်းမည်ကုန်၏။ ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒဂတိအစရှိသည်တို့သည်။ အဂတိ၊  
လေးပါးသော အဂတိတို့မည်ကုန်၏။ စီဝရာဒိသု၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊



တို့၌။ လောဘာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော တဏှုပါဒါ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်း လေး  
 ပါးမည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံသသိက္ခာသု၊ ဘုရားတရား သံသံသိက္ခာပုဒ်တို့၌။  
 ကခါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်းသုံးဖော်  
 တို့၌။ ကောပေါ (၆၀) စ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပဉ္စ စေတော-  
 ခိလာ၊ ငါးပါးသော နှလုံးတန်သင်းမည်ကုန်၏။ ကာမေ၊ ကာမဂုဏ်၌လည်း  
 ကောင်း။ ကာယေ၊ ၌လည်းကောင်း။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌လည်းကောင်း။ အဝိ-  
 တရာဂတာ၊ ရာဂမကင်းသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလို  
 ရှိတိုင်း။ ဘုဉ္ဇိတု၊ စား၍။ သေယျသုခါဒိအနုယောဂေါ၊ အိပ်ခြင်း  
 ချမ်းသာအစရှိသည်ကို လုံ့လပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အညတရံ၊ အမှတ်  
 မရှိသော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ်ပြည်ကို။ ပဏိဓာယ၊ တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မ-  
 စရိယစရဏဉ္စ၊ မြတ်သောတရားကို ကျင့်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ပဉ္စ  
 စေတောဝိနိဗန္ဓာ၊ စိတ်ကို ဖွဲ့တတ်သော တရား ငါးပါး တို့တည်း။  
 ရူပါဘိနန္ဒနာဒယော၊ ရူပါရုံကို အလွန်နှစ်သက်ခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ပဉ္စ  
 အဘိနန္ဒနာ၊ အဘိနန္ဒနတရား ငါးပါးမည်ကုန်၏။ ကောဓမက္ခဏုဿာသာ  
 ဌေယျပါပိစ္ဆတာသန္တိပရာမာသာ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ကျေးဇူးချေဖျက်ခြင်း၊  
 ငြူစူခြင်း၊ စဉ်းလဲခြင်း၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိခြင်း၊ အယူကို မှားသော  
 အားဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းတို့သည်။ ဆ ဝိဝါဒမူလာနိ၊ ငြင်းခုံခြင်း၏ မူလ  
 ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရူပတဏှာကာယာဒယော၊ ရူပတဏှာကာယ အစ  
 ရှိသည်တို့သည်။ ဆ တဏှာကာယာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အာဒယော၊  
 ကုန်သော။ အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂပဋိပက္ခာ၊ မဂ္ဂင်္ဂရှစ်ပါး၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော  
 တရားတို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မိစ္ဆတ္တ ရှစ်ပါးမည်ကုန်၏။ တဏှံ၊ တဏှာကို။  
 ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပရိယေသနာ၊ ရှာမှီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိယေသနံ၊  
 ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ လာဘော၊ လာဘ် ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လာဘံ၊  
 ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ခွဲခြမ်းအံ့ဟု ကြံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တံ၊ ထို ခွဲခြမ်းအံ့ ဟု ကြံခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ အား  
 ကြီးသော ရာဂသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအားကြီးသော ရာဂကို။  
 ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အဇ္ဈောသနံ၊ ငါးဥစွာဟု စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 တံ၊ ထိုစွဲလမ်းခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တို  
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝန်တိုခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အာ-

ရက္ခာဓိကရဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ  
 အာရက္ခာဓိကရဏံ၊ ထိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါနာနိ၊  
 တုတ်လှံတံကိုင်းခြင်း အစရှိသော။ အနေကာ၊ များစွာသော။ အကုသလရာသိ၊  
 အကုသိုလ်အစုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဏှာမူလကာ၊ တဏှာ  
 အကြောင်းရှိကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ပါဏာတိပါတာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒသ၊ တို့သည်။ အကုသလကမ္မပထာ၊  
 မည်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သဿတဝါဒါ၊ သဿတဝါဒတို့လည်း  
 ကောင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ လေးပါးကုန်သော။ ကေစ္စသဿတာ၊ တို့လည်း  
 ကောင်း။ အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဒေ၊ ကုန်သော။ အဓိစ္စသမ္ပ-  
 ပုန္နာ၊ တို့လည်းကောင်း။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ သညီဝါဒါ၊ တို့လည်း  
 ကောင်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အသညီဝါဒါ၊ တို့လည်းကောင်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်  
 သော။ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ၊ တို့လည်းကောင်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။  
 ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ တို့လည်းကောင်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့  
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တောနိ ဒွါသဋ္ဌိ၊ ဤ ခြောက်ဆယ်နှစ်ပါးတို့  
 သည်။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ရူပတဏှာဒိ၊ ရူပတဏှာအစရှိကုန်သော။  
 ဆ တဏှာ ဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ကာမတဏှာ  
 ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌရသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊  
 ကုန်၏။ တာ၊ ထို တဆယ်ရှစ်ပါးတို့သည်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓရူပါဒီသု၊ အဇ္ဈတ္တ၊  
 ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောရုပ်အစရှိသည်တို့၌။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းအစွမ်းဖြင့်။ ဆတ္တိံ သ၊  
 သုံးဆယ် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကာလတ္တယဝသေန၊ ကာလ  
 သုံးပါးအစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိ၊ တရားရှစ်ပါးသော တဏှာ-  
 ဝိစရိက်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဘေဒသဒ္ဓံ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။  
 သမ္ပန္နိတော၊ စပ်၍။ “လောဘပ္ပဘေဒေါ” တိအာဒိနာ၊ လောဘပ္ပဘေဒေါ  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗဒရထပရိဋ္ဌာဟကိလေသသတသဟ-  
 သာနီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဒရထသင်္ခါတ  
 ပရိဋ္ဌာဟကရာနိ၊ ဒရထဟူသော၊ ပူပန်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ကိလေသင်္ခါ  
 တို့၏။ အနေကာနိ သတသဟသာနိ၊ များစွာသော အရာအထောင်တို့ကို။  
 အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂတော၊ အာရုံအစရှိသည်တို့ကို ဝေဖန်သော အားဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ ပဝတ္တိအာကာရဝိဘာဂတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအခြင်းအရာကို  
 ဝေဖန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ နေသံ၊ ထို ကိလေသာတို့၏။ ဝေ  
 ပဘေဒေါ၊ ဤသို့သော အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။

မာရေ၊ မာရ်တို့ကို။ အတဉ္ဇါ၊ ချိုးဖျက်ပြီ။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ လေ။ ပရိဿယာနန္တိ၊ ကား။ ဥဒဒ္ဓဝါနံ၊ ဘေးရန်တို့ကို။

ဝေ၊ သို့။ “ဘဂ္ဂဝါ ဘဂ္ဂဝါ” တံ၊ ဟုကုန်သော။ ဒိန္နံ၊ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတော၊ ချ်။ ဣဒါနံ၊ ချ်။ တေဟိ ဒိဟိ၊ ထို နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဒီပိတံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဘဂ္ဂဝန္တတာယ စဿာ” တံ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သတပုညဇလက္ခဏာရဿာတံ၊ ကား။ အနေကသတပုညနိဗ္ဗတ္တမဟာပုရိသလက္ခဏာရဿ၊ များစွာသော ကောင်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာကို ဆောင်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သကစိတ္တေ ဣဿရိယံ နာမ၊ မိမိစိတ်၌ အစိုးရခြင်းမည်သည်ကား။ ပဋိက္ခုလဒိသု၊ စက်ဆုတ်ဖွယ် အစရှိသည်တို့၌။ အပုဋိက္ခုလသညိတာဒိဝသပ္ပဝတ္တိယာ စေဝ၊ စက်ဆုတ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ စေတောသမာဓိဝသေန စ၊ စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်း အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဝသိဘာဝါပါဒနမေဝ၊ လေ့လာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ “အဏိမာ လသိမာတိအာဒိက”န္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မဟိမာ၊ ကြီးအောင်ဖန်ဆင်းခြင်းလည်းကောင်း။ ပတ္တိ၊ အလိုရှိသောအရပ်သို့ ရောက်နိုင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပါကမ္မံ၊ အလိုရှိသော အကျိုးကို ပြီးစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဤသိတာ၊ အစိုးရခြင်းလည်းကောင်း။ ဝသိတာ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ၌ လေ့လာသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ယတ္ထကာမဝသယိတာ၊ အလိုရှိတိုင်း အပြီးသို့ရောက်စေနိုင်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ ဆပိ၊ ဤခြောက်ပါးတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဣဿရိယ ဘုန်းတော် ရှစ်ပါးတို့တွင်။ ကာယဿ၊ ၏။ အဏုဘာဝကရဏံ၊ ငယ်သောအဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ အဏိမာ၊ မည်၏။ အာကာသေ၊ ချ်။ (၆၁)။ ပဒသ၊ ခြေတော်ဖြင့်။ ဂမနာဒိအရဟတာဝေန၊ သွားခြင်းစသည်ကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လဟုဘာဝေါ၊ ပေါ့သော အဖြစ်သည်။ လသိမာ၊ မည်၏။ ကာယဿ၊ ၏။ မဟန္တတာပါဒနံ၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ မဟိမာ၊ မည်၏။ ဣဋ္ဌဒေသဿ၊ အလိုရှိရာ အရပ်သို့။ ပါပုဏနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ပတ္တိ၊ မည်၏။ အဓိဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣစ္ဆိတတ္ထနိပ္ပုဒါနံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၏ ပြီးခြင်းသည်။ ပါကမ္မံ၊ မည်၏။ သယံဝသိတာ ဣဿရတောဝေါ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေသောအဖြစ်၊ အစိုးရသော အဖြစ်သည်။ ဤသိတာ၊ မည်၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓေ၊ တန်ခိုးအထူး၌။ ဝသိဘာဝေါ၊ လေ့လာသော အဖြစ်သည်။ ဝသိတာ၊



မည်၏။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတော၊ ကြွသောဘုရားရှင်၏ လည်းကောင်း။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသောအမှု၌။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ ကရောတော ဝါ၊ ပြုသော ဘုရားရှင်၏လည်းကောင်း။ ယတ္ထ ယတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော အမှု၌။ ဝေါသာနပ္ပတ္တိ၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ ယတ္ထကာမဝသာယိတာ၊ မည်၏။ “ကုမာရကရူပဒိဒဿနံ၊ သတို့သားအသွင် အစရှိသည်ကို ပြခြင်းသည်။ ယတ္ထကာမဝသာယိတာ၊ မည်၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗဂံပစ္စင်္ဂသိရိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီး၊ ငယ်တို့၏။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ခြင်းတည်း။ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ အနုဝတ္ထတိ၊ လိုက်၏။ လဟုသာဓနံ၊ လျင်စွာ ပြီးစေအပ်သော။ တံ တံ ကာလိကံ၊ ထိုထို ကာလရှိသော အကျိုးသည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုး မည်၏။ ဂရုသာဓနံ၊ ပြေးပြေးနှေးနှေး ပြီးစေအပ်သော။ စိရကာလိကံ၊ ကြာမြင့်စွာ ကာလရှိသော။ ဗုဒ္ဓတ္တာဒိ၊ ဘုရားအဖြစ် အစရှိသည်သည်။ ပတ္ထိတံ၊ တောင့်တအပ်သော အကျိုးမည်၏။ “ဘဂါ အဿ သန္တိ”တိ။ ဟူသော ဝါကျဖြင့်။ “ဘဂဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဘဂဝါဟူသော တဒ္ဓိတ်ရုပ်သည်။ သဒ္ဓသတ္ထနယေန၊ သဒ္ဓါကျမ်းနည်းဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော ရုပ်သည်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

“ပိဋနသင်္ခတသန္တာပဝိပရိနာမဋ္ဌေနာ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ “ပိဋနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ပိဋနလက္ခဏံ၊ နှိပ်စက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏။ ယော အတ္ထော၊ အကြင်အနက်ကို။ ပိဋနမေဝ အတ္ထောတိ ဝစနတ္ထေန၊ ပိဋနမေဝ အတ္ထောဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ “ပိဋနတ္ထော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ သော အတ္ထော၊ သည်။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို။ သမုဒယေန၊ သည်။ သင်္ခတံ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏။ သင်္ခတဋ္ဌော၊ ပြုပြင်အပ်သော အနက်သည်။ သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယကို မြင်သဖြင့်။ အာဝိဘူတော၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ကိလေသသန္တာပဟရတ္တာ၊ ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်သောကြောင့်။ သုသီတလော၊ အလွန် ချမ်းမြေ့၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏။ တပုဋိယောဂုတ္တာ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာနှင့်

ဆန့်ကျင်တက်ယှဉ်အပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူပန်စေတတ်သော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ အဝိပရိနာမဓမ္မဿ၊ မဖေါက် ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ ဒဿနေန၊ မြင် သဖြင့်။ ဝိပရိနာမဋ္ဌော၊ ဖေါက်ပြန်သော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ၏။ ကေဿဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ သဘာဝိဓမ္မဿ၊ သဘောတရား၏။ သကသဘာဝတော စ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတရသစ္စတ္ထယ- နိဝတ္တိတော စ၊ မိမိမူတပါးသော သစ္စာသုံးပါးကို နှစ်စေသောအားဖြင့်လည်း ကောင်း။ ပရိကပ္ပေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြံအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ လေး ပါးကုန်သော။ အတ္တာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သမုဒယဿ၊ ပန၊ ၏ကား။ ရာသိကရဏတော၊ အပေါင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ အာယုဟနဋ္ဌော၊ ပေါင်းစုတတ်သော အနက်သည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ တဿေဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ၏သာလျှင်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်သဖြင့်။ နိဒါ- နဋ္ဌော၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ ဝိသယောဂဘူတဿ၊ မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိရောဓဿ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ သိယောဂဋ္ဌော၊ ယှဉ်တတ်သော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ဖြစ်၏။ နိယျာနဘူတဿ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ တားမြစ်တတ်သော အနက်သည်။ အာဝိ- ဘူတော၊ ၏။

နိရောဓဿ ပန၊ ၏ကား။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သော အနက်သည်။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ တဿေဝ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ၏သာလျှင်။ သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယကို မြင်သဖြင့်။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ခြင်းအနက် သည်။ အာဝိဘူတော၊ ၏။ သင်္ခတဿ၊ သင်္ခတဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ ဒဿ- နေန၊ မြင်သဖြင့်။ အသင်္ခတဋ္ဌော၊ မပြုပြင်အပ်သော အနက်သည်။ အာဝိ- ဘူတော၊ ၏။ ဝိသဘူတဿ၊ အဆိတ်သဘောရှိသော။ ဝါ၊ ကား။ မရဏ- ဓမ္မဿ၊ သေခြင်းသဘောရှိသော။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အမတဋ္ဌော၊ အမြိုက်အရသာဟူသော အနက်သည်။ ဝါ၊ မသေတတ်သော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ၏။ မဂ္ဂဿ ပန၊ ၏ကား။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဟူသော အနက်သည်။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ တဿေဝ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၏သာ လျှင်။ သမုဒယဒဿနေန၊ ကိုမြင်သဖြင့်။ အယံ၊ ဤ သမုဒယသည်။ ဒုက္ခ- ဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ အယမေဝ၊ ဤမဂ္ဂသစ္စာ

သည့်သာလျှင်။ နိဗ္ဗာနပုတ္တိယာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ တည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုတ္ထော၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊  
 ၏။ အတိသုခမနိရောဓဿနေ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော နိရောဓကို မြင်သဖြင့်။  
 ဣဒမေဝ၊ ဤမဂ္ဂသည်သာလျှင်။ ဒဿနံ၊ မြင်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿနုတ္ထော၊ မြင်ကြောင်းဖြစ်သော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ၏။ အဓိ-  
 ကပဏဿ၊ အလွန်အထီးကျန်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ဒဿနေ၊ ဖြင့်။ အဓိ-  
 ပတေယုဋ္ဌော၊ အကြီးအမှူးဟူသော အနက်သည်။ အာဝိဘူတော၊ ၏။ ဧတေ  
 ဧဝ ၈ ပိဋ္ဌနာဒယော၊ ထိုပိဋ္ဌနအစရှိသည်တို့ကို။ “သောဋ္ဌသာကာရာ” တိ၊  
 တဆယ် ခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ (၆၂)။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကဋ္ဌကာယတာ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကိုယ်  
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝိဝေကော၊ မည်၏။ နိဝရဏာဒိဟိ၊ တို့မှ။  
 ဝိဝိတ္တာ၊ ဆိတ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့  
 သည်။ စိတ္တဝိဝေကော၊ မည်၏။ ဧတ္ထ ဓမ္မေ၊ ဤတရား၌။ ယထာသကံ  
 ဖလာနိ၊ အကြင်အကြင် မိမိအကျိုးတို့သည်။ ဥပဓိယန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဥပဓယော၊ ဥပဓိ-တို့မည်ကုန်၏။ ပဉ္စကာမဂုဏသင်္ခါတကာမက္ခန္ဓ-  
 ကိလေသအဘိသင်္ခါရာ၊ ကာမဂုဏငါးပါးဟူသော ကာမုပဓိ၊ ခန္ဓုပဓိ၊ ကိလေ-  
 သုပဓိ၊ အဘိသင်္ခါရုပဓိတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ တေဟိ၊  
 ထို ဥပဓိတို့မှ။ ဝိဝိတ္တာ၊ ဆိတ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဥပဓိဝိဝေကော နာမ၊  
 မည်၏။

အနတ္တာနုပဿနာယ၊ အနတ္တာနုပဿနာဖြင့်။ ပဋိလဇ္ဈေ၊ ၈၊ ရအပ်သည့်  
 လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခာနိစ္စာနုပဿနာဟိ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ တို့  
 ဖြင့်။ ပဋိလဇ္ဈေ၊ ၈၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်သည်။ အာဂမနဝသေန၊  
 ရောက်ကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သုညတအပ္ပဏိဟိတ-  
 အနိမိတ္တဝိမောက္ခသည်။ သုညတဝိမောက္ခ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ၊ အနိမိတ္တ-  
 ဝိမောက္ခကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊  
 လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ ဧသော၊ ထိုသုံးပါးသော တရားသည်။  
 ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။

လောကော၊ ၌။ ဧကေနပုဒတော၊ တပုဒ်တပုဒ်မှ။ ဧကေနမက္ခရံ၊ အက္ခရာ  
 တလုံးတလုံးကို။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ “မေခလာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ။  
 ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဣဓပိ၊ ဤဘဝါ-ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဝုတ္တံ၊

၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ မေဟနဿာတိ၊ ကား။ ဂုယံပုဒေသဿ၊ လျှိုဝှက် အပ်သောအရပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခဿာတိ၊ ကား။ ဩကာသဿ၊ အရပ်၏။

သဟ ဒေဝေဟိတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဒေဝေဟိ၊ နတ် ပြည်ငါးထပ်တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒေဝကော၊ မည်၏။ လောကော၊ လောက ရ၏။ တံ သဒေဝကံ၊ ထို နတ် ပြည်ငါးထပ်နှင့် တကွသော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သဒေဝကဝစနေနာတိ၊ ကား။ သဒေဝကသဒ္ဓေ၊ သဒေဝကသဒ္ဓါ၌။ ဝိသေသနဘာဝေန၊ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတဒေဝဝစနေန၊ တည်သော ဒေဝသဒ္ဓါဖြင့်။ ဟိ၊ စွ။ တဿာပိ၊ ထိုဒေဝသဒ္ဓါ၏လည်း။ သဒေဝကသဒ္ဓေ၊ ၌။ အန္တောဘူတတ္တာ၊ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝယဝေ၊ အစိတ်၌။ သမုဒါယောပစာရေန၊ အပေါင်းဟု တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတရထာ၊ ဤ အစိတ်ဒေဝသဒ္ဓါမှ တပါး အပေါင်း သဒေဝကသဒ္ဓါကို လိုသောအပြားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူချေသည် ရှိသော်။ (ထည့်)။ တေန၊ ထိုသဒေဝကသဒ္ဓါဖြင့်။ ဒေဝဝိသိဋ္ဌလောကဿေဝ၊ နတ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော လောကကိုသာလျှင်။ ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ငါးထပ်ကို ယူခြင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤ အတူတည်း။ သမာရကဝစနေန၊ ၌တည်သော။ မာရသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တေန၊ ထိုမာရ်မင်းနှင့်။ သဟစရိတာံ စ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝသဝတ္တိဒေဝါ၊ ဝသဝတ္တိနတ်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗြဟ္မကာယိကာ နာမ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိကာ။ ပဌမဇ္ဈာန်ဘုံ ဗြဟ္မာတို့တည်း။ အာရုပ္ပပရိယန္တာနံ၊ အရူပအဆုံးရှိကုန်သော။ ယေသံ ဗြဟ္မာနံ၊ အကြင်ဗြဟ္မာတို့အား။ အာဒိ၊ အပိုင်းအခြားဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန် ဗြဟ္မာတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ ဗြဟ္မကာယိကာဒိဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ၊ ပဌမဇ္ဈာန် ဗြဟ္မာအစရှိသော ဗြဟ္မာတို့ကိုယူခြင်း။ လောကသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဩကာသလောကာဒိနမ္ပိ၊ ဩကာသလောက အစရှိသည်တို့နှင့်လည်း။ သာဓာရဏတ္တာ၊ ဆက်ဆံသောကြောင့်။ သတ္ထလောကာဝေဏိကမေဝ၊ သတ္ထလောကကို အသီးယူခြင်းဖြစ်သော။ ပဇာဂဟဏံ၊ ပဇာသဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပဇာဝစနေန သတ္ထလောကဂ္ဂဟဏံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဒေဝကာဒိဝစနေန၊ သဒေဝက - စသော



သဒ္ဓါဖြင့်။ ဥပပတ္တိဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ကို လည်းကောင်း။ သဿမဏ-  
 ဝစနေန၊ သဿမဏ သဒ္ဓါဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနဉ္စ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ် တို့ကို  
 လည်းကောင်း။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “သဒေဝ-  
 မနုဿဝစနေန သမ္မုတိဒေဝအဝသေသမနုဿဂ္ဂဟဏန္တိ”၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ သမ္မုတိဒေဝါ၊ သမ္မုတိ  
 နတ်မည်ကုန်၏။ သမ္မုတိဒေဝ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ၊ သမ္မုတိနတ် မင်း၊  
 ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့မှ။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းသောသူတို့သည်။ အဝသေသ-  
 မနုဿ၊ ကြွင်းသောလူတို့ မည်ကုန်၏။ သတ္တလောကာဝေဏိကဿ၊ သတ္တ  
 လောက၌ အသီးဖြစ်သော။ ပဇာသဒ္ဓဿ၊ ကို။ ဝိသု၊ ဂဟိ 'တတ္တာ၊ အသီး ယူ  
 အပ်သောကြောင့်။ “သဒေဝကံ လောက”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ လောက-  
 သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ လောကသဒ္ဓါကို ယူခြင်းသည်။ သြကာသလောကမေဝ၊ သြကာသ  
 လောကကိုသာလျှင်။ နိယမေတိ၊ မှတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တိဟိ ပဒေဟိ  
 သြကာသလောကော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤတိဟိ ပဒေဟိ သြကာ  
 သလောကော-ဟူသော စကားသည်လည်း။ သဒေဝကာဒိပဒတ္တယဝစနိ-  
 ယဿ၊ သဒေဝကစသော ပုဒ်သုံးခုသည်ဟောအပ်သော။ ပဓာနတ္ထဿ၊ ပြဋ္ဌာန်း  
 သော အနက်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။  
 ဧတ္ထ၊ ဤ သဒေဝက-စသော သဒ္ဓါ၌။ သြကာသလောကဝိသေသနဿ၊ သြ  
 ကာသလောကကို အထူးပြုကြောင်းဖြစ်သော။ ဒေဝမာရာဒိသတ္တလောက-  
 သာပိ၊ နတ်၊ မာရ်-စသော သတ္တလောကကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ (၆၃)  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “သပုတ္တော အာဂတော” တိအာဒိသု၊ အစ  
 ရှိသောပါဌ်တို့၌။ ပုတ္တာဒိနံ၊ သား အစရှိသည်တို့၏။ ဂမ္ပမာနတ္တံဝိယ၊ သိအပ်သော  
 အဖြစ်ကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုနတ်၊ မာရ်-စသော သတ္တလောက၏။ (ထည့်)။ ဂမ္ပမာ  
 နတ္တာ၊ သိအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣမသ္မိံ နယေ၊ ဤနည်း၌ကား။ သဒေ-  
 ဝကံ၊ နတ်ပြည်ဝါးထပ်နှင့် တကွသော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်နှင့်  
 တကွသော။ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့် တကွသော။ သြကာသလောကဉ္စ၊  
 သြကာသလောကကိုလည်းကောင်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏံ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်  
 တကွသော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသော  
 လူနှင့်တကွသော။ ပဇေ၊ သတ္တလောကကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စ-ကာရံ၊  
 စအက္ခရာကို။ အာနေတာ၊ ဆောင်၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။  
 သြကာသသတ္တလောကနံ၊ သြကာသလောက၊ သတ္တလောကတို့ကို။ ဂဟ-  
 ဏေန၊ ယူသဖြင့်။ တဒုတယသမ္မုတိ နိမိတ္တဘူတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော လော  
 ကကို သမုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သင်္ခါရလောကောပိ၊ ကိုလည်း။



ခံ ဇွန်

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[အဗ္ဗန္တရနိဒါန

တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထို သင်္ခါရလောကနှင့် မကင်းရာသောကြောင့်။ ဂဟိ-  
 တော ဝေ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ အပရေ ပန၊ တပါးသော  
 ဆရာတို့သည်ကား။ “သဒေဝကန္တိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိပဒေဟိ၊ တို့  
 ဖြင့်။ သတ္တလောကောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အဝယဝဘူတ-  
 ခဒဝါဒိ ဝိသေသနေဟိ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ဒေဝ-အစရှိသော အထူးပြု  
 သော သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဂဟိတော၊ ဤ။ တဂ္ဂဟဏေန၊  
 ထို သတ္တလောကကို ယူသဖြင့်။ တဒါဓာရော၊ ထိုသတ္တလောက၏ တည်ရာဖြစ်  
 သော။ ဩကာသလောကော၊ ကိုလည်းကောင်း။ တဒုဘယပညတ္တိဝိသယော၊  
 ထိုနှစ်ပါးသော လောကကို ပညတ်ခြင်းလျှင် အရာရှိသော။ သင်္ခါရလော-  
 ကော၊ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂတိတာ ဝေ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ။  
 ကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသဉ္စ၊ ထို ဆရာတို့၏လည်း။  
 မတေ၊ အလို၌။ (ထည့်)။ ပဇန္တိ ဣဒံ၊ ပဇ်ဟူသော ပုဒ်ကို။ လောကသဒ္ဓဿ၊  
 လောကသဒ္ဓါ၏။ ဝိသေသနံ ကတွာ၊ ဝိသေသန ပြု၍။ သဒေဝကံ၊ သော။  
 ပဇံ လောကံ၊ သတ္တလောကကိုလည်းကောင်း။ ပ။ သဒေဝမနုဿံ၊ သော။  
 ပဇံ လောကံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဤ။

ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော နတ်ဘုံတို့ကို။ ပဒန္တရေဟိ၊ ပုဒ်တပါးတို့  
 ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူပြီးသောကြောင့်။ ပါရိသေသဉ္စယေန၊ ပါရိသေသ  
 နည်းဖြင့်။ အရူပါဝစရလောကော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ဤ။ မာရဂ္ဂဟဏေန၊  
 မာရသဒ္ဓါဖြင့်။ တပ္ပဓာနာ၊ ထိုမာရ်လျှင် ပဓာနရှိကုန်သော။ တံသဒိသာ စ၊  
 ထိုမာရ်နှင့် တူကုန်သော။ ဥပပတ္တိဒေဝါ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ကို။ သင်္ဂယန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဆ ကာမာဝစရဒေဝလောကော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။  
 ခတ္တိယပရိသာ၊ မင်းပရိသတ်လည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိသမဏစာတုမဟာ-  
 ရာဇိကတာဝတိံ သမာရဗြဟ္မပရိသာ၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၊ သုကြွယ်ပရိသတ်၊ ရဟန်း  
 ပရိသတ်၊ စာတုမဟာရာဇိပရိသတ်၊ တာဝတိံ သာပရိသတ်၊ မာရ်ပရိသတ်၊ ဗြဟ္မာ  
 ပရိသတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာသု အဋ္ဌသု ပရိသာသု၊ တို့တွင်။ စာတု  
 မဟာရာဇိကာဒိနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္တံ ပရိသာနံ၊ တို့ကို။ သဒေဝကာဒိပဒေဟိ၊  
 သဒေဝက-စသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ ဣဓ၊  
 ဤအရာ၌။ “သဿမဏဗြဟ္မဏိ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ သမဏပရိသာ  
 စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဗြဟ္မပရိသာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ “သဒေဝမနုဿ”န္တိ  
 ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ခတ္တိယပရိသာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟပတိပရိသာ စ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “စတုပရိသဝသေနာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ တဿ၊ ထိုစတုပရိသဝသေနာ-ဟူသော ပုဒ်၏။ “မနုဿ

လောကော ဂဟိတော”တိ ဣမိနာ၊ နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ မနုဿလောကောတိ၊ ကား။ မနုဿသမ္ပဟော၊ လူအပေါင်းကို။ တေန၊ ကြောင့်။ “အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိကပ္ပန္တရံ၊ ဝိကပ်အထူးကို။ ဒသေန္တော၊ ပြလို၍။ “သမ္ပုတိဒေဝေဟိ ဝါ သဟ မနုဿလောကော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒေဝပဒေန၊ ဒေဝပုဒ်ဖြင့်။ သမ္ပုတိဒေဝါ စ၊ သမ္ပုတိနတ်ဟူသော မင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ သမဏဗြာဟ္မဏ မနုဿပဒေဟိ၊ သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ မနုဿပုဒ်တို့ဖြင့်။ သေသမနုဿာ စ၊ ကြွင်းသော လူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတော၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိကပ္ပဒ္ဒယေပိ၊ ဝိကပ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ မနုဿံ ပဇံ မာနုဿိံ ပဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာသဒ္ဓံ၊ ကို။ မနုဿသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုလူအပေါင်းသည်။ ဒေဝေဟိ၊ မင်းတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒေဝါ၊ မည်၏။ ပဇာ၊ လူသတ္တဝါ ရ၏။ သဒေဝါ စ၊ မင်းနှင့်တကွသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုမင်းနှင့်တကွဟူသည် ကား။ မနုဿာ စ၊ လူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒေဝမနုဿာ၊ မည်၏။ တံ သဒေဝမနုဿံ ပဇံ၊ ထိုမင်းနှင့်တကွသော လူသတ္တဝါကို။ ပုန၊ တဖန်။ ကိံ ဘူတံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သောလူသတ္တဝါတို့နည်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် တကွဖြစ်သော လူ သတ္တဝါကို။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့် ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ပဇာသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မနုဿာနညေဝ၊ လူတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတရုထာ၊ သဟ ဒေဝမနုဿေဟိ ဝတ္တတိတံ သဒေဝမနုဿာ ဟု ပြသောအပြားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။ မနုဿာနညေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သဗ္ဗမနုဿာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောလူတို့ကို။ ဝိသေသနတာဝေန၊ ဝိသနအဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ အညပဒတ္တဘူတဿ၊ အညပုဒ်အနက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော။ မနုဿဿ၊ လူ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ “ပဇ”န္တိ (၆၄) ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အဝသေသနာဂါဒိသတ္တေပိ၊ ကြွင်းသောနဂါးအစရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒသေတုကာမော၊ ပြလို၍။ “အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇတ္ထာပိ၊ ဤ ဝိကပ်၌လည်း။ စတုပရိသဝသေန၊ ပရိသတ်လေးပါးအစွမ်းဖြင့်။ အဝသေသသဗ္ဗလောကော၊ ကြွင်းသော ခပ်သိမ်းသော လောကကို။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပုတိဒေဝမနုဿေဟိ၊ သမ္ပုတိနတ် ဟူ



သော မင်း၊ ကြွင်းသော လူတို့နှင့်။ သဟ၊ ကု။ အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော၊  
ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗ၊ ၏။

ဧတ္တာဝတ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဘာဂသော၊  
ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ယောဇနံ၊ ကို။  
ဒဿေတွာ၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဧကေကပဒေန၊ တပုဒ် တပုဒ်ဖြင့်။ အဘာဂသော၊  
မဝေဖန်သောအားဖြင့်။ သဗ္ဗလောကံနံ၊ အလုံးစုံသော လောကတို့ကို။  
ဂဟဏပက္ခေပိ၊ ယူသောအဖို့၌လည်း။ ဘဿ တဿ ဝိသေသနဿ၊ ထိုထို  
ဝိသေသန၏။ သပ္ပလတံ၊ အကျိုးရှိသော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အပိ  
စေတ္တာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌာနံ၊  
မြတ်ကုန်သော။ ဒေဝဂတိပရိယာပန္နာနံ၊ ဒေဝဂတိ၌ အကျိုးဝင်ကုန်သော  
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နနဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနနဝသေန၊  
သိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ သယံ အတ္တနော၊  
မိမိ၏။ အဝယဝဘူတေန၊ အစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဒေဝကသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။  
တံ၊ ထိုကျော်စောသံကို။ သုဏန္တာနံ၊ နားထောင်သော သူတို့အား။ သာဝေန္တော၊  
ကြားစေလျက်။ အဗ္ဘုဂ္ဂတော၊ နှံ့၍တတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊  
တည်း။ အနုသန္တိက္ကမောတိ၊ ကား။ အတ္တာနုဉ္ဇေဝ၊ အနက်တို့၏ လည်း  
ကောင်း။ ပဒါနဉ္စ၊ ပုဒ်တို့၏လည်းကောင်း။ အနုသန္တိက္ကမော၊ အနုသန္တေ  
အစဉ်တည်း။ ဇာနနက္ကမော၊ သိစဉ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

အဘိညာတိ၊ အဘိညာ—ဟူသော ပုဒ်သည်။ ယကာရလောပေန၊ ယအက္ခရာ  
ကိုချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အဘိ-  
ညာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမန္တဘဒြကတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂေဟိ၊  
ခပ်သိမ်းသော အဖို့တို့မှ။ သုန္တရတ္တာ၊ ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသန-  
ဓမ္မောတိ၊ ကား။ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသာသနဿ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓ-  
သာသနာကို။ ပကာသကော၊ ပြတတ်သော။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ တည်း။  
ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ တိကံ၊ ဤအတိတ်ကို။ ဓမ္မဿ၊ ၏။  
ဟေတုသရူပဖလဝသေန၊ အကြောင်း၊ သရုပ်၊ အကျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာထပဘဝတ္တိကမ္ပိ၊ နာထပဘဝတိသည်လည်း။ တထာ၊ ထို့အတူ  
တည်း။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ တိကဒ္ဓယံ၊ တိက်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဖလဝိသေသဝ-  
သေနော၊ အကျိုးထူး၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိစ္စဝိသုဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။  
ယထာသုတဝသေန၊ အကြင်အကြင် ကြားအပ်သော အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိ-



ပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကျင့်ကုန်သော သူတို့၏။ သုပ္ပဋိပတ္တိသင်္ခါတကိစ္စဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ကောင်းသောအကျင့်ဟူသော ကိစ္စစင်ကြယ်ခြင်းဖြင့်။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ အာဒိကလျာဏာဒိပ္ပကာရမေဝ၊ အာဒိကလျာဏ စသည်အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သောတူနံ၊ နာသောသူတို့အား။ ယံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ အကြင် သာသနာဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပကာသေတိ၊ ၏။ တပ္ပကာရကဿ၊ ထိုဗြဟ္မစရိယကို ပြတတ်သော။ ဗြဟ္မစရိယပဒဿ၊ ၏။ ဝိသေသနဘာဝေန၊ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်။ “သာတ္ထ”န္တိ အာဒိနိ၊ သာတ္ထံ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မပဒဿ၊ ၏။ ဝိသေသနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ န ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနမုခေန၊ ပြခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးအထူး အပြားပြားအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတကာမော၊ ဖွင့်လှ်၍။ “သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနန္တိ ဝေမာဒိသု ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့လည်းကောင်း။ သကလော၊ အလုံးစုံသော။ တန္တိဓမ္မော စ၊ ပါဠိတရားသည်လည်းကောင်း။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ၊ စူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်။ သီလာဒိကေ၊ သီလအစရှိသည်တို့ကို။ ပကာသေတိ ဝိယ၊ ပြသကဲ့သို့။ တပ္ပကာသကံ၊ ထိုသီလစသည်ကို ပြတတ်သော။ တန္တိဓမ္မမ္ပိ၊ ပါဠိဓမ္မကိုလည်း။ ပကာသေတိ ဝေ၊ ပြသည်သာလျှင်တည်း။ ကဿ၊ နည်း။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ၊ ၏။ သဒ္ဓတ္ထသမုဒါယတ္တာ၊ သဒ္ဓါအနက် အပေါင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ယထာနုရူပန္တိ၊ ကား။ ယထာရဟံ၊ စူ။ ဟိ၊ စူ။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သာသနဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ သမ္ပန္နတ္ထတာယ၊ ပြည့်စုံသော အနက်ရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်ထက်၌။ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ စ၊ အနက်ပြည့်စုံခြင်း၏လည်းကောင်း။ အဓိဂန္တဗ္ဗဝိသေသသင်္ခါတအတ္ထသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ရအပ်သော အထူးဟုဆိုအပ်သော အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏လည်းကောင်း။ အတ္ထေန ပယောဇနေန၊ အကျိုးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထမေဝ၊ သာတ္ထသာမည်၏။ န တုသဗျဉ္ဇနံ၊ သဗျဉ္ဇန မမည်။ တန္တိဓမ္မသင်္ခါတံ၊ ပါဠိဓမ္မဟူသော။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ ပန၊ သည်ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ အကျိုးအနက်ဖြင့်။ သာတ္ထံ၊ လည်းမည်၏။ သဗျဉ္ဇနဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ ကိရာတာဒိ မိလက္ခဝစနာနမ္ပိ၊ ကရင်အဝဂ္ဂိကုန်



သော တောင်သူဘာသာစသည်တို့၏လည်း။ သတ္တသဗျဉ္ဇနတ္ထေ၊ အနက်ရှိ သဒ္ဓါ ရှိအဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဝိသိဋ္ဌတ္ထဗျဉ္ဇနယောဂံ၊ ထူးသော အနက်သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (၅၆) “ဒေဝဒတ္တော၊ ဒေဝဒတ် သည်။ သဟတ္ထော၊ လက်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သဝိတ္ထော၊ စိတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။” ဣတိ အာဒိ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကဲ့သို့။ “သတ္တံ သဗျဉ္ဇန” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တသမ္ပတ္တိယာ သတ္တံ၊ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ သဗျဉ္ဇန” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ယံ အတ္တံ၊ ကို။ သုတော၊ ရှိ။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကျင့်သော သူတို့သည်။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဒုက္ခကုန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုတရား ၏။ တာဒိသအတ္တသမ္ပတ္တိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိ၊ မည်၏။ သမ္ပန္နတ္တတာ၊ ပြည့်စုံသော အနက်ရှိသော အဖြစ်သည်။ အတ္တသမ္ပတ္တိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သိထိလဇနိတာဒိသဗ္ဗဗျဉ္ဇနပရိပုဏ္ဏာယ၊ သိထိလဇနိတအစရှိ သော အလုံးစုံသောသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော။ မာဂဓိကာယ၊ မာဂဓတိုင်း၌ ဖြစ် သော။ သဘာဝနိရုတ္တိယာ၊ သဘာဝနိရုတ္တိဖြင့်။ ဂမ္ဘီရမ္ဘိ အတ္တံ၊ နက်နဲသော အနက်ကိုလည်း။ ဥတ္တာနံ ကတော၊ ပေါ်သည်ကို ပြု၍။ ဒဿနသမတ္တတာ၊ ပြခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ဣဒါနိ၊ ၌။ နေတ္ထိပကရဏနယေနာပိ၊ နေတ္ထိကျမ်း၌ လာသော နည်း ဖြင့်လည်း။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “သင်္ကာသနာ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကာသိယတိ ဒီပိ- ယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သင်္ကာသနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မသာဓနဝသေန၊ ကမ္မသာဓန အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသည်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူတည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကာသနံ၊ ပြခြင်း။ ပကာသနံ၊ ရှေးဦးစွာ ပြခြင်း။ ဧတံ ဥဘယမ္ဘိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ဥဒ္ဓေသတ္ထဝစနံ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် အနက်ကို ဆိုခြင်းတည်း။ သံခိတ္တဿ၊ အကျဉ်းကို။ ဝိတ္တာရဝစနံ၊ အကျယ် ဆိုခြင်းလည်းကောင်း။ သကိံ ဝုတ္တဿ၊ တကြိမ် ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ပုန ဝစနဉ္စ၊ တဖန်ဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိဝရဏဝိဘဇနာနိ၊ ဖွင့်ခြင်း ဝေဖန်ခြင်းမည်ကုန်၏။ ဧတံ ဥဘယမ္ဘိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံ သည်လည်း။ နိဒ္ဓေသတ္ထဝစနံ၊ အကျယ် အနက်ကို ဆိုခြင်းမည်၏။ ဝိဝဋ္ဌဿ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသည်ကို။ ဝိတ္တာရတရာဘိဓာနံ၊ ကျယ်စွာ ဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း။

ဝိဘတ္တဿ၊ ဝေဖန်အပ်ပြီးသည်ကို။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဉာပနဉ္စ၊ သိ  
စေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဥတ္တာနိကရဏပညတ္တိယော၊ ပေါ်အောင်ပြုခြင်း၊  
အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းမည်ကုန်၏။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။  
ပဋိနိဇ္ဈေသတ္ထဝစနံ၊ တဖန် အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဆိုခြင်းတည်း။  
အတ္ထပဒသမာယောဂတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနိ ဝေ၊ အကြင်အကြင်  
ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ ပဒါနိ၊ ခြောက်ပါးသော အစု  
တို့သည်။ ပရိယတ္တိယာ၊ ၏။ အတ္ထဝိဘာဂတ္တာ၊ အနက်ကို ဝေဖန်ခြင်းဖြစ်  
သောကြောင့်။ အတ္ထပဒါနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုအတ္ထပဒတို့နှင့်။ သဟိ-  
တတာယ၊ တကွဖြစ်သော ကြောင့်။ အတ္ထကောဋ္ဌာသယုတ္တတ္တာ၊ အနက်အစု  
နှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပဒေ၊ သည်။ အပရိယောသိတေ၊  
မပြီးမဆုံးမီ။ အာဒိမဇ္ဈဂတဝဏ္ဏော၊ အစအလယ်၌ ရောက်သော ဝဏ္ဏသည်။  
အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧကက္ခရံ၊ အက္ခရာတလုံးရှိသော။ ပဒံ၊ သည်။  
အက္ခရံ၊ မည်၏။ ဝိဘတ္တိယန္တံ၊ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်သည်။ ပဒံ၊ မည်၏။  
ပဒါဘိဟိတံ၊ ပုဒ်သည် ဟောအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျဉ္ဇေတိ၊ ပြတတ်၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ ၏။ ဝါကံ၊ ဝါကျကို ရ၏။ ကထိတသေတ၊  
ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ အနေကဝိဇ္ဇေ၊ များ  
သောအပြားဖြင့်။ ဝိဘာဂကရဏံ၊ ဝေဖန်ခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ အာကာရောနာမ၊  
မည်၏။ အာကာရာဘိဟိတဿ၊ ဝေဖန်၍ ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါကို။ နိဗ္ဗစနံ၊  
ဝိဂြိုဟ်ကျင်းခြင်းသည်။ နိရုတ္တိ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗစနတ္ထဝိတ္တာရော၊ ဝိဂြိုဟ် အနက်  
အကျယ်ချဲ့ခြင်းသည်။ နိဇ္ဈေသော၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ “အက္ခရေဟိ၊  
အက္ခရာတို့ဖြင့်။ သင်္ကာသေတိ၊ အကျဉ်းပြ၏။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပကာ-  
သေတိ၊ ရှေးဦးစွာ ပြ၏။ ဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ဝါကျတို့ဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်၏။  
အာကာရေဟိ၊ ဝေဖန်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့်။ ဝိဘဇတိ၊ ဝေဖန်၏။  
နိရုတ္တိဟိ၊ ဝိဂြိုဟ်တို့ဖြင့်။ ဥတ္တာနိ၊ ပေါ်သည်ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ နိဇ္ဈေ-  
သေဟိ၊ အကျယ်စကားတို့ဖြင့်။ ပညပေတိ၊ သိစေ၏။” ဣတိ ဝစနတော၊  
ဤသို့ ဟောခြင်းကြောင့်။ သင်္ကာသနပကာသနသင်္ခါတဉ္စေသတ္ထဝါစကနိ၊  
သင်္ကာသန၊ ပကာသန ဟူသော ဉ္စေသအနက်ကို ဟောတတ်ကုန်သော။  
ဝစနာနိ၊ တို့သည်။ အက္ခရပဒါနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိဝရဏဝိဘဇနသင်္ခါတ-  
နိဇ္ဈေသတ္ထဝါစကနိ၊ ဝိဝရဏ၊ ဝိဘဇန ဟူသော နိဇ္ဈေသအနက်ကို ဟော  
တတ်ကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ တို့သည်။ ဗျဉ္ဇနာကာရာ နာမ၊ ဗျဉ္ဇနအာကာရ

မည်ကုန်၏။ ဥတ္တာနိကရုဏပညတ္တိသင်္ခါတပဋိနိဋ္ဌေသတ္တဝါစကားနိ၊ ဥတ္တာနိ-  
ကရုဏ၊ ပညတ္တိဟူသော ပဋိနိဋ္ဌေသအနက်ကို ဟောကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ တို့  
သည်။ နိရုတ္တိနိဋ္ဌေသ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါတို့၏။ သမ္ပတ္တိယာ၊  
ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

အတ္ထဂမ္ဘီရတာဒိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ တန္တိအတ္ထော၊ ပါဠိ  
၏ အနက်သည်လည်းကောင်း။ ဟေတုဖလံ ဝါ၊ အကြောင်း၏ အကျိုးသည်  
လည်းကောင်း။ အတ္ထော နာမ၊ ၏။ တန္တိ ဝါ၊ ပါဠိသည်လည်းကောင်း။  
ဟေတု ဝါ၊ အကြောင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မော နာမ၊ မည်၏။ ယထာ-  
ဓမ္မံ၊ သဘောအား လျော်စွာ။ ဓမ္မာဘိလာပေါ၊ တရားဟောခြင်းသည်။  
ဒေသနာ နာမ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တအတ္တာဒိနံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီး  
သော အနက်အကျိုးအစရှိသည်တို့ကို။ အဝိပရိတာဝဗောဓော၊ မဖေါက်မပြန်  
သိခြင်းသည်။ ပဋိဝေဓော နာမ၊ မည်၏။ တေနံ၊ ကြောင့်။ တေ အတ္တာ-  
ဒယော၊ ထို အတ္တအစရှိသည်တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သသာဒိဟိ၊ ယုန်ငယ်  
အစရှိသည်တို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာကို။ ဒုက္ခေဝါဟော ဝိယ၊  
ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့သကဲ့သို့။ မန္တဗုဒ္ဓိဟိ၊ ပညာနဲ့ သော သူတို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဟာ  
စ၊ ဆင်းလည်း ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ ထောက်ရာ  
တည်ရာကိုလည်း ရခဲ့ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်ကုန်၏။ တေသု၊  
ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ပဋိဝေဓဿာပိ၊ ၏လည်း။ (၆၆)။ အတ္ထသန္နိဿိတတ္တာ  
စ၊ အနက်ကို မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္ထသဘာဝတ္တာ စ၊  
အနက်သဘောရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း။ “အတ္ထဂမ္ဘီရတာ ပဋိဝေဓ-  
ဂမ္ဘီရတာဟိ သာတ္ထ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာနံ၊ တို့၏။  
အတ္ထသန္နိဿိတတ္ထေ၊ အနက်၌ မှီသော အဖြစ်သည်။ သတိပုံ၊ ရှိသော်လည်း။  
သယံ ဗျဉ္ဇနရူပတ္တာ၊ မိမိ၏ သဒ္ဓါသဘောရှိသောကြောင့်။ “ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ-  
ဒေသနာဂမ္ဘီရတာဟိ သဗျဉ္ဇန” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တအတ္တာဒိသု၊  
အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောအနက်အစရှိသည်တို့၌။ ပဘေဒ-  
ဂတာနိ၊ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ-  
ဒယော၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါစသည် မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့၌။  
နိရုတ္တိတိ၊ ကား။ တန္တိပဒါနံ၊ ပါဠိပဒ်တို့ကို။ နိဗ္ဗါရေတွာ၊ ထုတ်၍။ ဝစနံ၊  
ဆိုခြင်းသည်။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တိသု၊  
ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်



ကသာ]

ဝေရဉ္ဇေကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၅၅

၏။ လောကီယာ၊ လောကီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓေယျဝံစနမုခေနေဝ၊ ယုံကြည်အပ်သော စကားကို အရင်းပြုသဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ပသီဒန္တိ၊ ကြည်ကုန်။ အတ္ထမုခေန၊ အနက်ကို အရင်းပြုသဖြင့်။ န ပသီဒန္တိ၊ မကြည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သဒ္ဓေယျတော” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကေဝလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သကလာဓိဝစနံ၊ အလုံးစုံဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေနာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သကလသာသနံ၊ အလုံးစုံသော သာသနာတော်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သိက္ခတ္တယပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထမေဝ၊ အနက်ကိုသာလျှင်။ အပရေနာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အပိ စဒ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါး၌။ သနိဒါနန္တိ၊ ကား။ ဒေသကာလာဒိဒီပကေန၊ အရပ်၊ ကာလစသည်ကို ပြသော။ နိဒါနဝစနေန၊ နိဒါနိးစကားဖြင့်။ သနိဒါနံ၊ နိဒါနိးနှင့် တကွသော။ သဉ္ဇပုတ္တိကန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌပုတ္တိအာဒိယုတ္တိယုတ္တံ၊ အဋ္ဌပုတ်အစရှိသော အသင့်နှင့် ယှဉ်သော။ တတြ၊ ထိုစကား၌။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိယောဇနက္ကမော၊ ပါဠိကို ယောဇနာသော အစဉ်တည်း။ ဝေရဉ္ဇော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ (အသောသိ ဌံ စပ်။) ဘော၊ အရှင်တို့။ သမဏောဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ပ။ ဝိဟရတိ ခလု၊ နေသတတ်။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုရှင်ဂေါတမ၏။ ဝိသယေ၊ အရာ၌။ ‘ဣတိပိ သော။ ပ။ ပဝေဒေတိ’တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ ‘အဗ္ဗုဂ္ဂတော၊ နံ၊ ချံ၊ တက်၏။’ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ပ။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံးကောင်းခြင်းရှိသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဒေသေန္တော စ၊ ဟောလျက်လည်း။ သာတ္ထသဗျဉ္ဇနာဒိဂုဏယုတ္တံ၊ သာတ္ထ သဗျဉ္ဇန စသောဂုဏ်နှင့် ယှဉ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “တထာရူပါနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ သာဓု ခေါ ပန၊ ကောင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ အသောသိ၊ ကြားလေ၏။ သုတူ၊ ၍။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဝေရဉ္ဇော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ယေန၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊

သည်။ အတ္တိ၊ ဧ၊- တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ဧ၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
ယောဇနက္ကမော၊ ယောဇနာအစဉ်တည်း။

အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဌိကား။ “ဒဿနမတ္တမ္ပိ သာဓု ဟောတီတိ ဧဝံ။ပ။  
ဥပသကံမိ”တိ၊ ဟူ၍။ သာဓု ခေါ် ပနာတိအာဒိပါဌဿ၊ အစရှိသော ပါဌ  
ကို။ ပြာဟ္မဏဿ၊ ဧ၊ ပရိဝိတက္ကနဘာဝေန၊ အကြံအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
ကြောင့်။ “ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ”တိ၊ ဟူသော။ ပဒါနန္တရမေဝ၊ ပုဒ်၏  
အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ “အယောသိ”တိ ပဒံ၊ ကို။ သမ္ပန္နတဗ္ဗံ ဝိယ၊ စပ်အပ်  
သကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ပညာယတိ၊ အကယ်၍ကား ထင်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့  
ပင် ထင်သော်လည်း။ “သာဓု ခေါ် ပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ  
ဟောတီ”တိ၊ ဟူ၍။ (ဣတိတလုံး ကျေသည်)။ ယထာဝုတ္တ နိဒဿနတ္ထေန၊  
အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို ညွှန်ခြင်း အနက်ရှိသော။ ဣတိသဒ္ဓေန၊  
ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ပိုင်းခြား၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ အညတ္တ၊  
တပါးသောအရာ၌၊ ဣတိသဒ္ဓဿ၊ ကို။ အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်  
လည်းကောင်း။ “အထ ခေါ် ဝေရဉ္စော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။  
ကတ္တဗ္ဗန္တရဒဿနမုခေန၊ ပြုအပ်သော အထူးကိုပြခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။  
ပါဌိယာ၊ ဧ၊ ပကာရန္တရေ၊ အရာတပါး၌။ ပဝတ္ထိတော စ၊ ဖြစ်  
ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ယထာဝုတ္တဝသေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား  
ရှိသော အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ “သာဓု ခေါ် ပန။ပ။ဟောတီ”တိ၊ ဟူသော။  
ဝစနန္တရမေဝ၊ စကားအခြားမဲ့၌သာလျှင်။ “အယောသိ”တိ ပဒံ၊ ကို။  
အာနေတော၊ ဆောင်၍။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ အဋ္ဌကထာ  
စရိယေနာပိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်လည်း။ ပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ အတ္တနာ၊  
သည်။ သုတဝသေနေဝ၊ အကြား၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အဇ္ဈာသယော၊  
အလိုသည်။ (၆၇) ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဥပသကံမနဟေတုဒဿန-  
မုခေန၊ ကပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသဖြင့်။ “ဒဿနမတ္တမ္ပိ။ပ။အဇ္ဈာသယံ  
ကတော”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ၊

☞

၂။ သိတောဒကံ ဝိယ ဥဏှောဒကေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
ဥက္ကမေန၊ အစဉ်ချွတ်သဖြင့်။ မုခါရုဠဝသေန၊ နှုတ်တက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ အနုပသန္တသဘာဝတာယ၊ မငြိမ်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်  
ကြောင့်။ ပြာဟ္မဏဿေဝ၊ ဧ၊သာလျှင်။ ဥဏှောဒကသမတာ၊ ရေပူနှင့်  
တူသော အဖြစ်သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဏှောဒကံ၊  
ရေပူသည်။ သိတောဒကေန၊ ရေအေးနှင့်။ ဧကိဘာဝံ ဝိယ၊ တပေါင်းတည်း

ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိ။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဉာဏတေဇယုတ္တတာယ၊ ဉာဏ်တည်း ဟူသော အခိုးအလျှံနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥဏ္ဍောဒကောပမော၊ ရေပူနှင့် တူ၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ တဗ္ဗိပရိတံ၊ ထိုဘုရားမှ ပြန်သော။ ပြာဟ္မဏံ၊ ကိ။ သိတောဒကံ ဝိယ၊ ရေအေးကဲ့သို့။ ကတော၊ ရှိ။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧကီဘာဝန္တိ၊ ကား။ သမ္မောဒနကိရိယာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း အမှုအရာဖြင့်။ ဧကရူပတံ၊ တူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယာယာတိ-အာဒိသု၊ ယာယ-အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ယာယ ကထာယ၊ အကြင်စကားဖြင့်။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ သမ္မောဒိ၊ ဝမ်းမြောက်၏။ တံ ကထံ၊ ထိုစကားသည်။ သမ္မောဒနီယံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ခမနီယန္တိ၊ ကား။ ကစ္စံ၊ အသို့နည်း။ ဒုက္ခဗဟုလံ၊ ဒုက္ခများသော။ ဣဒံ သရီရံ၊ ဤကိုယ်သည်။ ခမိတုံ၊ ခံခြင်းငှာ။ သက္ကုဏေယျံ၊ တတ်နိုင်ပါ၏လော။ ယာပနီယန္တိ၊ ကား။ စိရပူ-ဗန္ဓသင်္ခါတာယ၊ ကြာမြင့်ရှည်စွာ ဖွဲ့ခြင်းဟူသော၊ ယာပနာယ၊ မျှခြင်းဖြင့်။ ယာပေတုံ၊ မျှခြင်းငှာ၊ သက္ကုဏေယျံ၊ တတ်နိုင်ပါ၏လော။ ရောဂါဘာဝေန၊ အနာ မရှိသဖြင့်။ အပ္ပါဗာဓံ၊ အနာကင်း၏လော။ ဒုက္ခဇီဝိတာ-ဘာဝေန၊ ငြိမ့်ငြိမ်စွာ အသက်မွေးခြင်း မရှိသဖြင့်။ အပ္ပါတကံ၊ မငြိမငြင် အသက်ရှင်၏လော။ တံတံကိစ္စကရဏတ္ထာယ၊ ထိုထို ကိစ္စကို ပြုခြင်းငှာ။ လဟံ၊ လျှင်စွာ။ အကိစ္ဆေန၊ မငြိမငြင်သဖြင့်။ ဥဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်းငှာ။ ယောဂ္ဂတာယ၊ သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုဋ္ဌာနံ၊ လျှင်စွာ ထကြွနိုင်၏လော။ ဗလန္တိ၊ ကား။ ကစ္စံ၊ အသို့နည်း။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ သဗ္ဗကိစ္စက္ခမံ၊ အလုံးစုံကိစ္စ၌ ခံသော။ ဗလံ၊ အားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဖာသုဝိဟာရောတိ၊ ကား။ သုခ-ဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေခြင်းသည်။ သရဏီယမေဝ၊ သရဏီယကိုသာလျှင်။ ဒီဃံ ကတော၊ ဒီဃံပြု၍။ “သရဏီယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သရိတဗ္ဗဘာဝတော စ သရဏီယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိယာယေဟိတံ၊ ကား။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

ဘာဝေဂိတိ၊ ကား။ ကိရိယာ၊ တည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုကိရိယာ၌။ ဝတ္ထမာနော၊ ဖြစ်သော။ နပုံသကသဒ္ဓေါ၊ နပုလ္လင်သဒ္ဓါသည်။ ဘာဝနပုံသက-

နိဗ္ဗေသော နာမ၊ မည်၏။ ကိရိယာဝိသေသနသဒ္ဓေါ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ကေမန္တေတိ၊ ကား။ ကေသ္မိံ အန္တေ၊ တခုသော အခန်း၌။ ယုတ္တေ၊ သင့်သော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဘာဝန္တိ၊ ကား။ ခဏ္ဍိတဒန္တပလိတကေသာဒိဘာဝံ၊ သွား ကျိုးခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ရာဇပရိဝဇ္ဇေတိ၊ ကား။ ရာဇနံ၊ မင်းတို့၏။ ပရိဝတ္တနံ၊ အစဉ်ကို။ ပဋိပါဠိယော၊ အစဉ်တို့ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပုရာတနုစ္စကုလပ္ပသုတတာယ၊ ရှေးဖြစ်သော မြင့်သောအမျိုး၌ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇိဏ္ဏတာ၊ ကြီးပွားသော အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝယသ၊ အရွယ်အားဖြင့်။ ဇိဏ္ဏတာ၊ အိုသော အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “စိရကာလပ္ပဝတ္တကုလန္တယေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဘဝါနံ၊ စည်းစိမ်တို့၏။ မဟန္တတ္တံ၊ ကြီးသောအဖြစ်ကို။ လာတိ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟလ္လကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြခြင်းငှါ။ “ဝိဘဝမဟန္တတာယ သမန္နာဂတေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဘာဝနေ နာမ အတ္ထေတိ၊ ကား။ ပကတိဝိဘာဝနသင်္ခါတေ၊ သဘော ကို ပြခြင်းဟူသော။ အတ္ထေ၊ ၌။ န အဘိဝါဒေတိတိ၊ ကား။ အဘိဝါဒေ- တဗ္ဗန္တိ၊ ရှစ်ခိုးအပ်၏ဟူ၍။ န သလ္လက္ခေတိ၊ မမှတ်။ ဧဝံ၊ သို့။ အသလ္လက္ခဏ- ပကတိကော၊ မမှတ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ နိစ္စပကတိကံ ဝါ၊ မြဲသော သဘောရှိသလော။ အနိစ္စပကတိကံ ဝါ၊ မမြဲသောသဘော ရှိသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အနိစ္စံ ဝါတိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝဓာရဏတ္ထော၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိ၏။

သမ္ပတိဇာတောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ မဟုတ္တဇာတော၊ ထိုခဏ ဖွားသည်တည်း။ ဇာတသမနန္တရမေဝ၊ ဖွားသည်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန ဂန္ဓာ။ ပ။ သြလောကေသီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဓာယ၊ ပိတ်လတ္တံ့ဖြစ်၍။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဂမနတော၊ ခုနစ် လှမ်းကြွတော်မူသည်မှ။ သြလောကနံ၊ ကြည့်တော်မူခြင်းကို။ ပုရေ ကတမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စာ(၆၈)ကတံ ဝိယ၊ နောက်မှ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ သြလောကေသိန္တိ၊ ကား။ လောကဝိဝရဏပါဠိဟာရိယေ၊ လောကကို ဖွင့်လှစ်သော တန်ခိုးသည်။ ဇာတေ၊ သော်။ မံသစက္ခုနာဝ၊ မံသစက္ခုဖြင့်သာလျှင်။ သြလောကေသိ၊ ကြည့်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။





သေဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ပသဋ္ဌတရော၊ ချီးမွမ်းအပ်စွာ၏။ ပတိမာနေသိတိ၊ ကား။ ပူဇေသိ၊ ၏။ အာသတန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။

၃။ တံ ဝစနန္တိ၊ ကား။ “နာဟံ တံ ပြာဟ္မဏာ”တိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အညာယ သဏ္ဌဟေယျာတိ၊ ကား။ အရဟတ္တေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌဟေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဇာတိဝသေနာတိ၊ ကား။ ‘ခတ္တိယာဒိဇာတိဝသေန၊ မင်းအစရှိသော ဇာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပပတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဝိဉ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ အာကုန္တိ၊ ငင်ကုန်၏။ အဘိဝါဒါဒိကရဏသင်္ခါတဿ၊ ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းဟူသော။ ယဿ သာမဂ္ဂိရသဿ၊ အကြင် အညီအညွတ် သာယာအပ်သော သဘော၏။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ မညမာနေ၊ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ “အရသရူပေါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဗ္ဗိဓရဿ၊ ထို ပုဏ္ဏားအောက်မေ့သော သာမဂ္ဂိရသမ္ပု ဆန့်ကျင်သော။ ရူပတဏှာဒိကဿေဝ၊ ရူပတဏှာ အစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သာမဂ္ဂိရသဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “အရသရူပေါ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သာမဂ္ဂိရသသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ရူပရသာဒိသုပ္ပါ၊ ရူပရသ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ပဝတ္ထနပ္ပကာရံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၏။

တာလဝတ္ထုကတာတိ၊ ကား။ ဥစ္ဆန္တမ္ပလာနံ၊ ဖြတ်အပ်သော အမြစ်ရှိကုန်သော။ တာလာနံ၊ ထန်းပင်တို့၏။ ဝတ္ထု ဝိယ၊ အရာကဲ့သို့။ နေသံ ရူပသာဒိနံ၊ ထို ရူပရသ အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထု၊ အရာကို။ စိတ္တသန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်၌။ ကတံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအနက်၌။ မဇ္ဈေပဒလောပဝိယ၊ ဝတ္ထုဟူသော အလယ်ပုဒ်ကျေခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဒီသဉ္စ၊ လအကွရာ၌ ဒီသကိုလည်း ကောင်း။ ကတွာ၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တာလဝတ္ထု ဝိယာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တာလဝတ္ထု ဝိယ၊ ထန်းပင်ရာကဲ့သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ရူပရသအစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထု၊ အရာကို။ ကတံ၊ ၏။ တေ၊ ထို ရူပရသအစရှိသည်တို့သည်။ တာလဝတ္ထုကတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသနဿ၊ ကတဟူသော ဝိသေသန၏။ ပရနိပါတော၊ နောက်၌ကျခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကတတာလဝတ္ထုကတာ၊ ပြုအပ်သော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့သော အရာရှိကုန်သည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ မတ္ထကမ္ပန္တတာလာယေဝ၊ လည်ဆစ်ပြတ်သော ထန်းပင်သည်သာလျှင်။ ပတ္ထဖလာဒိနံ၊ အရွက်အသီးအစရှိသည်တို့၏။ အကာရဏတာယ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝတ္ထု၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

တာလာဝတ္ထု၊ မည်၏။ ယေသံ၊ အကြင် ရူပရသအစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထု၊ အကြောင်းဖြစ်သော စိတ်အစဉ်ကို။ တံ ဝိယ၊ ထိုအရက် အသီး စသည်တို့၏ အကြောင်းမဟုတ်သော ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့။ အဝတ္ထုကတံ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုအပ်ပြီ။ တေ ရူပရသဒယော၊ တို့သည်။ တာလာ ဝတ္ထုကတော၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညပဒတ္ထဝသေန၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် ၏အစွမ်းဖြင့်။ အယံ အတ္တဂ္ဂါဟော၊ ဤအနက်ကို ယူခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သုဂမော၊ သိလွယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသမတ္တံ၊ အထူးမျှကို။ ဒသောန္တော၊ ရှိ။ မတ္တကစ္ဆိန္နတာလော ဝိယ ကတာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ မတ္တကသဒိသေသု၊ လည်ဆစ်နှင့် တူကုန် သော။ ရူပရသာဒိသု၊ ရူပရသ အစရှိကုန်သော။ ရာဂေသု၊ ရာဂတို့သည်။ ဆိန္ဒေ သုပိ၊ ပြတ်ကုန်သော်လည်း။ တဗ္ဗတ္ထုဘူတဿ၊ ထိုရူပရသတို့၏ အရာဖြစ်သော။ တာလာဝတ္ထုသဒိသဿ၊ ထန်းပင်ရာနှင့်တူသော။ စိတ္တသန္တာနဿ၊ စိတ်အစဉ် ၏။ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနဌာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာတိုင်အောင်။ ဥပပန္နမေဝ၊ ဖြစ်သည် သာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသာရုတတော ပန၊ အဋ္ဌကထာပါဌ်တိုင်းအားဖြင့်ကား။ ဝိသေသနသမာသဝသေန၊ တာလာဝတ္ထု ဝိယ ကတာဟူသော ကမ္မဓာရယ် သမာသ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယံမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ရူပ- ရသာဒိနံ၊ ရူပရသအစရှိသည်တို့၏။ တာလာဝတ္ထုသဒိသတာယ၊ ထန်းပင်ငုတ်နှင့် တူသောအဖြစ်ဖြင့်။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ဌ။ တေ ဒေ၊ သံ၊ ဤအပြစ်ကို။ ပရိဟရိတံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ရူပရသာဒိနံ၊ တို့၏။ ယံ ကုသလာကုသလတ္ထံ၊ အကြင် ကုသိုလ်အကုသိုလ်အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ပန၊ ထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်အဖြစ်သည်ကား။ “တေ တထာဂတဿ ပဟိနာ”တိ အာဒိပါဌိယာ၊ အစရှိသော ပါဌ်နှင့်လည်းကောင်း။ “ကာမ- သုခဿာဒသင်္ခါတာ ရူပရသာ”တိ အာဒိအဋ္ဌကထာယ စ၊ အစရှိသော အဋ္ဌ ကထာနှင့်လည်းကောင်း။ န သမေတိ၊ မည်။ ခိဏာသဝါနမ္ပိ၊ အာသဝေ၊ ကုန် ပြီးသော အရှင်တို့အားလည်း။ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် တိုင်အောင်။ ကုသ လာ ကုသလာနံ၊ တို့၏။ ဖလပ္ပတ္တိတော၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏။ မတ္တကစ္ဆိန္နတာလ သဒိသတာပိ၊ လည်ဆစ်ပြတ်သော ထန်းပင်နှင့်တူသော အဖြစ်သည်လည်း။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ မတ္တကစ္ဆိန္နတာလဿ၊ ၏။ ဌိတံ၊ တည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဋ္ဌိတဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အမနသိကတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမှု၍။ ပုနအနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာသဒ္ဓိသမတ္တံ၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူခြင်းမျှကို။ ဥပမေတွာ၊ နှိုင်းယှဉ်၍။ “တာလာဝတ္ထု



ဝိယ ကတာ”တိ၊ ဟူ၍။ (၆၉)။ ဝိသေသနသမာသဝသေန၊ ကမ္မရောဟ်-  
သမာသ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တဂ္ဂဟဏေပိ၊ အနက်ကို ယူခြင်း၌လည်း။ ကောစိ  
ဒေါသော၊ တစုံတခုသော အပြစ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အနုသဒ္ဓေါ၊ သည်။  
ပစ္ဆာတိ အတ္ထေ၊ နောက်ဟူသော အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
“ပစ္ဆာဘာဝေါ န ဟောတိ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အနု အဘာဝံ  
ဂတာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ အနုပုတ္တိဓမ္မတာဝသေန၊ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ  
သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ပြီ။ အနုစ္စရိယာတိ၊  
ကား။ အနု အနု ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝိမ္ဗယကရာ၊ အံဩဇ္ဇယကို ပြုတတ်  
၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယဉ္စ ခေါ်တွံ ဝဒေသိတိ၊ ကား။ ဝန္တနာ-  
ဒိသာမဂ္ဂိရသာဘာဝသင်္ခါတံ၊ ရှိခိုးခြင်း၊ အစရှိသော သာမဂ္ဂိရသ မရှိခြင်း  
ဟူသော။ ယံ ကာရဏံ၊ ကို။ အရသရူပတာယ၊ အရသရူပအဖြစ်ဖြင့်။ ဝဒေသိ၊  
၏။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၄။ သန္ဓာယဘာသိတမတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ အတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊  
၍။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ “နိဗ္ဗောဂေါ ဘဝံ ဂေါတမော” တိ အာဒိ၊ ကို။  
အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝါ စ၊ သည်လည်း။ ယံ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
နိဗ္ဗောဂတာဒိ၊ နိဗ္ဗောဂအဖြစ် အစရှိသည်ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ အနုဇာနာတိ၊  
ခွင့်ပြု၏။ သန္ဓာယဘာသိတံ၊ သော။ တံ အတ္ထံ၊ ကို။

၅။ ကုသလမုဒါစာရကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကုလာစာရကမ္မံ၊ အမျိုး၏ အကျင့်  
အမှုတည်း။ ကာယတော ကာယဒွါရတော၊ ကာယဒွါရကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊  
သော။ ဒုစ္စရိတံ၊ သည်။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ မည်၏။ အနေကဝိဟိတာတိ၊ ကား။  
အနေကပ္ပကာရာ၊ များသောအပြားရှိကုန်သည်တည်း။

၆။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂဿာတိ၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ ရူပါရုံအစရှိကုန်သော။  
ပဉ္စသု ကာမကောဠာသေသု၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်အစုတို့၌။ အတိဝိယ၊  
အလွန်လျှင်။ သင်္ဂဝသေန၊ ငြိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိယုတ္တဿ၊ ယှဉ်သော။  
ကာမရာဂဿ၊ ၏။ တေန၊ ဤ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂဿ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။  
အနာဂါမိနံ၊ အနာဂါမိတို့အား။ ဝတ္ထာဘရဏာဒီသု၊ အဝတ်တန်ဆာ  
အစရှိသည်တို့၌။ သင်္ဂနိကန္တိဝသေန၊ ကပ်ငြိခြင်းနှစ်သက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။  
ဥပ္ပဇနကကာမရာဂဿ၊ ဖြစ်သော ကာမရာဂ၏။ ကာမရာဂတာဘာဝံ၊ ကာမ-  
ရာဂအဖြစ် မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဿ၊ ထို့  
အနာဂါမိအား ဖြစ်သော ရာဂ၏။ ရူပရာဂါဒီသု သင်္ဂဟဝေတာ၊ ရူပရာဂ

အစရှိသည်၌ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ အဝသေသာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို။ ပဌမေန မဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ သောသာနံ၊ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို။ စတုဟိပိ၊ မဂ်လေးပါးတို့ဖြင့်လည်း။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ဖြတ်ခြင်းကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယထာနုရူပ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇။ ဇိဂ္ဂစ္ဆတိ မညေတိ၊ ကား။ ဇိဂ္ဂစ္ဆတိ ဝိယ၊ စက်ဆုပ်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကား။ “ဇိဂ္ဂစ္ဆတိ” တိ၊ စက်ဆုပ်၏ဟူ၍။ သလ္လက္ခေမိ၊ မှတ်၏။ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အဉာဏသမ္ဘူတဋ္ဌေန၊ မသိခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။

၈-၁၀။ တတြာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ဒီသု အတ္ထဝိကပေသု၊ နှစ်ပါးသော အတ္ထဝိကပ်တို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဂဗ္ဘသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိပရိယာယောပိ၊ ပဋိသန္ဓိ၏ ပရိယာယ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဒေဝလောကပဋိသန္ဓိလာဘာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပုနဗ္ဗဝဘူတာတိ၊ ကား။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။

၁၁။ ဓမ္မဓာတုန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ ဟိ၊ စွ။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ဓာရေတိ ဥပဒဿတိ၊ မှတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဓမ္မဓာတု” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဒေသနာဝိလာသပုတ္တောတိ၊ ကား။ ရုစိဝသေန၊ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဇေတ္တေတွာ၊ ပြန်၍။ ဒေသေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်။ ဒေသနာဝိလာသော၊ မည်၏။ တံ၊ ထို ဒေသနာဝိလာသသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်တည်း။ ကရုဏာဝိပ္ပုရိန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ မဟာကရုဏာယ၊ ၏။ ဖရဏံ၊ နှံ့ခြင်းတည်း။ တာဒိဂုဏလက္ခဏမေဝ၊ တာဒိဂုဏ်၏ လက္ခဏာကိုသာလျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ပြလို၍။ “ပထဝီသမဝိတ္တတ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (၇၀)။ တတောယေဝ၊ ထိုသို့ မြေကြီးနှင့်တူသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အကုဇ္ဈာနသဘာဝတော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသဘော မရှိသောကြောင့်။ အကုပ္ပဓမ္မတာ၊ မည်၏။ ဇာတိယာ အနုဂတန္တိ၊ ကား။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အနုဗဒ္ဓံ၊ အစဉ်ပွဲအပ်၏။ ဇရာယ အနုသဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ကား။ ဇရာယ၊ သည်။ ပလိဝေဌိတံ၊ ရစ်အပ်၏။ ဝဋ္ဋခါဏုဘူတန္တိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ နုတ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဋ္ဋေ၊ ဝဋ်၌။ နိစ္စလဘာဝေန၊ မတုန်လှုပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတခါဏု ဝိယ၊ ပေါက်သော





သစ်ငုတ်ကဲ့သို့။ ဘူတံ၊ ၏။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ မစ္စာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။  
 နိစ္စံ၊ အမြဲ။ မရဏတော၊ သေခြင်းကြောင့်။ ဘယံ၊ ဘေးဖြစ်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ “အဇ္ဇ မရိတော”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပဋ္ဌိသမံ ပုရေဇာတ-  
 ဘာဝန္တိ၊ ကား။ အသဒိသံ၊ မတူသော။ အရိယာယ ဇာတိယာ၊ အရိယာ-  
 ဇာတ်ဖြင့်။ ပဌမံ ဇာတဘာဝံ၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သောအဖြစ်ကို။ သဗ္ဗဇေဋ္ဌ-  
 ဘာဝံ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့ထက် ကြီးသောအဖြစ်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

“အပီ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ “ပီ”တိ၊ ပီဟူ၍။ ဝဒန္တော၊  
 ဆိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ နိပါတော၊ နိပါတ်ဖြစ်  
 သော။ ပိသဒ္ဓေါပိ၊ ပိသဒ္ဓါသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊  
 ပြ၏။ သမ္မာ အဓိသယိတာနိတိ၊ ကား။ ပါဒါဒိဟိ၊ ခြေအစရှိသည်တို့ဖြင့်။  
 ဥပသာတံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ အကရေန္တိယာ၊ မပြုပဲ။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်း  
 စွာသာလျှင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သယိတာနိ၊ ဝပ်အပ်ကုန်၏။ အကမ္မ-  
 ကဿပိ၊ အကမ္မကဖြစ်သော်လည်း။ သယတိဓာတုနေ၊ သိဓာတ်၏။ အဓိ-  
 ပုဗ္ဗတာယ၊ အဓိရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကမ္မကတာ၊ သကမ္မက  
 အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ နခသိခါတိ၊ ကား။ နခဂ္ဂါနိ၊ ခြေသည်းဖျားတို့  
 သည်။ သကုဏာနံ၊ ငှက်တို့အား။ ပက္ခာ၊ အတောင်တို့သည်။ ဟတ္ထဋ္ဌာ-  
 နိယာ၊ လက်အရာ၌ တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သက္ကုဋ္ဌိတဟတ္ထပါဒါ”တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ အာလောကဋ္ဌာနေ၊ လင်းရာအရပ်၌။  
 နိက္ခမန္တာနန္တိ၊ ကား။ နိက္ခမန္တေသု၊ ပေါက်သော ကြက်ငယ်တို့တွင်။ ဟိ၊  
 စူ။ ဧတံ သာမိဝစနံ၊ ဤဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ နိဒ္ဒါရဏအနက်၌။  
 ဟောတိ၊ ၏။ အဏ္ဏကောသန္တိ၊ ကား။ အဏ္ဏကပါလံ၊ ဥခုံကို။

လောကောယေဝ၊ လောကသည်သာလျှင်။ လောကသန္တိဝါသော၊ မည်  
 ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသစ်ပင်၌။ အဗုဇ္ဈိ၊ သိပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရုက္ခော၊ သစ်  
 ပင်သည်။ ဗောဓိ၊ မည်၏။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။  
 ဧတေန၊ ထိုညာဏ်ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါပိ၊ မဂ်  
 သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗောဓိ၊  
 မည်၏။ ဗုဇ္ဈိယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဗောဓိ၊  
 မည်၏။ အန္တရာ စ ဗောဓိန္တိ၊ ဟူသော။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဥဒါဟရဏံ၊  
 ကို။ ရုက္ခသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဗောဓိသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ရုက္ခပဝတ္တိ-  
 ဒဿနတ္ထံ၊ သစ်ပင်၌ဖြစ်သည်ကို ပြခြင်းငှာ။ အာဟ၊ ၏။ ဝရဘူမိ သု-  
 မေဓသေတိ၊ ကား။ မဟာပထဝီ ဝိယ၊ မြေကြီးကဲ့သို့။ ပတ္တဋ္ဌပညော၊  
 ပျံသော ပညာရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တိဿော ဝိဇ္ဇာတိ၊

ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည့်။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္ထ-  
 မာနံ၊ ဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ အာသဝက္ခယ-  
 ဉာဏဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တဗ္ဗိနိဗန္ဓကကိလေသဝိဒ္ဓိသနဝသေန၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်  
 တရားကို တားမြစ်တတ်သော ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ဣတရာ၊ ဤမှ တပါးကုန်သော။ မဟဂ္ဂုတ်ဝိဇ္ဇာ စ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိဇ္ဇာတို့ကို  
 လည်းကောင်း။ ဥပ္ပါဒနုတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ “တိသော  
 ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဆ  
 အတိညာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။  
 သာဝကပါရမီဉာဏန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂသာဝကေဟိ၊ တို့သည်။ ပဋိလဘိတဗ္ဗ-  
 မေဝ၊ ရအပ်သည်သာဖြစ်သော။ လောကိယလောကုတ္တရဉာဏံ၊ လောကီ၊  
 လောကုတ္တရဉာဏ်ကို။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။  
 ဧသေဝနယော၊ တည်း။

ဩပမ္ပသမ္ပုပ္ပါဒနန္တိ၊ ကား။ ဩပမ္ပတ္တဿ၊ ဥပမာအနက်ကို။ ဥပမေယျေန၊  
 ဥပမေယျနှင့်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ပဋိပါဒနံ၊ ကျစေခြင်းတည်း။ အတ္ထေနာ-  
 တိ၊ ကား။ ဥပမေယျတ္ထေန၊ အနက်ဖြင့်။ တိက္ခခရဝိပ္ပသန္နသုရဘာဝေါတိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ သင်္ခါရုပေက္ခာပတ္တတံ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာသို့  
 ရောက်သော အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပရိဏာမကာလောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။  
 ဝုဠာနဂါမိနိဘာဝါပတ္တိံ၊ ဝုဠာနဂါမိနိ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊  
 ၏။ တဒါ စ၊ ထိုအခါ၌လည်း။ သာ၊ ထို ဝိပဿနာသည်။ မဂ္ဂဉာဏဂဗ္ဗံ၊ မဂ်-  
 ဉာဏ်တည်းဟူသော ကိုယ်ဝန်ကို။ ဓာရေန္တိ ဝိယ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏကာလော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 အနုပုဗ္ဗာဓိဂတေနာတိ၊ ကား။ ပဌမမဂ္ဂါဒိပဋိပါဋိယာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်  
 စသော အစဉ်ဖြင့်။ အဓိဂတေန၊ ရအပ်သော။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတန္တိ၊ ကား။  
 “ကာမံ၊ စင်စစ်။ တစော စ၊ အရေသည်လည်းကောင်း။ နှာရူ စ၊ အကြောသည်  
 လည်းကောင်း။ အဋ္ဌိ စ၊ အရိုးသည်လည်းကောင်း။ (၇၁)။ အဝသိဿတု၊  
 ကြွင်းစေတော့။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ မံသလောဟိတံ၊ အသား၊ အသွေးသည်။  
 ဥပဿုဿတု၊ ခန်းခြောက်စေတော့။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တစတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ၊  
 ဟောအပ်သော အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝီရိယံ၊ ကို။

“ဆန္ဒော ကာမော” တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပတ္တနာကာရေန ပဝတ္ထော၊  
 တောင့်တသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသော။  
 လောဘော၊ သည်။ ဣစ္ဆနဋ္ဌေန၊ အလိုရှိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဆန္ဒော၊  
 မည်၏။ တသော၊ ထို့ထက်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသော လောဘသည်။



ရဇ္ဇနဇ္ဇေန၊ တပ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ရာဂေါ၊ ရာဂမည်၏။ တတောပိ၊  
 ထို့ထက်လည်း။ ဗလဝတရော၊ အားကြီးသော လောဘသည်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊  
 မည်၏။ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသင်္ကပ္ပဝသေန၊ နိမိတ် အသွင်အပြင်ကို ကြံခြင်း၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ လောဘော၊ သည်။ သင်္ကပ္ပေါ၊ မည်၏။  
 တတော၊ ထို့ထက်။ ဗလဝ၊ အားကြီးသော။ သင်္ကပ္ပဝသေနဝ၊ ကြံသည်  
 ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ လောဘော၊ သည်။ ရာဂေါ၊  
 မည်၏။ တတောပိ၊ ထို့ထက်လည်း။ ဗလဝတရော၊ အားကြီးသော လောဘ  
 သည်။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ မည်၏။ သွာယံ ပဘေဒေါ၊ ထိုအပြားကို။ ဧက-  
 သေဝ လောဘဿ၊ တခုသော လောဘ၏သာလျှင်။ ပဝတ္ထိအာကာရဘေဒေန၊  
 ဖြစ်သော အခြင်းအရာအပြားအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အဝတ္ထာဘေဒေန စ၊  
 အခိုက်အတန့်အပြားအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝုတ္ထော၊ ၏။

ပဌမဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

သေယျထိဒန္တိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုအဖွင့်သည်။ ကထံ၊ အသို့နည်း။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ အဝ-  
 ဓာရဏကရဏံ၊ အဝဓာရဏကို ပြုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ အတ္ထဇာတံ၊  
 ဤအနက်အပေါင်းသည်။ တန္တိဿရဏတောတိ၊ ကား။ တေသံ ကာမာနံ၊  
 တို့၏။ နိဿရဏတ္တာ၊ ထွက်မြောက်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောတိ၊ ကား။  
 ဧဝကာရော၊ ဧဝသဒ္ဓါသည်။ ကာမဓာတု နာမ၊ ကား။ ကာမဘဝေါ၊  
 ကာမဘုံတည်း။ နေက္ခမန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ တည်း။ သောတိ၊ ကား။  
 နိယမော၊ မှတ်ခြင်းတည်း။ တဒဂံဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိယရဏဝိဝေကာ၊  
 တဒဂံဝိဝေက၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေက၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေက၊ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေက၊ နိယရဏ  
 ဝိဝေကတို့သည်။ တဒဂံဝိဝေကာဒယော၊ မည်ကုန်၏။ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကော၊  
 ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေကတို့သည်ကား။ ကာယဝိဝေကာ-  
 ဒယော၊ ကာယဝိဝေကစသည် မည်ကုန်၏။ ဣဓ ဈာနကထာယံ၊ ဤ ဈာန်  
 စကား၌။ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကာဒိနံ၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေက အစရှိသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝါ၊  
 မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ တယော ဧဝ၊ သုံးပါးသော ဝိဝေကတို့ကိုသာလျှင်။  
 ဒဠဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ နိဒ္ဒေသေတိ၊ ကား။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။  
 နိဒ္ဒေသေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝိဘဇေတိ၊ ကား။ ဈာနဝိဘဇေ၊ ၌။ ဧဝံ ဟိ  
 သတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာနံ၊  
 တို့ကို။ သင်္ဂဟေ၊ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော။

ပုဂ္ဂိုလ်မေနှာတိ၊ ကား။ ကာယဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသ္မိံ  
 ကာယဝိတ္တဝိဝေကဒ္ဓယေ၊ ထိုကာယဝိဝေက၊ ဝိတ္တဝိဝေက နှစ်ပါးအပေါင်း၌။  
 ဒုတိယေနာတိ၊ ကား။ ဝိတ္တဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ ဧတေသန္တိတိ၊ ကား။ ယထာ  
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမဝိဝေကဒ္ဓယဿ၊ ဝတ္ထုကာမ၊  
 ကိလေသကာမ ဝိဝေကနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဝါစကဘူတာနံ၊ ဟောတတ်  
 သည် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ။ပ။အကုသလေဟိ”တိ၊ ဟူကုန်သော။  
 ဣမေသံ ပဒါနံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ စ သစ္စံ၊ ၏။ တေ သာမိဝစနံ၊ ဤ  
 ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ အနက်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဗာလဘာဝဿ၊  
 မိုက်သော အဖြစ်၏။ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ၊ အကြောင်းကို စွန့်ခြင်းသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဝတ္ထတိ၊ လိုက်၏။ ဟိ၊ စူ။ အကုသလ-  
 ဓမ္မော၊ သည်။ ဗာလဘာဝဿ၊ မိုက်သော အဖြစ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်း  
 တည်း။ အာသယပေါသနန္တိ၊ ကား။ အာသယဿ၊ အလိုကို။ ဝိသောဓနံ၊ သုတ်  
 သင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝစုနဉ္စ၊ ပွားစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဝိဘဂေ၊ ၌။  
 နိဝရဏာနေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ စပ်လေ။  
 တတ္ထ၊ ထိုနိဝရဏကိုသာ ဟောခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ “ဥပရိဈာနဂ်ပစ္စနိက-  
 ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဥပရိ၊  
 အထက်၌။ “သဝိတက္က”န္တိအာဒိနာ၊ သဝိတက္က-အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနာနိ၊  
 ဟောလတ္တံ့ကုန်သော။ ဈာနဂ်၊ ဈာနင်တို့သည်။ (ဥပရိဈာနဂ်၊ မည်  
 ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုဈာနင်တို့၏။ (ဘာဝံစပ်။) အတ္တနော ပစ္စနိကာနံ၊ မိမိ  
 ရန်သူဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်  
 အဖြစ်ကို မြင်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ “ဥပရိဈာ-  
 နဂ်၊ ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဿ ဒဿနတော”တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊  
 ပါဌ်ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ “ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနဈာနဂ်၊ ဆိုအပ်  
 လတ္တံ့သော ဈာနင်တို့၏။ ဥပုပစ္စနိကဘာဝေနံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်  
 ကျင်ဘက်အဖြစ်ဖြင့်။ နိဝရဏာနံ၊ နိဝရဏတို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော၊  
 ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ကို မြင်သောကြောင့်။” “တာနေဝ၊ ထိုနိဝရဏတို့ကို  
 သာလျှင်။ ဝိဘဂေ၊ ဝိဘင်း၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။” ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။  
 အတ္ထံ၊ ကို။ (၇၂)။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေဋကေတိ၊ ကား။ ကစ္စာယ-  
 နတ္ထေရေန၊ ကဋည်းထေရ်သည်။ ကတံ နေတ္ထိပ္ပကရဏနယာသုသာရိပကရဏံ၊  
 ပြုအပ်သော နေတ္ထိကျမ်း နည်းသို့ အဝဉ်လိုက်သော ကျမ်းတည်း။ တံ  
 ပန၊ ကိုကား။ ပိဋကနံ၊ ပိဋကတ်တို့၏။ ဝဏ္ဏနာဘူတတ္တာ၊ အပွင့် ဖြစ်





ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၆၇

သောကြောင့်။ ပေဋကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုပေဋကကျမ်း၌။  
ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

အာရမ္မဏပရိကပ္ပနံ၊ အာရုံကို ကြံခြင်းသည်။ ဝိတက္ကနံ နာမ၊ မည်၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥဟန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ရူပံ ရူပ”န္တိ အာဒိနာ၊  
ရုပ်တည်း၊ ရုပ်တည်း၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။ အာကောဋေန္တဿ၊  
ခေါက်သော သူ၏။ ပဝိတ္တံ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ အာဟ-  
နနပရိဟနာနံ၊<sup>၁</sup> ထက်ဝန်းကျင်မှ ခေါက်ခြင်း-မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
တဗ္ဗံ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘိမုခကရဏံ၊ အာရုံသို့ ရွှေ့ပြုခြင်းသည်။ အာရမ္မ-  
ဏေ၊ သို့။ စိတ္တဿ၊ ကို။ အာနယနံ နာမ၊ ဆောင်ခြင်းမည်၏။ အနု-  
သဉ္ဇရဏန္တိ၊ ကား။ အနုပရိဗ္ဗမနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်ခြင်းတည်း။  
တဉ္ဇ၊ ထို လှည့်လည်ခြင်း ဟူသည်လည်း။ ခဏန္တရဿ၊ ခဏအထူးရှိသော  
ဝိစာရ၏။ တထာကာရေန၊ ထိုသို့ လှည့်လည်သော အခြင်းအရာဖြင့်။  
ဥပ္ပါဒနမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းလျှင်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။  
တေဿ၊ ထိုဝိစာရ၏။ သဉ္ဇရဏံ၊ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ န၊ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဤဒိသေသု၊  
ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ အညတ္တာပိ၊ တပါးသော အရာတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊  
ဤအတူတည်း။ အနုမဇ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ပရိမဇ္ဇနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထာ-  
တိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သကိစ္စာနုဝတ္တိတာကရဏေန၊ မိမိကိစ္စသို့ လိုက်  
သော အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ သဟဇာတာနုယောဇနံ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို  
ယှဉ်စေတတ်၏။ ကတ္ထစိတိ၊ ကား။ ဒုတိယဇ္ဈာနဝိရဟိတေသု၊ ဒုတိယဇ္ဈာနံ  
ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကုန်သော။ သဝိစာရစိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဝိစာ-  
ရေန၊ နှင့်။ သဟပ္ပဇ္ဇမာနောပိ၊ တကွဖြစ်သော်လည်း။ ဝိတက္ကော၊ ကို။  
အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ အဘိနိရောပနာကာရေန၊ ရွှေ့ရှုတင်သော အခြင်း  
အရာဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ပဌမာဘိနိပါတော”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝိပ္ပုရဝါတိ၊ ကား။ အဝုပသန္တ သဘာဝတာယ၊  
မငြိမ်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဂဝါ၊ အဟုန်ရှိ၏။  
တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ယေ ဇေသော၊ ဤဝိတက်သည်။ ဒုတိယ-  
ဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ပဟာနဂ်ဇာတော၊ ပယ်သော အင်္ဂါဖြစ်၏။ ပဌမ ဒုတိယ-  
ဇ္ဈာနေသုတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပဉ္စကနယံ၊ ပဉ္စကနည်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ အင်္ဂုဝိနိမုတ္တဿ၊ အင်္ဂါမှ လွတ်သော။ ဈာနဿ၊ ဈာန်၏။  
အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒေသေတု၊ ငှါ။ “ရုက္ခော ဝိယာ” တိ အာဒိံ၊ ကို။  
အာဟ၊ ၏။

၁-ဝိသယပွဝတိအာဟနနံ ဥပရိ အာဟနနန္တိ (ဆဋ္ဌ)

ဝိဝေကသဒ္ဓဿ၊ ဧ၊ ဘာဝသာဓနပက္ခေ၊ ဘာဝသာဓနအဖို့၌။ “တသ္မာ  
 ဝိဝေကာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဣတရပက္ခေ၊ ၌။ “တသ္မိံ ဝိဝေကေ” တိ၊  
 ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ပိနယတိတိ၊ ကား။ တပေတိ၊ နှစ်သက်စေ၏။ ဝါ၊ ကား။  
 ဝခေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဖရဏရသာတိ၊ ကား။ ပဏိတရူပေဟိ၊ မြတ်သော ရုပ်  
 တို့ဖြင့်။ ကာယေ၊ ၌။ ဗျာပနရသာ၊ နှံ့ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သာတလက္ခဏန္တိ၊  
 ကား။ ဣဋ္ဌသဘာဝံ၊ အလိုရှိအပ်သော သဘောရှိ၏။ မဓုရံ၊ သာယာ၏။  
 သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့အား။ ပိဋ္ဌနဇ္ဈပေက္ခနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကို။  
 အကတော၊ မပြုမူ၍။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဂဏှနံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊  
 ကား။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုသောအဖြစ်သည်။ အနုဂ္ဂဟော၊ မည်၏။  
 ဝနမေဝ၊ တောသည်လျှင်။ ဝနန္တံ၊ မည်၏။ ဥဒကမေဝ၊ ရေသည်လျှင်။ ဥဒ-  
 ကန္တံ၊ မည်၏။ “တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေ ပါကဋ္ဌဘာဝတော” တိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒိပဋိလာဘသမယေပိ၊ ဣဋ္ဌာရုံအစရှိသည်ကို  
 ရသောအခါ၌လည်း။ သုခံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အပါကဋ္ဌံ၊  
 မထင်ရှား။ ပီတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ တတ္ထံ၊ ထိုအခါ၌။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်  
 ရှား၏။ ပဋိလဒ္ဓရသာနုဘာဝနသမယေ စ၊ ရအပ်သော အရသာကို ခံစားသော  
 အခါ၌လည်း။ ဝိဇ္ဇမာနပီတိတောပိ၊ ရအပ်သော ပီတိထက်လည်း။ သုခမေဝ၊  
 သည်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌတရံ၊ ထင်ရှားစွာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ၊  
 ဧတ္ထ စ၊ ဤအရာ၌လည်း။ စေတသိကသုခဝသေနေဝ၊ စေတသိကသုခ၏  
 အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိလဒ္ဓရသာနုဘာဝနံ၊ ရအပ်သော အရသာကို ခံစားခြင်း  
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ကာယိကသုခဝသေန၊ ကာယိကသုခအစွမ်းဖြင့်။ န  
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုကာယိကသုခ၏။ ပီတိသမ္ပ-  
 ယောဂဿေဝ၊ ပီတိနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏သာလျှင်။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။  
 ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပေတတ္တာ၊ မလိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ “အယဉ္ဇ  
 ပီတိ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ အညပဒတ္တသမာသဒဿနံ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိ-  
 သမာသ်ကို ပြသောကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဿတ္ထိပက္ခေ၊ အဿတ္ထိ  
 အဖို့၌။ တဒ္ဓိတပစ္စယဒဿနံ၊ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒုတိယ-  
 ဝိကပ္ပေန၊ ဖြင့်။ အညပဒတ္တသမာသဝသေနေဝ၊ ‘ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်၏ အစွမ်း  
 ဖြင့်သာလျှင်။ “ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခ” န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဧကံ ပဒံ၊  
 တပုဒ်ထည်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ၊ ဝိဘတ္တိယာ၊ ဧ၊ အလောပဉ္စ၊  
 မကျေခြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

☞ (၇၃)။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒေသနာက္ကမံ၊ ဒေသနာ  
 အစဉ်ကို။ သန္နာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ “ပဌမံ သမာပဇ္ဇတိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော

ကထာ]

ဓမ္မရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၆၉

စကားကို။ အာဒိကမ္မိကဝသေန၊ အာဒိကမ္မိကအစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိန္တဝသိနံ၊  
 လေ့လာအပ်သော ဝသိရှိကုန်သော။ ယောဂီနံ ပန၊ ယောဂီတို့အားကား။  
 ဥပ္ပဋ္ဌိပါဋိယာပိ၊ အစဉ်ချတ်သဖြင့်လည်း။ ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ ဖြစ်  
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဈာပေတီတိ၊ ကား။ ဒဟတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေ၏။  
 အနိစ္စာဒိလက္ခဏဝိသယာယ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော။  
 ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဥပနိဇ္ဈာယနံ၊ ကပ်၍ရူခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဿ၊ နိဗ္ဗာန်  
 လျှင် အာရုံရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့  
 သော စောဒနာကြောင့်။ “ဝိပဿနာယာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊  
 ထိုပါဌ်၌။ မဂ္ဂေန သိဇ္ဈတီတိ၊ ကား။ နိစ္စာဒိဝိပလ္လာသပ္ပဟာယကေန၊ နိစ္စအစ  
 ရှိသော ဝိပလ္လာသကို ပယ်တတ်သော။ သယံမဂ္ဂေနော၊ မိမိမဂ်ဖြင့်သာလျှင်။  
 အတ္တနော၊ မိမိ၏။ တံ အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနံ၊ ထို အာရုံကိုရူခြင်းသည်။ အသမ္မော-  
 ဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂ-  
 နာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂကိစ္စေန၊ မဂ်ကိစ္စဖြင့်။ ဝိပလ္လာသပဟာနေန၊ ဝိပလ္လာသကို  
 ပယ်သဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

အညောတိ၊ ကား။ သတ္ထော၊ သတ္တဝါသည်။ အဝုတ္တတ္တာတိ၊ ကား။  
 “သစိတ္တေကဂ္ဂတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဈာနပါဌိယံ၊ ဈာန်ပါဌ်၌။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဟော  
 သောကြောင့်။ ဝုတ္တတ္တာတိ၊ ကား။ တဿာ ဈာနပါဌိယာ၊ ၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊  
 ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ

အဇ္ဈတ္တန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဈာနဝိသေသနတ္တာ၊ ဈာန်၏ ဝိသေသနဖြစ်သော  
 ကြောင့်။ “ဣဓ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပေတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စူးစူး။  
 သည်။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ ဆဋ္ဌိန္ဒြိယာနမေဝ၊ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၏သာလျှင်။ တဗ္ဘာဝတော၊  
 ထိုအဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဥမ္ပိယော၊ လှိုင်း  
 တံပိုးတို့သည်။ ဝီစိယော၊ ဝီစိမည်ကုန်၏။ မဟတိယော၊ ကြီးသောလှိုင်းတံပိုး  
 တို့သည်။ တရဂီ၊ မည်ကုန်၏။ “သန္တာ ဟောန္တိ သမိတာ”တိအာဒိနိ၊ အစ  
 ရှိသော စကားတို့သည်။ အညမညဝေဝစနာနိ၊ အချင်းချင်း၏ ဝေဝစတို့  
 တည်း။ ဈာနပလေန၊ ဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်၏။ ဣတိ

အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ အပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဂမိတာ၊ ရောက်  
 စေအပ်ကုန်၏။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။  
 ပရိယာယောတိ၊ ကား။ ဈာနပရိက္ခာရေ၊ ဈာန်အဆောက်အဦ၌။ ဈာန-  
 ဝေါဟာရတ္ထာ၊ ဈာန်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်။ အပရမတ္ထော၊ မုချဆတ်  
 ဆတ် ပရမတ်မဟုတ်။

တတိယဇ္ဈာနသဘာဝဏ္ဏနာ

တဒမိဂမာယာတိ၊ ကား။ တတိယမဂ္ဂါမိဂမာယ၊ တတိယမဂ်ကို ရခြင်း  
 ဌာ၊ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတိတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ နှင့်။ သဟစရဏပရိစယေန၊  
 တက္ခလေ့ကျက်ခြင်းဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဝါဟိ  
 တဘာဝေါ၊ အမျှဆောင်သော အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ တထာ၊  
 ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ယုတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝိပုလာ  
 ယာတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတဘာဝပတ္တာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်သို့ ရောက်သော။  
 ထာမဂတာယာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိ ဝိဂမေန၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊  
 ပီတိမှ ကင်းသဖြင့်။ ထိရဘာဝပုတ္တိယာ၊ မြဲမြံသော အဖြစ်သို့ ရောက်သော။  
 တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဝိတက္ကဝိစာရပီတိဟိ အနာဘိဘူတတ္တာ”တိ  
 အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပေက္ခာဘောဒိ၊ ဥပေက္ခာအပြားကို။ ဒဿေတွာ၊  
 ၍။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ လိုအပ်သော။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပကာသေတုံ၊  
 ဌာ။ “ဥပေက္ခာ ပနာ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ တတြ  
 မဇ္ဈတ္တတာဝ၊ ကိုပင်လျှင်။ (ဝုတ္တာ၌ စပ်လေ။) ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာ  
 တို့၏။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဋ္ဌာရမ္မဏပါထေ၊ ဣဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော  
 အာရုံ ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနာကာ-  
 ရေန၊ စင်ကြယ်သော သဘော၏ အဖြစ်ကို မစွန့်သော အခြင်းအရာဖြင့်။  
 အဇ္ဈုပေက္ခနတော၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကြောင့်။ “ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ”တိစ၊ ဟူ၍  
 လည်းကောင်း။ သတ္တေသု၊ ထို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရပဝတ္တတ္တာ၊ လျစ်လျူရှုသော  
 အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်။ “ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ”တိ စ၊ ဟူ၍  
 လည်းကောင်း။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို။ မဇ္ဈတ္တာကာရ  
 ဘူတာ၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်ကို။ “ဗောဇ္ဈဂုံ-  
 ပေက္ခာ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကေဝလာ၊ သက်သက်ကို။ (၇၄)။  
 “တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ တတိယဇ္ဈာနသဟဂတာ၊  
 တတိယဈာန်နှင့် တက္ခဖြစ်သော။ အဂ္ဂသုခေ၊ မြတ်သော ချမ်းသာဖြစ်သော။  
 တသ္မိမ္မိ၊ ထိုတတိယဈာန်၌လည်း။ အပက္ခပါတဘူတာ၊ အပင်းအသင်း မကျ





မူ၍ ဖြစ်သည်ကို။ “ဈာနုပေက္ခာ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ စတုတ္ထဈာန သဟဂတာ၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကို။ သဗ္ဗပစ္စုပ္ပန်ကပရိသုဒ္ဓတာယ၊ ခပ်သိမ်းသော ဆန်ကျင်ဘက်မှ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ တေန တေန အဝတ္ထာဘေဒေန၊ ထိုထို အခိုက်အတန့်အပြားဖြင့်။ ဆဓာ၊ ခြောက်ပါးအပြားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

အနတ္တရဒ္ဓအနုတိသိထိလေသု၊ မတင်းလွန်း၊ မလျော့လွန်း ကုန်သော။ သဟဇာတေသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခနာကာရေန၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်း အရာဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဝီရိယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ “ဝီရိယုပေက္ခာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပဇ္ဈာနာနံ၊ ရူပ၊ အရူပ ဈာန် တို့ကို။ ပဋိလာဘတော၊ ရသည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝေ၊ ရှေးအဖို့၌ပင်လျှင်။ နိဝရဏဝိတက္ကဝိစာရာဒီနံ၊ နိဝရဏ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရအစရှိသည်တို့ကို။ ပဟာ နာဘိမုခဘူတတ္တာ၊ ပယ်ခြင်းသို့ ရှေးရှုဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနိဝရဏတို့ကို။ ပဟာနေပိ၊ ပယ်ခြင်း၌လည်း။ အဗျာပါရဘာဝုပဂမနေန၊ ကြောင့်ကြမဲ့၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တာကာရပဝတ္တံ၊ လျစ်လျူ ရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ သမာဓိဝသေန၊ သမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ ပညာ စေဝ၊ ရှစ်ပါးသော ပညာ တို့လည်းကောင်း။ (ဣတိ အဋ္ဌာရသ-၌ စပ်) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဘူတေသု၊ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေသု၊တို့၌။ အဇ္ဈုပေက္ခနာကာရပဝတ္တံ၊ ဝိပဿနာ ဝသေန၊ လျစ်လျူရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏အစွမ်း ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ စတုန္တံ၊ မဂ္ဂါနံ၊ မဂ်လေးပါးတို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုမဂ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ စတဿော၊ လေးပါးသော ပညာတို့လည်းကောင်း။ (ဣတိ ဒသ-၌ စပ်။) စတုန္တံ၊ လေး ပါးကုန်သော။ ဖလသမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ တဿ တဿ၊ ထိုထို ဖိုလ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝသေန၊ အပ္ပဏိဟိတ- ဝိမောက္ခ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ကုန်သော။ စတဿော၊ လေးပါး ကုန်သော ပညာတို့လည်းကောင်း။ သုညတအနိမိတ္တဝိမောက္ခဝသေန၊ သုညတ ဝိမောက္ခ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသော ပညာ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ ပညာ စ၊ ဆယ်ပါးသော ပညာတို့ လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ အဋ္ဌာရသ ပညာ၊ ဤ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ပညာ တို့သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တဝိပဿနာ ပညာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဝိပဿနာပညာသည်သာလျှင်။

လက္ခဏဝိစိနနေပိ၊ လက္ခဏတို့ကို စိစစ်ရာ၌လည်း။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ လျစ်လျူ  
ရှုတတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿနပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခ  
မဟုတ်၊ သုခမဟုတ်သော ဝေဒနာသည်။ ဝေဒနပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။  
ဣမာသမ္ပိ ဒသန္တံ ဥပေက္ခာနံ၊ ဤဆယ်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့၏လည်း။ “တတ္ထ  
တတ္ထ၊ ထိုထိုပါဌ်၌။ အာဂတနယာဒိဝိဘာဂေါ၊ လာသော နည်းအစရှိသည်ကို  
ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာယံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၏အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊  
ဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တော၊ ၍။  
“ဝေမယံ ဒသဝိဓာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စွံ။ “တတ္ထ တတ္ထ  
အာဂတနယတော”တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော စကားကိုလည်း။ တာသံ၊ ထိုဥပေက္ခာ  
တို့၏။ ဝိဘာဂဒဿနဿ၊ ဝေဖန်ခြင်းကို ပြခြင်း၏။ ဘူမိပုဂ္ဂလာဒိပဒံ ဝိယ၊  
ဘူမိပုဂ္ဂလစသော ပုဒ်ကဲ့သို့။ ဝိသုံ မာတိကာပဒဝသေန၊ အသီးသောမာတိကာ  
ပုဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘူမိပုဂ္ဂလာဒိဝသေန၊ ဘုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသည်တို့  
၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘာဂဒဿနဿ၊ ဝေဖန်ခြင်းကို ပြခြင်း၏။ အာဂတဋ္ဌာန-  
ပရာမသနံ၊ လာသော အရာကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
ကသ္မာ။ နည်း။ အာဂတဋ္ဌာနဿ၊ လာသောအရာကို။ “အဋ္ဌသာလိနိယာ”တိ  
အာဒိနာ၊ အဋ္ဌသာလိနိယာ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်  
တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ “ဣမာသံ ပန ဒသန္တမ္ပိ။ ပ။  
ဝေမယံ ဒသဝိဓာတိအာဒိ”တိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ  
ဝစနံ၊ ကို။ အမနသိကတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမိသောကြောင့်။ ဝုတ္တန္တံ၊ ဆိုအပ်  
၏ဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ တတ္ထ အာဂတနယတောတိ၊ ကား။ “ဣဓ  
ခိဏာသဝေါ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿာ နေဝ သုမနော ဟောတိ၊ န ဒုမ္မနော၊  
ဥပေက္ခကော ဟောတိ သတော သမ္ပဇာနောတိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။  
ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ “ဥပေက္ခာသဟဂတေန။ ပ။ ဝိဟရတိ”  
တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဣတိ ဣမိနာ  
(၇၅) နယေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ ဒသန္တမ္ပိ ဥပေက္ခာနံ၊ ဆယ်ပါးသော  
ဥပေက္ခာတို့၏လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တပဒေသု၊ ထိုထို သုတ်အရာတို့၌။ အာဂတ-  
နယဒဿနတော စ၊ လာသော နည်းကို ပြသောအားဖြင့်လည်း။ ဒသဝိဓာပိ၊  
ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာ  
ယံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်လျှင်။ ဝေဒိ-  
တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္တော၊ စပ်အပ်၏။

ဘူမိတိအာဒိသု ပန၊ ဘူမိ-အစရှိသည်တို့၌ကား။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်  
ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရတည်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ ရူပါဝစရာ၊

ကထာ]

ဝေရဠကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၇၃

တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘူမိတော စ၊ ဘုံအားဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။ အသေက္ခာနမေဝ၊ ရဟန္တာတို့အားသာ  
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ ပုထုဇ္ဇနာဒိနံ၊ ပုထုဇဉ်  
 အစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဍမ္မိ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလတော စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။ သောမနဿပေက္ခာသဟဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊  
 သောမနဿပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်နှင့်ယှဉ်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ စိတ္တတော စ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။  
 ဆအာရမ္မဏာ၊ ခြောက်ပါးသော အာရုံရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏ-  
 တော စ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝေဒနူပေက္ခာ၊ ကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။  
 သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတရာ၊ ဤမှ တပါးကုန်သော။ နဝ၊ ကိုးပါး  
 သော ဥပေက္ခာတို့ကို။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ခန္ဓသင်္ဂဟဝသေန စ၊ ခန္ဓာ၌ ရေတွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။  
 “ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရဗေဇျာနုပဂါရိ-  
 သုဒ္ဓိတတြုမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်  
 အားဖြင့်။ ဧကော၊ တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော  
 ခဏ၌။ တာသု၊ ထို ခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့တွင်။ ဧကောယ၊ တပါးသည်။  
 သတိ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော ဥပေက္ခာတို့သည်။ န  
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သင်္ခါရပေက္ခာဝိပဿနပေက္ခာပိ”တို့  
 ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝေဒနာဝီရိယပေက္ခာနံ၊ ဝေဒနပေက္ခာ၊  
 ဝီရိယပေက္ခာတို့၏။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။  
 သိယာ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဧကက္ခဏဝသေန စ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၏ အစွမ်းဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ “ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။ အဗျာကတော၊ တည်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရ-  
 ပေက္ခာ၊ သည်။ ကုသလာဗျာကတော၊ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတတည်း။ သေသာ။  
 ကြွင်းသော ဥပေက္ခာတို့သည်။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။ ဝေဒနပေက္ခာ ပန၊  
 သည်ကား။ သိယာ၊ ရံခါ။ အကုသလာပိ၊ အကုသိုလ်လည်းဖြစ်၏။” ဣတိ  
 ဝေ၊ သို့။ ကုသလတ္ထိကဝသေန စ၊ ကုသလတိက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်း  
 ကောင်း။ “သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝီရိယဝေဒနာတတြုမဇ္ဈတ္တတာ  
 ဉာဏဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရော စ ဓမ္မာ၊ လေးပါးသော တရားတို့  
 သည်သာတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခေပဝသေန စ၊ အကျဉ်းအစွမ်းအားဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ ဒသဝိဓာပိ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်သာ ဖြစ်သော။ အယံ

ဥပေက္ခာ၊ ကိ။ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗျာ၊  
၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ တော၊ ထိုဥပေက္ခာတို့ကို။ အဋ္ဌသာလိနိယံ၊ ဌ။ ဘူမိ-  
ပုဂ္ဂလာဒိဝသေန၊ ဘုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သရူပတော၊  
သရုပ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ကိဉ္ဇာပိ န ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား  
မဆိုအပ်ကုန်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ မဆိုအပ်ကုန်သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌ  
သာလိနိဌ။ ဝုတ္တပုကာရေဟေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားတို့ဖြင့် သာလျှင်။  
တာသံ၊ ထိုဥပေက္ခာတို့၏။ ဘူမိပုဂ္ဂလာဒိဝိတာဂေါ၊ ဘုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စသည်ကို  
ဝေဖန်ခြင်းကို။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊  
တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌသာလိနိဌ။ သရူပတော၊  
သရုပ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တဉ္စ၊ ဆိုအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း။ အဝုတ္တဉ္စ၊ မဆိုအပ်  
သည်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်း  
၍။ တတ္ထ တတ္ထ အာဂတနယတောတိအာဒိဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နဝဟိ  
ပကာရေဟိ၊ ကိုးပါးအပြားတို့ဖြင့်။ အတိဒေသော၊ ညွှန်ခြင်းကို။ ကတော၊  
၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဝသေ  
နာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ “ဝုတ္တနယေနော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ တထာ တံ စစနံ၊ ကိ။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ “ခိဏာသဝေါ ဘိက္ခု  
စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿာ”တိ အာဒိမိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တော၊ သော်၊  
ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏတာယ၊ ရူပါရုံစသည်လျှင် အာရုံရှိ  
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိတော၊ ဘုံအားဖြင့်။ ကာမာဝစရာဝ၊ သာ  
တည်း။ ပုဂ္ဂလတော၊ အားဖြင့်။ အသေက္ခာနမေဝ၊ ရဟန္တာတို့အား သာ  
လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တတော၊ စိတ်အားဖြင့်။ သောမနဿပေက္ခာစိတ္တ-  
သမ္ပယုတ္တာ၊ သောမနဿဥပေက္ခာစိတ်နှင့် ယှဉ်၏။ အာရမ္မဏတော၊ အား  
ဖြင့်။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏာ၊ ခြောက်ပါးသော အာရုံရှိ၏။ ကုသလတ္ထိကတော၊  
ကုသလတိက်အားဖြင့်။ အဗျာကတာဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိ-  
တေဟိ၊ တို့သည်။ (၇၆) ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။  
တထာ၊ တူ။ “ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ စ ။ပ။ အတ္ထတော ဧကော”တိ အာဒိမိ၊  
အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အဿ၊ ထိုဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၏။ သင်္ခါရက္ခန္ဓ-  
သင်္ဂဟိတ္တတ္တာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ရေတွက်အပ်သောကြောင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ  
ဒိဟိ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကက္ခဏေ၊  
တပြိုင်နက် ခဏ၌။ အနုပ္ပတ္တိအာဒယော စ၊ မဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို  
လည်း။ ဉာတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာယ၊ ၏။ ဝိဘာဂုဒ္ဓါရဏ





နယော ယထာ၊ ဝေဖန်ခြင်းကို ထုတ်သော နည်းကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနမ္ပိ၊  
 ကြွင်းသော ဥပေက္ခာ တို့၏လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အဋ္ဌသာလိနိယံ၊  
 ဌ။ ဝုတ္တနယတော၊ ဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်။ ဘူမိအာဒိဝိဘာဂုဒ္ဓါရနယော၊  
 ဘုံအစရှိသည်ကို ဝေဖန် ထုတ်ဆိုသော နည်းကို။ ဉာတဗျော၊ ၏။ အနာ-  
 တောဂရသာတိ၊ ကား။ ပဏီတသုခေပိ၊ မွန်မြတ်သော သုခလည်းဖြစ်သော။  
 တသ္မိံ၊ ထို တတိယဖျာန်၌။ အဝနတိပဋိပက္ခကိုစွာ၊ ညွှတ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်  
 ဘက်လျှင် ကိစ္စရှိ၏။

ပုဂ္ဂလေနာတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ ကိလေသေ  
 ဟိ၊ ကိလေသာတို့မှ။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ရက္ခနံ၊ စောင့်ခြင်းသည်။ အာရက္ခာ၊  
 မည်၏။ ကိစ္စဿ၊ ၏။ ပါရဂမနံ၊ အဆုံးသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ တီရဏံ၊ မည်  
 ၏။ ဝိမံသာ၊ စူးစမ်းခြင်းသည်။ ပဝိစယော၊ မည်၏။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ သတိ-  
 သမ္ပဇညံ၊ သတိ၊ သမ္ပဇညသည်။ “ယသ္မာ တဿ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တသုခ”  
 န္တိ ဣမဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ “တသ္မာ တေမတ္ထ” န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော  
 သဒ္ဓါနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ဈာနသမင်္ဂိနေ၊ ဈာန်  
 နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံသမုဋ္ဌာနေနာပီတိ၊ ကား။ ယဿ ရူပဿ၊  
 အကြင်ရုပ်အား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ နာမကာယ-  
 သမ္ပယုတ္တံ၊ နာမကာယနှင့် ယှဉ်သော။ တံ သုခံ၊ ထို သုခသာလျှင်ဖြစ်သော။  
 သမုဋ္ဌာနံ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တံသမုဋ္ဌာနေန၊ ထို သုခ  
 လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ တေန ရူပေန၊ ထိုရုပ်ဖြင့်။ အဿာတိ၊ ကား။  
 ယောဂီနေ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယဿာတိ၊ ကား။ ရူပကာယဿ၊ ၏။  
 ဖုဋ္ဌတ္တာတိ၊ ကား။ ပဏီတေန၊ မွန်မြတ်သော။ ရူပေန၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ တွေ  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေမတ္ထံ ဒဿေန္တောတိ၊ ကား။ ကာယိကသုခ-  
 ဟေတုဘူတရူပသမုဋ္ဌာပကနာမကာယသုခံ၊ ကာယိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်၍  
 ဖြစ်သော ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နာမကာယသုခကို။ ပဋိသံဝေဒိယမာနေ၊  
 ခံစားသော။ ဈာနသမင်္ဂိ ဧဝံ၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။  
 ကာရဏေ၊ အကြောင်း၌။ ကာရိယောပစာရတော၊ အကျိုးကို တင်စားသော  
 အားဖြင့်။ “သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒီ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ  
 ဣမမတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
 ယန္တိ၊ ယံဟူသော ပုဒ်သည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ နိပါတော၊  
 နိပါတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယံဈာနဟေတု” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ သုခါပါရမိပုတ္တေတိ၊ ကား။ သုခဿ၊ ၏။ ဥက္ကံသပရိယန္တံ ပတ္တေ၊ လွန်

ကဲသော အဆုံးသို့ ရောက်သော။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ထို သုခအစရှိသည်တို့  
ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်  
၏။ အထ၊ ထိုသို့ ဈာန်၏ ဥပစာရ၌ ချုပ်သည်ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။  
ဈာနေသ္မေဝ၊ ဈာန်တို့၌သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ နည်း။  
ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

စတုတ္ထဈာနကထာဝဏ္ဏာ။

ကတ္ထ စုပ္ပန္နန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဝါကျ၌။ ကတ္တာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။  
ဟေတုမ္ပ၊ ဟိတိအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ကသ္မိံ  
ဟေတုမ္ပ၊ အဘယ်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
နာနာဝဇ္ဇနေတိ၊ ကား။ ယဿ ဥပစာရဿ၊ အကြင်ဥပစာရအား။ အပ္ပနာဝီထိ-  
အာဝဇ္ဇနတော၊ အပ္ပနာဝီထိ၏ အာဝဇ္ဇန်းမှ။ နာနာ ဘိန္နံ၊ ပြားသော။ ပုရိမ-  
ဝီထိသု၊ ရှေးဝီထိတို့၌။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇာန်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ  
နာနာဝဇ္ဇနေ၊ ထိုသို့ ပြားသော အာဝဇ္ဇာန်းဥပစာ၌။ ဝိသမနိသဇ္ဇာယ၊ မည်  
ညွတ်သော အရာ၌ နေခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နကိလမထော၊ ဖြစ်သောပင်ပန်းခြင်း  
သည်။ ဝိသမာသနုပတာပေါ၊ မည်၏။ ဥပစာရေ ဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော  
စကားသည်။ ပက္ခန္တရဒဿနံ၊ အဖို့တပါးကို ပြကြောင်းတည်း။ ကောဝဇ္ဇနုပစာ-  
ရေပိ ဝါ၊ တူသော အာဝဇ္ဇာန်းရှိသော ဥပစာရ၌လည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊  
အနက်။ “ပီတိဖရဏေနာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အပ္ပနာဝီထိယာ  
ဝိယ၊ အပ္ပနာဝီထိ၌ကဲ့သို့။ ဧကဝီထိယမ္ပိ၊ တခုသော ဝီထိ၌လည်း။ ကာမာဝစရ  
ပီတိယာ၊ ကာမာဝစရပီတိဖြင့်။ ဖရဏသတ္တဿ၊ နှံသော သတ္တဝါအား။  
အဘာဝံ၊ သုခ၏မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ အထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒေါမန-  
သိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊  
၏။ တေန္တိ၊ ကား။ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။  
အဋ္ဌာနပယုတ္တော၊ အဋ္ဌာနပယုတ်တည်း။ သော၊ ထိုပိသဒ္ဓါကို။ “ပဟိနဿာ”  
တိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တပဒါနန္တရံ၊ ဆိုအပ်သော ပုဒ်၏အခြားမဲ့  
၌။ (၇၇)။ “ပဟိနဿာပိ ဒေါမနသိန္ဒြိယဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ယောဇေတဗ္ဗော၊  
၏။ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနသိန္ဒြိယ”  
န္တိ၊ ဟူ၍။ အာနေတော၊ ဆောင်၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဧတံ၊ ဤ ဝိတက္က-  
ဝိစာရဘာဝေ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိမိတ္တတ္ထေ၊ အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်  
ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေဟေတု၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရဖြစ်ခြင်းဟူသော



အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ “ဝိတက္ကဝိစာရာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ တသ္မာတိ တေသ္မိံ အတ္ထော၊ တသ္မာဟူသော ပုဒ်၏ အနက်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပ။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သန္တာန် ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသန္တာန်၌။ ဝိတက္ကဝိစာရတာဝေယေဝ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရရှိသော်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ ဒုတိယဈာန်၏ ဥပစာ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။ အပ္ပ- ဟိနာယေဝ၊ မပယ်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုဒေါမနဿိန္ဒြိယ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ တတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ အဿာတိ ကား။ ဒေါမန- ဿိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ “သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ ဣဒဉ္စ၊ ဟူသော စကားကိုလည်း။ ပစ္စယမတ္တဒဿနေန၊ အကြောင်းမျှကို ပြသဖြင့်။ သမ္ဘာဝနမတ္တတော၊ ချီး မှမ်းကာမျှဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ ဒေါမနဿပုတ္တိသမ္ဘာနာပိ၊ ဒေါမန- ဿိန္ဒြိယဖြစ်သည်ကို ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်း။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ဥပစာရက္ခဏ ၌သာလျှင်။ ကာတုံ၊ ငှား၊ ယုတ္တာ၊ ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရရဟိတေ၊ ဝိတက်- ဝိစာရ ကင်းသော။ ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ ပန၊ ဒုတိယဈာန်ခဏ၌ကား။ တဒုပ္ပတ္တိသမ္ဘာဝနာပိ၊ ထိုဒေါမနဿဖြစ်သည်ကို ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ငှား။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဣတရတာ၊ သမ္ဘာဝ- နာမတ္တဖြင့် ဆိုအပ်သည်မှ တပါးသောအပြားဖြင့် ယူအပ်ရှိသော်။ ကုသလ စိတ္တက္ခဏေ၊ ကုသိုလ်စိတ်ခဏ၌။ အကုသလဒေါမနဿပုတ္တိယာ၊ အကုသိုလ် ဒေါမနဿဖြစ်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ “တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ၊ ဟံ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤ တတ္ထဟူသော ပုဒ်သည်။ သမိပတ္ထေ၊ သမိပအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဥပစာရဇ္ဈာနာနန္တရဝီရိယံ၊ ဥပစာရ ဈာန်၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ဝီရိယတို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဒုတိယဇ္ဈာ နေတိ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ အနန္တရဝီရိယံ၊ အခြားမဲ့ ဝီရိယ တို့၌လည်း။ န တေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လျင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သုခိန္ဒြိယေပိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ သော မနဿိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မုခန္ဓော၊

၏။ ပဟိနာတိ ဝုတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ “ပဉ္စန္ဒြ ဩရမ္ဘာ-  
 ဂိယာနံ သညောဇနာနံ ပရိက္ခယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သော  
 ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ခာဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခတာဘာဝေန၊  
 ဆင်းရဲသော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုခါဘာဝေနာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူ  
 သောပုဒ်၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ဇေတနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသုခ  
 ပဋိက္ခေပဝစနေန၊ ဒုက္ခသုခကို ပယ်၍ ဆိုခြင်းဖြင့်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတာနု  
 ဘဝနလက္ခဏာတိ၊ ကား။ အတိဣဋ္ဌအတိအနိဋ္ဌာနံ၊ အလွန်အလှိုရှိအပ်  
 အလွန်အလှိုမရှိအပ်သော အာရုံတို့မှ။ ဝိပရိတဿ၊ ပြန်သော။ မဇ္ဈတ္တာ-  
 ရမ္မဏဿ၊ လျစ်လျူအာရုံကို။ အနုဘဝနလက္ခဏာ၊ ခံစားခြင်းလက္ခဏာ  
 ရှိ၏။ ဟိ၊ စ။ မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏမ္ပိ၊ လျစ်လျူရှုသော အာရုံသည်လည်း။  
 ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု ဧဝံ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌သာလျှင်။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်၏။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ၊ ထိုဣဋ္ဌအနိဋ္ဌမှ လွတ်သောအာရုံ၏။ အဘာဝါ  
 မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဈာနစတုတ္ထကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ ဈာန်လေးခုစကား၌ အဖွင့်နည်းသည်။  
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

အရူပဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ အရူပဈာန်တို့ကိုလည်း။ အင်္ဂသမတာယ၊ ဈာန်အင်္ဂါ  
 တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ၌။ သင်္ဂဟေား ရေတွက်အပ်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကေသဉ္စိ အဘိညာပါဒကနိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊  
 ၏။ တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ “အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ”တိ  
 အာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ တေသု၊ ထိုလေးပါးသော ဈာန်တို့တွင်။  
 စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (၇၈)။ အဘိညာနိရောဓာနံ၊ အဘိညာဉ်၊  
 နိရောဓတို့၏။ ပါဒကံ၊ အခြေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ပဌမဈာန်  
 စသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဒုရကာရဏတ္ထံ ပန၊ ဝေးသော  
 အကြောင်း၏အဖြစ်ကိုကား။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “စတ္တာရိ ဈာနာနိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 နေသမ္ပိ၊ ထို ပဌမဈာန် စသည်တို့ကိုလည်း။ ဧကေတော ဂဟဏံ၊ တပေါင်း  
 တည်းယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဝိတ္ထေကဂုတ္တာနိ”  
 တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏  
 အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

၁။-အဘိညာပါဒကံ နိရောဓပါဒကံ (ဆဋ္ဌ)။



“ခိဏာသဝါန” နှိ အာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊ ၊ ဤ။ သဗ္ဗကိစ္စသဘာဝေ။ ကာ။  
 ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိသဗ္ဗဗုဒ္ဓကိစ္စသဘာဝေ။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာအစရှိသော ခပ်သိမ်းသော ဗုဒ္ဓ-  
 ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်၏။ “သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရဂုဏဒါယက” နှိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဝိပဿနာပါဒကတ္တာဒိ-  
 သဗ္ဗံ၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေ၏အဖြစ်အစရှိသော အလုံးစုံကို။ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ပေါင်း  
 ၏။ ဟိ၊ စ။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ကိ။ ဘဝဝတော၊ အား။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏဒါယကဿ၊  
 အလုံးစုံသော ဘုရားဂုဏ်ကို ပေးတတ်သော။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ၊  
 နီးစွာသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ယထာယံဒန္တိ၊ ကာ။ ဣဒံ ယထာ၊ ဤစိတ်ကဲ့သို့။ အဘိနိဟာရက္ခမန္တိ၊  
 ကာ။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအတ္တံ၊ ဣဒ္ဓိဝိစေသော အကျိုးငှါ။ တဒဘိမုခံ၊ ထို ဣဒ္ဓိဝိဓေ  
 ရှေးရှု။ နိဟရဏယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါ ခံ၏။

ဈာနပ္ပဋိလာဘပစ္စယာနန္တိ၊ ကာ။ ဈာနပ္ပဋိလာဘဟေတုကာနံ၊ ဈာနံ  
 ရခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဈာနပ္ပဋိလာဘံ၊ ဈာနရခြင်းကို။  
 နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကာနန္တိ၊ ကာ။ လာမ-  
 ကာနံ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ဣစ္ဆာဝစရာနန္တိ၊ ကာ။ ဣစ္ဆာယ၊ အလို၏။ ဝသေန၊  
 ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာနံ၊ သက်ကုန်သော။ နိဝရဏဘာဝံ၊ နိဝရဏအဖြစ်သို့လည်း  
 ကောင်း။ တဒေကဋ္ဌတဉ္စ၊ ထိုနိဝရဏနှင့် ပယ်ဖက်အဖြစ်အားဖြင့် တူသော  
 တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ အပ္ပတ္တာနံ၊ မရောက်ကုန်သော။  
 အတ္တုက္ကံသနာဒိဝသပ္ပဝတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကိုချီးမြှောက်ခြင်းအစရှိသော အစွမ်း  
 ဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ (မာနာဒိနိဗ္ဗံ စပိ)။ “သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မမေဝ၊  
 ငါ့ကိုသာလျှင်။ ပဋိပုစ္ဆိတော ပဋိပုစ္ဆိတော၊ မေး၍ မေး၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။  
 ဓမ္မံ၊ ကိ။ အဟော ဝတ ဒေသေယျ၊ အော်—ဟောပါမူကား ကောင်းလေစွ။”  
 ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာနံ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ မာနာဒိနိ၊  
 မာနအစရှိသည်တို့ကို။ ပေါတ္တကေသု ပန၊ ပေတို့၌ကား။ “ဈာနပ္ပဋိလာဘ  
 ပစ္စနိကာန” နှိ ပါဟူ၍လည်း။ ပါဌံ၊ ပါဌ်ကို။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ သော၊ ထိုပါဌ်  
 သည်။ ပမာဒလေခေါ၊ မှား၍ ရေးသော ပါဌ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊  
 ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဈာနပ္ပဋိလာဘပစ္စနိကာနံ၊ ဈာနရခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်  
 ဖြစ်ကုန်သော။ နိဝရဏာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝဿ၊ မရှိခြင်းကို။ နိဝရဏဒူရိ-  
 ဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ ပရိသုဒ္ဓပဒေ-  
 ယေဝ၊ ပရိသုဒ္ဓပုဒ်၌သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ သာ-  
 ရတ္ထဒိပနိယံ ပန၊ ၌ကား။ “ဣစ္ဆာဝစရာနန္တိ၊ ပ။ န ဒဿိတော” တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣစ္ဆာဝစရာနန္တိ၊ ကာ။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုဖြင့်။ အဝစရာနံ၊ သက်

ကုန်သော။ ဣစ္ဆာဝသေန။ အလို၏အစွမ်းဖြင့်။ ဩတိဏ္ဍာနံ၊ သက်ကုန်သော။ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ နာနပ္ပကာရာနံ၊ အထူးထူး အပြားပြားကုန်သော။ ကောပအပ္ပစ္စယာနံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းတို့ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အယမ္ပိ ပါဌော၊ ဤပါဌ်သည်လည်း။ အယုတ္ထော ဧဝံ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော ဧဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဌံ၊ အယံ ပါဌော၊ ကို။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ န ဒဿိတော၊ မပြအပ်။ (ဆောင်ပါဌ် အနက်တည်း။) တတ္ထ စ၊ ထိုသာရတ္ထဒီပနီပါဌ်၌လည်း။ “နာနပ္ပကာရာနံ ကောပအပ္ပစ္စယာနံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ နိဝရဏဘာဝပ္ပတ္တဒေါသာနံ၊ နိဝရဏအဖြစ်သို့ ရောက်သော အပြစ်တို့ကို။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ပါဌော၊ ကို။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဘိဇ္ဈာဒီနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဘိဇ္ဈာသဒ္ဓေန စ၊ အဘိဇ္ဈာသဒ္ဓါဖြင့်လည်းကောင်း။ (အာဒိသဒ္ဓေန စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။) အနိဝရဏသဘာဝသေဝံ၊ နိဝရဏသဘောမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ လောဘဿ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မာနာဒီနဉ္စ၊ မာနအစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဈာနပ္ပဋိလာဘပစ္စယာနံ” န္တိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အနုဝတ္ထမာနတ္တာ၊ လိုက်သောကြောင့်တည်း။ ဥဘယမ္ပိတိ၊ ကား။ အနဂ်ဏတ္ထဉ္စ၊ ကိလေသာကင်းသောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိဂတုပက္ခိလေသတ္ထဉ္စ၊ ညစ်ညူးခြင်း ကင်းသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ အနဂ်ဏသုတ္တဝတ္ထသုတ္တာနုသာရေနော၊ အနဂ်ဏသုတ်၊ ဝတ္ထသုတ်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသု သုတ္တေသု၊ တို့၌။ နိဝရဏသဘာဝပ္ပတ္တာ၊ နိဝရဏသဘောသို့ ရောက်ကုန်သော။ ထုလဒေါသပိ၊ ရုန့်ရင်းသော အပြစ်တို့ကိုလည်း။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။ အဓိဂတစတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ ရအပ်သော စတုတ္ထဈာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သောကြောင့်။ ဣဓံ ဤအရာ၌။ သုခမာ ဧဝံ၊ သိမ်မွေ့သည်သာ ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအဂ်ဏ၊ ဥပက္ခိလေသတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ အဂ်ဏပက္ခိလေသသာမညေန ပန၊ အဂ်ဏ ဥပက္ခိလေသခြင်း တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ အပဒိသနံ၊ ညွှန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “သုတ္တာနုသာရေနာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သုတ္တဝသေနာ” တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။

(၇၉)။ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယံ ဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ”န္တိ။ ဟူ၍။ နိဗ္ဗဇနံ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိမ္ပိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ၊။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္စ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသအရ ကိုလည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္စ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အရကို လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဌ။ ဉာဏဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ “တတ္ထာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊။ ပုဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ ပုဗ္ဗသဒ္ဓါသည်။ အတိတဘဝဝိသယော၊ အတိတ ဘဝလျှင် အရာရှိ၏။ နိဝါသသဒ္ဓေါ၊ စ၊ သည်လည်း။ ကမ္မသာဓနော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပုဗ္ဗေ အတိတဇာတိသု နိဝုဋ္ဌက္ခန္ဓာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ၊။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဝုဋ္ဌက္ခန္ဓာ-ဟူသော ပုဒ်ဌ။ သကသန္တာနေ၊ မိမိ သန္တာန်ဌ။ ပဝတ္တတာ၊ ဖြစ်သော အဖြစ်သည်။ နိဝုဋ္ဌတာ၊ နိဝုဋ္ဌအဖြစ်မည် ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “အနုဘူတာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ၊။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ သပရသန္တာနသာဓာရဏဝသေန၊ မိမိသန္တာန် သူတပါးသန္တာန် နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဝါသသဒ္ဓဿ၊ ဧ၊။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ “နိဝုဋ္ဌဓမ္မာ ဝါ နိဝုဋ္ဌာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ရှိ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှာ။ “ဂေါစရဝသေနာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊။ ဟိ၊ စ။ ဂေါစရဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့သည် လည်း။ ဉာဏေန၊ ဧ၊။ နိဝုဋ္ဌာ နာမ၊ နေရာမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ ပန၊ ထိုဉာဏ်၏ နေရာတို့သည်ကား။ သပရဝိညာဏ- ဂေါစရတာယ၊ မိမိဝိညာဉ် သူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ “အတ္တ နော”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊။ ပရဝိညာဏဝိညာ တာပိ ဝါ၊ သူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍လည်း။ နိဝုဋ္ဌာ၊ နေဖူးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္တော၊ ဧ၊။ ဣဓာပိ၊ ဤ ပရဝိညာဏ- ဝိညာတာ-ဟူသောပုဒ်သို့လည်း။ “ပရိစ္ဆိန္နာ”တိ ပဒံ၊ ပရိစ္ဆိန္နာဟူသော ပုဒ် ကို။ အာနေတော၊ ဆောင်၍။ သမ္ပန္တတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဟိ၊ စ။ အနမတ- ဂ္ဂေပိ၊ မသိအပ်သော အစရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သံသာရေ၊ သံသရာဌ။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အဝိညာတပုဗ္ဗာနံ၊ မသိဖူးကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ဧကဟိ၊ အချို့ကုန်သော။ ပရေဟေဝ၊ သူတပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဝိညာတတ္တာ၊ သိအပ်သောကြောင့်။ ပရဝိညာဏ ဝိညာတာ နာမ၊ ပရဝိညာဏ ဝိညာတာ-မည်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော ခန္ဓာတို့ကို။ အနုဿရဏံ၊

၁၈၂                      ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ                      [အဗ္ဗန္တရနိဒါန

အောက်မေ့ခြင်းသည်။ ပုရိမတော၊ ရှေ့ဖြစ်သော မိမိဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော ခန္ဓာကို အောက်မေ့ ခြင်းထက်။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်း၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယေဟိ- ပရေဟိ၊ အကြင် သူတပါးတို့သည်။ ဝိညာတတာယ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ ပရဝိညာဏဝိညာတာနာမ၊ သူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတပါးတို့၏။ ဝတ္ထမာနသန္တာနာနုသာရေန၊ ဖြစ်ဆဲသောသန္တာန်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိညာတဗ္ဗတော၊ သိအပ်သောကြောင့်တည်း။ တေဝ ပရဝိညာဏဝိညာတာ၊ ထို သူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ ငြိမ်းပြီးသော ခန္ဓာတို့လည်းကောင်း။ အပရိနိဗ္ဗုတာ၊ မငြိမ်းသေးသော ခန္ဓာတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဇာ၊ ကုန်၏။ တေသုဝ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတာနုဿရဏံ၊ ငြိမ်းပြီးသော ခန္ဓာကို အောက်မေ့ခြင်းသည်။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်း၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ သုသမ္ပုဉ္ဇသန္တာနတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ပြတ်ပြီးသော သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သိခါပတ္တံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော။ ပရဝိညာဏဝိညာတံ၊ သူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော။ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏာဒိသု”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ (ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာတံ၊ ကား။) အတိတေ၊ လွန်လေပြီးသော အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သော။ ခိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ ဆိန္နသံသာရမဂ္ဂတ္တာ၊ ပြတ်သော သံသာရာခရီး ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာ၊ မည်ကုန်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အပရိနိဗ္ဗုတာနံ၊ မငြိမ်းကုန်သော။ ပရဝိညာဏဝိညာတာနံ၊ သူတပါးဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သောခန္ဓာတို့ကို။ သိဟောက္ကန္တိကဝသေန၊ သိဟောက္ကန္တိကနည်းဖြင့်။ အနုဿရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ယာယ သတိယာ၊ အကြင်သတိဖြင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေး၌နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့၏။ သာ၊ ထိုသတိသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိဟိတသဒ္ဓေါ၊သည်။ ဝိဓသဒ္ဓပရိယာယော၊ ဝိဓသဒ္ဓါ၏ အရိယာယ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အနေကဝိဓ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘဝယောနိအာဒိဝသေန၊ ဘဝ၊ ယောနိ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုဝိဓံ၊ များသော အပြားရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဝါ၊ ကား။ “ဝိဟိတ”န္တိ ပဒဿ၊



ပုဒ်၏။ ပယုတ္တံ ဝဏ္ဏိတန္တိ အတ္ထံ၊ ပယုတ္တံ ဝဏ္ဏိတံ-ဟူသော အနက်ကို။ ဂဟေတွာ၊  
 ယူ၍။ “အနေကေဟိပကာရေဟိ ဝိဟိတ”န္တိ။ အနေကေဟိ ပကာရေဟိ ဝိဟိတံ  
 က၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့်လျက်။ မဇ္ဈေပဒလောပံ၊ အလယ်ပုဒ်ကျေသည်ကို။  
 ဟူတွာ၊ ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အနေကေဟိ။ ပ။ သံဝဏ္ဏိတ”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပကာရေဟိတိ၊ ကား။ နာမဂေါတ္တာဒိပကာရေဟိ၊  
 အမည်အနွယ်အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ သံဝဏ္ဏိတန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ၊  
 ဘုရားအစရှိသော သူတို့သည်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်သော။ အနုသဒ္ဓေါ၊ သည်။  
 အနန္တရတ္ထဒိပကော၊ အခြားမရှိသော အနက်ကို ပြ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 “အဘိနိန္နာမိတမတ္ထေ ဧဝံ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန စ၊ ဤပါငြ်ဖြင့်  
 လည်း။ ပရိကမ္မဿ၊ ပရိကံ၏။ အနန္တရတံ၊ အခြားမရှိသော အဖြစ်ကို။  
 ဒဿေတိ၊ ၏။ “ပူရိတပါရမိန ဥ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါငြ်ဖြင့်။ ပရိကမ္မံ၊  
 ပရိကံကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။ သိဒ္ဓိံ၊ ပြီးခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

☞ (၈၀)။ အာရဒ္ဓပ္ပကာရဒဿနတ္ထေတိ၊ ကား။ အနုဿရိတုံ၊ အောက်မေ့  
 ခြင်းငှာ။ အာရဒ္ဓါနံ၊ အားထုတ်အပ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌက္ခန္ဓာနံ၊ ရှေး၌နေ  
 ဖူးသော ခန္ဓာတို့၏။ ပကာရဒဿနတ္ထေ၊ အပြားကို ပြခြင်းအနက်၌။ ဇာ-  
 ယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝ ရ၏။  
 ဧကကမ္မမူလကော၊ တခုသော ကံလျှင် မူလရှိသော။ အာဒါနနိက္ခေပပရိစ္ဆိန္နော၊  
 ခန္ဓာကို ယူခြင်း၊ ခန္ဓာကို ချခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓော၊ ခန္ဓာ-  
 အစဉ်ဖြစ်သော။ သော ဘဝေါ၊ ထိုဘဝကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ “ဇာတိ”တိ၊  
 ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကေမ္မိ” တိ အာဒိ၊  
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကပ္ပေါတိ၊ ကား။ အသင်္ချေယျကပ္ပေါ၊ အသင်္ချေယျကပ်  
 တည်း။ သော ပန၊ ထိုကပ်သည်တား။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ် အားဖြင့်။  
 တထာပဝတ္တဓမ္မံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော တရားကို။ ဥပါ-  
 ဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊ ပညတ်အပ်သော။ ကာလော၊ ကာလတည်း။ တေသံ၊  
 ထိုကာလဝန် တရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ကပ်၏။ ပရိဟာနိ စ၊  
 ယုတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇိ စ၊ ပွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊  
 ၏။ အဿ ကပ္ပဿ၊ အား။ သံဝဇ္ဇော သံဝဇ္ဇနံ ဝိနာသေဝံ၊ ပျက်ခြင်းသည်။  
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဝဇ္ဇော၊ မည်၏။ အသင်္ချေယျကပ္ပေါ၊  
 အသင်္ချေယျကပ် ရ၏။ သံဝဇ္ဇေန ဝိနာသေန၊ ပျက်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ ကွ။  
 သီလေန၊ အလေ့အားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဝဇ္ဇဌာယံ၊

မည်၏။ “ဝိဝဇ္ဇော” တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဝဇ္ဇောစသော ပါဠိ၌။ ဝိဝဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဝိဝဇ္ဇော၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိ၊ ပွားခြင်း။ တေဇေန၊ မီးဖြင့်။ ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ တေဇောသံဝဇ္ဇော၊ မည်၏။ ဝိတ္တာရတော ပနာတိ၊ ကား။ ပုထုလတော ပန၊ အပြန့်အားဖြင့်ကား။ သံဝဇ္ဇသိမာဘေဒေါ၊ ပျက်သော အပိုင်းအခြား အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ “သဒါပိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧကနာဂရိယာ ဝိယ၊ တမြို့တည်း နေကုန်သော သူတို့ကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ ဇာတိက္ခဏေ၊ ဖွားတော်မူသော ခဏ၌။ ဝိကာ-  
ရာပဇ္ဇနတော၊ အထူးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတိက္ခေတ္တဝေဝါဟာရော၊ ဇာတိခေတ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ “ပဋိသန္ဓိအာဒိသု ကပ္ပတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာနုဘာဝေဝါ-  
ပဝတ္တတိတိ၊ ကား။ တဒန္တောဂဓာနံ၊ ထိုအာဏာခေတ်၌ အကျုံးဝင် ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ရောဂါဒိဥပဒ္ဓဝေဝါ၊ ရောဂါအစရှိသော ဘေးရန်သည်။ ဝုပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ယံ ယာဝတာ ဝါ ပန အာကခေ-  
ယျာတိ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ ဝိသယက္ခေတ္တံ၊ အကြင် ဝိသယခေတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧကသ္မိံ ဧဝ ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌သာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်း သော စကြဝဠာ၌။ သရေန၊ အသံတော်ဖြင့်။ အဘိဝိညာပနံ၊ သိစေခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ရူပကာယဒဿနဉ္စ၊ ရူပကာယကို ပြခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိဇာနန္တေန၊ ဝန်ခံတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ “ယာဝတာ ဝါ ပန အာကခေယျာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧတေသုတိ၊ ကား။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ပဝတ္တဖလဘောဇနောတိ၊ ကား။ သယံပတိတဖလဟာရော၊ အလိုလို ကျ သော သစ်သီးလျှင် အစာရှိ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ပဝတ္တဖလဘောဇနော-ဟူသော စကားကိုလည်း။ တာပသကာလံ၊ ရသေ့ပြုသော အခါကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓုပပတ္တိယာတိ၊ ကား။ ဣဓ စရိမာဝေ၊ ဤအဆုံးစွန်သော ဘဝ၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဧကဂေါတ္ထောတိ၊ ကား။ တုသိတဂေါတ္ထေန၊ တုသိတာ အနွယ်ဖြင့်။ ဧကဂေါတ္ထော၊ တူသော အနွယ်ရှိ၏။ ဣတရေတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာ ဒယော၊ အဆင်းအစရှိတို့သည်။ တိတ္ထိယာတိ၊ ကား။ ကမ္မဖလဝါဒိနော၊ ကံအကျိုး ရှိ၏ ဟု ယူကုန်သော သူတို့သည်။ အဘိနိဟာရေတိ၊ ကား။ အဘိနိဟာရေ-  
ပလက္ခိတော၊ အဘိနိဟာရဟု မှတ်အပ်သော။ ပုညဉာဏသမ္ပရဏကာလော၊ ကောင်းမှု ဉာဏ်အဆောက်အဦကို ဆည်းပူးရာ ကာလကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ နီလည်းကောင်း။ ပရဿ ဝါ၊ နီလည်းကောင်း။ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ထိုထိုကိုယ်၏အဖြစ်၌။ စုတိံ၊ ကို။ ဒိဿ၊ ရှိ။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုကို။ အနာမသိတု၊ မသုံးသပ်မရှိ။ ပဋိသန္ဓိယာ ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေ၊ သို့။ ဇာနု၊ သိခြင်းသည်။ ဣစ္ဆိတပ္ပဒေသောက္ကမနံ၊ အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့ သက်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တေသံ ဟိ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥဘယထာပီတိ၊ ကား။ ခန္ဓာပဋိပါဋိယာပိ၊ ခန္ဓာအစဉ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနာပိ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေအစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သိဟောက္ကန္တဝသေနပီတိ၊ ကား။ သိဟနိပါတဝသေနပိ၊ ခြင်္သေ့သက်သောနည်း အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အာတာပန ပရိတာပနဋ္ဌေန၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူပန်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ သည်။ အာတာပေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝီရိယာတာပေနာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (၇၁) ၁၃။ ဒိဝိ၊ နတ်၌။ ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ပသာဒစက္ခု၊ ပသာဒစက္ခုကို။ ဒိဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုရေပီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သုခုမဿာပိ အာရမ္မဏဿ၊ သိမ်မွေ့သော အာရုံကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝီရိယာရမ္မဝသေနေ၊ ဝီရိယကို အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣဇ္ဈနတော၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ ဘာဝနာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘာဝနာသည်လည်း။ ဝီရိယဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတာ၊ ဝီရိယပြုပြင်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာ၊ ဣဒ္ဓိ၏အခြေ ဘာဝနာသည်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဝီရိယဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝီရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေနာတိ၊ ကား။ ကသိကာဒိဇ္ဈာနစတုက္ကဝသေန၊ ကသိုဏ်းအစရှိသော ဈာန်လေးပါးစွမ်းဖြင့်။ ဣမိနာ၊ ဤဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒုရကာရဏတ္ထေ၊ ဝေးသောအကြောင်း၌။ အဿ၊ ထိုအဘိညာဉ်၏။ ဒိဗ္ဗဘာဝံ၊ ဒိဗ္ဗအဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ “ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိသိတတ္တာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အာသန္နကာရဏဘူတပါဒကဇ္ဈာနတော၊ နီးသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ပါဒကဈာန်အားဖြင့်။ ဒိဗ္ဗဘာဝံ၊ ဒိဗ္ဗမည်သော အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

(လိုက်စေ)။ “ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာ” တိ ဣမဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။  
 (အတ္ထောဉ္စ စပ်)။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရပရိယာပန္နံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဉ္စ အကျုံးဝင်သော။  
 အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ နိဿယဘူတံ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။  
 ရူပါဝစရတုတ္တဇ္ဈာနံ၊ ကိ။ နိဿယ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊  
 ဖြစ်သောကြောင့်။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဒိဝဇာတုဿ၊ ဒိဝဇာတ်၏။ ဇုတိဂတိယောဂံ၊ ဇုတိအနက်၊ ဂတိအနက်နှင့်  
 ယှဉ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “အာလောကပရိဂ္ဂဟေနာ”တိ အာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာလောကပရိဂ္ဂဟေနာတိ၊ ကား။ ကသိဏာ-  
 လောကပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ ကသိုဏ်းအရောင်ကို သိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ဒဿနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ရူပဒဿနဘာဝေန၊ ရူပါရုံကို မြင်သောအဖြစ်  
 ဖြင့်။ ဣမိနာ၊ ဤ ဒဿနဋ္ဌေနဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ “စက္ခတိ ရူပံ ဝိဘာ-  
 ဝေတိ”တိ နိဗ္ဗစနတော၊ စက္ခတိ ရူပံ ဝိဘာဝေတိ- ဟူသော ဝစနတ္ထ  
 ကြောင့်။ စက္ခုတ္ထံ၊ စက္ခုမည်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ “စက္ခု  
 ကိစ္စကရဏေနာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ “စက္ခုမိဝ စက္ခု”တိ၊ ဟူ  
 သော။ ဥပမာယ၊ ၍။ သဒိသနိမိတ္တဒဿနံ၊ တူသော အကြောင်းကို  
 ပြသောပုဒ်တည်း။ သမဝိသမာဒိဒဿနသင်္ခါတဿ၊ ညီညွတ်၊ မညီညွတ်သည်ကို  
 ပြခြင်းဟူသော။ စက္ခုကိစ္စဿ၊ မျက်စိကိစ္စကို။ ကရဏတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ယထာဟာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပက္ခိလေသသုတ္တပ္ပဒေသံ၊ ဥပက္ခိလေသသုတ်  
 တစိတ်ကို။ နိဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ “ဝိစိကိစ္ဆာ”တိ အာဒိသု၊  
 အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကိ။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဗောဓိ-  
 မူလေ၊ ဗောဓိပင်ရင်း၌။ အနဘိသမ္ပုဒ္ဓဿေဝ၊ သစ္စာကို မသိသေးသည့်သာ  
 ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မပွင့်သေးသာ ဖြစ်သော။ တဂဝတော၊ ဘုရားလောင်းအား။  
 ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ နာနာဝိဇာနိ၊ အထူးထူး အပြားပြားကုန်သော။ ရူပါနိ၊  
 တို့ကို။ ပဿန္တဿ၊ ရှုစဉ်။ “ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ကိံ န ခေါ၊ အဘယ်  
 နည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ကိံ န ခေါ၊ နည်း။”ဣတိ၊ သို့။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။  
 ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ တတော ပန၊ ထို့ နောင်မှကား။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ  
 ကို နှစ်စိမ့်သောငှာ။ တာနိ ရူပါနိ၊ ထိုရူပါရုံတို့ကို။ အမနသိကရောတော၊  
 နှလုံးမသွင်းသော ဘုရားလောင်းအား။ အမနသိကရောန္တေနံ၊ နှလုံးမသွင်း  
 ခြင်းကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။ တတော၊ ထို ထိနမိဒ္ဓမှ။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊



ငါ။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗရူပါနိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရူပါရုံတို့ကို။ မနသိကရော  
 တော၊ နှလုံးသွင်းသော ဘုရားလောင်းအား။ ရက္ခသဒိသု၊ ရက္ခိသ်အစရှိ  
 သည်တို့၌။ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။ ပုန၊  
 တဖန်။ “ကိံ၊ အဘယံကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အာရုံ၌။ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ၊  
 ကြောက်ရအံ့နည်းဟူ၍။ ဘယဝိနောဒနဝသေန၊ ကြောက်ခြင်းကို ဖျောက်သည်  
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ အတ္တနော၊ ၏။ မနသိကာရကော-  
 သလ္လံ၊ နှလုံးသွင်း လိမ္မာသည်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စုံ၍။ ဥပ္ပိလသင်္ခါတာ၊ ဥပ္ပိလဟုဆို  
 အပ်သော။ သမာဓိဒူသိကာ၊ သမာဓိကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ ဂေဟသိတပီတံ၊  
 ဂေဟသိတပီတိသည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပီတိကို။ နိသေဓာယ၊ တားမြစ်  
 ခြင်းငှါ။ တံ မနသိကာရဝီရိယံ၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်း ဝီရိယကို။ သိတိလံ ကရေန္တဿ၊  
 လျော့လျော့ပြုသော ဘုရားလောင်းအား။ ကာယာလသိယသင်္ခါတံ၊ ကိုယ်၏  
 ပျင်းရိခြင်းဟူသော။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ရုန့်ရင်းသော သဘောသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။  
 တန္တိသေဓာယ၊ ထို ဒုဋ္ဌုလ္လံကို နှစ်စေခြင်းငှာ။ ပုန၊ တဖန်။ ဝီရိယံ၊ ကို။  
 ပဂ္ဂဏတော၊ လူလွှဲပြုသော ရဟန်းအား။ အစွာရဒ္ဒ ဝီရိယံ၊ အလွန် အားထုတ်  
 လွန်းသော ဝီရိယသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ တန္တိသေဓာယ၊ ထိုအစွာရဒ္ဒ-  
 ဝီရိယကို တားမြစ်ခြင်းငှါ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ သိထိလယတော၊ လျော့သော ဘုရား  
 လောင်းအား။ အတိလီနဝီရိယံ၊ အလွန် တွန့်သော ဝီရိယသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။  
 တံ၊ ထိုဝီရိယကို။ နိသေဓေတွာ၊ တားမြစ်၍။ ဒိဗ္ဗရူပါနိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ရူပါရုံ  
 တို့ကို။ ပဿတော၊ ရှုသော ဘုရားလောင်းအား။ အဘိဇ္ဇပ္ပါသင်္ခါတာ၊  
 အလွန်တောင့်တဲခြင်းဟူသော။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုတဏှာကို။  
 နိသေဓာယ၊ ငှါ။ ဟိနာဒိနာနာရူပါနိ၊ အယုတ်အစရှိသော အထူးထူးသော  
 ရူပါရုံတို့ကို။ မနသိကရောတော၊ အား။ နာနာရမ္မဏဝိက္ခေပသင်္ခါတာ၊ အထူး  
 ထူးသော အာရုံ၌ ပျံ့လွင့်ခြင်း ဟူသော။ နာနတ္ထသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။  
 ပုန၊ ဖန်။ တံ၊ ထိုနာနတ္ထသညာ ကို။ ဝိဟာယ၊ ၍။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်း  
 ကိုသာလျှင်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ အတိနိဇ္ဈာယိ-  
 တတ္ထံ (၈၂) ။ အတိဝိယ စိန္တနံ၊ အလွန် ကြံခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ၏။ ဩဘာ-  
 သန္တိ၊ ကား။ ပရိကမ္မသမုဋ္ဌိတံ၊ ပရိကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဩဘာသံ၊  
 အရောင်ကို။ န စ ရူပါနိ ပဿာမိတံ၊ ကား။ “ပရိကမ္မောဘာသမနသိကာရ  
 ပသုတတာယ၊ ပရိကံ၏ အရောင်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လေ့ကျက်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။”  
 ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသဟိတော၊ ဖြစ်စဉ်နှင့် တကွသော။ အတ္ထော၊  
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ “မနုဿာနံ ဣဒံ” နှိ ဝစနတ္ထေန၊ ဟူသော ဝစနတ္ထ



ကြောင့်။ မနုဿစက္ခုဂေါစရံ၊ လူတို့မျက်စိ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ထူလရူပံ၊ ရုန့်ရင်းသော ရူပါရုံတို့ကို။ မာနုဿကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထို ရုန့်ရင်းသော ရူပါရုံသည်လျှင်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဒဿနုပစာရတ္တာ၊ ရှုသော အားဖြင့် ကပ်၍ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့်။ မနုဿပစာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မနုဿပစာရံ အတိက္ကမိတွာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပဒဿ- နေနာတိ၊ ကား။ ဒုရသုခမာဒိရူပဒဿနေန၊ ဒုရ၊ သုခမအစရှိသော ရူပါရုံကို မြင်သဖြင့်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယမေန၊ မြဲသောအားဖြင့်။ ပူရေဇာတဋ္ဌိတရူပါရမ္မဏံ၊ ရှေး၌ဖြစ်၍ တည်သော ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ သည်။ အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မေဟိ၊ အာဝဇ္ဇာန်း၊ ပရိကံတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဥပါဒ်ဆဲ ရူပါရုံသည်လည်းကောင်း။ တိဇ္ဇမာနံ ဝါ ရူပံ၊ ပျက်ဆဲ ရူပါရုံသည်လည်းကောင်း။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ အားနည်းသောကြောင့်။ အဿ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုအား။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ န စ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်။ စုတိစိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ကမ္မဇရူပဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝေ၊ ဘင်္ဂက္ခဏ ဌိသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေ၊ ကမ္မဇရုပ် ၏ ဥပါဒ်ခဏဉ္စ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “စုတိက္ခဏေ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဒိဗ္ဗစက္ခု၌။ ရူပဒဿနမေဝ၊ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်း သည်သာလျှင်။ သတ္တဒဿနံ၊ သတ္တဝါကို မြင်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “စဝမာနေ” တိ အာဒိနာ၊ စဝမာနေအစရှိသော။ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာနေန၊ ပုဂ္ဂလ- ဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အဘိရူပ ဝိရူပေတိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကား ကို။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သဏ္ဌာနဝါစကတ္ထံ၊ သဏ္ဌာန်ကို ဟောသော အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်း။ “မဟန္တံ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတွာ” တိ အာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ သုန္ဓရံ၊ ကောင်းသော။ ဂတိံ၊ ဂတိသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်သည်တည်း။ သုဂတာ၊ ကောင်းသော ဂတိသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း ဝှါ။ “သုဂတိံ ဂတေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမိနာ ပန၊ ပဒေနာတိ၊ ကား။ “ယထာကမ္မုပဂေ” တိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ယထာကမ္မုပဂေ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။

နေရယိကာနံ၊ ငရဲသူတို့၏။ အဂ္ဂိဇာလသတ္တနိပါတာဒီဟိ၊ မီးလျှံကျခြင်း၊ လက်နက်ကျခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဘိန္နသရီရဝဏ္ဏံ၊ ပေါက်ပြဲသောကိုယ်အဆင်း ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တဒနန္တရေဟိ၊ ထို မြင်သည်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရဇဝနေဟေဝ၊ ကာမာဝစရဇောတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဉာတံ၊ သိအပ်

ကထာ

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

ခင်

သော။ တေသံ၊ ထိုင်ရဲသတို့၏။ ဒုက္ခာနုဘဝနမ္ပိ၊ ဒုက္ခကို ခံစားခြင်းကိုလည်း။  
 ဒဿနဖလယတ္တတာယ၊ မြင်ခြင်းအကျိုးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ဒိဗ္ဗ-  
 စက္ခုကိစ္စမေဝ” တံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ ကိစ္စသာတည်း ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေ မနသိ-  
 ကရောတိတံ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုင်ရဲသတို့၏။ ကမ္မဿ၊ ကို။ ဉာတုကာမတာ-  
 ဝသေန၊ သိခြင်းငှါ အလိုရှိသောအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ပါဒက  
 ဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတာ၊ ဝင်စား၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပရိကမ္မဝသေန၊ ပရိကံ  
 ၏ အစွမ်းဖြင့်။ “ကိံ န ခေါ”တိအာဒိနာ၊ ကိံ န ခေါ-စသည်ဖြင့်။ မနသိက  
 ရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကံကို။ အာရမ္မဏံ  
 ကတာ၊ အာရုံပြု၍။ အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မာဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇာန်း၊ ပရိကံအစရှိသည်တို့၏။  
 ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနေန၊ နှင့်။  
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။  
 ဣဒံ ဉာဏံ၊ သည်။ ယထာကမ္မပဂဉာဏံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ယောဇနာ၊ တည်း။ ဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနေပိ၊ မြင်ခြင်း၌လည်း။ ဒေဝေဝ  
 နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ ဝိသု ပရိကမ္မန္တံ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိနံ ဝိယ၊  
 ပုဗ္ဗေနိဝါသ-အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏပရိကမ္မံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏  
 ပရိကံကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍။ ဝိသု ပရိကမ္မံ၊ အသီးသော ပရိကံသည်။ နတ္ထိ၊  
 မရှိ။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ (ဝဒန္တိ-၌ စပ်)။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယထာကမ္မပဂ  
 ဉာဏံ၌။ “ပါဒကဇ္ဈာနသမာပဇ္ဇနပရိကမ္မေဟိ၊ ပါဒကဈာန်ကိုဝင်စားခြင်းပရိကံ  
 တို့ဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မံ၊ ကံကား။ ကိံ န ခေါ၊ အသိနည်း။  
 ဣတိအာဒိမနသိကာရာနန္တရမေဝ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းသောအခြား  
 မဲ့၌သာလျှင်။ ကမ္မံ၊ ကံကိုလည်းကောင်း။ ကမ္မသိသေန၊ ကံကို အရင်းမူသဖြင့်။  
 တံသမ္ပယုတ္တေ စ မေမေ၊ ထိုကံနှင့်ယှဉ်သော တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ အာ-  
 ရမ္မဏံ ကတာ၊ အာရုံပြု၍။ အပ္ပနာဝီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနာဂတံသ-  
 ဉာဏေပိ၊ ၌လည်း။ ဝေ၊ ဤအတူတည်း။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။  
 ဝိသု ပရိကမ္မံ နာမ နတ္ထိ။ပ။ ဣစ္ဆန္တိ’တိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ န ဂဟေဟဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝသိတုတာနမ္ပိ  
 အဘိညာနံ၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော အဘိညာဉ်တို့၏လည်း။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒိ  
 ပရိကမ္မံ၊ ပါဒကဈာန် စသည်ကို ဝင်စားခြင်း ပရိကံကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍။  
 အနုပ္ပတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒိမတ္တေန စ၊ ပါဒကဈာန်  
 စသည်မျှဖြင့်လည်း။ ဝိသု ပရိကမ္မံ နာမ၊ အသီးသော ပရိကံမည်သည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တောနိ(ဂဉ္စ)။ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝ၊ ဖြင့်  
 သာလျှင်။ သိဒ္ဓါနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေဟဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဝေ အနာ-



အတ္တကိရိဒါန

ကေစိ ပန၊ တို့ကား။ (ဝဒန္တသို့ သွား။) တွေ့၊ ဤ အနာဂတံသ၌။  
“ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယံ ဝိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၌ကဲ့သို့။ နာမဂေါတ္တံဒိ  
ဂဟဏမ္ပိ၊ အမည်၊ အနွယ်စသည်ကို ယူခြင်းသည်လည်း။ အတ္တေဝ၊ ရှိသည်  
သာလျှင်တည်း။ တဉ္စ၊ ထို အမည်၊ အနွယ်စသည်ကို ယူခြင်းသည်လည်း။  
အဘိညာက္ခဏေ၊ အဘိညာဉ်ခဏ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊  
ကား။ တဒနန္တရေသု၊ ထိုအဘိညာဉ်တို့၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ကုန်သော။  
ကာမာဝစရဇဝနက္ခဏေသု ဝေ၊ ကာမာဝစရ ဇောခဏတို့၌ သာလျှင်။  
ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နာမပရိကပ္ပကာလေ၊ အမည်ကို ကြံသော  
အခါ၌။ ဣတရပရိကပ္ပာသမ္ဘဝါ စ၊ အမည်မှတပါးသော အနွယ်စသည်ကို  
ကြံခြင်းမဖြစ်သင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ  
ယံ၊ အကြံဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပရိယန္တာတာဝါ အစ၊ အဆုံးမရှိသောကြောင့်  
လည်းကောင်းတည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သဗ္ဗပရိကပ္ပနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံကို  
ကြံခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနန္တေသုပိ၊ အဆုံးမရှိသည်လည်း  
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့ကို။ (အတ္တေသုပိ) ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်  
ခဏ၌။ အဘိညာယ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။



ယထာရူစိဝသေန၊ အလိုရှိတိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္ဆွာ၊ နောက်မှ။ “ဝေ-  
 နာမော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာမာဝစရစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိကပ္ပေါ၊  
 အထူးကြံခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကော ဝိယ၊ နည်း။ (ထည့်)။ စက္ခုနာ၊ မျက်  
 စိဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သော။ ဗဟုသု၊ များစွာကုန်သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။  
 ထမ္မကမ္မာဒိဝိကပ္ပော ဝိယ၊ သည်တိုင်၊ အိုးအစရှိသည်ဖြင့် ကြံခြင်းကဲ့သို့တည်း။  
 တတ္ထ၊ ထိုနာမ၊ ဂေါတ္တစသည်တို့တွင်။ ယဉ္ဇ၊ အကြင်အာရုံကိုလည်း။ အဝိ  
 ကပ္ပိတံ၊ မကြံ။ တမ္ပိ၊ ထို မကြံသော အာရုံသည်လည်း။ ဝိကပ္ပနာရဟံ၊ ကြံခြင်း  
 ဌာ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောအာရုံကို။ နာမဂေါတ္တာ  
 ဒိတော၊ အမည်၊ အနွယ်စသောအားဖြင့်။ ဝိကပ္ပိတမေဝ၊ ကြံအပ်သည်သာ  
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ ယထာ၊ ဤ အနာဂတံသဉ္စကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-  
 နုဿတိယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ ဝေ၊ တူတည်း။ ပရိကပ္ပာရဟတံပိ၊ ကြံထိုက်သော  
 အဖြစ်ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ဝေနာမော”တိအာဒိနာ၊ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ အပဒေသသဟိတမေဝ၊ ညွှန်းခြင်းနှင့်တကွသာလျှင်။ ဝိတ္တံ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။  
 (ဝဒန္တိသိ) “နာမဂေါတ္တာဒိကံ၊ အမည်အနွယ်အစရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံး  
 စုံသည်လည်း။ ကေက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက် ခဏ၌။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ အဘိရူစိတံ  
 ပန၊ လိုအပ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်  
 ကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထို အညေဆရာတို့သည်လည်း။  
 အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ပရိမေဟိ၊ ရှေးဖြစ်သော ကေစိဆရာတို့နှင့်။  
 သဒိသာ ဝေ၊ တူကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌဿ၊  
 မြင်အပ်သည်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဝေါဟာရကာလေပိ၊ ခေါ်ဝေါ်သော ကာလ  
 ၌လည်း။ ဝိကပ္ပတဗ္ဗတော၊ ကြံအပ်သောကြောင့်တည်း။ ပရိကပ္ပေါရဟဓမ္မ-  
 ဒဿနမေဝ၊ ကြံထိုက်သော တရားကို မြင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ တေဟိပိ၊ ထို  
 ကေစိဆရာတို့သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဥပဂတံ၊ ကပ်၍ ဆိုအပ်၏။  
 (ဥပဂန္ဓာ ဂတိတဗ္ဗန္တိ ဥပဂတံ-ဟုပြု။) ဧကေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့  
 သည်ကား။ “သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ”န္တိ အာဒိ ဝစနတော၊  
 အစရှိသော စကားကြောင့်။ ကမေနေဝ၊ အစဉ်သဖြင့်သာလျှင်။ အတိတာ  
 နာဂတဓမ္မဇာနနံ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်တရားကို သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တေနံ၊ ကြောင့်။ နာမဂေါတ္တာဒိဟိ၊ အမည်၊ အနွယ်အစရှိသည်တို့နှင့်  
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ သုကရံ၊ လွယ်၏။” ဣတိ၊ သို့။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာတည်း။

ကသွာ၊ နည်း။ ဗုဒ္ဓါနုမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဉာတံ၊ ၄။ အသက္ကု-  
 ဏေယျတာယ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတာဟာနိပသင်္ဂ-  
 တော၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်မှ ယုတ်ခြင်း၏ လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ပါဠိယံ၊  
 ဌ။ “ဣမေ ဝတ ဘောန္တော” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာ-  
 ကမ္မုပဂဉာဏဿ၊ ၏။ ပဝတ္ထိအာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြ  
 ကြောင်းတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကာယဒုစ္စရိတေနစသောပါဌ်၌။ ကာယဝါစာတိ၊  
 ကား။ ကာဝစီဝိညတ္တိယော၊ ကာယဓိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်တို့တည်း။

ဘာရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာနန္တရိယသဒိသတ္တာ၊ အာနန္တရိယကံနှင့် တူသော  
 ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ခမာပနေ၊ ကန်တော့ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိ  
 သော်။ အာနန္တရိယမေဝ၊ အာနန္တရိယပင်တည်း။ တဿာတိ၊ ကား။ ဘာရိယ-  
 သဘာဝဿံ၊ ဝန်လေးသော သဘောရှိသော။ ဥပဝါဒဿ၊ အရိယူပဝါဒ၏။  
 မဟလ္လကောတိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝယသာဝ၊ အရွယ်အားဖြင့်  
 သာ။ မဟလ္လကော၊ ကြီး၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ န မဟလ္လကော၊ မကြီး။ အညံ၊  
 တပါးသော။ ကိဉ္စိ လောကဝေါဟာရမတ္ထမ္ပိ၊ စိုးစဉ်းသော လောကဝေါဟာရ  
 မျှကိုလည်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ အမ္မာကံ၊ ငါတို့၏။ လဇ္ဇိတဗ္ဗဿ၊ ရှက်ဖွယ်ကို။  
 ကရုဏတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ ပရိသဒ္ဓသကော ဝေ၊ ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီး  
 သည်သာတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဟိဋ္ဌေတွာ၊  
 ကဲ့ရဲ့၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုသောကြောင့်။ ဂုဏပရိဓံသနေန၊ ဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးသဖြင့်။  
 ဥပဝဒတိ၊ ကဲ့ရဲ့ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (၈၄)။ “အာဝုသော” တိအာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ယေရော၊ ရဟန္တာမထေရ်သည်။ အဿ၊ ထို သောတာပန်ပဉ္စင်း  
 ငယ်အား။ ဥပရိမဂ္ဂုပ္ပတ္တိံ၊ အထက်မဂ်ဖြစ်ခြင်းကို။ အာကခန္တော၊ အလိုရှိသည်  
 ဖြစ်၍။ ကရုဏာယ၊ သနားသဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အာဝီကာသိ၊ ထင်စွာ  
 ပြု၏။ ပါကတိကံ အဟောသိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂါဝရဏံ၊ မဂ်ကို တားမြစ်သည်။  
 နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ အတ္တနာ  
 ဝုစုတရောတိ၊ ကား။ သယံ ဝုဇော၊ မိမိက ကြီးသည်။ ဧတ္တာပိ၊ ဤ မိမိက  
 ကြီးရာ၌လည်း။ “ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ” တိ။ ဟူ၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 အနာဂါမိ၊ အနာဂါမိတို့သည်လည်းကောင်း။ အရဟာ စ၊ ရဟန္တာတို့သည်လည်း  
 ကောင်း။ အာယတိံ သံဝရတ္ထာယ၊ နောင် စောင့်စည်းစိမ့်သောငှါ။ နက္ခ-  
 မေယျံ၊ သည်းမခံကုန်ရာ။ သေသ၊ ကြွင်းသော အရိယာတို့သည်။ ဒေါသေ-  
 နပိ၊ အမျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ နက္ခမေယျံ၊ သည်းမခံကုန်ရာ။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သစေ သော န ခမတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁-ကာယဝါစာဒိ (ဆဋ္ဌ)၊ ၂-နာယံ (ဆဋ္ဌ)

ယေ စ၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း။ ပ။ သမာဒပေန္တိ၊ ဆောက်တည်စေကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသူတို့သည်လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ။ “သီလသမ္ပန္နော” တိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿေဝ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်အားသာလျှင်။ အညာရာဇနာနိယမတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေခြင်း မြဲသောကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သီလာဒိသု၊ တို့၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ယေသပိ ပစ္ဆိမဘဝိကာ၊ ကြွင်းသော ပစ္ဆိမဘဝိကတို့ကိုလည်း။ အဓိပ္ပေတော၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသမ္ပိ၊ ထိုပစ္ဆိမဘဝိကတို့အားလည်း။ အညပုတ္တိနိယမတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်ခြင်းမြဲသောကြောင့်တည်း။ အညန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တဖလံ၊ ကို။ ဧဝံ သမ္ပဒန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ နိဗ္ဗတ္တိကံ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အဝိရဇ္ဈနနိဗ္ဗတ္တိကံ ယထာ၊ မချွတ်မယွင်း ဖြစ်သကဲ့သို့။ တေဿ၊ ထိုအရိယူပဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ဣဒမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဤဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဧဝံ၊ တူတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယံ၊ အကြင်အရိယူပဝါဒကံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ဧဝံ သမ္ပဒမိဒ” န္တိ၊ ဟူ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်၏။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “တံ ဝါစ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ တံ ဝါစန္တိ၊ ကား။ အရိယူပဝါဒံ၊ အရိယာကိုကဲ့ရဲ့သော စကားကို။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ အရိယူပဝါဒစိတ္တံ၊ အရိယာကို ကဲ့ရဲ့သော စိတ်ကို။ ဒိဋ္ဌိန္တိ၊ ကား။ အရိယူပဝါဒေ၊ ၌။ ဒေါသဘာဝဒဿနဒိဋ္ဌံ၊ အပြစ်မရှိဟု ယူသော အယူကို။ “ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ပဗေဟိဿာမိ” တိ၊ စွန့်အံ့ဟူ၍။ စိန္တေနံ၊ အကြံဖြင့်။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတော၊ ပြောကြား၍။ ခမာပနဝသေန၊ ကန်တော့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဟာယ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတော၊ မစွန့်မ၍။ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေတိ၊ ကား။ နိရယပါလေဟိ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အာဟရိတော၊ ဆောင်၍။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ဌပိတော ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နိရယေ၊ ၌။ ဌပိတော ဧဝံ၊ ထားအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ အရိယူပဝါဒေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ နိယမေန၊ မြဲသောအားဖြင့်။ နိရယေ၊ ၌။ ဣဒံ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ မဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ ယထာ၊ ပြီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သမ္ပဇ္ဇနကံ၊ ။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ အဓိပ္ပေါယော၊ တည်း။

ယေသံ ဝဇ္ဇာနံ၊ အကြင် အပြစ်တို့အား။ သဗ္ဗပါပမူလတ္တာ၊ အလုံးဝသော မကောင်းမှုတို့၏ မူလဖြစ်သောကြောင့်။ ပရမာ ပဓာနာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုအပြစ်  
 တို့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။  
 သဗ္ဗဝဇ္ဇေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ထက်။ ပရမံ ဝဇ္ဇံ၊ လွန်သော အပြစ်  
 တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အဝီတရာဂဿ၊ ရာဂမကင်းသူ၏။ မရဏ-  
 တော၊ သေခြင်းမှ။ ပရံ နာမ၊ နောက်မည်သည်ကား။ ဘဝန္တရူပါဒါနမေဝ၊  
 ဘဝတပါးကို ယူခြင်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပရံ မရဏာတိ  
 တဒနန္တရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂဟဏေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယေန၊ အကြင်  
 ဇီဝိတိန္ဒြေဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တဿ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဥပ္ပစ္ဆေဒေနဝ၊  
 ပြတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ “ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြေယဿုပစ္ဆေဒါ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ ဧတသ္မာ၊ ထိုကောင်းမှုမှ။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်။ ဧတိ၊ လာ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ အယော၊ မည်၏။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို ရ၏။ အာယဿာတိ၊ ကား။  
 အာဂမနဿ၊ ရောက်ကြောင်း၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟေတုဿ၊ အကြောင်း၏။  
 ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒိဟိ၊ ဣဋ္ဌာရုံအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အယတိ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ အာယော၊ မည်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာခြင်းကို ရ၏။ အသုရ-  
 သဒိသန္တိ၊ ကား။ ပေတာသုရသဒိသံ၊ ပိတ္တာအသုရာနှင့် တူစွာ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (၈၅)။ ၁၄။ သရသလက္ခဏပဋိဝေနောတိ၊ ကား။ သတာဝသခါ-  
 တဿ၊ သဘောဟုဆိုအပ်သော။ လက္ခဏဿ၊ ကို။ အသမ္မောဟံတော၊ မတွေ  
 ဝေသော အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ထိုးထွင်းသဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိကန္တိ၊ ကား။  
 နိဗ္ဗါဒနံ၊ ပြီးစေခြင်းတည်း။ ယံ ဌာနံ ပတ္တာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏ-  
 ပစ္စယဋ္ဌေန၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌာနံ ကာရဏဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်  
 သော။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ အပ္ပဝတ္တိန္တိ၊ ကား။ အပ္ပဝတ္တိဟေတု၊  
 မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ကိလေသဝသေနာတိ၊ ကား။ ယေသံ  
 အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခေပနေန၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ သည်။ အာ-  
 သဝက္ခယဉာဏံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊  
 ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟဏတော၊ သင်္ဂြိုဟ် ခြင်းကြောင့်။  
 တေသံ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိယာယတောတိ၊ ကား။  
 ပကာရန္တရတော၊ အပြားအထူးအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပါဠိယံ၊  
 ဌာနံ၊ အတိတ်ကာလဝသေန၊ အတိတ်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ “အပ္ပညာ



သိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတောပိ၊ ဆို၍လည်း။ အဘိသမယကာလေ၊ မဂ္ဂက္ခယဉ္စ။ တဿ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ တဿ ဇာနနဿ၊ ထိုသိခြင်း၏။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ “ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထမာနကာလေန၊ ဝတ္ထမာန်ကာလဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ကာမာသဝါဒီနံ၊ ကာမာသဝအစရှိသည်တို့မှ။ ဝိမုစ္စနေနေဝ၊ လွတ် သဖြင့်သာလျှင်။ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထို ကာမာသဝအစရှိသည်တို့နှင့် မကင်း ကောင်းသောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌာသဝဿာပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

“ခိဏာ ဇာတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ ကိလေသက္ခယ- ပစ္စဝေက္ခယဝသေန၊ ကိလေသာကုန်ခြင်းကို ဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယန္တိအာဒိဇာနနံ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ-စသည် ဖြင့် သိခြင်းသည်။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခယဝသေန၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ခိဏာ ဇာတိတိ အာဒိဟိ တဿ ဘူမိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဘူမိန္တိ၊ ကား။ ဝိသယံ၊ အရာကို။ တိသု ကာလေသု၊ ကာလသုံးပါးတို့၌။ ဇာ တိက္ခယံ၊ ဇာတိကုန်ခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဥဇ္ဇကမေဝ၊ ဖြောင့်စွာလျှင်။ ဝါယာမာသမ္ဘဝေပိ၊ လုံ့လမဖြစ်သင့်သော် လည်း။ တံ၊ ထိုဇာတိကုန်ခြင်း ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဝါယာမကရဏဿ၊ လုံ့လပြုခြင်း၏။ သာတ္ထကတံ၊ အကျိုး ရှိသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုလုံ့လပြုခြင်း၏။ အနာဂတက္ခန္ဓာ နုပ္ပတ္တိဖလတဉ္စ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာ မဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒသေတုံ၊ ဌာ။ “ယာ ပနာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ “ယာ ပန မဂ္ဂဿ အဘာဝိတတ္တာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ (ဝိဘာဝိယတိဉ္စ စပ်။) မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဝိဟတကိလေသေ ဟေဝ၊ မသတ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကြောင့်သာလျှင်။ အာယတိံ၊ နောင် အခါ၌။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိံ၊ သည်။ ဟေဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တေသဉ္စ ကိလေသာနံ၊ ထိုကိလေသာတို့ကိုလည်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝိနာသေ၊ ဖျက် ဆီးခြင်းသည်။ သတိံ၊ သော်။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ န ဇာယိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ ကိလေသာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ (ဝိနာသနှင့် စပ်) တေကာတိကတာယ၊ ကာလသုံးပါးရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဇာတိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီး သော နည်းဖြင့်။ ဧကနစိ ပစ္စယေန၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။

ဝိနာသယောဂေပိ။ ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် မယှဉ်သော်လည်း။ စိတ္တသန္တာနေ၊  
 စိတ်အစဉ်၌။ ကိလေသာဝိရုဒ္ဓအရိယမဂ္ဂက္ခယပ္ပါဒနမေဝ။ ကိလေသာ၏ ဆန့်  
 ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရိယာမဂ်ခဏကို ဖြစ်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ တဗ္ဗိနာ  
 သော၊ ထို ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းမည်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊  
 ထို ကိလေသာတို့၏။ (ထည့်။) ဝိရုဒ္ဓပစ္စယောပနိပါတေန၊ မိမိနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်  
 ဖြစ်သော မဂ်တည်းဟူသော အကြောင်း ကျရောက်သဖြင့်။ အာယတိံ၊ နောင်  
 အခါ၌။ အနုပ္ပဇ္ဇတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။  
 (ထည့်။) ဗီဇသန္တာနေ၊ မျိုးစေ့အပေါင်း၌။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပနိပါတေန၊ မိုးခဲစု  
 ကျခြင်းကြောင့်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဗီဇသန္တာနုပ္ပတ္တိံ ဝိယ၊ မျိုးစေ့အစဉ်  
 မဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂက္ခယပ္ပတ္တိသင်္ခါတကိလေသာဘာဝေန၊  
 မဂ္ဂက္ခယဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာမရှိခြင်းကြောင့်။ ကိလေသဖလာနံ၊  
 ကိလေသာ၏အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အာယတိံ၊ ၌။ အနုပ္ပတ္တိယေဝ၊  
 မဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဇာတိက္ခယော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။  
 ဝိဘာဝိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဟေန၊ ကြောင့်။ “မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အနုပ္ပါဒ-  
 ဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန ခိဏာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤဝါကျ၌လည်း။  
 အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကိလေသာဘာဝသင်္ခါ-  
 တဿ၊ ကိလေသာမရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ ဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပါဒိ-  
 တတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့်။ ပစ္စယာဘာဝေန၊ အကြောင်းမရှိသဖြင့်။  
 အနုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိ၊ သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇနသင်္ခါတေန၊  
 မဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောသို့  
 ရောက်သဖြင့်။ ဝေါဟာရတော၊ ဝေါဟာရအားဖြင့်။ ခိဏာ နာမ၊ ကုန်သည်  
 မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ စ။ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယန္တရေန၊  
 အကြောင်းတပါးဖြင့်။ ဝိနာသော၊ ဖျက်စီးခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်  
 သင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သမ္ဘဝေ၊ အကြောင်းတပါးဖြင့် ဖျက်စီးခြင်း ဖြစ်သင့်  
 သည်ရှိသော်။ (၈၆)။ တဿ၊ ထိုသင်္ခတတရား၏။ ပစ္စယန္တရတာဒိပ္ပသင်္ဂတော၊  
 အကြောင်းသဘောတရား၏ အဖြစ်အစရှိသည်ဖြင့် လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။  
 (ဤဟိတ်တွင်အနက်ကို ဆွေးနွေး စုံစမ်းကြလေဦး) တဗ္ဗိရုဒ္ဓက္ခယပ္ပါဒနမေဝ၊ ထို  
 ပဟာတဗ္ဗတရားတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ခဏကိုဖြစ်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ တဗ္ဗိနာ-  
 သပ္ပါဒနံ၊ ထိုပဟာတဗ္ဗတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်းမည်၏။ တန္တိ၊ တံဟူသည်ကား။  
 ခိဏဇာတိံ၊ ကုန်သော ဇာတိကို။ အဗ္ဗညာသိံ၊ သိပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊

ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁၉၇

စပ်အပ်၏။ လူတ္တတ္တယာတိကား။ လူမေ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပကာရာ၊ အပြားတို့တည်း။ လူတ္တံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အပြား။ တဗ္ဘာဝေ၊ ထိုဤသို့ သဘောရှိသော အပြား၏အဖြစ်သည်။ လူတ္တတ္တံ၊ မည်၏။ တဒတ္တယ၊ ထို မဂ်ကိစ္စအလိုငှာ။ ဒယေန္တောတိကား။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒယေန္တော၊ ဤ။

ဝိဇ္ဇတ္တယကထာ ဝဏ္ဏနာနယော။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ဆိုရာအဖွင့်နည်းသည်။  
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅။ အညာဏန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဓိသဒ္ဓယောဂေန၊ ဓိသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ် သဖြင့်။ သာမိအတ္ထေ၊ သမ္ပန်အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ် တည်း။ ပါဒါနီတိ၊ ကား။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ယသသာတိ၊ ကား။ ပရိဝါရေ န၊ အခြံအရံဖြင့်။ ကောတုဟလစ္စရေတိ၊ ကား။ ကောတုဟလေ စ၊ အုတ် အုတ်ကျက်ကျက်၌လည်းကောင်း။ အစ္စရေ စ၊ အံ့ဖွယ်သရ်၌လည်းကောင်း။ အယန္တိ၊ ကား။ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ လူဒံ၊ ဤအဘိက္ကန္တ-ဝသောစကား ကို။ အာမေဉိတဝသေန၊ အာမေဉိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္ထဒ္ဓယ- ဝသေန၊ အနက်နှစ်ပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လူတိ၊ သို့။ ဒယေန္တော၊ ဤ။ “အထ ဝါ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝိသေသေန၊ မတူးသော။ အတ္ထသာမညေန၊ အနက်သာမညဖြင့်။ နိပ္ပန္နော၊ ပြီးသော။ အဘိက္ကန္တန္တိ နပုံသကနိဒ္ဓေသော၊ အဘိက္ကန္တ-ဟူသော နပုလ္လိင်သဒ္ဓါသည်။ ဒေသနာပသာ- ဒါဒိဝိသေသာပေက္ခာယပိ၊ ဒေသနာပသာဒအစရှိသော အနက်တူးကို ငဲ့သော် လည်း။ တထေဝ၊ ထိုနပုလ္လိင်အတိုင်းသာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ နိပ္ပန္နတ္တာ၊ ပြီးသောကြောင့်တည်း။ လူတိ၊ ကြောင့်။ “အဘိက္ကန္တံ ။ပ။ ပသာဒေါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက် သည်။ အဓေါမုခဌပိတံ၊ အောက်သို့ မျက်နှာပြု၍ ထားအပ်၏။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုလျှင်။ ဟေဌာမုခဇာတံ၊ အောက်၌ ဖြစ်သော အဝရှိ၏။ ပရိယာ ယေဟိတိ၊ ကား။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ အရသရူပါ- တာဒိပဋိပါဒကကာရဏေဟိ၊ သာယာအပ်သော သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ် အစရှိသောကဲ့ရဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ဖြင့်။

ဂမုဓာတုဿ၊ ဂမုဓာတ်၏။ ဒွိက္ခမ္မကတ္တာတာဝါ၊ ဒွိက္ခမ္မက၏ အဖြစ် မရှိ ခြင်းကြောင့်။ ဂေါတမံ သရဏန္တိ လူဒံ ပဒဒ္ဓယမ္ပိ၊ ဂေါတမံ သရဏံ-ဟူသော

ဤနှစ်ပုဒ်လုံးသည်လည်း။ န ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်နှင့်ယှဉ်ခြင်း မဟုတ်။ အပိစ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပုရိမမေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော ဂေါတမ- ပုဒ်သည်သာလျှင်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်နှင့် ယှဉ်၏။ (လိုက်)။ ပစ္ဆိမံ ပန၊ နောက်ဖြစ်သော သရဏံ-ပုဒ်သည်ကား။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာ ဝိဘတ်နှင့် ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဂေါတမံ သရဏန္တိ ဂစ္ဆာမိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန စ၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ချေ၍ ပြအပ်သော ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အသဿာတိ၊ ကား။ အသတော ပါပတော၊ မကောင်းမှုမှ။ ဟိ ကဿာ၊ နည်း။ တာတာဒိ ပဒံ၊ တာတာ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ နိသက္က- သေဝ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်၏သာလျှင်။ ယုတ္တတ္တာ၊ သင့်သောကြောင့်တည်း။ အဓိဂတ- မဂ္ဂေ သစ္စိကတနိရောဓေတိ ပဒဒ္ဓယေနာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုဖြင့်လည်း။ ဖလဋ္ဌာ ဝေ၊ ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ မဂ္ဂ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ န ဒဿိတာ၊ မပြအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ဝိတ္ထာရေ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ” တိ။ ဟူသော။ သုတ္တံ၊ ပါဌ်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ အနေဇန္တိ၊ ကား။ နိတ္တဏံ၊ တဏှာကင်း သော။ အပ္ပဋိကလန္တိ၊ ကား။ အဝိရောဓတ္ထဒိပနတော၊ မဆန့်သော အနက်ကို ပြတတ်သောကြောင့်။ အဝိရုဗ္ဗံ၊ မဆန့်ကျင်သော။ ဝါ၊ ကား။ သုစိံ၊ စင်ကြယ် သော။ ပဏီတံ၊ မြတ်သော။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပဂုဏီကတ္တဗ္ဗတော၊ အလေ့ အလာပြုအပ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပကဋ္ဌေဟိ၊ မြတ်ကုန်သော။ သဒ္ဓတ္ထ- ဂုဏေဟိ၊ သဒ္ဓါဂုဏ်၊ အနက်ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာအပ်သော။ ဝါ၊ မြတ်သောဂုဏ်ရှိသော။ သံဟတောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓိတော (၈၇) သမေတော၊ ပေါင်းအပ်၏။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယေသု ပုရိသယုဂေသု၊ အကြင် ယောက်ျားအစုံတို့၌။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလာ ဓမ္မဒဿာ တေတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ၊ ရှစ်ယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရိယဓမ္မဿ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်သောကြောင့်။ ဓမ္မဒဿာ၊ တရားကို မြင်ကုန်၏။

“သရဏ” နှစ် အာဒိသု၊ သရဏံ-အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းအနက်တည်း။ ဘယဟိံ သနာဒိအတ္ထေန၊ ဘေးကို ဖျောက်ခြင်းစသော အနက်ကြောင့်။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း



သည်။ သရဏံ နာမ၊ မည်၏။ တဒေဝ ရတနတ္ထယံ၊ ထိုတနာသုံးပါးအပေါင်းသည်သာလျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ တာဏံ၊ အစောင့်အရှောက်တည်း။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာတည်း။ ပရာယဏံ၊ လဲလျောင်းရာတည်း။။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာဒိဂုဏဝသေန၊ ဘုရားရှင်၏ ကောင်းစွာသိတော်မူသော အဖြစ်အစရှိသော ဂုဏ်အစွမ်းဖြင့်။ တပ္ပရာယဏတာကာရပ္ပဝတ္တော၊ ထိုရတနာသုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။ စိတ္တပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တပ္ပါဒ်သည်။ သရဏဂမနံ နာမ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဣမိနာ စိတ္တပ္ပါဒေန၊ ဤစိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသောသူသည်။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသို့။ ဂစ္ဆတိ နာမ၊ ရောက်သည်မည်၏။ တေဿ သရဏဂမနဿ၊ ထိုသရဏဂုံ၏။ လောကီယ၊ လောကုတ္တရဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဇော ပဘေဒေါ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာ သရဏဂုံသည်။ သရဏပက္ခိလေသသမုစ္ဆေဒေန၊ သရဏဂုံညစ်ညူးခြင်းကိုပယ်သဖြင့်။ မဂ္ဂက္ခဏေယေဝ၊ မဂ်ဇာတိသောလျှင်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ လောကီယသရဏဂမနံ၊ လောကီသရဏဂုံသည်။ (ပဝတ္တိ၌ စပ်။) “အဟံ အတ္တာနံ ဗုဒ္ဓဿ ပရိစ္စာမီ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ အတ္တနိယျာတနေန ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို ဆောင်နှင်းသဖြင့်လည်းကောင်း။ ယထာဝုတ္တတပ္ပရာယဏတာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ထိုရတနာသုံးပါးလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ သိဿဘာဝုပဂမနေန စ၊ တပည့်အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဏိပါတေန စ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဇော၊ လေးပါးအပြားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗတ္တာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတ္ထ၊ ဤ လောကီသရဏဂုံ၌။ သေဠဒက္ခိဏေယျဘာဝဝသေန၊ မြတ်သည် ဖြစ်၍ အလှူခံထိုက်သော အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ သရဏဂမနံ၊ သရဏဂုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဉာတိဘယာဒိဝသေန၊ အဆွေ တော်သည်၊ ဘေးမှကြောက်သည်၊ ဆရာ တော်သည် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဉာတိအာဒိဝသေန၊ အမျိုးတော်သည် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိတ္ထိယံ၊ တိတ္ထိကို၊ ဝန္တတော၊ ရှိခိုးသော ရဟန်းအား။ သရဏံ၊ သရဏဂုံသည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ဒက္ခိဏေယျဘာဝေန၊ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သောအဖြစ်ဖြင့်။ အညံ၊ တပါးသော တိတ္ထိကို။ ဝန္တတောဝ၊ ရှိခိုးသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ သရဏံ၊ သရဏဂုံသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ လောကီယဿ၊ လောကီဖြစ်သော။ သရဏဂမနဿ၊ သရဏဂုံ၏။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်းသည်။ နိယတိ၊ မြဲသော။

သဒိသပ္ပလံ၊ တူသောအကျိုးတည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သရဏဂတဿ၊ သရဏဂုံ ဆောက်တည်သော သူ၏။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိနိယမ တော၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်း မြဲသောကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗလောကီယသမ္ပတ္တိ- သမဓိဂမော စ၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီပြည့်စုံခြင်းကို ရခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ အပါယဒုက္ခာဒိသမတိက္ကမော စ၊ အပါယဒုက္ခအစရှိသည်ကို လွန် မြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အာနိသံသဖလံ၊ အကျိုးဆက်တည်း။ တိသု ဝတ္ထုသု၊ သုံးပါးသော ရတနာတို့၌။ သံသယမိစ္ဆာဉာဏာဒိ၊ ယုံမှားခြင်း၊ ဖောက်ပြန်၍ သိခြင်း-အစရှိသည်သည်။ အဿ၊ ထိုလောကီသရဏဂုံ၏။ သံကိလေ သော၊ ညစ်ညူးခြင်းတည်း။ အဿ၊ ထိုလောကီသရဏဂုံ၏။ ဘေဒေါပိ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်လည်း။ သာဝဇ္ဇောနဝဇ္ဇောသေန၊ အပြစ်ရှိသည်၊ အပြစ်မရှိ သည်၏ - အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဗ္ဗကေဟိ၊ မိစ္ဆာအယူလျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်သော။ တိတ္ထိယပဏိ- ပါတာဒိဟိ၊ တိတ္ထိတို့ကို လက်အုပ်ချီခြင်း စသည်တို့ကြောင့်။ ပဌမော၊ ရှေး ဦးစွာသော သာဝဇ္ဇောသေဒသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုပျက်ခြင်း သည်လည်း။ အနိဋ္ဌဖလတ္တာ၊ မလိုအပ်သော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဝဇ္ဇော၊ အပြစ်ရှိ၏။ အနဝဇ္ဇော ပန၊ အပြစ်ကင်းသော သရဏဂုံပျက် ခြင်းသည်ကား။ ကာလကိရိယာယ၊ သေခြင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ လော ကုတ္တရသရဏဂမနဿ၊ လောကုတ္တရာသရဏဂုံ၏။ သဗ္ဗဿ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ သံကိလေသော ဝါ၊ ညစ်ညူးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဘေဒေါ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

“ကော ဥပါသကော”တိ အာဒိ၊ အစရှိသည်သည်။ ဥပါသကတ္တသရူပ- ကာရဏာဒိပုစ္ဆာ၊ ဥပါသကာ၏ အဖြစ်၊ သရုပ်၊ အကြောင်းအစရှိသည်ကို မေး သောပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပုစ္ဆာ၌။ မနုဿော ဝါ၊ လူမူလည်းဖြစ်စေ။ အမ နုဿော ဝါ၊ လူမဟုတ်သောနတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်စသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ ယော ဂဟဋ္ဌော၊ အကြင်ဒကာသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တိသရဏံ၊ သရဏဂုံသုံးပါးသို့။ ဂတော၊ ဆည်းကပ်၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဥပါသကော၊ မည်၏။ ယော စ၊ အကြင်သူ ကိုလည်း။ သရဏဂမနာဒိကိရိယာယ၊ သရဏဂုံဆောက်တည်ခြင်းစသော အမှုအရာဖြင့်။ ရတနတ္ထယံ၊ သို့။ ဥပါသန- တော၊ ဆည်းကပ်တတ်သောကြောင့်။ “ဥပါသကော” တိ။ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဉ္စ ဝေရမဏိယော၊ ငါးပါးသော ဝေရမဏိတို့သည်။ အဿ၊ ထို ဥပါသကာ၏။ သီလံ၊ မည်၏။ ပဉ္စမိစ္ဆာဝါဏိဇ္ဇာဒိပါပါဇီဝံ၊ ငါးပါးသော ယုတ်မာသော ကုန်သွယ်ခြင်းစသော ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းကို။

ပဟာယ၊ ဤ။ ဓမ္မေန သမေန၊ တရားနှင့် ညီသဖြင့်။ ဇီဝိတကပ္ပနံ၊ အသက်  
မွေးခြင်းသည်။ အဿ၊ ထို ဥပါသက၏။ အာဇီဝေါ၊ မည်၏။ အသဒ္ဓိယ-  
ဒုဿိသတာဒယော၊ မသဒ္ဓါသောအဖြစ်၊ သီလမရှိသောအဖြစ် အစရှိသည်တို့  
သည်။ ဥပါသကတ္ထဿ၊ ဥပါသကအဖြစ်၏။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းမည်၏။  
တဒဘာဝေါ၊ ထိုဝိပတ္တိမရှိခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
တဗ္ဗာ၊ ၏။

☞ (၈၈)။ ဝိဟာရဂ္ဂေနာတိ၊ ကား။ ဩဝရကဒိဝသနဋ္ဌာနကောဋ္ဌာသေန၊  
တိုက်ခန်း အစရှိသော နေရာအစုဖြင့်။ အဇ္ဇတာဝန္တိ၊ ကား။ အသ္မိ အဟနိ၊  
ထိုနေ့၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်သော။ ပသာဒါဒိ၊ ကြည်ခြင်းအစရှိသည်တည်း။  
ကာယဝိညတ္တိဟေတုကော၊ ကာယဝိညတ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သရိရာဝယ-  
ဝေါ၊ ကိုယ်အစိတ်သည်။ ကာယဂံ၊ မည်၏။ ဝစီဝိညတ္တိဟေတုကံ၊ ဝစီဝိညတ်၏  
အကြောင်းဖြစ်သော။ ဩဋ္ဌဇိဝှါဒိ၊ နှုတ်ခမ်း၊ လျှာအစရှိသည်သည်။ ဝါစဂံ၊  
မည်၏။ အစောပေတွာတိ၊ ကား။ အစာလေတွာ၊ မလုပ်ရှားစေမူ၍။ ဧတေန  
စ၊ ဤ ကာယဂံ၊ ဝါစဂံ၊ အစောပေတွာ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝစီပဝတ္တိယာ၊  
စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗဘာဝေ၊ ရှေ့အဖို့၌။ ဌာနကရဏာနံ၊ ဌာနကရိုက်တို့၏။  
စလနပစ္စယော၊ လုပ်ရှားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊  
ဝါယောဓာတ်၏။ ဝိကာရာကာရော၊ အထူးဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်။  
ဝိသုံ၊ အသီး။ ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
တေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဝိညာပေတဗ္ဗဿ၊ သိစေအပ်သော။  
အဓိပ္ပာယဿ၊ အလို၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သော ဝိကာရာ-  
ကာရော၊ ထိုအထူးဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ (ထည့်)။ ဝစီဝိညတ္တိယမေဝ၊  
ဝစီဝိညတ်၌သာလျှင်။ သင်္ဂယုတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဒုပ-  
ကာရတ္တာ၊ ထို ဝစီဝိညတ်အား ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့်တည်း။ ကာ-  
ယေန၊ ဖြင့်။ ကာယကဏ္ဍယနာဒိသု၊ ကိုယ်၌ ယားယံသည်ကို ဖျောက်ခြင်း  
စသည်တို့၌။ သဒ္ဓုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော၊ အသံဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်  
သော။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ အာကာရဝိကာရော၊ အခြင်းအရာအထူးသည်။  
ဝိသုံ၊ အသီး။ အဓိပ္ပာယဿ၊ အလိုကို။ အဝိညာပနတော၊ မသိစေတတ်သော  
ကြောင့်။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ  
တထာ၊ တူ။ အယမ္ပိ၊ ဤ ဝါယောဓာတ်၏ ဝိကာရာကာရသည်လည်း။ ကာယ-  
ဝိညတ္တိ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (လိုက်သည်)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။  
တော၊ ထို ဝါယောဓာတ်၊ ပထဝီဓာတ်တို့၏ ဝိကာရတို့သည်။ အဓိပ္ပာယဝိညာ-  
ပနတော၊ အလိုကို သိစေတတ်သောကြောင့်။ ဝိညတ္တိယော နာမ၊ မည်ကုန်

သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝါယုပထဝီနံ၊ ဝါယော၊ ပထဝီတို့၏။ စလနသဒ္ဓုပ္ပတ္တိပစ္စယဘူတဝိကာရာကာရမတ္တတာယ၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ အသံဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ဝိကာရအခြင်းအရာမျှဖြင့်။ ဝိညတ္တိယော နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ န ဇာတာ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဝိကာရမျှဖြင့် ဝိညတ်မမည်သည်ရှိသော်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ ရုက္ခာဒိသု၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့၌။ စလနသဒ္ဓုပ္ပတ္တိပစ္စယာနံ၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ အသံဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ဝိကာရာကာရာနံ၊ ဝိကာရအခြင်းအရာတို့၏။ အဝိညတ္တိတာ၊ ဝိညတ် မဟုတ်သောအဖြစ်ကို။ သမတ္တိတာ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝါစင်္ဂန္တိ၊ ကား။ “ဟောတု၊ ဖြစ်စေတော့။ သာဓု၊ ကောင်း၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဝါစာယ၊ ဤသို့ အစရှိသောနှုတ်၏။ အဝယဝံ၊ အစိတ်ကို။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော သံဝဏ္ဏနာကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ “အစောပေတော”တိ ဣမိနာ၊ အစောပေတော-ဟူသော စကားနှင့်။ န သမေတိ၊ မညီ။ ခန္တိံ စာရေတောတိ၊ ကား။ အနုမတိ၊ အလိုကို။ ပဝတ္တေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ “ခန္တိံ စာရေတော”တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ အနိက္ခမနဝသေန၊ မထွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏိတောယူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပဋိမုခေါတိ၊ ကား။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့။ ပဋိနိဝတ္တမုခေါ၊ လှည့်သောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “အပက္ကမိတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၆။ ယာစဇာတုဿ၊ ယာစဇာတ်၏။ ဒွိကမ္မကတ္တာ၊ ကံနှစ်ခုရှိသောကြောင့်။ “ဘဂဝါ ဝဿာဝါသံ ယာစိတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုသဿကာလေပီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ အတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော အနက်ကို။ ပါကဋ္ဌိကာတံ၊ ထင်စွာ ပြုခြင်းငှါ။ “အတိသမဂ္ဂေပီ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အပ္ပဂ္ဂေပိ၊ အဖိုးအနည်းထိုက်သောအခါ၌လည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ စိုးစဉ်းမျှလျှင်။ ဒတော၊ ပေး၍။ ဗဟံ၊ များစွာသော။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏံ၊ ကောက်၊ ပဲကို။ ဂဏုန္တိ၊ ယူကုန်၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သတောရှိသော။ ကာလေပိ၊ အခါ၌လည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဘိက္ခမာနာတိ၊ ကား။ ယာစမာနာ၊ တောင်းသည်ရှိသော်။ ဝုတ္တသဿန္တိ၊ ကား။ ဝပိတသဿံ၊ စိုက်အပ်သော ကောက်သည်။ တတ္တာတိ၊ ကား။ ဝေရဉ္စာယံ၊ ၌။ ဧတေန၊ ဤ ဝုတ္တသဿံ သလကာယေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ၌ စပ်) “တ္ထေ၊ ဤမြို့၌။ ဝုတ္တံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော ကောက်သည်။



ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၂၀၃

သလာကာယေဝ၊ အတံသညသလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလာ  
 ကာဝုတ္တာ၊ မည်။ “ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသနဿ၊ ဝုတ္တံ ဟူသောဝိသေသန၏။ ပရနိပါ  
 တေန၊ နောက်၌ ကျသဖြင့်။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဒသေတိ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊ ကား။  
 “တ္ထေ၊ ဤမြို့၌။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သဿံ၊ ကောက်သည်။ သာလာကာမတ္တမေဝ၊ အတံမျှ  
 သလျှင်။ ဝုတ္တံ နိဗ္ဗတ္တံ သမ္ပန္နံ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလာကာဝုတ္တာ၊  
 မည်၏။ “ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ “သလာ  
 ကာ ဝေ သမ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ “တေသံ၊ ထိုမြို့၌။ သလာကာယ၊  
 စာရေးတံဖြင့်။ ဝုတ္တံ ဇီဝိကာ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလာကာဝုတ္တာ၊ မည်၏။ “ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ နိဗ္ဗစနံ၊  
 ကို။ ဒသေတု၊ ငှာ။ “သလာကာယ ဝါ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။  
 ဓညကရဏဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ဓညမိနနဋ္ဌာနေ၊ စပါးခြင်ရာ အရပ်၌။  
 ဝဏ္ဏဗျက္ခန္တိ၊ ကား။ ကဟာပဏပရိက္ခကံ၊ အသပြာကဲခတ်သော သူကို။

ဥဉ္ဇေန<sup>၁</sup> ပဂ္ဂဟေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပဂ္ဂဟေနာတိ၊ ကား။  
 ပတ္တေန၊ သပိတ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုသပိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဣတိ ‘အတ္ထော၊  
 အနက်။ တေန၊ ဤသပိတ်ဖြင့်။ ဘိက္ခာ၊ ဆွမ်းကို။ ပဂ္ဂယတိ၊ ခံအပ်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ပတ္တော၊ သပိတ် ရ၏။ တေန၊  
 ကြောင့်။ (၈၉) “ပဂ္ဂဟေန ယော ဥဉ္ဇော”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ အထ  
 ဝါ၊ ကား။ ပဂ္ဂဟေနာတိ၊ ကား။ ဂဟဏေန၊ ကိုင်ခြင်းဖြင့်။ ဥဉ္ဇတ္ထာယ၊  
 ဆွမ်း ရှာမှီးခြင်းအကျိုးငှါ။ ပတ္တော၊ သပိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကိုင်  
 အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ‘ပတ္တံ ဂဟေတွာ’တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါ၏။ ဥတ္တရဒိသာပဒေသော၊ မြောက်မျက်နှာ အရပ်သည်။  
 ဥတ္တရာပထော၊ မည်၏။ တေသံ၊ ထိုကုန်သည်တို့၏။ နိဝါသော၊ နေ  
 ရကား။ သော၊ ထို ဥတ္တရာပထတိုင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တတော၊  
 ထို ဥတ္တရာပထတိုင်းမှ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ဥတ္တရာပထကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥတ္တရာပထဝါသိကာ”တိ  
 အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ “ဥတ္တရာဟကာ”တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊  
 ပါဠိရှိ၏။ သောယေဝ အတ္ထော၊ ထိုအနက်ပင်တည်း။ နိရုတ္တိနယေန၊ နိရုတ္တိ  
 နည်းဖြင့်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ မန္ဒိရန္တိ၊ ကား။ အဿသာလံ၊ မြင်းတင်းကုပ်ကို။  
 “မန္ဒရ”န္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ တံ၊ ထိုပါဠိသည်။ န သုန္ဒရံ၊  
 မကောင်း။ သာ စ မန္ဒိရာ၊ ထို မြင်းတင်းကုပ်ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

ပရိမဏ္ဍလာကာရေန စ၊ ဝန်းသောအခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ ကတ၊ ပြုအပ်  
၏။ ဗဟုဝိဓာ စ၊ များသောအပြားဖြင့်လည်း။ ကတ၊ ၏။ တသ္မာ၊  
ကြောင့်။ “အဿမဏ္ဍလိကာယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ၊ ၏။

ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါ၏။ ဒိက္ခိဏာယ ဒိဿယ၊ တောင်မျက်နှာ၌။ ဒေ  
သော၊ အရပ်သည်။ ဒိက္ခိဏာပထော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒိက္ခိဏာပထအရပ်  
၌။ ဇာတ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿ၊ လူတို့သည်။ ဒိက္ခိဏာပထမနုဿ၊  
ဒိက္ခိဏာပထအရပ်၌ ဖြစ်သော လူတို့။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ အယံ၊ ဤဘုရားသည်။  
မမေဝ၊ ငါ၏သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏနသီလာ၊  
ယူလေ့ရှိသောသူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓမာမကာ၊ မည်ကုန်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်း  
သော မေ့မာမကစသည်တို့၌လည်း။ ဝေ၊ ဤအတူတည်း။ ဝေန္တိ၊ ကား။  
ပစ္ဆာ ဝုတ္တနယေန၊ နောက်ဆုံးအပ်သော နည်းအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ပုဗ္ဗဏှေ  
သမယေ-ဟူသောအနက်ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပဋိဝိသန္တိ၊  
ကား။ ကောဠာသံ၊ အစုကို။ တဒုပိယန္တိ၊ ကား။ တဒန္တရူပံ၊ ထိုနှင့်လျော်  
စွာ။ တပွဟောနကံ၊ ထိုမယောဆန်နှင့်လောက်အောင်။ လဒ္ဓါတိ၊ ကား။  
လဘိတွာ၊ ရ၍။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ “လဒ္ဓေါ”  
တိပိ၊ ဟူ၍သည်။ ပါဠော၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ၊ အလုပ်အကျွေးအရာကို။ နေဝ  
လဘိ၊ မရ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဉာတိ စ၊ အမျိုးလည်း ဟုတ်၏။  
ပသတ္တတမဂူဏ ယောဂတော၊ အလွန်မြတ်သော ဂုဏ်နှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။  
သေဠော စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာတိသေဠော၊  
မည်၏။ ဝေရူပေသု ဌာနေသု အယမေဝ ပတိရူပေါတိ၊ ကား။ အာမိသဿ၊  
အာမိသ၏။ ဒုလ္လဘကာလေသု၊ ရခဲသော အခါတို့၌။ ပရိကထောဘာသာဒိ၊  
ပရိကထာ၊ ဩဘာသနိမိတ်အစရှိသည်ကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ပရမသလ္လေခ-  
ဝုတ္တိတာ၊ အလွန်ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ အာဇီဝသုဒ္ဓိယံ၊  
စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်း၌။ ဌာတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိပ္ပာယာ-  
နုရူပံ၊ အလို့နှင့်လျော်စွာ။ အာမိသံ၊ ကို။ ဝိစာရေန္တေန နာမ၊ စီရင်ပေတတ်  
သော။ ဉာတိသိနေဟယုတ္တေန၊ အဆွေအမျိုးကို ချစ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။  
အရိယာသာဝကေနေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကာတုံ၊ ဌာ။ ယုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊  
အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

မာရာဝဋ္ဋနာယာတိ၊ ကား။ မာရေန၊ သည်။ ကတစိတ္တပရိဝဋ္ဋနေ၊ ပြုအပ်  
သော စိတ်လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသောကြောင့်။ စိတ္တသမ္မောဟနေ၊ စိတ်၏ တွေဝေ  
ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တမ္ပိတိ၊ ကား။ ဥတ္တရကုရံ ဝါ၊

ဥတ္တရကုရုကျန်းကိုလည်းကောင်း။ တိဒသာပုရံ ဝါ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကိုလည်းကောင်း။ အာဝဇ္ဇေယျ၊ လှည့်ပတ်ရာ၏။

ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဗုဿဿာဟံ ။ပ။ သာလယော” တိ၊ ဟူ၍။ အပဒါနေ၊ အပဒါန်ပါဠိ၌။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ အကုသလဿ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဩကာသကတတ္တာ၊ အခွင့်ပြုအပ်သောကြောင့်တည်း။

အဟံ၊ ငါသည်။ ဗုဿဿ ဘဂဝတော၊ ဗုဿဘုရားရှင်၏။ ပါဝစနေ၊ သာသနာတော်၌။ သာဝကော၊ ထို့ကို။ ယဝံ၊ မယောဆွမ်းကို။ ခါဒထ၊ ခဲကုန်လော့။ ဘုဉ္ဇထ၊ စားကုန်လော့။ သာလိယော၊ သလေးဆွမ်းတို့ကို။ မာ စ ဘုဉ္ဇထ၊ မစားကုန်လင့်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဘာသယိံ၊ ရေရွတ်ဖူး၏။ (ဤသို့ပေး။)

နိဗဒ္ဓဒါနဿာတိ၊ ကား။ “ဒဿာမာ” တိ၊ လူကုန်အံ့ယူ၍။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ နိယမိတဒါနဿ၊ မှတ်အပ်သော ဒါန၏။ အပ္ပိတဝတ္ထဿာတိ၊ ကား။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ အတိဟရိတွာ၊ ရှေ့ဆောင်၍။ ဒိန္နဝတ္ထုနော၊ လူအပ်သော ဝတ္ထု၏။ ဝိသဟတိတိ၊ ကား။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ သခေပေနာတိ၊ ကား။ နိဟာရေန၊ ဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဗျာမပ္ပဘာယာတိ၊ ကား။ သမန္တတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှလည်းကောင်း။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ အောက်၌လည်းကောင်း။ ဥပရိ စ၊ အထက်၌လည်းကောင်း။ အသိတိဟတ္ထမတ္ထေ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ်ပမာဏရှိသော။ ဌာနေ၊ ၌။ သနိဘူတာယ၊ တခဲနက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဍာယ၊ အဆင်းခြောက်ပါး ရှိသော။ ပဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ ယတော၊ အကြင်အရောင်တခဲနက်မှ။ ဆဗ္ဗဏ္ဍာ၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရံသိယော၊ ရောင်ခြည်တို့သည်။ တဋ္ဌာကတော၊ တဘက်ဆည်ကန်မှ။ မာတိကာယော၊ မြောင်းတို့သည်။ နိက္ခမန္တိ ယတော၊ ထွက်ကုန်သကဲ့သို့။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဒသသု (၉၀) ဒိသာသု၊ ဆယ်မျက်နှာတို့၌။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ သာ၊ ထို တခဲနက်သော အရောင်သည်။ ဗျာမမတ္တာ ဝိယ၊ တလံမျှလောက်ကဲ့သို့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဗျာမပ္ပဘာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ပဘာသမ္ပတ္တိယုတ္တာနိ၊ အရောင်ပြည့်စုံခြင်းနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ အနုဗျဉ္ဇနာနိ စ၊ လက္ခဏာတော်ငယ်တို့သည်လည်း။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ စန္ဒိမသုရိယာဒယော ဝိယ၊ လ၊ နေ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိရောစန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုလက္ခဏာငယ်တို့ကို။ ဗျာမပ္ပဘာယ၊ တလံမျှသော အရောင်နှင့်။



သဟ၊ တကံ။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ အနဘိဘဝနိယာနိတိ၊ မနှိပ်  
နင်းအပ်ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

အနတ္တသဉ္စိတေတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ သာတာပေက္ခံ၊ သာတာ သဒ္ဓါကို  
ငဲ့သည်ဖြစ်၍။ သာမိအတ္ထေ၊ သမ္ပန်အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော  
ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “တာဒိဿယ ဝစနဿ သာတော” တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဝတ္ထု၌။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ ဓမ္မဒေသနာ၏။ အတ္ထော  
ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တောယ၊ ဤဝတ္ထု  
ဖြင့်။ ဓမ္မဒေသနာဒိကော၊ ဓမ္မဒေသနာအစရှိသော။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။  
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ၊ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု  
ရ၏။

ဧကံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒပညတ္တိသင်္ခါတေသု၊  
တရားဟောခြင်း၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒီသု၊ နှစ်ပါး  
တို့တွင်။ ဓမ္မဒေသနာကာရဏံ၊ ဓမ္မဒေသနာ—ဟူသော အကြောင်းကို။ ဂဟေ  
တွာ၊ ယူ၍။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဝါတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သတ္တာဟကရဏီယဝသေန၊  
သတ္တာဟကိစ္စအစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဗဟိ၊ ဥပစာရသိမ်အပ်၌။ အရုဏုဋ္ဌာပန—  
ဝသေန၊ အရုဏ်တက်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝဿစ္ဆေဒဝသေန၊  
ဝါပြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ဝုတ္တော၊ အပ်။ ကသ္မံ၊ နည်း။ တဿ၊ ထို  
ဝဿစ္ဆေဒကို။ ဝိသု ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ အသီး ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။  
ဧတေန စ၊ ဤ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဝါ-စသောပါဌ်ဖြင့် လည်း။ ဝဿစ္ဆေဒပ္ပစ္စယေ၊  
ဝါပြတ်အပ်သော အကြောင်းကြောင့်။ ‘သတ္တာဟကရဏီယေန၊ သတ္တာဟကိစ္စ  
ဖြင့်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။  
န ကိသ္မိဉ္စိတိ၊ ကား။ ကိသ္မိဉ္စိ ဂုဏေ၊ တစုံတခုသော ဂုဏ်၌။ သမ္ဘာဝနာဝသေန၊  
ချီးမွမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ န မညန္တိ၊ မအောက်မေ့ကုန်။ ပစ္ဆာ သီလံ အဓိ-  
ဋ္ဌဟေယျာမာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာဇီဝဟေတု၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော  
အကြောင်းကြောင့်။ သန္တဂုဏပကာသနေန၊ ထင်ရှားရှိသော ဂုဏ်ကို ပြသဖြင့်။  
အာဇီဝဝိပတ္တိံ၊ အာဇီဝပျက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတိမညိဿ-  
တိတိ၊ ကား။ အဝမညိဿတိ၊ မထေမဲ့မြင် အောက်မေ့လတ္တံ့။

၁၇။ “အာယသ္မာတိ ပိယဝစနမေတ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဥစ္စနိစဇနသာမညဝသေန၊  
မြင့်သောသူ၊ နိမ့်သောသူနှင့် ဆက်ဆံသောအစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုန၊  
ဖန်။ ဥစ္စဇနာဝေဏိကဝသေနော၊ မြင့်သောသူတို့၏ အသီးသော ဥစ္စာ၏



အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုရကား။ “ဂရ ဂါရဝ သပ္ပတိဿာဓိ-  
 ဝစန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုပါး၌။ ပတိဿယေန နိဿယေန၊ မှီရာနှင့်။  
 သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ဤ။ ကုတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပတိဿော၊ မည်၏။ သနိဿ-  
 ယော၊ မှီရာနှင့် တကွဖြစ်သော သူကို ရ၏။ တဿ၊ ထိုမှီရာနှင့် တကွဖြစ်သော  
 သူ၏။ ဂရုဂုဏယုတ္တေသု၊ လေးမြတ်အပ်သော ဂုဏ်နှင့်ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့  
 ၌။ ဂါရဝဝစနံ၊ အရိုအသေစကားတည်း။ ကုတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဣဓ  
 ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဝစနမေဝ၊ စကားသည်လျှင်။ အဓိဝစနံ၊ မည်၏။  
 ပပ္ပဋ္ဌကောဇန္တိ၊ ကား။ အာဒိကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာဦး၌။ ဥဒကုပရိ၊ ရေပေါ်၌။  
 ပဌမံ၊ စွာ။ ပထဝီဘာဝေန၊ မြေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဉ္ဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ နဝ-  
 နိတပိဏ္ဍသဒိသံ၊ ဆီဦးစိုင်းနှင့် တူသော။ ဥဒကေပိ၊ ရေ၌လည်း။ ဥပ္ပိလန-  
 သဘာဝံ၊ ပေါ်သော သဘောရှိသော။ အဝိလီယနကံ၊ မကြေတတ်သော။  
 အတိသိနိဒ္ဓမဓုရံ၊ အလွန်နူးညံ့ ချိုမြိန်သော။ အနေကယောဇနသဟဿဗဟလံ၊  
 ယူနေအထောင်မက ထူသော။ ရသာတလသင်္ခါတံ၊ အရသာအပြင်ဟုဆိုအပ်  
 သော။ ပထဝေ၊ မြေဩဇာကို။ ယံ၊ အကြင်မြေဩဇာသည်။ (ဌိတံ-  
 စပ်)။ အာဒိကပ္ပိကေဟိ၊ ကမ္ဘာဦးသူဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ တို့သည်။  
 ရသတဏှာယ၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဘုဉ္ဇမာနံ၊ စားအပ်သည်ရှိသော်။  
 တေသံ၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူတို့၏။ ကမ္မဗလေန၊ အကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်းကြောင့်။  
 ဥပရိတာဂေ၊ အထက်အဖို့၌။ ကက္ခဋဘာဝံ၊ ကြမ်းကြုတ်သော အဖြစ်သို့။  
 အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပုရိမာကာရေနေဝ၊ ရှေးအခြင်းအရာ  
 ဖြင့်သာ။ ဌိတံ၊ ဤ။ ယဿာ စ၊ အကြင်မြေဩဇာ၏လည်း။ ဗလေန၊ အစွမ်း  
 ကြောင့်။ သပဗ္ဗတသမုဒ္ဒကာနနာ၊ တောင်သမုဒ္ဒရာ၊ တောနှင့် တကွသော။  
 အယံ မဟာပထဝီ၊ ဤမြေကြီးသည်။ ဟေဋ္ဌာဥဒကေ၊ အောက်ရေ၌။ အနိ-  
 မုဇ္ဇမာနာ၊ မနစ်သည်ဖြစ်၍။ အဝိကိရိယမာနာ၊ မကြေသည်ဖြစ်၍။ ကုလ္လု-  
 ပရိ ဝိယ၊ ဖေါင်၏အထက်၌ကဲ့သို့။ နိစ္စလာ၊ မတုန်မလှုပ်။ တိဋ္ဌတိ၊ ဤ။ တံ  
 ပထဝီသာရမဏ္ဍံ၊ ထိုမြေဩဇာကို။ ကုတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “ပထဝီမဏ္ဍော”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ သမ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ မဓုရရသေန၊  
 မြိန်မြတ်သော အရသာနှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သာဒုရသ”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ (၉၁)။ ဥဿန္တုဖလောတိ၊ ကား။ ဗဟုဖလော၊  
 များသော အသီးရှိ၏။ “နိမ္မက္ခိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထာ၊ ရှိ။ ပုန၊ တဖန်။ “နိမ္မက္ခိ  
 ကဏ္ဍ”န္တိ၊ ဟူ၍။ မက္ခိကဏ္ဍာနမ္ပိ၊ ပျားဥတို့၏လည်း။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။



ဒဿေတိ၊ ဇာ၊ ယေ ပထဝီနိဿိတာ ပါဏာ၊ တေ တတ္ထ သင်္ကာမေဿာမိတိ  
 တေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ မနုဿာမနုဿတိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိနမ္ပိ၊ လူမိန်းမ၊ နတ်မိန်းမ၊  
 တိရစ္ဆာန်မတို့ကိုလည်း။ ဟတ္ထသင်္ကာမနေ၊ လက်သို့ ပြောင်းခြင်း၌။ အနာမာသ  
 ဒေါသော၊ မသုံးသပ်အပ်သည်ကို သုံးသတ်ခြင်း အပြစ်သည်။ န ဟောတိတိ၊  
 မဖြစ်လော၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ စောဒနာတည်း။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒ္ဓိမဿ၊ တန်ခိုးကြီးသော  
 ရဟန်းအား။ ဣဒ္ဓိဝိသယေ၊ တန်ခိုးအရာ၌။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။”  
 ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်  
 သာလျှင်။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ အနာမာသဒေါသံ၊ အနာမာသအပြစ်ကို။  
 အဒဿေတော၊ မပြုမူ၍။ “ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘေယျ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ဇာ။ ခုဒ္ဒကော၊ ငယ်သော ရွာသည်။ ဂါမော၊ ဂါမမည်၏။  
 မဟန္တော၊ ကြီးသော။ သာပဏော၊ အိမ်စေ့ရှိသော ရွာသည်။ နိဂမော၊  
 နိဂုံးမည်၏။ ပဒဝီတိဟာရေနာတိ၊ ကား။ ပဒနိက္ခေပေန၊ ခြေလှမ်းခြင်းဖြင့်။

ဝိနယပညတ္တိယာစနကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀။ “ဝိနယပညတ္တိယာ မူလတော ပဘုတံ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ပါရာဇိကာဒိ ဂရုကာနံ၊ ပါရာဇိကစသော ဂရုကအာပတ်တို့သည် လည်း  
 ကောင်း။ တဒညေသံ၊ ထိုမှတပါးကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေ သက္ကမေန၊ ပါတိမောက်ပြသော အစဉ်ဖြင့်။  
 ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အပညတ္တတံ၊ မပညတ် အပ်သော  
 အပြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။  
 အပညတ္တတာယ၊ မပညတ်ရသေးသောကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။  
 တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ထေရော၊ သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ ဘဂ-  
 ဝန္တံ၊ ကို။ “သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေယျ ဥဒ္ဓိသေယျ ပါတိ-  
 မောက္ခ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသေန၊ ပါတိမောက်ပြခြင်းနှင့်။ သဟ၊  
 က္ခ။ သိက္ခာပဒပညတ္တိံ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းကို။ ယာစိ၊ တောင်းပန်၏။  
 ဟိ၊ စ။ ခန္တိကေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇခန္တကဉ္စ။ အာနန္ဒတ္ထေရာဒိနံ၊ အာနန္ဒာထေရ် စသည်  
 တို့၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇတော၊ ရှင်ပြုသည်မှ။ ပုရေတရမေဝ၊ ရှေးဦးစွာ၌သာလျှင်။  
 ရာဟုလာဘဒ္ဓဿ၊ ရာဟုလာမင်းသား၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရှင်ပြုသော အခါ၌။  
 “န ဘိက္ခဝေ အနုညာတော မာတာပိတူဟိ ပုတ္တော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊  
 ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပညတ္တသိက္ခာပဒံ၊ ပညတ်  
 အပ်သော သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣဓေဝ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊

ဤအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ “သာမဗ္ဗိ ပစနံ။ ပ။ န ဝဋ္ဋတိ” တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။  
 “ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဝဿဇ္ဈေဒေါ ဝါ န ကတော” တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးကလျှင်။ သာမပါကာဒိ-  
 ပဋိက္ခေပေါ၊ သာမံပက္ခစသည်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္တိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ပညာ  
 ယတိ၊ ထင်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတိပယသိက္ခာပဒါနံ၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါးသော  
 သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ပညတ္တိသဗ္ဗာဓေပိ၊ ပညတ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ အပညတ္တ-  
 ပါရာဇိကာဒိကေ၊ မပညတ်အပ်သော ပါရာဇိကအစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ၍။ “န တာဝ သာရိပုတ္တ သတ္တာ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညာပေတိ” တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပုထုတ္တာရမ္မဏတော၊  
 များသော အာရုံမှ။ ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊ နှစ်၍။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာ  
 လျှင်။ ကောရမ္မဏေ၊ တခုသော အာရုံ၌။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ လိနော၊  
 ပုန်းအောင်းသော သူသည်။ ပဋိသလ္လိနော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 “ဧကီဘာဝံ ဂတဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၍။ စိတ္တဝိဝေကံ၊ စိတ္တဝိဝေ  
 ကသို့။ ဂတဿ၊ ရောက်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စိရန္တိ၊ စိရ်ဟူသော  
 သည်။ အစူန္တသံယောဂေ၊ အစူန္တသံယောဂ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာ  
 ဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။

သောဠသဝိဓာယ ပညာယာတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမနိကာယေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ၌။  
 အနုပဒသုတ္တန္တဒေသနာယံ၊ အနုပဒသုတ္တန်ဒေသနာ၌။ “ဘိက္ခဝေ၊ ဟိ။ သာရိ  
 ပုတ္တော၊ သည်။ မဟာပညော၊ ကြီးသော ပညာရှိ၏။ ပုထုပညော၊ များသော  
 ပညာရှိ၏။ ဟာသပညော၊ ရှင်သော ပညာရှိ၏။ ဇဝနပညော၊ လျှင်သော  
 ပညာရှိ၏။ တိက္ခပညော၊ ထက်သောပညာရှိ၏။ နိဗ္ဗေမိကပညော၊ ထိုးထွင်း  
 သော ပညာရှိ၏။” ဣတိ၊ သို့။ အာဂတော၊ လာကုန်သော။ ဆ၊ ပညာ စေဝ၊  
 ခြောက်ပါးသော ပညာတို့လည်းကောင်း။ နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိပညာ စ၊  
 ကိုးပါးအပြားရှိသော အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိပညာလည်းကောင်း။ အရဟတ္တ-  
 မဂ္ဂပညာ စ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သောဠသဝိဓေန၊ တဆယ်  
 ခြောက်ပါးအပြားဖြင့်။ အာဂတောယ၊ လာသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ (သမာပတ်  
 ရှစ်ပါးနှင့် နိရောဓသမာပတ်ကို နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရ-ဆိုသည်။) ယေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊  
 အကြင်ဘုရားရှင်တို့၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသ  
 တို့၌။ သန္နိသန္နိ၊ ထင်ကုန်၏။ (၉၂) တေယေဝ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့သည်သာလျှင်။  
 လောကေ၊ ၌။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿိအာဒယောဝ၊  
 ဝိပဿိအစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒ္ဓုဒ္ဓာ၊ ထုတ်အပ်ကုန်၏။  
 ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ၊ ရှေးဘုရားတို့ကို။ န ဥဒ္ဓုဒ္ဓာ၊ မထုတ်



အပ်ကုန်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အာဇာနည်ဥယသုတ္တေ၊ အာဇာ-  
 နာဥယသုတ်၌။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိအား။  
 ပါကဋ္ဌာနံ၊ ထင်ကုန်သော။ တေသညေဝ၊ ထို ဘုရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊  
 ယူခြင်းကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ အညေသံ၊ တပါးသော ဘုရားတို့ကို။ ဂဟဏံ၊  
 ယူခြင်းကို။ န အကံသု၊ မပြုကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၉။ ကိလာသုနောတိ၊ ကား။ အပ္ပေါသုက္ကာ၊ ကြောင့်ကြမဲ့ နေကုန်၏။  
 ပယောဇနာဘာဝေန၊ အကျိုးမရှိသောကြောင့်။ နိရုဿာဟာ၊ အားထုတ်  
 ခြင်း ကင်းကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အာလသယိယေန၊ ပျင်းရိသော  
 ကြောင့်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ “န အာလသယိယကိလာသုနော”  
 တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နိဒ္ဒေါသတာယာတိ၊ ကား။ ကာယဝစီဝိတိက္ကမ-  
 သမုဋ္ဌာပကဒေါသာတာဝါ၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် လွန်ကျူးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်  
 သော ဒေါသမရှိခြင်းကြောင့်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ န ဟနေ၊ မသတ်ရာ။  
 အဒိန္နံ၊ မပေးသည့်ကို။ န အာဒိယေ၊ မယူရာ။ ဣတိအာဒိဩဝါဒသိက္ခာပဒါနံ၊  
 ဤသို့အစရှိသော အဆုံးအမသိက္ခာပုဒ်တို့၏။ ဝိဇ္ဇေမာနတ္တာ၊ ရှိသောကြောင့်။  
 “သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ၊  
 ခြောက်နှစ် ခြောက်နှစ်တို့၏။ ဩသာနဒိဝသံ၊ အဆုံးဖြစ်သော နေ့ကို။ အပေက္ခိ-  
 တာ၊ ငဲ့၍။ “သကိ” သကိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တဒပေက္ခတ္တေ၊  
 ထိုသကိ”သဒ္ဓါကို ငဲ့သော အဖြစ်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ သကလဇမ္ပဒိပေ၊ အလုံးစုံသော ဇမ္ပုဒိတ်၌။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်း  
 ဖြစ်သော။ တိက္ခသံသော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ အကာသံ၊  
 ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

“ခန္တိ ပရမ”န္တိအာဒိသု၊ အစရှိသော ဂါထာတို့၌။ တိတိက္ခာသင်္ခါတာ၊  
 တိတိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော။ ခန္တိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ နိဗ္ဗတ္တာနိဋ္ဌခမနံ၊ သတ္တဝါ  
 သင်္ခါရတို့ကြောင့် ဖြစ်သော အနိဋ္ဌာရုံကို သည်းခံခြင်းသည်။ ပရမံ တပေါ  
 နာမ၊ မြတ်သော အကျင့်မည်၏။ ဝါနသင်္ခါတာယ၊ ဝါနဟုဆိုအပ်သော။  
 တဏှာယ၊ မူ။ နိက္ခန္တတ္တာ၊ ထွက်သောကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သဗ္ဗဓမ္မေဟိ၊  
 ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ထက်။ ပရမံ ဥတ္တမန္တိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။  
 ဝဒန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ ယတာဝုတ္တခန္တိယာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော  
 ခန္တိ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါဏဝဓံ ဝါ၊ သူ့အသက်သတ်  
 ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဆေဒန တာဠနာဒိံ ဝါ၊ ဖြတ်ခြင်း၊ နှက်ခြင်းစသည်  
 ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပရူပသာတိ၊ သူတပါးကို ညှဉ်း



ဆဲသော သူသည်လည်းကောင်း။ ပရဿ ဟရဏ ပရဒါရာတိက္ကမနာဒီဟိ  
 စ၊ သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးခြင်း၊ သူတပါးမယားကို လွန်ကျူးခြင်းသည်တို့ဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ မုသာပေသညဗရသဒီဟိ စ၊ လှည့်စားခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊  
 နှုတ်ကြမ်းတမ်းခြင်းသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိဟေဋ္ဌ-  
 ယန္တော စ၊ ညှဉ်းဆဲသော သူသည်လည်းကောင်း။ ဗာဟိတပါပတာယ၊  
 ဖျောက်လွှင့်အပ်သော မကောင်းမှုရှိသော အဖြစ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း  
 ကြောင့်။ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ၊ ပဗ္ဗဇိတမည်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
 သမိတပါပတာယ၊ ငြိမ်းစေအပ်သော မကောင်းမှုရှိသော အဖြစ်၏။ အဘာ  
 ဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမဏော၊ သမဏမည်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊  
 ဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သီလသံဝရေန၊ သီလ စောင့်သဖြင့်။ သဗ္ဗ  
 ပါပဿ၊ ခပ်သိမ်းသော မကောင်းမှုကို။ အနုပ္ပါဒနံ၊ မဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း  
 ကောင်း။ လောကီယသမာဓိဝိပဿနာဟိ၊ လောကီသမာဓိ ဝိပဿနာတို့ဖြင့်။  
 ကုသလဿ၊ ကို။ ဥပသမ္မာဒနံ နိပ္ပာဒနံ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းသည်လည်းကောင်း။  
 သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဖလေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္တနော စိတ္တဿ၊ မိမိ  
 စိတ်ကို။ ယံ ပရိသောဓနံ ပတဿရတာဝကရဏံ၊ အကြင် ပြီးပြီးပြန်  
 အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ တေ၊ ထိုသုံးပါးသည်။  
 ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနံ အနုသိဋ္ဌိ၊ အဆုံးအမတည်း။ အနုပဝါဒေါတိ၊  
 ကား။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်ကို။ အနုပဝါဒနံ၊  
 မကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အနုပဿာတောတိ၊ ကား။ ကာယေန၊  
 ကိုယ်ဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်ကို။ ဥပဿာတာကရဏံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို  
 မပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တာဝသေသေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနုပဝါဒ  
 အနုပဿာတမ္ပ တပါးသော။ ပါတိမောက္ခသင်္ခါတေ၊ ပါတိမောက္ခဟု ဆိုအပ်  
 သော။ သီလေ၊ ဌ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သံဝရဏံ၊ စောင့်ခြင်းသည်  
 လည်းကောင်း။ ဘတ္တသ္မိံ၊ ဆွမ်းဌ။ မတ္တညုတာသင်္ခါတ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ  
 ပစ္စယသန္နိသိတ သီလသမာယောဂေါ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်းဟု ဆိုအပ်  
 သော အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလကို အားထုတ်ခြင်းသည်  
 လည်းကောင်း။ တမ္မုခေန၊ ထိုအာဇီဝ၊ ပစ္စယသန္နိသိတကို အရင်းမူသဖြင့်။  
 ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသည်လည်းကောင်း။ ပန္နသေနာသနသင်္ခါတံ၊  
 ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းနေရာဟုဆိုအပ်သော။ အရညဝါသံ၊ တော၌ နေ  
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တမ္မုခေန၊ ထို တောနေခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။  
 ပကာသိတေ၊ ပြအပ်သော။ စတုပစ္စယသန္တောသ ဘာဝနာရာမတာသင်္ခါတ  
 မဟာအရိယာဝံသေ၊ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ဘာဝနာ၌ မေ့လျော့

ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မြတ်သော အရိယာဝံသတရား၌။ ပတိဋ္ဌာနဉ္စ၊ တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဓိစိတ္တသင်္ခါတေ၊ အဓိစိတ္တဟု ဆိုအပ်သော။ လောကီယလောကုတ္တရသမာဓိမ္မိ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ သမာဓိ၌။ တဒုပ္ပါဒနဝသေန၊ ထိုသမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယံ ယော အာယောဂေါ အနုယောဂေါ စ၊ အကြင်အားထုတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံတေ၊ ထို အကျင့်သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အနုသိဋ္ဌိ၊ ဆုံးမခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

☞ (၉၃) ယာဝ သာသနပရိယန္တတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာဏာပါတိ မောက္ခဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော ပန၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်မှုကား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဩဝါဒပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသောပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထို ဩဝါဒပါတိမောက်ကို။ ဗုဒ္ဓါဝေ၊ ဤသည်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ ပြကုန်၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ န ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ ကုန်။ ပဌမဗောဓိယန္တိ၊ ကား။ ဗောဓိတော၊ ဗောဓိမှ။ ဝိသတိဝဿ ပရိစ္ဆိန္နေ ဝါ၊ အဝါနွှစ်ဆယ် ဟု ပိုင်းခြားအပ်သော။ ကာလေ၊ ၌။ အာစရိယဓမ္မ ပါလတ္ထေရေန ပန၊ ဆရာ ဓမ္မပါလထေရ်သည်ကား။ “ပဉ္စစတ္တာလိသာယ ဝဿေသု၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့တွင်။ အာဒိတော ပန္နရသ ဝဿာနိ၊ အစ တဆယ့်ငါးဝါတို့သည်။ ပဌမဗောဓိ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိက္ခာပဒပညတ္တိကာလတော ပန ပဘုတိ အာဏာပါတိမောက္ခမေဝ ဥဒ္ဓိသန္တိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသက္ကမေနေဝ၊ ပါတိမောက်ပြသော အစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ၊ ပြည့်စုံသည်ကို ပြ၍။ သိက္ခာပဒပညတ္တိကာလံ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်သော ကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌာနံ အနဝကာသောတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဟေတုပစ္စယ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ ဟေတု၊ ပစ္စယကို ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာရဏာပဋိက္ခေပေါ၊ အကြောင်းကိုပယ်သော စကားတည်း။ ယန္တိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ အပရိသုဒ္ဓါယ ပရိသာယာတိ၊ ကား။ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂလေဟိ၊ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့်။ ဝေါမိဿတာယ၊ ရောသော။ အသုဒ္ဓါယ၊ မစင်သော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဗုဒ္ဓါနညေဝ။ တို့အားသာလျှင်။ အပရိသုဒ္ဓါယ၊ သော။ ပရိသာယ၊ ၌။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော၊ ပါတိမောက်ပြခြင်းသည်။ အယုတ္တော၊ မသင့်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သာဝကာနမ္ပိ၊ သာဝကတို့အားလည်း။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ စောဒနာသရဏာဒိဝသေန၊ စောဒနာ၊ သာရဏအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်၍။ သံဝါသကရဏံ၊

ကဏ္ဍ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၂၁၆

ပေါင်းဖေၤခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ သာဝကနညေဝ၊ သာဝကတို့၏သာလျှင်။  
 ဘာရော၊ ဝန်တည်း။ ဗုဒ္ဓါ ပန၊ တို့သည်ကား။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပည-  
 ပေတော၊ ပညတ်၍။ ဥပေါသထာဒိကရဏဝိဓာနံ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းစသော အစီ-  
 အရင်ကို။ သိက္ခာပေတော၊ သင်စေ၍။ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ လွတ်ကုန်၏။ စောဒနာ-  
 သာရဏာဒိနိ၊ စောဒနာ၊ သာရဏအစရှိသည်တို့ကို။ န ကရေန္တိ၊ မပြုကုန်။  
 တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အသုဒ္ဓါယ၊ သော။ ပရိ-  
 သာယ၊ ဌ။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ အနုဒ္ဓိသိတော၊ မပြုမူ၍။ သကလံရတ္တံ၊ အလုံး  
 စုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူ  
 ၏။ ဘိက္ခု၊ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိပ္ပါယ်၊ အလိုကို။  
 ဥတော၊ သိ၍။ အသုဒ္ဓပုဂ္ဂလံ၊ မစင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဗဟိ၊ အပသို့။ နိဟရိံ၊ သူ  
 ထုတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ အသုဒ္ဓါယ၊  
 သော။ ပရိသာယ၊ ဌ။ ဥတော၊ သိလျက်။ ဥပေါသထာဒိသံသကမ္ပကရဏံ၊ ဥပုသ်  
 အစရှိသော သံသကံကို ပြုခြင်းသည်။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယကရဏံ၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယ်  
 ပြုခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သမ္မုခသာဝကနန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သမ္မုခေ၊ မျက်မှောက်၌။  
 ဓရမာနကာလေ၊ ထင်ရှားရှိသော အခါ၌။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းပြုကုန်သော။  
 သဗ္ဗန္တိမာနံ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကနံ၊ တို့၏။ ဥဋ္ဌာရာတိ-  
 သယဇောတနတ္ထံ၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် မြတ်သည်ကို ပြခြင်းငှါ။ “ဥဋ္ဌာရဋ္ဌာရ-  
 ဘောဂါဒိကုလဝသေန ဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ဥဋ္ဌာရ-  
 သဒ္ဓါကို ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဋ္ဌာရမဇ္ဈတ္တ အနုဋ္ဌာရာ-  
 ဒိနံ၊ သင့်ရုံမြတ်သည်၊ မမြတ်သည် စသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိ-  
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ တေ ပစ္ဆိမာ သာဝကာ၊ ထို နောက်တပည့်သားတို့သည်။  
 အန္တရဓာပေသုံ၊ ကွယ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

သိက္ခာပဒေ၊ ကို။ အပညတ္တေပိ၊ မပညတ်သော်လည်း။ သာဝကာ၊ တို့  
 သည်။ သမာနဇာတိအာဒိကာ၊ ဇာတ်အစရှိသည် တူကုန်သည်။ ယဒိ သိယံ၊  
 အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။  
 ကုလဂတဂန္တံ ဝိယ၊ အမျိုးအားဖြင့်လာသော ကျမ်းဂန်ကဲ့သို့။ ဘဂဝတော၊  
 ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ န နာသေယျံ၊ မဖျက်ဆီးကုန်ရာ။ ယသ္မာ ပန၊ အကြံ  
 ကြောင့်ကား။ သိက္ခာပဒေ၊ ကိုလည်း။ န ပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်။ ဣမေ စ  
 ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းတို့သည်လည်း။ သမာနဇာတိအာဒိကာ၊ တူသော ဇာတ်  
 အစရှိသည် ရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိနာ-

သေသံ၊ ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ  
 “ယသ္မာ။ပ။ ဝိဟေဋ္ဌန္တာ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိရဋ္ဌိတိကဝါရေ  
 ပန၊ စိရဋ္ဌိတိကဝါရဋ္ဌိကား။ သာဝကနံ၊ တို့၏။ နာနာဇစ္စာဒိဘာဝေ၊  
 အထူးထူးသော ဇာတ်စသည်ရှိသော အဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။  
 သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်း ၏။ ပရိပုဏ္ဏတာယ၊ ပြည့်စုံ  
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ စိရပ္ပဝတ္တိ၊ ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ခြင်းကို။  
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ စိရပ္ပဝတ္တိ၊  
 ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊  
 သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ ဗုဒ္ဓါ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့သည်  
 လည်း။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ န ပညပေန္တိ၊ မပညတ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤ  
 ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ (၉၄) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ စိရပ္ပ-  
 ဝတ္တိယာ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကား။ ကေဝလံ၊  
 သက်။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယေဝ၊ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ န၊  
 မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဓမ္မဝိနယံ၊  
 တရားဝိနည်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သာဝကေဟိ၊ တို့သည်။ ဝိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂလာနံ၊  
 ဆုံးမအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမ္ဘဝေါပိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟေတု၊  
 အကြောင်းပင်တည်း။ (လိုက်သည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကျွတ်  
 လတ္တံ သောဝေနေယျတို့၏။ သမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဗုဒ္ဓါ၊  
 တို့သည်။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ အသတိ၊ ကျွတ်လတ္တံ  
 သော ဝေနေယျ မရှိသည်ရှိသ်။ န ပညပေန္တိ၊ မပညတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံသော။ ပညတ္တိယေဝ၊ ဝိနည်းပညတ်ကိုလျှင်။ ဝေနေယျ  
 သမ္ဘဝဿပိ၊ ဝေနေယျ ရှိခြင်းကိုလည်း။ သူစနတော၊ ပြတတ်သော  
 ကြောင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ စိရပ္ပဝတ္တိယာ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း၏။ ဟေတု၊  
 အကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်  
 ၌။ သဟဿံ ဘိက္ခုသံဃံ။ပ။ သြဝဒတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟသောဝါကျ၌။ သဟဿ  
 သင်္ချာ ပရိစ္ဆိန္နော၊ အထောင်အရေအတွက်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ သံဃော၊  
 သည်။ သဟဿော၊ သဟဿမည်၏။ ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့  
 နည်း။ “သဟဿိလောကဓာတူ” တိအာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့  
 တည်း။ သဟဿံ၊ တထောင်သော။ တံ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ယောဇနာ၊ ထည်း။ သဟဿသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ကေဝစနန္တတာယ၊ ကေဝစံ အဆုံး  
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ဘိက္ခုသဟဿဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။  
 အဝယဝါပေက္ခာယ၊ အစိတ်ကို ငဲ့သဖြင့်။ “သြဝဒိယမာနာန” န္တိ၊ ဟူ၍။



ကလေး]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၂၁၅

ဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော၊ ဗဟုဝစံဖြင့် ညွှန်းခြင်းကို။ ကတော၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။

အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသုတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဝါကျ၌။ အာသဝေဟိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကတ္ထု၊ အတ္ထေ၊ ကတ္တားအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ စိတ္တာနိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တ ဗဟုဝစနံ၊ ပဌမာဗဟုဝစံဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝိမုစ္စိသုတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကမ္မသာဓနံ၊ ကမ္မသာဓနပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတ္ထု၊ ဤတေဟိ၊ ကတ္တားဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေဟိတိသည်။ အနုပါဒါယ အာရမ္မဏကရဏဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် မယူမူ၍။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝိမောစိတာနိ၊ လွတ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တေသံ ဟိ စိတ္တာနိ”ဟိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ ယေဟိ အာသဝေဟိတိ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ကတ္ထု၊ အတ္ထေ ဧဝံ၊ ကတ္တားအနက်၌သာလျှင်။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်တည်း။ ဝိမုစ္စိသုတိ၊ ကား။ ကမ္မသာဓနံ၊ တည်း။ တေတိ၊ ကား။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ တာနိတိ၊ ကား။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဧတံ၊ ဤ တာနိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ၊ ဒုတိယာဗဟုဝစံရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝိမုစ္စိသုတိ၊ ကား။ ကတ္ထု၊ သာဓနံ၊ ကတ္တားဖြင့် ပြီးသော ပုဒ်တည်း။ ဝိမောစေသံ၊ လွတ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အဂ္ဂဟေတွာ ဝိမုစ္စိသုတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တာနိ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ တေဟိ စိတ္တေဟိ၊ တို့မှ။ မုတ္တဝန္တော၊ လွတ်ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အထ ဝါ၊ ကား။ အာသဝေဟိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိဿက္ကဝစနံ၊ အပါဒါနံ ဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝိမုစ္စိသုတိ၊ ကား။ ကတ္ထု၊ သာဓနံ၊ ကတ္တားဖြင့်ပြီးသော ပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဉ္စိ သင်္ခတဓမ္မံ၊ တစုံတခုသော သင်္ခတတရားကို။ တဏှာဒိဝသေန၊ တဏှာအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုပါဒိယိတွာ၊ မစွဲလမ်းမူ၍။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမုတ္တဝန္တာနိ၊ လွတ်ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဤ။ ပုရိမဝစနာပေက္ခန္တိ၊ ကား။ “အညတရသ္မိံ ဘိသနကေ ဝနသဏ္ဍေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ဆိုအပ်သော စကားကို။ အပေက္ခန္တိ၊ ငဲ့သော ပုဒ်တည်း။ တသ္မိံ ပုရိမဝစနေ၊ ထို ရှေးစကား၌။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အပေက္ခန္တိ၊ ငဲ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယံ ဝုတ္တ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊

၏။ ဘိသနဿ ဘယဿ၊ ကြောက်ခြင်းကို။ ကတံ ကရဏံ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်း  
 တည်း။ ဘိသနကတံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ပြုခြင်း။ တသ္မိံ ဘိသနကိရိယာယ၊  
 ထို ကြောက်မက်ဖွယ် ပြုခြင်း၌။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။  
 ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဘိသနကိရိယာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အဟ၊ ၏။  
 ဘိသယတိ၊ ကြောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိသနော၊ မည်၏။  
 သောယေဝ၊ ထိုဘိသနပင်လျှင်။ ဘိသနကော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို  
 ကြောက်မက်ဖွယ်၏။ တာဝေ၊ အဖြစ်တည်း။ “ဘိသနကတ္ထံ၊ ကြောက်  
 မက်ဖွယ်၏ အဖြစ်။” ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ တ-ဒွေးတော်နှင့် ဆိုအပ်သည်  
 ဖြစ်လျက်။ တကာရဿ၊ တ-အက္ခရာ၏။ လောပံ၊ ကျေခြင်းကို။ ကတွာ၊  
 ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပကာရန္တရေန၊ တပါးသော အပြားအား  
 ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “အထ ဝါ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗဟုတရာနံ ဝါ သတ္တာနန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။  
 “ယေဘုယျေနာ” တိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကို  
 ပြကြောင်းတည်း။ တေန၊ ထိုဗဟုတရာနံ ဝါ သတ္တာနံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။  
 “ယောကောစိ”တိ ပဒဿာပိ၊ ယော ကောစိ-ဟူသောပုဒ်၏လည်း။ ယော  
 (၉၅) ယော၊ အကြင် အကြင် သူသည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝိစ္ဆာဝသေန၊ ဝိစ္ဆာ၏ အစွမ်းဖြစ်သော။ နာနတ္ထေန၊ ထူးသော အနက်  
 ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။  
 ကသ္မာ၊ နည်း။ ယော ယော၊ အကြင်အကြင် သူသည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။  
 တေသု၊ ထိုဝင်သော သူတို့တို့။ ဗဟုတရာနံ၊ များစွာသော သူတို့အား။  
 ဣတိ အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ ဤသို့သောအနက် ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။

နိဂမနန္တိ၊ ကား။ ပကတေ၊ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်သော။ အတ္ထေ၊ ၌။  
 ယထာဝုတ္တဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဥပသံဟာရော၊  
 အနီးသို့ ဆောင်ခြင်းတည်း။ အယံ ဟိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ နိဂမနန္တမော၊  
 နိဂုံးအစဉ်တည်း။- သာရိပုတ္တံ၊ ရာ။ ဝိပဿိအာဒိနံ၊ ဝိပဿိအစရှိကုန်သော။  
 တိဏ္ဍံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားသုံးဆူတို့၏။ (ကိလာသုတာနှင့်-စပ်။) အတ္တနော၊ ၏။  
 ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်မှ၊ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပရိယတ္တိဝသေန၊ ပရိ-  
 ယတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနေတဗ္ဗာနံ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အဘာ-  
 ဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဝိတ္ထာ-  
 ရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း၌။  
 ယာ၊ ကိလာသုတာ အပေါ်ယူကွတာ၊ အကြင် ကြောင့်ကြမဲ့အဖြစ်သည်လည်း

ကောင်း။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နာနံ၊ ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ဝေနေယျာနံ၊ ဝေနေယျတို့၏။ စေတော၊ စိတ်ကို။ စေတသာ၊ ကိုယ်တော်၏ စိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဘိသနကဝနသဏ္ဍေပိ၊ အလွန်ကြောက်ဖွယ်သော တောအုပ်သို့ လည်း။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ သြဝဒန္တာနံ၊ ဆုံးမကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့ ၏။ မဂ္ဂဖလပ္ပုဒနသမတ္တာယ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ဓမ္မဒေသနာယ ဝေ၊ ဓမ္မဒေသနာ၌သာလျှင်။ ယာ အကိလာသုတာ သဉ္ဇဿာဟတာ၊ အကြင် အားထုတ်ခြင်းရှိသော အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဓမ္မဝိနယဒေသနာယ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို ဟောခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့်။ ဝိပဿီအာဒိနံ၊ ဝိပဿီ အစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနာတော်သည်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာတည်သည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်။ သော ဟောတု၊ ထိုအကြောင်းကား။ အယံ ခေါ၊ ဤ သည်လျှင်တည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့ကား။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား နိဂုံးအစဉ်တည်း။ ပုရိသယုဂဝသေနာတိ၊ ကား။ ပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ယုဂံ ပဝတ္တိကာလော၊ ဖြစ်ရာ ကာလတည်း။ တဿ၊ ထို ဖြစ်ရာ ကာလ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုရိသဝသေန၊ ယောက်ျားအစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗပစ္စိမကောတိ၊ ကား။ ပရိနိဗ္ဗာန-ဒိဝသေ၊ ပရိဗ္ဗာန်စံသော နေ၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်ပြုသော။ သုဘဒ္ဒသဒိသော၊ သုဘဒ်ကဲ့သို့သော သူတည်း။ သတသဟဿံ သဋ္ဌိမတ္တာနိ စ ဝဿသဟဿာနိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဘဂဝတော၊ ဝိပဿီဘုရား၏။ ဇာတိတော၊ ဖွားတော်မူသော အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗောဓိတော၊ ပွင့်တော်မူသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ ပန၊ စ၍ကား။ ဂဏိယမာနံ၊ ရေတွက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဦးနံ၊ ယုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒွေယေဝဂီတိ၊ ကား။ ဘဂဝတိ၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဓရမာနေ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်။ ဧကံ၊ တဆက်လည်းကောင်း။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်ရှိသော်။ ဧကံ၊ တဆက်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ ဧဝ ပုရိသယုဂါနိ၊ ယောက်ျား နှစ်ဆက်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၀-၁။ အသမ္ဘုဏန္တေနာတိ၊ ကား။ အပါပုဏန္တေန၊ မရောက်သဖြင့်၊ ကော အနုသန္တိတိ၊ ကား။ ပုရိမကထာယ၊ ရှေ့စကားနှင့်။ ဣမဿ၊ ဤ နောက်စကား၏။ သမ္ပန္နော၊ အစပ်ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ယံ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်းကို။ ယာစိတံ၊ တောင်းပန်အပ်ပြီ။ ဣတိ

အတ္ထော၊ အနက်။ ယေသုတိ၊ ကား။ ဝိတိက္ကမဓမ္မော၊ လွန်ကျူးသော  
 တရားတို့၌။ နေသန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအာသဝါနံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော  
 ဘေးရန်အစရှိသည်တို့၏။ တေတိ၊ ကား။ ဝိတိက္ကမဓမ္မော၊ လွန်ကျူးသော  
 တရားတို့သည်။ ဉာတိယေဝ၊ အမျိုးသည်လျှင်။ ပိတာမဟပိတုပုတ္တာဒိဝသေန၊  
 အဘိုး၊ အဘွား၊ သားအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝဋ္ဋနတော၊ လည်တတ်  
 သောကြောင့်။ ပရိဝဋ္ဋော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လည်တတ်သည်တည်း။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဉာတိပရိဝဋ္ဋော၊ မည်၏။ လောကာမိသဘူတန္တိ၊ ကား။ လောက  
 ပရိယာပန္နံ၊ လောက၌ အကျုံးဝင်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ကိလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။  
 အာမသိတဗ္ဗတော၊ သုံးသပ်အပ်သောကြောင့်။ လောကာမိသဘူတံ၊ လောကာ  
 မိသ ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသခေပေနောတိ၊ ကား။ ဒသသိက္ခာပဒဒါနာဒိ-  
 ပဗ္ဗဇ္ဇာမုခေန၊ ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပေးခြင်းအစရှိသော ရှင်ပြုခြင်း  
 ဟူသော အကြောင်းဖြင့်။ တေန္တိ၊ ကား။ မေထုနာဒိနံ၊ မေထုန်အစရှိသည်တို့  
 ကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ ထာမန္တိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒပညာပနသာ-  
 မတ္ထိယံ၊ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်ကို။ သဉ္စဝိန္တိ၊ ကား။  
 သုက္ကစ္ဆဝိ၊ ဖြူသောအရေရှိသည်ကို။ ပကတိစ္ဆဝိ၊ ပြကတေသော အရေရှိ  
 သည်ကို။ ဝါ၊ ကား။ သုန္ဒရစ္ဆဝိ၊ ကောင်းသော အရေရှိသည်ကို။ သေသန္တိ၊  
 ကား။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ပဒယောဇနဒဿနံ၊ ပုဒ်ယောဇနာကို ပြခြင်း  
 သည်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အတ္ထယောဇနံ၊ အနက်ယောဇနာကို။ ဒသေန္တော၊ ပြ  
 လို၍။ “အယံ ဝါ ဟေတ္တာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို အယံ  
 ဝါ-စသောပုဒ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ဝါသဒ္ဓါသည်။ အဝဓာရဏေ၊ အဝဓာရဏ  
 အနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပသိဒ္ဓိယံ၊ ပြီးခြင်း အနက်၌။  
 ဟောတိ၊ ၏။ အယမေဝ၊ ဤသည်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ အတ္ထော၊  
 တည်း။ အထ သတ္တာတိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ “တဒါ သတ္တာ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဒသေတိ၊ ၏။ ရောပေတောတိ၊ ကား။ (၉၆) ဖာလိတဋ္ဌာနေ၊  
 ခွဲရာအရပ်၌။ နိန္နံ၊ နိမ့်သော။ မံသံ၊ အသားကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝဇ္ဇေ-  
 တော၊ ပွားစေ၍။ သကေ အာစရိယကေတိ၊ ကား။ အတ္ထနေ၊ ၏။ အာ-  
 စရိယဘာဝေ၊ ဆရာအဖြစ်၌။ ဝါ၊ ကား။ အာစရိယကမ္မေ၊ ဆရာအမှု၌။  
 ဝိပုလဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဗဟုဘာဝေန၊ များသော အဖြစ်ဖြင့်။ အယောနိ-  
 သော ဥမ္မုဇ္ဇမာနာတိ၊ ကား။ ‘အနုပါယေန၊ အကြောင်းမဟုတ်သောအား  
 ဖြင့်။ အဘိနိဝိသမာနာ၊ နှလုံးသွင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပရိတတော၊ ဖောက်  
 ပြန်သောအားဖြင့်။ ဇာနမာနာ၊ သိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
 ရသေန ရသံ သံသန္တိတောတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇသဘာဝေန၊ အပြစ်ကင်းသော





သဘောဖြင့်။ သာဝဇ္ဇသဘာဝံ၊ အပြစ်ရှိသော သဘောကို။ သမ္ပိဿေတွာ၊ ရော၍။ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယန္တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂတဓမ္မံ၊ ဓမ္မထက် လွန်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂတဝိနယဉ္စ၊ ဝိနည်းထက် လွန်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ကတွာ၊ ၍။ (ထည့်။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပြုသည်ရှိသော်။ ဓမ္မော စ၊ တရားသည်လည်းကောင်း။ ဝိနယော စ၊ ဝိနည်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိနယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ကတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သံဃာဓိကာရေ၊ ဤ သံဃာအရာ၌။ ပဘဿရေတိ၊ ကား။ ပဘာသနသီလော၊ ထွန်းပလေ့ရှိ၏။ ဧဝံ နာမော ဧဝံဂေါတ္ထေတိ၊ ကား။ ယော အယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတပန္နောတိ နာမဂေါတ္ထေန၊ သောတာပန်ဟူသော အမည်အနွယ်ဖြင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သောတာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပကတေန၊ ဝေးသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အဝိနိပါတဓမ္မောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဘာဝဝါစိ၊ သဘောကိုဟော၏။ သော စ၊ ထို သဘောဟူသည်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ အပါယေသု၊ အပါယ်တို့၌။ ခိပနကော၊ ပစ်ချုတ်တ်သော။ ဒိဋ္ဌိအာဒိအကုသလဓမ္မော ဧဝံ၊ ဒိဋ္ဌိအစရှိသော အကုသိုလ်တရားလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယေ ဓမ္မာ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သဘာဝဝသေနော၊ သဘော၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဝိနိပတနံ ဝါ” တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ နိယတောတိ၊ ကား။ သတ္တဘဝန္တရေ၊ ခုနစ်ဘဝအတွင်း၌။ နိယတက္ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနေ၊ မြဲသော ခန္ဓာငြိမ်းခြင်းရှိ၏။ တဿ၊ ထိုမြဲခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ “သမ္မောဓိပရာယဏော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၍။

၂၂။ အနုဓမ္မတာတိ၊ ကား။ လောကုတ္တရဓမ္မာနုဂတော၊ လောကုတ္တရာတရားသို့ အစဉ်လိုက်သော။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ ဒတာတိ၊ ကား။ “အာဂါမိနိယာ၊ လာလတ္တံ့သော။ ပုဏ္ဏမိယာ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ၌။ ပဝါရေဿာမာ” တိ၊ ပဝါရဏာ ပြုကုန်အံ့ဟု။ အနုမတိဒါနဝသေန၊ အလိုကို ပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒတာ၊ ပေး၍။ ပဝါရဏံ၊ ပဝါရဏာကို။ ဥက္ကဇေတွာ၊ ငင်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတေန၊ ဤ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ ဒတာ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ကေနစိ ပစ္စယေန၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝါရဏုက္ကစ္ဆနံ၊ ပဝါရဏာငင် ခြင်းကို။ ကာတုံ၊

ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ မိဂသိရ-  
 မာသဿ ပဌမဒိဝသေတိ၊ ဟူသော စကားကို။ စန္ဒမာသဝသေန၊ လ၏အစွမ်း  
 ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ အပရကတ္တိကပုဏ္ဏမိယာ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၏။ အနန္တရေ၊  
 အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပါဠိပဒဒိဝသေ၊ အထွက်တရက်နေ့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 အနက်။ ဖုဿမာသဿ ပဌမဒိဝသေတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဝေဝ  
 နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ ဣဒဉ္စ၊ ဤမာဂသိရမာသဿ ဖုဿမာသဿ  
 ပဌမဒိဝသေ-ဟူသော စကားသည်လည်း။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာ  
 တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝေနေယျာနံ၊ ဝေနေယျတို့၏။ အပရိပါကံ၊ ပညာ  
 မရင့်သေးသည်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဖုဿမာသတော၊ ပြာသိုလမှ။ ပရဉ္စ၊ နောက်  
 ၌လည်း။ ဧကဒ္ဒိတိစတုမာသမ္ပိ၊ တလ၊ နှစ်လ၊ သုံးလ၊ လေးလသည်လည်း။  
 တတ္ထေဝ၊ ထိုဝါဆိုရာ အရပ်၌သာလျှင်။ ဝသိတော၊ နေ၍။ သေသမာသေဟိ၊  
 ကြွင်းသော လတို့ဖြင့်လည်း။ စာရိကာယ၊ ဒေသစာရိကို။ ပရိယောသာပနတော၊  
 ပြီးဆုံးစေသောကြောင့်တည်း။ ဒဿသဟဿစက္ကဝါဠေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ ဒေဝဗြဟ္မာနံ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ မနုဿာ  
 ပန၊ တို့သည်ကား။ ဣမသ္မိံယေဝ စက္ကဝါဠေ၊ ဤစကြဝဠာ၌သာလျှင်။  
 ဗောဓနေယျာ၊ ကျွတ်ထိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရစက္ကဝါဠေသု ပန၊  
 ဤမှတပါးသော စကြဝဠာတို့၌ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့အား။ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊  
 ၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဆန္ဒုပ္ပါဒနတ္ထံ၊ အလိုဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အနန္တမ္ပိ  
 စက္ကဝါဠေ၊ အဆုံးမရှိသော စကြဝဠာကိုလည်း။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။  
 တဒနုဂုဏာနုသာသနိ ပါဠိဟာရိယံ၊ ထိုသူနှင့် လျော်စွာ ဆုံးမခြင်းဟူသော  
 ပြာဠိဟာကို။ ကရောန္တိယေဝ၊ ပြုကုန်သလျှင်ကတည်း။

(၉၇) အာယာမာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာသဒ္ဓေါ၊ အာသဒ္ဓါသည်။ “အာ-  
 ဂစ္ဆာ”တိ ဣမိနာ၊ အာဂစ္ဆ-ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူသောအနက်ရှိ၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အာဂစ္ဆ ယာမာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ၊ ဟိ၊ လာလော၊  
 ဂစ္ဆာမ၊ သွားကုန်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သုဝဏ္ဏရသပိဉ္ဇရာဟိတိ၊ ကား။  
 ဝိလိနသုဝဏ္ဏဇလံ ဝိယ၊ ကြည်လင်သော ရွှေရည်ကဲ့သို့။ ပိဉ္ဇရာဟိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဟိ၊  
 ရွှေအဆင်းကဲ့သို့သော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပါဠိယံ၊  
 ၌။ နိမန္တိတမ္ပာတိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ “နိမန္တိတာ၊ ပင့်ဖိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။  
 ဝသံဝုတ္တာ၊ ဝါဆိုကုန်သည်။ အမ္ပာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။  
 “နိမန္တိတာ၊ ၍။ ဝသံဝုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။” ဣတိ စ၊  
 ဤသို့လည်းကောင်း။ သမ္ပန္နော၊ ဧ၊

ကထာ]

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝတ္ထုနာ

၂၂၁

ယန္တိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော။ ဒေယျဓမ္မဇာတံ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့  
 အပေါင်းသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နော နတ္ထိတိ၊ ကား။ အမှန်၊ တို့အား။  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ နတ္ထိတိ၊ နတ္ထိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နောတိ တေဿ၊  
 နောဟူသော ပုဒ်၏။ ဝိဝရဏံ၊ အဖွင့်တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဃရာ-  
 ဝါသေ၊ အိပ်ရာထောင်သော လူ၏ ဘောင်၌။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ကာရဏံ၊  
 ထိုအကြောင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။ ကုတောတိ၊ ကား။ ကတရဟေ-  
 တုတော၊ အဘယ်အကြောင်းမှ။ ယန္တိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်  
 အကြောင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကိစ္စေန၊ ဖြင့်။ ဒုတိယေ အတ္ထဝိကဗေ၊ နှစ်ခု  
 မြောက်သော အနက်ဝိကပ်၌။ ဣမသ္မိံ တေမာသဗ္ဗန္တရေတိ၊ ဟူသော ပုဒ်  
 သည်။ ဧတ္ထာတိ ဣမဿ၊ ဧတ္ထဟူသောပုဒ်၏။ ဝိဝရဏံ၊ အဖွင့်တည်း။  
 တန္တိ၊ ကား။ တံ ဒေယျဓမ္မံ၊ ထိုလူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။

တတ္ထ စာတိ၊ ကား။ ကုသလေ၊ ကုသိုလ်၌။ တိက္ခဝိသဒဘာဝါပါဒ  
 နေန၊ ထက်မြက်၊ သန့်ရှင်းသော အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ သမုတ္တေဇေတွာ၊  
 ထက်စေ၍။ ဝဿေတွာတိ၊ ကား။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဝါသနာ  
 ဘာဂိယံ၊ ဝါသနာအဖို့ရှိသော။ ဓမ္မရတနဝဿံ၊ တရားတည်းဟူသော ရတနာ  
 မိုးကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။ ယံ ဒိဝသန္တိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဒိဝသေ၊ ၌။

ပတ္တုဏ္ဍပတ္တုပဋေ စာတိ၊ ကား။ ပတ္တုဏ္ဍပဋေ။ ပတ္တုဏ္ဍရဋ်တိုင်း၌ ဖြစ်  
 သော ပုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ စိနပဋေ စ၊ စိနတိုင်း၌ဖြစ်သော မုဆိုး  
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ တုမ္မာနိတိ၊ ကား။ စမ္မမယတေလဘာနောနိ၊ သား  
 ရေဖြင့်ပြီးသော ဆီအိုးတို့ကို။ အနုဗန္ဓိတွာတိ၊ ကား။ အနုပဂမနံ၊ ပိုလိုက်  
 သည်ကို။ ကတွံ၊ ၍။ အဘိရန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဘိ  
 ရုစိပရိယာယော၊ အဘိရုစိပရိယာယ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယတာဠာ  
 သယ”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ သောရေယျာဒိ  
 နိတိ၊ ကား။ မဟာမဏ္ဍလစာရိကာယ၊ ကျယ်သော အဝန်းဖြင့် ဒေသဝာဂီ  
 သွားခြင်း၏။ မဂ္ဂဘူတာနိ၊ ခရီးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သောရေယျနဂရာ-  
 ဒီနိ။ သောရေယျမြို့အစရှိသည်တို့သို့။ ပယာဂပတိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။  
 ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါ၌။ ဧကဿ၊ တခုသော။ တိတ္ထဝိသေသဿာပိ၊ သိပ်  
 အထူး၏ လည်းကောင်း။ တံသမိပေ၊ ထိုဆိပ်၏ အနီး၌။ ဂမဿာပိ၊  
 ရွာ၏လည်းကောင်း။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ သမန္တပါသာဒိကာယာတိ၊  
 ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော  
 အားဖြင့်။ ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်ဝေတတ်၏။ ဣတိ၊

၂၂၂

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

ထို့ကြောင့်။ သမန္တပါသဒိကာ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသမန္တပါသဒိကာ အဋ္ဌကထာ၏။

ယေ ပကာရေ။ အကြင် အပြားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “သမန္တတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေ ပကာရေ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “တတြိဒ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို တတြိဒ-ဟူသော ပါဠိ၌။ ယာ သံဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်အဋ္ဌကထာကို။ “သမန္တပါသဒိကာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြ တဿံ သမန္တပါသဒိကာယံ၊ ထိုသမန္တပါသဒိက အဋ္ဌကထာ၌။ သမန္တပါသဒိကာဘာဝေ၊ သမန္တပါသဒိကမည်သော အဖြစ်၌။ ဣဒံ ဝက္ခမာနဂါထာဝစနံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာစကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတံ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဗဟိရနိဒါန၊ အဗ္ဘန္တရနိဒါန၊ သိက္ခာပဒနိဒါနာနံ၊ ဗဟိရနိဒါနံ၊ အဗ္ဘန္တရ နိဒါနံ၊ သိက္ခာပုဒ် နိဒါနံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဒါနပ္ပဘေဒဒီပနံ၊ နိဒါနံ အပြားကို ပြခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ထေရဝါဒပ္ပကာသနံ၊ ထေရဝါဒကို ပြခြင်းကို။ ဝတ္ထုပ္ပဘေဒဒီပန”န္တိ၊ ဝတ္ထုအပြားကို ပြခြင်းဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဝတ္ထုပ္ပဘေဒဒီပနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအပြားကို ပြခြင်းမည်၏။”ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သိက္ခာပဒနိဒါနန္တိ ပန၊ သိက္ခာပုဒ်နိဒါနံဟူ၍ကား။ ဝေသာလိအာဒိ၊ ဝေသာလိအစရှိသော။ (၉၈)သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊ ၏။ ကာရဏဘူတဒေသဝိသေသော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ဒေသအထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ သမန္တပါသဒိကာယ၊ ၌။ သမ္ပယုတံ၊ ကောင်းစွာ ရှုကုန်သော။ ဝိညနံ၊ ပညာရှိတို့အား။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤအဋ္ဌကထာသည်။ သမန္တပါသဒိကာတေဝ၊ သမန္တပါသဒိက အမည်သာလျှင်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အဗ္ဘန္တရနိဒါနကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

သမန္တပါသဒိကာယ၊ သမန္တပါသဒိကအမည်ရှိသော။ ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာကျမ်း၌။ ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာနယော၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍကိုဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အစဉ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁-ဤနိဂုံးဆဋ္ဌမပါ။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာကိုကြည့်၍တည်သည်။



# ၁-ပါရာဇိကကဏ္ဍ

## ၁-ပဌမပါရာဇိက သုဒ္ဓိန္ဒဘဏဝါရဝဏ္ဏနာ

☞ (၉၉) ၂၄။ ဝိက္ခာယိကဘဏ္ဍာယ၊ ရောင်းအပ်သော ဘဏ္ဍာကို။ ဝိက္ခိဏနံ၊ ရောင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဣဏဒါနဉ္စ၊ ကြွေးမြီ ပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍပယောဇနံ နာမ၊ ဘဏ္ဍပယောဇနမည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပယောဇိတဿ၊ ချေးငှါးအပ်၊ ရောင်းအပ်သော။ မူလဿ၊ အဖိုးအရင်းကို။ ဝဇိုယာ၊ အတိုးအပွားနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဂဟဏဝါယာမော၊ ယူခြင်းငှါ လုံ့လပြုခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓါရော နာမ၊ မည်၏။ “အသုကဒိဝသေ၊ ဤမည်သော နေ၌။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်၏။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပမုဋ္ဌဿ၊ မေ့လျော့သည်ကို။ သတုပ္ပါဒနာဒိ၊ အောက်မေ့စေခြင်း အစရှိသည်သည်။ သာရဏံ နာမ၊ မည်၏။ စတုဗ္ဗိဓာယာတိ၊ ကား။ ခတ္ထိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိသမဏာနံ၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်၊ ရဟန်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဘိက္ခု-အာဒိနံ၊ ရဟန်းစသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာယ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဒိသ္မာနဿ တေဒဟောသီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အယံ ဒိသ္မာန-သဒ္ဓေါ၊ ဤ ဒိသ္မာန-ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အသမာနကတ္ထုကတ္တာ၊ အဟောသိ-ပုဒ်နှင့် ကတ္တာမတုကြသောကြောင့်တည်း။ ယထာ၊ အဘယ်ပါ၌ကဲ့သို့နည်း။ “ဃတံ ပိဝိတွာ ဗလံ ဟောတိ”တိ ယထာ၊ ဟူသောပါ၌ကဲ့သို့တည်း။ ဃတံ၊ ထောပတ်ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်သောကြောင့်။ ဗလံ၊ အားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အရာတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ဘဗ္ဗကုလပုတ္တောတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပနိဿယမတ္ထ သဘာဝေန၊ ဥပနိဿယမျှရှိသော သဘောဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမဘဝိကတာယ၊ ပစ္ဆိမဘဝိကဖြစ်သောကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုသုဒ္ဓိန္ဒအား။ မာတာဒိအကလျာဏမိတ္တသမာယောဂေန၊ အမိအစရှိသော မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ ကတဝီတိက္ကမနံ၊ ပြုအပ်သောလွန်ကျူးခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နဝိပ္ပဋိသာ-ရေန၊ ဖြစ်သော နှလုံးမသာခြင်းကြောင့်။ အဓိဂမန္တရာယော၊ မဂ်၏ အန္တရာယ်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေသု၊ ရှေးဘုရားတို့၌။ လဒ္ဓုဗျာကရဏာနံ၊ ရအပ်သော ဗျာဒိတ်ရှိကုန်သော။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသည်။ အန္တရာယ် ကာတုံ၊ အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရာဒယော၊

အင်္ဂုလိမာလထေရ်အစရှိသည်တို့သည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ကတောပိ၊ ပြု၍လည်း။ အဓိဂမသမ္ပန္နာ ဝေ၊ မဂ်ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် သာလျှင်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ စရိမကစိတ္တန္တိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ လိခိတံ သံသိတာ ဇောဝိတံ၊ တိုက်၍ ပွတ်အပ်သော။ သခံ ဝိယ၊ ခရုသင်းကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခံလိခိတံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဇောတ” ဣစ္စာဒိ၊ ဇောတ-အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဇ္ဈာဝသတာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အဓိသဒ္ဓယောဂေန၊ အဓိသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အဂါရန္တိ၊ အဂါရိဟူသော ပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အဂါရမဇ္ဈေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသာယရသေန၊ ဖန်ရည်ဖြင့်။ ရတ္တာနိ၊ တပ်အပ်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသာယာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကသာယရသပိတတာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ကသာယတော၊ ဖန်ခေါက်မှ။ နိဗ္ဗတ္တတာယ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရံသောပိ၊ အရည်ကိုလည်း။ “ကသာယရသော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၆။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဇာနာတိသဒ္ဓေါ၊ ဇာနာတိသဒ္ဓါသည်။ ဗောဓနတ္ထော၊ သိခြင်းအနက်ရှိသည့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒါ၊ ၌။ (ထည့်။) တဿ၊ ထိုဇာနာတိသဒ္ဓါ၏။ ပယောဂေ၊ အယှဉ်၌။ “သပ္ပိနော ဇာနာတိ မဓုနော ဇာနာတိ” တိ အာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ကရုဏတ္ထေ၊ ကရိုက်အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကို။ သဒ္ဓသတ္တဝိဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါကျမ်းသိ ဆရာတို့သည်။ ဣစ္စန္တိ၊ လိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကိဉ္စိ ဒုက္ခေန နာနုဘောသိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ပြယုဂ်အနက် ကား။) သပ္ပိနော၊ ထောပတ်ဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ (ထည့်။) ဇာနာတိ၊ ခံစား၏။ မဓုနော၊ ပျားဖြင့်။ ရသံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ခံစား၏။ (ဤသို့ ပေး။) (ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယဝိကပ်၌။ ကိဉ္စိ ဒုက္ခေန နာနုဘောသိတိ၊ ကား။) ကေနစိ ဒုက္ခေန၊ တစုံတခုဆင်းရဲဖြင့်။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ နာနုဘောသိ၊ မခံစား။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ စ။ ကိဉ္စိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ကိဉ္စိဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ကရုဏတ္ထေ၊ တတိယာအနက်၌။ သာမိဝစနဿ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၏။ လောပေါ၊ ကျေခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်။ “ဝိကပ္ပဒ္ဓယေပိ ပုရိမပဒဿ ဥတ္တရပဒေန သမာနဝိဘတ္တိ လောပေါ

ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ယဒါ၊ ဌ။ ဇာနာတိ-  
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သရဏတ္ထောဝ၊ အောက်မေ့ခြင်းအနက် ရှိသည်သာလျှင်။  
ဟောတိ၊ ဤ။ တဒါ၊ ဌ။ “မာတု၊ အမိကို။ သရတိ၊ အောက်မေ့၏။”  
ဣတိ အာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဌတို့၌ကဲ့သို့။ ဥပယောဂတ္ထော၊  
ဒုတိယအနက်၌။ (၁၀၀) သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကို။ သဒ္ဓသတ္ထဝိဒ္ဓ၊  
သဒ္ဓါကျမ်း ပညာရှိတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အထ  
ဝါ။ပ။ အတ္ထော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ကဿစိ ဒုက္ခဿ၊ တစုံ  
တခုသော ဆင်းရဲကို။ အနန္တဘူတတာယ၊ မခံစားဖူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
နဿရတိ၊ မအောက်မေ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝိကပ္ပဒ္ဓယေပီတိ၊ ကား။  
အနုဘဝနသရဏတ္ထဝသေန၊ ခံစားခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း အနက်၏အစွမ်း  
ဖြင့်။ ဒုတိယတတိယဝိကပ္ပဒ္ဓယေ၊ ဒုတိယာ၊ တတိယာဝိကပ် နှစ်ခုအပေါင်း၌။  
ပုရိမပဒဿံတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိတိ ပဒဿ၊ ကိဉ္စိဟူသော ပုဒ်၏။ ဥတ္တရပဒေ  
နာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဿာတိ ပဒေန၊ ဒုက္ခဿဟူသော ပုဒ်နှင့်။ သမာနာယ၊  
တူသော။ သာမိဝစနဘူတာယ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိဘတ္တိယာ၊  
ဖြင့်။ “ကဿစိ ဒုက္ခဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်လျက်။ “ကိဉ္စိ ဒုက္ခဿာ”  
တိ၊ ဟူ၍။ လောပေါ၊ သဒ္ဓေဘော် ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ မရဏေနပိ  
မယံ တေတိ တ္ထော၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “တေ”တိ ပဒဿ၊ တေဟူသောပုဒ်၏။  
သဟတ္ထော၊ သဟတ္ထ၌။ ကရဏဝသေနာပိ၊ တတိယာဝိဘတ်၏ အစွမ်း  
အားဖြင့်လည်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “တယာ ဝိယောဂံ ဝါ ပါပုဏ္ဏိ-  
ဿာမာ” တိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထန္တရံ၊ အနက်တပါးကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

၂၀။ ဂါယနကာ၊ သီတတ်သော သူတို့သည်။ ဂန္ဓဗ္ဗာ နာမ၊ မည်ကုန်  
၏။ ရန်နဋ္ဌာ၊ တပ်စွမ်းဖွယ် က၊ တတ်သော သူတို့သည်။ နဋ္ဌာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။  
လံဃနကာဒယော၊ ကျွမ်းသမားအစရှိသည်တို့သည်။ နာဋ္ဌကာ၊ မည်ကုန်၏။  
သုခပကရဏေဟိ၊ သုခ၏ အဆောက်အဦတို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ အား။ ပရိစရဏံ၊  
လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော သူသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဋ္ဌန္တော  
ကိဋ္ဌန္တော နာမ၊ ကစားမြူးထူးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပ္ပေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အတ္ထဝိကပ်၌။ “လဋ္ဌာ” တိ အာဒိ၊  
အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဒါနပ္ပဒါနာဒီနီတိ တ္ထော၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
နိစ္စဒါနံ၊ အမြဲအလှူသည်။ ဒါနံ နာမ၊ မည်၏။ ဝိသေသဒါနံ၊ ထူးသော အလှူ  
သည်။ ပဒါနံ နာမ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သီလာဒီနီ၊ သီလအစရှိ  
သည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။

၃၀။ စုဒ္ဓသ ဘတ္တာနီတိ၊ ကား။ သံသဘတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ ပ။ ဓရ-  
ဘတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ ဝါရဘတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ (ဘတ္တံသဒ္ဓါကို ပုဒ်တိုင်း  
လိုက်စေ။) ဣတိ ဣမာနိ စုဒ္ဓသ ဘတ္တာနိ၊ ဤတုဆယ့်လေးပါးသော ဘတ်တို့  
ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤရှင်သုဒ္ဓိန် ဓုတင်ဆောင်ရာ၌။ သေနာသနာဒိပစ္စယတ္တယနိဿိတေသု၊  
ကျောင်းအစရှိသော ပစ္စည်းသုံးပါး၌ မှီကုန်သော ဓုတင်တို့တွင်။ အရညကင်္ဂါဒိ-  
ပုဓာနင်္ဂါနံ၊ အရညကင်္ဂအစရှိသော ပြဋ္ဌာန်းသော ဓုတင်တို့ကို။ ဂဟဏဝသေန၊  
ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သေသဓုတင်္ဂါနိပိ၊ ကြွင်းသော ဓုတင်တို့ကိုလည်း။  
ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝဇ္ဇိနန္တိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိရာဇ္ဇနံ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ ဝဇ္ဇိသုတိ၊ ဟူသော  
ပုဒ်၌။ ဇနပဒါပေက္ခံ၊ ဇနပုဒ်ကို၎င်း၍။ ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုဝစရှိသော ပုဒ်တည်း။  
ဝဇ္ဇိနာမကေ၊ ဝဇ္ဇိအမည်ရှိသော။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
ပဉ္စကာမဂုဏာယေဝ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့သည်သာလျှင်။ ဥပဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ-  
တော၊ သုံးဆောင်အပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော စ၊  
ခံစားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပဘောဂပရိဘောဂါ၊ မည်ကုန်၏။  
ဣတ္ထိဝတ္ထာဒိနိ စ၊ မိန်းမ၊ ပုဆိုး အစရှိသည်တို့သည်ကား။ တဒုပကရဏာနိ၊ ထို  
ကာမဂုဏ်၏ အဆောက်အဦတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယေဟိ တေသ”  
န္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကတ္တာတိ၊ ကား။ သေသဓုတင်-  
ပရိဝါရိတေန၊ ကြွင်းသော ဓုတင်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော။ ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိက-  
ဓုတင်ဂေန်၊ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော ပိဏ္ဍပါတိဓုတင်နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသော  
ကြောင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ “သုပဒါနစာရံ စရိတုကာမော” တိ၊ ဟူ၍။ အဟ၊  
၏။

၃၁။ ဒေါသတိ၊ ကား။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ညဉ့်၌။ အဘိဝုတ္တံ  
ပရိဝုသိတံ၊ သိုထားအပ်သည်တည်း။ အာဘိဒေါသိကံ၊ ညဉ့်၌ သိုထားအပ်  
သည်။ ဝါ၊ ကား။ အဘိဒေါသံ ပစ္စုသကာလံ၊ မိုးသောက်ထ အခါသို့။  
ဂတော ပတ္ထော၊ ရောက်သည်တည်း။ အတိက္ကန္တော၊ လွန်သည်တည်း။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ အာဘိဒေါသိကော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကေရတ္တာတိက္ကန္တယ  
ဝါ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၃၂။ ဥဒကကဉ္စိယန္တိ၊ ကား။ ပါနီယပရိဘောဇနီယဥဒကဉ္စ၊ သောက်ရေး၊  
သုံးဆောင်ရေးကို လည်းကောင်း။ ယာဂု စ၊ ယာဂုကို လည်းကောင်း။ တထာတိ၊  
ဟူသောပုဒ်သည်။ သမုစ္စယတ္ထေ၊ သမုစ္စည်းအနက်၌ ဖြစ်၏။ အသဒ္ဓဟနံ၊ မယ့်  
ကြည်ခြင်းသည်။ အနောကပ္ပနံ၊ မည်၏။ အသဟနံ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းသည်။  
အမရိသနံ၊ မည်၏။



(၃၆) တိဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ အဂဟိတပုဗ္ဗာ ဝေ၊ မယူအပ်သောဥတုရှိသည်  
 ဖြစ်၍သာလျှင်။ တိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဒိန္နာပိ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ပိတရာ၊ အဖသည်။ ဒိန္နံ သုက္ကံ၊ ပေးအပ်သောသုက်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နိဿ၊  
 ဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိပိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ တေန၊ ထိုအဖသည်။  
 ဒိန္နာ နာမ၊ ပေးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊  
 ကား။ သုက္ကမေဝ၊ သုက်ကိုပင်လျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိသန္ဓိနိဿယတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏မှီရာဖြစ်သောကြောင့်။ “ပဋိသန္ဓိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “ခိပ္ပံ ပတိဋ္ဌာတိ”တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ပိတုသံယောဂက္ခဏေယေဝိ၊  
 အဖ ပေါင်းဖော်သော ခဏ၌သာလျှင်။ သတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိနိယမော၊  
 ဖြစ်သည်ကို မှတ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သုက္ကဿေဝ၊  
 ၏သာလျှင်။ တထာပတိဋ္ဌာနနိယမတော၊ ထိုသို့တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်  
 သောကြောင့်တည်း။ သုက္ကေ ပန၊ သည်ကား။ ပတိဋ္ဌိတေယေဝ၊ တည်  
 သော်သာလျှင်။ သတ္တဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ သစ္စမာ-  
 သမတ္တံ ဝါ၊ လခွဲမျှပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဂဗ္ဘသဏ္ဌာနဿ၊ ကိုယ်ဝန်တည်  
 ခြင်း၏။ ခေတ္တမေဝ၊ ခေတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 လောဟိတလေသဿ၊ သွေး၏ အရိပ်အရောင်ရှိသော။ မာတု မံသဿ၊ အမိ  
 အသား၏။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရှိသောကြောင့်  
 တည်း။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနံ၊ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာ

ပုဒ်တို့၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ ရှိသောကြောင့်။ “အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေ” တိ ဣမဿ၊ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေ-ဟူသော ပုဒ်၏။ ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပဒေ၊ ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကို။ အဋ္ဌပိတေ၊ မထားမီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေရူပန္နိ၊ ကား။ ဧဝံ ဂရုကသဘာဝံ၊ သို့စဉ် လေးသော သဘောရှိသော။ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသဝတ္ထုဘူတံ၊ ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသံဝတ္ထုဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ “အဝသေသေ ပဉ္စေဒကောပတ္တိက္ခန္ဓေ ဧဝ ပညာပေသိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယံ အာဒိနဝံ၊ အကြင်အပြစ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ကာယဝိညတ္တိစောပနတောတိ၊ ကား။ ကာယဝိညတ္တိယာ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တစလနတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်။

တေနောဝါတိ အဝဓာရဏေန၊ တေနောဝ-ဟူသော အဝဓာရဏဖြစ်၍၊ ယဒနိ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏကာရဏာနိ၊ အကြင် ကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၏အကြောင်းတို့ကို။ နိဝတ္တိတာ နိနုစစေအပ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ကိ” ပနာ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၏အကြောင်းတို့တွင်။ ဥဘယေသံ၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့၏။ ဆန္ဒရာဂဝသေန၊ အားကြီးသော ရာဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကယသံသဂ္ဂေါ၊ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတ္ထိယာ ဝေ၊ မိန်းမ၏သာလျှင်။ ဆန္ဒရာဂဝသေန၊ အားကြီးသော ရာဂအစွမ်းဖြင့်။ နာဘိပရာမသနံ၊ ချက်ကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဝိသုံ၊ ကာယသံသဂ္ဂမ္ပ အသီး။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ သာမပဏ္ဍိတဿ၊ သူဝဏ္ဏသာမ သုခမိန်၏။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ ပုတ္တပုတ္တိယာ၊ သားဖြစ်စေခြင်းငှါ။ သဉ္ဇာတာဒရာ၊ ဖြစ်သော တောင့်တခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ နာဘိပရာမသနကာလေ၊ ချက်ကို သုံးသပ်သော ကာလ၌။ ကာမရာဂ သမာကုလ စိတ္တာ၊ ကာမရာဂနှင့် ပြွမ်းသောစိတ်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရဿ၊ ကာမရာဂစိတ် မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပုတ္တပုတ္တိယာ ဧဝ၊ သားရခြင်းပင်လျှင်။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ “သက္ကော စ၊ သိကြားမင်းသည်လည်း။ အဿ၊ ယိုပါရိကာအား။ ကာမရာဂဿ၊ ကာမရာဂ၏။ သမ္ပပုတ္တိနိမိတ္တာနိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထုအစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ နာဘိပရာမသနံ၊ ဤချက်ကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ ကာယသံသဂ္ဂတော၊ မှ။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတဿ၊ မာတင်္ဂ သုခမိန်၏။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာယ၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကအား။ နာဘိပရာမသနေန၊ ချက်ကို သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်။ မဏ္ဍဗျဿ၊ မဏ္ဍဗျသတို့သား၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ စဏ္ဍပဇ္ဇောတမာတု နာဘိယံ၊ စဏ္ဍပဇ္ဇော

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက သုဒ္ဓိန္ဒဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၂၉



တမင်း၏ မယ်တော်၏ ချက်ပေါ်၌။ ဝိစ္ဆိကာ၊ ကင်းပုစွန်သည်။ (၁၀၂) ဖရိ-  
တော၊ ထိ၍။ ဂတာ၊ သွား၏။ တေန၊ ထို ကင်းလျှောက်၍ သွားခြင်းကြောင့်။  
စဏ္ဍပဇ္ဇောတဿ၊ စဏ္ဍပဇ္ဇောတမင်း၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊  
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဧတေနော နယေနာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အယန္တိ၊ ကား။ သုဒ္ဓိန္ဒဿ၊ သုဒ္ဓိန်၏။ ပုရာဏဒုတိယိကာ၊ ရှေးကလူ  
ဖြစ်သော မယားသည်။ ယံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ယံ အဇ္ဈာစာရံ၊ အကြင်လွန်  
ကျူးသော အကျင့်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “မာတာပိတရော စ သန္ဓိပတိတာ  
ဟောန္တိ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သုက္ကဿ၊ သုက်၏။ သမ္ဘဝံ၊ ရှိခြင်း  
ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ “မာတာစ ဥတုနိ ဟောတိ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိ  
ဖြင့်။ သောဏိတဿ၊ သွေး၏။ သမ္ဘဝံ၊ ရှိခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဂန္ဓဗ္ဗောတိ၊  
ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ တတြုပဂေါ၊ ထိုဘဝသို့ ရောက်သော။ သတ္တော၊ ကို။  
အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ ထို ဘဝသို့ လားတတ်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊  
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဂန္ဓဗ္ဗော-ပုဒ်၌။ တကာရဿ၊ တ-အက္ခရာ၏။  
ဧကောရော၊ ဓ-၏အဖြစ်ကို။ ကတော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ရင်နဋ္ဌာ၊ တပ်  
စွမ်းဖွယ် ကတတ်သော သူတို့သည်။ ဂန္ဓဗ္ဗာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ဝိယ၊  
ထို ကချေသည်တို့ကဲ့သို့။ တတြ တတြ ဘဝေသု၊ ထိုထို ဘဝတို့၌။ နာနာဝေ-  
သဂ္ဂဟဏတော၊ အထူးထူးသောအသွင်ကို ယူခြင်းကြောင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤ  
သတ္တဝါကိုလည်း။ “ဂန္ဓဗ္ဗော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ မာတာပိတုနံ၊ မိဘ  
တို့၏။ သန္ဓိပတိကဏ္ဍတော၊ စည်းဝေးသော ခဏမှ။ ပဉ္စာဟသတ္တာဟဗ္ဘန္တ-  
ရေ၊ ငါးရက်၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ တတြ၊ ထိုဘဝ၌။ ဥပပန္နော၊ ကပ်၍ ဖြစ်  
လာသော။ သော၊ ထိုသတ္တဝါကို။ “ပစ္စုပဋ္ဌိတော” တိ၊ ရှေးရှုတည်၏ဟူ၍။  
ဝုတ္တော၊ ၏။ ဂဗ္ဘဿာတိ၊ ကား။ ကလလရူပသဟိတဿ၊ ကလလရုပ်နှင့် တကွ  
သော။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။ ဟိ၊ စူ။ တံ၊ ထို ပဋိသန္ဓေ  
ရုပ်ဝိညာဉ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ “ဂဗ္ဘော” တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ လိုအပ်၏။  
ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်တို့၌ကဲ့သို့နည်း။ “သာ တေန ဂဏ္ဍိ” တိအာဒိသု ဝိယ၊  
အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ အဿ၊ ထိုသုဒ္ဓိန်၏။ တံ အဇ္ဈာစာရံ၊ ထိုလွန်ကျူး  
၍ ကျင့်ခြင်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “နိရဗ္ဗဒေါ ဝတ  
ဘော ဘိက္ခုသံဃော နိရာဒီနဝေါ” တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ၊ ဤဝါကျ၏။ အနန္တရံ၊  
အခြားမဲ့၌။ “တသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ” တိ၊ ဟူ၍။ အဇ္ဈာဟရိတော၊ ပါဠိသေသ  
ဆောင်၍။ သုဒ္ဓိန္ဒေန၊ သုဒ္ဓိန်သည်။ ပ။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်ကို။ ဥပ္ပုဒိတော၊ ၏။

၂၃၀

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[၁-ပါရာဇိက

ဣတိ၊ သိ။ ယောဇနာ၊ ကိ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နိ။ “ဣတိဟာ” တိ၊ ဟူသော။ နိပါတသမုဒါယဿ၊ နိပါတ်အပေါင်း၏။ အတ္ထကထနံ၊ အနက်ကိုဆိုကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်ကား။ “ဝေ” နှိ ဣဒံ၊ ဝေဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အတ္ထဘဝနံ၊ တည်း။ “မဟုတ္ထေနာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ “ခဏေနာ” တိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ၊ ဗြဟ္မပြည်တိုင်အောင်။ အဗ္ဗဂ္ဂတောပိ၊ နှံ၍ တက်သော်လည်း။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ တာဝ မဟန္တော၊ ထိုမျှလောက်ကြီးသော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ တေသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ရူမံဝိယ၊ အဆင်းကဲ့သို့။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ သုဒိန္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တေ ဝေ၊ ပြောမှသာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဣတိ၊ သိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိ။

၃၇။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ မဂ္ဂပဒဋ္ဌာနံ၊ မဂ်၏ နီးသော အကြောင်းဖြစ်သော။ သိက္ခတ္ထယံ ယေဝ၊ သိက္ခာသုံးပါးကိုလျှင်။ ဥပစာရတော၊ ဖလူပစာရအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿေဝ၊ ထိုသိက္ခာသုံးပါးကိုသာလျှင်။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ စရိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကျင့်အပ်သောကြောင့်တည်း။ အဝိပ္ပာရိကောတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓေသာဒိသု၊ ပါဠိသင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ အဗျာဝဇ္ဇော၊ လုံ့လမပြု။ ဝဟတ္ထိန္ဓောတိ၊ ကား။ ဆိန္နပါဒေါ၊ ပြတ်သော ခြေရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဆိန္နက္ခန္ဓော၊ ပြတ်သော ပခုံးရှိ၏။ “စိန္တယိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ “ပဇ္ဈာယိ” တိ ပဒဿ။ ပဇ္ဈာယိ-ဟူသော ပုဒ်၏။ ကိရိယာပဒတ္တံ၊ ကိရိယာဟူသောပုဒ်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ နိ။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ကိသော၊ ကြံသည်။ အဟောသိ၊ နိ။ ပ။ ပဇ္ဈာယိ စ၊ ကြံလည်း ကြံမိုင်၏။ ဣတိ၊ သိ။ စကာရံ၊ စ အက္ခရာကို၊ အာနေတော၊ ဆောင်၍။ ပါဠိယောဇနာ၊ ပါဠိ၌ ယောဇနာခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ နိ။

၃၈။ ဂဏေ ဇနသမာဂမေ၊ လူအပေါင်း၌။ သန္နိပါတနံ၊ စည်းဝေးခြင်းသည်။ ဂဏသင်္ဂဏိကာ၊ မည်၏။ သာဝ၊ ထိုဂဏသင်္ဂဏိကာသည်ပင်လျှင်။ ပပဉ္စာ၊ ကြာမြင့်သည်တည်း။ တေန ဂဏသင်္ဂဏိကာပပဉ္စေန၊ ထိုအပေါင်းအဖော်၌ စည်းဝေး၍ ကြာမြင့်ခြင်းဖြင့်။ “ယဿာ” တိ၊ ယဿာဟူသောပုဒ်ကို။ “ယေ အဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်လေ။ (ထည့်။) ကထာဖာသုကာတိ၊ ကား။ ဝိဿာသိကဘာဝေန၊ အကျမ်းဝင်သော အဖြစ်ကြောင့်။ ဖာသုကကထာ၊ ချမ်းသာသော စကားရှိ၏။ သုခသမ္ဘာသော၊ ချမ်းသာစွာ ပြော



ဆို၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဥပါဒါရူပါနံ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏။ ဘူတရူပမုခေ  
 နေဝ၊ ဘူတရုပ်ကို အရင်းမူသဖြင့်သာလျှင်။ မဏ္ဍနံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်  
 လည်းကောင်း။ ပိနနဉ္စ၊ ပျိုးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ “ပသာဒ” ဣစ္စာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒါနီတိ  
 နိပါတော၊ ဒါနီဟူသော နိပါတ်သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပနသဒ္ဓအတ္ထေ၊ ပန  
 သဒ္ဓါ၏ ဝိသေသဟူသော အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တက္ကာလ  
 ဝါစိနော၊ ထို ယခုအခါဟူသော အနက်ကိုဟောသော။ ဧတရဟိ ပဒဿ၊  
 ဧတရဟိ-ပုဒ်၏။ ဝိသံ၊ အသီး။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ၊ ရှိသော ကြောင့်တည်း။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သော ပန တွ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နော-  
 သဒ္ဓေါပိ၊ နောသဒ္ဓါသည်လည်း။ နုသဒ္ဓေါ (၁၀၃) ဝိယ၊ နုသဒ္ဓါကဲ့သို့။  
 ပုစ္ဆနတ္ထော၊ မေးခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကစ္စိ နု တွ” န္တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တမေဝါတိ၊ ကား။ ဂိဟိဘာဝပတ္ထနာလက္ခဏမေဝ၊  
 လူ၏ အဖြစ်ကို တောင်းခြင်း လက္ခဏာရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အန  
 ဘိရတိမေဝါတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဧဝကာရေန၊ ဧဝသဒ္ဓါဖြင့်။ နိဝတ္တိတာယ၊  
 နှစ်စေအပ်သော။ တဒညာယ၊ ထိုမှတပါးသော။ အနဘိရတိယာ၊ မမ္မေလျော်  
 ခြင်း၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထံ၊ ရှိသော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “အဓိကုသလာန”  
 န္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမထဝိပဿနာ၊ သထမ၊ ဝိပဿနာတို့သည်။ အဓိ-  
 ကုသလာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ “ဣဒံ ပနာ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။  
 ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝတ္တဗ္ဗဝိသေသဒဿနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သော အထူးကို ပြကြောင်း  
 တည်း။ ပရိယာယဝစနမတ္တန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓတ္ထကထနမတ္တံ၊ သဒ္ဓါ၏အနက်ကို  
 ဆိုခြင်းမျှတည်း။

တသ္မိန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ ဧဝံ သို့။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂကင်းခြင်း  
 ငှါ။ ဒေသိတေ၊ ဟောအပ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။  
 နာမာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဂရဟာယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဝိရာဂါယာတိ-  
 အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တကိလေသက္ခယနိဗ္ဗာနတော၊ ဟောအပ်သော  
 ကိလေသာကုန်ခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ရှိခြင်းကြောင့်။ “လောကုတ္တရနိဗ္ဗာန” န္တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ ဇာတိံ၊ အမျိုးကို။ နိသာယ၊ မှီ၍။  
 ဥပ္ပဇ္ဇနကမာနော ဧဝ၊ ဖြစ်သော မာနသည်သာလျှင်။ မဒဇနနဋ္ဌေန၊ ယစ်ခြင်း  
 ကို ဖြစ်စေသောကြောင့်။ မဒေါ၊ ယစ်စေတတ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 မာနမဒေါ၊ မည်၏။ “အဟံ၊ ကား။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားတည်း။” ဣတိ၊

သို့။ ပဝတ္ထော၊ သော။ မာနေ၊ သည်။ ပုရိသမဒေါ၊ မည်၏။ “အသဒ္ဓမ္မ-  
 သေဝနာသမတ္တတံ၊ သုယုတ်တို့၏ အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်  
 ကို။ နိဿယ၊ ဤ။ ပဝတ္ထော၊ သော။ (ထည့်။) မာနေ၊ သည်။ ဝါ၊  
 ကား။ ရာဂေါ ဧဝံ၊ သည်လျှင်။ ပုရိသမဒေါ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊  
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဗလမဒါဒိ၊ ဗလမာန်အစရှိ  
 သည်ကို။ သဂ်ဏှာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။ တေဘူမကဝန္တန္တိ၊ ကား။ တိသု ဘူမိသု၊  
 တုံသုံးပါးတို့၌။ ကမ္မကိလေသဝိပါကာ၊ ကံ၊ ကိလေသာ၊ ဝိပါက်တို့သည်။  
 ပဝဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ လည်တတ်သော သဘောကြောင့်။ ဝဇ္ဇံ၊ မည်၏။ ဝိရဇ္ဇတိတိ၊  
 ကား။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ ယောနိယောတိ၊ ကား။ အဏ္ဏဇာဒယော၊ အဏ္ဏဇ-  
 ယောနိအစရှိသည်တို့သည်။ တာ ပန၊ ထို အဏ္ဏဇအစရှိသည်တို့ကိုကား။ (ဝုတ္တော  
 ၌ စပ်။) တာဟိ၊ ထို အဏ္ဏဇ စသည်တို့ဖြင့်၊ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အမိဿိတာပိ၊  
 မရောကုန်သော်လည်း။ သမာနဇာတိတာယ၊ တူသော ဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ယဝန္တိ မိဿိတာ ဟောန္တိ၊ ရောသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 “ယောနိယော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ဉာတတိရဏပဟာနဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ လက္ခဏာဒိဝသေန၊  
 လက္ခဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းနှင့်  
 တက္ခသော နာမ်၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ဉာတပရိညာ နာမ၊ မည်၏။  
 ကလာပသမ္ပသနာဒိဝသေန၊ ကလာပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ပဝတ္ထော၊ သော။ လောကိယဝိပဿနာ၊ သည်။ တိရဏပရိညာ နာမ၊ မည်၏။  
 အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဟာနပရိညာ နာမ၊ မည်၏။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌  
 ကား။ ဉာတတိရဏကိစ္စာနမ္ပိ၊ သိခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်းကိစ္စတို့၏လည်း။ အသမ္မော-  
 ဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအခါဖြင့်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီး  
 ခြင်းကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ တိဝိဓာပိ ပရိညာ၊  
 သုံးပါးသော ပရိညာတို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်  
 သာလျှင်။ “လောကုတ္တရမဂ္ဂေါဝ ကထိတော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာ-  
 မေသု ပါတဗျတာနန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထုကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ပါတဗျတာ-  
 သင်္ခါတာနံ၊ သုံးဆောင် ခံစားအပ်သည်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သုဘာဒိအာကာ-  
 ရာနံ၊ သုဘအစရှိသော အခြင်းအရာတို့၏။ တဒါကာရဂါဟိတာနံ၊ ထို သုဘ-  
 အခြင်းအရာကို ယူတတ်ကုန်သော။ တဏှာနံ၊ တို့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ဟိ၊ စူ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိသယမုခေန၊ အာရုံကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဝိသယိနေ၊  
 အာရုံရှိသောတရားတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တိသု ဌာနေသုတိ၊

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက သုဒ္ဓိန္ဒဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၃၃

ကား။ “ဝိရာဂါယ ဓမ္မော ဒေသိတော။ပ။ နော သဉ္ဇပါဒါနာယာ” တိ၊ ဟူ၍။  
ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေသု၊ ဟောအပ်သော အရာတို့၌။

ကလိသာသနာရောပနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဒေါသာရောပနတ္ထာယ၊ အပြစ်သို့  
တင်ခြင်းငှါ။ ကလိတိ၊ ကား။ ကောဓဿ၊ အမျက်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။  
တဿ၊ ထိုအမျက်၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတည်း။ ကလိသာသနံ၊ အမျက်၏  
အဆုံးအမ။ ကောဓဝသေန၊ အမျက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သော။  
ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း။ အဇ္ဈာစာရောဝ၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းသည်  
လျှင်။ ဝီတိက္ကမော၊ ၏။ သမဏကရဏာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သမဏဘာဝ-  
ကရာနံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဟိရောတ္တပ္ပုဒိဓမ္မာနံ၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပု  
စသော တရားတို့၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ကထံ-သဒ္ဓယောဂေန၊ ကထံသဒ္ဓါနှင့်  
ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ “န သက္ခိယတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အနာဂတဝစနံ၊ ဘဝိယန္တိ-  
ဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ “နာမ-သဒ္ဓယောဂေန၊ နာမသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။  
အနာဂတဝစနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “အတိဝိယ  
(၁၀၄) ဒုက္ခဝိပါက” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ လူတို့အား။ နာတိသာဝဇ္ဇမ္ပိ၊  
အပြစ်မကြီးလွန်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့  
အား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အာဏာဝီတိက္ကမတော စေဝ၊ အာဏာတော်ကို  
လွန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ သမာဒိန္နသိက္ခတ္ထယဝိနာသနတော စ၊  
ဆောက်တည်အပ်သော သိက္ခာသုံးပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်လည်း  
ကောင်း။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ သြဒကံ၊ ရေ၌ ဖြစ်  
သည်။ ဓောဝနကိစ္စံ၊ ဆေးခြင်းကိစ္စ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥဒကကိစ္စ”  
န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သမာပဇ္ဇိယတိတိ၊ ဟူ၍။ အနာဂတဝစနံ၊  
အနာဂတ်ဝိဘတ်ကို။ နာမသဒ္ဓယောဂေန၊ နာမသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။  
ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “နာမသဒ္ဓေန ယောဇေတဗ္ဗ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
၏။ ဒုဗ္ဘရတာဒိနံ၊ မွေးမြူခြင်းစသည်တို့၏။ ဟေတုဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်  
၍ဖြစ်သော။ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဒုဗ္ဘ-  
ရတာဒိသဒ္ဓေန၊ ဒုဗ္ဘရတာ-စသောသဒ္ဓါဖြင့်။ ကာရဏေ၊ အကြောင်း၌။  
ကာရိယောပစာရေန၊ အကျိုးကို တင်စားသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ “ဒုဗ္ဘရတာဒိနံ ဝတ္ထုဘူတဿ အသံဝရဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
၏။ အတ္တာတိ၊ ကား။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ ဒုဗ္ဘရတန္တိ၊ ကား။  
အတ္တနာ၊ မိမိသည်လည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာကေဟိ စ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်  
လည်းကောင်း။ ဒုက္ခေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ဘရိတဗ္ဗတံ၊ လုပ်ကျွေးအပ်သော

အဖြစ်သို့။ သတ္တေဟိ၊ သတ္တဝါတို့နှင့်လည်းကောင်း။ ကိလေသေဟိ စ၊ တို့  
နှင့်လည်းကောင်း။ သင်္ကဏနံ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းခြင်းသည်။ သင်္ကဏိကာ၊  
မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဂဏသင်္ကဏိကာယာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊-  
၏။ အဋ္ဌကုသိတဝတ္ထုပါရိပုရိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကမ္ပ၊ အမှုကို။ ကာတဗ္ဗန္တိ၊  
ပြုရလတ္တံ့ဟု ပျင်းရိခြင်းသည်။ ကေ၊ တခု။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ကမ္ပ၊ ကို။  
အကာသိန္တိ၊ ပြုပြီးသည်ဟု ပျင်းရိခြင်း။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးကို။ ဂန္ဓဗ္ဗောတိ၊  
သွားရလတ္တံ့ဟု ပျင်းရိခြင်း။ အဂမာသိန္တိ၊ သွားပြီးသည်ဟု ပျင်းရိခြင်း။  
ဘောဇနဿ၊ ဘောဇဉ်၏။ ပါရိပုရိ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နာလတ္ထန္တိ၊ မရတကား  
ဟု ပျင်းရိခြင်း။ အလတ္ထန္တိ၊ ရသည်ကားဟု ပျင်းရိခြင်း။ မေ၊ အား။  
အာဗာဓော၊ အနာသည်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ဖြစ်၏ဟု ပျင်းရိခြင်း။ ဂေလညာ၊  
အနာမှ။ အစိရဝုဋ္ဌိတောတိ၊ ထ၍ မကြာမြင့်သေးဟု ပျင်းရိခြင်းသည်။  
ကေ၊ တခု။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ ကုသိတဝတ္ထုနိ  
နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိသော  
သူ၏အဖြစ်ကို။ ကုသိတသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ဘာဝဇောတန-  
ပစ္စယံ၊ ဘောအနက်ကို ပြတတ်သော ဣ-စသောပစ္စည်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်  
၍လည်း။ ဘာဝတ္ထော၊ ဘောအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ကတ္ထ  
ဝိယ၊ အဘယ်၌ကဲ့သို့နည်း။ (ထည့်။) “ပဋ္ဌဿ သုက္က”န္တိ ယထာ၊ ဟူသော  
ပါဌ်၌ကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗကိလေသာပစ္စယဘူတာယ ဝိဝဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။  
ရာဂါဒိသဗ္ဗကိလေသာနံ၊ ရာဂ အစရှိသော ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာ  
တို့၏။ အပစ္စယဟေတုဘူတာယ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်  
သော။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလိုငှာ။ နိဗ္ဗာနတ္ထံ၊ ငှာ။ ဣတိ အတ္ထော၊  
နက်။ သံဝရပ္ပဟာနပဋိသညတ္တန္တိ၊ ကား။ သိလသံဝရာဒိဟိ၊ သိလသံဝရ  
အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ သံဝရေဟိ စေဝ၊ တို့နှင့်လည်းကောင်း။  
တဒဂ်ပ္ပဟာနာဒိဟိ၊ တဒဂ်ပဟာန်အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ပဟာ-  
နေဟိ စ၊ တို့နှင့်လည်းကောင်း။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံသော။ အသုတ္တန္တဝိနိဗ္ဗန္တိ၊  
ကား။ တိသု ပိဋကေသု၊ တို့၌။ ပါဠိသင်္ခါတသုတ္တန္တဝသေန၊ ပါဠိဟုဆိုအပ်  
သော သုတ္တန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အရစိတံ၊ မစီရင်အပ်သော။ သင်္ကတိကာရေဟိ  
စ၊ သင်္ဂါယနာတင် ဆရာတို့သည်လည်း။ အနာရောပိတံ၊ မတင်အပ်သော။  
တေန၊ ကြောင့်။ “ပါဠိဝိနိဗ္ဗန္တ”န္တိ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန စ၊ ထို့  
ပါဠိဖြင့်လည်း။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ယထာနုရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်  
စွာ။ သင်္ဂဟိတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ဝေ  
ရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပကိဏ္ဍကဒေသနာ၊ ပြုံးပြုံးသော ဒေသနာ



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက သုဒ္ဓိန္ဒဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၃၅

သည်။ အဋ္ဌကထာယ၊ ဇာ၊ မူလံ၊ မူလတည်း။ ဩက္ခန္တိကဓမ္မဒေသနာ နာမ၊  
 မည်သည်ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပသဂေါ၊ ထိုထိုလျှင်ပါးခြင်း၌။ ဩတာရေတွာ  
 ဩတာရေတွာ၊ ချ၍ ချ၍။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့်။ ကထိယ  
 မာနာ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဟောအပ်သော ဓမ္မဒေသနာတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “ဘဂဝါ ကိရာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ၊ ပဋိက္ခိပနာဓိပ္ပာယာတိ၊  
 ကား။ ပညတ္တမိ သိက္ခာပဒံ၊ ပညတ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း။ “တေန၊  
 ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မအံ့နည်း။” ဣတိ၊ သို့။ မဒ္ဒနစိတ္တာ၊ ကျော်  
 နင်းလိုသော စိတ်ရှိကုန်သည်တည်း။

ဝုတ္တတ္ထဝသေနာတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာအဓိဂမုပါယဝသေန၊ တည်ရာ  
 ဟူသော အနက်၊ ရခြင်း အကြောင်းဟူသော အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိက္ခာပဒ  
 ဝိဘဂံ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်း၌။ “ယာ တသ္မိံ ပ။ ဝိရတိ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌဝိရတိယော စေတ၊ ပြအပ်သော ဝိရတိတို့သည်လည်းကောင်း။  
 “ယာ တသ္မိံ ပ။ စေတနာ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌစေတနာ စ၊  
 ပြအပ်သော စေတနာတို့သည်လည်းကောင်း။ “ကာမေသု ပ။ အဝိက္ခေပေါ”  
 တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌဗဿာဒိဓမ္မာ စ၊ ပြအပ်သော ဗဿ-  
 စသောတရားတို့သည် လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒသေတုံ၊ ဌာ။ “အယဉ္ဇ(၁၃၅) အတ္ထောပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ဇာ၊ “ယော တတ္ထ နာမကာယော ပဒကာယော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။  
 မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နာမကာ-  
 ယောတိ၊ ကား။ နာမသမ္ပတော၊ နာမ်အပေါင်းတည်း။ နာမပညတ္တိယေဝ၊  
 နာမပညတ်လျှင်တည်း။ သေသာနိပိ၊ ကြွင်းသော ပဒကာယအစရှိသည်  
 တို့သည်လည်း။ တသေဝ၊ ထိုနာမကာယ၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝစ  
 တို့တည်း။ “သိက္ခာကောဋ္ဌာသော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိရတိအာဒယော စ၊ ဝိရတိစသည်  
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ တပွကာသကံ၊ ဝိရတိအစရှိသည်ကို ပြတတ်သော။ ဝစနဉ္စ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။



အတ္ထဝသေတိ၊ ကား။ ဟိတဝိသေသေ၊ အစီးအပွားအထူးတို့ကို။ အာနိသံ-  
 သဝိသေသေ၊ အကျိုးထူးတို့ကို။ တေ စ၊ ထို အကျိုးထူးတို့ဟူသည်လည်း။  
 သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတို့တည်း။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကရဏဝသေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ၊ သုခဝိဟာရာဘာဝေ၊  
 ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မရှိသည်ရှိသော်။ သဟဇီဝနဿ၊ တကွ အသက်မွေး  
 ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုခဝိဟာရောဝ၊ ချမ်းသာစွာ

နေရခြင်းကိုလျှင်။ “သဟဇီဝိတာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ဒုဿိလပုဂ္ဂလာတိ၊ ကား။ နိဿိလာ စ၊ သိလမရှိသော ရဟန်းတို့လည်းကောင်း။ ဒုဿိတသိလာ စ၊ ပျက်သော သိလရှိသော ရဟန်းတို့လည်းကောင်း။ ဟိ၊ စ။ ပါရာဇိက- သိက္ခာပဒပသင်္ဂေ၊ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကို လျဉ်းပါးရာ၌။ နိဿိလာ၊ သိလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ သေသသိက္ခာပဒပသင်္ဂေ၊ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်ကို လျဉ်းပါးရာ၌။ တေဟိ ဝိတိက္ကမေဟိ၊ ထို လွန်ကျူးခြင်းတို့ဖြင့်။ ခဏ္ဍဆိဒ္ဓါဒိတာဝပုတ္တိယာ၊ ကျိုးသည်၊ ပြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုဿိတသိလာ၊ ပျက်သော သိလရှိသော ရဟန်းတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဥဘယေနာပိ၊ နှစ်ပါးသော အနက်အားဖြင့်လည်း။ အလဇ္ဇိနောဝ၊ အလဇ္ဇိတို့ကိုသာလျှင်။ “ဒုဿိလာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနဗ္ဗိ၊ ခပ်သိမ်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဒသအတ္ထဝသေ၊ ဆယ်ပါးသောအကျိုးထူးတို့ကို။ ပဋိစ္စေဝ၊ စွဲ၍သာလျှင်။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော။ “ဒုဿိလပုဂ္ဂလေ နိဿာယာ” တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဝေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ယေ မကံတံ၊ ပ။ နိဂ္ဂဟေယတိ” တိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒသာဓာရဏဝသေန၊ ခပ်သိမ်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထို ယေ မကံတံ-စသောပါဌ်၌။ မကံတန္တိ၊ ကား။ နိတ္ထေဇတံ၊ အရှိန်အစော်မရှိသော အဖြစ်ကို။ အဓောမုခတံ၊ မျက်နှာဦးစောက်ရှိသော အဖြစ်ကို။ “ဓမ္မေနာ” တိအာဒိသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဓမ္မောတံ၊ ကား။ ဘူတံ၊ ဟုတ်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ဝိနယောတိ၊ ကား။ စောဒနာ စေဝ၊ စောဒနာခြင်းလည်းကောင်း။ သာရဏာ စ၊ အောက်မေ့ခြင်းလည်းကောင်း။ သတ္တုသာသနန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တိသမ္ပဒါ စေဝ၊ ဥတ၏ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ အနုဿာဝနသမ္ပဒါ စ၊ ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ သဒ္ဓိဋ္ဌမာနာတိ၊ ကား။ သံသယံ၊ ယုံမှားခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇမာနာ၊ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥဗ္ဗာဠာတိ၊ ကား။ ပီဠိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ “ဒုဿိလပုဂ္ဂလေ၊ ပ။ န ဟောတိ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အလဇ္ဇိဟိ၊ အလဇ္ဇိတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဥပေါသထာဒိသကလသံသကမ္မံ၊ ဥပုသ်အစရှိသော အလုံးစုံသော သံသကံကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဓမ္မပရိဘောဂတ္တာ၊ ဓမ္မပရိဘောဂဖြစ်သောကြောင့်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ ဥပေါသထပဝါရဏာနံ၊ ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာတို့၏။ နိယတကာလိကတာယ၊ မြဲသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်

သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သံသကမ္မတော၊ သံသကံမ္မ။ ဝိသု၊ အသီး။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်။ အကိတ္တိ၊ မည်၏။ ပရိဝါရဟာနိ၊ အခြံအရံယုတ်ခြင်းသည်။ အယသော၊ မည်၏။

စုဒ္ဒသ ခန္ဓကဝတ္ထာနိ နာမ၊ တဆယ့်လေးပါးသော ခန္ဓကဝတ်တို့မည်သည် ကား။ ဝတ္ထုက္ခန္ဓကေ၊ ဝတ္ထုက္ခန္ဓကဉ္စ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အာဂန္တုကဝတ္ထံ၊ လည်းကောင်း။ အာဝါသိကဝတ္ထံ၊ ကောင်း။ ပ။ အန္တေဝါသိကဝတ္ထံ၊ လည်းကောင်း။ (ဝတ္ထံကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်စေ။) ဣတိ ဣမာနိ စုဒ္ဒသ ဝတ္ထာနိ၊ ဤ တဆယ့်လေးပါးသော ဝတ်တို့တည်း။ တောနိ စ၊ ထို တဆယ့်လေးပါး သော ဝတ်တို့ကိုလည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ စရိတဗ္ဗာနိ၊ ကျင့်အပ်ကုန်၏။ ဒွေအသိတိ မဟာဝတ္ထာနိ ပန၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်ပါးသော ဝတ်ကြီးတို့ကိုကား။ တဇ္ဇနိယ- ကမ္မကတာဒိကာလေယေဝ၊ တဇ္ဇနိယ-စသော ကံကို ပြုအပ်သော ကာလ၌ သာလျှင်။ စရိတဗ္ဗာနိ၊ ကျင့်အပ်ကုန်၏။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ န စရိတဗ္ဗာ နိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသု၊ သီး။ ဂဏိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ တာနိ ပန၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်ပါးသော ဝတ်တို့ဟူသည်ကား။ “ပါရိဝါသိကာနံ၊ ပရိဝါသိနေကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ပညပေဿာမိ” တိ။ ပညတ်ပေအံဟူ၍။ အာရဘိတု၊ အားထုတ်၍။ “န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ။ ပ။ (၁၀၆) စက်မိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာဝသာနာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် အဆုံးရှိကုန် သော။ ဆသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ်ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှတပါး။ “န ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဝတ္ထဗ္ဗ”န္တိအာဒိနာ၊ အဝဂ္ဂိ သည်ဖြင့်။ ဝုတ္ထဝတ္ထာနိ၊ ဟောအပ်သော ဝတ်တို့သည်။ (ပဉ္စ၌ စပ်။) ပက- တတ္ထေန၊ ပကတတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စရိတဗ္ဗေဟိ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော ဝတ်တို့ မှ။ အနညတ္တာ၊ တပါးမဟုတ်သောကြောင့်။ ဝိသု၊ အသီး။ အဂဏေတွာ၊ မရေတွက်မူ၍။ ပါရိဝါသိကဝုဗ္ဗတရာဒိသု၊ ပရိဝါသိနေသောသိတင်းကြီးအစရှိ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလန္တရေသု၊ ပုဂ္ဂိုလ်အထူးတို့၌။ စရိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကျင့်အပ်သော ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဧကေကံ ကတွာ၊ တခု တခုစီ ပြု၍။ ဂဏိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ် ၍။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကသတ္တတိဝတ္ထာနိ ဝ၊ ခုနစ် ဆယ်တပါးသော ဝတ်တို့လည်းကောင်း။ ဥက္ခေပနိယကမ္မကတဝတ္ထေသု ဝ၊ ဥက္ခေပနိယ-ကံပြုအပ်သော ရဟန်း၏ ဝတ်တို့၌လည်း။ “န ပကတတ္တဿ။ ပ။ သာဒိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထံ၊ သော။ (တညံ။) အဘိဝါဒနာဒိနံ၊ ရှိခိုးခြင်းအစရှိ





သည်တို့ကို။ ဣဒံ အသာဒိယနံ၊ ဤ မသာယာခြင်းဟူသော။ ကေ၊ တခုသော  
 ဝတ်လည်းကောင်း။ “န ပကတတ္ထော။ပ။တဗ္ဗော”တိအာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။  
 ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွါသိတိ ဝတ္ထာနိ၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်  
 ဝတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသ္မေဝ၊ ထိုဝတ်တို့တွင်သာလျှင်။  
 ကာနိစိ၊ အချို့သော ဝတ်တို့သည်။ တဇ္ဇနိယကမ္မာဒိဝတ္ထာနိ၊ တဇ္ဇနိယကံ  
 စသည် ပြုအပ်သော ရဟန်း၏ ဝတ်တို့သည်။ ကာနိစိ၊ အချို့သော ဝတ်တို့  
 သည်။ ပါရိဝါသိကာဒိဝတ္ထာနိ၊ ပါရိဝါသ်ကျင့်သော ရဟန်းစသည်တို့၏ ဝတ်  
 တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ယူပြီးသည်ကို မယူသဖြင့်။  
 ဒွါသိတိယေဝ၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်ပါးတို့သာလျှင်တည်း။ အညတ္ထ၊ တပါးသော။  
 အဠကထာပဒေသေ ပန၊ အဠကထာရပ်၌ကား။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်။ ဥနံ  
 ဝါ၊ ယုတ်သော်လည်းကောင်း။ အဓိကံ ဝါ၊ လွန်သော်လည်းကောင်း။  
 ဂဏနုပကံ၊ အရေအတွက်လောက်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ကြောင့်။  
 “အသိတိကန္ဓကဝတ္ထာနိ”တိ၊ ရှစ်ဆယ်သောခန္ဓကဝတ်တို့ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ  
 ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ စုဒ္ဒသဝတ္ထေဟိ၊  
 တဆယ် လေးပါးသော ဝတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ မသင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်သော။  
 ဝိနယာဂတာနိ၊ ဝိနည်း၌ လာကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊  
 တို့ကို။ (ဉာတဗ္ဗာနိ-၌ စပ်။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်။ သင်္ဂယုမာနော၊  
 ရေတွက်အပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်။)ဒွါသိတိ ဝတ္ထာနိ ဝါ၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်ပါး  
 သော ဝတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အသိတိ ဝတ္ထာနိ ဧဝ ဝါ၊ ရှစ်ဆယ်သော  
 ဝတ်တို့သာလျှင်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ  
 ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ရေတွက်၍။ ဉာတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

သံဝရဝိနယောတိ၊ ကား။ သီလသံဝရော၊ လည်းကောင်း။ သတိသံ-  
 ဝရော၊ လည်းကောင်း။ ဉာဏသံဝရော၊ လည်းကောင်း။ ခန္တိသံဝရော၊  
 ကောင်း။ ဝီရိယသံဝရော၊ ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိဇောပိ၊ ငါးပါး  
 အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သံဝရော၊ ကို။ ယထာသကံ၊ မိမိတို့၏ ဥစ္စာ  
 အားလျော်စွာ။ သံဝရိတဗ္ဗာနဉ္စ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သည့်လည်း ဖြစ်ကုန်  
 သော။ ဝိနေတဗ္ဗာနဉ္စ၊ ဖျောက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယ-  
 ဒုစ္စရိတာဒိနံ၊ ကာယဒုစ္စရိက် အစရှိသည်တို့ကို။ သံဝရဏတော၊ စောင့်ရှောက်  
 အပ်သောကြောင့်။ သံဝရောတိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိနယနတော၊ ပယ်  
 ဖျောက်တတ်သောကြောင့်။ ဝိနယောတိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။  
 ပဟာနဝိနယောတိ၊ ကား။ တဒင်္ဂပုဟာနံ၊ လည်းကောင်း။ ပ။နိဿရဏပုဟာနံ၊  
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊သို့။ ပဉ္စဝိဓမ္မိ၊ ငါးပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက သုဒ္ဓိန္ဒဘာဏဝါရုဏ္ဏနာ

၂၃၉

ပဟာနံ၊ ကိ။ (ဝုစ္စတိဉ္စိ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပဟာနံ၊ မည်၏။ ဝိနယနဋ္ဌေန၊ ပယ်ဖျောက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ပဟာန ဝိနယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမထဝိနယောတိ၊ ကား။ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ၊ ခုနစ်ပါးသော အဓိကရဏသမထတို့တည်း။ ပညတ္တိ- ဝိနယောတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒမေဝ၊ သိက္ခာပုဒ်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ စ။ တမ္ပိ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာဝ၊ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အနုဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဗ္ဘာဝေ ဝေ၊ ထိုပညတ်ရှိသော်သာလျှင်။ ဘာဝတော၊ သိက္ခာပုဒ် ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သင်္ခလိကနယံ၊ သံခြေချင်း ဆက်နည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒသက္ခတ္တံ၊ ဆယ်ကြိမ်။ ယောဇနဉ္စ၊ ယှဉ်ခြင်းကို လည်း။ ကတွာ၊ ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပုရိမ ပုရိမပဒဿ၊ ရှေး ရှေး ပုဒ်ကို။ အနန္တရာနန္တရပဒေနေဝ၊ အခြားမဲ့ အခြားမဲ့သော ပုဒ်နှင့်သာလျှင်။ ယောဇိတတ္တာ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယောသင်္ခလိကသဒိသံ၊ သံခြေချင်းဆက်နှင့် တူသည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သင်္ခလိကနယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒသသု ပဒေသု၊ ဆယ်ပါးသော ပုဒ်တို့တွင်။ ဧကမေကံ ပဒံ၊ တပုဒ် တပုဒ်ကို။ တဒေဝသေ သေဟိ၊ ထိုမှ ကြွင်းကုန်သော။ နဝနဝပဒေဟိ၊ ကိုးပုဒ် ကိုးပုဒ်တို့နှင့်။ ယောဇိတတ္တာ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဧကေကပဒမူလိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

☞ (၁၀၇) “အတ္ထသတံ ဓမ္မသတ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပရိဝါရေ၊ ပရိဝါရ၌။ “ယံ သံဃသုဋ္ဌ၊ တံ သံဃဗာသု”တိ ပဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ အာဒိကံ ကတွာ၊ အစရှိသည်ကို ပြု၍။ “ယံ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ တံ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယာ”တိ ပဒံ၊ ယံ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ တံ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ ပရိယော သာနံ၊ အဆုံးကို။ ကတွာ၊ ၍။ (ထည့်။) ခဏ္ဍစက္ကဝသေနေဝ၊ ခဏ္ဍစက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ယော သော သင်္ခလိကနယော၊ အကြင် သင်္ခလိက နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထို သင်္ခလိကနည်းကို။ (ကတေဉ္စိ စပ်။) ဧကမူလကနယေ။ ဧကမူလကနည်း၌။ အာဂတဗဒ္ဓစက္ကနယေန၊ လာသော ဗဒ္ဓစက်နည်းဖြင့်။ “ယံ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ၊ တံ သံဃသုဋ္ဌ၊”တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော

ဤပုဒ်ကိုလည်း။ ယောဇေတော၊ ယုဉ်၍။ ဗဒ္ဒစက္ကေ၊ ဗဒ္ဒစက်ကို။ ကတေ၊  
 ပြီးအပ်သည်ရှိသော်။ ပုရိမပုရိမာနိ၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ ဓမ္မပဒါနိ၊  
 ဆယ်ပါးသော သဒ္ဓါအစုတို့လည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်နောက်  
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ အတ္ထပဒါနိ စ၊ ဆယ်ပါးသော အနက်အစုတို့လည်းကောင်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝိသတိ ပဒါနိ၊ နှစ်ဆယ်သော အစုတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧက  
 မူလကနယေ ပန၊ ဌကား။ ဧကသ္မိံ ဝါရေ၊ တခု တခုသော ဝါရ၌။ နဝေဝ၊ ကိုး  
 ပါးလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထပဒါနိ၊ အနက်အစုတို့လည်းကောင်း။ (နဝေဝ၊  
 ကုန်သော။ ဓမ္မပဒါနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။) ဧဝံ၊ သို့။  
 ဒသဟိ ဝါရေဟိ၊ ဆယ်ဝါရတို့ဖြင့်။ နဝုတိ အတ္ထပဒါနိ၊ အနက်မုဒ်ကိုးဆယ်  
 တို့သည်လည်းကောင်း။ နဝုတိ ဓမ္မပဒါနိ၊ သဒ္ဓါပုဒ် ကိုးဆယ်တို့သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ သို့ ကိုးဆယ်သောပုဒ်တို့သည်။ သခံလိကနယေ၊  
 ၌။ ဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္ထပဒေဟိ စ၊ တို့နှင့်လည်း  
 ကောင်း။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မပဒေဟိ စ၊ တို့နှင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိံ၊  
 ကွ။ ယောဇိတာနိ၊ ယုဉ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထသတံ၊  
 အနက်တရာသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မသတဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊  
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။  
 သခံလိကနယေပိ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဧကမူလကနယေပိ၊ ၌လည်းကောင်း။  
 ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ အတ္ထသတဿ၊ အနက်တရာကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မသတဿ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ ယံ ယောဇနာမုခံ၊ အကြင် ယုဉ်ခြင်းအမြက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 တံ၊ ထိုယုဉ်ခြင်းအမြက်သည်။ တတာ၊ သိဒ္ဓေပိ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ပြီးသော်  
 လည်း။ “အတ္ထသတံ ဓမ္မသတ” န္တိ ဂါထာယ။ ဟူသော ဂါထာနှင့်။ န  
 သမေတံ၊ မညီ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဒေ အတ္ထသတာနိ ဒေ ဓမ္မသတာနိ စတ္တာရိ  
 နိရုတ္တိသတာနိ အဋ္ဌ ဉာဏသတာနိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗတော၊ ဟောအပ်သော  
 ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊  
 ဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ “အတ္ထသတံ ဓမ္မသတ” န္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတ္ထဇောတိကာနံ၊ အနက်ကို ပြတတ်ကုန်သော။  
 နိရုတ္တိနံ၊ နိရုတ္တိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိရုတ္တိသတံ၊ နိရုတ္တိတရာလည်းကောင်း။  
 ဓမ္မဘူတာနံ၊ ဓမ္မဖြစ်ကုန်သော။ နိရုတ္တိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိရုတ္တိသတံ၊  
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ နိရုတ္တိသတာနိ၊ နိရုတ္တိနှစ်ရာတို့တည်း။ အတ္ထ-  
 သတေ၊ အနက်တရာ၌။ ဉာဏသတံ၊ ဉာဏ်တရာလည်းကောင်း။ ဓမ္မသတေ၊  
 ၌။ ဉာဏသတံ၊ လည်းကောင်း။ ဒွိသု နိရုတ္တိသတေသု၊ နိရုတ္တိနှစ်ရာတို့၌။ ဒေ  
 ဉာဏသတာနိ၊ ဉာဏ်နှစ်ရာတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိ၊

ဉာဏ်လေးရာတို့တည်း။ အတိရေကနယနတ္ထောတိ၊ ကား။ အဝုတ္တသမုစ္စ-  
ယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သည်ကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။

ပဌမပညတ္တိကထာနယော၊ ပထမပညတ်ကိုဆိုသော နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

သုဒ္ဓိန္ဒဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

မက္ခန္ဓိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ပစ္စရတ္ထေ ဟိ ဝတ္ထမာနဝစနန္တိ၊ ကား။ ကေဒါ၊ အခါတပါး၌။ ပဋိ-  
သေဝိတွာ၊ မှီဝဲ၍။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အနောရမိတွာ၊ မရှောင်ကြဉ်မူ၍။ ဒိဝ-  
သေဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ သေဝနိစ္ဆာယ၊ မှီဝဲလိုခြင်း၏။ ဝတ္ထမာနတ္တာ၊  
ဖြစ်သောကြောင့်။ သေဝနာယ၊ မှီဝဲခြင်း၏။ အဘာဝက္ခဏေပိ၊ မရှိသော  
ခဏ၌လည်း။ “ဣဟ၊ ဤအရပ်၌။ မလ္လာ၊ မလ္လာမင်းတို့သည်။ ယုဇ္ဈန္တိ၊ စစ်ထိုး  
ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မလ္လာ၊ လက်ပန်းသည်တို့သည်။ ယုဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးသတ်ကုန်  
၏။” ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ အဗ္ဗောဓိန္ဒတံ၊  
မပြတ်ဖြစ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတဉ္စ၊ များသောအားဖြင့်  
ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပဋိသေဝတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထမာန-  
ဝစနံ၊ ဝတ္ထမာန်ဝိတတ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဟိဏ္ဏန္တာ-  
တိ၊ ကား။ ဝိစရန္တာ၊ လှည့်လည်လတ်သော်။

☞ (၁၀၈)၄၁။ သဟောစုဂ္ဂဟိတောတိ၊ ကား။ သဘဏ္ဍဂ္ဂဟိတော၊ ဘဏ္ဍာနှင့်  
တတွဲ ဖမ်းမိသော။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ၊ ဤသဘဏ္ဍဂ္ဂဟိတောသည်ပင်  
လျှင်။ ပါဠော၊ အဋ္ဌကထာပါဠိတည်း။ တံ သိက္ခာပဒံ တထေဝ ဟောတိတိ၊  
ကား။ မနုဿာမနုဿာဒိပုဂ္ဂလဝိသေသံ၊ လူနတ်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အထူးကို။  
ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းမျှ။ အနုပါဒိယိတွာ၊ မယူမူ၍။ သာမညတော၊ သာမညအား  
ဖြင့်။ “ယော ပန ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
ဟောခြင်းကြောင့်။ မနုဿာမနုဿတိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ လူ့နတ် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်  
ကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသပဏ္ဍကဉ္စဘတောဗျဉ္ဇနာနံ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ပဏ္ဍုက်၊  
ဥဘတောဗျည်းတို့၏။ တိံ သဝိဓေ၊ သုံးဆယ်အပြားရှိသော။ မဂ္ဂေပိ၊ မဂ်၌  
လည်း။ မေထုနံ၊ မေထုန်ကို။ သေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသော ရဟန်းအား။ တံ သိက္ခာ-  
ပဒံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်သည်။ မူလဇ္ဈေဇကရံ၊ အမြစ်ဖြတ်ခြင်းကို ပြုသည်။ ဟောတိ  
ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ဇေတေန၊  
ဤ “တထေဝ ဟောတိ” ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အယံ အနုပညတ္တိ၊ ဤ “တိရစ္ဆာန  
ဂတာနမ္ပိ” ဟူသော အနုပညတ်သည်။ မူလပညတ္တိယာ ဝေ၊ မူလပညတ်၏သာ

လျှင်။ အဓိပ္ပါယ်ပွကာသနဝသေန၊ အလိုကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သုပောဓ-  
 နတ္ထာယ၊ ကောင်းစွာသိစေခြင်းငှါ။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထုအစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊  
 ဖြစ်၏။ ဝိသေသတ္ထဇောတကဝသေန၊ အနက်အထူးကိုပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 န ပဝတ္တာမေဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာမဋ္ဌမတ္တံ၊  
 သုံးသပ်ကာမျှသည်။ အာမသနံ၊ မည်၏။ တတော၊ ထို သုံးသပ်ကာမျှ  
 ထက်။ ဒဠတရံ၊ ပြင်းစွာ ထိခြင်းသည်။ ဖုသနံ၊ မည်၏။ တတော၊ ထို ထိ  
 ခြင်းထက်။ ဒဠတရံ ကတော၊ မြဲမြံသည်ကို ပြ၍။ သရီရေန၊ မိမိကိုယ်ဖြင့်။  
 သရီရဿ၊ မာတုဂါမကိုယ်ကို။ သဃ်ဇ္ဇနံ၊ တိုးဝေ့ခြင်းသည်။ သဇ္ဇနံ၊ မည်၏။  
 တံ သဗ္ဗမ္ပိတံ၊ ကား။ အနုရာဂေန၊ အဖန်ဖန် တပ်ခြင်းသည်။ ပဝတ္တိတံ၊  
 ဖြစ်စေအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဒဿနာဒိပိ၊ ရှုခြင်းအစရှိသည်သည်လည်း။

၄၂။ ပါဏာတိပါတာဒိသစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊ ပါဏာတိပါတ- အစရှိသော  
 သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့၏လည်းကောင်း။ သုရာပါနာဒိသစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊  
 သုရာပါန-အစရှိသောသစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့၏လည်းကောင်း။ ဧကေနဝိလက္ခဏ  
 ဝစနေန၊ တခုသော လက္ခဏာကို ဆိုသဖြင့်သာလျှင်။ လောကဝဇ္ဇတံ၊ လောက  
 ဝဇ္ဇအဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “ယဿ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ  
 ဟောတိ၊ တံ လောကဝဇ္ဇံ နာမာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါဌ်၌။  
 “သစိတ္တကပက္ခေ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ တဿေဝ၊ ထို အစိတ္တက-  
 သိက္ခာပုဒ်၏သာလျှင်။ အစိတ္တကပက္ခသမ္ဘဝတော၊ အစိတ္တကပက္ခ ရှိသင့်သော  
 ကြောင့်။ အစိတ္တကသိက္ခာပဒယေဝ၊ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်ကိုသာလျှင်။ သန္နာယ၊  
 ရည်၍။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ကိဉ္ဇာပိ ယုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား သင့်၏ရှင်။  
 တထာပိ၊ ထိုသို့သင့်သော်လည်း။ သစိတ္တကသိက္ခာပဒါနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ (ပက္ခံ  
 ခပ်။) အသဉ္စိစ္စ စက်မနာဒိသု၊ သေစေလိုသော စေတနာမရှိသည်ဖြစ်၍  
 စကြံသွားခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ လောကေ၊ လောက၌။ ပါဏသုတဝေ၊  
 ဟာရသမ္ဘဝေန၊ သတ္တဝါကို သတ်၏ဟူသောဝေ၊ ဟာရဖြစ်သင့်သောကြောင့်။  
 အစိတ္တကပက္ခံ၊ အစိတ္တကပက္ခကို။ ပရိကပေတော၊ ကြံ၍။ ဥသိန္ဒမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်း  
 ဖြစ်ကုန်သော။ သစိတ္တကာစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊ သစိတ္တက၊ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့  
 နှင့်။ သာဓာရဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ “သစိတ္တကပက္ခေ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝတ္ထံ၊ ၏။ ဣတရိယာ၊ ဤအစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်ကိုသာ ရည်၍ဆိုသည်ရှိသော်။  
 သစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊ တို့၏။ ဣမသ္မိံ ဝါကျေ၊ ဤဝါကျ၌။ လောကဝဇ္ဇတာ  
 လက္ခဏံ၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်လက္ခဏာကို။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်



ရာ။ “သစိတ္တကပက္ခေစိတ္တံ အကုသလမေဝ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ ပန၊ ဆိုအင်  
 သော်ကား။ သစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊ သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးကုန်  
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကုသလမေဝ၊ အကုသိုလ်သာ  
 တည်း။ ဣတရေသံ၊ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့၏။ သစိတ္တကပက္ခေယေဝ၊  
 သစိတ္တကအဖို့၌သာလျှင်။ အကုသလနိယမေဝ၊ အကုသိုလ်မြဲ၏။ အစိတ္တက  
 ပက္ခေ၊ ။ န နိယမေဝ၊ အကုသိုလ် မမြဲ။ တတ္ထ ပန၊ ထိုအစိတ္တကအဖို့  
 ၌ကား။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ။ ကုသလံ ဝါ၊ သည်  
 မူလည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အကုသလံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။  
 အဗျာကတံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သိယာ၊ ။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊  
 ဤ အနက်သည်။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ သစိတ္တကပက္ခေတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝတ္ထု-  
 ဝိတိက္ကမဝိဇာနနစိတ္တေန၊ ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်းကို သိသောစိတ်ဖြင့်။ သစိတ္တ-  
 ကပက္ခေတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ။ ပဏ္ဏတ္တိဝိဇာနနစိတ္တေန၊ ပညတ်ကို  
 သိသော စိတ်ဖြင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တထာ သတိ၊  
 ထိုသို့ပညတ်ကို သိသော စိတ်ဖြင့် သစိတ္တကပက္ခဟု ယူအပ်သည်ရှိသော်။  
 သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏လည်း။ လောကဝဇ္ဇတာ-  
 ပသင်္ဂတော၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။  
 “ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်တော်မူအပ်၏။ ကာတံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊  
 မအပ်။” ဣတိ၊ သို့။ ဇာနန္တဿ၊ သိသောရဟန်းအား။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေပိ၊ ၌လည်း။  
 အနာဒရိယဝသေန၊ မရှိသေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသစိတ္တမေဝ။ ဒေါသ  
 စိတ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ဇာသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝါကံ၊ ဤဝါကျ  
 သည်။ နိရုတ္တကမေဝ၊ အကျိုးမဲ့သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ လောကဝဇ္ဇာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ  
 ဇေတ္တကမတ္ထဿေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထုဗ္ဗတှာပသင်္ဂတော၊ ဆိုအပ်သော  
 အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။

☞ (၁၀၉)။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ “သစိတ္တကပက္ခေယေဝ စိတ္တံ အကုသလ”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ နိယမဿ၊ အာဇာရပုဒ်နောင် ထိုင်၍ မှတ်ခြင်းကို။ အကတတ္တာ၊  
 မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုရာပါနာဒိသု၊ သုရာပါန အစရှိသည်တို့၌။  
 အစိတ္တကပက္ခေ၊ အစိတ္တကပက္ခ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ သည်။ န  
 ဟောတေဝ၊ မဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမေတု၊ မှတ်ခြင်းငှါ။  
 န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ကေဝလံ ပန၊ စင်စစ်ကား။ သစိတ္တကပက္ခေ၊  
 ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကုသလမေဝ၊ သာတည်း။ န ကုသလာဒိ၊ ကုသိုလ်

စသည်မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ နိယမော၊ မှတ်ခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့ ပြီးသည်ရှိသော်။ သုရာတိ၊ သေဟူ၍။ အဇာနိတာ၊ မသိပဲ။ ပိဝန္တာနမ္ပိ၊ သောက်ကုန်သော သူတို့အားလည်း။ အကုသလစိတ္တေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပါနံ၊ သောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကာဒိဘာဝံ၊ နံ့သာပြောင်း အစရှိသော အဖြစ်ကို။ အဇာနိတာ၊ မသိပဲ။ လိမ္မန္တိနံ၊ လိမ်းကုန်သော။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ အကုသလစိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ လိမ္မနဉ္စ၊ လိမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥဘယတ္တာပိ၊ နှစ်ပါးသော သုရာပါန ဂန္ဓဝဏ္ဏကာဒိလိမ္မနတို့၌လည်း။ အာပတ္တိသမ္ဘဝေါ စ၊ အာပတ်ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ သမတ္တိတော၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာရတ္ထဒီပနီယံ၊ ၌။ “သစိတ္တကပက္ခေပ။ ဝိညာယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ သုဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သောစကားပင်တည်း။

အနက်ကား-သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ အစိတ္တကဿ၊ ၏။ ဝတ္ထုအဇာနနဝသေန၊ ဝတ္ထုကို မသိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အစိတ္တကပက္ခေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကုသလမေဝါတိ၊ အကုသိုလ်သာလျှင်တည်းဟူ။ နိယမော၊ မှတ်ခြင်းသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ (ဤသို့ပေးလေ။)

ဟိ၊ သစိတ္တကပက္ခေ-စသော ထိုစကားကို ဝန်ခံသင့်စွ။ အစိတ္တကေသု၊ အစိတ္တကဖြစ်ကုန်သော။ တေရုသသု လောကဝဇ္ဇေသု၊ တဆယ့်သုံးပါးသော လောကဝဇ္ဇတို့တွင်။ သုရာပါနဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ အကုသလစိတ္တနိယမော၊ အကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်ခြင်းမြဲ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရေသံ၊ ဤ သုရာပါနမှ တပါးကုန်သော။ ဒွါဒသန္တံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သို့။ အကုသလစိတ္တေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ရောက်ရာသောကြောင့် တည်း။ ပန၊ ဝန်ခံသင့်သည်ကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သာရတ္ထဒီပနီ၌ ဆိုတိုင်း။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ အနိစ္စမာနံ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ သဒ္ဓတောပိ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်း။ အပတိယမာနံ၊ မထင်သော။ ဝါ၊ မကျမရောက်သော။ ဣမံ နိယမံ၊ ဤ အကုသလမေဝ-ဟု မှတ်ခြင်းကို။ ပရာဓိပ္ပာယ် ကတွာ၊ တပါးသော အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ကို ပြု၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ယဒိ ဟိ။ပ။ သိယာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက မက္ခဒိုဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၅

ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တံ ပန ဝစနံ၊ သညကား။ နိရတ္ထကမေဝ၊ အကျိုးမဲ့ သာတည်း။

အနက်ကား။ အစိတ္တကဿ၊ ဧ။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊ စိတ်မရှိသော အဖို့၌ လည်း။ စိတ္တံ၊ သည။ အကုသလမေဝ၊ သညသာလျှင်၊ ယဒိ သိယာ။ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သစိတ္တကပက္ခေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝိသေသနံ၊ သည။ နိရတ္ထကံ။ အကျိုးမဲ့သည်။ သိယာ၊ ဧ။ (ဤသို့ပေးလေ။)

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမဲ့သနည်း။ (ထည့်။) ဧဝံ နိယမဿ။ ဤသို့ အစိတ္တက၌ အကုသိုလ်မဟုတ်ဟူသော မှတ်ခြင်းကို။ ဧကေနစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ အနဓိပေတတ္တာ၊ မလိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ယေန၊ အကြင်မှတ်ခြင်းဖြင့်။ “သစိတ္တကပက္ခေတိ ဣဒံ ဝိသေသနံ နိရတ္ထကံ သိယာ” တိအာဒိ၊ သိယာအစရှိသော လဒ္ဒဒေါသကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုထိုက်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တံ နိယမံ၊ ထိုသို့ မှတ်ခြင်းကို။ ဧကေနစိ၊ သော။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓံ။ သဒ္ဓါတတ်သော ဆရာသည်။ န ဣစ္ဆတိ၊ မလို၊ ကိန္တု။ အဘယ်သို့ လိုသနည်း ဟူမူကား။ သစိတ္တကပက္ခေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည။ အကုသလမေဝ၊ သာတည်း။ အစိတ္တကပက္ခေ ပန၊ ၌ကား။ စိတ္တံ၊ သည။ အနိယတံ၊ မမြဲ။ အကုသလမေဝ ဝါ၊ အကုသိုလ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ သိယာ၊ ဧ။ ကုသလာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးသည်မူလည်း။ သိယာ၊ ဧ။ ဣတိ ဝေမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သစိတ္တကပက္ခေ”တိ၊ ဟူသော။ ဝိသေသနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိသည်။ သိယာ၊ ဧ။ အစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊ တို့၏။ သစိတ္တကပက္ခေသု၊ တို့၌။ အကုသလနိယမေန၊ အကုသိုလ်ဟု မှတ်သဖြင့်။ လောကဝဇ္ဇတာ စ၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်သည်လည်း။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ တေသု စ၊ ထို အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်လည်း။ သုရာပါနဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ လောကဝဇ္ဇတာ စ၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အကုသလစိတ္တတာ စ၊ အကုသိုလ်စိတ်အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတရေသံ ပန၊ ဤ သုရာပါနမှတစ်ပါးသော တဆယ့်နှစ်ပါးသော အစိတ္တက တို့၏ ကား။ သစိတ္တကပက္ခေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ လောကဝဇ္ဇတာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အကုသလစိတ္တတာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဝါဒေါပိ၊ ဤသို့သော အယူသည်လည်း။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအယူ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုမျှ။ အနုပပနံ နာမ၊ မပြည့်စုံသော မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ပန၊ အပြစ်တင်ဖွယ် ရှိသေး၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသာရတ္ထဒီပနီ၌။ “သုရာတိ အဇာနိတော ။ပ။ န သိယာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဂဏ္ဍိပဓေသု၊ ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌။ အာဂတဝစနံ၊ လာသော စကားကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဗဟံ၊ များစွာ။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ပပဉ္စိတံ၊ ချဲ့အပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ သာရတော၊ အမြတ်အားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဋ္ဌကထာဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်သောကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ဝတ္ထုအဇာနနာယ” စေတ္ထံ၊ပ။ လောကဝဇ္ဇတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သုရာပါနအဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

အနက်ကား- ဧတ္ထ၊ ဤသုရာပါန၌။ ဝတ္ထုအဇာနနာယ၊ ဝတ္ထုကို မသိခြင်းဖြင့်။ အစိတ္တကတော၊ အစိတ္တကအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အကုသလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပါတဗ္ဗတာယ၊ သောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဝဇ္ဇတော၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ဤသို့ ပေး။)

တေဿ၊ ထို ဝတ္ထု အဇာနနာယ စေတ္ထံ-စသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိ၏။ (အတ္ထနှင့် စပ်။) (၁၁၀) “သစိတ္တကပက္ခေ အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယ” လောကဝဇ္ဇတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ယံ အတ္ထကထနံ၊ အကြင် သစိတ္တကပက္ခေ-ဟု ပါဌသေသထည့်၍ အနက်ကို ဆိုခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ သာရတ္ထဒီပနီ၌ ရှိ၏။ တဉ္စ၊ ထို အနက်ကိုဆိုခြင်းသည်လည်း။ န သန္နရံ၊ မကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ”တိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ လောကဝဇ္ဇာနံ၊ တို့နှင့်။ သာမညတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ဣဓေဝ ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာယ၊ ဤ ပထမပါရာဇိကအဋ္ဌကထာ၌ပင်လျှင်။ ဝတော၊ ဆိုပြီးလျက်။ သုရာပါနသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ သုရာပါနသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌။ “အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ အကုသလစိတ္တတာယ၊ အကုသိုလ်စိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသေတော၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤပါရာဇိက၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ပုန၊ ဖန်။ “သုရာပါနဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ ဝုတ္တော” တိ၊ ဆိုအပ်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝုတ္ထဿေဝ၊ ဆိုပြီးကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ ဝစနေ၊ အဖန်ဖန် ဆိုခြင်း၌။ ပယောဇနာ-



၁-ဝတ္ထုအဇာနနာယ (ဆဋ္ဌ)    ၂-...တော (ဆဋ္ဌ)  
 ၃-အဋ္ဌကထာဝစနံ (ဆဋ္ဌ)    ၄-ပွန်ဝစနေ (ဆဋ္ဌ)



ဘာဝါ စ၊ အကျိုးမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ တဒညေသေဝံ၊ ထိုမှ  
 တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အစိတ္တကလောကဝဇ္ဇေသုပိ၊ တို့၌လည်း။  
 ဝတ္ထုဗ္ဗတာပသင်္ဂတော စ၊ ဆိုအပ်သော အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်  
 လည်းကောင်းတည်း။ ဧကတ္ထ၊ တခုသော အရာ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ နယော၊  
 ကို။ တဒညေသုပိ၊ ထိုမှတပါးသော အရာတို့၌လည်း။ ဧကလက္ခဏတာယ၊  
 လက္ခဏာတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တော ဧဝံ၊ ဆိုသင့်သည်သာလျှင်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြခြင်းငှါ။ “သုရာပါနသိက္ခာပဒေယေဝံ၊  
 ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။” ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊  
 မတတ်ကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အစိတ္တကလောကဝဇ္ဇာနံ၊ တို့တွင်။ သဗ္ဗ-  
 ပဌမေ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သော။ ဥယျုတ္တသိက္ခာပဒေယေဝံ၊  
 ၌သာလျှင်။ ဝတ္ထုဗ္ဗတော၊ ဆိုသင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သုရာပါန-  
 သိက္ခာပဒေယေဝံ ဝါ၊ ၌ပင်လျှင်မူလည်း။ ဝတု၊ ချ်။ “ဧသေဝ နယော  
 သေသေသု အစိတ္တကလောကဝဇ္ဇေသုပိ”တိ၊ ဟူ၍။ အတိဒိသိတဗ္ဗတော စ၊  
 ညွှန်းအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

အပိစ၊ တနည်းကား။ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုသာ  
 လျှင်။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော ဆရာသည်။ “သစိတ္တကပက္ခေ အကုသလေ-  
 နေဝ ပါတဗ္ဗတာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တက္ကမေနေဝ၊ ဆိုသော  
 အစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပုန ဝစနဿ၊ တဖန်  
 ဆိုခြင်း၏။ သန္ဓေဟာဒိဝိဝမတ္တတ္တာ၊ ယုံမှားအစရှိသည်ကို ဖောက်ပြန်ခြင်း  
 အကျိုးရှိသောကြောင့်တည်း။ သိက္ခာပဒဝိသယေ စ၊ သိက္ခာပုဒ် အရာ၌  
 လည်း။ ဝိသေသိတဗ္ဗံ၊ အထူးပြုသင့်သည်ကို။ ဝိသေသေတွာဝံ၊ အထူးပြု၍  
 သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရထာ၊ အထူးပြုသင့်သော  
 အရာကို အထူးမပြုပဲ ဆိုသည်ရှိသော်။ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒဿ၊ အာပတ္တိ၊  
 အနာပတ္တိ အပြားကို။ ဒုဝိညေယျတ္တာ၊ သိခဲသောကြောင့်တည်း။ တထာဟိ၊  
 ကြောင့်သာလျှင်။ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌။  
 “ဝိနာပိ စိတ္တေန၊ပ။ အကုသလစိတ္တာနိ စာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိရဂ္ဂသမဇ္ဇာဒိနံ၊ ဝိရဂ္ဂ-  
 သမဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်စသည်တို့၏။ သစိတ္တကပက္ခေ ဧဝံ၊ ၌သာလျှင်။ လောကဝဇ္ဇတာ  
 စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အကုသလစိတ္တတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိသေသေ-  
 တွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သုရာပါနဿ၊ ၏။ သစိတ္တက-  
 ပက္ခေ ဧဝံ၊ ၌သာလျှင်။ လောကဝဇ္ဇတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အကုသလ-  
 စိတ္တတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိသေသေတွာ၊ ချ်။ န ဝုတ္တော၊ အပ်။ တဿ  
 ပန၊ ထိုသုရာပါန၏ကား။ ပက္ခဒယဿာပိ၊ ပက္ခဒိယ အပေါင်းနှင့်လည်း။

လာဓာရဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ “အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သစိတ္တကပက္ခေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ န ပန ဝုတ္တံ၊ အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သုရာပါနံ၊ သည်။ သစိတ္တကာစိတ္တကပက္ခဒယေပိ၊ သစိတ္တက၊ အစိတ္တကဟူသော ပက္ခန္ဓစုံအပေါင်း၌လည်း။ လောကဝဇ္ဇံ၊ မည်၏။ အကုသလစိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတုမေဝ၊ ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ “အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယ လောကဝဇ္ဇတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဧတေနော၊ ဤ အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယ လောကဝဇ္ဇတာ-ဟူသောအဋ္ဌကထာဖြင့်ပင်လျှင်။ (ပဋိသိဒ္ဓိ ဟောတိ-၌စပ်လေ။) သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ “သစိတ္တကပက္ခေ၊ ၌။ အကုသလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပါတဗ္ဗတာယ၊ သောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဝဇ္ဇတာ၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်မည်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ ဣမသေဝ အဓိပ္ပာယ်ဿ၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုသာလျှင်။ တေ၊ ဤ အကုသလေနေဝ-စသောဝါကျသည်။ ပဋိပါဒကံ၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ “ဣမိနာ ဧဝ ဟိ အဓိပ္ပာယေန၊ ပ။ စိတ္တာနိ စာ”တိ၊ ဟူ၍။ (ဣတိတလုံး ကျေသည်။) ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ ပဋိသိဒ္ဓိ၊ တားမြစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သာရတ္ထဒီပနိပါဌ်အနက်ကား-ဣမိနာ ဧဝ အဓိပ္ပာယေန၊ ဤ အလိုဖြင့်သာလျှင်။ အညေသုပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောကဝဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော။ အစိတ္တကသိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ အကုသလစိတ္တတာ ဧဝ၊ အကုသိုလ်စိတ်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တိစိတ္တတာ၊ သုံးပါးသောစိတ်၏ အဖြစ်ကို။ န ဝုတ္တာ၊ အပ်။ ဧတေနော၊ ကြောင့်သာလျှင် (၁၁၁) သိက္ခုနိဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ‘ဂိရဂ္ဂသမာပဇ္ဇံ၊ ပ။ စိတ္တာနိ စာ’ တိ၊ စိတ္တာနိ စ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဋ္ဌကထာပါဌ်အနက်ကား-ဂိရဂ္ဂသမာပဇ္ဇံ၊ ဂိရဂ္ဂသမာပဇ္ဇသိက္ခာ ပုဒ်လည်းကောင်း။ စိတ္တာဂါရသိက္ခာပဒံ၊ လည်းကောင်း။ သဃံ၊ ကောင်း။ ဣတ္တာလင်္ကာရော၊ ကောင်း။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကော၊ ကောင်း။ ဝါသိတကပိညာကော၊ ကောင်း။ သိက္ခုနိအာဒိဟိ၊ သိက္ခုနိအစရှိသည်တို့ကို။ ဥမ္မဒ္ဓနပရိမဒ္ဓနာနိ၊ နင်းနယ်စေသော သိက္ခပုဒ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ ဒသသိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ အစိတ္တကာနိ၊ တို့တည်း။ အကုသလစိတ္တာနိ၊ တို့တည်း။ အယံ ပန၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထေ၊ ဤ အစိတ္တက အကုသလစိတ္တဟူရာ၌။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အစိတ္တကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ စိတ္တေ၊ သည်။ သတိ

ပန၊ ရှိသော်ကား။ အကုသလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်  
 အပ်သောကြောင့်။ လောကဝဇ္ဇာနိ စေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အကုသလ-  
 စိတ္တာနိ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့ ပေးလေ။)  
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသိဒ္ဓိံ၊ တားမြစ်အပ်သနည်း။ (ထည့်။) တဗ္ဗိယရိတ-  
 သေဝ၊ ထို ဆရာဆိုသော အနက်မှ ပြန်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊  
 ငါဆိုအပ်သော အနက်၏။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော  
 နည်းဖြင့်။ သာဓနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သု  
 ရာပါနဿ၊ ၏။ အစိတ္တကပက္ခပိ၊ ခွဲလည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကုသလ  
 မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ဤအထူးကို။ ဒသေတုမေ  
 ဝ၊ ငှာလျှင်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ ဝတ္ထုအဇာနနတာယ စေတ္ထ-စသော စ  
 ကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ ဟိ၊ ဤ  
 ဆိုတွ်သည်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ “ဝတ္ထု  
 အဇာနနတာယ စေတ္ထာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ စကာရော၊ စအက္ခရာသည်။  
 ဝိသေသတ္ထဇောတကော၊ ဝိသေသအနက်ကို ထွန်းတတ်၏။ “အပိစာ”တိ ဣ  
 မိနာ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 အညေသု၊ ကုန်သော။ အစိတ္တကလောကဝဇ္ဇေသု၊ တို့၌။ “ဝိနာပိ စိတ္တေန  
 ။လ။ စိတ္တာနိ စာ”တိ၊ ဟူ၍။ လောကဝဇ္ဇတာယ စ၊ ၏လည်းကောင်း။  
 အကုသလစိတ္တတာယ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ယဒိဒံ လက္ခဏံ၊ အကြင် လက္ခ  
 ဏာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုလက္ခဏာသည်။ ဧတ္ထ သုရာပါနသိက္ခာပဒေ၊ ဤ  
 သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်သို့။ နာဂစ္ဆတိ၊ မလာ။ ဣ ဓ ပန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား။  
 ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟော  
 တိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအထူးသည်။ ကတရော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤ  
 သို့မေးဌာအံ။ ဝတ္ထုအဇာနနတာယ ဧဝ၊ ဝတ္ထုကို မသိသောအဖြစ်ဖြင့်သာ  
 လျှင်။ ဝတ္ထုဇာနနစိတ္တေန၊ ဝတ္ထုကို သိသောစိတ်နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍  
 လည်း။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတာယ ဧဝ၊ ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။  
 အစိတ္တကတာ၊ အစိတ္တကအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ သုရာပါန  
 ၌။ အစိတ္တကတာယ၊ အစိတ္တကအဖြစ်၌။ ဝိသေသော၊ သစိတ္တကပက္ခမှ ထူး  
 သော အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကိန္တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝတ္ထုအဇာနန  
 သင်္ခါတအစိတ္တကပက္ခပိ။ ဝတ္ထုကို မသိခြင်းဟုဆိုအပ်သော အစိတ္တကပက္ခ၌  
 လည်း။ အကုသလစိတ္တနေဝ။ ဖြင့်သာလျှင်။ သုရာမေရယဿ၊ သေအရက်  
 ကို။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗတာယ၊ မျှအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမဿ သိက္ခာ

ပဒဿ၊ ဤသုရာပါန သိက္ခာပုဒ်၏။ သဝိတ္တက ပက္ခေပိ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ အဝိတ္တကပက္ခေပိ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ လောကဝဇ္ဇတာ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အကုသလဝိတ္တတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုရာပါန၌။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဟိ၊ စွ၊ ဣ၊ ဤသုရာပါန၌။ “ဝိတ္တေ ပန သတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝိသေသေတွာ၊ အထူး မပြုမူ၍။ “အကုသလေနေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယပက္ခေပိ၊ နှစ်ပါးသော ပက္ခေလည်း။ လောကဝဇ္ဇတာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အကုသလ ဝိတ္တတာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ပရမတ္ထဇောတိကာယ၊ ပရမတ္ထဇောတိကာ အမည်ရှိသော။ ခုဒ္ဒကဋ္ဌကထာယ။ ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌။ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယ၊ သိက္ခာပဒ သမာဒိယာမိကို ဖွင့်ရာ၌။ “သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနသည်။ ကာယတော စ၊ ကိုယ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ စိတ္တတော စ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိသမုဋ္ဌာနံ၊ နှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ၊ ဧတ္ထ၊ ဤခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌။ သုရာတိ ဇာနနဝိတ္တာဘာဝေနော၊ သေဟု သိသောစိတ်မရှိခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ စိတ္တဝိရဟိတောပိ၊ စိတ်အင်္ဂါမှ ကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ကေဝလော၊ သက်သက်သော။ ကာယော၊ ကို။ ကေသမုဋ္ဌာနံ၊ တခုသော သမုဋ္ဌာန်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မိဉ္စ ကေသမုဋ္ဌာနက္ခဏေပိ၊ ထို တခုသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ခဏ၌လည်း။ ယာယ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ပိတိ၊ သောက်၏။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ကေန္တအကုသလာ ဝေ၊ စင်စစ်အကုသိုလ်သာတည်း။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တတ္ထေဝ အဋ္ဌကထာယံ၊ ထိုခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌ ပင်လျှင်။ ပဌမာ စေတ္ထံ ။ပ။ ဝဇ္ဇတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဉ္စမ္မိ၊ ငါးပါးလုံးတို့နှင့်လည်း။ သာမညတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ အကုသလဝိတ္တတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လောကဝဇ္ဇတာသင်္ခါတာ ပကတိဝဇ္ဇတာ စ၊ လောကဝဇ္ဇအဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ပကတိဝဇ္ဇအဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။

အနက်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတစသည်တို့၏။ ကေန္တအကုသလဝိတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ စင်စစ် အကုသိုလ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသောကြောင့်။ ပကတိဝဇ္ဇတော၊



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိကမက္ခန္ဓိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၂၅၁

လောကဝဇ္ဇ အားဖြင့်။ ဝေရမဏိယော၊ ဝေရမဏိ မည်ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်ငါးပါးတို့သည်။ ပညတ္တိဝဇ္ဇတော၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအားဖြင့်။ ဝေရမဏိယော၊ မည်ကုန်၏။ (ဤသို့ပေး။)

မဆို့။ တတာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်။) (၁၁၂) “သုရာ မေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနဿ ပန၊ ဇာနိကား။ သုရာဒိနံ၊ သေအစရှိသည် တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါး ပါးသော။ မဒနိယံ၊ ရစ်မှူးစေတတ်သော အရည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါတုကာမတာစိတ္တဉ္စ၊ သောက်လိုသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော စိတ်သည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဇ္ဇံ၊ ထိုသောက် ခြင်းနှင့်လျော်သော။ ဝါယာမဉ္စ၊ လုံ့လသို့လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ပီတေ၊ သောက်သည် ရှိသော်။ ပဝိသတိ စ၊ ဝမ်းသို့လည်း ဝင်၏။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ၊ ဤအင်္ဂါလေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုရာတိ ဇာနိနဂေန၊ သေဟု သိသောအင်္ဂါ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ပဉ္စာတိ၊ ငါးပါးဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆို့။ ဟိ၊ စူ။ သုရာ တိ ဇာနိနံ၊ သေဟု သိခြင်းသည်လည်း။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါသည်။ ယဒိ သိ ယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အဝဿမေဝ၊ မချွတ်လျှင်။ တံ၊ ထိုသိခြင်း ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ န စ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလည်း မဆို့ ခဲ့။ ဧတ္ထ ယထာ၊ ဤ ခုဒ္ဒကပါဌ၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အညေသုပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တပိဋကာဒိ အဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန်ပိဋကတ် အဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့တွင်။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော အဋ္ဌကထာ၌။ ဇာနိနဂံ၊ သိခြင်း အင်္ဂါကို။ န ဝုတ္တံ၊ မဆို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယ လောကဝဇ္ဇတာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ အဋ္ဌကထာပါဌဿ၊ ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်၏။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ “အကုသလေနေဝ၊ ဖြင့် သာလျှင်။ ပါတဗ္ဗတာယ၊ သောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောက ဝဇ္ဇတာ၊ လောကဝဇ္ဇ အဖြစ်မည်၏။” ဣတိ ဧဝမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။

အပိစ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ဂဏ္ဍိပဒေသု၊ ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်။) “ဧကံ သတ္တံ၊ သတ္တဝါတခုကို။ မာရေဿာမိ”တိ၊ သတ်အံ့ဟူ၍။ တသ္မိံ— ယေဝ ပဒေသေ၊ ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင်။ နိပန္နံ၊ အိပ်သော။ အညံ၊ တပါး သော သတ္တဝါကို။ မာရေန္တဿ၊ သတ်သော သူအား။ ပါဏသာမညဿ၊

သတ္တဝါချင်းတူသော အဖြစ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတကံသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ “ဧကံ မဇ္ဇံ၊ တရသော သေကံ။ ပိဝိဿာမိ”တိ၊ သောက် အံ့ဟူ၍။ အညံ မဇ္ဇံ၊ တပါးသော သေကံ။ ဝိဝန္တဿ၊ သောက်သော သူ အား။ မဇ္ဇသမညဿ၊ သေချင်းတူသော အဖြစ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အကုသလမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဋ္ဌ သညာယ၊ ပန၊ ထင်းချောင်းဟူသော အမှတ်ဖြင့်ကား။ သပ္ပံ၊ မြေကို။ ဃာ တေန္တဿ။ သတ်သော သူအား။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ နာဠိကေရုပါနသညာယ၊ အုန်း ရေဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ မဇ္ဇံ၊ သေကံ၊ ဝိဝန္တဿ။ သောက်သော သူအား။ အကုသလံ၊ သည် ။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဤတိုင်အောင် ဂဏ္ဍိပုဒ်ပါ၌ တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါဏာတိပါတေန၊ နှင့်။ သိဒ္ဓိံ၊ က။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ သမာနတ္ထေန၊ တူသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပမေတွာ၊ နှိုင်းယှဉ်၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ အတိ ဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန် သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလာနဉ္စ၊ ပါဏာတိပါတ-စသော အကုသိုလ်တို့၏လည်းကောင်း။ အညမညံ၊ တပါး သည် တပါးနှင့်။ သမာနတာယ၊ တူသောအဖြစ်ဖြင့်။ နိယမာဘာဝါ၊ အမြဲမရှိသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ပရိယာ ယေနပိ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်လည်း။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ တံ ပန၊ ထိုအဒိန္နဒါနံ သည်ကား။ အာဏတ္တိ- ယာပိ၊ စေခြင်းဖြင့်လည်း။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ မေထုနာဒိသု၊ မေထုန်အစရှိသည် တို့၌။ န သိဇ္ဈန္တိ၊ မပြီးကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပယောဂင်္ဂါဒိဟိပိ၊ ပယောဂအင်္ဂါအစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ ဘိန္နာနံ၊ ပြားကုန်သောပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့၏။ သံသဠံ၊ ကို။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ သမိကရဏံ၊ အတူပြုခြင်းသည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သလျှင်ကတည်း။ “ပါ ဏာတိပါတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဒိန္နာဒါန မေထုနာဒိနိပိ၊ အဒိန္နဒါနံ၊ မေ ထုန်အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ပရိယာယကထာဒိဟိ၊ ပရိယာယ်ဆိုခြင်းစသည် တို့ဖြင့်။ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေနစိ ဝုတ္တံ၊ တစုံတယောက် က ဆိုသည်ရှိသော်။ တံ၊ အယုကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့

ဆိုသော အပြားဖြင့်။ န ဂယုတိ၊ မယူသနည်း။ တထာ ဝစနာဘာဝါ၊  
 ထိုသို့ ဆိုသော အပြားဖြင့် ကျမ်းဂန်၌ မဆိုသောကြောင့်။ န ဂယုတိ၊ မ  
 ယူသတည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော်။ ဣဓာပိ၊ ဤသုရာပါန၌  
 လည်း။ “တထာ၊ ထို့အတူ။ သုရာပါနံ၊ သည်။ ပါဏာတိပါတသဒိသ”  
 န္တိ၊ ပါဏာတိပါတနှင့် တူ၏ဟူ၍၊ ဝစနာဘာဝါ၊ ကျမ်းဂန်စကား မရှိသော  
 ကြောင့်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဂဏ္ဍိပုဒ် စကားကိုလည်း။ န ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ မယူ  
 အပ်သလျှင်ကတည်း။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာဝစနေနေဝ၊ အဋ္ဌ  
 ကထာစကားဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ သုရာ  
 ပါန အစိတ္တကပက္ခ၌ အကုသိုလ်ဖြစ်၏ဟူသော အနက်ကို။ ပဋိဗာဟေန္တေန၊  
 တားဖြစ်လိုသော။ ဝိနယညုနာ၊ ဝိနည်းတတ်ဆရာသည်။ သုတ္တသုတ္တာနုလော  
 မာဒိဟိ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့နှင့်။ တဿ၊ ထို အကုသိုလ်ဖြစ်၏ဟူ  
 သော အနက်၏။ ဝိရောဓံ၊ ဆန့်ကျင်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာဝ၊ ပြ၍  
 သာလျှင်။ ပဋိဗာဟေတဗ္ဗံ ကိ၊ တားဖြစ်အပ်သည် မဟုတ်လော။ ပယော-  
 ဂဂီဒိတိ၊ ပယောပ, အင်္ဂါအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အစ္စန္တဝိဘိန္တေန၊ စင်စစ်ပြား  
 သော။ သိက္ခာပဒန္တရေန၊ သိက္ခာပုဒ်တပါးနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သမိကရဏ  
 မတ္တေန၊ အတူပြုကာမျှဖြင့်။ န ပဋိဗာဟေတဗ္ဗံ၊ မတားမြစ်သင့်။ ဟိ၊ စွ။  
 “သုရာတိ၊ သေဟူ၍။ အဇာနိတွာ၊ မသိပဲ။ ပိဝန္တဿာပိ၊ သောက်သောသူ  
 အားလည်း။ အကုသလမေဝ”တိ၊ အကုသိုလ်သာလျှင်တည်းဟူသော။ ဧတ္ထ၊  
 ဤအယူ၌။ သုတ္တာဒိ ဝိရောဓော၊ သုတ်အစရှိသည်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န  
 အတ္ထံ၊ မရှိ။ ဝိနယပိဋကေ၊ ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တေဿ အတ္ထဿ၊  
 နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈံ၊ ဆန့်ကျင်သော။ သုတ္တာဒိကံ၊ ပါဠိအစရှိသည်သည်။ န ဒိဿတိ၊  
 မထင်။ သုတ္တပိဋကာဒိသုပိ၊ သုတ္တပိဋကတ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ န ဒိဿတိ၊  
 မထင်။

ဧတ္ထ၊ ဤသုတ္တန်နှင့် မဆန့်ကျင်ဟူရာ၌။ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ဓမ္မပဒ၌ ဟောခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ  
 နိ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝိတိက္ကမဝတ္ထံ၊ လွန်ကျူးသော ဝတ္ထုကို။  
 ဇာနန္တဿေဝ၊ သိသော သူအားသာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ၊  
 ဤသို့။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဂေတိ၊ အချို့ဆရာတို့က။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ  
 ဝစနံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ (၁၁၃)။ သုတ္တာဓိပ္ပာယ်နာတိညာ  
 တမေဝ၊ ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မသိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပကာ



သေတိ၊ ပြု၏။ ဟိ၊ စ။ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ”တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ  
 ရှေး၌။ ဝိတိက္ကမဝတ္ထံ၊ လွန်ကျူး အပ်သော ဝတ္ထုကို။ ဇာနန္တဿေဝ၊ သိ  
 သော သူအားသာလျှင်။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဖြစ်ကုန်  
 ၏ဟူ၍။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ န၊ ဒီပေတိ၊ မပြ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်  
 သော်ကား။ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည်။  
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပ၊ ဒပစ္စယဌေန။ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း  
 ဟူသော သဘောဖြင့်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘူတံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဟဇာ  
 တံ၊ တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဿယေဝ၊ မှီ၍သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊  
 ကုန်၏။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထံ၊ ဤသုရာပါန၌။ “သုရာတိ၊  
 သေဟူ၍။ အဇာနိတော၊ မသိပဲ။ ပိဝန္တဿ၊ သောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။  
 အကုသလမေဝ” တိ၊ အကုသိုလ်သာတည်းဟူ။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။  
 သဟဇာတစိတ္တံ၊ သဟဇာတ်ဖြစ်သော စိတ်ကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။  
 လောဘာဒိအကုသလစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ လောဘအစရှိသော အကုသိုလ်စေတ  
 သိက် တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ။ (အာပဇ္ဇတိ၌၊ စပ်။) ယေန၊  
 အကြင် အနက်ကြောင့်။ တံ နိသေဓာယ၊ ထိုအကုသိုလ်သာတည်းဟူသော  
 အယူကို မြစ်ခြင်းငှါ။ ဣမံ သုတ္တံ၊ ဤ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ စသောပါဠိကို။ အာ  
 ဟရဏီယံ။ ဆောင်သင့်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်  
 သည်။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧတ္ထံ၊ ဤအယူ၌။ အဘိဓမ္မဝိရောဓောပိ၊  
 အဘိဓမ္မာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပုဗ္ဗေ  
 ရှေး၌။ နာမဇာတိအာဒိဝသေန၊ အမည် အမျိုး အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။  
 အဇာနန္တဿေဝ၊ မသိသော သူအားပင်လျှင်။ ပဉ္စဝိညာဏဝိတိယံ၊ ပဉ္စဝိညာ  
 ဏဝိတိ၌။ ကုသလာကုသလဇဝနပုတ္တိဝစနတော၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဇော  
 ဖြစ်သည်ကို ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။

အပိစ၊ တနည်းကား။ ဗာလပုတုဇ္ဇနာနံ၊ ပုတုဇဉ်မှိုက်တို့အား။ ဆသု  
 ဒ္ဒါရေသု၊ ဒ္ဒါရခြောက်ပါးတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊  
 ဇောတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အကုသလောနဝ၊ တို့  
 သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလာနိ ပန၊ တို့သည်ကား။ တေသံ၊  
 ထိုပုတုဇဉ်မှိုက်တို့အား။ ကလျာဏမိတ္တာဒိ ဥပနိဿယဗလေန၊ ကလျာဏမိတ္တ  
 အစရှိသော ဥပနိဿယအစွမ်းဖြင့်။ အပ္ပကာနေဝ၊ အနည်းငယ်တို့သာလျှင်။  
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တုဏှိဘူတာနမ္ပိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်သော  
 သူတို့အားလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗုဒ္ဓိယိတော၊ အိပ်၍။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။



ပဿန္တာနမ္ပိ၊ မြင်မက်သော သူတို့အားလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓစ္စာဒိအကုသလဇဝနဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စအစရှိသော အကုသိုလ်ဇော၏။ ယေဘုယျပုဂ္ဂတ္တိတော စ၊ များသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ကုသလာကုသလ ဝိရဟိတဿ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်မှ ကင်းသော။ ဇဝနဿ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုပုထုဇဉ်တို့အား။ အသမ္ဘဝါ စံ၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ၊ စူ။ အကုသလာ၊ တို့သည်။ ဝိသယာနုရူပံ၊ အာရုံအားလျော်စွာလည်းကောင်း။ ဝါသနာနုရူပဉ္စ၊ ဝါသနာအား လျော်စွာ လည်းကောင်း။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြင်အကြင် အကြောင်းဖြင့်။ သမုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ပုဗ္ဗ၊ ရှေး၌။ ဇာနနာဇာနနနိဗ္ဗဒ္ဓေန၊ သိခြင်း၊ မသိခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မှုစနည်း။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဇာနနာဒိအင်္ဂသမ္ပန္နာ၊ သိခြင်းအစရှိသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော။ ယေ ပါဏာတိပါတာဒယော၊ အကြင် ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဇာနနာဒိံ၊ သိခြင်းအစရှိသည်ကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း၊ သိဇ္ဈမာနာ။ ပြီးကုန်သော။ ယေ သုရာပါနမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော စ၊ အကြင် သုရာပါန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ၊ ထိုထို ကမ္မပထတို့ကို။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း။ ဥ၊ တွာ၊ သိ၍။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တေသဉ္စ၊ ထိုကမ္မပထတို့ကိုလည်း။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌဝသေန၊ အကြင်အကြင် ပြတော်မူသော အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ကော နာမ အဘိဓမ္မဝိရောဓော၊ အဘယ်မှာ အဘိဓမ္မနှင့် ဆန့်ကျင်အံ့နည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတ္တာဒိ ဝိရောဓာဘာဝတော၊ သုတ်အစရှိသည်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုသောကြောင့်လည်းကောင်း။ ယထာဝုတ္တဝသေနော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုရာပါန၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝုတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သမဏေရော ဇာနိတွာ ပိဝန္တော သီလဘေဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ န အဇာနိတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တိနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အယံ ဒေါသော။ ဤအပြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာဒိနံ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိက အစရှိသည်တို့၏။ သီလဘေဒေါ ဝိယ၊ သီလပျက်ခြင်းကဲ့သို့။ သီလ

ဘေဒဿ၊ သာမဏေတို့၊ သီလပျက်ခြင်း၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အာဏာ  
ယတ္တတ္တာ၊ အာဏာတော်နှင့် စပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ တာသံ၊  
ထို ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိက အစရှိသည်တို့အား။ အကုသလပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ အကုသိုလ်  
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ သီလဘေဒေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ သံဃာယတ္တသမနုဘာသနာနန္တရေယေဝ၊ သံဃာနှင့်  
စပ်သော ဥတ်ကမ္မဝါစာ၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဝိဟိတတ္တာ၊ စီရင်အပ်  
သောကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣဓာပိ၊ ဤသုရာပါန၌လည်း။ ဇာနိတော၊  
၍။ ပိဝနေ ဝေ၊ သောက်ရာ၌သာလျှင်။ ဝိဟိတော၊ သီလပျက်ခြင်းကို စီရင်  
အပ်၏။ အဇာနိတော၊ မသိပဲ။ ပိဝနေ၊ သောက်ရာ၌။ န ဝိဟိတော၊ မစီ  
ရင်အပ်။ ဟိ၊ စူ။ သိက္ခာပဒဝိသယော၊ သိက္ခာပုဒ်အရာသည်။ အညော၊  
တပါးတည်း။ အကုသလဝိသယော၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ တေနဝ၊  
ကြောင့်သာလျှင်။ သာမဏရာနံ၊ တို့အား။ ပုရိမေသု၊ ရွေးဖြစ်ကုန်သော။  
ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့တွင်။ ဧကသ္မိ၊ တခုသည်။ ဘိန္ဒေ၊  
ပျက်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊  
တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ အကုသလံ ပန၊ သည်ကား။ ယံ၊ အကြင်  
သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္ဒေ၊ ပျက်၏။ တေန ဧကေနဝ၊ ထိုပျက်သော သိက္ခာ  
ပုဒ် တခုကြောင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေဟိ၊ တပါးသော သိက္ခာ  
ပုဒ်တို့ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (၁၁၄) အဇာ  
နိတော၊ မသိ၍။ ပိဝန္တဿ၊ သောက်သော။ သာမဏေရဿ၊ အား။ သီလ  
ဘေဒါ ဘာဝေပိ၊ သီလပျက်ခြင်း မရှိသော်လည်း။ ကမ္မပထပ္ပတ္တိ၊ ကမ္မ-  
ပထသို့ ရောက်သော။ အကုသလမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေ  
တဗ္ဗံ၊ ၏။

☞

သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ (ဒဿိတံ+၌ စပ်။) “သာမဏေရဿ သုရာတိ အဇာ  
နိတော ပိဝန္တဿ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ အကုသလံ ပန ဟောတိ” တိ၊ ဟူ၍။  
ဧကဟိစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုသောစကားကို။ “တံ  
တေသံ မတိမတ္တ”န္တိ၊ ဟု။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်၍။ “ဘိက္ခုနောပ။ န အဇာ  
နိတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အကုသလံ ပန ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ကို ပယ်ရာ၌။ ယံ ကာရဏံ၊ အကြင်  
အကြောင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ပြန့်ပွား၏။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ အကာရဏံ၊

သင့်သော အကြောင်းမဟုတ်။ ဟိ၊ စူ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ သာမဏေရာနံ၊  
 တို့အား။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ ပိဝနေ ဧဝ။ သောက်ခြင်း၌သာလျှင်။ သီလ-  
 ဘေဒေါ၊ သီလပျက်၏။ အဇာနိတွာ၊ မသိ၍။ ပိဝနေ၊ ဌ။ န ဘေဒေါ၊ မပျက်။  
 ဣတိ၊ ဤသို့။ သီလဘေဒကထနဋ္ဌာနေ၊ သီလပျက်သည်ကိုဆိုရာ၌။ “အကုသလံ  
 ပန ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝစနံ၊ မဆိုခြင်းသည်။ အဇာနိပက္ခေ၊ မသိသော  
 အဖို့၌။ အကုသလာဘာဝဿ၊ အကုသိုလ်မဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်း  
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအကုသိုလ်မဖြစ်ရာ၌။  
 ပသင်္ဂါတာဝါ စ၊ လျဉ်းပါးခြင်းမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထဗ္ဗဋ္ဌာနေ  
 ဧဝ၊ မှတ်အပ်သော သုရာပါနသံဝဏ္ဏနာ အရာ၌ပင်လျှင်။ “အကုသလေနေဝ  
 ပါတဗ္ဗတာယ လောကဝဇ္ဇတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထတ္ထာ စ၊ ဆိုပြီးသောကြောင့်  
 လည်းကောင်းတည်း။ “အကုသလံ ပန ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်  
 သော။ တေ အာစရိယာ၊ ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ သာမဏေရာနံ၊ တို့၏။  
 သီလဘေဒပ္ပကာသကံ၊ သီလပျက်သည်ကိုပြသော။ ဣမံ ခန္ဓကဋ္ဌကထာပါဌ-  
 မေဝ၊ ဤခန္ဓကအဋ္ဌကထာပါဌကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယေန၊ အကြင်  
 အခြင်းအရာဖြင့်။ “တ္ထေကမေဝ အဋ္ဌကထာယံ ဝတ္ထ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊  
 သာရတ္ထဒီပနီ၌ ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။  
 (ထည့်။) န အဝေါစုံ၊ မဆိုပေကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သုရာ  
 ပါနဋ္ဌကထာဂတံ၊ သုရာပါနအဋ္ဌကထာ၌ လာသော။ သုတ္တပိဋကဋ္ဌကထာ-  
 ဂတဉ္စ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ် အဋ္ဌကထာ၌ လာသည်လည်းဖြစ်သော။ အနေကဝိဓံ၊  
 များသော အပြားရှိသော။ ဝစနံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊  
 မဟာဝိဟာရဝါသီအရှင်တို့၏။ ပရမ္မရောပဒေသဉ္စ၊ အဆက်ဆက်သော ဥပဒေ  
 သကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ စူ။ “ဇာနိတွာ၊  
 ၍။ ပိဝန္တဿေဝ၊ သောက်သော သူအားသာလျှင်။ အကုသလံ၊ တည်း။”  
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒိဓံ ဂဟဏံ၊ အကြင်အယူသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ ဂဟဏံ၊  
 သည်။ ဘိန္ဒုလဒ္ဓိကာနံ၊ အယူပျက်ကုန်သော။ အဘယဂိုရိကာဒီနံ၊ အဘဂိုရိ  
 အစရှိသော ဂိုဏ်းသားတို့၏။ မတံ၊ အယူတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဟိစိ၊  
 ကေစိဆရာတို့သည်။ “သာမဏေရာယ သုရာတိ အဇာနိတွာ ပိဝန္တဿ ပါရာဇိကံ  
 နတ္ထိ၊ အကုသလံ ပန ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ တံ  
 ဝစနံ၊ သည်။ သုဝတ္ထံ၊ ကောင်းစွာဆိုသောစကားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ သာရတ္ထဒီပနီယံ၊ ၌။ (ပဋိကိပိတွာ ဝတွာ ဒဿိတံ၊ တို့၌  
 စပ်လေ။) “အဇာနိတွာ၊ မသိမူ၍။ ပိဝန္တဿာပိ၊ သောက်သော်လည်း။

သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်၏။ မုခံ၊ ခံတွင်းသို့။ သုရာ၊ သေသည်။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကမ္မပထပုတ္တအကုသလစိတ္တေနော၊ ကမ္မပထမြောက်သော အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပါတဗ္ဗတော၊ သောက်အပ်သောကြောင့်တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေဟိစိ၊ ကေစိဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ကောင်းစွာ ဆိုပေသော စကားကို။ “န သုန္ဓရ”န္တိ၊ မကောင်းဟု။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်၍။ “ဗောဓိသတ္တေ၊ ဘုရားလောင်းသည်။ ကုစ္ဆိဂတေ၊ ဝမ်း၌တည်သည်ရှိသော်။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏။ သီလံ ဝိယ၊ သီလကဲ့သို့။ အရိယသာဝကနံ၊ အရိယသာဝကတို့၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသီလသည်လည်း။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ၊ ဓမ္မတာဖြင့် ပြီး၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ၍။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓတံယေဝ၊ ဓမ္မတာအားဖြင့် ပြီးသော အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သမတ္ထေတု၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ “ဘဝန္တရေပိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဣဒံ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ ဤကဋ္ဌဒန္တသုတ် အဋ္ဌကထာစကားကို။ ယံ ဒဿိတံ၊ အကြင်ပြခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုပြခြင်းသည်လည်း။ န ယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာတည်း။

အဋ္ဌကထာပါဌ်အနက်ကား။ ဘဝန္တရေပိ၊ ဘဝတပါး၌လည်း။ အရိယသာဝကော၊ အရိယသာဝကသည်။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ န ဟနတိ၊ သတ်။ သုရံ၊ သေကို။ န ပိဝတိ၊ မသောက်။ သုရဉ္စ၊ သေကိုလည်းကောင်း။ ခိရဉ္စ၊ နို့ရည်ကိုလည်းကောင်း။ မိဿေတွာ၊ ရော၍။ မုခေ၊ ခံတွင်းသို့။ သစေ ပန ပက္ခိပန္တိ၊ အကယ်၍ ထည့်သွင်းကုန်ငြားအံ့။ ခိရမေဝ၊ နို့ရည်သည်သာလျှင်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ သုရာ၊ သေသည်။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ကောဉ္စသကုဏာနံ၊ ကြိုးကြာငှက်တို့အား။ ခိရမိဿကေ၊ နို့ရည်နှင့် ရောသော။ ဥဒကေ၊ ရေကို။ ပါယိယမာနေ၊ တိုက်အပ်သည်ရှိသော။ ဝါ၊ သောက်စေအပ်သည် ရှိသော်။ ခိရမေဝ၊ နို့ရည်သည် သာလျှင်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ဥဒကံ၊ သည်။ န ပဝိသတိ ယထာ၊ မဝင်သကဲ့သို့တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ကြိုးကြာတို့အား နို့ရေသာဝင်၍ ရေမဝင်ခြင်းသည်။ ယောနိသိဒ္ဓံ၊ အမျိုးအားဖြင့် ပြီးသည်တကား။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ ဆိုငြားအံ့။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအရိယာတို့အား နို့ရည်သာ ဝင်၍ သေမဝင်ခြင်းသည်လည်း။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓံ၊ ဓမ္မတာဖြင့် ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤသို့ ပေးလေ။)

ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ ဗောဓိသတ္တမာတု သီလံ ဝိယ အရိယ-  
 သာဝကနံ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ / (၁၁၅) ဧတ္ထ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌။





ဗောဓိသတ္တဿ စ၊ ဘုရားလောင်း၏ လည်းကောင်း။ အတ္တနော စ၊ မယ်  
တော်ဖြစ်သော မိမိ၏ လည်းကောင်း။ ပါရမီတာနုဘာဝေန၊ ပါရမီတော်  
အပေါင်း၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ အကုသလာနုပ္ပတ္တိနိယမော ဧဝံ၊ အကု  
သိုလ်မဖြစ်ခြင်း မြဲသော အဖြစ်သည် သာလျှင်။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရား  
လောင်းမယ်တော်၏။ ဓမ္မတာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။  
တထာ၊ တူ။ 'အရိယသာ ဝိကာနမ္ပိ၊ တို့၌လည်း။ (နိယမော ဧဝံ ဓမ္မတာ၌  
စပ်။) ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်သော။ ဒသန္တံ၊ ကုန်  
သော။ ကမ္မပထာနံ၊ တို့ကို လည်းကောင်း။ အညေသံ၊ ပါဏာတိပါတမှ  
တပါးကုန်သော။ အပါယဟေတုကာနံ၊ အပယ်လားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်  
ကုန်သော။ အကုသလာနဉ္စ၊ အကုသိုလ်တို့ကို လည်းကောင်း။ အစ္စန္ဒပ္ပဟာ  
ယကဿ၊ စင်စစ် ပယ်တတ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ အာနုဘာဝေန၊ အာ  
နုဘော်ကြောင့်။ တံတံသီလဝီတိက္ကမဟေတုကဿ၊ ထိုထိုသီလကို လွန်ကျူး  
ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အကုသလဿ၊ ၏။ အနုပ္ပတ္တိနိယမော ဧဝံ၊  
မဖြစ်ခြင်း မြဲသော အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဓမ္မတာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။  
သဘာဝံဝါဒီနံ၊ သဘောကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဆရာတို့၏။ ဓမ္မတာ ဝိယ၊  
ဓမ္မတာကဲ့သို့။ အဟေဟုကတော၊ အကြောင်းကင်းသော အဖြစ်သည်။ ဣဓ၊  
ဤ ဓမ္မတာသိဒ္ဓိ-ဟူသောအရာ၌။ ဓမ္မတာ နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊  
မဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။ ဧဝံဓမ္မတာနယေ၊ နေတ္ထိကျမ်း၌ လာသော ဧဝံဓမ္မတာ  
နည်း၌။ ကာရဏဿ၊ 'အကြောင်း၏။ ဘာဝေ စ၊ ရှိသော်လည်းကောင်း။  
အဘာဝေ စ၊ မရှိသော် လည်းကောင်း။ ကာရိယဿ၊ အကျိုး၏။ ဘာဝေ၊  
စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အဘာဝေ၊ ဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသည် လည်း  
ကောင်း။ ဧဝံဓမ္မတာ၊ ဧဝံဓမ္မတာနည်းမည်၏။ အဟေတု၊ အကြောင်းမရှိ  
ပဲ။ အပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းမရှိပဲ။ ဘာဝါဘာဝေ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။  
ဧဝံဓမ္မတာ၊ ဧဝံဓမ္မတာမည်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ  
တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဓမ္မတာသိဒ္ဓိ-ဟူသော အရာ၌လည်း။ ပါဏာတိ  
ပါတာဒီကမ္မပထာနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကမ္မပထတို့၏။ ဟေတု  
ဘူတဿ၊ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ကိလေသဿ၊ ၏။ အစ္စန္ဒာဘာဝေန၊  
စင်စစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကမ္မပထတို့၏။ အဘာဝေ၊ စ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်  
လည်းကောင်း။ တဒေဝသေသာနံ၊ ထိုကမ္မပထမှ ကြွင်းကုန်သော။ အကုသ  
လာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း ဖြစ်သော သိမ်မွေ့သော ကိလေ

သာ၏။ ဘာဝေန၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဘာဝေါ ၈၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။  
 ဓမ္မတာ၊ မည်၏။ အဟေတုကတာ၊ အကြောင်းကင်းသော အဖြစ်သည်။ န၊  
 မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပါယ ဟေတုနော၊ အပါယ် လားခြင်း၏  
 အကြောင်းဖြစ်သော။ ရာဂဿ၊ ရာဂ၏။ အဘာဝေနော၊ မရှိခြင်းကြောင့်  
 သာလျှင်။ အရိယာနံ၊ တို့အား။ အဇာနိတွာပိ၊ မသိပဲလည်း။ သုရာယ၊ ကို။  
 အနဇ္ဈောဟရဏံ၊ မမျှခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေဟိစိ၊  
 ကေစိဆရာတို့၏။ “အဇာနိတွာ ပိဝန္တဿာပိ။ လ။ ပါတဗ္ဗတော”တိ၊ -ဟူ  
 သော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သုဝုတ္တမေဝ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကား  
 ပေတည်း။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ကေန ဟေတုနာ၊ အဘယ်ကြောင်းကြောင့်။ န  
 သုန္ဓရံ ဇာတန္တိ၊ မကောင်း မမွန်ဖြစ်သော စကားဖြစ်၏ဟူ၍။ ဉာယတိ၊ သိ  
 အပ်သနည်း။ (န ဉာယတိ-ဟု ဇာအများ ရှိကြသည်။ တံ-ဝစနံ၊ သည်။  
 ကေန ဟေတုနာ၊ ကြောင့်။ န သုန္ဓရံ ဇာတံ၊ စကားကောင်း မဖြစ်သနည်း။  
 ဣတိ၊ ဤသို့ သာရတ္ထဒီပနီ၌ ဆိုတိုင်း စကားကောင်းမဟုတ်ဟူ၍။ န ဉာ-  
 ယတိ၊ မသိအပ်။ ဤသို့ပေး။) ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ ကထေနော၊ ဓမ္မ  
 တာသိဒ္ဓံ-ဟုဆိုခြင်းဖြင့်။ တံ၊ ထိုကေစိ ဆရာတို့စကားကို။ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ၊ ပယ်  
 အပ်၏ဟူ၍။ ကထံ ဉာယတိ၊ အဘယ်မှာသိရအံ့နည်း။

ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ၊ ဒိဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌။ “သုရဉ္စ ခီရဉ္စ။ လ။  
 သိဒ္ဓ”န္တိ၊ ဟူသော။ ယမ္ပိ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တမ္ပိ ဝစနံ၊  
 သည်လည်း။ သုရာပါနဿ၊ ၏။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ အကုသလစိတ္တ  
 တညေဝံ၊ အကုသလစိတ္တအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တုထာ  
 တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ “ဘဝန္တရေပိ။ လ။ ပိဝတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တေ၊ သော်။ “ပုရိမာနံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မပ  
 ထာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သစိတ္တကတ္တာ၊ သစိတ္တကဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိရမ  
 ဏံ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်။ တာဝ သုကရံ၊ လွယ်သေး၏။ ပစ္စိမဿ၊ နောက်ဖြစ်  
 သော။ သုရာပါနဿ ပန၊ ၏ကား။ ဝါ၊ ကိုကား။ အစိတ္တကတ္တာ၊ ကြောင့်။  
 ဝိရမဏံ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်။ ကထံ ဘဝေယျ၊ ဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း။” ဣတိ  
 စောဒနာသမ္ဘဝံ၊ ဤသို့ စောဒနာ ဖြစ်ခြင်းကို။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကတွာ၊  
 ထားသည်ကို ပြု၍။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်။) ဝတ္ထုအဇာနနဝသေန၊ ဝတ္ထုကို မသိခြင်း  
 ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အစိတ္တကတ္ထေ၊ အစိတ္တကအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။  
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မပထပုတ္တအကုသလေနော၊ ကမ္မပထသို့ ရောက်သော

အကုသိုလ်ဖြင့် သံသလျှင်။ သုရာ၊- သေကို။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗာ၊ မျှအပ်၏။  
 တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ အကုသလပ္ပဝတ္တံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို  
 လည်း။ အရိယသဘာဝကဿ၊ သည်။ မဂ္ဂေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟတာ၊  
 အပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ၏။ ပရဂလံ၊ ရေမျှတဘက်သို့။ သုရာ  
 ယ၊ ၏။ ပဝေသနံ၊ ဝင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္ထတော၊  
 အနက်အားဖြင့်။ ဂမ္မမာနတ္ထိ၊ သိစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သိအပ်သော အနက်ရှိ  
 သော။ ပရိဟာရဝစနံ၊ အဖြေစကားကို။ ဝဒတာ၊ ဆိုလိုသော အဋ္ဌကထာ  
 ဆရာသည်။ “သစေပိဿ သုရဉ္စ ခီရဉ္စာ”ဒိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ “ခီရမေဝ ပဝိသတိ၊ န သုရာ”တိ။ ဟူသော။  
 ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သုရာယ၊ ၏။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်  
 လည်း။ ပရဂလပ္ပဝေသာဘာဝဒဿနပရံ၊ ရေမျှ၏ တဘက်သို့ ဝင်ခြင်း  
 ၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏။ သုရာမိဿခီရဿ၊ သေနှင့်  
 ရောသော နို့ ရေ၏။ သုရာယ၊ ကို။ ဝိယောဇန သာမတ္ထိယ ဒဿနပရံ၊  
 ကင်းစေနိုင်သော အစွမ်းရှိသည်ကို ပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိသည်။ န  
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အယံ ဟံ၊ ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သည်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။  
 အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။-သုရာမိဿ၊ သေနှင့် ရောသော။ ခီရေ၊ နို့ရည်  
 ကို။ ပါယိယမာနေ၊ တိုက်ကြွေးအပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်) ကိဉ္စူ၊ တစိုးတစိ။  
 ယဒိ ပဝိသေယျ၊ အကယ်၍ ဝင်ငြားအံ့။ ခီရမေဝ၊ နို့ရည်သည်သာလျှင်။ ပဝိ  
 သေယျ၊ ဝင်ရာ၏။ သုရာ၊ သည်။ န ပဝိသေယျ၊ မဝင်ရာ။ ခီရေ ပန၊  
 သည်ကား။ သုရာယ၊ နှင့်။ အဝိယုတ္တေ၊ မကင်းသည်ရှိသော်။ ကိဉ္စူ၊  
 တစိုးတစိမျှ။ (၁၁၆)။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာ  
 ယော၊ တည်း။ ဣဒံ ယောနိသိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဥဒကဿ၊ ၏။ မုခေခံတွင်းသို့။  
 အပ္ပဝိသနံ၊ မဝင်ခြင်းသည်။ ယောနိသိဒ္ဓံ၊ ယောနိဖြင့် ပြီး၏။ စ၊ ဆက်၍  
 ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယောနိသိဒ္ဓံ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ယောနိတိ၊ ယောနိ-ဟူသော  
 သဒ္ဓါဖြင့်။ ဇာတိ၊ အမျိုးကို။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ကောဉ္ဇဇာတိကာနံ၊ ကြီးကြာဇာတ်တို့၏။ မုခတုဏ္ဏသင်္ခါတာနံ၊ နှုတ်သီးဟု  
 ဆိုအပ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ခီရမိဿဥဒကဿ၊ နို့ရည်နှင့်  
 ရောသော ရေကို။ အဇ္ဈောဟရဏဟေတုတ္တာဘာဝေန၊ မျှခြင်း၏ အကြောင်း  
 မဟုတ်သောကြောင့်။ တံ အပ္ပဝိသနံ၊ ထိုမဝင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒမ္ပိတိ၊ ကား။ ခီရမိဿာယ၊ နို့ရည်နှင့် ရောသော။  
 သုရာယ၊ ၏။ ခီရေ၊ သည်။ ပဝိသန္ဓေပိ၊ ဝင်သော်လည်း။ ပရဂလာပဝိသနမ္ပိ၊



ရေမျိုတဘက်သို့ မဝင်ခြင်းသည်လည်း။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ အရိယ  
 သာဝကဿ၊ ၏။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ သုရာပိဝနဟေတုဘူတ  
 ကိလေသသဟိတတ္တာဘာဝသင်္ခါတာယ၊ သုရာသောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍  
 ဖြစ်သော ကိလေသာနှင့် တကွဖြစ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။  
 ဓမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဋ္ဌကထာပါဌ်၌။  
 အစိတ္တကပုဏ္ဏေပိ၊ ၌လည်း။ သုရာယ၊ ကို။ အကုသလစိတ္တေနဝ၊ ဖြင့်သာ  
 လျှင်။ ပါတဗ္ဗတော၊ သောက်အပ်သောကြောင့်။ အရိယသာဝကနံ၊ တို့၏။  
 အပိဝနံ၊ မသောက်ခြင်းကို။ သမတ္တိတံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဇာနနပက္ခေ၊ မသိသော အဖို့၌။ အကုသလစိတ္တေန၊ နှင့်။  
 ဝိနာဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ပါတဗ္ဗတ္ထေ၊ သောက်အပ်သော အဖြစ်သည်။  
 သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဧတံ၊ ဤ အဋ္ဌကထာပါဌ်သည်။ သုရာယ၊ ကို။  
 အပိဝနံ၊ မသောက်ခြင်းသည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မတာတိ၊ ဟူ၍။  
 ဒဿနပရံ၊ ပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏တကား။ ဣတိ၊ စောဒနာသည်။  
 အထာပိ သိယာ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ငြားအံ့။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊  
 မသင့်။ ကဿ၊ နည်း။ အဋ္ဌကထာဝစနန္တရေဟိ၊ အဋ္ဌကထာတပါး စကား  
 တပါးတို့နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈနတော၊ ဆန့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ယထာ၊  
 အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ယူသည်ရှိသော်။ ဝစနန္တရေဟိ၊ တပါးသော စကား  
 တို့နှင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်။ တထာယေဝ၊ ထို အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။  
 အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

အပိစ၊ တနည်းကား။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်  
 သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မပထာနံ၊ တို့ကို။ ဘဝန္တရေပိ၊ ဘဝတပါး၌  
 လည်း။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မတာသီလမေဝ၊ ဓမ္မတာ  
 သီလပင်တည်း။ တေသဉ္စ၊ ထို ငါးပါးသောကမ္မပထတို့၏လည်း။ သစိတ္တကတ္တံ၊  
 သစိတ္တကအဖြစ်သည်။ ယဒိ သမာနံ၊ အကယ်၍တူသည်ဖြစ်အံ့။ သုရာပါနံ ဝိယ။  
 သုရာပါနကိုကဲ့သို့။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေး  
 ပါးသောကမ္မပထတို့ကို။ အဇာနန္တေနပိ၊ မသိသော်လည်း။ အရိယသာဝကေန၊  
 သည်။ ကတ္တဗ္ဗာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်။ န သိယံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့  
 မပြုရာသည်ရှိသော်။ အဇာနန္တနံ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့အား။ ကုသလာ  
 ဗျာကတစိတ္တဟိပိ၊ ကုသိုလ် ဗျာကတစိတ်တို့ဖြင့်လည်း။ ဝိရမဏပရမာရဏ  
 ပရသန္တက ဂဟဏာဒီသု၊ ကြပ်ခြင်း၊ သူတပါးကိုသတ်ခြင်း သူတပါးဥစ္စာကို



ယူခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ ကာယဝစီပဝတ္ထိ၊ ကာယ၊ ဝစီဝိညတ် ဖြစ်ခြင်းသည်။  
 န သမ္ပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ နော စ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ စက္ခုပါလတ္ထေရဿ၊ အရှင်စက္ခုပါလမထေရ်၏။ စက်မနေ၊ စကြံသွား  
 ခြင်း၌။ ပါဏဝိယောဂဿ၊ သတ္တဝါသေခြင်း၏လည်းကောင်း။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏတ္ထေရိ  
 ယာ၊ ရှင်ဥပ္ပလဝဏ္ဏမထေရ်မအား။ ဗလက္ကာရေန၊ နိုင်ထက်မှုသဖြင့်။ မဂ္ဂေန၊  
 မဂ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဗုဒ္ဓနဿ စ၊ မဂ်ကို ထိခြင်း၏လည်းကောင်း။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သော  
 ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင်။ သုရာပါနဿ၊ ၏။ အစိတ္တကပက္ခေပိ၊  
 ၌လည်း။ အကုသလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပါတဗ္ဗတာယ၊ သောက်အပ်  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုရာ၊ သည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ပရဂလံ၊ ရေမျှ  
 တဘက်သို့။ န ပဝိသတိတိ၊ မဝင်ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ဇာနန္တဿေဝ၊ သိသောသူအားသာလျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်  
 သော။ ကမ္မပထာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ နနု၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ကုန်လော။ ဣတိ၊  
 ဤကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ န၊ ထိုစကား မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊  
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ ဝိပရိတဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဖောက်ပြန်၍ ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတ္တာ၊  
 ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ အသဗ္ဗညု၊ သဗ္ဗညုမဟုတ်သော သူကို။  
 သဗ္ဗညုတော၊ သဗ္ဗညုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အနိစ္စာဒိ၊ အနိစ္စအစရှိသည်ကို။  
 နိစ္စာဒိတော စ၊ နိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂဏ္ဍီ၊ ယူသော။  
 ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ကထံ နာမ ဝိဇာနာတိ၊ အဘယ်မှာ သိအံ့  
 နည်း။ ဟိ၊ စူ။ ယဒိ ဇာနေယျ၊ အကယ်၍ သိအံ့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယေဝ၊ မိစ္ဆာ  
 ဒိဋ္ဌိသည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ သာ စ၊ ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုလည်း။  
 ကမ္မပထေသု၊ ကမ္မပထတို့၌။ ဂဏိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ဇာနန္တဿေဝ၊ သိသော သူအားသာလျှင်။ ကမ္မပထပုဝတ္တိနိယမော၊ ကမ္မပထ  
 ဖြစ်၏ဟု မှတ်ခြင်းသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ အထ  
 စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ “အသဗ္ဗညု၊ သဗ္ဗညု မဟုတ်သည်ကို။ သဗ္ဗညု”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဂဏ္ဍီပိ၊ ယူသော်လည်း။ “အယံ သတ္ထော”တိ၊ ဤသတ္တဝါတည်း  
 ဟူ၍။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ သရူပဂ္ဂဟဏတော၊ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်ကို ယူ  
 ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်လည်း။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏ မဟုတ်  
 လော။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ န၊ ထိုစကား မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 သုရာပါနဿပိ၊ ၏လည်း။ “အယံ၊ ဤရေသည်။ န သုရာ”တိ၊ သေ မဟုတ်  
 ဟူ၍။ သရူပဂ္ဂဟဏဿ၊ ထင်ရှားရှိသောရုပ်ကို ယူခြင်း၏။ သမာနတ္တာ၊ ရှိ

သောကြောင့်တည်း။ “အယ”န္တိ စ ဝတ္ထုပရာမသနေပိ။ ဤ အရေတည်းဟု သုံးသပ်သော်လည်း။ “သုရာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသဝိဇာနနာတာဝါ၊ အထူးသိခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ န ဇာနာတိ၊ မသိသည်မည်၏ မဟုတ်လော။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုသြားအံ့။ “အယ”န္တိ၊ ဤသတ္တဝါတည်းဟူ၍။ ပုဂ္ဂလတ္ထံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနန္တိပိ၊ သိသော်လည်း။ “အသဗ္ဗညု”တိပိ၊ သဗ္ဗညုမဟုတ်ဟူ၍လည်း။ ဝိသေသဇာနနာတာဝါ၊ အထူးသိခြင်း မရှိသောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်လည်း။ ဝတ္ထု၊ ကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာနမေဝ၊ သုရာနှင့် တူသလျှင်ကတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (၁၁၇) ဟိတေသံ၊ အစီးအပွားကို ရှာမှီးတတ်သော။ ဗုဒ္ဓါဒိ၊ ဘုရားအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟိတောတိ ဝါ၊ စီးပွားကို မဆောင်တတ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ အဟိတံ၊ စီးပွားမဆောင်တတ်သော။ ပုရာဏကဿပါဒိ၊ ပုရာဏကဿပအစရှိသည်ကို။ ဟိတောတိ ဝါ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပဋိသဿ ဝါ၊ အမျက်ကိုလည်းကောင်း။ အနုနယဿ ဝါ၊ ချစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပ္ပါဒနေပိ၊ ဖြစ်စေရာ၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သည်။ ဝိပလ္လာသပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပလ္လာသလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ ပိဝမာနာယ၊ သောက်ဆဲသော။ သုရာယ၊ ၏။ အကုသလပ္ပပါဒနံ၊ အကုသိုလ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောပင်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ပီတာယ၊ သောက်အပ် ပြီးသော သေ၏။ သဘာဝေါ ဝိယ၊ သဘောကဲ့သို့တည်း။ (ထည့်) ဟိ၊ စူ။ ခီရာဒိသညာယ၊ နို့ရည်စသော အမွတ်ဖြင့်။ ပီတသုရဿ၊ သောက်အပ်ပြီးသော သုရာရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ မာတုဘဂီနိအာဒိသုပိ၊ အမိ၊ နှမအစရှိသည်တို့၌လည်း။ ရာဂဒေါသဒိအကုသလပ္ပဗန္ဓော၊ ရာဂ၊ ဒေါသအစရှိသော အကုသိုလ်အပေါင်းသည်။ ဝတ္ထုသဘာဝေနော၊ သုရာဟူသော ဝတ္ထုသဘော၏ အစွမ်းဖြင့်သိလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပိယမာနက္ခဏေပိ၊ သောက်ဆဲခဏ၌လည်း။ တိခိဏော၊ ထက်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သာဂတတ္ထေရဿ၊ ရှင်သာဂတမထေရ်အား။ အဇာနိတွာ၊ မသိ၍။ ပိဝနကာလေ၊ သောက်ဆဲသောကာလ၌။ ပဉ္စာဘိညာဒိဈာန ပရိဟာနိ စ၊ အဘိညာဉ်ငါးပါး အစရှိသော ဈာန်မှ ယုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပစ္ဆာ၊

နောက်၌။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၌။ အဂါရဝါဒီ အကုသလပ္ပဗန္ဓော  
 စ၊ မရှိသေခြင်း အစရှိသော အကုသိုလ်အစဉ်သည် လည်းကောင်း။ ယာဝ  
 သုရာဝိဂမာ၊ သုရာယဉ် ပြေသည်တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်လေ၏။ တေ  
 နေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဂဝါမိ၊ သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုသာဂတ  
 မထေရ်အား။ အဂါရဝါဒီ အကုသလပ္ပဝတ္တိဒဿနမုခေန၊ မရှိသေခြင်းအစ  
 ရှိသော အကုသိုလ်ဖြစ်သည်ကို ပြခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ သုရာဒေါသံ၊  
 သုရာ၏ အပြစ်ကို။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညာပေသံ၊ ပညတ်  
 ၏။ ဟိ၊ စွ။ ပဉ္စနိဝရဏပ္ပတ္တိံ၊ ငါးပါးသော နိဝရဏဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊  
 ကြဉ်၍။ ဈာနပရိဟာနိ၊ ဈာန်မှယုတ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ အဇာနန္တဿာပိ၊ မသိသော သူအားလည်း။ ပိယမာနာ စ၊  
 သောက်ဆဲလည်း ဖြစ်သော။ ပိတာ စ၊ သောက်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ သုရာ၊  
 သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝေနော၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အကု-  
 သလပ္ပါဒိကာ၊ အကုသိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ သည်။  
 သာဂတတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဈာနပရိဟာနိယာ၊ ဈာန်လျှော့ခြင်းနှင့်။ အန္တယ  
 တောပိ၊ လျော်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အရိယာနံ၊ တို့အား။ ကိလေ  
 သာ ဘာဝေန၊ ကိလေသာ မရှိခြင်းကြောင့်။ မုခေ၊ သို့။ သုရာယ၊ ၏။  
 အပ္ပဝေသ သင်္ခါတဗျတိရေကတောပိ၊ မဝင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဗျတိရိက်  
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဠံ၊  
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။ ဟိ၊ စွ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဟဏမေဝ၊  
 ယူခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီမတာနုသာရံ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီအယူသို့ အစဉ်  
 လိုက်၏။

“ဇာနိတော၊ ရှိ။ ပိဝန္တဿေဝ၊ သောက်သော သူအားလျှင်။ အကုသလံ၊  
 တည်း။” ဤတိ၊ ဤသို့။ ယံ ဂဟဏံ၊ အကြင်အယူသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တံ  
 ပန ဂဟဏံ၊ သည်ကား။ ဘိန္ဒလဒ္ဓိကာနံ၊ အယူပျက်ကုန်သော။ အဘယဂိရိကာ  
 ဒီနမေဝ၊ အဘယဂိရိအစရှိသောဂိုဏ်းသားတို့၏သာလျှင်။ မတံ၊ အယူတည်း။  
 “ပရဝါဒေါ”တိ၊ ဂိုဏ်းတပါးတို့ အယူဟူ၍။ အဇာနန္တဟိ၊ မသိကုန်သော။  
 ဂဏ္ဍိပဒကာရကာဒိဟိ၊ ဂဏ္ဍိပဒကို ပြုသော ဆရာအစရှိသည်တို့သည်။ အတ္တနော၊  
 ၏။ မတိယာ၊ အယူနှင့်။ သံသဒ္ဓိတော၊ နှီးနှော၍။ လိခိတံ၊ ရေးအပ်သော။  
 တံ ပန၊ ထိုအယူသည်ကား။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီမဏ္ဍလေပိ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီအဝန်းသို့  
 လည်း။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ ယာဝဇ္ဇတနာ၊ ယနေထက်တိုင်။ သာသနံ၊

ကို။ ဒုသေတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ ပုရာ၊ ရှေးအခါ၌။ ဣမသ္မိမ္မိ ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌေပိ၊ ဤ ဒမိဋ္ဌတိုင်း၌လည်း။ ဧကော၊ သော။ (ဤတွင် ကောစိ-ဟု ရှိကြသည်။ ဧကောရှိမှ သင့်မည် ထင်သည်။) ဘိန္ဒလဒ္ဓိကော၊ ပျက်သော အယူရှိသော။ နာဂသေနော နာမ၊ သော။ ထေရော၊ သည်။ ကုဏ္ဍလကေသီဝတ္ထု၊ ကုဏ္ဍလကေသီဝတ္ထုကို။ ပရဝါဒမထန နယဒဿနတ္ထံ၊ သူတပါးတို့အယူကို နှိပ်နင်းသောနည်းကို ဖြခြင်းငှာ။ ဒမိဋ္ဌကဗ္ဗရူပေန၊ ကျေးကုလား တို့၏ ကဗျာအသွင်ဖြင့်။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ “သုရာပါနဿ၊ ၏၊ ဇာနိတာဝ၊ ရှိသာလျှင်။ ပိဝနေ၊ သောက်ခြင်း၌။ အကုသလနယံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သောနည်းကိုလည်းကောင်း။ အညံ၊ သော။ (နယံ၌ စပ်။) ဒေသကာလာဒိဘေဒေန၊ ဒေသ၊ ကာလစသော အပြားဖြင့်။ အနန္တမ္ပိ၊ အဆုံးမရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥေယျံ၊ ဥေယျခံကို။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်သည်။ သလက္ခဏဝသေနေဝ၊ မိမိလက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္နတ္တေန၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥေယျဿ၊ ၏။ အနန္တတ္တဟာနိပ္ပသဂ်တော၊ အနန္တအဖြစ်မှ ယုတ်ခြင်း၏ လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနိစ္စာဒိသာမည လက္ခဏဝသေနေဝ၊ အနိစ္စအစရှိသော သာမညလက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဉာတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောတိ၊ ၏။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “ပရမတ္ထဓမ္မေသ၊ ပရမတ်တရားတို့၌။ နာမရူပန္တိအာဒိဘေဒေါ၊ နာမ်ရုပ်အစရှိသော အပြားသည်။ ဝတ္ထုဘေဒေါ ဝိယ၊ တရားကိုယ်အထူးရှိသကဲ့သို့။ ပုဂ္ဂလာဒိသမ္ပုတိပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသော ပညတ်သည်လည်း။ ဝိသုံ၊ ပရမတ္ထမှ အသီး။ ဝတ္ထုဘေဒေါ ဝေ၊ တရားကိုယ် အထူးရှိသည်သာတည်း။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝေမာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဗဟုံ၊ သော။ ဝိပရိတတ္ထနယဉ္စ၊ ဖောက်ပြန်သော အနက်ရှိသောနည်းကို လည်းကောင်း။ ကဗ္ဗာကာရဿ၊ ကဗျာ ပြုတတ်သော။ ကဝိနော၊ ကဗျာသည်အား။ ဥပဒိသိတာ၊ ညွှန်ကြား၍။ တသ္မိံ၊ ပဗန္ဓေ၊ ထို ဖွဲ့ကုံးခြင်း၌။ ကာရဏာဘာသေဟိ၊ အရိပ်အရောင် ဖြစ်သော အကြောင်း တို့ဖြင့်။ သတိံ၊ သတိကို။ သမ္မောဟေတာ၊ တွေ့ဝေစေ၍။ ပဗန္ဓာပေသိ၊ ဖွဲ့ကုံးစေ၏။ တဉ္စ ကဗ္ဗံ၊ ထိုကဗျာကိုလည်း။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဣမံ ဘိန္ဒလဒ္ဓိကမတံ၊ ဤ ပျက်သောအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူသည်။ ဣဓ (၁၁၈) ဝိဘဇ္ဇဝါဒိဒိမတေ၊ ဤဝိဘဇ္ဇဝါဒိအယူ၌။ သမ္ပိဿံ၊ ရောလျက်။ စိရံ၊ မြင့်ရှည်စွာ။ ပဝတ္တိတ္ထံ၊ ဖြစ်လေ၏။ တံ မတံ၊ ထိုအယူသည်။ (ဥက္ခိတ္တသိရံ ဇာတံ-၌ စပ်လေ။) ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ အာစရိယ ဗုဒ္ဓပိယမဟာထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော





ဗုဒ္ဓပိယမဟာထေရ်သည်။ ဗာဟိရဗုဒ္ဓရိကံ။ အပဖြစ်လျက် အတွင်းသို့ ရောက်  
 သော။ တံ ပန ဒိဋ္ဌိဇာလံ၊ ထို ဒိဋ္ဌိတည်း ဟူသော အယူကုန်ရက်ကို။ ဝိသာ  
 ဇေတော၊ ဖျက်ဆီး၍။ ဣမ၊ ဤဒိဋ္ဌိတိုင်း၌။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ သာ  
 သနံ၊ ကို။ ပတိဋ္ဌာပေန္နေန၊ တည်စေသဖြင့်။ သောဓိတမ္ပိ၊ သုတ်သင်အပ်သော်  
 လည်း။ သာရတ္ထဒီပနိယာ၊ သာရတ္ထဒီပနီ အမည်ရှိသော။ ဝိနယဋီကာယ၊  
 ဝိနည်းဋီကာ၌။ သုရာပါနဿ၊ ၏။ သစိတ္တကပက္ခေယေဝ၊ သစိတ္တကအဖို့၌  
 သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမတ္တနဝံ  
 နံ၊ ပြီးစေသော စကားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တေဟိ၊ ဖောက်ပြန်  
 သော စိတ်ရှိကုန်သော။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။  
 ဥက္ခိတ္တသိရံ၊ ချီအပ်သော ဦးခေါင်းရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တဉ္စ၊ ထို  
 အယူကိုလည်း။ မဟာထေရေဟိ၊ မထေရ်ကြီးတို့သည်။ ဝိနိစ္ဆိန္တော၊ ဆုံးဖြတ်  
 ၍။ ဂါရယှဝါဒံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော အယူကို။ ကတော၊ ၍။ မဒ္ဒိတော၊ နှိပ်  
 နင်း၍။ လဒ္ဓိဂါဟကေ၊ အယူကို ယူကုန်သော။ ဘိက္ခုစ၊ တို့ကိုလည်း။  
 ဝိယောဇေတော၊ ကင်းစေ၍။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဝိနယေန၊ ဝိနည်းဖြင့်။  
 သတ္ထုသာသနေန၊ တရား အဆုံးအမဖြင့်။ စိရေနေဝ၊ ကြာမြင့်မှလျှင်။ ဝူပသ  
 မိတံ၊ ငြိမ်းစေအပ်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိမတိဝိနော-  
 ဒနိဋ္ဌိကာကျမ်း၌။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။  
 “အညေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်  
 တို့ကို။ အယံ ဝါဒေါ၊ ဤအယူသည်။ မာ ဒူသေသိ၊ မဖျက်ပါစေလင့်။”  
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပက္ခိပိမ္မာ၊ ထည့်ကုန်၏။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤဋီကာကျမ်း၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဝုတ္တာနိ စ၊ ကုန်  
 သော။ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့ကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ သလ္လက္ခေ  
 တော၊ မှတ်၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ယူသည်ရှိသော်။ အာဂမ-  
 ဝိရောဓော၊ အာဂုံပါဠိနှင့် ဆန့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုအခြင်း  
 အရာဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

သေသန္တိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် သိက္ခာပုဒ်၏။ ဝတ္ထု ဝိဇာနနစိတ္တေန၊  
 ဝတ္ထုကို သိသောစိတ်ဖြင့်။ သစိတ္တကပက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။  
 အကုသလမေဝါတိ၊ အကုသိုလ်သာဟူ၍။ နိယမော၊ မှတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊  
 မရှိ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ရုန္တိတိ၊ ကား။ “တိရစ္ဆာန ဂတိတ္ထိယာ၊ တိရစ္ဆာန်မ၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အနာပတ္တိယာ၊ အာပတ်

မသင့်ခြင်း၏။ လေသဂ္ဂဟဏံ၊ အမြက်ထောင်၍ ယူခြင်းကို။ နိဝါရေန္တိ၊ ပိတ်လျက်။ ဒွါရံ ပိဒဟန္တိတိ၊ ကား။ “တဉ္စ ခေါ၊ ထို သိက္ခာပုဒ်သည်လည်း။ မနုဿိတ္ထိယာ၊ လူမ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ လေသဂ္ဂဟဏဿ၊ အမြက်ထောင်၍ ယူခြင်း၏။ ကာရဏသင်္ခါတံ၊ အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဒဟန္တိ၊ ပိတ်လျက်။ သောတံ ပစ္ဆိန္ဒမာနာတိ၊ ကား။ တဒုဘယလေသဂ္ဂဟဏဒွါရာနံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အမြက်ထောင်၍ ယူခြင်းအကြောင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိစ္ဆန္တံ၊ မပြတ်သော။ ဝိတိက္ကမသောတံ၊ လွန်ကျူးခြင်းဟူသော အယဉ်ကို။ ပစ္ဆိန္ဒမာနာ၊ ဖြတ်သည်ဖြစ်၍။ ဂါဠတရံ ကရေန္တိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပဌမပညတ္တိသိဒ္ဓံ၊ ပထမပညတ်ဖြင့် ပြီးသော။ အာပတ္တိညေဝ၊ အာပတ် ကိုသာလျှင်။ ဒဠံ၊ မြို့စွာ။ ကရေန္တိ၊ ပြုလျက်။ အနာပတ္တိယာ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်း၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အဒဒမာနာ၊ မပေးမူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သာ စ၊ ထိုအနုပညတ် သည်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတိက္ကမာဘာဝေ၊ လွန်ကျူးခြင်းမရှိသော်လည်းကောင်း။ အဝိသယတာယ၊ အရာမဟုတ် သောကြောင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကေ၊ သော။ ဝိတိက္ကမေ စ၊ သော်လည်းကောင်း။ လောကဝဇ္ဇေပိ၊ ခွဲလည်း။ သိထိလံ၊ လျော့သည်ကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပ္ပတ္တိကာရဏဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “အညတြ အဓိမာနာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အညတြ အဓိမာနာတိ၊ ဟူသော။ ဣမိဿာ အနုပညတ္တိယာ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ “ဝိတိက္ကမာဘာဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အညတြ သုပိနန္တာ” တိ၊ ဟူသော။ ဣမိဿာ အနုပညတ္တိယာ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ “အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဟိတ်ပါဌ် နှစ်ခုတို့တွင်။ ဝိတိက္ကမာဘာဝါတိ၊ ကား။ ပါပိစ္ဆာယ၊ ယုတ်မာသော အလိုဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ထင်ရှား မရှိသော။ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မဿ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို။ ဝိဇ္ဇမာနတော၊ ရှိသော အားဖြင့်။ ပကာသနဝသပ္ပဝတ္တဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပာယ သင်္ခါတဿ၊ ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ချွတ်ယွင်းစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိတိက္ကမဿ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ စ။ အဓိမာနိကဿ၊ ရနိုးခြင်းရှိသော ရဟန်းအား။ အနဓိဂတေ၊ မရသည်၌။ အဓိဂတသညိတာယ၊ ရ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တဝိတိက္ကမော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်သော လွန်ကျူးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက မဏ္ဍိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၉



မရှိ။ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာတိ၊ ကား။ “အတ္ထေသာ သိက္ခဝေ စေတနာ၊ သာ  
 စ ခေါ် အဗ္ဗောဟာရိကာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောခြင်းကြောင့်။  
 မောစနဿာဒစေတနာယ စ၊ လွတ်စေလိုသော စေတနာ၏ လည်းကောင်း။  
 ဥပက္ကမဿ စ၊ လုံ့လ၏ လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထေ၊ ရှိသော အဖြစ်သည်။  
 သတိပိ၊ သော်လည်း။ ထိနမိဒ္ဓေန၊ ထိနမိဒ္ဓသည်။ (၁၁၉)။ အဘိဘူတ  
 တာယ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသတ္တေန၊ မစွမ်းနိုင်သော  
 အဖြစ်ဖြင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာ အာပတ္တိကာရဏ ဝေါဟာရာဘာဝါ၊ အာ  
 ပတ်၏ အကြောင်းဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သမုစ္စယတ္ထော၊ သမုစ္စည်းအနက်  
 ရှိ၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ “အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာ စာ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ ဝုတ္တာတိ၊ ကား။ ဒုဝိဇာပိ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသည်  
 လည်းဖြစ်သော။ အနာပတ္တိကာရာ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။  
 သော အနုပညတ္တိ၊ ဤအနုပညတ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 အဓိပ္ပာယ်သော၊ တည်း။

အကတေ ဝိတိက္ကမေတိ၊ ကား။ အာပဒါသုပိ၊ ဘေးရန်တို့ကြောင့်လည်း။  
 သိက္ခဟိ၊ တို့သည်။ သိက္ခာပဒဝိတိက္ကမေ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းကို။  
 အကတေ၊ မပြုသည်ရှိသော်။ “ကုက္ကုစ္စာ န ဘုဉ္ဇိသု” တိအာဒိသု ဝိယ၊ အစ  
 ရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝိတိက္ကမံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ သိက္ခဟိ၊ တို့သည်။  
 အတ္တနော၊ ၏။ ဒုက္ခပုတ္တိယာ၊ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို။ အာရောစိတာယ၊ ကြား  
 အပ်သည်ရှိသော်။ ဣတိ အယံ၊ သည်။ အတ္ထော၊ တည်း။ သိထိလံ ကရော-  
 တီတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဗဒ္ဓသိက္ခာပဒံ၊ ဖွဲ့အပ်  
 သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ မောစေတော၊ ဖြေ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ အဝိသယေ၊  
 အရာမဟုတ်သည်၌။ အနာပတ္တိကာရဏဝသေန၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို ပြုသည်  
 ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိထိလံ၊ လျော့သည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုလျက်။ ဒွါရံ  
 ဒဒမာနာတိ၊ ကား။ အနာပတ္တိယာ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်း၏။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။  
 ဒဒမာနာ၊ ပေးလျက်။ အပရာပရမ္မိ အနာပတ္တိံ ကုရုမာနာတိ၊ ကား။ ဒိန္နေန၊  
 ပေးအပ်သော။ တေန ဒွါရေန၊ ထို တံခါးဖြင့်။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။  
 အနာပတ္တိဘာဝံ၊ အာပတ်မသင့်သောအဖြစ်ကို။ ဒိပေန္တိ၊ ပြုလျက်။ သိက္ခာပဒေ၊  
 ကို။ ပညတ္တေပိ၊ ပညတ်သော်လည်း။ ဥဒါယိနာ၊ အရှင်ဥဒါယိသည်။ “မုဟုတ္တိ  
 ကာယ၊ တဏှဗျ ပေါင်းအပ်သော။ ဝေသိယာ၊ ပြည်တန်ဆာမ၌။ န ဒေါ  
 သော”တိ၊ အပြစ်မရှိဟူ၍။ လေသေန၊ အမြှက်ထောင်သဖြင့်။ ဝိတိက္ကမိတော၊  
 လွန်ကျူး၍။ သဉ္ဇရိတ္တာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ၊ အောင်တမန်သွားခြင်းသို့ ရောက်

သော ဝတ္ထု၌။ ပညတ္တတာ၊ ပညတ်အပ်သောကြောင့်။ “ကတေ ဝီတိက္ကမေ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ၏။ မူလပညတ္တိဂတိကာတိ၊ ကား။ အတ္ထတော၊ အနက်  
 အားဖြင့်။ မူလပညတ္တိယေဝ၊ မူလပညတ္တိပညတ်ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထုကို ဆိုသောအဖွင့်နည်းသည်။  
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

**သန္တတဘာဏဝါရ**  
**ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ**

၄၃-၄၄။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုကထာယ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုစကား၌။ ပါဠိယံ၊  
 ၌။ “ဝေသာလိကာ ။ပ။ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိသု”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်၌။ တေ၊ ထိုဝဇ္ဇိတိုင်းသားတို့သည်။ ဉာတိကုလံ၊ အမျိုးအိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊  
 သွား၍။ ဂိဟိလိဂံ၊ လူအသွင်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “မယံ၊ တို့သည်။  
 ဂိဟိတုတံ၊ လူဖြစ်ကုန်ပြီ။” ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။  
 မေထုနံ၊ ကို။ ပဋိသေဝိသု၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 တေန၊ကြောင့်။ “ဉာတိဗျသနေနပိ ဖုဋ္ဌာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။  
 အာဟ၊ ၏။ ဉာတိနံ၊ ဆွေမျိုးတို့၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ရာဇဒဏ္ဍာ  
 ဒိကာရဏေန၊ မင်းဒဏ်အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ရာဇဒဏ္ဍ”ဣစ္စာဒိ၊ ရာဇဒဏ္ဍအစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊  
 ၏။ ဓညဟိရညဒါသိဒါသဂေါမဟိံသာဒိဘောဂသာဓနာနိံ၊ စပါး၊ ငွေ၊  
 ကျန်မ၊ ကျန်ထီး၊ နွား၊ ကျဲအစရှိကုန်သော စည်းစိမ်ကို ပြီးစေတတ်သော  
 အဆောက်အဦတို့သည်။ ဘောဂါ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုစည်းစိမ်  
 တို့၏လည်း။ ရာဇဒဏ္ဍာဒိနာ၊ မင်းဒဏ်အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဝိနာသော၊  
 ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သေ နယော ဒုတိယ  
 ပဒေဝိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ န သဗ္ဗညု၊ ညသဗ္ဗမဟုတ်။”  
 ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တိသု၊ ဝတ္ထုသု၊ ရတနာသုံးပါးတို့၌။  
 အပ္ပသန္နာဝ၊ မကြည်ညိုသော သူတို့သည်သာလျှင်။ အဘဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။  
 ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘဗ္ဗတံ၊ ဘဗ္ဗ  
 အဖြစ်ကို။ ပကာသေန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။ “န မယ”န္တိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကား  
 ကို။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အဋ္ဌတိံသာရမ္မဏေသု”



ကဏ္ဍ] ၁-ပဌမပါရာဇိက ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏံ ၂၇၁



၁-ဗျာဝဋ္ဌတံ (ဆဋ္ဌ)    ၂-အာဝါသပလိဗောဓဋ္ဌိ (ဆဋ္ဌ)    ၃-ဝါကျထားပုံမတူ။

စ၊ မေထုန်မိဝဲခြင်းကြောင့်လည်း။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ “အာဂတော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဥပသမ္ပာဒံ၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို။ အနုဇာနန္တော၊ ခွင့်ပြုသည်ရှိသော်။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ န သမ္ပဟနတိ နာမ၊ နှုတ်သည်မမည်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဘိက္ခုတာဝေ ဌတော အဝိပန္နသီလတာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥတ္တမတ္တန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သို့သာလျှင်။

စတုဗ္ဗိဓဝိနယာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

နိဟရိတွာတိ၊ ကား။ ပါဠိတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ နှုတ်၍။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ “ပဉ္စဟုပါလိ အဂေဟိ ။ပ။ န ဇာနာတိ”တိ အာဒိပါဠိတော၊ န ဇာနာတိ-အစရှိသော ပါဠိမှ။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကိုလည်းကောင်း။ သုတ္တာနုလောမဉ္စ၊ သုတ္တာနုလောမကိုလည်းကောင်း။ နိဟရိသု၊ နှုတ်ကုန်၏။ “အနာပတ္တိ ။ပ။ ဘဏတိ”တိ ဝေမာဒိတော၊ ဘဏတိ-ဤသို့ အစရှိသည်မှ။ အာစရိယဝါဒံ၊ အာစရိယဝါဒကို။ နိဟရိသု၊ ကုန်၏။ “အာယသ္မာ ။ပ။ သုပိနန္တေနာ”တိ ဝေမာဒိတော၊ ဤသို့ အစရှိသည်မှ။ အတ္တနောမတိ၊ ကို။ နိဟရိသု၊ ကုန်၏။ ထေရဿ၊ ဥပလိထေရ်၏။ သာ စ အတ္တနောမတိ၊ ထို-အတ္တနောမတိသည်လည်း။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သောကြောင့်။ သုတ္တံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ အညာပိ၊ တပါးသော အတ္တနောမတိတို့ကိုလည်း။ သုတ္တာဒိဟိ၊ သုတ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာဝ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတရာ၊ သုတ်စသည်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော အတ္တနောမတိတို့ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်။ အထ ဝါ၊ ကား။ နိဟရိတွာတိ၊ ကား။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်၍။ သာဠကထံ၊ အဠကထာနှင့် တကွသော။ သကလံ၊ သော။ ဝိနယ ပိဋကံ၊ ကို။ သုတ္တာဒိသု၊ သုတ္တအစရှိကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပကာရေသု၊ အပြားတို့၌။ ပက္ခိ-ပိတွာ၊ ထည့်၍။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားဖြင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဝိနယံ၊ ကို။ (၁၂၁) ပကာသေသု၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ (ထည့်။) တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ၊ ထိုလေးပါးမှ လွတ်သော ဝိနည်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ နာဂသေနတ္ထေရေန၊ နာဂသိန်မထေရ်သည်။ မိလိန္ဒပဉ္စေ၊ မိလိန္ဒမင်းကြီးသည် မေးလျှောက်ရာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကဏ္ဍာဒိဝဏ္ဏပုတ္တိဋ္ဌာနကရဏာဒိဟိ၊ လည်ချောင်းအစရှိသော အက္ခရာဖြစ်ရာ ဌာန်ကရိုဏ်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အာဟနိတွာ၊ ထိခိုက်၍။

အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဝစီဝိညတ္တိယာဝ၊ ဝစီဝိညတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဘာသိ-  
တဝစနံ၊ ဟောအပ်သော စကားသည်။ အာဟစ္စပဒံ၊ မည်၏။ ရသောတိ၊  
ကား။ သာရော၊ အနှစ်တည်း။ “ပတ္ထရသော” တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။  
သာရော၊ အနှစ်သည်။ ရသော ဝိယ၊ ရသမည်သကဲ့သို့တည်း။ (ထည့်။) ပဋိက္ခိ-  
တ္တာနုညာတသုတ္တသာရော၊ ပယ်အပ်၊ ခွင့်ပြုအပ်သော သုတ်၏အနှစ်သာရတည်း။  
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိဝတ္ထုကံ၊ သဘော၏ အတက်။  
အနုဒ္ဓရိတွာ၊ မထုတ်မူ၍။ လက္ခဏာနုလောမေန၊ လက္ခဏာအား လျော်သဖြင့်။  
ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သောကြောင့်။ ရသောတိ၊ ကား။ လက္ခဏံ၊ တည်း။  
ဓမ္မသင်္ဂါဟကာဒိအာစရိယဝံသေန၊ ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါယနာတင်သော ဆရာ  
တို့အနွယ်သည်။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်သော။ အဋ္ဌကထာ၊ သည်။ အာစရိ-  
ယဝံသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အာစရိယဝံသောတိ အာစရိယဝါ  
ဒေါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိနယပိဋကေ ပါဠိတိ၊ ဟူ၍။ ဣမ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ အဓိကာရဝသေန၊  
ဝိနည်းအရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသပိဋကေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပိဋကတ်  
တို့၌လည်း။ သုတ္တာဒိစတုနယာ၊ သုတ်စသော လေးပါးသော နည်းတို့ကို။  
ယထာနုရူပံ၊ အကြောင်းအား လျော်စွာ။ လဗ္ဘန္တေဝ၊ ရအပ်ကုန်သလျှင်က  
တည်း။ မဟာပဒေသာတိ၊ ကား။ မဟာဩကာသာ မဟာဝိသယာ၊ အရာ  
ကျယ်ကုန်၏။ တေ၊ ထို မဟာပဒေသတို့သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။  
“ယံ ဘိက္ခဝေ”တိ အာဒိပါဠိဝသေန၊ ယံ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ပါဠိ၏  
အစွမ်းဖြင့်။ အကပ္ပိယာနုလောမတော စ၊ မအပ်သည်နှင့် လျော်သောအား  
ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကပ္ပိယာနုလောမတော စ၊ အပ်သည်နှင့် လျော်သော  
အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ တို့သည်။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။  
တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာဖြင့်။ ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။  
အတ္ထနယာ ဇေ၊ အနက် နည်းတို့လျှင်တည်း။ ဟိ၊ စွာ၊ တေ၊ ထို အနက်  
နည်းတို့သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အဝုတ္တေသု  
ပိ၊ မဟောအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိက္ခိတ္တာနုလောမေသု စ၊ ပယ်  
အပ်သည်နှင့် လျော်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုညာတာနုလောမေသု စ၊  
ခွင့်ပြုအပ်သည်နှင့် လျော်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။  
ကိစ္စေသု၊ တို့၌။ နိဝတ္ထိပဝတ္ထိဟေတုတာယ၊ နစ်ခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း  
၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဂေါစရာ၊ အရာကျယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

တေ၊ ထို လေးပါးသော အနက်နည်းတို့ကို။ (ထည့်) “မဟာပဒေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ “ယံ ဘိက္ခဝေ မယာ ဣဒံ န ကပ္ပတိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ သာဓိပ္ပာယာ၊ အဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွသော။ ပါဠိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ “မဟာပဒေသာ”တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တာ၊ အပ်။ ကံသွာ၊ နည်း။ တဿာ၊ ထိုပါဠိ၏။ သုတ္တေ၊ သုတ်၌။ ပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ ဝင်သော ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ “သုတ္တာနုလောမမ္ပိ ။ပ။ ဗလဝတရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သာဓိပ္ပာယာ၊ အဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွသော။ သော၊ ပါဠိ၊ ကို။ သုတ္တေ၊ ၌။ န ဩတရေတဗ္ဗာ၊ မချအပ်။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။ အယံ၊ ဤ “ယံ ဘိက္ခဝေ-စသော ပါဠိသည်။ သုတ္တာနုလောမံ၊ သုတ္တာနုလောမမည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တေန၊ ထို အကြောင်းဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ ဝါ၊ သုတ်နှင့်မညီ၍ ယူအပ်သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမံ ပါဠိအဓိပ္ပာယ်၊ ဤ ပါဠိအဓိပ္ပာယ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ယထာဝုတ္တအတ္တာဝ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်တို့သည် သာလျှင်။ သုတ္တာနုလောမံ၊ မည်၏။ တပ္ပကာသကတ္တာ ပန၊ ထိုသုတ္တာနုလောမကို ပြတတ်သော ကြောင့်ကား။ အယမ္ပိ ပါဠိ၊ သည်လည်း။ သုတ္တာနုလောမံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယေ ဘဂဝတာ ဧဝံ ဝုတ္တာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ “ယံ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိပါဠိနယေဟိ၊ အစရှိသော ပါဠိနည်းတို့ဖြင့်။ ဂတေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ အကပ္ပိယာနုလောမာဒယော၊ အကပ္ပိယာနုလောမအစရှိကုန်သော။ ယေ အတ္တာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေ အတ္တာ၊ တို့သည်။ မဟာပဒေသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဂဝတော၊ ၏။ ပကိဏ္ဍကဒေသနာဘူတာ စ၊ ပကိဏ္ဍကဒေသနာလည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သုတ္တာနုလောမဘူတာ စ၊ သုတ္တာနုလောမ ဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌကထာ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ နှစ်ကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂဟကတ္ထေရေဟိ၊ ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါနာတင်သော ဆရာတို့သည်။ ပါဠိဝဏ္ဏနာနုက္ကမေန၊ ပါဠိ အဖွင့်အစဉ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၍။ ယသ္မာ၊ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အာစရိယ ဝါဒေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဧတေန စ၊ ဤအာစရိယဝါဒေါ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အဋ္ဌကထာ၊ ကို။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမေသ၊ သုတ္တ၊ သုတ္တာနုလောမတို့၌။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ သင်္ဂယတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။



ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ၊ သော ယထာ၊ ဤ အဋ္ဌကထာစကားကိုကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊  
 တူ။ ပမာဏဘူတာ၊ ပမာဏလောက်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနောမတိပိ၊  
 အတ္တနောမတိကိုလည်း။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမေသု၊ တို့၌။ သင်္ဂယုတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်  
 အပ်၏။ ဟိ၊ စ။ ဘဂဝတော၊ ဧ၊ ဝိစနံ၊ စကားကိုလည်းကောင်း။ ဝစနာ  
 နုလောမဉ္စ၊ စကားနှင့် လျော်သည်ကိုလည်းကောင်း။ အနိဿာယ၊ မမှီမ၍။  
 အဂ္ဂသာဝကာဒယောပိ၊ အဂ္ဂသာဝကအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ အတ္တနော၊  
 ဧ၊ ဉာဏဗလေန၊ ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (၁၂၂) သုတ္တာဘိဓမ္မဝိနယေသု၊ တို့  
 ၌။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ သမ္မုတိပရမတ္ထဘေဒံ၊ ပညတ်၊ ပရမတ်အားဖြင့်  
 ပြားသော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။  
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗမ္မိ ဝစနံ၊ အလုံးစုံသော စကားကိုလည်း။ သုတ္တေ၊ စ၊  
 ၌လည်းကောင်း။ သုတ္တာနုလောမေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ သင်္ဂယုတိ၊ ရေ  
 တွက်အပ်၏။ ပန၊ လေးပါးပြားခြင်း အကြောင်းကို ဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာဒီနံ၊  
 အဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့ကို။ ဝိသုံ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ အသီး အာစရိယဝါဒ၊ အတ္တ  
 နောမတိဟု ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဝသေသံ၊ ထို အာစရိယဝါဒ၊  
 အတ္တနောမတိမှ အကြွင်းကိုသာ။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမတော၊ သုတ္တသုတ္တာနု  
 လောမအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားဖြင့်။ ဝိန  
 ယော၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ဧ၊ သုတ္တာဒယော၊ သုတ်အစရှိသည်တို့ကို။ နိဿာယေဝ၊  
 ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အတ္တနောမတိ၊ အတ္တနောမတိ၏။  
 တေသု၊ ထိုသုတ္တစသည်တို့၌။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အနာဂတတ္တာ၊ မ  
 လာသောကြောင့်။ “သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒေ မုဉ္စိတွာ”တိ၊ ဟူ  
 ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ တေန၊ ကြောင့်။ “အနုဗုဒ္ဓိယာ နယဂ္ဂါဟေနာ”တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ဧ၊ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သုတ္တာဒီနံ၊ သုတ်အစရှိသည်တို့သို့။ အနုဂတာ  
 ယ ဧဝ၊ အစဉ်လိုက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ ပညာဖြင့်။ တေဟိ၊  
 ထိုသုတ် စသည်တို့မှ။ လဒ္ဓနယဂ္ဂါဟေန စ၊ ရအပ်သော နည်းယူခြင်း ဖြင့်  
 လည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ထေရဝါဒေါတိ၊ ကား။ မဟာကဿပတ္ထေရာဒီနံ၊ မဟာကဿပမထေရ်  
 စသည်တို့၏။ ဂါဟော၊ အယူတည်း။ သုတ္တာဒိ၊ သုတ်အစရှိသည်ကို။ နိဿာ  
 ယေဝ၊ မှီလျက်ပင်လျှင်။ ဝိပရိတတောပိ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်လည်း။  
 အတ္တနောမတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တံ ပနာ”တိအာဒိ၊  
 ကို။ အာဟ၊ ဧ၊ အတ္ထေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ နယတော၊ နည်း  
 အားဖြင့်။ ဂဟိတေန၊ ယူအပ်သော။ အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိန္တိ၊ ကား။ အတ္တ  
 နော ဂါဟဿ၊ မိမိအယူ၏။ နိဿယဘူတံ၊ မှီရာဖြစ်သော။ သာဠကထံ၊

အဋ္ဌကတောနှင့် တကွသော။ ပါဠိ။ ကိ။ ပါဠိယာတိ၊ ကား။ တပုဋိက္ခေပတ္တံ၊  
ထိုသကဝါဒကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ပရေန၊ ပရဝါဒီသည်။ အာဟဋ္ဌာယ၊  
ဆောင်အပ်သော။ သာဠကထာယ၊ သော။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ အတ္တနော ဂဟိ  
တံ၊ မိမိယူအပ်သော။ အတ္တံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တနိဿာယ၊ ပါဠိဉ္စ၊ ထို  
အနက်၏ မှီရာ ပါဠိကိုလည်းကောင်း။ သံသန္နိတွာ၊ နှီးနှော၍။ ဣတိ အတ္ထော။  
နက်။ အာစရိယဝါဒေတိ၊ ကား။ အတ္တနာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပရေန  
စ၊ သူတပါးသည်လည်းကောင်း။ သမုဒ္ဓုအဋ္ဌကထာယ၊ ထုတ်အပ်သော အဋ္ဌ  
ကထာ၌။ ဩတရတိ စေဝ သမေတိ စာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဥဒ္ဓ  
ဋ္ဌေဟိ၊ ထုတ်အပ်သည်တို့နှင့်။ သံသန္နနဝသေန၊ နှီးနှောသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။  
ဩတရတိ၊ သက်ဌားအံ့။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ ဥဒ္ဓဋ္ဌေန၊ ထုတ်အပ်သည်  
နှင့်။ သမေတိ၊ ညီသည်ဖြစ်အံ့။ သဗ္ဗုဗ္ဗလာတိ၊ ဟူ၍။ အသဗ္ဗညုပုဂ္ဂလဿ၊  
သဗ္ဗညုမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒေသနာယ၊ ၏။ ဒေါသဝါသနာယ၊ အပြစ်  
ဟူသော အဋ္ဌေအသက်ကြောင့်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။  
အတ္တသမ္ပုဋ္ဌိပတ္တိအတာဝတော၊ အနက်ပြည့်စုံခြင်း မရှိသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ ပမာဒပါဌဝသေန၊ မေ့လျော့၍ ရေးသော ပါဠိ၏အစွမ်းဖြင့်။ အာ  
စရိယဝါဒဿ၊ ၏။ သုတ္တာနုလောမေန၊ နှင့်။ အသံသန္နနာပိ၊ မနှီးနှောခြင်း  
သည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဣတရော နဂဟေ  
တဗ္ဗော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

“သမေန္တမေဝ ဂဝေသိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ယေ၊ အကြင်အနက်  
တို့သည်။ သုတ္တေန၊ နှင့်။ သံသန္နန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘော ရှိ  
ကုန်သော။ အတ္တာ ဧ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ မဟာပဒေသတော၊ မဟာပဒေ  
သအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ၊ ထုတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ဒေသေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊  
နည်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ (ဤတွင် “တထာ တထာ”ဟု နှစ်ချက်  
ရှိသည်။ မသင့်။) ဥဒ္ဓုအတ္တာနံယေဝ၊ ထုတ်အပ်သော အနက်တို့၏သာလျှင်။  
သုတ္တာနုလောမတ္တာ၊ သုတ်နှင့် လျော်သောကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။  
“သုတ္တာနုလောမတော ဟိ သုတ္တ မေဝ ဗလဝတရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
အပ္ပုဋ္ဌိဝတ္တိယန္တိ၊ ကား။ အပ္ပုဋ္ဌိဗာဟိယံ၊ မတားမြစ်ကောင်း။ ကာရကသံဃာ  
သဒိသန္တိ၊ ကား။ ပမာဏတ္တာ၊ ပမာဏလောက်သောကြောင့်။ သင်္ဂီတိကာရ  
ကသံဃသဒိသံ၊ သင်္ဂါယနာတင်သော သံဃာနှင့် တူ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ ဌိတကာလ  
သဒိသန္တိ၊ ကား။ ဓရမာနကဗုဒ္ဓသဒိသံ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိသော ဘုရားရှိ  
သော ကာလနှင့် တူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ “သကဝါ

ဒီ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကထေတိ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ယော၊ အကြင်  
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊  
 ရှိ။ ကထနသီလော၊ ဆိုလေ့ရှိ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သကဝါဒီ၊ မည်  
 ၏။ သုတ္တန္တံ၊ ကား။ သင်္ဂီတိတ္ထယာရဠံ၊ သင်္ဂါယနာ သုံးတန်တင်သော။ ပါဠိ  
 ဝစနံ၊ ပါဠိစကားကို။ ပရဝါဒီတိ၊ ကား။ မဟာဝိဟာရဝါသီ၊ ဝါ၊ မဟာ  
 ဝိဟာရဂိုဏ်းသား သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အညနိကာယဝါသီ  
 ဝါ၊ တပါးဘော ဂိုဏ်းသားသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်—  
 သည်။ ဝိပရိတတော၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊  
 ယူ၍။ ကထနသီလော၊ ဆိုလေ့ရှိ၏။ သောဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သာလျှင်။  
 ဣမ၊ ဤအရာ၌။ “ပရဝါဒီ”တိ၊ ဟူ၍။ ဓုတ္တော၊ ၏။ သုတ္တာနုလောမန္တံ၊  
 ကား။ သင်္ဂီတိတ္ထယာရဠံ ဝါ၊ သင်္ဂါယနာ သုံးတန် တင်အပ်သည်လည်းဖြစ်  
 သော။ အနာရဠံ ဝါ၊ မတင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ  
 တစုံတခုကို။ ဝိပလ္လာသတော ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။  
 ဝဉ္ဇနာယဝါ၊ လှည့်ပတ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သင်္ဂီ  
 တိတ္ထယာဂတ”န္တံ၊ သင်္ဂါယနာသုံးတန်မှ လာ၏ဟူ၍။ ဒဿိယမာနံ၊ ပြအပ်  
 သော။ သုတ္တာနုလောမံ၊ တည်း။ ကေစိ၊ တို့ကား။ “အညနိကာယေ၊ တ  
 ပါးသောဂိုဏ်း၌။ (၃၂၃) သုတ္တာနုလောမံ၊ တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တံ၊  
 ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥဘိန္ဒမ္ပိ၊ နှစ်ယောက်  
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သကဝါဒီပရဝါဒီနံ၊ တို့၏။ သင်္ဂီတိတ္ထယာရဠသုတ္တာဒီ  
 နံ ဝေ၊ သင်္ဂါယနာသုံးတန်တင်သောသုတ် အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေ  
 တဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “တိ  
 သော ။လ။ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တံအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆို  
 လတ္တံ။ ဟိ၊ စ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ အညနိကာယသုတ္တာဒီ၊ တပါးဂိုဏ်း၌  
 သုတ်အစရှိသည်ကို။ ပမာဏတော၊ ပမာဏမူသောအားဖြင့်။ ယေန၊ အကြင်  
 အကြောင်းဖြင့်။ တေသု သုတ္တာဒီသု၊ ထိုသုတ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿိတေသု၊ ပြအပ်  
 ကုန်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်စသည်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်သင့်သည်။ တ  
 ဝေယျ၊ ၏။ တေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်။) န ဂဏှာတိ၊ မယူ။ “ပရော  
 တဿ အကပ္ပိယ။ လ။ ဌာတဗ္ဗ”န္တံ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ စ၊ ဆိုလည်း ဆိုလတ္တံ။  
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီနာပိ၊ သည်လည်း။ သင်္ဂီတိတ္ထယေ၊ သင်္ဂါယနာ  
 သုံးတန်သို့။ အနာရဠမ္ပိ၊ မတင်အပ်သည်ကိုလည်း။ အာရဠမိစ္စေဝံ၊ တင်အပ်၏  
 ဟူ၍သာလျှင်။ ဒဿိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သင်္ဂီတိတ္ထယေ၊ ဌံ။

အနာဂတဿ၊ မလာသော။ တဿ တဿ သုတ္တာဒိနော၊ ထိုထိုသုတ် အစရှိသည်  
 တို့၏။ ကုဋ္ဌတာ စ၊ စဉ်းလဲသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အာဂတဿ၊ လာ  
 သောသုတ်အစရှိသည်၏။ ဗျဉ္ဇနန္တယာယ၊ သဒ္ဓါအရိပ်အရောင်ဖြင့်။ အညထာ၊  
 တပါးသော အပြားဖြင့်။ အဓိပ္ပာယ် ယောဇနာ စ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်ခြင်းသည်  
 လည်းကောင်း။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ တတ္ထ စ၊ ထိုစဉ်းလဲခြင်းမှ တပါး  
 သော အပြားဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်ခြင်းတို့တွင်လည်း။ ယံ၊ အကြင်သုတ်  
 သည်။ ကုဋ္ဌံ၊ စဉ်းလဲ၏။ တံ၊ ထိုသုတ်ကို။ အပနိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ယံ၊  
 အကြင်သုတ်ကို။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ ယောဇိတံ၊ ယှဉ်အပ်  
 ၏။ တဿ၊ ထိုသုတ်၏။ ဝိပရိတတာသန္ဓသနတ္ထံ၊ ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်  
 ကို ပြခြင်းငှါ။ တဒညေန၊ ထိုမှတပါးသော။ သုတ္တာဒိနာ၊ သုတ်အစရှိသည်  
 နှင့်။ သံသန္ဓနာ၊ နှီးနှောခြင်းကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ပရဝါဒီနာ၊ သည်။  
 ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ ယော ပန အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည် ကား။ သုတ္တန္တာဒိနာ၊  
 သုတ်တပါးအစရှိသည်နှင့်။ သံသန္ဓတံ၊ ၏။ သော အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ သကဝါဒီ  
 နာပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂါဟံ၊ အယူကို။ ဝိဿဇေတွာ၊ စွန့်၍။  
 ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ယောက်သော သကဝါဒီ၊  
 ပရဝါဒီတို့၏လည်း။ သင်္ဂီတိတ္ထယာဂတမေဝ၊ သင်္ဂါယနာသုံးတန်မှ လာသည်  
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ သုတ္တာဒိ၊ သုတ်အစရှိသည်ကို။ ပမာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊  
 ၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ကထာဝတ္ထုပကရဏေ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း  
 ဌံ။ သကဝါဒေ၊ ဌံ။ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ၊ သုတ် ငါးရာတို့လည်းကောင်း။ ပရ-  
 ဝါဒေ၊ ဌံ။ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ၊ တို့ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿမ္ပိ၊  
 သုတ်တထောင်ကိုလည်း။ အဓိပ္ပာယ်ဂူဟဏနာနတ္ထေန၊ အဓိပ္ပာယ်ယူ ထူးသော  
 အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ဂီတိတ္ထယာဂတမေဝ၊ သင်္ဂါယနာသုံးတန်မှ လာသည်ကိုသာ  
 လျှင်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ နိကာယန္တရေ၊ ဂိုဏ်းတပါး၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော  
 သုတ်ကို။ န ဂဟိတံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဓေပန္တိ၊ ကား။ “ဣမိနာ၊ ဤအယူဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မှုအံ့နည်း။” ဣတိ၊  
 သို့။ ပဋိက္ခေပံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဆဉ္စနံ၊ စွန့်ခြင်းကို။ ဂရဟန္တိ၊ ကား။ “သေ၊  
 ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဇာနာတိ၊ နည်း။” ဣတိ၊ သို့။ နိန္ဒနံ၊  
 ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယဿ သုတ္တဿ၊ ကို။ အာနု-  
 မာနတော၊ ဆသောအားဖြင့်။ ဣဒံ သုတ္တာနုလောမံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။  
 တသ္မိံ၊ ဝါ၊ ထိုသုတ်၌လည်းကောင်း။ တဒန္တရူပေ၊ ထိုသုတ်နှင့်လျော်သော။  
 အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိသော။ သုတ္တေ ဝါ၊ သုတ်၌ လည်းကောင်း။ အတ္တနာ၊  
 သည်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော၊ သုတ္တာနုလောမံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။



သံသန္ဓနဝသေန၊ နှီးနှောသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဩတာရေတဗ္ဗံ၊ ချအပ်၏။  
 “ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်း ဤသို့သော  
 အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။ သံသန္ဓတိ၊ နှီးနှော  
 ၏။” ဣတိ၊ သို့။ သံသန္ဓိတော၊ ရှိ။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်၊  
 အယန္တိ၊ ကား။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပရေတိ၊ ကား။ ပရဝါဒီ၊ သည်။  
 အာစရိယဝါဒေါ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ယဿ သုတ္တဿ၊ ၏။  
 ဝဏ္ဏနာဝသေန၊ အဖွင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အယံ အာစရိယဝါဒေါ၊ သည်။  
 ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသုတ်၌ လည်းကောင်း။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့  
 သဘောရှိသော။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ သုတ္တေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။  
 ပုဗ္ဗာပရအတ္ထသံသန္ဓန ဝသေန၊ ရှေ့နောက် အနက် နှီးနှော သည်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ဩတာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂါရယှာစရိယဝါဒေါတိ၊ ကား။ ပမာ-  
 ဒလိခိတော၊ မေ့လျော့၍ ရေးအပ်သော။ ဘိန္နလဒ္ဓိကေဟိ ဝါ၊ ပြားသော  
 အယူရှိသော သူတို့သည်မူလည်း။ ဌပိတော၊ ထားအပ်သော အာစရိယဝါဒ  
 တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ သေ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။

ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကုဋသုတ္တံ၊ စဉ်းလဲသော သုတ်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ဗာဟိရကသုတ္တာဒိဝစနဉ္စ၊ သာသနာမှ အပဖြစ်သော သုတ်အစ  
 ရှိသောစကားသည်ကိုလည်းကောင်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမေ ဩတာရေတဗ္ဗံ” နှီး အာဒိ၊ ကိ။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂုဠဝေဿန္တရာဒိနိ၊ ဂုဠဝေဿန္တရာဇာတ် အစရှိသည်တို့ကား။  
 မဟာသံဃိကာဒိဘိန္နလဒ္ဓိကာနံ၊ မဟာသံဃိက အစရှိသော အယူပျက်သော  
 ဂိုဏ်းသားတို့၏။ ပကရဏာနိ၊ ကျမ်းတို့တည်း။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါ  
 ဖြင့်။ ဂုဠဥမ္မဂ္ဂါဒိနိ၊ ဂုဠဥမ္မဂ္ဂဇာတ် အစရှိသောကျမ်းတို့ကို။ (၁၂၄) ဂဟဏံ၊  
 ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “သကဝါဒီ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကထေတိ၊ ပရ  
 ဝါဒီပိ သုတ္တံ” နှီးအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အညေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်  
 သော။ ဝါရာ၊ ဝါရတို့ကို။ လဗ္ဗမာနာပိ၊ ရအပ်သော်လည်း။ ဝုတ္တန-  
 ယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်  
 ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ န ဝုတ္တာ၊ မဆိုကုန်။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမာဒိမုခေန၊ သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ အစ  
 ရှိသည်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝိဝါဒံ၊ ငြင်း  
 ခုံခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။

ဝိဝါဒဝတ္ထု၊ ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ တဗ္ဗိနိစ္ဆယမုခေန၊  
 ထို ဝိဝါဒကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ သုတ္တာဒိဉ္စ၊ သုတ်အစရှိသည်ကို  
 လည်းကောင်း။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ “အထ ပနာယံ ကပ္ပိယ” နှိ အာဒိ၊ အစ  
 ရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တေ စ သုတ္တာနုလောမေ စာတိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသောပါဌ်၌။ စသဒ္ဓေါ၊ စသဒ္ဓါသည်။ ဝိကပ္ပနုတ္တေ၊ ဝိကပ်အနက်၌။  
 ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစသဒ္ဓါဖြင့်။ အာစရိယဝါဒါဒိနမ္ပိ၊ အာစရိယဝါဒ  
 အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သဂ္ဂဟော၊ ယူအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကာရဏဉ္စ  
 ဝိနိစ္ဆယဉ္စ ဒဿေတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကာရဏန္တိ၊  
 ကာ။ သုတ္တာဒိနယံ၊ သုတ်အစရှိသော နည်းကို။ နိဿယ၊ ၍။ အတ္တနော  
 မတိယာ၊ မိမိအလိုဖြင့်။ ဥဒ္ဓု ဟေတု၊ ထုတ်အပ်သော အကြောင်းကို။  
 ဝိနိစ္ဆယန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယံ၊ အဋ္ဌကထာအဆုံးအဖြတ်ကို။ ကာရ-  
 ဏန္တယာတိ၊ ကား။ သုတ္တာဒိဉ္စ၊ သုတ်စသည်တို့၌။ “ကပ္ပိယ” နှိ ဂါဟဿ  
 စ၊ အပ်၏ဟု ယူခြင်း၏လည်းကောင်း။ “အကပ္ပိယ” နှိ ဂါဟဿ စ၊ မအင်ဟု  
 ယူခြင်း၏လည်းကောင်း။ နိမိတ္တဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကိစ္ဆေန၊  
 ငြိုငြင်သဖြင့်။ ပဋိပါဒနိယံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ အဝိဘူတကာရဏံ၊ မထင်  
 သော အကြောင်းကို။ ကာရဏန္တယံ၊ အကြောင်းအရိပ်ကို။ ကာရဏ  
 ပတိရူပကံ၊ အကြောင်းတူကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ “ကပ္ပိယာကပ္ပိယ  
 ဝိစာရဏမာဂမာ” တိ၊ ဟူသောစကားသည်။ “ဝိနယဉ္စိ ပတွာ” တိ ဣမဿ၊  
 ဟူသော စကား၏။ ဝိဝရဏံ၊ အဖွင့်တည်း။ ရုနိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ကပ္ပိယ  
 သညာယ၊ အပ်၏ဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ဝိတိက္ကမကရဏံ၊ လွန်ကျူးခြင်းကို  
 ပြုခြင်းကို။ ရုနိတဗ္ဗံ၊ ပိတ်အပ်၏။ ဒဉ္စ ကတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တံနိဝါရဏစိတ္တံ၊ ထို  
 ဝိတိက္ကမကို တားမြစ်သော စိတ်ကို။ ဒဉ္စတရံ၊ မြို့စွာ။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ သောတံ ပစ္စိန္တိ  
 တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ ဝိတိက္ကမပုဝတ္ထိ၊ လွန်ကျူးသောအားဖြင့်  
 ဖြစ်ခြင်းကို။ ပစ္စိန္တိတဗ္ဗာ၊ ဖြတ်အပ်၏။ ဂရုကဘာဝေတိ၊ ကား။ အကပ္ပိယ  
 ဘာဝေ၊ အကပ္ပိယအဖြစ်၌။ သုတ္တဝိနိစ္ဆယကာရဏေဟိတိ၊ ကား။ သုတ္တေန၊  
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယေန စ၊ အဋ္ဌကထာအဆုံးအဖြတ်ဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ လဗ္ဗကာရဏေဟိ၊ ရအပ်သော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ “ဝေ” နှိ အာဒိ၊  
 အစရှိသောစကားသည်။ ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ အတ္တဿ၊ ၏။ နိဂမနဝစနံ၊ နိဂုံး  
 စကားတည်း။ အတိရေကကာရဏန္တိ၊ ကား။ သုတ္တာဒိဉ္စ၊ သုတ်စသည်တို့တွင်။  
 ပုရိမံ ပုရိမံ၊ ရှေးရှေး သုတ္တာနုလောမ အစရှိသည်သည်။ အတိရေကကာရဏံ

နာမ၊ လွန်သော အကြောင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဗဟုကာရဏံ၊ များသော အကြောင်းသည်။ အတိရေကကာရဏံ၊ မည်၏။

ဝါစုဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ ဝါစာယ၊ နှုတ်သို့။ ဥဂ္ဂတံ၊ တက်သည်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှုတ်၌။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဌိတံ၊ တည်သည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “သုတ္တံ နာမ သကလံ ဝိနယဝိဋ္ဌက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုပြီးသောကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ “သုတ္တတော”တိ၊ သုတ္တတော ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ တဒတ္ထပဋိပါဒကံ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေတတ်သော။ သုတ္တာဘိဓမ္မ ပါဠိဝစနံ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ ပါဠိစကားကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ “ပရိပုစ္ဆတော စ အဋ္ဌကထာယောစာ” တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ “အနုဗျဉ္ဇနတော”တိ ဣမဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိဝရဏံ၊ အဖွင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပရိပုစ္ဆာတိ၊ ကား။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ပါဠိယာ၊ ၏။ အတ္ထသဝနံ၊ အနက်ကို နာခြင်းတည်း။ အဋ္ဌကထာတိ၊ ကား။ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော၊ ပါဠိမှ လွတ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဟိ၊ စ။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ပါဠိ၊ ကို။ အနုဂန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဗျဉ္ဇနတော၊ ပြတတ်သောကြောင့်။ “အနုဗျဉ္ဇန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိနယေတိ၊ ကား။ ဝိနယာစာရေ၊ ဝိနည်းအကျင့်၌။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဝိနယံ အဝိဇဟန္တော အဝေါက္ကမန္တော”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်း၌။ ပတိဋ္ဌာနံ နာမ၊ တည်ခြင်း မည်သည်ကား။ သဉ္စိစ္စ၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာပတ္တိယာ အနာပဇ္ဇနာဒိနာ၊ အာပတ်သို့ မရောက်ခြင်း စသည်ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “လဇ္ဈိဘာဝေန ပတိဋ္ဌိတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဝိနည်း၌ တည်ခြင်းကြောင့်။ လဇ္ဈိ၊ လဇ္ဈိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိနယဓရဿ၊ ဝိနည်းခိုရ်၏။ လက္ခဏော၊ လက္ခဏာကို။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုစဉ်။ ဣမိနာ လဇ္ဈိဘာဝေန၊ ဤလဇ္ဈိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်မှုအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အလဇ္ဈိ ဟိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ “ဗဟုဿုတောပိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပဌမလက္ခဏသမန္နာဂမံ၊ ရှေးဦးစွာသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “လာဘဂရုတာယာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိနယေ၊ ၌။ ဌိတတာယ၊ တည်သော အဖြစ်သည်။ အဘာဝေ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ပဌမ လက္ခဏ ယောဂေါ၊ ရှေးဦးစွာသော လက္ခဏာနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ကိစ္စကရော၊ ကိစ္စပြုတတ်သည်။ န

ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (၁၂၅) အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အကိစ္စကရော၊ ကိစ္စ မပြုတတ်။ အနတ္တကရော ဝေ၊ အကျိုးမဲ့ကို ပြုတတ်သာလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သံဃဘေဒဿ၊ သံဃာသင်းကဲ့ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော။ ကလဟော၊ ငြင်းခုံခြင်းသည်။ သံဃရာဇိ၊ မည်၏။

ဝိတ္ထုနတိတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထုမ္ဘတိ၊ ခိုင်မာ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိတ္ထုနတိ၊ ကြေးညည်း၏။ သန္တိဋ္ဌိတုံ န သက္ကောတိတိ၊ ကား။ သံကဝါဒေ၊ မိမိအယူ၌။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယံ ယ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အာစရိယပရမ္ပရာတိ၊ ကား။ အာစရိယာနံ၊ ဆရာတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယပရမ္ပရာ၊ အဆုံးအဖြတ် အဆက်ဆက်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “အတ္တနော မတိ” ။ပ။ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ထွံ့။ ဟိ၊ ~စွ။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ နာမမတ္ထတော၊ အမည်မျှဖြင့်။ ပရမ္ပရာဇာနနေ၊ အဆက်ဆက်ကိုမသိခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုဗ္ဗာပရာနုသန္တိတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဝစနဿ၊ ရှေ့စကား၏။ အပရဝစနေန၊ နောက်စကားနှင့်။ သဟ အတ္ထသမ္ပန္နဇာနနတော၊ အနက်စပ်သည်ကို သိသောအားဖြင့်။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ပဒတ္ထပိဏ္ဍတ္တအဓိပ္ပေတတ္တာဒိတော၊ အစိတ်အစိတ်သော ပုဒ်အနက်၊ အပေါင်းဖြစ်သော အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်နက်စသောအားဖြင့်။ ကာရုဏတောတိ၊ ကား။ တဒတ္ထုပပတ္တိတော၊ ထိုအနက်၏ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်။ ထေရဝါဒဂိန္တိ၊ ကား။ ထေရဝါဒပဋိပင်္ဂါ၊ မထေရ်ဝါဒအစဉ်ကို။ တေသံ၊ ထိုမထေရ်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယပဋိပင်္ဂါ၊ အဆုံးအဖြတ် အစဉ်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

“ဣမေဟိ ပန တိဟိ လက္ခဏေဟိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပဌမေန၊ သော။ လက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိနယဿ၊ ကို။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဂ္ဂဟိတ ဘာဝေါ၊ သင်အပ်သော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယလက္ခဏာဖြင့်။ တတ္ထံ၊ ထိုဝိနည်း၌။ လဇ္ဇိဘာဝေန စေဝ၊ လဇ္ဇိအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အစလတာယ စ၊ မတုန်လှုပ်သော အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပတိဋ္ဌိတတာ၊ တည်သောအဖြစ်ကို။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ တတိယေန၊ တတိယလက္ခဏာဖြင့်။ ပါဠိအဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အနာဂတမ္ပိ၊ မလာသော်လည်း။ တဒနုလောမတော၊ ထိုပါဠိအဋ္ဌကထာအားလျော်စွာ။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဒိန္နနယ

၁-ဤဝါကျ-ဋီကာမပါ။ ၂-အဿ (ဆဋ္ဌ) ၃-အနုရူပတော (ဆဋ္ဌ)



တော၊ ပေးအပ်သော နည်းအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆိနိတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ။ သမတ္တ  
 တာ၊ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ။ ဩတိဏ္ဏေ ဝတ္ထုသိန္နိ၊ ကား။  
 စောဒနာဝသေန၊ စောဒနာသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိတိက္ကမဝတ္ထုသိန္နိ၊ လွန်ကျူး  
 သော ဝတ္ထုသည်။ သံစာမဇ္ဈေ၊ သံစာလယ်သို့။ ဩတိဏ္ဏေ၊ သက်သည်ရှိသော်၊  
 စောဒကေန စုဒ္ဓိတကေန စ ဝုတ္တေ ဝတ္ထုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ဩတိဏ္ဏေဝတ္ထု။ သက်  
 သော ဝတ္ထုကို။ နိဿာယ၊ ၍။ စောဒကေန၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “ဒိဋ္ဌံ၊  
 မြင်အပ်၏။ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။” ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ စုဒ္ဓိတကေန၊ စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ “အတ္ထိ နတ္ထိ” တိအာဒိ  
 နာ စ၊ ရှိ၏၊ မရှိ အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊  
 ဆိုသင့်၏။ တသ္မိံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ ထိုဆိုသင့်သော စကားကို။ ဝုတ္တေ၊ သော။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ထုလ္လစူယဒဗ္ဗာသိတာနံ၊ ထုလ္လစူဦးဒဗ္ဗာသိတ်အာပတ်  
 တို့၏။ မာတိကာယ၊ မာတိကာ၌။ အနာဂတတ္တာ၊ မလာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။  
 “ပဉ္စန္ဓံ အာပတ္တိန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ တိကဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ “အနု-  
 ပသမ္ပန္နေ ။ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။  
 တိကဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တိကဒုက္ကဋ္ဌတို့။ “အညတရံ ဝါ အာပတ္တိ”န္တိ၊ ဟူသောစကားကို။  
 “ကာလေ ။ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ” တိအာဒိကံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-အစရှိသော။ ဒုက-  
 ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုကဒုက္ကဋ္ဌကို၊ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ အန္တရာပတ္တိန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ  
 တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ အာဂတဝတ္ထုဝိတိက္ကမံ၊ လာသော  
 ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြပ်၍။ အညသ္မိံ၊ သော။ ဝတ္ထုဝိတိက္ကမေ၊  
 ၌။ နိဒါနတော၊ မှ။ ပတုတံ၊ စ၍။ ဝိနိတဝတ္ထုပရိယောသာနာ၊ ဝိနိတ-  
 ဝတ္ထု ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဝုတ္တံ အာပတ္တိံ၊  
 ဟောအပ်သော အာပတ်ကို။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ “ဝတ္ထု ဩလော  
 ကေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသ္မိံ၊ အသီး။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ တဒဝ  
 သေသာ၊ ထိုအကြားအကြား၌ ဟောအပ်သော အာပတ်မှ ကြွင်းကုန်သော  
 အာပတ်တို့ကို။ “အန္တရာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ “ပဋိလာဘံ  
 ဥက္ခိပတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဝိသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒေ၊ ဝိသိဗ္ဗနသိက္ခာ  
 ပုဒ်၌။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝိသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်၌။ ဥယျမာနံ၊ လောင်  
 ဆဲဖြစ်သော။ အဂ္ဂိကပါလာဒိတော၊ မီးအိုးကင်းအစရှိသည်မှ။ ဗဟိ ပတိတံ၊  
 အပသ္မိံ ကျသော။ အဝိဇ္ဈာတမေဝ၊ မီးမငြိမ်းသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။  
 အလာတံ၊ မီးစကို(၁၂၆)။ ပဋိဥက္ခိပတိ၊ အကယ်၍ ပင့်ငြားအံ့။ ပန၊  
 ဖန်။ ယထာဌာနေ၊ ထားမြဲတိုင်းသော အရပ်၌။ ဌပေတိ၊ ထားငြားအံ့။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဝိဇ္ဈာတံ ပန၊ ငြိမ်းပြီးသော မီးစကိုကား။ ပက္ခိ



ပန္နဿ၊ ထည့်သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ ပါစိတ်သာလျှင်တည်း။  
 “အနာပတ္တိ”<sup>၁</sup>န္တိတ္ထေ၊ ဟူသော မုဒ်၌။ “အနာပတ္တိ ဘိက္ခုဝေ ဣဒ္ဓိမဿ ဣဒ္ဓိ-  
 ဝိသယေ”<sup>၂</sup>တိအာဒိ ဝိယ၊ အစရှိသည်ကဲ့သို့။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။  
 ဝုတ္တာ၊ သော၊ အနာပတ္တိပိ၊ အနာပတ္တိသည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ သာပိ၊  
 ထိုအနာပတ္တိကိုလည်း။ သင်္ဂယုတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။

“ပါရာဇိကာပတ္တိတိ န တာဝ ဝတ္ထဗ္ဗ”<sup>၃</sup>န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အာပန္န  
 ပုဂ္ဂလေန၊ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လဇ္ဇိဓမ္မေ၊ လဇ္ဇိသဘော၌။ ဌတှာ၊  
 တည်၍။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း။ အာဝိကရဏေပိ၊ ထင်စွာပြုသော်လည်း။  
 ဒဗ္ဗိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့သော။ အဒိန္နာဒါနာဒိ၊ အဒိန္နာဒါန်အစရှိသည်ကို။  
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ ယံ ပန မေထုနာဒိ၊ အကြင်မေထုန်အစရှိသည်ကို။  
 သုဝိဇာနနံ၊ သိလွယ်၏။ တံ၊ ထိုမေထုန်အစရှိသည်ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုအပ်  
 သာလျှင်ကတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “မေထုနဓမ္မဝိတိက္ကမော”<sup>၄</sup>တိအာဒိ၊ အစ  
 ရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ယော ပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား။  
 အလဇ္ဇိတာယ၊ အလဇ္ဇိဖြစ်သောကြောင့်။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ အဒတှာ၊  
 မပေးမူ၍။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ပစ်ပယ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။  
 တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ အာပတ္တိ၊ ကို။ သြဋ္ဌာရိကာပိ၊ ရုန့်ရင်းသော်လည်း။  
 ဝိနိစ္ဆိနိတုံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ။ န၊ သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။  
 ယာဝ၊ လောက်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း။ နာဝိ ကရောတိ၊ ထင်စွာ  
 မပြု။ သံသဿ စ၊ အားလည်း။ အာပတ္တိသန္ဓေဟော၊ အာပတ်သင့်၏ဟု  
 တွေးတောခြင်းသည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်းသေး။ တာဝ၊ လောက်။ နာသိတ-  
 ကောဝ၊ ဖျက်စီးအပ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ တွံ။ သုခမာတိ၊ ကား။  
 စိတ္တပရိဝတ္တိယာ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ သုခမတာယ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 သုခမာ၊ သိမ်မွေ့၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “စိတ္တလဟုကာ”<sup>၅</sup>တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ စိတ္တံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ လဟုကာ၊ ပေါ့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေတိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ‘ဝိတိက္ကမော လွန်ကျူးခြင်းတို့ကို။ တံဝတ္ထုကန္တိ၊ ကား။  
 အဒိန္နာဒါနာဒိမုလကံ၊ အဒိန္နာဒါန်စသည်လျှင် မူလရှိ၏။ “ယံ အာစရိယော  
 ဘဏတိ၊ တံ ကရောဟိ”<sup>၆</sup>တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော စကား  
 ကို။ (ဝုတ္တံ၌ စပ်။) ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်  
 သော အားဖြင့်။ ပကာသေတွာ၊ ပြ၍။ သုဒ္ဓိမေဝ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။  
 ဂဝေသတိ၊ ရှာ၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ (ထည့်။) လဇ္ဇိပေသလံ၊

၁-မေထုနာဒိသု ဝိဇာနနံ (ဆဋ္ဌ)      ၂-စိတ္တံ တဿ လဟုကံ (ဆဋ္ဌ)

လဇ္ဇီပေသလဖြစ်သော။ ကုက္ကုစ္စကမေဝ။ ကုက္ကုစ္စကကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 ဝုတ္တံ၊ ဤ။ “တေနာပိ၊ ပါရာဇိကောသိတံ န ဝုတ္တဗ္ဗော”တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 အနာပတ္တိကောဋိယာပိ၊ အာပတ်မသင့်သော အပိုင်းအခြားကိုလည်း။ သင်္ကယ-  
 မာနတ္တာ၊ တွေးတောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တေနေဝ၊  
 ကြောင့်သာလျှင်။ “ပါရာဇိကစ္ဆာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သီလာနိ ဝိသော-  
 ဓေတာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဝိတိက္ကမေ၊ အကြင် လွန်ကျူးခြင်း၌။ ပါရာဇိက-  
 သင်္ကာ၊ ပါရာဇိကဟု ယုံမှားခြင်းသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုလွန်ကျူး  
 ခြင်း၌။ ပါရာဇိကာဘာဝပက္ခံ၊ ပါရာဇိကမဟုတ်သော အဖို့ကို။ ဂဟေတွာ၊  
 ယူ၍။ ဒေသနာဝုဠာနဂါမိနိနံ၊ ဒေသနာဂါမ်၊ ဝုဠာနဂါမ်ဖြစ်ကုန်သော။  
 အာပတ္တိနံ၊ တို့ကို။ သောဓနဝသေန၊ သုတ်သင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သီလာနိ၊ တို့ကို။  
 သောဓေတာ၊ သုတ်သင်၍။ “ဒုတ္တံ သာကာရ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပါကဋ္ဌ-  
 ဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပလက္ခဏာဝသေန၊ ဥပလက္ခဏာ  
 နည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ အဘိရူပိတံ၊  
 နှစ်သက်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မနသိကာတံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတေဝ၊  
 အပ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ခဋိယတိတိ၊ ကား။ ဝိပုဋ္ဌိသာရမူလ  
 ကေန၊ နှလုံးမသာခြင်းလျှင် မူလရှိသော။ ဝိက္ခေပေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းဖြင့်။  
 အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ခဏ္ဍံ၊ ပြတ်သည်ကို။ အဒဿေတွာ၊ မပြ  
 မူ၍။ ပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဗ္ဗိဋ္ဌိယတိ၊ စပ်  
 ငြားအံ့။ “သင်္ခါရာ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊  
 ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟိ၊ စူ။ သာပတ္တိကဿ၊ အာ  
 ပတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ ပဂုဏ္ဍိ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ လေ့လာအပ်သော ကမ္မ-  
 ဋ္ဌာန်းသည်လည်း။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်ရှား။ ပါရာဇိ-  
 ကဿ၊ ပါရာဇိကရောက်သော ရဟန်းအား။ ပဂေဝ၊ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရှိ  
 အံ့နည်း။ ဟိ၊ စူ။ တဿ၊ ထို ပါရာဇိကရောက်သော ရဟန်းအား။ ဝိပုဋ္ဌိ-  
 သဒရနိန္ဒတာယ၊ နှလုံးမသာခြင်းသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။  
 ကေဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိတက္ကဝိက္ခေပါဒိဗဟုလဿ၊  
 ဝိတက်ချောက်ချားခြင်းစသည်များသော။ ကဿစိ ပန၊ အချို့သော ရဟန်းအား  
 ကား။ (ဤတွင် ကေဿဟု ပါဌ်ရှိကြသည်၊ မလို။) သုဒ္ဓသီလဿာပိ၊ သီလစင်လျက်  
 လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ န သမာဓိယတိ၊ မတည်။ တံ၊ ထိုမတည်ခြင်းကို။ ဣဓ၊  
 ဤအရာ၌။ “ပါရာဇိကမူလက”န္တိ၊ ပါရာဇိကလျှင် အရင်းရှိ၏ဟူ၍။ န  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ဟိ၊ စူ။ ကတပါပမူလကေန၊ ပြုအပ်သော မကောင်း

မူလျှင် မူလရှိသော။ ဝိပုဋ္ဌိသာရေနေဝ၊ နှလုံးမသာခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊  
 ၏။ အသမာဓိယနံ၊ မတည်ကြည်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “ကမ္မဋ္ဌာနံ န သဋ္ဌိ-  
 ယတိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဝိပုဋ္ဌိ-  
 သာရဂ္ဂိနာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တနာတိ၊ ကား။  
 ကရုဏဘူတေန၊ ကရုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ကတ္တာ၊ ကတ္တား  
 ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပြုတတ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဝါ၊  
 ကား။ ပစ္စတ္တေ၊ ပဌမအနက်၌။ ကရုဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်သည်။ ကတ္တာ၊  
 ပြုတတ်သော။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

စတုဗ္ဗိဓဝိနယာဒိကထာဝဏ္ဏာနာနယော၊ လေးပါးအပြားရှိသော ဝိနည်း  
 စသောစကားကို ဆိုရာအဖွင့်ဖြစ်သော နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၂၇) ယော ဝိယ၊ အကြင်သူကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ယာဒိသော၊ မည်၏။ ယံသဒ္ဓတ္ထေ၊ ယံသဒ္ဓါ၏ အနက်၌။ ယထာ-  
 သဒ္ဓေါ၊ ယထာသဒ္ဓါသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယေန ဝါ  
 တေန ဝါ ယုတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ယေန တေနာတိ  
 ပဒဒ္ဓယေန၊ ယေန-တေန-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုဖြင့်။ အနိယမတော၊ မမှတ်သော  
 အားဖြင့်။ ယံသဒ္ဓတ္ထော၊ ယံသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။  
 ဝါသဓုရယုတ္တောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဓုရယုတ္တော၊ ဝိပဿနာဓုရနှင့် ယှဉ်၏။  
 အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင်ဇာတိသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယံဇာတိ၊ မည်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။  
 သောဝ၊ ထို ယံဇာတိသည်ပင်လျှင်။ သကတ္ထေ၊ သကတ်အနက်၌။ ယပစ္စယံ၊  
 ဣအနုဗန်ရှိသော ယပစ္စည်းကို။ ကတာ၊ ရှိ။ ယံဇစ္စော၊ မည်၏။ ဂေါတ္တ  
 ဝသေန၊ အနွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယေန ဝါ ဂေါတ္တေန၊ အကြင်အနွယ်ဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ တေန ဝါ ဂေါတ္တေန၊ ထိုအနွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ယထာ  
 ဂေါတ္တော ဝါ၊ အကြင် အနွယ်ရှိသည်လည်းကောင်း။ တထာဂေါတ္တော  
 ဝါ၊ ထို အနွယ်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊  
 စပ်အပ်၏။ သိလေသူတိ၊ ကား။ ပကတိသု၊ သဘောတို့တွင်။ “အထ ခေါ”  
 တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ “ကိန္တု” တိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ကိန္တု-ဟူသော



ဤသဒ္ဒါ၏ အနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။  
 ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထောတိ၊ ကား၊ ဣမသ္မိံ  
 ပါရာဇိကဝိသယေ၊ ဤပါရာဇိကအရာ၌။ သောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္ထေဟိ၊  
 ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္ထော၊ ယှဉ်သော ရဟန်းသည်။  
 အရိယာယာတိ၊ ကား။ “ဥဒ္ဓိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ၊ သော အရိယာနံ ယာစ  
 နာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောအပ်သော တောင်းခြင်းဖြင့်။  
 ယာစတိ၊ တောင်း၏။ “မေ၊ အား။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော။”ဣတိ၊ သို့။ ကပ  
 ဏာယ၊ အထီးကျန်သော သူတို့၏ တောင်းခြင်းဖြင့်။ န ယာစတိ၊ မတောင်း။  
 လိင်္ဂသမ္ပုဋ္ဌိစ္စနေနာတိ၊ ကား။ “ဘိက္ခု စရိဿာမိ”တိ၊ ဆွမ်းခံ သွားအံ့ဟူ၍။  
 စိတ္တာဘာဝေပိ၊ အကြံမရှိသော်လည်း။ ဘိက္ခုဝေ ဟာရနိဿိတပဗ္ဗဇ္ဇလိင်္ဂဿ၊  
 ရဟန်းဟူသော ဝေ ဟာရကို မှီသော ရဟန်းအသွင်ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနေန၊ ဝန်  
 ခံခြင်းကြောင့်။ ကာဇာတ္တန္တိ၊ ကား။ ကာဇေဟိ၊ ထမ်းပိုးတို့ဖြင့်။ အာနိတ  
 ဘတ္တံ၊ ဆောင်အပ်သော ဆွမ်းကို။ “အဓမ္မိကာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဓိသီလသိက္ခာ  
 ဒိဘိက္ခုဂုဏာဘာဝတော၊ အဓိသီလသိက္ခာစသော ရဟန်းဂုဏ်၏ မရှိခြင်း  
 ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အဘူတာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 “မယံ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့တည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်လျက်။ ပဋိညာ  
 မတ္ထေနော၊ ဝန်ခံကာမျှဖြင့် သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ မည်ကုန်၏။ အတ္ထတော၊  
 ဖြင့်။ န၊ မမည်ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ အဘူတာယ ပဋိ  
 ညာယ-ဟူသော စကားကိုလည်း။ “မယံ ဘိက္ခု” တိ ပဋိဇာနနဿာပိ၊ ငါ  
 ရဟန်းဟု ဝန်ခံခြင်း၏လည်း။ သမ္ဘဝတော၊ ရှိသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊  
 စ။ “မယံ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခု”တိ၊ ဟူ၍။ အပုဋ္ဌိဇာနန္တာပိ၊ ဝန်ခံကုန်သော်  
 လည်း။ ဘိက္ခုဝေ ဟာရနိဿိတဿ၊ ဘိက္ခုဟူသော ဝေ ဟာရကို မှီသော။  
 လိင်္ဂဿ၊ အသွင်ကို။ ဂဟဏေန စေဝ၊ ယူခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။  
 ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဒိန္နပစ္စယဘာဂဂုဟဏာဒိနာ စ၊ လူအပ်သောပစ္စည်း  
 အဖို့ကို ခံခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုပဋိညာ ဝေ  
 နာမ၊ ဘိက္ခုဟု ဝန်ခံသည် မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ  
 ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိဋ္ဌကထာယံ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်အဋ္ဌကထာ  
 ၌။ အဗြဟ္မစာရီ ။ပ။ သံသိကံ လာဘံ ဂဏှန္တော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနက်ကား—အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရီပဋိညောတိ၊ ကား။ သုနိဝ-  
 တ္ထော၊ ကောင်းစွာ ဝက်ကုန်လျက်။ သုံပါရတေ၊ ကောင်းစွာ ရှိကုန်

လျက်။ သုမ္ဘကပတ္တမရေ၊ တင့်တယ်သော သပိတ်ကို ဆောင်ကုန်  
 လျက်။ ဂါမနိဂမဇနပဒရာဇဓာနိသု၊ ရွာ၊ နိဂုံး၊ ဇနပဒ၊ မင်းနေပြည်  
 တို့၌။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရိတွာ၊ ရှိ။ ဇီဝိကံ၊ အသက်ကို။  
 ကပ္ပေန္တေ၊ မွေးကုန်သော။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မစာရိနော၊  
 မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။  
 သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ အာကာ  
 ရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇနတော၊  
 ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ‘အဟံ၊ သည်။ ဗြဟ္မစာရိ’တိ၊ မြတ်သောအကျင့်  
 ကို ကျင့်၏ဟူ၍။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ ဒေန္တော ဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ‘အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တည်း။’ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊  
 ရှိ။ ဥပေါသထဂ္ဂါဒီနိ၊ ဥပုသ်အိမ် အစရှိသည်တို့သို့။ ပဝိသန္တော  
 ပန၊ ဝင်သော သူသည်ကား။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော၊ ဗြဟ္မစာရိဟု ဝန်  
 ခံသည်။ ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ သံသိကံ လာဘံ၊ သံသိက  
 လာဘ်ကို။ ဂဏှန္တော၊ ယူသော ရဟန်းသည်။ တထာ၊ ထိုအတူ  
 တည်း။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝရူပေဟိ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဂေါတြဘု-  
 ပရိယောသာနေဟိ၊ အနွယ်မျှဖြစ်သော ရဟန်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု-  
 ဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္ဘောဂပရိဘောဂေါ၊ ပစ္စယသမ္ဘောဂ၊  
 ဓမ္မသမ္ဘောဂသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အလဇ္ဇိပရိဘောဂေါ၊ အလဇ္ဇိပရိ-  
 ဘောဂသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိအာပဇ္ဇနာဒိ အလဇ္ဇိ  
 လက္ခဏံ ပန၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အာပတ်သင့်ခြင်းအစရှိသော အလဇ္ဇိလက္ခဏာ  
 ကိုကား။ ဥက္ကဋ္ဌာနံ၊ လွန်ကဲကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၁၂၈)ကသ္မာ၊ နည်း။ သာမဏေရာဒီနမ္ပိ၊ သာမဏေအစရှိသည်တို့  
 ၏လည်း။ အလဇ္ဇိဝေါဟာရဒဿနတော၊ အလဇ္ဇိဟူသော ခေါ်ဝေါ်မှုကိုပြခြင်း  
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ “အလဇ္ဇိသာမဏေရေဟိ ဟတ္ထကမ္ပမ္ပိ န ကာရေတဗ္ဗ”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သံသာဒိသေသ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ စ။ ယထာ-  
 ဝိဟိတပဋိပတ္တိယံ၊ အကြင်အကြင် စီရင်အပ်သော အကျင့်၌။ အတိဋ္ဌနံ၊ မတည်  
 ခြင်းသည်။ သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသော။ အလဇ္ဇိလက္ခဏံ၊  
 အလဇ္ဇိလက္ခဏာတည်း။ ဒဿိလာ၊ ဒဿိလတို့သည်။ လိင်္ဂဂဟဏတော၊ အသွင်  
 ကို ယူသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယထာဝိဟိတပဋိပတ္တိယာ၊ စီရင်အပ်သော အပြားရှိ  
 သော ပဋိပတ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကန္တာ လဇ္ဇိနော၊ စင်စစ်  
 အလဇ္ဇိတို့သာလျှင်တည်း။ ဧဝ ဝိယ၊ အဘယ်တို့ကဲ့သို့နည်း။ မဟာသံသိကာ-

ကဏ္ဍ]

၁ ပဌမပါရာဇိက ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၂၈၉

ဒိနိကာယန္တရိကာ ဝိယ စ၊ မဟာသံဃိကအစရှိသော ဂိုဏ်းတပါးတို့ကဲ့သို့လည်း  
 ကောင်း။ လိင်္ဂတ္ထေနကဒယော ဝိယ စ၊ လိင်္ဂတ္ထေနကအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့လည်း  
 ကောင်းတည်း။ ယာဝ၊လောက်။ တေသံ၊ထို ဒုဿီလတို့အား။ ဘိက္ခု၊ပဋိညာ၊  
 ရဟန်းဟု ဝန်ခံခြင်းသည်။ အနုဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ တာဝ၊ လောက်။  
 ဘိက္ခု၊ ဧဝ၊ ဘိက္ခုသာတည်း။ တေဟိ စ၊ ထိုသူတို့နှင့်လည်း။ ပရိဘောဂေါ၊  
 တကွ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အလဇ္ဇိပရိဘောဂေါ၊ အလဇ္ဇိပရိဘောဂသာ  
 လျှင်တည်း။ တေသဉ္စ၊ ထိုသူတို့အားလည်း။ ဘိက္ခုသံဃသညာယ၊ ရဟန်း  
 သံဃာအမှတ်ဖြင့်။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော အလှူသည်။ သံဃေ၊ ဌံ။ ဒိန္နံ နာမ၊  
 လှူသည်မည်သည်၏။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဘဂဝတော၊ သည်။ “ဘဝိဿန္တိ  
 ခေါ ပနာနန္ဒ၊ပ။ဝဒါမိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနက်ကား—အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အနာဂတမဒ္ဒါနံ၊ လာလတ္တံ့  
 သော ကာလ၌။ ဂေါတြဘုနော၊ ရဟန်းတို့၏ အနွယ်မျှဖြစ်ကုန်  
 သော။ ဝါ၊ ရဟန်းတို့အနွယ်ကို နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ကသာဝ-  
 ကဏ္ဍာ၊ သင်္ကန်းလည်ရောက်ကုန်သော။ ဒုဿီလာ၊ သီလမရှိကုန်သော။  
 ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။  
 ဘဝိဿန္တိ ခေါ ပန၊ ဖြစ်လာကုန်လတ္တံ့ သတည်း။ တေသု ဒုဿီလေသု၊  
 ထို ဒုဿီလရဟန်းတို့၌။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဒါနံ၊ အလှူကို။  
 ဒဿန္တိ၊ ပေးကုန်လတ္တံ့။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တဒါပိ၊ ထိုအခါ၌  
 လည်း။ သံဃဂတံ၊ သံဃာ၌ ဖြစ်သော။ ဒက္ခိဏံ၊အလှူကို၊ အသင်္ချေယျံ၊  
 မရေတွက်နိုင်သောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ အပ္ပမေယျံ၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော  
 အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ဟော၏။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သံဃံ၊ တပည့်သားသံဃာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊  
 ရည်၍။ ဒိန္နတ္တာ၊ လူအပ်သောကြောင့်။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူသည်။အသင်္ချေယျာ၊  
 မရေတွက်နိုင်သောအကျိုးရှိသည်။ အပ္ပမေယျာ၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော အကျိုး  
 ရှိသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဿီလာနံ၊ တို့အား။ ဒိန္နတ္တာ၊ လှူသောကြောင့်။  
 န ဇာတာ၊ မဖြစ်တကား။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ ဆိုငြားအံ့။ န၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်။  
 ကဿော၊ နည်း။ တေသု သံဃံ ဥဒ္ဓိဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဂေါတြဘုနံ၊ တို့ကို။ ပဋိ-  
 ဂ္ဂါဟကတ္ထေန၊ အလှူခံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ သုံးသတ်အပ်သောကြောင့်  
 လည်းကောင်း။ ဣတရဏာ၊ဤ ဒုဿီလတို့အား လှူသည်မှ တပါးသောအပြား  
 ဖြင့် ယူအပ်သည်ရှိသော်။ “ယေသု ကေသုစိ ဂဟဋ္ဌေသု ဝါ ပဗ္ဗဇိတေသု  
 ဝါ သံဃံ ဥဒ္ဓိဿာ”တိ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတာပသင်္ဂတော၊ ဟောသင့်သောအဖြစ်

ဖြင့် လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ တထာ စ၊ ထို ယေသု ကေ သုစိ-ဟူသောစကားသင့်သည်ရှိသော်။ “တဒါပါဟံ အာနန္ဒာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဟေ- ဌိမကောဋိဒဿနဿ၊ အောက်ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်း၏။ ပယော ဇနံ၊ အကျိုးသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဤတွင် ကသ္မာဟု ရှိသည်၊ မလို။) ဂေါတြဘူနမ္ပိ၊ ဂေါတြဘူတို့၏လည်း။ အဘာဝေ၊ မရှိခဲ့သော်။ သံသံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနံ၊ ရည်၍ လှူသော အလှူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟေဋ္ဌိမကောဋိယာ၊ အောက်ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ တေသုပိ၊ ထိုဂေါတြဘူတို့လည်း။ ဒိန္နာ၊ လှူအပ်သော။ သံသဂတာ၊ သံသာ၌ ဖြစ် သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူသည်။ အသင်္ချေယျာ၊ မရေတွက်နိုင်သော အကျိုးရှိ၏။ တတော၊ ထိုဂေါတြဘူရဟန်းတို့ခေတ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သံသဂတာ၊ သံသာ ၌ဖြစ်သော။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊ ထိုဂေါတြဘူတို့ သည်လည်း။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု ဝေ၊ ရဟန်းတို့ပင်လျှင် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဗြဟ္မဗောသန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တမဗောသံ၊ မြတ်သော အသံကို။ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မုနော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏။ ဗောသသဒိသံ၊ အသံနှင့် တူသော။ ဗောသံ၊ ကို။ ဟေ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “ဘိက္ခု”တိ၊ ဘိက္ခုဟူသည်ကား။ သမ္ဗောဇနံ၊ စိတ်ကို နှိုးကြောင်းတည်း။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ ဘယဣက္ခက၊ ဘေးဟု ရှုတတ်သော ယောက်ျား။ တဿ ဘယဿ၊ ထိုဘေးကို။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမဲ့။ ဝိနာသနတ္ထံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ တိသရဏံ၊ သရဏဂုံသုံးပါးသို့။ ဝါ၊ ကား။ သာသနံ၊ သာသနာသို့။ ဟေ၊ ကပ်လျဉ်းလေဘူ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ “တာဏ”န္တိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏ဟူ၍။ “လေဏ”န္တိ၊ ပုန်းအောင်းရာဟူ၍။ ပဝိသ၊ ဝင်လေဘူ။ ဥပဂစ္ဆ၊ ကပ်လေဘူ။ ဥပဂန္တာပိ၊ ကပ်၍လည်း။ စရ ဗြဟ္မ စရိယန္တိ၊ ကား။ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနာတည်းဟူသောမြတ်သောအကျင့် ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို လည်းကောင်း။ စရဿ၊ ကျင့်လေဘူ။ ဘဏ္ဍူတိ၊ ကား။ မုဏ္ဍိတကေသော၊ ရိတ်အပ်သော ဆံရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါသိတိ၊ ကား။ ဒန္တကဋ္ဌာဒိစ္ဆေဒနဝါသိ၊ တံပူစသည် ဖြစ်သော ပဲခွပ်တည်း။ ဗန္ဓနန္တိ၊ ကား။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်း ကြိုးတည်း။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယောဂေါ၊ လုံ့လပြုသင့်သော။ သမာဓိ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပညာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ယုတ္တော၊



အားထုတ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တယောဂေါ၊ မည်၏။ တဿ၊ ၏။  
 ဧတေ အဋ္ဌ၊ ထိုရှစ်ပါးတို့သည်။ ပရိက္ခရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သေ  
 သော၊ ပါဌသေသ ထည့်အပ်၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ပဋိမုက္ခေဟိယေဝ၊ စွပ်  
 အပ်သော ပရိက္ခရာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 သေသော။ ပါဌသေသထည့်အပ်၏။ “တိဏိ သတနိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗေ၊  
 ဆိုလိုလျက်။ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ၊ ဂါထာဖွဲ့ လွယ်ခြင်းငှါ။ “တိဏိ သတ”န္တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

☞ (၁၂၉)။ တသ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်  
 ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သည်ကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဟိ၊ စွ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။  
 “အဟံ ခေါ ပန ကဿပ ဇာနိယေဝ ဝဒါမိ ‘ဇာနာမိ’တိ၊ ပဿိယေဝ ဝဒါမိ  
 ‘ပဿာမိ’” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထို အောက်၌ ဟောအပ်သည်ကို။ ပရာမ  
 သတိ၊ သုံးသပ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇာနိ ဇာနန္တေ၊  
 သိသည်ဖြစ်၍။ ဝဒါမိ၊ ဟော၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ဣဟာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိ သာသနေ၊ ၌။ တိဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ မဟန္တိ၊ များစွာ။  
 ပစ္စုပ္ပိတံ ဘဝိဿတိတိ၊ ကား။ ထေရာဒိနံ၊ မထေရ်အစရှိသည်တို့သို့။ ဥပ-  
 သကံမနတော၊ ကပ်သည်မှ။ ပုရေတရမေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ တေသု၊  
 ထိုမထေရ်အစရှိသည်တို့၌။ မေ၊ ငါသည်။ ဟိရောတ္တပုံ၊ ဟိရီသြတ္တပွကို။  
 ဥပဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ယံ နန္တ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ သည်တကား။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ နက်။ ကုသလူပသံဟိတန္တိ၊ ကား။ အနုဝဇ္ဇဓမ္မနိဿိတံ။ အပြစ်ကင်း  
 သော တရားကို မှီသော။ အဋ္ဌိကတောတိ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ ကို။ တေန  
 ဓမ္မေန၊ ထိုတရားဖြင့်။ အဋ္ဌိကံ ကတော၊ အလိုရှိသည်ကို ပြု၍။ ဝါ၊ ကား။ တံ  
 ဓမ္မံ၊ ကို။ “ဧသ၊ ဤတရားသည်။ မေ မယံ၊ ၏။ အတ္ထော၊ အကျိုးတည်း။”  
 ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ ကတော၊ အကျိုးစီးပွားကို ပြု၍။ သြဟိတသောတောတိ၊  
 ကား။ ဓမ္မေ၊ ၌။ နိဟိတသောတော၊ ထားအပ်သော နားရှိသည်ဖြစ်၍။  
 ဧဝံ ဧတေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဉာဏသောတဉ္စ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော  
 နားကိုလည်းကောင်း။ ပသာဒသောတဉ္စ၊ ပသာဒနားကိုလည်းကောင်း။ သြ  
 ဒဟိတော၊ ထောင်၍။ “ဓမ္မံ၊ ကို။ သက္ကစ္စမေဝ၊ ရှိသေစွာလျှင်။ သုဏိဿာမိ၊  
 နာအံ။” ဣတိ ဧဝမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ တယာ၊ သင်သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊  
 ကျင့်အပ်၏။ သာတသဟဂတာ စ မေ ကာယဂတာသတိတိ၊ ကား။ အသုဘေ  
 သု စေဝ၊ အသုဘတို့၌လည်းကောင်း။ အာနာပါနေ စ၊ အာနာပါန၌လည်း  
 ကောင်း။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန၊ ပဌမဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုခသမ္ပယုတ္တာ၊  
 သုခနှင့် ယှဉ်သော။ ကာယဂတာသတိ၊ ကိုယ်၌ကည်သော သတိသည်။

တေယျ ဩဝါဒဿ၊ ထိုအဆုံးအမကို။ ယံ သက္ကစပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကြင် ရိုသေ  
စွာခံယူခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယမေဝ၊ ဤခံယူခြင်းသည် သာလျှင်။  
ထေရဿ၊ ကဿပ မထေရ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ၊ ရှင်၏အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။  
ဥပသမ္ပဒါ စ၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အဟောသိ၊ ၏။

ဥဒ္ဓုမာတကပဋိဘာဂါရမ္မဏံ၊ ဥဒ္ဓုမာတက ပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။  
ဈာနံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ၊ မည်၏။ ကသိဏာရမ္မဏံ၊ ကသိုဏ်းလျှင်  
အာရုံရှိသော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ၊ ရူပါဝစရဈာန်သည်။ ရူပသညာ၊ မည်၏။  
ဣမေတံ၊ ကား။ သညာသိသေန၊ သညာကို အရင်းမူသဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်  
သော။ ဣဒေ ဒွေ ဈာနဓမ္မာ၊ ဤ နှစ်ပါးသော ဈာန်တရားတို့သည်။ ဘဂဝ  
တာ၊ သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော။ သောပါကော စ၊ သောပါက သာ  
မဏေသည်လည်း။ “ရူပါဝစရဘာဝေန၊ ရူပါဝစရအဖြစ်ဖြင့်။ ကေတ္တာ၊ တူ  
သော အနက်ရှိ၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါသာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။” ဣတိ၊ သို့။  
အာဟ၊ ၏။ အာရဒ္ဓစိတ္တောတိ၊ ကား။ အာရာမိတစိတ္တော၊ နှစ်သက်တော်မူ  
သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဥပသမ္ပဒါ၊ ဂရုဓမ္မကို ခံခြင်းအစရှိ  
သည်ဖြင့် ဖြစ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်သည်။ ဥပရံ၊ အထက်ခန္ဓက၌။ သယမေဝ၊  
အလိုလိုပင်လျှင်။ အာဝီ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ တွံ။

သဗ္ဗန္တိမေန ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံအောက် ယုတ်  
သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဥတ္တိစတုတ္တာ ကမ္မဝါစာ၊ ဥတ်လျှင်  
လေးကြိမ်မြောက်သော ကမ္မဝါစာသည်။ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဿ၊ ဥပသမ္ပဒါကံ၏။  
ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဌာနံ၊ မည်၏။ တဿ ဌာနဿ၊ ထို  
အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဝါစာအား။ အရဟံ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျှောက်ပတ်သည်  
တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုဒေါသာဒိဝိနိမုတ္တံ၊ ဝတ္ထုဒေါသအရရှိသည်မှ  
လွတ်သော၊ ကမ္မံ၊ ကို။ “ဌာနာရဟ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
ဝတ္ထာဒိဒေါသယုတ္တဿ၊ ဝတ္ထုစသော ဒေါသနှင့် ယှဉ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။  
သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ကမ္မဝါစာရဟတ္တာဘာဝါ၊ ကမ္မဝါစာ  
ထိုက်သောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဌာနန္တိ၊  
ဟူ၍။ နိဗ္ဗာနပုတ္တိဟေတုတော၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်း အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။  
သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သာသနံ၊ ကို။  
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသာသနာအား။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျော်သော။ ကမ္မံ၊  
သည်။ ဌာနာရဟံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ စွ။ ယထာဝိဟိတလက္ခဏေန၊ အကြင်အကြင်  
စီရင်အပ်သော လက္ခဏာရှိသော။ ကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမ္ပဒော၊ ပဉ္စင်းခံသော

ရဟန်းသည်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ သာသနံ၊ ကို။ ‘သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာ ယူ၍။ ပရိပူရေတံ၊ ဖြည့်ခြင်းငှါ။ အရဟတံ၊ ထိုက်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနံ၊ ကမ္မဝါစာအဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သံဃကိစ္စံ၊ သည်။ ဌာနာရဟံ နာမ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သတ္တုသာသနာရဟေနာ”တံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သီလာဒိ-သကလသာသနပရိပူရဏဿ၊ သီလအစရှိသော အလုံးစုံသော သာသနာကို ဖြည့်ခြင်းအား။ အနုစ္စဝိကေန၊ လျောက်ပတ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေတိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နသေဝ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းကိုသာလျှင်။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧဟိတိက္ခုပသမ္ပဒါဒိဟိ၊ ဧဟိတိက္ခုပသမ္ပဒါစသည်တို့ဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဓသတ္တာနံ၊ စင်ကြယ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့အား။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမေပိ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ကိုလွန်ကျူးခြင်း၌လည်း။ အာဗ္ဗတာ ဝါ၊ မထိုက်သော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဒေါသာဘာဝေါ (၁၃၀) ဝါ၊ အပြစ်မရှိခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ ကိဉ္ဇာပိ ပညာယတိ၊ အကယ်၍ကား ထင်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ထင်သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထို ရဟန်းတို့အားလည်း။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေသု ဝါ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိတော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ လောကဝဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော။ သုရာပါဏာဒိလဟု ကေသု ဝါ၊ သုရာပါန-စသော ပေါ့သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ လည်းကောင်း။ အသဉ္စိစွာဒိနာ၊ စိတ်မရှိခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ အာပတ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိယေဝ၊ ပြီးသလျှင်ကတည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဒေ ပုဂ္ဂလာ ။ပ။ ဘိက္ခုနီယော စာ”တံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ဥပသမ္ပန္နော”တံ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပန၊ ဤစကားကိုကား။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမာရဟေ၊ ခပ်သိမ်းသော သိက္ခာပုဒ်ကိုလွန်ကျူးခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ သဗ္ဗကာလိကေ စ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌ ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယေဘုယျဝသေန၊ ယေဘုယျနည်းအစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိရုတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗစနဝသေန၊ ဝိဂြိုဟ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိလာပဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝေါဟာရဝသေန၊ အခေါ်အဝေါ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂုဏဝသေနာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဝေါဟာရနိမိတ္တာနံ၊ ဘိက္ခုခေါ်ဝေါ်ခြင်း အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။

သင်္ဃဝပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယာ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်းကို မှီကုန်သော။ သီလာဒယော၊ သီလ အစရှိသည်တို့ကို။ လောကိယေဟိ၊ လောကိသီလတို့မှ။ အဘိဝိသိဋ္ဌတ္တာ၊ ထူး သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိသီလာဒိဝေါဟာရေန၊ အဓိသီလစသော ဝေါဟာ ရဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ကတမံ ပနာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာရဇ္ဈံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ “ပဉ္စင် ဒသင်္ဂသီလ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကာလေ၊ ဘုရား မပွင့်သော ကာလ၌။ သီလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုဘုရား မပွင့်သောကာလ၌ စောင့်အပ်သော သီလ၏။ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယတ္တာ ဘာဝါ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်းကို မှီသောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ၊ ဗုဒ္ဓဘုရား ပွင့်တော်မူသော အခါ၌။ ရတနတ္ထယ ဂုဏံ၊ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို။ တထတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဥတု၊ ရှိ။ သာသနေ၊ ၌။ သုနိဝိဋ္ဌသဒ္ဓါဟိ၊ ဝင်သော ကြည်ညိုခြင်း ရှိကုန်သော။ ဥပါသကောပါသိကာဟိ စေဝ၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့သည်လည်းကောင်း။ သာမဏေရသိက္ခမာနာဟိ စ၊ သာမဏေ၊ သိက္ခမာန်တို့သည်လည်းကောင်း။ ရက္ခိယမာနံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ယံ ပဉ္စင်အဋ္ဌင်္ဂဒေသင်္ဂသီလံ၊ အကြင် ပဉ္စင်သီလ၊ အဋ္ဌင်္ဂသီလ၊ ဒေသင်္ဂသီလသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထို ပဉ္စ၊ အဋ္ဌ၊ ဒေသ သီလသည်လည်း။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိ ဟေတုတော၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်။ အဓိသီလမေဝ၊ အဓိသီလ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ဝိပဿနာ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိ နိမိတ္တတာယ၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည်။ လောကိယာနံ၊ လောကိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သီလေဟိ၊ တို့ထက်။ အဓိသီလံ၊ လွန်ကဲသော သီလသည်။ ဇောတံ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကဲ့သို့နည်း။ (ထည့်။) အဓိဝိတ္တံ ဝိယ၊ လွန်ကဲသော စိတ်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ဝိပဿနာမဂ္ဂနိမိတ္တကံ၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ မုဉ္ဇိတု၊ လွတ်၍။ လောကိယစိတ္တတော၊ လောကိစိတ်မှ။ အဓိဝိတ္တဿ၊ အဓိဝိတ္တ၏။ အညော၊ သော။ ကောစိ၊ သော။ ဝိသေသော၊ အတူးကို။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တဒုဘယဉ္စ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သီလစိတ္တသည်လည်း။ (ဇောတံ၌ စပ်။) အနာဒိ မတော၊ အစမရှိသော။ သံသာဝရဝဂ္ဂဿ၊ သံသာရာဝဋ်၏။ အတ္တာဒိသာရ- ဝိရဟိတတာယ၊ အတ္တအစရှိသော အနှစ်သာရမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟာတတ္ထံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို တားမြစ်ခြင်းငှာ။ “အဟံ ဗော”ဟိ အာကာရေန၊ ငါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တ



အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိ ဒေါသမူလကတ္တဉ္စ၊ ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ အစရှိသော  
 အပြစ်လျှင် မူလရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တံဒေါသမူလ ဝိဒ္ဓိသန  
 သမတ္တယ၊ ထိုအပြစ်တည်းဟူသော မူလကို ဖြတ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ သီလ  
 စိတ္တဗလောပတ္တဒ္ဓါယ၊ သီလ၊ သမာဓိအစွမ်းသည် တောက်ပုံအပ်သော။ ဝိပဿနာ  
 ယ၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံသေနဝ၊ အလွန်အားဖြင့်သာလျှင်။ တဿ သံသာရဝဋ္ဋဿ၊ ၏။  
 ဝိဂမဉ္စ၊ ကင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တဒုပဒေသကဿ၊ ထိုဝဋ် ကင်းခြင်းကို  
 ညွှန်ပေတတ်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ သဗ္ဗညုတဒိ အပရိမိတဂုဏဂဏ  
 ယောဂေန၊ သဗ္ဗညုတအစရှိသော မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်အပေါင်းတို့နှင့်  
 ယှဉ်သဖြင့်။ အဝိပရိတသဒ္ဓမ္မဒေသကတ္တဉ္စ၊ မဖောက်မပြန် သူတော်ကောင်း  
 တရားကို ဟောကြားတတ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ယာထာဝတော၊  
 ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဥတှာ၊ ၍။ ပဋိပဇ္ဇေန၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။  
 သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ သိက္ခိတဗ္ဗတာယ၊ ကျင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်း၏ အဆောက်အဦသည်။ ဇာတံ၊  
 ၏။ အညေန ကာရဏေန၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ န ဇာတံ၊  
 မဖြစ်။ တဉ္စ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယတ္တံ၊ ထို ဝဋ်ကင်းခြင်း၏ အဆောက်အဦ  
 အဖြစ်သည်။ သာသနေ၊ ဌှံ၊ ပဉ္စသီလာဒိဿာပိ၊ ပဉ္စသီလ အစရှိသည်  
 တို့အားလည်း။ ယဒိ သမာနံ၊ အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ဣဒံ၊ ဤ ပဉ္စသီလ  
 အစရှိသည် သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အဓိသီလံ၊ မည်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ  
 သနည်း။ ဟိ၊ စ။ ပဉ္စသီလာဒိမတ္ထေ၊ ပဉ္စသီလစသည်မျှ၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်  
 သော။ အနာထပိဏ္ဍိကာဒိနံ၊ အနာထပိဏ်အစရှိကုန်သော။ ဂဟဋ္ဌာနမ္ပိ၊ လူတို့  
 အားလည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ အဓိသီလာဒိစိတ္တံ၊ အဓိသီလ၊ အဓိ  
 စိတ္တကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဉ္စ၊  
 ထိုပဉ္စသီလအစရှိသည်သည်လည်း။ (၁၃၁) ကေသဉ္စ၊ အချို့သော သူတို့အား။  
 အနုပနိဿယတာယ၊ အဆောက်အဦ မရှိသောကြောင့်။ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊  
 ထို ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။  
 ကိဉ္စာပိ န ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့မရှိသော်  
 လည်း။ ဘဝန္တရေ၊ ဘဝတပါး၌။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ၊ ၏။  
 ဟေတု၊ သည်။ ဟောတေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိသီလ  
 မေဝ၊ လျှင်တည်း။ ကိမိဝ၊ ကဲ့သို့နည်း။ ကာလံ ကရောန္တာနံ၊ သေကုန်  
 သော။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ  
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ စ ပဝတ္တတိ” တိအာဒိ၊



ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ။ စ။ ဝိဝဋ္ဌံ၊ ဝဋ္ဌကင်းခြင်းကို။ ပတ္ထေတွာ၊ တောင့်တ၍။ ရက္ခိယမာနံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ပဉ္စသီလာဒိပိ၊ ပဉ္စသီလစသည်သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ၊ ဘုရားပွင့်သော ကာလ၌သာလျှင်။ ဟောတံ၊ ဧ။ “န ဟိ တံ ပညတ္တိ”န္တိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားကိုကား။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ။ စ။ တဒေကဒေသဘူတမ္ပိ၊ ထို ပါတိမောက်၏ အစိတ်လည်းဖြစ်သော။ ပါဏာတိပါတာဒိန္နာဒါနာဒိဂဟဋ္ဌသီလမ္ပိ၊ ပါဏာတိပါတ, အဒိန္နာဒါနစသော လူတို့ သီလကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဗုဒ္ဓါယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝိနယေ၊ ၌။ ပါရာဇိကသုတ္တဝိဘင်္ဂါဒိသု၊ ပါရာဇိက, သုတ္တ, ဝိဘင်းအစရှိသည်တို့၌။ အာဂတဝသေန၊ လာသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသောအားဖြင့်။ ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိဗန္ဓက-အဇ္ဈာစာရသောတံ၊ တားမြစ်တတ်သော လွန်ကျူးခြင်းဟူသော အယဉ်ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေန၊ နီးစွာသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပညာပေတုံ၊ ပညတ်ခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏။ အညေ၊ တပါးသော သူတို့သည်။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဟိ။ စ။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိံ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဿ၊ ထိုသီလ၏။ အဓိသီလတာ၊ အဓိသီလအဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပါတိမောက္ခသံဝရတောပိ စ မဂ္ဂုဗလသမ္ပယုတ္တမေဝ သီလံ အဓိသီလ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ။ စ။ တဿေဝ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော သီလ၏သာလျှင်။ အဗျဝဓာနေန၊ အခြားမရှိသဖြင့်။ မဂ္ဂါဓိဋ္ဌာနာ၊ မဂ်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဣဓ အနုမိပ္ပေတန္တိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ပဌမပါရာဇိကဝိသယေ၊ ဤပထမပါရာဇိကအရာ၌။ “သိက္ခာ”တိ၊ ဟူ၍။ အနုမိပ္ပေတံ၊ မလိုအပ်။

“လောကီယအဋ္ဌသမာပတ္တိစိတ္တာနိ”တိ၊ ဟူ၍။ သာသနသဘာဝံ၊ သာသနာ၏ သဘောကို။ အဇာနန္တေဟိ၊ မသိကုန်သော။ လောကီယဇနေဟိ၊ လောကီသားတို့သည်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ ဝင်စားအပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ ရူပါ-ရူပဇ္ဈာနသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ၊ ရုပ်ပါးသော ရူပ, အရူပဈာန်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ။ စ။ မဟဂ္ဂုတေသု၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်တို့၌။ ယေန၊ အကြင် အပြားကြောင့်။ လောကုတ္တရနိဝတ္တနာယ၊ လောကုတ္တရာကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ လောကီယဝိသေသနံ၊ လောကီယဟူသော ဝိသေသနသည်။ သိယံ၊ ဧ။

၁-ဟိ မပါ-(ဆဋ္ဌ)      ၂-လောကုတ္တရနိဝတ္တနံ (ဆဋ္ဌ)။

သော တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ လောကီယလောကုတ္တရဘေဒေါ၊  
 လောကီ၊ သောကုတ္တရာအပြားသည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 သာသနိကေဟိ၊ သာသနာကို သိသောသူတို့သည်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗမဟဂ္ဂတဇ္ဈာနနိ-  
 ဝတ္တနတ္ထမေဝ<sup>၁</sup>၊ ဝင်စားအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်ကို နစ်စေခြင်းငှါသာလျှင်။  
 လောကီယဝိသေသနံ၊ လောကီဟု အထူးပြုခြင်းကို။ ကတံ၊ ဤ။ ဧတ္ထ ယထာ၊  
 ဤလောကီယအဋ္ဌသမာပတ္တိ-ဟူသော ပုဒ်၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ “ကမာဝစာရာနိ  
 ပန အဋ္ဌ ကုသလစိတ္တာနိ”တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ လောကီယ  
 ဝိသေသနံ၊ လောကီဟူသော ဝိသေသနကို။ ကာတဗ္ဗမေဝ၊ ပြုအပ်သာလျှင်တည်း။  
 ဟိ၊ စ။ သာသနံ၊ ကို။ အဇာနန္တဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ယံ  
 သမုပ္ပဇ္ဇနံ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ အယမေဝ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်  
 သာလျှင်။ အဓိစိတ္တတော၊ အဓိစိတ္တမှ။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဘေဒေါ၊ အထူး  
 တည်း။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေပိ၊ ဘုရား မပွင့်သော  
 ကာလ၌လည်း။ သာသနသဘာဝံ၊ သာသနာသဘောကို။ ဇာနန္တနံ၊ သိကုန်  
 သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒိနမ္ပိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစသည်တို့၏လည်း။ သီလစိတ္တာနံ၊  
 သီလစိတ်တို့၏။ အဓိသီလာဒိစိတ္တတာ၊ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တအဖြစ်ကို။ သမတ္ထိတာ၊  
 ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ “န ဝိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ”တိ ဣဒံ ပန၊ ဟူသော  
 စကားကိုကား။ အဘိသမယဟေတုဘာဝေန၊ သစ္စာကို သိခြင်းအကြောင်း၏  
 အဖြစ်ဖြင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗောဓိသတ္တာနံ၊ ရှင်ပစ္စေက  
 ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားလောင်းတော်တို့၏။ ဒေသနာသာမတ္ထိယာဘာဝတော၊ ဟောနိုင်  
 သော အစွမ်းမရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အာယတိံ ဝါသနာဟေတု၊ နောက်  
 နောက်၌ ဝါသနာထုံခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သီလစိတ္တံ ပန၊ သီလ၊  
 သမာဓိကိုကား။ တေပိ၊ ထိုဘုရားလောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တို့သည်လည်း။  
 ဒေသေန္တိယေဝ၊ ဟောကုန်သာလျှင် ကတည်း။ တဉ္စ၊ ထို သီလ၊ သမာဓိသည်  
 လည်း။ မဂ္ဂဟေဟုတာယ၊ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ အဓိသီလာဒိ  
 စိတ္တမ္ပိ၊ အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ အပ္ပကတာယ၊ နည်း  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပုရိကတာဗာဟုဇျေတ္တာဘာဝေန၊ အပျံ့အနွံ  
 များစွာသော သူတို့ သိအပ်သောအဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊  
 မဆိုလောက်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။  
 အဝဇာရဏံ၊ အဝဇာရဏအနက်ရှိသော ဝေ-သဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ “န ဟိ တံသမာပန္နော”တိအာဒိ အဋ္ဌကထာဝစနေဟိ၊  
 န ဟိ တံသမာပန္နော-စသော အဋ္ဌကထာစကားတို့ဖြင့်။ ဣမ အဓိစိတ္တနိဒ္ဒေသေ၊

၁-...နိဝတ္တနမေဝ (ဆဋ္ဌ)      ၂-ဟောန္တိ (ဆဋ္ဌ)



ဤအဓိစိတ္တကို ပြရာ၌လည်းကောင်း။ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တအဓိစိတ္တအဓိပညာနမေဝ ၊  
 မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခေပတော၊ ပယ်ခြင်း  
 ကြောင့်။ လောကီယာ(၁၃၂) ခိစိတ္တာဓိပညာနံ၊ လောကီအဓိစိတ္တအဓိပညာ  
 တို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပေတတာ စ၊ အလိုရှိအပ်သော အဖြစ်ကို  
 လည်းကောင်း။ တံ ဒွယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသို့။ သမာပန္နဿာပိ၊ ရောက်အပ်သော  
 ရဟန်းအားလည်း။ မေထုနဓမ္မသမာပဇ္ဇနသမ္ဘဝေါ စ၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်း၏ ဖြစ်  
 သင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ပါဠိယံ ပန၊ ၌ကား။  
 “ယာယံ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပေတာ သိက္ခာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ လောကီယာပိ အဓိစိတ္တာဓိပညာ၊ လောကီအဓိစိတ္တ  
 အဓိပညာတို့ကိုလည်း။ အနဓိပေတာ၊ မလိုအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊  
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌လည်း  
 ကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိပ္ပာယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ “မေထုနံ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိ  
 သေဝိဿာမိ”တိ၊ မှီဝဲအံ့ဟူ၍။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဖြစ်ကာမျှ။  
 လောကီယံ၊ သော။ အဓိစိတ္တံ၊ သည်လည်းကောင်း။ အဓိပညာ စ၊ သည်  
 လည်းကောင်း။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ အဓိသီလံ ပန၊ သည်ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒ-  
 မတ္တေန၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ န ပရိဟာယတိ၊ မယုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါဠိ  
 ယံ၊ ၌။ အဓိသီလသိက္ခာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊  
 ၌ကား။ ပဋိလဒ္ဓလောကုတ္တရမဂ္ဂဿ၊ ရအပ်သော လောကုတ္တရာမဂ်ရှိသော။  
 ဘိက္ခုနော၊ အား။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အကုပ္ပဓမ္မတ္တာ၊  
 မပျက်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့်။ “မေထုနံ၊ ကို။ ပဋိသေဝိဿာမိ”တိ၊  
 အံ့ဟု။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သမာပတ္တိလာဘိနမ္ပိ၊ သမာပတ်ကို  
 ရကုန်သော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ပုထုဇဉ်တို့အား။ ကေနစိ ကာရုဏေန၊ တစုံတခု  
 သောအကြောင်းကြောင့်။ ကုပ္ပဓမ္မတ္တာ၊ ပျက်စီးသောသဘောရှိသောကြောင့်။  
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “န ဟိ  
 တံသမာပန္နော”တိ၊ ဟူ၍။ လောကုတ္တရာဝ၊ လောကုတ္တရာ တို့ကိုသာလျှင်။  
 ပဋိကိတ္တာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

“အတ္ထိဒိန္န”န္တိ ဣတ္ထိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဒိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒါနစေတနာ၊ လှူကြောင်း  
 စေတနာကို။ အဓိပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တဿ ဒိန္နဿ၊ ထိုပေးလှူကြောင်း  
 စေတနာ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “အတ္ထိ  
 ယိဋ္ဌ”န္တိ ဣတ္ထိပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းတည်း။ အာဒိ  
 သဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဟုတာဒိနံ၊ ပူဇော်ခြင်းစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊



ယူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ယိဋ္ဌ၊ ဟုတ တို့တွင်။ ယိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ မဟာယာဂေါ၊ ကြီးသော အလှူတည်း။ သဗ္ဗသုခာရဏံ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့နှင့် ဆက်ဆံသော။ မဟာဒါနမေဝ၊ အလှူကြီးသာလျှင်တည်း။ ဟုတန္တိ၊ ကား။ ပဟောနကသက္ကာရော၊ ဧည့်သည်တို့အား ပူဇော်ခြင်းတည်း။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏ မကောင်းမှုသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ပရေသံ ဝါ၊ သူတပါးတို့၏ မကောင်းမှုသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဒသအကုသလကမ္မပထာ၊ ဆယ်ပါးသော အကုသိုလ်ကမ္မပထတို့သည်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အကုသလဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အနတ္ထုပ္ပါဒနတော၊ အကျိုးမဲ့ကိုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ သကံ ကမ္မံ နာမ၊ မိမိကံမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဗ္ဗိပရိတာ၊ ထိုမှ ပြန်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သကံ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို နှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်သော။ ကုသလာကုသလံ၊ သည်။ “ကမ္မဿကောမ္ပိ”တိအာဒိဝစနတော၊ ကမ္မဿကောမ္ပိ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သံသာရပ္ပဝတ္တိယံ၊ သံသရာလည်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန၊ မလွတ်တတ်သော သဘောကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သကံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဿကတာယ သကတာဝေ အတ္တနော သန္တကတာယ၊ မိမိဥစ္စာအဖြစ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤ အတ္တိ ယိဋ္ဌန္တိအာဒိနယပဝတ္တံ-ဟူသော စကားသည်။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ ဥပလက္ခဏမျှတည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သာသနနိဿိတာ၊ သာသနာ၌ မှီကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဝဇ္ဇဂါမိနိကုသလပညာ၊ ဝဋ်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောကုသိုလ်ပညာသည်။ ကမ္မဿကတညာဏေ၊ ကမ္မဿကတာဉာဏ်၌။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်၏။ ဟိ၊ အထူးကား။ သာသနနိဿိတာ၊ သာသနာ၌ မှီသော။ ဝိဝဇ္ဇဂါမိနိ၊ ဝဋ်ကင်းရာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ ပညာ၊ ကို “သစ္စာနုလောမိကဉာဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၏။ သော ဧဝ စ၊ ထို ဝိဝဇ္ဇဂါမိနိပညာသည်သာလျှင်။ အဓိပညာ၊ မည်၏။ တဒဝသေသံ၊ ထိုမှ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဉာဏ်ကို။ ကမ္မဿကတညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ကမ္မဿကတညာဏံ သစ္စာနုလောမိကဉာဏံ မဂ္ဂသမဂ္ဂိယဉာဏံ ဖလသမဂ္ဂိယ ဉာဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ဉာဏ်ကိုလည်း။ ဉာဏစတုက္ကေယေဝ၊ ဉာဏ်လေးခုအပေါင်း၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟေသိ၊ ပေါင်းတော်မူ၏။ “တိလက္ခဏာကာရပရိစ္ဆေဒကံ ပန ဝိပဿနာဉာဏ”န္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပန၊ ဤ စကားကိုကား။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စယတာယ၊ နီးသော အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ အလွန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတဒိတရာသံ၊

ထို ဝိပဿနာဉာဏ်မှ တပါးကုန်သော။ ရတနတ္ထယာနုဿရဏာဒိပညာနမ္ပိ၊  
 ရတနာသုံးပါးကို အောင်မေ့တတ်သော ပညာအစရှိသည်တို့၏လည်း။ မဂ္ဂဟေတု  
 တာယ၊ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ အဓိပညတာ၊ အဓိပညာ၏အဖြစ်  
 သည်။ သမာနာဝ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 သာဇီဝပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာနယော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတောပြီ။

ပစ္စက္ခာနိဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၃၃)။ ဒုဗ္ဗလေ၊ အာဝိကတေတိ၊ ကား။ “ယန္နုနာဟံ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခေယျ”  
 န္တိအာဒိနာ။ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလဘာဝေ၊ အားနည်းသော အဖြစ်  
 ကို။ ပကာသိတေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ မုခါရုဠတာယာတိ၊ ကား။ လော  
 ကဇနာနံ၊ လောက၌ လူတို့၏။ သတ္တုဋ္ဌာတိအာဒိသု၊ ခုနစ်ခု၊ ရှစ်ခုအစရှိသော  
 စကား၌။ မုခါရုဠညယေန၊ နှုတ်သို့တက်သော နည်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ “ဒိရတ္တတိရတ္တ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အန္တရန္တရာ၊  
 အကြားအကြား၌။ သဟသေယျာဝသေန၊ တကွအိပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။  
 တိရတ္တံ၊ သုံးညဉ့်ကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမချီ။ နိရန္တရမေဝ၊ မပြတ်သာလျှင်။  
 တိဿော ရတ္တိယော၊ သုံးညဉ့်တို့ပတ်လုံး။ အနုပသမ္ပန္နေ၊ လူသာမဏေနှင့်။  
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သဟသေယျာယ၊ တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ အိပ်  
 သဖြင့်။ အရုဏုဋ္ဌာပနဝသေန၊ အရုဏ်တက်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိရတ္တဂ္ဂ-  
 ဟဏတ္ထံ၊ သုံးညဉ့်ကို ယူစေခြင်းငှါ။ “ဒိရတ္တတိရတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အဗျာဝဓာ  
 နေန၊ အခြားမရှိသဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏဿ၊ ဒိရတ္တသဒ္ဓါ  
 ကို ယူခြင်း၏။ ပယောဇနမ္ပိ၊ အကျိုးကိုလည်း။ ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှါ။ သက္ကာ  
 ယထာ၊ တတ်ကောင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ တတာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌  
 လည်း။ “ဒုဗ္ဗလံ အနာဝိကတာ”တိ ဣမဿ၊ ဟူသောပုဒ်ကိုလည်း။ ဂဟဏ  
 ဿ၊ ယူခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ “ယသ္မာ ဝါ သိက္ခာပစ္စက္ခာနဿာ” တိအာဒိ၊ အစရှိ  
 သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ “ဒုဗ္ဗလံ အနာဝိကတာ”တိ ဣမဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ပုရိမပဒ-  
 သေဝ၊ သိက္ခာ အပစ္စက္ခာယ-ဟူသော ရှေးပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝိဝရဏဘာဝံ၊ အဖွင့်  
 ၏ အဖြစ်ကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။ ဝိသံ၊ အသီး။ အတ္ထသမ္ဘဝံ၊ အနက်  
 ဖြစ်သင့်သည်ကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ “အပိစာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။  
 အာဟ၊ ၏။ “ဝိသေသာဝိသေသန္တိ”တ္ထေ၊ ၌။ ယေန ဝါကျေန၊ အကြင် ဝါကျ

ဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလျာဝိကမ္မမေဝ။ ဒုဗ္ဗလျာဝိကမ္မသည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ ၏။ သိက္ခာ  
 ပစ္စက္ခာနံ။ သိက္ခာကျခြင်းသည်။ န- ဟောတိ။ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုဝါကျ၌။  
 သိက္ခာပစ္စက္ခာနဒုဗ္ဗလျာဝိကမ္မာနံ။ သိက္ခာပစ္စက္ခာန, ဒုဗ္ဗလျာဝိကမ္မတို့၏။ အည-  
 မညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဟောတိ။ ၏။ ယေန ပန  
 ဝစနေန၊ အကြင်စကားဖြင့်ကား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဒုဗ္ဗလျာဝိကမ္မ၊  
 သိက္ခာပစ္စက္ခာနသည်လည်း။ ဟောတိ။ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဝိသေသော၊  
 အထူးသည်။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသောပိ၊ အထူး  
 မရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။ ၏။ တံ ဝိသေသဝိသေသံ၊ ထိုအထူးရှိသည်, မရှိ  
 သည်ကို။ “ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌဇာတ်သည်။ ကိစ္ဆဇီဝနေ၊ ငြိငြင်သဖြင့် အသက်ရှည်  
 ခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုသု၊ ဓာတ်နက်ကျမ်းတို့၌။ ပဋိတတ္တာ၊  
 ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ကိစ္ဆဇီဝိကပ္ပတ္တော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဟံ၊ စူး။ ဥက္ကဏ္ဍာ၊ ငြိငြင်သဖြင့် အသက်ရှည်ခြင်း။ ဥက္ကဏ္ဍာ၊ ငြိငြင်သဖြင့်  
 အသက်ရှည်ခြင်း။ တံ၊ ထိုငြိငြင်သဖြင့် အသက်ရှည်ခြင်းသို့။ ဣတော ဂတော၊  
 ရောက်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ မည်၏။ ကိစ္ဆဇီဝိကံ၊  
 ငြိငြင်သဖြင့် အသက်ရှည်ခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ တည်း။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။  
 တိဿ၊ ထို မမ္မေမလျော်ခြင်းကြောင့်။ ကဏ္ဏော၊ လည်ချောင်းသည်။ ဥဒ္ဓံ  
 ဂတော၊ အထက်သို့ ရောက်၏။ ဝါ၊ တမော့မော့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ဥက္ကဏ္ဍာ၊ မည်၏။ အနဘိရတိ၊ မမ္မေလျော်ခြင်းကို ရ၏။ ယာယံ၊ အကြင်  
 မမ္မေမလျော်ခြင်းကြောင့်။ ဝဇေ၊ ခြံ၍။ နိရုဒ္ဓဂေါဂဏော ဝိယ၊ လှောင်  
 ထားအပ်သော နွားအပေါင်းကဲ့သို့။ ဂမနမဂ္ဂမတ္တံ၊ သွားရအံ့သော ခရီးမျှကို။  
 ဂဝေသန္တော၊ ရှာလျက်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥက္ကဏ္ဍော၊ လည်တမော့မော့ရှိသည်။  
 ဟောတိ။ ၏။ ဥက္ကဏ္ဍံ၊ လည်တမော့မော့ရှိကြောင်းဖြစ်သော။ တံ အနဘိရတိံ၊  
 ထို မမ္မေလျော်ခြင်းသို့။ ဣတော၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။  
 ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဥဒ္ဓံ  
 ကဏ္ဍံ ကတော ဝိဟရမာနော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သာ စ ဥက္ကဏ္ဍတော၊ ထို  
 လည်တမော့မော့ရှိသော အဖြစ်သည်လည်း။ ဝိက္ခေပေနေဝ၊ ပျံလွင့်ခြင်း  
 ကြောင့်သာလျှင်။ ဟောတိ။ ၏။-ဣတိ၊ ဤသို့ ပြခြင်းငှာ။ “ဝိက္ခိတ္တော”  
 တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သမဏဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဥပသမ္ပဒတော၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်မှ။ ဘာဝဝိကပ္ပာ-  
 ကာရေနာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဘာဝတော၊ ရဟန်းအဖြစ်မှ။ စဝိတော၊ လျော့၍။

ယံ ယံ ဂိဟိအာဒိဘာဝံ၊ အကြင်ကြင် လူအစရှိသော အဖြစ်ကို။ ပတ္တကာမော၊ ရောက်လိုသည် ဖြစ်၍။ “အဟံ၊ သည်။ အယံ၊ ဖြစ်အံ့။” ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ကြံ၏။ တေန တေန ဂိဟိအာဒိကာရဏေန၊ ထိုထို လူအစရှိသည်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အတ္တနော ဘဝနဿ၊ မိမိဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိကပ္ပနာကာရေန၊ ကြံသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

၄၆။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ ယဒိ ပနာဟန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ယဒိ ပစ္စက္ခေယျံ၊ အကယ်၍လည်း စွန့်ရသည်ဖြစ်အံ့။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သာဓု၊ ကောင်းသည်။ အယံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “အပါဟံ ဟန္တာဟ” န္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ “ယန္တုနာဟ” န္တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေ-တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟောတိ မေတိ၊ ကား။ “ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခေယျံ” န္တိ၊ စွန့်အံ့ဟု၊ မမ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။

☞ (၁၃၄) ၅၀။ န ရမာမိတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းဘောင်၌။ ဒုက္ခဗဟုလတာယ၊ ဆင်းရဲများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခါဘာဝံ၊ ချမ်းသာမရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နာဘိရမာမိတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းဘောင်၌။ အနဝဇ္ဇသုခေ၊ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အတ္တနော၊ အား။ အဘိရတိအဘာဝံ၊ မွေ့လျော်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၅၁။ တေနဝ ဝစီဘေဒေနာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြှက်ခြင်းကို။ ကတူပိ၊ ရှိလည်း။ အညေန၊ သော။ ကာယပ္ပယောဂေန၊ ကိုယ်အမှုအရာဖြင့်။ ဝိညာပနံ၊ သိစေခြင်းကို။ နိဝတ္ထေတိ၊ နစ်စေ၏။ “အယံ သာသနံ ဇဟိတုကာမော”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘာသာကောသလ္လာဘာဝေန၊ ဘာသာ၌ လိမ္မာသော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ပဒတ္တာဝဗောဓာဘာဝေပိ၊ ပုဒ်၏ အနက်ကို သိခြင်းမရှိသော်လည်း။ “အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတ-ဘာဝံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ဇဟိတုကာမော၊ စွန့်လို၍။ ဣမံ ဝါကျဘေဒံ၊ ဤစကားထူးကို။ ကရေတိ”တိ၊ ပြု၏ဟူ၍။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော။ အဓိပ္ပေတတ္ထမတ္တံ၊ လိုအပ်သော အနက်မျှကို။ သော၊ ထို နားထောင်သော သူသည်။ စေ



ဝိဇာနာတိံ၊ အကယ်၍မူလည်း သိဌားအံ။ ပစ္စက္ခာနမေဝ၊ သိက္ခာကျသည်  
 လာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “တ္ထေကမတ္ထမ္ပိ ဇာနာတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ပဒပစ္စာဘဠန္တိ၊ ကား။  
 ပဒပရာဝတ္တိ၊ ပုဒ်၏ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းတည်း။ မာဂဇေ-  
 ဘာသတော၊ မာရေဌာဘာသာမူ။ အဝသိဠာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ  
 ဘာသာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘာသာတို့ကိုလည်း။ “မိလက္ခဘာသာ”တိ၊ တောင်သူ  
 ဘာသာတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ခေတ္တမေဝ ဩတိဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ သိက္ခာ  
 ပစ္စက္ခာနဿ၊ သိက္ခာကျခြင်း၏။ ရဟနဠာနဘူတံ၊ ပေါက်ရောက်ရာ အရပ်  
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခေတ္တမေဝ၊ ခေတ်သို့သာလျှင်။ ဩတိဏ္ဏံ၊ သက်၏။

ဒုတန္တိ၊ ကား။ မုခသာသနံ၊ နှုတ်ဖြင့်မှာခြင်းတည်း။ သာသနန္တိ၊ ကား။  
 ပဏ္ဏသာသနံ၊ စာပေး၍ မှာခြင်းတည်း။ ဘိတ္တိတမ္ဘာဒိသု၊ နံရံ သည်တိုင်အစ  
 ရှိသည်တို့၌။ အက္ခရံ ဝါ၊ အက္ခရာကိုမူလည်း။ ဆိန္ဒိတော၊ ရေးထု၍။ ဒဿေတိ၊  
 ဧ။ ပစ္စက္ခာတုကာမတာစိတ္တေ၊ သိက္ခာချလိုသော စိတ်သည်။ ‘ဓရန္တေယေဝ၊  
 ရှိစဉ်လျှင်။ ဝစိဘေဒသမ္ပပုတ္တိံ၊ နှုတ်မြှက်ခြင်းဖြစ်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
 “စိတ္တသမ္ပယုတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ စိတ္တသမ္ပဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း  
 ရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နိယမိတာနိယမိတဝသေန၊ ရည်မှတ်သည်၊ မရည်  
 မှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဇာနနဘေဒံ၊ သိခြင်းအပြားကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။  
 “ယဒိ အယမေဝဇာနာတူ” တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဧ။  
 အယဉ္စ ဝိဘာဂေါ၊ ဤဝေဖန်ခြင်းကိုလည်း။ “ဝဒတိ ဝိညာပေတိ”တိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသော ပုဒ်၌။ “ယဿ ဝဒတိ၊ တဿေဝ ဝိဇာနနံ အဓိပ္ပေတ”န္တိ၊ တူသော။  
 ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ လဇ္ဈေါ၊ ရအပ်၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဟိ၊ စူ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝဒတိ ဝိညာပေတိ-ဟူသော  
 ပါဌ်၌။ ဧကဿ၊ တယောက်အား။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ အညဿ၊ တပါးသော  
 သူအား။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်  
 သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ “တေသု ဧကသ္မိံ ဇာနန္တေပိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုသောကြောင့်။ “ဒေယေဝ၊ နှစ်ယောက်တို့သည်သာလျှင်။ ဇာနန္တ၊  
 သိစေကုန်သတည်း။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ မာ ဇာနာတု၊ မသိစေ  
 သတည်း။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့၏လည်း။  
 ဇာနနံ၊ သိခြင်းကို။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ အရောစိတေပိ၊ ကြားအပ်သော်  
 လည်း။ တေသု၊ ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင်။ ဧကသ္မိမ္ပိ၊ တယောက်သည်လည်း။

ဇာနန္တေ၊ သိသည့်ရှိသော်။ ပစ္စိန္ဒာနံ၊ သိက္ခာချခြင်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊  
 ဖြစ်သလျှင်က တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိသင်္ကမာနောတိ၊  
 “ဝါရေဿန္တိ” တိ၊ တားမြစ်ကုန်လတ္တံ့ဟူ၍။ အာသင်္ကမာနော၊ ရှိရှာသည်  
 ဖြစ်၍။ သမယညူတိ၊ ကား။ သာသနသင်္ကေတညူ၊ သာသနာ၌ အထိမ်းအမှတ်ကို  
 သိသော။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ အဓိပ္ပာယမတ္တဇာနနေနာပိ၊ အဓိပ္ပာယ်  
 ကို သိကာမျှဖြင့်လည်း။ သမယညူ နာမ၊ အယူကို သိခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဥက္ကဏ္ဍိတော” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ “ဗုဒ္ဓံ ပစ္စိန္ဒာမိတိအာဒိခေတ္တပဒါနံ၊ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စိန္ဒာမိ အစရှိသော  
 ခေတ်ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ သဗ္ဗေသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ ဥ တ္တာပိ၊  
 သိ၍လည်း။ “ဘိက္ခုတာဝတော၊ ရဟန်းအဖြစ်မှ။ စဝိတုကာမတာယ၊ ရွှေ  
 လိုသော အဖြစ်ကြောင့်။ သေ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဝဒတိ” တိ၊ ဆို၏ဟူ၍။  
 အဓိပ္ပာယံ၊ အလိုကို။ သစေ န ဇာနာတိ၊ အကယ်၍ မသိအံ့။ သိက္ခာ၊  
 သည်။ အပ္ပစ္စိန္ဒာတာဝ၊ မကျသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထံ ပန၊ ကို  
 ကား။ အဇာနိတ္တာပိ၊ မသိ၍လည်း။ “ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍။  
 ဝဒတိ” တိ၊ ဆို၏ဟူ၍။ တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ သိငြားအံ့။ သိက္ခာ၊ သည်။  
 ပစ္စိန္ဒာတာဝ၊ ကျသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ‘သောတဝိညာဏဝီထိယာ၊  
 သောတဝိညာဏဝီထိဖြင့်။ သဒ္ဓမတ္ထဂ္ဂဟဏမေဝ၊ သဒ္ဓါရုံမျှကို ယူခြင်းသာလျှင်  
 ကတည်း။ အတ္ထဂ္ဂဟဏံ ပန၊ အနက်ကိုယူခြင်းသည်ကား။ မနောဝိညာဏ-  
 ဝီထိပရမ္ပရာယ၊ မနောဝိညာဏဝီထိ အဆက်ဆက်ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ “တခံဏညေဝါ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

☞ (၁၃၅) ၅၃။ ဝဏ္ဏပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏဝဏ္ဏ-  
 ပကာသကံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြတတ်သော။ ပကရဏံ၊ ကျမ်းတည်း။ ဥပါလိ-  
 ဂါထာသုတိ၊ ကား။ ဥပါလိသုတ္တေ၊ ဥပါလိ သုတ်၌။ ဥပါလိဂဟပတိနာ၊  
 ဥပါလိဒါယကာသည်။ “ဓီရဿ ဝိဂတမောဟဿာ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်  
 ဖြင့်။ ဝုတ္တဂါထာသု၊ ဆိုအပ်သော ဂါထာတို့၌။ ယထာရုတန္တိ၊ ကား။  
 ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတိုင်းသာလျှင်။ ဣတိ ‘အတ္ထော၊ နက်။  
 “အနန္တဗုဒ္ဓိ” တိအာဒိနိ၊ အနန္တဗုဒ္ဓိအစရှိသည်တို့သည်။ ဝဏ္ဏပဋ္ဌာနေ၊ ဝဏ္ဏ  
 ပဋ္ဌာန်း၌။ အာဂတနာမာနိ၊ လာသော အမည်တို့သည်။ “ဓီရ” န္တိ အာဒိနိ  
 ပန၊ ဓီရအစရှိသည်တို့သည်ကား။ ဥပါလိဂါထာသု၊ ဥပါလိဂါထာတို့၌။ အာ-  
 ဂတဒါနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထို အနန္တဗုဒ္ဓိစသော ပုဒ်တို့၌။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊  
 ကို။ ဗောဓိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားအား။ ဇာနန

ဟေတုတ္တာ၊ သိကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ပညာဏံ၊ အမှတ်ဖြစ်သော။ သာ၊  
 ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ ဗောဓိပညာဏော၊ မည်  
 ၏။ “သွာက္ခာတံ ဓမ္မ” န္တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ကို။  
 သွာက္ခာတတံ ပဒါနံ၊ သွာက္ခာတစသော ပုဒ်တို့၏။ ဓမ္မဝေဝစနဘာဝံ၊ ဓမ္မ၏  
 ဝေဝစနအဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သွာက္ခာတံ  
 ပစ္စက္ခာမိ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တေယေဝ၊ ဆိုလျှင်ပင်။ ဝေဝစနေန၊  
 ဝေဝစနဖြင့်။ ပစ္စက္ခာနံ နာမ၊ ကျခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မသဒ္ဓေန၊ နှင့်။  
 သဟ၊ ကွ။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ ဝုတ္တေ ပန၊ ဆိုသော်ကား။ ယထာရုတ-  
 ဝသေန၊ ဟောတော်မူတိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စက္ခာနန္တိ၊ ကျခြင်းဟူ၍။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “သုပ္ပဋိပန္နံ သံဃ” န္တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသည် တို့၌လည်း။  
 ဒဿေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ “ကုသလံ ဓမ္မ” န္တိအာဒိနိပိ၊ အစရှိသည်  
 တို့သည်လည်း။ “ကုသလာ ဓမ္မာ” တိအာဒိ(ပါဠိ)ဓမ္မမေဝ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ  
 အစရှိသော (ပါဠိ) ဓမ္မကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တနာမာနိ၊ ဆိုအပ်  
 သော အမည်တို့တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရဿ၊ ဤ ပါဠိဓမ္မကို ယှဉ်  
 သည်မှတစ်ပါး အနက်ကို ယှဉ်သောအားဖြင့်။ ဂယုဒာနေ၊ ယူသည်ရှိသော်။  
 (ထည့်။) အကုသလဓမ္မပစ္စက္ခာနေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို စွန့်ခြင်း၌။ ဒေါသာ  
 ဘာဝပ္ပသဂ္ဂံတော၊ အပြစ်မရှိဟု လျှဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ  
 တေန ကာရဏာ၊ ထိုကြောင့်။ “စတုရာသိတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု” တိအာဒိ၊  
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ “ပဌမပါရာဇိက” န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သိက္ခာပဒါနံ  
 ယေဝ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာ  
 ပတ္တိနံ၊ တို့ကို။ န ဂဟဏံ၊ မယူအပ်။

ယဿ မူလေနာတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်ဆရာ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။  
 အာစရိယဝေဝစနေသု၊ အာစရိယဝေဝစနတို့၌။ ယော၊ အကြင်ဆရာသည်။  
 ဥပဇ္ဈံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အာစရိယောဝ၊ အာစရိယသာလျှင်။  
 ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ရှင်ပြု၏။ တံ၊ ထိုဆရာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ယော  
 မံ ပဗ္ဗာဇေသိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ မူလေနာတိ၊ ကား။ တဿ၊ တို့ဆရာ၏။  
 သန္တိကေ၊ ၌။ ဩကလ္လကောတိ၊ ကား။ ခုပ္ပပါသာဒိဒုက္ခာတုရာနံ၊ မှတ်သိပ်  
 ဆာလောင်ခြင်းအစရှိသောဒုက္ခဖြင့် ကျင်နာကုန်သော။ ကံသလူခသရီရဝေသာနံ၊  
 ကျုံ့လှိလျော့ပါးသော ကိုယ်အသွင်ရှိကုန်သော။ ဂဟဌမနုဿာနံ၊ ဒါယကာ  
 လူတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ မောဠိဗဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဗဒ္ဓကေသကလာ  
 ပေါ၊ ဖွဲ့အပ်သော ရောင်ထုံးရှိသော။ ဂဟဌော၊ ဒါယကာတည်း။ ကုမာရကောတိ၊

ကား။ ကုမာရာဝတ္ထော၊ သတို့သားအခိုက်အတန့်ရှိသော။ အတိဝိယ ဒဟရော၊ အလွန်ငယ်သော။ သာမဏေရော၊ တည်း။ စေလ္လကောတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုကုမာရာထက်။ ကိဉ္ဇိမဟန္တော၊ စဉ်းငယ် ကြီးသော သာမဏေတည်း။ စေဋ္ဌကောတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော သာမဏေတည်း။ မောဠိဂလ္လောတိ၊ ကား။ မဟာသာမဏေရော၊ သာမဏေကြီးတည်း။ သမဏုဒ္ဓေသောတိ၊ ကား။ အဝိသေသတော၊ သာမညအားဖြင့်။ သာမဏေရာဇိဝစနံ၊ သာမဏေ၏ အမည်တည်း။ အသုစိသင်္ကဿရသမာစာရောတိ၊ ကား။ အသုစိဟုတွာ၊ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍။ “မယာ ကတံ၊ ငါပြုအပ်သော အမှုကို။ ပရေ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဇာနန္တိ န ခေါ၊ သိလေကုန်သလော။ န န ခေါ ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သလော။” ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနာ စ၊ မိမိသည်လည်းကောင်း။ “ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ အသုကေန၊ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည်။ ကတံ န ခေါ၊ ပြုအပ်လေသလော။” ဣတိ၊ သို့။ ပရေဟိ စ၊ တပါးသောသူတို့သည်လည်းကောင်း။ သင်္ကာယ၊ တွေးတောသဖြင့်။ သရိတဗ္ဗေန အနုဿရိတဗ္ဗေန၊ အောင့်မေ့အပ်သော။ သမာစာရေန၊ အကျင့်နှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ သဉ္ဇာတရာဂါဒိကစဝရတ္တာ၊ ဖြစ်သော ရာဂစသော အမှိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကသမ္ပုဇာတော၊ မည်၏။ “ကောဏ္ဍော”တိ ဧတံ၊ ကောဏ္ဍောဟူသော အမည်သည်။ ဒုဿီလဝံဓိဝစနံ၊ ဒုဿီလအမည်တည်း။

၅၄။ “တိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ”တိ၊ ဟူ၍။ အတိဝိပုံ၊ အလွန်လျင်စွာ။ ဇာနနသမတ္ထေ၊ သိစွမ်းနိုင်သည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟေတုကာနံ၊ ခွံဒဟိတိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနက်တို့၌။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။ သဘာဂဿာတိ၊ ကား။ ပုရိသဿ၊ အား။ ဝိသဘာဂဿာတိ၊ ကား။ မာတုဂါမဿ၊ အား။ ပေါတ္ထကရူပသဒိသဿာတိ၊ ကား။ မတ္တိကာဒီဟိ၊ မြေညက် စသည်တို့ဖြင့်။ (၁၃၆) ကတရူပသဒိသဿ၊ ပြုအပ်သော ရုပ်နှင့် တူသော။ ဂရုမေဓဿာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ လဟပ္ပဝတ္တိယာ၊ လျင်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒန္ဓဂတိကတာယ၊ နှေးသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂရုပညဿ၊ လေးသော ပညာရှိသောသူအား။ မန္ဓပညဿ၊ ပညာနို့သော သူအား။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနဝါရဿ၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနဝါရ၏။ ပါဠိယဉ္ဇ၊ ၌လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယာနံ၊ ဆိုအပ်သော နည်းတို့ကို။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထဝသေန၊ ပေါင်းသော အနက်



၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧဝံ သို့။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။-ဟိ ကထံ ဝေဒိ  
တဗ္ဗော၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ “သာမညာ စဝိတုကာမော”  
တိအာဒိဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ စိတ္တနိယမံ၊ စိတ်၏ မြဲခြင်း  
ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ဗုဒ္ဓ”န္တိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ခေတ္တ  
နိယမံ၊ ခေတ်ပုဒ်၏ မြဲခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ပစ္စက္ခာမိ၊ ဓာရေဟိ”တိ ဧတေန၊  
ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကာလနိယမံ၊ ကာလမြဲသည်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ဝဒတိ”  
တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပယောဂနိယမံ၊ ပယောဂမြဲသည်ကို။ ဒဿေ  
တိ၊ ၏။ “အလံ မေ ဗုဒ္ဓေန၊ ကိန္နု မေ၊ န မမတ္ထော၊ သုမုတ္တာဟ”န္တိအာဒိ  
ဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အနာမဋ္ဌကာလဝသေနာပိ၊ အနာမဋ္ဌကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်  
လည်း။ ပစ္စက္ခာနံ၊ သိက္ခာကျခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေ  
တိ၊ ၏။ “ဝိညာပေတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနနိယမံ၊ သိခြင်းမြဲသည်ကို။  
ဒဿေတိ၊ ၏။ “ဥမ္မတ္တကော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတိ၊ ဥမ္မတ္တကဿ သန္တိကေ”တိ  
အာဒိဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလနိယမံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “သော စ  
နပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနာတိ”တိအာဒိဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဇာနနိယမာဘာဝေန၊ ဝိဇာ  
နနိယမ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပစ္စက္ခာနာဘာဝံ၊ ကျခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊  
၏။ “ဒဝါယာ”တိအာဒိဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ စိတ္တနိယမာဘာဝေန၊ စိတ္တ-  
နိယမ မရှိခြင်းကြောင့်။ “သာဝေတုကာမော န သာဝေတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူ  
သောပါဠိဖြင့်။ ပယောဂနိယမာဘာဝေန၊ ပယောဂနိယမ မရှိသဖြင့်။ ပစ္စက္ခာ  
နာဘာဝံ၊ ကျခြင်းမရှိသည်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “အဝိညဿ သာဝေတိ၊ ဝိညဿ  
န သာဝေတိ”တိ ဧတေဟိ၊ န သာဝေတိ-ဟူသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊  
ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ သာဝေတိ၊ ကြား၏။ တဿေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။  
သဝနေန၊ ကြားခြင်းဖြင့်။ ရဟတိ၊ ရောက်၏။ အညဿ၊ သူတပါး၏။  
သဝနေန၊ ကြားခြင်းဖြင့်။ န ရဟတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။  
“သဗ္ဗသော ဝါ ပန၊ လ၊ သိက္ခာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပန၊ ဤစကားကို  
ကား။ စိတ္တာဒိနိယမေနေဝ၊ စိတ္တနိယမအစရှိသည်ဖြင့်သာလျှင်။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ၊  
သိက္ခာကျခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညတ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ န  
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊  
ကြောင့်။ စိတ္တ ခေတ္တ ကာလ ပယောဂ ပုဂ္ဂလ ဝိဇာနနဝသေန၊ စိတ်၊ ခေတ်၊  
ကာလ၊ ပယောဂ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သိက္ခာယ ပစ္စက္ခာနံ၊ သိက္ခာ  
ကျခြင်းကို။ ဥတု၊ သိ၍။ တဒဘာဝေန၊ ထို စိတ်စသည် မရှိခြင်းကြောင့်။  
အပစ္စက္ခာနံ၊ မကျခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နည်း?။ ဟိ၊ ချေအံ။ ဥပသမ္ပန္နဘာဝတော၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်  
 မူ။ စဝိတုကာမတာစိတ္တေနော၊ ရွှေလိုသော စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ သိက္ခာပစ္စက္ခာ  
 နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒဝါ ဝါ၊ အဆောတလျှင်လည်းကောင်း။ ရဝါ  
 ဝါ၊ အဆိုချွတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘဏန္တဿ၊ ဆိုသော ရဟန်းအား။  
 ပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ သိက္ခာ-  
 ပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဘာဝေန၊ ထို စိတ်မရှိသဖြင့်။ န ဟော  
 တိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ တူ။ “ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။  
 ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဗုဒ္ဓအစရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရိပရိ  
 ယောသာနာနံ၊ သဗြဟ္မစာရီ အဆုံးရှိကုန်သော။ စတုဒ္ဒသန္ဓဉ္စေ၊ တဆယ့်  
 လေးပုဒ်တို့လည်းကောင်း။ “ဂိဟိတိ မံ ဓာရေဟိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။  
 ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဂိဟိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ အသကျပုတ္တိယပရိယော  
 သာနာနံ၊ အသကျပုတ္တိယ အဆုံးရှိကုန်သော။ အဋ္ဌန္တု၊ ရှစ်ပုဒ်တို့လည်းကောင်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒွါဝိသတိယာ ခေတ္တပဒါနံ၊ ဤ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော  
 ခေတ်ပုဒ်တို့တွင်။ သဝေဝစနဿ၊ ဝေဝစနနှင့် တကွသော။ ယဿ ကဿစိ၊  
 အမှတ်မရှိသောပုဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တေသု၊ ထို ခေတ်ပုဒ်တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စိ၊  
 အမှတ်မရှိတခုခုကို။ ဝတ္ထုကာမဿ၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ကို။ ဝဒ  
 တောပိ၊ ဆိုသော ရဟန်းအားလည်း။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဧဝံ၊ သို့။ ခေတ္တဝသေန၊ ခေတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တဒဘာဝေန၊ ထိုခေတ်ပုဒ်မရှိသဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုခေတ်  
 ပုဒ်၌။ “ပစ္စက္ခာမိ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “မံ ဓာရေဟိ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်း  
 ကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ယဒေတံ ဝတ္ထမာနကာလဝစနံ၊ အကြင် ဝတ္ထမာနကာလ  
 စကားသည်လည်းကောင်း။ “အလံ မေ ဗုဒ္ဓေန၊ ကိန္နု မေ ဗုဒ္ဓေန၊ န မမတ္ထော  
 ဗုဒ္ဓေန၊ သမုတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓေနာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာချာတ  
 ဝသေန၊ အာချာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာလံ၊ ကို။ အနာမသိတာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။  
 ပရိမေဟိ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ စုဒ္ဒသဟိ ပဒေဟိ၊ တဆယ့်လေးပုဒ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊  
 တကွ။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ “အလံ မေ”တိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်  
 သော။ ယာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ၊ အကြင်လေးပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိံ၊  
 ကုန်၏။ သဝေဝစနာနံ၊ ဝေဝစနနှင့် တကွကုန်သော။ တေသံယေဝ၊ ထိုဝတ္ထမာနံ၊  
 အနာမဋ္ဌကာလနှင့်ယှဉ်သော ပုဒ်တို့၏သာလျှင်။ (၁၃၇) ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခာ  
 နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ပစ္စက္ခာသိ”န္တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပစ္စက္ခိ  
 သိ”န္တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “မံ ဓာရေသိ”တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။  
 “မံ ဓာရေဿသိ”တိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ “ယံ နှန ပစ္စက္ခေယျ”န္တိ ဝါ၊



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၃၀၉

ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အတိတာနာဂတ-  
 ပရိကပ္ပဝစနာနိ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပရိကပ္ပစကားတို့ကို။ ဘဏန္တဿ၊ ဆိုသော  
 ရဟန်းအား။ ပစ္စက္ခာနံ၊ ကျခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္ထ-  
 မာနကာလဝသေန စေတ၊ ဝတ္ထမာန်ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အနာ  
 မဋ္ဌကာလဝသေန စ၊ အနာမဋ္ဌကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စက္ခာနံ၊  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဘာဝေန၊ ထိုနှစ်ပါးသော ကာလမရှိခြင်းကြောင့်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပယောဂေါ ပန၊ သည်ကား။ ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်  
 သော ပယောဂလည်းကောင်း။ ဝါစသိကော၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော ပယောဂလည်း  
 ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ “ဗုဒ္ဓံ  
 ပစ္စက္ခာမိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယာယံ ကာယစိ ဘာ  
 သာယ၊ အမှတ်မရှိသော ဘာသာဖြင့်။ ဝစိဘေဒံ၊ နှုတ်မြှက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊  
 ၍။ ဝါစသိကပယောဂေနော၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော ပယောဂဖြင့် သာလျှင်။  
 ပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အက္ခရလိခနံ၊ အက္ခရာ ရေးခြင်းဟူ  
 သော။ ကာယပယောဂံ ဝါ၊ ကိုယ်အမှုအရာကိုလည်းကောင်း။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါဒိ-  
 ဒဿနံ၊ လက်ဆုပ်အစရှိသည်ကို ပြခြင်းဟူသော။ ကာယပယောဂံ ဝါ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တဿ၊ အား။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ သို့။  
 ဝါစသိကပယောဂေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တဒဘာဝေန၊ ထို နှုတ်ပယောဂမရှိသဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ပုဂ္ဂလော ပန၊ သည်ကား။ ယော စ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း။  
 ပစ္စက္ခာတိ၊ ချ၏။ ယဿ စ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။  
 ပစ္စက္ခာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။  
 ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပစ္စက္ခာတိ၊ ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုချသော-  
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥမ္မတ္တကခိတ္တစိတ္တဝေဒနန္နာနံ၊ ရူးသည်၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သည်၊ ဝေ  
 ဒနာနိပ်စက်သည်တို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးပါးသည်။ သစေ န ဟောတိ၊  
 အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ (ထည့်။)  
 ပစ္စက္ခာတိ၊ ၏။ သော ပန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ မနုဿဇာတိကော၊ လူ  
 ဇာတ်ရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဥမ္မတ္တကာဒိနံ၊ အရူးအစရှိသည်  
 တို့တွင်။ န စ အညတရော၊ တယောက်ယောက် မဟုတ်သည်လည်း  
 ဖြစ်အံ့။ သမ္မုခိဘူတော စ၊ မျက်မှောက်လည်းဖြစ်ငြားအံ့။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ၊  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ အသမ္မုခိဘူတဿ၊ မျက်မှောက် မဟုတ်  
 သော သူအား။ ဒုတေန ဝါ၊ တမန်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဏေန ဝါ၊ စာ

ပေးသဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရောစနံ၊ ကြားခြင်းသည်။ န ရဟတိ၊ မရောက်။  
 ဧဝံ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တပ္ပဂ္ဂလဝသေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဘာဝေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်  
 မရှိသဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိဇာနနမ္ပိ၊ သိခြင်းသည်လည်း။ နိယမိတာ  
 နိယမိတဝသေန၊ ရည်၊ မရည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။  
 တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ ယဿ ဝါ၊ အကြင်သူအားလည်းကောင်း။ ယေသံ ဝါ၊  
 တို့အားလည်းကောင်း။ နိယမေတွာ၊ ရည်မှတ်၍။ ဣမဿ ဝါ၊ ဤသူအား  
 လည်းကောင်း။ ဣမေသံ ဝါ၊ တို့အားလည်းကောင်း။ အာရောစေမိတိ၊  
 ကြားအံ့ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ တေ၊ ထို နားထောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။  
 ပကတိယာ၊ ပြကတေ့အားဖြင့်။ လောကေ၊ ဌ။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။  
 ဝစနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇနသမယေ၊ ဆင်ခြင်သော ကာလ၌။  
 ဇာနန္တိ ယထာ၊ သိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။  
 ဝစနာနန္တရမေဝ၊ စကား၏ အခြားမဲ့သာလျှင်။ “အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။  
 ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ ဆန့်ကျင်၏။” ဣတိ ဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဂိဟိတာဝံ၊  
 လူအဖြစ်ကို။ ပတ္ထယတိ၊ တောင့်တ၏။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။  
 ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ သိက္ခာ-  
 ပစ္စက္ခာန ဘာဝံ၊ သိက္ခာချသော အဖြစ်ကို။ သစေ ဇာနန္တိ၊ အကယ်၍  
 သိကုန်အံ့။ သိက္ခာ၊ သည်။ ပစ္စက္ခာတာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ “ဣမိနာ၊ ဤရဟန်း  
 သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝုတ္တ”န္တိ၊ ဆိုလေသနည်းဟူ။ စိန္တေတွာ၊ ၍။  
 သစေ ဇာနန္တိ၊ ကုန်အံ့။ အညေ ဝါ၊ တပါးသောသူတို့သည်မူလည်း။ ဇာ  
 နန္တိ၊ ကုန်အံ့။ အပစ္စက္ခာတာဝ၊ မကျသည့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိယ  
 မေတွာ၊ မရည်မှတ်မူ၍။ အာရောစေန္တဿ ပန၊ ကြားသော ရဟန်းအား  
 ကား။ ဝုတ္တနုယေန၊ ဖြင့်။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ မနုဿဇာတိ  
 ကော၊ လူဇာတ်ရှိသော သူသည်။ ဝစနတ္ထံ၊ စကား၏အရာကို။ သစေ ဇာနာတိ၊  
 အံ့။ သိက္ခာ၊ သည်။ ပစ္စက္ခာတာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။  
 ဝိဇာနနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဘာဝေန၊  
 ထို သိခြင်းနှင့် ကင်းသဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ၊  
 ဆိုအပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ ဣမေသံ စိတ္တာဒိနံ၊ ဤစိတ် ၃ စရှိသည်တို့၏။



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၃၁၁

ဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
အညထာ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

သိက္ခာပစ္စက္ခာနဝဏ္ဏနာနယော၊ သိက္ခာချသောအဖွင့်နည်းသည်။  
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

မူလပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

(၁၃၈)။ ဣတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ဒဋ္ဌုလ္လပဒတော၊ ဒဋ္ဌုလ္လပုဒ်မှ။  
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မေထုနဓမ္မော၊ သည်။ သရူပေနေဝ၊ မိမိသဘောဖြင့်သာလျှင်။  
ဒဋ္ဌုလ္လံ ယထာ၊ ရုန့်ရင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒဿနာဒိ၊ ရှုခြင်းအစရှိသည်သည်။  
ဒဋ္ဌုလ္လဓမ္မပရိဝါရတ္တာပိ၊ ရုန့်ရင်းသောအကျင့်၏အခြံအရံဖြစ်သောကြောင့်လည်း။  
ဒဋ္ဌုလ္လံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “ယသ္မာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
အဝဿုတာနန္တိ၊ ကား။ မေထုနရာဂေန၊ မေထုနရာဂဖြင့်။ တိန္တနံ၊ စွတ်ကုန်သော။  
ပရိယုဋ္ဌိတာနန္တိ၊ ကား။ မေထုနရာဂေန၊ သည်။ အဘိဘူတစိတ္တာနံ၊ နှိပ်စက်  
အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ မေထုနသဒ္ဓဿ၊ မေထုနသဒ္ဓါ၏။ သဒိသပရိယာ-  
ယတ္တာ၊ သဒိသသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သောကြောင့်။ “သဒိသာန”န္တိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရတ္ထတာဒိဟိ၊ တပ်သောအဖြစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သဒိသာနံ၊  
တူသောအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒဉ္စ၊ ဤသဒိ  
သာနံ-ဟူသော စကားကိုလည်း။ ယေဘုယျတော၊ ယေဘုယျနည်းအားဖြင့်။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥဘောသု၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့တွင်။ အညတရဿ၊  
တယောက်ယောက်အား။ ရာဂါဘာဝေပိ၊ ရာဂမရှိသော်လည်း။ ဣတရဿ၊  
တယောက်၏။ မေထုနသေဝနာယ၊ မေထုန မှီဝဲခြင်း၏။ သိဒ္ဓိတော၊  
ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ မိထုနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဘယသဒ္ဓပရိယာ-  
ယော၊ ဥဘယသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဟိ၊ စ။ မိထုနံ၊ မိထုနသဒ္ဓါလည်း  
ကောင်း။ ယုဂဋ္ဌံ၊ လည်းကောင်း။ ယမကံ၊ လည်းကောင်း။ ဥဘယံ၊ ဥဘယ  
သဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ စတုက္ကံ၊ ဤသဒ္ဓါလေးခု အပေါင်းသည်။  
အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ကေံ၊ တူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဥဘိန္တံ  
ရတ္တာန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ “ဒွယံဒွယသမာပတ္တိ” တိ၊ ဟူ၍။  
ပါဠိယမ္ပိ၊ ခွဲလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိမိတ္တေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊  
သတ္တမိအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဣတ္ထိနိမိတ္တေ၊  
မိန်းမအင်္ဂါဘတ်၌။ အတ္တနော၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပဝေသေတိ၊ သွင်း၏။

ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နိမိတ္တံ အင်္ဂဇာတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤ သဒ္ဒါ နှစ်ခု ပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကေ၊ တူ၏။ “တိလဗလ” န္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သာသပမတ္တံ၊ မုန့်ညင်းစေ့ခန့် ရှိသော။ တိလဗိဇံ၊ နှမ်းစေ့ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ကောသသဟိတံ၊ အအိမ်နှင့်တကွသော။ ဖလံ၊ နှမ်းသီးကို။ န အဓိပ္ပေတံ၊ မလိုအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တိလဗိဇမတ္တမ္ပိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အလ္လောကာသေတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ပိဟိတဿ၊ ပိတ်သော။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ပကတိဝါတေန၊ ပြကတေသော လေသည်။ အသံမ္ပုဋ္ဌေ၊ မထိကောင်းသော။ တိန္တပဒေသေ၊ စိုစွတ်ရာ အရပ်၌။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ပဒေသော၊ အရပ်သည်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝါတာဒိဝိကာရေန၊ လေအစရှိသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ သစေပိ သုက္ခတိ၊ အကယ်၍မလည်း ခြောက်ငြားအံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ခြောက်သော်လည်း။ အနလ္လောကာသေတိ၊ မစိုစွတ်ရာဟူ၍။ ဥပက္ကမတော၊ လုံ့လပြုသော ရဟန်းအား။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။

ဝေမဇ္ဈန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ဖွင့်အပ်သည်ရှိသော်။ စတ္တာရိ ပဿာနိ၊ နံပါး လေးဘက်တို့ကို။ အဖုသန္တော၊ မထိစေ့မူ၍။ ပဝေသေတိ၊ သွင်းကောင်း၏။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ကတဝိဝရဿ၊ ပြုအပ်သော ဖွင့်ခြင်းရှိသော။ ဣတ္ထိနိမိတ္တဿ၊ ၏။ အဗ္ဘန္တရတလံ၊ အတွင်းဖြစ်သော အပြင်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပုရိသနိမိတ္တေ ပန၊ ၌ကား။ “မဇ္ဈ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အဂ္ဂကောဋိ၊ အဖျားစွန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဥပရိတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမပဗ္ဗေန၊ အလယ်ဆစ်ဖြင့်။ သမိဉ္ဇိတာ၊ ခေါက်၍။ ပဝေသိယမာနဿ၊ သွင်းအပ်သော။ အင်္ဂဇာတဿ၊ ၏။ သမိဉ္ဇိတင်္ဂုလိယာ၊ ကွေးအပ်သော လက်ညှိုး၏။ မဇ္ဈိမပဗ္ဗပိဋ္ဌိသဒိသံ၊ အလယ်လက်ဆစ် ထိပ်နှင့်တူသော။ အဂ္ဂကောဋိယေဝ၊ အဖျားစွန်းပင်တည်း။ ဟေဋ္ဌာ ပဝေသေန္တောတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂေန၊ အောက်အဖို့ဖြင့်။ ဆုပိယမာနံ၊ တို့လျက်။ ပဝေသေန္တော၊ သွင်းသည်ရှိသော်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိနိမိတ္တဿ၊ ၏။ အလ္လောကာသံ၊ စိုစွတ်ရာ အရပ်ဖြစ်သော။ ဟေဋ္ဌိမတလံ၊ အောက်အပြင်ကို။ တိလဗိဇမတ္တမ္ပိ၊ နှမ်းတစေ့ခန့်မျှလည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ နိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဆုပတိ၊ တို့မိ၏။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝေသေန္တော၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ စူ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဆုာနမေဝ၊ တို့ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပဝေသနံ၊ သွင်းခြင်းမည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော နံပါးလေးဘက်မှ သွင်းခြင်းစသည်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ မဇ္ဈေန ပဝေသေန္တောတိ၊ ကား။ အဗ္ဘန္တရတလေန၊ အတွင်း

အပြင်ဖြင့်။ ဆုပိယမာနံ၊ တို့လျက်။ ပဝေသေန္တော၊ သော်။ ယထာ၊  
 အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် သွင်းသည်ရှိသော်။ အဗ္ဘန္တရတလံ၊ ကို။ ဆုပုတိ၊  
 တို့မိ၏။ ဧဝံ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဝေသေန္တော၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ အတ္ထုပန္တံ၊ မတို့မိစေမူ၍။ ပဝေသေတွာ၊  
 ၍။ အာကာသဂတမေဝ၊ ကောဇ်းဇာင်၌တည်သော အင်္ဂါဇာတ်ကိုလျှင်။  
 နိဟရန္တဿ၊ နုတ်သော ရဟန်းအား။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဆိန္ဒူ  
 သိသဝတ္ထုသ္မိံ ဝိယ၊ ပြတ်သော ဦးခေါင်း၌ လုံ့လပြုသော ဝတ္ထု၌ကဲ့သို့။  
 ဒုက္ကဋ္ဌံ ပန၊ သည်ကား။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈေနေဝ ဆုပန္တံ ပဝေသေန္တောတိ၊  
 ကား။ အဂ္ဂကောဋ္ဌိယာ၊ အဖျားစွန်းဖြင့်။ ဆုပန္တံ၊ တို့လျက်။ ပဝေသေန္တော၊  
 သော်။ မဇ္ဈိမပဗ္ဗပိဋ္ဌိယာ သင်္ကောစေတွာတိ၊ ကား။ အတ္ထေနော၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊  
 ကို။ (၁၃၉) မဇ္ဈိမပဗ္ဗပိဋ္ဌိယာ၊ အလယ်အဆစ်ထိပ်ဖြင့်။ သမိဉ္ဇိတွာ၊ ခေါက်  
 ၍။ ဥပရိဘာဂေန၊ အထက်အဖို့ဖြင့်။ ဆုပန္တံ၊ ထိစေလျက်။ ပဝေသေန္တောပိ၊  
 သွင်းသော်လည်း။ ကိံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ သမိဉ္ဇိတင်္ဂုလိ  
 ဝိယ၊ ကွေးအပ်သော လက်ညှိုးကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယော  
 ဇနာ၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ မဇ္ဈိမပဗ္ဗပိဋ္ဌိယာ၊ အလယ်လက်ဆစ်  
 ထိပ်ဖြင့်။ သမိဉ္ဇိတင်္ဂုလိ ဝိယ၊ ကွေးအပ်သော လက်ညှိုးကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမိဉ္ဇိတင်္ဂုလိံ၊ ကွေးအပ်သော  
 လက်ညှိုးကို။ မဇ္ဈိမပဗ္ဗပိဋ္ဌိယာ၊ အလယ်လက်ဆစ်ထိပ်ဖြင့်။ ပဝေသေန္တော  
 ဝိယ၊ သွင်းသကဲ့သို့။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပရိဘာ-  
 ဂေနာတိ၊ ကား။ သင်္ကောစိတဿ၊ ခေါက်အပ်သော။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။  
 ဥပရိကောဋ္ဌိယာ၊ အထက်စွန်းဖြင့်။



ဣဒါနိ၊ ၌။ ပုရိသနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။  
 ဆသု၊ ခြောက်ပါးသော ဌာနတို့တွင်။ “ဥပရိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဿ၊ သော။  
 ဆဋ္ဌဿ ဌာနဿ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောဌာန၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသု၊  
 အသီး။ စတ္တာရိ ပဿာနိ၊ နံပါး လေးဘက်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ ပုရိသနိ-  
 မိတ္တေ၊ ၌။ ဒသဌာနဘေဒံ၊ ဆယ်ပါးသောဌာနအပြားကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။  
 “တတ္ထာ”တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အဂဟိတဂ္ဂ-  
 ဟဏဝသေန ပန၊ မယူသေးသည်ကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်ကား။ ဆ ဌာနာနိ၊  
 ခြောက်ပါးသော ဌာနတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တုလာဒဏ္ဍာသဒိသံ ပဝေသေန္တ  
 ဿပိတိ၊ ကား။ အသမိဉ္ဇိတွာ၊ မကွေးမူ၍။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ ပဝေသေန္တဿ၊  
 အား။ စမ္ပဒိလန္တိ၊ ကား။ ဇဋ္ဌကာဒိနံ၊ ဆိတ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝိဝါယ၊

လည်၌။ ဇာတံ ဝိယ၊ ပေါက်သကဲ့သို့။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ပေါက်သော။  
 စမ္မကုရံ၊ အရေညွန့်သို့။ “ဥဏ္ဍဂ္ဂဇ္ဈော”တိပိ၊ အမွေးနာဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ “ဥပဟတကာယပ္ပသာဒ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ “နဋ္ဌကာယပ္ပ-  
 သာဒ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနေ၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒိန္နဘာဝေ၊ ကမ္မဇရုပ်  
 အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကေနစိ ပစ္စယေန၊ တခုသော အကြောင်းကြောင့်။  
 ကာယပသာဒေ၊ ကာယပသာဒသည်။ ဥပဟတေပိ၊ ပြတ်သော်လည်း။ ဥပဟတိန္ဒြိယ  
 ဝတ္ထုသို့။ ဝိယ၊ ဥပဟတိန္ဒြိယဝတ္ထု၌ကဲ့သို့။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတ္ထိနိမိတ္တဿ ပန၊ ၏ကား။ ဥပါဒိန္နဘာဝေ၊ ကမ္မဇရုပ်အဖြစ်  
 သည်။ နဋ္ဌေ၊ ပျက်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ မတသရီရေ ဝိယ၊ သေ  
 သော အကောင်၌ကဲ့သို့။ ပါရာဇိကက္ခေတ္တတာ၊ ပါရာဇိကခေတ်အဖြစ်ကို။ န  
 ဝိဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ “မေထုနဿာဒေနာ”တိ ဣဒံ၊  
 ဟူသော စကားကို။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂသည်။ သတိ၊  
 သော်။ သံဃာဒိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဗီဇာနီတိ၊ ကား။ အဏ္ဍာနိ၊ လိင်ဥတို့တည်း။

“မုခံ အပိဓာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပမာဒေန၊ မေလျော့သဖြင့်။ သမပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။  
 ဟာသမ္ပိ၊ ရယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဗီဇနိယာ၊ ယပ်ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒနမ္ပိ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း  
 ကိုလည်း။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ နိသိဒနံ၊ နေခြင်းသည်။ အဂါရဝံ၊ ရိုသေရာ  
 မကျ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အပိဓာယာတိ၊ ကား။  
 ပိဒဟိတော၊ ပိတ်၍။ ဗီဇနိယာ၊ ယပ်ဖြင့်။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံး  
 ၍။ ဟသမာနေန၊ ရယ်သဖြင့်။ န နိသိဒိတဗ္ဗံ၊ မနေရာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ဒန္တဝိဇ္ဇသကန္တိ၊ ကား။ ဒန္တေ၊ သွားတို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဂမ္ဘိတေနာတိ၊  
 ကား။ “အယုတ္တကထာ”တိ၊ မသင့်သော စကားဟူ၍။ သင်္ကေသံ၊ တွန့်ခြင်း  
 သို့။ အနာပဇ္ဇန္တေန၊ မရောက်သဖြင့်။ နိရဝသေသာဓိပ္ပာယကထနေ၊ အကြွင်း  
 မဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုခြင်း၌။ သဉ္ဇာတုဿာဟေန၊ ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်းရှိ  
 သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

“အနုပညတ္တိဝဏ္ဏနာ”

ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယေသံ၊ အကြင် သူတို့၏။  
 တီသု မဂ္ဂေသု၊ မဂ်သုံးပါးတို့၌။ တိလဗီဇမတ္တမ္ပိ၊ နှမ်းတစေ့ခန့်မျှလည်း။  
 နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝေသောကာသော၊ ဝင်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်  
 သော။ တေ ဣတ္ထိပုရိသာဒိဘေဒါ၊ ထို အမ၊ အထီးစသော အပြားတို့ကို။ သင်္ဂ-



ယုန္တိ၊ ယုအပ်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတစ်ပါးသော ကျဉ်းသော နိမိတ်ရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့ကို။ န သင်္ဂယုန္တိ၊ ကုန်။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ တိရစ္ဆာန်ဂတာ ယာတိ၊ ဟူသော။ ပါဠိပဒါနုရူပတော၊ ပါဠိတော်ပုဒ်အား လျော်စွာ။ “သဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ၊ သဗ္ဗအစရှိသောကားဖြင့်။ ဣတ္ထိလိဂံဝသေန၊ ဣတ္ထိလိဂံ ၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဂေါနသတိ၊ ကား။ သပ္ပဝိသေသာ၊ ငန်း ဟူသော မြေအထူးတို့တည်း။ ယေသံ၊ အကြင်မြေတို့၏။ ပိဋိသု၊ ကျောက် ကုန်းတို့၌။ မဟန္တမဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ မဏ္ဍလာနိ၊ အကွက်တို့ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကစ္ဆပမဏ္ဍုကာနိ၊ လိပ်ဖားတို့၏။ စတုပဒတ္တေ၊ အခြေလေးချောင်း ရှိသောအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ (၁၄၀)။ သြဒကတာသာမညေန၊ ရေ၌ ဖြစ်သောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့်။ အပဒေ ဟိ၊ အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့်။ သဟ ဂဟဏံ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ မုခ- သဏ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သြဠစမ္မသဏ္ဌာနံ၊ နှုတ်ခမ်းရေသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဝိဏသဓိပန္တိ၊ ကား။ ဝဏသင်္ဂဟံ၊ အမာဟု ရေတွက်အပ်သော။ ဝဏေ၊ အမာ၌။ ထုလ္လစူ ယဉ္စ၊ ထုလ္လစူဦးအာပတ်ကိုလည်း။ “အမဂ္ဂေန အမဂ္ဂံ ပဝေသေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစူယဿာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ဤပါဠိ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဂ်သတိ၊ ကား။ နကုလာ၊ မြေပါတို့တည်း။ တေမေဝ ဟိ အတ္တန္တိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ နံ အဇ္ဈာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ်သို့ ရောက်၏။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ပရာဇေတိ၊ ရှုံးစေ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့် နည်းဟူမကား။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တာနံယေဝ၊ ဟောသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါရာဇိကဒိသဒ္ဓါနံ၊ ပါရာဇိက စသော သဒ္ဓါတို့၏။ နိဗ္ဗစနပ္ပသင်္ဂေ၊ ဝစနတ္တကို လျဉ်းပါးရာ၌။ ဣမိဿာ ပရိဝါရ ဂါထာယ၊ ဤ ပရိဝါဂါထာ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တဋ္ဌောတိ၊ ကား။ သာသနတော၊ သာသနာမှ။ ပရိဟိန္နာ၊ ယုတ်၏။ နိ ရက်တောတိ၊ ကား။ နိရာကတော၊ ကင်း၏။ တေန္တိ၊ ကား။ အာပတ္တိရူပံ၊ အာပတ်သဘောရှိသော။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ ဆိန္ဓောတိ၊ ကား။ အန္တရာ၊ အ ကြား၌။ ခဏ္ဍိတော၊ ပြတ်၏။

“ပကတတ္ထေဟိ ဘိက္ခုဟိ”တိ တွေ့ဟူသောပုဒ်၌။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အနာ ပန္နာ စ၊ မရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုက္ခိတ္တာ စ၊ ဥက္ခိတ္တကလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (ထည့်) ပကတတ္တာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ပကတတ္ထေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဧကတော ကတ္တဗ္ဗတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပကတတ္တဘူတေဟိ၊ ပက တတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အလဇ္ဇိဟိပိ၊ တို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပေါ

သထာဒိသံသကမ္မကရဏေ၊ ဥပုသ်အစရှိကုန်သော သံဃကံကို ပြုရာ၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဤ ပကတတ္ထေဟိ-အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကားဖြင့်။ တဿ အတ္တဿ၊ ထို ကေစိဆရာတို့ ဆိုသော အနက်၏။ အသိဇ္ဈနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ သံဃကမ္မံ၊ ကို။ ယဒိ ကရိယတိ၊ အကယ်၍ ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ ပကတတ္ထေဟေဝ၊ ပကတတ်တို့နှင့်သာလျှင်။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ အပကတတ္ထေဟိ၊ ပကတတ် မဟုတ်သော ရဟန်းတို့ဖြင့်။ န ကရိယတိ၊ အပ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားသည်။ အပကတတ္ထေဟိ၊ ပကတတ် မဟုတ်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဟသံဝါသပဋိက္ခေပပရံ၊ တကွ ပေါင်းဖော်သည်ကို ပယ်ခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏။ ပကတတ္ထေဟိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ အလဇ္ဇီအာဒိဟိ၊ အလဇ္ဇီအစရှိသည်တို့နှင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ သံဃကမ္မံ၊ ကို။ န ကတ္ထဗ္ဗမေဝ၊ မပြုအပ်သည့်သာတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သံဝါသဝိဓာနပရံ၊ ပေါင်းဖော်အပ်သည်ကို စီရင်ခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပကတတ္ထေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဘဘာဂါပတ္တိအာပန္နေ၊ ဝတ္ထုသဘောတူသော အာပတ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ အညမညဉ္စ၊ တယောက်သည် တယောက်နှင့်လည်းကောင်း။ အလဇ္ဇီဟိ စ၊ တို့နှင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကတော ကမ္မကရဏဿ၊ တပေါင်းတည်းကံပြုခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ “သစေသဗ္ဗော ။ပ။ အာပဇ္ဇတိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ယတ္ထ အာမိသပရိဘောဂေါ ဝဋ္ဋတိ၊ ဓမ္မပရိဘောဂေါပိ တတ္ထ ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အလဇ္ဇီဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ ပရိဘောဂေါ စ၊ တကွ သုံးဆောင်ခြင်းကိုလည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဧကတော ကမ္မကရဏဿပိ၊ တကွ ကံပြုခြင်း၏လည်း။ ဓမ္မပရိဘောဂတ္တာ၊ ဓမ္မပရိဘောဂ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပါရာဇိကာပတ္တိ အာပဇ္ဇနက ပုဂ္ဂလနိယမတ္ထံ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့ ရောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်ခြင်းငှါ။ “ယွာယံ ဥတ္တိစတုတ္ထေနံ။ ပ။ ဘိက္ခု”တိ၊ ဟူသော။ ဣမသ္မိံ ဝစနေ၊ ဤစကား၌။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နာ၊ ပဉ္စင်းခံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ပါရာဇိကာပဇ္ဇနကပုဂ္ဂလာယေ ဝါတိ၊ ပါရာဇိကသို့ရောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာလျှင်တည်းဟူ၍။ နိယမော၊

မှတ်ခြင်းသည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ကသ္မာ။ နည်း(ထည့်။) ပါရာဇိကနာ  
 ပဇ္ဇနကနံ၊ ပါရာဇိကသို့မရောက်တတ်ကုန်သော။ သေက္ခာဒိနမ္ပိ၊ သေက္ခာအစရှိ  
 သည်တို့၏လည်း။ သမ္ဘဝါ၊ ရှိသင့်သောကြောင့်တည်း။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်  
 ကား။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နေသုယေဝ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သူတို့၌သာ  
 လျှင်။ ပါရာဇိကပတ္တိအာပဇ္ဇနက၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့ ရောက်တတ်ကုန်  
 သော။ အလဇ္ဇိ ဗာလပုထုဇ္ဇန၊ အလဇ္ဇိ ပုထုဇဉ်မှိုက်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဧဟိဘိက္ခုအာဒိယ၊ ဧဟိဘိက္ခုအစရှိသည်တို့၌။ န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဝေ၊ ဤသို့။  
 နိယမော၊ မှတ်ခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိ ယထာ၊ ပြီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။  
 ဣဓာပိ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ပကတတ္ထေသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ဧကတော  
 ကမ္မကာရဏာရဟာ၊ တကွကံပြုထိုက်ကုန်သော။ အနာပတ္တိက၊ အာပတ်မရှိ  
 ကုန်သော။ လဇ္ဇိ ကုက္ကစ္စက၊ လဇ္ဇိ ကုက္ကစ္စကဖြစ်ကုန်သော။ သိက္ခာကာမ၊  
 သိက္ခာကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (၁၄၁) ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အပကတတ္ထေသု၊  
 ပကတတ် မဟုတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၌။ န ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ ဝေမေဝ၊  
 ဤသို့သာလျှင်။ နိယမော၊ မှတ်ခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 အပကတတ္တာနံ၊ ပကတတ် မဟုတ်သော ရဟန်းတို့၏။ ဂဏပူရဏတ္တာဘာဝေန၊  
 ဂိုဏ်းပြည့်သော အဖြစ် မရှိသဖြင့်။ အသံဝါသိကနိယမတော၊ မပေါင်းဖော်  
 ထိုက်သော အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းကြောင့်တည်း။ အလဇ္ဇိနော ပန၊ တို့ကိုကား။  
 ဂဏပူကာ ဟုတွာ၊ ဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဿ၊ ကို။ သာဓန  
 တော၊ ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ အသံဝါသိကေသု၊ အသံဝါသိကပုဂ္ဂိုလ်  
 တို့၌။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ကတ္တဗ္ဗဝိမိ၊ ပြုအပ်သော အစီရင်ကို။ အက  
 တွာ၊ မပြုမူ၍။ တေဟိ၊ ထိုအလဇ္ဇိတို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ မဒ္ဒိတွာ၊ ကျော်နင်း၍။  
 ကမ္ပံ၊ ကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ အာပတ္တိ စ၊ သည်  
 လည်းကောင်း။ အလဇ္ဇိတာ စ၊ အလဇ္ဇိအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊  
 မကင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ “ဧကော အလဇ္ဇိ၊ အလဇ္ဇိ  
 တယောက်သည်။ အလဇ္ဇိသတမ္ပိ၊ အလဇ္ဇိတရာကိုလည်း။ ကရောတိ”တိ၊ ပြု  
 တတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “သဗ္ဗေ လဇ္ဇိနော  
 ဧတေသု ကမ္မာဒိသု သဟ ဝသန္တိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝက္ခတိ၊  
 ဆိုလတ္တံ့။ အယဉ္ဇ အတ္ထော၊ သည်လည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိတ္ထာရတော၊  
 အကျယ်အားဖြင့်။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

တထာတိ၊ တထာဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ “သီမာပရိစ္ဆိန္နေဟိ”တိအာဒိ၊ အစရှိ  
 သည်ကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဧကတော ဝန္တန ဘုဉ္ဇန ဂါမပ္ပဝေသန

ဝတ္ထုပဋိဝတ္ထကရဏ ဥဂ္ဂဟ ပရိပုစ္ဆာ သဇ္ဈာယကရဏာဒိ သမဂ္ဂိကိရိယာ  
 ဝသေန၊ တက္ကနက် ရှိခိုးခြင်း၊ စားခြင်း၊ ရွာဝင်ခြင်း၊ ဝတ်ကြီးဝတ်-  
 ငယ်ပြုခြင်း သင်ခြင်း ဆွေးနွေးခြင်း သရဇ္ဈာယ်သည်ကို ပြုခြင်းအစရှိသော  
 အညီအညွတ်ပြုခြင်းအစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပညတ္တသိက္ခာပဒသိက္ခနံ၊  
 ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ သမသိက္ခာတာ နာမ၊  
 မည်၏။ တဉ္စ၊ ထို သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း။ လဇ္ဇီဟေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ သမံ၊  
 အညီအညွတ်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ သင်အပ်၊ ကျင့်အပ်၏။ အလဇ္ဇီဟိ၊ တို့သည်။ န  
 သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ပညတ္တံ ပန ။ပ။ သမ  
 သိက္ခာတာ နာမာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အနတိက္ကမန  
 ဝသေန စ၊ မလွန်ကျူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိ  
 ဝသေန စ၊ သင်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။  
 လဇ္ဇီပုဂ္ဂလေဟိ၊ တို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဧကတော၊ တက္ကနက်။  
 သိက္ခိတဗ္ဗာ၊ သင်အပ်၊ ကျင့်အပ်သော။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာသည်။ သမသိက္ခာ၊  
 မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထို  
 သိက္ခာတို့ကို။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ သိက္ခနံ သိက္ခိ  
 တဗ္ဗဘာဝေါ၊ ကျင့်အပ်သော အဖြစ်သည်။ သမသိက္ခာတာ နာမ၊ မည်၏။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။  
 ဧကမ္မာဒိသု၊ ဧကမ္မအစရှိသည်တို့၌။ အလဇ္ဇီနံ၊ တို့အား။ လဇ္ဇီဓမ္မေ၊ လဇ္ဇီ  
 သဘောသည်။ အနောက္ကန္တေ၊ မသက်မီ။ လဇ္ဇီဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ ဝါသော၊  
 တကွ ပေါင်းဖော်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော၊ ထိုဧကမ္မအစရှိသည်  
 မှ။ ဗဟိယေဝ၊ အပဉ္စသာလျှင်။ တေ၊ ထိုအလဇ္ဇီတို့သည်။ သန္တိယန္တိ၊ ထင်  
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သဗ္ဗေပိ လဇ္ဇီနော”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၆။ ယံ တန္တိ၊ ယံ တံဟူသော ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံဟူသောပုဒ်နှင့်။  
 သမ္ပန္နော၊ စပ်လေလော။ ဝတ္ထုမေဝ န ဟောတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သု  
 ပဏ္ဏာဒိဟိ၊ ရွှေအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတဏ္ဏတ္တိရူပါနိ၊ ပြုလုပ်အပ်သောမိန်းမရုပ်  
 တို့၏။ အင်္ဂါဘေတသပိ၊ တို့၌လည်း။ နိမိတ္တဝေါဟာရဒဿနတော၊ နိမိတ်ဟူ  
 သော အမည်ကို ပြသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမိန်းမရုပ်၏ အင်္ဂါဘေတ၌။ ပါရာဇိ  
 ကာသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ပါရာဇိကဟု ယုံမှားခြင်းကို နှစ်စိမ့်သောငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝိနိတဝတ္ထုသု၊ ဝိနိတဝတ္ထုတို့တွင်။ လေပ  
 စိတ္တာဒိဝတ္ထုသု၊ ပန်းချီကားရေးရုပ် ဝတ္ထုအစရှိသည်တို့၌။ သဉ္ဇာတကုက္ကုစ္စ-  
 သာ၊ ကုက္ကုစ္စဖြစ်သော ရဟန်းအား။ ပါရာဇိကေန၊ ဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာ  
 ပတ်မသင့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။



“ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ”

၅၇။ အဿာတိ၊ အဿဟူသော ပုဒ်သည်။ အာချာတပဒံ၊ အာချာတ် ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို အဿ-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက် ကို။ ဒဿေန္တော၊ ဤ။ “ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ် ရ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အတ္ထဝိကပေ၊ အနက်ဝိကပ်၌။ “ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သေသော၊ ပါဌသေသတည်း။

၅၈။ “သဒ္ဓိယန္တဿေဝ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သဒ္ဓိယနံ နာမ၊ သာယာခြင်းမည်သည်ကား။ သေဝေတုကာမတာစိတ္တဿ၊ မှီဝဲလိုသည်အဖြစ် တည်းဟူသော စိတ်ကို။ ဥပ္ပါဒနမေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပဋိသေဝနစိတ္တသမင်္ဂဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိပက္ခန္တိ၊ ကား။ (၁၄၂) အနိဋ္ဌံ၊ မလိုအပ်သော။ အဟိတံ၊ အစီးအပွားမဲ့သော။ “ဘိက္ခုနံ ပစ္စတ္တိကာ ဘိက္ခုပစ္စတ္တိကာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ တပုရိသ်အစွမ်း ဖြင့် ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဟောလတ္တံ့ကုန် သော။ ရာဇပစ္စတ္တိကာဒယောပိ၊ ရန်သူမင်း အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဣဇေဝ၊ ဤ ဘိက္ခုပစ္စတ္တိက၌သာလျှင်။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထို တပုရိသ်သမာသ်ကို နှစ်စေခြင်းငှာ။ “ဘိက္ခု ဇေ ပစ္စတ္တိကာ”တိ၊ ဟူ၍။ ရာဇပစ္စတ္တိကာဒိပဒါနုရူပေန၊ ရာဇပစ္စတ္တိက အစရှိ သော ပုဒ်နှင့် လျော်သဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ တသ္မိံ ခဏေတိ၊ ကား။ ပဝေသနက္ခဏေ၊ သွင်းသော ခဏ၌။ ဟိ၊ စွ။ အဂ္ဂတော၊ အဖျားမှ။ ယာဝ မူလာ၊ အရင်းထိ။ ပဝေသနကိရိယာယ၊ သွင်းခြင်း ကြိယာ၏။ ဝတ္တမာနကာလော၊ ဖြစ်ဆဲသော ကာလသည်။ ပဝေသနက္ခ- ဏော နာမ၊ မည်၏။ ပဝိဋ္ဌကာလေတိ၊ ကား။ အင်္ဂဇာတဿ၊ ၏။ ယတ္ထကံ ဌာနံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်သည်။ ပဝေသနာရဟံ၊ သွင်းခြင်းငှာ ထိုက်၏။ တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပဝိဋ္ဌကာလေ၊ ဝင်သော အခါ၌။ ပဝေသနကိရိယာယ၊ သွင်းခြင်းကြိယာ ၏။ နိဋ္ဌိတက္ခဏေ၊ ပြီးသော ခဏ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်သော အင်္ဂါဇာတ်ကို။ ဥဒ္ဓရဏာသမ္ဘဝတော၊ နုတ်ခြင်း မဖြစ် သေးသောကြောင့်။ (ဤတွင်) ဥဒ္ဓရဏာရမ္ဘတော-ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ နုတ်ခြင်း ငှာ အားထုတ်သည်မှ-ဟုပေး။) အန္တရာ၊ အကြားဖြစ်သော။ ဌိတကာလေ၊

တည်သောကာလ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ အင်္ဂဇာတံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုခဏ  
 အား။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ ဌိတံ နာမ၊ ဌိတမည်၏။ (ဤတွင်  
 ဝါသဒ္ဓါ ရှိ၏၊ မလို။) အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။  
 သုက္ကဝိဿဌိ၊ သုတ်လွတ်ခြင်းသို့။ ပတု၊ ရောက်၍။ သဗ္ဗတ၊ ခပ်သိမ်း  
 သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါယမတော၊ လုံ့လပြုခြင်းမှ။ သြရမိတု၊ ဆုတ်  
 နှစ်၍။ ဌိတကာလံ၊ တည်သော ကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “သုက္ကဝိဿဌိ  
 သမယေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒုတယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ခဏကိုလည်း။  
 ဌိတမေဝါတိ၊ တည်ဆဲဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓရဏံ နာမ၊ မည်သည်  
 ကား။ ယာဝ အဂ္ဂံ၊ အဖျားတိုင်အောင်။ နိဟရဏကိရိယာယ၊ နုတ်ခြင်း  
 ကြိယာ၏။ ဝတ္ထမာနကာလော၊ ဖြစ်ဆဲခဏတည်း။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ “နိဟ  
 ရဏကာလေ ပဋိသေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရေဟိ၊  
 တို့သည်။ ဥပက္ကမိယမာနဿ၊ လုံ့လပြုအပ်သော။ အင်္ဂဇာတာဒိကာယ စလနဿ၊  
 အင်္ဂါဇာတ်အစရှိသော ကိုယ်လွှပ်ခြင်း၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရှိသောကြောင့်။  
 သေဝနစိတ္တေ၊ မှီဝဲလိုသော စိတ်သည်။ ဥပဌိတမတ္တေ၊ ဖြစ်ကာမျှ။ တသ္မိံ  
 ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ စိတ္တဇရူပေန၊ စိတ္တဇဝါယောဇာတ်ရုပ်ကြောင့်။ သဉ္ဇာယ  
 မာနံ၊ ဖြစ်သော။ အင်္ဂဇာတာဒိစလနံ၊ အင်္ဂါဇာတ်စသည် လွှပ်ခြင်းကို။  
 ဣမိနာ သေဝနစိတ္တေန၊ ဤ မှီဝဲလိုသော စိတ်သည်။ ဥပ္ပါဒိတမေဝ၊ ဖြစ်စေ  
 အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိစ၊ တနည်းကား။ သေဝနစိတ္တေ၊  
 သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ အနုပက္ကမိယမာနဿာပိ၊ လုံ့လ  
 မပြုအပ်သော်လည်း။ အင်္ဂဇာတစလနံ၊ အင်္ဂါဇာတ်လွှပ်ခြင်းသည်။ ဟော  
 တေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ တဉ္စ၊ တို့လွှပ်ခြင်းကိုလည်း။ တေန၊ ထိုစိတ်  
 သည်။ ကတံ နာမ၊ ပြုသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ကာယစိတ္တတော၊ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ ပါရာဇိကာ-  
 ပတ္တိံ၊ သို့။ သော၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိယေဝ၊ ရောက်သလျှင် ကတည်း။  
 ကိမိဝ၊ ကဲ့သို့နည်း။ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလိကာ ဝိယ၊ ဥပ္ပဇာဏု မဏ္ဍလိက-  
 ပါရာဇိကကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ စ။ တတ္တာပိ၊ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလိက ပါရာဇိက  
 ၌လည်း။ “အဓက္ခကံ ပ ဥ သာဒိယေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ သာဒိယနမတ္တေ  
 ယေဝ၊ သာယာကာမျှ၌သာလျှင်။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သိက္ခုနော၊  
 ရဟန်းယောကျ်ား၏။ ကာယသံသဂ္ဂေ ပန၊ ကာယသံသဂ္ဂမျှ၌ကား။ “ကာယ  
 သံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥပက္ကမဿ၊ လုံ့လကို။

အာပတ္တိနိမိတ္တတာဝေန၊ အာပတ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်။ ဣတ္ထိယာ၊ သည်။ ဖုဿိယမာနဿ၊ ထိအပ်သော ရဟန်းအား။  
 (အနာပတ္တိဉ္စပံ။) ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိယာ၊  
 ကြောင့်။ သဉ္စနိတ ကာယစလနေ စ၊ ဖြစ်သော ကိုယ်လှုပ်ခြင်းသည်လည်း  
 ကောင်း။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အတ္တနော ပယောဂါဘာဝေန၊  
 ကြောင့်။ အနာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ပဌမသံဃာဒိသေသ  
 ဝိသယေပိ၊ ပဌမ သံဃာဒိသိသ်အရာ၌လည်း။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။  
 ဗလက္ခာရေန၊ နိုင်ထက်မူ သဖြင့်။ ဟတ္ထာဒိဟိ၊ လက်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။  
 ဥပက္ကမိယမာနဿ၊ လုံ့လပြုအပ်သောရဟန်းအား။ မောစနဿာဒေ၊ လွတ်ခြင်း  
 ၌သာယာခြင်း သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တေန စ၊ ထိုသာယာခြင်းဖြင့်  
 လည်း။ အသုစိမ္ပိ၊ သက်သည်။ မုတ္တေ၊ လွတ်သည်ရှိသော်။ သံဃာဒိသေသောဝ၊  
 တည်း။ အမုတ္တေ၊ မလွတ်သည်ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ ဝေ၊ သာတည်း။” ဣတိ၊ သို့။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အင်္ဂါရကာသုန္တိ၊ ကား။ အင်္ဂါရရာသိ၊ မီးကျိုးစုကို။ ဝါ၊ ကား။  
 အင်္ဂါရပုဏ္ဏာဝါ၌၊ မီးကျိုးပြည့်သော တွင်းကို။ ဣတ္ထိယာ၊ သည်။ ဥပက္ကမိယမာ  
 နေ၊ လုံ့လပြုသည်ရှိသော်။ အသာဒိယနံ နာမ၊ မသာယာခြင်းမည်သည်ကား။  
 သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့၏။ (၁၄၃)။ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဣမဉ္စ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧကောဒသဟိ အဂ္ဂိ  
 ဟိတိ၊ ကား။ ရာဂဒေါသမောဟ ဇာတိဇရာမရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ  
 ဒေါမနဿုပါယာသသင်္ခါတေဟိ၊ ရာဂ။ လ။ ဥပါယာသ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်  
 သော။ ဧကောဒသဂ္ဂိဟိ၊ တဆယ့်တပါးသော မီးတို့ဖြင့်။ အဿာတိ၊ ကား။  
 အသာဒိယန္တဿ၊ မသာယာသော ရဟန်းအား။ “စတုက္ကံ နိဟရိတွာ ဌပေသိ”  
 တိတ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဧကပုဂ္ဂလဝိသယတာယ၊ တယောက်သော  
 ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကောပိ၊ တပါးသာ ဖြစ်သော်  
 လည်း။ အနာပတ္တိဝါရော၊ ကို။ ပဝေသန ပဝိဋ္ဌ ဌိတဥဒ္ဓရဏသင်္ခါတာနံ၊  
 ပဝေသန။ လ။ ဥဒ္ဓရဏဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊  
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ “စတုက္ကံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ “ပဌမစတုက္ကတာ”တိ  
 တ္ထေ ပန၊ ဟူသော ပုဒ်၌ကား။ အနာပတ္တိဝါရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။  
 ပဉ္စန္ဒံ ဝါရာနံ၊ ငါးဝါရတို့ကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဟောအပ်သော နည်းဖြင့်။  
 “ပဉ္စ စတုက္ကံ”တိ၊ ငါးပါးသော စတုက္ကဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေပိ၊ ဆိုသင့်လျက်  
 လည်း။ ဧကမဂ္ဂဝိသယတာယ၊ တခုသောမဂ်လျှင် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုငါးပါးသော စတုက္ကတို့၏။ ဧကတ္တံ၊ တူသောအဖြစ်သို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပဌမစတုက္ကတာ၊ ပထမစတုက္ကအဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ဝသေန တိဏ္ဍံ သုဒ္ဓိက စတုက္ကာနိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

ကျေနသတ္တတိဒ္ဓိသတ စတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉-၆၀။ မတ္တန္တိ၊ ကား။ သုရာဒိမတ္တံ၊ သေစသည်ဖြင့် ယစ်သော။ အက္ခာ ယိတနိမိတ္တာ၊ မခဲအပ်သေးသော နိမိတ်တို့ကို။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက် ပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အက္ခာယိတသဒ္ဓေန၊ အက္ခာယိတသဒ္ဓါ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အက္ခာယိတနိမိတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇာဂရန္တိန္တိအာဒိ၊ ဇာဂရန္တိ အစရှိသည်ကို။ ဝိသေသနရဟိတတ္တာ၊ ဝိသေသနမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “သုဒ္ဓိကစတုက္ကာနိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သမာနာစရိယကာ ထေရာတိ၊ ကား။ ဧကောစရိယဿ၊ တယောက်သော ဆရာ ၏။ ဥဒ္ဓေသန္တေဝါသိကာ၊ စာသင်တပည့်တို့တည်း။ ဂင်္ဂါယ၊ ၏။ အပရဘာ ဂေါ၊ တပါးအဖို့သည်။ အပရဂင်္ဂံ၊ မည်၏။ ဝတရေတိ၊ ဟူသော ပုဒ် သည်။ ဂရဟတ္ထေ၊ ကဲရဲခြင်း၌။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ “ဝေ ဝိနယ ဂရုကာန”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အတက်၌။ ဥပတိဿတ္ထေရေန၊ ဥပတိဿမထေရ်သည်။ ဝုစ္စမာနဝိနိစ္ဆယဿ၊ ဆိုလတ္တံ့သော အဆုံးအဖြတ်၏။ ဂရုကရဏီယတာယ၊ အလေးပြုအပ်သော အဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သဗ္ဗံ ပရိယာဒိယိတာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပါရာဇိကက္ခေတ္တံ၊ ပါရာဇိက ခေတ်ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သာဝ သေသံ၊ အကြွင်းရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ယဒိ ပညပေယျ၊ အကယ်၍ ပညတ် ငြားအံ့။ အလဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ လေသေန၊ အမြက်ထောင် သဖြင့်။ အဇ္ဈာစာရသောတော၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်သောအယဉ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သောတံ ဆိန္ဒိတာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဟ သေယျာဒိပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေ သိက္ခာပဒေသုယေဝ၊ သဟသေယျအစရှိသော ပဏ္ဏတ္တိ ဝဇ္ဇေသိက္ခာပုဒ်တို့၌သာလျှင်။ သာဝသေသံ၊ အကြွင်းရှိသည်ကို။ ကတွာပိ၊ ၍လည်း။ ပညာပနံ၊ ပညတ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ လောက ဝဇ္ဇေသု၊ တို့၌။ န သမ္ဘဝတိ၊ သင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဣဒဉ္စိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ သဟသေယျသိက္ခာပဒေ၊ ၌။ ယေဘုယျန္တန္တေ၊ များစွာ အမိုးရှိသော။ ယေဘုယျပရိစ္ဆန္တေ၊ များစွာ ရံအပ်သောကျောင်း၌။ ဟေဋ္ဌိမ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ပါဝိတ္တိယံ၊ ကို။ ဥပစုစ္ဆန္တေ



ဥပဗုပရိစ္ဆန္ဓေ၊ ထက်ဝက်မိုး၍ ထက်ဝက်ရံအပ်သော ကျောင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။  
 ကိဉ္ဇာပိ ဒဿိတံ၊ အကယ်၍ကား ပြအပ်၏ရှင့်။ တတာပိ၊ သော်လည်း။  
 ပညတ္တိယာ၊ ၏။ သာဝသေသတ္တာ၊ သာဝသေသဖြစ်သောကြောင့်။ ယေဘု-  
 ယျံ၊ ဤစွန့်ဥပဗုပရိစ္ဆန္ဓာဒိသုပိ၊ များစွာမိုး၍ ထက်ဝက်ရံအပ်သော ကျောင်းစသည်  
 တို့၌လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတံ၊ ၏။  
 ဣဓ ပန၊ ဤပါရာဇိက၌ကား။ ပညတ္တိယာ၊ ၏။ နိဝရသေသတ္တာ၊ အကြွင်း  
 မဲ့ထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဂဝတာ၊ သည်။ ဒဿိတံ ယေဘုယျေန  
 အက္ခယိတနိမိတ္တတော၊ ပြအပ်သော များစွာ မခဲအပ်သော နိမိတ်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊  
 ၌။ ပါရာဇိကက္ခေတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ထုလ္လစ္စယာဒိမေဝ၊ ထုလ္လစ္စဦးအစ  
 ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

ဥပတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ ဝိနိစ္ဆယဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။  
 အညမ္ပိ၊ သော။ ဥပတ္တမ္ပကာရဏံ၊ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အကြောင်းကို။  
 ဒဿေန္တော၊ ၍။ “အပိစာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ အပ္ပမတ္တိ-  
 ကာပိ၊ အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ မံသရာဇိ၊ အသားရေးသည်။ (၁၄၄)  
 အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းသည့်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ တံ၊ ထိုအသားအရေးသည်။  
 ယေဘုယျက္ခာယိတမေဝ၊ များစွာ ခဲအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 တတော၊ ထိုနိမိတ်သား အနည်းငယ်ရှိသည်မှ။ ပရံ ပန၊ နောက်၌ကား။  
 သဗ္ဗသော ခါယိတေ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ခဲအပ်သော။ နိမိတ္တေ၊  
 ၌။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “တတော ပရံ  
 ထုလ္လစ္စယံ နတ္ထိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ ဝစနေ၊ ၌။ ကေစိ ပန၊  
 တို့သည်ကား။ ဝစ္စမဂ္ဂါဒိ၊ ဝစ္စမဂ်အစရှိသည်ကို။ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊  
 လေးဖို့တို့ကို။ ကတုာ၊ ၍။ “တေသု၊ ထိုလေးဖို့တို့တွင်။ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ၊  
 နှစ်ဖို့တို့ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ တတိယကောဋ္ဌာသဿ၊ တတိယအဖို့၏။  
 ယာဝ ပရိယောသာနာ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ ခါယိတံ၊ ခဲအပ်သော  
 အကောင်သည်။ ယေဘုယျက္ခာယိတံ၊ များစွာ ခဲအပ်သည် မည်၏။ တတော  
 ပရံ ပန၊ ထို သုံးစုကုန်ပြီး နောက်၌ကား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 စတုတ္ထကောဋ္ဌာသဿ၊ လေးဖို့၏။ ယာဝ ပရိယောသာနာ၊ ဆုံးသည်တိုင်  
 အောင်။ ခါယိတံ၊ ခဲအပ်သော။ တမ္ပိ၊ ထိုနိမိတ်သည်လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု  
 ယေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုသာတည်း။” ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊  
 သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ “မတသရီရသ္မိယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ “မတံ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတ”န္တိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်

ကို ဟောခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “ယဒိပိ နိမိတ္တ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဇီဝမာနကသရီရမေဝ၊ အသက်ရှင်သော အကောင်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿေဝ၊ ထိုဇီဝမာနကသဒ္ဓါ၏ သာလျှင်။ အဓိကတတ္တာ၊ လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝေနေဝ၊ ထို့ ကြောင့်သာလျှင်။ မာတိကာဌကထာယံ၊ ဤ။ “ဇီဝမာနကသရီရဿ ။ပ။ ဆိန္ဒေ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သဗ္ဗသော ခါယိတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ နိမိတ္တမံသံ၊ နိမိတ်သားကို။ ဆိန္ဒံ၊ ဖြတ်အပ်၏။ နိမိတ္တသဏ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဆိန္ဒမံသဿ၊ ဖြတ်အပ်သော အသား၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ယာဝ မုတ္တဝတ္ထိကောသ၊ ကျင်ငယ်အိမ် တိုင်အောင်။ ဆိဒ္ဓ္ဌါ ကားရာ၊ ပေါက်သော သဏ္ဌာန်တည်း။ အဗ္ဘန္တရဆဝိစမ္မမတ္တော၊ အတွင်း အရေမျှသာ ဖြစ်သော။ ဣတ္ထိနိမိတ္တာကာရော၊ ဣတ္ထိနိမိတ်သဏ္ဌာန်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပဝေသနံ ဇာယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ နိမိတ္တသဏ္ဌာနံ ပန အနဝသေသေတွာတိ၊ ကား။ ပဝေသနာရဟဆိဒ္ဓါကာရေန၊ သွင်းခြင်းငှါ ထိုက်သော အပေါက်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဌိတအဗ္ဘန္တရမံသာဒိ၊ တည်သော အတွင်း သားအစရှိသည်ကို။ အနဝသေသေတွာ၊ မကြွင်းစေ့မူ၍။ ဧတေန၊ ဤ နိမိတ္တသဏ္ဌာနံ ပန အနဝသေသေတွာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ယာဝ၊ ဤလောက်။ ပဝေသော၊ သွင်းခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ တာဝ၊ ဤလောက်။ မဂ္ဂေါယေဝ၊ မဂ်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ “နိမိတ္တတော ပတိတာယ မံသပေ သိယာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ နိမိတ္တသဏ္ဌာနဝိရဟိတံ၊ နိမိတ်သဏ္ဌာန်မှ ကင်းသော။ အဗ္ဘန္တရမံသခဏံ၊ အတွင်းအသားပိုင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ နိမိတ္တသဏ္ဌာနံ၊ ကို။ အကောပေတွာ၊ မဖျက်မူ၍။ သမန္တတော၊ ထက် ဝန်းကျင်မှ။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဤ။ ဥဒ္ဓဋ္ဌမံသပေသိယာ ပန၊ ထုတ်အပ်သော အသား တစ်ဌ်ကား။ မတသရီရေ၊ သေသော အကောင်၌။ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတ နိမိတ္တေ ဝိယ၊ များစွာ မခဲအပ်သော နိမိတ်၌ကဲ့သို့။ ဥပက္ကမန္တဿ၊ လုံ့လ- ပြုသော ရဟန်းအား။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ ဇီဝမာနကမနုဿသရီရေ၊ အသက်ရှင်သော လူ၏ ကိုယ်၌။ လဗ္ဘမာနဝိသေသံ၊ ရအပ်သော အထူးကို။ ဒဿေတွာ၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ မတသရီရေ၊ သေသော အကောင်၌။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “မတသရီရေ ပနာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဝတ္ထိကောသေသုတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂိုလ်သနံ၊ ထို့၏။ အင်္ဂတာတကောသာမေဿ၊ သို့အိမ်ရေတို့၌။ “နဝဒ္ဓါရော မဟာဝဏော”တိ အာဒိဝစနတော၊ အစရှိသော ဝကားကြောင့်။ မနုဿာနံ၊ ထို့၏။ အက္ခိနာသာ

ဒီနိ၊ မျက်စိ၊ နှာခေါင်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဝဏသင်္ခေပေန၊ အမာဠိ သင်္ဂြိုဟ်  
သဖြင့်။ ထုလ္လစ္စယက္ခေတ္တာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုမျက်စိ၊  
နှာခေါင်းစသည်တို့၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ မတသရီရေပိ၊  
သေသော အကောင်၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “မတေ  
အလ္လသရီရေ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ တို့ပါ၌၌။ “အလ္လသရီရေ”  
တိ၊ ဟူ၍။ အကုထိတံ၊ ကျိုက်ကျိုက် မဆူသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊  
ဤ။ “ပါရာဇိကက္ခေတ္တ” တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတမ္ပိ၊  
များသောအားဖြင့် မခဲအပ်သော အကောင်ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊  
ဤ။ “ထုလ္လစ္စယက္ခေတ္တ” တိ၊ ဟူ၍။ ဥပစုက္ခာယိတာဒိမ္ပိ၊ ထက်ဝက် ခဲအပ်  
သော အကောင်စသည်ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား  
၌။ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတေသုပိ၊ များစွာမခဲစားအပ်ကုန်သော်လည်း။  
အက္ခိနာသာဒိထုလ္လစ္စယက္ခေတ္တေသု၊ မျက်စိ၊ နှာခေါင်းအစရှိသော ထုလ္လစ္စဉ်း  
ခေတ်တို့၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ တည်း။ ဥပစုက္ခာယိတာဒိသု၊ ထက်ဝက်ခဲအပ်သည်စသည်  
တို့၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ “သဗ္ဗေသမ္ပိ” တိ၊ ဟူ၍။  
ယထာဝုတ္တဟတ္ထိအာဒိဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဆင်အစရှိသည်တို့မှ။  
အညေသံ၊ ကုန်သော။ (၁၄၅) တိရစ္ဆာနာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဏနတ္ထံ၊ ယူခြင်းငှာ။  
ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ တို့၏။ အက္ခိကဏ္ဍဝဏေသု၊ မျက်စိ၊ နား၊ အမာတို့၌။  
ဒုက္ကဋ္ဌံ ပန၊ ကိုကား။ အဋ္ဌကထာပမာဏေန၊ အဋ္ဌကထာကို ပမာမသဖြင့်။  
ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဟိ၊ စ။ “အမဂ္ဂေန အမဂ္ဂံ ပဝေသေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”  
တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ “မနုဿာန” န္တိ၊  
ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဟော။ ဟိ၊ စ။ မနုဿာနညေဝ၊  
လူတို့၏သာလျှင်။ ဝဏေသု၊ အမာတို့၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သည်။ ယဒိ ယိယာ၊ အကယ်  
၍ ဖြစ်အံ့။ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ၊ ဆင်၊ မြင်းအစရှိသည်တို့၏။ နာသာဝတ္ထိကော  
သေသုပိ၊ နှာခေါင်း၊ သိုအိမ်တို့၌လည်းကောင်း။ ပဋ္ဌင်္ဂမုခမဏ္ဍုကဿ၊ ပဋ္ဌင်္ဂမုခ  
မည်သော ဖား၏။ မုခသဏ္ဌာနေပိ၊ ခံတွင်းသဏ္ဌာန်၌လည်းကောင်း။ ဝဏ-  
သင်္ခေပတော၊ အမာဠိ သင်္ဂြိုဟ်သောအားဖြင့်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ ဝိတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။  
န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဝုတ္တု၊ ဆိုလည်း ဆိုခဲ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာ  
စရိယာ ဧဝံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပမာဏံ၊  
ပမာဏတည်း။ မတာနံ၊ သေကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ တို့၏။ ဣတိ၊  
သို့။ မတကေန၊ ဝေးသော မတ-ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

မေထုနရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထိကောသံ၊ သိုအိမ်သို့။ ပဝေသေန္တဿ၊ သင်းသော  
ရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝတ္ထိကောသံ

အပ္ပဝေသေန္တော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ မေထုနရာဂေါ စ နာမ၊  
 မေထုနရာဂမည်သည်လည်း။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မောစ-  
 နာယာဒဉ္စ၊ လွတ်သည်၌ သာယာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မုဉ္ဇိတော၊ လွတ်၍။  
 ဝိသု၊ အသီး။ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိယာ ရာဂေါ၊ နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်အကျင့်  
 ၌ တပ်သော ရာဂတည်း။ သော စ၊ ထိုရာဂသည်လည်း။ ပုရိသာဒီသုပိ၊  
 ယောက်ျား အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာ။ တေန စ၊ ထို မေထုန  
 ရာဂဖြင့်လည်း။ အပါရာဇိကက္ခေတ္တ၊ ပါရာဇိကခေတ် မဟုတ်သော။ ဣတ္ထိသရီ-  
 ရေပိ၊ မိန်းမကိုယ်၌လည်း။ ဥပက္ကမန္တဿ၊ လုံ့လပြုသော ရဟန်းအား။  
 အသုစိမ္မိ၊ သုက်သည်။ မုတ္တေပိ၊ လွတ်သော်လည်း။ သံဃာဒီသေသော၊ သည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ခေတ္တာနုရူပံ၊ ခေတ်အား လျော်စွာ။ ထုလ္လစ္စယဒုက္ခဋ္ဌ-  
 မေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ။  
 “အပ္ပဝေသေန္တော”တိ ‘ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ တီသု၊ ကုန်သော။  
 မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ပဝေသနာဓိပ္ပာယေ၊ သွင်းလိုသော အဖြစ်သည်။ အသတ်ပိ၊  
 မရှိသော်လည်း။ မေထုနရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိ၊ ၌။ သန္ဓနံ၊ စေ့ဆော်ခြင်း  
 သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဇာ။ တေနေဝ၊  
 ကြောင့်သာလျှင်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဣတရထာ၊ မေထုနရာဂဖြင့်  
 အပ၌ စေ့ဆော်ခြင်း မဖြစ်သင့်သည်ရှိသော်။ ပဝေသနာဓိပ္ပာယေန၊ သွင်းလို  
 သဖြင့်။ ဗဟိ၊ ၌။ ဆုပန္တဿ၊ တို့သော ရဟန်းအား။ မေထုနဿ၊ ဇာ။  
 ပုဗ္ဗပယောဂတ္တာ၊ ပုဗ္ဗပယောဂ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခဋ္ဌမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။  
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဇာ။ “နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ ဆုပတိ၊ ထုလ္လစ္စယ”န္တိ  
 ဣဒဉ္စ၊ ဟူသော စကားကိုလည်း။ “န စ ဘိက္ခဝေ ရတ္တစိတ္တေန။ ပ။ ထုလ္လစ္စ-  
 ယဿာ”တိ၊ ဟူသော။ စမ္မက္ခန္ဓကေ၊ စမ္မက္ခန္ဓက၌။ အာဂတဿ၊ လာသော။  
 ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ဤပါဠိတော်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တတ္ထ  
 ဝစေန၊ ၌။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့သောဆရာတို့၏။ အညယာပိ၊ တပါးသော  
 အပြားဖြင့်လည်း။ အတ္တဝိကပ္ပဿ၊ အနက်အထူးကြံခြင်း၏။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့  
 သဖွယ် ဖြစ်သောအကြောင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “မဟာအဋ္ဌကထာယံ  
 ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။ မုခေနေဝ ဆုပနံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။  
 ဩဠာဇိဝှာဒီမုခါဝယဝေန၊ နှုတ်ခမ်းလျှာ၊ အစရှိသော ခံတွင်းအစိတ်ဖြင့်။ ဆုပနံ၊  
 ထိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဩဠာရိကတ္တာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈာစာရဿ၊  
 လွန်ကျူးသော အကျင့်၏။ ထုလ္လစ္စယတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းသော အကျင့်ဖြစ်သော  
 ကြောင့်။ တံ သန္ဓာယဘာသိတန္တိ၊ ကား။ တံ ယထာဝုတ္တသုတ္တံ၊ ထို ဆိုအပ်  
 ပြီးသော အပြားရှိသော သုတ်ကို။ ဟိ၊ စ။ သုတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈာစာရံ၊



လွန်ကျူးသော အကျင့်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။  
 “သန္ဓာယဘာသိတ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သုဠ၊ သလ္လက္ခေတ္တာတိ၊ ကား။  
 ပိဋ္ဌိ၊ ကျောက်ကုန်းသို့။ အဘိရုဟန္တာနံ၊ တက်သော ရဟန်းတို့အား။  
 အင်္ဂဇာတေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နိမိတ္တဆုပနဿ၊ နွားမနိမိတ်ကို တို့ခြင်း၏။  
 သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မေထုနရာဂီနံ၊ မေထုနရာဂရှိသော  
 ရဟန်းတို့အား။ အင်္ဂဇာတေန၊ ဖြင့်။ ဆုပနဿေဝ၊ သာလျှင်။ အနုရူပတဉ္စ၊  
 လျော်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သုတ္တေ၊ စမ္မက္ခန္ဓကပါဠိ၌။ “မုခေနာ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္တတဉ္စ၊ မဟောအပ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အညဉ္စ  
 နယံ၊ ဤမှတပါးသော နည်းကိုလည်းကောင်း။ ယထာဗလံ၊ အားအလျောက်။  
 သုဠ၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတ္တာ၊ မှတ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “သံဃာဒိသေ-  
 သော” တိ၊ ဟူသော စကားကို။ မနုဿိတ္ထိံ၊ လူမကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပဿာဝမဂ္ဂ” န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ စမ္မက္ခန္ဓကေ၊ ၌။  
 နိဒါနဝသေန၊ နိဒါနိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရမဂ္ဂဒ္ဒယံ ပန၊ ဤ  
 ပဿာဝမဂ္ဂမှ တပါးသော မဂ်နှစ်ခုအပေါင်းကိုကား။ နိမိတ္တမုခေန၊ နိမိတ်  
 အဝဖြင့်။ ဆုပနဿ၊ တို့သော ရဟန်းအား။ ဝဏသခေပေန၊ အမာ၌  
 သဂြိုဟ်သဖြင့်။ ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ သာတည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။  
 မေထုနရာဂေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နိမိတ္တမုခေန၊ နိမိတ်အဝကို။ ဝိနာ၊  
 ကြဉ်၍။ မေထုနရာဂေန၊ ဖြင့်။ မနုဿိတ္ထိယာ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။  
 တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ (၁၄၆) ပဿာဝမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပကတိ  
 မုခေန၊ ပကတိခံတွင်းဖြင့်။ ဆုပနဿံ၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ကိမိဝ၊  
 ကဲ့သို့နည်း။ ပကတိမုခေန၊ ဖြင့်။ ပကတိမုခဆုပနေ ဝိယ၊ ပြကတေ့ ခံတွင်း  
 ကို ထိခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဣတရတ၊ ပကတိခံတွင်းဖြင့် ပဿာဝမဂ္ဂကို ထိရာ၌  
 ထုလ္လစ္စဉ်းဖြစ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုခံတွင်းချင်း ထိရာ၌လည်း။ ထုလ္လစ္စ-  
 ယေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထို ထုလ္လစ္စဉ်းဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ န  
 ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ခန္ဓကသုတ္တေပိ၊ ခန္ဓကပါဠိ၌လည်း။ တထာ၊  
 ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောသောကြောင့်တည်း။ ကာယသံသဂ္ဂ-  
 ရာဂေန ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တမုခေန ဝါ၊ နိမိတ်အဝဖြင့်လည်းကောင်း။  
 ပကတိမုခါဒိဣတရကာယေန ဝါ၊ ပြကတေ့ခံတွင်းစသော တပါးသော  
 ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဆုပနဿ၊ အား။  
 ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ တည်း။

တွေ၊ ဤစကား၌။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိနိမိတ္တေ၊ နိမိတ်အပ၌။  
 ဥပက္ကမတော၊ အား။ အဇာနန္တဿေဝ၊ မသိစဉ်လျှင်။ အင်္ဂဇာတံ၊ သည်။  
 ပါရာဇိကက္ခေတ္တံ၊ ကို။ ယဒိ ဆူပတိ၊ အကယ်၍ တို့မိအံ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ တို့မိ  
 ရ၌။ ကိံ၊ အဘယ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ စောဒနာ၊  
 တည်း။ ကေမိ၊ တို့သည်။ တာဝ၊ ထိုသို့ တို့မိသည်တိုင်အောင်။ “မေထုန-  
 ရာဂဿ၊ ဤ။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ မနုဿိတ္ထိယာ၊ ၌။ သံဃာဒိသေ  
 သော၊ တည်း။ သေသေသု၊ လူမှုကြွင်းသည်တို့၌။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထုအစွမ်းဖြင့်။  
 ထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋ္ဌာနိ၊ တို့တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ ပန၊ တပါး  
 သော ဆရာတို့ကား။ “ပဝေသနက္ခဏေ၊ ဝင်ဆဲခဏ၌။ ဖဿဿ၊ အတွေ့ကို။  
 သာဒိယနသမ္ဘဝတော၊ သာယာခြင်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဗလက္ကာရေန၊  
 နိုင်ထက်မှုသဖြင့်။ ဥပက္ကမနက္ခဏေ ဝိယ၊ လုံ့လပြုသော ခဏ၌ကဲ့သို့။ ပါရာ  
 ဇိကမေဝ၊ သာတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒ မေဝ၊ ဤ အညေ  
 ဆရာတို့ စကားသည်လျှင်။ ယုတ္တတရံ၊ သင့်စွာ၏။ ဟိ၊ စူ။ မဂ္ဂတ္ထယတော၊  
 မှ်သုံးခုမှ၊ အညသို့၊ တပါးသော။ ပဒေသေယေဝ၊ အရပ်၌သာလျှင်။  
 ကာယသံသဂ္ဂါဒိရာဂဘေဒတော၊ ကာယသံသဂ္ဂစသော ရာဂ အပြားဖြင့်။  
 အာပတ္တိဘေဒေါ၊ အာပတ်အပြားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ မဂ္ဂတ္ထယေ၊ ၌။ န လဗ္ဘတိ၊  
 အပ်။ တတ္ထ ပန၊ ထို မှ်သုံးခု၌ကား။ ယေန ကေနစိ အာကာရေန၊ အမှတ်  
 မရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဖဿဿ၊ အတွေ့ကို။ သာဒိယနက္ခဏေ၊ သာယာ  
 သော ခဏ၌။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။  
 ပရောပက္ကမေ၊ သူတပါး လုံ့လပြုသည်ရှိသော်။ ပဝေသနာဒိသု၊ ဝင်ခြင်း  
 စသည်တို့၌။ ရာဂဘေဒံ၊ ရာဂအပြားကို။ အနုဒ္ဓရိတော၊ မထုတ်မူ၍။ သာဒိယ-  
 နမတ္တေန၊ သာယာကာမျှဖြင့်။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

သန္တတစတုက္ကဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁-၂။ ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ကား။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်အပ်  
 သော ဝိပဿနာရှိသောရဟန်းအား။ “ဥပါဒိန္နက”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ကာယိန္ဒြိယံ၊ ကာယိန္ဒြေကို။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဥပါဒိန္နကေန ဖုသတိတိ၊  
 ကား။ ဥပါဒိန္နကသရီရေန၊ ကာယိန္ဒြေရှိသော ကိုယ်ဖြင့်။ ဖုသိယတိ၊ ထိအပ်  
 ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မသာဓနေန၊ ကမ္မသာဓနအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊  
 ၍။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဇဝံ၊ သို့။ ကရောန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။

ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ကာယိန္ဒြေရှိသော ကိုယ်ကို။ ဥပါဒိန္နကေန၊  
 ဖြင့်။ န ဖုသတိ၊ မထိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ လေသံ သြဇ္ဇေယန္တိတိ၊ ကား။  
 လေသံ၊ အမြှက်ကို။ ဌပေယန္တိ၊ ထားကုန်လတ္တံ့။ ပရိတပေယန္တိ၊ ကြံကုန်  
 လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သန္တတာဒိတေဒေဟိ ဘိန္နိတုာတိ၊ ကား။  
 သန္တတာဒိဝိသေသနေဟိ၊ သန္တတာအစရှိသော ဝိသေသနတို့ဖြင့်။ ဝိသေသေ—  
 တွာ၊ အထူးပြု၍။ သန္တတာယာတိ၊ သန္တတာယဟူသော ဝေါဟာရသည်။  
 သမုဒါယေ၊ အပေါင်းဖြစ်သော မိန်းမ၌။ ဧကဒေသ ဝေါဟာရော၊ အစိတ်  
 ဖြစ်သော နှီးအပ်သော မဂ်၏အမည်ဖြင့် ခေါ်သောဝေါဟာရတည်း။ ဧကသု  
 ဝိယ၊ အဘယ့်ကို၌ကဲ့သို့နည်း။ “ဒခုဿ၊ မီးလောင်သော။ ပဌဿ၊ ပုဆိုး၏။  
 ဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်တည်း။” ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့စသည်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။  
 ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဌဿ၊ ပုဆိုး၏။ ဧကဒေသောဝ၊ အစိတ်ဖြစ်သော လောင်ရာ  
 အရပ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထုတော၊ မုချသဘောအားဖြင့်။ ဒဇ္ဈောတိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ ဧကဒေသဝေါဟာရံ၊ ထိုလောင်ရာဖြစ်သော တစိတ်၏ ဒခု  
 သော အမည်ကို။ သမုဒါယေ၊ အပေါင်းဖြစ်သော။ ပဌေ၊ ၌။ ဥပစာရတော၊  
 ဖြင့်။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပုန၊ ဖန်။ တံ သမုဒါယံ၊ ထိုအပေါင်း ဖြစ်  
 သော ပုဆိုးကို။ ဒခုပုဒေသသင်္ခါတဆိဒ္ဓသမ္ပန္နိဘာဝေန၊ လောင်ရာ အရပ်ဟု  
 ဆိုအပ်သော အပေါက်၏ သမ္ပန်အဖြစ်ဖြင့်။ “ဒခုဿ ပဌဿ ဆိဒ္ဓံ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝေါဟရန္တိ ယထာ၊ ခေါ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။  
 ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ မဂ္ဂပုဒေသဝေါဟာရံ၊ နှီးအပ်သော မဂ်အရပ်၏ သန္တတ  
 အမည်ကို။ သမုဒါယဘူတာယ၊ အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဣတ္ထိယာ၊ ၌။  
 အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပုန၊ ဖန်။ တံဣတ္ထိ၊ ကို။ သန္တတမဂ္ဂသမ္ပန္နိနိ၊ နှီးအပ်သော  
 မဂ်၏ သမ္ပန်ကို။ ဝါ၊ သမ္ပန္နကို။ ကတွာ၊ ၍။ “သန္တတာယ ဣတ္ထိယာ ဝုစ္စ  
 မဂ္ဂေနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာရတ္ထဒီပနိယံ ပန၊ ၌ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ  
 သန္တတာယ-စသောပါဌ၌။ “ဧကဒေသော တစိတ်၌။ သမုဒါယဝေါဟာ  
 ရော”တိ၊ အပေါင်းအမည်ဖြင့် ခေါ်ခြင်းတည်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊  
 သည်။ (၁၄၇) န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဝယဝဝေါဟာရေန၊  
 အစိတ်ဖြစ်သော မဂ်၏ အမည်ဖြင့်။ သမုဒါယသေဝ၊ အပေါင်းဖြစ်သော  
 မိန်းမကိုသာလျှင်။ ပတိယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။  
 ဣဘရထာ၊ အပေါင်း၏ အမည်ဖြင့် အစိတ်ကို ထင်စေအပ်သည် ရှိသော်။  
 “သန္တတာယ ဝုစ္စမဂ္ဂေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဣတ္ထိလိဂ်တာ၊ ဣတ္ထိလိဂ်၏ အဖြစ်သည်  
 လည်းကောင်း။ မဂ္ဂသမ္ပန္နိတာ စ၊ မဂ္ဂသဒ္ဓါဟူသော သမ္ပန္နိရှိသော အဖြစ်သည်

၂

လည်းကောင်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ကေဒေသေ၊ တစိတ်၌။ သမုဒါယော  
 ပစာရဿ၊ အပေါင်းအမည်ဖြင့် ဆိုသော ဝေါဟာရ၏။ အတ္ထော ပန၊ အနက်  
 သည်ကား။ ကေဒေသောဝ၊ တစိတ်သာတည်း။ ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်တို့  
 ကဲ့သို့နည်း။ သာခါယ၊ သစ်ခက်သည်။ ဆိဇ္ဇမာနာယ၊ ပြတ်သည်ဖြစ်လျက်။  
 ရုက္ခော ဆိဇ္ဇတိတိအာဒိသု ယထာ၊ သစ်ပင်ပြတ်၏ဟု ခေါ်ခြင်းအစရှိသည်တို့  
 ၌ကဲ့သို့တည်း။

ဝတ္ထာဒိနိ၊ အဝတ်အစရှိသည်တို့ကို။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။  
 အပ္ပဝေသေတွာ၊ မသွင်းမူ၍။ ဗဟိယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝေဠုနံ၊ ရစ်ခြင်းကို။  
 သန္ဓာယ၊ ၍။ “ပလိဝေဠုတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမုဒါယော၊ ၌။  
 အဝယဝပစာရေနော၊ အစိတ်အမည်ဖြင့် ခေါ်သောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘိက္ခု  
 ပိ၊ ကိုလည်း။ “သန္ဓတော နာမာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားတို့။ အာဟ၊  
 ၏။ ယတ္ထကေ ပဝိဠေတိ၊ ကား။ တိလဗိဇမေတ္ထ၊ နှမ်းစေ့ခန့်မျှသည်။ ပဝိဠေ  
 သော်။ အက္ခိနာသာဒိနံ၊ မျက်စိနှာခေါင်းစသည်တို့ကို။ သန္ဓကတ္ထေပိ၊ နှိုး  
 အပ်သော်လည်း။ ယထာဝတ္ထုကမေဝ၊ သဘောအတိုင်းသာတည်း။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ “ထုလ္လစ္စယက္ခေတ္တ ထုလ္လစ္စယ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခါဏံ  
 ဃဇ္ဇေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဣတ္တိနိမိတ္တဿ၊ ၏။ အန္တော၊ ၌။ ခါဏံ၊ သစ်  
 ငုတ်ကို။ ပဝေသေတွာ၊ ၍။ သမတလံ၊ အပြင်နှင့် အညီလည်းကောင်း။ အတိ  
 ရိတ္တံ ဝါ၊ လွန်၍လည်းကောင်း။ ဌိတံ၊ သော။ ခါဏံ၊ ကို။ သစေ ဃဇ္ဇေ  
 တိ၊ အကယ်၍ စေ့ဆော်ငြားအံ့။ ဃဇ္ဇေန္တဿ၊ အား။ ပဝေသာဘာဝတော၊  
 ဝင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ဤသကံ၊ စဉ်းငယ်။ အန္တော၊  
 အတွင်း၌။ အလ္လောကာသေ၊ စိုစွတ်ရာ အရပ်၌။ ပဝေသေတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊  
 သော။ အနုပါဒန္တကမေဝ၊ ကမ္မဇရုပ် မဟုတ်သည်သာဖြစ်သော။ ခါဏသိသံ၊  
 သစ်ငုတ်စွန်းကို။ အင်္ဂဇာတေန၊ ဖြင့်။ သစေ ပန ဆုပတိ၊ အံ့။ ပါရာဇိက  
 မေဝ၊ သာတည်း။ တဿ တလန္တိ၊ ကား။ ဝေဠုနန္ဓာဒိကဿ၊ ဝါးကျ  
 အစရှိသည်၏။ အန္တောတလံ၊ အတွင်းပြင်ကို။ “ဗဟိဒ္ဓါခါဏုကေ”တိ၊ ဟူ  
 သောစကားကို။ အန္တော ပဝေသိတဝေဠုပဗ္ဗာဒိကဿ၊ အတွင်းသို့ ဝင်သော  
 ဝါးဆစ်အစရှိသည်၏။ ဗဟိ နိက္ခန္တသိသံ၊ အပည့်ထွက်သော အစွန်းကို။ သန္ဓာ  
 ယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ယထာ စဣတ္တိနိမိတ္တေ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။  
 ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ပဿာဝမဂ္ဂေ၊ ၌။ ခါဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ စိုက်၍။ ဃဇ္ဇ-  
 နာဒိကံ၊ စေ့ဆော်ခြင်းစသည်ကို။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုသကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။  
 သဗ္ဗတ္ထ၊ ကုန်သော။ ဝစ္စမဂ္ဂါဒိသုပိ၊ ဝစ္စမဂ်စသည်တို့၌လည်း။ လက္ခဏံ၊ ကို။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။



ရာဇပစ္စတ္တိကာဒိတုက္ကသေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ကေရာဇိကာတိ၊ ကား။ ဝဉ္ဇကာ၊ လှည့်ပတ်တတ် သည်လည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဣတ္ထိဇတ္တမေဝ၊ မိန်းမကြွသော သူကိုလျှင်။ ဒသေတွာ၊ ချ်။ ဣတရဇတ္တပိ၊ ဤမှတပါးသောသေသောက်ကြီးသူ စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၍။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ “ဣတ္ထိဇတ္တ သုရာဇတ္တာဒယော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အာပတ္တာနာပတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၆၆။ သေဝေတုကာမတာ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပ္ပဋိပတ္တိနံ၊ မှီဝဲလိုသောစိတ် မဂ်ဖြင့် မဂ်၌သွင်းခြင်းဟူကုန်သော။ ဒိန္နံ အင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသော ကြောင့်။ ပဋိညာတကရဏံ၊ ဝန်ခံသည်ကို ပြုစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒုသိတဿ ပန၊ အဖျက်ဆီးခံရသော သာမဏေအားကား။ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပ္ပဋိပတ္တိ၊ မဂ်ဖြင့် မဂ်၌သွင်းခြင်းဟူသော။ ဧကံ အင်္ဂံ ဧဝ၊ တခုသော အင်္ဂါ သည်သာလျှင်။ သိဒ္ဓံ၊ ထင်ရှား၏။ သေဝေတုကာမတာသင်္ခါတံ၊ မှီဝဲလိုသော သူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော။ သာဒိယနံ၊ သာယာခြင်းသည်။ အသိဒ္ဓံ၊ မထင် ရှား။ တဿှာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို အဖျက်ဆီးခံရသော သာမဏေကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ချ်။ “သာဒိယံ”န္တိ၊ သာယာ၏ဟူ။ ဝုတ္တပဋိညာယ၊ ဆိုအပ်သော ပဋိညာဉ်ဖြင့်။ နာသေတဗ္ဗော၊ အသွင်ဖျက်အပ်၏။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ဧသေလိယံ၊ ချ်။ မဟာဝနေ ဧဝ၊ မဟာဝန်၌သာလျှင်။ သဗ္ဗင်္ဂတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗကာယဂတံ၊ တကိုယ်လုံး၌ တည်သော။ “လောဟိတံ ဝိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ သော။ ကေသာဒိနံ ဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဆံစသည်မှ လွတ်ရာ အရပ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နိစ္စမေဝ ဥမ္မတ္တကော (၁၄၈) ဟောတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ယဿ၊ အကြွင်းသူ အား။ ပိတ္တကောသတော၊ သည်းခြေအိမ်မှ။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေသည်။ စလိတွာ၊ လှုပ်၍။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ချ်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဿ ပန၊ အကြွင်း သူအားကား။ ပိတ္တံ၊ သည်။ စလိတွာ၊ ချ်။ ပိတ္တကောသေယေဝ၊ သည်း ခြေအိမ်၌သာလျှင်။ ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဒါစိ ဝါ၊ တရံတဆစ် လည်း။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်လိုသည်ရှိသော်။ ပန၊ တဖန်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ သောပိ၊ ထိုသူ သည်ကား။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ သည်း၊ အမှတ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဘေသဇ္ဇေန၊ ဆေးဖြင့်။ ပကတိအာရောဂုံ၊

ပကတိ အနာကင်းသော အဖြစ်ကို။ ပဋိလတတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
တဗ္ဗံ၊ ဤ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဒဘာဇနိအဖွင့်နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

ပကိဏ္ဏကန္တိ၊ ကား။ ဝေမိဿကနယံ၊ ပြွမ်းသော နည်းတည်း။ သမုဠာ  
နန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ အကိရိယာဒိနမ္ပိ၊ အကိရိယ  
အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ “ကိရိယာ”တိ  
အာဒိ၊ အစရှိသည်သည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ နိဒဿနမျှသာတည်း။ ဝေဒနာယ၊  
နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ကုသလဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေ-  
တဗ္ဗံ၊ ဤ။ သဗ္ဗသင်္ဂဟကဝသေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ  
ပဒါနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟကဝသေန၊ သဂြိုဟ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ “ကံယော၊  
လည်းကောင်း။ ဝါစာ၊ လည်းကောင်း။ ကာယဝါစာ၊ လည်းကောင်း။  
ကာယစိတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ ဝါစာစိတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ ကာယဝါစာစိတ္တံ၊  
လည်းကောင်း။” ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါး  
ကုန်သော။ အာပတ္တိသမုဠာနာနိ၊ အာပတ္တိသမုဠာန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်  
၏။ ဟိ၊ စ။ အာပတ္တိယာ ဝေ၊ အားသာလျှင်။ သမုဠာနာဒယော၊ သမုဠာန်  
အစရှိသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သိက္ခာပဒဿ၊ အား။ န ဟောန္တိ၊  
ကုန်။ တံတံ သိက္ခာပဒဿ၊ ကို။ နိယတအာပတ္တိယာ ဝေ၊ မြဲသော အာပတ်  
ဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟဏတ္ထံ ပန၊ ယူစိမ့်သောငှာ ကား။ သိက္ခာပဒသိသေန၊  
သိက္ခာပုဒ်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ သမုဠာနာဒိနံ၊ သမုဠာန်စသည်တို့ကို။ ကထနံ၊  
ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အာပတ္တိ-  
ဝိသေသော၊ အာပတ်အထူးသည်။ ပညာယတိ၊ ဤ။ ကသ္မံ၊ နည်း။  
အာပတ္တိသဒ္ဓဿ၊ ဤ။ သဗ္ဗာပတ္တိသာဓာရဏတ္တာ၊ ခပ်သိမ်းသော အာပတ်နှင့်  
ဆက်ဆံသောကြောင့်တည်း။ ဣမေသု ပန ဆသု သမုဠာနေသု၊ တို့တွင်။  
ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးသော သမုဠာန်တို့သည်။ အစိတ္တကာနိ၊  
တို့တည်း။ ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်သုံးပါး တို့သည်။ သစိတ္တကာနိ၊ တို့တည်း။  
သမာသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ တံ ဣမံ ပကိဏ္ဏကံ၊ ဤပကိဏ္ဏကကို။  
ဝိဒိတာ၊ သိ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ဤ။ ဇေတဿ၊  
ထိုသိက္ခာပုဒ်အား။ ဆ၊ ကုန်သော။ သမုဠာနာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆသမုဠာနံ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသည်တို့၌လည်း။  
ဝေ၊ ဤအတူတည်း။

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ပဏိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၃



အတ္တိ ကထိနသမုဋ္ဌာနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သမုဋ္ဌာနသိသ-  
 ဝသေန၊ သမုဋ္ဌာန်ခေါင်းတတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိသမုဋ္ဌာနကေသမုဋ္ဌာနာနံ၊  
 ဒွိသမုဋ္ဌာန်၊ ကေသမုဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။  
 သမုဋ္ဌာနသိသာနိ၊ သမုဋ္ဌာန်ခေါင်းတို့သည်။ ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနံ၊ လည်း  
 ကောင်း။ ပ။ အနန္တညာတသမုဋ္ဌာနံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရသ၊  
 တဆယ့်သုံးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ “အတ္တိ ဆသမုဋ္ဌာန” နှိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သဉ္စရိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သဉ္စရိတ္တသမုဋ္ဌာန်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စ-  
 သမုဋ္ဌာနဿ၊ ပဉ္စသမုဋ္ဌာန်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသောကြောင့်။ “အတ္တိ ပဉ္စ-  
 သမုဋ္ဌာန” နှိ၊ ဟု။ အဝတွာ၊ ၍။ “အတ္တိ စတုသမုဋ္ဌာန” နှိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤ စတုသမုဋ္ဌာနဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာနံ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ အနန္တညာတသမုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။  
 ဟိ၊ စ။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ ပဌမတတိယစတုတ္ထဆဋ္ဌေဟိ၊ ဟူကုန်သော။  
 သမုဋ္ဌာနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ (၁၄၉) သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ၊  
 သည်။ အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ယံ ပန သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ (ပေးလေ  
 လွယ်၏) ။ ပ။ အတ္တိ ကထိနသမုဋ္ဌာနန္တိအာဒိနာ ပန၊ အစရှိသည်ဖြင့်ကား။  
 အဝသေသသမုဋ္ဌာနသိသဝသေန၊ ကြွင်းသောသမုဋ္ဌာန်ခေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။  
 ဒွိသမုဋ္ဌာနံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကေသမုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဟာတိ၊  
 ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တတ္ထ၊ ထို ဒွိသမုဋ္ဌာန်၊ ကေသမုဋ္ဌာန်တို့တွင်။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊  
 သည်။ (လွယ်၏) ။ ပ။ “သမန္တဘာသနသမုဋ္ဌာန” နှိပိ၊ ဟူသည်လည်း။  
 တဿေဝ၊ ထို ဓရနိက္ခေပသမုဋ္ဌာန်၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အာပတ္တိသိသာနိ၊  
 တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန ပန၊  
 ဖြင့်ကား။ အဝသေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ပဌမပါရာဇိက ။ ပ။ စောရီ  
 ဝုဋ္ဌာပန သမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဟူကုန်သော။ ပဉ္စပိ သမုဋ္ဌာနသိသာနိ၊ တို့ကိုလည်း။  
 သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ (လွယ်၏)  
 ။ ပ။ ဧတ္ထ စ၊ ဤသမုဋ္ဌာန်တို့တွင်လည်း။ ပစ္ဆိမေသု၊ နောက်ပြန်ဖြစ်ကုန်သော။  
 တိသု၊ ကုန်သော။ သမိတ္တကသမုဋ္ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကေန၊ တပါးပါး  
 ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ကေ-  
 သမုဋ္ဌာန်တို့သည်။ တိဝိဓာနိ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်၏။ ဒွိသမုဋ္ဌာနာနိ ပန၊  
 တို့သည်ကား။ ပဌမစတုတ္ထေဟိ ဝါ၊ တို့ကြောင့်လည်းကောင်း ။ ပ။ သမု-

ဌာနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ သမုဋ္ဌာနဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိ၊ ထို့ကို။ တေရ သဓာ၊ တဆယ် သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ဒဿေတော၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ကိရိယာ ဝသေန၊ ကိရိယာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ “တတြာပီ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒံ၊ အချို့သော သိက္ခာပုဒ် သည်။ ကိရိယတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓဏနာဒိ ဝိယ၊ ပထဝီဓဏနစသည်တို့ ကဲ့သို့။ ကာယဝစီဝိညတ္တိဇနိတကမ္မတော၊ ကာယ၊ ဝစီဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ် သော ကံကြောင့်။ အကိရိယတောတိ၊ ကား။ ပဌမကထိနာဒိ ဝိယ၊ ပထမက ထိနစသည်ကဲ့သို့။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်သည်ကို။ အကရဏေနေဝ၊ မပြုခြင်း ကြောင့်သာလျှင်။ အညာတိကာယ၊ အဆွေမတော်သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ ဝိယ၊ သင်္ကန်းခံသော သိက္ခာပုဒ် စသည်ကဲ့သို့။ ကိရိယာ ကိရိယတော၊ ပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (ထည့်။ ဤတွင် ဣတိရှိသည်၊ မလို။) ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သိယာ၊ ရံခါ။ ကိရိယတော၊ ကြောင့်။ သိယာ၊ ရံခါ။ အကိရိယတော၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကုဋ္ဌိကာရာဒိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သိယာ၊ ခါ။ ကိရိ ယတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ သိယာ၊ ခါ။ ကိရိယာ ကိရိယတော၊ ပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အဿာ၊ ထိုအာပတ်မှ။ ဝိတိက္ကမသညာယ၊ လွန်ကြူးသော သညာ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝိမောက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈေပဒ လောပီသမာသော။ အလယ်ပုဒ်ကျေသော သမာသ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (၁၅၀)

သစိတ္တကသမုဋ္ဌာနေဟေဝ၊ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာန်တို့ကြောင့် သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာန တော။ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဂံ၊ စိတ်အင်္ဂါကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတရန္တိ၊ ကား။ ယဿ သိက္ခာပဒဿ၊ အား။ စိတ္တဂံနိယမော၊ စိတ်အင်္ဂါ၏ မြဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ အနာပတ္တိမုခေန၊ အနာပတ္တိဝါရကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဧတံ သညာဒုကံ၊ ဤသညာဝိမောက္ခ ဒုကံကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာပတ္တိမုခေန၊ အာပတ္တိဝါရကို အရင်းမူသဖြင့်။ သစိတ္တကဒုကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှသာလျှင်။ ဝိသေသော၊ တည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ သမာနာဝ၊ တူသည်သာတည်း။

ကာယဝစီဒ္ဓါရေဟိ၊ ကာယ၊ ဝစီဒ္ဓါရ-နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗမ္ပိ၊ ရောက်အပ်သော အာပတ်ကိုလည်း။ ကာယကမ္မေ ဝါ၊ ဌ လည်းကောင်း။



ဝစိကမ္မေ ဝါ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ သင်္ဂယုတိ၊ ယူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဒိန္နာဒါန မုသာဝါဒါဒယော ဝိယ၊ အဒိန္နာဒါန၊ မုသာဝါဒ စသည်တို့ကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ ထို တပါးပါးသော ဒွါရ၌။ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော၊ များစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အတ္ထိ သိက္ခာပဒံ ကာယကမ္မ”န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ “ကာယကမ္မ ဝစိကမ္မဉ္စာ”တိ၊ ဟူသော။ ဒုကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ ဝိဘာဂတော ပန၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့် ကား။ ကာယဝစိကမ္မေန၊ ကာယ၊ ဝစိကံနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ တိကမေဝ၊ တိက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ မာတိကာဠကထာယံ၊ ၌။ သဗ္ဗာ စ ကာယ။ပ။ဟောန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ တတောယေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဣဓာပိ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ အဒိန္နာဒါနာဒိသု၊ တို့၌။ “ကာယကမ္မဝစိကမ္မ”န္တိ၊ ဟူ၍။ တဒုဘယဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒသိတံ၊ ပြုလတ္တံ့။ “အတ္ထိ ပန သိက္ခာပဒံ ကုသလ”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တဝသေန၊ အာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာရိယေ၊ အကျိုး၌။ ကာရဏောပစာရေန၊ အကြောင်း၏ အမည်ဖြင့်ခေါ်သဖြင့်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ကုသလာဒိပရမတ္ထ ဓမ္မတာဝသေန၊ ကုသိုလ်စသော ပရမတ္ထတရားအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ဝုတ္တိ၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ သမ္မုတိသဘာဝတ္တာ၊ ပညတ်သဘောရှိသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ကုသလာကုသလာဒိပရမတ္ထဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စသော ပရမတ်တရားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာပတ္တိသမ္မုတိ၊ အာပတ်ဟူသော ပညတ်ကို။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဟိ၊ စ။ “ယံ ကုသလစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိ၊ တံ ကုသလ”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ဟိ၊ စ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အာဏာယတ္တာ၊ အာဏာနှင့်စပ်သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ကုသလာဒိပရမတ္ထသဘာဝါ၊ ကုသိုလ်စသော ပရမတ်သဘောရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အနုပသမ္ပန္နာနံ၊ လူသာမဏေတို့အားလည်းကောင်း။ အာဒိကမ္မိကာနဉ္စ၊ အာဒိကမ္မိကတို့အား လည်းကောင်း။ အာပတ္တိပ္ပသင်္ဂတော၊ အာပတ်ရှိ၏ဟု မလျဉ်းပါးသင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ တဿာ၊ ထိုအာပတ်မှ။ ဒေသနာဒိဟိ၊ ဒေသနာကံစသည်တို့ဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိအဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ စ၊ စင်ကြယ်ခြင်းမရှိဟုလျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ၊ စ။ ကာရဏဗလေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ကုသလာဒိသဘာဝါ၊ ကုသိုလ်စသည်သဘောရှိသော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အနုပသမ္ပန္နာဒိသု၊ လူသာမဏေ စသည်တို့၌။ န နိဝတ္တတိ၊ မနစ်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သော။ တဿာ စ၊ ထိုအာပတ်

၏လည်း။ သရသဝိနာသတော၊ မိမိသတောအားဖြင့် ပျက်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း သတောရှိသောကြောင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဒေသနာဒိနာ၊ ဒေသနာကြားခြင်းစသည်ဖြင့်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ ဝစနဉ္စ၊ ဤသို့သော စကားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဒေသနာကံဖြင့်။ အကုသလာဒိ၊ အကုသိုလ်အစရှိသည်သည်။ န ပန ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ ဟိ၊ စ။ ပိတုသာတာဒိကမ္ပေန၊ ပိတုသာတကစသော ကံဖြင့်။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နဿ၊ ရောက်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဂိဟိလိဂံ၊ လူအသွင်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဘိက္ခုဘာဝပရိစ္စာဂေန၊ ဘိက္ခုသတောကို စွန့်သဖြင့်။ ပါရာဇိကာပတ္တိ၊ သည်။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ အာနန္တရိယာဒိဘာဝတော၊ အာနန္တရိယစသော ကံ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာဒိ အကုသလံ၊ ပါဏာတိပါတစသော အကုသိုလ်သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုမ္မကူနံ၊ အလဇ္ဇီတို့ကို။ နိဂ္ဂဟာဒိဒသအတ္ထဝသေ၊ နှိပ်ခြင်း အစရှိသော ဆယ်ပါးသော အကျိုးထူးတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ သမုပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာကုသလာဒိ နာမရူပဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စသော နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သော။ သမ္မုတိယေဝ၊ ပညတ်သည်သာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ မည်၏။ သာ စ၊ ထို အာပတ်သည်လည်း။ ယထာဝိဓိ၊ ဝိနည်း အစီအရင်အား လျော်စွာ။ ပဋိကမ္မကရဏေန၊ ကုစားသည်ကို ပြုသဖြင့်။ ဝိဂတာ နာမ၊ ကင်းသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တေန၊ ကြောင့်။ “ဒုတ္တိံ သေဝ ဟိ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပက စိတ္တာနံ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကဧတ္ထေနော၊ အာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလာဒိနံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏။ အာပတ္တိတော၊ မှ။ ဘေဒေါ၊ အပြားအထူးသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ (၁၅၁)

ဟိ၊ စ။ တံသမုဋ္ဌိတဿ၊ ထိုအာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား၏။ တတော၊ ထိုအာပတ်မှ။ အဘေဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းသည်။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သမုဋ္ဌာနသမုဋ္ဌိတဘေဒဗျဝဟာရူပဇ္ဈေဒပ္ပသင်္ဂတော၊ ဖြစ်စေတတ်၊ ဖြစ်စေအပ်သော တရားတို့၏ အပြားကိုအထူးဆောင်ခြင်းပြတ်၏ဟု လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ သာရတ္ထဒိပနိယံ ပန၊ ၌ကား။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကုသလတ္ထမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ “အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ၊ အကုသလံ သိယာ၊ အဗျာကတံ၊



နတ္ထိ အာပတ္တိခိကရဏံ ကုသလ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။  
 “အာပတ္တိယာ၊ ဧ။ အကုသလတ္ထံ၊ အကုသိုလ် အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။  
 အဗျာကတတ္ထု၊ လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝတံ၊ ဧ။” ဣတိ သညာယ၊ ဤ  
 သို့သော အမှတ်ဖြင့်။ ကုသလ စိတ္တသမုဋ္ဌာနက္ခဏေပိ၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သော  
 ခဏ၌လည်း။ အာပတ္တိယာ၊ ဧ။ ရူပါဗျာကတတ္ထံ၊ ရုပ်၊ အဗျာကတအဖြစ်ကို။  
 သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ “ယံ ကုသလစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိ၊ တံ ကုသလံ၊  
 ဣတရေဟိ ဣတရ” န္တိ။ ဟူသော။ ဣမံ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ ကို။ နိဿာယ၊  
 ၍။ “ယံ ကုသလစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိတိ ယံသိက္ခာပဒ ။ပ။ အဗျာကတာပတ္တိ”  
 အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

အနက်ကား။ ယံ ကုသလစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒသီ  
 သေန၊ သိက္ခာပုဒ်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ သော။ ယံ အာပတ္တိံ၊  
 သို့။ ကုသလစိတ္တသမဂ္ဂံ၊ ကုသိုလ်စိတ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အာပဇ္ဇတိ၊  
 ရောက်၏။ ဣမိနာ ပန ဝစနေန၊ ဤ ယံ ကုသလစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိ-ဟူသော  
 စကားဖြင့်ကား။ တံ ကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနော၊ သော။ အာပတ္တိယာ၊ ဧ။  
 ကုသလဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်အဖြစ်သည်။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယအားဖြင့်။  
 ဟောတိ၊ ဧ။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿေတိ၊ ဧ။ ဟိ၊ စ။ ကုသလစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာ  
 ပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သော ရဟန်းသည်။ သဝိညတ္တိကံ ဝါ၊ ဝိညတ်ရှိသည်  
 လည်းဖြစ်သော။ အဝိညတ္တိကံ ဝါ၊ ဝိညတ် မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သိက္ခာ  
 ပဒဝိတိက္ကမာကာရပ္ပဝတ္တိ ရူပက္ခန္ဓသင်္ခါတံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကြွေးသော အခြင်း  
 အရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော။ အဗျာကတာပတ္တိံ၊  
 အဗျာကတအာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ (အနက်ပေး)

တတ္ထ၊ ထိုသာရတ္ထဒီပနီပါဌ်၌။ “ယံ ကုသလစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိ”တိ ဣမံ  
 ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ “ဣမိနာ ပန ဝစနေန ။ပ။  
 ဒဿေတိ”တိ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤနှင့် အတူ။ (ဝတ္ထုဗွံ ဖပ်။)  
 “ဣတရေဟိ ဣတရ” န္တိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ “ယံ၊ အကြင်အာပတ်သို့။ အကု  
 သလ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုအာပတ်သည်။ အကုသလံ၊  
 တည်း။ ယံ၊ သို့။ အဗျာကတစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုသိက္ခာ  
 ပုဒ်သည်။ အဗျာကတံ၊ တည်း။” ဣတိ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်။ “ဣတရေဟိ”တိ ဝစနံ၊ ဣတရေဟိ-ဟူသော စကားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊  
 ရည်၍။ “ဣမိနာပိ ဝစနေန၊ ။ပ။ ဒဿေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗွံ၊ ဆိုကောင်း

သည် မဟုတ်လော။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝတ္တံ၊ မဆိုမူ၍။ ကုသလပဒကွ ဧဝံ၊  
 ကုသိုလ်အဖို့၌သာလျှင်။ ကထနဿ၊ ဆိုခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။  
 န ပဿာမ၊ ငါတို့ မမြင်ကုန်။ “အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလ”<sup>၁</sup>န္တိ  
 အာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ကာယုဏတ္ထေန၊ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။  
 (တဏှာ တံ အကာရဏံ၊ ထိုသို့အကြောင်းမဟုတ်ခြင်းသည်။ ဟိ ကသ္မာ၊  
 အဘယ်ကြောင့်နည်း။) “ယံ အကုသလဓိတ္ထေန အာပဇ္ဇတံ၊ တံ အကုသလ”  
<sup>၂</sup>န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်သော နည်း  
 ဖြင့်။ ကုသလာဒိဘာဝဿ၊<sup>၃</sup> ကုသိုလ်စသော အဖြစ်ကို။ ပရိယာယဒေသိတတ္တာ  
 စ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်သာ ဟောအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အာပတ္တိ  
 ယာ၊ ၏။ ကုသလဝေါဟာရဿ၊ ကုသိုလ်ဟု ခေါ်ခြင်းငှါ။ အယုတ္တတာယ၊  
 မသင့်သည်ဖြစ်၍။ “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ”<sup>၄</sup>န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊  
 ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ၊ စွ။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ကုသလဓိတ္တသမ္ပုဋ္ဌိ  
 တတ္ထေ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။  
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိက္ခိတ္တဘာဝေန၊ ပယ်အပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ သာဝဇ္ဇ  
 ဓမ္မတ္တာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရဏု  
 ပစာရေနာပိ၊ အကြောင်း၏အမည်ဖြင့် တင်စား၍လည်း။ အနဝဇ္ဇကုသလဝေါ  
 ဟာရော၊ အပြစ်ကင်းသော ကုသိုလ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ န ယုတ္တော၊  
 မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာနံ၊ အပြစ်ရှိသော တရား၊ အပြစ်မ  
 ရှိသော တရားတို့၏။ အညမညဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သော  
 ကြောင့်တည်း။ အာကာသာဒိသမ္ပုတိသစ္စာနံ၊ ကောင်းကင်စသောသမ္ပုတိသစ္စာ  
 တို့၏။ ဥပ္ပန္နတာဒိဝေါဟာရော ဝိယ၊ ဥပါဒ်၏ အဖြစ်အစရှိသော ဝေါဟာ  
 ရကဲ့သို့။ ဇာတိဇရာဘင်္ဂါနံ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့၏။ ဥပ္ပန္နတာဒိဝေါဟာ  
 ရော၊ ဥပါဒ်၏ အဖြစ်စသော ဝေါဟာရသည်။ အနဝဇ္ဇာနာဒိဒေါသတော၊  
 မတည်တန့်ခြင်းစသော အပြစ်ကြောင့်။ န ယုတ္တော ယထာ။ မသင့်သကဲ့သို့။  
 ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအာပတ္တာဓိကရဏ်း ၌လည်း။ ကုသလဝေါဟာ  
 ရော၊ သည်။ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်သောကြောင့်။ အယုတ္တော၊ မသင့်။ အကု  
 သလာဒိဝေါဟာရော ပန၊ အကုသိုလ်စသော ဝေါဟာရသည်ကား။ (၁၅၂)

ကောရဏုပစာရေန၊ အကြောင်း၏ အမည်ကို တင်စားသောအားဖြင့်သာလျှင်။  
 ယုတ္တော၊ ၏။ ယထာဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တနတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား  
 ရှိသော ဒေါသကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ အကုသလာဒိသဘာဝတာယ၊<sup>၅</sup>

၁-ဆဋ္ဌမပါ။ ၂-အကုသလာဒိဘာဝဿ (ဆဋ္ဌ) ၃-အကုသလာဒိသဘာဝတာ (ဆဋ္ဌ)  
 ၄-အကုသလာဒိဘာဝဿ (ဆဋ္ဌ) ၅-အကုသလာဒိသဘာဝတာ (ဆဋ္ဌ)



အကုသိုလ်စသော သဘောရှိသောအဖြစ်ဖြင့်။ န ယုတ္တော<sup>၁</sup>၊ မသင့်။ ဟိ၊ စ။ သုတ္တဿာပိ၊ ပါဠိ၏လည်း။ အတ္ထော၊ ကိ။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် ယူသည်ရှိသော်။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမာဒိဟိ၊ တပါးသော ပါဠိ၊ ပါဠိနှင့်-  
 လျော်သော မဟာပဒေသအစရှိသည်တို့နှင့်။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထေဝ၊ ထို အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊  
 ယူအပ်၏။

“ကုသလစိတ္တေန ဟိ ။ပ။ အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူသော။ ယံ ပန ဝစနံ၊ ကိ။  
 ဝုတ္တံ။ သာရတ္ထဒီပနီ၌ ဆိုအပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်  
 သည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ခဏိကတာယ၊ ဥပါဒ်  
 စသော ခဏနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိယာပိ၊ ၏လည်း။ ဒေသနာဒီပဋိ  
 ကမ္ပ၊ ဒေသနာစသည်ဖြင့် ကျခြင်းကို။ ဝိနာဝ၊ ကြဉ်ဤသာလျှင်။ ပဋိပဿ-  
 ဒ္ဓိပ္ပသင်္ဂတော၊ ငြိမ်း၏ဟု လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ရူပပရမ္မရာ၊ ရုပ်အဆက်  
 ဆက်သည်။ အာပတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ စေ၊ ဣသ္မိ ဆိုငြားအံ့။ တမ္ပိ၊ ထို  
 စကားသည်လည်း။ (ထည့်။)န၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပဋိကမ္မေနာပိ၊ က  
 ခြင်းဖြင့်လည်း။ အဝိဂမ္ပသင်္ဂတော၊ မကင်းသင့်ဟု လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်  
 တည်း။ ဟိ၊ စ။ ရူပသန္တတိ၊ ရုပ်အပြင်သည်။ သကာရဏာယတ္တတ္တာ။ ကံစ  
 သော မိမိအကြောင်းနှင့် စပ်သောကြောင့်။ ဒေသနာဒီဟိပိ၊ ဒေသနာကံ  
 စသည်တို့ဖြင့်လည်း။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်  
 သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပရမတ္ထတာ၊ ပရမတ်အဖြစ်သည်။  
 အယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဧတေနေဝ၊ ဤအကြောင်းဖြင့်သာလျှင်။ (ပဋိသိဒ္ဓိ-  
 စပ်။) “နိပဇ္ဇိတော ။ပ။ ဘာဝတော”တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကိ။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ ပဋိသိဒ္ဓိ၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အနက်ကား-နိပဇ္ဇိတော၊ လျောင်း၍။ နိရောဓသမာပန္နဿ၊ နိရောဓသမာ  
 ပတ် ဝင်စားသော ရဟန်းအား။ သဟသေယျဝသေန၊ သဟသေယျ၏အစွမ်း  
 ဖြင့်။ တထာကာရပ္ပဝတ္တရူပမ္မေယေဝ၊ ထိုသို့ လျောင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်  
 သော ရုပ်တရား၏သာလျှင်။ အာပတ္တိဘာဝတော၊ အာပတ်ဖြစ်သောကြောင့်  
 တည်း။

ဣဒ ပန၊ နိရောဓကို ဝင်စားရာ၌ကား။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓကို  
 ဝင်စားသော ရဟန်းတို့အား။ ရူပဝမ္မေယေဝ၊ ရုပ်တရားကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။

၁-ယုတ္တော၊ (ဆဋ္ဌ)

၃၄၀

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[၁-ပါရာဇိက

ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အစိတ္တာ၊ စိတ်မရှိ။ အဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမရှိ။ အညတ္တ ပန၊ တပါးသော အရာ၌ကား။ သစိတ္တာ၊ စိတ်ရှိသလျှင်ကတည်း။ သဝေဒနာ၊ ဝေဒနာရှိသလျှင်ကတည်း။ သဗ္ဗတ္တာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာတို့၌လည်း။ ပညတ္တိသဘာဝံ၊ ပညတ်သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “ဒုဠဒေါသသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ဒုဠဒေါသ သိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ (ရပရိကပ္ပိတံ၊ သူတပါးတို့ ကြံအပ်သော။ အကုသလာဒိသဘာဝံ၊ အကုသိုလ်စသော သဘောကို။ နိသေဇေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ “အာဒိကမ္ပိကဿ အနာပတ္တိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတည်းဟူသော မိမိသည်ပင်လျှင်။ ဝက္ခတိ၊ လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “တံတံကုသလာဒိဓမ္မသမုပ္ပတ္တိယာ၊ ထိုထို ကုသိုလ်အစရှိသော တရားဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ပညတ္တာ၊ သော။ အာပတ္တိသမ္ပုတိ၊ အာပတ်ဟူသော ပညတ်သည်။ သမုဋ္ဌိတော၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “ယာဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကာရဏာ၊ ငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်တိုင်အောင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။” ဣတိ စ၊ သို့လည်းကောင်း။ “ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကာရဏေဟိ၊ ငြိမ်းခြင်းအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။” ဣတိ စ၊ လည်းကောင်း။ ဝေါဟရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဟိ၊ စ။ အာပတ္တိယာ စ၊ ၏လည်း။ သမ္ပုတိသဘာဝတ္ထေ၊ ပညတ်သဘောရှိသော အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သဉ္စိစ္စ၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုအာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇန္တဿ၊ ရောက်လျက်။ ပဋိကရိယံ၊ ကုခြင်းကို။ အကရောန္တဿ စ၊ မပြုသော သူအားလည်း။ အနာဒရေ၊ မရှိသေခြင်းကြောင့်။ အကုသလရာသိ စေဝ၊ အကုသိုလ်အစသည်လည်းကောင်း။ သဂ္ဂမဂ္ဂန္တရာယော စ၊ နတ်ရွာ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဇ္ဇိနော၊ တို့သည်။ ယထာဝိဓံ၊ အကြင်အကြင် ဝိနည်းအစီအရင်ကို။ နာတိက္ကမန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ အနတိက္ကမနုပ္ပစ္စယာ စ၊ မလွန်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ တေသံ၊ ထိုလဇ္ဇတို့အား။ အနန္တပ္ပဘောဒါ၊ အတိုင်းမသိ ပြားကုန်သော။ သီလာဒယာ၊ သီလအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ ကျေးဇူးတို့သည်လည်း။ ပရိဝုဇ္ဈန္တိ၊ ပွားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒုတ္တံသေဝါတိ၊ ဟူ၍။ နိယမော၊ မှတ်ခြင်းကို။ အာပတ္တိနိမိတ္တာနံ၊ အာပတ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဝိညတ္တိနံ၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝိညတ်တို့၏။ ဧတေဟေဝ၊ ထို သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော စိတ်တို့ကြောင့်သာလျှင်။ သမုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကဟော၊ ၏။ သဗ္ဗာပတ္တိနမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အာပတ်တို့၏လည်း။ ဧတေဟေဝ၊ ထိုသုံးဆယ့်

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၁

နှစ်ပါးသော စိတ်တို့ကြောင့်သာလျှင်။ သမုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ န  
ကတော၊ အပ်။ ဟိ၊ စ။ နိပဇ္ဇိတော၊ လျောင်း၍။ နိဒ္ဒါယန္တာနံ၊ အိပ်ပျော်  
ကြကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ ဈာနနိရောဓသမာပန္နာနဉ္စ၊ ဈာန်၊  
နိရောဓကို ဝင်စားသော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ အဝိညတ္တိဇနကေဟိ၊  
ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝိပါကအပ္ပနာစိတ္တေဟိ စေ၊ ဝိပါက  
စိတ်၊ အပ္ပနာစိတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ရူပဓမ္မေဟိ စ၊ ရုပ်တရားတို့ဖြင့်လည်း  
ကောင်း။ သဟသေယျာဒိအာပတ္တိ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။

ဒသတိ၊ ကား။ ကိရိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုဒ္ဓယေန၊ ကြိယာ  
အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်နှစ်ပါးနှင့်။ သဟ၊ က။ အဋ္ဌ မဟာကိရိယ  
စိတ္တာနိ၊ ရှစ်ပါးသော မဟာကြိယာစိတ်တို့သည်။ ပညတ္တိံ၊ ကိ။ အဇာနိတော၊  
မသိ၍။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာဒိသု၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အဘိညာနံ၊  
အဘိညာဉ်တို့၏။ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တံ၊ အာပတ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောအဖြစ်ကို။  
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ကိဉ္စ၊ အချို့သော။ သိက္ခာပဒံ၊  
သည်။ အကုသလစိတ္တမေဝ၊ သာတည်း။ (၁၅၃)ကိဉ္စ၊ သည်။ ကုသလာ-  
ဗျာကတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒ္ဓိစိတ္တံ၊ စိတ်နှစ်ပါး ရှိ၏။ ကိဉ္စ၊ သည်။ တိစိတ္တံ၊  
စိတ်သုံးပါး ရှိ၏။ ဣတိ အယမေဝ ဘေဒေါ၊ ဤ အပြားကိုသာလျှင်။  
လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အညော၊ တပါးကို။ န လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
တဗ္ဗံ၊ ၏။ “ကိရိယာသမုဋ္ဌာန”န္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပရူပက္ကမေန။ သူ  
တပါး လုံ့လဖြင့်။ ဇာယမာနံ၊ ဖြစ်သော။ အင်္ဂဇာတာဒိစလနံ၊ အင်္ဂါဇာတ်  
စသည်လွှပ်ခြင်းကို။ သာဒိယနစိတ္တသင်္ခါတေ၊ သာယာခြင်းစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော။  
သေဝနစိတ္တေ၊ မှီဝဲလိုသော စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဝေ-န  
စိတ္တေန စ၊ ထိုစိတ်သည်လည်း။ သမုပ္ပါဒိတမေဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်သာလျှင်။  
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဣတရတာ၊ သေဝနစိတ်  
သည် အင်္ဂါဇာတ်လွှပ်ခြင်းကို မဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ “သိယာ ကိရိယ-  
သမုဋ္ဌာနံ၊ သိယာ အကိရိယသမုဋ္ဌာန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်သော  
ကြောင့်တည်း။

သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ “ကိရိယာသမုဋ္ဌာန”န္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ယေဘုယျ  
ဝသေန၊ ယေဘုယျ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပရူပက္ကမေ၊  
သူတပါး လုံ့လပြုခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သာဒိယန္တဿ၊ သာယာသော  
ရဟန်းအား။ အကိရိယသမုဋ္ဌာနဘာဝတော၊ အကိရိယသမုဋ္ဌာနဖြစ်သော  
ကြောင့်တည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ ပန ဝစနံ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊

၏။ တံ ဝစနံ၊ ကိံ။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ - မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပဌမ  
 ပါရာဇိကဿ၊ ၏။ အကိရိယသမုဋ္ဌာနတာယ၊ အကိရိယသမုဋ္ဌာန်၏အဖြစ်ကို။  
 ပါဠိအဋ္ဌကထာသု၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊  
 စ။ “မနောဒ္ဓါရေ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရူပက္ကမေန၊  
 သူတပါး လုံ့လပြုခြင်းဖြင့်။ မေထုနံ၊ ကိံ။ သာဒိယန္တော၊ သာယာသော  
 ရဟန်းသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အင်္ဂါတောဒိကာယစလနံ၊ အင်္ဂါတော်အစရှိသော  
 ကိုယ်လှုပ်ခြင်းကို။ ကထံ ဟိ နာမ န သာဒိယေယျ၊ အဘယ်မှာ မသာယာပဲရှိအံ့  
 နည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သာဒိယနစိတ္တာနုဂုဏမေဝ၊ သာယာသော  
 စိတ်အားလျော်စွာသာလျှင်။ သကလသရီရေ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ စိတ္တဇ  
 ရူပသမုပ္ပတ္တိယာ၊ စိတ္တဇရုပ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော။ ဝိညတ္တိပိ၊  
 သည်လည်း။ သမုပ္ပန္နာဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကာယဒ္ဓါရေနေဝ သမုဋ္ဌာနတော ကာယ  
 ကမ္မ”န္တိ အာဒိ၊ ကိံ။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တံ ပနေတ္ထ အင်္ဂမတ္ထံ ဟောတိတိ၊  
 ကား။ ကာယဝိညတ္တိ ယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကာယကမ္မဘာဝေ၊ ကာ  
 ယကံ၏ အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ကာရဏံ၊  
 အကြောင်းမဟုတ်။ တံ ပန၊ ထို စိတ်သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပါရာဇိက၌။  
 ကာယသင်္ခါတာယ၊ ကာယဟုဆိုအပ်သော။ ဝိညတ္တိယာယေဝ၊ ၏သာလျှင်။  
 အင်္ဂမတ္ထံ၊ အင်္ဂါမျှတည်း။ ကာယကမ္မဘာဝဿ၊ ကာယကံအဖြစ်၏။ အင်္ဂမတ္ထံ၊  
 အင်္ဂါမျှသည်။ န မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရထာ၊ စိတ်သည် ကံမည်  
 ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်ရှိသော်။ မေထုနဿ၊ ကိံ။ “မနောကမ္မ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝတ္တဗ္ဗဟော၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “န တဿ ဝသေန  
 ကမ္မဘာဝေါ လဗ္ဗတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မဘာဝေါတိ၊ ကား။  
 ကာယကမ္မဘာဝေါ၊ ကာယကံအဖြစ်ကို။ သဗ္ဗဉ္ဇေတန္တိ၊ ကား။ ဧတံ သမု  
 ဋ္ဌာနာဒိကံ၊ ဤသမုဋ္ဌာန် အစရှိသည်သည်။ သိက္ခာပဒသိသေနာတိ၊ ကား။  
 တံတံသိက္ခာပဒနိယတအာပတ္တိယာ ဝေ၊ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌ မြဲသော အာပတ်  
 ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူခြင်းငှာ။ သိက္ခာပဒမုခေန၊ သိက္ခာပုဒ်ကို အပေး  
 မှုသဖြင့်။

ပကိဏ္ဍကကထာ ဝဏ္ဏနာနယော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဣဒံ ကိန္တိ၊ ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ ကထေတုကမျတာ ပုစ္ဆာ၊ ဖြေလို၍ မေး  
 သော ပုစ္ဆာတည်း။ “ဣမာ”တိ အာဒိ၊ ဣမာအစရှိသည်သည်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၄၃

အဖြေတည်း။ “အာပတ္တိ” တံ ဘိက္ခု အာပန္နော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်  
 ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝိနိတနိ ဝိနိစ္ဆိနိတနိ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်သော။  
 ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့တည်း။ ဝိနိတဝတ္ထုနိ၊ ဘုရားဆုံးဖြတ်အပ်သော ဝတ္ထုတို့။  
 တံ တံ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဥဒ္ဓါရိတော၊ ထုတ်၍။ ဒါနတော ဒဿနတော၊ ပြတတ်  
 သောကြောင့်။ ဥဒ္ဓါနဘူတာ၊ ဥဒါန်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဂါထာ၊ တည်း။  
 ဥဒ္ဓါနဂါထာ၊ ဥဒ္ဓါနဂါထာ။ သင်္ဂဟဂါထာ၊ အကျဉ်းပေါင်းသော ဂါ  
 ထာ။ ဥဒ္ဓေသဂါထာ၊ အကျဉ်းပြသော ဂါထာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထုဂါထာတိ၊ ကား။ “တေန ခေါ ပန သမယေန အည  
 တရော ဘိက္ခု”တိ အာဒိကာ၊ အစရှိသော။ ဝိနိတဝတ္ထုပါဠိ ယေဝ၊ ဝိနိတ  
 ဝတ္ထုပါဠိကိုပင်လျှင်။ တေသံ တေသံ ဝိနိတဝတ္ထုနံ၊ တို့ကို။ ဂဏှတော၊  
 ယူသောကြောင့်။ “ဝတ္ထုဂါထာ”တိ၊ ဟူ၍။ (၁၅၄) ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဆန္ဒော-  
 ဝိစိတိလက္ခဏေန၊ ဆန်းစစ်သော လက္ခဏာဖြင့်။ န ဝုတ္တာ၊ အပ်။ ဝါ၊ ကား။  
 ဥဒ္ဓါန ဂါထာနံ၊ ဥဒါန်းဂါထာတို့၏။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ဝတ္ထုဂါထာ၊ ဥဒါန်း  
 ဂါထာတို့၏ ဝတ္ထု၊ (ပုဒ် ရှေ့နောက် ပြန်သည်။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊  
 ဤပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝိနိတဝတ္ထုသု၊  
 တို့တွင်။ ဒုတိယာဒိနန္တိ၊ ကား။ ဒုတိယပါရာဇိကာဒိနံ၊ ဒုတိယပါရာဇိက  
 အစရှိသည်တို့၏။ ယံ၊ အကြင်အရပ်ကို။ ပဿိတော၊ ကြည့်၍။ စိတ္တကာရာ  
 ဒယော၊ ပန်းချီသမား အစရှိကုန်သော။ သိပ္ပိကာ၊ အတတ်သည် တို့သည်။  
 စိတ္တကမ္မာဒိနိ၊ ပန်းချီအစရှိသည်တို့ကို။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအရပ်  
 သည်။ ပဋိစ္ဆန္တကရူပံ၊ ဖုံးလွှမ်းသော အရပ်မည်၏။ ပဋိမာရူပံ၊ အတုခိုးအပ်  
 သော အရပ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၆၇။ ပုရိမာနိ ဒွေတိ၊ ကား။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မက္ကဋ္ဌိဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုနိ၊  
 မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထု၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုတို့သည်။ တာနိပိ၊ ထို နှစ်ပါးသော ဝတ္ထုတို့  
 ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝိနိတဘာဝေန၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သောအဖြစ်  
 ကြောင့်။ ဝိနိတဝတ္ထုသု၊ တို့၌။ ပက္ခိတ္တာနိ၊ ထည့်အပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို  
 ဝတ္ထု၌။ “တဿ ကုက္ကုစ္စံ အဟောသံ” တိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကား  
 ကိုကား။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့အား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။  
 ကိဉ္ဇာပိ န ဥပ္ပန္နံ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့ မဖြစ်သော်လည်း။  
 ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘဂဝတာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။  
 ဂရဟိတော၊ ကဲ့ရဲ့၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။

(ဥပ္ပန္နနှင့် စင်။) ပစ္ဆာ၊ ဌ။ ဥပ္ပန္နတ္တံ၊ ဖြစ်သောအဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသု” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အာနန္ဒတ္ထေရေန စ၊ သည်  
 လည်းကောင်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရောစိတေ၊ ကြား  
 အပ်သော်။ ဘဂဝတာ စ၊ သည်လည်း။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။  
 ပါရာဇိကတ္ထေ၊ ပါရာဇိကအဖြစ်ကို။ ပကာသိတေ၊ ပြလတ်သော်။ ဘိတာ၊  
 ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ သယမ္ပိ၊ မိမိတို့လည်း။  
 ဝန္တော၊ သွား၍။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။  
 အာရောစေန္တိ ဝေ၊ ကြားကုန်သလျှင်ကတည်း။ “သစ္စံ ကိရ တ္တ” န္တိအာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ “သစ္စံ  
 ဘဂဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနနဝသေနာပိ၊ ဝန်ခံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။  
 အာရောစေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ “အာပတ္တိ” တ္တ” န္တိအာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ပါရာဇိကတ္တံ၊ ကို။ ဝိနိစ္ဆိနောတိ  
 ဝေ၊ ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်သာတည်း။ အနုပညတ္တိကတာယံ ပန၊ အနုပညတ်  
 စကား၌ကား။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ အဝတ္တာ၊ မဆိုမ၍။ အနုပညတ္တိယာ၊  
 အား။ အနုဂုဏမေဝ၊ လျော်စွာသာလျှင်။ ကိဉ္ဇမတ္တံ၊ စိုးစဉ်းမျှကို။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ တေသံ ဝတ္ထုန္နံ၊ တို့၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။  
 ဝိနိတဘာဝဒဿနတ္တံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ။ ဝေ၊ သို့။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဣမံ အဓိပ္ပာယ်၊  
 ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ နှလုံးမထားမူ၍။ “တောနိ ဝတ္ထုန္နံ၊ တို့သည်။ အညာ-  
 နေဝါ တိ၊ အနုပညတ်မှ တပါးတို့သာဟူ၍။” ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသေတိ၊  
 ကား။ ကုသတိဏာနိ၊ သမန်းမြက်တို့ကို။ ကေသေဟိတိ၊ ကား။ မနုဿ-  
 ကေသေဟိ၊ လူဆံပင်တို့ဖြင့်။

၆၈။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သမိဒ္ဓဉ္စ၊ ပြည့်စုံသော  
 ကိုယ်သည်လည်းကောင်း။ သုန္ဓရဉ္စ၊ ကောင်းသောကိုယ်သည် လည်းကောင်း။  
 ပေါက္ခလံ နာမ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို ကောင်းသောပြည့်စုံသောကိုယ်၏။ ဘာဝေါ၊  
 အဖြစ်ကို။ “ပေါက္ခရတာ” တိ၊ ဟူ၍။ ရကာရိကတွာ၊ လအက္ခရာကို-ရပြု၍။  
 ဝုတ္တော၊ ၏။ သမိဒ္ဓတာ သုန္ဓရတာ၊ ပြည့်စုံသော ကောင်းသော အဖြစ်တည်း။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဓိသေတိတိ၊ ကား။ အဘိဘဝိ၊ နှိပ်နင်း၏။ န လိမ္မတိတိ၊  
 ကား။ န အလ္လိယတိ၊ မကပ်ငြိ။

၆၉။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပရိဝတ္ထလိင်္ဂါ၊ ပြန်သော  
 လိင်္ဂရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ အတ္ထတော၊ သဘောအားဖြင့်။

ကေတော ဥပသမ္ပန္နာပိ၊ ကေတောဥပသမ္ပန္နုဖြစ်သော်လည်း။ ဥဘတောသံဃော၊  
 ဥဘတောသံဃာဌ။ ဥပသမ္ပန္နာသုယေဝ၊ ပဉ္စင်းခံသော ဘိက္ခုနီတို့၌သာလျှင်။  
 သင်္ဂယန္တိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဘိက္ခုပသမ္ပဒါယ၊ ရဟန်း  
 ယောက်ျားထံ ပဉ္စင်းခံခြင်း၏။ ဘိက္ခုနီဥပသမ္ပဒတော၊ ဘိက္ခုနီထံ ပဉ္စင်းခံ  
 ခြင်းထက်။ ဥက္ကဋ္ဌတ္တာ၊ မြတ်သောကြောင့်တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “တာဟိ  
 အာပတ္တိဟိ အနာပတ္တိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို။  
 ကတာ၊ ၍။ “အနုဇာနာမိ”တိ ပဒေန၊ ဟူသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်  
 အပ်၏။ “ဣတ္ထိလိဂ်”န္တိ၊ ဟူ၍။ ထနာဒိကံ၊ သားမြတ်အစရှိသော။ ဣတ္ထိသဏ္ဌာနံ၊  
 မိန်းမသဏ္ဌာန်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပုရိသ ။ပ။ ဣတ္ထိသဏ္ဌာနံ  
 ဥပန္န”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တန္နာနန္တရိကတော ပန၊ ထို ဣန္ဒြေနှင့် မကင်း  
 ရာသောကြောင့်။ “ပုရိသိန္ဒြိယမ္ပိ၊ ပုရိသိန္ဒြေသည်လည်း။ အန္တရဟိတံ၊ ကွယ်  
 ၏။ ဣတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဥပန္နံ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်  
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။ လိဂ်ဂူဟဏေနေဝ၊ လိဂ်ကို  
 ယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဣတ္ထိန္ဒြိယာဒိဂူဟဏံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေသည်ကို ယူခြင်းကို။ ဝေဒိ  
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ တာတိ၊ ကား။ အာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ တဿ၊ ထိုတာ-ဟူသော  
 ပုဒ်ကို။ “ဝုဠာတု”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တာဟိ  
 အာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။ (၁၅၅) ဝုဠာပေတုံ၊ ထစေခြင်းငှါ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နှက်။  
 ကထံ၊ အဘယ်သို့ ထစေအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။  
 “တာ သဗ္ဗာပိ ဘိက္ခုနီဟိ ကာတဗ္ဗ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထို  
 သဗ္ဗာပိ-စသော ပါဠိဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္နာယ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ အပုဋိစ္ဆန္နာယ  
 ဂရုကာပတ္တိယာပိ၊ သင်္ဘာဒိသိညံအာပတ်၌လည်း။ ပက္ခမာနတ္တစရဏာဒိကံ၊  
 ပက္ခမာနတ်ကျင့်ခြင်း အစရှိသော။ ဝိဓိ၊ အစီရင်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။



ဩက္ကန္တိက ဝိနိစ္ဆယောတိ၊ ကား။ ပသင်္ဂါနုဂုဏံ၊ လျဉ်းပါးသည်အား  
 လျော်စွာ။ ဩတရဏကဝိနိစ္ဆယော၊ သက်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဗလဝ  
 အကုသလေနာတိ၊ ကား။ ပရဒါရိကကမ္မာဒိနာ၊ ပရဒါရိကကံ အစရှိသည်ဖြင့်။  
 ဒုဗ္ဗလကုသလေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တ ဗလဝါကုသလောပဟတ သတ္တိနာ၊  
 အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အားကြီးသော အကုသိုလ်သည် သတ်အပ်  
 သော သတ္တိရှိသော။ တတော ဝေ၊ ထိုသတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ  
 လျှင်။ ဒုဗ္ဗလဘူတေန၊ အားနည်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကုသလေန၊ ကြောင့်။  
 ဒုဗ္ဗလအကုသလေနာတိ၊ ကား။ ပုရိသဘာဝုပ္ပါဒက ဗြဟ္မစရိယာဒိ ဗလဝ  
 ကုသလောပဟတသတ္တိနာ၊ ပုရိသသဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော မြတ်သော

အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းအစရှိသော အားကြီးသော ကုသိုလ်သည် သတ်အပ်သော သတ္တိရှိသော။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့ သတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဒုဗ္ဗလဘူတေန၊ အားနည်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပရဒါရိကာဒိအကုသလေန၊ ပရဒါရိအစရှိသော အကုသိုလ်ကြောင့်။ သုဂတိယံ၊ သုဂတိဘုံ ၌။ ဘာဝ ဒ္ဓယဿ၊ ဘောနှစ်ခု၏။ ကုသလကမ္မဇတ္တာ၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သော ကြောင့်။ အကုသလေနော၊ အကုသိုလ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိနာသော၊ ပျောက် ၏။ ကုသလေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥဘယမ္ပိ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒုဂ္ဂတိယံ ပန၊ ၌ကား။ အကုသလေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ ဘောနှစ်ခုတို့၏လည်း။ ဥပ္ပတ္တိ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝိနာသော စ၊ ပျောက်ခြင်းသည် လည်း ကောင်း။ ဟောဟိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ ဒုဗ္ဗလဗလဝဘာဝေါ၊ အားနည်း၊ အားကြီးသော အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။

“ဧဟိ၊ လာလုညံ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆာမ၊ ကုန်အံ။” ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခုနိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင်၍။ ဧကဒ္ဓါနဂမနေ၊ အတူ ခရီးသွားခြင်းကြောင့်။ ပါမိတ္တိယာပတ္တိပရိဟာရတ္ထံ၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်သည်ကို ရှောင်ခြင်းငှါ။ “သံဝိဒဟနံ ပရိမောစေတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသံဝိဒဟနံ ပရိမောစေတာ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဧကဂါမက္ခေတ္တပိ၊ တခုသော ဂါမခေတ်၌လည်း။ ဗဟိဂါမတော၊ ရွာအပမ္ပ။ အန္တရသရံ၊ ရွာတွင်းသို့။ သံဝိဓာယ၊ တိုင်ပင်၍။ ဂမနမ္ပိ၊ သွားခြင်းသည်လည်း။ အာ ပတ္တိကရမေဝ၊ အာပတ်ကို ပြုသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပရိမောစနဝိဓိံ၊ လွတ်သော အစီအရင်ကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။ “မယ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗဟိဂါမေတိ၊ ကား။ ဂါမန္တရေ၊ ရွာတပါး၌။ “ဒုတိယိကာ ဘိက္ခုနီ ပက္ကန္တာ ဝါ ဟောတိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တအနာပတ္တိလက္ခဏံ၊ ဟောအပ်သော အနာပတ္တိလက္ခဏာကို။ အနုလောမေ တိ၊ လျော်စေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဂါမန္တရပ။ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကပေတာတိ၊ ကား။ ပရိစ္စတိတာ၊ စွန့်၍။ “လဇ္ဇိနိယောပ။ လဗ္ဘတိ”တိ၊ ကို။ လိင်္ဂပရိဝတ္တနဒုက္ခပိဋိတဿ၊ ကို။ သင်္ဂဟေပိ၊ သည်လည်း။ အသတိ၊ သော်။ ဟိနာယာဝတ္တနမ္ပိ၊ လူထွက်ခြင်းသည်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အာပဒါယ”တိ၊ ၍။ ဝုတ္တအနာပတ္တိအနုလောမေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုဘိက္ခုနီသည်။ ဒုတိယိကံ၊ အဖော်ကို။ ဂဟေတာဝ၊ သာလျှင်။ ဂန္တမ္ပိ၊ ၏။ “အလဇ္ဇိနိယောပ။ လဗ္ဘတိ”တိ၊ ဟူသော စကား ကို။ အလဇ္ဇိနိဟိ၊ အလဇ္ဇိမတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဧကကမ္မာဒိသံဝါသေ၊ ဧကကမ္မ



စသောသံဝါသ၌။ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော၊ အာပတ်ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ တာ၊  
 ထိုအလဇ္ဇိမတို့သည်။ အသန္တပက္ခံ၊ မရှိသော အဖို့သို့။ ဘဇန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာပိ၊ ဤအလဇ္ဇိနိယော-စသောပါဌ်ဖြင့်  
 လည်း။ “အလဇ္ဇိနိဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂေါ န ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊  
 ဤအဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ပရိဘောဂေါ၊ တကပေါင်း  
 ဖေါသုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ယဒိ ဝဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ အပ်သည်ဖြစ်အံ့။  
 တာသံ၊ ထိုအလဇ္ဇိမတို့၏။ သင်္ဂါဟိကတ္တာ၊ ထောက်ပံ့တတ်ပေသောကြောင့်။  
 သင်္ဂါဟိကလဇ္ဇိနိဂဏတော၊ ထောက်ပံ့တတ်သော လဇ္ဇိမအပေါင်းမှ။ ဂမနေ  
 ဝိယ၊ သွားခြင်း၌ကဲ့သို့။ တတောပိ၊ ထိုအလဇ္ဇိမတို့ အထံမှလည်း။ ဒုတိယိတံ၊  
 အဖေါကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဂါမန္တရဂမနာဒိသု၊ ရွာတပါးသို့ သွားခြင်း  
 စသည်တို့၌။ အာပတ္တိ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ “ဉာတိကာ ။ပ။  
 ဝဒန္တိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အနာဂတ-  
 ဘာဝံ၊ မလာသော အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တတ္ထာပိ၊ ထို ဆွေမျိုးမရှိသော  
 ကျောင်း၌လည်း။ ဝိဿာသိကဉာတိကဘိက္ခုနိယော၊ အကျွမ်းဝင်သော အဆွေ  
 တော်သော ဘိက္ခုနီတို့ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဘိက္ခုနိဘာဝေ၊ ဘိက္ခုနီအဖြစ်  
 ၌။ အရမန္တဿ၊ မမွေ့လျော်သော။ မာနပကတိကဿ၊ စိတ်သဘော၏။ (ဏိက  
 ပစ္စည်းကို သုတ္တကြံသည်။ အချို့ပါဌ်၌ မန္တယမာနပကတိကဿ-ဟု ရှိ၏။)  
 အာပဒါဌာနသမ္ဘဝေန၊ ဘေးရန်အရာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။  
 အပ္ပဋ္ဌိက္ခိတ္တမ္ပိ၊ မပယ်အပ်သော်လည်း။ တဒညေသံ၊ ထိုမှ ကြွင်းသော ဘိက္ခုနီ  
 တို့အား။ န ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊  
 ၏။ ဘိက္ခုဘာဝေပီတိ၊ ကား။ (၁၅၆) ဘိက္ခုကာလေပိ၊ ရဟန်းယောက်ျား  
 ဖြစ်သော အခါ၌လည်း။ တံ နိဿာယာတိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ နိ  
 သာယာစရိယံ ကတော၊ နိဿရည်းဆရာ ပြု၍။ ဥပဇ္ဈာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ၊ ကား။  
 ဥပသမ္ပဒါဂဟဏတ္ထံ၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ယူခြင်းငှါ။ ဥပဇ္ဈာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို။  
 ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂

“ဝိနယကမ္ပ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိကပ္ပနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုန  
 ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုန၊ တဖန်။ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏။ “ပုန ပဋိဂ္ဂဟေ  
 တော သတ္တာဟံ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူသော စကား၊ ကို။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ  
 ဘိက္ခုနီနံ သန္ဓိမိံ ဘိက္ခုဟိ၊ ဘိက္ခုနီ သန္ဓိမိံ ဘိက္ခုနီဟိ စ ပဋိဂ္ဂဟာပေ  
 တော ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောခြင်းကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။  
 ပဋိဂ္ဂဟေတော၊ အကပ်ခံ၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ  
 နတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သတ္တမေ ဒိဝသေ”တိ ဣဒဉ္စ၊ ဟူသော စကား

ကိုလည်း။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ နိဿဂ္ဂိအဖြစ်သို့။ အနာပဇ္ဇိတာဝ၊ မရောက်မူ၍သာ  
 လျှင်။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ သတ္တာဟံ၊ ခုနှစ်ရက်။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၄၂။ ဝနုတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၂။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပကတတ္ထောတိ၊ ကား။ အပရိ  
 ဝတ္တလိင်္ဂေါ၊ လိင်္ဂမပြန်သော ရဟန်းသည်။ ရက္ခတိတိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုဝတ္ထု  
 သည်။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဇဟနတော၊ အကပ်ခံခြင်းကို စွန့်သည်မှ။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။  
 အဝိဘတ္တတဘယ၊ မဝေဖန်သောကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကပ်ခံခြင်းကို။ န  
 ဝိဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

သာမံ ဂဟေတွာန နိက္ခိပေယျာတိ၊ ကား။ သဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။  
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်ခံ၍။ နိက္ခိပေယျ၊ ထားရာ၏။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ  
 တိ၊ ကား။ လိင်္ဂပရိဝတ္ထေ၊ လိင်္ဂပြန်ခြင်းသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပုန၊  
 တဖန်။ အပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ် မခံမူ၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ စားသော ရဟန်း  
 အား။ အာပတ္တိ၊ ၏။

“ဟိနာယာဝတ္တနေနာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကေစိ၊ တို့သည်။ “ပက  
 တတ္ထဿ၊ ပကတိသီလရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သိက္ခံ၊ ကို။ အပစ္စက္ခာယ၊  
 မချေမှု၍။ ‘ဂိဟိ ဘဝိဿာမိ’တိ၊ လူထွက်အံ့ဟူ၍။ ဂိဟိလိင်္ဂဂ္ဂဟဏံ၊ လူအသွင်ကို  
 ယူခြင်းသည်။ ဟိနာယာဝတ္တနံ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ  
 ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တတ္ထကေန၊ ထို လူအသွင်  
 ကို ယူကာမျှဖြင့်။ ဘိက္ခုဘာဝဿ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အဝိဇဟနတော၊ မစွန့်  
 ခြင်းကြောင့်တည်း။ အညေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ “ပါရာဇိ  
 ကံ၊ သို့။ အာပန္နဿ၊ ရောက်သော ရဟန်း၏။ ဘိက္ခုပဋိညံ၊ ရဟန်းဟု ဝန်  
 ခံခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဂိဟိလိင်္ဂဘာဝပဂမနံ၊ လူ၏အသွင်ရှိသော အဖြစ်  
 သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟိနာယာဝတ္တနံ၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ တံ၊ ထို အညေဆရာတို့စကားသည်ကား။ ယုတ္တမေဝ၊ အသင့်လျှင်  
 တည်း။ ဟိ၊ စွ။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သော သူသည်။ တံ၊  
 ထိုပါရာဇိကကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။  
 ဘိက္ခုပဋိညော၊ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဘိက္ခု  
 ဧဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဘိက္ခုနမေဝ၊  
 တို့အားသာလျှင်။ ပါရာဇိကဿ၊ ကို။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သောကြောင့်  
 တည်း။ ဟိ၊ စွ။ “ယော ပန ဘိက္ခု”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊  
 ထိုကြောင့်သာလျှင်။ သော၊ ထိုပါရာဇိကရောက်သော သူသည်။ သံဝါသံ၊  
 ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ သာဒိယန္တောပိ၊ သာယာသော်လည်း။ ထေယျသံဝါ

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထု ဝဏ္ဏနာ

၉၄၉

သကော။ တေယျသံဝါသကသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဟသေယျာဒိအာ  
ပတ္တိဉ္စ၊ သဟသေယျစသော အာပတ်ကိုလည်း။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။  
အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ သြမသန္တဿ၊ ဆဲရေးသော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယဉ္စ၊  
ကိုလည်း။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိ၊ စူး။ “အသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ပ။ သြမသ  
ဝါဒဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား-လွယ်၏။)

ဧကေ ပန၊ အချို့ဆရာတို့ကား။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နာနံ၊ ရောက်  
သော ရဟန်းတို့၏။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပဋိဇာနိတော၊ ဝန်ခံ၍။ ဂိဟိလိဂ်-  
ဂ္ဂဟဏံ နာမ၊ လူအသွင်ကို ယူခြင်းမည်သည်ကား။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေ၊ သိက္ခာ  
ချခြင်း၌။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
တေနာပိ၊ ထိုလူအသွင်ကို ယူခြင်းဖြင့်လည်း။ ပဋိညာယ သိက္ခုတာဝဿ၊  
ပဋိညာယဘိက္ခုအဖြစ်ကို။ ဝိဇဟနတော၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနော၊  
ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယာဒိသု၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယအစရှိသည်တို့၌။ ဟိနာယာ  
ဝတ္တနံ၊ လူထွက်ခြင်းကို။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေ၊ သိက္ခာချခြင်း၌။ (၁၅၇) သမော-  
ဓာနေတော၊ ပေါင်း၍။ ဝိသု၊ အသီး။ တံ၊ ထို ဟိနာယာဝတ္တနကို။ န ဝုတ္တံ၊  
အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့၏။ ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ၊ လူထွက်  
လိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂိဟိလိဂ်ဂ္ဂဟဏံ၊ လူအသွင်ကို ယူခြင်းသည်။ ဣမ၊  
ဤအရာ၌။ ဟိနာယာဝတ္တနံ၊ မည်၏။ တာသံ၊ ထိုဘိက္ခုနီတို့အား။ သိက္ခာ-  
ပစ္စက္ခာနဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ တာသံ၊ ထို  
ဘိက္ခုနီတို့၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဇဟနဿပိ၊ အကပ်ခံခြင်းကို စွန့်ခြင်းကိုလည်း။  
သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်  
လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထို ဧကေဆရာတို့  
စကားကိုလည်း။ အပ္ပဋ္ဌိဗာဟိယမေဝ၊ မမြစ်ကောင်းပေသလျှင်ကတည်း။  
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါရာဇိကနံ၊ တို့၏ လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၊ တို့၏  
လည်းကောင်း။ ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ၊ လူထွက်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
“ဥပ္ပဗုဇိဿာမိ” တိ၊ လူထွက်အံ့ဟူ၍။ ဂိဟိလိဂ်ဂ္ဂဟဏံ၊ လူအသွင်ကို ယူခြင်း  
ကို။ ဟိနာယာဝတ္တနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိဗ္ဗမောတိပိ၊ ဝိဗ္ဗမဟူသည်  
လည်း။ တေသေဝ၊ ဤ ဟိနာယာဝတ္တန၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။  
တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ခုဒ္ဒသိက္ခာယ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌။ “အစ္စေဒဝိဿဇ္ဇန  
ဂါဟဝိဗ္ဗမာ” တိ၊ ဟူ၍။ တံ၊ ထို ဟိနာယာဝတ္တနကို။ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနေ၊ ၌။  
ဝိဗ္ဗမနာမေန၊ ဝိဗ္ဗမအမည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေနာတိ၊ ကား။ အညဿ၊ သူတပါးအား။ အဒတော၊  
မပေးမူ၍သာလျှင်။ အနတ္တိကသေဝ၊ အလိုမရှိသော ရဟန်း၏လျှင်။ ပဋိဂ္ဂ-

ဟိတဝတ္ထုနံ၊ အကပ်ခံအပ်သော ဝတ္ထုတို့ကို။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ဆဉ္စနေန၊ စွန့်ခြင်း ဖြင့်။ ကေစိ၊ တို့သည်။ “ပဋိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုသု၊ အကပ်ခံအပ်သော ဝတ္ထုတို့၌။ သာပေက္ခဿ၊ ငဲ့ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား။ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတဘာဝတော၊ ရှေး ရှေး နေ၌ အကပ်ခံအပ်သော အဖြစ်မှ။ ပရိမောစနတ္ထံ၊ လွတ်ခြင်းငှာ။ တတ္ထ၊ ထိုဝတ္ထု၌။ ပဋိဂ္ဂဟမတ္တဿ၊ အကပ်ခံခြင်းမျှကို။ ဝိဿဇ္ဇေနမ္ပိ၊ စွန့်ခြင်းသည် လည်း။ အနပေက္ခာဝိဿဇ္ဇေန မေဝ၊ မငဲ့မကွက် စွန့်ခြင်းမည်သည်သာတည်း။ ကိမိဝ၊ ကဲ့သို့နည်း။ စိဝရာဒိအဓိဋ္ဌာနပစ္စုဒ္ဓါရော ဝိယ၊ သင်္ကန်းစသည်၌ အဓိဋ္ဌာန်ကို ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုခြင်းကဲ့သို့တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဤ။ ဇံ ဝစနံ၊ သည်။ န သန္တရံ၊ မကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တထာဝစနာဘာဝါ၊ ထိုသို့ အဆို မရှိသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ စိဝရာဒိသု၊ တို့၌။ အနပေက္ခာဝိဿဇ္ဇနေန၊ မငဲ့မကွက် စွန့်ခြင်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကျခြင်းကို။ ဝတ္တာပိ၊ ဆို ရှိလည်း။ ဝိသု၊ အသီး။ ပစ္စုဒ္ဓါရော စ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တော ယထေဝ၊ ဆို သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဿဇ္ဇန၌လည်း။ ပစ္စုဒ္ဓါရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဿဇ္ဇနံ၊ အကပ်ပျက်ခြင်းကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုကောင်း၏။ စိဝရာ- ဒိသု၊ တို့သည်။ ကာယပဋိပဒ္ဓေသုပိ၊ ကိုယ်နှင့် စပ်ကုန်သော်လည်း။ ပစ္စုဒ္ဓါ- ရေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ကင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ ပန၊ ဤ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဿဇ္ဇန အရာ၌ကား။ ပဋိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကပ်ခံအပ် သော ဝတ္ထု၌။ အနပေက္ခဿာပိ၊ မငဲ့သော်လည်း။ ကာယတော၊ မှ။ မုတ္တေယေဝ၊ လွတ်သော်သာလျှင်။ တသ္မိံ၊ ထိုဝတ္ထု၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဝိဇဟတိ၊ ကင်း၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “သတက္ခတ္တုမ္ပိ ပရိစ္စတေ၊ ယာဝ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အနပေက္ခာဝိဿဇ္ဇနေနာတိ ဧတ္ထ စ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အနပေက္ခာတံ၊ မငဲ့သော အဖြစ်ကို။ မုဉ္ဇိတှာ၊ လွတ်၍။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝိသု၊ အသီး။ ဝိဿဇ္ဇနဿ၊ စွန့်ခြင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိသည် ရှိသော်။ “အန-ပေက္ခာယာ” တိ ဧတ္ထကမေဝ၊ အနပေက္ခာယ-ဟူသော စကားမျှ ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုရာ၏။ ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤ အကပ်ပျက်ရာ၌။ ပစ္စုဒ္ဓါရေ ဝိယ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်၌ကဲ့သို့။ ဝိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ၊ စွန့်သော အစီအရင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တဝိဿဇ္ဇနေ၊ အကပ်ခံခြင်းမျှကို စွန့် သည်။ သတိ၊ သော်။ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတော၊ ရှေးနေ၌ အကပ်ခံအပ်သော။ အာဟာရေပိ၊ အာဟာရကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇိတုကာမတာ၊ စားလိုသော အဖြစ် သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော်။ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တံ၊ အကပ်ခံခြင်းမျှကို။ ဝိဿဇ္ဇေ တှာ၊ စွန့်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဋိဂ္ဂဟေတှာ၊ ၍။ ယထာသုခံ၊ အလို့ရှိတိုင်း။ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ စားအပ်သည်။ သိယာ၊ ဤ။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ စား



ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထိဝဏ္ဏနာ

၃၅၁

အပ်သည့်ရှိသော်။ သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒေ ဌ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗ-  
ဝိနိစ္ဆယဘေဒ၊ ခပ်သိမ်းသော အဆုံးအဖြတ် အပြားတို့သည်။ နိရတ္တကာ ဝေ၊  
အကျိုးမဲ့တို့သည်သာလျှင်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဟိ၊ စ။ တတ္ထ၊ ထိုသန္နိဓိကာရ  
ကသိက္ခာပုဒ်၌။ “ဂဏ္ဍိကပတ္တဿ ဝါ ။ပ။ ပါစိတ္တိယ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော  
စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ ပန၊ ထို သန္နိဓိသိက္ခာပုဒ်၌ကား။ “ပဋိဂ္ဂဟဏံ အနပေက္ခဝိတ္တေန  
ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဇတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊  
ဆိုရာ၏။ ကတ္ထဝိ၊ တစုံတခုသော အရာ၌မျှ။ န စ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလည်း မဆို။  
ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဂဏ္ဍိတပတ္တာဒိသု၊ အဖာရှိသော  
သပိတ်အစရှိသည်တို့၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ အကပ်ခံခြင်း၌။ အပေက္ခာ၊ ငဲ့ခြင်းသည်။  
ကဿဝိပိ၊ တစုံ တယောက်အားလည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။  
ကသ္မာ၊ နည်း။ တပွဟာနာယ၊ ထို အာမိသကို ပယ်ခြင်း ဌာ။ ဝါယာမတော၊  
လုံ့လပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ တဿပိ၊ ထိုသို့ လုံ့လပြုသော်လည်း။ တတ္ထ  
ဂတအာမိသေ၊ ထိုသပိတ်၌ တည်သော အာမိသ၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကပ်ခံခြင်း  
သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ ပတ္တေ၊ ၌။  
ပုန၊ တဖန်။ (၁၅၈) ဘုဉ္ဇိတုကာမတာပေက္ခာယ၊ စားလိုသော အဖြစ်တည်း  
ဟူသော ငဲ့ခြင်း၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရှိသောကြောင့်။ ပတ္တဂတိကေ၊ သပိတ်၌  
တည်သော။ အာဟာရေမိ၊ ၌လည်း။ တဿ၊ ထိုငဲ့ခြင်း၏။ ဝတ္တနတော၊ ဖြစ်  
ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ အဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ မစွန့်မူ၍။  
တဂ္ဂတိကံ၊ ထိုသပိတ်၌ ရောက်သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတုံ၊ စွန့်ခြင်း  
ဌာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ အာဟာရံ၊ ကို။ အဝိဿဇ္ဇေတွာပိ၊ မစွန့်ပဲ  
လည်း။ တဂ္ဂတိကံ၊ ထို အာဟာရ၌တည်သော။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကပ်ခံခြင်းကို။  
ဝိဿဇ္ဇေတုံ၊ ဌာ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုနော၊ ကို။  
ဝိဿဇ္ဇေနမေဝ၊ စွန့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနံ၊ မည်၏။ ပဋိဂ္ဂဟ  
ဏဿ၊ အကပ်ခံခြင်းမျှကို။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇတ္ထေ၊  
ဤအရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။ တေနေဝ၊  
ကြောင့်သာလျှင်။ သန္နိဓိသိက္ခာပဒဿ၊ ၏။ အနာ ပတ္တိဝါရေ၊ ၌။ “အန္တော  
သတ္တာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ ။ပ။ ပရိဘုဉ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။

ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ ဝတ္ထုဝိဿဇ္ဇေနမေဝ၊ ဝတ္ထုစွန့်ခြင်းကို  
သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ “အန္တောသတ္တာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ” တိ၊  
ဟူ၍။ ဗာဟိရပရိဘောဂါယ၊ ဗာဟိရ အသုံးအဆောင်အလို့ငှာ။ အဓိဋ္ဌာန

ဝစနတော၊ ဆောက်တည်သည်ကို ဟောခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အဝိဿ  
 ဇေတော၊ မစွန့်ပဲလည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အနဇ္ဈောဟရိတုကာမတာယ၊  
 မမျှလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့်။ ဗာဟိရ  
 ပရိဘောဂတ္ထာယ။ ဗာဟိရ အသုံးအဆောင်အလိုငှါ။ နိယမနဗ္ဗိ၊ မှတ်ခြင်း  
 သည်လည်း။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ကေ၊ သော။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဇဟဏကာရဏမေဝ၊  
 အကပ်ပျက်ခြင်းအကြောင်းပင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တဝိဿဇ္ဇနံ၊ အကပ်ခံခြင်းမျှကို စွန့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ စေ  
 သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သုဝုတ္တမေဝ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်။  
 သိယာ၊ ၏။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ “ပုန၊ တဖန်။ ပဋိဂ္ဂ-  
 ဟေတု၊ ရှိ။ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ၊ စားအံ့ဟူ၍။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဿဇ္ဇနံ၊ အကပ်ခံ  
 ခြင်းကိုစွန့်ခြင်းကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဗာဟိရပရိ  
 ဘောဂါဓိဋ္ဌာနဿ၊ အပအသုံးအဆောင်ဟု ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ဣဒံ၊ ဤ  
 အရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ လိုအပ်သောကြောင့်တည်း။

ဟိ၊ စ။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ “အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေနာတိ ဇေတ္ထ။ ပ။  
 ဝိဿဇ္ဇနေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမသေဝ၊ စားလိုလျက်  
 သာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တ ဝိဿဇ္ဇနဗ္ဗိ၊ အကပ်ခံခြင်းမျှကို စွန့်ခြင်းကိုလည်း။  
 ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဇဟနကာရဏံ၊ အကပ်ပျက်ခြင်းအကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနက်ကား-အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေနာတိ ဇေတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အညဿ၊  
 သူတပါးအား။ အဒတာဝ၊ မပေးမူ၍သာလျှင်။ အနတ္ထိကတာယ၊ အလိုမရှိ  
 သောကြောင့်။ ‘ဣမိနာ၊ ဤအာဟာရဖြင့်။ ကမ္ပံ၊ ပြုဖွယ်သည်။ နတ္ထိ၊  
 မရှိ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ န ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ အံ့။’ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုသု ဝါ၊ ထို၌  
 လည်းကောင်း။ ‘ပုန၊ တဖန်။ ပဋိဂ္ဂဟေတု၊ ရှိ။ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ အံ့။’ ဣတိ၊  
 သို့။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဝါ၊ အကပ်ခံခြင်း၌လည်းကောင်း။ ‘အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေန၊  
 မငဲ့မကွက် စွန့်သဖြင့်။ (ဤသို့ ပေးလေ။)

တံ ဝစနံ၊ ထိုသာရတ္ထဒီပနိ စကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ပုရိမံ၊  
 ရှေးဖြစ်သော။ ဗာဟိရပရိဘောဂါဓိဋ္ဌာန မေဝ၊ အပအသုံးအဆောင်ဟုဆောက်  
 တည်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဗာဟိရပရိဘောဂါဓိဋ္ဌာန  
 ကိုကား။ အဋ္ဌကထာသု။ တို့၌။ “အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနသင်္ခါတေ၊ ဝိဿဇ္ဇေတိ”  
 တံ ဝုတ္တပါဠိပဒတ္ထေ၊ ဝိဿဇ္ဇေတိဟု ဟောအပ်သော ပါဠိပုဒ်အနက်၌။ သင်္ဂ-  
 ဟေတု၊ သင်္ဂြိုဟ်၍။ ဝိသုံ၊ သီး။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ “နဿတိ။ ပ။ ဂဏ္ဍန္တိ”တိ၊  
 ဟူ ကုန်သော။ ဣမာနိ ပန ပဒါနိ၊ ဤပုဒ်တို့ကိုကား။ “အစ္စိန္တိတော ဂဏ္ဍန္တိ”

ကဏ္ဍ]

၁-ပဌမပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထုပဏ္ဏနာ

၃၅၃

တိ၊ ဟူသော။ ဣမသ္မိံ ပဒေ၊ ဌ။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေ  
တဗ္ဗံ၊ ၏။

အတ္ထိန္ဒိတော ဂဟဏေနာတိ၊ ကား။ အနုပသမ္ပန္နာနံ၊ လူ့ သာမဏတို့၏။  
ဗလက္ကာရာဒိနာ၊ နိုင်ထက်မူခြင်းစသည်ဖြင့်။ အတ္ထိန္ဒိတော၊ လူ၍။ ဂဟဏေန၊  
ယူခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ စ။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ ပဉ္စင်းတို့၏။ အတ္ထိန္ဒနဝိဿာသဂ္ဂါ  
ဟေသု၊ လုယက်ခြင်း၊ အကျမ်းဝင်၍ ယူခြင်းတို့၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ န  
ဝိဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဝိဟာရေ၊ ရဟန်းယောက်ျား  
ကျောင်း၌။ ဥပရောပကာတိ၊ ကား။ တေန၊ ထိုလိင်ပြန်သောရဟန်းသည်။  
ရောပိဘာ၊ စိုက်အပ်ကုန်သော။ ရုက္ခဂစ္ဆာ၊ သစ်ပင်ချဲ့တို့တည်း။ (၁၅၉)

တေရသသု သမ္ပုတိသုတိ၊ ကား။ ဘတ္တုဒ္ဓေသက ။ပ။ သာမဏေရပေသက  
သမ္ပုတိသင်္ခါတာသု။ ဘတ္တုဒ္ဓေသကသမ္ပုတိ။ပ။ သာမဏေရပေသက သမ္ပုတိဟု  
ဆိုအပ်ကုန်သော။ တေရသသု သမ္ပုတိသု၊ တဆယ့်သုံးပါးသော သမ္ပုတိတို့တွင်။

ပစ္ဆိမိကာယ၊ ပစ္ဆိမဝါ၌။ သေနာသနဂ္ဂါဟေ၊ ကျောင်းခံခြင်းသည်။ ပဋိပ္ပဿ  
ဒေဝိ၊ ငြိမ်းသော်လည်းကောင်း။ အပ္ပဋိပ္ပဿ ဒေဝိ၊ မငြိမ်းသော်လည်းကောင်း။  
ကထိနတ္ထာရဿ၊ ကထိန်ခင်းခြင်း၏လည်းကောင်း။ တမ္ပုလကာနံ၊ ထိုကထိန်  
ခင်းခြင်းလျှင် မူလရှိကုန်သော။ ပဉ္စာနိသံသာနဉ္စ၊ ငါးပါးသော အာနိသင်တို့၏  
လည်းကောင်း။ အဘာဝဿ၊ မရှိခြင်း၏။ သမာနတ္ထာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။  
တတ္ထ၊ ထိုပစ္ဆိမဝါ၌။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သေနာသနဂ္ဂါဟပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ၊  
ကျောင်းခံခြင်းမှ ငြိမ်းခြင်းကို။ အဒေသတော၊ မပြုမူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္ဆိမဝါ၌။  
ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗံ သင်္ဂဟမေဝ၊ ပြုအပ်သော သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့  
ခြင်းကိုလျှင်။ ဒေသတုံ၊ ငှါ။ “သစေ ပစ္ဆိမိကာယာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ “သစေ အကုသလဝိပါကေ။ ပ။ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
ပဋိစ္စန္ဒာယ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ သာမာရဏာပတ္တိယာ၊ သာဓာရဏအာပတ်  
ဖြင့်။ ပရိဝသန္တဿ ဝါ၊ ပရိဝသ်နေဆဲသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။  
အသမာဒိန္ဒပရိဝါသဿ ဝါ၊ ပရိဝသ်မဆောက်တည်သေးသော ရဟန်းအား  
လည်းကောင်း။ လိဂေ၊ သည်။ ပရိဝတ္ထေ၊ ပြန်သည်ရှိသော်။ ပက္ခမာနတ္ထံ၊ ပက္ခမာ  
နတ်ကို။ စရန္တဿ၊ ကျင့်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။  
ပက္ခမာနတ္ထေ၊ ကို။ အသမာဒိန္ဒေ ဝေ၊ မဆောက်တည်မီသာလျှင်။ ပုန၊ ဖန်။  
လိဂံ၊ သည်။ သစေ ပန ပရိဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ ပြန်သည်ဖြစ်အံ့။ ပရိဝါသံ၊  
ကို။ ဒေတာ၊ ၍။ ပရိဝုတ္တပရိဝါသဿေဝ၊ ပရိဝသ်နေပြီးသော ရဟန်းအားသာ  
လျှင်။ ဆာရတ္ထံ၊ မာနတ္ထံ၊ ဆာရတ္ထမာနတ်ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိဝါသဒါနံ

နတ္ထိတိ။ ကား။ ဘိက္ခုကာလေ၊ ရဟန်းယောကျ်ားဖြစ်သော အခါ၌။  
 အပ္ပဋ္ဌိစ္ဆန္တဘာဝတော၊ မဖုံးလွှမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခု  
 ကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သဉ္ဇေ၊ မကြားလို့သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သစေ ပန  
 နာရောစေတိ၊ အကယ်၍ မကြားသည်ဖြစ်အံ့။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္တဘာဝ၊  
 ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာပတ္တိပဋ္ဌိစ္ဆန္တဘာဝတော၊ အာ  
 ပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဝါသော စ၊ ကိုလည်း။ ဒါတဗ္ဗော၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နာနံ၊ ရောက်ကုန်  
 သော။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့အား။ လိဂေ၊ သည်။ ပရိဝတ္ထေပိ၊ ပြန်သော်  
 လည်း။ ပါရာဇိကတ္ထဿ၊ ပါရာဇိကအဖြစ်ကို။ ကေသ္မိံ၊ အတ္တဘာဝေ၊ တခုသော  
 အတ္တဘော၌။ အဝိဇ္ဇဟနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ ဥပသမ္ပဒါ၊  
 ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို။ န ဒါတဗ္ဗော၊ မပေးအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေ  
 နေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုပါရာဇိကရောက်ကုန်သော သူတို့အား။  
 သီသစ္စိန္တပုရိသာဒယော၊ ဦးခေါင်းပြတ်သော ယောကျ်ား အစရှိသည်တို့ကို။  
 နိဒဿိတာ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။

၇၁။ “တထေဝါ”တိဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ “မစ္စတု ဝါ မာ ဝါ”တိဟူသော။  
 ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ “အညေသ”န္တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ပုထုဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။  
 တေသံ၊ ထိုပုထုဇဉ်တို့အား။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။  
 အသံဒိယနံ၊ မသာယာခြင်းသည်။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်း၏။ သောတာပန္နာဒိအရိ  
 ယာနံ၊ သောတပန်စသော အရိယာတို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုအရာ၌။ ဒုက္ကရတ္တာ  
 ဘာဝါ၊ ခဲယဉ်းသော အဖြစ်ရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ အရိယာ၊  
 တို့သည်။ ပါရာဇိကဒိလောကဝဇ္ဇာပတ္တိံ၊ ပါရာဇိကအစရှိသော လောကဝဇ္ဇ  
 အာပတ်သို့။ န အာပဇ္ဇန္တိ၊ မရောက်ကုန်။

၇၂။ သုဗုသိတာဘိ၊ ကား။ ဥပရိမာယ၊ အထက်၌ ဖြစ်သော။ ဒန္တပန္နိ  
 ယာ၊ သွားအစဉ်၌။ ဟေဋ္ဌိမာ ဒန္တပန္နိ၊ အောက်ဖြစ်သော သွားအစဉ်သည်။  
 အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ ဌိတာ၊ တည်၏။ အဝိဝဇ္ဇာ၊ မပွင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 တေန၊ ကြောင့်။ “အန္တောမူခေ သြကာသော နတ္ထိ”တိဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 “ဥပ္ပါဋ္ဌိတေ။ ပ။ ထုလ္လစ္စယ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ နိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိ-  
 နိမိတ္တေ၊ နိမိတ်အပ၌။ ဆုပနတ္တာ၊ တို့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗဟိ-



နိက္ခန္ဓဒန္တဇိဝါသုပိ၊ အပသ္မိ ထွက်သော သွား၊ လျှာတို့၌လည်း။ ဒေသဝ  
 နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ နိဇ္ဈာမာတဏှိကာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ လော  
 မက္ခပေဟိ၊ မွေးတုင်းတို့မှ။ သမုဋ္ဌိတအဂ္ဂိဇာလာဟိ၊ ဖြစ်သော မီးလျှံတို့ဖြင့်။  
 ဒစုသရီရတာယ၊ လောင်သော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဝိယ၊  
 အလွန်လျှင်။ တသိတရူပ၊ ရေသိပ်သော သဘောရှိသော ပြိတ္တာတို့တည်း။  
 အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ခုပ္ပိပါသာသုရာ၊ မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းဖြင့် ကျင်နာ  
 ကြကုန်သော။ အဋ္ဌိစမ္မာဝသိဋ္ဌာ၊ အရိုး၊ အရေမျှသာ ကြွင်းကုန်သော။ ဘယာ  
 နကသရီရာ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သော။ ပေတိယော၊ ပြိတ္တာမ  
 တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဝိသညံ ကတုတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်  
 အခြင်းအရာဖြင့် ပြုသည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ (၁၆၀) ကတမ္ပိ  
 ဥပက္ကမံ၊ ပြုအပ်သော လုံ့လကိုလည်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်း  
 အရာဖြင့်။ ကတု၊ ဤ။ တေန၊ ထို ဝိသညံ ကတု-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။  
 ဝိသညံ၊ မိန်းမောသည်။ အဟုတု၊ မဖြစ်မူ၍။ သာဒိယန္တဿ၊ သာယာသော  
 ရဟန်းအား။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပဟ  
 တကာယပ္ပသာဒေါတိ၊ ကား။ ဝါတပိတ္တာဒိဒေါသေဟိ၊ လေ့သည်းခြေအစ  
 ရှိသော ဒေါသတို့သည်။ ကာယဝိညာဏာနုပ္ပါဒကဘာဝေန၊ ကာယဝိညာဉ်ကို  
 မဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုသိတကာယပ္ပသာဒေါ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော ကာယ  
 ပသာဒရှိသော သူတည်း။ ဝိနဋ္ဌကာယပ္ပသာဒေါ၊ ပျက်သော ကာယပသာဒ  
 ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ သိသေ ပတ္တေတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂပ္ပဋ္ဌိပါဒနေ၊  
 မဂ်၌သွင်းခြင်းသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အပ္ပဝေသေတုကာမတာယ  
 ဝေ၊ မသွင်းလိုသော အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ နိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဆုပနေ၊  
 နိမိတ်၌ ထိခြင်း၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဝေသေတုကာမဿ ပန၊  
 သွင်းလိုသော ရဟန်းအားကား။ တတ္ထာပိ၊ ထိုနိမိတ်ကို တုံ့ရာ၌လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ  
 မေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ သာမန္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။

၇၄။ သုမနပ္ပပရိယာယေန၊ မုလေးပန်းဟောသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော။  
 ဇာတိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တန္တိယယော၊ ထိုမုလေးပန်း၏ မှီရာဖြစ်သော။ ဂုဗ္ဗောဝ၊  
 ချုံကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဇာတိပ္ပဂုဗ္ဗာ  
 န”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန စ၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ဇာတိယာ ဥပလက္ခိ  
 တံ ဝနံ ဇာတိယာဝန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အလုတ္တသမာသော၊ ဝိဘတ်မကျသော  
 သမာသ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧကရာသန္တိ၊ ကား။  
 ဝီထိစိတ္တေဟိ၊ ဝီထိစိတ်တို့နှင့်။ အသမ္ပိဿံ၊ မရောသော။

၇၇။ ဥပ္ပန္နေ ဝတ္ထုမ္ပိတံ၊ ကား။ ဣတ္ထိဟိ၊ တို့သည်။ ကတအဇ္ဈာစာရ ဝတ္ထုသိ၊ ပြုအပ်သောလွန်ကျူးသောအကျင့်ရှိသော ဝတ္ထုသည်။ ရုက္ခသုစိ-  
 ကဏ္ဍကဒ္ဓါရန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခသုစိဒ္ဓါရံ၊ သစ်ကျည်နှင့် လျှိုသော တံခါးလည်း  
 ကောင်း။ ကဏ္ဍကဒ္ဓါရံ၊ ဆူးတံခါးလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧဝမေဝ၊  
 ဤ ဖွင့်သော အတိုင်းပင်လျှင်။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတံခါးနှစ်ခုတို့  
 တွင်။ ယံ၊ အကြင်တံခါးကို။ ဥဘောသု ပဿေသု နံပါးနှစ်ဘက်တို့၌။ ရုက္ခထ-  
 မ္ဘေ၊ သစ်တိုင်တို့ကို။ နိဓနိတု၊ စိုက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်၌။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။  
 ဝိဇ္ဈိတု၊ ထွင်း၍။ ဒေ၊ တိဿော ရုက္ခသုစိသော၊ နှစ်ခုသုံးခုသော သစ်ကျည်  
 တို့ကို။ ပဝေသေတု၊ သွင်း၍။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုတံခါးသည်။  
 ရုက္ခသုစိဒ္ဓါရံ နာမ၊ မည်၏။ ပဝေသနနိက္ခမနကာလေ၊ ဝင်၊ ထွက်သော  
 အခါ၌။ အပနေတု၊ ပယ်၍။ ထကနကယောဂ္ဂေန၊ ပိတ်ခြင်းငှါ ခန့်သော။  
 ကဏ္ဍကသာခါပဋ္ဌလေန၊ ဆူးခက်ထပ်ဖြင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ ဒ္ဓါရံ၊ သည်။  
 ကဏ္ဍကဒ္ဓါရံ နာမ၊ မည်၏။ ဂါမဒ္ဓါရဿ၊ ရွာတံခါးကို။ ပိဓာနတ္ထံ၊ ပိတ်ခြင်း  
 ငှါ။ ပဒရေန ဝါ၊ ပျဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကဏ္ဍကသာခါဒီဟိ ဝါ၊ ဆူးခက်  
 စသည့်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ ဥဒုက္ခလပါသရဟိတတာ  
 ယ၊ ဆိုငယ် လက်ကောက်ကွင်းမှ ကင်းသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေန၊  
 တယောက်တည်းသည်။ သံဝရိတုံ၊ ပိတ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝိဝရိတု၊  
 ဖွင့်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ အသက္ကုဏေယျဿ၊ မတတ်ကောင်းသော။ ကဝါ  
 ဋဿ၊ တံခါးရွက်၏။ (ထည့်၊ အချို့ပါဠိကား ရှိပင် ရှိ၏။) ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်  
 ၌။ ယေန ယာဒိသေန၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပရိဝတ္ထမာနေန၊ လိမ့်  
 သော။ စက္ကေန၊ ဘီးဖြင့်။ တံ ကဝါဋံ၊ ထိုတံခါးရွက်ကို။ သုခထကနံ၊ ပိတ်လွယ်  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ (ထည့်။) ကေ  
 စက္ကံ၊ တခုသော ဘီးကို။ ယောဇေန္တိ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တပ်ကုန်၏။ တံ  
 ဒ္ဓါရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “စက္ကလကယုတ္တဒ္ဓါရံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။  
 စက္ကမေဝ၊ လည်းဘီးသည်လျှင်။ သံဝရဏဝိဝရဏတ္ထာယ၊ ပိတ်ခြင်း၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။  
 လာတဗ္ဗဋ္ဌေန ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ယူအပ်သော အနက်ကြောင့်။ စက္ကလကံ၊ မည်၏။  
 တေန၊ ထိုလည်းဘီးနှင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ ကဝါဋုမ္ပိ၊ တံခါးရွက်သည်လည်း။  
 စက္ကလကံ နာမ၊ မည်၏။ တေန၊ ထို တံခါးရွက်နှင့်။ ယုတ္တံ၊ သော။ ဒ္ဓါရံ၊  
 သည်။ စက္ကလကယုတ္တဒ္ဓါရံ၊ မည်၏။ မဟာဒ္ဓါရေသု၊ တံခါးကြီးတို့၌ကား။ ဒေ  
 တိဏိပိ စက္ကလကာနိ၊ နှစ်ခုသုံးခုသော ဘီးတို့ကိုလည်း။ ယောဇေန္တိ၊ တပ်ကုန်

၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဖလကေသု”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကိဋ္ဌိကာသု  
 တိ၊ ကား။ ဝေဠုပေသိကာဟိ၊ ဝါးခြမ်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကဏ္ဍကသ၊  
 ခါဒိဟိ စ၊ ဆူးခက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကတထကနကေသု၊ ပြုအပ်သော  
 အပိတ်တို့၌။ သံသရဏကိဋ္ဌိကဒ္ဓါရန္တိ၊ ကား။ စက္ကလကယန္တေန၊ ဘီးတပ်သော  
 ယန္တရားဖြင့်။ သံသရဏကိဋ္ဌိကာယုတ္တံ၊ ရွေ့လျားကောင်းသော ကဲလားနှင့်  
 ယှဉ်သော။ မဟာဒ္ဓါရံ၊ တံခါးကြီးသည်။ ဂေါပေတုတိ၊ ကား။ အာဝုဏ်  
 တု၊ သိ၍။ ဝါ၊ ကား။ ရဇ္ဇုဟိ၊ ကြီးတို့ဖြင့်။ ဂန္တေတု၊ ဖွဲ့၍။ (ဤ၌ ဂဋ္ဌိတု  
 ဝါ-ဟု ပါ၍ အချို့ ရှိသည်မလျော်။) “ဧကံ ဒုဿသာဏိဒ္ဓါရမေဝါ”တိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသော ပုဒ်၌။ ကိလဉ္ဇသာဏိဒ္ဓါရမ္ပိ၊ ဖျာကာအပ်သော တံခါးသည်လည်း။  
 တဂ္ဂတိကတ္တာ၊ ထိုတင်းတိမ်တံခါးနှင့် အလားတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ဂဟံ၊  
 ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ “အထ ဘိက္ခု။ ပ။ နိသိန္နာ ဟောန္တိ”တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသော ကောင်းကို။ ဘိက္ခုနံ၊ ထို၏။ ခန္တိဟိတဘာဝ ဒဿနတ္ထံ၊  
 တည်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိပန္နေပိ၊ လျောင်းသော်လည်း။  
 အာဘောဂံ၊ နှလုံး သွင်းခြင်းကို။ ကာတု၊ ငှါ။ ဝံဇုတိ၊ ၏။ နိပဇ္ဇိတု၊  
 လျောင်း၍။ နိဒ္ဓါယန္တေ ပန၊ အိပ်ပျော်သော်ကား။ အသန္တပက္ခေ၊ မရှိသော  
 အဖို့၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သောကြောင့်။ အာဘောဂံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ န  
 ဝုတ္တံ၊ မအပ်။ (၁၆၁) ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာဝယ်။ နိသဇ္ဇာ ဝိယ၊  
 ထိုင်သော သိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့။ ဒ္ဓါရသံဝရဏံ နာမ၊ တံခါးပိတ်ခြင်းမည်သည်ကို။  
 မာတုဂါမာနံ၊ ထို၏။ ပဝေသနနိဝါရဏတ္ထံ၊ ဝင်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းငှါ။  
 အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဘိက္ခုနိံ ဝါ”တိအာဒိ၊ ကို။  
 အာဟ၊ ၏။ “နိဿေဏံ အာရောပေတု”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ဟေဋ္ဌိမတလဿ၊ အောက်အပြင်၏။ သဒ္ဓါရဗန္ဓတ္တာ၊ တံခါးဖွဲ့နှင့် တကွ  
 ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုသု ဒိသသု၊ အရပ် လေးမျက်နှာတို့၌။  
 ပရိက္ခိတ္တဿ၊ ရံအပ်သော။ ကုဋ္ဌဿ၊ နိရံ၏။ ဇကာဗဒ္ဓတာယ၊ တစပ်တည်း  
 စပ်သောကြောင့်။ “ဧကကုဋ္ဌကေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပစ္ဆိမာနံ ဘာရေ”  
 တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပါဠိယာ၊ အစဉ်သဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာသော  
 ရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ယေန ကေနစိ ပရိက္ခိတ္တေ”တိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပရိက္ခေပဿ၊ အရံ၏။ ဥဗ္ဗေဓတော၊ အစောက်အား  
 ဖြင့်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏသည်။ သဟသေယျပ္ပဟောနကေ၊ သဟသေယျလောက်  
 သော ကျောင်း၌။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်နှင့် အတူတည်း။

မဟာပရိဝေဏန္တိ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ ကျယ်သော။ အင်္ဂဏံ၊ အပြင်တည်း။  
 တေန စ၊ ထို မဟာပရိဝေဏံ-ဟူသောပါ၍ဖြင့်လည်း။ ဗဟုဇနသဉ္ဇာရံ၊ များစွာ

သော သူတို့ လှည့်လည်ရာကို။ ဒဿေတိ။ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ “မဟာဗောဓိ”  
 တိအာဒိ၊ ကို။ အာယ၊ ဧ။ အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ ဝုဠဟတိ၊ အနာပတ္တိတိ၊ ကား။  
 အနာပတ္တိဓေတ္တဘတယ၊ အာပတ်ခေတ် မဟုတ်သော။ ရတ္တိယံ၊ ဌ။ သုဒ္ဓ-  
 စိတ္တေန၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်။ နိပဇ္ဇတ္တာ၊ အိပ်သောကြောင့်။ အနာပတ္တိ၊  
 အာပတ်မသင့်။ (ထည့်)ပဗ္ဗေတော ပုန သုပတိ၊ အာပတ္တိတိ၊ ကား။ အရုဏေ၊  
 အရုဏ်သည်။ ဥဂ္ဂတေ၊ တက်သည်ရှိသော်။ ပဗ္ဗေတော၊ နိုး၍။ အရုဏဂ္ဂမနံ၊  
 အာရုံတက်ခြင်းကို။ ဥတော ဝါ၊ သိ၍လည်းကောင်း။ အဥတော ဝါ၊ မသိမူ၍  
 လည်းကောင်း။ အနုဋ္ဌဟိတော၊ မထမူ၍။ သယိတသန္တာနေ၊ လျောင်းသော  
 အစဉ်ဖြင့်။ သုပတိ၊ အိပ်အံ့။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ သော။ ဒွါရသံဝရ  
 ကာဒိနော၊ တံခါးပိတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ အကတတ္တာ၊ မပြုသောကြောင့်။  
 အကိရိယသမုဋ္ဌာနာ၊ အကိရိယသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ဧ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အနာပတ္တိဓေတ္တေ၊ အာပတ်၏ ခေတ် မဟုတ်သော  
 ညဉ့်၌။ ကတနိပဇ္ဇနကိရိယာယ၊ ပြုအပ်သော အိပ်ခြင်းကြိယာ၏။ အနဂ်တ္တာ၊  
 အင်္ဂါမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ အယံ အာပတ္တိ၊ ဤ ဒီဝါသေယျ  
 အာပတ်သည်။ ဤဒီသေ၊ ဤသို့သတောရှိသော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ အကိရိယာ၊  
 အကိရိယာတည်း။ ဒီဝါ၊ နေ၌။ အသံဝရိတော၊ မပိတ်မူ၍။ နိပဇ္ဇက္ခဏေ၊ အိပ်သော  
 ခဏ၌။ ကိရိယာ၊ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ အစိတ္တကာ စ၊  
 စိတ်မရှိသော်လည်း သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ပုရာရုဏာ၊ အရုဏ်  
 မတက်မီ။ ပဗ္ဗေတောပိ၊ နိုး၍လည်း။ ယာဝ အရုဏဂ္ဂမနာ၊ အရုဏ်တက်သည်တိုင်  
 အောင်။ သယန္တဿာပိ၊ အိပ်သော ရဟန်းအားလည်း။ ပုရိမနယေန၊ ဖြင့်။  
 အာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်ပတ်သင့်သလျှင်ကတည်း။ “အရုဏေ ။ပ။ အာပတ္တိ  
 ယေဝါ” တိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ တဿ၊ ထို ရဟန်းအား။  
 အာပတ္တိ၊ အာပယ်သင့်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဝုစ္စတေ၊  
 အဖြေကိုဆိုအံ့။—“ဒီဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ရတ္တိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။  
 ရတ္တိယံ၊ ဌ။ န တာဝ အာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်သေး။ “အနာဒရိယဒုက္ကဋ္ဌာ န  
 မုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဒုက္ကဋ္ဌံ ပန၊ ဆိုအပ်သော ဒုက္ကဋ္ဌသည်ကား။ အနာဒရိ  
 ဒုက္ကဋ္ဌတ္တာ၊ အနာဒရိယ ဒုက္ကဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့်။ ဒီဝါသယနဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဒီဝါ  
 သယန ဒုက္ကဋ္ဌသည်ပင်လျှင်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေ၊ တူ။ အရုဏဂ္ဂမနေ ပန၊  
 အရုဏ်တက်သော အခါ၌ကား။ အစိတ္တကံ၊ စိတ်မရှိသော။ အကိရိယသမု  
 ဋ္ဌာနံ၊ အကိရိယသမုဋ္ဌာန်ရှိသော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒွါရံ၊ ကို။ သံဝရိတော၊ ပိတ်၍။



“အရုဏော သညံ။ ဥဂ္ဂတေ၊ တက်လတ်သော်။ ဥဋ္ဌဟိဿာမီ” တိ၊ ထအံဟု။ သစေ နိပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ အိပ်အံ့။ ဒွါရေ စ၊ ကိုလည်း။ အညေဟိ၊ တပါးသော သူတို့သည်။ အရုဏဂ္ဂမနကာလေ၊ အရုဏ်တက်သော အခါ၌။ ဝိဝဇ္ဇေပိ၊ ဖွင့်သော်လည်း။ တဿ၊ အား။ အနာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်မသင့်သလျှင်ကတည်း။ ဒွါရပိဒဟနဿ၊ တံခါးပိတ်ခြင်း၏။ ရတ္တိဒိဝါဘာဂေသု၊ နေအဖို့ညဉ့်အဖို့တို့၌။ ဝိသေသာဘာဝါ၊ အထူး မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အာပတ္တိအာပဇ္ဇနဿေဝ၊ အာပတ်သင့်ခြင်း၏သာလျှင်။ ကာလဝိသေသော၊ ကာလအထူးကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ လိုအပ်၏။ တပုရိဟာရဿ၊ ထိုအာပတ်ကို မြစ်ခြင်း၏။ ကာလဝိသေသော၊ ကို။ န ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ “ဒွါရံ အသံဝရိတွာ ရတ္တိ နိပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိဝါ၊ နေ၌။ သံဝရိတွာ၊ ပိတ်၍။ နိပဇ္ဇဿ၊ အိပ်သောရဟန်းအား။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ဒွါရေ၊ ကို။ ဝိဝဇ္ဇေပိ၊ ဖွင့်သော်လည်း။ အနာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်မသင့်သလျှင်ကတည်း။ အတ္တနာပိ၊ မိမိသည်လည်း။ အနုဋ္ဌဟိတွာဝ၊ မထမူ၍သာလျှင်။ ပစ္စယေ၊ သညံ။ သတိ၊ သော်။ ဝိဝဇ္ဇေပိ၊ ဖွင့်သော်လည်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာပရိစ္ဆေဒမေဝ စ ဥဋ္ဌာတိတိ၊ ကား။ အရုဏော သညံ။ ဥဂ္ဂတေယေဝ၊ တက်သော်သာလျှင်။ ဥဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ “အာပတ္တိယေဝါ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ မူလာပတ္တိယေဝ၊ မူလအာပတ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနာဒရိယအာပတ္တိ ပန၊ အနာဒရိယဒုက္ကဋ်သည်ကား။ ဥဋ္ဌိတဿာပိ၊ ထသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဟောတေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ (၁၆၂)

ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဒုက္ကဋ္ဌာ န မုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုသောကြောင့်တည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌာ န မုစ္စတိတိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ပုရာရုဏာ၊ အရုဏ်မတက်မီ။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ မူလာပတ္တိယာ၊ မူလအာပတ်မှ။ မုတ္တောပိ၊ လွတ်သော်လည်း။ အနာဒရိယဒုက္ကဋ္ဌာ၊ မှ။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

“နိဒ္ဒါဝသေန နိပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝေါဟာရ ဝသေန၊ အခေါ်အဝေါ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပါဒါနံ၊ ခြေတို့၏။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ အမောစိတတ္တာ၊ မလွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ နိပဇ္ဇော နာမံ၊ အိပ်သည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ အနာပတ္တိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပဿာယသုပန္နဿာတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌိတော၊ ခါးရိုးမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ၊

ကျောက်ကုန်းရိုး၌။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော။ ပဒေသံ၊ အရပ်ကို။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ အဗ္ဗုဿပေတွာ၊ မထိစေမူ၍။ ထမ္ဘာဒိံ၊ တိုင် အစရှိသည်ကို။ အပဿာယ၊ မှီ၍။ သုပန္နဿ၊ အိပ်သော ရဟန်းအား။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိ ပန၊ ခါးရိုးကိုကား။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ ဗုဿပေန္တဿ၊ ထိစေသော ရဟန်းအား။ သယနံ နာမ၊ အိပ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စူး။ သေယျာ၊ အိပ်ခြင်းသည်။ ပိဋ္ဌိပဿာရဏလက္ခဏာ၊ ကျောက်ကို ဆန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဒိဿဝန္တနာဒိသုပိ၊ အလျားပြပ်စပ် ဝပ်၍ ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း။ တိရိယံ၊ ဖီလာ။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကနံ၊ ကျောက်ကုန်းရိုးတို့ကို။ ပဿာရိတတ္တာ၊ ဆန့်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ နိပဇ္ဇနမေဝ၊ အိပ်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ပရိဟရိတဗ္ဗာဝ၊ ရှောင်အပ်သလျှင်ကတည်း။ ကသ္မံ၊ နည်း။ “ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ နိပဇ္ဇနသေဝ၊ ဝပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ “ဝန္တာ မိ”တိ၊ ရှိခိုးခြင်းဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုသောကြောင့်တည်း။ ပတနက္ခဏေ၊ လည်းသောခဏ၌။ အဝိသယတ္တာ စ၊ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဝိသယေ၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ ဝုဋ္ဌိတတ္တာ စ၊ ထသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တဿာပိ၊ ထို မိန်းမော သော ရဟန်းအားလည်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း အား။ ဝိသညိတာယ၊ မိန်းမောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္ဆာပိ၊ ၌လည်း။ အဝိသယော ဧဝ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ တဿ၊ ထို ရဟန်းအား။ ပတနက္ခဏေ ဝိယ၊ လည်းသောခဏ၌ကဲ့သို့။ အနာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ် မသင့်သည်သာတည်း။ “တတ္ထေဝ သယတိ န ဝုဋ္ဌာတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဝိသယေပိ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၌လည်း။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အာပတ္တိ”တိ၊ အာပတ်သင့်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကေဘဂေနာတိ၊ ကား။ ဥဘော ပါဒေ၊ ခြေနှစ်ချောင်းတို့ကို။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ အမောစေတွာဝ၊ မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ ကေပဿေ၊ နံပါးတဖက်၌။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဘဉ္ဇိတွာ၊ စောင်း၍။ နိပန္နော၊ လျောင်း၏။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ မဟာပဒုမတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ “အယံ၊ ဤအယူသည်။ မဟာအဋ္ဌကထာယ၊ ၌။ လိခိတမဟာပဒုမတ္ထေရဝါဒေါ၊ ရေးအပ်သော မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒ တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ သုပန္နဿာပိ၊

၁-ဆဋ္ဌန္တမတူတတ်။ ၂-အဝိသယော ဧဝ တဿ (ဆဋ္ဌ)။

အိပ်သော ရဟန်းအားလည်း။ အဝိသယတ္တံ၊ မစွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်။  
 အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာပဒုမတ္ထေရေန၊ သည်။ “အဝိသယတ္တာ  
 ပန အာပတ္တိ န ဒိဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာစရိယာ ပန၊ တို့သည်  
 ကား။ သုပန္နဿ၊ အိပ်သော ရဟန်းအား။ ဝိသညတ္တာတာဝေန၊ မိန်း  
 မောသော အဖြစ်၏ မရှိသဖြင့်။ ဝိသယတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 အနာပတ္တိံ၊ ကို။ န ကထယန္တိ၊ မဆိုကုန်။ ဝိသညတ္တေ၊ မိန်းမောသော အဖြစ်  
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အနာပတ္တိ ယေဝ၊ အနာပတ္တိသာတည်း။ “ဒွေ ပန ဇနာ”  
 တိ အာဒိပိ၊ အစရှိသော စကားသည်လည်း။ မဟာအဋ္ဌကထာယမေဝ၊ ဌိသာ  
 လျှင်။ ဝစနံ၊ တည်း။ တဒေဝ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင်။ ပစ္ဆာ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 နောက်ဆိုသောကြောင့်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနောက် စကား၌။  
 ယက္ခဂဟိတဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဘီလူးဖမ်းသည်ကို ယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသညီတူ  
 တောပိ၊ မိန်းမောသော ရဟန်းကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဧက-  
 တဂေန၊ နံပါးတဘက်ဖြင့်။ နိပန္နော ပန၊ လျောင်းသောရဟန်းသည်ကား။  
 အနိပန္နတ္တာ၊ လျောင်းရာ မကျသောကြောင့်။ အာပတ္တိတော၊ မှ။ မုစ္စတိ-  
 ယေဝ၊ လွတ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၇၀။ အပဒေတိ၊ ကား။ အာအာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပဒန္တိ၊ ကား။  
 ပဒဝဋ္ဋဉ္စံ၊ ခြေရာကို။ တေန တေဒဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ သော၊ ဤဥပါလိသည်။  
 အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏။ ယဒိဒန္တိ၊ ကား။ ယော အယံ၊ အကြင်ဥပါလိသည်။  
 သေသံ၊ ကြွင်းသော စကားသည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သလျှင်တည်း။

သမန္တပါသာဒိကာယ၊ သမန္တပါသာဒိကအမည်ရှိသော။ ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊  
 ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏။ ဝဏ္ဏနာယံ၊ အဖွင့်ဖြစ်သော။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊  
 ပဌမပါရာဇိက ဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်-နည်း  
 သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အစဉ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဒုတိယပါရာဇိကဓမ္မနာ

☞ (၁၆၃) အဒုတိယေနာတိ၊ ကား။ အသဒိသေန၊ အတူမရှိသော။ ဇီနေန၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ယံ ပါရာဇိကံ၊ အကြင် ပါရာဇိကကို။ ပကာသိတံ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ဒုတိယပါရာဇိက၏။ သံဝဏ္ဏ- နက္ကမော၊ ဖွင့်သော အစဉ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ ဒုတိယဿ၊ ထို ဒုတိယပါရာဇိက၏။ အယံ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဤအဖွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

နိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၈၄။ ရာဇဟိ၊ မင်းတို့သည်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြခြင်းငှါ။ “မန္ဒာတူ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အဿ၊ ၏။ ရာဇပုရောဟိတေန၊ မင်း၏ ပုရောဟိတ်သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတမ္ပိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ ရာဇပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ မင်းအယူပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဂေါဝိန္ဒဂ္ဂဟဏံ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားကို ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ နဂရသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊ နဂရသဒ္ဓါကို ငဲ့သဖြင့်။ “ရာဇဂဟ”န္တိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကနိဓဇ္ဇေသော၊ နပုလ္လင်ဖြင့် ညွှန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေပေတ္တ ပကာရေတိ၊ ကား။ သုသံဝိဟိတရက္ခတ္တာ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ ဂဟံ ဂေဟဘူတံ၊ အိမ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဇဂဟံ၊ မည်၏။ ဣတိအာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပကာရေ၊ အပြားတို့ ကို။ ဝသန္တဝနန္တိ၊ ကား။ ကိဠာဝနံ၊ ကစားသော တောတည်း။ ဝသန္တ ကာလေ၊ မိုးကာလ၌။ ကိဠာယ၊ ကစားခြင်း၏။ ယေဘုယျတ္ထံ ပန၊ များ သောကြောင့် ကား။ “ဝသန္တဝန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဒ္ဓါရမန္တာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဝဿုပဂမနယောဂ္ဂတာဒဿနံ၊ ဝါဆိုခြင်းငှါ ခန့်သော အဖြစ်ကို ပြကြောင်းတည်း။ နာလကပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ သုတ္တနိပါတေ၊ သုတ္တနိပါတ်၌။ နာလကတ္ထေရဿ၊ နာလကထေရ်အား။ ဒေသိ တံ၊ ဟောအပ်သော။ မောနေယျပဋိပဒံ၊ မောနေယျအကျင့်ကို။ ပဉ္စန္ဒံ ဆဒနာ နန္တိ၊ ကား။ တိဏ ပဏ္ဏ ဣဋ္ဌက သိလာ သုဓာသင်္ခါတာနံ၊ သက်ငယ်၊ သစ်ရွက်၊ အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးပါးသော အမိုးတို့၏။



“နော စေ လဘတိ။ ပ။ သာမဗ္ဗိ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ နာဝါသတ္ထဝဇေ၊ လေ့ကုန်သည်စု နှားခြံတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ အညတ္ထ၊ တပါးသော အရပ်၌။ “အဟံ၊ သည်။ အသေနာသနိကော”တိ၊ ကျောင်းမရှိ ဟူ၍။ အာလယကရဏမတ္ထေန၊ အာလယပြုခြင်းမျှဖြင့်။ ဥပဂမနံ၊ ဝါကပ် ခြင်းသည်။ န ဝနုတိ၊ မအပ်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍။ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝဿံ၊ ဝါကို။ ဥပဂန္တဗ္ဗ မေဝ၊ ကပ်အပ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟံ၊ စွ။ “န ဘိက္ခဝေ အသေနာသနိကေနာ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌ လည်းကောင်း။ “နာလကပဋိပဒံ ပဋိပန္နေနာပိ”တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌လည်းကောင်း။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌံ ကတွာ၊ မြဲစွာ ပြု၍။ ဝတ္တံ၊ ၏။ နာဝါသတ္ထဝဇေသုယေဝ၊ လေ့ကုန်သည်စု နှားကျောင်းသားစု တို့၌သာလျှင်။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ နာဝါယ ဝဿံ ဥပဂန္တ”န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သေနာသနေ၊ ကျောင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ အာလယကရဏဝသေန၊ အာလယပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဿပဂမနံ၊ ဝါကပ် ခြင်းကို။ အနုညာတံ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရပ်၌။ န အနုညာတံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယမနုဓမ္မတာတိ၊ ကား။ သာမိစိဝတ္တံ၊ အရိသေပြုရာသော ဝတ်တည်း။ ကတိကဝတ္တာနိတိ၊ ကား။ ဘဿာရာမတာဒိ၊ စကားပြောခြင်း၌မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်အစရှိသည်ကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမတ္တေဟိ၊ မမွေ့မလျော့ကုန်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိအာဒိ ကတိကဝတ္တာနိ၊ ဤသို့အစရှိသော ကတိကဝတ်တို့ကို။ ခန္ဓက ဝတ္တာနိတိ၊ ကား။ “အာဂန္တုကာဒိခန္ဓကဝတ္တံ၊ အာဂန္တုကဝတ်အစရှိသော ခန္ဓကဝတ်ကို။ ပူရေတဗ္ဗံ၊ ဖြည့်အပ်၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ခန္ဓကဝတ္တာနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။

“ဝဿံဝုတ္တာ”တိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပုရိမိ ကာယ ဥပဂတာ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရိတာ ပါဠိပဒဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ‘ဝုတ္ထဝဿာ’တိ ဝုစ္စန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဝါရဏာ ဒိဝသေ၊ ပဝါရဏာနေ၌။ ပဝါရေတွာ ဝါ၊ ပဝါရဏာပြု၍လည်းကောင်း။ အပ္ပဝါရေတွာ ဝါ၊ ပဝါရဏာမပြုမူ၍လည်းကောင်း။ အညတ္ထ၊ တပါး သော အရပ်သို့။ (၁၆၄) ဂစ္ဆန္တေဟိ၊ တို့သည်။ သတ္တာဟကရဏိယနိမိတ္တေ၊ သတ္တာဟ ဆောင်သင့်သော အကြောင်းသည်။ သတိ ဧဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတရထာ၊



သတ္တာဟကိစ္စ မရှိပဲ သွားသည်ရှိသော်။ ဝဿစ္ဓေဒေါ စ၊ ဝါလည်း  
ပြတ်၏။ ဒုက္ကဋ္ဌဉ္စ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။  
ဟိ၊ စ။ “ဣမံ တေမာသံ ဝဿ ဥပေမိ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “န  
ဘိက္ခဝေ ဝဿ ဥပဂန္တာ ။ပ။ ပက္ကမိတဗ္ဗာ” တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓေ စ၊ ဤတွင်လည်း။ “ဝဿဝုတ္တာ ။ပ။ ပက္ကမိသု”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဝါရဏာဒိဝသောပိ၊ ပဝါရဏာနေသည်လည်း။ တေ  
မာသပရိယာပန္နောဝ၊ သုံးလ၌ အကျုံးဝင်သည်သာလျှင်တည်း။ ကေစိ ပန၊  
တို့ကား။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿဝုတ္တာနံ ဘိက္ခုနံ တိဟိ ဌာနေဟိ  
ပဝါရေတု နိ ဟူ၍၊ ပဝါရဏာကမ္မဿ၊ ပဝါရဏာကံ၏။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌  
သာလျှင်။ ဝဿဝုတ္တာဒနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝဿတာယ၊ ဝါကျွတ်သော အဖြစ်  
ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ မဟာပဝါရဏာဒိဝသေ၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌။  
သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တံ၊ သတ္တာဟပြုအပ်သော အကြောင်းကို၊ ဝိနာပိ၊ ကြည်  
၍လည်း။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဂန္တု၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။  
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊  
အယူမျှသာတည်း။ ဟိ၊ စ။ ဝုတ္တဝဿာနံ၊ ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့အား။  
ပဝါရဏာနုဇာနံ၊ ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုခြင်းကို။ အနုပဂတဆိန္နဝဿာဒိနံ၊  
ဝါမကပ်သောရဟန်း၊ ဝါပြတ်သောရဟန်း အစရှိသည်တို့ကို။ နိဝတ္တနတ္တံ၊  
နှစ်စေခြင်းငှာသာ၊ ကတံ၊ ၏။ ပဝါရဏာဒိဝသေ၊ ပဝါရဏာနေ့၌။  
အဝသိတွာ၊ မနေမူ၍။ ပက္ကမိတဗ္ဗန္တိ၊ ဖဲအပ်၏ဟု။ ဒဿနတ္တံ၊ ပြခြင်းငှာ။  
န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဒတ္တဿ၊ ထိုပဝါရဏာနေ့၌ သွား  
အပ်၏ဟုသော အနက်ကို။ ဣဓ၊ ၌။ ပသင်္ဂါတာဝါ၊ လျဉ်းပါးဖွယ် မရှိ  
သောကြောင့်တည်း။ ပဝါရဏံ၊ ကို။ ကာတု၊ ဌာ။ အနုစ္ဆဝိကာနံ၊ လျောက်  
ပတ် ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ပဝါရဏာ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝိမိယတိ၊  
စီရင်အပ်၏။ ယေ စ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဝဿ ဥပဂန္တာ၊ ဝါ  
ကပ်၍။ ဝဿစ္ဓေဒဉ္စ၊ ဝါပြတ်ခြင်းကိုလည်း။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ယာဝ  
ပဝါရဏာဒိဝသေ၊ ပဝါရဏာနေ့တိုင်အောင်။ ဝသိသု၊ နေကုန်၏။ တေ၊  
ထိုရဟန်းတို့ကို။ တတ္တကေန၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ ပဝါရဏာကမ္မံ၊ ကို။ ပတိ၊  
စွဲ၍။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယအားဖြင့်။ ဝုတ္တဝဿာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပကံ၊  
အနည်းငယ်။ ဦနံ ဝါ၊ ယုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဓိကံ ဝါ၊ လွန်  
ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဂဏနူပကံ၊ အရေအတွက်လောက်သည်။ န  
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ညယတော၊ ဤသို့သော အသင့်အားဖြင့်။ ဝုစ္စန္တိ၊  
ကုန်၏။ ကထိနကမ္မံ၊ ကထိန်ကံကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ န ဝုစ္စန္တိ၊ အပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊

ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ခနိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၆၅

နည်း၊ တေမာသဿ၊ သုံးလ၏။ အပရိပုဏ္ဏတ္တာ၊ မပြည့်စုံသောကြောင့်လည်း  
 ကောင်း။ ဣတရထာ၊ ကထိန်ကံကိုစွဲ၍ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တသ္မိံ မဟာ-  
 ပဝါရဏာဒိဝသေပိ၊ ဌ်လည်း။ ကထိနတ္တာရပ္ပသင်္ဂတော၊ ကထိန်ခင်းအပ်သော  
 အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးသောကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ “အနုဇာနာမိ  
 ဘိက္ခဝေ ဝဿံဝုတ္တာနံ ဘိက္ခုနံ ကထိနံ အတ္ထရိတု” န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကား  
 ကိုလည်းကောင်း။ “န ဘိက္ခဝေ ဝဿံ ဥပဂန္တာ ပုရိမံ ဝါ တေမာသံ ပစ္စိမံ  
 ဝါ တေမာသံ အဝသိတာ စာရိကာ ပက္ကမိတဗ္ဗာ” တိအာဒိ စ၊ အစရှိသော  
 စကားကိုလည်းကောင်း။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ မဟာပဝါရဏာယ၊  
 သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၏။ အနန္တရပါဠိပဒဒိဝသတော၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော  
 အထွက်တရက်နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကထိနတ္တာရံ၊ သထိန်ခင်းခြင်းကို လည်း  
 ကောင်း။ ပက္ကမနဉ္စ၊ ဖဲခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ပရိဝါရေ စ၊ ပရိဝါဌ်လည်း။ “ကထိနဿ အတ္တာရမာသော ဇာနိတဗ္ဗော”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ “ဝဿံနဿ ပစ္စိမော မာသော ဇာနိတဗ္ဗော” တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ကထိနတ္တာရဿ၊ ၏။ ယော ကာလော၊ သည်။  
 အတ္တံ၊ ၏။ တတော ပဋ္ဌာယေဝ၊ ထိုအခါမှစ၍။ စာရိကာပက္ကမနဿပိ၊  
 ဒေသစာရီ သွားခြင်း၏လည်း။ ကာလော၊ အခါတည်း။ တတော ပုရေ၊ ထို  
 ကထိန်ခင်းအပ်သော ကာလမှ ရှေးဖြစ်သော ကာလသည်။ န ကာလော၊  
 ဒေသစာရီ သွားချိန်မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝဿံဝုတ္တာနံယေဝ၊ ဝါကျွတ်  
 သော ရဟန်းတို့အားသာလျှင်။ ကထိနတ္တာရာရဟတ္တာ၊ ကထိန်ခင်းအပ်သော  
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ ပဝါရဏာဒိဝသေ၊ ဌ်။  
 ကထိနတ္တာရော၊ သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့ဖြင့်။ ဘိက္ခုပိ၊  
 တို့သည်လည်း။ ဝုတ္တဝဿာ၊ ဝါကျွတ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ ပဝါရဏာဒိဝသဿ၊ ပဝါရဏာနေ့ကို။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ကထိန်ခင်းရာ  
 သော အဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်သောကြောင့်တည်း။

သာရတ္ထဒိပနိယံ၊ ဌ်။ “ကေဒေသေန၊ တစိတ်အားဖြင့်။ အဝုတ္တမ္ပိ၊ မနေ  
 အပ်သော်လည်း။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုနေ့သည်။ ဝုတ္တဘာဂါပေက္ခာယ၊ နေပြီး  
 သည်ကို ဝံသဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ နေပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိ  
 အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န  
 ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ၊ ပယ်သင့်စွ။ တံဒိဝသပရိယောသာနေ၊ ထိုနေ့၏ အဆုံး  
 ဖြစ်သော။ အရုဏဂ္ဂမနကာလေ၊ အရုဏ်တက်သော အခါတိုင်အောင်။ ဝသန္ဓော  
 ဝ၊ နေသော်သာလျှင်။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုပဝါရဏာနေ့၌။ ဝုတ္တော နာမ၊  
 နေပြီးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁၆၅) ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ပရိဝါသ



အရညဝါသာဒီသု ဝိယ၊ ပရိဝါသ အရညကင်အစရှိသည်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။  
 အယဉ္ဇ ဝိစာရဏံ၊ ဤစိစစ်ခြင်းကိုလည်း။ ဥပရိ ဝဿုပနာယိကက္ခန္ဓကေ၊  
 အထက် ဝဿုပနာယိကခန္ဓက၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထို ခန္ဓကမှသာလျှင်။ တံ၊ ထိုစိစစ်ခြင်းကို။ ပါကဋ္ဌ၊  
 ထင်စွာ။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။

“မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရိတာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။  
 ပုရိမိကာယ၊ ပုရိမဝါ၌။ ဝဿံ ဥပဂန္ဓာ၊ ဝါကပ်၍။ အစ္စန္ဒိန္ဒဝဿတာဒဿန  
 ပရိ၊ မပြတ်သော ဝါရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ ကေနစိ အန္တရာယေန၊ အန္တရာယ် တစုံတခုကြောင့်။ အပ္ပဝါရိတာနမ္ပိ၊  
 ပဝါရဏာ မပြုကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်း။ ဝုတ္တဝဿတ္တာ၊ ဝါကျတ်  
 သောကြောင့်တည်း။ န ဩဝဿိယတိ၊ မိုးမစုတ်အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 အနောဝဿဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မသာဓနံ၊ ကမ္မသာဓနကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊  
 ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ န တေမိယတိ၊ မစုတ်။ တထာ၊ ထိုအခြင်း  
 အရာဖြင့်။ ကတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “အနဝယော” တိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသောပုဒ်၌။ အနုသဒ္ဓေါ၊ အနုသဒ္ဓါသည်။ ဝိစ္ဆာယံ၊ ဝိစ္ဆာ၌။ ဝတ္တတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့် “အနု အနု အဝယော”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။  
 အာဟ၊ ၏။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ ကမ္ပံ၊ အမှုတည်း။ အာစရိယကံ၊ ဆရာ၏  
 အမှု။ ဣတိ၊ ဤ သို့ပြခြင်းငှာ။ “အာစရိယကမ္မေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 ထမ္ဘာဒိ၊ သည်အတိုင် အစရှိသည်သည်။ ကဋ္ဌကမ္ပံ၊ ထင်းဖြင့် ပြုအပ်သော  
 အမှုမည်၏။ တေလတမ္ပမတ္တိကာယာတိ၊ ကား။ တေလမိဿာယ၊ ဆီနှင့်ရောသော။  
 တမ္ပမတ္တိကာယ၊ မြေနီညက်ဖြင့်။

၈၅။ ကုဋ္ဌိကာယ ကရဏဘာဝန္တိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌိယာ၊ ကုဋ္ဌိကို။ ကတ  
 ဘာဝံ၊ ပြုအပ်သော အဖြစ်ကို။ ကိံသဒ္ဓပ္ပယောဂေ၊ ကိံသဒ္ဓါ အယှဉ်၌။  
 အနာဂတပ္ပစ္စယဝိဓာနံ၊ အနာဂတ်ဝိဘတ် အစီအရင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “တဿ  
 လက္ခဏ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေရဿ၊ ခနိယထေရ်  
 အား။ ပါဏဃာတာမိပ္ပါယော၊ ပိုးတို့ကို သတ်အံ့ဟူသော အလိုသည်။  
 ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ၏ရှင်။ ပန၊ ယင်းသို့ မရှိသော်လည်း။  
 အနုပပရိက္ခိတာ၊ မစူးစမ်းမူ၍။ ကရဏေန၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။  
 ပါဏာနံ၊ ပိုးတို့၏။ မရဏတ္တာ၊ သေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ပါဏေ  
 ဗျာဗာ ဓန္တေဿာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါတဗျ  
 ဘာဝန္တိ၊ ကား။ ဝိနာသေတဗ္ဗဘာဝံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော အဖြစ်ကို။ “ပါဏာတိ



ပါတံ ကရောန္တာန”န္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ထေရေန၊ ခနိယထေရ်သည်။  
 ပါဏာတိပါတေ၊ ပါဏာတိပါတ ကံကို။ အကတေပိ၊ မပြုသော်လည်း။  
 ပါဏကာနံ၊ ပိုးတို့၏။ မရုဏမတ္တေန၊ သေကာမျှဖြင့်။ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်  
 သားတို့၏။ လေသေန၊ အမြက်ထောင်သဖြင့်။ ဂဟဏာကာရံ၊ ယူအပ်သော  
 အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန စ၊ ထို ပါဏာတိပါတံ ကရောန္တာ  
 နံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း။ မမ၊ ငါအား။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။  
 အကုသလံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်သားတို့၏။  
 ဝိပလ္လာသလေသဂ္ဂဟဏနိမိတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်သဖြင့် အမြက်ထောင်၍ ယူခြင်း၏  
 အကြောင်းဖြစ်သော၊ ကိစ္စံ၊ အမှုကို။ န ကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒီပိတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဿ၊ မြင်အပ်  
 သော။ ကမ္မဿ၊ အမှုကို။ အနုပဂမနံ၊ အထုလိုက်ခြင်းသို့။ အနုကရိယံ၊ အတု  
 ပြုခြင်းသို့။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ လဒ္ဓိယာ၊ အယူကို။ အနုဂမနံ ဂါဟံ၊ ယူ  
 ခြင်းသို့။ ဗံသိတဗ္ဗေတိ၊ ကား။ မဒ္ဓိတဗ္ဗေ၊ နှိပ်နင်းအပ်သော။ ဝိနာသိတဗ္ဗေ၊  
 ဖျက်ဆီးအပ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ကတံ လဘိတွာ တတ္ထ ဝသန္တာနမ္ပိ  
 ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကုဋ္ဌိယာ၊  
 ကို။ ဘေဒါပနဝစနေနေဝ၊ ဖျက်စေသော စကားဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။  
 သင်္ပတိ၊ ကား။ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေဟိ၊ အဆောက်အဦဖြစ်ကုန်သော။ တုလာ  
 ထမ္ဘာဒီဟိ၊ လျှောက်တိုင်အစရှိသည်တို့နှင့်။ အမိဿ၊ မရောသော။ သုဒ္ဓ  
 မတ္တိကာယပိ၊ မြေညှက်သက်သက်ဖြင့် ပြီးသော်လည်း။ ဣဋ္ဌကာဟိ၊ အုတ်တို့ဖြင့်။  
 ကတာ၊ ပြုအပ်သော ကုဋီသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ကေခိ၊ အချို့သော  
 သူတို့သည်။ ဣဋ္ဌကာဟိယေဝ၊ အုတ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ထမ္ဘေ၊ တိုင်တို့ကို။  
 စိနိတွာ၊ စီ၍။ တဒုပရိ၊ ထိုတိုင်ထိပ်၌။ ဣဋ္ဌကာဟိယေဝ၊ အုတ်တို့ဖြင့်  
 သာလျှင်။ ဝိတာနာဒိသဏ္ဌာနေန၊ ဗိတာနစသော သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ တုလာဒိဒါရု-  
 သမ္ဘာရဝိရဟိတံ၊ လျှောက်အစရှိသော သစ်အဆောက်အဦမှ ကင်းသော။  
 ဆဒနမ္ပိ၊ အမိုးကိုလည်း။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဣဋ္ဌကာမယမေဝ၊ အုတ်ဖြင့်  
 ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာဝသထံ၊ ကျောင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တာမိသမော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ကျောင်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ’၊ ၍။  
 “ဂိဉ္ဇကာဝသထသခေပေန ကတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို  
 ပါဌ်၌။ ဣဋ္ဌကာ၊ အုတ်တို့ကို။ ဂိဉ္ဇကာ၊ ဂိဉ္ဇကာဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တာဟိယေဝ၊ ထိုအုတ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ အာဝသထော၊  
 ကျောင်းသည်။ ဂိဉ္ဇကာဝသထော၊ မည်၏။ ဝယကမ္မမ္ပိတိ၊ ကား။ မတ္တိကုဒ္ဓါရဏ

ဣဋ္ဌကဒါရုစ္ဆေဒနာဒိကာရကာနံ၊ မြေစိုင်ထုတ်ခြင်း၊ မီးရှို့ရန်ထင်းခုတ်ခြင်း စသည်ကို ပြုကုန်သော သူတို့အား။ ဒိန္နဘတ္တဝေတ္တနာဒိဝတ္ထဗ္ဗယေန၊ ပေးအပ်သော ထမင်းအစရှိသော ဝတ္ထုစရိတ်ဖြင့်။ နိပ္ပန္နကမ္မမ္ပိ၊ ပြီးဖူးသော အမှုသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ဤ ဝယကမ္မမ္ပိ-စသော ပါဠိဖြင့်။ ကုဋ္ဌိ-ဘေဒကာနံ၊ ကုဋ္ဌိဖျက်သော ရဟန်းတို့အား။ ဂီဝါဒိဘာဝံ၊ အစားထိုက်ခြင်း စသော အဖြစ်ကို။ ပရိသင်္ကတံ၊ တွေးတော၏။ “တိတ္ထိယဓဇော”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ တိတ္ထိယာနမေဝ၊ တိတ္ထိတို့၏သာလျှင်။ သညာဏဘူတတ္တာ၊ အမှတ်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟံ၊ စ။ တေ၊ ထိုတိတ္ထိတို့သည်။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ စာဋိအာဒိသု၊ အိုးစရည်းစသည်တို့၌။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ အညာနိပိတံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓေန၊ ပိသဒ္ဓါဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဝုတ္တကာရဏဒ္ဓယမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော အကြောင်းနှစ်ခု အပေါင်းကိုလည်း။ မဟာအဋ္ဌကထာယမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (၁၆၆)သဗ္ဗမတ္တိကာမယာ၊ အလုံးစုံမြေညက်ဖြင့်ပြီးသော။ ကုဋ္ဌိ၊ သည်။ သီတကာလေ၊ ဆောင်းကာလ၌။ အတိသီတာ၊ အလွန်အေး၏။ ဥဏှကာလေ စ၊ နွေကာလ၌လည်း။ ဥဏှာ၊ ပူ၏။ စောရေဟံ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ဘိန္နိတံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ သုကရာ စ၊ လွယ်လည်း လွယ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကုဋ္ဌိ၌။ ဌပိတပတ္တစိဝရာဒိကံ၊ ထားအပ်သော သပိတ်၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်သည်။ သီတုဏှစောရာဒိဟံ၊ အချမ်း၊ အပူ၊ ခိုးသူအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဝိနဿတံ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပတ္တစိဝရာဂုတ္တတ္ထာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဆိန္ဒာပေယျ ဝါ ဘိန္ဒာပေယျ ဝါ အနုပဝဇ္ဇော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အယံ ကုဋ္ဌိ ဝိယ၊ ဤနေိယ၏ ကုဋ္ဌိကဲ့သို့။ သဗ္ဗတာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားဖြင့်။ အနုပယောဂါရဟံ၊ မသုံးဆောင်ထိုက်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စဝဏှသုတ္တေဟံ၊ အဆင်းငါးပါးရှိသော ချည်တို့ဖြင့်။ ယံ ပန ဝိနဒ္ဓဆတ္တာဒိကံ၊ အကြင် မြွေးယှက်အပ်သော ထီးအစရှိသည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုထီးစသည်၌။ အကပ္ပိယဘာဂေါဝ၊ မအပ်သော အဖို့ကိုသာလျှင်။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊ ဖြတ်အပ်၏။ တဒဝသေသော၊ ထို အပ်သော အဖို့မှ ကြွင်းသော အဖို့ကို။ န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထို ကြွင်းသော အဖို့၏။ ကပ္ပိယတ္တာ၊ အပ်သောကြောင့်တည်း။ တံ၊ ထိုကြွင်းသော အဖို့ကို။ ဆိန္ဒန္တော၊ ဖျက်သော ရဟန်းကို။ ဥပဝဇ္ဇောဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “သဋ္ဌကမ္ပိ ဝါဠုပမ္ပိ ဆိန္ဒိတော ဓာရေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ခနိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၆၉

ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ

ဆတ္တဒဏ္ဍဂါဟကံ သလကပဉ္စရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပဉ္စရသလကကနံ၊  
 ထီးခရိုင်၊ ထီးလက်တို့၏။ မဇ္ဈိဋ္ဌော၊ အလယ်၌တည်သော။ ဗုဒ္ဓေ၊ အရင်း၌။  
 ပုထုလော၊ ကြီးသော။ အဟိစ္ဆတ္တကသဒိသော။ မိုင်နှင့် တူသော။ အဂ္ဂေ၊  
 အဖျား၌။ သဆိဒ္ဓေါ၊ အပေါက်ရှိသော။ ယော၊ အကြင် ထီးချက်သည်။  
 အတ္တိ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်ထီးချက်၌။ ဒဏ္ဍန္တရံ၊ ထီးရိုးတခုကို။ ပဝေသေ  
 တွာ၊ သွင်း၍။ ဆတ္တံ၊ ကို။ ဂဏန္တိ၊ ကိုင်ကုန်၏။ ယော ဝါ၊ အကြင် ထီး  
 ချက်သည်မှလည်း။ သယမေဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ ဒိသတယ၊ ရှည်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟဏဒဏ္ဍော၊ အရိုး၏အဖြစ်ကိုယူ၍။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊  
 ဤထီးချက်သည်။ ဆတ္တဒဏ္ဍော နာမ၊ ဆတ္တဒဏ္ဍမည်၏။ ဆတ္တသလကကနံ၊  
 ထီးလက်တို့၏။ မူလပဒေသယ၊ အရင်းအရပ်ဖြစ်သော။ တယ ဒဏ္ဍယ၊  
 ထိုထီးချက်ကို။ အပရိဂဋ္ဌနတ္ထာယ၊ မလျော့စေခြင်းငှါ။ သမန္တတော၊ ထက်-  
 ဝန်းကျင်မှ။ ဒဠိ၊ မြို့စွာ။ ပဉ္စရံ၊ ထီးခရိုင်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သုတ္တေဟိ၊ ချည်  
 တို့ဖြင့်။ ဝိနန္ဒန္တိ၊ မြေးကုန်၏။ သော ပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ဆတ္တဒဏ္ဍ-  
 ဂါဟက သလကပဉ္စရံ နာမ၊ မည်၏။ တံ ပဒေသံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ဝိနန္ဒိတံ၊  
 မြေးယှက်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ “န ဝဏ္ဏမဋ္ဌတ္တာယာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော  
 ပါဠိဖြင့်။ ထိရကရဏတ္ထမေဝ၊ မြဲမြန်စေခြင်းငှာသာလျှင်။ ဧကဝဏ္ဏသုတ္တေန၊  
 တဆင်တည်းသော ချည်ဖြင့်။ ဝိနန္ဒိယမာနံ၊ မြေးယှက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ၊  
 အဆင်းအပြေအပြစ်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထို  
 အဆင်းအပြေအပြစ်၌။ န ဒေါသော၊ အပြစ်မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။  
 အာရဂ္ဂေနာတိ၊ ကား။ နိခါဒနမုခေန၊ ဆောက်စောင်းဖြင့်။ ဒဏ္ဍဗုဒ္ဓေတိ၊ ကား။  
 ဒဏ္ဍမူလေ၊ အရိုးရင်း၌။ ကောဋိယံ၊ အစွန်း၌။ ဆတ္တမဏ္ဍလိကန္တိ၊ ကား။  
 ဆတ္တပဉ္စရေ၊ ထီးခရိုင်၌။ မဏ္ဍသကကရေန၊ အဝန်းသဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဗဒ္ဓဒဏ္ဍဝလယံ၊  
 ဖွဲ့အပ်သော တုတ်တံကွင်းကို။ ဥက္ကရိတွာတိ၊ ကား။ နိန္ဒ ဝါ၊ ချိုင့်သည်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ဥန္နတံ ဝါ၊ မြင့်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ကတွာ၊ ၍။

နာနာသုတ္တကေဟိတိ၊ ကား။ နာနာဝဏ္ဏေဟိ၊ အထူးထူးသော အဆင်း  
 ရှိကုန်သော။ သုတ္တေဟိ၊ ချည်တို့ဖြင့်။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ နာနာသုတ္တကေဟိ—ဟူသော  
 စကားကိုလည်း။ တတာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုသော သူတို့၏။  
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကဝဏ္ဏသုတ္တကေနာပိ၊ တဆင်တည်းသော ချည်  
 ဖြင့်လည်း။ န ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ ဟိ၊ စူ။ “ပကတိသုတိ  
 ကမ္မမေဝ ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပဋ္ဌမုခေ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊



ဤစကားကို။ ခွံနံ ပတ္တာနံ၊ အလ္လန္တုတုတိ၏။ သဿံတုတုတုနံ၊ စပ်ရာ အရပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပရိယဇန္တ”တိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ စိဝရပရိယဇန္တ၊ သင်္ကန်း၏ အဆုံး၌။ အနုဝါတံ၊ အနားပတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေဏိန္တိ၊ ကား။ ဝရကသိသာကာရေန၊ ပြောင်းနွံသဏ္ဌာန်ဖြင့်။ သိဗ္ဗနံ၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ သင်္ခလိကန္တိ၊ ကား။ ခွံဂုဏသင်္ခလိကာ ကာရေန၊ နှစ်ထပ်သော ခြေချင်းသဏ္ဌာန်ဖြင့်။ သိဗ္ဗနံ၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝေဏိံ ဝါ၊ ပြောင်းနွံသဏ္ဌာန် ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခလိကံ ဝါ၊ ခြေချင်းသဏ္ဌာန် ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပကတေန၊ ဝေးသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အဂ္ဂိယံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ စေတိယသဏ္ဌာနံ၊ စေတိသဏ္ဌာန်တည်း။ ယံ၊ အကြင် စေတိသဏ္ဌာန်ကို။ “အဂ္ဂိယတ္ထမ္ဘော”တိ၊ စေတိတိုင်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥက္ကိရန္တိတိ၊ ကား။ ဥဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖေါ်ကုန်၏။ “စတုကောဏမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဂဏ္ဍိပါသကပဋ္ဌာနံ၊ ကပတ်သိမ်းအိပ် ကပတ်ကွင်းအိပ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကောဏသုတ္တပိဋကတိ၊ ကား။ ဂဏ္ဍိပါသကပဋ္ဌာနံ၊ ကပတ်သိမ်းအိပ် ကပတ်ကွင်း အိပ်တို့၏။

☞ ကောဏေဟိ၊ အထောင့်တို့မှ။ ဗဟိ၊ အပသို့။ (၁၆၇) နိဂ္ဂတသုတ္တာနံ၊ ဆောင်အပ်သော ချည်တို့ကို။ ပိဋကကာရေန၊ ရွဲသေး အခြင်းအရာဖြင့်။ ဌပိတကောဋိယော၊ ထားအပ်သော အစွန်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ပိဋကေ၊ ထိုရွဲသေးချည်တို့ကို။ ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဒုဝိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည် ကား။ “ကောဏသုတ္တာ စ၊ ထောင့်တန်းချုပ်သော ချည်တို့လည်းကောင်း။ ပိဋက စ၊ လေးထောင့်၌ ချုပ်သော ချည်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေယေဝ၊ နှစ်ပါးတို့သာလျှင်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုနောက်ဆိုသော ဆရာတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ဂဏ္ဍိပါသကပဋ္ဌာနံ၊ ကပတ်သိမ်း ကပတ်ကွင်းအိပ်တို့၏။ ကောဏတော၊ တထောင့်မှ။ ကောဏေဟိ၊ တထောင့်တို့သို့။ နိဟတသုတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သော ချည်တို့သည်။ ကောဏသုတ္တာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပရိယဇန္တန၊ ကပတ်အိမ်၏ အဆုံးဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော။ စတုရသုတ္တာ၊ လေးထောင့်စပ် စပ်သော ချည်တို့သည်။ ပိဋက နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တံ ဒုဝိဓမ္မိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။ စိဝရတော၊ မှ။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ပညာယနတ္ထာယ၊ ထင်ရှားစေခြင်းငှာ။ ဝိကာရယုတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်ကိုပြု၍။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ နိသေဓာယ၊ ထိုသို့



ပြုခြင်းကို နစ်စေခြင်းငှါ။ “ဒုဝိညေယျရူပီ ဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗထာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အစက္ခုဂေါစရဘာဝေန၊ မျက်စိအာရုံ မဟုတ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ သိဗ္ဗနတ္ထာယ၊ ချုပ်စေခြင်းငှာ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တထာသိဗ္ဗနဿ၊ ထိုသို့ချုပ်ခြင်းငှာ။ အသက္ခုဏေယျတ္ထာ၊ မတတ်ကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ပကတိ စိဝရတော၊ ပြကတေ သင်္ကန်းမှ။ ဝိကာရော၊ အလူးသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ သိဗ္ဗိတဗ္ဗံ၊ ချုပ်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ရဇနကမ္မတော၊ ဆိုးခြင်းကို ပြုသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပညာယမာနောပိ၊ ထင်ရှားသော်လည်း။ ဝိသေသော၊ သည်။ စိဝရေ၊ ကို။ ရတ္ထေ၊ ဆိုးပြီးသော်။ ဧကဝဏ္ဏတာယ၊ တဆင်တည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ ဣတိ၊ ကြောင့် “စိဝရေ ရတ္ထေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မဏိ နာတိ၊ ကား။ နိလမဏိအာဒိမဋ္ဌပါသာဏေန၊ ကျောက်ညို အစရှိသော ပြေပြစ်သော ကျောက်ဖြင့်။ အံသဝဒ္ဓက ကာယဗန္ဓနာဒိကံ၊ အံသကိုက်၊ ခါးပန်းကျိုးအစရှိသည်ကို။ အစိဝရတ္ထာ၊ သင်္ကန်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါဒိတိ၊ ခရုအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗံသိတုံ၊ တိုက်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ “ကဏ္ဍသုတ္တက”န္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ စိဝရဿ၊ ၏။ ဒိဃတော၊ အံလျားမှလည်းကောင်း။ တိရိယဉ္ဇ၊ အနံမှလည်းကောင်း။ သိဗ္ဗိတာနံ၊ ချုပ်အပ်ကုန်သော။ စတုသု ကောဏေသု၊ လေးထောင့်တို့၌။ နိက္ခန္ဓာနံ၊ ထွက်ကုန်သော။ သုတ္တသီသာနံ၊ ချည်ကြိုးစွန်းတို့၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တံ၊ ထိုချည်ကို။ ဆိန္ဒိတုာဝံ၊ ဖြတ်၍သာလျှင်။ ပါရုပိတဗ္ဗံ၊ ရုံအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ရဇိတကာလေ ဆိန္ဒိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုညာတံ၊ သော။ ဧကံ ကဏ္ဍသုတ္တမိ၊ တခုသော သင်္ကန်းနား၌ တပ်သောကြိုးသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံပန၊ ထိုကြိုးသည် ကား။ နာမေန၊ အမည်အားဖြင့်။ သဒိသမ္ပိ၊ တူသော်လည်း။ ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ကြိုးမှ။ အညမေဝ၊ တပါးသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ယံ ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လဂ္ဂနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ စိဝရရုဇ္ဈယံ၊ သင်္ကန်းတန်း၌။ စိဝရဗန္ဓနတ္ထာယ၊ သင်္ကန်းကို ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ ဂဏ္ဍိကေတိ၊ ကား။ ဒန္တာဒိမယေ၊ ဆင်ဆွယ်စသည်ဖြင့် ပြီးသော ကပတ်သိမ်း၌။ ပိဋ္ဌကာတိ၊ ကား။ မိန္ဒု၊ မိန္ဒု၊ ကတုာ၊ အပေါက် အပေါက်ပြု၍။ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗပိဋ္ဌကာ၊ ဖေ၊ အပ်သော ရွှံသေးတည်း။

ထာလကေ ဝါတိ၊ ကား။ တမ္ဘာဒိမယေ၊ ကြေးနီစသည်ဖြင့် ပြီးသော။ ပုဂ္ဂလိကေ၊ ပုဂ္ဂလိကဖြစ်သော။ တိဝိဓေပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်

သော။ ကပ္ပိယထာလကော၊ ကပ္ပိယခွက်ဉ္စ။ န ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ မဏိဝဏ္ဏ  
 ကရဏပူယောဂေါ၊ မြအဆင်းနှင့်တူအောင် ပြုခြင်း လုံ့လသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊  
 မအပ်။ တေလဝဏ္ဏကရဏတ္ထံ ပန၊ ဆီအဆင်းကို ပြုခြင်းငှါကား။ ဝဇ္ဇတိ၊  
 ၏။ ပတ္တမဏ္ဍလေတိ၊ ကား။ တိပုသိသာဒိမယော၊ သလုံ့ဖြူ၊ သလုံ့မည်းဖြင့်  
 ပြီးသော သပိတ်နီဉ္စ။ “န ဘိက္ခဝေ ခိတ္တာနိ ။ပ။ ကမ္မကတာနိ” တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “ဘိတ္တိကမ္မံ န ဝဇ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အနုဇာနာမိ  
 ဘိက္ခဝေ မကရဒန္တကံ ဆိန္နိတု” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “မကရဒန္တကံ  
 ပန ဝဇ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤအဆုံးအဖြတ်ကိုကား။  
 ပါဠိယာ လဒ္ဓမ္မိ၊ ပါဠိဉ္စ ရသော်လည်း။ ဣဓ ပါဠိယာ၊ ဤအရာတွင်ပါဠိမှ။  
 မုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သောကြောင့်။ ပါဠိမုတ္တကနယော၊ ပါဠိမုတ္တကနည်း၏ အဖြစ်  
 ဉ္စ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညမ္မိ၊ တပါးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘော  
 ရှိသော စကားသည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။

လေခါ န ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ အာရဂ္ဂေန၊ ပွတ်ဆောက်ဖျားဖြင့်။ ဒိန္နလေခါဝ၊  
 ပြုအပ်သော အရေးသည်သာလျှင်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဇာတိဟိဂုံလိကာဒိ  
 ဝဏ္ဏေဟိ၊ ဆေးဒန်းမြင်းသီလာစသော အဆင်းတို့ဖြင့်။ ကတလေခါ၊ ပြုအပ်  
 သော အရေးသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆတ္တမုခဝဇ္ဇိယန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မကရဏဿ၊  
 ဓမ္မကရိုဏ်း၏။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ (၁၆၈) ဂဟဏဆတ္တာကာရဿ၊ ကိုင်အပ်  
 သော မှိုင့်သဏ္ဌာန်၏။ မုခဝဇ္ဇိယံ၊ မျက်နှာဝဉ္စ။ “ပရိသာဝန စောဠဗန္ဓနဌာနေ၊  
 ရေစစ်သောအဝတ်ကြက်ရာ အရပ်ဉ္စ” ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ ထိုသည်။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။

ဒေဉ္စုဘသိသန္တိ၊ ကား။ ဥဒကသပ္ပသိသံ၊ ရေမြေဥခေါင်းနှင့် တူစွာ။  
 အတ္ထိနိတိ၊ ကား။ ကုဉ္ဇရစ္ဆိသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆင်မျက်ကွင်းသဏ္ဌာန်တို့ကို။ ကေ  
 မေဝ ဝဇ္ဇတိတိ ဇေတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်ဉ္စ။ ကေရဇ္ဇုကံ၊ တချောင်းသောကြိုးကို။  
 ဒိဂုဏံ တိဂုဏံ ကတုပိ၊ နှစ်လွန်းတင် သုံးလွန်းတင် ပြု၍လည်း။ ဗန္ဓိတုံ၊  
 ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ကေမေဝ၊ ကြိုးတချောင်းကိုသာလျှင်။ သတ  
 ဝါရမ္မိ၊ အပတ်များစွာလည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိက္ခိပိတုာ၊ ပတ်၍။ ဗန္ဓိတုံ၊  
 ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဗဟုရဇ္ဇုကေ၊ များစွာသောကြိုးတို့ကို။ ကေတော  
 ကတုာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ကေန၊ ကြိုးတချောင်းဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။  
 ဝေဌေတုာ၊ ရစ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ခါးပန်းကို။ “ဗဟုရဇ္ဇုက” န္တိ၊ ကြိုးများ  
 စွာရှိ၏ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ “ဝဇ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ကြိုး  
 များစွာကို ရစ်၍ ပြုသော ခါးပန်းသည်။ မုရဇာသင်္ခံ၊ မုရဇာအရေအတွက်သို့။  
 န ဝတ္ထတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ မုရဇံ၊ မုရဇာခါးပန်း



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ဓနိယဝတ္ထု ဝဏ္ဏနာ

၃၇၃

ကိုကား။ နာနာဝဏ္ဏေဟိ၊ အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုတ္တေဟိ၊  
 တို့ဖြင့်။ မုရဇဝဋ်သဏ္ဌာန်၊ မိရိုးစဉ်သဏ္ဌာန်။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်၍။ ကတံ၊ ၏။  
 ဣဒံ ပန မုရဇံ၊ ဤမိရိုးစဉ်သဏ္ဌာန်သည်လည်းကောင်း။ မဒ္ဒဝိဏသင်္ခါတံ၊  
 မဒ္ဒဝိဏဟုဆိုအပ်သော။ ပါမဂ်သဏ္ဌာနဉ္စ၊ ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဒဿသု၊ အဆာတို့၌။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ကဿ၊ နည်း။ “ကာယဗန္ဓနဿ၊  
 ခါးပန်း၏။ ဒဿ၊ အဆာတို့သည်။ ဇီရန္တိ၊ ဆွေးကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မုရဇံ၊ မိရိုး  
 စဉ် သဏ္ဌာန် ကိုလည်းကောင်း။ မဒ္ဒဝိဏံ၊ ဆောက်လုံးတို့ကို လည်းကောင်း။  
 အနုဇာနာမိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

ဝိဓေတိ၊ ကား။ ဒဿပရိယောသာနေ၊ အဆာ၏ အဆုံး၌။ ထိရဘာဝါယ၊  
 မြဲမြန်စွာ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဒန္တဝိသာဏသုတ္တာဒိဟိ၊ ဆင်စွယ်သားချို့၊ ချည်အစရှိ  
 သည်တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗေ၊ သော။ ဝိဓေ၊ ခါးပန်းဘိ၌။ အဋ္ဌ မဂ်လာနိ နာမ၊  
 ရှစ်ပါးသော မဂ်လာတို့မည်သည်ကား။ သင်္ခေါ၊ ခရုသင်းလည်းကောင်း။ စက္ကံ၊  
 စက်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဏကုမ္ဘော၊ ရေပြည့်အိုးလည်းကောင်း။ ဂယာ၊ လှန်-  
 လည်းကောင်း။ သိရီဝဏ္ဏော၊ အိမ်မွန်လည်းကောင်း။ အကုသော၊ ချွန်းတောင်း  
 လည်းကောင်း။ ဇဇံ၊ တံခွန်လည်းကောင်း။ သောဝတ္တိကံ၊ လည်ရေသုံးဆင့်-  
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မစ္ဆယုဂဋ္ဌဆတ္တနန္တိယာဝဋ္ဌာဒိဝသေ  
 နာပိ၊ ငကြင်းအစုံ၊ ထီးဖြူမဂ်လာရှိသောခွက် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒလေခေါမတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒန္တာဒိဟိ၊ ဆင်စွယ်စသည်  
 တို့ဖြင့်။ ကတဝိဓဿ၊ ပြုအပ်သော ခါးပန်းဘိ၏။ ဥဘောသု ကောဋီသု၊  
 နှစ်ဘက်သော အစွန်းတို့၌။ ကတပရိစ္ဆေဒရာဇိမတ္တံ၊ ပြုအပ်သော အပိုင်း  
 အခြားဖြစ်သော အရေးမျှတည်း။

“ဥဇုကမေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်။ စတုရဿ-  
 သဏ္ဌာ နာပိ၊ လေးထောင့်သဏ္ဌာန်လည်းဖြစ်သော။ ဝကံဂတိကာ၊ ကောက်သော  
 သဘောရှိသော။ အဉ္ဇနိ၊ မျက်စဉ်းကျည်သည်။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ သိပါဋိ-  
 ကာယာတိ၊ ကား။ ဝါသိအာဒိ ဘဏ္ဍနိက္ခိပနပသိဗ္ဗကေ၊ ပဲခွပ်စသော ဘဏ္ဍာ  
 ထည့်သော အိပ်၌။ အာရကဏ္ဍကံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပေါတ္တကာဒိ  
 အဘိသင်္ခါရဏတ္ထံ၊ ပေအစရှိသည်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ကတဒိဃမုခသတ္တကံ၊ ပြု-  
 အပ်သော အဦးရှည်သော ဓားသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ဘမကာ  
 ရာနိ၊ ပွတ်သမားတို့၏။ ဒါရုအာဒိလိခနသတ္တကံ၊ သစ်သားအစရှိသည်ကို ပွတ်ခံ  
 သော ဆောက်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဝဋ္ဋမဏိကန္တိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋံ ကတွာ၊ လုံးသည်ကို ပြု၍။ ဥဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထစေ-

အပ်သော။ ပုပ္ဖုဋ္ဌကံ၊ ရေပွက်သဏ္ဌာန်တည်း။ “အည”န္တိ ဣမိနာပိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ ပိဋကဒိ၊ ရွဲသေးအစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။ ပိပ္ဖလိကေတိ၊ ကား။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုကို။ ဆေဒနကေ၊ ဖြတ်သော။ ခုဒ္ဒကသတ္တကေ၊ ဓားငယ်၌။ ဝလိတကန္တိ၊ ကား။ နခစ္ဆေဒနကာလေ၊ လက်- သည်းဖြတ်သော အခါ၌။ ဒဠဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ မြဲစွာ ကိုင်ခြင်းငှါ။ ဝလိဟိ၊ အတုန်တိုနှင့်။ ယုတ္တမေဝ၊ ယှဉ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအတုန်သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤ ဝလိကတ်-စသော ပါဠိဖြင့်။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ယံ ဝိကာရံ၊ အကြင်ဖောက်ပြန်ခြင်း ကို။ ဒဠိကမ္ပာဒိအတ္တာယ၊ မြီးမြဲခြင်းစသော အကျိုးငှါ။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဏ္ဏမဋ္ဌတ္တာယ၊ အဆင်းပြေပြစ်ခြင်းငှါ။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ တံ ဝိကာရံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန စ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ကတ္တရဒဏ္ဍကောဋိယံ၊ တောင်ဌေးစွန်း၌။ အညမညမ္ပိ၊ အချင်းချင်းလည်း။ ဗန္ဓုနေန၊ ထိခိုက်သဖြင့်။ သဒ္ဓနိစ္ဆရဏတ္တာယ၊ အသံ ထွက်ခြင်းငှါ။ ကတံ အယောဝလယာဒိကံ၊ ပြုအပ်သော သံကွင်းအစရှိသည် လည်း။ အယုတ္တမ္ပိ၊ မယှဉ်သော်လည်း။ ကပ္ပိယတော၊ အပ်သောအားဖြင့်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဏ္ဍလန္တိ၊ ကား။ ဥတ္တရာရဏိယာ၊ အထက်ပုတ်ကျဉ်ကို။ ပဝေသနတ္ထံ၊ သွင်းခြင်းငှါ။ အာဝါဠမဏ္ဍလံ၊ ဝန်း- သောတိုင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဇုကမေဝ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်။ ဗန္ဓိတံ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ ဣတိ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဥဘောသု ဝါ ပဿေသု၊ နံပါးနှစ်ဘက်တို့၌ လည်းကောင်း။ ဧကပဿေ ဝါ၊ နံပါး တဘက်၌လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသေသော၊ ပါဠိသေသ ထည့်အပ်၏။ ဝါသိဒဏ္ဍဿ၊ ပဲခုပ်ရိုး၏။ ဥဘောသု ပဿေသု၊ နံပါးနှစ်ဘက်တို့၌။ ဒဏ္ဍကောဋိနံ၊ အရိုးစွန်းတို့ကို။ အစလ နတ္ထံ၊ အတုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

☞ (၁၆၉) အာမဏ္ဍသာရကေတိ၊ ကား။ အာမလကဖလာနိ၊ သျှစ်သျှား သီးတို့ကို။ ပိသိတာ၊ ကြိတ်၍။ တေန ကက္ကေန၊ ထိုသျှစ်သျှားသီးမှန်ဖြင့်။ ကတ တေလ ဘာဇနေ၊ ပြုအပ်သော ဆီဗူး၌။ တတ္ထ၊ ထိုသျှစ်သျှားဗူး၌။ ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့် အပ်သော။ တေလံ၊ ဆီသည်။ သိတလံ၊ အေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘုမ္မတ္ထရဏေတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌသာရာဒိမယေ၊ သဘောဖျာစသည်ဖြင့် ပြီးသော။ ပရိကမ္ပကတာယ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။ အတ္ထရိတဗ္ဗအတ္ထရဏေ၊ ခင်းအပ်

၁-“တသ္မာ တံ ဝဋ္ဋတိ”ဣမိနာ (ဆဋ္ဌိ) ၂-သံယုတ္တမ္ပိ (ဆဋ္ဌ)



သော အခင်း၌။ “ပုဂ္ဂိုလ်သံဃေ”တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗဘာဇနဝိကတိ၊  
 ခပ်သိမ်းသော ခွက်အထူးကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ယူ၏။ သဗ္ဗံ ။ပ။ ဝဇ္ဇတိတိ၊  
 ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား ရှိကုန်သော။ မဉ္ဇောဒိသု၊  
 ညောင်စောင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဣတ္ထိပုရိသရူပမ္ပိ၊ မိန်းမရုပ်၊ ယောက်ျားရုပ်  
 သည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေလဘာဇနေသုယေဝ၊ ဆီအိုး  
 တို့၌ သာလျှင်။ ဣတ္ထိပုရိသရူပါနံ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားရုပ်တို့ကို။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊  
 ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တေလဘာဇနေန၊ ဆီအိုး  
 နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အဂဏေတ္တာ၊ မရေတွက်မှု၍။ ဝိသံ၊ အသီး။ မဉ္ဇောဒိနံ၊  
 ညောင်စောင်းစသည်တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ စ၊ ယူအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း  
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိဉ္ဇာပိ ဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဆို  
 ကုန်၏။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ တေသံ မဉ္ဇောဒိနံ၊ ထိုညောင်စောင်း  
 စသည်တို့၏။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ အာမသိတဗ္ဗဘဏ္ဍတ္တာ၊ သုံးသပ်အပ်သော  
 ဘဏ္ဍာဖြစ်သောကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤညောင်စောင်း အစရှိသည်၌။ ဣတ္ထိရူပံ၊  
 သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညေသန္တိ၊ ကား။  
 သိမာသာမိကာနံ၊ သိမ်ရှင်ရဟန်းတို့၏။ “ရာဇဝလ္လဘေဟိ”တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။  
 လဇ္ဇိပေသလာဒိနံ၊ လဇ္ဇိပေသလ အစရှိသည်တို့၏။ ဥပေါသထာဒိအန္တရာယ  
 ကရာ၊ ဥပုသ်အစရှိသည်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ အလဇ္ဇိနော စ၊  
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဘိန္နလဒ္ဓိကာ၊ ပြားသောအယူ ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ စ၊  
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေဟိ၊  
 ထိုအလဇ္ဇိဘိန္နလဒ္ဓိကတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပေါသထာဒိကရဏာယောဂါ၊  
 ဥပုသ်စသည်ကို ပြုခြင်းနှင့်မယှဉ်သောကြောင့်တည်း။ တေနော၊ ကြောင့်သာ  
 လျှင်။ “သိမာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသံ လဇ္ဇိပရိသာတိ၊ ကား။ တေသံ  
 သိမာသာမိကာနံ၊ ထိုသိမ်ရှင် ရဟန်းတို့အား။ အနုဗလံ၊ အားအဆင့်ကို။  
 ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ သမတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ လဇ္ဇိပရိသာ၊ လဇ္ဇိပရိသတ်  
 တို့သည်။ ဘိက္ခူဟိ ကတန္တိ၊ ကား။ အလဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ ယံ သေနာသန တေ  
 ဒနာ ဒိကံ၊ အကြင် ကျောင်းကို ဖျက်ခြင်းအစရှိသည်ကို။ ကတံ၊ ၏။ တေ  
 သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ သုကတမေဝ၊ ကောင်းစွာပြုသော အမှုပင်တည်း။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ အလဇ္ဇိနိဂ္ဂဟတ္တာယ၊ အလဇ္ဇိကိုနှိပ်ခြင်းငှါ။ ပဝတ္တိတဗ္ဗတော၊ ဖြစ်  
 စေရာသောကြောင့်တည်း။

ဂဂ။ အဝဇ္ဈာယန္တိတိ၊ ကား။ နိစတော။ နိမ့်သောအားဖြင့်။ စိန္တေန္တိ၊  
 ကြံကုန်၏။ ဥဇ္ဈာယနတ္ထောတိ၊ ကား။ “ကထံ ဟိ နာမ အဒိန္နံ အာဒိယိယတံ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ထေယျကမ္ပနိန္ဒနတ္ထော၊ ခိုးမှုကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်

ရှိ၏။ ဒါရသဒ္ဓဝိသေသနတ္ထော၊ ဒါရနိသဒ္ဓါကို အထူးပြုခြင်း အနက်ရှိသည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုဒါရနိသဒ္ဓါ၏။ ဗဟုဝစနတ္ထာ၊  
 ဗဟုဝဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဝစနဘေဒေတိ၊ ကား။ ဧကဝစနဗဟုဝစနာနံ၊  
 ဧကဝစနဗဟုဝတို့၏။ ဘေဒေ၊ အပြား၌။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊ ကား။ ဘိက္ခု-  
 ဘိက္ခုနီအာဒိ သဗ္ဗာဝယဝဝန္တိ၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီစသော ခပ်သိမ်းသော  
 အစိတ်ရှိသော။ ပိဗ္ဗိသာရေတိ တဿ နာမန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိဗ္ဗိတိ၊  
 ကား။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရသုဝဏ္ဏ သဒိသဝဏ္ဏ-  
 တာယ၊ အနှစ်ဖြစ်သော ရွှေနှင့် တူသော အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 “ပိဗ္ဗိသာရေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပေါရာဏ-  
 သတ္တာနုရူပံ၊ ရှေးကျမ်းအလျောက်။ ဥပ္ပာဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝိသတိမာ  
 သပ္ပမာဏဥတ္တမသုဝဏ္ဏဂ္ဂနတော၊ ပဲနစ်ဆယ်ပမာဏရှိသော မြတ်သောရွှေလျှင်  
 အဖိုးရှိသော။ လက္ခဏသမ္ပန္နော၊ အမှတ်နှင့် ပြည့်စုံသော အသပြာကို။ “နီလက-  
 ဟာပဏော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရုဒြဒါမေန နာမ၊ ရုဒြဒါမအမည်ရှိ  
 သော။ ဧကနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ဥပ္ပာဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်တည်း။  
 ရုဒြဒါမကော၊ ရုဒြဒါမအမည်ရှိသောသူသည် ဖြစ်စေအပ်သည်။ သော၊ ထို  
 ရုဒြဒါမကအသပြာသည်။ နီလကဟာပဏဿ၊ ၏။ တိဘာဂံ၊ သုံးဖို့ တဖို့ကို။  
 အတ္တတိ၊ ထိုက်၏။ ယသ္မိံ ပန ဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌ကား။ နီလကဟာ  
 ပဏာ၊ နီလကဟာပဏတို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ တတ္တာပိ၊ ထိုအရပ်၌-  
 လည်း။ ကာဠကဝိရဟိတဿ၊ မည်းညစ်ခြင်းမှ ကင်းသော။ နိဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏဿ၊  
 လှော်ပြီး ဦးပြီးသော ရွှေ၏။ ပဉ္စမသက္ကနကေန၊ ငါးပဲထိုက်သော။ ဘဏ္ဍေန၊  
 ဖြင့်။ ပါဒပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပါဒအပိုင်းအခြားကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တေနာတိ၊  
 ကား။ နီလကဟာပဏဿ၊ ၏။ စတုတ္ထဘာဂဘူတေန၊ လေးဖို့ တဖို့ ဖြစ်သော  
 ပါဒဖြင့်။ “ပါရာဇိကဝတ္ထုမ္ပိ ဝါ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ပါရာဇိ  
 ကာနံ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘုရားတို့သည်။ ပညတ္တဘာဝေန၊  
 ပညတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သံဃာ  
 ဒိသေသာဒိသု ဣတရာပတ္တိသုပိ၊ သံဃာဒိသိညစသည်တို့၌လည်းကောင်း။ တဗ္ဗ-  
 ဣသု စ၊ ထိုအာပတ်တို့၏ ဝတ္ထုတို့၌လည်းကောင်း။ နာနတ္ထံ၊ အထူးသည်။  
 နတ္ထေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်၊ ဧကစိ၊ အချို့သော  
 ဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ပ-  
 ညတ်ကုန်၏။ ဧကစိ၊ အချို့သော ဘုရားတို့သည်။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်အား  
 ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှသာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။  
 ဟိ၊ စူ။ ကဒါစိပိတရံတဆစ်မျှလည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။ ယထာပရာဓံ၊

အကြင်အကြင် အဖြစ်ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ ဦးနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အဓိကံ ဝါ၊ လွန်သည်လည်းဖြစ်သော။ သိက္ခာပဒါကို။ န ပည-  
ပေန္တိ၊ ကုန်။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၇၀)။ ၉၂။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ “အာဂန္တုကာမာ”တိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ မနုဿေဟိ၊ ထို့  
သည်။ အနိဝုတ္တပုဗ္ဗေ၊ မနေဖူးသော။ အတိနဝမာပိတေ စ၊ တည်စဖြစ်သော  
ရွာ၌လည်းကောင်း။ “ပုန၊ တဖန်။ န ပဝိသိသာမိ၊ မဝင်အံ့” ဣတိ၊ သို့။  
နိရာလယေ၊ အာလယကင်းသော။ ပရိစ္စတ္ထေ စ ဂါမေ၊ စွန့်အပ်သော ရွာ၌  
လည်းကောင်း။ ဂါမဝေါဟာရာဘာဝါ၊ ရွာဟူသော ဝေါဟာရ၏ မရှိခြင်း  
ကြောင့်။ ဂါမပ္ပဝေသနာပုစ္ဆနာဒိကိစ္စံ၊ ရွာဝင်ကိုပန်ခြင်းစသော ကိစ္စသည်။  
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အရညပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထ” န္တိ၊ ဟူသော  
စကားကို။ ဂါမဂါမုပစာရေသု၊ ရွာ၊ ရွာ၏ ဥပစာတို့ကို။ ဒဿိတေသု၊ ပြအပ်  
ကုန်သည်ရှိသော်။ တဒညံ၊ ထိုမှတပါးသော အရပ်ကို။ အရညန္တိ၊ တော  
ဟူ၍။ အရညပရိစ္ဆေဒေါ၊ တော၏ အပိုင်းအခြားကို။ ဉာတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊  
တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မာတိကာယံ ပန၊  
မာတိကာ၌ကား။ ဂါမဂူဟဏေနေဝ၊ ဂါမသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ ဂါမုပစာ-  
ရေပိ၊ ဂါမုပစာရကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။  
ဣန္ဒဒီလေတိ၊ ကား။ ဥမ္မာရေ၊ တံခါးခုံ၌။ တထာ၊ ထို တောဟူသော အခြင်း  
အရာဖြင့်။ အတိဓမ္မေ၊ အတိဓမ္မာ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရညသခေပံ၊  
တောဟူသော အရေအတွက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣန္ဒဒီလေ၊ တံခါးခုံသည်။  
အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ဣန္ဒဒီလဋ္ဌာနိယတ္တာ၊ တံခါးခုံအရာ၌ တည်သော  
ကြောင့်။ “ဝေမဇ္ဈမေဝ ဣန္ဒဒီလောတိ ဝုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္ထ  
ပန၊ အကြင်ရွာ၌ကား။ ဒွါရဗာဟာပိ၊ တံခါးဘောင်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
တတ္ထ၊ ထိုရွာ၌။ ပါကာရဝေမဇ္ဈမေဝ၊ တံတိုင်း၏ အလယ်ကိုသာလျှင်။ ဣန္ဒဒီ-  
လောတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ လုဋ်တူတိ၊ ကား။ ပဝဋ္ဋိတူ၊ လိမ့်၍။

“မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သပ္ပပါတော ဝါ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။  
မာတုဂါမဿ၊ ၏။ ကာကုဋ္ဌာပနဝသေန၊ ကျီးကို ပြန်စေသည်၏ အစွမ်း

ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဗလဒဿနဝသေန၊ အားကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ န  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “မာတုဂါမော ဘာဇေနဓောဝနဥဒကံ၊  
 ဆဇ္ဇေတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုလတ္တံ့သောကြောင့်  
 တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “လေဉ္စုပါတော” တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊  
 မဆိုမူ၍။ “သုပ္ပပါတော” တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ကုရုန္တုဋ္ဌကထာယံ၊  
 ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ မဟာပစ္စရိယဉ္စ၊ မဟာပစ္စရိတ်၌ လည်း  
 ကောင်း။ ခန္တုပစာရောဝ၊ ခန္တုပစာရသည်သာလျှင်။ ဂါမော၊ မည်၏။ ဣတိ  
 အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ “ခန္တုပစာရေ ဌိတဿ လေဉ္စုပါတော  
 ဂါမုပစာရော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “ကတပရိက္ခေပေါ” တိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပရိက္ခေပတော၊ အရံမှ။ ဗဟိ၊ ၌။ ဥပစာရော၊ ကို။ န  
 ဂဟေတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ဧ။ သုပ္ပမုသလပါတောပိ၊  
 ဗန်းတကျ၊ ကျည်ပွေ့ တကျသည်လည်း။ အပရိက္ခိတ္တဂေါဟဿေဝ၊ အရံမရှိသော  
 အိမ်၏သာလျှင်။ ဥပစာရော၊ တည်း (ကညံ။) သော စ၊ ထိုဗန်း၊ ကျည်ပွေ့  
 တကျသည်လည်း။ ယတော၊ အကြင်အရပ်မှ။ ပဟောတိ၊ လောက်၏။  
 တတ္ထေဝ၊ ထို လောက်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧ။ အပ္ပဟောန-  
 ဌာနေ ပန၊ မလောက်ရာအရပ်၌ကား။ ဝိဇ္ဇမာနဌာနမေဝ၊ ရှိသော အရပ်ကို  
 ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ယဿ ပန ခရဿ၊ ဧကား။ သမန္တတော၊  
 ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပါကာရာဒိဟိ၊ တံတိုင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ပရိက္ခေပေါ၊ အရံကို။  
 ကတော၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုအိမ်၌။ သောဝ ပရိက္ခေပေါ၊  
 ထိုအရံသည်သာလျှင်။ ခန္တုပစာရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။

ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ပရိက္ခိတ္တဂါမေ၊ အရံရှိသော ရွာ၌။  
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သင်္ကရိယတိတိ၊ ကား။ မိဿိယတိ၊ ရော၏။ ဝိကာလေ  
 ဂါမပ္ပဝေသနေ၊ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ်၌။ “ပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ  
 ပ။ ပါစိတ္တိယဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဂါမဂါမုပစာရနံ၊ တို့၏။  
 အသင်္ကရတာ၊ မရော်ယှက်သော အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ လိုအပ်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ “အသင်္ကရတော စာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ကေစိ ပန၊  
 တို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါမပ္ပဝေသန၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “အပရိက္ခိတ္တဿ  
 ဂါမဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တဿာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ပရိက္ခေ-  
 ပါရဟဌာနံ၊ အရံထိုက်ရာ အရပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တတော၊  
 ဆိုအရံထိုက်ရာမှ။ ပရံ၊ အလွန်။ ကေလေဉ္စုပါတပရိစ္ဆိန္နံ၊ ခံတကျဖြင့် ပိုင်းခြား  
 အပ်သော။ (၁၇၁) ဥပစာရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ ပရိက္ခေပါတရဟ ဌာနသင်္ခါတံ၊ အရံထိုက်ရာအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။





ဂါမံ သို့။ ဩက္ကမန္တဿေဝ။ သက်သော ရဟန်းအားသာလျှင်။ အာပတ္တိ၊  
 တည်း။ ဥပစာရံ၊ သို့။ ဩက္ကမန္တဿ၊ အား။ န အာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။”  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ “ဃရူပစာရေ ဌိတဿ ။ပ။ ဂါမုပစာရော နာမာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဣဇေဝ  
 အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌ပင်လျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။  
 ဟိ၊ စ။ ဝိကာလေ ဂါမပုဝေသနသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အပရိက္ခိတ္တဿ  
 ဂါမဿ ဥပစာရော အဒိန္နာဒါနေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။  
 အယမေဝ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ အတိဒိသိတော၊ ညွှန်အပ်၏။  
 တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ မာတိကာဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ “ယှာယံ  
 ။ပ။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိက္ခိတ္တဿ၊  
 အရံရှိသော။ ဂါမဿ၊ ၏။ ပရိက္ခေပံ၊ အရံကို။ အတိက္ကမန္တဿ၊ လွန်သော  
 ရဟန်းအား။ အပရိက္ခိတ္တဿ၊ အရံမရှိသော။ ဂါမဿ၊ ၏။ ဃရူပစာရတော၊  
 မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဒုတိယလေဇ္ဈပါတသင်္ခါတံ၊ ခဲနှစ်ကျဟူသော။ ဂါမုပစာရံ၊  
 ကို။ ဩက္ကမန္တဿ၊ သက်သော ရဟန်းအား။ ဝိကာလေ ဂါမပုဝေသနာပတ္တိ၊  
 ဝိကာလေ ဂါမပုဝေသန အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာတိကာယဉ္ဇ၊  
 ၌လည်း။ “ဝိကာလေ ဂါမံ ပဝိသေယျာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဂါမဂ္ဂဟဏေနော၊  
 ရွာကို ယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဂါမုပစာရောပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဝိကာလေ ဂါမပုဝေသနာဒိသု”တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
 အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဃရဗရူပစာဒိသု၊ ဃရဃရူပစာအစရှိသည်တို့၌။ ဌိတာနံ၊  
 တည်သော ရဟန်းတို့အား။ ဥပ္ပန္နလာဘတာဇနာဒိ၊ ဖြစ်သော လာဘ်ကိုဝေဖန်  
 ခြင်းအစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှောတိ၊ ၏။

နိက္ခမိတ္တာ ဗဟိ ဣန္ဒြိယာတိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယတော၊ တံခါးခုံမှ။ ဗဟိ၊  
 သို့။ နိက္ခမိတ္တာ၊ ထွက်၍။ ဌိတံ၊ သော။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်။  
 အတ္ထိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ အရည်၊ မည်၏။ ဣတိ၊  
 အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ အာစရိယဓနု နာမ၊ မည်သည်ကား။  
 ပကတိဟတ္ထေန၊ ပြကတေ လူတို့ လက်ဖြင့်။ နဝဝိဒတ္ထိပမာဏံ၊ ကိုးတွာ  
 ပမာဏရှိ၏။ ဇိယာယ၊ လေးညှို့ကို။ အာရောပိတာယ ပန၊ တင်ပြီးသော်  
 ကား။ သတ္တဋ္ဌဝိဒတ္ထိမတ္တံ၊ ခုနစ်တွာ၊ ရှစ်တွာ ပမာဏရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

“ကပ္ပိယ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အနုရူပဝသေန၊ အလျော်၏အစွမ်းဖြင့်  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတဿ၊ အကပ်မခံအပ်သော။ အကပ္ပိ

ယဿာပိ၊ မအပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း။- ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌။  
 ပါစိတ္တိယတ္တာ၊ ပါစိတ် သင့်သောကြောင့်တည်း။ ပရိစ္စာဂါဒိမိ၊ စွန့်ခြင်း  
 အစရှိသည်ကို။ အကတေ၊ မပြုသည်ရှိသော်။ “ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်။ မယံ၊ ၏။  
 သန္တက”န္တိ၊ ဥစ္စာဟူ၍။ ဝတ္ထုသာမိနာ၊ ဥစ္စာရှင်သည်။ အဝိဒိတမ္ပိ၊ မသိ  
 သော်လည်း။ ဗာလုမ္မတ္တကာဒိနံ၊ အမိုက်၊ အရူးအစရှိသည်တို့၏။ သန္တကံ ဝိယ၊  
 ဥစ္စာကဲ့သို့။ ပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာမည်သည်သာတည်း။  
 တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဥစ္စာကို။ အဝဟရန္တောပိ၊ ခိုးသော ရဟန်း  
 သည်လည်း။ ဉာတကာဒိဟိ၊ ဆွေမျိုးစသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စွာ၊  
 နောက်မှ။ ဥ တ္တာ၊ ၍။ ဝတ္ထုသာမိနာ စ၊ ဥစ္စာရှင်သည်လည်းကောင်း။ အနုဗန္ဓိ-  
 တဗ္ဗတော၊ လိုက်ရာသောကြောင့်။ ပါရာဇိကောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ယဿ၊ အကြင်စိတ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝေနော၊  
 ခိုးတတ်သောသူမည်၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဝေယျံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့  
 ပြခြင်းငှါ။ “အဝဟရဏစိတ္တသေတံ အဓိဝစန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 ပပဉ္စသင်္ခါတိ၊ ကား။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသင်္ခါတာ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်  
 ကုန်သော။ ပပဉ္စကောဌာသာ၊ ပပဉ္စတရားအစုတို့သည်။ ကော စိတ္တကောဌာ  
 သောတိ၊ ကား။ ဌာနာစာဝနပယောဂသမုဋ္ဌာပကော၊ ထားရာမှရှေ့ခြင်း  
 ပယောကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကော၊ သော။ စိတ္တကောဌာသော၊ စိတ်အစု  
 တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဘိယောဂဝသေနာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌကရဏဝသေန၊ တရားတွေသည်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ “သဝိညာဏကေနော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သဝိညာဏ-  
 ကာနညေဝ၊ သဝိညာဏက ဘဏ္ဍာတို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကဝိနိစ္ဆယံ၊  
 အသီးဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ “ပါဏော  
 အပဒ”န္တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ “ပဒသာ နေဿာမိတိ ပဌမံ ပါဒံ  
 သင်္ကာမေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊  
 ၌လည်းကောင်း။ “ဘိက္ခု ဒါသံ။ ပ။ ပါရာဇိက”န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။  
 (၁၇၂) အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌လည်းကောင်း။ သဝိညာဏကာနညေဝ၊ သဝိညာဏ  
 က ဘဏ္ဍာတို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကော၊ အသီးဖြစ်သော။ ယော ဝိနိစ္ဆ  
 ယော၊ အကြင် အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သော ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။  
 အာရာမာဒိအဝိညာဏကေသု၊ အရံအစရှိသော အဝိညာဏကဘဏ္ဍာတို့၌။  
 န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော  
 အဆုံးအဖြတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “သဝိညာဏကေနော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ယော ပန ဝိနိစ္ဆယော၊ ကိုကား။ အာရာမာဒိအဝိညာဏကေသု၊



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၃၈၁

အရံအစရှိသော အဝိညာဏကတို့၌။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ သော ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။  
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိညာဏကေသု၊ တို့၌။ အလဗ္ဘနကော နာမ၊ မရမည်သည်။  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “နာနာဘဏ္ဍဝသေန သဝိညာဏကာဝိညာဏ-  
 ကမိဿကေနာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ဤ။ သဝိညာဏဏေန စ၊ အားဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ အဝိညာဏကေန စ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဝိညာဏက၊ သဝိညာဏကတို့တွင်။  
 ဣရိယာပထဝိကောပနဿ၊ ဣရိယာပထဝိကောပနပုဒ်ကို။ သဝိညာဏကဝသေ-  
 နေဝ၊ သဝိညာဏက၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗတော၊ ယှဉ်အပ်  
 သောကြောင့်။ အဝိညာဏကေန၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဒိယနာဒီနိ၊ အာဒိယန  
 အစရှိကုန်သော။ ဆပိ ပဒါနိ၊ ခြောက်ပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ယောဇေတုံ၊ ယှဉ်ခြင်း  
 ဌ၊ န သက္ကာ၊ မတပ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အဝိညာဏကေနေဝ၊”  
 တိ၊ ဟူ၍။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော။ ပကာရံ၊ အပြားကို။ န ဝုတ္တိ၊  
 အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဤ။

“အာရာမန္တိ” ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဒါသာဒိသဝိညာဏကသ္မာပိ၊  
 ကျန်အစရှိသော သဝိညာဏကကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤအာဒိယန၌။ သင်္ဂဟေ  
 တဗ္ဗတော၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သောကြောင့်။ ဥပလက္ခဏမတ္ထံ၊ ဥပလက္ခဏ မျှသာ  
 တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဒိယန၌။ နာနာဘဏ္ဍဝသေန၊ နာနာဘဏ္ဍ၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဒဿိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ပရိကပ္ပိတဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။  
 ပရိကပ္ပိတောကာသံ၊ ကြံရာအရပ်ကို။ “သုက္ခံသတန္တိ” ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
 မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ ဂစ္ဆန္တေဟိ၊ သွားကုန်သော။ သတ္ထိကေဟိ၊ ကုန်သည်တို့သည်။  
 အတ္တနာ နိယမာနဘဏ္ဍတော၊ မိမိဆောင်အပ်သောဘဏ္ဍာမှ။ ရညော၊ မင်းအား။  
 ဒါတဗ္ဗဘာဂေါ၊ ပေးဆင့်သော အဖို့သည်။ သုကော နာမ၊ အခွန်မည်၏။  
 ဧတ္ထ၊ ဤကင်း၌။ သော၊ ထိုအခွန်ကို။ အဒတော၊ မပေးမူ၍။ ဂစ္ဆန္တေဟိ၊  
 သွားကုန်သောသူတို့သည်။ ဝါ၊ သွားကုန်လျက်၊ ဟညတိ အဝဟရိယတိ၊ ခိုးအပ်  
 ၏။ ဝါ၊ ကား။ ရာဇပုရိသာ၊ မင်းချင်းတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤကင်း၌။ တံ၊ ထိုကင်းခွန်  
 ကို။ အဒဒန္တာနံ၊ မပေးကုန်သောသူတို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဗလက္ခာရေန၊  
 နိုင်ထက်မှုသဖြင့်။ ဟန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုက္ခံသတော၊ မည်၏။  
 တံ၊ ဤသုက္ခံသတဟူသော အမည်သည်။ “ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်သို့။ ပဝိသန္တေဟိ၊  
 ဝင်သော သူတို့သည်။ သုကော၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗော” တိ၊ ပေးအပ်၏ဟူ၍။ ရုက္ခ  
 ပဗ္ဗတာဒိ သညာဏေန၊ သစ်ပင်၊ တောင်စသော အမှတ်ဖြင့်။ နိယမိတပဒေ  
 သဿ၊ မှတ်အပ်သောကင်းအရပ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ပဉ္စဝိသတိအဝဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

ကတ္တစိတိ၊ ကား။ ကေယျာ၊ သော။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ ကေ ပဉ္စကံ  
ဒဿိတန္တိ၊ ကား။ “ပရပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ ဟောတိ ။ပ။ စာဝေတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တပဉ္စအဝဟာရဂါနိ၊ ဟောအပ်သော ခိုးခြင်း အင်္ဂါငါးပါးတို့သည်။ ကေ  
ပဉ္စကံ၊ တခုသော ပဉ္စကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဒေ ပဉ္စကာနိ  
ဒဿိတာနိတိ၊ ကား။ “ဆဟိ အာကာရေဟိ ။ပ။ ပါရာဇိကဿာ”တိ၊ ဟူ၍။  
စုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ဆသု ပဒေသု၊ တို့တွင်။ ကေ၊ တခုကို။ အပနေတွာ၊  
ပယ်၍။ (၁၇၃) သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ ပဒါနိ၊ ငါးပုဒ်တို့ကို။ ကေ  
ပဉ္စကံ ကတွာ၊ ပဉ္စက တခုပြု၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တပဉ္စကဉ္စ၊ ဟောအပ်သော  
ပဉ္စကကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒေ ပဉ္စကာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။  
တ္ထေ ပနာတိ၊ ကား။ “ပဉ္စဟာကာရေဟိ”တိ အာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။  
သဗ္ဗေဟိပိ ပဒေဟိတိ၊ ကား။ “ပရပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ ဟောတိ”တိ အာဒိဟိ၊  
အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

ပဉ္စန္ဒ အဝဟာရနံ၊ ခိုးခြင်းငါးပါးတို့၏။ သမူဟော၊ အပေါင်းတည်း။  
ပဉ္စကံ၊ ခိုးခြင်းငါးပါးတို့၏ အပေါင်း။ သကော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဟတ္ထော၊  
လက်တည်း။ သဟတ္ထော၊ မိမိလက်။ တေန၊ ထိုမိမိလက်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်  
သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုမိမိလက်နှင့်။ သမ္ပန္နိ၊ စပ်ခြင်း ရှိသည်  
တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဟတ္ထိကော၊ မည်၏။ အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းရ၏။  
သာဟတ္ထိကာဒိ ပဉ္စကံ၊ သာဟတ္ထိကာဒိ ပဉ္စကဟုဆိုအပ်လျက်။ သာဟတ္ထိက  
ပဉ္စကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဒိပဒဝသေန၊ အစပုဒ်၏ အစမ်းဖြင့်။ နာမလာဘော၊  
အမည်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပဉ္စကတို့၌လည်း။  
ဝေ၊ ဤအတူတည်း။ တတိယပဉ္စမေသု ပဉ္စကေသုတိ၊ ကား။ သာဟတ္ထိက  
ပဉ္စက ထေယျာဝဟာရပဉ္စကေသု၊ တို့၌။ လဗ္ဘာမာနုပဒဝသေနာတိ၊ ကား။  
သာဟတ္ထိကပဉ္စကေ၊ ၌။ လဗ္ဘာနဿ၊ ရအပ်သော။ နိဿဂ္ဂိယာဝဟာရပဒဿ၊  
နိဿဂ္ဂိယာဝဟာရပုဒ်၏လည်းကောင်း။ ထေယျာဝဟာရပဉ္စကေ၊ ၌။ လဗ္ဘာ-  
မာနဿ၊ သော။ ပရိကပ္ပာဝဟာရပဒဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊  
ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

“နိဿဂ္ဂိယော နာမ ။ပ။ ပါရာဇိကဿာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။  
ဗဟိသုကံသံတပိတနံ၊ ကင်း၏ အပသို့ ချခြင်းသည်။ နိဿဂ္ဂိယပယောဂေါ၊  
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ဟတ္ထေ ဘာရံ ထေယျစိတ္တော။ပ။  
ပါရာဇိကဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ နိဟတ



ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ပဉ္စဝိသတိအဝဟာရကထာဝဏ္ဏနာ ၃၈၃

ပရဘဏ္ဍဿ၊ ဆောင်အပ်သော သူတပါးဘဏ္ဍာကို။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။  
 ဂုဗ္ဗာဒိပဋိစ္ဆန္တဌာနေ၊ ချုံစသည် ဖုံးလွှမ်းရာ အရပ်၌။ ခိပနမ္ပိ၊ ပြစ်ချခြင်းကို-  
 လည်း။ ဣမသ္မိံ နိဿဂ္ဂိယပယောဂေါ၊ ၌။ သင်္ဂယုတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ  
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကိရိယာသိဒ္ဓိတော၊ ကြိယာပြီးသည်မှ။ ပုရေတရမေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။  
 ပါရာဇိကပတ္တိသင်္ခါတံ၊ ပါရာဇိက အာပတ်ဟူသော။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။  
 သာဓေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထသာဓကော၊ မည်၏။ အထ  
 ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝတ္ထမာနက္ခဏေ၊ ဖြစ်ဆုံးခဏ၌။ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊  
 မရှိသော်လည်း။ ကိရိယာသိဒ္ဓိသင်္ခါတံ၊ ကြိယာပြီးခြင်းဟူသော။ အတ္ထံ၊ အကျိုး  
 ကို။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏။  
 ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အတ္ထသာဓကော၊ မည်၏။ “အသုကံ နာမ ဘဏ္ဍံ ယဒါ  
 သက္ကောသိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ နိဒဿနမျှသာ-  
 တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပရဿ၊ ၏။ တေလက္ခမ္ပိယာ၊ ဆီအိုး၌။ ဥပါဟ-  
 နာဒီနံ၊ ဖိနပ်စသည်တို့ကို။ နိက္ခေပပယောဂဿာပိ၊ ချခြင်းပယောဂ၏လည်း။  
 အတ္ထသာဓကတ္တာ၊ အတ္ထသာဓကဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်  
 သာလျှင်။ မာတိကာဌကထာယံ၊ ၌။ “အတ္ထသာဓကော နာမ အသုကဿ။ ပ။  
 ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်လွယ်၏)

☞ (၁၇၄)။ ဣမဿ အတ္ထသာဓကဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ အာဏတ္တိ  
 ယာ စ၊ အာဏတ္တိ၏လည်းကောင်း။ ဝိသေသော၊ အထူးကား။ ကော၊  
 အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ တင်္ခဏညေဝ၊ ထိုခဏ၌သာ  
 လျှင်။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ နိယုဉ္ဇနံ၊ တိုက်တွန်းခြင်းသည်။ အာဏတ္တိကပ-  
 ယောဂေါ၊ မည်၏။ ကာလန္တရေန၊ ကာလကြာမှ။ ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူစေခြင်း  
 ဌာ၊ နိယောဂေါ၊ တိုက်တွန်းခြင်းသည်။ အတ္ထသာဓကော၊ မည်၏။ ဣတိ  
 အယံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထို အာဏတ္တိက၊ အတ္ထသာဓကတို့၏။ ဝိသေသော၊  
 တည်း။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “အသုကံ နာမ ဘဏ္ဍံ ယဒါ သက္ကော  
 သိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ “ဓုရနိက္ခေပေါ ပန ။ ပ။  
 ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ မျှသာတည်း။  
 အာရာမာဘိယုဉ္ဇနာဒိသုပိ၊ အရံကို တရားတွေ့ခြင်း စသည်တို့၌လည်းကောင်း။  
 တာဝကာလိကဘဏ္ဍဒေယျာနံ၊ အခိုက်အတန့်ဟူသောဘဏ္ဍာ၊ အစားပေးအပ်  
 သောဘဏ္ဍာတို့ကို။ အဒါနေပိ၊ မပေးရာ၌လည်းကောင်း။ ဒေသဝ နယော၊  
 ဤနည်းပင့်တည်း။ ဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏပူယောဂတော၊ ဘဏ္ဍာကို ယူသောပယော-

ဂမ္ပ။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်း၏။ ပုဗ္ဗတ္တာ၊ ရှေးဖြစ်သော ကြောင့်။  
 “အာဏတ္တိဝသေန ပုဗ္ဗပယောဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 ပယောဂေန၊ လုံ့လနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္ထုမာနော၊ ဖြစ်သော။ အဝ-  
 ဟာရော၊ သည်။ သဟပယောဂေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဌာနာ  
 စာဝနဝသေန” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤဌာနာစာဝနဝသေန-  
 ဟူသော စကားသည်လည်း။ ခီလသင်္ကမနာဒိသုပ္ပါ၊ ကံသင်းပြောင်းခြင်း  
 စသည်တို့၌လည်း။ ဌာနာစာဝနေ၊ တည်ရာမှ ရွှေ့ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိပဲ။  
 သဟပယောဂတ္တာ၊ သဟပယောဂ ဖြစ်သောကြောင့်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ တည်း။  
 ဟိ၊ စွ။ မာတိကာဌကထာယံ၊ ၌။ “ဌာနာစာဝနဝသေန။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တုလယိတောတိ၊ ကား။ ဥပပရိက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ သာမီစီတိ၊ ကား။  
 ဝတ္တံ၊ ဝတ်တည်း။ သကသညာယ၊ မိမိဥစ္စာအမှတ်ဖြင့်။ အဒေန္တဿ၊ မပေး  
 သော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ သမ္ပုဇ္ဈေတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗုဒ္ဓတော၊ စပ်ယှက်သောအဖြစ်တည်း။ ဝ၊  
 ကား။ သင်္ခေါဘော၊ ချောက်ချားခြင်းတည်း။ ဘဠေ ဇနကာယေတိ၊  
 ကား။ ဇနသမ္ပဟေ၊ လူအပေါင်းသည်။ အပဂတေ၊ ကင်းသည်ရှိသော်။  
 “အတ္တနော သန္တကံ ကတာ တေဿေဝ ဘိက္ခုနော ဒေဟီ” တိ ဣဒံ၊  
 ဟူသော စကားကို။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့၏လည်း။ ကုက္ကုစ္စ  
 ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ကုက္ကုစ္စကို ဖျောက်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ အဝဟာရကဿ၊ ခိုး  
 သောရဟန်းအား။ “မယာ၊ သည်။ သဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ န ဒိန္နံ၊  
 မပေးရသေး။ တေ၊ ဤဥစ္စာသည်။ ဘဏ္ဍာဒေယံ၊ ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။” ဣတိ၊  
 ဤသို့။ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတရဿ စ၊ ဥစ္စာရှင်ရဟန်း  
 အားလည်း။ “မယာ၊ ငါသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဓုရနိက္ခေပံ၊ ဝန်ချခြင်းကို။ ကတာ၊  
 ၍။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အဒိန္နံ၊ အရှင်မပေးပဲ။ ဂဟိတံ၊ ၏။” ဣတိ  
 ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

သမဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ အပ္ပုစ္ဆံ၊ အဖိုးနည်း၏။ ဒါရုအတ္ထံ ဖရတိတိ၊ ကား။  
 ဒါရုဟိ၊ သစ်တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ သော။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။ သာဓေတိ၊ ပြီး  
 စေ၏။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ဒန္တကဋ္ဌဇ္ဈေဒနာဒိနာ၊ တံပူဖြတ်ခြင်းစသည်  
 ဖြင့်။ ယာ အယံ အတ္တဟာနိ၊ အကြင် အဖိုးယုတ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သာ၊

ထို အဖိုးယုတ်ခြင်းကို။ ဘဏ္ဍာသာမိနာ၊ ဘဏ္ဍာရှင်သည်။ ကိဏ္ဍိတော၊ ဝယ်၍။ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၍။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ အဋ္ဌကထာစရိယပုမာဏေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာကို ပမာဏမူသောအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပါသာဏဉ္စ၊ ကျောက်ခဲလည်း။ သက္ခရဉ္စ၊ ကျောက်စရစ်လည်း။ ပါသာဏသက္ခရံ၊ ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်စရစ်။

“အက္ခဒဿာ”တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အက္ခသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယသာလာ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော ရုံးကို။ ဝုစ္စတိ ကိရ၊ ဆိုအပ်သတတ်။ တတ္ထံ၊ ထိုရုံး၌။ နိသိဒ္ဓိတော၊ ထိုင်၍။ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကြီး၊ ငယ်ကို။ နိရူပယန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဝိနိစ္ဆနကာ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော သူတို့ကို။ “အက္ခဒဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟနနံ နာမ၊ သတ်ခြင်းမည်သည်ကား။ ဟတ္ထပါဒါဒိဟိ၊ လက်ခြေစသည်တို့ဖြင့်။ ပေါထနဉ္စေဝ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထနာသာဒိဇ္ဈေဒနဉ္စ၊ လက်၊ နှာခေါင်းစသည်ကို ဖြတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဟနေယျန္တိ ပေါထေယျဉ္စေဝ၊ ဆိန္ဓေယျဉ္စ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၍။

ပဒဘာဇနီယဉ္စ၊ ၌လည်း။ “ဟတ္ထေန ဝါ။ ပ။ ဟနေယျ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ တတ္ထံ၊ ထိုပဒဘာဇနီပါဒ်၌။ အခုဒဏ္ဍကေနာတိ၊ ကား။ (၁၇၅) ခိဟတ္ထပုမာဏေန၊ နှစ်တောင် ပမာဏရှိသော။ ရဿမဂ္ဂရေန၊ တုတ်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဠုပေသိကာယ၊ ဝါးခြမ်းစိပ်ဖြင့်။ ဆေဇ္ဇာယ ဝါတိ၊ ကား။ ဟတ္ထာဒိနံ၊ လက်စသည်တို့ကို။ ဆေဒနေ၊ ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ တောယ၊ ဤခားဖြင့်။ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ၊ လက်၊ ခြေစသည်တို့ကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆေဇ္ဇာ၊ မည်၏။ သတ္တံ၊ ခားကို ရ၏။ တေန သတ္ထေန၊ ထိုခားဖြင့်။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ နိဟရေယျန္တိ၊ ကား။ ရဋ္ဌတော၊ တိုင်းမှ။ နိဟရေယျံ၊ ထုတ်ကုန်ရာ၏။ “စောရောသိ။ ပ။ ထေနောသိ”တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “ပရိဘာသေယျ”န္တိ ပဒံ၊ ပရိဘာသေယျံ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ အဇ္ဈာဟရိတော၊ ထည့်ဆောင်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြခြင်းငှာ။ “စောရောသိ။ ပ။ ပရိဘာသေယျ”န္တိ၊ ဟူ၍ အာဟ၊ ၍။ ယံ တံ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

၉၃။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဌိတန္တိ၊ ကား။ ဘူမိယာဒိသု၊ မြေအစရှိသည်တို့တွင်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌။ ဌိတံ၊ ၍။ ယထာ ယထာ၊ အာဒါနံ

ဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ ယေန ယေန အာကာရေန၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာ  
ဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဘူမဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

ဝါစာယ ဝါစာယာတိ၊ ကား။ ဧကေကတ္ထဒီပိကာယ၊ အနက်တခုတခုကို  
ပြတတ်သော။ ဝါစာယ ဝါစာယ၊ စကားတိုင်း စကားတိုင်း၌။ ဥပလဒ္ဓေါ  
တိ၊ ကား။ ဉာတော၊ သိအပ်၏။ ပါဠိယံ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ သေသဋ္ဌ  
ကထာသု စ၊ ကြွင်းသော အဋ္ဌကထာတို့၌လည်းကောင်း။ “ကုဒါလံ ဝါ  
ပိဋကံ ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဣဒမေဝ ဒွယံ၊ ဤနှစ်ပါးကိုသာလျှင်။ ဝတ္တာ၊ ၍။  
ဝါသိဖရသုနံ၊ ပဲခွပ်၊ ပုဆိန်တို့ကို။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထို ပဲခွပ်၊  
ပုဆိန်တို့၏လည်း။ သခေပဋ္ဌကထာဒီသု၊ သခေပအဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌။ အာဂတ  
တာဝံ၊ လာသော အဖြစ်ကို။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ “သခေပဋ္ဌကထာယ”န္တိအာဒိ၊  
အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ထေယျံစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကတတ္တာ၊ ပြုသော  
ကြောင့်။ “ဒုက္ကဋ္ဌေဟိ သဒ္ဓိ” ပါစိတ္တိယာနီ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“အဋ္ဌဝိဓံ ဟေတ”န္တိ အာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဧတံ ဒုက္ကဋ္ဌံ နာမ၊ ဤ  
ဒုက္ကဋ္ဌမည်သည်ကို။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ၊ ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော။  
ထေရေဟိ၊ တို့သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။  
အဋ္ဌဝိဓန္တိ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏ ဟူ၍။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
ယောဇနာ၊ တည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ တို့ကို။ ဣမေသု  
ယေဝ အဋ္ဌသု၊ ဤ ဒုက္ကဋ္ဌ ရှစ်ပါးတို့၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတာဝတော၊  
ပေါင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဘရေဟိ၊ ဝိနယဒုက္ကဋ္ဌမ္ပ တပါးကုန်  
သော။ သတ္တဟိ ဒုက္ကဋ္ဌေဟိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌခနစ်ပါးတို့မှ။ ဝိနိမုတ္တံ၊ လွတ်သော  
ဒုက္ကဋ္ဌကို။ ဝိနယဒုက္ကဋ္ဌေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။  
ဒသဝိဓံ ရတနန္တိ၊ ကား။ မုတ္တာ၊ ပုလဲ။ မဏိ၊ မြည့်။ ဝေဠုရိယော၊  
ကျောက်မျက်ရဲ။ သင်္ခါ၊ ခရုသင်း။ သိလာ၊ ကျောက်သလင်း။ ပဝါဠံ၊  
သန္တာ။ ရဇတံ၊ ငွေ။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေ။ သောဟိတကော၊\* ပတ္တမြားနီ။  
မသာရဂလ္လံ၊ ပတ္တမြားပြောက်။ ဣသိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာသော။  
ဒသဝိဓံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ ရတနံ၊ ရတနာတည်း။ ဟိ၊ စ။ “မုတ္တာ  
။ပ။ ဇညာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်နည်းတူ။) ဟေမံ၊ ရွှေ ။ပ။  
ဣတိ၊ သို့။ ရတနာနံ၊ တို့ကို။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့ဟူ၍။ မီရော၊ ပညာရှိသည်။  
ဇညာ၊ သိရာ၏။ (ပေး) သတ္တဝိဓံ ဧညန္တိ၊ ကား။ သာလိ၊ သလေး။ ဝိဟိ၊



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ဘူမဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၇

ကောက်။ ယဝေါ၊ မုယော။ ကင်္ဂ၊ ဆပ်။ ကုဒြုသံ၊ လူး။ ဝရကော၊ ပြောင်း။  
 ဂေါဓုမော၊ နတ်ကောက်။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဝိဓံ၊ ခုနစ်ပါအပြားရှိသော။  
 ဧညံ၊ စပါးတည်း။ “အာဝုဓာဏ္ဍာဒိ” န္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။  
 တူရိယာဘဏ္ဍာ ဣတ္ထိရူပါဒိံ၊ တူရိယာဘဏ္ဍာ၊ မိန်းမရုပ် အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂ  
 ကာတိ၊ ဧ။ အနာမသိတဗ္ဗေ၊ မသုံးသပ်ကောင်းသော။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊  
 ဒုက္ကဋ္ဌတည်း။ အနာမာသဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကဋ္ဌံ။ ဒုရူပစိဏ္ဍဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကား။ “အကတ္တဗ္ဗ” န္တိ၊  
 မပြုအပ်ဟူ၍။ ဝါရိတဿ၊ မြစ်သည်ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုသောကြောင့်။ (၁၇၆)  
 ခုဋ္ဌ၊ မကောင်းသော။ ဥပစိဏ္ဍံ၊ စရိတ်၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ဒုရူပစိဏ္ဍံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုမကောင်းသော အကျင့်၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။  
 ဒုရူပစိဏ္ဍဒုက္ကဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ ပညတ္တံ၊ သော။ အဝသေသံ၊ ကြွင်း  
 သော။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဝိနယဒုက္ကဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ကောဒသ သမနုဘာသနာ  
 နာမ၊ တဆယ်တပါးသော သမနုဘာသနတို့ မည်သည်တား။ ဘိက္ခုနီပတိ  
 မောက္ခေ၊ ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယာဝတတိယက၊ ယာဝတတိယက  
 ဖြစ်ကုန်သော။ သံဃာဒိသေသာ၊ တို့လည်းကောင်း။ အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ၊ အရိဋ္ဌ  
 သိက္ခာပုဒ်သည်လည်းဟောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့လည်းကောင်း။  
 ဘိက္ခုနီပတိမောက္ခေ၊ ၌။ ကေ၊ တခုသော။ ယာဝတတိယကပါရာဇိကံ၊  
 ယာဝတတိယက ပါရာဇိကလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သံဃာ  
 ဒိ သေသာ၊ တို့လည်းကောင်း။ စဏ္ဍကာဋီသိက္ခာပဒံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဆ၊  
 ခြောက်ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။

ဧတ္ထ၊ ဤ ဘူမိဂတဘဏ္ဍာကို တူးရာ၌။ သဟပယောဂတော၊ သတပယော  
 ဂမ္ပ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပုရိမပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊  
 တို့သည်။ ပဋိပုဿမ္မန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အထ ဓုရနိက္ခေပံ  
 အကတွာ”တိ အာဒိံ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဧ။ “ဓုရနိက္ခေပံ  
 အကတွာ”တိ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဓုရနိက္ခေပံ၊ ဝန်ချသည်ကို။ ကတွာ၊  
 ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ခဏန္တဿ၊ တူးသောသူအား။ ပုရိမာပတ္တိယော၊ ရှေးအာပတ်  
 တို့သည်။ န ပဋိပုဿမ္မန္တိ၊ မငြိမ်းကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ဆေဒန  
 ပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဒေသေတွာ မုစ္ဆတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗပယောဂေ၊  
 ၌။ အာပတ္တိနံ၊ တို့ကို။ ဒေသေတဗ္ဗတာယ၊ ဒေသနာကြားအပ်သောအဖြစ်ကို။  
 အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆိုသောကြောင့်။ သဟပယောဂေ၊ သဟပယောဂသို့။ ပတ္တေ၊  
 ရောက်သည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗပယောဂေ၊ ၌။ အာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ ပဋိပုဿမ္မန္တိ၊  
 ငြိမ်းကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။

“အပရိတ္တံ ဝိရိတ္တံ ခလိတ”န္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။  
 “ယဉ္ဇ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝုတ္တဿ၊ သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ဧ။ ပရိယာယ  
 ဝစနံ၊ ပရိယာယစကားတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ “ယံ မနုဿော ကရေ”တိ  
 အာဒိပန၊ အစရှိသောစကားသည်ကား။ ဩပမ္မနိဒဿနံ၊ ဥပမာကိုပြခြင်းတည်း။  
 “သံယောဂဘာဝေါ” တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒွိတ္ထံ၊ ဒွေဘော်ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တေန၊ ထို သံယောဂဘာဝေါ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ရဿတ္တဿာပိ၊  
 ရဿ အဖြစ်၏လည်း။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။  
 ဧကဿ မူလေတိ၊ ကား။ ဧကဿ၊ ရဟန်းတယောက်၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။  
 သဗ္ဗတ္တာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအရာ၌လည်း။ အာမသနေ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊  
 ဒုက္ကဋ္ဌ သည်လည်းကောင်း။ ဖန္ဒာပနေ၊ တုန်လှုပ်စေခြင်း၌။ ထုလ္လစ္စယာဉ္ဇ၊  
 သည်လည်းကောင်း။ ဝိသုံ၊ အသိး။ အာမသနဖန္ဒာပနပယောဂံ၊ သုံးသပ်ခြင်း၊  
 တုန်လှုပ်စေခြင်း ပယောဂကို။ ကရေန္တဿေဝ၊ ပြုသော ရဟန်းအားသာလျှင်။  
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဧကပယောဂေန၊ တခုသော ပယောဂဖြင့်။ ဂဏန္တဿ ပန၊  
 ယူသော ရဟန်းအားကား။ ဥဒ္ဓါရေ၊ ချီခြင်း၌။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။  
 ဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယာနိ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဧကပယောဂေန၊ တခုသော ပယောဂဖြင့်။ ဂဏန္တဿာပိ၊ ယူသောရဟန်း-  
 အားလည်း။ အာမသနဖန္ဒာပနာနမ္ပိ၊ သုံးသပ်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်စေခြင်းတို့ကိုလည်း။  
 လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သောကြောင့်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။  
 ဟိ၊ စ။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်လည်းကောင်း။ အဖန္ဒာပေတွာ စ၊  
 မတုန်လှုပ်စေလည်းကောင်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။  
 န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ “ဧကမေဝ ဒေသေတွာ မုစ္စတိ”တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ ပံသုခဏနာဒိသမာနပယောဂေပိ၊ မြေတူးခြင်းစသော တူသော  
 ပယောဂ၌လည်း။ ပုရိမာ အပတ္တိ။ ရှေးရှေးသော အာပတ်တို့သည်။ ဥတ္တရ-  
 မုတ္တရံ၊ နောက်နောက်သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ဤ။ ပဋိပ္ပဿမ္မန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ ကုရုန္တုကထာယ၊ ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာ၌။  
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတရဋ္ဌကထာသု ပန၊ ဤမှတပါးသော အဋ္ဌကထာတို့၌ကား။  
 ခဏနပယောဂဘေဒေဟိ၊ တူးခြင်း၊ ပယောဂအတူးတို့ဖြင့်။ ပယောဂေ ပယော  
 ဂေ၊ ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း။ အပန္နာ၊ သင့်ကုန်သော။ အာပတ္တိ-  
 ယော၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သဒိသတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ဥတ္တရမုတ္တရံ၊ အထက် ထက်သော အာပတ်သို့။ ပတွာ၊ ဤ။ န  
 ပဋိပ္ပဿမ္မန္တိ၊ ကုန်။ ဝိယူဟနံ၊ ရက်ခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ဤ။ တာ သဗ္ဗာပိ၊ ထို  
 ခပ်သိမ်းသော အာပတ်တို့သည်လည်း။ ဝိသဒိသပယောဂတ္တာ၊ မတူသော

ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ဘူမဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၉

ပယောဂရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယ်နာ၊ ဤသို့သောအလို့ငှါ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဓာနံ၊ ငြိမ်းသော အဝိအရင် ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမိနာတိ၊ ဣမိနာဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အဝဟာရကဿ၊ ခိုးတတ်သော ရဟန်း၏။ အာသန္နံ၊ အနီးဖြစ် သော။ သြရိမန္တံ၊ ဤမှတစ်စွန်းကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။

ဟတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ မုခဝဋ္ဋိယမေဝ၊ မျက်နှာဝဋ္ဋိသာလျှင်။ ဗုန္နေနာတိ၊ ကား။ ကုမ္ဘိယာ၊ အိုး၏။ ဟေဋ္ဌမတလေန၊ အောက်အပြင်ဖြင့်။ ဧကဋ္ဌာနေ၊ တခုသော အရပ်၌။ ဌိတာယ၊ တည်သော။ ကုမ္ဘိယာ၊ အိုး၏။ ဌာနာ စာ-ဝနံ၊ အရာမှ ရွှေ့ခြင်းကို။ ဆဟိ အာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော အခြင်း အရာတို့ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဧကဋ္ဌာနေတိ စ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏လည်း။ သင်္ခလိကဗဒ္ဓနာဘာဝေန၊ သံကြီးအဖွဲ့၏ မရှိ-ခြင်းကြောင့်။ ဧကသ္မိ၊ သော။ (၁၇၇)။ ပတိဋ္ဌိတောကာသဋ္ဌာနေ၊ တည်ရာ အရပ်၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ခါဏုကံ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ဌာနာ စာဝေတိတိ၊ ကား။ ခါဏုကံ၊ သစ်ငုပ်ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနတော၊ တည်ရာ အရပ်မှ။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဌာနာ၊ တည်ရာမှ။ စာ-ဝေတိ၊ ရွှေ့၏။ ဆိန္နမတ္တေ ပါရာဇိကန္တိ၊ ကား။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ စေ ပတတိ၊ အကယ်၍ ကျအံ့သည်ဖြစ်အံ့။ ဆိန္နမတ္တေ၊ ပြတ်ကာမျှ၌။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ ပရိစ္ဆေဒေဝါတိ၊ ကား။ ပဉ္စမာသကာဒိဂရဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ ငါးပဲ အစရှိသော ဂရုအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ အပဗျူဟန္တောတိ၊ ကား။ ဌိတဋ္ဌာနတော၊ တည်ရာမှ။ အပနယနဝသေန၊ ဖယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိယူ ဟန္တော ရာသိ၊ ကရောန္တော၊ အစပြုလျက်။ ဧဝံ ကဘ္ဘာတိ၊ ကား။ ဘာဇန မုခဝဋ္ဋိယာ၊ ခွက်၏ မျက်နှာရေးဖြင့်။ ကုမ္ဘိဂတေန၊ အိုး၌ တည်သော ဘဏ္ဍာနှင့်။ ဘာဇနဂတဿ၊ ခွက်၌တည်သော ဘဏ္ဍာ၏။ ဧကဗဒ္ဓဘာဝံ၊ တစပ်တည်း စပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိယောဇေတော၊ ကင်းစေ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပခုကုမ္ဘိယန္တိ၊ ကား။ ဥပခုပုဏ္ဏာယ၊ ထက်ဝက် ပြည့်သော။ ကုမ္ဘိယာ၊ အိုး၌။ ဝိနယဓမ္မတာတိ၊ ကား။ အဓိကကာရဏာလာဘော၊ လွန်သော အကြောင်းကို မရသည်ရှိသော်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဓမ္မတာ၊ ဝိနည်းဆုံးဖြတ်ခြင်း ၏ သဘောတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်နာ၊ တည်း။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထံ၊ ဤအရာ၌။ ဂရုကတာဝ၊ အလေးပြုအပ်သော အဖြစ်သည်သာလျှင်။

၁-ဣမိနာ ဟိ(ဆဋ္ဌ)၊ ၂-သင်္ခလိကဗဒ္ဓနာဘာဝေန (ဆဋ္ဌ)

န၊ မဟုတ်သေး။ သုတ္တာနိဂမနမိ၊ ပါဠိသို့ အစဉ်လိုက်သော အဖြစ်သည်  
 လည်း။ အတ္တိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ “အပိစာ”တိအာဒိ၊ ကို။  
 အာဟ၊ ဤ။ ကဏ္ဍေန ပန ပရိစ္ဆန္ဒကာလေတိ၊ ကား။ မုခဂတံ၊ ခံတွင်း၌  
 တည်သော ထောပတ်ကို။ အဇ္ဈောဟဋ္ဌကာလေ၊ မျှသောကာလ၌။ ဣတိ  
 အတ္တော၊ နက်။ ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဇ္ဈောဟရဏမေဝ၊ မျှခြင်းသည်  
 ပင်လျှင်။ ပရိစ္ဆန္ဒနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းမည်၏။ ကဏ္ဍပိဒဟနံ၊ လည်ချောင်းကို  
 ပိတ်ခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ စိက္ကနန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဒံ၊ ခက်မာသည်တည်း။  
 ဗဟလံ၊ ပျစ်သည်တည်း။ ခာနံ၊ တခဲနက်တည်း။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။

“ယောပိ၊ အကြင်ရဟန်းသည်လည်း။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရဿ၊  
 သူတပါး၏။ ကုမ္ဘိယာ၊ အိုး၌။ ပါဒဉ္စနကံ၊ တမတ်ထိုက်သော။ သပ္ပိံ ဝါ၊  
 ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း။ တေလံ ဝါ၊ ဆီကိုလည်းကောင်း။ အဝဿံ၊  
 မချွတ်။ ပိဝနကံ၊ သောက်တတ်သော။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဒုက္ကလ  
 သာဋ္ဌကံ ဝါ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးကိုလည်းကောင်း။ စမ္ပခဏ္ဍာဒီနံ၊ သားရေပိုင်း အစ  
 ရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးကိုလည်းကောင်း။ ပက္ခိပတိ၊  
 ထည့်ငြားအံ့။ ဟတ္ထထော၊ လက်မှ။ မုတ္တမတ္တေ၊ လွှတ်ကာမျှ၌။ ပါရာဇိကံ၊  
 တည်း။”ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကား၌။ အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းကို။ ဝိမံသိ  
 တဗ္ဗော၊ စုံစမ်းအပ်၏။ စ သစ္စံ၊ ဤ။ ဒုက္ကလာဒိသု၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး အစရှိသည်တို့၌။  
 သပ္ပိတေလာနံ၊ ထောပတ်ဆီတို့၏။ ပဝေသနံ၊ ဝင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 ပါရာဇိကံ၊ သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထို ဘွဲ့ဖြူ  
 ပုဆိုး အစရှိသည်တို့သို့။ ပဝိဋ္ဌတေလာဒိနော၊ ဝင်သော ဆီအစရှိသည်၏။  
 ကုမ္ဘိဂတေန၊ အိုး၌တည်သော ဆီနှင့်။ ကောဗဒ္ဓတာယ၊ တစပ်တည်း တည်  
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဇနန္တရံ၊ ခွက်တပါးကို။ ပဝေသေတွာ၊ သွင်း၍။  
 ဂဟဏကာလေ ဝိယ၊ ယူသော ကာလ၌ကဲ့သို့။ န တာဝ အဝဟာရော၊  
 ခိုးရာမရောက်သေး။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “ဘာဇနံ ပန နိမုဇ္ဇော  
 ပေတွာ ဂဏန္တဿ ယာဝ ကောဗဒ္ဓံ ဟောတိ၊ တာဝ ရက္ခတိ”တိအာဒိ၊ ကို။  
 ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်။ တေလာဒိဝိနာသေန၊ ဆီစသည် ပျက်စီး  
 ခြင်းကြောင့်။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။  
 တဒါပိ၊ ထို ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးစသည်ကို ချသောအခါ၌လည်း။ တိဏဇ္ဈာပနာဒိသု  
 ဝိယ၊ မြက်ကို မီးရှို့ခြင်းစသည်တို့၌ကဲ့သို့။ အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 ဒုက္ကဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကဲ့။ ဘဏ္ဍာဒေယျမေဝ၊ ဘဏ္ဍာစားသာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ဤ။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ ဘဏ္ဍာစားထိုက်သည်ရှိသော်။ ပါဒဉ္စနကံ



တေလာဒိ ပီတံ၊ တမတ်ထိုက်သော ဆီအစရှိသည်ကို စုပ်သော။ ဒုက္ကလာဒိ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး အစရှိသည်ကို။ ဥဒ္ဓရန္တဿာပိ၊ ထုတ်သော ရဟန်းအားလည်း။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တတ္ထ၊ ထို ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးအစရှိသည်သို့။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်သော။ တေလာဒိနော၊ ဆီအစရှိသည်ကို။ ဝိနဋ္ဌဋ္ဌေန၊ ဖျက်ဆီးလိုသော အနက်ဖြင့်။ ဂဟဏက္ခဏေ၊ ယူဆခဏ၌။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိသောကြောင့် တည်း။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တေန စ၊ ရှိသောအဖြစ်ကြောင့်ကား။ ဥဒ္ဓါရေယေဝ၊ ချီခြင်း ၌သာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မုတ္တမတ္တေ၊ လွတ်ကာမျှ၌။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဒုက္ကလာဒိနံ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးအစရှိသည်တို့ကို။ ပက္ခိပနေ၊ ထည့်ခြင်း၌။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မုတ္တမတ္တေ၊ လွတ်ကာမျှ၌။ ပါရာဇိကဿ၊ ကို။ ဝတ္ထတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို စကားကို။ ပဋိပက္ခိပိတံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်လေစကောင်း။ အဋ္ဌကထာပုမာဏေန၊ အဋ္ဌကထာကို ပမာဏမူသဖြင့်။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယုတ္တိ ပန၊ ယုတ္တိကိုကား။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗာပရံ၊ ရှေ့နှင့် နောက်ကို။ သံသန္နိတော၊ နှီးနှော၍။ ဥဒ္ဓါရေ- တဗ္ဗော၊ ထုတ်အပ်၏။

ပလိဗုဇ္ဈိယတိတိ၊ ကား။ နိဝါရေယတိ၊ တားမြစ်လတ္တံ့။ ဝတ္ထနယေန ပါရာဇိကန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မုတ္တမတ္တေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ “နေဝ အဝဟာရေ၊ န ဂီဝါ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အတ္တနော (၁၇၈) ဘာဇနတ္တာ၊ မိမိခွက် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ အနာပတ္တိမတ္တမေဝ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ ပုနံ၊ ဖန်။ ဝေံ၊ သို့။ န ဝိစာရိတံ၊ မစိစစ်အပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဗဟိဂတံ နာမ ဟောတိတိ၊ ကား။ တတော ပဋ္ဌာယ၊ ထိုမှစ၍။ တေလဿ၊ ဆီ၏။ အဋ္ဌာနတော၊ တည်ရာ မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အဓောမုခဘာဝတော၊ အောက်သို့ မျက်နှာလှည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း။ ဗဟိ၊ ၌။ ဂတံ နာမ၊ တည်သည့်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တော ပဋ္ဌာယ၊ အတွင်းမှ စ၍။ ဆိဒ္ဓေ၊ အပေါက်ကို။ ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တေလဿ၊ ၏။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ ဂတဂတဋ္ဌာနံ၊ ရောက်ရာ ရောက်ရာ အရပ်သည်။ ဘာဇနသချ်မေဝ၊ အိုးဟူသော အရေ အတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “ဗဟိရန္တတော ပါဒုဋ္ဌနကေ ဂဋ္ဌိတေ ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ကတဿာတိ၊ ကား။ ဗဟိရန္တရတော ဝါ၊ အစွန်းမှ လည်း

ကောင်း။ အဗ္ဘန္တရန္တတော ဝါ၊ အတွင်းစွန်းမှလည်းကောင်း။ ပဌာယ၊ ရှိ။  
ကတဿ၊ သော။ မဇ္ဈေ ဌပေတွာ ကတဆိဒ္ဓေတိ၊ ကား။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။  
ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ ကပါလံ၊ အိုးကင်းကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ပစ္ဆာ၊  
နောက်မှ။ တံ၊ ထိုအိုးကင်းကို။ ဆိန္ဒန္တေန၊ ဖြတ်သဖြင့်။ ကတဆိဒ္ဓေ၊ ပြုအပ်  
သော အပေါက်၌။

ပတ္တိနဿ၊ ခက်မာသည်ကို။ ခါဒနံ၊ ခဲခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဣတ-  
ရဿ၊ မခက်မာသည်ကို။ ပါနဉ္စ၊ သောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သပ္ပိ  
အာဒီနံ၊ ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကို။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အခါဒိတဗ္ဗံ ဝါ အပါတဗ္ဗံ ဝါ ကရေတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ မသုံးဆောင်ကောင်း  
အောင် ပြုခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စော  
ဒနာကြောင့်။ “ဌာနာစာဝနဿ နတ္ထိတာယ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
၏။ ပုရိမဒ္ဓယန္တိ၊ ကား။ ဘေဒနံ၊ ခဲခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဆဉ္စနဉ္စ၊  
စွန့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကုမ္ဘိဇ္ဇေရကရဏေနာတိ၊ ကား။ ပုဏ္ဏကုမ္ဘိယာ၊  
ပြည့်သော အိုးကို။ ဇ္ဇေရကရဏေန၊ မခိုင်ခန့်သည်ကို ပြသဖြင့်။ မာတိကာ  
ဥဇ္ဇကရဏေနာတိ၊ ကား။ ဥဒကပုဏ္ဏာယ၊ ရေပြည့်သော။ မာတိကာယ၊  
မြောင်းငယ်ကို။ ဥဇ္ဇကရဏေန၊ ဖြောင့်စွာ ပြသဖြင့်။ ကေလက္ခဏန္တိ၊ ကား။  
ဘေဒနံ၊ ခဲခြင်းသည်။ ကုမ္ဘိယာ၊ အိုးကို။ ဇ္ဇေရကရဏေန၊ မခိုင်အောင်  
ပြုခြင်းနှင့်လည်းကောင်း။ ဆဉ္စနံ၊ စွန့်ခြင်းသည်။ မာတိကာယ၊ မြောင်းကို။  
ဥဇ္ဇကရဏေန စ၊ ဖြောင့်စွာ ပြုခြင်းနှင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ကေ  
သဘာဝံ၊ တူသော သဘောရှိ၏။ ပစ္စိမံ ပန ဒ္ဓယန္တိ၊ ကား။ ဈာဝနံ၊ မီးရှို့ခြင်း  
သည်လည်းကောင်း။ အပရိဘောဂကရဏဉ္စ၊ မသုံးဆောင်ကောင်းအောင်  
ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယံ ဝဒန္တိတိ၊ ကား။ မဟာအဋ္ဌ  
ကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ ကေ၊ အချို့ကုန်သော။  
အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ပစ္စိမဒ္ဓယံ  
သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပုရိမပဒ္ဓယေ၊ ရှေးပုဒ်နှစ်ခု  
အပေါင်း၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီး  
သည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ကို။ ရှေ့နှစ်ပုဒ်၌။ ကိဉ္စ၊ တစ်ခုကို။ အဝတွာ၊  
မဆိုမရှိ။ ပစ္စိမပဒ္ဓယံ၊ နောက်ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
“ဌာနာစာဝနဿ နတ္ထိတာယ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ထေယျစိတ္တေနာတိ၊ ကား။

အတ္တနော ဝါ၊ အားလည်းကောင်း။ ပရဿ ဝါ၊ အားလည်းကောင်း။  
 ကတ္တုကာမတာဝသေန၊ ပြုလိုသော အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နထေယျ-  
 စိတ္တေန၊ ဖြစ်သော ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ ဝိနာသေတုကာမတာယာတိ၊ ကား။  
 ဟတ္ထပါဒါဒီနိ၊ လက်၊ ခြေ အစရှိသည်တို့ကို။ ဆိန္ဒန္တော ဝိယ၊ ဖြတ်သကဲ့သို့။  
 ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိနာသေသုကာမတာယ၊ ဖျက်ဆီးလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။  
 ဝုတ္တနယေန ဘိန္ဒန္တဿ ဝါ ဆဉ္ဇန္တဿ ဝါတိ၊ ကား။ မုဂ္ဂရေဟိ၊ ဆောက်  
 ပုတ်တို့ဖြင့်။ ပေါထေတွာ၊ ရိုက်၍။ ဘိန္ဒန္တဿ ဝါ၊ ခဲ့သော ရဟန်းအား  
 လည်းကောင်း။ ဥဒကံ ဝါ၊ ရေကိုလည်းကောင်း။ ဝါလိကံ ဝါ၊ သဲကိုလည်း  
 ကောင်း။ အာကိရိတွာ၊ လောင်း၍။ ဥတ္တရာပေန္တဿ ဝါ၊ လျှံစေသော ရဟန်း  
 အားလည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အယုတ္တန္တိ စေတိ၊ ကား။ ပါဠိယံ၊  
 ဌံ။ ပုရိမဒ္ဓယေပိ၊ ရှေးနှစ်ပါး၌လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌဿေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်။ “ပုရိမဒ္ဓယေ ပါရာဇိက” န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားသည်။ အယုတ္တံ၊  
 မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား။ စောဒနာ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊  
 အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နာတိ၊ န-ဟူ၍။ အယုတ္တဘာဝံ၊  
 မသင့်သော အဖြစ်ကို။ နိသေဓေတွာ၊ မြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုမြစ်ခြင်း၌၊ ကာရဏံ၊  
 ကို။ “အညဏာ ဝဟေတဗ္ဗတ္ထတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

“ဝေမေကေ . ဝဒန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော  
 နည်း၏။ အတ္တနာ၊ သည်။ အနဘိမတဘာဝံ၊ မလိုအပ်သော အဖြစ်ကို။  
 ဒဿေတွာ၊ ၍။ သယံ၊ မိမိသည်။ အညဏာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။  
 ပါဠိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထဉ္စ၊ အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း။ သံသန္တိတွာ၊  
 နှီးနှော၍။ အတ္ထံ၊ ကို။ (၁၇၉) ဒဿေတုကာမော၊ ပြုလို၍။ “အယံ  
 ပနေတ္ထ သာဓရေ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အစာ  
 ဝေတုကာမောဝါတိ၊ ကား။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဌာနာ၊ မှ။ အစာ  
 ဝေတုကာမောဝ၊ မရွေ့ စေလိုသည် ဖြစ်၍ သာလျှင်။ “အဆဉ္ဇေတု  
 ကာမော ယေဝါ”တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ “ထေယျစိတ္တေနာ”တိ  
 ပဒံ၊ ထေယျစိတ္တေန ဟူသော ပုဒ်ကို။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဟိ၊ စ။  
 ဣဒံ၊ ဤ အစာဝေတုကာမောဝ-စသော စကားကို။ ထေယျစိတ္တပက္ခံ၊  
 ထေယျစိတ္တအဖို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နာသေတု-  
 ကာမတာပက္ခဿ၊ ဖျက်ဆီးလိုသော အဖို့ကို။ ဝက္ခမာနတ္တာ၊ ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်  
 သောကြောင့်တည်း။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “နာသေတုကာမတာ-  
 ပက္ခေ ပနာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရထာပိ



ယုဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ထေယျစိတ္တာဘာဝါ၊ ထေယျစိတ် မရှိခြင်းကြောင့်။ ဌာနာ၊  
မှ။ စာဝေတုကာမဿာပိ၊ ရွှေစေလိုသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအားလည်း။  
ဒုက္ကဋ္ဌိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသင့်ခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။  
ဟောတိ၊ ၏။

ဘူမဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ ဘူမဋ္ဌကထာ၌အဖွင့်နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

### အာကာသဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၉၆။ အာကာသဋ္ဌကထာယံ၊ အာကာသဋ္ဌကထာ၌။ အန္တောဝတ္ထုမ္ပိတိ၊  
ကား။ ပရိက္ခိတ္တဿ၊ အရံရှိသော။ ဝတ္ထုနော၊ အိမ်၏။ အန္တော၊ အတွင်း  
၌။ အန္တောဂါမေတိ၊ ကား။ ပရိက္ခိတ္တဿ၊ သော။ ဂါမဿ၊ ၏။ အန္တော၊  
အတွင်း၌။ အပရိက္ခိတ္တေ၊ အရံမရှိသော။ ဝတ္ထုမ္ပိ ဝါ၊ အိမ်၌လည်းကောင်း။  
ဂါမေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဌိတဌာနမေဝ၊ တည်ရာ အရပ်သည်သာလျှင်။  
ဌာနံ၊ ဌာနတည်း။ အဋ္ဌဝိမုခံ ကရေတိ။ပ။ ရက္ခတိတိ၊ ကား။ တေန ပယော  
ဂေန၊ ထိုပယောဂဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဣစ္ဆိတဌာနံ၊ အလိုရှိသော  
အရပ်သို့။ အဂတတ္တာ၊ မရောက်သောကြောင့်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ ဂါမ-  
တော နိက္ခန္တဿာတိ၊ ကား။ ပရိက္ခိတ္တဂါမတော၊ အရံရှိသော ရွာမှ။ နိက္ခန္တ  
ဿ၊ ထွက်သော။ ကပိဉ္ဇရော နာမ၊ ကပိဉ္ဇရမည်သည်ကား။ အညမညံ၊  
အချင်းချင်း။ ယုဇ္ဈာပနတ္တဿ၊ တိုက်ခြင်းငှါ။ ဗာလဇနေဟိ၊ လူမိုက်တို့သည်။  
ပေါသာဝနိယပက္ခိဇာတိ၊ မွေးအပ်သော ငှက်မျိုးတည်း။ ဝါ၊ ယစ်တည်း။

### ဝေဟာသဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၉၇။ ဝေဟာသဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ဆိန္နမတ္တေ မုတ္တမတ္တေ”တိ၊ ဟူသော  
စကားကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဆိန္နဉ္စ၊ ဖြတ်သော်လည်းကောင်း။  
မုတ္တဉ္စ၊ လွတ်သော်လည်းကောင်း။ ပကတိဌာနေ၊ ပြကတေအရပ်၌။ န  
တိဌတိ၊ မတည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဆေဒနံ၊ ဖြတ်ခြင်းကိုလည်း  
ကောင်း။ မောစနဉ္စ၊ လွတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍ ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

### ဥဒကဋ္ဌကထာ ဝဏ္ဏနာ

၉၈။ ဥဒကဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သန္ဓမာနဥဒကေ၊ စီးသော ရေ၌။ နိက္ခိတ္တံ၊  
ထားအပ်သည်ရှိသော်။ န တိဌတိ၊ မတည်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အသန္ဓနကေ



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက နာဝဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၅

ဥဒကေ”တိ၊ ချံ။ အာဟ၊ ခါ။ “အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူသောကေားကို။ ဟတ္ထဝါရ  
 ပဒဝါရေသု၊ လက်အကြိမ်၊ ခြေအကြိမ်တို့၌။ ဒုက္ခဋ္ဌာပတ္တိယာ၊ ခါ။ အဘာ  
 ဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ချံ။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ ကခုတိတံ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌတော၊  
 အောက်သို့။ သြဿာရေတံ၊ နှစ်၏။ သကလမုဒကန္တိ၊ ကား။ ဒဏ္ဍေန၊ အရိုး-  
 ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌောကာသဂတံ၊ ထိရာအရပ်၌ တည်သော။ သကလံ၊ သော။ ဥဒကံ၊  
 ရေသည်။ “န ဥဒကံ ဌာန”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတဋ္ဌာန-  
 သ၊ ပြုအပ်သော ဌာန၏။ အဋ္ဌာနတ္တာ၊ ဌာနမဟုတ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။  
 ထည့်။ ပဒုမိနိယန္တိ၊ ကား။ ပဒုမဂ ခစ္ဆ၊ ပဒုမာချ၍။ ကလာပဗဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထ  
 ကဝသေန၊ ကြာလက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခုဒ္ဒကံ ကတော၊ ငယ်သည်ကိုပြု၍။ ဗဒ္ဓံ၊  
 ဖွဲ့အပ်သော။ ကလာပဗဒ္ဓံ၊ အပေါင်းအစည်းကို။ ဘာရဗဒ္ဓံ နာမ၊ မည်သည်  
 ကား။ သီသဘာရာဒိဝသေန၊ ဦးခေါင်းဝန် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ဗဒ္ဓံ၊ စပ်သော။ မုဋ္ဌာလန္တိ၊ ကား။ ကန္တံ၊ ကြာဖုတည်း။ “ပတ္တံ ဝါ ပုပ္ဖံ ဝါ”  
 တံ၊ လူဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ကဒ္ဓမဿ၊ ညွှန်၏။ (၁၈၀) အန္တော၊ အတွင်း၌။  
 ပဝိသိတာ၊ ဝင်၍။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ချံ။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ နိဒ္ဒမန  
 တုမ္ပန္တိ၊ ကား။ ဝါပိယာ၊ ရေကန်၌။ ဥဒကဿ၊ ခါ။ နိက္ခမနနာဋ္ဌံ၊ ထွက်ရာ  
 ပြန်တည်း။ ဥဒကဝါဟကန္တိ၊ ကား။ မဟာမာတိကံ၊ မြောင်းကြီးကို။ “အဝ  
 ဟာရေန သော န ကာရေတဗ္ဗော”တိ၊ လူမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ပါဏံ ဇီဝိ  
 တာ ဝေါပနေ၊ သတ္တဝါကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချခြင်းကြောင့်။ အပတ္တိယာ၊ မှ။  
 သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာတို့၌။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊  
 ခါ။ မာတိကံ အာရောပေတာတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကမာတိကံ၊ မြောင်းငယ်သို့။  
 အာရောပေတာ၊ တင်၍။ “မရိတာ ။ ပ။ တိဋ္ဌန္တိ”တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဌ်၌။  
 မတမစ္ဆာနိယေဝ၊ သေသော ငါးတို့၏သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုဒကာတို့၏။  
 သန္တကတ္တာ၊ ဥစ္စာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အမတေ၊ မသေသောငါးတို့ကို။ ဂဏ္ဍန္တဿ၊  
 ဟူသော ရဟန်းအား။ အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

“နာဝဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ”

၉၉။ နာဝဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ထုလ္လစ္စယမ္ပိ၊ ပ။ ဟောတံ”တိ၊ ဧတ္ထ။ ပုဒ်၌။  
 ပဌမံ၊ စွာ။ ဌာနာ၊ မှ။ အစာဝေတာ၊ မရွေ့စေမူ၍။ မုတ္တော၊ လွတ်သည်  
 ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ တည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဌာနာ၊ မှ။ စာဝေတာ၊ ၍။ မုတ္တော၊  
 သော်။ ပါရာဇိကံ၊ ခါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ခါ။ “ပါသေ ဗဒ္ဓသုကရော  
 ဝိယာ”တိ၊ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို။  
 သန္ဓာယ၊ ချံ။ “တတ္ထ ယုတ္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ ဝေါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ခါ။

ဝိပန္နဋ္ဌ နာဝါတိ၊ ကား။ ဝိသမဝါတေဟိ၊ မညီညွတ်သော လေတို့သည်။  
 ဒေသန္တရံ၊ အရပ်တပါးသို့။ ပလာတာ၊ လွင့်အပ်သော။ ဘိဇ္ဇိတော ဝါ၊ ကွဲ၍  
 မူလည်း။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ ဥဒကေ၊ ချွံ။ နိမ္မိတော၊  
 နစ်၍။ ဟေဋ္ဌာ ဘူမိတလံ၊ အောက်မြေအပြင်သို့။ အပတ္တာ၊ မရောက်သော။  
 သာမိကေဟိ စ၊ ရေရှင်တို့သည်လည်း။ အပရိစ္ဆတ္တာလယာ၊ မစွန့်အပ်သော  
 အာလယရှိသော လှေကို။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ “ဗလဝါစ ဝါတော အာဂမ္မာ”တိ  
 ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝါတေ၊ လေသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ အယံ  
 ပယောဂေါ၊ ဤလုံ့လကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။  
 “ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ အဝဟာရော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ သုက္ခမာတိကာယံ၊  
 ခြောက်သောမြောင်းကို။ ဥဇုကရဏနယေန၊ ဖြောင့်စွာ ပြုသော နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပါဒေန၊ ခြေဖြင့်။ အနက္ကမိတော၊ မနင်းမူ၍။  
 ဟတ္ထေန စ၊ လက်ဖြင့်လည်း။ အနုက္ခိပိတော၊ မမြှောက်မူ၍။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော  
 သူသည်။ ဒဏှာဒိသု၊ လုံ့လကန်အစရှိသည်တို့၌။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ဌပိတေ၊ ထားသည်  
 ရှိသော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ပါဒေန၊ ဖြင့်။ အက္ကမိတော၊ ၍။ ဟတ္ထေန  
 စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဥက္ခိပိတော၊ မြှောက်၍။ ဌိတဿ ပန၊ ရပ်သော ရဟန်း၏ကား။  
 ဆတ္တစိဝရာဒိသု၊ ထီး၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဗလဝါတေန၊ အား  
 ကြီးသော လေသည်။ ပဟဋ္ဌေသု၊ ခပ်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ပကတိံ၊ ပြ  
 ကတော့ကို။ ဝိဇဟိတော၊ စွန့်၍။ အဘိနဝေါ၊ အသစ်သော။ ဒဠတရံ အက္က  
 မန ဂဟဏာဒိပယောဂေါ၊ မြဲမြံစွာ နင်းခြင်း၊ ကိုင်ခြင်းအစရှိသောပယောဂကို။  
 ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတရဏာ၊ လုံ့လသစ်မပြုသည်ရှိသော်။  
 ဆတ္တစိဝရာဒိနိ ဝါ၊ ထီး၊ သင်္ကန်း အစရှိသည်တို့သည်မူလည်း။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊  
 ကင်းကုန်ရာ၏။ အဝဟာရကော၊ ခိုးသော။ သယံ ဝါ၊ မိမိသည်မူလည်း။  
 ပတိဿတိ၊ လည်းရာ၏။ နာဝါ ဝါ၊ လေသည်လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။  
 န ဂမိဿတိ၊ မသွားရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘော  
 ရှိသော။ အဘိနဝပယောဂေ၊ အသစ်သော ပယောဂသည်။ သတိ၊ သော်။  
 အဝဟာရေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ “သုက္ခမာတိကာယံ။ ပ။ နတ္ထိ”တိ။  
 ဟူသော။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ကြောင်းသည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပကတိယာ၊ ပြကတော့ဖြင့်။ ပလာယန္တံ၊ ပြေးသော။  
 ဒါသံ၊ ကျွန်ကို။ “သိသံ၊ လျင်စွာ။ ယာဟိ၊ သွားလော့။”ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊  
 ၍။ ပကတိဂမနတော၊ ပြကတော့ သွားခြင်းထက်။ တုရိတဂမနုပ္ပါဒ-  
 နာဒိနာ၊ လျင်မြန်စွာသွားသည်ကို ဖြစ်စေခြင်းစသည်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။

နိဒဿနေန၊ ညွှန်ခြင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်သောအယူတည်း။ ဝိမံသိတော၊ စူးစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါတေ၊ လေသည်။ အာဂတေပိ၊ လာသော်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်လျှော့၍၊ နာဝါယ၊ ၏။ အတိလဟုကတ္တာ၊ အလွန် ပေါ့သောကြောင့်။ ကိဉ္စိ ပယောဂံ၊ တစုံတခုသောပယောဂကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ပကတိယာ၊ ပြုကတော့အားဖြင့်။ အဝဟာရကော၊ ခိုးသောရဟန်းသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလျှော့၍။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယာနဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၈၁) ၁၀၀။ ယာနဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဥဘောသု ပဿေသုတိ၊ ကား။ စတုန္နံ ထမ္ဘာနံ၊ တိုင်လေးခုတို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ စတုရဿံ၊ လေးထောင့်ရှိသော။ ဒါရုသဃံ၊ သစ်သား ထုပ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ တဿ၊ ထိုထုပ်၏။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဝါမဒက္ခိဏပဿေသု၊ လက်ဝဲလက်ယာ နံပါးတို့၌။ ဝဿာတပါဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ မိုးနေပူအစရှိသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ဂရုဠပက္ခိနော၊ ဂဠုန်ငှက်၏။ ဥဘော ပက္ခာ ဝိယ၊ အတောင်နှစ်ဘက်တို့ကိုကဲ့သို့။ ကထာ၊ ပြုအပ်သော ယဉ်သည်။ သန္တမာနိကာ၊ သံလျှင်းမည်၏။ ဒုကယုတ္တဿာတိ၊ ကား။ ဒွိဟိ ဂေါဏေဟိ၊ နွားနှစ်ကောင်တို့နှင့်။ ယုတ္တဿ၊ ကသော။ အယုတ္တကန္တိ၊ ကား။ ဂေါဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အယုတ္တံ၊ မကသော။ ကပ္ပကတာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဒွိန္နံ သာခါနံ၊ သစ်ကိုင်းနှစ်ခုတို့၏။ သန္တိဌာနေ၊ ဆုံရာအရပ်၌။ ဂေါသိဂါနိ ဝိယ၊ နွားဦးချိုတို့ကဲ့သို့။ ဒေ ကောဋိယော၊ အစွန်းနှစ်ခုတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဥပတ္တမ္ဘနိ၊ ထောက်သော လှည်းထောက်ခုသည်။ ကပ္ပကတာ နာမ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုလှည်းထောက်ခုသည်။ ဒွိဟိ ကောဋိဟိပိ၊ နှစ်ဘက်သော အစွန်းတို့ဖြင့်လည်း။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပတိဌာတိ၊ တည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဆ ဌာနာနိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိဏိ ဝါစတ္တာရိ ဝါ ဌာနာနိတိ၊ ကား။ အကပ္ပကတာယ၊ အခွမဟုတ်သော။ ဥပတ္တမ္ဘနိယာ စ၊ ထောက်တိုင်၏လည်းကောင်း။ ဒွိန္နံ စက္ကာနဉ္စ၊ လှည်းဘီးနှစ်ဘက်တို့၏ လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တိဏိ ဝါ ဌာနာနိ၊ သုံးဌာနတို့သည်လည်းကောင်း။ ကပ္ပကတာယ၊ အခွပြုအပ်သော ထောက်တိုင်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ ဝါ ဌာနာနိ၊ လေးဌာနတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။

ဌပိဘဿ၊ ထားအပ်သောလှည်း၏။ ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ တိဏိ၊ တို့တည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ အက္ခသိသေဟိတိ၊ ကား။ အက္ခဒါရုနော၊  
 လှည်းဝင်ရိုးသစ်၏။ ဒိဟိ၊ ကောဋိဟိ။ နှစ်ဘက်သော အစွန်းတို့ဖြင့်။ အက္ခဒ္ဒိ  
 ဟိတိ၊ ကား။ အက္ခဒါရုနာ၊ ဝင်ရိုးသစ်ကို။ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိကာ၊ ခံတတ်ကုန်သော။  
 ဟေဋ္ဌိမဘာဂေ၊ အောက်အဖို့၌။ ကပ္ပကတာ၊ အခွပြုအပ်ကုန်သော။ ဒေ  
 ဒါရုဇဏ္ဍာ၊ နှစ်ခုသော သစ်သားပိုင်းတို့သည်။ အက္ခဒ္ဒိယော နာမ၊ ဝက်  
 စွယ်မည်ကုန်၏။ ကပ္ပကတာနံ၊ အခွပြုအပ်ကုန်သော။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊  
 ထိုဝက်စွယ်တို့၏။ စတ္တာရိ၊ ကပ္ပသိသာနိ၊ အစွန်းလေးခုတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။  
 “အက္ခဒ္ဒိယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “စတူဟိ စ  
 အက္ခဒ္ဒိဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌိတာဟိ၊ တည်ကုန်သော။ တာဟိ၊ ထို  
 ဝက်စွယ်တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ပတိဋ္ဌိတဌာနာနိ၊ တည်ရာအရပ်တို့လည်း  
 ကောင်း။ ကေ၊ သော။ မုရေန၊ လှည်းဦး၏။ ပတိဋ္ဌိတဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်  
 လည်းကောင်း။ ဣဘိ၊ သို့။ ပဉ္စ ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ဥဒ္ဓိယောဝ၊ ဝက်စွယ်တို့ကိုသာလျှင်။ “ဥဒ္ဓိခါဏုကာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊  
 ကုန်၏။ ဥဒ္ဓိခါဏုကာနံ၊ ဝက်စွယ်ငုတ်တို့၏။ အဘာဂေ၊ မရှိရာ၌။ အက္ခသိ-  
 သာနံ၊ ဝင်ရိုးစွန်းတို့၏။ ပတိဌာနောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ ဒသေန္တော၊  
 ၍။ “သမမေဝ ဗာဟံ ကတာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။  
 သမမေဝါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓိယော၊ ဝက်စွယ်တို့ကို။ ဟေဌာ၊ သို့။ အနော  
 လမ္ပေတာ၊ တွဲလျား မချပဲ။ ဗာဟုနော၊ လှည်းပေါင်၏။ ဟေဋ္ဌိမဘာဂံ၊ အောက်  
 အဖို့ကို။ သမံ ကတာ၊ အညီပြု၍။ ဒိန္နံ ဗာဟုဒါရုနံ၊ လှည်းပေါင်သစ် နှစ်ခုတို့  
 ၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ အက္ခသိသပ္ပမာဏေန၊ ဝင်ရိုးစွန်းပမာဏဖြင့်။ ခိဒ္ဓံ၊ အပေါက်ကို။  
 ကတာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအပေါက်၌။ အက္ခသိသာနိ၊ ဝင်ရိုးတို့ကို။ ပဝေသိတာနိ၊  
 သွင်းအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗာဟာနံ၊  
 လှည်းပေါင်တို့၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဟေဌာဘာဂံ၊ အောက်အဖို့သည်။ ဘူမိံ၊  
 မြေကို။ ဖုသိတာ၊ ထိ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သဗ္ဗံ ပထဝီ ဖုသိ  
 တွာ တိဋ္ဌတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ နာဝါယံ ဝုတ္တသဒိသန္တိ  
 ဣဒံနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယဒိ ပန တံ ဝေ ဂစ္ဆန္တိ။ ဖ။ ဘဏ္ဍာဒေယံ၊ ပန  
 ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ နယံ၊ ဤနည်းကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်၏။

ဘာရဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ ဘာရဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ဘာရော နာမာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်သည်။ “ဘာရဋ္ဌ”န္တိမာတိကာပဒဿ၊ ဘာရဋ္ဌ-ဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။



အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကို ပြကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဘာရောယေဝ ဘာရဋ္ဌ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ပုရိမဂလေတိ၊ ကား။ ဂလဿ၊ လည်း။ ပုရိမာဘာဂေ၊ ရှေ့အဖို့၌။ ဂလဝါဋ္ဌကောတိ၊ ကား။ ဂီဝါယ၊ လည်း။

ဥပရိမဂလဝါဋ္ဌကော၊ အထက်ဖြစ်သော ရေမျှတည်း။ (၁၈၂) ဥရပရိ-  
 စ္စေဒမဇ္ဈေတိ၊ ကား။ ဥရပရိယန္တဿ၊ ရင်အဆုံး၏။ ဧဇ္ဈေ၊ ၌။ “သမိကေဟိ အနာဏတ္ထော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ သမိကေဟိ၊ အရှင်တို့သည်။ “ဣမံ ဘာရံ၊ ဤဝန်ကို။ နေတူ၊ ဆောင်၍။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။” ဣတိ၊ သို့။ အာဏတ္ထော၊ စေအပ်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တေန၊ ထို ဥစ္စာရှင် သည်။ ဂဟိတဘဏ္ဍံ၊ ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာကို။ ဥပနိက္ခိတ္တံ၊ အပ်နှံအပ်သည် မည်သည်။ သိယာ၊ ဤ။ တဉ္စ၊ ထိုဝန်ကိုလည်း။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သိသဒိတော၊ ဦးခေါင်းအစရှိသည်မှ။ ဩရောပေန္တဿာပိ၊ ချသော ရဟန်း အားလည်း။ အဝဟာရောပိ၊ ခိုးခြင်းသည်လည်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ သမိကာနံ၊ အရှင်တို့၏။ ဓုရနိက္ခေပေ ဝေ၊ ဝန်ချခြင်း၌သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍဘာဝတော၊ ထို အပ်နှံ အပ်သော ဘဏ္ဍာအဖြစ်မှ။ ဝိယောဇေတုံ၊ ကင်းစေခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “တေဟိ ပန အနာဏတ္တတ္တာ ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ဗံသန္တောတိ၊ ကား။ သိသတော၊ ဦးခေါင်းမှ။ အနုက္ခိပန္တော၊ မပင်မူ၍။ ယဒိ ဥက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ပင်အံ့။ ဥက္ခိတ္တမတ္ထေ၊ ပင်ကမူ၌။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “သိသတော ကေသဂ္ဂ- မတ္တမ္ပ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ ယော စာယန္တိ၊ ကား။ ယော အယံ ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။

အာရာမဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ အာရာမဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “အာရာမံ အဘိယုဉ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဣဒံ အဘိယောဂကရဏံ၊ ဤတရားတွေ့ခြင်း ကို။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဘူမဋ္ဌဘဏ္ဍာဒီသုပိ၊ ဘူမဋ္ဌဘဏ္ဍာစသည်တို့၌လည်း။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ဝတ္တတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ အာရာမာဒိထာဝရေသု၊ အရံအဝ ရှိသော ထာဝရဘဏ္ဍာတို့၌။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဘိယောဂ ဝသေနေဝ၊ တရားတွေ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟဏသမ္ဘဝတော၊ ယူခြင်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဧတ္ထေဝ ပါဠိယံ၊ ဤ အာရာမဋ္ဌကထာ ပါဠိ

ဦးသာလျှင်။ အဘိယောဂေါ၊ တရားတွေ့ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ  
 ဣမိနာ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္တာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ကထာဦးလည်း။  
 ဉာတုံ၊ ၄၁။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 “အဒိန္နာဒါနဿ ပယောဂတ္တာ” တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သဟပယောဂံ၊  
 သဟပယောဂကို။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝတ္ထုမ္ပိယေဝ၊ ဦးသာ  
 လျှင်။ ကတပယောဂတ္တာ၊ ပြုအပ်သော ပယောဂဖြစ်သောကြောင့်တည်း။  
 ဟံ၊ စူ။ သဟပယောဂဝသေန၊ သဟပယောဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ  
 ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သယမ္ပိတိ၊ ကား။ အဘိယုဉ္ဇကောပိ၊ တရား  
 တွေ့သော ရဟန်းသည်လည်း။ “ကိံ၊ အဘယ်မှုကို။ ကရောမိ၊ ပြုရအံ့နည်း။ ကိံ၊  
 ကိံ။ ကရောမိ၊ နည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ကိင်္ကာရမေဝ၊ အဘယ်၌ပြုရအံ့နည်း ဟူ၍  
 သံသလျှင်။ ပဋိဿုဏန္တော ဝိယ၊ နားထောင်ဘိသကဲ့သို့။ စရတိ၊ ကျင့်တတ်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိင်္ကာရပဋိဿာဝိ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို အဘယ်အမှုကို  
 ပြုရအံ့နည်းဟု နားထောင်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ကိင်္ကာရ-  
 ပဋိဿာဝိဘာဝေါ၊ အဖြစ်။ တသ္မိံ အတ္တနော ဝသဝတ္ထိဘာဝေ၊ ထို မိမိ  
 အလိုကို လိုက်စေတတ်သောအဖြစ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဥက္ကောစန္တိ၊ ကား။ လဉ္စ၊ တံစိုးကို။ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကန္တိ၊ ကား။  
 ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကာဒိနံ၊ စဉ်းလဲသဖြင့် ဆုံးဖြတ်သော ရဟန်းအစရှိသည်တို့အား။  
 (ပါရာဇိကံ-၌ စပ်။) အယံ၊ ဤသူသည်။ ဝတ္ထုသာမိ၊ ဥစ္စရင်တည်း။ ဣတိ  
 အာဒိကဿ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဥဘိန္နံ ဓုရနိက္ခေပကရဏ ဟေတုနော၊ နှစ်  
 ယောက် ဝန်ချခြင်းကိုပြုခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပယောဂဿ၊ လုံ့လကို။  
 ကရဏက္ခဏေဝ၊ ပြုသော ခဏဦးသာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သာမိကဿ၊ အား။ ဝိမတိ စ၊  
 ယုံမှားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓုရနိက္ခေပေါ စ၊ ဝန်ချခြင်းသည်လည်း  
 ကောင်း။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။  
 ပယောဂသမုဋ္ဌာပကစိတ္တက္ခဏေ၊ ပယောဂကို ဖြစ်တတ်သော စိတ်၏ခဏ၌။  
 ပါရာဇိကမေဝ၊ သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ န ထုလ္လစ္စယံ၊ ထုလ္လစ္စဦးမသင့်။  
 ဝိမတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။  
 ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ နယော၊ ကို။  
 သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာတို့၌။ ယထာနုရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။  
 ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ “ဓုရနိက္ခေပဝသေနော ပရာဇယော” တိ၊ ဟူသော  
 ပါဌ်ဖြင့်။ သာမိကော၊ သည်။ “အဟံ၊ သည်။ န မုစ္စာမိ၊ မလွတ်။” ဣတိ၊  
 သို့။ ဓုရံ၊ ဝန်ကို။ အနိက္ခိပန္တော၊ မချမူ၍။ အဇ္ဈေါ၊ တရားတွေ့သည်ရှိ

ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ခေတ္တဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၁

သော်။ ပရာဇိတော နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဝိဟာရဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၈၃) ၁၀၃။ ဝိဟာရဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရ-  
သိမာသခါတံ၊ ဥပစာရသိမ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သကလံ၊ သော။ ဝိဟာရံ၊ ကို။  
ပရိဝေဏန္တိ၊ ကား။ တဿ ဝိဟာရဿ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊  
အတွင်း၌။ ဝိသုံ၊ ဝိသုံ၊ အသီး၊ အသီး။ ပါကာရာဒိပရိစ္ဆန္ဒဌာနံ၊ တံတိုင်းအစ  
ရှိသည်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အရပ်ကို။ အာဝါသန္တိ၊ ကား။ ကေ အာဝါ-  
သတမတ္တံ၊ တကျောင်းမျှကို။ ဂဏသန္တကေ၊ ဂိုဏ်းဥစ္စာ၌။ ပရိစ္ဆန္ဒသမိကတ္တာ၊  
ပိုင်းခြားအပ်သော အရှင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓရံ၊ ဝန်ကို။ နိက္ခိပါပေတုံ၊  
ချစေခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဒိသဘာဏကာဒိတေဒဿ ပန  
ဂဏဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤဂဏ၌လည်း။ ဧကောပိ၊  
သည်လည်း။ ဓရံ၊ ကို။ သစေ န နိက္ခိပတိ၊ အကယ်၍ မချအံ့။ ရက္ခတိယေဝ၊  
စောင့်သလျှင်ကတည်း။ ဗဟူနံ၊ များသော သူတို့၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ သော။  
သန္တကေ၊ ဥစ္စာ၌။ သေ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။

ခေတ္တဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ ခေတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ “နိရုမ္ဘိတော ဝါ” တိ အာဒိသု၊ အစရှိ  
သည်တို့၌။ “ဂဏန္တဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။  
တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ နိရုမ္ဘိတော၊ ပိတ်၍။ ဂဟဏံ နာမ၊ ယူခြင်းမည်သည်ကား။  
ဝိဟိသိသံ၊ စပါးနှံကို။ အစိန္တိတော၊ မဖြတ်မူ၍။ ယထာဌိတမေဝ၊ တည်တိုင်း  
သော စပါးနှံကိုလျှင်။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာကမ္ဘိတွာ၊  
ငင်၍။ ဗီဇမတ္တဿေဝ၊ စပါးစေ့မျှကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။  
ဧကမေကန္တိ၊ ကား။ ကေ ဝိဟိသိသံ၊ တခုသော စပါးနှံကို။ “ယသ္မိံ ဗီဇေ ဝါ”  
တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိရုမ္ဘိတော ဂဟဏာဒိသု၊ သတ်၍ ယူခြင်း  
အစရှိသည်တို့၌။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ “တသ္မိံ  
ဗန္ဓနာ မောစိတမတ္ထေ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ပြောကြောင့်။ တသ္မိံ ဗီဇာဒိမိ၊  
ထိုစပါးစေ့အစရှိသည်သည်။ ဗန္ဓနာ၊ အညှာမှ။ မုတ္တေ၊ လွတ်သည်။ သတိ၊  
သော်။ တတော၊ ထိုလွတ်ရာ အရပ်မှ။ အနုပနီတောပိ၊ တပါးသို့ မဆောင်  
သော်လည်း။ ဌာနန္တရဿ၊ အရပ်တပါး၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။

ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ယဿ ပန သီသာဒိကဿ၊ အကြင် စပါးနံ၊  
 အစရှိသည်၏။ ဒေသန္တရာဒိနာ၊ အရပ်တပါးအစရှိသည်နှင့်။ သဟ၊ က။  
 သံသိဗ္ဗနံ ဝါ၊ ယှက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဧကဗန္ဓတာဝါ၊ တစ်တည်း  
 စပ်သော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုစပါးနံအစ  
 ရှိသည်ကို။ ဗန္ဓနာ၊ အညာမှ။ မောစိတေ၊ လွတ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ တုလ္လစ္စယံ၊  
 ၏။ ဣတရဋ္ဌာနတော၊ ဤအညာမှတပါးသော ဌာနမှ။ မောစိတေ၊ လွတ်  
 စေသည်ရှိသော်။ ပါရာဇိကံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “ဝိဟိနာဋ္ဌ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဘုသန္တိ၊ ကား။ ပလာလသဟိတံ၊  
 ကောက်ရိုးနှင့် တကွ။ ခိလေနာတိ၊ ကား။ ခါဣကေန၊ သစ်ငုတ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊  
 ဤဧတ္ထကထာ၌။ ခိလသင်္ကမနာဒိသု၊ ကံသင်းပြောင်းခြင်းစသည်တို့၌။ သဟပ-  
 ယောဂေါ စ၊ လည်းကောင်း။ ဓုရနိက္ခေပေါ စ၊ ဝန်ချခြင်း သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဧတ္ထ၊  
 ဤအရာ၌။ ခိလသင်္ကမနာဒိ၊ ကံသင်းပြောင်းခြင်းအစရှိသည်သည်။ သဟ  
 ပယောဂေါ၊ တည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုသဟပယောဂကို။ ကတေ စ၊ ပြုသော်လည်း။  
 သာမိကာ၊ တို့သည်။ ဓုရံ၊ ကို။ ယဒိ န နိက္ခိပန္တိ၊ အကယ်၍မချကုန်သည်  
 ဖြစ်အံ့။ ပုန၊ ဖန်။ ဂဟိတုကာမာဝံ၊ ယူလိုကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ။  
 ကုန်အံ့။ န တာဝ အဝဟာရော၊ အခိုးမဟုတ်သေး။ “ခိလံ၊ ကံသင်းကို။  
 သင်္ကာမေတွာ၊ ပြောင်း၍။ ဧတ္တာဒိံ၊ လယ်စသည်တို့။ အသုကော၊ ဤ  
 အမည်ရှိသော။ ရာဇဝလ္လဘော၊ မင်းကျမ်းဝင်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဂဏှိတု  
 ကာမော၊ ယူလို၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဗလံ၊  
 အစွမ်းကိုလည်းကောင်း။ ကက္ခဋ္ဌာဒိဘာဝဉ္စ၊ ကြမ်းကြုတ်ခြင်းစသော အဖြစ်  
 ကိုလည်းကောင်း။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ခိလသင်္ကမနာဒိ ကိရိယာနိဋ္ဌာနတော၊  
 ကံသင်းပြောင်းခြင်းစသော အမှုအရာ ပြီးသည်မှ။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာလျှင်၊  
 သာမိကာ၊ တို့သည်။ ဓုဝံ၊ ဝန်ကို။ နိက္ခိပန္တိ၊ ချကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ န အဝ-  
 ဟာရော၊ ခိုးရာ မရောက်သေး။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေဿ၊ ထိုရဟန်း၏။  
 ပယောဂနိဋ္ဌာနတော၊ ပယောဂပြီးသည်မှ။ ပုရေတရမေဝ၊ ရှေးဦးကပင်  
 လျှင်။ ဓုရဿ၊ ကို။ နိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ချသောကြောင့်တည်း။ ယဒါ ပန၊ အကြင်  
 အခါ၌ကား။ ခိလသင်္ကမနာဒိ ပယောဂနေဝ၊ ကံသင်းပြောင်းခြင်းစသော  
 ပယောဂကြောင့်သာလျှင်။ ဓုရနိက္ခေပေါ၊ ဝန်ချခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 တဒါယေဝ၊ ထိုအခါ၌သာလျှင်။ အဝဟာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ “တဉ္စ ခေါ သာမိကာနံ၊  
 ဓုရနိက္ခေပေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခိလာဒိနံ၊ ကံသင်း အစရှိတို့ကို။



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ဝတ္ထုဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၄၈၃

သင်္ကမိတဘာဝံ၊ ပြောင်းအပ်သောအဖြစ်ကို။ အဇာနိတော၊ မသိမူ၍၊ သာမိ-  
 ကာနံ၊ တို့၏။ သံဗုဒ္ဓိစန္ဒမိ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဓုံရ-  
 နိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ “ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထာ”တိ၊  
 ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ရဇ္ဇသင်္ကမနာဒိသုပိ၊ ကြိုး  
 ပြောင်းခြင်းစသည်တို့၌လည်း။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်၏။ ယဉ္ဇိန္ဒ၊ ကား။ မာန-  
 ဒဏ္ဍံ၊ တာသော လိုက်ကို။ ဧကသ္မိံ ။ပ။ (၁၈၄) ပါရာဇိကန္တိ၊ ကား။  
 ဒါရူနိ၊ သစ်တိုင်တို့ကို။ နိခဏိတော၊ စိုက်၍။ တတ္ထကေနေဝ၊ ထိုမျှဖြင့်သာလျှင်။  
 ဂဟေတုကာမော၊ ယူလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ အဝသာနေ၊ အဆုံး  
 ဖြစ်သော။ ဒါရူမိ၊ သစ်တိုင်၌။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်တိုင်၌။  
 ကဏ္ဍကသာခါဒိဟိ၊ ဆူးခက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပါဒါနံ၊ တိုင်ခြေတို့၏။  
 အန္တရံ၊ အကြားကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတော၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။  
 အပ္ပဝေသာရဟံ၊ ဝင်ခြင်းငှာ မထိုက်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဂဟေတုကာမော၊  
 ယူလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ အဝသာနသာခါယ၊ အဆုံးဖြစ်သော  
 အခက်၌။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “သာခါပရိဝါရေနေဝ  
 အတ္တနော ကာတံ သက္ကောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒါရူနိ စ၊ သစ်  
 တို့ကိုလည်း။ နိခဏိတော၊ စိုက်၍။ သာခါပရိဝါရဉ္စ၊ သစ်ခက်ရံခြင်းကို  
 လည်း။ ကတော ဇေ၊ ပြု၍သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။  
 ကာတံ၊ ငှာ။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ခေတ္တ-  
 မရိယာဒ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတံ၊  
 ပြခြင်းငှာ။ “ဧဒါရပါဠိန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခိလသင်္ကမနာဒိနာ၊ ကံသင်း  
 ပြောင်းခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣဒဉ္စ ဂဟဏံ၊ ဤယူခြင်းကိုလည်း။ အာရာ-  
 မာဒိသုပိ၊ အရံအစရှိသည်တို့၌လည်း။ လဗ္ဗတေဝ၊ ရအပ်သလျှင်ကတည်း။

ဝတ္ထုဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ဝတ္ထုဋ္ဌကထာယံ၊ ဝတ္ထုဋ္ဌကထာ၌၊ တိဏ္ဍံ ပါကာရာနန္တိ၊ ကား။  
 ဣဋ္ဌကသိလာဒါရူနံ၊ အုတ်၊ ကျောက်၊ သစ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဏ္ဍံ၊  
 ကုန်သော။ ပါကာရာနံ၊ တံတိုင်း၏။

၁၀၆။ ဂါမဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမဲ့။ ဂါမလက္ခဏဿ၊  
 ရွာလက္ခဏာကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “ဂါမော နာမာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။

အရညဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ အရညဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတဘူတိ၊ ကား။ ဥဇ္ဇကမေဝ၊  
 ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတဘူ၊ ထွင်း၍။ လက္ခဏာစိန္တယဘူတိ၊ ကား။  
 အရညသာမိကာနံ၊ တောရှင်တို့၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ကိဏိတဘူ၊  
 ဝယ်၍။ ဂဏုန္တဟိ၊ ယူသော သူတို့သည်။ ကတအက္ခရာဒိ သညာဏဿ၊  
 ပြုအပ်သော အက္ခရာအစရှိသော အမှတ်ရှိသော။ “ဆလ္လိယာပရိယောနဒ္ဒ”န္တိ  
 ဣမိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ သာမိကာနံ၊ အရှင်တို့၏။ နိရာပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ခြင်း  
 ကင်းသော အဖြစ်ဖြင့်။ စိရဆဋ္ဌိတဘာဝံ၊ စွန့်၍ ကြာမြင့်သော အဖြစ်ကို။  
 ဒိပေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ သာမိကာနံ၊ တို့၏။ သာပေက္ခတာ၊ ငဲ့ခြင်းရှိသော အဖြစ်သည်။  
 ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအံ့။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တာနိ ကတာနိ အဇ္ဈာ-  
 ဝုတ္တာနိ စ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ တာနိ ဂေဟာဒိနိ၊ ထို အိမ်အစရှိသည်  
 တို့သည်။ ကတာနိ ပရိနိဋ္ဌိတာနိ စ၊ ပြီးကုန်သည်လည်းကောင်း။ မနုဿေဟိ၊  
 တို့သည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တာနိ စ၊ နေအပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊  
 ကုန်၏။ ဒါရုနိတိ၊ ကား။ ဂေဟာဒိနိ၊ အိမ်အစရှိသည်တို့ကို။ ကတတ္တာ၊  
 ပြုအပ်ပြီးသောကြောင့်။ အဝသိဋ္ဌဒါရုနိ၊ ကြွင်းသော သစ်တို့ကို။ “ဂဟေတုံ  
 ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ သာမိကာနံ၊ တို့၏။ အနာလယတ္တာ၊ အာလယ ကင်း  
 သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ စ၊ ထိုအရှင်တို့သည်လည်း။ ဂဟဏဏာလေ၊  
 ယူသော အခါ၌။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သာလယာ၊ အာလယရှိကုန်သည်။  
 ဟုတဘူ၊ ၍။ ယဒိ ဝါရေန္တိ၊ အကယ်၍မြစ်ကုန်အံ့။ ဂဟေတုံ၊ ငှာ။ န  
 ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ “ဒေဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ၊  
 ကား။ “ဒေဟိ”တိ၊ ပေးလောဟူ။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ “ဒဿာမိ”တိ၊ ပေးအံ့  
 ဟူ၍။ အာဘောဂံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကတဘူ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွား  
 သော ရဟန်းအား။ “ဒေဟိ”တိ၊ ပေးလောဟူ၍။ အဝုတ္တေ၊ မဆိုသော  
 ကြောင့်။ အဒတဘူ၊ မပေးပဲ။ ဂမနေ၊ သွားခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ သည်။  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်၌လည်း။ တေဟိ၊ ထိုတောရှင်တို့သည်။ စော-  
 ဒိတေ၊ တောင်းအပ်သည့်ရှိသော်။ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပေးအပ်သလျှင်ကတည်း။

အဒိသ္မာ ဂစ္ဆတိ၊ ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ၊ ကား။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ စင်သော စိတ်  
 ဖြင့်။ ဂတဿ၊ သွားသော ရဟန်းအား။ ဘဏ္ဍာဒေယျံ၊ ဘဏ္ဍာစားတည်း။  
 အာရက္ခဋ္ဌာနမ္ပိ၊ စောင့်ရှောက်ရာ အရပ်ကိုလည်း။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ စင်သော  
 စိတ်ဖြင့်။ အတိက္ကမိတဘူ၊ လွန်၍။ ထေယျစိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေပိ၊ ဖြစ်သော်



လည်း။ (၁၈၅) အာရက္ခဋ္ဌာနဿ၊ စောင့်ရာ အရပ်ကို။ အတိက္ကန္တတ္တာ၊ လွန်ပြီးသောကြောင့်။ အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ဓရှိ။ ကေစိ ပန၊ ထို့သည် ကား။ “ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော အရပ်သို့။ နိတာနမ္ပိ၊ ဆောင်အပ် ကုန်သော်လည်း။ ဒါရူနံ၊ သစ်တို့၏။ အရညသမိကာနညေဝ၊ တောရှင်တို့ ၏သာလျှင်။ သန္တကတ္တာ၊ ဥစ္စာဖြစ်သောကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ ထေယျစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားအံ့။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။”

ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “အာရက္ခဋ္ဌာနံ ။ ပ ။ အတိက္ကမတိ”တိ စ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ “သဟဿာ တံ ဌာနံ အတိက္ကမတိ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ အာရက္ခဋ္ဌာနာတိက္ကမေယေဝ၊ စောင့်ရာအရပ်ကို လွန် ခြင်း၌ သာလျှင်၊ အာပတ္တိယာ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုလတ္တံ့သောကြောင့် တည်း။ အာရက္ခဋ္ဌာနာ တိက္ကမမေဝ၊ စောင့်ရာအရပ်ကို လွန်ခြင်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ဣဒံ ပန ထေယျစိတ္တေန ။ ပ ။ ပါရာဇိကမေဝ၊”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ “ယတ္ထ ကတ္ထစိ နိတာနမ္ပိ ဒါရူနံ အရညသမိကာနညေဝ သန္တကတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ယဉ္စ ကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ တဉ္စ၊ ထိုအကြောင်းသည်လည်း။ အာရက္ခဋ္ဌာနတော၊ စောင့်ရာအရပ်မှ။ ဗဟံ၊ အပ၌။ ပါရာဇိကာပဇ္ဇနဿ၊ ပါရာဇိက ရောက်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျဘာဝဿေဝ၊ ဘဏ္ဍာစားအဖြစ်၏သာလျှင်။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ တေသံ၊ ထိုတောရှင်တို့၏။ သန္တကတ္တေနေဝ၊ ဥစ္စာ ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။ ဗဟိဂတဿာပိ၊ အပအဖို့ ရောက်သော ရဟန်းအားလည်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျ၊ ဘဏ္ဍာစားသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတ ရုဏာ၊ တောရှင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သည်ရှိသော်။ သုကံဃာတာတိက္ကမေ ဝိယ၊ ကင်းကို လွန်ခြင်း၌ကဲ့သို့။ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အဒ္ဓိကေဟိ၊ ခရီးသွားတို့သည်။ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ သုကိကာနံ၊ ကင်းခွန်ခံသော သူတို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ အဒိန္နံ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာသည်။ န၊ ကင်းခွန်ခံသော သူတို့၏ဥစ္စာမဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုကင်းအရပ်ကို။ ယတော ကုတောစိ ပစ္စယတော၊ တစ်ခုတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ စင်သော စိတ်ဖြင့်။ အတိက္ကန္တဿ၊ လွန်သော ရဟန်းအား။ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဓ ပန၊ ဤ အရညဋ္ဌကား။ အရညသမိကာနံ၊ တော ရှင်တို့၏။ သန္တကတ္တာ၊ ဥစ္စာဖြစ်သောကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော

အရပ်၌လည်း။ တဏှာဒေယျမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဝ၊  
 ကြောင့်လျှင်။ အရညေ၊ ၌။ တေံ အာရက္ခဌာနံ၊ ဤစောင့်ရှောက်ရာအရပ်သည်။  
 သုက္ခံဘံတကောပိ၊ ကင်းခွန်ထက်လည်း။ ဂရုတရံ၊ အလွန်လေးသည်၊ ဇာတိ၊  
 ၏။ အာရက္ခဌာနတော၊ စောင့်ရာအရပ်မှ။ ဗဟံပိ၊ ၌လည်း။ ထေယျစိတ္တေန၊  
 သည်။ သတိ၊ သော်။ အဝဟာရော၊ သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အံ။ “အာရက္ခ-  
 ဌာနံ ပတွာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဌာနနိယမော၊ ဌာနကိုမှတ်ခြင်း  
 သည်။ နိရတ္ထကော၊ အကျိုးမဲ့သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ယတ္ထ  
 ကတ္ထစိ၊ ထေယျစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်သော  
 ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရက္ခဌာနတော၊ စောင့်ရာအရပ်မှ၊ ဗဟံ၊  
 ၌။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ အား။ အဝဟာရော၊ သည်။ န ဘဝတိ ဧဝ၊  
 မဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။  
 ဂစ္ဆန္တိ၊ ၏။ ဣဒံ ပန ထေယျစိတ္တေန ပရိဟရန္တဿာတိ၊ ကား။ ယသ္မံ  
 ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်ကို။ အတိက္ကန္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထို  
 တောရှင်တို့၏။ အရညံ၊ တောကိုလည်းကောင်း။ အာရက္ခဌာနဉ္စ၊ စောင့်ရာ  
 အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ အတိက္ကန္တေ နာမ၊ လွန်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တံ ပဒေသံ၊ ကို။ အာကာသေနာပိ၊ ကောင်းကင်ဖြင့်လည်း။ အတိက္ကမန-  
 ဝသေန၊ လွန်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တိဿာပိ၊ အားလည်း။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ နက်။

ဥဒကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၈။ ဥဒကကထာယံ၊ ၌။ မဟာကုဏ္ဍိကာ၊ ဝမ်းကျယ်သော။ ဥဒက-  
 စာဋိ၊ အိုးစရည်းသည်။ ဥဒကမဏိကော၊ မည်၏။ “သမေခလာ၊ ခါး၌ အရေး  
 အကြောင်းရှိသော။ စာဋိ၊ အိုးသည်။ ဥဒကမဏိကော၊ မည်၏။” ဣတိပိ၊  
 သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဘာဇနေသု၊ ထို  
 အိုးတို့တွင်။ “ဘူတဂါမေန သိဒ္ဓိမ္ပိ” တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။  
 အကပ္ပိယပထဝိမ္ပိ၊ အကပ္ပိယမြေကိုလည်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တဌာကရက္ခဏတ္ထာ-  
 ယာတိ၊ ကား။ “မဟောဒကံ၊ များစွာသော ရေသည်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။  
 တဌာကမရိယာဒံ၊ ကန်ဘောင်ရိုးကို။ မာ ဆိဒ္ဓိ၊ မဖြစ်ပါစေလင့်။” ဣတိ၊ သို့။  
 တဌာကရက္ခဏတ္ထံ၊ တဘက်ဆည်ကန်ကို စောင့်ခြင်းငှါ။ “နိဗ္ဗဟနဥဒက”န္တိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသော ပုဒ်၌။ တဌာကဿ၊ တဘက်ဆည်ကန်၏။ ဥန္နတေန၊ မြင့်သော။  
 ဧကေန ပဿေန၊ တဘက်သော နံပါးဖြင့်။ အဓိကံ၊ လွန်သော။ ဇလံ၊  
 ရေကို။ ဧတေန၊ ဤပြန်ဖြင့်။ နိဗ္ဗဟတိ နိရစ္ဆတိ၊ ထုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။





“နိဗ္ဗဟန”န္တိ၊ နိဗ္ဗဟနဟူ၍။ (၁၈၆)အဓိကလေနိက္ခမနမာတိကာ၊ လွန်သော  
 ရေကို ထုတ်သောမြောင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ရေလွှတ်မြောင်း၌။  
 ဂစ္ဆမာနံ၊ သွားသော။ ဥဒကံ၊ သည်။ နိဗ္ဗဟနဥဒကံ နာမ၊ မည်၏။  
 နိဒ္ဒမနုတုမ္ပန္တိ၊ ကား။ သဿာဒီနံ၊ ကောက်စသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အလို့ငှါ။  
 ဣဋ္ဌကာဒီဟိ၊ အုတ်စသည်တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ ဥဒကနိက္ခမနပနာဋ္ဌိ၊ ရေ  
 လွှတ်ပြန်တည်း။ “မရိယာဒံ ဒုဗ္ဗလံ ကတာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဒုဗ္ဗလံ၊  
 အားနည်းသည်ကို။ အကတာပိ၊ မပြုမရှိလည်း။ ယထာဝုတ္တပယောဂေါ၊ ဆို  
 အပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ပယောဂကို။ ကတေပိ၊ ပြုသော်လည်း။ မရိယာဒံ၊  
 ကန်ဘောင်ရိုး အပိုင်းအခြားကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍။ နိက္ခန္တဥဒကဏ္ဍါနုရူပေန၊  
 ထွက်သော ရေ၏ အဖိုးအား လျော်သော။ အဝဟာရေန၊ ခိုးခြင်းဖြင့်။  
 ကတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ပြုအပ်သလျှင်ကတည်း။ “ယတ္ထကံ တပုစ္စယာ သဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”  
 တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဗီဇကသိကမ္မာဒိဗ္ဗယံ၊ မျိုး၊ လယ်ထွန်အစရှိသော  
 စရိတ်ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ယံ အဓိကလာဘံ၊ အကြင် လွန်သော လာဘ်  
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုလာဘ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊  
 စွ။ တေဟိ၊ ထိုလယ်လုပ်သော ဒါယကာတို့သည်။ ကာတဗ္ဗံ၊ သော။ ဝယက-  
 ရဏမ္ပိ၊ အခစရိတ်ကိုလည်း။ တေဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးထိုက်  
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ယတ္ထကံ တပုစ္စယာ-စသော စကားသည်  
 လည်း။ တရုဏသဿ၊ ကောက်ပင်ငယ်သည်။ ဇာတေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။  
 ဥဒကံ၊ ကို။ ဝိနာသေန္တဿ၊ ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းအား။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။  
 သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ သဿ၊ ကောက်ကို။ အကတေ  
 ယေဝ၊ မပြုမိသာလျှင်။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဝိနာသန္တေန စ၊ ဖျက်ဆီးသော  
 ရဟန်းသည်လည်း။ ဥဒကဏ္ဍမေဝ၊ ရေ၏အဖိုးကိုသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 တပုစ္စယံ၊ ထို ရေလျှင်အကြောင်းရှိသော။ သကလံ၊ သော။ သဿံ၊ ကို။  
 န ဒါတဗ္ဗံ၊ အင်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝိနာသိတ  
 ဘဏ္ဍဿေဝ၊ ဖျက်အပ်သော ဘဏ္ဍာ၏သာလျှင်။ ဘဏ္ဍဒေယုတ္တာ၊ ဘဏ္ဍာ  
 စားထိုက်သောကြောင့်တည်း။ ဣတရထာ၊ ရေဟူသော အကြောင်းကြောင့်  
 ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောက်ကို ပေးသင့်သည်ရှိသော်။ ဝါဏိဇ္ဇာဒိအတ္ထာယ၊  
 ကုန်သွယ်ခြင်းစသော အလို့ငှာ။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဌပိတဘဏ္ဍံ၊  
 ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို။ အဝဟရန္တဿ၊ ခိုးသော ရဟန်းအား။ တဒုတယမ္ပိ၊  
 ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဂဟေတော၊ ၍။ ဘဏ္ဍဏ္ဍံ ကာတဗ္ဗံ၊ ဘဏ္ဍာဖိုးဖြင့် ဆုံးဖြတ်

အပ်သည်။ သိယာ၊ ဇာ၊ တဉ္စ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်လည်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။  
 ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်သော အယူတည်း။  
 “သာမိကာနံ ဓုရနိက္ခေပေနာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ တဠာကေ စ၊ တဘက်  
 ဆည်ကန်သည်လည်းကောင်း။ ခေတ္တေ စ၊ လယ်သည်လည်းကောင်း။ ကေဿ၊  
 တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တကေ ဇာတေ၊ ဥစ္စာဖြစ်သည် ရှိသော်။  
 တဿေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ ဓုရနိက္ခေပေန၊ ဝန်ချခြင်းကြောင့်။ ပါရာဇိ-  
 ကံ၊ တည်း။ တံ တဠာကံ၊ သည်။ သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ အလုံးစုံသော သူတို့နှင့်  
 ဆက်ဆံသည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အံ။ ခေတ္တာနိ၊ လယ်တို့သည်။ ပါဠိပုဂ္ဂလိ-  
 ကာနိ၊ အသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာတို့သည်။ ယဒိ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ။ တဿ  
 တဿ ပုဂ္ဂလဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဓုရနိက္ခေပေ၊ ဝန်ချခြင်းသည်။ သတိ၊  
 သော်။ အဝဟာရေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ခေတ္တာ-  
 နိပိ၊ လယ်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗသာဓာရဏာနိ၊ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်  
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဥစ္စာရှင်တို့၏။ ဓုရ-  
 နိက္ခေပေ၊ သည်။ သတိယေဝ၊ သော်သာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ ဓုရ-  
 နိက္ခေပေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ န ပါရာဇိကံ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အနိဂ္ဂတေတိ၊ ကား။ အနိက္ခန္တေ၊ မထွက်မီ။ တဠာကေယေဝ။ ၌  
 သာလျှင်။ ဌိတေ၊ တည်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပရေသံ မာတိကာ-  
 မုခန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကမာတိကာမုခံ၊ မြောင်းငယ်ဝကို။ အသမ္ပတ္တေဝါတိ၊  
 ကား။ တဠာကတော၊ မှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ မဟာမာတိကာယံ ဝေ၊  
 မြောင်းကြီး၌သာလျှင်။ ဌိတေ၊ တည်စဉ်။ အနိက္ခန္တေ ဗဒ္ဒါ သုဗဒ္ဒါတိ၊ ကား။  
 ဥဒကဿ၊ ၏။ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာ၊ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ တဠာကတော၊ မှ။ အနိက္ခန္တေ၊ မထွက်သည်ရှိသော်။ ဘဏ္ဍာဒေ-  
 ယုမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊  
 တည်း။ နိက္ခန္တေ ပန၊ ထွက်သော်ကား။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကံ၊ အသီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏  
 ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “နိက္ခန္တေ ဗဒ္ဒါ ဘဏ္ဍာဒေယု”န္တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤ ရေယုရာ၌ကား။ ခုဒ္ဒကမာတိကာယံ၊  
 မြောင်းငယ်သို့။ အပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ မဝင်သောကြောင့်။ အဝဟာရေ၊ သည်။  
 န ဇာတော၊ မဖြစ်။ “တဠာကတော အနိဂ္ဂတေ ပရေသံ မာတိကာမုခံ  
 အသမ္ပတ္တေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ ဝိကပ္ပဒယဿ၊  
 ဝိကပ်နှစ်ခုအပေါင်း၏။ အနိက္ခန္တေ ဗဒ္ဒါ သုဗဒ္ဒါ၊ နိက္ခန္တေ ဗဒ္ဒါ ဘဏ္ဍာဒေယု”န္တိ၊  
 ဟူသော။ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ယထာက္ကမေန၊ အစဉ်အား

လျော်သဖြင့်။ ယောဇနတ္ထံ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှာ။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ “နတ္ထိ အဝဟာရော”တိ  
 ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘဏ္ဍ  
 ဒေယျံ၊ ပန၊ သည်ကား။ ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့၊ ကေစိ၊ တို့သည်။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ “ဝတ္ထု ။ပ။ သမေတိ”တိ  
 ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ တဋ္ဌာကဂတဉဒကဿ၊ တဘက်သည်ကန်၌ တည်သော  
 ရေ၏။ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာ၊ အလုံးစုံနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 ပရသန္တကဝတ္ထု၊ သူတပါးဥစ္စာဝတ္ထုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

ဒန္တပေါနကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၈၇) ၁၀၉။ ဒန္တကဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ တတော ပဋ္ဌာယ အဝဟာရော  
 နတ္ထိတိ၊ ကား။ “ယထာသုခံ ဘိက္ခုသံသော ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ၊ ဟူ၍။ အဘာဇေ-  
 တ္တာဝ၊ မဝေဇနိပိသာလျှင်။ ယာဒိစ္စကံ၊ အလိမ္မိတိုင်း။ ဂဟဏတ္ထမေဝ၊ ယူ  
 စေခြင်းငှါသာလျှင်။ ဌပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။  
 အရက္ခိတတ္တာ၊ မစောင့်ရှောက် အပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ အညံ  
 သံသိကံ ဝိယ၊ တပါးသော သံသိကကဲ့သို့။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊  
 ထို့ကြောင့်။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဏ္ဍန္တဿပိ၊ ယူသော ရဟန်းအားလည်း။  
 အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ခါဒန္တ၊ ကုန်။ ပန၊ ဖန်။ သာမဏေရာ၊  
 တို့သည်။ အာဟရိယန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ ထေရာ၊  
 အချို့သော မထေရ်တို့သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယော-  
 ဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝနပုတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ ဝနပုတိကထာယံ၊ ၌။ “သန္ဓာရိကတ္တာ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ဆိန္နဿ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော။ ပတိတံ၊ လွဲခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓဿ၊ အားထုတ်  
 အပ်သော။ ရုက္ခဿ၊ ၏။ သန္ဓာရဏမတ္တေန၊ တည်ခြင်းမျှဖြင့်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။  
 မရိစဝလ္လိအာဒိဟိ၊ ငြုတ်ကောင်းနွယ်စသည်တို့ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝေဌေတွာ၊  
 ရစ်၍။ ဌိတဘာဝေန၊ တည်သော အဖြစ်အားဖြင့်။ န ဝတ္ထံ၊ အပ်။ ဟိ၊ စ။  
 တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သစ်ပင်ကို။ ဆိန္နေပိ၊ ဖြတ်သော်လည်း။

အရညဥ္ဇကထာယံ၊ ဌံ။ ဝေဌိတဝလ္လိယံ ဝိယ၊ ရစ်သော နွယ်၌ကဲ့သို့။ အဝဟာရော၊  
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ဥဇ္ဇကမေဝ တိဋ္ဌတိ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။  
 သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမဲ့။ ဆိန္ဒနမေဝ၊ ဖြတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝလ္လိအာဒိဟိ၊  
 နွယ်စသည်တို့နှင့်။ အသမ္ပန္နဿ၊ မစပ်သော။ ရုက္ခဿ၊ ကို။ ဌာနာ၊ မှ။ စာဝနံ၊  
 ရွှေစေခြင်းမည်၏။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။ အာကာသာဒိသု၊ ကောင်းကင်  
 အစရှိသည်တို့၌။ ဖုဋ္ဌသကလပဒေသတော၊ နွံသော အလုံးစုံသော အရပ်မှ။  
 မောစနံ၊ လွတ်စေခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။  
 ဌာနာစာဝနံ၊ အရာမှ ရွှေစေခြင်းသည်။ အာဝေဏိကံ၊ အသီးတည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ရုက္ခဘာရေန၊ သစ်ပင်၏  
 ဝန်ဖြင့်။ ကိဉ္ဇိဒေဝ၊ စိုးစဉ်းသာလျှင်။ ဘဿိတွာ၊ လျှော၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်  
 သောကြောင့်။ ဌာနာစာဝနံ၊ အရာမှ ရွှေခြင်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်  
 သလျှင်ကတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊  
 မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ရုက္ခေန၊ သစ်ပင်သည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ ထိအပ်သော။  
 သကလဿ၊ သော။ အာကာသပဒေသဿ၊ ကောင်းကင်အရပ်ကို။ ပဉ္စဟိ  
 အာကာရေဟိ ဝါ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဆဟိ  
 ဝါ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုတိက္ကမိတတ္တာ၊ မလွန်သော  
 ကြောင့်တည်း။ ဝါတမုခံ သောဓေတိတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်း  
 အရာဖြင့်။ ဝါတော၊ လေသည်။ အာဂန္တု၊ လာ၍။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။  
 ပါတေတိ၊ လှဲ၏။ ဧဝံ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါတဿ၊ လေ၏။  
 အာဂမနမဂ္ဂံ၊ လာရာသော ခရီးကို။ ရုန္တိတွာ၊ ပိတ်၍။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်  
 သော။ သာခါဂုမ္ဘာဒိနိ၊ သစ်ခက်၊ ချုံအစရှိသည်တို့ကို။ ဆိန္တိတွာ၊ ဖြတ်၍။  
 အပနေန္တော၊ ပယ်လျက်။ သောဓေတိ၊ သုတ်သင်၏။ မဏ္ဍုကကဏ္ဍကံ ဝါတိ၊  
 ကား။ မဏ္ဍုကနံ၊ ဖားတို့၏။ နဂ္ဂုဋ္ဌေ၊ အမြီးဖြစ်သော။ အဂ္ဂကောဌိယံ၊  
 အဖျားစွန်း၌။ ဌိတကဏ္ဍကံ၊ တည်သောဆူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ။  
 ကုန်၏။ ဧကေ၊ တို့သည်။ “ဝိသမစ္ဆကဏ္ဍကံ၊ အဆိပ်ရှိသော ငါးဆူးတည်း။”  
 ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟရဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဟရဏကကထာယံ၊ ဌံ။ ဟရဏကန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထုသာမိနာ၊  
 ဝတ္ထုအရှင်သည်။ ဟရိယမာနံ၊ ဆောင်အပ်သော ဥစ္စာတည်း။ “သော စေ”



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ဟရဏကဏသဝဏ္ဏနာ

၄၁၁

ပါဒ် အဋ္ဌတိ၊ ပါရာဇိကမေဝါ”တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “အဋ္ဌံ၊ လက်ဝက်သော ပုဆိုးကို။ န ဂဏ္ဍိယာမိ”တိ၊ မယူအံ့ဟူ၍။ အသလ္လကိတတ္တံ၊ မမှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။ “တေ၊ ဤပုဆိုးကို။ ဂဏ္ဍိယာမိ”တိ၊ ယူအံ့ဟူ၍။ သလ္လကိတသေဝ၊ မှတ်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌဿ၊ ပုဆိုး၏။ ဧကဒေသတာယ၊ တစိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထို တစိတ်သောပုဆိုးကိုလည်း။ ဂဏ္ဍိတုကာမေဝ၊ ယူလိုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သတဏ္ဏဟာရကန္တိ၊ ကား။ သဟတဏ္ဏဟာရကံ၊ ဘဏ္ဍာကို ဆောင်သောသူနှင့် တကွ။ သကာရာဒေသဿ၊ သအပြု၏။ ဝိကပ္ပတ္တာ၊ ဝိကပ်အားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်။ သဟသဒ္ဓေါ၊ သဟသဒ္ဓါသည်သာလျှင်။ ဌိတော၊ ၏။ ဘဏ္ဏဟာရကေန၊ ဘဏ္ဍာကို ဆောင်သောသူနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ တံ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သာသကောတိ၊ ကား။ (၁၈၈) “ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ကပ်၍။ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ယဒိ ဂဏ္ဍိယာမိ၊ အကယ်၍ ယူအံ့။ အာဝုဇေန၊ လက်နက်ဖြင့်။ မံ၊ ကို။ ပဟရေယျ၊ ပုတ်ခတ်ရာ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဘယေန၊ ကြောက်သောအားဖြင့်။ သဉ္ဇာတာသကော၊ ရှိရှာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကမန္တံ ပဋိက္ကမ္မာတိ၊ ကား။ ဘယေနေဝ၊ ကြောက်သောကြောင့်သာလျှင်။ အနုပဂန္ဓာ၊ မကပ်မူ၍။ မဂ္ဂတော၊ ခရီးမှ။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပဋိက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ သန္တဇ္ဇေတွာတိ၊ ကား။ ဖရူသဝါစာယ၊ ကြမ်းသော စကားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဝုဇပရိ-ဝတ္တနာဒိကာယဝိကာရေန စ၊ လက်နက်ကို ရပ်ဝင့်ခြင်းစသော ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သန္တဇ္ဇေတွာ၊ ခြိမ်းခြောက်၍။ အနုဇ္ဈာ-ဝုတ္တကန္တိ၊ ကား။ အပရိဂ္ဂဟိတကံ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်။ အာလယေန၊ အာ-လယဖြင့်။ အနုဓိမုတ္တံ၊ မညွတ်သော။ ဘဏ္ဍမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကံ နာမ၊ မသိမ်းဆည်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာ-ဟရာပေန္တေ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤအာဟရာပေန္တေ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပရိစ္စတ္တာလယာနမ္ပိ၊ စွန့်အပ်ပြီးသော အာလယရှိကုန်သော်လည်း။ ပစ္စာပိ၊ နောက်၌လည်း။ သကသညာ၊ မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တေသညေဝ၊ ထိုဥစ္စာရှင်တို့၏သာလျှင်။ တံ ဘဏ္ဍံ၊ ထိုဘဏ္ဍာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗလက္ကာ-ရေနာပိ၊ အနိုင်အထက်အားဖြင့်လည်း။ သကသညာယ၊ မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဘဏ္ဍာကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဒဒန္တသေဝံ၊ မပေးသော သူ၏သာလျှင်။ အဝဟာ

ရော၊ ခိုးခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။ သာမိနော၊ ဥစ္စာရှင်အား။  
 “မယာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပရိစ္စတ္တံ၊ စွန့်အပ်ပြီး။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တေ၊ ဤဥစ္စာရှင်  
 သည်။ မမ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဝါ၊ ဥစ္စာလေလော။ နော၊ ဝါ၊ ဥစ္စာမဟုတ်လေ  
 လော။” ဣတိ၊ သို့။ အာသကံ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်  
 အံ့။ ဗလက္ခာရေန၊ နိုင်ထက်မူသဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။  
 ကသ္မာ၊ နည်း။ သကသညာဗလေနော၊ သကသညာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။  
 ပုန၊ ဖန်။ ဂဟေတဗ္ဗတာဝဿ၊ ယူအပ်သော အဖြစ်သို့။ အာပန္နတ္တာ၊ ရောက်  
 သောကြောင့်တည်း။ “အဒေန္တဿ ပါရာဇိက” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။  
 စောရဿ၊ ခိုးသောရဟန်းအား။ သကသညာယ၊ မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်  
 သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာယပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သာမိကေသု၊ အရှင်တို့သည်။ အာလ-  
 ယေသု၊ အာလယရှိကုန်သော်။ အဒါတုံ၊ မပေးပဲ နေခြင်းငှာ။ န ဝဋ္ဋတိ၊  
 မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေသုတိ၊  
 ကား၊ မဟာပစ္စရိယာဒိသု၊ မဟာပစ္စရိတ် အစရှိသည်တို့၌။ “ဝိစာရဏာယေဝ  
 နတ္ထိ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုမဟာပစ္စရိတ်အစရှိသည်  
 တို့၌လည်း။ ပဋိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပယ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်။ အယမေဝ  
 အတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿတိ၊ ၏။

ဥပနိဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ ဥပနိဓိကထာယံ၊ ၌။ သင်္ဂေါပနတ္ထာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။  
 အတ္တနော၊ ၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တဿ၊ ထားအပ်သော။ ဘဏ္ဍာဿ၊ ဘဏ္ဍာ  
 ကို။ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ၊ လုံသောအရပ်၌။ ပဋိသမနပ္ပယောဂံ၊ သိမီးခြင်း ပယောဂ  
 ကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ “နာဟံ ဂဏှာမိ” တိ အာဒိနာ၊ နာဟံ ဂဏှာမိ-အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ ပယောဂေ၊ လုံ့လကို။ အကတေ၊ မပြု  
 သည်ရှိသော်။ ရုဇ္ဈသင်္ခေါဘာဒိကာလေ၊ နိုင်ငံပျက်သောအခါ အစရှိသည်၌။  
 “တဿ၊ ထိုသူအား။ ဒါနိ၊ ယခု။ န ဒဿာမိ၊ မပေးအံ့။” ဣတိ စ၊ ဤသို့  
 လည်းကောင်း။ “ဒါနိ၊ ယခု။ မယံ၊ ငါအား။ န ဒဿတိ၊ မပေးလတ္တံ့။”  
 ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဥဘောဟိ၊ နှစ်ယောက်သော အပ်နှံသောသူ  
 ထိန်းသောသူတို့သည်။ သကသကဋ္ဌာနေ၊ မိမိ မိမိတို့ နေရာ၌။ နိသီဒိတှာ၊  
 နေ၍။ ဓုရနိက္ခေပေ၊ ဝန်ချခြင်းကို။ ကတေပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ အဝ-  
 ဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ပဋိသမန  
 ပယောဂဿ၊ သိမီးခြင်းပယောဂကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သောကြောင့်။ ဧတ္ထ၊

ဤ မိမိတို့နေရာကနေ၍ ဝန်ချကြရာ၌။ ပါရာဇိကမေဝ၊ ပါရာဇိကသတ်ဏ္ဌနာ။”  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထို ကေစိဆရာတို့၏။  
 မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသတ်ဏ္ဌနာ။ သာရတော၊ အမြတ်အားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊  
 မယုံကြည်အပ်။ ဟိ၊ စု။ ပဋိသမနကာလေ၊ သိမ္မိဒေသကာလ၌။ အဿ၊  
 ထိုရဟန်းအား။ ထေယျစိတ္တံ၊ ခိုးလိုသောစိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ဣဒါနိ၊  
 ယခု။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ န ဒဿာမိ၊ မပေးအံ့။” ဣတိ၊ သို့။  
 ထေယျစိတ္တပုတ္တိက္ခဏေ ပန၊ ထေယျစိတ်ဖြစ်သော ခဏ၌ကား။ သာမိနော၊  
 ၏။ ဓရနိက္ခေပစိတ္တပုတ္တိယာ၊ ဝန်ချသောစိတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတုဘူတော  
 အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကာယဝစီ ပယောဂေါ၊ ကာယဝစီပယောဂသည်။  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယေန၊ အကြင် ပယောဂဖြင့်သာလျှင်။ သော၊ ထို ဥစ္စာထိန်းသော  
 ရဟန်းသည်။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သော ပယောဂေါ၊  
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စု။ အယံ အာပတ္တိံ၊ သည်။ အကိရိယသ မုဋ္ဌာနာ၊  
 အကိရိယသမုဋ္ဌာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ “ဒါနေ သဉ္ဇဿာဟော၊ ရက္ခတိ  
 တာဝါ” တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဝဟာရံ၊ ခိုးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
 အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆိုသောကြောင့်။ “နာဟံ ဂဏှာမိ” တိအာဒိနာ၊ အရှိုသည်ဖြင့်။  
 မုသာဝါဒကရဏေ၊ မုသားစိုက်ခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ သည်သာလျှင်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ထေယျစိတ္တာဘာဝေန၊ ကေယျစိတ် မရှိသဖြင့်။ သဟပယော-  
 ဂတ္ထဿာပိ၊ သဟပယောဂအဖြစ်၏လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။  
 ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ‘ယဒိပိ မုခေန  
 ။ပ။ ပါရာဇိက” န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကတရပယောဂေန၊ အဘယ်ပယော  
 ဂဖြင့်။ အာပတ္တိံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တဒါ၊ ထိုဘဏှာကို သိမ္မိဒေ  
 သော အခါ၌။ ထေယျစိတ္တာဘာဝါ၊ ထေယျစိတ် မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဌ-  
 မေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဘဏှပဋိသမနပယောဂေန၊ ဘဏှာကို သိမ္မိဒေခြင်း  
 ပယောဂဖြင့်။ န တာဝ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်မသင့်သေး။ (၁၈၉) တဒါ၊  
 ထိုပေးအံ့ဟု နှုတ်ဖြင့် ဆိုသောအခါ၌။ ထေယျစိတ္တော၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊  
 ရှိသော်လည်း။ ပယောဂဿ၊ လုံ့လ၏။ ကပ္ပိယတ္တာ၊ အပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ “ဒဿာမိ” တိ၊ ပေးအံ့ဟူ၍။ ကထနပ္ပယောဂေနာပိ၊ ဆိုသော  
 ပယောဂကြောင့်လည်း။ န အာပတ္တိံ၊ အာပတ် မသင့်တကား။ ဣတိ၊  
 ဤကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဝံစူတေ၊ အဖြေကို ဆိုပေအံ့။ သာမိနာ၊  
 အရှင်သည်။ “ဒေဟိ” တိ၊ ပေးလော့ဟု။ ဗဟုသော၊ အကြိမ်များစွာ။  
 ယာစိယမာနောပိ၊ တောင်းလျက်လည်း။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ ယေန

ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ဤ။ အဒါတုကာမတံ၊ မပေးလိုသော အဖြစ်ကို။ သာမိကဿ၊ အား။ ဉပေတိ၊ သိစေ၏။ ယေန စ၊ အကြင် ပယောဂဖြင့်လည်း။ သော၊ ထို ဥစ္စာရှင်သည်။ “အယံ၊ ဤရဟန်းကား။ အဒါတုကာမော၊ မပေးလို၍။ ဝိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဥတု၊ ၍။ ဓရံ၊ ဝန်ကို။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ တေနော ပယောဂေန၊ ဖြင့်သာ လျှင်။ အဿံ၊ ထိုရဟန်းအား။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သင့်၏။ ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍော၊ ဤ အပ်နှံအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ် ဖြင့်။ မုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ အဒါတုကာမ- တာယ၊ မပေးလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ တေ တယာ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ တေ တယာ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ နည်း။ ဣတိအာဒိပရိယာယဝစနေနာပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပရိယာယ်စကားဖြင့်လည်း။ သာမိကဿ၊ အား။ ဓရေ၊ ကို။ နိက္ခိပိပိတေ၊ ချစေအပ်သည် ရှိသော်။ အာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တေ- နော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ကိ” တုဗ္ဗေ။ ပ။ ပါရာဇိက”န္တိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ပရသန္တကဿ၊ သူတပါးဥစ္စာကို။ ပရေဟိ၊ သူတပါး တို့ကို။ ဂဏှာပနေ ဝေ၊ ယူစေခြင်း၌သာလျှင်။ ပရိယာယတော၊ အား ဖြင့်။ မုတ္တိ၊ လွတ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာ၌။ န၊ မလွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၍။ “အတ္တနော ဟတ္ထေ နိက္ခိတ္တတ္တာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အတ္တနော၊ ဤ။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ သာမိနာ၊ အရှင်သည်။ ဒိန္နတာယ၊ ပေးအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနေ၊ ဘဏ္ဍာစိုးအရာ၌။ ဌိတတ္တာ စ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဋ္ဌာနာစာဝနေပိ၊ နေရာမှ ရွေ့စေသော်လည်း။ အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ထေယျစိတ္တေန ပန၊ ဖြင့်ကား။ ဂဟဏော ယူခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌတော၊ မှ။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

ဧသေဝ နယောတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓါရေဝ၊ ချီခြင်း၌သာလျှင်။ စောရဿ၊ အား။ ပါရာဇိကံ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အညေဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာ- ရဏဿ၊ ဆက်ဆံသော။ အဘိညာဏဿ၊ အမှတ်ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့် တည်း။ အညံ တာဒိသမေဝ ဂဏှန္တေ ယုဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ သညာဏတော စ၊ အမှတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဩကာသတော စ၊ အရပ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ တေန၊ ထို ခိုးသော ရဟန်း သပိတ်နှင့်။ သဒိသမေဝ၊ တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အညံ၊ တပါးသော သပိတ်ကို။ ဂဏှန္တေ၊ ယူသည်ရှိသော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၍။ စောရေန၊ ခိုးသော ရဟန်းသည်။ သလ္လံကံ-



တပဒေသတော၊ မှတ်ရာ အရပ်မှ။ တံ၊ ထိုမှတ်အပ်သော သပိတ်ကို။ အပနေ-  
 တွာ၊ ပယ်၍။ ကေဟိစိ၊ တစုံတယောက်သော ရဟန်းတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို  
 မှတ်အပ်သော သပိတ်နေရာ၌။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အညသ္မိ၊  
 သော။ ပတ္တေ၊ သပိတ်ကို။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထို နောက်  
 ထားအပ်သော သပိတ်ကို။ ဂဏ္ဍန္တေယေဝ၊ ယူသော်သာလျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်  
 ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တေန၊ ထို အညံ တာဒိသ-  
 မေဝ ဂဏ္ဍန္တေ ယုဇ္ဇတိ—ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ စောရေန၊ သည်။ ဒိဝါ၊  
 နေ၌။ သလ္လက္ခိတပတ္တံ၊ မှတ်အပ်သော သပိတ်ကို။ အညတ္ထ၊ အရပ်တပါး၌။  
 အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ တဒညေ၊ ထိုမှတပါးသော။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့  
 သဘောရှိသော။ ပတ္တေ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထို မှတ်အပ်သော သပိတ်နေရာ၌။  
 ဌပိတေ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ စောရဿ၊ အား။ ပစ္စွာ၊ နောက်ဖြစ်  
 သော။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ထေယျစိတ္တံ၊  
 သည်။ ဒိဝါ၊ နေ၌။ သလ္လက္ခိတပုဒေသေ၊ မှတ်ရာအရပ်၌။ ဌပိတံ၊ သော။  
 အညံ၊ သော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သောသဘောရှိသော။ ပတ္တမေဝ၊ သပိတ်ကိုသာ။  
 အာလမ္ဗိတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ပဒဝါရေနာတိ၊ ကား။ ထေရေန၊ မထေရ်သည်။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်  
 ၍။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆတော၊ သော။ စောရဿ၊  
 ၏။ ပဒဝါရေန၊ ဖဝါးလှမ်းအကြိမ်ဖြင့်။ အတာဒိသမေဝ ဂဏ္ဍန္တေ ယုဇ္ဇတိ  
 တံ၊ ကား။ အတာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည် မဟုတ်သော သပိတ်ကို။  
 စောရေန၊ သည်။ ဂဟဏက္ခဏေ၊ ကိုင်သော ခဏ၌။ အဝဟာရာဘာဝ-  
 တော၊ ခိုးရာမရောက်သောကြောင့်။ ပစ္စွာ၊ နောက်မှ။ ဟတ္ထပတ္တံ၊ လက်သို့  
 ရောက်သော သပိတ်ကို။ “တ”န္တိ ဝါ၊ ထို မိမိမှတ်အပ်သော သပိတ်ဟူ၍  
 လည်းကောင်း။ “အည”န္တိ ဝါ၊ တပါးသော သပိတ်ဟူ၍လည်းကောင်း။  
 သညာယ၊ အမှတ်ဖြင့်။ “ဣဒံ၊ ဤသပိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆာမိ”တိ၊  
 သွားအံ့ဟု။ ဂမနေ၊ သွားခြင်း၌။ ပဒဝါရေနေဝ၊ ဖဝါးလှမ်းဖြင့်သာ  
 လျှင်။ အဝဟာရော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

ပါရာဇိကံ နတ္ထိတံ၊ ကား။ ပဒဝါရေပိ၊ ဖဝါးလှမ်းရာ၌လည်း။ ဥပနိဓိ-  
 ဘဏ္ဍေ ဝိယ၊ အပ်နှံအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌ကဲ့သို့။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊  
 မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဂါမဒ္ဒါရ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ဗဟိဂါမေ၊ ရွာအပ၌။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်း၏။ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သော  
 ကြောင့်။ ဂါမပုဝေသဿ၊ ရွာဝင်ခြင်းငှါ။ အာရမ္မပဒေသဒဿနဝသေန၊



အားထုတ်ရာ အရပ်ကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အန္တော ဂါမံ၊ ရွာ  
 တွင်း၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ “ဒိန္နမ္ပိ ဥဒ္ဓါရေ(၁၉၀)ယေဝ ပါရာဇိက”န္တိ၊  
 ဟူသော စကားကို။ ထေရဿ၊ ၏။ အဘဏ္ဍာဂါရိကတ္တာ၊ ဘဏ္ဍာစိုး မဟုတ်  
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်။  
 ဘဏ္ဍာဂါရိကော၊ ဘဏ္ဍာစိုးသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။  
 သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည်လည်း။ ဥပနိက္ခိတ္တမေဝ၊ အပ်နှံသည်မည်  
 သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍော၊ အပ်နှံအပ်သော ဘဏ္ဍာတို့ကို။  
 ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဏှတောပိ၊ ယူသော်လည်း။ ထေရဿ၊ အား။  
 အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ န တာဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ စောရဿေဝ၊  
 ခိုးသူအားသာလျှင်။ အဝဟာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဘိန္နမ္ပိ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊  
 ကား။ ထေရဿ၊ အား။ အတ္တနော သန္တကတာယ၊ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော  
 ကြောင့်။ စောရဿ၊ အား။ သာမိကေန၊ ဥစ္စာရှင်သည်။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေး  
 အပ်သောကြောင့်။ အဝဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ န ဇာတော၊ မဖြစ်။  
 ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့အားလည်း။ အသုဒ္ဓစိတ္တေန၊ မစင်  
 သော စိတ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူသောကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ နက်။

အာဏတ္တိယာ ဂဟိတတ္တာတိ၊ ကား။ “ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။  
 ဂဏှယူလော့။”ဣတိ ဇေံ၊ သို့။ ထေရေန၊ သည်။ ကတအာဏတ္တိယာ၊ ပြုအပ်  
 သော အာဏာဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ “အဋ္ဌဝိ” ပဝိ-  
 သတိ၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “ပတ္တစိဝရံ၊  
 သပိတ်သင်္ကန်းကို။ ဂဏှ၊ ယူလော့။ အသုကံ နာမ ဂါမံ၊ ဤမည်သော  
 ရွာသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရိယာမ၊ လှည့်လည်  
 ကုန်အံ့။”ဣတိ၊ သို့။ ထေရေန၊ သည်။ ဝိဟာရတော၊ ကျောင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊  
 ၍။ ဂါမမဂ္ဂေပိ၊ ရွာခရီး၌လည်းကောင်း။ သကလေ၊ သော။ ဂါမေပိ၊  
 ရွာ၌လည်းကောင်း။ ဝိစရဏဿ၊ လှည့်လည်ခြင်းကို။ နိယမိတတ္တာ၊ မှတ်  
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂတော၊ ခရီးမှ။ ဩက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ ဂစ္ဆန္တိဿေဝ၊  
 သွားသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ ပဒဝါရေန၊ ဖဝါးလှမ်း အကြိမ်ဖြင့်။  
 အာပတ္တိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်း၏။ ပရဘာဂေ၊  
 တပါးသော အဖို့၌။ ဥပစာရတော၊ ဥပစာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ၊  
 အကြင်၍လောက်။ တဿ ဂါမဿ၊ ထိုရွာ၏။ ပရတော၊ တပါးသော  
 အရပ်မှ။ ဥပစာရော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထို၍လောက်။ သဗ္ဗံ၊  
 ခပ်သိမ်းသော အရပ်သည်။ ဒဟရဿ၊ ပဉ္စင်းငယ်၏။ ထေရာဏတ္တိယာ၊

မထေရ်အာဏာဖြင့်။ သဉ္ဇရဏူပစာရောဝ။ လှည့်လည်ရသော ဥပစာရသည်  
သလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ထတော ပရံ၊ ထိုအလွန်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်၊  
တေနော၊ ထိုကြောင့် သလျှင်။ “ဥပစာရာတိက္ကမေ ပါရာဇိက”န္တိ စ၊  
ဟူ၍လည်းကောင်း။ “ဂါမူပစာရာတိက္ကမေ ပါရာဇိက”န္တိ စ၊ ဟူ၍လည်း  
ကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပဋိနိဝတ္တနေ၊ နစ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ စီဝရဇော-  
ဝနာဒိအတ္ထာယ၊ သင်္ကန်းဖွပ်ခြင်းစသော အလို့ငှါ။ ပေသနေပိ၊ စေရာ၌  
လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ “အဋ္ဌတော အနိသိဒ္ဓိတော”တိ  
တ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ သိသာဒိသံ၊  
ဦးခေါင်းအစရှိသည်တို့၌။ ဘာရံ၊ ဝန်ကို။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ အနိက္ခိပိတော၊  
မချမူ၍။ တိဋ္ဌန္တော ဝါ၊ ရပ်လျက်လည်းကောင်း။ နိသိဒ္ဓန္တော ဝါ၊ ထိုင်  
လျက်လည်းကောင်း။ ဝိဿမိတော၊ အပင်ပန်းဖြေ၍။ ထေယျစိတ္တေ၊ သည်။  
ဝူပသန္တေ၊ ငြိမ်းသည်ရှိသော်။ ပုန၊ ဖန်။ ထေယျစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတော၊  
ဖြစ်စေ၍။ ဂစ္ဆတိ စေ၊ အကယ်၍ သွားဌားအံ့။ ပါဒုဒ္ဓါရေန၊ ဖဝါးချီ  
ခြင်းဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဘူမိယံ၊ ၌။ နိက္ခိပိတော၊ ချ၍။  
ပုန၊ ဖန်။ တံ၊ ထိုသပိတ်၊ သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဥဒ္ဓါ-  
ရေန၊ ဘဏ္ဍာကို ချီခြင်းဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ကသ္မော၊ နည်း။  
အာဏာပကဿ၊ စေခိုင်းသော မထေရ်၏။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်းဖြင့်။ ယံ  
ကာတဗ္ဗံ၊ အကြင် ပြုဖွယ်သည်။ အတ္တိ၊ ဤ။ တဿ၊ ထို ပြုဖွယ်၏။ တာဝတာ၊  
ထိုကျောင်းကို ရောက်ကာမျှဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ပြီးသောကြောင့်တည်း။  
“အသုကံ နာမ ဂါမ”န္တိ၊ ဤမည်သော ရွာကိုဟူ၍။ အနိယမေတော၊ မမှတ်  
မူ၍။ “အန္တော ဂါမံ၊ ရွာတွင်းသို့။ ဂမိဿာမ၊ သွားကုန်အံ့။” ဣတိ၊ သို့။  
အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဝိဟာရသာမန္တာ၊ ကျောင်း  
၏ အနီး၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ဆွမ်းခံဝင်ဖူးကုန်သော။  
သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဂေါစရာဂါမာပိ၊ ဆွမ်းခံရွာတို့သည်လည်း။ ခေတ္တမေဝ၊  
လှည့်လည်ရာ ခေတ်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသန္တိ၊  
ကား။ မဂ္ဂုက္ကမနဝိဟာရာဘိမုခဂမနာဒိ၊ ခရီးမှ ဖဲခြင်း၊ ကျောင်းသို့ ရှေးရှု  
သွားခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ “ပုရိမသဒိသမေဝါ”တိ၊ ဟူသော  
စကားကို။ အနာဏတ္တိယာ၊ မစေခိုင်းပဲ။ ဂဟိတေပိ၊ ယူသော်လည်း။  
သာမိကဿ၊ အား။ ကထေတော၊ ပြော၍။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သောကြောင့်။  
ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တဝိဟာရူပစာရာဒိ၊ ဆိုအပ်သော ဝိဟာရူပစာ  
အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်သည်။ ခေတ္တမေဝ၊ ခေတ်သာတည်း။  
ဣတိ ကတော၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သေဝ နယောတိ၊ ဟူသော

ပါဌ်ဖြင့်။ “အန္တရာမဂ္ဂေ ထေယျစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည် ဖြင့်။ ဝုတ္တနယံ၊ ဆိုအပ်သောနည်းကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်၏။

နိမိတ္တေ-ဝါ ကတေတိ၊ ကား။ “မေ၊ ငါ၏။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းသည်။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်သူသည်လျှင်။ ရဇိတွာ၊ ဆိုး၍။ ဒဿတိ၊ ပေလတ္တံ့နည်း။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ နိမိတ္တေ၊ နိမိတ်ကို။ ကတေ၊ သော်။ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ၊ ကား။ အနာဏတ္တဿ၊ မစေခိုင်းပဲ။ (၁၉၁)ထေရေန၊ နှင့်။ သိဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂမနဝါရေ၊ သွားသော ဝါရ၍။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကေပဿေတိ၊ ကား။ ဝိဟာရဿ၊ ၍။ မဟန္တတာယ၊ ကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဒဿေတွာ၊ မပြုမူ၍။ ကေသ္မိံ ပဿေ၊ နံပါးတဘက်၌။ ထေယျစိတ္တေန ပရိဘုဉ္ဇန္တော ဇီရာပေတိတိ၊ ကား။ ထေယျစိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်စဉ်။ ဌာနာစာဝနံ၊ နေရာမှ ရွှေ့ စေခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ နိဝတ္ထပါရုတနိဟာရေနော၊ ဝတ်ရုံသော အစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တော၊ သုံးဆောင်လျက်။ ဇီရာပေတိ၊ ဆွေးစေ၏။ ဌာနာ၊ မှ။ စာဝေန္တဿ ပန၊ ရွှေ့စေသော ရဟန်းအားကား။ ပါရာဇိက မေဝ၊ ပါရာဇိကသာတည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ သိသေ ဘာရံ၊ ဦးခေါင်း၌ ဝန်ကို။ ခန္ဓေ ကရဏာဒိသု ဝိယ၊ ပခုံးသို့ ချခြင်းစသည်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ နဿတိတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိအာဒိနာ၊ မီးအစ ရှိသည်ဖြင့်။ နဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ “အညော ဝါ ကောစိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဌပိတံ၊ ထား၏။ သောပိ၊ ထိုရဟန်းကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတော၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

ဣတရဿာ တိ၊ ကား။ စောရဿ၊ ခိုးသူရဟန်းအား။ “ဣတရံ ဂဏှတော ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိက”န္တိ ဣတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ တဝ၊ ၍။ သာဠကံ၊ သင်္ကန်းကို။ ဂဏှာဟိ”တိ၊ ယူလောဟူ၍။ ဣမိနာဝ၊ ဤ ခိုင်းသော ရဟန်းသည်သာလျှင်။ ဥပနိမိတာဝတော၊ အပ်နှံအပ်သောအဖြစ် မှ။ မောစိတတ္တာ၊ လွတ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတရံ၊ မိမိသင်္ကန်းမှ တပါးသော သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှတောပိ၊ ယူသော်လည်း။ သာမိ- ကဿ၊ ၍။ အတ္တနော သာဠကေ၊ - မိမိသင်္ကန်း၌။ အာလယဿ၊ ၍။ သဗ္ဗာဝတော စ၊ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ “ဥဒ္ဓါရေ၊ ချီခြင်း၌။ ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ သာမိကော၊ ဥစ္စာရှင်သည်။ “မမ၊ ၍။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဣဒံ ဝါ၊ ဤသင်္ကန်းသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။



အညံ ဝါ၊ တပါးသော သင်္ကန်းသည့်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊ တေန၊  
 ထိုသင်္ကန်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မူအံ့နည်း။ မယံ၊ အား။ ဣမိနာ၊ ဤသင်္ကန်း  
 ဖြင့်။ အလံ၊ လျောက်ပတ်၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။  
 နိရာလယော၊ အာလယပြတ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ စောရဿ၊ အား။  
 ပါရာဇိကံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ န ဇာနန္တိတိ၊ ကား။  
 တေန၊ ထိုဥစ္စာရှင်သည်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားကို။ အသုဏန္တာ၊  
 မကြားသောကြောင့်။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ “ဧသေဝ နယော”တိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသောပုဒ်၌။ ဇာနိတုာပိ၊ သိ၍လည်း။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သစေ န သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ၊  
 အကယ်၍မခံကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ “ပဋိက္ခိပန္တိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပေါပိ၊  
 ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ သင်္ကဟိတောဝ၊ ယူအပ်သည်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ တို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပစာရေ ဝိဇ္ဇမာနေတိ၊ ကား။ ဘဏ္ဍာဂါရဿ၊ ဘဏ္ဍာအိမ်၏။  
 သမိပေ၊ အနီး၌။ ဥစ္စာရပဿာဝဠာနေ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ရာအရပ်သည်။  
 ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလျက်။ “မယိ စ မတေ သံသဿ စ သေနာသနေ ဝိနဠေ” တိ ဧတ္ထ၊  
 ဟူသော ပုဒ်၌။ “တံ၊ သင့်ကို။ မာရေဿာမာတိ၊ သတ်ကုန်အံ့ဟု။ ဧတ္ထကေ၊  
 ဤမျှကို။ ဝုတ္တေပိ၊ သော်လည်း။ ဂိလာနပက္ခေ၊ ဂိလာနအရာ၌။ ဌိတတ္တာ၊  
 တည်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ “အဝိသယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊  
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ မရဏ-  
 တော၊ သေခြင်းထက်။ ပရံ၊ လွန်သော။ ဂေလညံ၊ နာသောအဖြစ်သည်လည်း  
 ကောင်း။ အဝိသယတ္ထဉ္စ၊ မစွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 “ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ဆိန္ဒိတုာ၊ ဖြတ်၍။ ပရိက္ခာရံ၊ ပရိက္ခရာကို။ ဟရိဿာမ၊  
 ဆောင်ကုန်အံ့။” ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထကေ၊ ဤမျှကို။ ဝုတ္တေပိ၊ သော်လည်း။  
 ဝိဝရိတံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိဗယဝ၊ လျှင်တည်း။ သဟာယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။  
 တေဟိပိ၊ ထိုဘဏ္ဍာစိုးမဟုတ်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဘိက္ခာစာရာဒိဟိ၊  
 အလှူခံလည်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပရိယေသိတုာ၊ ရှာ၍။ အတ္တနော၊ ၏။  
 သန္တကေပိ၊ ဥစ္စာတို့ကိုလည်း။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း စိုးစဉ်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ သာမိစိတိ၊ ကား။ ဣဒံ၊  
 ဤသည်ကား။ ဘဏ္ဍာဂါရေ၊ ဘဏ္ဍာတိုက်၌။ ဝသန္တာနံ၊ နေကုန်သောရဟန်းတို့  
 ၏။ ဝတ္ထံ၊ ဝတ်တည်း။

လောလမဟာထေရေတိ၊ ကား။ မန္တော၊ နံ့သော။ မောမူဟော၊ တေဓေ  
 သော။ အာကိဏ္ဏဝိဟာရီ၊ ပြမ်း၍ နေလေ့ရှိသော ထေရ်သည်။ ဣတရေဟိတိ၊  
 ကား။ တသ္မိယေဝ ဂဗ္ဘေ၊ ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌သာလျှင်။ ဝသန္တေဟိ၊ နေကုန်

သော။ ဣတရတိက္ခဟံ၊ ဤမှတပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝိဟာရရက္ခဏ-  
 ဝါရေ၊ ကျောင်းစောင့်လှည့်၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သော သူသည်။ ဝိဟာရ-  
 ဝါရိကော၊ မည်၏။ ဝုဗ္ဗပဋိပါဋိယာ၊ ကြီးသော အစဉ်ဖြင့်။ အတ္တနော ဝါ-  
 ရေ၊ မိမိအလှည့်၌။ ဝိဟာရရက္ခဏကော၊ ကျောင်းစောင့်သောသူတည်း။ နိဝါ-  
 ပန္နိ၊ ကား။ ဘတ္တဝေတနံ၊ ထမင်းရိက္ခာကို။ စောရာနံ ပဋိပထံ ဂတေသုတံ၊  
 ကား။ စောရာနံ၊ တို့၏။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို။ ဥ တွာ၊ ရှိ။ “ပဌမတရညေဝ၊  
 ရှေးဦးစွာလျှင်။ ဂန္တု၊ ရှိ။ သဒ္ဓံ ကရိဿာမာ”တိ၊ အသံပြုကုန်အံ့ဟု။ စော  
 ရာနံ၊ ခိုးသူတို့အား။ (၁၉၂) အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဂတေသု၊ သွားကုန်သည်ရှိ  
 သော်။ “စောရေဟိ၊ တုံသည်မူလည်း။ ဟဋ္ဌဘဏ္ဍံ၊ ခိုးအပ်သောဘဏ္ဍာကို။  
 အာဟရိဿာမာ”တိ၊ ဆောင်အံ့ဟု။ တေသံ၊ ထိုခိုးသူတို့၏။ အနုပထံ၊  
 သွားသော ခရီးကို။ ဂတေသုပိ၊ သွားကုန်သော်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊  
 ဤနည်းလျှင်တည်း။ နိဗ္ဗန္တံ ကတောတံ၊ ကား။ “အသုကကုလေ၊ ဤမည်  
 သော ဒကာအိမ်၌။ ယာဂုဘတ္တံ၊ ယာဂုဆွမ်းသည်။ ဝိဟာရဝါရိကာန-  
 ညေဝ၊ ကျောင်းစောင့် ရဟန်းတို့အားသာတည်း။” ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နိယမနံ၊  
 အမြဲ။ ကတွာ၊ ရှိ။ “ဒေ တိဿော။ ပ။ လဗ္ဗမာနောဝါ”တိ၊ ဟူသော။  
 ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ နိဒဿနမျှသာတည်း။ တတော၊ ထို  
 နှစ်ခုသော ယာဂုစာရေးတံ၊ လေးခုငါးခုသော ဆွမ်းစာရေးတံအောက်။  
 ဥနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အဓိကံ ဝါ၊ လွန်သည်မူ  
 လည်း။ ဟောတု၊ စေ။ အတ္တနော စ၊ အားလည်းကောင်း။ ဝေယျာဝစ္စ  
 ကရဿ စ၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသော သူအားလည်းကောင်း။ ယာပနမတ္ထံ၊  
 မျှခလောက်ရုံကို။ လာနမေဝ၊ ရခြင်းသည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ဣတံ၊  
 သို့။ ဂဟေတဉ္စ၊ ၏။ နိဿိတကေ ဇဂ္ဂန္တိတိ၊ ကား။ (နိဿိတကေ၊ မှီ၍  
 နေသော တပည့်တို့ကို။ ဇဂ္ဂါပေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်စေကုန်၏။) တေဟိ၊ ထို  
 တပည့်တို့ကို။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ဇဂ္ဂါပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတံ အတ္ထော၊ နက်။  
 အသဟာယကဿာတိ၊ ကား။ သဟာယရဟိတဿ၊ အဖော်မှ ကင်းသော။  
 အတ္တဒုတိယဿာတိ၊ ကား။ အပ္ပိစ္ဆဿ၊ အလိုနည်းသော။ အဿ၊ ထိုရဟန်း  
 အား။ အတ္တာ သရီရမေဝ၊ ကိုယ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုတိယော၊ အဖော်သည်။  
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အညော၊ ကိုယ်မှတပါးသော အဖော်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။  
 ဣတံ၊ ကြောင့်။ အတ္တဒုတိယော၊ မည်၏။ “ယဿာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားသည်။ တဒုဘယဿာပိ၊ ထို အသဟာယ၊ အတ္တဒုတိယ-ဟူသော ပုဒ်  
 နှစ်ခု၏လည်း။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်စွာပြကြောင်းတည်း။  
 သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော။ ဧတေန၊ ဤအသဟာယကဿ-စသော ပါဌ်ဖြင့်။



ကေကဿ၊ တယောကံထိတည်းရဟန်းအား။ ဝါရော၊ အလှည့်ကို။ န ပါပေ-  
 တဗ္ဗော၊ မရောက်စေအပ်။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတံ၊ ၏။  
 ဣတံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါကဝတ္တတ္ထာယာတံ၊ ကား။ နိစ္စံ ပဓိတဗ္ဗ-  
 ယာဂုဘတ္တသင်္ခါတဝတ္တတ္ထာယ၊ အမြဲ ချက်အပ်သော ယာဂုထမင်းဟုဆိုအပ်-  
 သော ဝတ်အလိုငှာ။ ဌပေန္တိတိ၊ ကား။ ဒါယကာ၊ ဒကာတို့သည်။ ဌပေန္တိ၊  
 ထားကုန်၏။ တံ ဂဟေတွာတံ၊ ကား။ အာရာမိကာဒိဟံ၊ အရံစောင့် အစွဲ  
 သည်တို့သည်။ တံ ဒိယျမာနံ ဘာဂံ၊ ထိုလူအပ်သော အဖို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။  
 “န ဂ ဟာပေတဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဗ္ဗောကသိကဿပိ၊ အဗ္ဗော  
 ကသိက်ဆောက်တည်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား။  
 ဌပိတော၊ ထားအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ အဓိကပရိက္ခာရော ဝါ၊ လွန်သော  
 ပရိက္ခာရာသည်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ စီဝရာဒိသံသိကဘာဂေပိ၊ သင်္ကန်းစသော  
 သံသိကအဖို့၌လည်း။ အာလယော ဝါ၊ အာလယသည်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။  
 သောပိ၊ ထိုရဟန်းကိုလည်း။ ဂါဟာပေတဗ္ဗောဝ၊ ယူစေအပ်သလျှင်ကတည်း။  
 ဒိဂုဏန္တိ၊ ကား။ အညေဟံ၊ သူတပါးတို့သည်။ လဗ္ဗမာနတော၊ ရအပ်သည်ထက်။  
 ဒိဂုဏံ၊ နှစ်ဆတက်ကို။ ပက္ခဝါရေနာတံ၊ ကား။ အစုမာသဝါရေန၊ လခွဲ  
 တကြိမ်ဖြင့်။

သုက္ခသဘာဝကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ သုက္ခသဘာဝကထာယံ၊ ၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သုက္ခံ၊  
 အခွန်ကို။ ရာပေရိသာ၊ မင်းချင်းတို့သည်။ အဒဒန္တာနံ၊ မပေးကုန်သော သူ  
 တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာမှ။ အတ္ထိန္ဒိတူပိ၊ လုယက်၍လည်း။ ဟနန္တိ ဂဏန္တိ၊  
 ယူကုန်၏။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သည်။ သုက္ခသဘာဝံ၊ မည်၏။ ဣတံ ဝေဓိ၊  
 သို့လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီး  
 သော အနက်ကိုလျှင်။ ပါကဋံ ကာတံ၊ ထင်စွာ ပြုခြင်းငှာ။ “တဉ္စ”တိအာဒိ၊  
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဒုတိယံ ပါဒံ အတိက္ကာမေတံ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
 ပဌမပါဒံ၊ ရှေးဦးစွာချီသော ခြေကို။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ကင်းအပိုင်းအခြားမှ။  
 ဗဟိ၊ အပ၌။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ဒုတိယပါဒေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ခြေကို။  
 ဥဒ္ဓမ္မတ္ထေ၊ ကြွကာမျှ၌။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ကြွ၍။ ဗဟိ၊ အပ၌။ အဌပိတေပိ၊  
 မထားမိလည်း။ ဗဟိ၊ ၌။ ဌိတော ဧဝ နာမ၊ တည်သည် မည်သည်သာ  
 လျှင်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣတံ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။  
 ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပဒဝါရေသပိ၊ ဖဝါး  
 လှမ်းတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဌဗ္ဗံ၊ ၏။ “ပရိ-

ဝတ္တိတော အဗ္ဘန္တရိမံ ဗဟိ ဌပေတိ၊ ပါရာဇိက”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
 သယံ၊ မိမိသည်။ ဗဟိ၊ ဌ။ ဌတော၊ တည်၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ အဗ္ဘန္တရိမံ၊ အတွင်း၌  
 တည်သော အထုပ်ကို။ ဥက္ခိပိတော ဝါ၊ ကြ၍လည်းကောင်း။ သမကံ၊  
 အမျှ။ ဥက္ခိပိတော ဝါ၊ ကြ၍လည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တနံ၊ ပြောင်းလဲသည်ကို။  
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွာ။ ဗဟိ၊ ဌ။ ဌတော၊ ၍။ ဥက္ခိတ္တ-  
 မတ္တေ၊ ချီကာမျှ၌။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော အထုပ်သည်။ ဗဟိဂတမေဝ၊  
 အပ၌ တည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ဣသိ သိအပ်၏။ သော  
 တိက္ခု၊ သည်။ ဗဟိ၊ ဌ။ ဌတောပိ၊ ၍လည်း။ ဗာဟိရပုဋ္ဌကံ၊ အပဖြစ်သောအထုပ်  
 ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ အန္တော၊ ဌ။ ဌပေတော၊ ၍။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အဗ္ဘန္တရိမံ၊ အတွင်း  
 အထုပ်ကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ချီ၍။ ဗဟိ၊ ဌ။ သစေ ဌပေတိ၊ ထားအံ့။ တဒ ပိ၊ ထိုအခါ၌  
 လည်း။ ကောဗဒ္ဓတာယ၊ တစပ်တည်း တည်သောအဖြစ်ကို။ အဝိဇဟိတတ္တာ၊  
 မစွန့်သောကြောင့်။ အဝဟာရော၊ သည်။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။ ကေစိ ပန၊  
 တို့သည်ကား။ “ဘူမိယံ ပတိတော ဝတ္တန္တံ ပုန အန္တော ပဝိသတိ၊ ပါရာဇိက-  
 မေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ (၁၉၃) ဗာဟိရပုဋ္ဌကေ၊ အပ  
 ဖြစ်သော အထုပ်သည်။ အန္တော၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌေပိ၊ ဝင်သော်လည်း။ ဗဟိဂတ-  
 ဘာဝတော၊ အပသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။  
 အန္တောဂတံ၊ အတွင်း၌ တည်သော။ ပုဋ္ဌကံ၊ အထုပ်ကို။ ပဌမံ ဝါ၊ ရှေး  
 ဦးစွာလည်းကောင်း။ ပစ္စာ ဝေ ဝါ၊ နောက်မှ သာလျှင်လည်းကောင်း။  
 ဗဟိ၊ ဌ။ ဌပိတမတ္တေ ဝါ၊ ထားကာမျှလည်းကောင်း။ ပါရာဇိက မေဝ၊  
 သာတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊  
 မသင့်။ ဗဟိ၊ ကင်း၏ အပ၌။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပတိတဿ၊ ကျသော  
 ဘဏ္ဍာ၏။ ကေနစိ၊ တစုံတခုနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကောဗဒ္ဓတာယ၊ တစပ်  
 တည်း စပ်သော အဖြစ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အန္တောပဝိ-  
 ဋ္ဌေပိ၊ အတွင်းသို့ ဝင်သော်လည်း။ ပါရာဇိကမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တံ၊  
 ဆိုခြင်းငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤ ထမ်းပိုးစွန်းနှစ်ဘက်၌ ထားသော  
 ဝန်သည်ကား။ ကောဗဒ္ဓတ္တာ၊ တစပ်တည်း စပ်သောကြောင့်။ တေန၊ ထိုအပသို့  
 ပစ်လိုက်သော ဝန်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ န သမေတိ၊ မည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ အန္တောဘူမိဂတေန၊ အတွင်းမြေ၌ တည်သော  
 ဝန်နှင့်။ ကောဗဒ္ဓတာ၊ တစပ်တည်း စပ်သော အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ ဝေ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဥဘယဿာပိ၊ နှစ်ဘက်သော ဝန်၏  
 လည်း။ ဗဟိဂတဘာဝေ၊ အပ၌ တည်သော အဖြစ်ကို။ သ၊ မိတေယေဝ၊  
 ပြီးစေသော်သာလျှင်။ အဝဟာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။





ဝိမံသိတာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေ ပန၊ အကြင် ဆရာတို့သည်  
 ကား။ “ပရိဝတ္တိတာ”တိ ဣမဿ၊ ပရိဝတ္တိတာ ဟူသောပုဒ်၏။ နိဝတ္တိ-  
 တာတိ အတ္ထံ၊ နစ်စေ၍ ဟူသော အနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟံ၊  
 ထိုဆရာတို့သည်။ ပုန၊ ဖန်။ အဗ္ဘန္တရိမံ၊ အတွင်း၌ တည်သော အထုပ်  
 ကို။ ဗဟံ၊ အပ၌။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤဓိပ္ပာယ်ကို။  
 ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအပသို့ချ  
 ရာ၌။ သင်္ကာယေဝ၊ ယုံမှားဖွယ်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ကောဗဒ္ဓ”န္တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ ကာဇကောဌိယံ၊ ထမ်းပိုးစွန်း၌။ ရဇ္ဇယာ၊ ကြီးဖြင့်။ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့ခြင်း  
 ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အဗန္ဓိတာ ကာဇကောဌိယံ ဌပိတမတ္ထ  
 မေဝ ဟောတိ၊ ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဗဟံ၊ အပ၌။ ဂဟိတ-  
 ကာဇကောဌိယံ၊ ကိုင်အပ်သော ထမ်းပိုးစွန်း၌။ ဌပိတံ၊ တားအပ်သော ဘဏ္ဍာ  
 သည်။ ပါဒံ၊ တမတ်ကို။ ယဒိ အဂ္ဂတိ၊ အကယ်၍ ထိုက်အံ့။ အန္တောဌပိ-  
 တေန၊ အတွင်း၌ ရှိသော ဘဏ္ဍာနှင့်။ ကောဗဒ္ဓတယ၊ တစပ်တည်းသော  
 အဖြစ်၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ  
 အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ဂစ္ဆန္တေ ယာနေ ဝါ။ ပ။ ဌပေတိတံ၊  
 ကား။ သုက္ခသဘာဝံ၊ ကင်းသို့။ ပဝိသိတာ ဝါ၊ ဝင်၍လည်းကောင်း။ အပ-  
 ဝိသိတာ ဝါ၊ မဝင်မူ၍လည်းကောင်း။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ သုက္ခဌာနဿ  
 ဗဟံ ဌိတန္တိ၊ ကား။ ယာနာဒိဟံ၊ ယာဉ်စသည်တို့ဖြင့်။ နိဟဋ္ဌတ္တာ၊ ဆောင်  
 အပ်သောကြောင့်။ ဗဟံ၊ ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။  
 “ဗဟံ ဌပိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌံ၊ ပါဌ်ကို။ ဝိကပေတော၊ ကြံ၍။ ပုဗ္ဗေဝ၊  
 ရှေးဦးကလျှင်။ သုက္ခဌာနတော၊ ကင်းအရပ်မှ။ ဗဟံ၊ ၌။ ဌပိတံ၊ ထား  
 အပ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။  
 န သုန္ဓရံ၊ မကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သုက္ခဌာနေ၊ ကင်းအရပ်သို့။ ပဝိ  
 သိတာ၊ ဝင်၍။ ယာနေ၊ ယာဉ်၌။ ဌပိတေပိ၊ ထားအပ်သော်လည်း။ ပဝတ္တိတာ၊  
 လိမ့်၍။ ဂတေ ဝိယ၊ သွားခြင်း၌ကဲ့သို့။ ဒေါသာဘာဝတော၊ အပြင်မရှိခြင်း  
 ကြောင့်တည်း။ ယော ပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား။ သုက္ခဌာနဿ၊ ကင်း  
 ၏။ အန္တောဝံ၊ သို့သာလျှင်။ ပဝိသိတာ၊ ဝင်၍။ “သုက္ခဌာန”န္တိ၊ ကင်းဟူ၍။  
 ဥတော၊ သိသောကြောင့်။ ဝေယျစိတ္တေန၊ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ အာဂတမဂ္ဂေန၊  
 လာသော ခရီးဖြင့်။ ပဋိနိဝတ္တိတာ၊ နစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ထို  
 ရဟန်းအားလည်း။ တေန ဒိသာဘာဝေန၊ ထိုအရပ်မျက်နှာ အဖို့ဖြင့်။  
 ဂစ္ဆန္တာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဟုတ္တတော၊ လက်မှ။ သုက္ခံ၊ အခွန်ကို။ ယဒိ

ဂဏ္ဍန္တိ၊ အကယ်၍ ယူကုန်အံ။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ဣမသ္မိံ ဌာနေတိ၊ ကား။ ယာနာဒိဟိ၊ ယာဉ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နိဟရဏေ၊ ထုတ်ရာ၌။ တကြာတိ၊ ကား။ ဋေကလောမသိက္ခာပဒေ၊ ။

ပါဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၄။ ပါဏကထာယံ၊ ။ အာဠပိတောတိ၊ ကား။ ဣဏံ၊ မြို့ကို။ ဂဏ္ဍန္တေဟိ၊ ယူကုန်သော။ မာတာပိတူဟိ၊ အမိအဖတို့သည်။ “ယာဝ ဣဏဒါနာ၊ မြို့ကို ပေးသည်တိုင်အောင်။ အယံ၊ ဤသူငယ်သည်။ တုမ္ဟကံ၊ သင်တို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဟောတု၊ နေပစေ။” ဣတိ၊ သို့။ ဣဏဒါယ ကာနံ၊ မြို့ရှင်တို့အား။ နိယျာတိတော၊ ဆောင်နှင်းအပ်သည်တည်း။ အဝ-  
ဟာရော၊ နတ္ထိတိ၊ ကား။ မာတာပိတူဟိ၊ တို့သည်။ ပုတ္တဿ၊ သားကို။ အပရိစ္စတ္တတာ၊ မစွန့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ မာတာပိတူနံ၊ တို့၏။ အသန္တကတ္တာစ၊ ဥစ္စာ မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ဓနံ ပန ဂတဋ္ဌာနေ ဝစုတိ” တိ။ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အာဠပေတွာ၊ သားကိုပေါင်၍။ ဂဟိတဓနံ၊ ယူအပ်သော ဥစ္စာ သည်။ ဝစုယာ၊ အတိုးနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဠပိတပုတ္တဟာရကဿ၊ ပေါင် ထားအပ်သော သားကို ဆောင်သော ရဟန်းအား။ ဂီဝါ၊ အစားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ဒါသဿ ဇာ-  
တော” တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥက္ကဋ္ဌလက္ခဏံ၊ လွန်သော လက္ခဏာကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒါသိကုတ္တိယံ၊ ကျွန်မ ဝမ်း၌။ ဇာတော၊ ဖြစ် သော။ အဒါသဿ၊ ကျွန်မဟုတ်သော ယောက်ျား၏။ ပုတ္တောပိ၊ သားကို လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအန္တောဇာတ၌သာလျှင်။ (၁၉၄) သဂံဟိတော၊ ရေ တွက်အပ်၏။ ပရဒေသတော ပဟရိတွာတိ၊ ကား။ ပရဒေသဝိလုပ္ပကေဟိ၊ သူတပါးတို့ ဒေသကို လုယက်တတ် ကုန်သော။ ရာဇစောရာဒိဟိ၊ မင်း၊ ခိုးသူအစရှိသည်တို့သည်။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ သုခံ ဇီဝိတိ ဝဒတိတိ၊ ကား။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သာမိကာနံ၊ အရှင်တို့၏။ သန္တိကတော၊ အထံမှ။ ပလာပေတုကာမတာယ၊ ပြေးစေလိုသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တထာ ပန၊ ထို ခိုးသောစိတ်ဖြင့်ကား။ အစိန္တေတွာ၊ မကြံမ၍။ ကာရုညေန၊ သနားသောကြောင့်။ “သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဇီဝ၊ အသက်မွေးလော့။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တဿ၊ အား။ အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂီဝါ ပန၊ အစားသည်ကား။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယပဒဝါ-  
ရေတိ၊ ကား။ ဒုတိယပဒံ၊ ဒုတိယခြေကို။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ယဒိ ဥဒ္ဓရိဿတိ၊



အကယ်၍ချီလတ္တံ့ဖြစ်အံ့။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ “ပလာယိတာ သုခံ ဇီဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနက္ခဏေယေဝ၊ ဆိုသော ခဏ၌သာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ “အနာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝစနေန၊ ကြောင့်။ ဝေဂဝစုနေ၊ ပြေးသောအဟုန် တိုးပွားခြင်းကို။ အက-  
တေပိ၊ မပြုသော်လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌာ၊ မှ။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “အဒိန္နံ ယေယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဒိ-  
နဿေဝ၊ ယူခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “ပရိယာယေန မုစ္စတိ”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

### စတုပ္ပဒကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၇။ စတုပ္ပဒကထာယံ၊ ၌။ ပါဠိယံ အာဂတာဝသေသာတိ၊ ကား။  
ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတေဟိ၊ လာကုန်သော။ ဟတ္ထိအာဒိဟိ၊ ဆင်အစရှိသည်  
တို့မှ။ အညာ၊ တပါးကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ပသုသဒ္ဓဿ၊ ပသုသဒ္ဓါ၏။  
သဗ္ဗသ ဓာရဏတ္တာ၊ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊  
ကုန်၏။ (ထည့်။) ဘိက္ခံာပန္နိ၊ ကား။ “ဘိက္ခံာ ဘိက္ခံာ”တိ၊ ဘူးဘူးဟူ၍။  
သဒ္ဓါယနတော၊ မြည်တတ်သောကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဘိက္ခံာဟူ၍။ လဒ္ဓ-  
နာမံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဟတ္ထိပေါတကံ၊ ဆင်ငယ်ကို။ အန္တော-  
ဝတ္ထုမ္ပိတံ၊ ကား။ ပရိက္ခိတ္တေ၊ အရံရှိသော ကျုံးတွင်း၌။ “ဗဟိနဂရေ  
ဌိတဿာ”တိ၊ ဟူသော ကောင်းကို။ ပရိက္ခိတ္တနဂရံ၊ အရံရှိသော မြို့ကို။  
သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရိက္ခိတ္တနဂရေ ပန၊ အရံမရှိသောမြို့၌ကား။  
အန္တောနဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ ဌိတဿာပိ၊ တည်သော ဆင်၏လည်း။ ဌိတ-  
ဌာနမေဝ၊ တည်ရာအရပ်သည်ပင်လျှင်။ ဌာနံ၊ ဌာနတည်း။ ခဏ္ဍဒ္ဓါရန္တိ၊  
ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ခဏ္ဍိတဒ္ဓါရံ၊ ဖြတ်အပ်သောတံခါးကို။ “ဧကော  
နိပန္နော”တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဗန္ဓောတိ ပဒံ၊ ကို။ အာနေတော၊  
ဆောင်၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “နိပန္နဿ ဒေ”တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။ “သာတေတံ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ တေယျစိတ္တေန၊  
ဖြင့်။ ဝိနာသေန္တဿ၊ ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းအား။ သဟပယောဂတ္တာ၊  
သဟပယောဂဖြစ်သောကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သြစရက ကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ သြစရကကထာယံ၊ ဌံ။ “ပရိယာယေန ဟိ အဒိန္နာဒါနတော မုစ္ဆတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အာဏတ္တိကပယောဂံ၊ အာဏတ္တိက-  
ပယောဂကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။  
အဘိယုဉ္ဇနာဒီသု၊ တဆူးတွေခြင်းစသည်တို့၌။ ပရိယာယေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။  
မောက္ခော၊ လွတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သြဏိရက္ခကထာဝဏ္ဏနာ

သြဏိရက္ခကထာယံ၊ ဌံ။ သြဏိန္ဒြိယ ကား။ သြဏိတံ အာနိတံ၊ ဆောင်အပ်  
သည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သြဏိရက္ခဿ၊ ဥစ္စာစောင့်၏။ သန္တိကေ၊  
အထံ၌။ ဌပိတဘဏ္ဍံ၊ ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပကတိ  
ကတ္တားစပ်။) ဥပနိဓိ၊ အပ်နှံအပ်သော ဘဏ္ဍာကို။ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ၊ လုံရာအရပ်၌၊  
ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သင်္ဂေါပနတ္ထာယ၊ စောင့်စိမ့်သောငှာ။ နိက္ခိပိတွာ ဝိယ၊  
ထားသကဲ့သို့။ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သင်္ဂေါပနတ္ထာယ၊ ငှါ။  
အနိက္ခိပိတွာ၊ မထားမူ၍။ ယထာဌပိတဋ္ဌာနေ ဧဝ၊ ထားမြဲတိုင်းအရပ်၌  
သာလျှင်။ မုဟုတ္တမတ္ထံ၊ တခဏမျှ။ သြလောကနတ္ထာယ၊ ရှုစိမ့်သောငှါ။  
ဌပိတတ္ထာ၊ ထားအပ်သောကြောင့်။ တဿ ဘဏ္ဍဿ၊ ကို။ ဌာနာစာဝန-  
မတ္ထေန၊ နေရာ ရွှေလျောစေကားမျှဖြင့်။ သြဏိရက္ခဿ၊ ဥစ္စာစောင့်အား။  
ပါရာဇိကံ၊ ပါရာဇိကရောက်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သံဝိဒါဝဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၉၅) သံဝိဓာဝဟာရကထာယံ၊ ဌံ။ သံဝိဓာယာတိ၊ ကား။ သံဝိဒ-  
ဟိတွာ၊ တိုင်ပင်၍။ “တေန နေသံ ဒုက္ခဋ္ဌာပတ္တိယော”တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
အာဏတ္တိဝသေန၊ စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ၊ ၏။ အသမ္ဘဝေ၊  
မဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ၊ ဤ ဒုက္ခဋ္ဌာသင့်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
ဟိ၊ စ။ အာဏတ္တာ၊ စေအပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ယထာဏတ္တိဝ-  
သေန၊ စေခိုင်းတိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သစေ ဟရန္တိ၊ အကယ်၍ ခိုးကုန်အံ့။  
တေ၊ ထိုစေတတ်သော ရဟန်းတို့သည်။ အာဏတ္တိက္ခဏေ ဧဝ၊ စေသော  
ခဏ၌ သာလျှင်။ ပါရာဇိကာပတ္တိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။  
“သမ္မဟုလာပ။ ပါရာဇိကဿာ”တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အာဏာ  
ပကာနံ၊ စေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ ၌သာ



လျှင်။ အာပတ္တိ၊ တည်း။ အဝဟာရကဿ၊ ခိုးသောသူအား၊ ဥဒ္ဓါရေ၊  
 ချီသောအခါ၌၊ အာပတ္တိ၊ အာပတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။  
 “သမ္မဟုလာပ။ ပါရာဇိက”န္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဝေမေဝ၊ ဤ  
 အတူလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ သာဟတ္ထိကံ ဝါ အာဏတ္ထိ  
 ကဿ အာဏတ္ထိကံ ဝါ သာဟတ္ထိကဿ အင်္ဂံ န ဟောတိတိ၊ ကား။ ဘိန္န  
 ကာလိကတ္တာ၊ ကာလပြားသောကြောင့်။ အညမညဿ၊ အချင်းချင်း၏။  
 အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်လျှင်။  
 သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ အဝဟရန္တဿ၊ ခိုးသော ရဟန်းအား။ ဌာနာစာဝ -  
 နက္ခဏေ၊ နေရာမှ ရွှေ့စေသော ခဏ၌။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်တည်း။ အာဏတ္ထိ  
 ယာ၊ စေခြင်းဖြင့်။ အဝဟာရေန္တဿ၊ ခိုးစေသော ရဟန်းအား။ (ထည့်)  
 အာဏတ္ထိကဏ္ဍဏယေဝ၊ စေသော ခဏ၌ သာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ တည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဘိန္နကာလိကတ္တာ၊ ပြားသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိ၊  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သင်္ကေတကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၉။ သင်္ကေတကမ္မကထာယံ၊ ၌။ ဩစရကေ ဝုတ္တနယေနောတိ၊  
 ကား။ “အဝဿံ ဟာရိယေ ဘဏ္ဍေ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေနော၊  
 ဆိုပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “တံ သင်္ကေတံ ပုရေ ဝါ  
 ပစ္ဆာ ဝါ”တိ၊ - ကား။ တဿ သင်္ကေတဿ၊ ထိုအချိန်အချက်၏။ ပုရေ ဝါ၊  
 ရှေး၌လည်းကောင်း။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 “တံ နိမိတ္တံ ပုရေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ”တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ  
 နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။

နိမိတ္တကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၀။ နိမိတ္တကမ္မကထာယံ၊ ၌။ အက္ခိနိဓာနာဒိနိမိတ္တကမ္မံ ပန၊ မျက်စိ  
 မှိတ်ခြင်းစသော နိမိတ်ပြုခြင်းသည်ကား။ လဟုကံ၊ လျှင်၏။ ဣတ္ထရကလံ၊  
 တို့သော ကာလရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တင်္ခဏေယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။  
 တံ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ အဝဟရိတံ၊ ခိုးခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။  
 နိမိတ္တကမ္မာနန္တရမေဝ၊ နိမိတ်ပြုသည်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဂဏှိတံ၊ ယူ  
 ခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓတ္တာ၊ အားထုတ်အပ်သောကြောင့်။ “တေနော နိမိတ္တေန  
 အဝဟရတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တင်္ခဏေယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။

အဝဟရိတုံ၊ ခိုးခြင်းငှါ။ ယဒိ န သက္ကာ၊ အကယ်၍ မတတ်ကောင်းသည် ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ မတတ်ကောင်းသည်ရှိသော်။ “ပုရောဟိတပုယော-  
ဂေါဝ သော”တိ၊ ဟူသော။ ဝါဒေါ၊ မဟာသုမ မထေရ်ဝါဒသည်။  
ပမာဏဘာဝံ၊ ပမာဏအဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား။  
စောဒနာ၊ တည်း။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဟိ၊ စွ။ သကေတကမ္မံ ဝိယ၊  
သင်္ကေတကမ္မကဲ့သို့။ နိမိတ္တကမ္မံ၊ နိမိတ္တကမ္မသည်။ ကာလပရိစ္ဆေဒယုတ္တံ၊ ပိုင်း  
ခြားအပ်သော ကာလနှင့် ယှဉ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ စွ။ ကာလဝသေန၊  
အားဖြင့်။ သင်္ကေတကမ္မံ၊ ကံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိရိယာဝသေန၊ အမှုအရာ၏  
အစွမ်းဖြင့်။ နိမိတ္တကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တေသံ၊  
ထိုနှစ်ပါးတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ “တံ နိမိတ္တံ။ ပ။ အနာပတ္တိ”တိ  
ဣဒံ ပန၊ ဟူသော စကားကိုကား။ နိမိတ္တရုဏဏတော၊ နိမိတ်ပြုသည်မှ၊ (၁၉၆)။  
ပုရောရောဉ္စ၊ ဂဏှန္တသ္မံ စေဝ၊ ယူသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း။ နိမိတ္တကမ္မေ၊  
ကို။ ကတေပိ၊ ပြုသော်လည်း။ ဂဏှိတုံ၊ ငှါ။ အနာရတိတော၊ အားမထုတ်မှု၍။  
ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဂဏှန္တသ္မံ စ၊ ၏လည်း  
ကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အာဏတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ အာဏတ္တိကထာယံ၊ ဌ။ အသမ္မောဟတ္ထန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊  
ကြောင့်။ သင်္ကေတကမ္မနိမိတ္တကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော ရဟန်း  
သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပုရောဟိတာဒိကာလသင်္ကေတကမ္မမေဝ ဝါ၊  
ပုရောဟိတအစရှိသော ကာလသင်္ကေတမျှကိုသာလျှင်လည်းကောင်း။ အက္ခိနိဓဏ  
နာဒိနိမိတ္တကမ္မမေဝ ဝါ၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်းစသော နိမိတ္တကမ္မကိုသာလျှင်လည်း  
ကောင်း။ န ကရောတိ၊ မပြု။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သက်ကား။ ဧဝံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန  
ဘဏ္ဍံ၊ ဤသို့ အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော ဘဏ္ဍာကို။ ဂဏှ၊ ယူလော။ ဣတိ၊  
သို့။ ဘဏ္ဍနိယမမ္ပိ၊ ဘဏ္ဍာကို မှတ်ခြင်းကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ၏။ တံ၊  
သည်။ ဣတ္ထန္တာမဿ၊ ဤအမည်ရှိသော သူအား။ သော၊ ထို ဤအမည်  
ရှိသောသူသည်။ အညဿ၊ သူတပါးအား။ ပါဝဒတူတိ၊ ဆိုလေလောဟု။  
ပါဝဒ၊ ပြောချေ။ “ဣတိအာဒိနာ” ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလပဋိပါဋိယာ စ၊  
ပုဂ္ဂိုလ်အစဉ်အားဖြင့်လည်း။ အာဏာပေတိ၊ စေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
ပုဗ္ဗဏှာဒိကာလဝသေန၊ နံနက် အစရှိသော ကာလ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။  
အက္ခိနိဓဏနာဒိကိရိယာဝသေန၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်းစသော အမှုအရာ၏ အစွမ်း

ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍဝသေန စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလပဋိပါဠိဝသေန စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အဆက်ဆက်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဏတ္တေ၊ စေခိုင်း အပ်သည်ရှိသော်။ ဧတေသု သင်္ကေတကမ္မနိမိတ္တကမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိသင်္ကေတာ ဝိသင်္ကေတဝိဘာဂေ၊ ဝိသင်္ကေတ အဝိသင်္ကေတဝေဖန်ရာ၌။ သမ္မောဟော၊ တွေဝေခြင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒပဂမေန၊ ထိုတွေဝေခြင်းကိုပယ်သဖြင့်။ အသမ္မောဟတ္ထိ၊ မတွေဝေစိမ့်သောငှါ။ “ယံ အာဏာပကေန နိမိတ္တသည် ကတော ဝုတ္တ”န္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဏှာဒိသ၊ နံနက်အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း။ အက္ခိနိဇဏနာဒိသ၊ ဝါ၊ မျက်စိမှတ်ခြင်း စသည်တို့၌လည်းကောင်း။ ဂဟဏတ္ထိ၊ ယူစေ ခြင်းငှါ။ အာဏာပေန္တေန၊ စေသောရဟန်းသည်။ ဤဒိသဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိယုတ္တံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော အဆင်းသဏ္ဌာန် အစရှိသည်နှင့် ယှဉ်သော ဥစ္စာကို။ ဂဏ၊ ယူလော့။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဂဟဏဿ၊ ယူခြင်း၏။ နိမိတ္တ ဘူတံ၊ နိမိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သညာဏံ၊ အမှတ်ကို။ ကတော၊ ၍။ ယံ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ အယံ ယုတ္တံ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တေသု စ၊ ဆိုပြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပရိ၊ ၌။ ဝက္ခမာနေသု စ၊ ဆိုလတ္တံ့ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကုန်သော။ အာဏတ္တိပ္ပသင်္ကေသု၊ အာဏတ္တိနှင့် စပ်လျဉ်းသော အရာတို့၌။ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ စေသော ခဏ၌ သာလျှင်။ ပါရာဇိကဒီနံ၊ ပါရာဇိက အစရှိသည်တို့၏။ ဘာဝသင်္ခါတာ၊ သဘောဟုဆိုအပ်သော။ ဝိနယယုတ္တိ၊ ဝိနည်း၏ အသင့်တည်း။ သာ စ၊ ထို အသင့်ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာ၌ စပ်) အာဏတ္တဿ၊ စေအပ်သော သူ၏။ ကိရိယာ နိဋ္ဌာပနက္ခဏေ၊ ကိရိယာပြီးသော ခဏ၌။ အာဏာပကဿ၊ စေသောသူအား။ ပယောဂထေယျစိတ္တာနံ၊ လုံ့လ၊ လေယျစိတ်တို့၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ အာဏတ္တိက္ခဏေ၊ စေသောခဏ၌။ ဧကော ဧဝံ အာပတ္တိ၊ တချက် သော အာပတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဥပပတ္တိယာ၊ အသင့် အားဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ယုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၍။ “မူလဋ္ဌဿ ထုလ္လစယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သံသရက္ခိတေန၊ သံသရက္ခိတသည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတေပိ၊ ခံအပ်သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ဓမ္မရက္ခိတာနံ၊ တို့အား။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံသရက္ခိတ ခံရာ၌။ အာစရိယဿ၊ ဆရာအား။ ထုလ္လစယံ၊ ထုလ္လစွဉ်းသင့်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “မဟာဇနော ဟိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၍။ “မဟာဇနော”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဓမ္မရက္ခိတ သံသရက္ခိတေ၊ တို့ကို။

၁-ဘဏ္ဍပုဂ္ဂလပဋိပါတိဝသေန စ (ဆဋ္ဌ)      ၂-ဘာဝေ (ဆဋ္ဌ)  
 ၃-ပယောဂေ ထေယျစိတ္တာနံ (ဆဋ္ဌ)

သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ မူလဋ္ဌဿေဝ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ။ ကား။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ၊  
အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဤ။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ။ မူလဋ္ဌဿေဝ ဒုက္ကဋ္ဌံ-ဟူသော စကားကို  
လည်း။ မူလဋ္ဌဿ၊ အရင်း၌တည်သောဆရာအား။ ထုလ္လစ္စယာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊  
ထုလ္လစ္စဉ်း မရှိသော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ပဌမံ အာဏတ္တိက္ခဏေ၊ ရှေးဦးစွာ  
စေသော ခဏ၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သံသရက္ခိတဿ၊ ဤ။  
ပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ၊ ခံခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပန၊ တဖန်။ ဒုက္ကဋ္ဌ  
သမ္ဘဝံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ၊ စ။  
သော၊ ထို ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်။ ဧကပယောဂေန၊ တခုသော ပယောဂဖြင့်။  
ဒုက္ကဋ္ဌဿံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌနှင့်သို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧကမိ  
ပန၊ တို့သည်ကား။ “ပါဠိယံ၊ ဌံ။ ဝိသင်္ကေကတ္တာ ‘မူလဋ္ဌဿာ’တိ၊ ဟူ၍။  
အဝတံ၊ မဟောမူ၍။ ‘ပဋိဂ္ဂဟာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ’တိ၊ ဟူ၍။ သာမ  
ဇညန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-ဟူ  
သော စကားကို။ သံသရက္ခိတဿ၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသင့်သောအဖြစ်ကို။ သန္ဓာ  
ယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။” ဣတိ ဝဒန္တိ။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ ကိဉ္ဇာပိ န  
သမေတိ၊ အကယ်၍ကားမည်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့မည်သော်လည်း။ ပါဠိတော၊ ပါဠိ-  
အားဖြင့်။ ယုတ္တံ ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ စ။ တဿ၊  
သံသရက္ခိတအား။ ပဋိဂ္ဂဟဏပယောဂေ၊ ခံခြင်းပယောဂ၌။ အနာပတ္တိ၊  
အာပတ်မသင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာဝ၊ ဤ-  
ပဋိဂ္ဂဟာတိ အာပတ္တိ - ဒုက္ကဋ္ဌဿ-ဟူသောပါဠိဖြင့်သာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။  
အာဂတဝါရေသုပိ၊ လာသော ဝါရတို့၌လည်း။ (၁၉၇) ပဋိဂ္ဂဟန္တာနံ၊  
ခံသောရဟန်းတို့အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ “ပဏ္ဏေ ဝါ၊ ထန်းရွက်  
ပေရွက်စသည်တို့၌လည်းကောင်း။ သိလာဒိသု ဝါ၊ ကျောက်ဖျာစသည်တို့၌  
လည်းကောင်း။ စောရိယံ၊ ခိုးမှုကို။ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ပြုအပ်၏ ဟူ၍။ လိခိတံ၊  
ရေး၍။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။”  
ဣတိ၊ သို့။ ဧကမိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ပန၊ ထိုစကားသည်ကား။  
“အသုကဿ၊ ဤမည်သော် သူ၏။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ အဝဟရ၊  
ခိုးလော။ (ထည့်)” ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ လိခိတေ၊ ရေး  
အပ်သည်ရှိသော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ အနိယမေတွာ၊ မမှတ်မူ၍။ လိခိတေ၊  
ရေးအပ်သည်ရှိသော်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ခါယတိ၊ ထင်၏။  
ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊ စံစမ်းအပ်၏။ “မဂ္ဂါနန္တရဖလသဒိသာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော  
ပါဠိဖြင့်။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ မဂ္ဂါနန္တရေ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌။ ဖလေ၊  
ဖိုလ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပရိယောသာနံ၊





ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက အာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၄၃၁

ကိလေသာငြိမ်းခြင်းအဆုံးရှိသော။ ဘာဝနာကိစ္စံ၊ ဘာဝနာကိစ္စသည်။ နိပ္ပန္နံ  
 နာမ၊ ပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊  
 တူ။ ဧတိဿာ အတ္ထိသာဓကစေတနာယ၊ ဤကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော စေ  
 တနာသည်။ ဥပ္ပန္နံယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အာဏတ္တိကိစ္စံ၊ စေခြင်းကိစ္စသည်။  
 နိမ္မန္တမေဝ၊ ပြီးသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “တသ္မာ အယံ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ ပါရာဇိကော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ အာဏတ္တိဝစိပကောဂသမုဋ္ဌာပကစေတနာက္ခဏေယေဝ၊ စေခြင်းခြင်း  
 ဝစိပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတနာခဏ၌သာလျှင်။ ပါရာဇိကော၊  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အာဏတ္တိကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ အာဏတ္တိစကားအဖွင့်နည်းသည်။  
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

အာပတ္တိ-ဘေဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဘူမဋ္ဌထလဋ္ဌာဒီသု၊ ဘူမဋ္ဌထလဋ္ဌ-  
 စသည်တို့၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ မနုဿပရိဂ္ဂဟိတံ၊ လူသိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာကို။  
 သန္ဓာယ၊ ၍။ “ပရပရိဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အာမသတိ ဖန္ဒာ-  
 ပေတိ ဌာနာ စာဝေတိ”တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေဟိ တိဟိ ပဒေဟိ၊ ဤ  
 သုံးပုဒ် တို့ဖြင့်။ ပုဗ္ဗပယောဂသဟိတံ၊ ပုဗ္ဗပယောဂနှင့် တကွသော။ ပဉ္စမံ၊  
 ငါးခုမြောက်သော။ အဝဟာရံ၊ ခိုးခြင်းအင်္ဂါကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဌာနာ  
 စာဝေတိ”တိ စ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်လည်း။ နိဒဿနတ္ထံ၊ နိဒဿန-  
 မျှသာတည်း။ အာဏတ္တိကဒယော၊ အာဏတ္တိကအစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊  
 ကုန်သော။ ပယောဂါ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓုရနိက္ခေပေါ စ၊ ဝန်ချခြင်း  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဣမ၊ ၌။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၂၅။ “ဌာနာစာဝန”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပါဠိအနုသာရတော၊  
 ပါဠိကိုအစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဓုရနိက္ခေ-  
 ပဿာပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဥပရိ၊  
 အထက်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗတ္ထပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အင်္ဂါတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊  
 ဤနည်းလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအင်္ဂါတို့တွင်။ “န စ သကသညိ”တိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသော အင်္ဂါဖြင့်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတတာ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းအပ်သော အဖြစ်  
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “န စ ဝိပဿာသဂ္ဂါဟိ န စ တာဝကာလိက”န္တိ၊ ဟူသော။  
 ဣမေဟိ၊ ဤအင်္ဂါနှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်း

အပ်၏ ဟု အမှတ်ရှိသော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတေဟိ၊ ဤအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကန္တိ၊ ကား။ “ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာကား။ မမ၊ ငါ့ဥစ္စာတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ သိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကံ၊ မသုံးဆောင်အပ်သော။ အရညေ၊ တော၌။ ဒါရုတိဏ-ပဏ္ဏာဒိ၊ ထင်း၊ မြက်၊ သစ်ရွက်အစရှိသည်သည်။ ဆဉ္စိတန္တိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အနုတ္တိကတာယ၊ အလိုမရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဉ္စိတံ၊ စွန့်အပ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော ဝတ္ထုတည်း။ ဆိန္နမူလကန္တိ၊ ကား။ နဉ္စံ၊ ပျောက်သည်ကို။ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍။ အာလယသခါတဿ၊ အာလယ ဟု ဆိုအပ်သော။ မူလဿ၊ အရင်း၏။ ဆိန္နတ္တာ၊ ပြတ်သောကြောင့်။ ဆိန္နမူလံ၊ ပြတ်သော အရင်းရှိသော ဥစ္စာသည်။ အဿာမိကန္တိ၊ ကား။ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကဒိဟိ၊ အနုဇ္ဈာဝုတ္တက အစရှိကုန်သော။ တိဟိ အာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြုအပ်သော။ အဿာမိကံ၊ အရှင်မရှိသော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ ဥဘယမ္ပိတိ၊ ကား။ အဿမိကံ၊ အရှင်မဲ့ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။ အတ္တနော သန္တကဉ္စ၊ မိမိဥစ္စာကို လည်းကောင်း။

အနာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ .

☞ (၁၉၈) ၁၃၁။ တသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ တသ္မိယေဝ မတသရီရေ၊ ထိုသောသော အကောင်၌လျှင်။ ပေတတ္တဘာဝေန၊ ပြိတ္တာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ “ရုက္ခာဒိသု လဂ္ဂိဘသာဋ္ဌကေ ဝတ္ထဗ္ဗ-မေဝ နတ္ထိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ မနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ အဂေါပိတံ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသစ်ပင်စသည် တို့၌ ဆွဲအပ်သော ပုဆိုးကို။ ဒေဝါလယစေတိယရုက္ခာဒိသု၊ နတ်ကွန်း၊ အဓိကရ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့၌။ နိယုတ္တေဟိ၊ လုံ့လပြုကုန်သော။ ပုရိသေဟိ၊ တို့သည်။ ရက္ခိတဂေါပိတံ၊ စောင့် ထိန်းအပ်သည်။ သစေ ပန ဟောတိ၊ အံ။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ “ထောကေ။ ပ။ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အဒိန္နာဒါနာဘာဝံ၊ အဒိန္နာဒါနံ မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇီသတ္တိတဂါဏိနာ၊ ငတ်မွတ်သော သတ္တဝါသည်။ ခါဒိယမာန မိသဿ၊ ခဲအပ်သောအသားကို။ အတ္တိန္ဒြိတွာ၊ လူ၍။ ခါဒနံ နာမ၊ စားခြင်းမပြုသည်ကား။ ကာရုညဟာနိတော၊ ကရုဏာမှ ယုတ်သောကြောင့်

ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယပါရာဇိက ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၃

လည်းကောင်း။ လောလဘာဝတော စ၊ လျှပ်ပေါ်သောကြောင့် လည်း  
 ကောင်း။ အသာရပ္ပမေဝ၊ မသင့်တင့်သလျှင်ကတည်း။ ဟိ၊ စူ။ တေနေဝ၊  
 ကြောင့်လျှင်။ အရိယဝံသိကာ၊ အရိယာဝံသတရားရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။  
 အတ္တနော၊ ၏။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌၊ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ခါဒန္တမ္ပိ၊ စားသော်  
 လည်း။ သုနခါဒိ၊ ခွေးအစရှိသည်ကို။ တဇ္ဇေတော၊ ခြိမ်း၍။ န ဝါရေန္တိ၊  
 မဖြစ်ကုန်။ တိရစ္ဆာနာနံ၊ တိရစ္ဆာန်တို့အား။ အာမိသဒါနေ၊ အာမိသပေးရာ၌။  
 ကုသလံ ဝိယ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်တို့၏။ အာမိသံ၊  
 ကို။ အစ္ဆန္ဒနေပိ၊ လှရာ၌လည်း။ အကုသလမေဝ၊ အကုသိုလ်သာတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင် “ပရာနုဒ္ဒယတာယ  
 စ န ဂဟေတဗ္ဗံ” နှိ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

ဗဟူဟိ၊ များစွာသော ရဟန်းတို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။  
 ဒါရုအာဒိ ဘာရိယံ၊ သစ်အစရှိသော ဝန်လေးသော။ ဧကဿ ဘဏ္ဍာယ၊  
 ကို။ ဥက္ခိပနကာလေ၊ ကြွသောအခါ၌။ “ဂဏှထ၊ ကိုင်ကုန်လော့။ ဥက္ခိပထ၊  
 ကြကုန်လော့။” ဣတိ၊ သို့။ ဝစိပယောဂေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကာယပယောဂ  
 သဗ္ဗာဝဋ္ဌာနံ၊ ကာယပယောဂဖြစ်သင့်သောအရာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “သာဟတ္ထိ  
 ကာဏတ္ထိကံ” နှိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “တံ၊ သည်။ ဧတံ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဂဏှ၊ ယူလော့။  
 အဟံ၊ သည်။ အညံ၊ တပါးသော ဝတ္ထုကို။ ဂဏှာမိ၊ အံ။” ဣတိ ဧဝံ၊  
 သို့။ ပဝတ္ထေ၊ ဖြစ်သော။ အဝဟာရေ ပန၊ ၌ကား။ အတ္တနာ ဂဟိတံ၊  
 ကိုယ်တိုင်ယူသော ဝတ္ထုသည်။ သာဟတ္ထိကမေဝ၊ သာဟတ္ထိကသာတည်း။  
 ပရေန၊ သူတပါးကို။ ဂါဟာပိတံ၊ ယူစေအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ အာဏတ္ထိက  
 မေဝ၊ သာတည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယဇ္ဈေန၊ ထိနှစ်ပါးသော  
 ဝတ္ထု၏ အဖိုးအားဖြင့်။ ပဉ္စမာသေပိ၊ ငါးပဲထိုက်သော်လည်း။ ပါရာဇိကံ၊  
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကေနဘဏ္ဍာဝသေန၊ တခုတခုသော ဘဏ္ဍာ  
 အဖိုး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ထုလ္လစူယာဒိမေဝ၊ ထုလ္လစည်းအစရှိသည်သည်သာလျှင်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ “သာဟတ္ထိကံ ဝါ အာဏတ္ထိကဿ အင်္ဂံ န ဟောတိ”  
 တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍံ၊ အပ်နှံအပ်  
 သော ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျဉ္စ၊ အစားပေးအပ်သော ဘဏ္ဍာ  
 ကိုလည်းကောင်း။ အဒါတုကာတောယ၊ မပေးလိုသောအဖြစ်ဖြင့်။ “ဒေမိ  
 ဒမ္ပ” တိ၊ ပေးအံ့၊ ပေး၏ ဟူ၍။ ဝိက္ခိပန္နောပိ၊ ပယ်သောသူသည်လည်းကောင်း။  
 တုဏှိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်။ ဝိဟေဌေန္နောပိ၊ ညည်းဆဲသောသူသည်

လည်းကောင်း။ တေန တေန ကာယဝိကာရာဒိကိရိယာယ၊ ထိုထိုသို့သော  
 ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းစသော အမှုအရာဖြင့်။ ပရဿ၊ အား။ ဓရံ၊ ဝန်ကို။  
 နိက္ခိပါပေသိ၊ ချစေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကိရိယာသမုဋ္ဌာနဉ္စ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဒဘာဇနီကိုဖွင့်ရာဖြစ်သော  
 နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

### ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

☞ (၁၉၉) ၁၃၅။ ဝိနိတဝတ္ထုသု၊ ဝိနိတဝတ္ထုတိဉ္စ။ နိရုတ္တိယေဝ၊ သဒ္ဓါ  
 သည်ပင်လျှင်။ တံတံအတ္တဂ္ဂဟဏဿ၊ ထိုထိုအနက်ကိုယူခြင်း၏။ ဥပါယတာယ၊  
 အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ပထော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 နိရုတ္တိပထော၊ မည်၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “ဝေ ဟာရဝစနမုတ္တေ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ယထာကမ္မံ ဂတော”တိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။  
 တတော ပေတတ္တဘာဝတော၊ ထိုပြိတ္တာကိုယ်၏ အဖြစ်မှ။ မတဘာဝံ၊ သေ  
 သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “အဗ္ဗုဏှေ”တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အာသန္ဓ-  
 မရဏတာယ၊ သေခြင်းနီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ဥဿ္မာ-  
 သမဂီတံ၊ အငွေ့နှင့်ပြည့်စုံသော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်  
 သာလျှင်။ “အလ္လံသရီရေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အလ္လံဘာဝတော၊ စိုသော  
 အဖြစ်မှ။ ဘိန္နတ္တာ၊ ပျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဏပဘာဝံ၊ ပုပ်သော  
 အဖြစ်သို့။ ဥပဂတမ္ပိ၊ ရောက်သော အကောင်သည်လည်း။ ဘိန္နမေဝ၊ ပျက်  
 သလျှင်ကတည်း။ ဝိသဘာဝသရီရေတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိသရီရေ၊ မာတုဂါမ  
 ကိုယ်၌။ “သိသေ ဝါ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အဓက္ခကေ၊ ညှပ်ရိုးမှ  
 အောက်ဖြစ်သော။ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလေ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းမှ အထက်ဖြစ်သော။  
 ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ စိတ္တဝိကာရပုတ္တိံ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သည်  
 ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသောအင်္ဂါ၌။  
 အနာမသန္ဓေန၊ မသုံးသပ်သဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုမကား။ သုကတမေဝ၊ ကောင်းစွာ  
 ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ စွ။ မတသရီရမ္ပိ၊ သေသော အကောင်ကိုလည်း။ ယေန  
 ကေနစိ အာကာရေန၊ အမှတ်မရှိသော -အခြင်းအရာဖြင့်။ သဉ္စိစ္စ၊ စေ့ဆော်  
 ၍။ ဗုသန္တဿ၊ ထိုသော ရဟန်းအား။ အနာမာသဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ အနာမာသ  
 ဒုက္ကဋ္ဌသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ယုတ္တ-



ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၃၅

မေဝသင့်သလျှင်ကတည်း။ ဟိ၊ စူ။ အပါရာဇိကဝတ္ထုကေပိ၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု  
မဟုတ်ပဲလျက်လည်း။ ဣတ္ထိရူပေ၊ မိန်းမရပ်၌။ ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊  
သည်။ ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတေ၊ ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြစ်သော။ မတိတ္ထိသရီရေ၊  
သေသောမိန်းမကိုယ်၌။ န နိဝတ္တတိ၊ မနစ်။

ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ ဗလသတိ၊ ကား။ ဗလေန၊ အားဖြင့်။ “သာဠကော ဘဝိဿတိ၊  
ဂဏ္ဍိဿာမိ”တိ၊ ဟူ၍။ အနာဂတဝစနံ၊ အနာဂတ်ဝိဘတ်ကို။ ပသိဗ္ဗကဂ္ဂဟ-  
ဏတော၊ အိတ်ကို ကိုင်သည်မှ။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမပ္ပန္နပရိကပ္ပဒဿန-  
ဝသေန၊ ဖြစ်သော အကြံကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဟဏက္ခဏေ  
ပန၊ ကိုင်ဆဲခဏ၌ကား။ “သာဠကော စေ၊ ပုဆိုးဖြစ်အံ့။ ဂဏ္ဍာမိ၊ ယူ၏။”  
ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ပသိဗ္ဗကံ၊ အိတ်ကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ကိုင်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊  
ဤပါ၌။ အဓိပ္ပာယော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ “ဗဟိ၊ သို့။ နိဟရိတုခ၊  
ဆောင်၍။ သာဠကဘာဝံ၊ ပုဆိုးအဖြစ်ကို။ ဥတုခ၊ သိ၍။ ဂဟေဿာမိ”တိ၊  
ယူအံ့ဟု၊ ပသိဗ္ဗကံ၊ ကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပာယော၊ ကို။  
ဂဟေတဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဥဒ္ဓါရေယေဝ  
ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတရထာ၊ ကိုင်ဆဲကာလ၌ အနာဂတ်အနက်  
ယူသည်ရှိသော်။ “ဣဒါနိ၊ ၌။ န ဂဏ္ဍာမိ၊ မယူသေး။ ပစ္စွာ၊ နောက်မှ။  
အန္ဓကာရေ၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဝိဇာနနကာလေ ဝါ၊  
သိသောအခါ၌လျှင်။ ဂဏ္ဍိဿာမိ၊ ယူအံ့။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဩလောကေန္တော  
ဝိယ၊ ကြည့်သကဲ့သို့။ ဟတ္ထဂတံ၊ လက်သို့ ရောက်သည်ကို။ ကရောမိ၊  
အံ့။” ဣတိ၊ သို့။ ဂဏ္ဍန္တဿာပိ၊ ယူသော ရဟန်းအားလည်း။ ဂဟ-  
ဏက္ခဏေ၊ ယူဆဲခဏ၌။ အဝဟဏေ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တံ အဝဟာရ-  
ဘဝနံ၊ ထိုအဝဟာရဖြစ်ခြင်းသည်။ န စ ယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ ကသ္မာ၊  
နည်း။ တဒါ ဂဟဏေ၊ ထိုကိုင်ဆဲအခါ၌။ သန္နိဋ္ဌာနာဘဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း  
မရှိသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာယ ဧဝံ၊ ဆုံးဖြတ်  
တတ်သော စေတနာသည်သာလျှင်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ မည်၏။ (ထည့်။) ကိမိဝ၊  
အဘယ်သို့နည်း။ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလံ ဝိယ၊ ပါဏာတိပါတစသော  
အကုသိုလ်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ “ပစ္စွာ၊ နောက်မှ။ ဝဓိဿာ-  
မိ”တိ၊ သတ်အံ့ဟူ၍။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဂဏ္ဍန္တဿ၊ ဖမ်းသောသူအား။  
တဒေဝ၊ ထိုဖမ်းသော ခဏ၌ပင်လျှင်။ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ မတေပိ၊

သေသော်လည်း။ ဝဓကစေတနာယ၊ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့်။ ပယော-  
 ဂဿ၊ ကို။ အကတတ္တာ၊ မပြုသောကြောင့်။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအခါ၌လည်း။  
 “သုရိယေ၊ နေသည်။ အတ္တဂံတေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ အဝဟာရိဿာမိ”တိ၊  
 ခိုးအံ့ဟူ၍။ ဣတိအာဓိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ကာလပရိကပ္ပနဝသေန၊ ကာလ  
 ကို ကြံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌာနာ စာဝိတေပိ၊ နေရာမှ ရွှေ့စေသော်လည်း။  
 တဒါပိ၊ ထိုရွှေ့စေသောခဏ၌လည်း။ ဩကာသပရိကပ္ပေ ဝိယ၊ အရပ် ကြံ  
 ခြင်း၌ ကဲ့သို့။ အဝဟာရော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ ယထာ  
 ပရိကပ္ပိတဋ္ဌာနေ၊ ထိုကြံစည်အပ်သော အရပ်၌။ ကာလေ၊ ကာလသည်။  
 အာဂတေ ပန၊ ရောက်သော်ကား။ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ အနိက္ခံ  
 ပိတုာပိ၊ မချေမှု၍လည်း။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတော၊ အား။ ပဒဝါ-  
 ရေန၊ ဖဝါးလှမ်းအကြိမ်ဖြင့်။ အဝဟာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေ၊ ဘဏ္ဍာကို  
 ကြံခြင်းလည်းကောင်း။ ဩကာသပရိကပ္ပေ၊ အရပ်ကို ကြံခြင်းလည်းကောင်း။  
 ကာလပရိကပ္ပေ၊ အခါကိုကြံခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓေပိ၊  
 သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (၂၀၀)ပရိကပ္ပေ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊  
 ၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဩကာသပရိကပ္ပေ၊ ၌။ သမောဓာ-  
 နေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ကာလပရိကပ္ပေ၊ ကို။ ဝိသံ၊ အသီး။ န ဝုတ္တော၊  
 မဆိုအပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။  
 ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော”တိ၊  
 ဟူသောစကားကို။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ အနိက္ခံပိတုာ၊ မချေမှု၍။ ဝိမံသိတတ္တာ၊  
 စုံစမ်းသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌိတောတိ၊ ကား။ အနုဗဒ္ဓေါ၊ အစဉ်  
 လိုက်သည်ရှိသော်။



ပရိကပ္ပေ၊ ဒိဿတိတိ၊ ကား။ ဂဟဏက္ခဏေ၊ ယူသောခဏ၌။ ပရိကပ္ပေ၊  
 အထူးကြံခြင်းသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တဒါ၊ ထိုကြံသောအခါ၌။ တေသံ၊  
 တို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ အဝဟာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို။  
 န ဒဿေတိ၊ မပြု။ ဒိဿာ ဟဋ္ဌတ္တာ ပရိကပ္ပိဝဟာရော န ဒိဿတိတိ၊ ကား။  
 ပစ္စာ ပန၊ နောက်မှကား။ ဗဟိ၊ ၌။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ သာဋကဘာဝံ၊  
 ပုဆိုး၏အဖြစ်ကို။ ဥတွာ၊ ၍။ တတော ပစ္စာ၊ ထို သိသည်မှ နောက်၌။  
 ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဟဋ္ဌတ္တာ၊ ဆောင်သောကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။  
 ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ ပရိကပ္ပဿ၊ ကြံခြင်း၏။ အဝဟာရာနဂံတ္တာ၊ ခိုးခြင်း

ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၃၇

အင်္ဂါမဟုတ်သောကြောင့်။ “သုတ္တ”န္တိ၊ ချည်ဟူ၍။ ဥတု၊ သိ၍။ ဟရဏေ  
ဝိယ၊ ဆောင်ခြင်း၌ကဲ့သို့။ ထေယျာဝဟာရော ဧဝံ၊ ထေယျာဝဟာရသည်  
သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိကပ္ပဝဟာရော၊ သည်။ န  
ဒိဿတိ၊ မထင်။ “သာဓုကော စေ ဘဝိဿတိ”တိအာဒိကဿ၊ အစရှိသော။  
ပရိကပ္ပဿ၊ ကြံခြင်း၏။ တဒါ၊ ထို ယူသောအခါ၌။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိ-  
သောကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဝဟာရော ဧဝံ၊ အဝဟာရသာ  
တည်း။ ပရိကပ္ပဝဟာရော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
အဓိပ္ပေါယော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပရိကပ္ပဝဟာရော န ဒိဿတိ-ဟူသော  
ပါဌ်ဖြင့်။ ဘဏ္ဍာပရိကပ္ပဝဟာရဿ၊ ဘဏ္ဍာပရိကပ္ပဝဟာရ၏။ “သာဓုကော  
စေ ဘဝိဿတိ၊ ဂဏိဿာမိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဏ္ဍာသန္နိဋ္ဌာနာဘာဝက္ခ-  
ဏေယေဝ၊ ဘဏ္ဍာကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမဖြစ်သော ခဏ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တိ၊  
ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယံ ပရိကပ္ပိတံ၊ တံ အဒိဋ္ဌံ  
ပရိကပ္ပိတဘာဝေ ဌိတံယေဝ ဥဒ္ဓရန္တဿ အဝဟာရော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
၏။ ဘဏ္ဍာပရိကပ္ပဝဟာရဿ၊ ဘဏ္ဍာပရိကပ္ပဝဟာရ၏။ ဘဏ္ဍာသန္နိဋ္ဌာနာ  
ဘာဝက္ခဏေယေဝ၊ ဘဏ္ဍာကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမဖြစ်သော ခဏ၌သာလျှင်။  
ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ သတိ၊ ဤသို့  
ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩကာသပရိကပ္ပဝဟာရော၊ ဩကာသ  
ပရိကပ္ပဝဟာရသည်။ ဘဏ္ဍံ၊ ကို၊ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်၍သာလျှင်။ အဝဟရန္တဿ၊  
ခိုးသောရဟန်းအား။ ပရိကပ္ပဝဟာရော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။  
ဣတိ၊ ဤကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။  
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ ပရိကပ္ပဿ၊ ထိုအရပ်ကို  
ကြံခြင်း၏။ အဘဏ္ဍာဝိသယတ္တာ၊ ဘဏ္ဍာလျှင် အရာရှိသည် မဟုတ်သော  
ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဉာတ-  
ဘဏ္ဍာယေဝ၊ သိအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏သာလျှင်။ ဩကာသပရိကပ္ပေါ၊ အရပ်  
ကို ကြံခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ “တံ မညမာနော တံ အဝဟရိ”တိ၊ ဟူသော။  
ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤပါဌ်ကို။ “ဧတံ၊ ဤသပိတ်သည်။ တညေဝ၊ ထို ရည်မှတ်အပ်  
သော သပိတ်ပင်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ဂဏန္တဿ၊  
ယူသော ရဟန်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟော-  
အပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ဟောအပ်သော်လည်း။ “တဉ္ဇေ၊ အကယ်၍ ထို  
ဘဏ္ဍာဖြစ်အံ့။ ဂဏိဿာမိ၊ ယူအံ့။” ဣတိ၊ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝုတ္တော၊ ဖြစ်သော။  
ဣမသ္မိံ ပရိကပ္ပေပိ၊ ဤအကြံ၌လည်း။ “ဂဏိဿာမိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟဏေ၊  
ယူခြင်း၌။ နိယမသမ္ဘာဝါ၊ မှတ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်။ အဝဟာရတ္ထသာဓကံ၊

ခိုးသောအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓဋ္ဌံ၊ ထုတ်အပ်၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “သမေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊

ကေစိတိ၊ ကား။ မဟာအဋ္ဌကထာယမေဝ၊ ခြံသာလျှင်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ ကုန်သော။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ “မဟာပစ္စရိယံ ပနာ”တိအာဒိနာပိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်လည်း။ ကေစိဝါဒေါ၊ ကေစိဝါဒကို။ ဂါရယော၊ ကဲ့ရဲ့အပ် ၏။ မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒေါ၊ သည်သာလျှင်။ ယုတ္တတရော၊ သင့်မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဇာ။

အလင်္ကာရဘဏ္ဍာနိ၊ ကား။ အင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကာဒိ၊ လက်စွပ်အစရှိသည်ကို။ ကုသံ ပါတေတွာတိ၊ ကား။ ဝိလိဝမယံ ဝါ၊ နှိုးဖြင့်ပြီးသည်လည်း ဖြစ် သော။ တာလပဏ္ဏာဒိမယံ ဝါ၊ ထန်းရွက်အစရှိသည်ဖြင့် ပြီးသည်လည်း ဖြစ် သော။ ကတသညာဏံ၊ ပြုအပ်သော အမှတ်ရှိသော စာရေးတံကို။ ပါ- တေတွာ၊ ချ၍။ ပရကောဋ္ဌာသတော၊ သူတပါး အစမှ။ ကသေ၊ စာရေး တံကို။ ဥဒ္ဓဋ္ဌေပိ၊ ချီသော်လည်း။ ကုသဿ၊ စာရေးတံကို။ ပရိဝတ္တနံ၊ ပြောင်းလဲခြင်းသည်။ န တာဝ ဇာတံ၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥဒ္ဓါရေ ရက္ခတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ “ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္တေ ပါရာ- ဇိက”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဌာနာစာဝနံ၊ နေရာမှ ရွှေ့ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဓုရနိက္ခေပဉ္စ၊ ဝန်ချခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍။ ကုသသင်္ကာမနံ နာမ၊ ကမ္မည်းပြောင်းခြင်း အမည်ရှိသော။ ဧကော အယံ အဝဟာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဇာ။ ဟိ၊ စူ။ (၂၀၁) သာဟတ္ထိကာဏတ္ထိကာမိပ္ပယ ပယောဂေဟိ၊ သာဟတ္ထိက၊ အာဏတ္ထိက၊ အလို့ ပယောဂတို့ဖြင့်။ နိပ္ပုဒိယမာနာ၊ ပြီးစေအပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အဝဟရာ၊ တို့သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဌာနာစာဝနဓုရနိက္ခေပကုသသင်္ကာမနေသု၊ နေရာရွှေ့ခြင်း၊ ဝန်ချခြင်း၊ ကမ္မည်း ပြောင်းခြင်းဟူကုန်သော။ တိသု၊ သုံးပါးသော ခိုးခြင်းတို့၌။ သမောသ- ရန္တိ၊ စုဝေးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာ။ “ဣတရော တဿ ဘာဂံ ဥဒ္ဓရတိ၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိက”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပရိမဿ၊ ရှေးဦး စွာသော် ဥစ္စာရှင်အား။ အတ္တနော ကောဋ္ဌာသေ၊ မိမိအစ၌။ အာလ- ယဿ၊ အာလယ၏။ အဝိဂတတ္တာ၊ မကင်းသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ အာလယေ၊ သည်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ အသတိ ပန၊ မရှိသော်ကား။ အဝဟာရော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဝိစိနိတာဝသေသံ ဂဏန္တဿာပိ အဝဟာရော နတ္ထေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။





ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကံမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၃၉

“နာယံ မမာတိ ဇာနန္တောပိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို သူတပါးဥစ္စာ၌။ ဝေမတိကောပိ၊ ယုံမှားရှိသည်လည်း။ ဟူတွာ၊ ရှိ။ သေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဏ္ဍန္တောပိ၊ ယူသော ရဟန်းကိုလည်း။ သင်္ဂယုတိ၊ ယူအပ်၏။ သိဝေယျကန္တိ၊ ကား။ သိဝိရဋ္ဌေ၊ သိဝိတိုင်း၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။

၁၄၀-၁။ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာတိ၊ ကား။ ပစာပေတွာ၊ ချက်စေ၍။ “တသ္မိံ ပါစိတ္တိယ”န္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဒိန္နာဒါနဘာဝေန၊ အဒိန္နာဒါန၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဟပယောဂဿာပိ၊ သဟပယောဂ၏လည်း။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာဏတ္တေဟိတိ၊ ကား။ သမ္မတေန၊ သမ္မုတိရဟန်းသည်။ အာဏတ္တေဟိ၊ စေအပ်ကုန်သော။ အာဏတ္တေနာတိ၊ ကား။ သာမိကေဟိ၊ တို့သည်။ အာဏတ္တေန၊ သော။ ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ၊ ကား။ သမ္မတာဒီဟိ၊ သမ္မုတိရ အစရှိသည်တို့သည်။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သောကြောင့်။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ န ဇာတံ၊ မဖြစ်။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ရှိ။ ဂဟိတတ္တာ ပန၊ ယူအပ်သောကြောင့်ကား။ ဘဏ္ဍာဒေယျံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညေန ဒိယုမာနန္တိ၊ ကား။ သမ္မတာဒီဟိ၊ သမ္မုတိရအစရှိကုန်သော။ စတူဟိ၊ လေးရောက်သော သူတို့မှ။ အညေန၊ တပါးသော သူသည်။ ဒိယုမာနံ၊ ပေးအပ်သည်ကို။ ဂဏ္ဍန္တောတိ၊ ကား။ “အာရဿ၊ တပါးသော ရဟန်း၏။ ဘာဂံ၊ အဖို့ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။”ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ ဂဏ္ဍန္တော၊ ယူသော ရဟန်းသည်။ “အာရဿ”တိ၊ အာရဿဟူ၍။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဒဿေတွာ၊ မညွှန်းမူ၍။ “အာရံ၊ တပါးသော။ ဘာဂံ၊ ကို။ ဒေဟိ၊ လော။”ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ ဆို၍လည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌဝဿာနိ၊ စဉ်းလဲသော ဝါတို့ကို။ ဂဏေတွာ ဝါ၊ ရေတွက်၍လည်းကောင်း။ ဂဏတော၊ ယူသောရဟန်းအား။ ဂိဟိသန္တကေ၊ လူတို့ဥစ္စာ၌။ သာမိနာ စ၊ ဥစ္စာရှင်သည် လည်းကောင်း။ “ဣမဿ၊ ဤသူအား။ ဒေဟိ”တိ၊ ပေးလောဟု။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဏတ္တေန၊ စေသောသူသည်လည်းကောင်း။ ဒိန္နော၊ ပေးသည်ရှိသော်။ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သံဃဿ သန္တကေ ပန၊ သင်္ဃာဥစ္စာ၌ကား။ ဘဏ္ဍာဒေယျံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ဤအထူးကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “အသမ္မတေန ဝါ အနာဏတ္တေန ဝါ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ပုန၊ ဖန်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရေဟိ ဒိယုမာနန္တိ၊ ကား။ သမ္မတေန ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာဏတ္တေန ဝါ၊ သမ္မုတိရဟန်းသည် စေအပ်သော သူသည်လည်းကောင်း။

ဒိယျမာနံ၊ ပေးအပ်သော။ ဧဝံ ဂဏှတောတိ၊ ကား။ “အပရမ္ပိ ဘာဂံ၊  
 တပါးသော အဖို့ကိုလည်း။ ဒေဟိ၊ လော။” ဣတိ၊ သို့။ ဝတှာ ဝါ၊  
 ရှိလည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌဝဿာနိ၊ စဉ်းလဲသော ဝါတို့ကို။ ဂဏှတော ဝါ၊  
 ရေတွက်၍လည်းကောင်း။ ဂဏှတော၊ အား။ “သမိကေန ပနာ”တိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသတ္ထဇောတကော၊ ဝိသေသ  
 အနက်ကို ပြတတ်၏။ တေန၊ ထို ပနသဒ္ဓါဖြင့်။ “အပရမ္ပိ ဘာဂံ ဒေဟိ”တိ၊  
 ဟု။ ဝတှာ ဝါ၊ ရှိလည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌဝဿာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှတော ဝါ၊ ရှိလည်း  
 ကောင်း။ ဂဏှန္တေ၊ ယူရာ၌။ သမိကေန၊ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒေန္တေ  
 ဝါ၊ ပေးသော်လည်းကောင်း။ ဒါပေန္တေ ဝါ၊ ပေးစေသော်လည်းကောင်း။  
 ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 သုဒိန္နန္တိ၊ ကား။ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟေဋ္ဌာ ပန၊ ၌ကား။ သမိကေန၊ သည်  
 လည်းကောင်း။ တေန၊ ထိုဥစ္စာရှင်သည်။ အာဏတ္တေန ဝါ၊ စေအပ်သော  
 သူသည်လည်းကောင်း။ ဒိယျမာနံ၊ ပေးအပ်သော။ ဂိဟိသန္တကံ၊ လူ၏  
 ဥစ္စာကို။ “အပရဿ ဘာဂံ ဒေဟိ”တိ၊ ဟု။ ဝတှာ၊ ရှိ။ ဂဏှတော၊  
 ယူသော ရဟန်းအား။ အပရဿ၊ တပါးသော ရဟန်း၏။ အဘာဝတော၊  
 မရှိခြင်းကြောင့်။ သမိသန္တကမေဝ၊ ဥစ္စာရှင်၏ ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣဓ ပန  
 ဤ နောက်စကား၌ကား။ တေဟိယေဝ၊ ထိုဥစ္စာရှင်တို့သာလျှင်။ ဒိယျမာနံ၊  
 ပေးအပ်သော ဥစ္စာကို။ “အပရမ္ပိ ဘာဂံ ဒေဟိ”တိ၊ ဟု။ ဝတှာ ဝါ၊ ရှိလည်း  
 ကောင်း။ ကုဋ္ဌဝဿာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှတော ဝါ၊ ရေတွက်၍လည်းကောင်း။  
 ဂဏှတော၊ အား။ “ဒေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ (၂၀၂) ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။  
 အညာတကဝိညတ္တိမတ္တံ၊ အဆွေမတော်ရာ၌ တောင်းခြင်းမျှကို။ ဌပေတွာ၊  
 ရှိ။ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သုဒိန္န-  
 မေဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿာမိကေန၊ အရှင် မဟုတ် သော။  
 အနာဏတ္တေန၊ အရှင် မစေအပ်သော သူသည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော။  
 ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ဂဏှတော၊ အား။ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ၊ ဘဏ္ဍာစားသာတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ‘ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပတ္တစတုက္ကေ ဝိယ၊ ပတ္တစတုက္ကကထာ၌  
 ကဲ့သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရှင်မဟုတ်သူ ပေးရာ၌။ အဝဟာရတာဝ၊ ခိုးသောအဖြစ်  
 သည်သာလျှင်။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ သံဃသန္တကေ ပန၊ သံဃိက၌ကား။  
 “ဒေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ သော်လည်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သေ့။



ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကံမနဝတ္ထိကထာဝတ္ထုနာ ၄၄၁

သာမိကဿ၊ အရှင်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမ္ပတေန၊ သမ္ပတိရသည်။  
ဒိန္နေပိ၊ ပေးအပ်သော်လည်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၄၆-၉။ “အာဟရာပေန္တေသု ဘဏ္ဍာဒေယျ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
“ဂဟိတေ အတ္တမနော ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အနတ္တ-  
မနဿ၊ စိတ်မနှစ်သက်သော သူ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်  
သော်လည်း။ ပုန၊ ဖန်။ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပေးအပ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊  
ဤသို့ နှစ်လုံးပိုက်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သမ္ပုဗ္ဗိဘူတေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဘာဇနိယတဏှံ၊ ဝေဖန်အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်။  
ဥပစာရသီမဋ္ဌာနမေဝ၊ ဥပစာရသီမိ၌ တည်သော ရဟန်းတို့အားသာလျှင်။  
ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အန္တောဥပစာရသီမာယံ ဌိတံသေဝ  
ဂဟေတု ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ၊ ကား။ ဥဘိန္တံ၊  
ခိုးသူ၊ ဥစ္စာရှင် နှစ်ယောက်တို့၏။ သာလယဘာဝေ၊ အာလယရှိသောအဖြစ်  
သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ စောရဿ၊ အား။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။  
သာမိကဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ စောရေနာပိ၊  
သည်လည်း။ သာမိကဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗတော၊ ပေးအပ်သော  
ကြောင့်တည်း။ ဒေဝေ နယောတိ၊ ကား။ ပံသုကူလသညာယ၊ ပံသုကူ  
အမှတ်ဖြင့်။ ဂဟိတေ၊ ယူသည်ရှိသော်။ ဘဏ္ဍာဒေယျံ၊ တည်း။ ထေယျစိတ္တေန၊  
ဂဟိတေ၊ သော်။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝုဋ္ဌဟန္တေသုတိ၊ ကား။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ပလာယန္တေသု၊  
ပြေးကုန်သည်ရှိသော်။ အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ သဉ္ဇဿာဟတာဒိဝိသေသံ၊  
အားထုတ်ခြင်းရှိသော အဖြစ်အစရှိသော အထူးကို။ အပရာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်  
မူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ သာမိကနံ၊ ဥစ္စာရှင်တို့၏။ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝ-  
တော၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဉ္ဇဿာဟမတ္တမေဝ၊ အားထုတ်  
ခြင်းရှိကာမျှသည်သာလျှင်။ အာပတ္တိဘာဝဿ၊ အာပတ်သင့်သော အဖြစ်၏။  
ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ တတောတိ၊ ကား။ ဂဏသန္တကာဒိတော၊ ဂဏသန္တက  
အစရှိသည်မှ။ ကုလသင်္ဂဟဏတ္ထာယ ဒေတီတိ။ ကား။ ပံသုကူလဝိဿာသိကာ-  
ဒိသညာယ၊ ပံသုကူ အကျမ်းဝင်သူဥစ္စာ အစရှိသောအမှတ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊  
ယူ၍။ ဒေတိ၊ ပေးအံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ကုလသင်္ဂဟပစ္စယာ၊ ကုလဒူသန  
အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌေ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျဉ္စ၊ သည်  
လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ထေယျစိတ္တေ၊ သည်။ သတိ ပန၊

သော်ကား။ ကုလသင်္ဂဟဏတ္ထာယ၊ ကုလဒုသနအလို့ငှါ။ ဂဏှတောပိ၊ ယူသော  
 ရဟန်းအားလည်း။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ဦးပဉ္စမာသကာဒိသု၊  
 ငါးပဲအောက်ယုတ်သည် အစရှိသည်တို့၌။ ကုလဒုသကဒုက္ကဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊  
 ကွ။ ထုလ္လစ္စယ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ “သေနာသနတ္ထာယ  
 နိယမိတ”န္တိ၊ လူ့ဒမ္မိ၊ ဟူသောစကားကိုလည်း။ ဣဿရဝတာယ၊ အစိုးတရ  
 အားဖြင့်။ ဒဒတော၊ အား။ ထုလ္လစ္စယဒဿနတ္ထံ၊ ထုလ္လစ္စဦးကို ပြခြင်းငှါ။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရပစ္စယတ္ထာယ၊ ဤ သေနာသနမှ တပါးသော ပစ္စည်းအလို့  
 ငှါ။ ဒိန္နမ္ပိ၊ လူအပ်သည်ကိုလည်း။ အထေယျစိတ္တေန၊ ထေယျမဟုတ်သော  
 စိတ်ဖြင့်။ ဣဿရဝတာယ ဝါ၊ အစိုးတရဖြင့်လည်းကောင်း။ ကုလသင်္ဂဟဏတ္ထာ-  
 ယ ဝါ၊ ကုလဒုသနအလို့ငှါလည်းကောင်း။ ဉာတကာဒိနံ ဝါ၊ ဆွေမျိုးစသည်  
 တို့အား လည်းကောင်း။ ဒဒတော၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်လည်းကောင်း။  
 ဘဏ္ဍာဒေယျဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟောတေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။  
 ဣဿရဝတာယာတံ၊ ကား။ “မယိ ဒေန္တေ၊ ငါပေးသည်ရှိသော်။ ကော၊  
 အဘယ်သူသည်။ နိဝါရေယတိ၊ တားမြစ်အံ့နည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဏ္ဍာ၌။  
 အဟမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊  
 ၏။ ဣဿရိယဘာဝေန၊ အစိုးရသောအဖြစ်ဖြင့်။ ထုလ္လစ္စယန္တိ၊ ကား။ ကုလ  
 သင်္ဂဟဏတ္ထာယ ဝါ၊ ဒါယကာကိုချီးမြှောက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ အညယာ-  
 ဝါ ကာရဏေန၊ တပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒဒတော၊  
 အား။ သေနာသနတ္ထာယ၊ ကျောင်းအလို့ငှါ။ နိယမိတဿ၊ မှတ်အပ်သော  
 ဘဏ္ဍာ၏။ ဂရုဘဏ္ဍတာယ၊ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သောကြောင့်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဂီဝါ”တိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သေနာသနတ္ထာယ၊ ငှါ။ နိယမိတေ၊ မှတ်အပ်သည်၌။  
 ထုလ္လစ္စယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဂီဝါ၊ အစားတည်း။ ဣတရသ္မိံ၊ ဤမှတပါး  
 သော အသေနာသန နိယမိတ၌။ ဒုက္ကဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဂီဝါ၊  
 အစားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “သုခါဒိတမေဝါ”တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ အန္တောဥပစာရသိမာယံ၊ ဥပစာရသိမ်တိုင်း၌။ ဌတော၊ တည်၍။  
 ဘာဇေတော၊ ဝေဖန်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ကတော၊ ၍။  
 ခါဒိတတ္တာ၊ စားသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟံ၊ စွ။ သံသိကံ၊ (၂၀၃)  
 ဝိဟာရပဋိပဋ္ဌံ၊ သံသိကကျောင်းတိုက်နှင့်စပ်သော။ ဝေဘဂီယံ၊ ဝေဖန်အပ်  
 သော။ ဗဟိဥပစာရသိမဋ္ဌမ္ပိ၊ ဥပစာရသိမ်အပ၌ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။  
 ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ အန္တောဥပစာရဌေဟိ၊ ဥပစာရသိမ်တိုင်း၌ တည်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ  
 ဝေ၊ တို့သာလျှင်။ ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗဟိ ဌိတေဟိ၊ အပ၌တည်သော ရဟန်း





ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၄၃

တို့သည်။ န ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ မဝေဖန်အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဥပစာသီမာယ ဘာဇေတဗ္ဗံ” နှိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

၁၅၀။ “ဝုတ္တော၊ ဆရာမူလိက်သည်ဖြစ်၍။ ဝဇ္ဇေမိ၊ ဆိုအံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဘိက္ခုသ္မိံ၊ ဆိုသောရဟန်း၌။ “ဝုတ္တော၊ ငါမူလိက် သည်ဖြစ်၍။ ဝဇ္ဇေဟိ၊ ဆိုလေလော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုသောရဟန်း၏။ ပစ္စာ ဥပ္ပဇ္ဇနကပါရာဇိကဒိဒေါသာရောပနတော၊ နောက်ဖြစ်သော ပါရာဇိကအစရှိ သော အပြစ်ကို တင်ခြင်းမှ။ ဝါ၊ ကား။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ ဒါယကာတို့၏။ (အာရော ပန၌ စပ်။) “ဘဒန္တာ၊ အရှင်တို့သည်။ အပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည် ကို။ ကတာ၊ ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဒေါသာရောပနတော၊ အပြစ်တင်ခြင်းမှ။

၁၅၁-၅။ ဆာတဇ္ဈတ္တန္တိ၊ ကား။ ဆာတေန ဇီဆန္တာယ၊ မှတ်သိပ်ခြင်း ကြောင့်။ ဥရဂ္ဂိနာ၊ ရင်၌ တေဇောဓာတ်မီးသည်။ စျတ္တံ ဒဏ္ဍံ၊ လောင်အပ် သည်တည်း။ ပိဋိတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်လည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဓနုကန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကဓနုသဏ္ဌာနံ၊ လေးငယ်သဏ္ဌာန်ရှိသော။ လဂ္ဂနကဒဏ္ဍံ၊ ငြိသော လုံတည်း။ “မဒ္ဒန္တော ဂစ္ဆတိ၊ ဘဏ္ဍာဒေယျံ” နှိ ဣ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ကေသုကာရဂ္ဂနကဘဏ္ဍံ၊ ဝက်တကောင်ဖိုးဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကေသ္မိံ၊ တကောင်သည်။ ဗန္ဓေ၊ မိသည်ရှိသော်။ အညေသံ၊ တပ်းသော ဝက်တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်း၌။ အဗဇ္ဈနတော၊ ဖွဲ့မိခြင်းကြောင့် တည်း။ အဒ္ဓဟလန္တိ၊ ကား။ ယန္တပိသာဏော၊ ယန္တရားကျောက်တည်း။ ယေန၊ အကြင်ကျောက်ဖြင့်။ အဇ္ဈောတ္တဒုတ္တော၊ မိသောကြောင့်။ မိဂါ၊ သမင်တို့သည်။ ပလာယိတံ၊ ပြေးခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ပစ္စာ ဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကတပယောဂေန၊ ပြုအပ် သော ပယောဂဖြင့်။ အဂန္တာ၊ မသွားမူ၍။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဌနေသု၊ အရာတို့၌။ ဒေဝေ နယော၊ တည်း။ ရက္ခံ ယာစိတာတိ၊ ကား။ ရာဇပုရိသာနံ၊ မင်းချင်းတို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ အနုဒ္ဓိဿ၊ မရည်မူ၍။ ရက္ခံ၊ အစောင့် အရှောက်ကို။ ယာစိတာ၊ တောင်း၍။ ကုမိနမုခန္တိ၊ ကား။ ကုမိနဿ၊ မြူး၏။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ မစ္ဆာနံ၊ ငါးတို့၏။ ပဝိသနမုခံ၊ ဝင်သော အဝကို။

၁၅၆။ ထေရာနန္တိ၊ ကား။ အာဂန္တုကတ္ထေရာနံ၊ ဧည့်သည် မထေရ်  
 တို့၏။ တေသမ္ပိတံ၊ ကား။ အာဝါသိကဘိက္ခုနဓိ၊ ကျောင်းနေ ရဟန်းတို့  
 အားလည်း။ ပရိဘောဂတ္ထာယာတံ၊ ကား။ သံသိကော ဌံ၊ ကတ္ထဗ္ဗဝိဓံ၊  
 ပြုအပ်သော အစီအရင်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ပရိဘုဉ္ဇနတ္ထာယ၊ သုံးဆောင်ခြင်း  
 ဌာ၊ ဂဟဏော၊ ယူခြင်းဌံ၊ ဣတံ၊ သို့။ ပါဌသေသော၊ ပါဌသေသကို။  
 ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ယတ္ထာတံ၊ ကား။ ယသ္မိံ အာဝါသေ၊ အကြင်ကျောင်းဌံ။  
 အညေသန္တိ၊ ကား။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ အာဂန္တုကာနံ၊ တို့အား။  
 တေသုပိ အာဂန္တုကာ အနိဿရာတံ၊ ကား။ သေနာသနေ၊ ကျောင်းဌံ။  
 နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဝသန္တာနံ၊ နေသော ရဟန်းတို့အား။ စီဝရတ္ထာယ၊  
 သင်္ကန်းအလို့ငှာ။ ဒါယကေဟံ၊ ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုဟိ  
 ဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ခိန္တတ္တာ၊ လှသော  
 ကြောင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဖန်၍။ ခါဒိတုံ၊ စားခြင်းငှာ။ အနိဿရာ၊  
 အစိုးမရကုန်။ ဣစ္ဆန္တေဟိ၊ အလိုရှိကုန်သော။ အာဂန္တုကေဟိပိ၊ တို့သည်  
 လည်း။ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဌံ။ ဝဿာနာဒိသု၊ မိုးလအစရှိသည်တို့ဌံ။ ဝသိတွာ၊  
 နေ၍။ စီဝရတ္ထာယ၊ အင်္ကန်းအလို့ငှာ။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသံ ကတိ-  
 ကာယ ဌာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ဖလာဖလာနိ၊ သစ်သီးကြီး၊  
 ငယ်တို့ကို။ အဘာဇေတွာ၊ မဝေဖန်မူ၍။ “တ္ထေကေသု၊ ဤမျှလောက်ကုန်  
 သော။ ရုက္ခေသု၊ တို့ဌံ။ ဖလာနိ၊ သစ်သီးတို့ကို။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဖန်၍။  
 ပရိဘုဉ္ဇိဿာမ၊ သုံးဆောင်ကုန်အံ့။ အညေသု၊ တပါးသော သစ်ပင်တို့ဌံ။  
 ဖလာဖလေဟိ၊ သစ်သီး ကြီး၊ ငယ်တို့ဖြင့်။ သေနာသနာနိ၊ ကျောင်းတို့ကို။  
 ပဋိဇဉ်ဇိဿာမ၊ ပြုပြင်ကုန်အံ့။”ဣတိ ဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ “ပိဏ္ဍုပါတာဒိ-  
 ပစ္စယံ၊ ဆွမ်းစသော ပစ္စည်းကို။ သမ္မာဒေဿာမ၊ ပြည့်စုံစေကုန်အံ့။”ဣတိ ဝါ၊  
 သို့လည်းကောင်း။ “ကိဉ္ဇိပိ၊ တစုံတခုကိုမျှလည်း။ အဘာဇေတွာ၊ မဝေဖန်မူ၍။  
 စတုပစ္စယတ္ထာယေဝ၊ ပစ္စည်းလေးပါးအလို့ငှာသာလျှင်။ ဥပနေမ၊ ဆောင်ကုန်  
 အံ့။”ဣတိ ဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပနေန္တာနံ၊  
 ဆောင်ကုန်သော။ အာဝါသိကာနံ၊ ကျောင်းနေရဟန်းတို့၏။ ကတိကာယ၊  
 ကတိကဝတ်ဌံ။ အာဂန္တုကေဟိ၊ တို့သည်။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်ရာ၏။ မဟာ-  
 အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ “အနိဿရာ”တိ ဝစနေန၊ အနိဿရာဟူသော စကားဖြင့်။  
 ဒီပိတော၊ သော။ အတ္ထော ဧဝံ၊ ကိုသာလျှင်။ မဟာပစ္စရိယံ၊ ဌံ။ “စတုန္ဒ  
 ပစ္စယာန”န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ ချဲ့၍။ ဒဿိတော၊  
 ၏။ “ပရိဘောဂဝသေနေဝါ”တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်ဌံ။ ဧဝသဒ္ဓေါ၊ သည်။

ကဏ္ဍ ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကာမနိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၄၅

အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အဋ္ဌာနပယုတ်တည်း။ ပရိဘောဂဝသေန၊ သုံးဆောင်  
သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တမေဝ၊ ထို သစ်သီးကြီးငယ်ကိုသာလျှင်။ ဘာဇေတွာ၊  
၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗ၊ ၏။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဌ။  
ဝါ၊ ကား။ ရဋ္ဌေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။

☞ (၂၀၄)။ သေနာသနပစ္စယန္တိ၊ ကား။ သေနာသနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။  
တဒတ္တာယ၊ ထိုကျောင်းအလို၌။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ဌပိတဉ္စ၊ ထား  
အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ “ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဝရသေနာသနာနိ  
ဌပေတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊  
ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အရင်းမူသဖြင့်။  
ဒဿေတုံ၊ ဌ။ “မူလဝတ္ထုဇ္ဈေဒံ ပန ကတွာ န ဉပနေတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ သေနာသနသင်္ခါတဝတ္ထုနော၊ ကျောင်းဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထု၏။ မူလ-  
ဇ္ဈေဒံ၊ အရင်းဖြတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သေနာသနာ  
နိ၊ တို့ကို။ န ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကံ  
ပန၊ တို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ “ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဝရသေနာသနာနိ၊  
တဆောင်၊ နှစ်ဆောင်သော ကျောင်းကောင်းတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ လာမက-  
တော၊ ညံသောကျောင်းမှ။ ပဌာယံ၊ စ၍။ ဝိဿဇ္ဇေန္တေဟိပိ၊ စွန့်သော  
ရဟန်းတို့သည်လည်း။ သေနာသနဘူမိယော၊ ကျောင်းရာမြေတို့ကို။ န  
ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။” ဣတိ၊  
သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ  
တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣမဿပိ အတ္ထဿ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ အဝဿံ၊  
မချွတ်။ ဝတ္ထဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတရထာ၊ ဤအနက်ကို  
မဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကံ၊ အချို့သောရဟန်းတို့သည်။ သဟ ဝတ္ထုနာပိ၊  
ကျောင်းရာမြေနှင့် တကွလည်း။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ ကို။ မညေယျံ၊ အောင်းမေ  
ကုန်ရာ၏။

ပဏ္ဍိ အာရောပေတွာတိ၊ ကား။ “ဧတ္ထကေ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။  
ရုက္ခေ၊ တို့ကို။ ရက္ခိတွာ၊ စောင့်၍။ တတော၊ ထိုသစ်ပင်မှ။ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှ  
လောက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပဏ္ဍိ၊ ကမည်းသို့။ အာရောပေတွာ၊  
တင်၍။ နိမိတ္တသညံ ကတွာတိ၊ ကား။ သင်္ကေတံ၊ အချိန်းအချက်ကို။  
ကတွာ၊ ၍။ ဒါရကာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသစ်ပင်စောင့်သော ဒါယကာ  
တို့၏။ ပုတ္တနုတ္တာဒယော၊ သားမြေး အစရှိကုန်သော။ ယေ ဧကံ၊ အမှတ်  
မရှိသောသုတို့သည်။ ဂေါပေန္တိ၊ စောင့်ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံ  
သော သုတို့သည်လည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ “ဒါရကာ”တိ၊ သူငယ်တို့ဟူ၍။

ဝုတ္တော ကုန်၏။ တတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဒါရုသမ္ဘာရတော၊ အကြင်  
 အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော သစ်အဆောက်အဦမှ။ အာပုစ္ဆိတောတိ၊ ကား။  
 ကာရကသံသံ၊ ကာရကသံသကိ။ အာပုစ္ဆိတော၊ ပန်၍။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ အာဟ-  
 ရိတောတိ၊ ကား။ အနာပုစ္ဆိတောပိ၊ မပန်ပဲလည်း။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်  
 အတန်။ အာဟရိတော၊ ဆောင်၍။ အယမေဝ ဘိက္ခု ဣဿရေတိ၊ ကား။  
 အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကေဟိ၊ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်  
 သော။ ဒါရုသမ္ဘာရဒိဟိ၊ သစ်အဆောက်အဦ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကာရာပိ-  
 တတ္တာ စ၊ ပြုစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဋိဇဉ်တတ္တာ စ၊  
 ပြုပြင်အပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ သံသိကသေနာသနေ၊ ဌ။ ဘာဂိ  
 တာယ စ၊ အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အယမေဝ၊ ဤ  
 ရဟန်းသည်သာလျှင်။ ဣဿရော၊ အစိုးရ၏။ သော ဘိက္ခု၊ ကို။ တတော။  
 ထိုကျောင်းမှ။ န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ မထစေအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒကပူဇန္တိ၊ ကား။ စေတိယဂ်ဏေ သိဉ္ဇနာဒိပူဇံ၊ စေတီ  
 ပြင်ကို ရေသွန်းခြင်းစသည်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို။ ဝတ္တသိသေနာတိ၊ ကား။  
 ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သဒ္ဓါယ၊ ၍။ ဝေတနာဒိအတ္တာယ၊ အစ အစရှိသည်  
 အလို့ငှါ။ န၊ မဟုတ်။ သဝတ္ထုကန္တိ၊ ကား။ သဟ ဘူမိယာ၊ မြေနှင့်တကွ။  
 ကုဉ္ဇန္တိ၊ ကား။ ဝေဟဘိတ္တံ၊ အိမ်နံရံကည်း။ ပါကာရန္တိ၊ ကား။ ပရိက္ခေပ  
 ပါကာရံ၊ ရံသော တံတိုင်းတည်း။ တတောတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌိတဝိဟာရတော၊  
 စွန့်အပ်သော ကျောင်းမှ။ တတော အာဟရိတော သေနာသနံ ကတံ ဟော  
 တိတိ၊ ကား။ သာမန္တဂါမဝါသိဟိ၊ အနီးဖြစ်သောရွာ၌ နေကုန်သော။  
 ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဆဋ္ဌိတဝိဟာရတော၊ မှ။ ဒါရုသမ္ဘာရဒိဟိ၊ သစ်စသော  
 အဆောက်အဦအစရှိသည်တို့ကို။ အာဟရိတော၊ ဆောင်၍။ သေနာသနံ၊ ကို။  
 ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၅၇။ “ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမတ္ထိယေဝ၊  
 ဆိုအပ်သော အနက်ကိုသာလျှင်။ ပါကဋ္ဌံ ကာတံ၊ ထင်စွာ ပြုခြင်းငှါ။  
 “အာဂတာဂတာနံ ဝုဇ္ဈတရာနံ န ဒေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတုဘာဂဥဒက-  
 သမ္ပိန္နေတိ၊ ကား။ စတုတ္ထဘာဂေန၊ လေးဖွဲ့ တဖွဲ့သော။ ဥဒကေန၊ နှင့်။  
 သမ္ပိန္နေ၊ စပ်သော။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ “အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ ပါရာဇိကဿခ”တိ၊  
 ဟူ၍။ သာမိကေဟိ၊ တို့သည်။ ထလ္လနန္တံ၊ ထလ္လနန္တာကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။  
 တေဿာ၊ ထိုဘိက္ခုနီငယ်၏။ ဟတ္ထေ၊ ဌ။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သောကြောင့်  
 လည်းကောင်း။ အထေယျစိတ္တေန၊ ထေယျစိတ်မရှိသဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇတတ္တာ စ၊  
 သုံးဆောင်အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။



ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကံမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၄၇

ပရိဘုတ္တေပိ စ၊ သုံးဆောင်သော်လည်း။ အဿိ၊ ထိုဘိက္ခုနီငယ်အား။ ဥပနိကိတ္တဘဏ္ဍာနိယတ္တာ၊ အပ်နှံအပ်သော ဘဏ္ဍာနှင့် တူသည်အ၏ဖြစ်ကြောင်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျမေဝ၊ သာတည်း။ သြဒနဘာဇနိယဝတ္ထုသိန္နိ၊ ကား။ “အပရုဿ ဘာဂံ ဒေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဝတ္ထုသိ၊ လာသောဝတ္ထု၌။

☞ (၂၀၅) ၁၅၉။ “တဿ ကုလဿ အနုကမ္မာယ ပသာဒါနရက္ခဏတ္တာယာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထံ၊ ဒကာကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။ နာကာသိ၊ မပြု။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ ဒါရကော သူငယ်တို့သည်။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သို့။ အာရောဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ တာဝ၊ ထို၍လောက်။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။ တေသံ၊ ထိုသူငယ်တို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလအပိုင်းအခြားကို။ ကတော၊ ၍။ အဓိဋ္ဌတတ္တာ ဝေ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်သောကြောင့်သာလျှင်။ ယထာ ကာလပရိစ္ဆေဒမေဝ။ ကာလအပိုင်းအခြားတိုင်းသာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုသူငယ်တို့ အထံ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ယထာဌာနံ၊ တည်တိုင်းသော အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ တထာဂမနဉ္စ၊ ထိုသို့ သွားခြင်းသည်လည်း။ ဣဒ္ဓိဝိဿဇ္ဇနေန၊ တန်ခိုးကို လွှတ်သဖြင့်။ သဉ္ဇာတံ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ထေရော ဣဒ္ဓိံ ပဋိသံဟရိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏေန၊ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏ်ဖြင့်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောသူအား။ ကာယဝစီပယောဂါ၊ ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂတို့သည်။ န သန္တိ၊ ရှိကုန်။ ပါသာဒဿေဝ၊ ပြာသာဒ်ကိုသာလျှင်။ ဝိစာရိတတ္တာ၊ စိရင်သောကြောင့်။ ထေယျစိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဧတ္ထ၊ တန်ခိုးအရာ၌။ အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ ကြောင့်။ ထေရော၊ ပိလိန္ဒဝစ္စထေရ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အကာသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒါရကေသု၊ သူငယ်တို့၌။ အနုကမ္မာယ၊ သနားသဖြင့်။ အာနုယနတ္ထမေဝ၊ ဆောင်ခြင်းငှါသာလျှင်။ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်ကို။ ဥပနိတေပိ၊ ဆောင်သော်လည်းကောင်း။ ပါသေ၊ ကြော့ကွင်း၌။ ဗဒ္ဒသုကရာဒိနံ၊ ဖွဲ့မိသော ဝက်စသည်တို့ကို။ အာမိသံ၊ အာမိသကို။ ဒဿေတော၊ ပြု၍။ ဌာနာစာဝနံ ဝိယ၊ နေရာရွှေ့စေသကဲ့သို့။ ကရမရာနိတေသု၊ စစ်မြေဘောင်မှ ဆောင်ခဲ့အပ်ကုန်သော။ ဒါရကေသု၊ သူငယ်တို့ကို။ ပါသာဒံ၊ သို့။ အာရုဠေသုပိ၊ တင်ကုန်သော်လည်းကောင်း။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိသံဟရဏေ

စ၊ တန်ခိုးကို ယုတ်သော်လည်းကောင်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ကာရုညာဓိပ္ပာ-  
ယတ္တာ၊ သနားသော အလိုကြောင့်။ အဝဟာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
ကာယဝစီပယောဂါဘာဝါ၊ ကာယ၊ ဝစီပယောဂ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။  
ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ စူး။ ကာယဝစီ-  
ပယောဂေ၊ သည်။ သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ အာပတ္တိ ဝါ၊ သည်  
လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဍာဒေယျံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။  
တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ အထေယျ-  
စိတ္တဿာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အဝတ္ထာ၊မဟောမူ၍။ “အနာ-  
ပတ္တိ ဘိက္ခဝေ ဣဒ္ဓိမဿ ဣဒ္ဓိဝိသယေ”တိ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။  
အဝေါစ၊ ၏။ “ဣဒ္ဓိဝိသယေ”တိ ဧတ္ထ စ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ပရဘဏ္ဍာ-  
ဒါယက ကာယဝစီပယောဂါသမုဋ္ဌာပကဿ၊ သူတပါးဘဏ္ဍာကို ယူခြင်း  
ဟူသော ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကေဝလံ၊  
သက်သက်။ မနောဒွါရိကဿ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော။ အထေယျစိတ္တဘူတဿ၊  
ထေယျစိတ်မဟုတ်သော။ ဣဒ္ဓိစိတ္တဿ၊ ဣဒ္ဓိစိတ်၏။ ဝိသယေ၊ အရာ၌။  
အာပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဂဟေ-  
တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာပြခြင်းကို။ ကံ ပန ပဋိက္ခိတ္တံ၊  
ပယ်သည် မဟုတ်လော။ ကာတုံ၊ ငါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏လော။ ဣတိ စောဒနံ၊  
ဤသို့သော စောဒနာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ဤဒိသာယ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ အနာ-  
ပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စူး။ “အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ ဣဒ္ဓိမဿ ဣဒ္ဓိ-  
ဝိသယေ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာယေဝ သုတ္တေန၊ ဤဝိနည်းပါဠိကြောင့်သာ  
လျှင်။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ၊ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိကို။ အပ္ပဋိက္ခိတ္တဘာဝေါ၊ မပယ်အပ်သော  
အဖြစ်သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိဝဏ္ဏံ၊ ပြကတေ  
အဆင်းကို။ အဝိဇဟိတော၊ မစွန့်မူ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဟတ္ထိအာဒိဒဿနံ၊ ဆင်  
အစရှိသော အသွင်ကို ပြခြင်းသည်လည်းကောင်း။ “ဧကောပိ ဟုတော ဗဟုဓာ  
ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဉ္စ၊ လာသော တန်ခိုးသည်လည်းကောင်း။  
အဓိဋ္ဌာနဝသေန၊ အဓိဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိပ္ပန္နတ္တာ၊ ပြီးသောကြောင့်။  
အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ နာမ၊ မည်၏။ “သော ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇဟိတော။ပ။ဒဿေတိ”တိ၊  
၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတော၊ လာသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ပကတိ-  
ဝဏ္ဏဝိဇဟနဝိကာရဝသေန၊ ပြကတေအသွင်ကိုစွန့်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း၏  
အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိက္ခုပ္ပနိဒ္ဓိ နာမ၊ မည်၏။ အတ္တနော၊  
၏။ ပကတိရူပံ၊ ပြကတေအသွင်ကို။ ယထာသဘာဝေန၊ သဘောအတိုင်း။  
ဌပေတောဝ၊ ထား၍သာလျှင်။ ဗဟိ၊ ၌။ ဟတ္ထိအာဒိဒဿနံ၊ ဆင်စသော

ကဏ္ဍ] ၂-ဒုတိယပါရာဇိက ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ ၄၄၉

အသွင်ကို ပြခြင်းသည်။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
အတ္တနော၊ ဤ။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်ကိုပင်လျှင်။ ဟတ္ထိအာဒိရူပေန၊ ဆင်စသော  
အသွင်ဖြင့်။ နိမ္မာနံ၊ ဖန်ဆင်းခြင်းသည်။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။

☞ (၂၀၆)။ ပရာဇိတ ကိလေသေနာတိ၊ ကား။ ဝိဇီတကိလေသေန၊ အောင်  
အပ်သော ကိလေသာရှိသော။ နိက္ကိလေသေန၊ ကိလေသာကင်းသော။ ဣတိ  
အတ္ထော၊ နက်။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဤ။ တေန ဒုတိယ ပါရာ-  
ဇိကသိက္ခာပဒေန၊ နှင့်။ သမံ၊ သော။ အညံ၊ သော။ အနေကနယဝေါကိုဏ္ဍံ၊  
များစွာသော နည်းတို့ဖြင့် ပြမ်းသော။ ဂမ္ဘိရတ္ထဝိနိစ္ဆယံ၊ နက်သော အနက်  
အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊  
မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။  
ပါဠိအတ္ထော၊ ပါဠိအနက်သည်။ အတ္ထော နာမ၊ မည်၏။ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော၊  
ပါဠိမှ လွတ်သော အဆုံးအဖြတ်သည်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ မည်၏။ ယသ္မိံ၊ အကြင်  
သိက္ခာပုဒ်၌။ ဂမ္ဘိရာ၊ နက်နဲသော။ တေ၊ ထိုအနက်အဆုံးအဖြတ်တို့သည်။  
သန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဂမ္ဘိရတ္ထဝိနိစ္ဆယံ၊ ထိုနက်သော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော  
သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဩတိဏ္ဏေတိ၊ ကား။ စောဒနာဝသေန ဝါ၊ စော  
ဒနာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ အတ္တနော၊  
၏။ ဝိတိက္ကမာရောစနဝသေန ဝါ၊ လွန်ကျူးသည်ကို ကြားခြင်း၏ အစွမ်း  
ဖြင့်လည်းကောင်း။ သံသမေဇ္ဈံ၊ သံသာအလယ်သို့။ အဒိန္နာဒါနဝတ္ထုသ္မိံ၊  
အဒိန္နာဒါန် ဝတ္ထုသည်။ ဩတိဏ္ဏေ၊ သက်လသော်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။  
ဩတိဏ္ဏဝတ္ထုမ္ပိ၊ သက်သောဝတ္ထု၌။ ဝိနိစ္ဆယောတိ၊ ကား။ အာပတ္တာနာပတ္တိ-  
နိယမနံ၊ အာပတ္တိ အနာပတ္တိကို မှတ်ခြင်းသည်။ ကပ္ပိယေပိ ဝတ္ထုသ္မိံ၊  
ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်းငှာ။ ယုတ္တေ၊ သင့်သော်။  
မာတာပိတာဒိနံ၊ အမိ၊ အဖ အစရှိသည်တို့၏။ သန္တကေပိ၊ ဥစ္စာ၌လည်း။

သမန္တပါသာဒိကာယ၊ သမန္တပါသာဒိကအမည်ရှိသော။ ဝိနယဌ-  
ကထာယ၊ ဤ။ ဋီကာယံ၊ ဋီကာဖြစ်သော။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊  
ဤ။ ဒုတိယပါရာဇိက ဝဏ္ဏနာနယော၊ ဒုတိယပါရာဇိက  
အဖွင့်နည်းသည်။ ဣတိ၊ သို့သောအစဉ်ဖြင့်။  
နိဋ္ဌိတော၊ ဤ။

၄-တတိယပါရာဇိက

တိဟိတိ၊ ကား။ ကာယဝစိမနောဒ္ဓါရေတိ၊ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ဝစိဒ္ဓါရေ၊ မနောဒ္ဓါရေတို့ဖြင့်။

ပဌမပညတ္တိ နိဒါနဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ တံ ပနေတံ။ ပ။ နဂရံ ဟောတိ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ရာဇဂဟဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်၏။ ယာ အယံ ဝေပုလ္လပုတ္တိ၊ အကြင်ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သာ၊ ထိုပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဧတ္တာပိ၊ ဤဝေသာလီ၊ ရာဇဂြိုဟ်၌လည်း။ သမာနာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဣဒမ္ပိ စ နဂရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန စ၊ ထို ဣဒမ္ပိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်။ ရာဇဂဟာဒယော ဝေ၊ ရာဇဂြိုဟ် စသည်တို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “မဟာဝနံ နာမာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ မဇ္ဈိမဘာဏကသံယုတ္တဘာဏကာနံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင်၊ သံယုတ္တနိကာယ်ဆောင် ဆရာတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိဃံ-ဘာဏကာ ပန၊ ဒိဃနိကာယ်ဆောင် ဆရာတို့သည်ကား။ “ဟိမဝန္တေန၊ ဟိမဝန်နှင့်။ ကောဗဒ္ဓံ၊ တစပ်တည်း စပ်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဌိတံ၊ တည်သော တောသည်။ မဟာဝနံ၊ မဟာဝန်မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆဒနေနာတိ၊ ကား။ ဟံသဝဋ္ဋကပရိစ္ဆန္တေန၊ ဟံသာတောင် မိုးသဖြင့်။ ဟံသမဏ္ဍလာကာရေန၊ ဟံသာဝဲသော သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကာယဝိစ္ဆန္တနိယကထန္တိ၊ ကား။ ကရဇကာယေ၊ ကရဇကာယ၌။ ဝိရာဂုပ္ပါဒနကထံ၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ကို ဖြစ်စေသော စကားကို။ ဆန္ဒောတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလရာဂေါ၊ အားနည်းသော ရာဂတည်း။ ရာဂေါတိ၊ ကား။ ဗလဝရာဂေါ၊ ထူပြောသော ရာဂတည်း။ “ကောသလောမာဒိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်သော အနက်ကို။ ဝိဘာဂေန၊ ဝေဖန်သော အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ယေပိ ဟိ”တိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပဉ္စပဉ္စပုဘေဒေနာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဧတဿ ပရိယာယဿ၊ ထိုပရိယာယ်အား။ ပဉ္စ ပဉ္စ၊ ငါးပါး ငါးပါး ကုန်သော။ ပဘေဒါ၊ အပြားတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

(၂၀၇) ပဉ္စပဉ္စပုဘေဒေါ၊ မည်၏။ တေန ပဉ္စပဉ္စပုဘေဒေန၊ ထို ငါးပါး ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဗာဟိရတ္ထသမာသဝသေန၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိ





သမာဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိယာယဝိသေသနတာ၊ ပရိယာယသဒ္ဓါ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။

အသုဘာယာတိ၊ ကား။ အသုဘမာတိကာယ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမာတိကံ၊ ဖွင့်အပ်သော မာတိကာကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ဣတ္ထိလိဂေ၊ ဣတ္ထိလိင်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “မာတိကံ နိက္ခိပိတော”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ ဝိဘဇန္တောတိ၊ ကား။ မာတိကံ၊ ကို။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဖန်လို၍။ ဖာတိကမ္ပန္တိ၊ ကား။ နိမ္မတ္တိကရဏံ၊ ဖြစ်ပွားခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ “ပဉ္စဂိုပုဟိန”န္တိ။ ဟူသောပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္တာဒိ ‘ပဉ္စဂိုပုဟိန’ဝိဂမေန၊ ကာမစ္ဆန္တ အစရှိသော နိဂရဏအင်္ဂါမှ ကင်းသဖြင့်။ ပဉ္စဂိုပုဟိနတာ၊ အင်္ဂါငါးပါးမှ ယုတ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပနာပုတ္တဝိတက္ကာဒိဇ္ဈာနင်္ဂါနံ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သော ဝိတက်အစရှိသော ဈာန်အင်္ဂါတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဂိုသမန္နာဂတတာ စ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ “တိဝိဓကလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္တ”န္တိ ဧတ္ထ ပန၊ ဟူသောပုဒ်၌ကား။ ဈာနဿ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနံ၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓကလျာဏတာ၊ သုံးပါးပြားသော ကောင်းခြင်းရှိသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တေသံ ယေဝ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ လက္ခဏဝသေန၊ လက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္တတာ စ၊ လက္ခဏာဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ “ဒသလက္ခဏဝိဘာဝနေနေဝ၊ လက္ခဏာဆယ်ပါးကိုပြသဖြင့်သာလျှင်။ ဈာနဿ၊ ၏။ တန္နိဿယဘူတာ၊ ထိုလက္ခဏာ၏ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တိဝိဓကလျာဏတာပိ၊ သုံးပါးသော ကလျာဏရှိသော အဖြစ်သည်လည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။”ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တတြိမာနိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

တတြာယံ ပါဠိတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဒသလက္ခဏဝိဘာဝနဝိသယေ၊ ထိုဆယ်ပါးသော လက္ခဏာကို ပြသော အရာ၌။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပါဠိ၊ တည်း။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဂေါတြဘူပရိယောသာနာယ၊ ဂေါတြဘူအဆုံးရှိသော။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော အကျင့်ဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ၏။ နိဂရဏာဒိပရိဗန္ဓတော၊ နိဂရဏအစရှိသော ဘေးရန်မှ။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းတည်း။ သာယံ ဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ-

ဒိနမ္ပိ၊ ဥပေက္ခာကို ပွားစေခြင်းအစရှိသည်တို့၏လည်း။ ပစ္စယတွေနု၊ အကြောင်း  
၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဓာနာ၊ ပြဋ္ဌာန်း၏။ ပရိမကာရဏသိဒ္ဓါ၊ စ၊ ရှေးအကြောင်း  
ဖြင့်လည်း ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိအာဒိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ ဥပေက္ခာနုပုပ္ဖဟနာတိ၊ ကား။ ဝိသောဓေတဗ္ဗတာဒိနံ၊ သုတ်သင်အပ်  
သော အဖြစ်အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တတြမဇ္ဈတ္တ၊  
ပေက္ခာယ၊ တတြမဇ္ဈတ္တ၊ ပေက္ခာကို။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ၊ ကိစ္စပြီးသဖြင့်။ အနုပုပ္ဖဟနာ၊  
အဖန်တလဲလဲ ပွားခြင်းတည်း။ သာ ပန၊ ထို ဥပေက္ခာကိုပွားခြင်းသည်ကား။  
ပရိဗန္ဓဝိသုဒ္ဓိသမကာလဝိဘာဝိနိပိ၊ ဘေးရန်ကို သုတ်သင်သုနှင့်မျှသောကာလ၌  
ဖြစ်သော်လည်း။ တဗ္ဗိသုဒ္ဓိယာဝ၊ ထိုဘေးရန်ကို သုတ်သင်ခြင်းကြောင့်သာ  
လျှင်။ နိပ္ပန္နာ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိပနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “ဥပေက္ခာနုပုပ္ဖဟနာ  
မဇ္ဈေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ပဟံသနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုစျာန်၌။  
ဓမ္မာဒိနံ၊ သမ္ပဟံသနာတရား အစရှိသည်တို့၏။ အနတိဝတ္ထနာဒိသာကေယ၊  
မလွန်ခြင်းအစရှိသည်ကို ပြီးစေတတ်သော။ ဉာဏဿ၊ ကို။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန၊  
ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိယောဒပနာ၊ စင်စေခြင်းတည်း။ သာ ပန၊  
ထိုသမ္ပဟံသနာသည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ သော။ သဗ္ဗကိစ္စဿ၊  
ခပ်သိမ်းသော ကိစ္စ၏။ နိပ္ပတ္တိယာဝ၊ ပြီးသဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓါ နာမ၊ ပြီး  
သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသနာ”  
နိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိဏိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ လက္ခဏာ  
နိ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၌။ လဗ္ဗမာနာနိပိ၊ ရအပ်ကုန်သော်  
လည်း။ ပစ္စယပစ္စယပုပ္ဖတာဒိဝသေန၊ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယပုပ္ဖအစရှိသော အစွမ်း  
ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဒဿနတ္ထံ၊ ဤသို့ပြခြင်းငှါ။ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-  
သနဘာဝေန၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။  
ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါဒိခဏတ္တယေ၊ ဥပါဒ်အစရှိသောခဏသုံးခု၌။ ယထာက္ကမံ၊  
အစဉ်အတိုင်း။ လဗ္ဗမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တာနိ၊  
ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ “မဇ္ဈိမံ သမာဓိနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ”တိအာဒိသု၊  
အစရှိသည်တို့၌။ သမပ္ပဝတ္တော၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊  
အပ္ပနာသမာဓိသည်သာလျှင်။ မဇ္ဈိမံ သမာဓိနိမိတ္တံ နာမ၊ မဇ္ဈိမသမာဓိနိမိတ်  
မည်၏။ ဟံ၊ စ။ သော၊ ထိုသမာဓိသည်။ လိနုဒ္ဓစ္စသခါတာနံ၊ တွန့်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း  
ဟုဆိုအပ်သော။ ဥဘိန္နံ အန္တာနံ၊ နှစ်ဘက်သော အစွမ်းတို့ကို။ အနုပဝဓ-  
နေန၊ မကပ်ခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။  
စိတ္တဿ၊ ကို။ ဧကတ္တာရမ္ပဏေ၊ တခုသော အာရုံ၌။ ဌပနတောယေဝ၊

ထားတတ်သောကြောင့်သာလျှင်။ သမာဓိ၊ မညီ၏။ ဥပရိ၊ ဌ။ ဝိသေ-  
 သာနံ၊ တရားအထူးတို့၏။ ကာရဏဘာဝတော၊ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။  
 “သမာဓိနိမိတ္တ”န္တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိနိမိတ်ကို။  
 ပဋိပဇ္ဇတိ ပဋိပဉ္စတိ၊ ရ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (၂၀၈) ဧဝံ သို့။  
 ပဋိပန္နာတ္တာ၊ ကျင့်သောကြောင့်။ မဇ္ဈိမေန၊ အလတ်ဖြစ်သော။ သမာဓိ  
 နိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ ဧကတ္တာရမ္ပဏေ၊ ထိုတခုသော အာရုံဖြစ်သော။  
 အပ္ပနာဂေါစရေ၊ အပ္ပနာ၏ အာရုံ၌။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊  
 တည်၏။ ဧဝံ သို့။ ဝိသုဒ္ဓဿ၊ စင်သော။ တဿ စိတ္တဿ၊ ထိုစိတ်၏။  
 ပုန ဝိသောဓေတဗ္ဗဘာဝတော၊ တဖန် သုတ်သင်အပ်သောအဖြစ်၏ မရှိ  
 ခြင်းကြောင့်။ ဝိသောဓနေ၊ သုတ်သင်ခြင်း၌။ ဗျာပါရံ၊ ကြောင့်ကြကို။  
 အကရောန္တော၊ မပြုသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ၊ စင်သော စိတ်ကို။  
 အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ၊ လျစ်လျူရှုသည် မည်၏။ သမထဘာဝုပဂမနေန၊ သမထ  
 အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ သမထပဋိပန္နဿ၊ သမထအကျင့်ကို။ ပုန သမာ-  
 ဓာနေ၊ တဖန် ကောင်းစွာ ထားခြင်း၌။ ဗျာပါရံ၊ ကြောင့်ကြခြင်းကို။  
 အကရောန္တော၊ မပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမထပဋိပန္နံ၊ သမထအကျင့်ကို။  
 အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ သမထပဋိပန္နဘာဝတော ဧဝံ၊ သမထကို  
 ကျင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ၊ ကိလေသာနှင့် ရောယှက်  
 ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဧကတ္တေန၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတဿ၊  
 ထင်သော။ အဿ၊ ထိုဈာန်ကို။ ပုန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနေ၊ တဖန် တခုတည်း၏အဖြစ်  
 ဖြင့် ထင်စေခြင်း၌။ ဗျာပါရံ၊ ကို။ အကရောန္တော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။  
 ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ၊ တခုတည်းအဖြစ်ဖြင့် ထင်ခြင်းကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ၊ ၏။

“တတ္ထ ဇာတာန”န္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဧဝံ သို့။ ဥပေက္ခာ-  
 နုဗျုဟိတေ၊ ဥပေက္ခာသည် ပွားစေအပ်သော။ တသ္မိံ ဈာန်စိတ္တေ၊ ဌ။  
 ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမာဓိပညာသင်္ခါတာ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟုဆိုအပ်ကုန်  
 သော။ ယေ ပန ဧတ ယုဂနန္ဒဓမ္မော၊ အကြင် အစုံဖွဲ့သော တရားတို့သည်။  
 သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတသံ၊ ထိုဖွဲ့သော တရားတို့ကို။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။  
 အနုတိဝတ္တနသဘာဝေန၊ မလွန်သောသဘောဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ ဝိသောဓနာ  
 ပရိယောဒပနာ စ၊ ရှင်စေခြင်း၊ သုတ်သင်၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း။  
 သဒ္ဓါဒိနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။  
 ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သောကြောင့်။ ဝိမုတ္တိရသေန၊ ဝိမုတ္တိသဘောဖြင့်။ ဧကရသ-  
 တာယ၊ တခုသော သဘောရှိသော အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပဟံသနတာ စ၊ ရှင်

စေသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ တဒုပဂံ တေသံ အနတိဝတ္တနကောရ-  
သဘာဝါနံ အနုစ္စဝိကံ။ ထို အနတိဝတ္တနသဘော ကောရသသဘော ထို့အား  
လျော်သော။ ယဉ္ဇေတံ ဝီရိယံ။ အကြင်ဝီရိယသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ  
တဒုပဂဝီရိယဿ၊ ထို အနတိဝတ္တန ကောရသတို့နှင့် လျော်သော ဝီရိယကို။  
ဝါဟနဌေန ပဝတ္တနဌေန၊ ဖြစ်စေသော သဘောဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ စ၊ ရှင်  
စေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ချဉ်။ ယထာဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ အကြင်  
အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို။ သာသေဝနဌေန၊ မှီဝဲသော သဘော  
ဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ စ၊ ရှင်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပရိယောဒပနာ စ၊  
ဖြုတ်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပရိယောဒပနကဿ၊ ဖြုတ်စေတတ်သော။  
ဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်  
စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဝေ တိဝိဓတ္တဂတံ စိတ္တ” နှိ အာဒိနိ၊ အစ  
ရှိသည်တို့သည်။ တဿေဝ စိတ္တဿ၊ ကိုသာလျှင်။ ထောမနဝစနာနိ၊ ချီးမွမ်း  
သော စကားတို့သည်။ ဝိတက္ကသမ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဂေန၊ ဝိတက်အင်္ဂါ  
ဖြင့်။ သန္တရဘာဝမုပဂတံ၊ ကောင်းသော အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ စိတ္တဿ  
အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ တသ္မိညေဝ အာရမ္မဏေ၊ ချဉ်သာလျှင်။ စိတ္တဿ။  
၏။ နိရန္တရပုပ္ဖဝတ္ထိသင်္ခါတေန၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ သမာဓိနာ၊ နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊  
သော။ ဣဒံ၊ ဤ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နံ-ဟူသောစကားကို။ ဈာနဂံဝသေန၊  
ဈာနင်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သမာဓိသမ္ပန္န” နှိ ဣဒံ ပန၊ ဟူသောစကား  
ကို။ ဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဣန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဋိကုဋတိတိ၊ ကား။ သကုစတိ၊ တွန့်၏။ ပဋိဝဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ ပတိနိဝဋ္ဌတိ၊  
နစ်၏။ နဟာရုဒဒ္ဓုလန္တိ၊ ကား။ နဟာရုဇဏ္ဍံ၊ အကြောပိုင်းကို။ ပယုတ္တဝါ-  
စန္တိ၊ ကား။ ပစ္စယပရိယေသနေ၊ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်း၌။ နိယုတ္တဝါစံ၊ ယှဉ်သော  
စကားကို။ ဒဏ္ဍဝါဂုရာဟိတိ၊ ကား။ ဒဏ္ဍပဋိဗဒ္ဓါဟိ၊ ကွပ်အပ်သော တုတ်တံ  
ရှိကုန်သော။ ဒိဃဇာလသင်္ခါတာဟိ၊ ပိုက်ရှည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝါဂုရာဟိ၊  
ပိုက်တို့ဖြင့်။

သမဏကုတ္တကောတိ၊ ကား။ ကာသာယနိဝါသနာဒိသမဏကိစ္စကော၊  
သင်္ကန်းဝတ်ခြင်းအစရှိသော ရဟန်းကိစ္စရှိသော။ “ဝဂ္ဂုမုဒါ” တိ ဧတ္ထေဟူသော  
ပုဒ်၌။ “ဝဂ္ဂုမတာ” တိ၊ ဝဂ္ဂုမတာဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုလိုလျက်။ လောကီယာ၊  
လောကီသဒ္ဓါကျမ်းဆရာတို့သည်။ “မုဒါ” တိ၊ ဝဂ္ဂုမုဒါဟူ၍။ ဝေါဟရိံသု၊  
ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဝဂ္ဂုမတာ” တိ၊



ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ “ဝဂ္ဂု”တိ၊ ကောင်း၏ဟူ၍။ မတာ၊ သမုတ်အပ်၏။ သုဒ္ဓသမ္ပတာ၊ စင်၏ဟု သမုတ်အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပုညသမ္ပတာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပါပပုနနေန သောဓနေန၊ မကောင်းမှုကို သုတ်သင်တတ်သောကြောင့်။ သာ နဒိ၊ ထိုမြစ်ကို။ ပုညသမ္ပတာ၊ ကောင်းမှုဟု သမုတ်အပ်၏။

၁၆၃။ မာရဃ၊ မာရ်၏။ ဓေယျံ ဌာနံ ဝတ္ထု နိဝါသော၊ နေရာတည်း။ မာရဓေယျံ၊ မာရ်၏နေရာ။ သော၊ ထိုမာရ်၏ နေရာဟူသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ တေဘူမကဓမ္မာ ဧဝံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့သာ တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ တံ (၂၀၉) မာရဓေယျံ၊ ထိုမာရ်၏ နေရာကို။ “အယံ သမဏကုတ္တကော၊ ဤရှင်ယောင်သည်။ ယထာသမုပ္ပန္န သံဝေဂမူလကေန၊ အကြင် အခြင်း အရာဖြင့် ဖြစ်သော သံဝေဂလျှင် မူလရှိသော။ သမဏဘာဝုပဂမနေန၊ ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ အတိက္ကမိတုံ၊ လွန်ခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿတိ၊ မတတ်နိုင်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ အဝေ၊ ဆို၏။ “အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ တိသု ဘဝေသု၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိသန္နိကတာယ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေမရှိသဖြင့်။ တံ၊ ထိုမာရ်၏ နေရာကို။ အတိက္ကမိတုံ၊ လွန်ခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿတိ၊ မတတ်နိုင်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ န အဝေ၊ ဆိုသည် မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒေဝတာယ၊ နတ်၏။ မရဏေနော၊ သေသဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့အား။ သံသာရမောစနလဒ္ဓိကတ္တာ၊ သံသရာမှ လွတ်၏ဟု အယူရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ သာ ဒေဝတာ၊ ထိုနတ်သည်။ မတာနံ၊ သေသောသူတို့အား။ ကတ္တဝိ၊ တစုံတခုသော ဘုံ၌။ ပဋ္ဌိသန္နိ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကို။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣမိနာ အတ္ထေန ဧဝမေဝ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဣမိနာ ဇီဝိတာ ဝေ၊ ရောပနတ္ထေန၊ ဤ ဇီဝိတိန္ဒြေမျှချခြင်းသဘောသည်။ ဧဝမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ သံသာရမောစနသဘာဝေန၊ သံသရာမှ လွတ်ခြင်းသဘောရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ “အတ္တနာပိ အတ္တာနံ ဇီဝိတာ ဝေ၊ ရောပေန္တိ၊ အညမညမ္ပိ ဇီဝိတာ ဝေ၊ ရောပေန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “သဗ္ဗာနိပိ တာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ ဇီဝိတာ ဝေ၊ ရောပေသိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ယေဘုယျဝသေန၊ ယေဘုယျနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊

၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်း  
 တို့သည်။ အတ္တနာပိ၊ မိမိသည်လည်း။ အတ္တနံ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်းကောင်း။  
 အညမညဉ္စ၊ အချင်းချင်းလည်းကောင်း။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေ၊ ရော-  
 ပေသံ၊ ချကုန်၏။ တေ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု၊ ထိုပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့ကို။ ဌပေတွာ၊  
 ထား၍။ တဒဝသေသေ။ ထိုမှ ကြွင်းကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု၊ စ၊ တို့ကို  
 လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရိယေ၊ စ၊ အရိယာတို့ကိုလည်းကောင်း။  
 အယံ၊ ဤမိဂလဏ္ဍိကံသည်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေ၊ ရောပေသံ၊ ချ၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၆၄။ ဧကိဘာဝတောတိ၊ ကား။ ပဝိဝေကတော၊ ဆိတ်ညိမ်ရာအရပ်မှ။  
 ဥဒ္ဓေသံ ပရိပုစ္ဆံ ဂဏန္တိတိ၊ ကား။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။  
 အာစရိယာနံ၊ ဆရာတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဂဏန္တိ၊ သင်ကုန်၏။ ဂဟေ-  
 တွာ၊ သင်၍။ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။  
 ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ စေားကုန်၏။ တဒါ ပန၊ ထိုအခါ၌ကား။ ဥဒ္ဓေသဒိဒါယကာ၊  
 ပါဠိအစရှိသည်ကို ချပို့ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ တဒနုဘူတေဟိ၊ ကြဲကြဲ ဖြစ်  
 ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကုန်၏။  
 တံ၊ ထိုသို့ကပ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။

အာနာပါနိယတိသမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၅။ ဒသာနုဿတိသု၊ အနုဿတိဆယ်ပါးတို့၌။ အန္တောဂဓာပိ၊  
 အကျုံးဝင်သော်လည်း။ အာနာပါနိယတိ၊ အာနာပါနိယတိကို။ တဒါ၊  
 ထိုအခါမှ။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ သပ္ပါယတံ၊ လျှောက်  
 ပတ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုန၊ ဖန်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ တထာ  
 ဟိ၊ ကြောင့်လျှင်။ တံ၊ ထို အာနာပါနိယတိကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။  
 တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့အား။ ဒေသေသိ၊ ၏။ အာဟာရေ ပဋိက္ကုလသညာ၊  
 အာဟာရေ ပဋိက္ကုလသညာသည်။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနသဒိသာ၊ အသုဘ-  
 ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် တူ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပါ၊ အာရုပ္ပတို့သည်။  
 အာဒိကမ္မိကာနံ၊ အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနုနုပု၊ မလျှောက်ပတ်ကုန်။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို အသုဘ ပဋိက္ကုလသညာတို့ကို။ ဣ၊ ဤ  
 အရာ၌။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညံ ပရိယာယန္တိ၊ ကား။  
 အရဟတ္တာဓိဂမာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရခြင်း၏။ အညံ၊ သော။ ကာရဏံ၊  
 အကြောင်းကို။ အတ္တယောဇနာက္ကမန္တိ၊ ကား။ အတ္တဉ္စ၊ အနက်ကိုလည်း

ကောင်း။ ယောဇနာက္ခမဉ္စ၊ ယောဇနာအစဉ်ကိုလည်းကောင်း။ အဿာသ-  
ဝသေနာတိ၊ ကား။ အဿာသံ၊ ထွက်သက်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတု၊ အာရုံ  
ပြု၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောဟိ၊ ဤ။ ဥပဋ္ဌာနံ သတိတိ၊ ကား။  
အပ္ပမုဿနတာယ၊ မမေ့လျော့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံမေဝ အဿာသံ၊ ထိုထွက်-  
သက်ကိုလည်းကောင်း။ ပဿာသဉ္စ၊ ဝင်သက်ကိုလည်းကောင်း။ ဥပဂန္နာ၊  
ကပ်၍။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ တထာ တိဋ္ဌနကဓမ္မော၊ ထိုသို့ တည်သော  
တရားသည်။ သတိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။  
သတိဝသေနော၊ သတိ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသိတုကာ-  
မေန၊ ပြလိုသောကြောင့်။ “ယော အဿသတိ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။  
တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။  
တဿ၊ ထိုသူ၏။ သတိ၊ သတိသည်။ အဿာသံ၊ ထွက်သက်ကို။ ဥပဂန္နာ၊  
ကပ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အတ္ထော၊  
ကို။ ဂဟေတဓမ္မော၊ ဤ။ အကောသလ္လသမ္ဘူတေတိ၊ ကား။ (၂၁၀)အဝိဇ္ဇာ  
သမ္ဘူတေ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်သော။ ခဏေနဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊  
၏။ ပဝတ္ထိက္ခဏေနဝ၊ ဖြစ်သောခဏဖြင့်သာလျှင်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ဤ။  
ပါဒကဘူတော၊ အခြေဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အယံ သမာဓိ၊ သည်။ အနုက္ခ-  
မေနော၊ အစဉ်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝစိတု၊ ပွား၍။ အရိယမဂ္ဂဘာဝံ၊ အရိယ  
မဂ်အဖြစ်သို့။ ဥပဂတော ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ “အရိယမဂ္ဂ ဝုဇ္ဈိပုတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ “ဩပမ္မနိဒဿန”  
န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပမာဝ၊ ဥပမာသည်သာလျှင်။ ဩပမ္မံ၊ မည်၏။  
တဿ၊ ထိုဥပမာကို။ နိဒဿနံ၊ ပြကြောင်းတည်း။

ဗာဟိရကာ၊ သာသနာပဉ္စ ပညာရှိတို့သည်။ အာနာပါနဿတိံ၊ အာနာ  
ပါနဿတိကို။ ဇာနန္ဒာပိ၊ သိကုန်သော်လည်း။ အာဒိတော၊ အစမှ။ စတုပ္ပကာရ  
မေဝ၊ လေးပါးအပြားကိုသာလျှင်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။  
သောဌသပ္ပကာရံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသောအပြားကို။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သဗ္ဗပ္ပကာရ”ဣစ္စာဒိ၊ သဗ္ဗပ္ပကာရအစရှိသော စကားကို။  
အာဟ၊ ဤ။ “ဝေမဿေတံ သေနာသန” န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝေန္တိ၊  
ကား။ ဘာဝနာသတိယာ၊ ဘာဝနာသတိ၏။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်  
အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အာရမ္မဏော ဤ။ စိတ္တဿ၊ ဤ။ နိဗန္ဓနေ၊  
ဖွဲ့ခြင်းသည်။ သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အသတိ၊ မရှိ  
သော်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထို ဝေမဿ-  
ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မုဋ္ဌဿတိဿ၊ သတိလွတ်သော သူ၏။ အရညာဝါသော၊

တော၌နေခြင်းသည်။ နိရုတ္တကော၊ အကျိုးမရှိ။ အနန္တရူပေါ၊ မလျောက်ပတ်။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဝဿေသ သတ္တဝိဓသေနာသနန္တိ၊ ကား။  
 “ပဗ္ဗတံ၊ တောင်။ ဂိရိဂူဟံ၊ တောင်ခေါင်း။ သုသာနံ၊ သုသာနံ။ ဝနပတ္တံ၊  
 တောအုပ်။ အဗ္ဗောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင်း။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုးပုံ။ ဣတိ  
 ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော ကျောင်းတည်း။ ဥတုတ္တယာနုကူလံ၊ ဓာတုစာ  
 ရိယာနုကူလန္တိ၊ ကား။ ဂိမ္မာနာဒိဥတုတ္တယဿ စ၊ နွေစသော ဥတုသုံးပါး  
 အားလည်းကောင်း။ သေမ္မာဒိဓာတုတ္တယဿ စ၊ သလိပ်စသော ဓာတ်သုံး  
 ပါးအားလည်းကောင်း။ မောဟာဒိစရိယတ္တဿ စ၊ မောဟစသော စရိုက်  
 သုံးပါးအားလည်းကောင်း။ အနုကူလံ၊ လျော်သော။ ပလ္လင်္ကာတုဇနေန၊  
 ထက်ဝယ်ခွေခြင်းဖြင့်။ နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်း၏။ ဒဠတဝံ၊ မြဲမြံသောအဖြစ်  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဥပရိမကာယဿ၊ အထက်ကိုယ်ကို။ ဥဇုကံ ဌပနေန၊  
 ဖြောင့်ဖြောင့်ထားသဖြင့်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ ဝင်သက် ထွက်သက်တို့ကို။  
 ပဝတ္တနသုခတံ၊ ဖြစ်စေလွယ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း  
 သို့ ရှေးရှု။ သတိယာ၊ ကို။ ဌပနေန၊ ထားသဖြင့်။ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟ္မပါယံ၊  
 အာရုံကို သိမ်းဆည်းခြင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို  
 ၍။ (အဋ္ဌကထာပါဌ်မှာ စပ်လေ။) န ပဏမန္တိတိ၊ ကား။ န ဩဏမန္တိ၊  
 မညွတ်ကုန်။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ သတိန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော  
 အပြားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော။ သမ္မောသပဋိပက္ခတော၊ မေ့လျော့  
 ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်။ နိဂ္ဂမနသင်္ခါတံ၊ နိဂ္ဂမနဟုဆိုအပ်  
 သော။ သတိံ၊ သတိကို။ ကတော၊ ၍။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ သတိနေပက္ကံ၊  
 သတိပညာကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သတောဝါတိ၊ ကား။ သတိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော ဧဝံ၊ ပြည့်စုံ  
 သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ဒုတ္တိံ သာယ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ စတုသု  
 စတုက္ကေသု၊ လေးပါးသော စတုက္ကတို့၌။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော။ ဒီဃံ  
 ရဿာဒိနိ၊ ဒီဃ၊ ရဿအစရှိကုန်သော။ သောဠသပဒါနိ၊ တဆယ် ခြောက်ပုဒ်  
 တို့ကို။ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊  
 ဝေဖန်၍။ ဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သာကာရေဟိ၊ သုံးဆယ် နှစ်ပါး  
 သော အစုတို့ဖြင့်။ ဒီဃံအဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃအဿာသဝသေန၊  
 ရှည်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘတ္တိအလောပံ၊ ဝိဘတ်မကျ  
 ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဒီဃန္တိ၊



ကဏ္ဍ

၃-တတိယပါရာဇိက အာနာပါနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၉

ဒီသံဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တအဿာသဝိသေန၊ ဟောအပ်သော အဿာသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပန္နိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပ-  
 ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်။ “အဝိက္ခေ-  
 ပေါ”တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမစိတ္တဿ၊ အမည်ရသော စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂဘာဝံ၊  
 တည်ကြည်သော အဖြစ်ကို။ ပဇာနတော၊ သိသော။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ  
 အဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ စွန့်ခြင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်။  
 ဟုတော၊ ၍။ အဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝ-  
 သေနာ”တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။  
 ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီနော၊ စွန့်ခြင်းကို ရှုသောသူ၏။ အဿာသဝသေန၊ ထွက်  
 သက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ အာ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဗဟိ-  
 မုခံ၊ ခံတွင်း၏ အပသို့။ သသနံ၊ ရှုခြင်းတည်း။ အဿာသော၊ အပသို့  
 ရှုခြင်း။ တတော၊ ထိုအပမှ။ အန္တောမုခံ၊ ခံတွင်း အတွင်းသို့။ ပဋိသသနံ၊  
 တဖန်ရှုခြင်းတည်း။ ပဿာသော၊ အတွင်းသို့ရှုခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြုစေ  
 လို၍။ “အဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။  
 သုတ္တန္တဋ္ဌကထာသု ပန၊ သုတ်အဋ္ဌကထာတို့၌ကား။ အာကမ္မနဝသေန၊ ဝင်သည်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ သသနံ၊ ရှုခြင်းတည်း။ အဿာသော၊  
 အတွင်းသို့ ရှုခြင်း။ ဗဟိ၊ သို့။ ပဋိသသနံ၊ တဖန်ရှုခြင်းတည်း။ ပဿာ-  
 သော၊ အပသို့ရှုခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကတော၊ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဠိယာ၊ အစဉ်  
 ချတ်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(၂၁၁) တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဗဟိနိက္ခမန အန္တောပဝိသနဝါတေသု၊ အပ  
 သို့ ထွက်သောလေ၊ အတွင်းသို့ ဝင်သောလေတို့တွင်။ တဿ၊ စ၊ ထိုတတ္ထ  
 ဟူသောပုဒ်ကိုလည်း။ “ပဌမံ အဗ္ဘန္တရဝါတော နိက္ခမတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော  
 ပါဠိနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ “သဗ္ဗေသမ္ပိ ဂဗ္ဘသေယျကနန္တိအာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒါရကနံ၊ သူငယ်တို့အား။ ပဝတ္တိက္ကမေန၊ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။  
 ဗဟိနိက္ခမနဝါတော၊ အပသို့ ထွက်သော လေသည်။ အဿာသော၊ မည်၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ယူအပ်၏ဟူ၍။ ဒီပေတိ၊ ၏။”ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊  
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ သုတ္တနယော ဝေ၊  
 သုတ္တန်နည်းသည်လျှင်။ “အဿာသာဒိမဇ္ဈံ ။ပ။ ဖန္ဒိတာ စာ”တိ၊ ဟူသော။  
 ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပါဠိနှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-လဒ္ဓနာမံ စိတ္တဿ (ဆဋ္ဌ)  
 ၂-ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသနဝသေနာတိ ဝါ (ဆဋ္ဌ)

(ပါဠိအနက်ကား) အဿာသဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ဝင်သက်၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို။ သဘိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လိုက်သော သူအား။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဝိက္ခေပဂတေန၊ ပျံလွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကဿယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်းကောင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ သာရဒ္ဓါ၊ စ၊ ပူပန်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိတာ၊ စ၊ အိန်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဖန္ဒိတာ၊ စ၊ ဖိန်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿာသဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ထွက်သက်၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး (နည်းတူပေး)။

အဒ္ဓါန ဝသေနာတိ၊ ကား။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ ကာလဟူသောအဒ္ဓါ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ၊ စ။ အယံ အဒ္ဓါနသဒ္ဓေါ၊ ဤအဒ္ဓါနသဒ္ဓါသည်။ ကာလဿ၊ စ၊ ကာလကိုလည်းကောင်း။ ဒေသဿ၊ စ၊ အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါစကော၊ ဟော၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ “ယထာ ဟိ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒေသဒ္ဓါနံ၊ ဒေသဟူသော အဒ္ဓါနကို။ ဥပမာဝသေန၊ ဥပမာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣဒါနံ၊ ၌။ တဗ္ဗိသိဋ္ဌ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ ထိုဒေသဒ္ဓါနမှ ထူးသော ကာလဒ္ဓါန၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဒီဃရဿတံ၊ ဒီဃရဿအဖြစ်ကို။ ဥပမေယျဝသေန၊ ဥပမေယျအစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းငှာ။ “ဝေ”န္တိအာဒိ၊ ဝေ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနေက ကလာပဘာဝေန၊ များသော ရုပ်ကလာပ်အဖို့ရှိခြင်းကြောင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ။ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ရှိသည်တည်း။ ဧတ္ထ၊ စ၊ ဤကာလဒ္ဓါန ဒေသဒ္ဓါန နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဟတ္ထိအာဒိသရီရေ၊ စ၊ ဆင် အစရှိသည်တို့၏ ကိုယ်၌ လည်းကောင်း။ သုနခါဒိသရီရေ၊ စ၊ ခွေးအစရှိသည်တို့၏ ကိုယ်၌လည်းကောင်း။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဒေသဒ္ဓါနဝိသိဋ္ဌကာလဒ္ဓါနဝသေနော၊ ဒေသဒ္ဓါနမှ ထူးသော ကာလဒ္ဓါန၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒီဃရဿတော၊ ဒီဃရဿအဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ ဒီဃံ အဒ္ဓါနံ သဏိကံ ပူရေတွာ”တိ အာဒိဝစနတော၊ အစ ရှိသည်ဖြင့် ဆိုခြင်း ကြောင့်တည်း။ တေသန္တိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တေတိ၊ တေ ဟူသည်ကား။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဣတ္ထရမဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကံ ကာလံ၊ အနည်းငယ်သော ကာလပတ်လုံး။ နဝဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ လုံ့လပြုသော။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးဖြစ်သော အခါမှ။ အပရံ၊ နောက်အခါ၌။ အလဒ္ဓဝိသေသဿ၊ မရအပ်သော အထူးရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဒ္ဓါနဝသေန၊ ကာလအခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဒိတော၊ ရှေးဦးစွာ။ တယော၊

ကုန်သော။ အာကာရာ၊ အခြင်းအရာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊ အချို့သောသူအား။ အဿာသောဝ၊ ထွက်သက်သည်လျှင်။ ကဿစိ၊ အား။ ပဿာသောဝ၊ ဝင်သက်သည်သာလျှင်။ ကဿစိ၊ အား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသည်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တေ စ၊ ထိုသို့ပါးတို့လည်းကောင်း။ တထာ၊ တူ။ ဆန္ဒဝသေန၊ ဆန္ဒအစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်လည်းကောင်း။ တထာ၊ တူ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ပါမောဇ္ဇ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဧကေနာကာရေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃံ အဿာသာဒီသု၊ ဒီဃံအဿာသ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကေနာကာရေန၊ တခုသော အခြင်းအရာဖြင့်။

အဒ္ဓါနသင်္ခါတေတိ၊ ကား။ ဒီဃေ၊ ရှည်သော။ သြကာသဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ သြကာသ အဒ္ဓါနဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တတာဝေ၊ အတ္တဘောဉ္စ။ ဝါ၊ ကား။ ကာလဒ္ဓါနေပိ၊ ရှည်သောကာလ၌လည်း။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော။ “ဣတ္ထရသင်္ခါတေ”တိ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးရှေးမှ။ အပရံ၊ နောက်နောက်၌။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ အာဝဟန္တိယာ၊ ဆောင်သော။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓဿာဒတ္တာ၊ ရအပ်သော သက်သာရာရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာ၌။ သာတိသယော၊ လွန်ကဲသည်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ကတ္ထုကာမတာ လက္ခဏော၊ ပြုလိုသော အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ကုသလစ္ဆန္ဒော၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝသေနာတိ၊ ကား။ တထာပဝတ္ထဆန္ဒဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော ဆန္ဒ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သုခုမတရတာဝေ၊ သိမ်မွေ့စွာသော အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ (ထည့်) အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ သန္တတရတာယ၊ အထူးအခြားရှိသည် ၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဝီထိပဋိပန္နတာယ စ၊ ခရီးဟုတ်သည်ကို သွားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘာဝနာစိတ္တသဟဂတော၊ ဘာဝနာစိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပမောဒေါ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ခုဒ္ဒကာဒိဘေဒါ၊ ခုဒ္ဒကအစရှိသည်ဖြင့် ပြားသော။ တရုဏာပီတိ၊ အားနည်းသော ပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တံ ဝိဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ (၂၁၂)။ ပကတိအဿာသ ပဿာ



သတော၊ ပြကတေသော ထွက်သက်၊ ဝင်သက်မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိဝတ္တတိ၊  
 နှစ်၏။ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ဌ။ ဥပစာရပွဲ  
 နာဘေဒ၊ ဥပစာရ၊ အပ္ပနာအပြားရှိသော။ သမာဓိမိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။  
 ပုန၊ ဖန်။ ဈာနနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊ ဈာန်ဖြစ်စိမ့်သောဌာ။ ဗျာပါရာဘာဝတော၊  
 ကြောင့်ကြမရှိခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈပေက္ခနံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ သာ ပနာယံ ဥပေက္ခာ၊ ထိုဥပေက္ခာသည်။ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ တတြ  
 မဇ္ဈတ္တပေက္ခာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနုပဿနာဉာဏန္တိ၊  
 ကား။ သမထဝသေန၊ သမထအစွမ်းဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ နိမိတ်ကို။ အနုပဿနာ  
 စ ဉာဏံ၊ အဖန် တလဲလဲ ရှုသော ဉာဏ် လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊  
 ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဿာသပဿာသမုခေန၊ အဿာသ ပဿာသကို  
 အရင်းမူသဖြင့်။ တန္တိဿယဿ၊ ထို အဿာသပဿာသ၏ မှီရာဖြစ်သော။  
 နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ အနုပဿနာ စ ဉာဏံ၊ ရှုသောဉာဏ်လည်းကောင်း။  
 ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသ သင်္ခါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။  
 ကာယော၊ ကိုယ်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်၌။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဂန္တော၊  
 ကပ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ နော  
 သတိ၊ သတိမမည်။ သတိပန၊ သည်ကား။ သရသတော၊ မိမိသဘောအား  
 ဖြင့်။ ဥပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သရဏဋ္ဌေန  
 စ၊ အောက်မှေတတ် သောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေ၊ လည်း  
 မည်၏။ သတိ စ၊ သတိလည်းမည်၏။ “တေန ဝိစ္စတိ”တိ အာဒိသု၊  
 အစရှိသည်တို့၌။ ယထာစုတ္တေ၊ သော။ အဿာသပဿာသကာယေ၊ ထွက်သက်၊  
 ဝင်သက်အပေါင်း၌ လည်းကောင်း။ တန္တိဿယဘူတေ၊ ထိုအဿာသပဿာသ  
 ၏မှီရာဖြစ်သော။ ကရဇကာယေ စ၊ ကရဇကာယ၌လည်းကောင်း။ ကာ-  
 ယဿေဝ၊ ကိုယ်ကိုသာလျှင်။ ယာ အယံ အနုပဿနာ၊ အကြင်ရှုခြင်းသည်။  
 နိစ္စာဒိဘာဝံ ဝါ၊ နိစ္စ-စသောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိပရိသသတ္ထ-  
 ဇီဝါဒိဘာဝံ ဝါ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ သတ္တ၊ ဇီဝစသော အဖြစ်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ အနုပဿိတော၊ မရှုမူ၍။ အဿာသပဿာသကာယမတ္တဿေဝ၊  
 ကိုသာလျှင်။ စ၊ တနည်းကား။ အနိစ္စာဒိဘာဝဿေဝ၊ အနိစ္စအစရှိသော  
 အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ယာ အယံ အနုပဿနာ၊ အကြင်ရှုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။  
 တာယ ကာယာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သတိသင်္ခါတဿ၊ သတိဟုဆိုအပ်သော။  
 ပဋ္ဌာနဿ၊ အပြားအားဖြင့် တည်တတ်သော ထရားကို။ ဘာဝနာ ဝစုနာ၊  
 ပွားခြင်းသည်။ ကာယေ ကာယအနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဣတိ  
 အယံ၊ သည်။ သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။



ဣတ္တရဝသေနာတိ၊ ကား။ ပရိတ္တကာလဝသေန၊ အနည်းငယ်သောကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တာဒိသောတိ၊ ကား။ ဒီသော စ၊ ရှည်သည်လည်းကောင်း၊ ရသော စ၊ တိုသည်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ ဒီသောဒိအာကဏ္ဍာ၊ ဒီသောသော အခြင်းအရာတို့သည်။ နာသိကဂ္ဂေဝ ဘိက္ခုနောတိ၊ ကား။ နာသိ ကဂ္ဂေ ဝါ၊ နာသီးဖျား၌လည်းကောင်း။ ဝါသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥတ္တရောဋ္ဌေ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အဿာသပဿာသကာယံ၊ ကို။ ဝိဒိတံ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်စွာ၊ ကရိယာမိ”တိ၊ အံဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဝတ္တိတအာဘောဂ- ဝသေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော အဘောဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ တထာ သမုပ္ပန္နေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့်။ တံ အဿာသပဿာသကာယံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဒိတံ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားစွာ။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ အဿသတိ စေဝ၊ ရှုလည်းရှု၏။ ပဿသတိ စ၊ ရှိုက်လည်းရှိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ဖြစ်သော သူသည်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိ၊ ခပ်သိမ်းသောထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို ထင် စွာပြုလျက်။ အဿသိယာမိ ပဿသိယာမိတိ၊ ရှုအံ့ ရှိုက်အံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ နာမ၊ လုံ့လပြုသည် မည်၏။ “အနာဂတော၊ အနာဂတ်၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရိယာမိ”တိ၊ အံ့ဟူ၍။ စိန္တနမတ္တေန၊ ကြံကာမျှဖြင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ န ဝုစ္စတိ၊ အပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တထာဘူတဿာတိ၊ ကား။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ကို။ ဝိဒိတံ၊ ထင်စွာ။ ကရောန္တဿ၊ အား။ သံဝရောတိ၊ ကား။ သတိ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝီရိယမ္ပိ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ “န အညံ ကိဉ္စိ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ “သဗ္ဗကာယံ၊ ခပ်သိမ်းသော ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို။ ဝိဒိတံ၊ ထင်စွာ။ ကရိယာမိ၊ အံ့။” ဣတိအာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော- ပုဗ္ဗဘောဂံ၊ ရှေ့၌ နှစ်လုံးသွင်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ၏။ “ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသု”တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရပဿမ္ဘနပိတိပဋိသံဝေဒိ၊ ရုန့်ရင်းသော အဿာသပဿာသကို ငြိမ်းခြင်း ပိတိကို ခံစားခြင်းကို။ သင်္ဂ- ကာတိ၊ ၏။ ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ ဟိ၊ စွ။ သော၊ ထိုအဿာသပဿာသကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ကရဇကာယပဋိဗဒ္ဓ ဝုတ္တိတဿ၊ ကရဇကာယနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကာယသည်။ သင်္ခရိယတိ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကာယသင်္ခါရော”တိ၊ ဟူ၍။



ဝုတ္တတိ၊ ဧ။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကိ။ အနာရဒ္ဓ-  
 ကာလေ၊ အားမထုတ်သော ကာလ၌။ တဒါရမ္မတ္ထာယ၊ ထိုအသာသပဿာသကို  
 အားထုတ်ခြင်းငှါ။ ကာယစိတ္တာနမ္ပ၊ တို့ကိုလည်း။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊  
 မသိမ်းဆည်းသော အခါ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နိသီဒတိ (၂၁၃) ပလ္လင်္ကံ  
 အဘူဗိတာ ဥဇ္ဇိ ကာယံ ပဏိဓာယာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကာယ  
 ပရိဂ္ဂဟော၊ ကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ “ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ  
 ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ စိတ္တပရိဂ္ဂဟော၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ အဓိမတ္တန္တိ၊  
 ကား။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသော။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန၊  
 လိင်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ အဓိမတ္တံဟု ဆိုအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ။ ကာယသင်္ခါ  
 ရော၊ ကိ။ အဓိပ္ပေတော၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်ကဲသည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။  
 ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ ဣတိ။ သို့။ ဧတံ၊ ဤအဓိမတ္တံ—ဟူသော ပုဒ်သည်။ ကိရိယာ  
 ဝိသေသနံ၊ ကိရိယာဝိသေသနတည်း။ သဗ္ဗေသံယေဝါတိ၊ ကား။ ဥဘယေသမ္ပိ၊  
 နှစ်ဦးသော ဆရာတို့၏လည်း။

“မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ စတုဓာတုမုခေန၊  
 ဓာတ်လေးပါးကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ၊ ဝိပဿနာကို နှလုံး  
 သွင်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယာ”တိ၊  
 ဟူသောစကားကို။ ကလာပသမ္ပသနံ၊ ကလာပကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ဧ။  
 နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတော၊ ငြီးငွေ့သောအားဖြင့် ရှုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဗလဝ-  
 ဝိပဿနာ၊ အားကြီးသော ဝိပဿနာမည်၏။ တတော၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှ။  
 သြရံ၊ အယုတ်သည်။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊  
 ကား။ “အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သမထနယေ၊  
 သမထနည်း၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

စောဒနာသောဓနာဟိတိ၊ ကား။ အနုယောဂပရိဟာရေဟိ၊ အမေး၊  
 အဖြေတို့ဖြင့်။ “ကထ”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသည်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၊ ပဋိ-  
 သမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကထံ သိက္ခတီတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ပန္နော၊  
 စပ်အပ်၏။ “ဣတိ ကိရာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ စောဒက-  
 ဝစနံ၊ စောဒကစကားတည်း။ ဣတိ ကိရာတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဤသို့။ စေ  
 ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အသာသပဿာသေ၊  
 ကိ။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းသို့။ ဥပနေတိ

စေ၊ အကယ်၍ ဆောင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒကဿ၊  
 ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါတုပလဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသ-  
 ဝါတဿ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်လေ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။  
 တဗ္ဗိသယာယ၊ ထိုလေလျှင် အာရုံရှိသော။ ဥပလဒ္ဓိယာ ဘာဝနာယ<sup>၁</sup>၊ ရအပ်  
 သော ဘာဝနာ၏။ ဥပ္ပာဒေါ ဝဇ္ဇိ<sup>၂</sup> စ၊ ပွားခြင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “န စ န”<sup>၃</sup> န္တိ ဣ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
 နန္တိ၊ နံဟူသော ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ “ပုန ဣတိ  
 ကိရာ”<sup>၄</sup> တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ စော-  
 ဒနာယ၊ ၏။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဖြေ၌။ ဣတိ ကိရု  
 သိက္ခတီတိ၊ ကား။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုသော အခြင်းအရာ  
 ဖြင့်။ ယဒိ သိက္ခတိ၊ အကယ်၍ အားထုတ်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ပဘာဝနာ ဟောတီတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ကာယ-  
 သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ယဒိပိ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ ငြိမ်းကုန်၏ရှင်။ ပန၊  
 ထိုသို့ ငြိမ်းကုန်သော်လည်း။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော ကာယသင်္ခါရတို့သည်။  
 အတ္ထော၊ ရှိကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာယပိ၊ ၏လည်း။  
 ဝဇ္ဇိ၊ ပွားခြင်းသည်။ ဟောတေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကံသေတိ၊ ကား။ ကံသဘာဝေန၊ ကြေး  
 ခွက်ကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ တေသံ သဒ္ဓါနံ၊ ထိုအသံ  
 တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရဿ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ “သုခုမကာ သဒ္ဓါ”<sup>၅</sup> တိ၊ ဟူ၍။ အနုရဝေ၊ ကြေးငြီးသံတို့ကို။ အာဟ၊  
 ၏။ သုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္မဏတာယပီတိ<sup>၆</sup>၊ ကား။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သော။  
 သဒ္ဓေါဝ၊ အသံသည်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်တည်း။ တဒါရမ္မဏတာယပိ၊  
 ထိုနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။

“အာဘိသမာစာရိကသီလ”<sup>၇</sup> န္တိ ဣ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဘိသမာစာ-  
 ရောတိ၊ ကား။ ဥတ္တမသမာစာရော၊ မြတ်သော အကျင့်တည်း။ တဒေဝ၊  
 ထိုမြတ်သောအကျင့်သည်သာလျှင်။ အာဘိသမာစာရိကံ သီလံ၊ မည်၏။  
 တေ၊ ဤအာဘိသမာစာရိက-ဟူသော အမည်သည်။ ခန္ဓကဝတ္ထပရိယာ-  
 ပန္နဿ၊ ခန္ဓကဝတ်၌ အကျုံးဝင်သော။ သီလဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်  
 တည်း။ “အဟံ သီလံ ရက္ခာမိ”<sup>၈</sup> တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာ-

၁-ဘာဝနာစိတ္တဿံ (ဆဋ္ဌ) ၂-...ရမ္မဏတာပီတိ (ဆဋ္ဌ)

ပန္နံ၊ ဥဘတောဝိဘင်း၌ အကျုံးဝင်သော။ သီလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ အာဝါသောတိ၊ ကား။ အာဝါသပလိဗောဓော၊ ကျောင်း၌ ကြောင့်ကြ  
 ခြင်းတည်း။ “ကုလ”န္တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊  
 လျှင်တည်း။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ နဝကမ္မံ၊ အမှုသစ်တည်း။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ကား။  
 ပေါထုဇ္ဇနိကာ ဣဒ္ဓိ၊ ပုထုဇဉ်၏ တန်ခိုးတည်း။ သာ၊ ထိုဣဒ္ဓိသည်။ ဝိပဿနာယ၊  
 ၏။ ပလိဗောဓော၊ တည်း။ သော၊ ဥပစိန္တိတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။  
 ဝုတ္တေန၊ သော။ (၂၁၄)တဿ တဿ ပလိဗောဓဿ၊ ကို။ ဥပစ္ဆေဒပ္ပ-  
 ကာရေန၊ ပြတ်သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပစိန္တိတဗ္ဗော၊ ပြတ်အပ်၏။ ယောဂါ-  
 နုယောဂေါတိ၊ ကား။ ယောဂဿ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာကို။ အနုယုဉ္ဇနံ၊  
 လုံ့လပြုခြင်းတည်း။ “အဋ္ဌတိ”သာရမ္မဏေသု”တိ၊ ဟူ၍။ အာလောကာကာ-  
 သကသိဏဒ္ဓယံ၊ အာလောက၊ အာကာသ ကသိုဏ်းနှစ်ပါးကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊  
 ကြဉ်၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနံ၊  
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိသညေဝ၊  
 လေးဆယ်တို့ပင်တည်း။ “ယထာဝုတ္တေနေဝ နယေနာ”တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။  
 “ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ ပဋ္ဌာနတ္တာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။  
 အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဣမိနာဝ ကမ္မဋ္ဌာနေနာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ အာနာ-  
 ပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ မဟာဟတ္ထိပထံ နိဟရန္တော ဝိယာတိ၊ ကား။  
 ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းခရီးကို။ မဟာဟတ္ထိမဂ္ဂံ ကတွာ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏  
 ခရီး ပြု၍။ ဒသေန္တော ဝိယ၊ ပြဘိသကဲ့သို့။

ဝုတ္တပ္ပကာရမာစရိယန္တိ၊ ကား။ “ဣမိနာဝ ကမ္မဋ္ဌာနေန။ ပ။ ပတ္တဿာ”တိ  
 အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်သော အပြား  
 ရှိသော။ အာစရိယံ၊ ဆရာကို။ “ပိယော ဂရု ဘနိာဝယော”တိအာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ အာစရိယံ၊ ကို။  
 ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စသန္တိကန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စပဗ္ဗံ၊ ငါးပါး  
 သော အဆစ်ရှိသော။ ပဉ္စဘာဂံ၊ ငါးပါးသော အဖို့ရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစာကို။ ဥဂ္ဂဏနံ၊  
 သင်ခြင်းတည်း။ တဒတ္ထပရိပုစ္ဆာ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအနက်ကို ဆွေးနွေးခြင်းသည်။  
 ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပရိပုစ္ဆာ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအနက်ကို ဆွေးနွေးခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကား။  
 တတ္ထံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သံသယပရိပုစ္ဆာ၊ ယုံမှားရှိသည်ကို မေးခြင်းတည်း။  
 ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇနဿ၊  
 လုံ့လပြုသော သူအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ နိမိတ္တံ၊ သည်။  
 ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်ခြင်းတည်း။ တထာ၊ တူ။



ဧဝံ၊ သို့။ ဈာနံ၊ သညံ။ အပ္ပေတိ၊ တက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာ နုဗန္ဓနာဖုသနာနံ၊ ရေတွက်ခြင်း၊ အစဉ်ဖွဲ့ခြင်း၊ တွေ့ခြင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဥဿက္ကာပေတွာ၊ လုံ့လပြုစေ၍။ ဌပနာဝသေန၊ ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ မတ္တကပ္ပတ္တိ၊ အပြီးရောက်စေခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဘာဝနာ၊ ပွားခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသဘောကို။ သလ္လက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝပဓာရဏန္တိ ဝတ္တံ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဋ္ဌရသသေနာသနဒေါသဝိဝဇ္ဇိတန္တိ၊ ကား။ မဟုတ္တံ၊ ကျောင်းကြီးသော အဖြစ်။ နဝတ္တံ၊ ကျောင်းသစ်အဖြစ်။ ဇိဏ္ဏတ္တံ၊ ကျောင်းဟောင်း၏ အဖြစ်။ ပန္နနိဿိတတ္ထံ၊ ခရီးစုံကို မှီသောအဖြစ်။ သောဏ္ဏိပဏ္ဏပုပ္ဖလယုတ္တတာ၊ ထုံးအိုင်၊ ဟင်းရှက်၊ တောပန်း၊ တောသစ်သီး၊ တောနှင့်ယှဉ်သောအဖြစ်။ ပတ္တနီယတာ၊ ပျံ့နှံ့ကျော်စော်သော အရပ်၏အဖြစ်။ နဂရဒါရုဓေတ္တသန္နိဿိတတာ၊ မြို့ထင်းတော၊ လယ်တောကို မှီသောအဖြစ်။ ဝိသဘာဂါနံ၊ သဘောမတူကုန်သော။ ပုဂ္ဂလဓနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိတာ၊ ရှိသော အဖြစ်။ ပဉ္စနသန္နိဿိတတာ၊ ဆိပ်ကမ်းကို မှီသောအဖြစ်။ ပစ္စန္ဓသန္နိဿိတတာ၊ ရွာစွန်ကို မှီသောအဖြစ်။ ရဇ္ဇသီမသန္နိဿိတတာ၊ နိုင်ငံနှစ်ဘက်စပ် တိုင်းကျပ်ကို မှီသောအဖြစ်။ အသပ္ပါယတာ၊ မလျှောက်ပတ်သော အဖြစ်။ ကလျာဏမိတ္တာနံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့ကို။ အလာဘော၊ မရသော အဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ သေနာသနဒေါသေဟိ၊ ဤ ကျောင်း၏ အပြစ်တို့မှ။ ဝိဝဇ္ဇိတံ၊ ကင်းစေသော။ ပဉ္စသေနာသနဂံသမန္နာဂတန္တိ၊ ကား-

“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်။ နာတိဒူရံ၊ ကုလလေးတာ ပြန်ငါးရာထက် မဝေးလွန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာစွာသန္တံ၊ ထိုအောက် မနီးလွန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂမနာ-ဂမနသမ္ပန္နံ၊ သွားလွယ် လာလွယ်ခြင်းပြည့်စုံ၏။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ အပ္ပါကိဏ္ဏံ၊ လူနှင့်မပြုမ်း။ ရတ္တိံ၊ ည၌အခါ၌။ အပ္ပသဒ္ဒံ၊ လူသံဆိတ်၏။ အပ္ပနိဇ္ဈေသံ၊ ရွာတွန်သံမှ ကင်း၏။ အပ္ပသုမကသဝါတာတပသရိ-သပသမ္ပဿံ၊ နည်းသော ခြင်္သေ့၊ မှက်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေကင်းသန်းတို့၏ ကိုက်ခဲထိပါးခြင်း အတွေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ခေါ်ပန သေနာသနေ၊ ၌ကား။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသော ရဟန်းအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ကသိကရီ မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ စိဝရိပိဏ္ဏပါတ-

သေနာသနဂီလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးပရိက္ခရာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ရကုန်၏။ တသ္မိံ ခေါ် ပန(၂၁၅)  
 သေနာသနေ၊ ဦးကား။ ထေရာ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊  
 တို့သည်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ်၊ သို့လျှင်။  
 သေသနံ၊ သည်။ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်။  
 ဟောတံ၊ ၏။”

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊  
 ကုန်သော။ သေနာသနဂေဟိ၊ ကျောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ သော။ ဧတ္ထ၊  
 ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့တွင်။ နာတိဒူရတာဒိ၊ မဝေးလွန်းသည်၏ အဖြစ်အစရှိ  
 သည်သည်။ ဧကံ၊ တခုသောအင်္ဂါတည်း။ ဒိဝါ၊ အပ္ပါကိဏ္ဍတာဒိ၊ နေ၌ လူမပြုမ်း  
 သည်၏အဖြစ်အစရှိသည်သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ အပ္ပဒုံသာဒိတာ၊ ခြင်္သေ့မှန်နည်းသော  
 အဖြစ်အစရှိသည်သည်။ ဧကံ၊ တည်း။ စိဝရာဒိလာဘော၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်ကို  
 ရခြင်းသည်။ ဧကံ၊ တည်း။ ထေရာနံ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။  
 နိဝါသော၊ နေခြင်းသည်။ ဧကံ၊ တခုသော အင်္ဂါတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။  
 ပဉ္စဂါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဥပ္ပဇ္ဈိန္နုဒ္ဓကပဗလိဗောဓေနာတိ၊ ကား။ ဒိဃာနံ၊ ရှည်ကုန်သော။ ကေသာဒိနံ၊  
 ဆံအစရှိသည်တို့ကို။ ဟရဏေန၊ ပယ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ပတ္တစိဝရာဒိနံ၊  
 သပိတ်၊ သင်္ကန်း အစရှိသည်တို့ကို။ ပစနတုန္နကရဏရဇနာဒိကရဏေဟိ စ၊  
 ဖုတ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆုံးခြင်းစသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ယေန၊ အကြင် ရဟန်း  
 သည်။ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်ကုန်သော။ ပလိဗောဓာ၊ ကြောင့်ကြခြင်းတို့ကို။  
 ဥပ္ပဇ္ဈိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဘတ္တသမ္ပဒန္တိ၊ ကား။  
 တောဇနနိမိတ္တံ၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပရိဿမံ၊ ပင်ပန်းခြင်း  
 တည်း။ အာစရိယတော၊ ဆရာမှ။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ခြင်းတည်း။ အာစရိ-  
 ယုဂ္ဂဟော၊ ခြင်း။ သဗ္ဗေပိ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိမိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်ကို  
 ရ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟမတ္တံ၊ သင်ခြင်းမျှသာလျှင်။ န၊  
 မဟုတ်။ တတော၊ ထိုဆရာအထံ၌ သင်အပ်သည်မှ။ ဧကပဒမ္ပိတိ၊ ကား။  
 ဧကကောဋ္ဌာသမ္ပိ၊ တခုသော အစုကိုလည်း။

အနုဝဟနာတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသနံ၊ တို့ကို။ အနုဂမနဝသေန၊  
 အစဉ်လျှောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ အနုပ္ပဝတ္တနာ၊ ဖြစ်  
 ခြင်းတည်း။ ယသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ ဂဏနာဒိဝသေန၊ အရေအတွက်  
 အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကာရော ဝိယ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ကဲ့သို့။

ကဏ္ဍ]

၃-တတိယပါရာဇိက အာနာပါနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၉

ဖုသနာဝသေန၊ တောသည၏ အစမ်းဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ မနသိကာရော၊  
 သည်။ နတ္တိ၊ မရှိ။ ဖုဠုဠုဠာနေ ဝေ၊ တောရာတောရာ အရပ်၌လျှင်။ ဂဏနာဒိ၊  
 ရေတုက်ခြင်းစသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတ္တိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ဣဓ၊  
 ဤအာနာပါန၌။ ဖုသနာဂဟဏံ၊ ဖုသနာကို ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒိပေန္တော၊ ပြလိုရကား။ “ဖုသနာတိ ဖုဠုဠာန” န္တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ၏။ ဌပနာတိ၊ ကား။ သမာဓာနံ၊ ထားခြင်းတည်း။ တပုဋ္ဌာနာ၊  
 ထိုထားခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော။ သမာဓိံ၊ သည်။ အပ္ပနာ၊ မည်၏။  
 ဣတိ၊ ဤသို့ပြခြင်းဌာ။ “ဌပနာတိ အပ္ပနာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 အနိစ္စတာဒိန္နံ၊ အနိစ္စတာအစရှိသည်တို့ကို။ သလ္လက္ခဏတော၊ မှတ်တတ်သော  
 ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သလ္လက္ခဏာ၊ မည်၏။ ပဝတ္ထတော စ၊ ဖြစ်  
 ခြင်းမှလည်းကောင်း။ နိမိတ္တတော စ၊ နိစ္စနိမိတ်မှလည်းကောင်း။ ဝိနိဝဇ္ဇ-  
 နတော၊ နှစ်တတ်သောကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝိနိဝဇ္ဇနာ၊ မည်၏။  
 ကိလေသပဋိပဿဒ္ဓိဘာဝတော၊ ကိလေသာကို တဖန် ငြိမ်းစေတတ်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဝိနိ-  
 ဝဇ္ဇနာပါရိသုဒ္ဓိနံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏။ ခဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ “ဧကံ တိဏိ ပဉ္စာ” တိ၊  
 တစ်၊ သုံး၊ ငါးဟူ၍။ ဧကန္တရိကာဒိဘာဝေန၊ တခုခြား စသောအဖြစ်ဖြင့်။  
 ဂဏနာယ၊ အရေအတွက်၏။ ခဏ္ဍနံ၊ ဖြတ်ခြင်းတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။  
 ခဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ကတိပယကာလံ၊ နှစ်ခါ  
 သုံးခါ။ အဂဏေတွာ၊ မရေမူ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဂဏနာဝသေန၊ ရေတုက်  
 သည်၏ အစမ်းဖြင့်။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ သြဓိပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေးအပိုင်း  
 အခြားကို။ န ဒဿေတဗ္ဗော၊ မပြအပ်။ ဟိ၊ စွ။ တထာ၊ ထိုအခြင်း  
 အရာဖြင့်။ ခဏ္ဍံ၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်းကို။ ဒဿေန္တိယ၊ ပြသော သူအား။ “မေ  
 ငါ့အား။ ကမ္မဋ္ဌာနနိန္နံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ညွှတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္ထတိ  
 န ခေါ၊ ဖြစ်ပြီးလော။ နော၊ မဖြစ်သေးလော။” ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသုပ္ပတ္တိယာ၊  
 စုံစမ်းခြင်းဖြစ်သော အားဖြင့်။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သိခါပ္ပတ္တံ န ခေါ မေ” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ သိခါပ္ပတ္တံ န ခေါ မေ-အစရှိသော  
 စကားကိုလည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ခဏ္ဍံ၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ စိရ-  
 တရံ၊ အခါလေးမြင့်။ ဂဏနာယ၊ ရေတုက်ခြင်း၌။ မနသိကရောန္တယ၊ နှလုံး  
 သွင်းသောသူ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။  
 တထာ လဒ္ဓံ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ရအပ်သော။ အဝိက္ခေပမတ္တံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း



မျက်နှာ၊ နိဿယ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ မညေယျ၊ ထင်မှတ်ရာ၏။ “ယော ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ ဂဟေတွာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို၊ အဿာသပဿာသေသု၊ တို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဧကောဝ၊ တခုသာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ၊ ထိုသူကို။ သန္ဓာယံ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးစုံတို့သည်လည်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဂဏိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ယော ဥပဋ္ဌာတိ”တိ ဣမိနာဝ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒိသု နာသာပုဋ္ဌဝါတေသု၊ နှစ်ခုသော နှာခေါင်းလေတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်လေသည်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုလေကို။ (၂၁၆) ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဧကောသိ၊ တခု တခုသည်။ ဥပဋ္ဌိတေပိ၊ ထင်သော်လည်း။ ဥပလက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ ဂဏန္တဿ၊ ရေတွက်သောသူအား။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးသော လေတို့သည်လည်း။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အဿာသပဿာသာ ပါကဋ္ဌော ဟောန္တိ”တိ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သိဃံ သိဃံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ၊ ရေတွက်အပ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သိဃဂဏနာရမ္ဘဿ၊ လျင်စွာ ရေတွက်ခြင်းငှာ အားထုတ်ခြင်း၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ “ဣမိဿာပိ ပုရိမနယေန ဂဏယတော”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပုရိမနယေနာတိ၊ ကား။ ဒန္ဓဂဏနာယ၊ နှေးနှေး ရေတွက်သော နည်းဖြင့်။ “ပါကဋ္ဌော ဟူတွာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒန္ဓဂဏနာယ၊ နှေးနှေး ရေတွက်ခြင်းကို။ အာရဒ္ဓကာလေ၊ အားထုတ်သောအခါ၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဝိသဒတါယ၊ မသန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမအဿာသာဒိနံ၊ သိမ်မွေ့သော အဿာသအစရှိသည်တို့၏။ အပါကဋ္ဌတံ၊ မထင်ရှားသောအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဝိသဒကာလေ၊ သန့်ရှင်းသောအခါ၌။ ပါကဋ္ဌတဉ္စ၊ ထင်ရှားသောအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထို အဿာသအစရှိသည်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌေသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒန္ဓဂဏနံ၊ နှေးနှေး ရေတွက်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍၊ သိဃဂဏနာ၊ လျင်လျင် ရေတွက်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သိဃဂဏနာယ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ နိရန္တရပူဝတ္ထိ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ အပ္ပနာဝိထိယမေဝ၊ အပ္ပနာဝိထိသလျှင်တည်း။ ဘဝဂန္တရိကတ္တာ၊ ဘဝခြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရဝိထိ၌။ န



ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “နိရန္တရပွဝတ္ထံ ဝိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမနယေနဝါတိ၊ ကား။ သီသဂဏနာယ၊ လျင်စွာ ရေတွက်နည်းဖြင့်။ အန္တော ပထိသနဝါတိ၊ အတွင်းသို့ ဝင်သောလေကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသောသူသည်။ အန္တော၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝေသေတိ နာမ၊ သွင်းသည်မည်၏။

တေန္တိ၊ ကား။ ဧတံ အဿာသပဿာသဇာတံ၊ ဤ အဿာသပဿာသ အပေါင်းသည်။ အနုဂမနန္တိ၊ ကား။ ဖုဠဋ္ဌာနေ၊ ထိရာအရပ်၌။ မနသိကရဏ-မေဝ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ အနုဝတ္ထနံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “တဉ္စ-ခေါ န အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ဗုဿနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကရော နတ္ထိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဂဏနာယ စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗုဿနာယ စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ မနသိကရောတိ ယထာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အနုဗန္ဓနာယ၊ အစဉ်ဖွဲ့ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဌပနာယ၊ ထားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗုဿနာယ စ၊ ထိခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မနသိကရောပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တေန၊ ပြသဖြင့်။ ဂဏနံ၊ အရေအတွက်ကို။ ပဋိသံဟရိတွာ၊ ပယ်၍။ ယာဝ၊ ၍လောက်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ အနုဗန္ဓနာယ စ၊ အစဉ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗုဿနာယ စ၊ ထိခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ အပ္ပနာယ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ ပန၊ သော်ကား။ အနုဗန္ဓနာယ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ (ဗုဿနာယ စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။) ဌပနာယ စ၊ ထားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မနသိကရောတိ နာမ၊ နှလုံးသွင်းသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိပိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ အနုဗန္ဓနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဌပနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ “အနုဗန္ဓနာယ စ၊ ပ။ ဝုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယာ အတ္ထဇာတိ၊ အကြင်အနက်သဘောကို။ အစ္စန္ဒာယ၊ စင်စစ်အလို့ငှာ။ န မိနောတိ န ဝိနိစ္ဆတိ၊ မဆုံးဖြတ်အပ်။ သာ အတ္ထဇာတိ၊ ထိုအနက်သဘောသည်။ မာနဿ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အနက်၏။ သမိပေ၊ အနီး၌ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပမာနံ၊ မည်၏။

ဂဝယော၊ နှားနောက်သည်။ ဂေါ ဝိယ၊ နှားကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤစကား၌ကဲ့သို့။ သိဒ္ဓဿာဒိသေန၊ တင်ရှားသော တူသောဝတ္ထုဖြင့်။ သာဓု၊ သာဓနံ၊ ပြီးစေအပ်သည်ကို ပြီးစေခြင်းတည်း။ ပရိဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ပိဌသပ္ပိ၊ ဆွေ့သည်။ ပေခေါလော၊ သည်။ ဒေါလာ၊ မည်၏။ ကိဋ္ဌတန္တိ၊ ကား။ ကိဋ္ဌန္တာနံ၊ ကစားကုန်သော။ “ဥပနိဗန္ဓနတ္ထိမ္မမူလေ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ နာသိကဂုံ၊ နာသီးဖျားကိုလည်းကောင်း။ မုခနိမိတ္တံ၊ နှုတ်ခမ်းဖျားကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိတော၊ ပဘုတိတိ၊ ကား။ ဥပမေယျတ္ထဒဿနတော၊ ဥပမေယျအနက်ပြုသည်မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ၊ ဖွဲ့သော နိမိတ်ဖြစ်သော။ နာသိကဂုံ၊ ကို။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မုခနိမိတ္တံ၊ ကို။ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿာတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၌။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တယောပိ၊ သုံးပါးသော အာရုံတို့သည်လည်း။ ဧကဿစိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ နိမိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ က။ အဿာသော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပဿာသော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေယေဝ၊ နှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ (၂၁၇) အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေတိ၊ ကား။ နိမိတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဒ္ဓန္တဿ၊ မသိသော သူအား။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗျတိရေကော၊ ဗျတိရေကအနက်၌ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုစသဒ္ဓါဖြင့်။ ဧဝဉ္စ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အယံ အနိဋ္ဌသင်္ဂေါ၊ ဤ အလိုမရှိအပ်သည်နှင့် စပ်လျဉ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျတိရေကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ အနာပါနဿတိဘာဝနာ၊ သည်။

“ကထံ။ပ။ဂစ္ဆတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပရိဟာရဂါထာယ၊ အဖြေဂါထာ၌။ ဝုတ္တမေဝ အတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော ထိုအနက်ကိုလျှင်။ ကကစောပမာယ၊ လူဥပမာဖြင့်။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှာ။ ပုစ္ဆာဌပနံ၊ ပုစ္ဆာထားသော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ကထံသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ “ကထမိမေ အဝိဒိတာ။ပ။ကထံ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာနိပ္ပာဒကံ၊ ဘာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော။ ဝီရိယံ၊ တည်း။ ပယောဂန္တိ၊ ကား။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘကံ၊

နီဝရဏကို ခွဲတတ်သော။ ဘာဝနာနုယောဂံ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း  
 တည်း။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တပရိယောသာနဝိသေသံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်  
 အဆုံးရှိသော အထူးတည်း။ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခစ္ဆေဒနဝိရိယံ၊ သစ်ကို  
 ဖြတ်သော ဝိရိယတည်း။ ပယောဂန္တိ၊ ကား။ တဿေဝ၊ ထိုသစ်ကိုလျှင်။  
 ဆေဒနကဝိရိယံ၊ ဖြတ်သော ဝိရိယတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။ “ဝိသေသ-  
 မဓိဂစ္ဆတီ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပမာယံ၊ ၌သာလျှင်။- ကိဉ္ဇာပိ န  
 ဝုတ္တံ၊ ၏ရှင့်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ယောဇေ-  
 တဗ္ဗမေဝ၊ ဥပမေယျံ၌လည်း ယှဉ်အပ်သလျှင်ကတည်း။ “ယထာ ရုက္ခော”တိ  
 အာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာနှင့် နှိုင်းနှိုင်းခြင်း  
 တည်း။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါတိ၊ ကား။ ဒီသနာသိကော၊ နာခေါင်း  
 ရှည်သော သူသည်။ နာသိကဂ္ဂေ၊ နာဖျား၌။ ဣတရော၊ နာတို့သော သူ  
 သည်။ ဧတေန၊ ဤနှုတ်ခမ်းဖြင့်။ မုခံ၊ ခံတွင်းကို။ နိမိယတိ ဆာဒိယတိ၊  
 ဖုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မုခနိမိတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေ၊ ရအပ်သော  
 အမည်ရှိသော။ ဥတ္တရောဋ္ဌေ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌။

ဣဒံ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ယေန ဝိရိယာရမ္ဘေန၊ ဖြင့်။ ကာယောပိ၊ သည်လည်း  
 ကောင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဘာဝနာကမ္မဿ၊ ဘာဝနာကံအား။  
 အရဟံ၊ ထိုက်၏။ ဣဒံ၊ ဤဝိရိယာရမ္ဘသည်။ ပဓာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ ဟေတု၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသာတိ၊ ကား။  
 နီဝရဏာ၊ တို့သည်။ ဝိတက္ကာတိ၊ ကား။ ကာမဝိတက္ကာဒိမိစ္ဆာဝိတက္ကာ၊  
 ကာမဝိတက်အစရှိသော မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ ဝါ၊ ကား။ နီဝရဏပဟာနေန၊  
 နီဝရဏကို ပယ်သဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမံ၊ ပထမဈာန်ကိုရခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊  
 ၍။ ဝိတက္ကုပသမာပဒေသေန၊ ဝိတက်ငြိမ်းခြင်းကိုညွှန်သဖြင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာ  
 ဓိဂမံကို။ အာဟ၊ ၏။ အယံ ပယောဂေ၊ ကား။ ဈာနာဓိဂမဿ၊ ဈာန်ရခြင်း  
 ၏။ ဟေတုဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂသခါ-  
 တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်းဟူသော။ ပယောဂေါ၊ လုံ့လ်တည်း။  
 သံယောဇနာပဟိယန္တိတိ၊ ကား။ ဒသပိ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်ဆယ်ပါး  
 တို့ကိုလည်း။ မဂ္ဂပဋိပါဠိယာ၊ မဂ်အစဉ်ဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြတ်သည်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဗျန္တိ၊ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ တထာ၊  
 တူ။ သတ္တပိ အနုသယာ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဂ်မတ္တဿပိ၊ ဘင်မျှလည်း။  
 အနဝသေသတော၊ မကြွင်းသောအားဖြင့်။ ဝိဂတန္တာ၊ ကင်းကုန်သည်။  
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ နိဿယ၊

၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ လဗ္ဗမာနော၊ သော။ အယံ သံယောဇန-  
ပုဟာနာဒိကော၊ ဤသံယောဇနကို ပယ်ခြင်းအစရှိသည်သည်။ ဣမဿ  
သမာဓိဿ၊ ၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ဧဝံ ဣမေ  
တယော ဓမ္မာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ နိဂမနဌပနံ၊ နိဂုံးထား  
သော စကားတည်း။ ပရိပုဏ္ဏာတိ၊ ကား။ သောဠသန္တံ ဝတ္ထုနံ၊ တို့၏။  
ပါရိပုရိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်  
သည်တည်း။ အနုပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ပရိစိတာတိ၊  
ကား။ ပရိစိဏ္ဏာ၊ လေ့ကျက်အပ်၏။ ဣမံ လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိလောကံ၊  
ခန္ဓာစသော လောကကို။ ပညာပဘာသေန၊ ပညာရောင်ဖြင့်။ ပဘာသေတိ၊ ၏။

ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ။ အဿာတိ၊ ကား။ ဥပမာဘူတဿ၊  
ဥပမာဖြစ်သော။ ကကဓဿ၊ လူကို။ အာနယနေ၊ ဆောင်ခြင်း၌။ ပယော-  
ဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။  
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။ အဝသေသဈာနဂံပဋိမဏ္ဍိတာတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကာဒိ  
အဝသေသဈာနဂံပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိတက်စသော ကြွင်းသော ဈာနဖြင့် တန်ဆာ  
ဆင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (၂၁၈) ဝိစာရာဒိဟိတိ၊ ဟူ၍။  
ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နိပုရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝိတက္ကဿ၊  
၏။ အပ္ပနာ ဘာဝတော၊ အပ္ပနာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စွ။ သော၊  
ထိုဝိတက်ကို။ “အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာ”တိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ဧဝံ  
သတိ၊ ဤသို့ ဝိစာရာဒိ-ဟု ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဝသေသသဒ္ဓေါ၊ အဝသေသ  
သဒ္ဓါသည်။ ဥပပန္နော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိတက္က-  
သမ္ပယောဂတော၊ ဝိတက်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနဂေသု၊ တို့တွင်။ ပဓာန  
ဘူတော၊ ပြဋ္ဌာန်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အပ္ပနာ၊ မည်၏။  
ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ “အဝသေသဈာနဂံ။ ပ။  
သမ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ကဿဝိ ။ပ။ ပဘုတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော  
ပုဒ်၌။ “အနုက္ကမတော။ ပ။ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဥပရိ၊ ဌ။ ဝက္ခမာနော၊  
ဆိုလတ္တံ့သော။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ပုရာဏပေါတ္ထကေသု၊ ရှေးစာတို့၌။ ဒိဿတိ၊  
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ပါဌော၊ ဤ အနုက္ကမတော-စသောပါဌ်ကို။  
တ္ထောပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ လိခိတဗ္ဗော၊ ရေးအပ်၏။ လေခကာနံ၊ စာရေးတို့၏။  
ဒေါသေန၊ အပြစ်ကြောင့်။ ဂဠိတော၊ ကျ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။  
“ဩဋ္ဌာရိကေ အဿာသပဿာသေ နိရုဒ္ဓေ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကား  
ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော နည်းရှိသော်လည်း။ ဝိစေတဗ္ဗာ-



ကာရပုတ္တံ။ ရွေးချယ်အပ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ကာယသင်္ခါရဿ၊  
 ကို။ ဝိစယနဝိဓိ။ ရွေးချယ်သော အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ အာနိတံ၊ ဆောင်  
 အပ်၏။ ဒေသတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ခြံ။ ဂဏနာဝသေန၊ ဂဏနာ၏အစွမ်းဖြင့်။  
 ဂဟိတဋ္ဌာနတော၊ ယူရာအရပ်၌။ နိမိတ္တံ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ခြံ။  
 ဂဟိတကာရနိမိတ္တဂ္ဂဟိကာ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာရှိသော နိမိတ်ကို  
 ယူတတ်သောသူသည်။ သညာ၊ ကို။ ဖုသနဋ္ဌာနေ၊ ထိရာအရပ်၌။ ပဋ္ဌပေ-  
 တဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထဝသန္တိ၊ ကား။ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ၊ မထင်သော။  
 အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပနဝိဓိသင်္ခါတံ၊ ထင်စေသော အစီရင်ဟုဆိုအပ်သော၊  
 ဣမံ ကာရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဣတောတိ၊ ကား။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန-  
 တော၊ ထက်။ ဘာဝနာဒုက္ကရတာယ၊ ပွားခြင်းငှာ ခဲယဉ်းသောကြောင့်။  
 ဂရုဏတော၊ အလေးပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဂရုကဘာဝန”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ၏။ စရိတွံတိ၊ ကား။ ဂေါစရံ၊ ကျက်စားရာကို။ ဂဟေတွာ။  
 ၍။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝါ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဟိ၊ စ။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသောနိမိတ်ကိုလည်း။ ဣမ၊ ခြံ။  
 ဧကဇ္ဈိကတွာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာဟိ၊ ကြောင့်လျှင်။  
 တူလပိစုအာဒိဥပမတ္တယံ၊ လဲ၊ ဝါအစရှိသော ဥပမာသုံးပါးသည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊  
 ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ဥပမာသည်။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါး  
 သော နိမိတ်၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။

တာရကရူပံ ဝိယာတိ၊ ကား။ တာရကာယ၊ ကြယ်အပေါင်း၏။ ပဘာရူပံ  
 ဝိယာ၊ အရောင်အဆင်းကဲ့သို့။ သညာနာနတာယာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော၊  
 နိမိတ်ထင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ခြံ။ ပဝတ္ထသညာနံ၊ ဖြစ်သောသညာတို့၏။ နာန-  
 တာယ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သညဇန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာသညာယ၊ ဖြင့်။  
 ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံအပ်၏။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိသောကြောင့်။ ဥပ္ပာဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်  
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “နာနတော ဥပဋ္ဌာတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ ဧဝံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနံကို။ အနုယုတ္တဿ၊ လုံ့လပြုသောသူအား။  
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိ  
 သော်။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တေ ဧဝံ၊ ၌သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊ ကို။  
 ဌာပနေ၊ ထားခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဣတော ပဘုတိတိ၊  
 ကား။ ဣတော ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပတ္တိတော၊ ဤ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်သည်မှ။  
 ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နိမိတ္တတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဌာပယန္တိ၊ ကား။

ဌပနာဝသေန၊ ဌပနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပန္တော၊ ထားလျက်။  
 နာနာကာရန္တိ၊ ကား။ “စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊  
 သော၊ နာနာကာရံ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဘာဝယန္တိ၊ ကား။  
 ဝိဘာဝေန္တော အန္တရဓာပေန္တော၊ ကွယ်စေလျက်။ ဟိ၊ စ။ နိမိတ္တပုတ္တိတော၊  
 နိမိတ်ဖြစ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ချီ။ တေ အာကာရာ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့သည်။  
 အမနသိကရောတော၊ နှလုံးမသွင်းသော သူအား။ အန္တရဟိတာ ဝိယ၊  
 ကွယ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿာသပဿာသေတိ၊ ကား။  
 အဿာသ ပဿာသေ စ၊ ခြံလည်း။ ယော နာနာကာရော၊ သည်။  
 အတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအထူးထူးသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဘာဝယံ၊ ထင်စေ  
 လျက်။ အဿာသ ပဿာသသမ္ဘုတေ၊ အဿာသ၊ ပဿာသကြောင့် ဖြစ်  
 သော။ နိမိတ္တေ ဝါ၊ ခြံလည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပယံ ဌပယန္တော၊ ထား  
 သောသည်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ နိဗန္ဓတိ (၂၁၉) နာမ၊ ဖွဲ့သည်  
 မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်  
 ကား။ “ဝိဘာဝယ”န္တိ တေဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ “ဝိဘာဝေန္တော ဝိဒိတံ  
 ပါကဋ္ဌံ ကရောန္တော”တိ၊ ဟူ၍။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအနက်  
 သည်။ ပုဗ္ဗဘာဝသေန၊ ရှေးအဖို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။  
 အယံ ဟိ၊ ဤသည်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကေစိဝါဒ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။—  
 အဿာသပဿာသေ၊ ခြံ။ နာနာကာရံ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာကို။  
 ဝိဘာဝေန္တော ပဇာနန္တော၊ သိလျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအာနာပါန၌။ ယံ နိမိတ္တံ၊  
 ကို။ လဒ္ဓံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော၊ ထားသော  
 သူသည်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ နိဗန္ဓတိ  
 အပေတိ၊ သွင်းထား၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကိလေသာတိ၊ ကား။ အဝသေသကိလေသာ၊ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့သည်။  
 သန္တိသိန္နာယေဝါတိ၊ ကား။ အလဒ္ဓန္နီဝရဏ သဟာယာ၊ နီဝရဏတည်းဟူ  
 သော သဟာယကို မရသည်ဖြစ်၍။ ဩလိနာယေဝ၊ တွန့်ကုန်သလျှင် ကတည်း။  
 ဥပစာရာဘူမိယန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရာဝတ္ထာယံ၊ ဥပစာအခိုက်အတန့်၌။ လက္ခဏ-  
 တောတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘနာဒိသဘာဝတော ဝါ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအစရှိသော သဘော  
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အနိစ္စာဒိသဘာဝတော ဝါ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း။  
 ဂေါစရောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာစာရဂါမော၊ ဆွမ်းခံရွာတည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်  
 ရွာ၌။ သပ္ပာယဘိက္ခာ၊ လျှောက်ပတ်သော ဆွမ်းကို။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲ၏။ သော။  
 ထိုရွာသည်။ အသပ္ပာယော၊ မလျှောက်ပတ်။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသောရွာ

သည်။ သပ္ပါယော၊ လျောက်ပတ်၏။ ဘဿန္တိ၊ ကား။ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတံ၊  
 ဆယ်ပါးသောကထာဝတ္ထုကို မှီသော စကားသည်။ ဘဿံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။  
 သပ္ပါယံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ ဤမှ တပါးသောစကားသည်။ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်။  
 သေသေသု၊ ကုန်သော။ အာဝါသာဒီသု၊ ကျောင်းစသည်တို့တွင်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊  
 အကြင် အကြင် ကျောင်းစသည်၌။ အသမာဟိတံ၊ မတည်ကြည်သော။ စိတ္တံ၊  
 သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ တံ တံ၊ ထိုထို ကျောင်းအစရှိသည်သည်။  
 သပ္ပါယံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ ဤမှ တပါးသော ကျောင်းအစရှိသည်သည်။ အသပ္ပါယံ၊  
 ပတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဿ ပန၊ အကြင်သူအားကား။ ဧဝံ၊  
 ဤသို့။ သတ္တဝီဓံ၊ ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော။ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်  
 သည်ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည်၍။ သပ္ပါယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သေဝန္တဿပိ၊ မှီဝဲ  
 လျက်လည်း။ အပ္ပနာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။  
 သမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဒသဝီဓံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ အပ္ပနာ  
 ကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာကောသလ္လကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ဝတ္ထုဝိသဒ-  
 ကိရိယာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါး၌။  
 ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ကေသနခစ္ဆေဒနာဒီဟိ၊ ဆံဖြတ်  
 ခြင်း၊ လက်သည်းလုံးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တိကဿ၊ အတုင်းသန္တာန်  
 ဖြစ်သော။ သရီရဝတ္ထုဿ စ၊ ကိုယ်ဟူသော ဝတ္ထု၏လည်းကောင်း။ စိဝရ  
 သေနာသနာဒိ ဓောဝနပရိကမ္မာဒီဟိ၊ သင်္ကန်းဖွပ်ခြင်း၊ ကျောင်းကို ပြုပြင်  
 ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗာဟိရဝတ္ထုဿ စ၊ ဗာဟိရဝတ္ထု၏ လည်းကောင်း။  
 ဝိသဒဘာဝကရဏံ၊ သန့်ရှင်းသောအဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ စွ။ ဧဝံ၊  
 ဤသို့ သန့်ရှင်းစွာပြုသည်ရှိသော်။ ဉာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်း  
 သည်ဖြစ်၍။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိကရံ၊ ကိစ္စပြီးခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်  
 သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမဘာဝကရဏံ၊ မျှသည်ကို ပြုခြင်းတည်း။  
 နိမိတ္တကုသလတာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဘာဝနာလဒ္ဓနိမိတ္တဿ၊ ဘာဝနာ  
 ဖြင့် ရအပ်သောနိမိတ်ကို။ ရက္ခဏကောသလ္လံ၊ စောင့်ခြင်း၌ လိမ္မာခြင်းတည်း။  
 “ယသ္မိ” သမယေ စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ”နိ အာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ယသ္မိ  
 သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အစွာရဒ္ဓတံဒီဟိ၊ အားထုတ်လွန်ခြင်း  
 အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဥဒ္ဓတတာယ၊ ပျံ့လွင့်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်အပ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဓမ္မဝိစယ-  
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂအစရှိကုန်သော။ တယော၊ တို့ကို။  
 အဘာဝေတွာ၊ မပွားမူ၍။ ပဿဒ္ဓါဒီနံ၊ ပဿဒ္ဓိအစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊

သုံးပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဘာဝနေန၊ ပွားသဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏှ-  
 နာ၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်  
 ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အတိသိထိလဝီရိယတာဒိဟိ၊ အလွန် ဝီရိယကိုလျော့ခြင်း အစ  
 ရှိသည်တို့ကြောင့်။ လိနတာယ၊ 'တုန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊  
 ချီးမြှောက်အပ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပဿဒ္ဓိ-  
 သမ္မောဇ္ဈင်အစရှိကုန်သော။ တယော၊ တို့ကို။ အဘာဝေတွာ၊ မပွားမူ၍။ ဓမ္မ-  
 ဝိစယာဒိနံ၊ ဓမ္မဝိစယအစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။  
 ဘာဝနေန၊ ပွားသဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှနံ စ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပညာပယောဂ-  
 မန္တတာဒိဟိ၊ ပညာပယောဂနဲ့ သောအဖြစ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ နိရဿာဒံ၊  
 သက်သာရာကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တဿ စိတ္တဿ၊ ကို။  
 အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏာဒိနာ၊ သမ္ပဟံသနာသင်္ခါတာ၊ ရှစ်ပါးသော  
 သံဝေဂဝတ္ထုကို ဆင်ခြင်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် ရှင်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။  
 သံဝေဇနာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ ဧဝံ၊  
 ဤသို့။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သော။ အဿ၊ ထိုသူအား။ အလီနံ၊ မတုန့်  
 သော။ အနုဒ္ဓတံ၊ မပျံ့လွင့်သော။ အနိရဿာဒံ၊ သက်သာရာ မကင်းသော။  
 အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမပ္ပဝတ္ထံ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ သမထဝီထိပဋိပန္နဉ္စ၊  
 သမထခရီးကို သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊  
 ၌။ တဿ၊ ထိုစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊  
 ရှင်စေခြင်းတို့၌။ အဗျာပါရတာသမာပဇ္ဇနေန၊ ကြောင့်ကြမရှိသော အဖြစ်  
 သို့ ရောက်သဖြင့်။ အဇ္ဈုပေက္ခနာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 (၂၂၀) တဒဓိမုတ္တတာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သမာဓိအဓိမုတ္တတာ၊ သည်။  
 သမာဓိနိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရတာ၊ သမာဓိသို့ ညွတ်သော ကိုင်းသော ရှိုင်း  
 သော - အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတိဿံ  
 ကာယာနုပဿနာယံ၊ ၌။

ပါရိသုဒ္ဓိံ ပတ္ထုကာမောတိ၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ အဓိဂန္တုကာမော၊ ရလို  
 သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော စ၊ ဝင်စားလို၍လည်းကောင်း။  
 တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ သလ္လက္ခဏာဝိဝဋ္ဌနာဝသေန၊ လက္ခဏာကိုမှတ်ခြင်း၊ ဝဋ္ဌမှကင်း  
 ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ မဂ္ဂါနန္တရဖလံ၊ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်ကို။ အဓိဂန္တုကာ-  
 မော၊ ရလို၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ သလ္လက္ခဏာဝသေန၊ မှတ်ခြင်း၏အစွမ်း



ဖြင့်။ ဖလသမာပတ္တိံ။ ကိ။ သမာပဇ္ဇိတုကာမောပိ၊ ဝင်စားလိုသည်လည်း။  
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝဟေတဗ္ဗော၊ ဧ။ “အာဝဇ္ဇန  
 ။ပ။ဝသိပ္ပတ္တိ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပဋိလဒ္ဓဈာနတော၊ ရအပ်သော ဈာန်မှ။  
 ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဝိတက္ကာဒိသု၊ ဝိတက်အစရှိကုန်သော။ ဈာနဂေသု၊ တို့တွင်။  
 ဧကေကံ၊ တခုတခုသော ဈာနင်ကို။ အာဝဇ္ဇယတော၊ ဆင်ခြင်သောသူအား။  
 ဘဝဂံ၊ ကိ။ ဥပစိန္တိတု၊ ဖြတ်၍။ ဥပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်း  
 ၏အခြားမဲ့၌။ ဝိတက္ကာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယထာဝဇ္ဇိတဈာနဂံ၊ ရမ္မဏာနိ၊ အကြင်  
 အကြင် ဆင်ခြင်အပ်သော ဈာနင်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရဇေ-  
 နာနိ၊ တို့သည်။ ဘဝဂံန္တရိတာနိ၊ ဘဝင် ခြားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယဒါ၊ ၌။  
 နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသူအား။ အာဝဇ္ဇန  
 ဝသိ။ အာဝဇ္ဇနဝသိသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံ ပန ဈာနံ၊  
 ကိ။ သမာပဇ္ဇိတုကာမတာနန္တရံ၊ ဝင်စားလိုသည်၏ အခြားမဲ့၌။ သီသံ၊  
 လျင်စွာ။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်။  
 သမာပဇ္ဇနဝသိ နာမ၊ မည်၏။ အတ္ထရာမတ္ထံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်တတွက်မျှလည်း  
 ကောင်း။ ဒသတ္ထရာမတ္ထံ ဝါ၊ ခဏံ၊ လက်ဖျစ်ဆယ်တွက်သော ခဏမျှလည်း  
 ကောင်း။ ဈာနံ၊ ကိ။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှာ။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သော  
 အဖြစ်သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသိ နာမ၊ မည်၏။ တံထေဝ၊ ထို့အတူလျှင်။ လဟုံ၊  
 လျင်သော။ ခဏံ၊ ပတ်လုံး။ ဈာနသမဂ္ဂံ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတု၊ ၍။  
 ဈာနတော၊ မှ။ ဘဝဂံပုတ္တိဝသေန၊ ဘဝင်ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊  
 ထခြင်းငှာ။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသိ နာမ၊ မည်၏။  
 “တ္ထေကမေဝ ခဏံ၊ ဤမျှသော ခဏပတ်လုံးသာလျှင်။ သမာပဇ္ဇိဿာမိ၊  
 ဝင်စားအံ့။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “တ္ထေကမေဝ ခဏံ၊ သာလျှင်။  
 ဈာနသမဂ္ဂံ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊  
 ထအံ့။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပဝတ္ထပုဗ္ဗပရိကမ္မဘေဒေန၊ ဖြစ်သော  
 ရှေးပရိကံ၏ အပြားဖြင့်။ တော၊ အဓိဋ္ဌာနဝုဋ္ဌာနဝသိယော၊ ထို အဓိဋ္ဌာန-  
 ဝသိ၊ ဝုဋ္ဌာနဝသိတို့သည်။ ဘိန္နာ၊ ပြားကုန်၏။ သရူပဘေဒေန၊ သရုပ်အပြားဖြင့်။  
 န ဘိန္နာ၊ မပြားကုန်။ ယာ၊ အကြင် ဝသိဘော်ကို။ “သမာပတ္တိကုသလတာ၊  
 သမာပတ်၌ လိမ္မာသော အဖြစ်ဟူ၍။” ဝုတ္တာ၊ ဧ။ သာ၊ ထိုသမာပတ်၌  
 လိမ္မာသောအဖြစ်ကို။ “ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ”တိ၊ ထခြင်း၌ လိမ္မာသောအဖြစ်  
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသိ ပန၊ ကိုကား။ အာဝဇ္ဇနဝသိယာ ဧဝ၊

ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝိထိယံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဝိထိဉ္စ။  
သိဃံ၊ လျှင်စွာ။ အာဝဇ္ဇနပုတ္တိယာ၊ အာဝဇ္ဇနံးဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာဝဇ္ဇ-  
နဝသိ၊ မည်၏။ တဒနန္တရာနံ ဇဝနာနံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇနံ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော  
ဇောတိ၏။ သမ္ပပုတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသိ၊ မည်၏။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇနဝသိသိဒ္ဓိယာဝ၊ အာဝဇ္ဇနဝသိ ပြီးခြင်းဖြင့်သာလျှင်။  
ပစ္စဝေက္ခဏဝသိ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ ဝေ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဈာနဂီနိ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဈာနစိတ္တ  
သမ္ပယုတ္တာနိ၊ ဈာနစိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဈာနဂီနိ၊ တို့ကို။ လက္ခဏာဒိ-  
ဝသေန၊ လက္ခဏာအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း  
၍။ တေသဉ္စ နိဿယန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထုနိဿယာနံ၊ ဝတ္ထု၏ မှီရာ ဖြစ်ကုန်  
သော။ တေသံ ဘူတာနံ၊ ထိုဘုတ်တို့၏။ နိဿယံ၊ မှီရာဖြစ်သော။ ကရဇကာ-  
ယဿ၊ ကရဇကာယ၏။ ဣဒဉ္စ ဝတ္ထုဒသကဋ္ဌဘူတနိဿယတ္ထံ၊ ဤဝတ္ထုဒသက  
၏ တည်ရာဖြစ်သော ဘုတ်တို့၏ မှီရာအဖြစ်သည်လည်း။ သုတ္တန္တနယေန၊ သုတ္တန္တ  
နည်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋ္ဌာနနယေန၊ ပဋ္ဌာနနည်းအားဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။  
ဟိ၊ စ။ ကလာပန္တရဂတာနိ၊ ကလာပ်တပါး၌ တည်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊  
ဘုတ်တို့သည်။ ကလာပန္တရဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့အား။ နိဿယ  
ပစ္စယာ၊ မှီရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သုတ္တန္တ  
နယေန ပန၊ အားဖြင့်ကား။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ စ။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာနံး၌။ အသင်္ဂဟိ-  
တာ၊ မသင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ သုတ္တန္တက-  
နယေန၊ သုတ္တန္တ၌ လာသောနည်းဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယေ၊ ၌။ သင်္ဂယန္တိ၊  
ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တံနိဿိတရူပါနိတိ၊ ကား။  
ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့သည်။ “ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမ္မဏံ ဝါ”တိ ဧတ္ထ၊  
ဟူသော ပုဒ်၌။ ယထာပရိဂ္ဂဟိတကေသာဒိရူပါရမ္မဏံ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်  
သိမ်းဆည်းအပ်သော ဆံအစရှိသော ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ တတော၊  
ထိုဘဝါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တဟဒယဝတ္ထာရမ္မဏဉ္စ၊ ဆိုအပ်သော ဟဒယ  
လျှင် မှီရာအာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (၂၂၁) တန္နိဿယကရဇကာယပရိဂ္ဂဟ  
မုခေန၊ ထို ဟဒယ၏ မှီရာဖြစ်သော ကရဇကာယကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို  
အရင်းမူသဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတစက္ခာဒိဒ္ဓါရာရမ္မဏဉ္စ၊ ရှေးရှု ထင်သော စက္ခုဒ္ဓါရ



၁-ဝတ္ထုဒသကဿ ဘူတနိဿယတ္ထာ (ဆဋ္ဌ)  
၂-ဝုတ္တနယဝတ္ထာရမ္မဏဉ္စ (ဆဋ္ဌ) ၃-ဥပဋ္ဌိတစက္ခာဒိဒ္ဓါရဉ္စ (ဆဋ္ဌ)

အစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ၊ သမ္ပယုတ်  
 တရားနှင့် တကွသော။ ဝိညာဏံ ဝါ၊ ဝါညာဉ်ကိုလည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကမ္မာရဂဂ္ဂရီတိ၊ ကား။ ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းပဲတို့၏။ အဂ္ဂိ-  
 ဓမနဘတ္တာ၊ မီးမှတ်တတ်သော ဖိုတည်း။ တဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ တဒန္တရူပံ၊ ထိုနှင့်  
 လျော်သော။ တဿာတိ၊ ကား။ နာမရူပဿ၊ ၏။ တံ ဒိဿာတိ၊ ကား။  
 အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိပစ္စယံ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာစသော အကြောင်းကို။ ဒိဿာ၊ ၍။ ကင်္ခံ  
 ဝိတရတိတိ၊ ကား။ “အဟောသိ” နှ ခေါ် အဟံ အတိတမဒ္ဓါန” နှိ အာဒိနယပ္ပ-  
 ဝတ္တံ သောဠသဝတ္ထုကံ၊ အဟောသိ” နှ ခေါ် အဟံ အတိတမဒ္ဓါနံအစရှိသော  
 နည်းအားဖြင့်ဖြစ်သော တဆယ့်ခြောက်ပါးသောဝတ္ထုရှိသော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။  
 အတိက္ကမတိ၊ လွန်၏။ ကလာပသမ္ပသနဝသေနာတိ၊ ကား။ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ  
 အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္န” နှိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာ  
 ငါးပါးတို့၌။ အတိတာဒိကောဋ္ဌာသံ၊ အတိတ်အစရှိသောအစုကို။ ဧကေက-  
 ကလာပတော၊ တခုခုသောအစုအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊  
 အနိစ္စအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ကလာပသမ္ပသနံ၊  
 မည်၏။ တဿ၊ ထိုကလာပကို သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊  
 ကား။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိပရိယာပနာယ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌  
 အကျုံးဝင်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၏။ ပုဗ္ဗ-  
 ဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ ဩဘာသာဒယောတိ၊ ကား။ ဩဘာသော၊ အရောင်  
 လည်းကောင်း။ ဉာဏံ၊ လည်းကောင်း။ ပီတိ၊ လည်းကောင်း။ ပဿဒ္ဓိ၊  
 လည်းကောင်း။ သုခံ၊ လည်းကောင်း။ အဓိမောက္ခော၊ လည်းကောင်း။  
 ပဂ္ဂဟော၊ လည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာ၊ လည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ လည်း  
 ကောင်း။ နိကန္တိ စ၊ တဏှာလည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။  
 အဓိမောက္ခောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ တည်း။ ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သတိ၊ တည်း။  
 ဥပေက္ခာတိ၊ ကား။ တဩမဇ္ဈတ္တတာ၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးတို့တွင်။  
 ဩဘာသာဒယော၊ အရောင်အစရှိကုန်သော။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့ကို။ နိကန္တိ-  
 သင်္ခါတ တဏှုပက္ခိလေသ ဝတ္ထုတယ၊ နိကန္တိဟုဆိုအပ်သော ညစ်ညူးကြောင်း  
 ဖြစ်သော တဏှာ၏အာရုံဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပက္ခိလေသာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊  
 ကုန်၏။ နိကန္တိ ပန၊ ကိုကား။ ဥပက္ခိလေသတယ၊ ညစ်ညူးသည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ တဗ္ဗတ္ထုတယာ စ၊ ထိုညစ်ညူးကြောင်းလျှင် အရာ  
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊  
 ကား။ အာဒိနဝါနုပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ အပြစ်ကို ရှုခြင်းလျှင် ရှေ့သွား  
 ရှိသော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍ ရှုခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊

ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ မုဋ္ဌိတုကမ္ပတပဋိသင်္ခါနုပဿနာသင်္ခါရုပေက္ခာနုလောမ-  
 ဉာဏာနံ၊ မုဋ္ဌိတုကမ္ပတညဏ်၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာညဏ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာညဏ်၊  
 အနုလောမဉာဏ်တို့ကို။ စိတ္တပရိယန္တေ၊ လေ့လာပြီးသော အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္န-  
 ဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံ၊ ဖြစ်သော ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပန္နေန၊  
 သော။ မဂ္ဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့၌။  
 ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊  
 စူ။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိမုတ္တော နာမ၊ လွတ်ပြီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။  
 မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဝင်စားသော မဂ်ခဏ၌။ ဝိမုစ္စန္တောတိ၊ လွတ်ဆဲဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊  
 ၏။ ကေုနဝိသတိဘေဒဿာတိ၊ ကား။ စတုန္နံ မဂ္ဂဝိသိနံ၊ မဂ်လေးဝိသိတို့၏။  
 အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တဿ၊ ဖြစ်သော။  
 မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပဟိနာဝသိဋ္ဌကိလေသာနံ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပယ်သော  
 ကိလေသာ၊ ကြွင်းသောကိလေသာဟူကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခိ-  
 တဗ္ဗာနံ၊ ဆင်ခြင်အပ်သော အာရုံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေုနဝိသတိဘေဒဿ၊  
 ဆယ်ကိုးပါးအပြားရှိသော။ ဟိ၊ စူ။ အရဟတော၊ ရဟန္တာအား။ အဝသိဋ္ဌ  
 ကိလေသာဘာဝေန၊ ကြွင်းသော ကိလေသော မရှိခြင်းကြောင့်။ ကေုနဝိသတိ  
 တာ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။  
 အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော သူအား။

သပ္ပိတိကေ ဒွေ ဈာနေတိ၊ ကား။ ပီတိသဟဂတာနိ၊ ပီတိနှင့် တကွ  
 ဖြစ်ကုန်သော။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဌမဒုတိယဈာနာနိ၊  
 တို့သည်။ တဿာတိ၊ ကား။ တေန ယောဂီနာ၊ ထို ယောဂီသည်။  
 သမာပတ္တိက္ခဏေတိ၊ ကား။ သမာပန္နက္ခဏေ၊ ၌။ အာရမ္မဏတောတိ၊  
 ကား။ ပဋိဘာဂါရမ္မဏဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပဋိဘာဂအာရုံကို ယူခြင်းကို အရင်း  
 မူသဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။  
 ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒိတာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။  
 အာရမ္မဏေ၊ သည်။ ဝိဒိတေ၊ ထင်ရှားလတ်သော်။ တဗ္ဗိသယာ၊ ထိုအာရုံလျှင်  
 အရုံရှိကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သယံ အတ္တနော၊ မိမိ  
 အလိုလို။ ပဋိသံဝိဒိတာ နာမ၊ ထင်ရှားသည် မည်ကုန်သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သလက္ခဏတော စ၊ မိမိ၏ ဝိသေသလက္ခဏာအားဖြင့်  
 လည်းကောင်း။ သာမညလက္ခဏတော စ၊ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။  
 ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ သန္ဓေဟာဘာဝတော၊ ယုံမှား မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။  
 ဝိပဿနာက္ခဏေတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိသယတော၊ အာရုံ-



အားဖြင့်။ ဒဿနက္ခဏေ။ ရှုသော ခဏ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပီတိံ၊ ကို။ အနိစ္စာဒိ  
ဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟဏမေဝ၊ ယူခြင်းသည်လျှင်။  
အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ နာမ၊ ပီတိကို  
သိခြင်းမည်၏။

☞ (၂၂၂) ဒီဃံ အဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘူတဿ၊ အာရုံ  
ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒီဃံဿ အဿာသဿ၊ ရှည်သော ထွက်သက်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။  
ပဇာနတော၊ သိသောသူအား။ သာ ပီတိ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒိတာ၊ သိအပ်သည်။  
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ  
ပဇာနတောတိ၊ ကား။ ဈာနပရိယာပန္နံ၊ ဈာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ အဝိက္ခေ-  
ပါပန္နံ နာမ၊ အဝိက္ခေပသို့ရောက်ခြင်းအမည်ရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊  
တည်ကြည်သော အဖြစ်ကို။ တံသမ္ပယုတ္တာယ၊ ထိုဧကဂ္ဂတာနှင့်ယှဉ်သော။  
ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟိ၊ စူး။ အာရမ္မဏမု-  
ခေန၊ အာရုံကို အရင်းမူသဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒိတာ၊ ထင်ရှားသည်။  
ဟောတိ ယထေဝ၊ ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ တံသမ္ပယုတ္တ-  
ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဋိသံဝေဒိတာ ဧဝံ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊  
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဒီဃံ အဿာ  
သဝသေန၊ ရှည်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဈာနသမ္ပယုတ္တာ၊ ဈာန်နှင့်  
ယှဉ်သော။ တဿ၊ ထိုဈာန်၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သော။  
သတိ၊ သည်။ တဒါရမ္မဏဈာနေပိ၊ ထို အဿာသလျှင် အာရုံရှိသော ဈာန်၌  
လည်း။ ဥပဋ္ဌိတာ နာမ၊ ထင်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့  
သိအပ်၏။ “ဒီဃံ ပဿာသဝသေနာ”တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။  
ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊  
ဤသို့။ ဒဿိတံ၊ သော။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ပီတိ၏ ထင်ရှားခြင်းကို။ အာရမ္မ-  
ဏတော စ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အသမ္မောဟတော စ၊ မတွေ့ဝေသော  
အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊  
ငှာ။ “အာဝဇ္ဇတော”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာဝဇ္ဇ-  
တောတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သော။ သာ ပီတိတိ၊  
ကား။ ဈာနပရိယာပန္နံ၊ ဈာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ သာ ပီတိ၊ သည်။  
ဇာနတောတိ၊ ကား။ သမာပန္နက္ခဏေ၊ ဝင်စားသော ခဏ၌။ အာရမ္မဏ-  
မုခေန၊ အာရုံကို အရင်းမူသဖြင့်။ ဇာနတော၊ သိသော။ တဿ၊ ထိုသူအား။  
သာ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒိတာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ပဿတောတိ၊ ကား။ ဒဿနဘူတေန၊ မြင်တတ်သည်

ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပဿန္တဿ၊ ရှသော။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သော။ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတောတိ၊ ကား။ “တ္ထေကံ ဝေလံ၊ ဤမျှသော အခါ ပတ်လုံး။ ဈာနသမင်္ဂီ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဘဝိဿာမိ”တိ၊ ဖြစ်အံ့ဟု။ ဈာနစိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟတော၊ ဆောက်တည်သော သူအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဝသိဘာဝါနံ၊ ဝသီဘော်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ကို။ ပဇာနနမုခေန၊ သိခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ပီတိယာ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒနာ၊ သိခြင်းကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။ အဓိမုစ္ဆတောတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓဟန္တဿ၊ ယုံကြည်သော သူအား။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ “ဝိရိယံ ပဂ္ဂဏတော” တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ လျင်တည်း။ -အဘိညေယျန္တိ၊ ကား။ ဝိသိဋ္ဌာယ ပညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော။ စတုသစ္စံ၊ သစ္စာလေးပါးကို။ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ ဝိပဿနာပညာ ပြဋ္ဌာန်းသော။ မဂ္ဂပညာယ၊ ဖြင့်။ အဘိဇာနတော၊ သိသော သူအား။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ “ပရိညေယျ”န္တိ အာဒိသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ “ပရိဇာနတော”တိအာဒိနာ၊ ပရိဇာနတော- အစရှိသည်ဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ယောဇနာကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါ၌။ ပရိညေယျန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ တည်း။ အဝသေသပဒါနီတိ၊ ကား။ သုခပဋိသံဝေဒီ စိတ္တသင်္ခါရပဒိသံဝေဒီတိ၊ ဟူကုန်သော။ ပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။

“ဝေဒနာဒယော”တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သညာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဒွေ ခန္ဓာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ဝိပဿ- နာဘူမိဒဿနတ္ထ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ကာယိကသုခါဒိသိသေန၊ ကာယိက- သုခ-စသည်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရဒဿနတော၊ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရ ကို ပြသောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သမထေ၊ သမထ၌။ ကာယိက- သုခါဘာဝတော၊ ကာယိကသုခ မရှိသောကြောင့်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ ပဿမ္ဘနပရိယာယေန၊ ပဿမ္ဘနပရိယာယ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သော။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ “ဣမဿ ဟိ သိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ကာယသင်္ခါရေ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပီတိသိသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ၊ ကား။ ပီတိအပဒေသေန၊ ပီတိကို ညွှန်း သဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ (၂၂၃)သုခဂ္ဂဟဏ- တော၊ သုခကို ယူသောအားဖြင့်။ ဝေဒနာနုပဿနာပသင်္ဂတော၊ ဝေဒနာ-



နုပဿနာဟု လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်ယော၊ တည်း။ ဒိဿ စိတ္တသင်္ခါရပဒေသုတိ၊ ကား။ “စိတ္တသင်္ခါရပဒိသံဝေဒီ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရ”န္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေသု ဒိဿ ကောဠာသေသု၊ ဤနှစ်ပါးသော အစုတို့၌။ “သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒနာ နုပဿနာ-ဘာဝတော၊ ဝေဒနာနုပဿနာဖြစ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ “စိတ္တပဒိသံဝေဒီတာ ဝေဒီတဗ္ဗာ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ “အာရမ္မဏတော အသမ္မောဟတော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယံ၊ ဆိုအပ်သော နည်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တဉ္စ၊ ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာမောဒေတိတိ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တာယ၊ ယှဉ်သော။ ဈာနာရမ္မဏဝိသယာယံ၊ ဈာန်၏အာရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။ မောဒေတိ၊ ဝမ်းမြောက်၏။ ဝိပဿနာက္ခဏေတိ၊ ကား။ ဘင်္ဂါနုပဿနက္ခဏေ၊ ဘင်္ဂါရှိသောခဏ၌။

အာနာပါနဿတိသမာဓိကထာဝဏ္ဏနာနယော၊ အာနာပါနသတိသမာဓိ-  
 ကထာ အဖွင့် နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၁၆၇။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်လျှင်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ရှင်ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း။ အညမညံ ဝါ၊ အချင်းချင်းကို လည်းကောင်း။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေဗ္ဗ။ ယဒိပိ နေဝ ဝေါရောပေန္တိ၊ အကယ်၍ကား မချကုန်ရှင့်။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့ကို။ နာပိ သမာဒပေန္တိ၊ မချစေကုန်ရှင့်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ မချကုန်၊ မချစေကုန်သော်လည်း။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တိဟိ ပကာရေဟိ၊ သုံးပါးသောအပြားတို့ဖြင့်။ မတာနံ၊ သေကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ မိဂလဏ္ဍိကေန၊ မိဂလဏ္ဍိကရှင်ယောင်သည်။ မာရိတာနံ၊ သတ်အပ်ကုန်သော။ အရိယ-ပုဂ္ဂလာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “အရိယ-ပုဂ္ဂလမိဿကတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနကာလေ၊ ပုထုဇဉ်တုန်းကာလ၌။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်လျှင်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ရှင်ကိုယ်ကို။ ဃာတေတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ မရဏသမယေ၊ သေအံ့သော အခါ၌။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ပွား၍။ အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိလဘိတွာ၊ ရ၍။ မတာနမ္ပိ၊ သေသောသုတို့၏လည်း။ သမ္ဘာဝတော၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့ အရိယမိဿကတ္တာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဤ။

၁-ဈာနဝိသယာယ (ဆဋ္ဌ)  
 ၂-ဝိပဿနာက္ခဏေတိအာဒိနာ ဝုတ္တဘင်္ဂါနုပဿနက္ခဏေ (ဆဋ္ဌ)

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၁၇၂။ “ဗျဉ္ဇနေ အာဒရံ အကတော”တိ၊ ဟူ၍။ “ဇာနိတော သဉ္ဇာနိတော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဗျဉ္ဇနာနုရူပံ၊ သဒ္ဒါအားလျော်စွာ။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆို အပ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ “ပါဏောတိ ဇာနန္တော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ “မနုဿော”တိ၊ လူဟူ၍။ အဇာနိတောပိ၊ မသိသော်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သတ္တသညာယ ဧဝံ၊ သတ္တဝါ ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပါရာဇိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပါရာဇိက အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ ဝဓက စေတနာဝသေန စေတေတောတိ၊ ကား။ “ဣမံ၊ ဤသု၊ ကိ။ မာရေမိ”တိ၊ သတ်အံ့ဟု။ ဝဓက စေတနာယ၊ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့်။ စိန္တေတော၊ ကြံ၍။ ပကပ္ပေတောတိ၊ ကား။ “နံ၊ ထိုသု၊ ကိ။ ဝဓာမိ”တိ၊ သတ်အံ့ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတော၊ ပိုင်းခြား၍။ အဘိဝိတရိတောတိ၊ ကား။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ တေန၊ ကြောင့်။ “နိရာ သကံစိတ္တံ ပေသေတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ ။ သိခါပုတ္တော အတ္တောတိ၊ ကား။ “သဉ္ဇိတော”တိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာဝသေန၊ ပုဗ္ဗကာလကြိယာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တဿာပိ၊ ဟောအပ်သော ပုဒ်၏လည်း။ ဝိတိက္ကမတုတဿ အပရကာလကိရိယာယုတ္တဒဿနေ၊ လွန်ကျူးခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော အပရ- ကာလကြိယာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ကောဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်သော။ အတ္တော၊ တည်း။ ဇာတိဥဏ္ဏာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တဒဟုဇာတဋ္ဌေကဿ၊ ထိုနေ့ မွေးသော ဆိတ်၏။ လောမံ၊ အမွေးတည်း။ ဧဝံ ဝဏ္ဏပုဂ္ဂိဘာဂန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ၊ ဤသို့ အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ “တတော ဝါ ဥဒ္ဓ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒုတိယသတ္တာဟာဒိသု၊ ဒုတိယ သတ္တာဟအစရှိသည်တို့၌။ အဗျုဒါဒိဘာဝပုတ္တံ၊ အမြုပ်အစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ ပရိဟိနဝေဂဿ သန္ဓာနဿ ပစ္စယော

☞ (၂၂၄) ဟောတိတိ၊ ကား။ သဟကာရီပစ္စယော၊ တကွပြုဖက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူး ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ။ ။ န ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ စူ။ ကမ္မမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မဇရူပါနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ဇနကပစ္စယော၊ ဖြစ်စေတတ် သောအကြောင်းဖြစ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုဇနကအကြောင်းသည်လည်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ အနုပဟတံ၊ မပျက်- စီးသေးသော။ စတုသန္တတိရူပံ၊ စတုသန္တတိရုပ်ဖြစ်သော။ သဟကာရီပစ္စယံ၊ တကွပြုဖက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသော တရားကို။ လဘ္ဘိတောဝ၊ ရ၍သာလျှင်။



ကတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ အညထာ၊ သဟကာရီပစ္စည်းကို  
 မရသည်ရှိသော်။ ကတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ယေန ကေနစိ ဝိရောဓိ  
 ပစ္စယေန၊ အမှတ်မရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းကြောင့်။ နိရုဒ္ဓစက္ခာဒိ—  
 ပုသာဒါနံ၊ ချုပ်ပြီးသော စက္ခုစသည် ပသာဒရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်  
 တို့အား။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရှိသော်လည်း။ စက္ခာဒိကံ၊ စက္ခု  
 စသည်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော  
 အနက်သည်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

အတိပါတေန္တောတိ၊ ကား။ အတိပါတေန္တော ဝိနာသေန္တော၊ ဖျက်ဆီး  
 သော သူကို။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝါတိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာတိပါတနဝိဓာနံ၊  
 ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖျက်ဆီးသော အစီအရင်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော  
 အပြားရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သရသေနေဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။  
 ပတနသဘာဝဿ၊ ကျခြင်းသဘောအား။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ပတိတုံ၊  
 ကျခြင်းငှာ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အတိဝ ပါတနံ၊ အလွန်လျှင် ကျခြင်း  
 သည်။ သိဃပါတနံ၊ လျင်စွာ ကျခြင်းသည်။ အတိပါတော၊ မည်၏။  
 ပါဏဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဝါ၊ ကို။ အတိပါတော၊ လျင်စွာ ကျခြင်း  
 တည်း။ ဝါ၊ လျင်စွာ ကျစေခြင်းတည်း။ ပါဏာတိပါတော၊ ခြင်း။  
 အာထဗ္ဗဏိကာတိ၊ ကား။ အာထဗ္ဗဏဝေဒိနော၊ အာထဗ္ဗဏ-အတတ်ကို  
 တတ်ကုန်သော သူတို့သည်။ အာထဗ္ဗဏန္တိ၊ ကား။ အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတံ၊  
 အာထဗ္ဗဏအတတ်ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ မန္တံ ပယောဇေန္တိတိ၊ ကား။ (အဋ္ဌ-  
 ကသာ၌ မန္တံ—မပါ။ ပါမ္ပ ကောင်းမည်ထင်သည် ဆင်ခြင်။) အလောဏဘော-  
 ဇနဒဗ္ဗသယန သုသာနဂမနာဒိဟိ၊ ဆားမပါသည်ကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ နေဇာ  
 မြက်၌ အိပ်ခြင်း၊ သုသာန်သို့သွားခြင်းအစရှိကုန်သော။ ပယောဂေဟိ၊ အား  
 ထုတ်ခြင်း လုံ့လတို့ဖြင့်။ မန္တံ၊ မန္တန်ကို။ ပရိဝတ္တေန္တိ၊ ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။  
 တေန၊ ထိုမန္တန်ရွတ်ခြင်းကြောင့်။ ယထိစ္ဆိတပါဏဝဓာဒိဖလံ၊ အလိုရှိတိုင်း  
 သော အသက်သတ်ခြင်းစသော အကျိုးသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊  
 ထို့ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ကာယဝစိကဓမ္မသု၊ ကာယကံ ဝစိကံ တို့၌။ ပဝိဋ္ဌံ၊  
 ဝင်၏။ ဤတိန္တိ၊ ကား။ ပိဋံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ဥပဒ္ဒဝန္တိ၊ ကား။ တတော၊  
 ထို့ထက်။ အဓိကတရံ၊ လွန်စွာ။ ပိဋံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ပဇ္ဇရကန္တိ၊ ကား။  
 ဝိသမဇ္ဇရံ၊ ဖျားသော အနာကို။ သူစိကန္တိ၊ ကား။ သူစိဟိ၊ အပ်တို့ဖြင့်။  
 ဝိဇ္ဈမာနံ ဝိယ၊ ထိုးသကဲ့သို့။ သူလံ၊ ထိုးကျင့်သော အနာကို။ ဝိသုစိကန္တိ၊  
 ကား။ သသူလံ၊ ထိုးကျင့်ခြင်းနှင့် တကွ။ အာမာတိသာရံ၊ အစာသစ်ဝမ်း

လျှောခြင်းကို။ ပက္ခန္ဓိယန္တိ၊ ကား။ ရတ္တာတိသာရံ၊ သွေးဝမ်းလျှောခြင်းကို။  
 ဝိဇ္ဇံ ပရိဝတ္ထေတာတိ၊ ကား။ ဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာဒိကံ၊ ဂန္ဓာရအတတ် အစရှိသော။  
 အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကတူပစာရံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဥပစာရှိသော။ ဝိဇ္ဇံ၊ အတတ်  
 ကို။ မန္တပဋ္ဌနက္ကမေန၊ မန္တန်ရွတ်သော အစဉ်ဖြင့်။ ပရိဇေယျိတော၊ ရွတ်ဖတ်၍။  
 တေဟိတိ၊ ကား။ တေဟိ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပယောဇနန္တိ၊ ကား။ ပဝတ္ထနံ၊  
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဟော ဝတယန္တိ၊ ကား။ အယံ တံ ကုစ္ဆိဂတံ၊ ဤဝမ်း၌  
 တည်သော။ ဂဗ္ဘန္တိ ဣဒံ၊ ကို။ ကုစ္ဆိဂတံ၊ ဝမ်း၌တည်သော။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်  
 ဝန်ကို။ ကုလုမ္မဿာတိ၊ ကား။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ကုလဿေ  
 ဝ၊ အမျိုးကိုသာလျှင်။ ကုဋ္ဌုမ္မဿ၊ အမျိုးစုကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ “ဘာဝနာမယိဒ္ဓိယာ”တိ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ တေသံ ဣစ္ဆာမတ္တန္တိ၊ ကား။ သုတ္တတ္ထတော၊ သုတ်၏ အနက်  
 နှင့်။ န သမေတိ၊ မညီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။  
 ဟိ၊ စ။ အာယဗ္ဗဏိဒ္ဓိဝသေနေဝ၊ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သုတ္တေ၊ ၌။ “ဣဒ္ဓိမာ  
 စေတောဝသိပ္ပတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဘာဝနာမယိဒ္ဓိဝသေနာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆို။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတရထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ “ပရိယေသေယျာ”တိ ပဒဿ၊ ၏။  
 ဂဝေသနမတ္တမေဝ၊ ရွာမိုးခြင်း အနက်မျှ သည်သာလျှင်။ ယထာရတဝသေန၊  
 ရွတ်ဆိုတိုင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။  
 ပရိယိဋ္ဌမတ္တေန၊ ရွာမိုးခြင်းမျှဖြင့်။ ပရိယေသိတော၊ ရှာ၍။ သတ္တာဒိနံ၊ လက်  
 နက် စသည်ကို။ လဒ္ဓမတ္တေန၊ ရခြင်းမျှဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊  
 တည်း။ ဧတေန၊ ဤကျောက်စသည်ဖြင့်။ သသန္တိ ဟိ သန္တိ၊ ညည်းဆဲသတ်ဖြတ်  
 တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တံ၊ သတ္တမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ဝဓောပကရဏဿ၊ သတ်ခြင်း၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော။ ပါသာဏ ရဇ္ဇု-  
 အာဒိနော၊ ကျောက်ခဲ၊ ကြိုးအစရှိသော။ သဗ္ဗဿာပိ၊ ၏လည်း။ နာမံ၊  
 အမည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “လဂုဋ္ဌာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။  
 “လဂုဋ္ဌ”န္တိ တေ၊ အမည်သည်။ မုဂ္ဂရဿ၊ ဆောက်ပုတ်၏။ အဓိဝစနံ၊  
 တည်း။ သတ္တသင်္ဂဟောတိ၊ ကား။ မာတိကာယံ၊ ၌။ “သတ္တဟာရက”န္တိ  
 တေ၊ ၌။ ဝုတ္တသတ္တသင်္ဂဟော၊ ဆိုအပ်သော လက်နက်ကို ယူခြင်းတည်း။  
 ပရတော ဝုတ္တနယတ္တာတိ၊ ကား။ (၂၂၅) ပရတော၊ ၌။ နိဂမနဝသေန၊  
 နိဂုံးအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော။ ဒုတိယပဒဿ၊ ၏။  
 ပဒဘာဇနေ၊ ပဒဘာဇနိ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းရှိသော  
 ကြောင့်။ စိတ္တသဒ္ဓဿ အတ္ထဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ စိတ္တသဒ္ဓဿ၊



စိတ္တ-သဒ္ဓါ၏။ ဝိစိတ္တာဒိအနေကတ္ထ ဝိသယတ္တာ၊ ဆန်းကြယ်ခြင်းစသည် များသော အနက်လျှင် အရာရှိသောကြောင့်။ ဣတရေဟိ၊ ဝိညာဉ်မှ တပါးသောအနက်တို့ကို။ နိဝတ္တေတွာ၊ နှစ်စေ၍။ ဝိညာဏတ္ထံ၊ ဝိညာဉ်အနက်ကို။ နိယမေတုံ၊ မှတ်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

၁၇၄။ ကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတကမ္မုနာ၊ \* (ခရေပွင့်အတွင်း စာများ ကျန်နေ၍ စာတည်းအဖွဲ့မှ ပြည့်စွက် ရေးထည့်ထားသည်။) ဖြင့်။ ဗဇ္ဈတိ၊ ဖွဲ့၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ ကမ္မံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဥဘယထာပီတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓိသကာနုဒ္ဓိသကဝသေန၊ ရည်၊ မရည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ “ပစ္ဆာ ဝါ တေန ရောဂေနာ”တိ ဧတေန၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အနာဂတမ္ပိ၊ အနာဂတ်လည်းဖြစ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ “ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ တဒါ၊ ၌။ တံ၊ ထိုသူကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ‘ဝေါရောပေဟိ၊ ချလော့။’ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်းကြောင့်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်မှ။ သမိဒ္ဓိယမ္ပိ၊ ပြည့်စုံသော်လည်း။ ပါဏာတိပါတော၊ ဖြစ်သော ပါဏာတိပါတသည်။ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ စေသော ခဏ၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဩပါတခဏနာဒိထာဝရပယောဂေသု၊ လူကျအောင် တွင်းတူးခြင်း အစရှိသော ထာဝရ ပယောဂတို့၌။ ပယောဂကရဏတော၊ လုံ့လပြုသည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသော။ သတ္တဿာပိ၊ ၏လည်း။ မရဏေ၊ သေခြင်း၌။ ပါဏာတိပါတော စ၊ သည်လည်း။ အနာဂတာရမ္မဏော၊ အနာဂတ်အာရုံရှိသော အဖြစ်သည်။ ဥပပန္နော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂံ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်း၌။ “ပဉ္စ သိက္ခာပဒါနိ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယေဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ပါဏာတိပါတာဒိတော၊ အစရှိသည်မှ။ ဝိရတိံ၊ ကြဉ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာဒိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ အမာရေတုကာမတာ-စိတ္တေန၊ မသတ်လိုသော စိတ်ဖြင့်။ ဒုတိယပ္ပဟာရေန မရတိတိ၊ ကား။ ပဌမပ္ပဟာရံ၊ ရှေးဦးစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဒုတိယေနဝ၊ ဒုတိယ ပုတ်ခတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ မရတိ၊ သေ၏။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ပဌမပ္ပဟာရေနောတိ၊ ကား။ ပဌမပ္ပဟာရသမုဋ္ဌာပကစေတနာက္ခဏေယေဝ၊ ရှေးဦးစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတနာခဏ၌သာလျှင်။ ဣတိ

အတ္ထော၊ နက်။ ပဌမပ္ပဟာရော၊ သည်။ သယမေဝ၊ မိမိချည်းသာလျှင်။ မာရေတုံ၊  
 ငှါ။ ကိဉ္ဇာပိ န သက္ကောတိ၊ အကယ်၍ကား မတတ်နိုင်၏ ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့  
 မတတ်နိုင်သော်လည်း။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ လဘိတော၊ ရ၍။  
 သက္ကောန္တော၊ လတ်နိုင်ရကား။ ဇီဝိတဝိနာသဟေတု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေပျက်စီး  
 ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမပ္ပဟာရံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်  
 ၍။ မရဏဿ၊ ၏။ တသ္မာ အသိဒ္ဓတ္တာ၊ ထိုသို့ မပြီးသောကြောင့်လည်း  
 ကောင်း။ “ပယောဂေါ တေန စ မရဏ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောစကားနှင့်။  
 သံသန္ဓနတော စ၊ နှီးနှောခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဌမပ္ပဟာရေနော၊  
 ကြောင့်သာလျှင်။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့်ဖွဲ့ခြင်းသည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။  
 ဒုတိယေန၊ ဒုတိယပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ တဿ၊ ထို ဒုတိယပုတ်ခြင်းကို။ အညစိတ္တေန၊ တပါးသော စိတ်  
 ဖြင့်။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဧတ္ထ ယထာ၊ ဤ တယောက်  
 တည်း နှစ်ကြိမ် ပုတ်ခတ်ခြင်း၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အညေန ပုဂ္ဂ-  
 လေန၊ သည်။ ဒုတိယပ္ပဟာရဒိသုပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပုတ်ခတ်ခြင်း  
 စသည်တို့၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ထည့်။) ဒုတိယပ္ပဟာရဒါယကဿ၊ နှစ်ကြိမ်  
 မြောက် ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုပေးသော။ ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ အားလည်း။ ဝဓကစေတနာ၊  
 သတ်လိုသော စေတနာသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တဿာပိ၊  
 ထိုဒုတိယ ပုတ်ခတ်သော သူအားလည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ပယောဂေနာပိ၊  
 ကြောင့်လည်း။ မတတ္တာ၊ သေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပယောဂက္ခဏော၊  
 ပယောဂခဏ၌။ ပါဏာတိပါတော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိဘာဝတ္ထန္တိ၊ ကား။ အာနန္တရိယာဒိကမ္မဝိဘာဂဿ၊ အာနန္တ-  
 ရိယကံအစရှိသော ကံကို ဝေဖန်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိ  
 ဝိဘာဂဿ စ၊ ပါရာဇိက အစရှိသော အာပတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း၏လည်း  
 ကောင်း။ ပါကဋ္ဌဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းငှါ။ “ဧဇ္ဇကံ၊ ဆိတ်ကို။ မာရေမိ”  
 တိ၊ သတ်အံ့ဟု၊ ဝိပရိတဂ္ဂဟဏေပိ၊ ဖောက်ပြန်၍ ယူသော်လည်း။ “ဣမ”န္တိ၊  
 ဤသတ္တဝါကိုဟူ၍။ ယထာနိပန္နဿေဝ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် အိပ်သော  
 သတ္တဝါကိုသာလျှင်။ ပရမတ္ထတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဂတိတတ္တာ၊ ယူသော  
 ကြောင့်။ ယထာဝတ္ထုကံ၊ ဝတ္ထုအားလျော်စွာ။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့် ဖွဲ့အပ်  
 သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “ဣမံ ဝတ္ထု”  
 န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဃာတကော စ ဟောတိတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတ-



ကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဗဒ္ဒေါ၊ ဇာတိ အတ္ထော၊ နက်။ မာတာဒိဂံဏမဟန္တေ၊ အမိအစရှိသော ကျေးဇူးကြီးသောသူတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ (၂၂၆) ပဝတ္ထဝဓကစေတနာယ၊ ဖြစ်သော သတ်လိုသော စေတနာ၏။ မဟာသာဝဇ္ဇတာယ၊ အပြစ်ကြီးသောကြောင့်။ “ဣမ ပန စေတနာ ဒါရုဏာ ဟောတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။

လောဟိတကန္တိ၊ ကား။ လောဟိတမက္ခိတံ၊ သွေးလိမ်းကျံသော။ ကမ္မံ ကရောန္တေတိ၊ ကား။ ယုဒ္ဓကမ္မံ၊ စစ်ထိုးခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တေ၊ သော်။ ယဿဓိပ္ပာယံ ဂတေတိ၊ ကား။ ယောဓံ၊ သူရဲကို။ ဝိဇ္ဇိတော၊ ထိုး၍။ ပိတရိ၊ အဖကို။ ဝိဒ္ဓေ၊ ပစ်အပ်သည်ရှိသော်။ ယောဓံ ပန၊ သူရဲကိုကား။ အဝိဇ္ဇိတော၊ မပစ်မူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပိတရိ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ ဝိသကေတော၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပိတရိပိ၊ ကိုလည်း။ ဝဓကစိတ္တဿ၊ သတ်လိုသော စိတ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသောကြောင့်တည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ယောဓမ္မတ္တေ၊ သူရဲမျှကို။ ဝိဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ လျှင်တည်း။ အာနန္တရိယံ ပန နတ္ထိတိ၊ ကား။ ပိတုဝိသယံ၊ အဖလျှင်အာရုံရှိသော။ ပါဏာတိပါတကမ္မံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဧဝံ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ “ဧဝံ ဤသို့။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ဌတော၊ ရပ်၍။ ဧဝံ ဤသို့။ ခနံ၊ လေးကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ အာကစ္ဆိတော၊ ငင်၍။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇနပ္ပကာရသိက္ခာပနမုခေန၊ ပစ်သော အခြင်းအရာကို သင်သည်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ အာဏာပေတိ၊ စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ ပဟာရာတိ၊ ကား။ ဇဠံ၊ မြို့စွာ။ အသိံ၊ သန်လျက်ကို။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ ဧဝံ ဤသို့။ ပဟာရ၊ ခုတ်လော။ ဧဝံ သာတေဟိတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဤသို့။ ကမ္မကာရဏံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ မာရေဟိ၊ လော။ “တတ္ထကာ ဥဘိန္နံ ပါဏာတိပါတာ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အနုဒ္ဓိသိတော၊ မရည်ညွှန်းမူ၍။ ယောသံ ကေသဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော သူတို့ကို။ မာရဏတ္တာယ၊ သတ်ခြင်းငှာ။ ဥဘောဟိ၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့သည်။ ပယောဂဿ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။ ဟိ၊ စ။ အာဏာပကော၊ စေခိုင်းသော ရဟန်းသည်။ “ဧဝံ ဤသို့။ ဝိဒ္ဓေ၊ ပစ်အပ်သည်ရှိသော်။ အသုကော ဧဝံ ဤအမည်ရှိသော သူသည်သာလျှင်။ မရတိ၊ သေ၏။” ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ် ဖြင့်။ “ဧဝံ ဤသို့။ ဝိဇ္ဇ၊ ပစ်လော။” ဣတိ ဤသို့။ အာဏာပေတိ၊ စေငြားအံ့။ နိယမိတဿေဝ၊

ရည်အပ်သော သူ၏သာလျှင်။ မရဏေ၊ ကြောင့်။ အာဏာပကဿ၊ အား။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့် ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဏတ္ထော၊ စေခိုင်းသော သူသည်။ “အသုက” နှ့်၊ ဤအမည်ရှိသော သူကိုဟူ၍။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ သရံ၊ မြားကို။ သစေ ခိပတိ၊ အကယ်၍ပစ်အံ့။ အာဏာပကော၊ သည်။ အနိယမေတွာ၊ မရည်မူ၍။ သစေ အာဏာပေတိ၊ အကယ်၍စေအံ့။ အာဏာပကဿ၊ အား။ ယေသံ ကေသဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသောသူတို့ ၏။ မရဏေပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ၏။ အာဏတ္ထဿ ပန၊ စေအပ်သော ရဟန်းအားကား။ နိယမိတမရဏေယေဝ၊ ရည်အပ်သောသူ သေခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဇ္ဈေတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိနော၊ ဆင်၏။ ပိဋ္ဌမဇ္ဈေ၊ ကျောက်ကုန်းလယ်၌။ ဧတေနာတိ၊ ကား။ “အဓိဋ္ဌဟိတော အာဏာပေတိ” တိ ပါဠိဝစနေန၊ အစရှိသော ပါဠိစကားဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အာဏတ္ထိကပယောဂေ၊ ၌။

ကိရိယာဝိသေသော၊ သည်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ကိဉ္ဇာပိ အနာဂတော၊ အကယ်၍ကား မလာ၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့ မလာသော်လည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ဝေဝိဇ္ဇ၊ ဝေဝိ ပဟရ၊ ဝေဝိ ခံသတေဟိ” တိ၊ ဟူ၍။ ကိရိယာဝိသေသဿ၊ အမူအရာ အထူးကို။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ သုံးသပ်အပ်သောကြောင့်။ အာစရိယပရမ္ပရာ၊ ဆရာ အဆက်ဆက်သည်။ အာဂတံ၊ လာသော။ ကိရိယာဝိသေသမ္ပိ၊ အမူအရာ အထူးကိုလည်း။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သံသန္ဓနတော၊ နှီးနှောခြင်းကြောင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုရကား။ “အပရော နယော” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဇ္ဈနန္တိ၊ ကား။ ဥသုသတ္တိအာဒိဟိ၊ မြား၊ လှံအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈနံ၊ ထိုးခြင်းသည်။ ဆေဒနန္တိ၊ ကား။ အသိအာဒိဟိ၊ သန်လျက်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဟတ္ထပါဒါဒိဆေဒနံ၊ လက်၊ ခြေအစ ရှိသည်ကို ဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဘေဒနန္တိ၊ ကား။ မုဂ္ဂရာဒိဟိ၊ ဆောက်ပုတ်အစရှိ သည်တို့ဖြင့်။ သိသာဒိဘေဒနံ၊ ဦးခေါင်းအစရှိသည်ကို ခွဲခြင်းတည်း။ ဒွိဓာ- ကရဏံ၊ နှစ်ဖြာပြုခြင်းတည်း။ သင်္ခမုဏ္ဍကန္တိ၊ ကား။ သိသကဋ္ဌာဟေ၊ ဦးခေါင်းခွံ၌။ စမ္ပံ၊ အရေကို။ ကေသေဟိ၊ ဆံတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပါဋေတွာ၊ ခွါ၍။ ထူလသက္ခရာဒိဟိ၊ ကြမ်းသော ကျောက်စရစ်အစရှိသည် တို့ဖြင့်။ သိသကဋ္ဌာဟံ၊ ဦးခေါင်းခွံကို။ ခံသိတွာ၊ ပုတ်တိုက်၍။ သင်္ခမုဏ္ဍ ကရဏဝသေန၊ ခရသင်းအဆင်းရှိသည်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခမုဏ္ဍ ကရဏံ၊ သင်္ခမုဏ္ဍမည်သော ဆင်းရဲခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ “ဝေမာဒိ” တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဗိဋ္ဌင်္ဂတာလိကာဒိ၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူ

စေ၍ ရေပူအိုးပြုခြင်းအစရှိသည်ကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ၏။ “ဥရေ ပဟရိတွာ ပိဋ္ဌိယံ ပဟရိတွာ ဂီဝါယံ ပဟရိတွာ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သရိ-  
ရာဝယဝပွဒေသေသု၊ ကိုယ်၏ အစိတ်ဖြစ်သော အရပ်တို့၌။ ပဟရဏဝိဇ္ဇာ-  
နာဒိနိယမောပိ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ ထိုးခြင်းအစရှိသည်ကို မှတ်ခြင်းကိုလည်း။  
ကိရိယာ ဝိသေသေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သင်္ကယုတိ၊ ယူအပ်၏။ ကသ္မာ၊  
နည်း။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ သင်္ခမုဏ္ဍကာဒိသရိရပွဒေသဝိသယာယ၊ သင်္ခမုဏ္ဍက  
အစရှိသော ကိုယ်၏ အစိတ်ဖြစ်သော အရပ်လျှင် အရာရှိသော။ ဃာတနာ  
ယပိ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကိုလည်း။ (၂၂၇) တတ္ထ၊ ထိုကိရိယာဝိသေသ၌။ ပဝေသိ  
တတ္တာ၊ သွင်းသောကြောင့်တည်း။ သာရတ္ထဒိပနိယံ၊ ၌။ “ပုရတော ပဟ-  
ရိတွာ မာရေဟိ” တိ အာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ အဋ္ဌကထာပါဌဿ၊  
အဋ္ဌကထာပါဌ၏။ (အဓိပ္ပာယ်နှင့် စပ်) “ပုရိမပဿာဒိနမ္ပိ၊ ရှေးနံပါး အစ  
ရှိသည်တို့၏လည်း။ ဝတ္ထုသဘာဂတော၊ ဝတ္ထုသဘော ရှိသောကြောင့်။  
ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဝတ္ထုကို ယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။  
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ‘ပုရတော ပဟရိတွာ’ တိအာဒိ၊ ကို။  
အာဟ၊ ၏။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယံ အဓိပ္ပာယ်ကထာနံ၊ အကြင်အဓိပ္ပာယ်  
ဆိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဓိပ္ပာယ်ဆိုခြင်းသည်။ သင်္ခမုဏ္ဍကာဒိ-  
ကဿ၊ သင်္ခမုဏ္ဍကအစရှိသော။ သရိရပွဒေသေ၊ ကိုယ်တစိတ်၌။ ကမ္မကာရဏာ  
ကရဏဿ၊ ကမ္မကာရဏပြုခြင်းကို။ အဋ္ဌကထာယ၊ ၌။ ကိရိယာဝိသေသဝိ-  
သယေ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဟိ၊ စ။ ယထာဏတ္ထံ၊  
စေခိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍။ ပုဂ္ဂလန္တရမာရဏမေဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်  
တပါးကို သတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝတ္ထုဝိသံဝါဒေါ၊ ဝတ္ထုချွတ်ယွင်းခြင်း  
မည်၏။ ပဟရိတွံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ။ န အာဏတ္ထံ သရိရပွဒေသဝိသံဝါဒနံ၊  
စေခိုင်းအပ်သော ကိုယ်အရပ်၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းမမည်။ တေန၊ ကြောင့်။  
“ဝတ္ထု ဝိသံဝါဒေတွာ။ ပ။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ” တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
ဣဒံ ပန၊ ဤ ပုရတော ပဟရိတွာ-အစရှိသော စကားကိုကား။ ယထာဏတ္ထ  
ဝတ္ထုသ္မိံပိ၊ စေအပ်သော အပြားရှိသော ဝတ္ထု၌လည်း။ ကိရိယာဝိသေသဿ၊  
၏။ ဝိသင်္ကေတေန၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဗဒ္ဓါဘာဝံ၊ ကံဖြင့် ဖွဲ့အပ်  
သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
ပညာယတိ၊ ထင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဝတ္ထု အဝိသံဝါဒေတွာ မာရေ  
န္တိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ “ယထာ  
ဏတ္ထိယာ” တိ၊ ဟူ၍။ ကိရိယာဝိသေသနိယမောပိ၊ ကိရိယာ ဝိသေသကို  
မှတ်ခြင်းကိုလည်း။ ဒဿိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရထာ၊ ကိရိယာ

ဝိသေသ ချွတ်ယွင်းသဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းမရှိသည်ကိုပြသည်မှ တပါးသောအပြားဖြင့်။  
 အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။ (ထည့်) “ယထာဏတ္တိယာ”တိ ဝစနဿ၊  
 ဟသောစကား၏။ နိရတ္ထကတာပတ္တိတော၊ အကျိုးမရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်  
 ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝတ္ထုနိဒ္ဒေသေ စ၊ ဝတ္ထုကို ပြရာ၌လည်း။ “ဝတ္ထုတိ  
 မာရေတဗ္ဗော သတ္တော”တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 “ယထာဏတ္တဿ ပဟရိတဗ္ဗသရီရပ္ပဒေသောပိ”တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။  
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရတော ပဟရဏာဒိပိ၊ ရှေ့မှ ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို  
 လည်း။ ကိရိယာဝိသေသေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ သင်္ဂယုတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အ. မှာကံ၊ တို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်သောအလိုတည်း။ ဝိမသိတွာ၊ စူးစမ်း၍။  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ မာတုအာဒိမတသတ္တဝိသေသေန၊  
 အမိအစရှိသော သေသော သတ္တဝါအထူးအားဖြင့်။ ကမ္မဝိသေသောတိ၊ ကား။  
 အာနန္တရိယာဒိကမ္မဝိသေသော၊ အာနန္တရိယအစရှိသော ကံအထူးတည်း။  
 အာပတ္တိဝိသေသောတိ၊ ကား။ ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိဝိသေသော၊ တည်း။

ယဒါ ကဒါစိ ပုဗ္ဗဏှေတိ၊ ကား။ အာဏတ္တဒိဝသတော၊ စေအပ်သော နေ့  
 မှ၊ အညဿပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော။  
 ဒိဝဿဿ၊ နေ့၏။ ပုဗ္ဗဏှေ၊ နံနက်၌။ “တေ ဂါမေ ဌိတ”န္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
 ဂါမော၊ ရွာကို။ ပုဂ္ဂလနိယမနတ္ထံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တော၊ ၏။  
 ဩကာသနိယမနတ္ထံ၊ အရပ်ကို မှတ်ခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တော၊ အပ်။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ “ယတ္ထ ကတ္ထစိ မာရေတိ၊ နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ဧတေန၊ ဤယတ္ထ ကတ္ထစိ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ ကာလောကာသ  
 အာဝုဇ္ဇေရိယာပထကိရိယာဝိသေသာနံ၊ အခါ၊ အရပ်၊ လက်နက်၊ လူရိယာပုထံ၊  
 အမှုအရာအထူးကိုကို။ နိယမိစ္ဆာယ၊ မှတ်လိုသော အဖြစ်သည်။ အသတိ၊  
 မရှိသော်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ပဟာရေန၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းဖြင့်။  
 မရဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆန္တဿ၊ အလိုရှိသော။ အာဏာပကဿ၊ အား။  
 မုခါရုဠဝသေန၊ နှုတ်တက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ ဒေသ-  
 ကာလာဒိနိယမဿ၊ ဒေသ၊ ကာလအစရှိသည်ကို မှတ်ခြင်း၏။ ဝိသင်္ကေတေ၊ ချွတ်  
 ယွင်းခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကမ္မဗဒ္ဓေါယေဝ၊ ကံဖြင့် ဖွဲ့အပ်သလျှင်  
 ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉပိတံ၊ သိစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယော  
 ပန၊ အကြင်သူသည်ကား။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော  
 အရာ၌။ ယေန ကေနစိ ပကာရေန၊ အမှတ်မရှိသောအပြားဖြင့်။ မရဏမေဝ၊



ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆန္တောပိ၊ အလိုရှိလျက်လည်း။ ကာလာဒိဝိသကေတေန၊  
 အချိန်စသည် ချွတ်ယွင်းသဖြင့်။ အကုသလတောဝါ၊ မှလည်းကောင်း။  
 စောဒနတော ဝါ၊ စောဒနာခြင်းမှလည်းကောင်း။ မုစ္စိတုကာမော၊ လွတ်လို  
 သည်ဖြစ်၍။ လေသေန၊ အမြက်ဖြင့်။ ကာလာဒိနိယမံ၊ ကာလအစရှိသည်ကို  
 မှတ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကတော၊  
 မှ။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ အမုစ္စနတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်။ ကာလာဒိ  
 ဝိသကေတေပိ၊ ကာလအစရှိသည် ချွတ်ယွင်း သော်လည်း။ ကမ္မဗဒ္ဓေါဝ၊  
 ကံဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်သာဘည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊  
 တို့သည်ကား။ တေ၊ ဤအယူကို။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊  
 စုံစမ်းအပ်၏။ (၂၂၀) တုဏှေနာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂကောဋ္ဌိယာ၊ အဖျားစွန်းဖြင့်။  
 ထရုနာတိ၊ ကား။ ခဂ္ဂမုဋ္ဌိနာ၊ သန်လျက်နှောင့်ဖြင့်။ တေ ဂစ္ဆန္တိတိ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်၌။ ဂမနေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ နိယမိတော၊  
 မှတ်အပ်၏။ ဣရိယာပထော၊ ကို။ န နိယမိတော၊ အပ်။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “နတ္ထိ ဝိသကေတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

“ဒီဃံ မာရေမိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ သော်လည်း။ ဒီဃံသဏ္ဌာနာနံ၊  
 ရှည်သောသဏ္ဌာန်ရှိသော သူတို့၏။ ဗဟုဘာဝတော၊ များသည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ “ဣတ္ထန္တာမံ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဝေရူပဉ္စ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်  
 လည်းဖြစ်သော။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော သူကို။”ဣတိ၊ ဤသို့။ အညေသံ၊ တို့နှင့်။  
 အသာဓာရဏလက္ခဏေန၊ မဆက်ဆံသော လက္ခဏာဖြင့်။ အနိဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ၊ မပြုအပ်  
 သောကြောင့်။ “အနိယမေတွာ အာဏာပေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊  
 ကြောင့်သာလျှင်။ “ယံကိဉ္စိ တာဒိသံ မာရေမိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 ဧတ္ထ စ၊ ဤအရာ၌လည်း။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုသု၊ ကုန်သော။ ဒီဃံ-  
 သဏ္ဌာနေသု၊ ရှည်သော သဏ္ဌာန်ရှိသော သူတို့တွင်။ ဧကံ၊ တယောက်ကို။  
 နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ အနိယမိ-  
 တတ္တာ၊ မမှတ်အပ်သောကြောင့်။ အညသ္မိံ၊ သော။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့  
 သဘောရှိသော သူကို။ မာရိတေ၊ သတ်သည်ရှိသော်။ ဝိသကေတော၊ ချွတ်  
 ယွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တာနံ၊  
 ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွတ်၍။ ပရပါဏိမှိ၊ တပါးသော သတ္တဝါ၌။ ပါဏ-  
 သညိတာလက္ခဏဿ၊ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာ  
 ရှိသော။ အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါဏာတိ

၁-ကမ္မဗဒ္ဓေါဝတိ ဂဟေတွာ ဝိစာရဏတော ဂဟေတဗ္ဗံ (ဆဋ္ဌ)

ပါတော၊ သည့်။ နေဝ အတ္တိ၊ မရိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အာဏာ-  
ပကော မုစ္ဆတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ၊ အတ္တနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊  
ရည်၍။ “အသုကဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ နိသိန္နံ၊ နေသောသုတည်း။  
ဣတိ၊ သို့။ သြကာသနိယမေ၊ အရပ်ကို မှတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။  
တသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။ နိသိန္နဿ၊ သော။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော  
သု၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဝဓကစိတ္တံ၊ သတ်လိုသော  
စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “နေဝ ဝဓကော မုစ္ဆတိ န  
အာဏာပကော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ ဟိ၊ စူ၊ သြကာသံ၊ အရပ်ကို။  
နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ နိဒ္ဓိသန္ဓေ၊ ညွှန်းသော သူသည်။ တသ္မိံ သြကာ-  
သေ၊ ၌။ နိသိန္နံ၊ ကို။ မာရေတုကာမေ၊ သတ်စေလိုသည်။ ဟောတိ၊  
ဇာ၊ သယံ ပန၊ မိမိသည်ကား။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တတ္ထ၊ ထိုနေရာ၌။  
နတ္ထိ၊ မရိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြကာသေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ တတ္ထ၊  
ထိုနေရာ၌။ နိသိန္နဿေဝ၊ နေသောသူ၏သာလျှင်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊  
သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ အတ္တနေ၊ ဇာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဇာ၊ သယံ၊ မိမိသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌  
သာလျှင်။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ အတ္တနေ၊ ဇာ၊ နိသိန္နဋ္ဌာနမေဝ၊ နေရာ အရပ်  
ကိုလျှင်။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ “မာရေဟိ”တိ၊ သတ်လောဟု။ ဝုတ္တေပိ၊  
ဆိုသော်လည်း။ အညော၊ သော။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ နိသိန္ဓေ၊ နေ  
သော သူကို။ သစေ မာရိယတိ၊ အကယ်၍ သတ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့။ တဿာပိ၊  
ထိုသူ၏လည်းကောင်း။ အတ္တနောပိ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ အာ-  
ရဗ္ဗ၊ ၍။ ဝဓကစေတနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဇာ၊ တတ္ထ၊ ထိုနေရာ၌။  
ပရသ္မိံ၊ သူတပါးကို။ မာရိတေ၊ သော်။ အာဏာပကဿ၊ အား။ ကမ္မ-  
ဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့် ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဇာ၊ ဝေရူပေ၊  
ဤသို့သတောရှိသော။ ဌာနေ၊ ၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိနိယမေ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းကို  
မှတ်ခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ဘုရားအရာသာတည်း။ အညေသံ၊ တို့၏။  
န ဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တသ္မာ ဧတ္ထ န အနာ-  
ဒရိယံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။

ဝေ အာဏပေန္တဿ အာစရိယဿ တာဝ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ အာဏတ္တိံ၊  
စေခိုင်းခြင်းသည်။ ယထာဓိပ္ပာယ်၊ အလိုအတိုင်း။ သစေ န ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်  
၍ မရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ အာစရိယဿ၊ အား။ အာဏတ္တိက္ခဏေ၊ စေသော

ခဏ၌။ ဒုက္ခဋ္ဌိ၊ တည်း။ သာ<sup>၁</sup> အာဏတ္တိ၊ သည်း။ ယထာဓိပ္ပာယ်၊ အလိုအတိုင်း။ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ အံ။ ပရတော၊ နောက်မှ။ ယံ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထို ထုလ္လစ္စဉ်းသည်လျှင်။ အာဏတ္တိက္ခဏော၌။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ သော၊ ထိုစေခိုင်းအပ်သော၊ သူသည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ သစေ ဓာတေတိ၊ အကယ်၍ သတ်ငြားအံ့။ ယံ ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်မှ။ “အာပတ္တိ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမဿ၊ ဤ စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်းအား။ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌထုလ္လစ္စယာနိ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသမ္ပိ ဒုက္ခဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓရက္ခိ- တာဒိနမ္ပိ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတအစရှိသည်တို့အားလည်း။ အာရောစနပစ္စယာ၊ ကြားခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣဒဉ္စ၊ ဤဒုက္ခဋ္ဌိသည်လည်း။ ယထာဏတ္တိဝသေန၊ စေသောအခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သံသရက္ခိတဿ၊ ၏။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ အဝေါရောပနေ၊ မချခြင်းသည်။ သတိ၊ တော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝေါရောပနေ၊ သည်း။ သတိ၊ သော်ကား။ တေသမ္ပိ၊ ထို ဗုဒ္ဓရက္ခိတ အစရှိသည်တို့အားလည်း။ အာရောစနက္ခဏေယေဝ၊ ကြားသော ခဏ၌သာ လျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ “ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္ထေ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ပဋိဂ္ဂဟဏသဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ ဝန်ခံခြင်းဖြစ်သည်ကို ပြခြင်း ဌာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂဟိတက္ခဏေယေဝ၊ ဝန်ခံသောခဏ၌သာလျှင်။ (၂၂၉) ထုလ္လစ္စယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌာ။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဟိ၊ စံ။ သော၊ ထိုဗုဒ္ဓရက္ခိ- တသည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ သစေ ပဋိဂ္ဂဟေဿတိ၊ အကယ်၍ ဝန်ခံလတ္တံ့သည် ဖြစ်အံ့။ ကမ္ပံ၊ ပန၊ သတ်ခြင်းအမှုသည်ကား။ န နိပ္ပါဒေဿတိ၊ မပြီးလတ္တံ့သည် ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ထိုသို့ ဝန်ခံလတ္တံ့သည်ရှိသော်။ အာစရိယဿ၊ အား။ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

“မူလဋ္ဌသေဝ ဒုက္ခဋ္ဌ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားသည်။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဂတနယဒဿနမတ္ထံ၊ လာသော နည်းမျှကို ပြခြင်းတည်း။ တေံ၊ ဤအယူကို။ အတ္တနာ၊ သည်း။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဝေံ သန္တေ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထေ၊ သည်း။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိယေဝ န သိယာတိ၊ ကား။ ဝကေဿ၊ သတ်တတ်သော

၁-သော (ဆဋ္ဌ)      ၂-ဝေါရောပနေ အသတိ (ဆဋ္ဌ)

ရဟန်းအား။ “သာဓု သုဋ္ဌံ” တိ၊ ကောင်းလှပြီဟူ၍။ မရဏပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ သတ်အံ့သည်ကို ဝန်ခံခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ သည်။ နေဝ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနောဋ္ဌာရိကဝိသယေပိ၊ မရန်ရင်းသော အရာ၌လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ တာဝ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ မရဏပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ သတ်အံ့သည်ကို ဝန်ခံရာ၌။ ကိမင်္ဂ ပန၊ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှာ။ သဗ္ဗရိတ္တပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ၊ အောင်တမန်သွားအံ့သည်ကို ဝန်ခံခြင်းအစရှိ သည်ကို။ န ဒဿိတံ၊ မညွှန်းပြအပ်။ “ဣတ္ထန္နာမော၊ ဤအမည်ရှိသော သူသည်။ ဟတော၊ သေသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ပါမူကား။ အဟော ဝတ၊ ဪကောင်း လေစွ။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မရဏသဗ္ဗရိတ္တပဋိဂ္ဂဟဏာတိနန္တနေ၊ သေခြင်းကို နှစ်သက်ခြင်း၊ အောင်တမန်သွားအံ့သည်ကို ဝန်ခံခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ “အဟံ၊ သည်။ တံ၊ ထိုသူကို။ မာရေဿာမိ၊ သတ်အံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ မရဏပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ သတ်အံ့သည်ကို ဝန်ခံရာ၌။ ပဂေဝ၊ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ “ပဋိဂ္ဂဟန္တဿေဝေတံ ဒုက္ကဋ္ဌံ” နှိ ဟူသောပုဒ်၌။ အဝဓာရဏေန၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဧဝ သဒ္ဓါဖြင့်။ သံသရက္ခိတဿ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ၊ ဝန်ခံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မူလဋ္ဌဿ၊ အရင်း၌ တည်သောရဟန်းအား။ အာပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိသကေ တတ္တာ၊ ချွတ်ယွင်းသောကြောင့်။ အဿ၊ ထိုအရင်း၌ တည်သော ဆရာအား။ ပဌမံ အာဏတ္တဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ရှေးဦးစွာစေခိုင်းသော ဒုက္ကဋ္ဌသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ ထိုသည်ကား။ “မူလဋ္ဌဿာပိ၊ အားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာ တည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဧကေန ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိန္တံ ဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ အသမ္ဘဝါ၊ မဖြစ်သင့် သောကြောင့်တည်း။ ပုရိမနယေတိ၊ ကား။ သမနန္တရာတိတေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ လွန်ပြီးသော။ အဝိသက္ကိယဒူတနိဒ္ဓေသေ၊ မချွတ်ယွင်းသော တမန်ကို ညွှန်းပြရာ၌။ ဧတန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဩကာသာဘာဝေနာတိ၊ ကား။ မူလဋ္ဌဿ၊ အရင်း၌ တည်သော ရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္စယဿ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုလတ္တံ့သောကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂဟန္တဿ၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဩကာသာဘာဝေန၊ အခွင့်မရခြင်းကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ (ထည့်။) အာပတ္တိအဘာဝတော၊ အာပတ်မသင့်သောကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။



၁၇၅။ သယံ၊ မိမိ၏။ သံဆထေရတ္တာ၊ သံဆာထေရ် ဖြစ်သောကြောင့်။  
 “ဥပဋ္ဌာနကာလေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဝါစာယ ဝါစာယ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်၌။ “ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသောသူသည်။ မမ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတံ၊  
 ၍။ ဣမံ၊ ဤသူ့ကို။ မာရေတု၊ သတ်ပလေစေ။” ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်နာ၊  
 ဤသို့သော အကြံဖြင့်။ အဝတံ၊ မဆိုပဲ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မရဏာ  
 ဘိနန္ဒနဝသေနေဝ၊ သေခြင်းကိုနှစ်သက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်။ “စောရာပိ နာမ တံ န ဟနန္တိ”တိ အာဒိဝါစာယပိ၊ အစရှိသော  
 စကား၌လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိန္နံ ဥဒ္ဓိဿာတိ၊  
 ကား။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဝါ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊  
 တို့၏။ မရဏံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ ဥဘော၊ နှစ်ယောက်သောသူတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊  
 ၍။ မရဏံ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏန္တဿ၊ ချီးမွမ်းသော ရဟန်း၏။ ပယောဂသမုဋ္ဌာ-  
 ပိကာယ၊ ပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော။ စေတနာယ၊ ၏။ ဧကတ္ထေ၊ တခု  
 တည်း အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ “ဒွေ ပါဏာတိပါတာ”တိ၊  
 ပါဏာတိပါတ နှစ်ခုတို့ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတာသခါတံ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟု  
 ဆိုအပ်သော။ ဗလဘာဝံ၊ အားကြီးသောအဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတံ၊ ရောက်၍။  
 ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု၊ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိတို့၌။ မဟာဝိပါကတ္တာ၊ များသောအကျိုး  
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “အကုသလရာသိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗဟူ၊ များ  
 စွာသော သူတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ မရဏသံဝဏ္ဏနေပိ၊ သေခြင်းကို ချီးမွမ်းရာ  
 ၌လည်း။ ဒေဝေ နယော၊ လျှင်တည်း။ တတ္ထကာ ပါဏာတိပါတာတိ၊  
 ကား။ ယတ္ထကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော သူတို့သည်။ သံဝဏ္ဏနံ၊ ချီးမွမ်း  
 ခြင်းကို။ သုတံ၊ ၍။ မရိဿန္တိ၊ သေကုန်လတ္တံ့။ တတ္ထကာနမ္ပိ၊ ထိုမျှလောက်  
 သော သူတို့၏လည်း။ ဝတ္တမာနဉ္စ၊ ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ အနာဂတဉ္စ၊  
 အနာဂတ်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ အာလမ္ဗိတာဝ၊  
 အာရုံပြု၍သာလျှင်။ စေတနာယ၊ ၏။ (၂၃၀) ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်း  
 ကြောင်း။ တတ္ထကာ၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။ ပါဏာတိပါတာ၊ တို့သည်။  
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထကာဟိ၊ ကုန်သော။ စေတနာဟိ၊ တို့သည်။ ဒါတဗ္ဗံ၊  
 ပေးအပ်သော။ ပဝတ္တိဝိပါကံ၊ ပဝတ္တိအကျိုးကို။ ဧကော၊ သော။ သာ  
 စေတနာဝ၊ သည်သာလျှင်၊ ဒါတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ပဋိ-  
 သန္ဓိဝိပါကံ ပန၊ ကိုကား။ သယဉ္စ၊ မိမိသည်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗာပရစေတ-  
 နာစ၊ ရှေ့နောက် စေတနာသည်လည်းကောင်း။ ဧကေကမေဝ၊ တခုတခုစီ  
 သာလျှင်။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၆။ ယေသံ ဟတ္ထတောတိ၊ ကား။ ယေသံ ဉာတကပဝါရိတာဒိနံ၊ အကြင် အဆွေတော်သော သူ၊ ဖိတ်သောသူစသည်တို့၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ယေသံ ဟတ္ထတော-ဟူသောစကားကိုလည်း။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ရူပိယမူလဿ၊ ရှေ့ငွေဟူသော အဖိုး၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓနံ စေ၊ ဥစ္စာဖြစ်ငြားအံ့။ သယမေဝ၊ မိမိသည် သာလျှင်။ မူလံ၊ အဖိုးကို။ ဂဟေတွာယူ၍၊ မူလံ၊ လွတ်၏။ မူလံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာပိ၊ မယူသော်လည်း။ ပေါတ္ထကဿ၊ ပေကို။ ပေါတ္ထကသမိနော၊ ပေရှင်၏။ သန္တကတ္တာ'ပါဒနမေဝ၊ ဥစ္စာ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်သာ လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ လေခါဒဿနကောတုဟလကာတိ၊ ကား။ သုန္နရက္ခရံ၊ ကောင်းသော အကွရာ ကို။ ဒိဿာ ဝါ၊ မြင်၍လည်းကောင်း။ “ပေါတ္ထကံ၊ ပေသည်။ ကိဒိသံ နှ ခေါ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဩလောကေတုကာမာ၊ ကြည့်လိုသော သူတို့သည်။

ပါဏာတိပါတဿ ပယောဂတ္တာတိ၊ ကား။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။ ပါဏ-ဝိယောဇနဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ကင်းစေခြင်းကို။ နိဋ္ဌာပကပယောဂတ္တာ၊ ပြီးစေ တတ်သော ပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩပါတခဏနတ္ထံ၊ တွင်းတူးခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ ကုဒါလာဒိနံ၊ ပေါက်တူးအစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အလို့ငှါ။ အယောဗီဇ သမုဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ သံကျောက်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အကပ္ပိယ ပထဝီ ဝါ၊ အကပ္ပိယမြေကိုလည်းကောင်း။ ကုဒါလဒဏ္ဍာဒိနံ၊ ပေါက်တူးရိုး အစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အလို့ငှါ။ ဘူတဂါမံ ဝါ၊ ဘူတဂါမ်ကိုလည်း ကောင်း။ ဝိကောပေန္တဿ၊ ဖျက်ဆီးသော ရဟန်းအား။ ပါဏာတိပါတ-ပယောဂတ္တာဘာဝါ၊ ပါဏာတိပါတ၏ ပယောဂ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဒိန္နာဒါနပုဗ္ဗပယောဂေ ဝိယ၊ အဒိန္နာဒါန၏ ပုဗ္ဗပယောဂကဲ့သို့။ ပါစိတ္တိယ မေဝ၊ သာတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤတွင်တူးအံ့ဟု သွားရာ၌။ ဒုတိယပရိယေသနာ ဒီသုပိ၊ အဖော်ရှာခြင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌဌာနေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအရာ၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တည်း။ မုသာဝါဒါဒိ ပါစိတ္တိယဌာနေ၊ ၌။ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပမာဏေတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ သလ္လက္ခိတေ၊ မှတ်အပ်သော။ ပမာဏေ၊ ပမာဏ၌။ တစ္ဆေတွာတိ၊ ကား။ ဥန္နတပုဒေသံ၊ မြင့်ရာ အရပ်ကို။ တစ္ဆေတွာ၊ ရွှေ့၍။ ပံသပစ္ဆိန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗန္တိမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော။ ပံသပစ္ဆိန္တိ၊ မြေမှန်တောင်းကို။ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှ လောက်သော တွင်းသည်။ အလံ၊ စွမ်းနိုင်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဋ္ဌာပေတုကာမတာယ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။

သဗ္ဗန္တိမပယောဂသာမိကာ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပယောဂကို ပြီးစေတတ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၊ မည်၏။ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ၊၌။ “ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ၊ တနေချင်း၌။ အဝုပသန္တေနော၊ မငြိမ်း- သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပယောဂေန၊ လုံ့လဖြင့်။ ခဏိတော၊ တူး၍။ နိဋ္ဌာပေန္တံ၊ ပြီးစေသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဗ္ဗန္တိမ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၍။ ဣတရာသု၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော။ အဋ္ဌကထာသု ပန၊ တို့၌ကား။ “ဣမသ္မိံ၊ ဤတွင်း၌။ ပတိတော၊ ကျ၍။ မရန္တု၊ သေစေကုန်သတည်း။” ဣတိ အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ၊ တနေ၌။ ကိဉ္စ၊ စိုးစဉ်း။ ခဏိတော၊ တူး၍။ အပရသ္မိမ္မိံ ဒိဝသေ၊ တပါးသော နေ၌လည်း။ တတော၊ ထိုတွင်းမှ။ ကိဉ္စ ကိဉ္စ၊ စဉ်းငယ် စဉ်းငယ်။ ခဏိတော၊ တူး၍။ နိဋ္ဌပေန္တံ၊ ပြီးစေသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ ဧဝံ သ္မိံ၊ အဋ္ဌကထာနံ၊ တို့၏။ အညမညဝိရောဓော၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ဉာတဗ္ဗော၊ ၍။ အတ္တနော ဓမ္မတာယာတိ၊ ကား။ အဇာနိတော၊ မသိ၍။ ဝါ၊ ကား။ ပက္ခလိတော၊ ချော်၍။ “အရဟန္တာပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အညေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ ပါတိ- ယမာနာနံ၊ ချအပ်ကုန်သော။ အမရိတုကာမာနမ္ပိ၊ မသေလိုသည်လည်း ဖြစ်- ကုန်သော။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ မရဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၍။ ပုရိမနယေတိ၊ ကား။ “မရိတု- ကာမာ ဣမ မရိယန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေ၊ ဆိုအပ်သော နည်း၌။ ဝိသကေ တောတိ၊ ကား။ မရိတုကာမာနဉ္စ၊ သေလိုသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း။ မာရေတုကာမာနဉ္စ၊ သတ်လိုသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ခတတ္တာ၊ တူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အမရိတုကာမာနံ၊ မသေလိုကုန်သော သူတို့၏။ မရဏေ၊ ၌။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

☞ (၂၃၁) “တတ္ထ ပတိတံ ဗဟိ နိဟရိတော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်း၌။ ပတနပစ္စယာ၊ ကျခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မရဏဿ၊ ၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၍။ အာဝါဇ္ဇေ၊ တွင်း၌။ ပတိတော၊ ကျ၍။ ထောက်၊ အတန်ငယ်။ စိရာယိတော၊ ကြာ၍။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားသော သူကို။ ဂဟေတော၊ ဖမ်း၍။ မာရိတေပိ၊ သတ်သော်လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်း၌။ ပတိတရောဂေန၊ ကျသော အနာသည်။ ပိဋိတဿ၊ နှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသောသူအား။ ပက္ခလိတော၊ ချော်၍။ ပါသာဏာဒိသု၊ ကျောက်အစရှိသည်တို့၌။ ပတနေနာပိ၊ တိုက်မိသဖြင့်လည်း။ မရဏေပိ၊ သေသော်လည်းကောင်း။ ဩပါတဓဏကော၊ တွင်းတူးသော

သုသည်။ န မုစ္ဆတိ၊ မလ္လတံ။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ အမရိတုကာမာ ဝါတိ၊  
 ဟူ၍။ အဓိပ္ပါယ်ဿ၊ အလိ၍။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဩပပါတိကော၊  
 ဥပပါတ်သည်။ ဥတ္တရိတုံ၊ တက်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏိတော၊ မတတ်နိုင်၍။  
 မတေပိ၊ သေသော်လည်း။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “နိဗ္ဗတ္တိတော” တိ၊  
 ဖြစ်၍ဟု၊ ဝုတ္တတော၊ အဋ္ဌကထာ ဆိုသောကြောင့်။ ပတနံ၊ ကျခြင်းသည်။  
 န ဒိဿတိ၊ မထင်။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ ဆိုငြားအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်း၌။ သာ  
 နိဗ္ဗတ္တိယေဝံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ပတနံ၊ ကျခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 မာတုယာ၊ အမိသည်။ ပတိတော၊ ကျ၍။ ပရိဝတ္တိတလိင်္ဂါယ၊ ပုလ္လင်ပြန်၍။  
 မတာယ၊ သေသည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုတွင်းထူးသော ရဟန်းသည်။ မာတု-  
 ဃာတကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကေဝလံ၊ သက်။ မနုဿပုရိသဃာ-  
 တကော၊ လူယောက်ျားကို သတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ပတိတသေဝံ၊ ကျသော သူ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာပတ္တိတည်း။  
 ဣတိ အဓိပ္ပါယ်န၊ ဤသို့သော အလိဖြင့်။ “ပတနရူပံ ပမာဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣဒံ ပန၊ ဤ မာတုဃာတကအကြောင်းသည်ကား။ အကာရဏံ၊  
 သင့်သော အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ လိင်္ဂံ၊ လိင်သည်။ ပရိဝတ္တေပိ၊  
 ပြန်သော်လည်း။ ကေသန္တာနတ္ထဿ၊ တခုသော သန္တာန်ရှိသောအဖြစ်၏။ အဝိဂ-  
 တတ္တာ၊ မကင်းသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ “မနုဿဘူတံ မာတရံ။ ပ။  
 အာနန္တရိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ယေန ပန သဘာဝေန၊  
 အကြင်သဘောဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေနေကုန်၏။ တေနော၊  
 ထိုသဘောဖြင့်သာလျှင်။ မရန္တိ၊ သေကုန်၏။ သောဝံ၊ ထိုသဘောသည်သာ  
 လျှင်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ ရူပန္တရဂ္ဂဟဏေပိ၊ အသွင်တပါးကို  
 ယူရာ၌လည်း။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မရဏရူပ  
 မေဝံ၊ သေသောအသွင်သည်လျှင်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ပါစိတ္တိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ ပစ္စိမော ဝါဒေါ၊ နောက်အယူသည်။  
 ပမာဏံ၊ တည်း။ ဧဝံ သန္ဓေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ယက္ခော  
 ဝါ။ ပ။ ထုလ္လစူယဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ  
 စေ၊ ဤသို့ ဆိုငြားအံ့။ အယံ ဒေါသော၊ ဤအဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ ဟိ၊ စူ။ “ယက္ခော ဝါ ပေတော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ပဌမံ၊ စူ။  
 သကရူပံ၊ မိမိအသွင်ကို။ ဒသေတော၊ ပြ၍။ (ပုန၊ ဖန်။) ရူပန္တရံ၊ အသွင်တပါး  
 ကို။ ဂဟေတောပိ၊ ရှိလည်း။ ဤတေ၊ တည်ကုန်သော။ ယက္ခပေတေယေဝံ၊



ဘီလူး၊ ပြိတ္တာတို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟော၊ တိရစ္ဆာန်ယောင်၊ လူယောင်ဆောင်သော။ ယက္ခော ဝါ၊ ဘီလူးသည်လည်း- ကောင်း။ ပေတော ဝါ၊ ပြိတ္တာသည်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ၌။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “မနုဿဝိဂ္ဂဟေန၊ လူအသွင်ဖြင့်။ ဌိတတိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ တည်သော တိရစ္ဆာန် တို့၏။ အာဇေဏိကံ၊ အသီးကို။ ကတုာ၊ ၍။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ထုလ္လစ္စဦး ဝတ္ထု အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝိယ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “တိရစ္ဆာနဂတော ဝါ မနုဿဝိဂ္ဂဟော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတော စ၊ ဟော- အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဣမဿ ဝိသေသဿ၊ ဤအထူးကို။ အဝုတ္တတ္တာ စ၊ မဆိုအပ်သောကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ “ယက္ခပေတရူပေန မတေပိ ဇေသေ နယော”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ မရဏရူပဿေဝ၊ သေသောအသွင်၏သာလျှင်။ ပမာဏတ္တာ၊ ပမာဏ ဖြစ်သော ကြောင့်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်၏။

မုဓာတိ၊ ကား။ အမူလေန၊ အဖိုးမပေးပဲ။ သော နိဒ္ဒေါသောတိ၊ ကား။ တေန၊ ထို ဝယ်သောသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်း၌။ ကတပယောဂဿ၊ ပြုအပ်သော လုံ့လ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဒ္ဒေါသော၊ အပြစ် မရှိ၊ (ထည့်။) သောပိ၊ ထိုဝယ် သော ရဟန်းသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်း၌။ ကိဉ္စ၊ တစိုးတစိ။ ယဒိ ကရေတိ၊ အကယ်၍ ပြုအံ့။ န မုစ္စတိ ဧဝံ၊ မလွတ်သည် သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ဧဝံ ပတိတာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။ ကတေ၊ သော်။ ဣတိ (၂၃၂) အတ္ထော၊ နက်။ န နဿိယန္တိတိ၊ ကား။ အဒဿနံ၊ မမြင်ခြင်းသို့။ န ဂမိယန္တိ၊ မရောက်ကုန်လတ္တံ့။ န ပလာယိယန္တိ၊ မပြေးကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း။ “သုဉ္ဇဒ္ဓရာ ဝါ- ဘဝိယန္တိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားသည်။ ဂဗ္ဘိရဿ၊ နက်သော။ ဩပါတဿ၊ တွင်းကို။ ပူရဏေ၊ ဖို့ခြင်း၌။ ပယောဇနဒဿနံ၊ အကျိုးကို ပြကြောင်း တည်း။ ဥတ္တာနေ ကတေ၊ တိမ်တိမ်ပြုအပ်သော။ ဩပါတေ၊ တွင်း၌။ သိဃံ၊ လျင်စွာ။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။ မာရေတုံ၊ သတ်ခြင်းငှါ။

၁-တိရစ္ဆာနဂတဝိဂ္ဂဟောမနုဿဝိဂ္ဂဟော ဝါ(ဆဋ္ဌ)

သုဉ္ဇဒ္ဓရာ၊ ထုတ်လွယ်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်၊  
 တည်း။ “ဝိပ္ပဋိသာရေ ဥပ္ပန္နေ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ မူလဋ္ဌံ၊ အရင်း၌  
 တည်သော ရဟန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမောပိ၊ နောက် ရဟန်း  
 သည်လည်း။ လဘိတု၊ ရ၍။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်း၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်သော  
 အပြားရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ ကတု၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဝိပ္ပဋိသာရေ၊ နှလုံး  
 မသာ သာခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ဧဝံ၊ သို့။ ယဒိ၊ ကရောတိ၊ အံ။ တဿာပိ၊  
 ထိုနောက် ရဟန်းအားလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ လျှင်တည်း။ “ဇာတ-  
 ပထဝီ ဇာတာ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပုန၊ ဖန်။ အညေန၊ သည်။ ဤဒိသေ၊  
 ဤသို့သဘောရှိသော။ ဩပါတေ၊ တိုင်းကို။ ခတေ၊ တူးအပ်သည်ရှိသော်။  
 တဒါ၊ ထိုဇာတပထဝီဖြစ်သော အခါ၌။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ-  
 နတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတပထဝီသဒိသံ၊ ဇာတပထဝီနှင့်တူစွာ။ ကတု၊ ၍။  
 သုဉ္ဇ၊ ကောင်းစွာ။ ကောဇေတု၊ နှက်၍။ ဒဠတရံ၊ မြဲမြံစွာ။ ပုရိတေပိ၊  
 ပြည့်စေသော်လည်း။ မုစ္စတိယေဝ၊ လွတ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ထဒ္ဓတရန္တိ၊ ကား။ ထိရကရဏတ္ထံ၊ မြဲမြံစွာ ပြုခြင်းငှါ။ အပရာယ၊ တပါး  
 သော။ ပါသယဋ္ဌိယာ၊ ကြော့ကွင်းတိုင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဗန္ဓိတု၊ ဝါ၊ ဖွဲ့၍  
 လည်းကောင်း။ တမေဝ သိထိလဘူတပါသံ၊ ထိုလျော့သည်ဖြစ်သော ကြော့  
 ကွင်းကိုသာလျှင်။ ထဒ္ဓတရံ၊ တင်းလှစွာ။ ဗန္ဓိတု၊ ဝါ၊ ဖွဲ့၍လည်းကောင်း၊  
 ငှပေတိ၊ ထား၏။ ခါဏုကန္တိ၊ ကား။ ပါသယဋ္ဌိဗန္ဓနခါဏုကံ၊ ကြော့ကွင်း  
 တိုင်ချည်သော သစ်ငုတ်ကို။ “တတ္ထဇာတကယဋ္ဌိံ” ဆိန္ဒိတု၊ မုစ္စတိ”တိ၊ ဣဒံ၊  
 ဟူသောစကားကို။ အရညေ၊ တော၌။ ယထာဋ္ဌတမေဝ၊ တည်တိုင်းသာလျှင်  
 ဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍံ၊ သစ်ကိုင်းတံကို။ မူလေ၊ အရင်း၌။ အစ္ဆိန္ဒိတု၊ မဖြတ်မူ၍။  
 ပါသဗန္ဓနယောဂံ၊ ကြော့ကွင်း ချည်ခြင်းငှါ ခန့်သည်ကို။ ကတု၊ ၍။ ငှပိ  
 တတု၊ တားအပ်သောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ကိုင်းတံ၌။ အညောပိ၊ တပါး  
 လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ပါသံ၊ ကို။ ဗန္ဓေယျ၊ ဖွဲ့ငြားအံ့။  
 မူလဋ္ဌေ၊ သည်။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ တံ ပန၊ ထိုသစ်ကိုင်းတံကိုကား။ မူလေပိ၊  
 အရင်း၌လည်း။ ဆိန္ဒိတု၊ ဖြတ်၍။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ကတု၊ ၍။  
 မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရဇ္ဇကေတိ၊ ကား။  
 ဝါကဟိ၊ လျော်တို့ဖြင့်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ဝဋ္ဌိတရဇ္ဇကေ၊ လွန်းအပ်သော  
 ကြိုးလွန်းတို့ကို။ သယံဝဋ္ဌိန္တိ၊ ကား။ တနုကဝဋ္ဌိတံ၊ သေးသောကြိုးလွန်းကို။  
 ဒိဂုဏတိဂုဏတာပါဒနေန၊ နှစ်လွန်းတင် သုံးလွန်းတင် အဖြစ်ကို ရောက်စေ

ကဏ္ဍ]

၃-တတိယပါရာဇိက ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၅၀၅

သည်။ ဝရိုတံ၊ ကျပ်အပ်သည်တည်း။ ဥဗ္ဗုရေတွာဝါ၊ ကား၊ ပါးအပ်ကံ၊ ပြကတေဂ္ဂိသည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဂေါပေန္တောပိ၊ ကား၊ ပါးရံ၊ ဟံရံ၊ အမြင်အမြင်။ ကတွာ၊ ထွာ၍။ ဂေါပေန္တောပိ၊ လုံဝေဆော်လည်း။

၁၇၇။ “အာလမ္မနုရက္ခော ဝါ”တိ၊ ဟူသောကားကို။ တတ္ထသေတကံ၊ ထိုအပင်၌ ရောက်သောတံကဲပျဉ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။ တတ္ထမေဝ ကတွာတိ၊ ကား။ မာရဏတ္ထမေဝ၊ သေခံသောငှါလျှင်။ အယောဗိသယုဋ္ဌာပ နာဒိနာ၊ သံမျိုးစေ့ကို ဖြစ်စေခြင်းအခွံသည်ဖြင့်။ ဝါသိအာဒိ၊ သတ္တံ၊ ပံနုပ အာဂ္ဂိသော လက်နက်ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ပါကတိကန္တိ၊ ကား။ အညေ ဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ၊ သော။ ပကတိသတ္တမေဝ၊ ပြကတေလင်္ဂနက်ကိုလျှင်။ လတိတွာ၊ ဤ။ မူလဋ္ဌော၊ အရင်း၌ တည်သော ရဟန်းသည်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သည်။ ဟေတိ ဝေ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗုဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ မူလဋ္ဌော၊ သည်။ မုဝတိ၊ လွတ်၏။ ဝိသမ္ဗောလန္တိ၊ ကား။ မဉ္ဇပိဌာဒိသု၊ ညောင်ဝောင်း၊ အင်ပျဉ်အာဂ္ဂိသည်တို့၌၊ အာလိတ္တံ၊ လိမ်းကျအပ် သော။ ဝိသမ္ဗောလံ၊ အဆိပ်ဝန်းကို။

“ဝတွာ အသိ ဥပနိက္ခိပတိ”တိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌၊ ဗုဇ္ဇော၊ ဝံတွင်းဖြင့်။ အဝတွာ၊ မဆိုမ၍။ မနသာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိန္တေတွာ၊ ဤ၊ ဥပနိက္ခိပနေပိ၊ အနီး၌ ထားရ၍လည်း။ သေဝ နယော၊ လျင်တည်း။ ပုရိမနယေနာတိ၊ ကား။ “ယေသံ ဟတ္ထတော မူလံ ဂဟိတ”န္တိ အာဒိနာ၊ အာဂ္ဂိသော နည်းဖြင့်။ ဝိသဘာဂရောဂေါ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝိဂ္ဂုပဘာဝတော၊ မောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဋ္ဌာဒိ၊ နုနာအာဂ္ဂိသည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဝိသပူဝတ္တိ ယာ၊ အသက်တည်ခြင်း။ ပဉ္စနိကတ္ထော၊ ဆန်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒိ၊ အိုင်နာအာဂ္ဂိသည်တည်း။

၁၇၈။ “မနာပိယေပိ သေဝ နယော”တိ ဂတေန၊ ဟူသော ပါး၌ဖြင့်။ “မနာပိယံ ဂ္ဂပံ ဥပသံဟရတိ”တိ ဣတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ယံ ဝါ၊ ဘည်တည်း။ မနာပရပံ၊ နှစ်သက်ပွယ်သော အဆင်းပိုင်း။ တသာ၊ မိုသုတ် သေဝယအနီး ၌။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ အတ္ထနာ ဝါ၊ ဘည်သည်။ မနာပိယေ၊ ဥပသံဟရတေန၊ နှစ်သက်ပွယ်သော အဆင်းနှင့်။ သမာဘာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြင့်။ ဂဉ္ဇဝါ၊ ငါ။ ဣသံအာဒိ၊ ဤသို့အာဂ္ဂိသည်ကို။ ဝေဘာဂတေ၊ ဝေ၊ ဣသံ၊ ဤ။ မတေ၊ ငါ။ အလင်္ကရိတွာ ဥပသံဟရတိတိ၊ ကား။ “အသေဘာဂေ၊ ပရိသေဘာဂေ”



သုဿိတွာ၊ ချောက်တတ်၍။ မရတု၊ သေစေသတည်း။ “ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာ-  
 ယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဥပသံဟရတိ၊ အနီးသို့ဆောင်၏။ တေနေဝ၊  
 ကြောင့်သာလျှင်။ “သစေ ဥတ္တသိတွာ မရတိ၊ ဝိသင်္ကေတော”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အလောဘကေန သုဿိတွာ မရတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
 “ပါရာဇိကော”တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌသေသော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ မဟာကစ္ဆု  
 နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝလ္လိဖလဝိသေသော၊ နွယ်သီးအထူးတည်း။ ယဿ၊  
 အကြင်အသီး၏။ မဇ္ဇာရပါဒဿ၊ ကြောင်ခြေ၏။ သဏ္ဌာနံ ဣဝ၊ သဏ္ဌာန်ကဲ့  
 သို့သော။ သဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခသမ္ပသာနံ၊ ကြမ်းသော  
 အတွေ့ရှိကုန်သော။ သုခမလောမာနံ၊ သိမ်မွေ့သော အမွှေးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊  
 ကုန်၏။ “ဟံသပုပ္ဖန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဟံသာဒီနံ၊ ဟင်္သာအစရှိသည်  
 တို့၏။ ပက္ခလောမံ၊ အတောင်အမွှေးကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “အတ္တနော ဓမ္မတာယ မရတိ၊ အနာပုတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ပါရာဇိကံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌာ၊ မှ။  
 န မုစ္စနတော၊ မလွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၁၇၉။ “အသဉ္စိစွာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ မရဏသံဝတ္တနိက-  
 ဥပက္ကမဿ၊ သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော လုံ့လကို။ အသလ္လက္ခဏံ၊ မမှတ်  
 ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဣမိနာ ဥပက္ကမေနာ”တိ၊  
 အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ “အဇနန္တဿာ”တိ ဣဒံ၊ ကို။ မရဏသံဝတ္တနိ  
 ကဝိသာဒိဥပက္ကမကရဏဿ၊ သေခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော အဆိပ် အစရှိသော  
 အဆောက်အဦကိုပြုခြင်းကို။ အဇာနနံ၊ မသိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဣမိနာ အယံ မရိယတိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။  
 “န မရဏာဓိပ္ပာယဿာ”တိ ဣဒံ၊ ကို။ “ဒုက္ခုပ္ပါဒကံ ဥပက္ကမ”န္တိ၊ ဆင်းရဲ  
 ဖြစ်စေတတ်သော လုံ့လဟူ၍။ ဇာနန္တဿာပိ၊ သိသော်လည်း။ မရဏာဓိပ္ပာ-  
 ယဿ၊ သေစေလိုသော အဖြစ်၏။ အဘာဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မရဏံ အနိစ္စန္တဿာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။  
 အနုပ္ပဗန္ဓာဘာဝါတိ၊ ကား။ ဒေါမနဿဝိတိနံ၊ ဒေါမနဿဝိတိတို့၏။ နိရန္တ-  
 ရပ္ပဝတ္တိအဘာဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်တည်း။

ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဒဘာဇနီ အဖွင့်နည်း  
 အမြက်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။



ဝိနိတဝတ္ထု ဝဏ္ဏနာ

၁၈၀။ ဝေါဟာရဝသေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂဝေါဟာရ ဝသေန၊ ရှေ့အဖို့၌ ခေါ်ဝေါ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မရဏာဓိပ္ပာယ်၊ သေစေလိုသော အဖြစ်ကို။ သန္တိဌာပကစေတနာကဏ္ဍေ၊ ပြီးစေသော စေတနာခဏ၌။ ကရဏာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကာရုညေန၊ သနားသဖြင့်။ ပါသေ၊ ကြော့ကွင်း၌။ ဗဒ္ဒသုကရမောစနံ ဝိယ၊ ဖွဲ့သောဝက်ကို လွှတ်ခြင်းကဲ့သို့။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်၊ တည်း။ “ယထာယုနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တံ၊ ကို။ “ယထာနုသန္တိနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပရိယာယန္တရေန၊ ပရိယာယ်တပါးဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ကိသိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိသည်ရှိသော်။ သာဠကံ၊ အခင်းပုဆိုးသည်။ ဝလံ၊ အတန်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယသ္မိံ ဝလံ န ပညာယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတံ ပဋိဝေက္ခဏံ၊ ဤဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဂိဟိနံ၊ ဒကာတို့၏။ သန္တကေ ဝေ၊ ဥစ္စာ၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ကား။ မုသလေ ဥဿိတေတိ၊ ကား။ အညမညံ၊ တချောင်းသည် တချောင်းအား။ ဥပတ္တမ္ပေတု၊ ထောက်၍။ ဒီသု မုသလေသု၊ ကျည်ပွေ့ နှစ်ချောင်းတို့ကို။ ဘိတ္တံ၊ နံရံကို။ အပဿာယ၊ မှီ၍။ ဌပိတေသု၊ ထားအပ် ကုန်သည်ရှိသော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥဒုက္ခလဘဏ္ဍိကန္တိ၊ ကား။ ဥဒုက္ခ- လတ္ထာယ၊ ဆိုအလို့ငှါ။ အာနိတံ၊ ဆောင်အပ်သော။ ဒါရုဘဏ္ဍံ၊ သစ်တဏှာ ကို။ ပရိဗန္ဓန္တိ၊ ကား။ ဘောဇနပရိဗန္ဓံ ဘောဇနန္တရာယံ၊ စားခြင်း၏ အန္တရာယ် ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

☞ (၂၃၄) ၁၈၁။ “အဂ္ဂကာရိက”န္တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ကာရိက- သဒ္ဒယ၊ ကာရိကသဒ္ဒါ၏။ ဘာဝဝစနတ္တာ၊ ဘောဟောဖြစ်သောကြောင့်။ “အဂ္ဂကိရိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝတုာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရိယံ၊ အဦးပြုခြင်းကိရိယာကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနသင်္ခါတာယ၊ ပေးအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဂ္ဂကိရိယာယ၊ အဦးပေးခြင်း အမှုအရာနှင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ ပိဏ္ဏပပါတမေဝ၊ ဆွမ်းကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ၌။ ဥပစာရဝုတ္တိယာ၊ ဥပစာသဒ္ဒါ အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပဌမံ လဒ္ဓပိဏ္ဏပပါတ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။

၁၀၂၃။ “ဒဏ္ဍမဂ္ဂရနိခါဒနဝေမာဒိနံ ဝသေနာ” တိတ္ထေ၊ ဟူသော  
 ဒဏ္ဍော နာမ၊ မည်သည်သည်။ ဒိဃဒဏ္ဍော၊ ရှည်သော လှံတံတည်း။  
 မဂ္ဂရော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ရသော၊ တိုသော။ ထူလမ္ဂ္ဂရော၊ ကြီးသော  
 ဆောက်ပုတ်တည်း။ ဝေမံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တန္တဝါယာနံ၊ ရက်ကန်း  
 သည်တို့၏။ ဝတ္ထဝါယနဥပကရဏံ၊ ပုဆိုးရက်သော လက်ခတ်အဆောက်အဦ  
 တည်း။ ယေန၊ အကြင်လက်ခတ်ဖြင့်။ ဝိတံ၊ ရက်သော။ တန္တံ၊ ရက်ကန်း  
 ကို။ ဃဇ္ဇန္တိ၊ ခတ်ကုန်၏။ ဝိဘတ္တိဗျတ္တယေနာတိ၊ ကား။ ဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမေန၊  
 ဝိဘက်ပြန်သဖြင့်။ ဝိသေသာဓိဂမောတိ၊ ကား။ သမာဓိ စ၊ သည်လည်း  
 ကောင်း။ ဝိပဿနာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝိသေသာဓိဂမန္တိ၊ ကား။  
 လောကုတ္တရဓမ္မပဋိလာဘံ၊ လောကုတ္တရာတရားကို ရခြင်းကို။ ဗျာကရိတွာတိ၊  
 ကား။ အာရောစေတွာ၊ ကြား၍။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ၊ အာရောစေတွာ-ဟူသော  
 စကားကိုလည်း။ ဝိသေသဿ၊ တရားအထူးကို။ အဓိဂတဘာဝဒဿနတ္ထံ၊  
 ရအပ်သော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ အဓိဂတဝိသေသာ၊  
 ရအပ်သော အထူးရှိသော သူတို့သည်။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပဇ္ဇနတ္ထံ၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့  
 လိုက်ခြင်းငှါ။ လဇ္ဇိဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ အဓိဂမံ၊ ရအပ်  
 သော တရားကို။ ဗျာကရေန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ အဓိဂတဝိသေသေန မန၊  
 တရားအထူးကို ရပြီးသော ရဟန်းသည်ကား။ အဗျာကရိတွာပိ၊ မကြားမူ၍  
 လည်း။ အာဟာရံ၊ အစာကို။ ဥပစ္စန္ဓိတုံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။  
 အဓိဂမန္တရာယဝိနောဒနတ္ထမေဝ၊ တရားအထူးကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို  
 ဖျောက်ခြင်းငှါသာလျှင်။ အာဟာရူပစ္စေဒဿ၊ အာဟာရကို ဖြတ်ခြင်းကို။  
 အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သောကြောင့်။ တဒဓိဂမေ၊ ထိုတရားအထူးကို ရသည်  
 ရှိသော်။ သော၊ ထိုအာဟာရကို ဖြတ်ခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗောဝ၊ မပြုအပ်  
 သလျှင်ကတည်း။ ကံ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ အဓိဂမံ၊ တရားအထူးကို  
 ရခြင်းကို။ အာရောစေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သည်နည်း။  
 ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “သဘာဂါန”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘဏ္ဍကံ ဝါ ဓောဝန္တာတိ၊ ကား။ စိဝရံ ဝါ၊  
 ကိုလည်း။ ဓောဝန္တာ၊ ဖွတ်ကုန်လျက်။ ဓောဝနဒဏ္ဍကန္တိ၊ ကား။ စိဝရဓောဝ  
 ဝနဒဏ္ဍံ၊ သင်္ကန်းဖွပ်သော လှံကံတည်း။

၁၀၂၄။ မဒ္ဒါပေတွာ ပါတေတိ၊ ဝိသင်္ကေတော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။  
 ယထာဏတ္ထိယာ၊ စေသောအတိုင်း။ အကတတ္တာ၊ မပြုသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊

၏။ အာဏာပကော၊ စေသောရဟန်းသည်။ မဒ္ဒနမ္ပိ၊ နှိပ်နယ်ခြင်းကိုလည်း  
 ကောင်း။ မဒ္ဒါပနမ္ပိ၊ နယ်စေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝေါဟာရ-  
 ဝသေန။ ဝေါဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ “မဒ္ဒိတွာ ပါတေတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ  
 ဝဒတိ၊ အကယ်၍ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဝိသကေတော၊ ချတ်ယွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊  
 မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “မရဏဝတ္ထံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျာ” တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “ပရိယာယော နာမ နတ္ထိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာပတ္တိမောက္ခော၊ အာပတ်လွတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ အဝိဇာယနတ္ထာယ၊ သားမမွေး  
 ခြင်းငှာ။ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏတော၊ ကိုယ်ဝန်ယူသည်မှ။ ပုရေတရမေဝ၊ ရှေးမဆွက  
 လျှင်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ဒေန္တဿ၊ ပေးသောရဟန်းအား။ ကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်း  
 ဌံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဂဗ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ ဣတိ  
 ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ဒိန္နေ၊ ပေးအပ်သည်ရှိသော်။  
 တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ မရန္တာနံ၊ သေကုန်သော သူတို့၏။ ဝသေန၊  
 ဖြင့်။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့်ဖွဲ့အပ်၏။ ကုစ္ဆိယံ၊ ဌံ။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။  
 ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဒိန္နေ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊  
 ၍။ မရတု ဝါ၊ သေသည်မှလည်းဖြစ်စေ။ မာ ဝါ၊ မသေသည်မှလည်း  
 ဖြစ်စေ။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့်ဖွဲ့ခြင်းသည်။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။

သဟဓမ္မိကာနန္တိ၊ ကား။ ကေဿ သတ္ထံ၊ တဆူသော ဘုရား၏။ သာ  
 သနေ၊ သာသနာ၌။ သဟသိက္ခမာနဓမ္မာနံ၊ တကွ ကျင့်ခြင်းသဘောရှိကုန်  
 သော။ ဝါ၊ ကား။ သဟဓမ္မေ သိက္ခာပဒေ၊ သိက္ခာပုဒ်၌။ သိက္ခာနဘာဝေန၊  
 ကျင့်သောအဖြစ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ “သမသီလသဒ္ဓါန” န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ ဒုဿီလာနဉ္စ၊ တို့အားလည်းကောင်း။ ဘိန္ဒုလဒ္ဓိကာနဉ္စ၊ အယူပြား  
 သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ အကာတုမ္ပိ၊ မကုစားခြင်းငှါလည်း။  
 လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (၂၃၅) ဉာတကပဝါရိတ-  
 ဌာနတောတိ၊ ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ တေသံ ဝါ၊ ထို  
 နာသော သိတင်းသုံးဖော်တို့၏လည်းကောင်း။ ဉာတကပဝါရိတဌာနတော၊  
 အဆွေတော်ရာ၊ ဖိတ်ရာအရပ်မှ။ အရိယေဟိ၊ အရိယာတို့သည်။ အယုတ္တ  
 ဝသေန၊ မသင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အကတာ အကတပုဗ္ဗာ၊ မပြုဖူးသော။  
 ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်တည်း။ အကတဝိညတ္တိ၊ အရိယာတို့ မပြုဖူးသောဝိညတ်။

ပရိယာဒိယတိတိ၊ ကား။ သမ္မာဒိယတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ “အကာတု န  
 ဝနုတိ” တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ ဒုက္ကဋံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။

ပိတုဘဂိနိ၊ အဖ၏ နှမသည်။ ပိတုစ္ဆာ၊ မည်၏။ မာတုဘာတာ၊ အမိ၏ မောင်သည်။ မာတုလော၊ မည်၏။ နပ္ပဟောန္တိတိ၊ ကား။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ န ယာစန္တိတိ၊ ကား။ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်သော ကြောင့်။ န ယာစန္တိ၊ မတောင်းကုန်။ “အာဘောဂံ ကတုာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ ဒေန္တဿ၊ ပေးသော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိယေဝံ၊ အာပတ်သာတည်း။ ကေစိ ပန၊ ထို့ကား။ “အာဘောဂံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အကတုာပိ၊ မပြုမူ၍လည်း။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။”ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဘေသဇ္ဇကရဏဿ၊ ဆေးကုခြင်းကို။ ပါဠိယံ၊ ခွံ။ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု ပါရာဇိကဿ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အန္တရာပတ္တိဒဿနဝသေန၊ အန္တရအာပတ်ကို ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ခွံ။ အဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ မဆိုအပ်သောအပြားဖြင့်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော ရဟန်းအား။ သုတ္တေနေဝ၊ ပါဠိဖြင့်သာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ခွံလည်း။ “တေသညေဝ သန္တက”န္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညေသန္တိ၊ ကား။ အသာလောဟိတာနံ၊ အမျိုးသားချင်း မဟုတ်ကုန်သော သူတို့အား။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဧတေသံ ပုတ္တပရမ္ပရာယာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ကုလပရိဝဇ္ဇောတိ၊ ကား။ ကုလသ္မိံ၊ အမျိုး၌။ ဉာတိပရမ္ပရာ၊ ပေါက်ဖော်အဆက်တည်း။ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တဿာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ ဝိဓိနာ၊ ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော အစီရင်ဖြင့်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော သူအား။ “တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်။ ဒဿာမိ”တိ၊ ပေးအံ့ဟူ၍။ အာဘောဂံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အကတုာ၊ မပြုမူ၍။ ဒေန္တဿာပိ၊ ပေးသော ရဟန်းအားလည်း။ အန္တရာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အန္တရာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌကို။ ဝိနာ၊



ကြည်၍။ မိစ္ဆာဇီဝံ ဝါ၊ မိစ္ဆာဇီဝသည့်လည်းကောင်း။ ကုလဒူသနံ ဝါ၊ ကုလဒူသနသည့်လည်းကောင်း။ န ဟောတိယေဝ၊ မဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဝေဇ္ဇကမ္ပံ ဝါ၊ ကုလဒူသကာပတ္တိံ ဝါ န ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉတကာနံ၊ တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ယာစိတွာပိ၊ တောင်း၍လည်း။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအမျိုးသားချင်း၌။ ကုလဒူသနာဒိ၊ ကုလဒူသနအစရှိသည်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ သဗ္ဗပဒေသတိ၊ ကား။ “စုဠမာတုယာ”တိအာဒိသု၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗပဒေသု၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဒ်တို့၌။

“ဥပဇ္ဈာယဿ အာဟရာမာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပဇ္ဈာယေန၊ သည်။ “မမ ဉတကာနံ၊ ငါ၏ ပေါက်ဖော်တို့အား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်ကုန်လော။” ဣတိ၊ သို့။ အာဏတ္ထေဟိ၊ စေအပ် ကုန်သော တပည့်တို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗဝိဓိဿနတ္ထံ၊ ပြုအပ်သော အစီအရင်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာ စ၊ ဤ ဥပဇ္ဈာယဿ အာဟရာမ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း။ သာမဏေရာဒိနံ၊ သာမဏေအစရှိသည်တို့အား။ အပစ္စာသာယပိ၊ လာဘ်ကို မတောင်းတသဖြင့်လည်း။ ပရဇနဿ၊ သူစိမ်းဖြစ်သောသူအား။ ဘေသဇ္ဇကရဏံ၊ ဆေးကုခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ဝုတ္တနယေန ပရိယေသိတွာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ “ဘိက္ခဝာရဝတ္ထေန ဝါ”တိ အာဒိနာ စ၊ အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ “ဉတိသာမဏေရေဟိ”တိ အာဒိနာ စ၊ အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို၊ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ အပစ္စာသီသန္ဓေနာတိ၊ ကား။ အာဂန္တုက စောရာဒိနံ၊ ဧည့်သည်၊ ခိုးသူအစရှိသည်တို့အား။ ကရောန္တေနာပိ၊ ဆေးကုသော ရဟန်းသည်လည်း။ “မနုဿာ နာမ၊ လူတို့မည်သည်ကား။ ဥပကာရကာဝ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ တေဟိ၊ ထိုဒကာတို့မှ။ လာဘံ၊ လာဘ်ရခြင်းကို။ အပတ္တယန္တေန၊ မတောင်းတသဖြင့်။ ပစ္စာသာယ၊ လာဘ်ကိုတောင်းတ၍။ ကရောန္တဿ ပန၊ ပြုသောရဟန်းအားကား။ ဝေဇ္ဇကမ္ပကုလဒူသနာဒိဒေါသော၊ ဆေးကုခြင်း၊ ကုလဒူသနပြုခြင်းအစရှိသော အပြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ “ဧဝံ၊ သို့။ ဥပကာရေ၊ ကျေးဇူးကို။ ကတေ၊ သော်။ (၂၃၆) သာသနဂုဏံ၊ သာသနာကျေးဇူးကို။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ပသီဒန္တိ၊ ကြည်ညိုတတ်ကုန်၏။ သံဃဿ၊ အား။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးများ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့ကြံ၍။ ကရဏေ ပန၊ ဆေးကုခြင်း၌ကား။



ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကေစိ၊ ပန၊ တို့သည်ကား။ “အပစ္စာသိ-  
သန္တေန၊ လာဘ်ကို မတောင့်တသဖြင့်။ အနာဂန္တုကာဒိနံ”၊ အာဂန္တုစသည်  
မဟုတ်ကုန်သော၊ ပဋိကိတ္တပုဂ္ဂလာဒိနမ္ပိ၊ ပယ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့အား  
လည်း။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊  
သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်၊ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗဌာနဝိဘာဂဿ၊  
ဆေးကုအပ်၊ မကုအပ်သောအရာကို ဝေဖန်ခြင်း၏။ နိရတ္ထကတ္တဗ္ဗသင်္ဂတော၊  
အကျိုးမဲ့အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးသောကြောင့်လည်းကောင်း။ “အပစ္စာသိသန္တေန  
သဗ္ဗေသံ ဒါတုံ ကာတုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ တွေကမတ္တဿေဝ၊ ဤမျှကိုသာ  
လျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗတော၊ စ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ အပစ္စာ  
သိသနဉ္စ၊ မတောင့်တ ခြင်းကိုလည်း။ မိစ္ဆာဇီဝ၊ ကုလဒ္ဓသနာဒိဒေါသ-  
နိသေနေတ္ထမေဝ၊ မိစ္ဆာဇီဝ၊ ကုသဒ္ဓသနအစရှိသော ဒေါသကို တားမြစ်  
ခြင်းငှါသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘေသဇ္ဇကရဏသင်္ခါတာယ၊ ဆေးကုခြင်းဟု  
ဆိုအပ်သော။ ဣမိဿ၊ အန္တရာပတ္တိယာ၊ ဤအန္တရာပတ်မှ။ မောစနတ္ထံ၊  
လွတ်ခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ (ပါဌ်အများ၌ နသဒ္ဓါ၊ မရှိကြ၊ ရှိမှ  
သင့်မည်ထင်သည်၊ ဆင်ခြင်။) ကသ္မာ၊ နည်း။ အာဂန္တုကစောရာဒိနံ၊ ဧည့်  
သည်၊ ခိုးသူအစရှိကုန်သော။ အနုညာတာနံ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့  
အား။ ဒါနေနေဝ၊ ပေးခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တာယ၊ အာပတ္တိယာ၊ ထို  
အန္တရာပတ်မှ။ မုစ္စနတော၊ လွတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊  
၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အပစ္စာသိသန္တေနာပိ၊ မတောင့်တ  
သဖြင့်လည်း။ အကာတဗ္ဗဌာနံ၊ မပြုကောင်းသော အရာကို။ ဒဿေတုံ၊  
ငှါ။ “သဒ္ဓံ ကုလ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပုစ္ဆန္တိ”  
တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌရောဂီနံ၊ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်းသော နှုနာ  
တို့အား။ ပရိယာယေနာပိ၊ ပရိယာယ်ဖြင့်လည်း။ ဝတှာ၊ ၍။ ဝိစရဏံ၊  
စီရင်ခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပုစ္ဆိတဿာပိ၊  
မေးအပ်သော်လည်း။ ပစ္စာသိသန္တဿ၊ တောင့်တသော ရဟန်းအား။ ပရိ-  
ယာယကဿာပိ၊ ပရိယာယ်ဆိုခြင်းသည်လည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။  
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သမုလ္လံပေသိတိ၊ ကား။ အပစ္စာသိသန္တော၊ မတောင့်တသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊  
သို့။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ကထံ၊ စကားကို။ သမုဋ္ဌာပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။  
အာစရိယဘာဂေါတိ၊ ကား။ ဝိနယာစာရံ၊ ဝိနည်းအကျင့်ကို။ အကော-

ပေတော၊ မကျင့်မူ၍။ ဘေသဇ္ဇာစိက္ခဏေန၊ ဆေးကို ကြားသဖြင့်။ အယံ ဝေဇ္ဇာ စရိယဘာဂေါ၊ ဤဆေးဆရာ အဖို့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပုပ္ဖပုဇနတ္ထာယပိ၊ ပန်းပုဇော်ခြင်း ငှါလည်း။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိယမာနံ၊ ခံအပ်သော။ ရုံပိယံ၊ ရှေ့ငွေသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကတ္တဘဇနေန၊ ဥစ္စာအဖြစ်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ နိဿဂ္ဂိယမေဝ၊ နိဿဂ္ဂိယ သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကပ္ပိယဝသေန ဂါဟာပေတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟံ၊ ၏။ “အမ္မာကံ၊ တို့အား။ ရုံပိယံ၊ ရှေ့ ငွေသည်။ န ဝန္တတိ၊ မအပ်။ ပုပ္ဖပုဇနတ္ထံ၊ ပန်းပုဇော်ခြင်းငှါ။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။ ဝန္တတိ၊ ၏”။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်၍။ ကပ္ပိယေန၊ အပ်သော။ ကမ္မေန၊ အမှုအရာဖြင့်။ ဂါဟာပေတော၊ ယူစေ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

“ပရိတ္တံ ကရေထာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ ယဒိ ကရေန္တိ၊ အကယ်၍ ပရိတ်ရွတ်ကုန်အံ့။ ဘေသဇ္ဇကရဏံ ဝိယ စ၊ ဆေးကုသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဂိဟိကမ္ပံ ဝိယ စ၊ လူတို့အမှုကို ပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “န ကာတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပရိတ္တံ ဘဏထာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ ပန၊ ဆိုသော်ကား။ ဓမ္မဇဉ္ဈေသနတ္တာ၊ တရားကို တိုက်တွန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနဇ္ဈိဋ္ဌေနပိ၊ မတိုက်တွန်းပဲလည်း။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဘဏိတဗ္ဗော၊ ဟောအပ်၏။ အဇ္ဈိဋ္ဌေန၊ တိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းသည်။ ပဂေဝ၊ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကာတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “စာလေတာ သုတ္တံ ပရိမဇ္ဇိတာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ “ပရိတ္တာဏံ၊ ပရိတ်၏အာဏာကို။ ဧတံ၊ ဤပရိတ်ချည် ပရိတ်ရေသို့။ ပဝေသေမိ”တိ၊ သွင်းအံ့ဟူ၍။ စိတ္တေန၊ အကြံဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတေ၊ သော်။ ပရိတ္တာဏာ၊ ပရိတ်၏ အာဏာကို။ တတ္ထံ၊ ထို ရေ၊ ချည်သို့။ ပဝေသိတာ နာမ၊ သွင်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဝိဟာရတော၊ ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အညာတက ဂဟဋ္ဌေ၊ အမျိုးမတော်သော ဒကာ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ပါဒေသု ဥဒကံ အာကိရိတာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ တသ္မိံ ဒေသေ၊ ထို အရပ်၌။ စာရိတ္တဝသေန၊ အလေ့အကျင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ “တတ္ထံ၊ ထိုအရပ်၌။ ပါဠိယာ၊ အစဉ်သဖြင့်။ နိသိန္နာနံ၊

ထိုင်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပါဒေသ၊ ခြေတို့၌။ ရောဂဝပသမနာဒိ-  
 အတ္ထာယ၊ အနာငြိမ်းခြင်းအစရှိသော အလို့ငှာ။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ သိဉ္စိတော၊  
 လောင်း၍။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်ကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ သုတ္တဉ္စ၊ ချဉ်းကိုင်လည်း။ ဌပေတော၊  
 ထား၍။ ‘ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်ကို။ ဘဏထ၊ ရွတ်ကုန်လော့။’ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊  
 ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဟိ၊ စူး။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်  
 ရှိသော်။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ယဒိ အပနေန္တိ၊ အကက်၍ ပယ်ကုန်အံ့၊ မနုဿာ၊  
 လူတို့သည်။ တံ၊ ထိုခြေကို ဖယ်ခြင်းကို။ အဝမင်္ဂလန္တိ၊ မင်္ဂလာမရှိဟူ၍။  
 မညန္တိ၊ မှတ်သင်ကုန်၏။ ရောဂေါ၊ အနာသည်။ န ဝူပသမေဿတိ၊  
 မငြိမ်းလတ္တံ့။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ မညန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်၏။  
 တေန၊ ကြောင့်။ “န ပါဒါ အပနေတဗ္ဗာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 မတသရိရဒဿနေ ဝိယ၊ သူသေကောင်ကို ရှုသကဲ့သို့။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။  
 သုသာနဒဿနေပိ၊ သုသာန်သို့ ရှုခြင်း၌လည်း။ “ဣဒံ၊ ဤသုသာန်သည်။  
 ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဓယဂမနဌာနံ၊ ကုန်  
 ခြင်းသို့ ရောက်ရာအရပ်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ မရဏသညာ၊ မရဏသညာ  
 သည်။ (၂၃၇) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်” သီဝထိကဒဿနေ  
 ။ပ။ ‘မရဏဿတိ’ လဘိဿာမာ’ တိ ကမ္မဌာနသိသေန ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိ”တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လေသကပ္ပံ၊ အမြတ်ထောင်ခြင်းအသွင်ကို။ အကတော၊  
 မပြုပဲ။ သမပ္ပန္နသုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော သုဒ္ဓစိတ်ဖြင့်။ “ပရိဝါ  
 ရတ္ထာယ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ ဂန္တံ၊ ငှါ။  
 ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပါတောတိ၊ ကား၊ အဂ္ဂဟိတအဂ္ဂေါ၊ မယူအပ်သော အဦး  
 ရှိသော။ အပရိတုတ္တော၊ မသုံးဆောင်သေးသော ဆွမ်းကို။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ “ကဟာပဏဂ္ဂနကော ဟောတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒါယ  
 ကေဟိ၊ ဒကာတို့သည်။ ဗဟုဗျူဉ္စနေ၊ များစွာသော ဟင်းလျာဖြင့်။ သမ္မာ  
 ဒေတော၊ ပြီးစေ၍။ သက္ကစ္စံ ခိန္တဘာဝံ၊ အရိုအသေ လအပ်သော အဖြစ်ကို။  
 ဒီပေတိ၊ ၏။ ထာလကေတိ၊ ကား။ သံသိကေ၊ သံသိကဖြစ်သော။ ကံသာဒိ  
 မယေ၊ ကြေးစသည်ဖြင့် ပြီးသော။ ထာလကေ၊ ခွက်၌။ ဧတ္ထ၊ ဤခွက်၌။  
 ပတ္တောပိ၊ သပိတ်ကိုလည်း။ သင်္ဂယုတိ၊ ယူအပ်၏။ “န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဣမိနာ၊  
 ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဒါမရိကစောရဿာတိ၊  
 ကား။ ရဇ္ဇံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ပတ္တေန္တဿ၊ တောင့်တသော။ ပါကဋ္ဌစော-  
 ရဿ၊ ကင်ရှားသော ခိုးသူအား။ အဒိယမာနေပိ၊ မပေးသော်လည်း။ “န  
 ဒေန္တိ”တိ၊ မပေးတကားဟူ၍။ ကုဇ္ဈန္တိ၊ အမျက်ထွက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။



ကဏ္ဍ

၃-တတိယပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၅၁၅

သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အာမိသဿံ စ၊ အာမိသကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ  
 စ၊ တရားကိုလည်းကောင်း။ အလာဘေန၊ မရခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော စ၊  
 ၏လည်းကောင်း။ ပရဿံ စ၊ သူတံပါး၏လည်းကောင်း။ အန္တရေ၊ အကြား၌။  
 သမ္ပဝန္တဿ၊ ဖြစ်သော။ ဆိဒ္ဓဿ ဝိဝရဿ၊ အပေါက်ကို။ ပဋိသန္ဓရဏံ ပိဒဟနံ၊  
 ပိတ်ခြင်းသည်။ ပဋိသန္ဓာရော၊ မည်၏။ သော ပန၊ ထိုပဋိသန္ဓာရသည်ကား။  
 ဓမ္မာမိသဝုသေန၊ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရ၊ အာမိသပဋိသန္ဓာရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်  
 ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာမိသပဋိသန္ဓာရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ရှိ။ “ကဿ ဧတဗ္ဗော၊ ကဿ န ဧတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အာဂန္တု  
 ကဿ ဝါ၊ ပ။ ကတ္တဗ္ဗောယေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။  
 ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်သော အနက်ကို။ ပါကဋ္ဌံ ကာတုံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှာ။  
 “အာဂန္တုကံ တာဝါ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
 “ခိဏပရိဗ္ဗယ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အဂတိဘာဝံ၊ ဂတိလေးပါး  
 မလိုက်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကရုညဘာဇနတဉ္စ၊ ကရုဏာ၏ တည်  
 ရာအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန စ၊ ထို ခိဏပရိဗ္ဗယဟူသော  
 ပါဠိဖြင့်လည်း။ တဗ္ဗိရရာနံ၊ ထို ရိက္ခာပြတ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။  
 သမိဒ္ဓါနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒါယကာဒိနံ၊ ဒါယကာအစရှိသည်တို့အား။  
 အဂန္တုကတ္ထေ၊ အာဂန္တုအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဒါတုံ၊ ငှါ။  
 န ဝုဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်သော။ တဏှုလာဒိမ္ပိ၊ ဆန်အစရှိသည်  
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အဝေလာယံ၊ ပ။ န ဝုတ္တဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ “အပစ္စာသိသန္ဓေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ရှိ။ ပစ္စာသိသနပ္ပကာရံ၊  
 တောင့်တသော အပြားကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ “မနုဿာ နာမာ”တိအာဒိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနနုညာတာနံ၊ ပန၊ ခွင့်မပြုသော သူတို့အားကား။  
 အပစ္စာသိသန္ဓေနာပိ၊ မတောင့်တသဖြင့်လည်း။ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတတ္တာ၊  
 သဒ္ဓါဒေယျကို ဖျက်ဆီးရာကျသောကြောင့်။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ န ဝုဇ္ဇတိ၊ မအပ်။  
 ပစ္စာသိသယ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ သတိ ပန၊ ရှိသော်ကား။ ကုလဒ္ဓသနမ္ပိ၊  
 သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥဗ္ဗာသေတွာတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ တိယောဇနံ၊  
 သုံးယူဇနာရှိသော အရပ်ကို။ ဝိလုပ္ပန္တေ၊ လုယက်ကုန်လျက်။ မနုဿေ၊ တို့ကို။  
 ပလာပေတွာ၊ ပြေးစေ၍။ ဝရပေါတ္ထကစိတ္တတ္ထရဏန္တိ၊ ကား။ အနေကပ္ပကာရ  
 ဣတ္ထိပုရိသာဒိ ဥတ္တမဇ္ဈပဝိစိတ္တံ၊ များသော အပြားရှိသော မိန်းမရုပ်၊

ယောက်ျားရုပ်အစရှိသော မြတ်သောအရုပ် ဆန်းကြယ်သော။ အတ္ထရဏံ၊ အခင်းကို။

၁၈၇။ သတ္တရသံဝဂ္ဂိယေသု၊ သတ္တရသဝဂ္ဂိတို့တွင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဧကဿ၊ တယောက်၏။ အင်္ဂုလိပတောဒကေန၊ လက်ချောင်းဖြင့် ကလိထိုးခြင်းကြောင့်။ မာရိတတ္တာ၊ သေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ သောဠသဇနေသု၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော သူတို့တွင်။ ဥဒရံ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ- ရဟန်း၏ ဝမ်းပိုက်ပေါ်သို့။ အာရဟံတော၊ တက်၍။ နိသိန္နံ၊ နေသော။ ဧကံ၊ တယောက်ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ “သေသာပိပန္နရသ ဇနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဒ္ဓဟလပါသာဏာ ဝိယာတိ၊ ကား။ အဒ္ဓဟလေ၊ ဘိတောင် ရှည်။ အာရောပိတပါသာဏာ ဝိယ၊ တင်အပ်သော ကျောက်တို့ကဲ့သို့။ ကမ္မာဓိပ္ပိယာတိ၊ ကား။ တဇ္ဇနိယာဒိကမ္မကရဏာဓိပ္ပိယာ၊ တဇ္ဇနိယစသော ကံကို ပြုလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။

☞ (၂၃၈) အာဝါဟေတောတိ၊ ကား။ အာဝိသာပေတော၊ ပူးဝင်စေ၍။ ရှပုံ ကတာ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ ဆိန္နန္တိတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌာဒိမယေ၊ မုန့်ညက်အစရှိ သည်ဖြင့် ပြီးသော။ တသ္မိ ရူပေ၊ ထိုအရုပ်၌။ အမနုဿံ၊ ဘိလူးကို။ အာဝါ- ဟေတော၊ ပူးဝင်စေ၍။ တဿ၊ ထိုအရုပ်၏။ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ၊ လက်ခြေ အစရှိသည်တို့ကို။ ဆိန္နန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ “သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ မာရေယျာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သမ္ဘာဝနာဝသေန၊ ချီးမြှောက်သည်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ တာဒိသာ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ မဟာ- နုဘာဝါ၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိကုန်သော။ ယက္ခာ၊ နတ်တို့သည်။ သတ္တ- ဃာတာရဟာ၊ ဓားဖြင့် သတ်ထိုက်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒေဝါသုရယုဇ္ဇေပိ၊ နတ်အသုရာတို့ စစ်တိုက်ရာ၌လည်း။ ဧတသံ၊ ထိုသိကြားတို့အား။ သတ္တပ္ပဟာရေန၊ လက်နက်ထိုးခုတ်သဖြင့်။ မရဏာဘဝါ၊ သေခြင်း မရှိသောကြောင့်တည်း။

၁၈၈။ ပဟာရော၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ န ဒါတဗ္ဗော၊ မပေးအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ အမနုဿံ၊ ဘိလူးကို။ ကောဓစိတ္တေန၊ အမျက် စိတ်ဖြင့်။ ပဟရန္တဿ၊ ပုတ်ခတ်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာဓိပ္ပိယေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် ယှဉ်သော အလိုဖြင့်။ ပဟရန္တဿ၊ ပုတ်ခတ်သော သူအား။ အနာစာရော၊ မကောင်းသော အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ “တလပဏ္ဏံ။ ပ။ ဗန္ဓိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အမနုဿာ၊ ဘိလူးတို့သည်။ တလပဏ္ဏဗန္ဓနေန၊ ထန်းရွက်ကို ဖွဲ့သဖြင့်။

ကဏ္ဍ]

၃-တတိယပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၁၇

ပလာယန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ထန်းရွက်စသည် ဖွဲ့ခြင်းကိုလည်း။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့အား။  
ဝေဇ္ဇကမ္မဝသေန၊ ဆေးကုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊  
မအပ်။

၁၈၉။ “ယော ရုက္ခေန ဩတ္တတောပိ န မရတိ”တိ အာဒိသု၊ အစ  
ရှိသည်တို့၌။ ယံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ အကြင် ဆိုဖွယ်စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊  
ထိုစကားကို။ ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာ  
ဆရာသည်ပင်လျှင်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ တတ္ထေဝ၊  
ထိုဘူတဂါမ၌သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၉၀။ “ဒဗ္ဗုပကာရဏာနိ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ကေဟိစိ၊ တစုံ  
တယောက်သော သူတို့သည်။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍။ ဌပိတာနိ၊ ထားအပ်ကုန်  
သော။ သပရိဂ္ဂဟိတာနိ၊ အရှင်ရှိသော အဆောက်အအုံတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ တတ္ထ၊ တောမီးရှိရာ၌။ ဌာနာစာဝနာဘာဝေန၊  
နေရာမှ ရွှေစေခြင်း မရှိသောကြောင့်။ ဝိနာသာဓိပ္ပာယဿ၊ ဖျက်ဆီး  
လိုသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ခိဉ္ဇာဓိပ္ပာယေနာပိ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ၊  
ဟူသော စကားကို။ သုက္ခတိဏာဒိသု၊ မြက်ခြောက်အစရှိသည်တို့၌။ အဂ္ဂိ-  
ကရဏံ၊ မီးရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အလ္လေသု ပန၊ မြက်စို  
တို့၌ကား။ ကိဉ္ဇာဓိပ္ပာယေနပိ၊ ကစားလိုသဖြင့်လည်း။ ကရောန္တဿ၊ မီးရှိ  
သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ သာတည်း။ ပဋိပက္ခဘူတော၊  
ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆန္တော၊  
သွားသော။ အဂ္ဂိ၊ မီးတည်း။ ပဋ္ဌဂ္ဂိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောမီး ရှေးရှုသွား  
သော မီး။ တဿ၊ ထိုမီးကြိုကို။ အလ္လတိဏာဒိသုပိ၊ မြက်စိုအစရှိသည်တို့၌  
လည်း။ ဒါနံ၊ ရှို့စိမ့်သည်ကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထိုမီး  
ကြိုကို။ ဒေန္တေန ပန၊ ရှို့သော ရဟန်းသည်ကား။ ဒုရတော၊ အဝေးမှ။  
အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာသော။ ဒါဝဂ္ဂိံ၊ တောမီးကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဝိဟာ-  
ရဿ၊ ကျောင်း၏။ သမန္တတော၊ ထက် ဝန်း ကျင် မှ။ ကေက္ခဏေ၊  
တပြိုင်နက်ခဏ၌။ အဒတော၊ မရှိ။ မု၍။ ကေဒေသတော၊ တစိတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊  
စ၍။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။ သမန္တတော၊ မှ။ သဏီကံ၊ အသာ။ ဈာပေ-  
တော၊ လောင်စေ၍။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် ရှို့သည်ရှိသော်။  
မဟန္တောပိ၊ ကြီးသော်လည်း။ အဂ္ဂိ၊ တောမီးသည်။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ၊  
ရောက်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာ

ဖြင့်။ ဝိဟာရဿ၊ ဤ။ သမန္တာ၊ တက်ဝန်းကျင်မှ။ အဗ္ဘောကာသံ၊ လွင်တီးခေါင်  
 ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပဋ္ဌဂ္ဂိ၊ မီးကြိုကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ဤ။ သော၊ ထိုမီးကြို  
 သည်။ ဒါဝဂ္ဂိနော၊ တောမီးသို့။ ပဋ္ဌိပထံ၊ ရင်ဆိုင်။ ဂန္တာ၊ သွား၍။  
 ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုတောမီးနှင့်။ သဟ၊  
 ကွ။ နိဗ္ဗာတိ၊ ငြိမ်း၏။ ပရိတ္တကရဏန္တိ၊ ကား။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။  
 ရုက္ခတိဏာဒိစ္ဆေဒန ပရိခါဓဏနာဒိအာရုက္ခကရဏံ၊ သစ်ပင်မြက်စသည်ကို ဖြတ်  
 ခြင်း၊ ကျုံ့တူးခြင်းစသော အစောင့်အရှောက်ကို ပြုခြင်းကို။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “တိဏကုဋ္ဌိကာနံ သမန္တာ ဘူမိတစ္ဆန”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။  
 အာဟ၊ ဤ။

၁၉၁။ ခေတ္တမေဝ ဩတိဏ္ဏတ္တာ ပါရာဇိကန္တိ၊ ကား။ ဧကဿာပိ၊  
 တချက်ပုတ်ခြင်း၏လည်း။ ဒိဿ၊ နှစ်ချက်ပုတ်ခြင်းတို့၌။ အန္တောဂတ္ထော၊  
 အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဒိဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တခေတ္တေ၊ ဆိုအပ်  
 သော ခေတ်၌။ ဧကဿာပိ၊ တချက်ပုတ်ခတ်ခြင်း၏လည်း။ ဩတိဏ္ဏတ္တာ၊  
 သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ “ဒိဟိ ဧဝံ၊ နှစ်ချက်တို့ဖြင့်  
 သာလျှင်။ မာရေဟိ၊ သတ်လော့။ ဧကေန၊ တချက်ဖြင့်။ န မာရေဟိ၊  
 မသတ်လင့်။”ဣတိ၊ သို့။ နိယမိတေ ပန၊ မှတ်ရာ၌ကား။ ဧကေနော၊  
 တချက်ချင်းဖြင့်သာလျှင်။ မာရိတေ၊ သတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပါရာဇိကံ၊  
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေ ဧဝံ ပရိသာတိအာဒိသုပိ၊  
 အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ပုဗ္ဗေ ကတသံသစ္ဆေဒပယောဂ-  
 တော၊ ရှေး၌ ပြုအပ်သော ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခြင်းပယောဂမှ။ အညော၊  
 တပါးသော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္ဆေဒကော၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယကိုဖြတ်တတ်သော။ ပယော-  
 ဂေါ၊ ပယောဂကို။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပဌမေန၊ သော။ (၂၃၉)  
 ပယောဂေန၊ လုံ့လဖြင့်။ အဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။  
 ဥပဇ္ဈိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သိသစ္ဆေဒကဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ သာရတ္ထဋ္ဌိပနိယံ၊ ၌။ “ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ  
 ကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ အကာ-  
 ရဏံ၊ မသင့်သော အကြောင်းတည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသန္တိသိတ-  
 စိတ္တသန္တတိံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယကို မှီသော စိတ်အစဉ်ကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ဥက္ခိပန-  
 နိက္ခိပနသန္တိရုဇ္ဈနာဒိဝသပ္ပဝတ္တဿ၊ ခြေကြွခြင်း၊ ခြေချခြင်း၊ ခြေလှမ်းစသည်  
 ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ဂမနဿ၊ သွားခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊



ကဏ္ဍ]

၃-တတိယပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၁၉

မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စု။ ဝါယုဝေဂေန၊ လေအဟုန်ကြောင့်။  
 ပဏ္ဏပဋ္ဌာဒယော ဝိယ၊ သစ်ရွက်၊ ပုဆိုး အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ကာယော၊  
 ကိုယ်သည်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဥက္ခိပနေ၊ ခြေကြွခြင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်  
 ကုန်သော။ ဝိတ္တဇဝိညတ္တိအာဒယောဝ၊ ဝိတ္တဇဝိညတ်အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။  
 နိက္ခိပနာဒိနောပိ၊ ခြေချခြင်းအစရှိသည်၏လည်း။ ဟေတုဘူတာတိ၊ အကြောင်း  
 ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န စ သက္ကာ၊ မတတ်လည်း မတတ်ကောင်း။  
 ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝိစ္ဆိန္နိတော၊ ဖြတ်၍ ဖြတ်၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်း-  
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စု။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ အနာဂဟိတဝေဂါပိ<sup>၁</sup>၊ မယူအပ်သော  
 အဟုန်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကာစိ၊ အချို့သော။ သရိသပဇာတိ၊ မြေမျိုး  
 သည်။ ဒွိဓာ ဆိန္ဒာ၊ နှစ်ပိုင်းပြတ်သည်ရှိသော်။ ဆေဒနမတ္တာ၊ ပြတ်ကာမျှ။  
 ဒွိဟိ ဝိဘာဂေဟိ၊ နှစ်ခုသော အပိုင်းတို့ဖြင့်လည်း။ ကတိပယက္ခဏံ၊ နှစ်ခါ သုံး  
 ခါ။ ဒွိသ ဒိသာသု၊ နှစ်ခုသော အရပ်တို့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ စ၊ ထို  
 နှစ်ပိုင်းတို့တွင်လည်း။ ယသ္မိံ ဘာဂေ၊ အကြင်အပိုင်း၌။ ဟဒယဝတ္ထု၊  
 ဟဒယဝတ္ထုသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တတြဋ္ဌံ၊ ထို ဟဒယတည်ရာ အပိုင်း၌  
 တည်သော။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇနစိတ္တံ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇနစိတ်သည်။ ဒွိသုပိ ဘာဂေသု၊  
 နှစ်ခုသော အပိုင်းတို့၌လည်း။ ကာယပ္ပသာဒေ၊ ကာယပသာဒ၌။ ဃန္တိတံ၊  
 ထိခိုက်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို။ အာလမ္ပိတော၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊  
 ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ တဒါရမ္မဏမေဝ၊ ထို ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံရှိသည်  
 သာဖြစ်သော။ ကာယဝိညာဏံ၊ ကာယဝိညာဉ်သည်။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်  
 သည်အား လျော်စွာ။ ဧကေဝါ၊ တရံတခါ၌။ ဧကသ္မိံ ဘာဂေ၊ တခုသော  
 အပိုင်း၌။ အညဒါ၊ တပါးသော အခါ၌။ အညသ္မိံ၊ တပိုင်းသော အပိုင်း၌။  
 ဣတိ ဧဝံ သ္မိံ၊ ပရိယာယေန၊ အလှည့်အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊  
 ထိုနောင်မှ။ ဟဒယဝတ္ထုသ္မိံ ယေဝ၊ ဟဒယဝတ္ထု၌သာလျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနာဒိ-  
 ဝိထိစိတ္တာနိ စ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္နုင်းစသော ဝိထိစိတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘာဝဂ်န္တ-  
 ရိတာနိ၊ ဘဝင်အခြားရှိကုန်သော။ ‘မနောဒွါရဝိထိဝိညာဏာနိ စ၊ မနောဒွါရ  
 ဝိထိစိတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဝိညတ္တိဇနကာနိ၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေကုန်သည်  
 ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေတိ၊ အကြင် ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော  
 စိတ်တို့ကြောင့်။ ဥဘယဘာဂါ၊ နှစ်ခုသော အပိုင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ ဝါ၊  
 သွားလည်း သွားကုန်၏။ စလန္တိ ဝါ၊ စဉ်ငယ်လည်း လှုပ်ကုန်၏။ ဖန္တန္တိ ဝါ၊  
 လွန်စွာလည်း လှုပ်ကုန်၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုပရိဝတ္တိယာ၊ လျင်စွာ ဖြစ်ခြင်း  
 ကြောင့်။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၌။ ဥဘယဘာဂါပိ၊ နှစ်ခုသော အပိုင်း

၁-ဆဋ္ဌိ-ဝိညာဓဟုတ်။ ၂-အနာဟိတဝေဂါပိ (ဆဋ္ဌ) ၃-ယေ ဟိ (ဆဋ္ဌ)

တို့သည်လည်း။ စလန္တာ ဝိယ၊ လှုပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။  
 သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ကုက္ကုဋ္ဌာဒိနရကေသု၊ ပြာပူငရဲ  
 အစရှိသည်တို့၌။ နိမ္မဂ္ဂသကလသရီရဿ၊ တကိုယ်လုံးမြုပ်သော။ သတ္တဿ၊  
 အား။ ကေသို့ ခဏေ၊ တပြိုင်နက်ခဏ၌။ သကလသရီရေပိ၊ တကိုယ်လုံး၌  
 လည်း။ ကာယဝိညာဏဒုက္ခံ၊ ကာယဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဒုက္ခသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ  
 ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။  
 ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။  
 ယသ္မိံ ဘာဂေ၊ အကြင်အဖို့၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ သသေသကမ္မဇရူပံ၊  
 ကြွင်းသော ကမ္မဇရုပ်နှင့်တကွ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဖို့၌။ ကာယ  
 ဝိညာဏံ၊ သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဟဒယဝတ္ထုသဟိတဘာဂေယေဝ၊  
 ဟဒယဝတ္ထုနှင့်တကွသော အဖို့၌သာလျှင်။ ယာဝ ဇီဝိတိန္ဒြိယနိရောဓာ၊  
 ဇီဝိတိန္ဒြေချုပ်သည်တိုင်အောင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

နရကာဒိသု၊ နရက်အစရှိသည်တို့၌။ ကောဗဒ္ဓေ၊ တစပ်တည်းသော။ သဗ္ဗတ္ထ၊  
 သော။ သရီရေ၊ ၌။ ပရိယာယေန၊ အလျင်အားဖြင့်။ ကာယဝိညာဏသမု-  
 ပ္ပတ္တိ၊ ကာယဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယုတ္တာ၊ သင့်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေတော့။  
 ဒ္ဓိဓာ ဟုတ္တာ၊ နှစ်ပိုင်းဖြစ်၍။ ဝိစ္ဆန္နေ၊ ဖြတ်အပ်သော။ ဘာဂဒ္ဓယေ ပန၊ အပိုင်း  
 နှစ်ခု၌ကား။ ကထံ ယုတ္တာ၊ အသို့သင့်အံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စော  
 ဒနာ၊ တည်း။ အယံ ဒေါသော၊ ဤအဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ စူ။  
 သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ပရမတ္ထဓမ္မဗျတိရိတ္တာ၊ ပရမတ္ထတရားမှ ကင်းသော။ ကာစိ၊  
 တစုံတခုသော။ ကောဗဒ္ဓတာ နာမ၊ တစပ်တည်း၏ အဖြစ်မည်သည်။ ပရဝါ-  
 ဒီနံ၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဝယဝိအာဒိ၊ အစိတ်အစရှိသည်သည်။ နတ္ထိ  
 ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မာဒိကေကာရဏပုဉ္ဏာယတ္တတာယ၊ ကံအစရှိ  
 သော တူသောအကြောင်းအစနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟူနံ၊ များ  
 စွာကုန်သော တရားတို့၏။ သဟပ္ပတ္တိယေဝ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။  
 ကောဗဒ္ဓတာ၊ တစပ်တည်း၏ အဖြစ်မည်၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုတစပ်တည်းသော  
 ကိုယ်၌လည်း။ သတ္တပ္ပဟာရာဒိ ဝိရုဒ္ဓပစ္စယောပနိပါတေန၊ လက်နက်စူးရှခြင်း  
 အစရှိသော ဆန့်ကြင်ဘက် အကြောင်း ရောက်သဖြင့်။ ဝိဘိန္နာနမ္ပိ၊ ကဲ့သော  
 အင်္ဂါတို့၏လည်း။ ကမ္မာဒိကေကာရဏပုဉ္ဏာယတ္တတာ၊ ကံအစရှိသော တူ  
 သော အကြောင်းနှင့် စပ်သောအဖြစ်သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ ယာဝ၊  
 အကြင်၍ လောက်။ သာ၊ ထိုစပ်သော အဖြစ်သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။  
 ဇာဝ၊ ထို၍လောက်။ အဝိစ္ဆန္နာဝ၊ မပြတ်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်၌။

ဝိညာဏပွဝတ္ထိ၊ ဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတိန္ဒာနံ၊ ကဲ့ပြား  
 ကုန်သော။ ကမ္မဇရူပါနံ ပန၊ ကမ္မဇရုပ်တို့သည်ကား။ အညေသဉ္စ၊ အချင်း  
 ချင်း တို့အားလည်းကောင်း။ သေသတိသန္တတိရူပါနဉ္စ၊ ကြွင်းသော တိသန္တတိ  
 ရုပ်တို့အားလည်းကောင်း။ ဥပတ္တမ္ဘနာဘာဝေန၊ ထောက်ပံ့ခြင်းမရှိသဖြင့်။  
 စိရံ ပဝတ္ထိတုံ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။  
 ယာဝ၊ လောက်။ ဓရန္တိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဝိညာဏ  
 ပစ္စယာ၊ ဝိညာဉ်၏အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိညာဏေန စ၊  
 ဝိညာဉ် ကြောင့်လည်း။ (၂၄၀) တေသံ၊ ထိုနှစ်ခုသော အပိုင်းတို့၏။  
 စလနဂမနာဒိဒေသန္တရူပတ္ထိ၊ လှုပ်ခြင်း၊ သွားခြင်းအစရှိသော အရပ်တပါး၌ဖြစ်  
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဗန္ဓဿပိ၊ ဦးခေါင်းပြတ်သော  
 အကောင်၏လည်း။ ဓာဝက္ခဏေ၊ ပြေးသောခဏ၌။ သဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်နှင့်  
 တကွသော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ တဉ္စ၊  
 ထိုဇီဝိတိန္ဒြိယသည်လည်း။ သိသစ္စေဒကပ္ပယောဂေန ဝ၊ ဦးခေါင်း ဖြတ်ခြင်း  
 ပယောဂဖြင့်သာလျှင်။ သိသံ၊ လျင်စွာ။ ပတတိ၊ ကျ၏။ တတော၊ ထိုဦး  
 ခေါင်းကိုဖြတ်သောပယောဂမှ။ အညပယောဂဿ၊ နောက်ပယောဂ၏။ သရီ  
 ရေ၊ ကိုယ်၌။ ဝိသေသပ္ပါဒနတော၊ အထူးအားဖြင့် ဖြစ်သည်မှ။ ပုရေတရ  
 မေဝ၊ ရှေးဦးစွာလျှင်။ ပဌမေန ဝ၊ ပထမပယောဂဖြင့်သာလျှင်။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ  
 တော၊ ကိစ္စပြီးခြင်းကြောင့်။ သိသစ္စေဒကဿေဝ၊ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်သောသူ  
 အားသာလျှင်။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့်ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။  
 ဝေရူပါနိတိ၊ ကား။ ကဗန္ဓဝတ္ထုသဒိသာနိ၊ ခေါင်းပြတ်ဝတ္ထုနှင့် တူ  
 ကုန်သော။ ဣမဿ ဝတ္ထုဿာတိ၊ ကား။ အာသံတနဝတ္ထုဿ၊ သတ်သော  
 ဝတ္ထု၏။ အတ္တဒီပနေတိ၊ ကား။ ဧကေန ပုရိသေန ဝ၊ ယောက်ျားတယောက်  
 သည်လည်းကောင်း။ ဧကေန ပယောဂေန ဝ၊ တခုသော ပယောဂဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ မာရိတတ္တာ၊ သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မာရိတသင်္ခါတဿ၊  
 သေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ဒီပနေ၊ ပြီခြင်း၌။

၁၉၂။ ပါနပရိဘောဂေန၊ အဖျော်ဟူသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇတိ၊  
 အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပါနပရိဘောဂေန-  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “လောဏသောဝီရကံ၊ လောဏသောဝီရကဆေး  
 သည်။ ယာမကာလိကံ၊ ယာမကာလိကတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဧကမိ၊ တို့သည်။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကမိ ပန၊ တို့ကား။ “ဂိလာနာနံ၊ နာသော ရဟန်းတို့အား။

၁-ဥပတ္တမ္ဘနာဘာဝေန (ဆဋ္ဌ) ၂-မာရိတတာသင်္ခါတဿ (ဆဋ္ဌ)

၅၂၂

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

၂-ပါရာဇိက

ပါကတိကမေဝ၊ ပြကတေကပင် အပ်၏။ အဂီလာနာနံ၊ မနာသော ရဟန်း  
တို့အား။ ဥဒကသမ္ဘန္တံ၊ ရေနှင့်စပ်၍ အပ်၏။”ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။  
“ဂုဠံ ဝိယ၊ တင်လဲကဲ့သို့။ သတ္တာဟကာလိကံ၊ သတ္တာဟကာလိကတည်း။”  
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တံ၊ ကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊  
သော။ ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊ ၏။ ဋ္ဌိကာယံ၊ ဋ္ဌိကာဖြစ်သော။  
ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ဌ။ တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာနယော၊  
တတိယပါရာဇိကကို ဖွင့်ရာဖြစ်သော နည်း  
သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။



၄-စတုတ္ထပါရာဇိက  
ဝဂ္ဂ၊ မုဒါတိရိယဘိက္ခုဝတ္ထု၊ ဝဏ္ဏနာ

၁၉၃။ အဓိဋ္ဌေမာတိ၊ ကား။ သံဝိဒဟာမ၊ စီရင်ကုန်အံ့။ ဣရိယာပထံ သဏ္ဌပေတာတိ၊ ကား။ ပဓာနာနုရူပံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းနှင့် လျော်စွာ။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အနာဂတသမ္ပန္နေ ပန အသတိတိ၊ ကား။ “ဘာသိတော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။” ဣတိ၊ သို့။ ပါဌသေသံ၊ ပါဌသေသကို။ ကတွာ၊ ထည့်၍။ အနာဂတသမ္ပန္နေ၊ အနာဂတ်နှင့်စပ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ “ဘာသိတော”တိ၊ ဟူသော။ အတိတဝစနံ၊ အတိတ်ကို ဟောသော သဒ္ဓါသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနာဂတဝစနေန၊ ဘဝိဿတိ-ဟူသော အနာဂတ်သဒ္ဓါနှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “လက္ခဏံ ပနာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဤ။ ဟိ၊ စူး။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ “ဓာတုသမ္ပန္နေ ပစ္စယာ”တိ၊ ဓာတုသမ္ပန္နေ ပစ္စယာ ဟူသော။ ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ ဤသုတ်ဖြင့်။ ဓာတုတ္ထသမ္ပန္နေ၊ ဓာတ်အနက်နှင့် စပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အယထာကာလဝိဟိတာပိ၊ ကာလအား လျော်စွာ မစီရင်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာပိ၊ ပစ္စည်းတို့သည်လည်း။ သာဓဝေ၊ ပြီးကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓသတ္ထဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါကျမ်းတတ် ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

၁၉၄။ “ဝဏ္ဏဝါ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ အဘိနဝုပ္ပန္နဝဏ္ဏတာ၊ အသစ်ဖြစ်သော အဆင်းရှိသော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ “ပသန္နမုခဝဏ္ဏာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ မုခဝဏ္ဏဿ၊ မျက်နှာအဆင်း၏။ အတိပဏိတတာ၊ အလွန်လှပသော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ “ဝိပ္ပသန္နစူဝိဝဏ္ဏာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ပကတိသရီရဝဏ္ဏဿေဝ၊ ပြကတေသော ကိုယ်အဆင်း၏သာလျှင်။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတာ၊ ကြည်လင်သော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုန္ဒြေစသည်တို့၏။ ဥပါဒါရူပတ္တာ၊ ဥပါဒါရူပံ ဖြစ်သောကြောင့်။ နိဿယဝသေနေဝ၊ မှီရာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပီဏနံ၊ ပြည့်ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကြောင့်။ “အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ပဉ္စပ္ပသာဒါနံ ဝိယ၊ ပသာဒငါးခုတို့ကဲ့သို့။ ဟဒယရူပဿာပံ၊ ဟဒယရူပံ၏လည်း။ ပရိပုဏ္ဏတာ၊ ပြည့်သောအဖြစ်ကို။ (၂၄၁) ဝုတ္တာယေဝ၊ ဆိုအပ်သာလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မနုဇ္ဈဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ”တိ၊



ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓေသံ ပရိပုစ္ဆံ၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းကို။ အနု-  
ယုဉ္ဇန္တာ၊ လုံ့လပြုကုန်၍။ ဣမံ သရီရသောတံ၊ ဤ ကိုယ်၏ တင့်တယ်  
ခြင်းသို့။ နေဝ ပါပုဏိံသု၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိ၊ သိ။ သမ္ပန္နော၊ စပ်  
အပ်၏။ “ယထာ တ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ တန္တိ၊ တံဟူသည်ကား။  
နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ “စတုစက္က”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
ပဝတ္တနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဣရိယာပထောဝ၊ ကိုသာ  
လျှင်။ စက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဧ။

၁၉၅။ ဥပလဗ္ဘန္တိတိ၊ ကား။ ဒိဿန္တိ ဉာယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
နက်။ ပစန္ဇောတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌေန္ဇော၊ နှိပ်စက်လျက်။ ဝါ၊ ကား။ ဂေဟာ-  
ဒီနိ၊ အိမ်စသည်တို့ကို။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဥဟန္ဇော၊ မီးရှို့လျက် လည်း  
ကောင်း။ အညေဟိ ဝါ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း။ ပါစေန္ဇော၊ မီးရှို့စေ  
လျက်။ ဥဒ္ဓတေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စပကတိကေ၊ ပျံလွင့်ခြင်း သဘောရှိကုန်  
သော။ ဥန္နဋ္ဌေတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂတနဋ္ဌသဒိသေန၊ စိုက်ထောင်သော ကျူနှင့်  
တူကုန်သော။ ဥဂ္ဂဟတုစ္ဆမာနေန၊ တက်သော အချိုးနီးသော မာနနှင့်။  
သဟိတေ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ စပလေတိ၊ ကား။ ပတ္တစိဝရမဏ္ဍနာဒိနာ၊  
သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို တန်ဆာဆင်ခြင်းအစရှိသော။ စာပလ္လေန၊ လျှပ်ပေါ်  
သော အဖြစ်နှင့်။ ယုတ္တေ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ မုခရေတိ၊ ကား။ ခရဝစနေ၊  
ကြမ်းသော စကားရှိကုန်သော။ ပါကတိန္ဒြိယေတိ၊ ကား။ အသံဝုတတ္တာ၊  
မစောင့်စည်းသောကြောင့်။ ဂိဟိကာလေ ဝိယ၊ လူတုန်းကာလ၌ကဲ့သို့။ ပက-  
တိယံ၊ ပြကတော၌။ ဌိတိန္ဒြိယေ၊ တည်သော ဣန္ဒြိရှိကုန်သော။ “ဣရိယာ-  
ပထသဏ္ဌာပနာဒိနိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယ-  
ပဋိသေဝန သာမန္တဇပုဂ္ဂိုလ်၊ ပစ္စည်းကို မှီဝဲခြင်း၊ ပစ္စည်းအနီးကိုဆိုခြင်းတို့ကို။  
ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ပရမသလ္လေခဝုတ္တိဟိ၊ အလွန်ခေါင်းပါးသော  
အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော။ မဟာအရိယဝံသိကေဟိ၊ မြတ်သော အရိယ-  
ဝံသရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ နိဝုတ္တသေနာသနာနိ၊ နေသော ကျောင်း  
တို့သည်။ လောကသမ္ပတသေနာသနာနိ နာမ၊ လူတို့ သမုတ် အပ်သော  
ကျောင်းမည်ကုန်၏။ ပရိပါစေတုန္တိ၊ ကား။ ဝိမ္ဗာပနဝသေန၊ အံ့အဲစေ  
သည့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဏာမေတုံ၊ ညွတ်စေခြင်းငှာ။ “ဘိက္ခာစာရေ  
အသမ္ပဇ္ဇမာနေ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ “ဇနပဒစာရိကံ စရန္တိ”တိ ဣမိနာ၊  
ဟူသော ပါဠိနှင့်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ “ပါဠိ” ဝါစေန္ဇော”တိ အာဒိဟိ၊

ကဏ္ဍ] ၄-စတုတ္ထပါရာဇိက ဓဂ္ဂမုဒါတိရိယဘိက္ခုဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ၅၂၅

အစရှိသောပါဌ်တို့နှင့်။ န သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊မစပ်အပ်။ တာနိ ပန ပဒါနိ၊ ထို “ပါဌိ”  
ဝါစေန္တော-အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုကား။ အတ္တနော၊ ၏။ နိရန္တရဝါသဌာ-  
နေပိ၊ အမြဲနေရာ အရပ်၌လည်းကောင်း။ ဇနပဒေသပိ၊ ဇနပုဒ်တို့၌လည်း  
ကောင်း။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဒဿနဝသေန၊ ပြုအပ်သော ကိစ္စကို ပြသည်၏အစွမ်း  
ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ၊ ထိုပါဌိသင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။  
တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဝတ္ထသိသေန၊ ဝတ်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ ကရောန္တိ၊  
ပြုကုန်၏။ လာဘနိမိတ္တံ၊ လာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န ကရောန္တိ၊ မပြု  
ကုန်။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “တန္တိ”တိအာဒိ၊ တန္တိအစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊  
၏။ ကသိရေနာတိ၊ ကသိရေန-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိစ္ဆေနာတိ ဣမဿေဝ၊  
ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစံတည်း။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို ကိစ္ဆေန  
ကသိရေန-ဟူသော သဒ္ဒါနှစ်ခုကိုလည်း။ ပါရမီပုရဏဝါယာမံ၊ ပါရမီဖြည့်  
သော လုံ့လကို။ သန္ဓိယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာဓာရဏပရိက္ခာရဘာဝေနာတိ၊  
ကား။ သံသိကပရိက္ခာရဘာဝေန၊ သံသိကပရိက္ခာရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တထာ-  
ဘာဝတော ထေနေတာတိ၊ကား။ အဝိဿဇ္ဇိယ အဝေတဂီယဘာဝတော၊  
အဝိဿဇ္ဇိယ အဝေတဂီယအဖြစ်မှ။ ထေနေတာ၊ ခိုး၍။ ဌာနာစာဝနဝသေန၊  
ဌာနာစာဝန၏အစွမ်းဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊  
တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကုလဒ္ဓသကဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။ “အဘူတ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ “အသန္တ”န္တိ ဣမဿ၊  
အသန္တ-ဟူသောပုဒ်၏။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းစကားတည်း။ အနုပ္ပန္နတ္တာ၊  
မဖြစ်သောကြောင့်။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ မရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကိတဝဿေ-  
ဝါတိ၊ ကား။ ကိတဝဿ၊ စဉ်းလဲသော မုဆိုး၏။ သကုဏဂဟဏမိဝ၊ ငှက်တို့ကို  
ဖမ်းခြင်းကဲ့သို့။ ကေရာဋ္ဌိကဿာတိ၊ ကား။ သဌဿ၊ စဉ်းလဲသော။ သမဏောတိ၊  
ရဟန်းဟူသော။ ဂေါတ္ထမတ္တံ၊ အနွယ်မျှကို။ အနုဘောန္တိ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်  
တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြတုနော၊ မည်ကုန်၏။ နာမမတ္ထ-  
သမဏာ၊ အမည်မျှဖြင့်သာ ရဟန်းဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
ဒုဇ္ဇာနပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ အနန္တဒုက္ခတ္တာ၊ အဆုံးမရှိသော ဒုက္ခ၏ အဖြစ်  
ကြောင့်။ “ဒုက္ခံ၊ သည်။ တွေက”န္တိ၊ ဤမျှတည်းဟူ၍။ သင်္ချာဝသေန၊  
ရေတွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတာ၊ ပိုင်းခြား၍။ သဗ္ဗညုတညာဏေ-  
နာပိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်လည်း။ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်း၏။  
ဗုဒ္ဓဉာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်၏။ အဝိဿယာဘာဝါ၊ အာရုံ မဟုတ်သော

တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သရူပဝသေန၊ သရုပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဉာတုံ၊ ငှါ။  
ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသည်။ န၊ မဟုတ်။

အဓိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ



၁၉၆။ အရဟတ္တတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဗလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဉာဏစက္ခုနာတိ၊  
ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏသင်္ခါတေန၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ စက္ခုနာ၊  
မျက်စိဖြင့်။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဗလစိတ္တသမ္ပယုတ္တေနော၊ ဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်  
သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်။ ဟိ၊ စူး။ အတ္တနာ၊  
နှင့်။ (၂၄၂) သမ္ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်သော။ ဉာဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အသမ္မော-  
ဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဒိဋ္ဌိ နာမ၊ မြင်သည်  
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုအရဟတ္တ  
ဖိုလ်ကို။ အဒိဋ္ဌေ၊ မမြင်ပဲလျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။  
ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာယကဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဇာနာတိ၊  
သိတတ်၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေန၊ သော။  
ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
“အညာ” တိ၊ အညာဟူ၍။ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။  
တဒုပစာရေန ပန၊ ထိုမဂ်၌ တင်စားသဖြင့်ကား။ တပ္ပလမ္ပိ၊ ထိုမဂ်၏အကျိုး  
ဖြစ်သောဖိုလ်သည်လည်း။ အညာ၊ အညာမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အညံ  
ဗျာကရိံသုတိ အရဟတ္တံ ဗျာကရိံသု”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အန္တရာ  
ဌပေတိတိ၊ ကား။ သေခဏမိယံ၊ သေခဏ၌။ အဓိမာနော၊ ရနိုးခြင်းရှိသော  
သူသည်။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ “ကိလေသသမုဒါစာရံ အပဿန္တော”တိ၊ ဟူသော  
စကားကို။ ပုရိမမဂ္ဂတ္ထယဝဇ္ဈာနံ၊ ရှေ့မဂ်သုံးခုသည် သတ်အပ်ကုန်သော။  
ကိလေသာနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဝရာဂါဒိနံ၊  
ဘဝရာဂအစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။

သဝိဘင်္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ ပကတိမနုဿေဟိ၊ ပြုကတော့သော လူတို့ထက်။ ဥတ္တရိတရာနံ၊ လွန်ကဲ  
ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါဒိဥတ္တမပုရိသာနံ၊ ဘုရားအစရှိသော မြတ်သော ယောက်ျားတို့  
၏။ အဓိဂမဓမ္မော၊ ရအပ်သော တရားသည်။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော၊ မည်၏။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥတ္တရိမနုဿာန”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊  
၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “အတ္ထိ စ မေ ဇေတေ ဓမ္မာ မယိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်



၌။ “မေ”တိ ဣဒံ၊ မေ--ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပဒပူရဏမတ္တံ၊ ပုဒ်ပြည့်ကာမျှ  
တည်း။ အဓိဂန္တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သောကြောင့်။ ဂဓိဂမသင်္ခါတဿ၊ အဂဓိမ  
ဟု ဆိုအပ်သော။ ဈာနာဒိနေ၊ ဈာန်အစရှိသည်ကို။ ပုစ္ဆာ၊ မေးခြင်းသည်။  
အဓိဂမပုစ္ဆာ၊ မည်၏။ သာ စ၊ ထိုအဓိဂမပုစ္ဆာသည်လည်း။ ဈာနာဒိသု၊  
ဈာန်အစရှိသည်တို့၌။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊  
ဤသို့ သိအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအဓိဂမပုစ္ဆာ၌။ ပဌမဇ္ဈာန် ဝါ၊  
ပထမဈာန်ကိုတည်း။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သလော။ (ထည့်။) ဒုတိယာဒိသု၊ ဒုတိယ  
ဈာန်အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးကိုတည်း။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်  
သလော။ ကသိဏာဒိအာရမ္မဏေသု၊ ကသိုဏ်းအစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်  
သော။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဈာန်တို့တွင်လည်း။ ကတရမာရမ္မဏံ ဈာနံ ဝါ၊ အဘယ်  
အာရုံရှိသော ဈာန်ကိုတည်း။ လဒ္ဓံ၊ ရသနည်း။ လောကုတ္တရေသု စ၊  
တို့တွင်လည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ လဒ္ဓံ၊ ရသလော။ သက-  
ဒါဂါမိမဂ္ဂါဒိသု၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂ အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါး  
ပါးကိုလည်း။ လဒ္ဓံ၊ ရသလော။ တတ္ထာပိ၊ ထိုလောကုတ္တရာတို့တွင်လည်း။  
သုညတဝိမောက္ခံ ဝါ၊ သုညတဝိမောက္ခကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခာ  
ဒိသု၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးကို  
လည်းကောင်း။ လဒ္ဓံ၊ ရသလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။  
ဘေဒံ၊ အပြားကို။ နိဒ္ဒါရဏဝသေန၊ ထုတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆနာကာရံ၊  
မေးသောအခြင်းအရာကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပုန၊ ဖန်။ “ကတမေသံ  
တံ ဓမ္မာနံ လာဘီ”တိ၊ ကတမေသံ တံ ဓမ္မာနံ လာဘီ-ဟူသော။ အယံ ပုစ္ဆာ၊  
ကို။ ဒသိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပဌမ-  
မဂ္ဂါဒိသု”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ယာယ အနုက္ကမ-  
ပဋိပတ္တိယာ၊ အကြင် အစဉ်ဖြစ်သော အကျင့်ဖြင့်။ လောကုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာ  
ဖြစ်သော။ အဓိဂမော၊ ရအပ်သော တရားအထူးသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။  
သာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိ၊ ထို ရှေ့အဖို့ဖြစ်သောအကျင့်သည်။ အာဂမနပဋိပဒါ၊  
မည်၏။ န ဝိသုဇ္ဈိတိတိ၊ ကား။ ပုစ္ဆိယမာနေ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ပဋိပတ္တိက္ကမံ၊  
ပဋိပတ်အစဉ်ကို။ ဥလ္လဿိတာ၊ ခုန်၍။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ အပနေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။  
တယာ၊ သင်သည်။ ဝုတ္တက္ကမေန၊ ဆိုသော အစဉ်ဖြင့်။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤတရား  
ကို။ အဓိဂန္တု၊ ရခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ အဓိဂတမာနတော၊  
တရားအထူးသို့ ရောက်သည်မှ။ အပနေတဗ္ဗော၊ ပယ်အပ်၏။ သန္တိဟိတေသု၊  
တည်ကုန်သော။ ကပ္ပိယေသုပိ၊ အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုသု ပစ္စ-  
ယေသု၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌။ အလဂ္ဂတ္တာ၊ မကပ်မငြိသောကြောင့်။ “အာကာ-

သေ ပါဏိသမေန စေတသာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တသဒိသံ၊ ဆိုအပ်သည့်နှင့်တူသော။ ဗျာကရဏံ၊ ကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ သုဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ခွါအပ်သော ကိလေသာရှိသောကြောင့်။ ခိဏာသဝပဋိပတ္တိသဒိသာ၊ ရဟန္တာ၏ အကျင့်နှင့် တူသော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ခိဏာသဝပဋိပတ္တိသဒိသာ-ဟူသောစကားကိုလည်း။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပဋိဇာနန္တဿ၊ ဝန်ခံသောသူ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ခိဏာသဝဿ နာမာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသဿ၊ ကောင်းစွာ ခွါအပ်သော ကိလေသာရှိသော ရဟန်း၏။ ဝတ္တနသေက္ခမ္မပဋိဇာနနံ ပန၊ ဖြစ်စေအပ်သော သေက္ခမ္မပဋိဇာနနံ ဝန်ခံခြင်းကိုကား။ ဣမိနာ ဘယုပ္ပါဒနေန စ၊ ဤ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အမ္ဗိလာဒိဒဿနေ၊ ချဉ်သီးအစရှိသည်ကို မြင်ခြင်း၌။ ခေဠုပ္ပါဒါဒိနာ စ၊ တံတွေးဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိမံသိတုံ၊ စုံစမ်းခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝစနေနေဝ၊ စကားဖြင့်သာလျှင်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်အပ်၏။ “အယံ ဘိက္ခု (၂၄၃)သမ္ပန္နဗျာကရဏော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဘာယနကမေဝ၊ မကြောက်သော ရဟန်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကေစ္စဿ၊ အချို့သော။ သူရဇာတိကဿ၊ ရဲရင့်သော သဘောရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿာပိ၊ အားလည်း။ အဘာယနတော၊ မကြောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဇ္ဇနိယာရမ္မဏာနံ၊ တပ်မက်ဖွယ်သောအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဗဒရသာဠဝါဒိအမ္ဗိလမဒ္ဒနာဒိနံ၊ ဆီးယိုအစရှိသည် ချဉ်စနပ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပနယနေပိ၊ အနီးသို့ ဆောင်ခြင်း၌လည်း။ ခေဠုပ္ပါဒါဒိတဏှာပဝတ္ထံ-ရဟိတံ၊ တံတွေးဖြစ်ခြင်းအစရှိသည်မှ ကင်းသော။ သဗ္ဗဏာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ သုသောဓိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်သည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။



ပါပိစ္ဆာ၊ သည်။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနလက္ခဏာ၊ ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ကို ပြုခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယာ သာ ဣဇေကဇ္ဇော”တိအာဒိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ “အသဒ္ဓေါ”တိအာဒိပါဌံ၊ အသဒ္ဓေါအစရှိသောပါဌ်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။ သာမညံ ဗုပ္ပရာမဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ သမဏ-ဓမ္မသင်္ခါတံ၊ ရဟန်းတရားဟု ဆိုအပ်သော။ သာမညံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။

ကဏ္ဍ]

ဗုဒ္ဓ-စတုတ္ထပါရာဇိက ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၁၂၉

ခဏ္ဍသီလာဒိတာယ၊ သီလကျိုးခြင်း အစရှိသည်ကြောင့်။ ဒုပ္ပရာမဋ္ဌံ ဒုဋ္ဌ၊ ဂဟိတံ၊  
 မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်၏။ နိရယာယ နိရယဒုက္ခာယ၊ ငရဲ၌ ဆင်းရဲခြင်း  
 ငှါ။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ တတ္ထ နိရယေ၊ ထိုငရဲသို့။ ဥပကခုတိ၊ ငင်၏။  
 နိဗ္ဗတ္တာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သိထိလောတိ၊ ကား။  
 ဩလိယိတော၊ လျော့၍။ ကရဏေန၊ ပြုအပ်သော။ သိထိလဂါဟေန၊ လျော့  
 လျော့ ယူခြင်းဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သထေန  
 သာဠေယေန၊ စဉ်းလဲသော အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒိဏ္ဏော၊ ယူအပ်သည်တည်း။  
 သိထိလော၊ လျော့လျော့ ယူအပ်သည်။ ဝါ၊ စဉ်းလဲ၍ ယူအပ်သည်။ ပရိ-  
 ဗ္ဗဇောတိ၊ ကား။ သမဏဘာဝေါ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ ဘိယျောတိ၊ ကား။  
 ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ၊ ရှိကုန်သော။ ရာဂရဇာဒိနံ၊ ရာဂမြူအစရှိသည်တို့  
 ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ရဇံ၊ မြူကို။ အာကိရတိ၊  
 ကျဲတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘိက္ခုဘာဝေါတိ၊ ကား။ အဓမ္မိကပဋိညာ-  
 မတ္တသိဒ္ဓေါ၊ တရားနှင့်မလျော်သော ပဋိညာဉ်မျှဖြင့်ပြီးသော။ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊  
 ရဟန်းအဖြစ်သည်။ “အဇာနနမေဝ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝေသဒ္ဓေါ၊  
 သည်။ အဝဇာရဏေ၊ အဝဇာရဏအနက်၌ ဖြစ်၏။ အဇာနန္တော ဝေ၊  
 မသိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “အဇာနမေဝ” နိဗ္ဗိ၊ ဟူ၍  
 လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ တတ္ထ ပန၊ ထိုပါဠိ၌ကား။ ဧဝံ သို့။ ဇာနာမိ၊  
 သိ၏။ ဧဝံ သို့။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၁၉၉ ။ ဧဝံ ဧဝံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။ “ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဇာနာမိ၊  
 ၏။ ဒုတိယာဒိဇ္ဈာနံ၊ ဒုတိယဇ္ဈာန် အစရှိသည်ကို။ ဇာနာမိ၊ ၏။” ဣတိ၊  
 သို့။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိပရာမသနံ၊ ပထမဇ္ဈာန် အစရှိသည်ကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ “အသုဘဇ္ဈာနာဒိနိ” တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊  
 ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိဇ္ဈာနံ၊ ကာယဂတာသတိဇ္ဈာန်ကို လည်းကောင်း။  
 ကသိဏဇ္ဈာနံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကသိဏမူလကာနိ၊ ကသိဏ်းလျှင် ပုလရုံ  
 ကုန်သော။ အာရုပ္ပဇ္ဈာနာနိ၊ ထို့ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂက္ခာဝေါ၊ ၏။  
 ဝိမောက္ခောတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဇော၊ လေးပါးအပြာ၊ ရှိသော။ ဧဝံ၊  
 တည်း။ တဿ၊ ထိုမင်္ဂ၏။ သဂုဏတော၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်။ သုညတဒိ-  
 နာမံ၊ သုညတစသော အမည်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုက်။ “သော ပနာယ” နိ  
 အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ ဝိတ္ထာဓေမိ၊ ခဲ့အံ့။

မဂ္ဂေါ နာမ၊ မညသညကား။ သံရသေန ဝါ၊ မိမိသဘောဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ ပစ္စနိကေန ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သဂုဏေန  
 ဝါ၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏေန ဝါ၊ အာရုံအားဖြင့် လည်း  
 ကောင်း။ အာဂမနေန ဝါ၊ ရောက်ကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဉ္စဟိ  
 ကာရဏေဟိ၊ ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ နာမံ၊ အမည်ကို။ လဘတိ၊  
 ရ၏။ သင်္ခါရုပေက္ခာယံ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဖြင့်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊  
 တို့ကို။ သမ္မသိတွာ၊ သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သစေ ဝုဋ္ဌာတိ၊  
 အကယ်၍ ထသည်ဖြစ်အံ့။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဖြင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊  
 လွတ်၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မသိတွာ၊ ၍။ သစေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အံ့။ အပဏိ-  
 ဟိတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မသိတွာ၊  
 ၍။ သစေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ထအံ့။ သုညတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။  
 ဣဒံ၊ ဤသည်လျှင်။ သရသတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ သော။  
 (ထည့်) နာမံ နာမ၊ အမည်မည်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧသ ဧသော၊ ဤမဂ်  
 သည်။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စဟု ရှုသဖြင့်။ နိစ္စနိမိတ္တံ၊  
 နိစ္စနိမိတ်ကို။ ပဗဟန္တော၊ စွန့်လျက်။ အာဂတော၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 အနိမိတ္တော၊ မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသည်၊ သုခဟူသော  
 အမှတ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဏိဓံ၊ တောင့်တခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဟာယ၊  
 စွန့်၍။ ပတ္တနံ၊ တောင့်တခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်  
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။  
 အတ္တသည်၊ အတ္တသည်ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အတ္တသုညတာဒဿနဝသေန၊  
 အတ္တမှ ဆိတ်သောအဖြစ်ကို ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုညတော၊ သုညတမည်  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပစ္စနိကတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်  
 အားဖြင့်။ နာမံ နာမ၊ ရသော အမည်မည်၏။ (၂၄၄) ဧသ ဧသော၊ ဤ  
 မဂ်သည်။ ရာဂါဒိဟိ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့မှ။ သုညတတ္တာ၊ ဆိတ်သောကြောင့်။  
 သုညတော၊ မည်၏။ ရူပနိမိတ္တာဒိနံ၊ ရူပနိမိတ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ ကား။  
 ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ၊ ရာဂနိမိတ်အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။  
 အနိမိတ္တော၊ မည်၏။ ရာဂမဏိဓိအာဒိနံ၊ ရာဂဟူသော တောင့်တခြင်း အစ  
 ရှိသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတောတိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤကား။ အဿ၊ ထိုမဂ်၏။ သဂုဏတော၊ မိမိဂုဏ်အား  
 ဖြင့်။ နာမံ၊ နာမ မည်၏။ ရာဂါဒိသည်၊ ရာဂအစရှိသည်မှ ဆိတ်သည်လည်း





ۛۛۛ

၃-ပတ်စပို့နှင့် (ဆင့်)

တည်း။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဒိနိ ပန၊ မြေကြန်အတတ်အစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ရှိ။ ဝဒန္တော၊ ဆိုမှုကား။ ပါရာဇိကော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
 ဧကေကကောဋ္ဌာသဝသေနာတိ၊ ကား။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တန-  
 ယေန၊ ဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်။ လောကုတ္တရဝိသေသံ၊ လောကုတ္တရာဟု အထူး  
 ပြုခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ “သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ သတိ  
 ပဋ္ဌာန်တို့ကို။ လာတိ၊ ရ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧကေကကောဋ္ဌာသ-  
 ဝသေန၊ တခု တခုသော အစု၏အစုမ်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာ-  
 ယော၊ တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့တွင်။  
 ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ နာမ၊ ပယ်ခြင်းမည်သည်ကား။ အဘာဝ-  
 မတ္တမ္ပိ၊ မရှိခြင်းမျှ ဖြစ်သော်လည်း။ လောကုတ္တရကိစ္စတ္တာ၊ လောကုတ္တရာ၏  
 ကိစ္စဖြစ်သောကြောင့်။ လောကုတ္တရံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီး  
 စေခြင်းငှာ။ “တံ ပနာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ရာဂါ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏတာတိ၊ ကား။ ရာဂတော၊ မှ။ စိတ္တဿ၊ ၏။  
 ဝိနိဝရဏဟာ၊ လွတ်သောအဖြစ်တည်း။ တတော ရာဂတော၊ မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊  
 လွတ်သောကြောင့်သာလျှင်။ ဝိတရာဂနိဝရဏတာ၊ ကင်းသော ရာဂဟူသော  
 နိဝရဏရှိသော အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယာ စ ပဉ္စ ဝိဇ္ဇာ၊  
 အကြင် ငါးပါးသော ဝိဇ္ဇာတို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ န  
 အာဂတာတိ၊ ကား။ ဣဓ ပဒဘာဇနေ၊ ဤ ပဒဘာဇနိဋ္ဌံ။ “ညဏန္တိ  
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သေသာ၊ ‘ကုန်သော။  
 ပဉ္စ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ န အာဂတာ၊ မလာကုန်။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။  
 နိဗ္ဗုတိတလောကုတ္တရတ္တာတိ၊ ကား။ လောကီယဓမ္မသာဓာရဏသင်္ခါတဿာပိ၊  
 လောကီဓမ္မတို့နှင့် ဆက်ဆံသော သင်္ခါတ၏လည်း။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်း  
 ကြောင့်။ လောကီယေဟိ၊ လောကီတို့နှင့်။ သဗ္ဗတော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြား  
 ဖြင့်။ အသမ္ပိဿလောကုတ္တရတ္တာ၊ မရောသော လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ အညန္တိ၊ ကား။ သင်္ခေပဋ္ဌကထာဒိ၊ သင်္ခေပအဋ္ဌကထာ အစရှိ  
 သည်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ ‘တတ္ထေဝ၊ ထိုသင်္ခေပ  
 အဋ္ဌကထာ၌သာလျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊  
 စပ်အပ်၏။

၂၀၀။ “ပုန အာနေတွာ ပထမဇ္ဈာနာဒိဟိ န ‘ယောဇိတ’န္တိ တ္ထေ၊  
 ဟူသော ပုဒ်၌။ “ပဌမဇ္ဈာနေနာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိသင့်၏။” ဣတိ၊  
 သို့။ ဧကံ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ယုတ္တမေဝ၊  
 သင့်သည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ (၂၄၅)ဂဟေ-



တဗ္ဗဿ၊ ယူအပ်သော။ စျာနဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။  
 ဟိ၊ စ။ ပထမဇ္ဈာနမူလကံ၊ ပဌမဇ္ဈာန်လျှင် မူလရှိသော။ ဧကမေဝ ခဏ္ဍ  
 စက္ကံ၊ တခုသော ခဏ္ဍစက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတ္တုသာဓနော၊  
 ကတ္တုသာဓနဖြစ်သော။ ဘဏိတသဒ္ဓေါပိ၊ ဘဏိတသဒ္ဓါသည်လည်း။ ဟောတိ၊  
 ရှိသည် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အထ ဝါ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကား  
 ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသော စကား  
 ကို။ ဘဏတိ၊ ဆို၏။ တေနော စိတ္တေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ “မုသာ ဘဏာမိ”  
 တိ၊ မုသားဆို၏ဟူ၍။ ဇာနိတံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ အန္တ-  
 ရန္တရာ ပန၊ အကြားအကြား၌ကား။ အညာဟိ၊ တပါးကုန်သော။ မနော-  
 ဒ္ဓါရဝိထိဟိ၊ မနောဒ္ဓါရအစဉ်တို့ဖြင့်။ “မုသာ၊ ကို။ ဘဏာမိ”တိ၊ ဆို၏ဟူ၍။  
 ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဘဏန္တဿ ဟောတိ မုသာ ဘဏာမိ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယမေတ္ထ အတ္ထော ဒဿိတောတိ၊ ကား။ မုသာ-  
 ဝါဒေါ၊ သည်။ တိဟိ အဂေဟိ၊ သုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊  
 ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒဿိတော၊ ၏။  
 ဒဝါတိ၊ ကား။ သဟသ၊ အဆောတလျှင်။ ရဝါတိ၊ ကား။ အညံ၊  
 တပါးကို။ ဝတ္ထုကာမဿ၊ ဆိုလိုသော သူ၏။ ခလိတွာ၊ ချော်ချွတ်၍။  
 အညဘဏနံ၊ တပါးကို ဆိုမိခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဇာနာတိ၊  
 သိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံညဏံ၊ တံညဏမည်၏။ တဿ၊ ထိုစကားကို သိ  
 သောညဏ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ တံညဏတော၊ ထိုစကားကို သိသော  
 ညဏ်၏ အဖြစ်။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဝိသယိဘာဝေန၊ အာရုံအာရမ္မဏိက  
 အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထသံဝေဒနံ၊ အနက်ကိုသိခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ဉာဏသမောဓာနန္တိ၊ ကား။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဧကသ္မိံ  
 ခဏေ၊ တခုသော ခဏ၌။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းခြင်းတည်း။ သဟပုတ္တိ၊ တကွ  
 ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ယေန စိတ္တေန၊ ‘မုသာ ဘဏိဿ’န္တိ  
 ဇာနာတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပုဗ္ဗဘာဂစေတနဉ္စ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်  
 သော စေတနာကိုလည်းကောင်း။ သန္နိဋ္ဌာနစေတနဉ္စ၊ ပြီးစေသော စေတနာ  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဧကတော ကတွာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ပုဗ္ဗစေတနာဘူတေန စ၊ ပုဗ္ဗစေတနာဖြစ်၍လည်း ဖြစ်သော။ သန္နိဋ္ဌာနစေတနာ  
 ဘူတေန စ၊ သန္နိဋ္ဌာနစေတနာဖြစ်၍လည်း ဖြစ်သော။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။  
 ဝိသံဝါဒိတဗ္ဗသတ္တသင်္ခါရေ၊ ချွတ်ယွင်းစေတတ်သော သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရတို့ကို။  
 ဇာနာတိ၊ ၏။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ မုသာ၊ ကို။ ဘဏိဿန္တိ၊ ဆိုလတ္တံ့  
 ဟု။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေနော။ပ။ပရိဝုဇိတဗ္ဗာတိ၊

ကား။ တေနေဝ စိတ္တေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ “ဧဝံ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ မုသ၊  
 ကို။ ဘဏာမိ”တိ ဝါ၊ ဆိုဆဲဟူ၍လည်းကောင်း။ “ဘဏိတ”န္တိ ဝါ၊ ဆိုပြီး  
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ တဒေဝ မုသဝါဒစိတ္တံ၊ ထိုမုသားဆိုသော စိတ်ကို  
 သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ အာရုံပြု၍။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။  
 ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗာပရသန္နိဋ္ဌာနစေတနက္ခဏေသု၊ ပုဗ္ဗစေတနာ၊ အပရ-  
 စေတနာ၊ သန္နိဋ္ဌာနစေတနာခဏဟူကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပါးသော ခဏတို့၌။  
 ဧကေနေဝ စိတ္တေန၊ တခုသော စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဉာဏဝိသယဉ္စ၊ ဉာဏ်၏  
 အာရုံကိုလည်းကောင်း။ ဉာဏဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယမ္ပိ၊  
 နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက် ခဏ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ တညာဏတာ၊ ဤ စိတ်ဖြင့်ပင်လျှင် သိသောအဖြစ်  
 ကို။ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ၊ စွန့်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝိသယဿေဝ၊ အာရုံ၏သာ  
 လျှင်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပကာသနတော၊ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်တည်း။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “န ဟိ”တိ  
 အာဒိ၊ န ဟိ—အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏဿ၊ ၏။ အတ္တနော  
 သရူပံ၊ မိမိသရုပ်ကို။ ယဒိ န ဉာယတိ၊ အကယ်၍ မသိသည်ဖြစ်အံ့။ ကထံ၊  
 အဘယ်သို့လျှင်။ ပစ္ဆိမံ စိတ္တံ၊ နောက်စိတ်ကို။ တံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊  
 သိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “ပုရိမံ ပုရိမ”န္တိအာဒိ၊  
 အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ဆိုပါ၍။ “ဘဏိဿာမိ”တိ  
 အာဒိနာ၊ ဘဏိဿာမိ—အစရှိသည်ဖြင့်။ တီသု ကာလေသု၊ ကာလသုံးပါး  
 တို့၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ပုရိမပုရိမစိတ္တံ၊ ရှေးရှေးသော စိတ်သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။  
 ဝိသယံ ကတော၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ၊  
 နောက်နောက်သော။ စိတ္တဿ၊ အား။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပ္ပ-  
 တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ  
 အတ္ထော၊ နက်။ တေနာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်း  
 ကြောင့်။ တီသု ခဏေသု၊ သုံးပါးသော ခဏတို့၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ တဒ  
 ညေဟေဝ၊ ထိုမုသားဆိုသော စိတ်မှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တေဟိ၊  
 တို့ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တာနိ စ၊ ထိုသိတတ်သော နောက်  
 စိတ်တို့သည်လည်း။ ပုရိမပုရိမစိတ္တနေဝ၊ ရှေးရှေးသော စိတ်ကြောင့်သာလျှင်။  
 အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်း-  
 ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တသ္မိံ သတိတိ၊ ကား။ ဘဏိဿာမိတိ၊  
 ဆိုလတ္တံ့ဟူ၍။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးနှလုံးသွင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သေသ-  
 ဒ္ဒယန္တိ၊ ကား။ ဘဏာမိ၊ ဆိုဆဲ။ ဘဏိတံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤ



နှလုံးသွင်း နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ န ဟောသတိတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့ဟူသော။ ဧတံ  
ဌာနံ၊ ဤအရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ သည်။  
ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ဧကံ ဝိယ  
ပကာသတိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဘိန္ဒုက္ခဏာနမ္ပိ၊ ပြားသော ခဏရှိကုန်  
သော်လည်း။ နိရန္တရပုတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ “ဣဒံ၊ ဤနောက်  
စိတ်သည်။ တဒေဝ၊ ထိုရှေးဖြစ်သော စိတ်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗတံ၊  
ယူအပ်သော အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ၏။

☞ (၂၄၆) ဗလဝဓမ္မဝိနိဓာနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဗလဝဂါဟဿ၊ အား  
ကြီးသော အယူကို။ ဝိနိဓာနဝသေန၊ သိဉာဏ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလ-  
ဒုဗ္ဗလာနန္တိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလဒုဗ္ဗလာနံ၊ အားနည်းကုန် အာနည်းကုန်သော။  
ဂါဟာနံ၊ အယူတို့ကို။ သကဘာဝပရိစ္စဇနဝသေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထုနော၊  
၏။ သန္တကဘာဝဿ၊ ဥစ္စာအဖြစ်ကို။ ပရိစ္စဇနဝသေန၊ စွန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။

၂၀၇။ ဥတ္တာ သိတတ္တာတိ၊ ကား။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းကို။  
ဇနေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပလာပိတံ ဝိယ၊ ပြေးစေသကဲ့သို့။ ပလာ-  
ပိတတ္တာ၊ ပြေးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပလာပိတော၊  
ပြေးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ န အာ-  
ဂစ္ဆတိ၊ မလာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပုန အနုလ္လိယနဘာဝဒဿနဝသေနာ”တိ၊  
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ခေဋ္ဌသဒ္ဓံ၊ ခံဋ္ဌဇာတ်ကို။ သဒ္ဓသတ္ထဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါကျမ်း  
ဆရာတို့သည်။ ဥတ္တာသတ္ထေ၊ လန်ခြင်းအနက်၌။ ပဌန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ “သွာယမတ္ထော”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
အဏု ဧဝ၊ ငယ်သော ကိလေသာသည်လျှင်။ အဏုသဟဂတံ၊ မည်၏။  
(သဟဂတသဒ္ဓါ-ကား။ တဗ္ဗောသာတည်းဟူလို။) ဝါ၊ ကား။ အဏုတ္တေန၊  
ငယ်သော အဖြစ်နှင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝတ္ထုကာမဝါရကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ ကေဝလဥိယန္တိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အယံ ဝါရော၊  
ဤဝါရသည်။ ဣတိ၊ သို့။ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ “တခံဏေ-  
ညေဝ ဇာနာတိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပကတိယာ၊ ပြကတေဖြင့်။  
ဝစနာနန္တရံ၊ စကား၏ အခြားမဲ့၌။ ဝိဇာနနံ၊ သိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊  
ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ ပန၊ ဤသို့ကား။ ဝစီတေဒံ၊ နှုတ်မြှက်ခြင်းကို။  
အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ “ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဣမဗ္ဗာ အာဝါသာ၊

ဤကျောင်းမှ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပက္ကမိဿတိ၊ ဖဲလတ္တံ။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။  
 ‘အရဟာ’တိ၊ ရဟန္တာတည်းဟူ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာနိဿာမာ’တိ၊  
 သိကုန်အံ့ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတသဏေတော၊ ပြုအပ်သော အချိန်းအချက်  
 ရှိသော။ ဝိဟာရာ၊ ကျောင်းမှ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပက္ကမနေန၊ ဖဲသဖြင့်။ တသ္မိံ  
 ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ အဝိဒိတေပိ၊ မသိသော်လည်း။ နိက္ခန္ဓမတ္တေပိ၊ ထွက်ခါ  
 မျဉ်းလည်း။ ပါရာဇိကံ၊ တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အည-  
 တရော ဘိက္ခု “မ ‘အရဟာတိ’ ဇာနန္တူ”တိ တဗ္ဗာ အာဝါသာ ပဌမံ  
 ပက္ကာမိ’တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဝတ္ထုမ္ပိ ဝိယ၊ လာသော ဝတ္ထု၌ကဲ့သို့တည်း။  
 ဝိညတ္တိပထေတိ၊ ကား။ ကာယဝစိဝိညတ္တိနံ၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစိဝိညတ်တို့ကို။  
 ဂဟဏယောဂေ၊ ယူခြင်းငှါ ခံသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ တေန၊ ထို  
 ဝိညတ္တိပထေ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝိညတ္တိပထံ၊ ဝိညတ်ကို ယူလောက်သော  
 အရပ်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ကောစိ၊ တစုံ  
 တယောက်သော သူသည်။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ ကာယဝိကာရံ၊  
 ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ၊  
 ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဖြင့်။ ဝစိဘေဒဉ္စ၊ နှုတ်မြှက်ခြင်းကိုလည်း။ သုတွာ၊ ၍။  
 ဇာနာတိ၊ သိအံ့။ န ပါရာဇိကံ၊ အာပတ်မသင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ပဋိဝိဇာ-  
 နန္တဿ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ’တိ၊ ဟူသော။ ဣမသ္မိံ ပဋိဝိဇာနနဝါရေ၊  
 ဤပဋိဝိဇာနနဝါရ၌။ ယသ္မိံ အက္ခရေ ဝါ၊ အကြင် အက္ခရာကိုလည်း။  
 ဥစ္စာရိတေ၊ ရွတ်သော်သာလျှင်။ ယသ္မိံ ကာယပယောဂေ ဝါ၊ အကြင်  
 ကာယပယောဂကိုလည်း။ ကတေယေဝ၊ ပြုသော် သာလျှင်။ အယံ၊  
 ဤရဟန်းသည်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နော၊ ဝင်စား၏။ ဣတိအာဒိ-  
 အတ္ထံ၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်ကို။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ဝိဇာနာတိ၊ ၍။  
 တတော၊ ထိုသို့သော ပယောဂမှ။ ပုရိမေသု၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အက္ခ-  
 ရုစ္စာရဏာဒိပယောဂေသု၊ အက္ခရာရွတ်ခြင်း အစရှိသော ဝစိပယောဂ၊ ကာယ-  
 ပယောဂတို့၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပစ္စိမေဝ၊ နောက်ဖြစ်  
 သော။ ပဋိဝိဇာနနပယောဂက္ခဏေ၊ သိစဉ်သော ပယောဂခဏ၌။ ပါရာဇိကံ၊  
 သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဧတ္ထ၊  
 ဤစတုတ္ထပါရာဇိက၌။ ထုလ္လစ္စယသေဝ၊ ထုလ္လစ္စည်း၏သာလျှင်။ သာမန္တတ္တာ၊  
 အနီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဒတ္တာ-  
 စရိယေန၊ ဗုဒ္ဓဒတ်ဆရာသည်။-

ကဏ္ဍ]

၄-စတုတ္ထပါရာဇိက ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၅၃၇

“ဒုက္ခဋ္ဌိ ပဌမဿေဝ၊ သာမန္တမိတိ ဝဏ္ဏိတံ။  
 သေသာနံ ပန တိဏ္ဏမိ၊ ထုလ္လစ္စယမုဒိရိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိနယ-  
 ဝိနိစ္ဆယေ၊ ချံ။ (ထည်) (၂၄၇) ဝုတ္တံ၊ န။

အနက်ကား-ဒုက္ခဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဌမဿေဝ၊ ပဌမပါရာဇိက၏သာလျှင်။  
 သာမန္တမိတိ၊ အနီးဟူ၍။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်အပ်၏။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။  
 သေသာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော။ တိဏ္ဏမိ၊ သုံးပါးသော ပါရာဇိကတို့၏  
 လည်း။ သာမန္တံ၊ အနီးဟူ၍။ ဥဒိရိတံ၊ ဆိုအပ်၏။

အယဉ္ဇ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ “န ပဋိဝိဇာနန္တဿ အာပတ္တိ  
 ထုလ္လစ္စယံဿာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊  
 သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န။ “ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိဝသေနာ”တိ အာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ဈာနသမာဓိအာဒိသဒ္ဓါနံ၊ ဈာနသမာဓိအစရှိသော သဒ္ဓါ  
 တို့၏။ အတ္ထောသု၊ အနက်တို့၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အကတပရိစ္စယတ္တာ၊ ပြုအပ်  
 သော လေ့ကျက်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တာ၊ ကြား၍။ “ဤဒိသံ၊  
 ဤသို့သဘောရှိသော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝဒတိ”တိ၊ ဆို၏ဟူ၍။ အဇာ-  
 နိတွာ၊ မသိမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ “အနေန၊ ဤရဟန်းသည်။  
 ဝိသိဋ္ဌော၊ ထူးသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သမဏဂုဏော၊ ရဟန်း  
 ကျေးဇူးကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။  
 ဉာတေပိ၊ သိသော်လည်း။ ပါရာဇိကမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

### အနာပတ္တိဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၂၂၀။ အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယ်ဿာတိ၊ ကား။ “ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။  
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်သည်။  
 ဟောတိ၊ န။” ဣတိ၊ သို့။ အမနသိကတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ “အာဝုသော၊  
 ဝါရှင်။ အဟံ၊ သည်။ မစ္စုနော၊ သေခြင်းမှ။ န ဘာယာမိ၊ မကြောက်။”  
 ဣတိအာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ကထေန္တဿ၊ ဆိုသော ရဟန်း  
 အား။ ဝေံ၊ သို့။ ကထေန္တော စ၊ ဆိုသော ရဟန်းသည်လည်း။ ဝေါဟာ-  
 ရတော၊ ဝေါဟာရအားဖြင့်။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကရောန္တော  
 နာမ၊ ကြားသော ရဟန်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ န။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 “အညံ ဗျာကရောန္တဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ န။ ဘာယန္တောတိ၊ ကား။

“ဥတု၊ သိ၍။ ဂရဟန္တိ န ခေါ၊ ကဲ့ရဲ့အံ့လော။” ဣတိ၊ သို့။ ဘာယန္တော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။

ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဒဘာဇနီကို ဖွင့်သော  
နည်းအမြဲက်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၂၃။ “သေက္ခဘူမိယ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဈာနဘူမိမ္ပိ၊ ဈာနဘူမိကိုလည်း။ သင်္ဂဏာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။ တိဏ္ဍံ ဝိဝေကာနန္တိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကာနံ၊ ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေကတို့၏။ ပိဏ္ဍာယ စရဏဿ၊ ဆွမ်းခံသွားခြင်း၏။ ဘောဇနပရိယောသာနတာယ၊ စားခြင်းဘောဇနလျှင် အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ယာဝ ဘောဇန-  
ပရိယောသာန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အန္တရဗ္ဗရေ၊ ရွာတွင်း၌။ ဘုတု၊ စား၍။ အာဂစ္ဆန္တဿာပိ၊ လာသော ရဟန်းအားလည်း။ ဝုတ္တာနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ၊ ချီးမွမ်းစေလို သဖြင့်။ စိဝရသဏ္ဌာပနာဒိနိ၊ သင်္ကန်းကို ပြုပြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ပါဠိယံ ပန၊ ၌ကား။ ဒုက္ကရာဒိ-  
ဝတ္ထုသု၊ ဒုက္ကရဝတ္ထုအစရှိသည်တို့၌။ “အနာပတ္တိ အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယဿာ”  
တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ထုလ္လစယေနာပိ၊ ထုလ္လစည်းဖြင့်လည်း။ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အာပတ်မသင့်သည်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယဿာပိ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကြားလိုသော ရဟန်းအားလည်း။ “နာဝုသော ဒုက္ကရံ အညံ ဗျာကာတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထုပနာယိကတ္တာဘာဝတော၊ မိမိသို့ ဆောင်သောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ထုလ္လစယမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၂၄။ န ဒါနာဟံ တတ္ထ ဂမိဿာမိတိ၊ ကား။ ပုန၊ ဖန်။ တတ္ထ ဝသိတဋ္ဌာနေ၊ ထိုနေရာ အရပ်သို့။ န ဂမိဿာမိ၊ မသွားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့။ မသွားသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဂတော၊ သွားသော။ အယံ၊ ဤ ရဟန်းသည်။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ နာဂတော၊ မလာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညိဿန္တိ၊ မှတ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ တံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ “အာဝါသံ ဝါ”တိအာ ဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနံ၊ ပိုင်းခြားသော အရပ်ကို။ ပဒသ၊ ခြေဖြင့်။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတိကာယ၊ ကတိက



ဝတ်ကို။ ကတတ္ထာ၊ ပြီသောကြောင့်။ “ယာနေနာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိံ၊ ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ဣဒ္ဓိယာ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယဿ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ  
 ကို ကြားလိုသော ရဟန်းအား။ အဘိညိဒ္ဓိယာ၊ အဘိညာဉ်ဣဒ္ဓိ၏။ အသမ္ဘ-  
 ဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ အညမညံ ရက္ခန္တိတံ၊ ကား။ (၂၄၈)  
 ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယေ၊ ဈာန်မဂ်ကို ကြားလိုသော အဖြစ်သည်။ သတိပ၊ ရှိသော်  
 လည်း။ ဧကဿာပိ၊ တယောက်သောရဟန်း၏လည်း။ ပဌမဂမနာဘာဝါ၊  
 ရှေးဦးစွာ သွားခြင်း မရှိသောကြောင့်။ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ကုန်၏။ ကတိကံ၊  
 ကတိကဝတ်ကို။ ကတော၊ ၍။ နိသိန္ဓေသု၊ နေသော ရဟန်းတို့တွင်။ ဧကံ ခေ၊  
 တယောက်၊ နှစ်ယောက်တို့ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းသော  
 ရဟန်းတို့သည်။ ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယေန၊ ဈာန်မဂ်ကို ကြားလိုသဖြင့်။ ဧကတော၊  
 တပေါင်းတည်း။ သစေ ဂစ္ဆန္တိ၊ အကယ်၍ သွားကုန်အံ့။ ဂတာနံ၊ သွား  
 ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အား။ ပါရာဇိကမေဝ၊ လျှင်  
 တည်း။ တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား။ ဥလ္လပနာ  
 ဓိပ္ပာယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿ၊ အား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။  
 ဧတန္တိ၊ ကား။ ဟေဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကတိက  
 ဝုတ္တံ၊ ကတိကဝတ်ကို။ နာနာဝေရဇ္ဇကာတိ၊ ကား။ နာနာဇနပဒဝါသိနေ၊  
 အထူးထူးသော ဇနပုဒ်၌ နေသော သူတို့သည်။ သံသလာဘောတိ၊ ကား။  
 ယထာဝုစုံ၊ သတင်းကြီးစဉ်အတိုင်း။ ပါပုဏနကကောဌာသော၊ ရောက်သော  
 အစုကို။ အယဉ္ဇ ပဋိက္ခေပေါ၊ ဤ ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ အဝိသေသေတော၊  
 အတူးမပြုမူ၍။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝိသေ  
 သေတော ပန၊ အတူးပြု၍ကား။ “တ္ထေကော၊ ဤမျှလောက်ကို။ အသုကဿ၊  
 ဤအမည်ရှိသော သူအား။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိ-  
 န္တိတော၊ ပိုင်းခြား၍။ အပလောကေတော၊ ပန်၍။ ဒါတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

၂၂၈။ ဓမ္မဓာတုတိ၊ ကား။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်သည်။ ဝါ၊  
 ကား။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ “ဥပပတ္တိ”တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘော ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ “ဒုဿဒ္ဓါ-  
 ပယာ ဟောန္တိ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ပုထုဇ္ဇေတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏတ္ထေရာဒိကေ၊ လက္ခဏထေရ်အစရှိကုန်သော။ အရိယာ-  
 ပုဂ္ဂလေ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။  
 ဝိတုဇေန္တိတိ၊ ကား။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ထုတ်ခြင်းထွင်း၍။ ဇေန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဖာသု-

ဣန္ဒရိကာယော၊ နံရိုးကြားတို့ကို။ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓါ၊ အပေါက်အပေါက်။ ကတု၊ ပြု၍။ တာဟိ၊ ထိုနံရိုးကြားတို့မှ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဿက္ကဝသေန၊ ပဉ္စမဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဝိတုဒေန္တိ”တိ၊ ဟူသော။ ပါဠိ၊ ပါဠိ၌။ “ဖာသုဣန္ဒရိကာဟိ”တိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ အာဓာရဏတ္ထေ၊ သတ္တမအနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ လောဟတုဏ္ဍဟိတိ၊ ကား။ ကာဠုလောဟမယေဟိ၊ သံမည်းဖြင့် ပြီးကုန်သော။ တုဏ္ဍဟိ၊ နှုတ်သီးတို့ဖြင့်။ အစ္ဆရိယံ ဝတတိ၊ ကား။ ဂရဟိတဗ္ဗတယ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သောကြောင့်။ အစ္ဆရိ၊ လက်ဖြစ်ကို။ ပဟရိတံ၊ တီးခြင်းငှါ။ ယုတ္တရူပံ၊ သင့်သော သဘောရှိ၏။ စက္ခုတူတတိ၊ ကား။ လောကဿ၊ လောက၏။ စက္ခု ဝိယ၊ မျက်စိကဲ့သို့။ ဘူတာ သဉ္ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စက္ခုသဒိသာ၊ မျက်စိနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “တဿေဝ ကမ္မဿာ”တိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ယေန ဂေါသာတကကမ္မေနေဝ၊ အကြင် နွားသတ်သော ကံကြောင့်သာလျှင်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ တဿေဝ၊ ထိုကံ၏ သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထေ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ကောယ စေတနာယ၊ တခုသော စေတနာကြောင့်။ ဗဟူ၊ များစွာကုန် သော။ ပဋိသန္ဓိယော၊ ပဋိသန္ဓေတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဉ္စ၊ ဤသို့သော စကား သည်လည်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကေဿ၊ တခုသော။ အမ္မာဒိဗီဇဿ၊ သရက်စေ့အစရှိသည်၏။ အနေကင်္ဂရုပ္ပတ္တိ၊ များစွာသော အညွန့်ဖြစ်ခြင်း သည်။ န ယုတ္တာ ဝိယ၊ မသင့်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်း ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဖြစ်ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။ “တဿ နာနာစေတနာဟိ၊ အာယူဟိတဿာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထို တဿ နာနာစေတနာဟိ-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဂေါသာတကကမ္မက္ခဏေ၊ နွားသတ်သော အမှုကို ပြုသော ခဏ၌။ ပုဗ္ဗ-စေတနာ၊ လည်းကောင်း။ အပရစေတနာ၊ လည်းကောင်း။ သန္နိဋ္ဌာပက-စေတနာ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေသိမ္မိ ပါဏာတိပါတေ၊ တခုသော ပါဏာတိပါတ်၌လည်း။ ဗဟူ စေတနာ၊ များစွာသောစေတနာတို့ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာပါဏာတိပါတေသု၊ အထူးထူးသော ပါဏာတိပါတ်တို့၌။ ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်လျှင်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ တတ္ထံ၊ ထိုများစွာသော စေတနာတို့တွင်။ ကောယ စေတနာယ၊ ကြောင့်။ နရကေ၊ ငရဲ၌။ ပစိတော၊ ကျက်၍။ တဒညစေတနာသု၊ ထိုမှ

ကဏ္ဍ]

၄-ပဝတုတ္ထါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၄၁

တပါးသောစေတနာတို့တွင်။ ကောယ၊ တခုသော၊ အပရာပရိယစေတနာယ၊  
 အပရာပရိယစေတနာကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ပေတတ္တဘာဝေ၊ ဤပြိတ္တာအဖြစ်၌။  
 နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ။ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “အဝသေသကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။  
 အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ စ၊ ဤပါဌ၌လည်း။ ကမ္မသရိက္ခဝိပါကပ္ပတ္တိံ၊ ကံနှင့်  
 အလားတူသော ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာနမေဝ၊  
 ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဂတိ  
 နိမိတ္တဿ၊ ဂတိနိမိတ်ကို။ န ဂဟဏံ၊ မယူအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “အဋ္ဌိ  
 ရာသိယေဝ နိမိတ္တံ အဟောသိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။  
 ဝိတစ္ဆေန္တိတိ၊ ကား။ တုဏ္ဏေဟိ၊ နှုတ်သီးတို့ဖြင့်။ တစ္ဆေန္တော ဝိယ၊ ရွှေကုန်  
 သကဲ့သို့။ လုဉ္ဇန္တိ၊ ထိုးသွင်းကုန်၏။ ဝိရာဇေန္တိတိ၊ ကား။ ဝိလိခန္တိ၊ ကုတ်  
 ခြစ်ကုန်၏။

☞ (၂၄၉) ၂၂၉။ ဝလ္လုရဝိက္ကယေနာတိ၊ ကား။ သုက္ခာပိတမံသဝိက္က-  
 ယေန၊ ခြောက်စေအပ်သော အမဲညှင်းကို ရောင်းသဖြင့်။ နိပ္ပက္ခမေတိ၊  
 ကား။ ဝိဂတပက္ခလောမစမေ၊ အတောင်၊ အံ့မွေး၊ အရေ ကင်းကုန်သော။  
 ကေ မိဂန္တိ၊ ကား။ ဒီပကမိဂံ၊ တိန်ညှင်ဖြစ်သော သမင်ကို။ ကာရဏာဟိတိ၊  
 ကား။ ဃာတနာဟိ၊ သတ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဥတုတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ညည်းဆဲ  
 ခြင်းကို ပြုရာအရပ်ကို။ ဥတု၊ ၍။

၂၃၀။ မဂ်နဝသေန၊ မတင့်တယ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ ဥလတိ၊ ဖြစ်၏။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ်လိ၊ မည်၏။ ဝိရူပဗိတစ္ဆဘာဝေန၊ မတင့်တယ်သောအဖြစ်  
 ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စိတ္တကေဠိန္တိ၊ ကား။  
 စိတ္တရူပိယာ၊ စိတ်အလို အားဖြင့်။ အနာစာရကိဋ္ဌံ၊ မကျင့် ကောင်းသည်ကို  
 ကျင့်၍။

၂၃၁။ နိဿေဝါလပဏကကဒ္ဒမောတိ၊ ကား။ တိလဗိကောဒိသေဝါ-  
 လေန၊ နှမ်းစေ့ခန့်ရှိသော မှော်အစရှိသည်ရှိသော။ နီလမဏ္ဍုကပိဋ္ဌိဝဏ္ဏေန၊  
 ညိုသောဖား၏ ကြောက်ကုန်းအဆင်းရှိသော။ ဥဒကပိဋ္ဌေ၊ ရေအပြင်၌။ ဥဒကံ၊  
 ရေကို။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညိုသောအဆင်း ရှိသည်ကို။ ကုရုမာနေန၊ ပြုသော။  
 ပဏကေန စ၊ မှော်ကြီးမှလည်းကောင်း။ ကဒ္ဒမေန စ၊ ညွှန်မည်းမှလည်း  
 ကောင်း။ ဝိရဟိတော၊ ကင်းသော။ အဿ၊ ထိုမြစ်အား။ ဥဏှဘာဝေန၊  
 ပူသောအဖြစ်ဖြင့်။ တပနတော၊ နွေးသောကြောင့်။ တပံ၊ နွေးသော။ ဥဒကံ၊

ရေသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပေါဒကာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ တပေါဒကာဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုလိုလျက်။ က-ကာရလောပံ၊ က-အက္ခရာ ကျေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ “တပေါဒါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပေတလောကောတိ၊ ကား။ ပကဠေန၊ ကုသိုလ်ကံမှ ဝေးသော။ အကုသလကမ္မေန၊ အကုသိုလ် ကံကြောင့်။ သုဂတိတော၊ သုဂတိမှ။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုဂ္ဂတိသို့။ ဣတာနံ ဂတာနံ၊ ရောက်ကုန်သော ပြိတ္တာတို့၏။ လောကော သမူဟော၊ အပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နိဝါသဌာနံ၊ နေရာအရပ်တည်း။ ကတဟတ္တာတိ၊ ကား။ နေသိပ္ပေ၊ လေးအတတ်၌။ သုဋ္ဌ၊ သိက္ခိ-တဟတ္တာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်သော လက်ရှိကုန်၏။ အဝိရဇ္ဈနလက္ခဝေဓာ၊ မချွတ်မယွင်း မှတ်တိုင်၌ ခပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧတေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ သိပ္ပဒဿနဝသေန၊ အတတ်ကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရာဇ-ကုလာဒိသု၊ မင်းအိမ်အစရှိသည်တို့၌။ ရာဇသမူဟံ၊ မင်းအပေါင်းသို့။ ဥပေစ္စ၊ ကပ်၍။ ကတံ၊ ပြအပ်သော။ အသနံ သရက္ခေပေါ၊ မြားပစ်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတုပါသနာ၊ မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့၌။ ဒဿိတသိပ္ပေါ၊ ပြအပ်သော အတတ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဘဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ ပဘဉ္ဇိတော၊ ပျက်၏။ ပရာဇိကော၊ ရှုံး၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၂၃၂။ အာနုဉ္ဇသမာဓိန္နိ၊ ကား။ အရူပသမာပတ္တိယံ၊ အရူပသမာပတ်၌။ သဒ္ဓကဏ္ဍကေန၊ အသံတည်းဟူသော ဆူးညောင့်သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်သည်။ သတိပံ၊ သော်လည်း။ ဥပဌာနာရဟော၊ ထင်ခြင်းငှါ ထိုက်သော။ ရူပါဝစရသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အနေဇံ အစလ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ “သမာဓိပရိပန္နကေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိတက္ကာဒိကေ၊ ဝိတက်အစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပဌမဗောဓိယံ၊ ပဌမဗောဓိ၌။ ဥပ္ပန္နမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဣဒံ ဝတ္ထံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အနာစာရမတ္ထဝသေန၊ အနာစာရမျှ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ စောဒိတေပိ၊ စောဒနာအပ်သော်လည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ “အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ မောဂ္ဂလ္လာနဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပညာပိယမာနပါရာဇိ-ကာနုဂ္ဂဟံ၊ ပညတ်လတ္တံသော ပါရာဇိကအားလျော်စွာ။ တဒါ ဝေ၊ ထိုပဌမဗောဓိအခါ၌သာလျှင်။ ဝိနိတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ၊ ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါယတနာတင်သော မထေရ်တို့သည်။ ပစ္စာ ပညတ္တဿ၊ နောက်မှ ပညတ်အပ်သော။ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ၊ ဤ



စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏။ ဝိနိတဝတ္ထုဘာဝေန၊ ဝိနိတဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂါယနာသို့။ အာရောပိတံ၊ တင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ခဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သာဝကာနံ၊ သာဝကတို့၏။ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ၊ အစဉ်ချွတ်သဖြင့်။ အနုဿရဏာဘာဝံ၊ အောက်မေ့ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “န ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဒုက္ကရံ ကတ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့၌။ ပဉ္စကပ္ပသတိကေ၊ ကမ္ဘာငါးရာအသက်ရှည်သော။ ကာလေ၊ အသညသတ်ဘဝ ကာလ၌။ ဝိညာဏသန္တတိံ၊ ဝိညာဉ်အစဉ်ကို။ အဒိဿာပိ၊ မမြင်သော်လည်း။ အသမ္ပယုတ္တံ၊ မတွေ့ဝေမူ၍။ ပရတော၊ နောက်မှ။ တတိယတ္ထဘာဝေ၊ တတိယဘဝ၌။ ဒိဋ္ဌစုတိစိတ္တေန၊ မြင်အပ်သောစုတိစိတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဝတ္ထုခာနဘဝပဋိသန္ဓိယာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ပဋိသန္ဓေကို။ အနုမာနေနာပိ၊ ဆသဖြင့်လည်း။ ကာရိယကာရဏာဘာဝဂဟဏံ နာမ၊ အကျိုး-အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို ယူခြင်းမည်သည်။ သာဝကာနံ၊ ထို့အား။ ဒုက္ကရတ္တာ၊ ခဲယဉ်းသောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၂၅၀)။ ပဋိဝိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ပဋိဝိဒ္ဓုသဒိသာ၊ ထိုးထွင်းသည်နှင့် တူ၏။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သတဓာ၊ အစိတ်တရာ။ ဖာလိတဿ၊ ခွဲအပ်သော။ စာမရဝါလလောမဿ၊ စာမရီသားမွေး၏။ ကောယ၊ သော။ အဂ္ဂကောဋိယာ၊ အဖျားစွန်းဖြင့်။ အပရဿ၊ တပါးသော။ ဝါလလောမိသုနေ၊ သားမွေးမျှင်၏။ ကောဋိံ၊ အစွန်းကို။ ဒုရေ၊ အဝေး၌။ ဌတော၊ ရပ်၌။ ဝိဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ထိုးရာသကဲ့သို့။ အာဝုနန္တော ဝိယ၊ သိသကဲ့သို့။ ပဋိပါတေယျ ယထာ၊ ကျစေသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဣမိနာပိ၊ ဤ သောဘိတထေရ်သည်လည်း။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသော အမှုကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဒဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ သော၊ ဤ သောဘိတထေရ်သည်။ အဂ္ဂေါ၊ လွန်၏။ ယဒိဒန္တိ၊ ကား။ ယော အယံ၊ အကြင်သောဘိတထေရ်သည်။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဝိဘဂေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌပါရာဇိကဒီပနန္တိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒေသု၊ ထို့၌။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသဝသေန၊ ပါတိမောက်ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌပါရာဇိကပရိဒီပနံ၊ ပြအပ်သော ပါရာဇိကကို ပြကြောင်းတည်း။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ပါရာဇိကဝိဘဂေ၊ ပါရာဇိက ဝိဘင်း၌။ အာဂတအာပတ္တိ ပရိဒီပနံ၊ လာသော အာပတ်ကိုပြကြောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။

ကသ္မာ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပါရာဇိကဝိဘင်း၌။ ထုလ္လစ္စယာဒိနမ္ပိ၊ ထုလ္လစ္စဉ်းအစရှိသည်တို့၏လည်း။ အာဂတတ္တာ၊ လာသောကြောင့်လည်းကောင်း။ တေနဝဉ္စဒ္ဓိဋ္ဌသဒ္ဓေန၊ ထိုဉ္စဒ္ဓိဋ္ဌ-သဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တဝိဘင်္ဂဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောဝိဘင်းကို။ နိဒ္ဓေသတ္တာ၊ ပြုအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခုနီနံ အသာဓာရဏာနိ စတ္တာရိတံ၊ ကား။ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ၊ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိက ပါရာဇိကလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ လည်းကောင်း။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ၊ လည်းကောင်း။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ အဋ္ဌဝတ္ထုကပါရာဇိကလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းယောက်ျားတို့နှင့်။ အသာဓာရဏာနိ၊ မဆက်ဆံကုန်သော။ ဘိက္ခုနီနံ ဝေ၊ ဘိက္ခုနီတို့၏သာလျှင်။ ပညတ္တာနိ၊ ပညတ်အပ်ကုန်သော။ ဣမာနိ ပါရာဇိကာနိ၊ တို့သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဝတ္ထု-ဝိပနွာတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒါနံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ ပုပသမ္ပဒကံတို့၏။ ဝတ္ထုဘာဝေ၊ ဝတ္ထုအဖြစ်သည်။ ဝတ္ထု နာမ၊ မည်၏။ တေန ဝတ္ထုမတ္တေန၊ ထိုဝတ္ထုမျှဖြင့်။ ဝိပနွာ၊ ဖျက်သည်တည်း။ ဝိပနွဝတ္ထုကာ၊ ဖျက်သော ဝတ္ထုရှိသည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ”တိ၊ ဟူ၍။ မဂ္ဂါနုပုတ္တိကာရဏံ၊ မဂ်မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒုဟေတုကာနမ္ပိ၊ ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ နုပုဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့မဖြစ်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒါသု၊ ရှင်၊ ရဟန်း၏အဖြစ်တို့၌။ ဌတု၊ တည်၍။ အာယတံ၊ နောင်အခါ၌။ မဂ္ဂဟေတု၊ မဂ်၏အကြောင်းကို။ သမ္မာဒေတု၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏။ အဟေတုကာ ပန၊ အဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ စင်သော။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၌။ ဌတု၊ ၍။ သမ္မာဒေတု၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တမ္ပိ၊ ထို ပါရိသုဒ္ဓိသီလ၌ မတည်နိုင်ခြင်းကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝတ္ထုဝိပနွာဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပါရာဇိကာတိ၊ ကား။ ကမ္မဝိပတ္တိယာ၊ ကမ္မဝိပတ္တိကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိကုဏယေဝ၊ ပဋိသန္ဓေဧကန္တလျှင်။ ပရာဇယံ၊ ရှုံးခြင်းသို့။ အာပနွာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဂိဟိဘာဝေ၊ လူ၏အဖြစ်၌။ ဌတု၊ တည်၍။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဝါယမန္တာနမ္ပိ၊ လုံ့လပြုကုန်သော်လည်း။ ထေယျသံဝါသ-ကာဒိနံ၊ ထေယျသံဝါသ အစရှိသည်တို့အား။ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ မဂ္ဂုပုတ္တိ အဘာဝတော၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ “မဂ္ဂေါ ပန ဝါရိ-တော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒီသတာယ၊ ရှည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လမ္မမာနံ၊ တွဲလျားကျသော။ အင်္ဂဇာတံ၊ အင်္ဂါဇာတ်သည်။ လမ္မ နာမ၊ မည်၏။

ယဿ၊ အကြင် ရဟန်းအား။ တံ၊ ထို ရှည်သော အင်္ဂါဇာတ်သည်။ အတ္တိ၊  
ရှိ၏။ သော သိက္ခာသည်။ လမ္ဗိ၊ မည်၏။ သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ ဧတ္တာ  
ဝတာ၊ ဤသို့ အင်္ဂါဇာတ်ရှည်ကာမျှဖြင့်။ န ပါရာဇိကော၊ ပါရာဇိကရောက်  
သည် မဟုတ်။ ဒီသံ၊ ရှည်သော။ တံ အင်္ဂဇာတ်၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၏။  
မုခေ ဝါ၊ ခံတွင်း၌ လည်းကောင်း။ ဝစ္စမဂ္ဂေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။  
သေဝနာဓိပ္ပာယေန၊ မှီဝဲလိုသဖြင့်။ ပဝေသေန္တောဝ၊ သွင်းသော်သာလျှင်။  
ပါရာဇိကော၊ တည်း။ ဣမ ပန၊ ဤအင်္ဂါဇာတ်ရှည်သော ရဟန်း၌ကား။  
ဝစ္စမဂ္ဂေ၊ သို့။ ပဝေသေန္တောဝ၊ သွင်းသည်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊  
လိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ မုဒုပိဋ္ဌိကေနော၊ မုဒုပိဋ္ဌိကဖြင့်သာလျှင်။ မုခေ၊  
၌။ ပဝေသနဿ၊ သွင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။  
ဟံ၊ စ။ သောပိ၊ ထိုမုဒုပိဋ္ဌိကရဟန်းသည်လည်း။ မုဒုဘူတာယ၊ နူးညံ့သည်  
ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပိဋ္ဌိယာ၊ ကျောက်ဖြင့်။ သြနမိတာ၊ ကုန်း၍။ အတ္တနော၊  
၏။ အင်္ဂဇာတ်၊ ကို။ မုခေန၊ ဖြင့်။ ဂဏှန္တောဝ၊ စုပ်သော်သာလျှင်။  
ပါရာဇိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေဝလော၊ သက်သက်။ န ဟောတိ၊  
မဖြစ်။ ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊  
၏လည်းကောင်း။ ပရေသံ ဝါ၊ သူတပါးတို့၏လည်းကောင်း။ ဝစ္စမဂ္ဂံ ဝါ၊  
ကိုလည်းကောင်း။ မုခံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့၏။ ပဿာဝ-  
မဂ္ဂံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တဿ စ၊ ထိုရဟန်းအား  
လည်းကောင်း။ ပုရိသနိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပုရိသနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဆုပန္နဿ စ၊  
တို့သော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂပဋိပါတနေ၊  
မဂ်၌ ကျစေခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ န  
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပုရိသနိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ တဒိတရမဂ္ဂသမ္ပ-  
ဋ္ဌိပါတနေဝ'၊ ထိုပုရိသနိမိတ်မှ ကြွင်းသောမဂ်၌ ကျစေခြင်း၌သာလျှင်။ (၂၅၁)  
မေထုနဓမ္မဝေါဟာရတော၊ မေထုနဓမ္မဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်တည်း။  
ပရဿ အင်္ဂဇာတေ အဘိနိသီဒတိတိ၊ ကား။ ဥတ္တာနံ၊ ပက်လက်။  
သယန္တဿ၊ အိပ်သော။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ကမ္မနိယေ၊ အမှု၌ခံသော။  
အင်္ဂဇာတေ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝစ္စမဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဝေသေန္တော၊ သွင်း  
လျက်။ တဿ၊ ထိုအင်္ဂါဇာတ်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်သည်  
မည်၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ အဘိနိသီဒတိ-ဟူသောစကားသည်လည်း။ ဥပလက္ခဏတ္ထံ၊  
မျှတည်း။ ပရေသံ၊ တို့၏။ အင်္ဂဇာတ်၊ သည်။ ဝစ္စမဂ္ဂေ၊ သို့။ ပဝေသေန္တော၊

၁-အတ္တနော ဝစ္စမဂ္ဂံ ဝါ ပရေသံ ဝစ္စမဂ္ဂမုခံ ဝါ (ဆဋ္ဌ)  
၁-....သမ္ပုဋ္ဌိဝါဒနေနေဝ (ဆဋ္ဌ)

ဝင်သည်ရှိသော်။ သာဒိယန္တောပိ၊ သာယာသောရဟန်းသည်လည်း။ ပါရာဇိ-  
 ကောဝ၊ သာတည်း။ ဗလက္ကာရေန ပန၊ နိုင်ထက်မူသဖြင့်ကား။ ဝစ္စမဂ္ဂေ ဝါ၊  
 မစ္စမဂ်သို့လည်းကောင်း။ မုခေ ဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။  
 ပဝေသိယမာနော၊ သွင်းအပ်သည်ရှိသော်။ ယဒိ န သာဒိယတိ၊ အကယ်၍ မသာ  
 ယာအံ၊ အနာပတ္တိကောဝ၊ အာပတ်မသင့်သလျှင်ကတည်း။ တတ္ထိ၊ ထိုသူတပါး  
 သည် သွင်းလာရာ၌။ ဝိရဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ တပ်နှစ်သက်ဖွယ်၊ မဟုတ်သော  
 ကြောင့်။ အသာဒိယနံ နာမ၊ မသာယာခြင်းမည်သည်။ ဒုက္ကရံ၊ မခဲယဉ်း။  
 ဧတ္ထ၊ ဤအဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အနုပသမ္ပန္နဘာဝေ၊ လူ၏အဖြစ်၌။ ဌတော၊  
 တည်၍။ မာတုပိတုအရဟန္တေသု၊ အမိ၊ အဖ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတရံ၊  
 တယောက်ယောက်ကို။ ဃာတေန္တော၊ သတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။  
 ဘိက္ခုနီ၊ ကို။ ဒူသေန္တော၊ ဖျက်ဆီးသော သူသည်လည်းကောင်း။ သာမဏေရ-  
 ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ၊ သာမဏေရှင်အဖြစ်ကိုလည်း။ န လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ-  
 နတ္ထိ၊ ငှါ။ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ၊ အသီး ယူအပ်သောကြောင့်။ မာတုသံဘကကဒိနံ၊  
 မာတုသံဘကကံ အစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးယောက်ကုန်သော သူတို့၏။  
 တတိယပဌမပါရာဇိကေသု၊ တို့၌။ အန္တောဂတော၊ အကျုံးဝင်သောအဖြစ်  
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧတ္ထ ယထာ၊ ဤ လေးယောက်သောသ၌ကဲ့သို့။ ဂိဟိ-  
 ဘာဝေ၊ လူ၏အဖြစ်၌။ ဌတော၊ ၍။ လောဟိတုပ္ပါဒံ၊ ဘုရား၌ သွေးစိမ်းတည်  
 ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော။ လောဟိတုပ္ပါဒကောဝ၊ သည်သာလျှင်။  
 ဝေ၊ ဤအတူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတေန ပရိယာယေနာတိ၊  
 ကား။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော သူတို့၏။ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနသင်္ခါတေန၊  
 ရာဂနှိပ်စက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ ဒုတိယ-  
 ဝိကပ်၌။ ကစ္ဆိ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့သော အစဉ်ဖြင့်။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊ အမည်ရှိသော။  
 ဝိနယဌကထာယ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနစယံ၊ အဖွင့်ဖြစ်သော။  
 ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ စတုတ္ထပါရာဇိက  
 ဝဏ္ဏနာနယော၊ စတုတ္ထပါရာဇိကကို  
 ဖွင့်သော နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ပါရာဇိကကဏ္ဍဝဏ္ဏနာနယော စ၊ လေးပါးသော ပါရာဇိကကဏ္ဍ၏  
 အဖွင့်ဖြစ်သော နည်းသည်လည်း။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။



# ၂-သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

## ၁-သုတ္တဝါသ ဗြိသိက္ခာပဒဝတ္ထနာမ

☞ (၂၅၂) ၂၃၄။ တေရသကဿာတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထို ကဏ္ဍအား။ တေရသပရိမာဏာနိ၊ တစ်ဆယ့်သုံးပါးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေရသကော၊ မည်၏။ ကဏ္ဍော၊ အပိုင်းကို ရ၏။ တဿ၊ ထိုတေရသကဏ်၏။ သမထေ ဝါ၊ သမထ၌လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာယ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ အဘိရတိရဟိတော၊ မွေ့လျော်ခြင်းမှ ကင်းသောအဖြစ်သည်။ ဣဓ၊ ဤပဌမသံဃာဒိသိသံ၌။ အနဘိရတော၊ မည်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌။ အနဘိရတော၊ မမွေ့လျော်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော” ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိက္ခိတ္တတာယ၊ ပျံ့လွင့်သော အဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (တည့်) “ကာမရာဂါ” ဣစ္စာဒိ၊ ကာမရာဂါ-အစရှိသော ပါဌ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

၂၃၅။ “အဗ္ဗောဟာရိကာ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သီလဝိပတ္တိ-ဝေါဟာရံ၊ သီလဝိပတ္တိဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ နာရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အကုသလဘာဝေ ပန၊ အကုသိုလ်အဖြစ်၌ကား။ အဿ၊ ထိုအိပ်မက်၌ သုက်လွတ်ခြင်း၏။ အဗ္ဗောဟာရတာ၊ ဝေါဟာရမလောက်သောအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၂၃၆-၇။ စေတနာ သဒ္ဓတော၊ စေတနာသဒ္ဓါမှ။ ဝိသုံ၊ သီး။ သံ-သဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထဘာဝံ၊ အနက် မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဣက-ပစ္စယဿ၊ ၏။ အတ္ထဝန္တတဉ္စ၊ အဿတ္ထိအနက်ရှိသော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “သဉ္ဇေတနာ ဝါ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ဒုတိယဝိကပ္ပေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ “သိခါပုတ္တော အတ္တော”တိ၊ ဟူသော ဝကားကို။ အဓိပ္ပေတတ္ထံ၊ လိုအပ်သော အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာသယဘေဒတောတိ၊ ကား။ ပိတ္တသေမ္ပပုဗ္ဗလောဟိတာနံ၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး ဟူကုန်သော။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ အာသယာနံ၊ အာသယခတ်တို့၏။ ဘေဒေန၊ အပြားဖြင့်။ ဓာတုနာနတ္တတောတိ၊ ကား။ ရသရူပိရာဒိနံ၊ အကြော၊ အသွေးအစရှိကုန်သော။ သတ္တနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ ဝါ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ပထဝါဒိနံ၊ ပထဝီအစရှိကုန်သော။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ ဝါ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ နာနတ္တေန၊ ထူးသော အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္ထိသံသယံ၊ ကား။ မုတ္တဝတ္ထိနော၊ ကျင်ငယ်အိမ် ဝည်ပေါင်း၏။ မုတ္တကပဿံ၊ အတက်

ဖြစ်သော နံပါးစည်း။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်တို့၏။ မဒလံ နာမံ၊ မုန်ရေမည်သည်  
 ကား။ သမ္ဘဝေါ၊ သုက်တည်း။ ဣတံ၊ ကြောင့်။ “သမ္ဘဝေါ နိက္ခမတံ”တံ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဘဝဝေဂန္တိ၊ ကား။ သမ္ဘဝဿ၊ သုက်၏။ ဌာနတော၊  
 နေရာမှ။ စဝိတွာ၊ ရွှေ၍။ ဒကသောတာဘိမုခံ၊ ကျင်ချောင်းသို့ ရှေးရှု။  
 သြတရဏေန၊ သက်ခြင်းကြောင့်။ သဉ္ဇာတ သရီရက္ခောဘဝေဂံ၊ ဖြစ်သော  
 ကိုယ်၏ ချောက်ချားခြင်းအဟုန်ကို။ ဗာဟုသိသန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပုဒေသံ၊  
 ပခုံးအရပ်ကို။ “ဒဿေသိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဒဿေသိ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဣတံ သဒ္ဓေါ၊  
 သည်။ ဟေတု အတ္ထော၊ ဟိတ် အနက် ရှိ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။  
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဏ္ဍစဋ္ဌိကာဟိ၊ နပန်းနှစ်ဘက်တို့မှ။ သမ္ဘဝေါ၊ သုက်သည်။  
 နိက္ခမတံ၊ ထွက်၏။ ပ။ သမ္ဘဝဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဒဿေသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 တတိယဿ၊ တတိယဆရာသည်။ ဘာသိတံ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်။  
 သုဘာသိတံ၊ စကားကောင်းတည်း။ ဣတံ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။  
 ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဒကသောတန္တိ၊ ကား။ မုတ္တဿ၊ ကျင်  
 ငယ်၏။ ဝတ္ထိတော၊ စည်ပေါင်းမှ။ နိက္ခမနမဂ္ဂံ၊ ထွက်ရာ ခရီးသို့။ အင်္ဂဇာ-  
 တပုဒေသံ၊ အင်္ဂါဇာတ် အရပ်သို့။ ဣတံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။  
 ဧတံ သုက္ကဉ္စ နာမ၊ ဤသုက်မည်သည်ကား။ ရသရဟိရာဒိသတ္တဒေဟဓာတုသု၊  
 အကြော၊ အသွေး အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော ကိုယ်ဓာတ်တို့တွင်။ မဇ္ဈိမဓာတု၊  
 မဇ္ဈိမဓာတ်တည်း။ စတုဇံ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။  
 အဋ္ဌမိဉ္ဇာဒိ ဝိယ၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ပထဝီဓာတုသင်္ဂဟိတံ၊  
 ပထဝီဓာတ်ဖြင့် သြဂိုဟ်အပ်၏။ အာဟာရူပဇီဝိနံ၊ အာဟာရကို မှီ၍ အသက်  
 ရှင်ကုန်သော သူတို့၏။ သကလကာယဂတံ၊ တကိုယ်လုံး၌ တည်၏။ အတိ-  
 ဒဟရဒါရကာနမ္ပ၊ အလွန်ငယ်သော သူငယ်တို့အားလည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသလျှင်  
 ကတည်း။ တံ ပန၊ ထိုသုက်သည်ကား။ ပန္နရသသောဠသ ဝဿုဒ္ဓေသတော၊  
 တဆယ့်ငါးနှစ် တဆယ့်ခြောက်နှစ်ရွယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။  
 သမုပ္ပဇ္ဇနက ကာမရာဂေဟေဝ၊ ဖြစ်သော ကာမရာဂတို့ကြောင့်လျှင်။ ဌာန-  
 တော၊ တည်ရာမှ။ စလတံ၊ လှုပ်၏။ စလိတဉ္စ၊ လှုပ်သော သုက်သည်လည်း။  
 အာပေါဓာတုဘာဝေန၊ အာပေါဓာတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တဇမေဝ၊ စိတ်  
 ကြောင့်ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒကသောတံ၊ ကျင်ချောင်းသို့။  
 သြတရတံ၊ သက်၏။ ဒကသောတတော၊ ကျင်ချောင်းသို့ သက်သည်မှ။  
 ပဋ္ဌာယ ပန၊ စ၍ကား။ စိတ္တပစ္စယဉ္စတုဇံ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော



ဥတုဇရုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ မတ္တလုဂ်တော၊ ဦး  
 နှောက်မှ။ စလိတသိသံသဏိကာ ဝိယ၊ ယိုကျသော နှပ်ကဲ့သို့တည်း။ ယေသံ  
 ပန၊ အကြင်သူတို့အားကား။ သမုဇ္ဈေဒနဝိက္ခမ္ဘနာဒိဟိ၊ ကောင်းစွာဖြတ်ခြင်း၊  
 ခွါခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ရာဂနှိပ်စက်ခြင်းသည်။ (၂၅၃)  
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်လွတ်ခြင်းသည်။ န သိယာ၊  
 မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ယတာဌာနတော၊ တည်တိုင်းသော အရပ်မှ။ သုတ္တဿ၊  
 ဤ။ ဝိဿဋ္ဌိယေဝ၊ လွတ်ခြင်းသည်လျှင်။ ရာဂစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ရာဂစိတ်ကြောင့်  
 ဖြစ်၏။ ပကတိရူပံ၊ ပြကတွေသော ရုပ်သည်။ န ရာဂစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ရာဂ  
 စိတ်ကြောင့် မဖြစ်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာယံ၊  
 ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌။ “သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နာမ ရာဂသမုဋ္ဌာနာ ဟောတိ”တိ၊  
 ဟူ၍။ သုက္ကဿ၊ ဤ။ ဝိဿဋ္ဌိ ဧဝ၊ လွတ်ခြင်းကိုလျှင်။ ရာဂသမုဋ္ဌာနာ၊ ရာဂ  
 ကြောင့် ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ ပကတိရူပံ၊ ပကတိရုပ်ကို။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။  
 ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဒေဝါနံ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့အား။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊  
 ရှိသော်တည်း။ သုက္ကဓာတု၊ သုက်ဓာတ်သည်။ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိဝသေန၊  
 နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်သော သူတို့၏ အကျင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌိတ  
 ရာဂေနာပိ၊ နှိပ်စက်သော ရာဂကြောင့်လည်း။ ဌာနတော၊ တည်ရာမှ။ န ဂဠတိ၊  
 မရှေ့။ ယထာဌာနေ ဧဝ၊ တည်တိုင်းသော အရပ်၌သာလျှင်။ ဌတော၊ ဤ။ ကိဉ္စ  
 ဝိကာရံ၊ တစုံတခုသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇမာနာ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။  
 တခံဏိကပရိဋ္ဌာဟဝူပသမာဝဟာ၊ ထိုခဏ၌ ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းကို ငြိမ်းခြင်းကို  
 ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ မေထုနကိစ္စနိဋ္ဌာပိတာ၊ မေထုနကိစ္စကိုပြီးဆုံးစေတတ်သည်။  
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ကာယ-  
 သမ္ပဿသုခမေဝ၊ ကိုယ်၌ တွေ့ခြင်းချမ်းသာသည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုနတ်  
 တို့အား။ ကာမကိစ္စံ၊ ကာမဂုဏ်ကိစ္စတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့အလည်းကောင်း။ အနာဂါမိနဉ္စ၊ တို့အားလည်း-  
 ကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ကာမရာဂါဘာဝေန၊  
 ကာမရာဂ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုက္ကဓာတု၊ သုက်ဓာတ်သည်။ ဝိကာရမ္ပ၊  
 ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့လည်း။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။  
 ရူပိဗြဟ္မာနံ ပန၊ ရူပဗြဟ္မာတို့အားကား။ ဝိက္ခမ္ဘိတကာမရာဂေန၊ ခွါအပ်သော  
 ကာမရာဂသည်။ ဇနိတတ္တာ စ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း  
 ကောင်း။ အနာဟာရူပဇီဝိတတ္တာ စ၊ အာဟာရကိုမရှိ၍ အသက်ရှင်သည် မဟုတ်  
 သောကြောင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဿ၊ ဖြင့်။ သုက္ကဓာတုပိ၊ သည်လည်း။  
 နုတ္တေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ “တထေဝါ”တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။

“မောစနဿာဒေန နိမိတ္တေ ဥပက္ကမတော”တိအာဒိံ၊ ဥပက္ကမတော အစရှိ-  
 သည်ကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ “ဝိသဋ္ဌိတိ ဌာနာစာဝနာ ဝုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ပဒဘာဇနေ၊ ပဒဘာဇနိဋ္ဌိ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “ဒကသောတံ သြတိဏ္ဏ  
 မတ္တေ” တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော  
 စောဒနာကြောင့်။ ဒကသောတောရောဟဏဉ္စေတ္တာ”တိအာဒိံ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထံတိ၊ ကား။ တိသုပိ ဝါဒေသ၊ အယူသုံးပါး  
 တို့တွင်လည်း။ အဓိဝါသေတွာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တေ၊ အင်္ဂါဇာတ်၌။ ဥပက္ကမိတွာ၊  
 လုံ့လပြု၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရေ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊  
 ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မောစနဿာဒံ၊ လွတ်ခြင်း၌ သာယာခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊  
 ဖျောက်၍။ အန္တရာ နိဝါရေတုန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ နိမိတ္တေ၊ ၌။  
 ကတုပက္ကမေန၊ ပြုအပ်သောလုံ့လကြောင့်။ ဌာနာ၊ တည်ရာမှ။ စုတံ၊ ရွှေသော  
 သုက်ကို။ ဒကသောတံ၊ ကျင်ချောင်းသို့။ သြတရိတံ၊ သက်ခြင်းငှါ။ အဒတွာ၊  
 မပေးမူ၍။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ နိဝါရေတံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ မောစနဿာ  
 ဒေန၊ လွတ်ခြင်း၌သာယာသဖြင့်။ ဟတ္ထပရိကမ္မာဒိံ၊ လက်ဖြင့် ချေးတုန်းခြင်း  
 အစရှိသောအမှုကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော ရဟန်းအား။ မုတ္တပိ၊ လွတ်သော်  
 လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ ဥပ္ပက္ကမာဘာဝတော ပန၊  
 လုံ့လ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ကား။ သံသဒိသေသော၊ သည်။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဟတ္ထပ။ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 “ဒကသောတောရောဟဏဉ္စေတ္တာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တ-  
 ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆိုအပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “အယံ သဗ္ဗာ-  
 စရိယသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ခေါဘကရဏပစ္စယော နာမ၊ ‘ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း၏ အကြောင်း  
 မည်သည်ကား။ ဝိသဘာဂဘေသဇ္ဇသေနာသနာဟာရာဒိပစ္စယော၊ သဘော  
 မတူသော ဆေး၊ ကျောင်း၊ အာဟာရအစရှိသော အကြောင်းတည်း။ နာနာ-  
 ဝိဓံ သုပိနန္တိ၊ ကား။ ခုတ်တဝါတာဒိဓာတုနံ၊ ချောက်ချားသော လေ  
 အစရှိသော ဓာတ်တို့အား။ အနုဂုဏံ၊ လျော်သော အိပ်မက်ကို။ အနုဘူတ-  
 ပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ပူးသည်လည်းဖြစ်သော။  
 မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတပုဗ္ဗဉ္စ၊ ကြံပူးသည်လည်းဖြစ်သော။ သဂ္ဂနရက-  
 ဒေသန္တရာဒိနမ္ပိ၊ နတ်ရွာ၊ ငရဲ၊ အရပ်တပါးအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊  
 သင်္ဂြိုဟ်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အတ္ထကာမတာယ ဝါ အနတ္ထကာမတာယ ဝါ”တိ ဣဒံ၊  
 ဟူသော စကားကို။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာဟိတာဓိပ္ပာယတံ၊ စီးပွားရှိသည်၊



စီးပွားမဲ့သည်ကို အလှိုရှိသော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “အတ္ထာယ  
 ဝါ အနတ္ထာယ ဝါ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သဘာဝတော၊ သဘော  
 အားဖြင့်။ တဝိတဗ္ဗ ဟိတာဟိတံ၊ ဖြစ်သင့်သော စီးပွား၊ စီးပွားမဲ့ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့သည်။ ဥပသံဟရိယမာနာနိ၊ ဆောင်အပ်  
 ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နတ္ထိ နန္ဒ၊ မရှိ  
 ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ တာနိ၊ ထိုအာရုံတို့ကို။ ပရိသော၊  
 သည်။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဒေဝတာ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇမာနာနိ၊ မရှိ  
 ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုအာရုံတို့ကို။ ကထံ ဥပသံဟရန္တိ၊ အဘယ်သို့ ဆောင်ကုန်  
 သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ မနသိ (၂၅၄) ကတွာ၊ နှလုံးပိုက်၍။ “သော  
 တာသ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဧ။ တေန၊ ထို သော  
 တာသံ-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ “ဝေ၊ သို့။ ယေ၊ ဤယောက်ျားသည်။  
 ပရိကပ္ပတု၊ ကြံစေသတည်း။”ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ စိန္တိတ-  
 မတ္တေန၊ ကြံကွာမျှဖြင့်။ သုပန္နဿ၊ အပ်သောသူ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ တဝဂ်-  
 သန္တတိတော၊ တဝင်အလျဉ်မှ။ နိပတိတွာ၊ ပြတ်၍။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။  
 စိန္တိတနိယာမေန၊ ကြံအပ်သော နည်းဖြင့်။ ပရိကပ္ပမာနံ၊ ကြံလျက်။ ပဝတ္တတိ၊  
 ဖြစ်၏။ ဝေ၊ သို့။ တေန၊ ထိုယောက်ျားသည်။ ပရိကပ္ပမာနာနိ၊ ကြံအပ်ကုန်  
 သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ ဥပသံဟရန္တနိ နာမ၊  
 ဆောင်အပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ၊ ထိုအာရုံတို့ကို  
 လည်း။ သော ပရိသော၊ သည်။ ဒေဝတာနုဘာဝေန၊ နတ်တို့၏ အာနုဘော်  
 ကြောင့်။ ပဿတိ နာမ၊ မြင်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ဧ။  
 “ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိယ ပုတ္တပဋိလာဘနိမိတ္တ”န္တိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိ  
 တို့၌။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိဒိဝေ၊ မယ်တော်  
 ဝမ်းသို့ သက်တော်မူသော နေ၌။ မဟာမာယာဒေဝိယာ၊ မဟာမာယာမိဖုရား  
 အား။ အတ္တနော၊ ဧ။ ဒက္ခိဏပဿေန၊ လက်ယာနံပါးဖြင့်။ ဧကဿ၊  
 တစီးသော။ သေတဝရဝါရဏဿ၊ မြတ်သော ဆင်ဖြူ၏။ အန္တောက္ကုစ္ဆိပဝိဇ္ဇ-  
 ဘာဝဒဿနံ၊ ဝမ်းတွင်းသို့ ဝင်သော အဖြစ်ကို မြင်မက်ခြင်းသည်။ ပုတ္တ-  
 ပဋိလာဘနိမိတ္တံ၊ သားရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ သုပိနံ နာမ၊ အိပ်မက်  
 မည်၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဗောဓိသတ္တဿ ပန၊ ဘုရားလောင်းအားကား။  
 “သေ၊ နက်ဖြန်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။”ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗာ-  
 ယ၊ ဆိုအပ်သော။ ပက္ခဿ၊ ဧ။ စာတုဒ္ဓသိယံ၊ စတုဒ္ဓသိနေ၌။ ရတ္တိဝိဘာ-  
 ယနကာလေ၊ ညဉ့်မိုးသောက်သော အခါ၌။ ဟိမဝန္တံ၊ ဟိမဝန်တောင်ကို။  
 ဗိဗ္ဗောဟနံ ကတွာ၊ ခေါင်းအုံးပြု၍။ ပုရတ္ထိမ ပဋိမ သမုဒ္ဓေသု၊ အရှေ့



သမုဒ္ဒရာ၊ အနောက်သမုဒ္ဒရာတို့၌။ ဝါမဒက္ခိဏဟတ္ထေ ဝ၊ လက်ဝဲ၊ လက်ယာ  
လက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏသမုဒ္ဒေ၊ တောင်သမုဒ္ဒရာတို့၌။ ပါဒေ စ၊ ခြေ  
တို့ကိုလည်းကောင်း။ သြဒဟိတော၊ ချထား၍။ မဟာပထဝိယာ၊ မြေကြီး၌။  
သယနံ၊ အိပ်တော်မူရခြင်းသည်။ ဧကော၊ တခု။ ဒဗ္ဗတိဏသင်္ခါတာယ၊  
နေဇာ မြက်ဟုဆိုအပ်သော။ တိရိယာ နာမ၊ တိရိယာအမည်ရှိသော။ နဂ်လ-  
မတ္တရတ္တဒဏ္ဍာယ၊ ထွန်တုံးမျှလောက်သော နိသေဝ အရိုးရှိသော။ နာဘိတော၊  
ချက်မှ။ ဥဂ္ဂတာယ၊ ထွက်သော။ တိဏဇာတိယာ၊ မြက်မျိုး၏။ ခဏေန၊  
တခဏခြင်းဖြင့်။ အနေကယောဇနသဟဿံ၊ ယူဇနာ အထောင်မက မြင့်  
သော။ နဘံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။  
ဧကော၊ တခု။ သေတာနံ၊ ဖြူသောကိုယ်ရှိကုန်သော။ ကဏ္ဍသိသာနံ၊  
မည်းသော ဦးခေါင်းရှိကုန်သော။ ကိမိနံ၊ ပိုးတို့၏။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့မှ။  
ဥဿက္ကိတော၊ တက်၍။ ယာဝ ဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်းတိုင်အောင်။  
အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဧကော၊ တခု။ နာနာဝဏ္ဏာနံ၊ အထူး  
ထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ စတုန္တံ သကုဏာနံ၊ ငှက်လေးကောင်တို့၏။ စတုဟိ  
ဒိသာဟိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ။ အာဂန္တော၊ လာ၍။ ပါဒေမူလေ၊ ခြေတော်  
ရင်း၌။ သေတဝဏ္ဏတာပဇ္ဇနံ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသောအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။  
ဧကော၊ တခု။ မဟတော၊ ကြီးသော။ မိဋ္ဌပဗ္ဗတဿ၊ မစင်တောင်၏။ ဥပရိ၊  
အထက်၌။ အလိမ္မမာနဿ၊ မလိမ်းမကျံ။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ စက်မနံ၊ စကြံကြ  
ခြင်းသည်။ ဧကော၊ တခု။ ဣတိ ဣမေ ဤသည်တို့ကား။ ပဉ္စ မဟာသုပိနာ  
နာမ၊ အိမ်မက်ကြီး ငါးပါးမည်ကုန်၏။ ဣမေ စ၊ ဤအိပ်မက်ကြီးငါးပါး  
တို့သည်လည်း။ သမ္မောဓိယာ စ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်း၏လည်းကောင်း။  
ဒေဝမနုဿေသု၊ နတ်လူတို့၌။ အရိယမဂ္ဂပ္ပကာသနဿ စ၊ အရိယာမဂ်ကို  
ပြုခြင်း၏လည်းကောင်း။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့၏။ သရဏုပဂမနဿ စ၊ ကိုးကွယ်  
ရာသို့ ရောက်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ ခတ္တိယာဒိစတုဝဏ္ဏာနံ၊ မင်းမျိုးစသည်  
တို့ဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိကုန်သော အမျိုးတို့၏။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်ပြု၍။  
အရဟတ္တပဋိလာဘဿ စ၊ အရဟတ္တပိုလ်ကို ရခြင်း၏လည်းကောင်း။ စတုန္တံ  
ပစ္စယာနံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ လာဘော၊ ရခြင်း၌။ အလိတ္တဘာဝဿ စ၊  
မလိမ်းကျံသော အဖြစ်၏လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့တည်း။  
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သောဠသ သုပိနာ၊ ကောသလအိပ်မက်  
တသယံခြောက်ချက်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ ဝေ၊ ကေုပါတ်ဇာတ်၌ တင်ရှား  
ကုန်သည်သာတည်း။ “ကေဠသဝ္ဗမေဝါ”တိ၊ ဟူသော ကော၊ ကို။ ဖလဿ၊  
အကျိုး၏။ နိယပုပ္ဖတ္တိတော၊ အမြဲဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊

ခပ်သိမ်းသော သူတို့၌။ ဒဿနံ ပန၊ အိပ်မက်မြင်ခြင်းသည်ကား။ ဝိပလ္လတ္ထ-  
 မေဝ၊ ဖောက်ပြန်သလျှင်ကတည်း။ ဓာတုက္ခောဘာဒီသု၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း  
 အစရှိကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မူလကာရဏေသု၊ အကြောင်းရင်း  
 တို့တွင်။ ဒွိဟိ တိဟိပိ ကာရဏေဟိ၊ နှစ်ခု သုံးခုသော အကြောင်းတို့  
 ကြောင့်လည်း။ ကဒါစိ၊ တခါတရံ။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တိ၊ မြင်  
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သံသဂ္ဂဘေဒတော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
 သုပိနဘေဒေါတိ၊ ကား။ သစ္စာသစ္စတ္ထတာဘေဒေါ၊ မှန်မမှန်သော အဖြစ်၏  
 အပြားတည်း။

“ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏ” န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တ-  
 တော၊ ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်မှ။ အည၊ တပါးသော။ ရူပမေဝ၊ ရူပါရုံ  
 သည်လျှင်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 ရူပနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ယေသံ သတ္တနိမိတ္တာဒိနံ၊ အကြင် သတ္တနိမိတ်အစရှိသည်  
 တို့အား။ တံ၊ ထိုရူပနိမိတ်ဟူသော။ အာဒိ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊  
 ၏။ ယဿ ဘဝဂ်စိတ္တဿ၊ အား။ တာနိ၊ ရူပနိမိတ္တာဒိနိ၊ ထို ရူပနိမိတ်  
 အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 တံ ဘဝဂ်စိတ္တံ၊ သည်။ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ ဤဒိသာနိတိ၊  
 ကား။ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏာနိ စ၊ ရူပနိမိတ်အစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်  
 သည်လည်းကောင်း။ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တာနိ စ၊ ရာဂအစရှိသည်နှင့် ယှဉ်ကုန်  
 သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေဟာရိကစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ ပဋိဗ္ဗဒ္ဓဿ၊ နိုးသော  
 သူ၏။ ပကတိစိတိစိတ္တေန၊ ပြကတေသော စိတိစိတ်ဖြင့်။ ကေခ နာမ ပဿတိတိ၊

ကား။ (၂၅၅) သုတ္တပတိဗ္ဗဒ္ဓဘာဝဝိယုတ္တာယ၊ အိပ်သောအဖြစ်, နိုးသော  
 အဖြစ်နှင့် မယှဉ်သော။ စိတ္တပွဝတ္တိယာ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း  
 ကြောင့်။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တော နာမ၊ မြင်မက်သောမည်သည်။ န သိယာ၊  
 မဖြစ်ရာ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “သုပိ-  
 နဿ အဘာဝေါဝ အာပဇ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ကပိမိဒ္ဓပရေ-  
 တော” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ နိဒ္ဒါဝသေန၊ ငိုက်မျဉ်းခြင်း၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဘဝဂ်သန္တတိဗျဝဟိတာယ၊ ဖြစ်သော ဘဝဂ်  
 အယဉ်ဖြင့် ခြားအပ်သော။ ကုသလာကုသလာယ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်  
 ဖြစ်သော။ မနောဒွါရဝိထိယာ၊ မနောဒွါရဝိထိဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်မက်၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယာ နိဒ္ဒါ” တိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။  
 အာဟ၊ ၏။ ဒွိဟိ အန္တေဟိ မုတ္တောတိ၊ ကား။ ကုသလာကုသလာသခါတေဟိ၊  
 ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အန္တေဟိ၊ အစွန်းတို့မှ။

မုတ္တော၊ လွတ်သော။ “အာဝဇ္ဇနတဒါရမ္မဏက္ခဏေ”တိ၊ ဟူ၍။ သုပိနော၊ အိပ်  
မက်၌။ ပဉ္စဒ္ဓါရဝီထိယာ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရဝီထိ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊  
မနောဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တ္ထေ စ၊ ဤစကား၌လည်း။ သုပိနန္တေပိ၊ အိပ်မက်တွင်း၌လည်း။ တဒါ-  
ရမ္မဏဝဇ္ဇနတော၊ တဒါရုံကျသည်ကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ အနုဘူတေသု ဝါ၊  
ခံစားဖူးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုတပုဗ္ဗေသု ဝါ၊ ကြားဖူးသည်လည်း  
ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီသု၊ ရူပါရုံစသည်တို့၌။ ပုရာပတ္တိဘာဝေန၊ ရှေး၌ဖြစ်  
ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ဝိပလ္လာသတော၊ ဖောက်ပြန်သော  
အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝဇ္ဇနဝိပါကဓမ္မာ၊ ကာမာ  
ဝဇ္ဇနဝိပါကတရားတို့ကို။ ပရိတ္တဓမ္မေ၊ ကာမအာရုံတို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။  
ပရိကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တာ-  
ရမ္မဏာ၊ ကာမအာရုံလျှင် အာရုံရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သရူပတော၊  
အားဖြင့်။ ပရိတ္တဓမ္မေ၊ ကာမအာရုံတို့ကို။ ဂဟေဟူာ၊ ၍။ ပဝတ္တတ္တာဝေ၊  
ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ  
သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဣတ္ထိပုရိသဒိအာကာရံ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား  
အစရှိသော အခြင်းအရာသို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်  
ကုန်သော။ ရာဂါဒိသဝိပါကဓမ္မာနုပ္ပ၊ ရာဂအစရှိသော အကျိုးပေးခြင်းရှိသော  
တရားတို့၏လည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထိုရာဂအစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။  
ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ပဋိသန္ဓာဒိဝိပါကဒုနုပ္ပ၊ ပဋိသန္ဓေ  
အစရှိသော ဝိပါကတို့၏လည်းကောင်း။ ပရိတ္တာရမ္မဏတာ စ၊ ကာမအာရုံ  
ရှိသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏတာ စ၊ ကမ္မနိမိတ်လျှင်  
အာရုံရှိသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဥပပန္နာ ဝေ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်။  
ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထုဓမ္မဝိနိမုတ္တံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မမှ လွတ်သော။ သမ္မုတိဘူတံ၊  
ပညတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကသိဏာဒိပဋိဘာဂါရမ္မဏံ၊ ကသိုင်းအစရှိသော  
ပဋိဘာဂအာရုံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဥပစာရပ္ပနာဒိဝ  
သပ္ပဝတ္တာ၊ ဥပစာရအပ္ပနာအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တ  
စေတသိကဓမ္မာ ဝေ၊ စိတ်၊ စေတသိက်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပရိတ္တတ္ထိကေ၊  
ပရိတ္တတိက်၌။ “န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ”တိ၊ န ဝတ္တဗ္ဗာရုံလျှင် အာရုံရှိကုန်၏ဟူ၍။  
ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

သွာယန္တိ၊ ကား။ သုပိနော၊ အိပ်မက်သည်။ ဝိပလ္လာသေန၊ ဖောက်ပြန်  
သောအားဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြံဆအပ်သော ကာမအာရုံလျှင်



အာရုံရှိခြင်းကြောင့်။ “ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ‘အဝိဇ္ဇေ-  
မာနာရမ္မဏေ၊ ထင်ရှားမရှိသော အာရုံ၌။ အဝသဝတ္တိတော၊ အလိုအားဖြင့်  
မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တေန၊  
ကြောင့်။ “အ ဝိသယေ ဥပ္ပန္နတ္တာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
“အာပတ္တိနိကာယဿာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ “သံဃာဒိသေ  
သော” တိ၊ ဟူသော။ ပုလ္လိဂ်-သဒ္ဓဿ၊ ပုလ္လိဂ်-သဒ္ဓါအား။ အနုရူပဝသေန၊  
လျော်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ဝုဠာပေတုံ၊  
ထစေခြင်းငှါ။ ဣတ္ထိတဿ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အာပတ္တိနိကာယဿ၊ အာပတ်  
အပေါင်း၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကိ” ဝုတ္တံ” နိ  
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ “ရုဠိ-သဒ္ဓေနာ” တိတ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သမုဒါယော၊  
အာပတ်အပေါင်း၌။ နိပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ သဒ္ဓဿာပိ၊ သံဃာဒိသေသ-သဒ္ဓါ၏  
လည်း။ တဒေကဒေသေပိ၊ ထိုအာပတ်အပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်သော သုက္ကဝိသိသိ  
၌လည်း။ ပသိဒ္ဓိ၊ ထင်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ရုဠိ နာမ၊ မည်၏။ တာယ  
ရုဠိယာ၊ ထိုရုဠိနှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတည်း။ ရုဠိ-သဒ္ဓေါ၊  
ဒွါ။ တေန၊ ထိုရုဠိ-သဒ္ဓါဖြင့်။ ရုဠိယာ၊ ရုဠိ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။  
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အဝယဝေ” ဣစ္စာဒိနာ၊ အဝယဝေ-အစရှိသောစကားဖြင့်။  
အာဟ၊ ၏။

ကာလဉ္စာတိ၊ ကား။ “ရာဂုပတ္တမ္ဘေ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒဿိ-  
တကာလဉ္စ၊ ပြအပ်သော ကာလကိုလည်းကောင်း။ ဟိ၊ စူ။ “ရာဂုပတ္တမ္ဘေ”  
တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရာဂုပတ္တမ္ဘေ၊ ရာဂကြောင့် ခိုင်မာ  
ခြင်းသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုအခါ၌။  
မောစေတိ၊ လွှတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (၂၅၆) အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။  
ကာလော၊ ကို။ ဂမ္မတိ၊ သိအပ်၏။ နဝမဿ အဓိပ္ပာယ်ဿာတိ၊ ကား။  
ဝိမံသာဓိပ္ပာယ်ဿ၊ စုံစမ်းလိုသော အဖြစ်၏။ ဝတ္ထုတိ၊ ကား။ ဝိသယံ၊  
အရာကို။

၂၃၈။ ဧတေသံ၊ ထိုပိုးတို့အား။ လောမာ၊ အမွေးတို့သည်။ သန္တိ၊  
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောမသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဗဟုလောမပါဏကာ၊  
များသော အမွေးရှိသော ပိုးတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။

၂၃၉။ မောစနေနာတိ၊ ကား။ မောစနပ္ပယောဂေန၊ လွှတ်ခြင်း ပယောဂ  
ဖြင့်။ “မောစနဏာဒ သမ္ပယုတ္တာယာ” တိ တ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
မောစနိစ္ဆာဝ၊ လွှတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော အဖြစ်သည်သာလျှင်။ မောစန-  
ဿာဒေါ၊ မည်၏။ တေန၊ ထို လွှတ်စေလိုသော အဖြစ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊

ယှဉ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ မောစနဿာဒစေတနာ၊ လွတ်စေလိုသော အဖြစ်နှင့် ယှဉ်သော စေတနာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယာယ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ မောစနေ၊ လွတ်ခြင်း၌။ အဿာဒံ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ပတ္တေန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ သာ စေတနာ၊ သည်။ မောစနဿာဒစေတနာ၊ မည်၏။ (ထည့်။) ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။ ဣတရတ၊ ဤသို့ လွတ်ခြင်း၌ သာယာသောစေတနာဟူ၍ အနက်ကို ယူအပ်သည်ရှိ သော်။ သုခတ္ထာယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ မောစန္တေယျေဝ၊ လွတ်စေသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သင့်၏။ အာရောဂျာဒိအတ္ထာယ၊ အနာကင်းခြင်းစသော အကျိုးငှါ။ မောစန္တေယျ၊ လွတ်စေသော ရဟန်း အား။ န အာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရောဂျာဒိသု၊ အနာကင်းခြင်းအစရှိသည် တို့တွင်။ ယေန ကေနစိ အဓိပ္ပာယ်ယေန၊ အမှတ်မရှိသော အလိုဖြင့်။ မောစနိစ္ဆာယ၊ လွတ်စေလိုသော။ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၄၀။ ဝါယမတောတိ၊ ကား။ အင်္ဂဇာတေ၊ ၌။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဥပက္ကမတော၊ လုံ့လပြုသော။ “ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ”တိ၊ ဟူသော စကား ကို။ ခဏ္ဍစက္ကာဒိနိ၊ ခဏ္ဍစက်အစရှိသည်တို့ကို။ အနာမသိတာဝ၊ မသုံးသပ်မှု၍ သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣစ္ဆန္နေန ပန၊ အလိုရှိသောရဟန်းသည်ကား။ ခဏ္ဍ- စက္ကာဒိဘေဒေနာပိ၊ ခဏ္ဍစက်စသော အပြားဖြင့်လည်း။ ဂဏနာ၊ ရေတွက် ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဧတေန ပဒေနာတိ၊ ကား။ ဂေဟသိတပေမ ပဒေန၊ ဂေဟသိတပေမ—ပုဒ်ဖြင့်။ တံထေဝါတိ၊ ကား။ မောစနဿာဒ စေတနာယ ဧဝ၊ လွတ်ခြင်း၌ သာယာသော စေတနာဖြင့်သာလျှင်။ ဂါဠံ၊ မြို့စွာ။ ပိဋ္ဌနာဒိပ္ပယောဂံ၊ ညှပ်ခြင်းစသည်ပယောဂကို။ အဝိဇဟိတာ၊ မစွန့်မူ၍။ သုပနေန၊ အိပ်ခြင်းကြောင့်။ “သံဃာဒီသေသော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သုဒ္ဓုစိတ္တော”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ မောစနဿာဒဿ စ၊ လွတ်ခြင်း၌ သာယာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ ဥရုအာဒိဟိ၊ ပေါင်စသည်တို့ဖြင့်။ ကတဥပက္ကမဿ စ၊ ပြုအပ်သောလုံ့လကိုလည်းကောင်း။ ဝိဇဟနံ၊ စွန့်ခြင်း ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသုဒ္ဓုစိတ္တော—ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အသုဘ မနသိကာရာဘာဝေပိ၊ အသုဘကိုနှလုံးသွင်းခြင်း မရှိသော်လည်း။ ပယောဂါ- တာဝေ နေဝ၊ ပယောဂ မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ မောစနေပိ၊ လွတ်ရာ၌လည်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ ဒိပိတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိသျှံ၊ ဧဝံဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တေန ဥပက္ကမေန မုတ္တေတိ၊ ကား။ မုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသောသုက်ကို။  
 ဝိနာဝ၊ ကြပ်၍သာလျှင်။ အညသိမ္မိ သုက္ကေ၊ တပါးသော သုက်သည်လည်း။  
 ဌာနတော၊ တည်ရာမှ။ မုတ္တေ၊ လွတ်သည်ရှိသော်။ ဥပက္ကမေ၊ လုံ့လကို။  
 ကတေပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ မုစ္စမာနမေဝ၊ လွတ်ဆဲသော သုက်သည်သာ  
 လျှင်။ ဒကသောတံ၊ ကျင်ချောင်းသို့။ ယဒိ သြတရတိ၊ အကယ်၍ သက်အံ့။  
 ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ ထုလ္လစ္စဉ်းပင်တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပယောဂေန၊ လုံ့လ  
 ဖြင့်။ မုတ္တဿ၊ လွတ်သော သုက်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။  
 ဇဂ္ဂနတ္တာယာတိ၊ ကား။ စိဝရာဒိသု၊ သက်နှုံးအစရှိသည်တို့၌။ လိမ္မနပရိဟာရာယ၊  
 လိမ်းကပ်သည်ကိုပယ်ခြင်းငှါ။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အင်္ဂီဇာတဂ္ဂဟဏံ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို  
 ကိုင်ခြင်းသည်။ ဝန္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအင်္ဂါဇာတ်ကို ကိုင်ခြင်းသည်။ ပယော-  
 ဂေါ၊ လုံ့လမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာ-  
 ယော၊ တည်း။ အနောကာသန္တိ၊ ကား။ အင်္ဂီဇာတပုဒေသံ၊ အင်္ဂါဇာတ်  
 အရပ်ကို။

၂၆၂။ သုပိနန္တေန ကာရဏေနာတိ၊ ကား။ သုပိနန္တေ၊ အိပ်မက်တွင်း  
 ၌။ ပဝတ္တဥပက္ကမဟေတုနာ၊ ဖြစ်သော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့်။  
 ဟိ၊ စ။ အာပတ္တိဌာနေယေဝ၊ အာပတ်၏ အရာ၌သာလျှင်။ အယံ အနာပတ္တိ၊  
 ဤအာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ အဝိသယတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 ဝုတ္တာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သစဿ ဝိသယော ဟောတိ နိစ္စလေန  
 ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။

☞ (၂၅၇) ၂၆၃။ ဝိနိတဝတ္ထုပါဠိယံ၊ ဝိနိတဝတ္ထုပါဠိ၌။ အဏ္ဏကဏ္ဍ-  
 ဝနဝတ္ထုသ္မိံ၊ အဏ္ဏကဏ္ဍဝဏ္ဏဝတ္ထု၌။ မောစနာဓိပ္ပာယေန၊ လွတ်စေလို  
 သဖြင့်။ အဏ္ဏစလနေန၊ လိင်ဥကို လှုပ်သဖြင့်။ အင်္ဂီဇာတဿာပိ၊ ၏လည်း။  
 စလနတော၊ လှုပ်ခြင်းကြောင့်။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသုဒ္ဓိသေသော၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။  
 ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ အင်္ဂီဇာတံ၊ သည်။ န စလတိ၊ မလှုပ်။  
 ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ အဏ္ဏမေဝ၊ လိင်ဥကိုသာလျှင်။ ကဏ္ဍဝ-  
 ဇေန၊ ယားနာကို ဖျောက်သောအားဖြင့်။ ဖုသန္တဿ၊ ထိသော ရဟန်းအား။  
 မုတ္တေပိ၊ လွတ်သော်လည်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 အဏ္ဏဿ၊ လိင်ဥ၏။ အနင်္ဂီဇာတတ္တာ၊ အင်္ဂါဇာတ် မဟုတ်သောကြောင့်  
 တည်း။

၂၆၄။ ဝတ္တိန္တိ၊ ကား။ အင်္ဂီဇာတသိသတ္တာဒကစမ္ပံ၊ အင်္ဂါဇာတ်၏အဖျား  
 ကို ဖုံးသော အရေကို။ “ဥဒရံ တာပေန္တဿ။ ပ။ အနာပတ္တိယေဝါ”တိ၊ ဟူသော

စကားကို။ ဥဒရတာပနေန၊ ဝမ်းကို မီးကင်သဖြင့်။ အင်္ဂဇာတေ၊ သည်။ တတ္ထေပိ၊ ပူသော်လည်း။ တာဝတ္ထကေန၊ ထိုပူကာမျှဖြင့်။ နိမိတ္တေ၊ ဌ။ ဥပက္ကမော၊ ကို။ ကတော နာမ၊ ပြုသည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၆၅။ “ဟေ မေ တံ အာဝုသော သာမဏေရာ”တိ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ “ငါ့ရှင် သာမဏေ သင် လာခဲ့”ဟု ခေါ်သော ဝတ္ထု၌။ အညံ၊ သူတပါးကို။ အာဏာပေ တု၊ စေရာ၌ကား။ တေန၊ ထိုသူတပါးသည်။ ကရိယမာနဿ၊ ပြုအပ်သော။ အင်္ဂဇာတစလနဿ၊ အင်္ဂါဇာတ်လှုပ်ခြင်းကို။ မောစနဿာဒေန၊ လွတ်ခြင်း၌ သာယာသဖြင့်။ သာဒိယနတော၊ သာယာသော ရဟန်းအား။ တံ စလနံ၊ ထိုလှုပ်ခြင်းသည်။ ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ သာဒိယနစိတ္တသမုဋ္ဌိတမ္ပိ၊ သာယာသော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိပစ္စယဿ၊ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိအကြောင်းဖြစ်သော။ အင်္ဂဇာတစလနဿ၊ အင်္ဂါဇာတ် လှုပ်ခြင်း၏။ ဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဿာဒ စေတနာဝ၊ သာယာသော စေတနာသည်လျှင်။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ အင်္ဂံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဏာပဏဝါစာ၊ စေခိုင်းသော စကားသည်။ န အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါမဟုတ်။ ကဿ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုစကား၏။ ပဝတ္တိက္ခဏေ၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌။ သံဃာဒီသေသဿ၊ ၏။ အသိဇ္ဈနတော၊ မပြီးခြင်း ကြောင့် လည်း ကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဏာပေတွာပိ၊ စေ ခိုင်း ၍ လည်း။ ယောနိသောမနသိကာရေန၊ အသင့် အတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ မောစနဿာဒံ၊ လွတ်ခြင်း၌ သာယာခြင်းကို။ ပဋိဝိနောဒေန္တဿ၊ ဖျောက် သော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိအသမ္ဘဝတော စ။ အာပတ်မဖြစ်သင့်သော ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ ကြောင့်လည်း။ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ အနာဏတ္တိကံ၊ အနာဏတ္တိကသည်လည်းကောင်း။ ကာယကမ္ပံ၊ သည် လည်းကောင်း။ ကိရိယာသမုဋ္ဌာနဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာဏာပနဝါစာယ ပန၊ စေခိုင်းသောစကား ကြောင့်ကား။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ယော ပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ အနာဏတ္တေန၊ မစေခိုင်းပဲ။ ဗလက္ကာရေနာပိ၊ နိုင်ထက်မှုသဖြင့်လည်း။ ကရိယမာနံ၊ ပြုအပ်သော။ ပယောဂံ၊ လုံ့လကို။ မောစနဿာဒေန၊ လွတ်ခြင်း၌သာယာသဖြင့်။ သာဒိ ယတိ၊ သာယာ၏။ တဿာပိ၊ ထိုရဟန်းအားလည်း။ မုတ္တေ၊ လွတ်သည်ရှိသော်။ ပဌမပါရာဇိကေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ သံဃဒီသေသောဝ၊ သာတည်း။ အမုတ္တေ၊



မလွတ်သည်ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ မောစနဿာဒေ စေတနာယ၊ လွတ်ခြင်း  
 ဌိ သာယာသော စေတနာသည်။ အသတိ ပန၊ မရှိမကား။ ကာယသံသဂ္ဂ  
 ရာဂေန၊ ဖြင့်။ သာဒိယန္တဿာပိ၊ သာယာသောရဟန်းအားလည်း။ မုတ္တေပိ၊  
 လွတ်သော်လည်း။ သံဃာဒိသေသေန၊ ဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ် မသင့်။  
 ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဉ္စ၊ ထိုစကား  
 သည်လည်း။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။

၂၆၆။ ကာယတ္တမ္ဘနဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဌိ။ စလနဝသေန၊ လှုပ်သည်၏ အစွမ်း  
 ဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အင်္ဂဇာတေ၊ ဌိ။ ဥပက္ကမော၊ သည်။  
 သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိဇမ္ဘိတတ္တာ၊ ကိုယ်ကို  
 ဆန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဥပနိဇ္ဈာယနဝတ္ထုသ္မိံ၊ တစိမ္မစိမ္မကြည့်သော ဝတ္ထုဌိ။ “အင်္ဂဇာတ”န္တိ၊  
 ဟူ၍။ ဇီဝမာနဣတ္တိနံ၊ အသက်ရှိသော ဒကာမတို့၏။ ပဿာဝမဂ္ဂေါဝ၊ ကို  
 သာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော အင်္ဂါကို။  
 န၊ မလိုအပ်။

၂၆၇။ ပုပ္ဖာဝလိတိ၊ ကား။ ကိဋ္ဌာဝိသေသော၊ ကစားခြင်းအထူးတည်း။  
 တံ၊ ထိုကစားခြင်းကို။ ကိဋ္ဌန္တာ၊ ကစားကုန်သောသူတို့သည်။ နဒိအာဒိသု၊  
 မြစ်အစရှိသည်တို့၌။ ဆိန္နတဋ္ဌ၊ ကမ်းပါးပြတ်ကို။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ စိက္ခလံ ကတွာ၊  
 ချောသည်ကိုပြု၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ်းပါးပြတ်၌။ ဥဘောပါဒေ၊ ခြေနှစ်ဘက်  
 တို့ကို။ ပဿာရေတွာ၊ ဆန့်၍။ နိသိန္နာ၊ ထိုင်ကုန်လျက်။ (၂၅၈) ပတန္တိ၊  
 လျှောကျကုန်၏။ “ပုပ္ဖာဝလိယ”န္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။  
 “ပဝေသေန္တဿာ”တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ပယောဇကတ္တေန၊ ပယောဇက  
 ကတ္တာကို ပြတ်သောကာရိုက်ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွိကမ္မိ-  
 ကတ္တာ၊ ကံနှစ်ခု ရှိသောကြောင့်။ “ဝါလိကံ အင်္ဂဇာတ”န္တိ၊ ဟူသော။  
 ဥဘယတ္တာပိ၊ နှစ်ပါးသော ပုဒ်၌လည်း။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာ ဝိဘတ်ကို။  
 ကတံ၊ ၏။ စေတနာ၊ လည်းကောင်း။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လလည်းကောင်း။  
 မုစ္စနံ၊ လွတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။  
 ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

သုက္ကဝိသုဋ္ဌိ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။  
 နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၅-ကယသံသဂ္ဂံ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၉။ ဒုတိယေ၊ ခွံ။ ကေသုစိ ဝါတပါနေသု၊ အချို့သော ပြတင်း  
 ပေါက်တို့ကို။ ဝိဝဋ္ဌေသု၊ ဖွင့်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟိပိ၊ အပဉ္စလည်း။  
 အန္ဓကာရတ္တာ၊ အမှိုက်တိုက် ဖြစ်သောကြောင့်။ အာလောကော၊ အလင်း  
 သည်။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဝိဝဋ္ဌကဝါဋ္ဌေန၊ ဖွင့်သော တံခါးရွက်  
 ဖြင့်။ အညတော၊ တပါးမူ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာသော။ အာလောကဿ၊  
 အလင်းကို။ နိဝါရဏတော၊ တားမြစ်တတ်သောကြောင့်။ ကဝါဋ္ဌဿ၊  
 တံခါးရွက်၏။ ပိဋ္ဌိပဿေ၊ နံပါးအပြင်၌။ သနန္ဓကံရောဝ၊ တခဲနက်  
 သော အမှိုက်တိုက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသာနိ၊ ထိုသို့  
 သဘောရှိသော လေသောက်ပြတင်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ “ယေသု ဝိဝဋ္ဌေသု  
 အန္ဓကာရော ဟောတိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဗြာဟ္မဏိ၊ ပုဏ္ဏေးမသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အင်္ဂမင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီး၊  
 ငယ်တို့ကို။ ဗရာမသနက္ခဏေ၊ သုံးသပ်သော ခဏ၌။ အနာစာရာနုက္ကလာ၊  
 အနာစာရအား လျော်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဤ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ န  
 ဝတ္တာ၊ မဆိုပဲ။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဝဏ္ဏဘဏနက္ခဏေ၊ ကျေးဇူးကို  
 ဆိုသောခဏ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “ပဗ္ဗဇိတုကာမော မညေတိ သလ္လ-  
 ကေတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတကာမော ဝိယ၊ ရဟန်းပြုလို  
 သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လကေတွာ၊ မှတ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 ကုလိတ္တိနံ၊ အမျိုးမိန်းမတို့အား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။  
 အဘိဘဝနံ နာမ၊ နှိက်စက်ခြင်းမည်သည်ကား။ အစ္စန္ဒာဝမာနော၊ စင်စစ်  
 မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “အတ္တနော ဝိပွကာရ”န္တိ၊  
 ဤ။ အာဟ၊ ၏။

၂၇၀။ ဩတိဏ္ဏ-သဒ္ဓဿ၊ ဩတိဏ္ဏ-သဒ္ဓါ၏။ ကမ္မသာနေပက္ခံ၊ ကမ္မသာဓ်  
 အဖို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ “ယက္ခာဒိဟ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကတ္ထု-  
 သာနေပက္ခံ၊ ကတ္ထုသာဓ်အဖို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ “ကူပါဒိနိ”တိ အာဒိ၊  
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ၊ ကား။ ဣတ္ထိသရီရသင်္ခါတေ၊ မိန်းမ  
 ကိုယ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ခွံ။

၂၇၁။ အဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒိကဿ၊  
 လက်ကို ကိုင်ခြင်း အစရှိသည်၏။

၂၇၃။ တေသံ ပဒါနန္တိ၊ ကား။ အာမသနာဒိပဒါနံ၊ အာမသနအစ  
 သော ပုဒ်တို့၏။ ဣတ္ထိသညိတိ၊ ကား။ မနုဿိတ္ထိသညိ၊ လူမိန်းမအမှတ်ရှိ  
 ရှိသည်ဖြစ်၍။ နံ-သဒ္ဓဿ၊ နံ-သဒ္ဓါ၏။ ကာယဝိသေသနဘာဝေန၊ ကာယ-  
 သဒ္ဓါ၏ ဝိသေသန၏အဖြစ်ဖြင့်။ တေ ကာယန္တိ အတ္ထံ၊ တေ ကာယံ-  
 ဟူသောအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အထ ဝါ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 “ဩမသန္တော။ပ။ ကောဝ အာပတ္တိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ အနိဝတ္ထံ၊  
 အဝတ် မဝတ်သော မိန်းမကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဝတ္ထံ၊ အဝတ်  
 ဝတ်သောမိန်းမကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆို။ ဃနဝတ္ထနိဝတ္ထာယ  
 ပန၊ ထူထဲသောအဝတ်ကို ဝတ်သော မိန်းမ၏ကား။ မတ္တကတော၊  
 ဦးခေါင်းမှ။ ပဠာယ၊ စ၍။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ဩသာရေန္တဿ၊ ရွှေသော  
 ရဟန်းအား။ နိဝတ္ထသန္ဓကောပရိ၊ ဝတ်သော အဝတ် အထက်သို့။ ဟတ္ထေ၊  
 ကို။ အာရုဠေ၊ တင်သည်ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ သာဠကတော၊ မှ။ ဟတ္ထံ၊  
 ကို။ ဩတာဗ္ဗပေတော၊ ချ၍။ ဇဗ္ဗိတော၊ သလုံးမှ။ ပဠာယ၊ ရှိ။  
 ဩမသန္တဿ၊ သုံးသပ်သော ရဟန်းအား။ ပုန၊ ဖန်။ သံဃာဒိသေသော၊  
 ၏။

☞ (၂၅၉) ယထာနိဋ္ဌိဋ္ဌနိဋ္ဌေသေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တကာယသံသဂ္ဂနိဋ္ဌေ  
 သေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ကာယသံသဂ္ဂနိဋ္ဌေသ၌။ တေနာတိ၊  
 ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝတ္ထုသညာ  
 ဒယော၊ ဝတ္ထုသညာအစရှိသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန ကာရ  
 ဏေန၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တသိက္ခာပဒနိဋ္ဌေသေ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်သော  
 သိက္ခာပုဒ်ကို ညွှန်းရာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဂရုကံ၊ သံဃာဒိသိသ်ကို။  
 သိက္ခုနေ၊ အား။ ကရေယျ၊ ပကာသေယျ၊ ပြရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ယောဇနာ၊ တည်း။

သညာယ ဝိရာဂိတမ္ပိတိ၊ ကား။ သညာယ၊ သည်။ ဝိရစ္ဆါယ၊ ချွတ်ယွင်း  
 လတ်သော်။ “ဣဒံ နာမ ဝတ္ထု”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊  
 ၌။ အာဂတဉ္စ၊ လာသည်လည်းဖြစ်သော။ အနာဂတဉ္စ၊ မလာသည်လည်း  
 ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ သဝိညာဏကာဝိညာဏကံ၊ သဝိညာ  
 ဏက၊ အဝိညာဏကဝတ္ထုကို။ ဖုဿန္တဿ၊ ထိသော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိ  
 အဘာဝံ၊ အာပတ်၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သာရတ္တန္တိ၊ ကား။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေနဝ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့်သာ  
လျှင်။ သာရတ္တံ၊ တပ်အပ်သော။ ဝိရတ္တန္တိ၊ ကား။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂရဟိတံ၊  
ကာယသံသဂ္ဂရာဂမှ ကင်းသော။ မာတုအာဒိ၊ အမိအစရှိသည်ကို။ သန္ဓာယ၊  
၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ “ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ၊ ဟူ၍။ မာတုပေမာဒိဝသေန၊ အမိ၌ ချစ်ခြင်း  
အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏန္တဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိရတ္တံ၊  
မတပ်အပ်သော။ ဣတ္ထိမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဂဏန္တဿ  
ပန၊ ကိုင်သော ရဟန်းအားကား။ သံသာဒိသေသော ဧဝ၊ သာတည်း။  
ဣမာယ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။  
ကထံ သမေတိ၊ အသို့ညီသနည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ “ဣတ္ထိယာ၊  
၏။ ကာယပုဋိဗဒ္ဓံ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို။ ဂဏိယာမိ”တိ၊ ကိုင်အံ့ဟူ၍။  
စိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဣတ္ထိသညာ၊ မိန်းမဟူသောသညာ  
သည်။ ဝိရာဂိတာ၊ ကင်းသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ကာယ  
ပုဋိဗဒ္ဓဂ္ဂဟဏေပိ၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓကို ကိုင်ခြင်း၌လည်း။ ထုလ္လစ္စယေနာပိ၊ သည်  
လည်း။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတ္ထိသညာယ ဧဝ၊ ဖြင့်  
သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ထုလ္လစ္စယဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။  
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ကာယပုဋိဗဒ္ဓံ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သည်ကို။  
ဂဏိယာမိတိ၊ ကိုင်အံ့ဟူ၍။ ကာယံ၊ ကို။ ဂဏန္တဿ၊ ကိုင်သော ရဟန်း  
အား။ ဣတ္ထိသညာ၊ သည်။ ဝိရာဂိတာ နာမ၊ ကင်းသည်မည်သည်။ န  
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယပုဋိဗဒ္ဓံ၊ ကို။ ဂဏိယာမိတိ၊  
အံ့ဟူ၍။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဂဏတော၊ ကိုင်သော ရဟန်းသည်။ ဣတ္ထိ  
သညာယ စေဝ၊ ၏လည်းကောင်း။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဿ စ၊ ၏လည်း—  
ကောင်း။ ကာယဂ္ဂဟဏဿ စ၊ ကိုယ်ကို ကိုင်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝါ၊  
ဖြစ်သင့်ခြင်း ကြောင့်။ ယထာဝတ္ထုကံ၊ ဝတ္ထုအားလျော်စွာ။ သံသာ  
ဒိသေသမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ အပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။” ဣတိ၊ ကြောင့်။  
မဟာသုမတ္ထေရေန၊ မဟာသုမထေရ်သည်။ ဝုတ္တဝါဒေါ၊ ဆိုအပ်သောအယူ  
သည်လျှင်။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဟိ၊ စွ။ အဋ္ဌ-  
ကထာယံ၊ ၌။ “သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊ တို့ကို။ ဗာဟာ  
ဟိ၊ မောင်းတို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတော၊ ဝိုင်း၍။ ဂဏာမိ”တိ သညာယ၊ ကိုင်အံ့  
ဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ပရိက္ခိပတော၊ ပတ်သော ရဟန်းအား။ မဇ္ဈဂတာနံ၊  
အလယ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတ္တိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ “မဇ္ဈဂတာ၊ အလယ်၌ တည်  
ကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊ တို့ကို။ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေန၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုဖြင့်။



ဂဏ္ဍာမိ”တိ သညာ၊ ကိုင်အံ့ဟူသော အမှတ်သည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယပိ၊ နှင့်လည်း။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နိလေန၊ ညှိသောအဝတ်နှင့်။ ဒုဝိညေယျဘာဝတော၊  
 အထူး သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာဠိတ္တိ၊ မည်းသော မိန်းမကို။  
 ဝုတ္တာ၊ ၏။

၂၇၉။ သေဝနာဓိပ္ပာယောတိ၊ ကား။ ဖဿသုခသေဝနာဓိပ္ပာယော၊  
 ဖဿသုခကို ခံစားလိုသည်ဖြစ်၍။ ကယပုဋ္ဌိဗဒ္ဓါမသနဝါရေ၊ ကယပုဋ္ဌိဗဒ္ဓါ-  
 မသနဝါရ၌။ ကယပုဋ္ဌိဗဒ္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ဖဿပဋ္ဌိဝိဇာနနံ၊ ဖဿကိုခံစား  
 ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေ အာပတ္တိယာဘာဝတော အနာ  
 ပတ္တိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ကယသံသဂ္ဂရာဂမတ္တေန၊ ကယသံသဂ္ဂ  
 ရာဂမျှဖြင့်။ ကယစလနဿ၊ ကိုယ်လှုပ်ခြင်း၏။ အနုပုတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်း  
 ကြောင့်။ ဣတ္ထိယာ၊ သည်။ ကရိယမာနကယစလနံ၊ ပြုအပ်သော ကိုယ်  
 လှုပ်ခြင်းကို။ သာဒိယတောပိ၊ သာယာသောရဟန်းအားလည်း။ ပယောဂါ  
 ဘာဝံ၊ ပယောဂ၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမ ပါရာဇိကေ  
 ပန၊ ၌ကား။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဥပက္ကမိယမာနဿ၊ လုံ့လ  
 ပြုခြင်း၏။ အာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သေဝနာဓိပ္ပာယေ၊ မှီခိုလိုသော  
 အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ တေန အဓိပ္ပာယေန၊ ဖြင့်။ (၂၆၀) အင်္ဂံ  
 ဇာတက္ခောဘော၊ အင်္ဂါဇာတ်ခိုင်မာခြင်းသည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုပင်  
 လျှင်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ သဉ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ သော စ၊ ထိုအင်္ဂါဇာတ်  
 ခိုင်မာခြင်းကိုလည်း။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကတော နာမ၊ ပြုသည်  
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါရာဇိကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 တေနေဝ နယေန၊ ထိုနည်းဖြင့် သာလျှင်။ ပဌမသံဃာဒိသေသေပိ၊ ၌  
 လည်း။ ပရေန၊ သည်။ ကရိယမာန ပယောဂသာဒိယ မာနေပိ၊ ပြုအပ်  
 သော ပယောဂကို သာယာခြင်း၌လည်း။ အင်္ဂဇာတက္ခောဘသမ္ဘဝေန၊  
 အင်္ဂါဇာတ် ခိုင်မာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စတုတ္ထေတိ၊ ကား။ “န စ ကာယေန  
 ဝါယမတိ၊ န စ ဖဿံ ပဋ္ဌိဝိဇာနာတိ”တိ၊ ဟူသော၊ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊  
 ၌။ “ဖဿပဋ္ဌိဝိဇာနာနမ္ပိ”တိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အပိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။  
 တတိယဝါရေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဝါယာမောပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “နိဿဂ္ဂိယေန နိဿဂ္ဂိယာမသနေ ဝိယာ” တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဖဿပဋ္ဌိဝိဇာနနာဘာဝမတ္တဿေဝ၊ အတော့ကို  
 ခံစားသောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ကြောင်းတည်း။



ပယောဂါဘာဝဿ၊ လုံ့လမရှိသည်ကို။ နိဒဿနံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ “မောက္ခာဓိပ္ပါယော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော စကား၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုပရိဝတ္တိတာယ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တရာန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ၊ သည်။ သမပ္ပန္နောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ မောက္ခာဓိပ္ပါယဿ၊ လွတ်လိုသော အဖြစ်၏။ အဝိစ္ဆန္နတာယ၊ မပြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်မသင့်သည်သာတည်း။ မေက္ခာ-ဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝိစ္ဆန္နော ပန၊ ပြတ်မှုကား။ တသ္မိံ၊ ထိုရာဂဖြစ်ရာ၌။ အာ-ပတ္တိ ဧဝ၊ သာတည်း။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာနယော၊ ပဒဘာဇနိကို ဖွင့်သောနည်းတည်း။

၂၇၁။ “ဧတ္ထ ဂဏှာဟိတိ န ဝတ္ထဗ္ဗာ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဂေဟသိတပေမေန၊ ဂေဟသိတပေမဖြင့်။ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဖုသနေ၊ ထိခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာရုညေန ပန၊ သနားသဖြင့် ကား။ ဝတ္ထာဒိ၊ အဝတ်အစရှိသည်ကို။ ဂဟေတုံ၊ ကိုင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တိံ၊ မတတ်နိုင်သော မိန်းမကို။ “ဂဏှာ”တိ၊ ကိုင်လောဟူ၍။ ဝဒန္တဿာပိ၊ ဆိုသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ အဝသသဘာဝပ္ပတ္တံ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ဥဒကေ၊ ၌။ နိမုဇန္တိံ၊ နှစ်သော မိန်းမကို။ ကာရု-ညေန၊ သနားသဖြင့်။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ “အနာမာသ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အစိန္တေတွာ၊ မကြံမူ၍။ ကေသာဒိသု၊ ဆံအစရှိသည်တို့၌။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ မောက္ခာဓိပ္ပါယေန၊ လွတ်လိုသဖြင့်။ အာကစ္ဆတောပိ၊ ငင်သော ရဟန်းအား လည်းကောင်း။ အနာပတ္တိယေဝ၊ သာတည်း။ ဟိ၊ စ။ မိယမာနံ၊ သေအံ့ သော။ မာတရံ၊ ကို။ ဥပေက္ခိတုံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အညာတိကာယ၊ အဆွေမတော်သော။ ဣတ္ထိယာပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ ဥက္ကဋ္ဌာယ၊ အလွန်အားဖြင့်။ မာတုယာပိ၊ ၌လည်း။ အာမာသော၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ “မာတရ”န္တိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုအမိအား။ ကာတဗ္ဗံ ပန၊ ပြု အပ်သည်ကိုကား။ အညာသမ္ပိ ဣတ္ထိနံ၊ တပါးသော မိန်းမတို့အား။ ကရောန္တဿာပိ၊ အားလည်း။ အနာပတ္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အနာမာသတ္ထေ၊ အနာမာသအဖြစ်၌။ ဝိသေသာတာဝါ၊ အထူးမရှိ ခြင်းကြောင့်တည်း။

တိဏဏ္ဍပကန္တိ၊ ကား။ ဟိရိဝေရာဒိမ္မလေဟိ၊ မုန့်လာစသော မြက်၏ အမြစ်တို့ဖြင့်။ ကေသာလင်္ကာရတ္ထာယ၊ ဆံကို တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ။ ကတ-  
 စုမ္မဋ္ဌကံ၊ ပြုအပ်သော ခေါင်းခုကို။ ပရိဝတ္တေတွာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၏။  
 နိဝါသနာဒိတာဝတော၊ အဝတ်အစရှိသော အဖြစ်မှ။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။  
 ပူဇာဒိအတ္ထံ ပန၊ ပူဇော်ခြင်းစသော အကျိုးငှါကား။ တာဝကာလိကမ္ပိ၊  
 အခိုက်အတန့်လည်း။ အာမသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သီသပသာဓ-  
 နကဒန္တသုစိအာဒိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ သီသာလင်္ကာရတ္ထာယ၊  
 ခေါင်းကို တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ။ ပဋ္ဌပိလောတိကာဒိဟိ၊ ပုဆိုးပိုင်း အစရှိသည်  
 တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ သီသပသာဓနကဉ္စေ၊ ဦးခေါင်း တန်ဆာလည်း  
 ကောင်း။ ဒန္တသုစိအာဒိ စ၊ ဆံထိုးအစရှိသည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးသော အပြားဖြင့်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၏။ သီသပသာဓနံ၊  
 ဦးခေါင်း တန်ဆာကို။ သိပါဠိကောပကရဏတ္ထာယ စေ၊ သင်ဇုန်းအိမ်  
 အဆောက်အဦအလို ငှါလည်းကောင်း။ ဒန္တသုစိဥပကာရတ္ထာယ စ၊ ဆံထိုး၏  
 အဆောက်အဦအလို ငှါလည်းကောင်း။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကေသ-  
 ကလာပံ၊ ဆံထိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ထုံး၍။ တတ္ထံ၊ ထိုဆံထိုး၌။ တိရိယံ၊ ဖီလာ။  
 ပဝေသနတ္ထာယ၊ သွင်းခြင်းငှါ။ ကတာ၊ သော။ ဒန္တသုစိ ဧဝံ၊ ဆံထိုး  
 သည်သာလျှင်။ သီသပသာဓနကဒန္တသုစိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကမေဝ  
 ကတွာ၊ တခုတည်းကိုသာ ပြု၍။ သိပါဠိကာယ၊ သင်ဇုန်းအိမ်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊  
 ထည့်၍။ ပရိဟရိတဗ္ဗသုစိယေဝ၊ ဆောင်အပ်သော အပ်သည်သာလျှင်။  
 တဿ တဿ ကိစ္စဿ၊ ထိုထိုကိစ္စ၏။ ဥပကာရဏံ၊ အဆောက်အဦတည်း။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ သိပါဠိကာသုစိဥပကာရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။  
 ယောဇနာ၊ ကို။ (၂၆၁) ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပေါတ္တကရူပန္တိ၊ ကား။  
 သုဓာဒိဟိ၊ အင်္ကတေအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော အရုပ်တည်း။  
 ပါရာဇိကဝတ္ထုတူတာနံ၊ ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြစ်ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတိတ္တိနံ၊  
 တိရစ္ဆာန်မတို့၏။ သဏ္ဌာနေန၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော အရုပ်  
 သည်လည်း။ အနာမာသမေဝ၊ အနာမာသပင်တည်း။ ဣတ္ထိရူပါဒိနိ၊ မိန်းမရုပ်  
 အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ကတဝတ္ထု၊ ပြုအပ်သော အဝတ်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ သိတ္တိအာဒိဉ္စ၊ နိရိစ္ဆာန်အစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိရူပံ၊ မိန်းမ  
 ရုပ်ကို။ အနာမသန္ဓေန၊ မသုံးသပ်မိစေသဖြင့်။ ဝဋ္ဋဉ္စေတုံ၊ သုံးဆောင်

၁-ကတံ, ဝတ္ထဘိတ္တိအာဒိဉ္စ (ဆဋ္ဌိ)      ၂-အနာမသိတွာ (ဆဋ္ဌိ).

ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ဟိ၊ စ၊ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အနာ-  
 မာသေ၊ ဤ။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ကာယပ္ပဋ္ဌိ  
 ဗဒ္ဓေန၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုဖြင့်။ အာမသတော၊ သုံးသပ်သော ရဟန်း  
 အား။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ဘိန္ဒူတော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်၌။ အနာမာသမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဒဏ္ဍပါသာဏာဒိဟိ၊ လုံတံ၊ ကျောက်ခဲ  
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တေဒနဿ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ဤလည်း။ အပဒါသု၊ ဘေးရန်တို့  
 ကြောင့်။ မောက္ခာဓိပ္ပာယဿ၊ လွတ်စေလိုသော ရဟန်းအား။ အာမသနေပိ၊  
 သုံးသပ်ခြင်း၌လည်း။ အနာပတ္တိယာ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ကြောင့်လည်း  
 ကောင်း။ သပ္ပိနိအာဒိဝါဠမိဂီဟိ စ၊ မြေမသားရဲမအစရှိသည်တို့သည်လည်း။  
 ဂဟိတမဏ္ဍုကာနံ၊ ယူအပ်သော ဖားတို့ကို။ မောစနတ္တာယ၊ လွတ်စေ  
 ခြင်းငှါ။ တံ သပ္ပိနိအာဒိ၊ ထို မြေမအစရှိသည်တို့ကို။ ဝတ္ထဒဏ္ဍာဒိဟိ၊  
 အဝိတ်၊ လုံတံ အစရှိသည် တို့ဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတော၊ ရစ်ပတ် ဝန်းရံ၍။  
 ဂဟေတုံ၊ ကိုင်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဥဒကေ၊ ဤ။ မိယမာနံ၊ သေအံ  
 ရှိသော။ မာတုအာဒိ၊ အမိအစရှိသည်ကို။ ဝတ္ထာဒိဟိ၊ အဝတ်အစရှိသည်  
 တို့ဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည်ကို။ ကေသာ-  
 ဒိသု၊ ဆံစသည်တို့၌။ ဂဟေတော၊ ၍။ ကာရုညေန၊ သနားသဖြင့်။ ဥက္ခိပိတုံ၊  
 ဆယ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။  
 ဂဟေတဗ္ဗောဝ၊ ယူအပ်သလျှင်ကတည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ “န တေဝ  
 အာမသိတဗ္ဗာ”တိ ဣဒံ ပန ဝစနံ၊ ဟူသော စကားကိုကား။ အမိယမာန-  
 ဝတ္ထု၊ မသေအံသော အခိုက်အတန့်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဣတိ၊  
 ဤကား။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်သော အယူတည်း။

မဂ္ဂံ အဓိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ “အယံ၊ ဤဗျားပျားသည်။ မဂ္ဂေ၊ ခရီးတည်း။”  
 ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂသည်၊ ခရီးဟူသော အမှတ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ပညပေတွာ ဒေန္တိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
 သာမိဝိဝသေန၊ အရိုအသေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ တေဟိ၊ ထိုဒကာတို့  
 သည်။ အာသနံ၊ နေရာကို။ အပညပေတွာဝ၊ မခင်းမူ၍သာလျှင်။ နိသီဒ-  
 ထာ”တိ၊ ထိုင်ကုန်လော့ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ သယမေဝ၊ မိမိပင်လျှင်။  
 ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ နိသီဒိတုမ္ပိ၊ ငှါလည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ တတ္ထဇာတကာ  
 နိတိ၊ ကား။ အတ္ထိန္ဒူတော၊ မဖြတ်မရိတ်မူ၍။ ဘူတာဂါမသာဝေနေဝ၊



ဘူတဂါမိ၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သော။ “ကိဋ္ဌန္တေနာ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။  
 အာမသန္တဿ၊ သုံးသပ်သော ရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ သင့်။ ပရိဘောဂါ-  
 ရဟံ၊ သုံးဆောင်ထိုက်သော။ ဘိက္ခုသန္တကံ ပန၊ ရဟန်းဥစ္စာကိုကား။ ဒုရုပ-  
 စိဏ္ဏတ္တာ၊ ဒုရုပစိဏ္ဏဝတ္ထု ဖြစ်သောကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော  
 အပြားဖြင့်။ အာမသိတုံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ “အနုပသမ္ပန္နာနံ ဒဿာမိ”  
 တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်မခံပဲ။ ဂဟဏံ၊ ယူ  
 ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနောပိ၊ ၏လည်း။ အတ္ထာယ၊  
 ငှါ။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်ခံ၍။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ အနာမာသတ္တာဘာဝါ၊  
 အနာမာသအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မဏိတိ၊ ကား။ ဝေဠုရိယာဒိတော၊ ကျောက်မျက်ရဲ့အစရှိသည်မှ။ အညော၊  
 တပါးသော။ ဇောတိရသာဒိဘေဒေါ၊ ဇောတိရသ စသည်အပြားရှိသော။  
 သဗ္ဗေပိ၊ သော။ မဏိ၊ ပတ္တမြားတည်း။ ဝေဠုရိယောတိ၊ ကား။ အလ္လ-  
 ဝေဠုဝဏ္ဏေ၊ ဝါးစိုအဆင်းရှိသော။ မဏိ၊ မြတည်း။ “မဉ္ဇာရက္ခိ (မဇ္ဇာရက္ခိ)  
 မဏ္ဍလဝဏ္ဏော” တိပိ၊ ကြောင်မျက်ဝန်း အဆင်းရှိ၏ဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ သီလာတိ၊ ကား။ မုဂ္ဂမာသဝဏ္ဏာ၊ ပဲနောက်စေ့အဆင်း ရှိသော။  
 အတိသိနိဒ္ဓါ၊ အလွန်ချောမောသော။ ကာဠသီလာ (ကာလကာသီလာ)၊  
 ကျောက်ညိုတည်း။ မဏိဝေါဟာရံ၊ ပတ္တမြားဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ အာ-  
 ဂတာ၊ ရောက်သော။ ရတ္တသေတာဒိဝဏ္ဏာ၊ အနီ အဖြူစသော အဆင်းရှိသော။  
 သုမဋ္ဌာပိ သီလာ၊ အလွန်ပြေပြစ်သော ကျောက်ကိုလည်း။ အနာမာသာ  
 ဝေ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ရဇေတန္တိ”၊  
 ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ကဟာပဏမာသာဒိဘေဒံ၊ ကျပ်ဒင်္ဂါး၊ ပဲဒင်္ဂါး စသည့်  
 အပြားရှိသော။ ဇေတုမာသာဒိ၊ ချိပ်ဖြင့်ပြီးသော ပဲရုပ်စသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊  
 အစပြု၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝုတ္တာဝသေသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော။  
 ရူပိယံ၊ ရူပိယဝတ္ထုကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ လောဟိတကောတိ၊ ကား။ ရိတ္တမဏိ၊  
 ပတ္တမြားညိုတည်း။ မသာရဂလ္လန္တိ၊ ကား။ ကဗရဝဏ္ဏော၊ ပြောက်သော  
 အဆင်းရှိသော။ မဏိ၊ ပတ္တမြားတည်း။ “မရကတ” န္တိပိ၊ မရကတ်ဟူ၍လည်း။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘေဘဇ္ဇတ္ထာယ၊ ဆေးအလို့ငှါ။ ပိသိတွာ၊ ကြိတ်၍။ ယောဇိတာနံ၊  
 ယှဉ်အပ်ကုန်သော။ မုတ္တာနံ၊ ပုလဲတို့၏။ ရတနဘာဝဝိရဟတော၊ ရတနာ၏  
 အဖြစ်ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဂဟဏကုဏ္ဏေပိ၊ ကိုင်သော ခဏ၌လည်း။ ရတနာ-  
 ကာရေန၊ ရတနာဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ အပေက္ခိတာဘာဝါ၊ ငဲ့ခြင်း

မရှိသောကြောင့်။ “ဘေသဇ္ဇတ္တာယ ပန ဝဋ္ဋတိ” တိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ (၂၆၂) တာ မုတ္တာ၊ ထိုပုလဲတို့သည်။ ရတနရူပေန၊ ရတနာ၏အသွင်ဖြင့်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့ လောက်။ အာမသိတုံ၊ ငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ ဧဝံ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ ဧဝံ၊ ဤပုလဲနှင့် အတူ။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်း-ဖြစ်သော။ ရတနပါသာဏံ၊ ရတနာကျောက်ကို။ ပိသိ တွာ၊ ကြိတ်၍။ ဘေသဇ္ဇေ၊ ဆေး၌။ ယောဇနတ္တာယ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါ။ ဂဟေတုံ၊ ကိုင်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ ဧဝံ၊ အပ်သလျှင်ကတည်း။ ဇာတရူပရဇတံ ပန၊ ရွှေငွေကိုကား။ ပိသိတွာ၊ ကြိတ်၍။ ယောဇနဘေသဇ္ဇတ္တာယပိ၊ ဆေး၌ ယှဉ် ခြင်းငှါလည်း။ သမ္ပုဋ္ဌိတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ ဒကာတို့သည်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ ဒိန္နမ္ပိ၊ လှူသော်လည်း။ ဘေသဇ္ဇေ၊ ၌။ သုဝဏ္ဏာဒိရူပေန၊ ရွှေသော အဆင်းဖြင့်။ ယဒိ တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍တည် သည့်ဖြစ်အံ့။ ဝိယောဇေတုဉ္စ၊ ရွေးကောက်ခြင်းငှာလည်း။ သက္ကာ၊ တတ် ကောင်းကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဘေသဇ္ဇမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်။ တံ၊ ထိုရွှေငွေသည်။ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တံ၊ မခေါ် ဝေါလောက်သော အဖြစ်သို့။ ဂတံ စေ၊ ရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဤ။ “ဇာတိဖလိကံ ဥပါဒါယာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သူရိယကန္တစန္ဒ- ကန္တာဒိကံ၊ သူရိယကန်၊ စန္ဒကန် အစရှိသော။ ဇာတိပါသာဏံ၊ အမျိုးကောင်း သောကျောက်ကို။ မဏိမ္ပိ ဧဝံ၊ ခွဲသာလျှင်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဓမ္မနသင်္ခေါ စ၊ မှတ်သော ခရုသင်းလည်းကောင်း။ ဇောတဝိဒ္ဓေါ စ၊ ပွတ်အပ် ဖောက်အပ်သော ခရုသင်းလည်းကောင်း။ ရတနမိဿော စ၊ ရတနာနှင့် ရောသော ခရုသင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဝိဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ မဏိအာဒိဘာဝေန၊ ပတ္တမြားအစရှိသည်ကိုပြုသော အဖြစ်ဖြင့်။ ကတ- ဆိဒ္ဓေါ၊ ပြုအပ်သော အပေါက်ရှိသည်တည်း။

ရတနမိဿောတိ၊ ကား။ ကဉ္စနလတာဒိ ဝိစိတ္တော၊ ရွှေနွယ် အစရှိသည်ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ မုတ္တာဒိရတနခစိတော စ၊ ပုလဲအစရှိသော ရတနာဖြင့် စီအပ် သည်လည်းဖြစ်သော။ ဧတေန၊ ဤ ရတနမိဿော- ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဓမ္မ နသင်္ခိတော၊ မှတ်သော ခရုသင်းမှ။ အညော၊ တပါးကောခရုသင်းသည်။ ရတနမိဿောဝ၊ ရတနာနှင့် ရောသော်သာ လျှင်။ အနာမာသော၊ အနာ မာသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဤ။ သိလယမ္ပိ၊ ကျောက်သလင်း ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ “ပါနီယသင်္ခေါ” တိ ဣမိ နာဝ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ထာလကော ဒိအာကာရေန၊ ခွက်အစရှိသော

သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ကတသင်္ခမယဘာဇနာနိ၊ ပြုအပ်သော ခရုသင်းဖြင့်ပြီးသော ခွက် အစရှိသည်တို့ကို။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ သမ္ပုဋ္ဌိစွိတုံ၊ ခံခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓိ၊ ပြီး၏။ သေသတိ၊ ကား။ ရတနသံယုတ္တံ၊ ရတနာနှင့် ယှဉ်သော ခရုသင်းကို။ ဌပေတော၊ ခြံ့။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းသော ခရုသင်း တို့သည်။

ဗီဇတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ဓာတုပါသာဏတော၊ ဇွေချက်သော ကျောက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ခြံ့။ “ပဋိကိပီ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သုဝဏ္ဏ- မယဿ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော။ ဓာတုကရဏ္ဍကဿ စ၊ ဓာတ်တော်ကြုတ်ကိုလည်း ကောင်း။ ဗုဒ္ဓရူပါဒိဿ စ၊ တုရားဆင်းတု အစရှိသည်ကို လည်းကောင်း။ အတ္တနော သန္တကကရဏေ၊ မိမိဥစ္စာပြုခြင်း၌။ နိဿဂ္ဂိယတ္တာ၊ နိဿဂ္ဂိဖြစ် သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ရူပိယဆဉ္စကဋ္ဌာနေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ရူပိယဆဉ္စကဿ၊ ရူပိယဆဉ္စကရဟန်းအား။ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရွှေ ငွေကို။ အာမသိတော၊ သုံးသပ်၍။ ဆဉ္စေတုံ၊ စွန့်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓိ၊ ပြီး၏။ ကေဋ္ဌာပယိတုန္တိ၊ ကား။ အာမသိတော၊ ခြံ့။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ -သဉ္စာရေတုံ၊ ရွှေခြင်းငှာ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဂေါပကာ ဝါ၊ အစောင့်တို့သည်မှလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အညေ ဝါ၊ တပါးသောရဟန်းတို့သည်မှလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပုဉ္ဇိတော၊ သုတ်၍။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မလမ္ပ၊ အညစ်အကြေးကိုလည်း။ ဇဂ္ဂိတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ ဝေ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ သို့။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဇဂ္ဂနံ၊ ထိုသုတ်သင်ခြင်းသည်။ ကေဋ္ဌာယနသဒိသတ္တာ၊ ရွှေပြောင်းသည်နှင့် တူသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ န သမေတိ၊ မည်။ ဟာရကုဋ္ဌလော- ဟန္တိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ကိတ္တိမ- လောဟဝိသေသော၊ ကိတ္တိမလောဟ အထူးတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ပြီးအံ့။ ကိတ္တိ မလောဟံ၊ သည်။ ကံသလောဟံ၊ ကြေးဖြူလည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋလောဟံ၊ ကြေးပုပ်လည်းကောင်း။ ဟာရကုဋ္ဌလောဟံ၊ တေးခပ်ပြားလည်းကောင်း။ ဣတိ သို့။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ တိပု- တဗ္ဗေ၊ သလံပြု၊ ကြေးနီတို့ကို။ မိသေတော၊ ရော၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော

ကြေးသည်။ ကံသလောဟံ နာမ၊ မညံ၏။ သီသတဓမ္မ၊ သလံမညံး ကြေးနီ  
 တို့ကို။ မိဿေတွာ၊ ရှိ။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ကြေးသည်။ ဝဇ္ဇလောဟံ၊ မည်  
 ၏။ ရသတဓမ္မ၊ ပြဒါးကြေးနီတို့ကို။ မိဿေတွာ၊ ရော့ရှ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်  
 သော ကြေးသည်။ ဟာရကုဋ္ဌလောဟံ နာမ၊ မညံ၏။ တံ၊ ထိုဟာရကုဋ္ဌသည်။  
 “ဇာတုရူပဂတိက”န္တိ၊ ရွှေနှင့်အလားတူ၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂ-  
 ဏတော၊ ခံသော ရဟန်းအား။ နိဿဂ္ဂိယမ္ပိ၊ နိဿဂ္ဂိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပိယေသု ပန၊ ရူပိယတို့၌  
 ကား။ အဂဏိတတ္တာ၊ မရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။  
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာမသနေ စ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စ  
 နေ စ၊ ခံခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗကပ္ပိယောတိ၊ ကား။ (၂၆၃) ယထာဝုတ္တသုဝဏ္ဏာဒိ  
 မယာနံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ရွှေအစရှိသည်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။  
 သေနာသနပရိက္ခာရာနံ၊ ကျောင်းပရိက္ခရာတို့ကို။ အာမသနဂေါပနာဒိဝသေန၊  
 သုံးသပ်ခြင်း၊ လုံစေခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံး  
 ဆောင်ခြင်းသည်။ သဗ္ဗယာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ ကပ္ပိယော၊  
 အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။  
 “တသ္မာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ “ဘိက္ခုနံ ဓမ္မ-  
 ဝိနယဝဏ္ဏနဋ္ဌာနေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သံသိကမေဝ၊ သံသိက  
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ သုဝဏ္ဏာဒိမယံ၊ ရွှေအစရှိသည်ဖြင့်ပြီးသော။ သေနာသနံ၊  
 ကျောင်းလည်းကောင်း။ သေနာသနပရိက္ခာရာ စ၊ ကျောင်းပရိက္ခရာတို့သည်  
 လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလိကာနိ၊ ပုဂ္ဂလိကတို့သည်။ န ဝဇ္ဇန္တိ၊  
 မအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဘိန္ဒိတောတိ၊ ကား။ ပဌမမေဝ၊ စွာလျှင်။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။  
 ပါသာဏာဒိနာ၊ ကျောက်အစရှိသည်ဖြင့်။ ကိဉ္ဇိမတ္တံ၊ တေဒိ၊ စိုးစဉ်းမျှ ဖျက်  
 သည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ကပ္ပိယဘဏ္ဍတ္တာယ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ  
 အလို့ငှာ။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊  
 ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ကရိဿာမိတိ သဗ္ဗမ္ပိ  
 သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ  
 ပြုခြင်းငှါ ယူရာ၌လည်း။ ကိဉ္ဇိ၊ တစိုးတစိ။ ဘိန္ဒိတော၊ ခဲ့၍လည်းကောင်း။  
 ဝိယောဇေတွာ ဝါ၊ ဖျက်၍လည်းကောင်း။ အာမသိတဗ္ဗံ၊ ၏။

“ဖလကဇာလိကာဒိနိ”တိ ဧတ္ထေဟူသော ပုဒ်၌။ သရပရိတ္တာဏာယ၊ မြားကို  
 တားခြင်းငှာ။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိဉ္ဇိကာဖလကံ၊ ကိုင်အပ်သော



ခိုင်းကာတည်း။ အင်္ဂုရက္ခဏတ္ထာယ၊ မျက်စိကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ အယ-  
 လောဟာဒီဟိ၊ သံ၊ ကြေးအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဇာလာကာရေန၊ ကွန်ရက်-  
 သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ကတော၊ ရှိ။ သီသာဒီသု၊ ဦးခေါင်းအစရှိသည်တို့၌။ ပဋိမုဋ္ဌိ-  
 တဗ္ဗံ၊ စုပ်အပ်သော ဦးထုပ်သည်။ ဇာလိကံ နာမ၊ မည်၏။ အာဒိ-သဓမ္မန၊  
 ဖြင့်။ ကဝစာဒိ၊ ချပ်အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ “အနာမာသာနီ”တိ၊  
 ဟူသော စကားကို။ မစ္ဆဇာလာဒိပရူပရောဓကံ၊ ဝါးထောင်သော ကွန်အစ  
 ရှိသော သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲကြောင်းဖြစ်သော လက်နက် အစရှိသည်ကို။  
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သရပရိတ္တာဏံ၊ မြားတားကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အာဝုဓာဏ္ဏတ္တာဘာဝါ၊ လက်နက်ဘဏ္ဍာ  
 မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ “ပရူပရောဓနိဝါရဏံ  
 ဟိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ အာသနဿာတိ၊ ကား။ စေတိ-  
 ယသ၊ ၏။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ကတပရိဘဏ္ဍာယ၊ ပြုအပ်သော  
 အကျည်၏။ ဗန္ဓိယာမိတိ၊ ကား။ ကာကာဒီဟိ၊ ကျီးအစအစရှိသည်တို့သည်။  
 အဒ္ဓသနတ္ထာယ၊ မဖျက်ဆီးစိမ့်သောငှာ။ ဗန္ဓိယာမိ၊ ဖွဲ့အံ့။

“ဘေရိသဃံဘောတိ၊ ကား။ သဃံဋ္ဌိတစမ္ပဘေရိ၊ ကျက်အပ်သော  
 သားရေရှိသော စည်တည်း။ ဝိဏာသဃံဘောတိ၊ ကား။ သဃံဋ္ဌိတစမ္ပ-  
 ဝိဏာ၊ ကျက်အပ်သော သားရေရှိသော စောင်းတည်း။” ဣတိ၊ သို့။  
 သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “စမ္ပဝိနဒ္ဓါနိ ဝိဏာဘေရိအာဒိန”တိ၊  
 ဟူ၍။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တဝစနတော၊ ဆိုအပ်သော စကားမှ။  
 ဝိသေသာဘာဝါ၊ အထူး မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ “ကုရုန္တိယံ ပနာ”  
 တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ တတော၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာမှ။ ဝိသေသသ၊  
 အထူးကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အာရဒ္ဓတ္တာ စ၊ အားထုတ်အပ်သောကြောင့်  
 လည်းကောင်း။ ဘေရိအာဒိနံ၊ စည်စသည်တို့၏။ ဝိနဒ္ဓနောပကရဏသမူဟော၊  
 ကျက်ကြောင်းဖြစ်သော အဆောက်အဦ အပေါင်းသည်။ သဃံဋ္ဌိတဗ္ဗောတိ  
 သဃံဘဋ္ဌော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတ္တံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ ဘေရိဝိဏာသဃံဘဋ္ဌော၊  
 ဘေရိသဃံဘဋ္ဌဝိဏာသဃံဘဋ္ဌမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တုစ္ဆ-  
 ပေါက္ခရန္တိ၊ ကား။ အဝိနဒ္ဓစမ္ပ ဘေရိဝိဏာနံ၊ သားရေမကျက်သော စည်  
 စောင်းတို့၏။ ပေါက္ခရံ၊ အခေါင်းတည်း။ အာရောပိတစမ္ပန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊  
 ရှေး၌။ အာရောပိတံ၊ တင်အပ်သည်။ ဟူတော၊ ရှိ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ တတော၊  
 ထိုစည်မှ။ အပနေတော၊ ဖယ်၍။ ဝိသံ၊ အသီး။ ဌပိတမုခစမ္ပမတ္တံ၊ ထားအပ်  
 သော မျက်နှာဝဋ် သားရေမျှတည်း။ သေသောပကရဏသဟိတံ၊ ကြွင်းသော

အဆောက်အဦနှင့်တကွသော သားရေသည်။ န၊ မဟုတ်။ သဟိတံ ပန၊  
 ကြွင်းသော အဆောက်အဦနှင့်တကွသော သားရေသည်ကား။ သင်္ခါရော၊  
 မည်၏၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဩနဟိတုန္တိ။ ကား။ ဘေရိ-  
 ပေါက္ခရာဒိနိ၊ စည့် စောင်းစသည်တို့ကို။ စမ္ပံ အာရောပေတွာ။ သားရေ  
 ပိတ်၍။ စမ္ပဝဋ္ဌိအာဒိဟိ၊ သားရေကြိုးအစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။  
 ဥပကရဏေဟိ၊ အဆောက်အဦတို့ဖြင့်။ ဝိနန္တိတုံ၊ ကျက်ခြင်းငှာ။

ပါဠိယံ၊ ဌ။ ပဏ္ဏကဿာတိ၊ ကား။ ပဏ္ဏကေန၊ ဖြင့်။ ပါရာဇိကပ္ပ  
 ဟောနကကာလေတိ၊ ကား။ အကုထိတကာလေ၊ ကျိုက်ကျိုက်မဆူသော  
 အခါ၌။ ကာယသံသဂ္ဂါရာဂါဒိဘာဝေ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂစသော အဖြစ်  
 သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗာဝတ္ထာယပိ။ အလုံးစုံအခိုက်အတန့်ရှိသည်လည်း  
 ဖြစ်သော။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ (၂၆၄) သဏ္ဌာနေ၊ သည်။ ပညာယမာနေ၊  
 ထင်သည်ရှိသော်။ အနာမာသဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ ဣတိ။  
 သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သင်္ကမာဒိနံ၊ တံတားအစရှိသည်တို့၏။ ဌာနာစာဝနဝသေန၊  
 နေရာမှ ရွှေစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အစွာလေတဗ္ဗတာယ၊ မလှုပ်စေအပ်  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝေါဟာရော၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဟု ခေါ်  
 ဝေါ် ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၀၂။ ကေပဒိကသင်္ကမေတိ၊ ကား။ တနုကသေတု၊ ငယ်သော တံ  
 တားသည်။ “အာဝိဉ္ဇန္တော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ စာလေတုံ၊  
 လှုပ်စေခြင်းငှာ။ ယုတ္တာယ ဝေ၊ သင့်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ရဇ္ဈယာ၊  
 ကြိုး၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ တည်း။ ဣတရာယ၊ လှုပ်ခြင်းငှာမသင့်သော ကြိုး၌။  
 ဘိတ္တိထမ္ဘာဒိဂတိကတ္တာ၊ နံရံ၊ သည်တိုင်စသည်နှင့် အလားတူသည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ န၊ ထုလ္လစ္စည်းမသင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယာ မဟာရဇ္ဈ ဟောတိ” တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ စာလေတုံ၊ ငှာ။ ယုတ္တေ၊ သင့်  
 ကုန်သော။ တနုကရဇ္ဈဒုဏ္ဏကေ၊ ငယ်သောကြိုး၊ တောင်ဌေးအစရှိသည်တို့ကို။  
 အစာလေတွာ၊ မလှုပ်စေမူ၍။ ဖုသန္တဿာပိ၊ ထိသော ရဟန်းအားလည်း။  
 ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိမိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-  
 တုဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ ဆာဒနာဒိဝသေန၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း  
 အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟိတဗ္ဗာ၊ ရှိဝှက်အပ်၏။ မနုဿိတ္ထိ၊ လူမိန်းမ  
 လည်းကောင်း။ မနုဿိတ္ထိသည်တွာ၊ လူမိန်းမမှတ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။  
 ကာယသံသဂ္ဂရာဂေါ၊ ကိုယ်လက် နှိုးနှောခြင်း၌ တပ်သော ရာဂလည်း

ကောင်း။ ဝါယာမော၊ လုံ့လလည်းကောင်း။ တေန၊ ထိုလုံ့လဖြင့်။ ဟတ္ထာဒိသု၊ လက်အစရှိသည်တို့၌။ ဖုသနံ၊ ထိခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

### ၃-ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ တတိယေ၊ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌။ အသဒ္ဓမ္မပဋိသံယုတ္တန္တိ၊ ကား။ မေထုနမ္မပဋိသံယုတ္တံ၊ မေထုန်အကျင့်နှင့် စပ်သော။ ဗာလာတိ၊ ကား။ သုဘာသိတဒ္ဓဗ္ဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သောစကား၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သောစကားကို။ အဇာနန္တိ၊ မသိသော။ သုရာမဒမတ္တတာယ စ၊ သူရာရစ်မှူးသောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥမ္မတ္တကာဒိဘာဝေန၊ ရူးသည်၏အဖြစ် စသည်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဇာနန္တိပိ၊ မသိသော မိန်းမကိုလည်း။ ဧတ္တေဝ၊ ဤဗာလ၌သာလျှင်။ သင်္ဂယုတိ၊ ၏။ န တာဝ သီသံ ဧတိတိ၊ ကား။ သံဃာဒိသေသပစ္စယတ္တသင်္ခါတံ၊ သံဃာဒိသိသ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟုဆို အပ်သော။ မတ္တကံ၊ အဆုံးသည်။ ပါရိပူရိ၊ ပြည့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ မဂ္ဂမေထုနေဟိ၊ မဂ်၊ မေထုန်တို့နှင့်။ အသုဋ္ဌိတတ္တာ၊ မစပ်သောကြောင့်တည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ ပန၊ သည်ကား။ ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည် သာတည်း။

အပသာဒေတိတိ၊ ကား။ အပဿဒကရဝစနံ၊ မကြည်ညိုခြင်းကိုပြုတတ်သော စကားကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဒေါသံ ဒေတိတိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ အမျက်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ “အနိမိတ္တာသိ”တိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အဒုဋ္ဌုလ္လဘာဝေနာပိ၊ မရန်ရင်းသော အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ အတ္ထယောဇနာရဟတ္တာ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပသာဝ မဂ္ဂါဒိပဋိသံယုတ္တတာနိယမော၊ ပသာဝမဂ်အစရှိသည်နှင့် စပ်သောအဖြစ်၏ မြဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တိဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ တေဟိ ပန ပဒေဟိ၊ ထိုပုဒ်တို့ဖြင့်ကား၊ ပရိဗ္ဗာဇိက ဝတ္ထုသ္မိံ ဝိယ၊ ပရိဗ္ဗာဇိကဝတ္ထု၌ကဲ့သို့။ ထုလ္လစ္စယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကုဉ္ဇိကပနာဋိမတ္တန္တိ၊ ကား။ ကုဉ္ဇိကာဆိဒ္ဓမတ္တံ၊ သံကောက်ပေါက်မျှ။ ဒကသောတဿ၊ ကျင်ချောင်း၏။ သုက္ခတာယ၊ ခြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောဟိတဝဏ္ဏဝိဂမော၊ နီသော အဆင်းမှ ကင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သုက္ခသောတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သုဒ္ဓါနိတိ၊ ကား။ မေထုနာဒိပဒေဟိ၊ မေထုနစသော ပုဒ်တို့နှင့်။ အယောဇိတာနိပိ၊ မယျဉ်ကုန်သော်လည်း။ “မေထုနဓမ္မေန ဃဋ္ဌိတာနေဝါ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ ဥပလက္ခဏမျှသာတည်း။ ဝစ္စမဂ္ဂပသာဝမဂ္ဂေဟိပိ၊ တို့နှင့်လည်း။ အနိမိတ္တေ၊ ချွံ။ (၂၆၅) “တဝ ဝစ္စမဂ္ဂေါ ပဿာဝမဂ္ဂေါဝါ ဤဒိသော” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဃဋ္ဌိတေဟိ၊ စပ်သော်လည်း။ အာပတ္တိကရာနေဝ၊ အာပတ်ကို ပြုတတ်ကုန်သလျှင်ကတည်း။။

၂၀၆။ “ဂရုကာပတ္တိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဇာ၊ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာယ ပါရာဇိကာပတ္တိ၊ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကပါရာဇိကကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝဒတိ၊ ဇာ၊

၂၀၇။ “ဟသန္ဓော ဟသန္ဓော”တိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ ဥပလက္ခဏနည်းမျှသာတည်း။ အဟသန္ဓောပိ၊ မရယ်မူ၍လည်း။ ယေန ကေနစိ အာကာရေန၊ အမှတ်မရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ အတ္တနော၊ ဇာ၊ ဝိပရိဏတစိတ္တတံ၊ ဖေါက်ပြန်သော စိတ်ရှိသော အဖြစ်ကို။ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ ပကာသေန္ဓော၊ ပြလျက်။ ဝဒတိ၊ ဆိုငြားအံ့။ အာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်သာတည်း။

ကာယစိတ္တတောတိ၊ ကား။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ဆုပ်ပြသဖြင့်။ ဩဘာသေန္တဿ၊ ရယ်ဆိုသော ရဟန်းအား။ ကာယစိတ္တတော၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။

၂၀၈။ တသ္မာ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနနတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဇာ၊ ပဋ္ဌိဝိဇာနနေ၊ သိခြင်းသည်။ သတိ ပန၊ သော်ကား။ ပရိဗ္ဗာဇိကာဝတ္ထုသ္မိံ ဝိယ၊ ပရိဗ္ဗာဇိကဝတ္ထု၌ကဲ့သို့။ အခေတ္တပဒတ္တာ၊ ခေတ်ပုဒ် မဟုတ်သောကြောင့်။ ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ ထုလ္လစ္စဉ်းသာတည်း။ ဟိ၊ စူ။ ခေတ္တပဒေ၊ ခေတ်ပုဒ်၌။ ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယာ၊ သိသည်ရှိသော်။ မေထုနယာစနဝတ္ထုဒ္ဓယေ ဝိယ၊ မေထုနတောင်းသော ဝတ္ထုနှစ်ခု၌ကဲ့သို့။ သံဃာဒိသေသောဝ၊ သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ ပန ဝတ္ထုဒ္ဓယံ၊ ထိုဝတ္ထုနှစ်ခုအပေါင်းကိုကား။ မေထုနယာစနတော၊ မေထုနကို တောင်းခြင်းကြောင့်။ စတုတ္ထသံဃာဒိသေသေ၊ ချွံ။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ အမိဆိုအပ်လျက်လည်း။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒမတ္တေန၊ ရုန့်ရင်းသောစကား၌သာယာကာမျှဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဣ၊ ဤ တတိယသံဃာဒိသိသ်ဉ်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ ဣတိ၊



သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ၊ ဝေ၊ သို့။ ခေတ္တပဒေ၊ ခေတ်ပုဒ်ဖြင့်။  
ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသော ရဟန်းအား။ ဣတ္ထိယ၊ သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယ၊  
မသိသည်ရှိသော်။ ကိ၊ အဘယ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ  
အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ စောဒနာတည်း။ အယံ နာမ အာပတ္တိတိ၊ ဤမည်  
သော အာပတ်ဟူ၍။ ပါဠိအဋ္ဌကထာယ၊ တိဉ္စ။ ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တံ၊ အကယ်  
၍ကား မဟောအပ်၏ရှင်။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ မဟောအပ်သော်လည်း။  
ဧတ္ထ၊ ဤ ခေတ်ပုဒ်ဖြင့် ဆို၍ မသိစဉ်။ ထုလ္လစ္စယေနော၊ သည်သာလျှင်။  
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။  
အခေတ္တပဒေ၊ ခေတ်ပုဒ် မဟုတ်သည်၌။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယ၊ မသိသည်  
ရှိသော်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယ၊ သိသည်ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကို။  
ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ခေတ္တပဒေ ပန၊ ဉ္စကား။ ပဋ္ဌိဝိဇာနနေ၊ သိခြင်း၌။ သံသာဒိ-  
သေသောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဇာ။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနနေ၊ မသိခြင်း၌။ ထုလ္လစ္စ  
ယမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ယုတ္တံ၊ ဇာ။ အခေတ္တပဒတော၊  
ခေတ်ပုဒ် မဟုတ်သည်မှ။ ဝိသေသဘာဝပုသင်္ဂတော၊ အထူးမရှိသောအားဖြင့်  
လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊  
ဇာ။ ဧတ္ထ၊ ယထာ၊ ဤတတိယသံသာဒိသိက်၌ကဲ့သို့။ ဝေ တထာ၊ တ။  
စတုတ္ထသိက္ခာပဒေပိ၊ ဉ္စလည်း။ အခေတ္တပဒေ၊ ခေတ်ပုဒ် မဟုတ်သည်၌။  
ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယ၊ သိသည်ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဇာ။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယ၊  
မသိသည်ရှိသော်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဇာ။ ခေတ္တပဒေ ပန၊ ဉ္စကား။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇာနန္တိယ၊  
မသိသည်ရှိသော်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ပါဠိယံ၊  
၌။ နဝါဝုတန္တိ၊ ကား။ နဝဝိတံ၊ ရက်သစ်သော။

၂၀၉။ အသဒ္ဓမ္မံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ မေထုနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုမေထုန်သည်။ ပုတ္တသမ္ပုတ္တိယ၊ သားဖြစ်ခြင်း  
ငှါ။ ဗိဇနိက္ခေပတော၊ မျိုးစေ့ချခြင်းကြောင့်။ ဝပ္ပပရိယာယံ၊ စိုက်ပျိုးခြင်း  
ပရိယာယ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အပ်၏။

သံသိဒတိတိ၊ ကား။ ဝဟတိ၊ ဆန့်၏။ ဝါ၊ နိုင်၏။ ဝါ၊ ကား။  
သံသရိယတိ၊ ရွှေ့ရှား၏။ မနုဿိတ္ထိ၊ လူမိန်းမသည်လည်းကောင်း။ တထာ-  
သည်တ၊ ထိုသို့ အမှတ်ရှိသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဒုဋ္ဌလ္လဝါ-  
သာဒရာဂေါ၊ ရုန့်ရင်းသော စကား၌ သာယာသော ရာဂလည်းကောင်း။

တေန၊ ထိုရာဂဖြင့်။ ဩဘာသနံ၊ ပြယ်ဆိုခြင်းလည်းကောင်း။ တနံဏဝိဇာနနံ၊ ထိုဓာတု သိခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ဒဠုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-အတ္တကာမပါရိဝရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

(၂၆၆) ၂၉၀။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသံဃာဒိသိက်၌။ ပတ္တေ၊ သမိတ်၌။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ပါတိယမာနာနံ၊ ကျစေအပ်ကုန်သော။ ဘိက္ခာ-  
ပိဏ္ဏာနံ၊ ဆွမ်းအပေါင်းတို့၏။ ပါတော သန္နိပါတော၊ စုဝေးခြင်း။ ဣတိ၊  
ကြောင့်။ ပိဏ္ဏပါတောတိ၊ ပိဏ္ဏပါတဟူ၍။ ဘိက္ခာဟာရော၊ ဆွမ်းခံ၍  
ရသော အာဟာရကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံသဒိသတာယ၊ ထိုဆွမ်းခံ၍ ရသော  
အာဟာရနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။  
ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဘိက္ခာစရိယံ၊ ဆွမ်းခံသွားခြင်းကို။ ဝိနာ၊  
ကျဉ်၍။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော ဆွမ်းကို။ ပိဏ္ဏပါတော-  
တေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသ္မာ၊ ထို ပရိက္ခရာကြောင့်။ ပတိ  
တေ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ပရိက္ခာရော၊ သည်။ ပစ္စယော၊  
မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ပတိကရုဏဋ္ဌေန ပစ္စယော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊  
၏။ ဝါ၊ ကာ။။ ရောဂဒုက္ခာနံ၊ အနာ၊ ဆင်းရဲတို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊  
ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အယတိ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိပိ၊  
ထို့ကြောင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ မည်၏။ သပ္ပာယသ္မာတိ၊ ကား။ ဟိတဿ၊  
အစီးအပွားဖြစ်သော။ နဂရပရိက္ခာရေဟိတိ၊ ကား။ နဂရံ၊ မြို့ကို။ ပရိ-  
ဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ရက္ခဏကေဟိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော။ ရာဇဘဋ္ဌာနံ၊  
မင်းခစားတို့၏။ ကတပရိက္ခေပေါ၊ ပြုအပ်သောအရံလည်းကောင်း။ ပရိခါ၊  
ကျုံးလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓါပေါ၊ မင်းအိမ်လည်းကောင်း။ ပါကာရော၊ တံတိုင်း  
လည်းကောင်း။ ဇေယျိကာ၊ တံခါးတိုင်လည်းကောင်း။ ပါလိသော၊ တံခါးကျဉ်  
လည်းကောင်း။ အဇ္ဈော၊ ပြအိုးလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါး  
တို့ကို။ နဂရပရိက္ခာရတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေတပရိက္ခာရေတိ၊  
ကား။ ဝိသုဒ္ဓိသီလာလင်္ကာရော၊ စင်ကြယ်သော သီလတန်ဆာတည်း။ ဟိ၊  
စူ။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ “ရထော”တိ၊ ရထားဟူ၍။

အဓိပေတော၊ လိုအပ်၏။ တဿ စ၊ ထိုအရိယာမဂ်၏လည်း။ သမ္မာဝါစာဒ-  
ယော၊ သမ္မာဝါစာအစရှိသည်တို့ကို။ အလင်္ကာရဋ္ဌေန၊ တန်ဆာဟူသော  
အနက်ကြောင့်။ “ပရိက္ခရာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ စက္ကဝီရိယောတိ၊  
ကား။ ဝီရိယစက္ကော၊ ဝီရိယလျှင် လည်းဘီးရှိ၏။ ဇီဝိတပရိက္ခရာတိ၊ ကား။  
ဇီဝိတဿ၊ အသက်၏။ ပဝတ္ထိကာရဏာနိ၊ ဖြစ်ကြောင်းတို့တည်း။ သမုဒါ-  
နေတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ အာနေတဗ္ဗာ၊  
ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ရှာအပ်ကုန်၏။

၂၉၁။ ဥပစာရေတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။  
ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့  
သဘောရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ကာမော စေဝ ဟေတု စ ပါရိစရိယာ  
စာတိ အတ္ထောတိ၊ ကား။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “အတ္တနော ကာမံ၊ အတ္တနော ဟေတု၊  
အတ္တနော အဓိပ္ပာယ်၊ အတ္တနော ပါရိစရိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေသု၊ ဟောအပ်  
ကုန်သော။ ဣမေသု စတုသု ပဒေသု၊ ဤလေးပါးသော ပုဒ်တို့တွင်။ ကာမော  
စ၊ အလိုသည်လည်းကောင်း။ ဟေတု စ၊ အကြောင်းသည်လည်းကောင်း။  
ပါရိစရိယာ စ၊ လုပ်ကြွေးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။  
ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။ ပဌမေ အတ္ထဝိကပေ၊ ရှေးဦးစွာသော အတ္ထဝိကပ်၌။  
ဝိဂ္ဂဟဝါကျာဓိပ္ပာယ်သုစနတော၊ ဝိဂ္ဂဟဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတတ်သော  
ကြောင့်။ အတ္ထော၊ အနက်မည်၏။ သေသန္တိ၊ ကား။ ဧကံ၊ တခုသော။  
အဓိပ္ပာယ်ပဒံ၊ အဓိပ္ပာယ်ဟူသောပုဒ်သည်။ ဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနမတ္တံ၊ သဒ္ဓါ  
မျှတည်း။ ပဌမဝိကပ္ပါနုပယောဂိတာယ၊ ပထမဝိကပ်နှင့် လျော်စွာယှဉ်အပ်  
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝစနမတ္တံ၊ သဒ္ဓါမျှတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
ဒုတိယေ အတ္ထဝိကပေပိ၊ ဒုတိယ အတ္ထဝိကပ်၌လည်း။ ဒေသေဝ နယော၊  
ဤနည်းလျှင်တည်း။

ယတ္ထာဝုတ္တမေဝ အတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုလျှင်။  
ပဒဘာဇနေန၊ ပဒဘာဇနီနှင့်။ သံသန္တိတွာ၊ နှီးနှော၍။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။  
“အတ္တနော ကာမံ၊ အတ္တနော ဟေတု၊ အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ ဟံ ဝုတ္တေ  
ဇာနိယန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣဒံ  
အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
“အတ္တနော ဟေတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ “အတ္တနော အတ္တာယာ”တိ၊  
ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ “အတ္တ  
နော ကာမံ၊ အတ္တနော ပါရိစရိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ “ကာမေန  
ပါရိစရိယာ”တိ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဣမေဟိ တိဟိ ပဒေဟိ၊ ဤသုံးပုဒ်တို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ဤ။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကာမေန၊ ကာမဂုဏ်ဖြင့်။ ပါရိစရိယာ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းတည်း။ အတ္တကာမပါရိယာ၊ မိမိ အကျိုးငှါ ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဝိကပုံ၊ ဤ အနက်ဝိကပ်ကို။ ဝိည၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကုန်လတ္တံ့။ (၂၆၇) “အတ္တနော အဓိပ္ပာယ်” နှစ်ဟူ၍။ ဝုတ္တေ ပန၊ သော်ကား။ အဓိပ္ပာယ်သဒ္ဓဿ၊ အဓိပ္ပာယ်သဒ္ဓါ၏။ ကာမိတသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ သမာနုတ္ထဘာဝတော၊ တူသော အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ အဓိပ္ပေတကာမိ တဌေန၊ လိုအပ်သော နှစ်သက်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ အတ္တကာမပါရိစရိယာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဝိကပုံ၊ ကို။ ဝိည၊ တို့သည်။ ဇာနိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။

တေဒဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ သော၊ ဤလုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ အဂ္ဂါ၊ လွန်ကဲ၏။ ဒုဠုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒေပိ၊ ဌ်လည်း။ ကာမံ “ယာစတိပိ အာယာစတိပိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မေထုနယာစနံ၊ မေထုနတောင်းခြင်းသည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တံ ပန၊ ထိုမေထုနတောင်းခြင်းကိုကား။ ဒုဠုလ္လဝါစာသုဒ္ဓါရောဂဝသေန၊ ဒုဠုလ္လဝါစာ၌ တပ်သော ရောဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဝံ ပန၊ ဤ အတ္တကာမသိက္ခာပုဒ်၌ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ မေထုနသုဒ္ဓါရောဂဝသေန၊ မေထုန၌ တပ်သော ရောဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ အလူးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထုသု၊ တို့၌။ “အဂ္ဂဒါနံ ဒေဟိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တာယ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုဠုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒေ ပန၊ ဌ်ကား။ ပရတ္ထာယပိ၊ သူတပါးအလို့ငှါလည်း။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ သိသံ၊ အရင်းသို့။ ဧတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုဘဂါတိ၊ ကား။ ဣဿရိယာဒိဟိ၊ ဣဿရိယအစရှိကုန်သော။ သုန္ဒရေဟိ၊ ကောင်းကုန်သော။ ဘဂေဟိ၊ ဘဂလက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသည်တည်း။ မနုဿိတ္ထိ၊ လူမသည်လည်းကောင်း။ တထာသည်တာ၊ ထို လူမ-ဟု အမှတ်ရှိသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္တကာမပါရိယာယ၊ မိမိအလို့ငှါ ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၌။ ရာဂေါ၊ တပ်သော ရာဂသည်လည်းကောင်း။ တေန၊ ထိုရာဂဖြင့်။ ကာမပါရိစရိယယာစနံ၊ ကာမဂုဏ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်းကို တောင်းခြင်းလည်းကောင်း။ တခံဏဝိဇာနနံ၊ ထိုဓာတ်၌ သိခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ပည၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။



၅-သဉ္ဇရိတ္တ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၉၆။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမ သံသာဒိသိသိဉ္စ။ ပဏ္ဍိစေတနာတိ၊ ကား။ သဘာဝ  
 ဉာဏေန၊ သဘောကို သိသော ဉာဏ်ဖြင့်။ ဂတိမန္တာတိ၊ ကား။ သဘာဝ  
 ဉာဏဂတိယုတ္တာ၊ သဘောဉာဏ်သွားခြင်းနှင့် ယှဉ်၏။ ဝေယျတ္တိယေနာတိ၊  
 ကား။ ဣတ္ထိကတ္တဗ္ဗေသု၊ မိန်းမပြုအပ်သောအမှုတို့၌။ သိက္ခိတဉာဏေန၊  
 သင်အပ်သော ဉာဏ်ဖြင့်။ မေဓာယာတိ၊ ကား။ အသိက္ခိတေသုပိ၊ မသင်  
 အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တံဣတ္ထိကတ္တဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ဌာနုပ္ပတ္တိယာ  
 ပညာယ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ပညာဖြင့်။ ဆေကာတိ၊ ကား။ ကာယေန၊  
 ကိုယ်ဖြင့်။ ပစနာဒိကုသလာ၊ ချက်ခြင်းအစရှိသည်၌ လိမ္မာသည်တည်း။

အာဝဟနံ၊ သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်း။ အာဝါဟော၊ သတို့သမီးကို  
 ဆောင်ယူခြင်း။ ဒါရိကာယ၊ သတို့သမီးကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ ဝိမိနာ၊  
 အစီအရင်ဖြင့်။ ပရကုလေ၊ သူတပါးအိမ်သို့။ ဂဟနံ ပေသနံ၊ စေခြင်း  
 တည်း။ ဝိဝါဟော၊ အစီအရင်အားဖြင့် စေခြင်း။ ဒါရိကာယ၊ သတို့သမီး  
 ကို။ ဒါနံ၊ ပေးခြင်းတည်း။

၂၉၇။ ဘတ္တပစာပနံ၊ ထမင်းချက်စေခြင်းသည်။ ရန္တာပနံ၊ မည်၏။  
 ဗျဉ္ဇနာဒိသမ္မာဒနံ၊ ဟင်းလျာအစရှိသည်ကို ပြီးစေခြင်းသည်။ ပစာပနံ၊ မည်၏။  
 န ဥပါဟဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ န ဒိန္နံ၊ မပေးအပ်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ကယော  
 နာမ၊ မည်၏။ ဒါနံ၊ ပေးခြင်းသည်။ ဝိက္ကယော နာမ၊ မည်၏။ တဒုဘယံ၊  
 ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ သဂ္ဂဟေတု၊ ပေါင်း၍။ “ဝေါဟာရော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၀၀။ “အပ္ပုတံ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။  
 ဝုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ “ပရာဇိတေန  
 ဒါတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဒေန္တော၊ မပေးသော ရဟန်း  
 ကို။ ဓုရနိက္ခေပေန၊ ဝန်ချခြင်းဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။  
 (၂၆၈) တေဿ၊ ထိုအောင်တမန်အား။ အစိရကာလေ၊ မကြာမြင့်သော  
 ကာလ၌။ အဓိကာရော၊ လွန်စွာပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 အစိရကာလာဓိကာရိကံ၊ မည်၏။ သဉ္ဇရိတ္တံ၊ အောင်တမန်သွားခြင်းကို။ လဗ္ဗတိ၊  
 ၏။ ဝါ၊ ကား။ အစိရကာလာဓာရိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။  
 တေဿ၊ ထို အောင်တမန်သွားခြင်းအား။ အစိရကာလေ၊ မကြာမြင့်သော  
 ကာလ၌။ အာစာရော အဇ္ဈာစာရော၊ လွန်ကျူးသော အကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊  
 ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။



၃၀၁။ ဟေတိက္ခန္ဓာဒိကာပိ။ ဟေတိက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ သဉ္ဇရိတ္တာဒိ။ သဉ္ဇရိတ္တအစရှိသော။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ အာပတ္တိံ။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအာပတ် သို့။ ကိဉ္ဇာပိ အာပဇ္ဇန္တိ။ အကယ်၍ရောက်ကုန်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့ ရောက်ကုန် သော်လည်း။ တေသံ၊ ထို ဟေတိက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၏။ အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ စ၊ အခါခပ်သိမ်းမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပကတ္တာ စ၊ နည်းသောကြောင့် လည်းကောင်း။ ဣဓံပိ၊ ဤသဉ္ဇရိတ္တ၌လည်း။ ဥတ္တိစတုတ္ထေနဝ ကမ္မေန၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့်သာလျှင်။ ဥပသမ္ပန္နံ၊ ပဉ္စင်းခံသော သူကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “ယူာယ”န္တိအာဒိပဒဘာဇနံ၊ ယူာယ-အစရှိသော ပဒဘာဇနီကို။ အာဟ၊ ၏။ သဉ္ဇရဏံ၊ သွားလာခြင်း။ သဉ္ဇရော၊ သွားလာခြင်း။ တေသ၊ ထိုရဟန်း အား။ သော၊ ထိုသွားလာခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော တိက္ခန္ဓာ၊ သည်။ သဉ္ဇရိ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသွားလာခြင်း ရှိသော ရဟန်း ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ သဉ္ဇရိတ္တံ၊ သွားလာခြင်းရှိသော ရဟန်း၏ အဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “သဉ္ဇရဏဘာဝ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ သဉ္ဇရတိ၊ သွားလာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဉ္ဇရဏော၊ မည်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရ၏။ တဿ၊ ထိုသွားလာတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ သဉ္ဇရဏဘာဝေါ၊ သွားလာတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်။ ဣတ္ထိပုရိသနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌၊ တံ သဉ္ဇရဏဘာဝံ၊ ထို သွားလာတတ်သော အဖြစ်ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဇာယာဘာဝေတိ၊ ကား။ ဓရိယဘာဝါယ၊ မယား ဖြစ်စေလိုသော ကြောင့်။ ဇာရဘာဝေတိ၊ ကား။ သာမိဘာဝါယ၊ လင် ဖြစ်စေလိုသော ကြောင့်။ တံနိမိတ္တံ၊ ထို လင်၊ မယားဖြစ်စေလိုသောကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ စွ။ ဧတံ တုမ္မဝစနံ၊ ဤသတ္တမိဝိဘတ်သည်။ နိမိတ္တတ္ထေ၊ နိမိတ် အနက်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဇာရတ္တနေ”တိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ပဒ- ဘာဇနေ၊ ၌။ “ဇာရိ ဘဝိဿသိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဣတ္ထိလိဂံဝသေန၊ ဣတ္ထိလိင်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဒဘာဇနံ၊ ကို။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့ဟောတော်မူသော်လည်း။ “သဉ္ဇရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျာ”တိ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ “ဣတ္ထိယာ ဝါ ပဟိတော ပုရိသဿ သန္တိကေ ဂစ္ဆတိ၊ ပုရိသေန ဝါ ပဟိတော ဣတ္ထိယာ သန္တိကေ ဂစ္ဆတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿာပိ၊ ၏လည်း။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဝတ္တဗ္ဗာကာရံ၊ ဆိုအပ်သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ “ဇာရတ္တနေ”

တိ နိဗ္ဗေသဿ၊ ဇာရတ္တနေ-ဟူသော နိဗ္ဗေသ၏။ ဣတ္ထိပုရိသသာဓာရဏတ္တာ၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ားတို့နှင့် ဆက်ဆံ သောကြောင့်။ “ဣတ္ထိယာ မတိ” ပုရိသဿ အာရောစေန္ဓော ဇာရတ္တနေ အာရောစေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဠိယံ ပန၊ ဌ်ကား။ ပုရိသဿ၊ ၏။ မတိ၊ အလိုကို။ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ အာရောစန-ဝသေနဝ၊ ကြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ တဒနုသာရေန၊ ထို မိန်းမအား ကြားသည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ မတိ၊ အလိုကို။ ပုရိသဿ၊ အား။ အာရောစနာကာရောပိ၊ ကြားသော အခြင်းအရာကိုလည်း။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှစ်လုံးပိုက်၍။ ပဒဒ္ဒယေပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခု၌လည်း။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ်။ ပါဠိယံ၊ ဌ်။ ဝုတ္တနယေနပိ၊ ဟောသောနည်းဖြင့်လည်း။ အတ္တံ၊ ကို။ ဒသေန္ဓော၊ ပြလို၍။ “အပိစာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ “ပတိ ဘဝိဿသိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဇာယာ-သဒ္ဓဿ၊ ဇာယာ-သဒ္ဓါ၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂနိယမတော၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂ၌ မြဲခြင်းကြောင့်။ ပုရိသပရိယာယေန၊ ယောကျ်ားဟော ပရိယာယ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗေသ-မိကော၊ မြဲသော လင်သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဇာရော ဘဝိဿသိတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာစာရဘာဝေန၊ မိစ္ဆာစာရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆနကော၊ ကပ်သော လင်သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

၃၀၃။ သေရိဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ သစ္စန္ဒစာရံ၊ အလိုအတိုင်း ကျင့်ခြင်းကို။ အတ္တနော ဝသန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အာဏံ၊ အာဏာကို။ ဂေါတ္ထ-ဝန္ဓေသု၊ အနွယ်ရှိသော သူတို့၌။ ဂေါတ္ထ-သဒ္ဓေါ၊ ဂေါတ္ထ-သဒ္ဓါသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဓမ္မစာရီသု စ၊ တရားကျင့်သော သူတို့၌လည်း။ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သဂေါတ္ထေဟိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သဂေါတ္ထေဟိတိ၊ ကား။ သမာန-ဂေါတ္ထေဟိ၊ အနွယ်တူသော သူတို့သည်။ သဟဓမ္မိကေဟိတိ၊ ကား။ ကေဿ သတ္ထု၊ တယောက်သော ဆရာ၏။ သာသနေ၊ အဆုံးအမ၌။ သဟစရိတဗ္ဗဓမ္မဟိ၊ တကွကျင့်အပ်သော အကျင့်ရှိသူတို့သည်။ (၂၆၉) ဝါ၊ ကား။ သမာနကုလဓမ္မဟိ၊ တူသော အမျိုးအကျင့်ရှိသော သူတို့ သည်။ တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ “ဧကံ သတ္ထာရ”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧကဂဏပရိယာပန္နေဟိတိ၊ ကား။ မာလာ-ကာရာဒိဧကဂဏပရိယာပန္နေဟိ၊ ပန်းသည်အစရှိသော တူသောဂုဏ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။



သဿာမိကာ၊ လင်ရှိမိန်းမတို့သည်။ သာရက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်မိန်းမကို။ ဂမနေ၊ သွားလာခြင်း၌။ ရညာ၊ မင်းသည်။ ဒဏ္ဍော၊ ဒဏ်ကို။ ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ သာ၊ ထိုမိန်းမသည်။ သပရိဒဏ္ဍာ၊ မည်၏။ ပစ္ဆိမာနံ ဒိန္နန္တိ၊ ကား။ သာရက္ခ သပရိဒဏ္ဍာနံ၊ တို့အား။ မိစ္ဆာစာရော ဟောတိတိ၊ ကား။ တာသု၊ ထိုနှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့၌။ ဂတပုရိသာနံ ဝိယ၊ သွားလာသော ယောက်ျားတို့ကဲ့သို့။ တာသမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့အားလည်း။ သဿာမိကတာဝတော၊ လင်ရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ န ဣတရာသန္တိ၊ ကား။ မာတုရက္ခိတာဒိနံ၊ မာတုရက္ခိတ အစရှိကုန်သော။ အဌန္တံ၊ ရှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့အား။ အဿာမိကတ္တာ၊ လင်မရှိသောကြောင့်။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တာသု၊ ထိုမိန်းမတို့၌။ ဂတာနံ၊ သွားကုန်သော။ ပုရိသာနမေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ မာတာဒိဟိ၊ အမိအစရှိသည်တို့သည်။ ရက္ခိတတ္တာ၊ စောင့်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ပရေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ ယေဟိ၊ ကေဟိစိ၊ အမှတ်မရှိသော သူတို့သည်။ ဂေါပိတံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ဣတ္ထိ၊ ကို။ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ ဣတ္ထိယော ပန၊ တို့သည်ကား။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပုရိသေန၊ သည်။ တရိယာတာဝေန၊ မယား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ကုန် သော်သာလျှင်။ ပုရိသန္တရံ၊ ယောက်ျား တပါးကို။ ဂန္တု၊ သွားလာခြင်းငှါ။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ ဣတရာ၊ လင်မရှိသော မိန်းမတို့သည်။ အတ္တနော ဖဿဿ၊ မိမိအတွေ့ကို။ သယံ သာမိကတ္တာ၊ မိမိအစိုးရသောကြောင့်။ ပုရိသန္တရံ၊ ကို။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ စ။ မာတာဒယော၊ အမိအစရှိသည်တို့သည်။ သယံ၊ မိမိတို့သည်။ တာသံ၊ ထိုသမီးစသည်တို့၏။ ဖဿာနုဘဝနတ္ထံ၊ အတွေ့ကိုခံစားခြင်းငှါ။ တာ၊ ထိုမိန်းမတို့ကို။ န ရက္ခန္တိ၊ မစောင့်ကုန်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပုရိသဂမနမေဝ၊ ယောက်ျားသွားလာခြင်းကိုသာလျှင်။ တာသံ၊ ထိုမိန်းမတို့ကို။ ဝါရေန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ အပရိဂ္ဂဟိတဖဿတ္တာ စ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သောဖဿရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္တနော ဖဿတ္တာ စ၊ မိမိဖဿဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့အား။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပုရိသာနံ ပန၊ တို့အားကား။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဝါရိတေ၊ မြစ်အပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော အသန္တကဋ္ဌာနေ၊ မိမိ



ဥစ္စာ မဟုတ်သောအရာ၌။ ပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဘောဂေနာတိ၊ ကား။ ဘောဂဟေတု၊ စည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒပတ္တိ၊ ရေခွက်ကို။ အာမသိက္ခာ၊ သုံးသပ်၍။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သော မိန်းမသည်။ ဩဒပတ္တကိနီ၊ မည်၏။ ဇေ-သဒ္ဓေန၊ ဇေ-သဒ္ဓါဖြင့်။ သေနာ ဇေ၊ စစ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဥပလက္ခိတာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဥဿိတဒ္ဓဇာယာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၃၀၅။ ဗဟိဒ္ဓါဝိမဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ အညတ္တ၊ တပါးသော အရာ၌။ အာရောစိတံ၊ ကြားအပ်၏။ “တံ ကိရိယံ သမ္မာဒေသတိ” တိ၊ ဟူသောစကားကို။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမအား။ အာရောစေတော၊ ကြား၍။ တံ ကိစ္စံ၊ သည်။ သမ္မာဒေတု ဝါ၊ ပြီးသည်မှလည်း ဖြစ်စေ။ တံ ကိရိယံ သမ္မာဒေန၊ ထိုကိစ္စကို ပြီးစေရာ၌။ သာမတ္တိယံ၊ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒါရကဉ္စ၊ သတ္တိသားကိုလည်းကောင်း။ ဒါရိကဉ္စ၊ သတ္တိသမီးကိုလည်းကောင်း။ အဇာနာပေတွာ၊ မသိစေမူ၍။ မာတာပိတုအာဒိဟိ၊ အမိအဖအစရှိသည်တို့သည်။ မာတုပိတုအာဒိနညေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ သာသနေ၊ သတင်းစကားကို။ ပေသိတေပိ၊ စေအပ်သော်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟနဝိမံသနပစ္စာဟရုဏသင်္ခါတာယ၊ ဝန်ခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ တဖန်ဆောင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တိဝဂ်သမ္ပတ္တိယာ၊ အင်္ဂါသုံးပါးပြည့်စုံသဖြင့်။ သံဃာဒိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ ဇေ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ယံ၊ အကြင်သူကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ သာသနံ၊ သတင်းစကားကို။ ပေသိတံ၊ စေအပ်၏။ တံ ဇေ၊ ထိုသူကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တဿာ၊ ထိုသူ၏။ မာတုအာဒိနံ၊ အမိအစရှိသောသူတို့အား။ အာရောစိတေပိ၊ ကြားသော်လည်း။ ခေတ္တမေဝ၊ ခေတ်သို့သာလျှင်။ ဩတိဏ္ဏဘာဝံ၊ သက်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်အပ်၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ-အစရှိသည်ကိုလည်း။ ဝစနဗျတ္တယဟေတု၊ စကားဖောက်ပြန်ခြင်း အကြောင်းကြောင့်။ ဗျတ္တယာနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့၏။ ဘေဒေ၊ အထူးသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဗျတ္တယသာမညတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တမ္ပိ ဥဒါဟရုဏဒေါသံ၊ ထို ဥဒါဟရုဏ၏အပြစ်ကိုလည်း။ ပရိဟရိတွာ၊ ပယ်၍။ သုတ္တာနုလောမတံ၊ သုတ္တာနုလောမအဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “တံ ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဣမိနာ သမေတိ”တိ(၂၇၀)



ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။—  
 သယံ၊ မိမိသည်။ အနာရောစေတော၊ မကြားမူ၍။ အညေသံ၊ ကုန်သော။  
 အန္တေဝါသိကာဒိနံ၊ တပည့် အစရှိသည်တို့အား။ ဝတော၊ ပြော၍။ ဝိမံသာ—  
 ပေတော၊ စုံစမ်းစေ၍။ ပစ္စာဟရန္တဿ၊ တဖန်ဆောင်သော ရဟန်းအား။  
 ဝိသင်္ကေတော၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊  
 တူ။ တဿ၊ ထိုမိန်းမအား။ သယံ၊ မိမိသည်။ အနာရောစေတော၊ မကြား  
 မူ၍။ အာရောစနတ္ထံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ မာတုအာဒိနံ၊ အမိအစရှိသည်တို့အား။  
 ဝဒန္တဿာပိ၊ ဆိုသော ရဟန်းအားလည်း။ မာတုအာဒယော၊ တို့သည်။ တံ  
 ကိရိယံ၊ ထိုကိစ္စကို။ သမ္ပာဒေန္တု ဝါ၊ ပြီးစေကုန်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ မာ  
 ဝါ၊ မပြီးစေသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ တေသံ၊ ထိုစေသော သူတို့အား။  
 မာတုအာဒိနံ၊ တို့၏။ တုဏှိဘူတဘာဝမ္ပိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော အဖြစ်ကို—  
 လည်း။ ယဒိ ပစ္စာဟရတိ၊ အကယ်၍ တဖန်ဆောင်အံ့။ ဝိသင်္ကေတော၊  
 ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

သံရကိစ္စံ၊ အိမ်ကိစ္စကို။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သရဏီ၊  
 မည်၏။ အညတရံ၊ တယောက်ယောက်ကို။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသော ရဟန်းအား။  
 ဝိသင်္ကေတံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ အဒိန္နာဒါနာဒိသု၊ အဒိန္နာဒါနံအစရှိသည်တို့  
 ၌။ အာဏတ္တိယံ၊ အာဏတ္တိကပယောဂ၌။ ဝတ္ထုသင်္ကေတော ဝိယ၊ ဝတ္ထုချွတ်  
 ယွင်းသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ “မူလဌာနဉ္စ  
 ဝသေနာ”တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ပုရိသဿ၊ ၏။ မာတုအာဒယော၊ အမိ  
 အစရှိသည်တို့ကို။ သာသနပေသနေ၊ သတင်းစကားကို စေရာ၌။ မူလဘူ—  
 တတ္တာ၊ မူလဖြစ်သောကြောင့်။ “မူလဌာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထော၊ ၏။

၃၂၂။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “မာတုရက္ခိတာယ မာတာ ဘိက္ခု ပဟိဏတိ”တိ  
 ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏လည်း။ ဓိတု သန္တိကံ၊ သမီး၏  
 အထံသို့။ “ဣတ္ထန္တာမဿ၊ ဤအမည်ရှိသောယောက်ျား၏။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။  
 ဟောတု၊ ဖြစ်လော။” ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပဟိဏတိ၊ စေ၏။ ပုရိသဿ ဝါ၊  
 ၏လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဉာတကာနံ ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့၏  
 လည်းကောင်း။ သန္တိကံ၊ သို့။ “မမ ဓိတော၊ ငါ၏ သမီးသည်။ ဣတ္ထန္တာမဿ၊  
 ဤအမည်ရှိသော ယောက်ျား၏။ ဘရိယာ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်လော။”  
 ဣတိ၊ သို့။ ပဟိဏတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊

ကြွင်းသော ပိတုရက္ခိတစသည်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗ  
ဝုတ္တနယတ္တာတိ၊ ကား။ ပဌမသံဃာဒိသေသေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော  
နည်းရှိသောကြောင့်။

၃၃၈။ အန္တေ ဧကေနာတိ၊ ကား။ ဧကေန ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထောဝ  
ပက္ကမတိတိ၊ ကား။ အပစ္စာဟရိတွာ၊ တဖန် မဆောင်မူ၍။ တတောဝ၊  
ထိုအရပ်မှသာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲ၏။ “အနဘိနန္ဒိတွာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော  
စကားကို။ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျင့်  
သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ အဘိနန္ဒနေ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။  
သတိပိ၊ သော်လည်း။ သာသနံ၊ သတင်းစကားကို။ အနာရောစေန္တော ပန၊  
မကြားသော ရဟန်းသည်ကား။ န ဝိမံသတိ နာမ၊ မစုံစမ်းသည်မည်၏။  
တတိယပဒေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ “သော တဿာ ဝစနံ အနဘိနန္ဒိတွာ”တိ  
အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ အန္တေဝါသိ  
ဝိမံသာပေတွာတိ၊ ကား။ “အယံ၊ ဤတပည့်သည်။ တေသံ၊ ထိုဒကာတို့အား။  
ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်၏။”ဣတိ၊ သို့။ အန္တေဝါသိနာ၊  
တပည့်ကို။ ဝိမံသာပေတွာ၊ စုံစမ်းစေ၍။ သော အန္တေဝါသိကော၊ သည်။  
တံ ဝစနံ၊ ကို။ အနာဒိယိတွာ၊ မယူမူ၍။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ သစေ ပန  
ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တဿာပိ၊ ထိုတပည့်၏လည်း။ တံ ပဝတ္တိံ၊  
ထိုအကြောင်းကို။ ပစ္စာဟရန္တဿ၊ တဖန်ဆောင်သော။ အာစရိယဿ၊ အား။  
သံဃာဒိသေသောဝ၊ သာတည်း။ ကဿ ဝိယ၊ အဘယ်ရဟန်းအားကဲ့သို့  
နည်း။ မာတုအာဒိသု၊ အမိအစရှိသည်တို့သည်။ တုဏှိတုတေသု၊ ဆိတ်ဆိတ်  
နေကုန်သော၊ တေသံ၊ ထိုအမိစသည်တို့၏။ တုဏှိဘာဝံ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသော  
အဖြစ်ကို။ ပစ္စာဟရန္တဿ ဝိယ၊ တဖန်ဆောင်သော ရဟန်းအားကဲ့သို့တည်း။  
ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၍။

ပါဠိယံ၊ ဌ။ စတုတ္ထဝါရေ၊ သည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ဂစ္ဆန္တော၊  
သွားသော ရဟန်းသည်။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ အာဂစ္ဆန္တော၊ ပြန်သော  
ရဟန်းသည်။ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ချတ်ယွင်းစေ၏။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။  
ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္န-  
မေဝ၊ ရောက်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်း  
ကြောင့်။ “စတုတ္ထေ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

☞ (၂၇၁) ၃၄၀။ ကာရုကာနန္တိ၊ ကား။ ဝစုကီအာဒိနံ၊ လက်သမား  
အစရှိသည်တို့အား။ တစ္ဆက အယောကာရ တန္တဝါယ ရဇက နှာပိတကာ၊

တစည်းသမား၊ ပန်းပဲ၊ ရက်ကန်းသည်၊ ခဝါသည် ဆတ္တာသည်ဟူကုန်သော။  
ပဉ္စ၊ ငါးယောက်ကုန်သော။ ကာရဝေါ၊ အမှုလုပ်တို့ကို။ “ကာရကာ”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သံဃာနှင့်စပ်သော  
အမှုသည်။ ဝိဟိဝေယျာဝစ္စမ္ပိ၊ လူတို့ ဝေယျာဝစ္စသည်လည်း။ န ဟောတိ၊  
မဖြစ်။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ “ဝေရူပေန။ဝ။  
အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

ကာယတော သမုဋ္ဌာတိတိ၊ ကား။ ပဏ္ဏတ္တိံ ဝါ၊ ပညတ်တော်ကို  
လည်းကောင်း။ အလံဝစနိယတာဝံ ဝါ၊ ကွာရှင်းပြီးသော အဖြစ်ကိုလည်း  
ကောင်း။ တဒုဘယံ ဝါ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်းကောင်း။ အဇာနန္တဿ၊  
မသိသော ရဟန်းအား။ ကာယတော၊ ကိုယ်ကြောင့်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာတိ၊  
ဖြစ်၏။ ဣတရဒယေပိ၊ ဤမှ တပါးသော သမုဋ္ဌာန်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။  
သေ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ အလံဝစနိယာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။  
ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပုရိသော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။  
ဥဘောပိ ဝါ၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာယာဘာဝေ  
စ၊ မယားအဖြစ်၌လည်းကောင်း။ သာမိကဘာဝေ စ၊ လင်အဖြစ်၌ လည်း  
ကောင်း။ နိက္ခိတ္တဆန္ဒတာယ၊ ချအပ်သော ဆန္ဒရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အစုန္တ-  
ဝိယုတ္တတ္တာ၊ စင်စစ် ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ အညမညံ၊  
အချင်းချင်း သမာဂမတ္ထံ၊ ညီညွတ်ခြင်းငှာ။ “ဧဝံ သို့။ မာ အကရိတ္ထ၊  
မပြုကုန်လင့်။”ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝစနိယတာယ ဝတ္တဗ္ဗ-  
တာယ၊ ဆိုအပ်သော အဖြစ်အား။ အလံ အရဟံ၊ ထိုက်ကုန်သည်တည်း။  
ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလံဝစနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေသု ဣတ္ထိ-  
ပုရိသေသု၊ တို့၌။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အလံ အရဟံ၊ ထိုက်သော။ သန္ဓာန-  
ဝစနံ၊ စေ့စပ်သော စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ  
ဣတ္ထိပုရိသ၊ တို့သည်။ အလံဝစနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ သန္ဓာနကာရဿ၊  
အစေ့အစပ်ပြုတတ်သော သူ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ အသဂ်္ဃနကာ၊  
မချဉ်းမကပ်ကုန်သော။ ပရိစ္စတ္တပေမာ၊ အချစ်ကို စွန့်သော သူတို့တည်း။  
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

“ပဏ္ဏတ္တိံ ပန ဇာနိတော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “အလံဝစနိယ-  
တာဝံ ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ မာတိကာဌ-  
ကထာယဉ္စ၊ ၌လည်း။ “တဒုဘယံ ပန ဇာနိတော”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော



ကဏ္ဍ]

၅-သဉ္ဇရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၈၉

စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အဇာနာပေတွာ၊ မသိစေမူ၍။ အတ္တ-  
 နော၊ ဧ။ အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုကို။ ပဏ္ဏေ၊ စာကမ္မည်း၌။ လိက္ခိတွာ၊ ရေး၍။  
 ဣမံ ပဏ္ဏံ၊ ဤ စာကမ္မည်းကို။ အသုကဿ၊ ဤ အမည်ရှိသော သူအား။  
 ဒေဟိ” တိ၊ ပေးပါလော့ဟူ၍။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော စာကမ္မည်းကို။ ဟရန္တဿ၊  
 ဆောင်သော ရဟန်းအား။ သဉ္ဇရိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ စူ။  
 ပဏ္ဏတ္တိံ ဝါ၊ ပညတ်တော်ကိုလည်းကောင်း။ အလံဝစနိယဘာဝံ ဝါ၊ ကွာ  
 ရှင်းအပ်သောအဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ အဇာနာ ဝသေနေဝံ၊ မသိသည်၏  
 အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣမံ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ အစိတ္တကံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေန  
 သဗ္ဗံ၊ အချင်းချင်းသိမ်း။ သဉ္ဇရဏဘဝမ္ပိ၊ အောင်တမန်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။  
 အဇာနာနဝသေန၊ မသိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အစိတ္တကံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။  
 ပါဠိယဉ္ဇ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ အာရောစန-  
 မေဝ၊ ကြားခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿိတံ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓဿ၊  
 သဒ္ဓါ၏။ အတ္တံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ပဏ္ဏသန္ဓဿနဝသေနာပိ၊ ကမ္မည်းကို  
 ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ကာယေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ စာယ  
 ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရောစန္ဓဿေဝ၊ ကြားသော ရဟန်းအားသာ  
 လျှင်။ အာပတ္တိံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။

၃၄၁။ “ယထာ ယထာ ယေသု ယေသု ဇနမုဒေသု”တိ၊ ဟူသော ပါဠိ  
 ဖြင့်။ ပရိစ္စတ္တဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ၊ စွန့်အပ်သော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ကတ္တဗ္ဗံ၊  
 သော။ ပဏ္ဏဒါနညာတိဇနိဿရာဒိဇာနာပနာဒိ၊ လက်ဖက်ပေးခြင်း၊ အမျိုး၊ မင်း  
 စသည်ကို သိစေခြင်း အစရှိသော။ တံတံဒေသနိယတံ ပကာရံ၊ ထိုထိုဒေသ၌  
 မြဲသောအပြားကို။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ ဣဒဉ္ဇ၊ ဤ ယထာ အစရှိသော စကား  
 ကိုလည်း။ နိဗဒ္ဓဘရိယာဘာဝေန၊ မြဲသော မယား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊  
 ယူအပ်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အတ္တနော၊ ဧ။ ရစိယာ၊ အလို  
 အားဖြင့်။ သင်္ဂတာနံ၊ ပေါင်းဖော်ကုန်သော။ ဣတ္ထိနဉ္ဇ၊ မိန်းမတို့၏ လည်း  
 ကောင်း။ မုဟုတ္တိကာယ စ၊ ပြည့်တန်ဆာမ၏ လည်းကောင်း။ ပုရိသေ၊ ၌။  
 စိတ္တဿ၊ ဧ။ ဝိရဇ္ဇနမေဝ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ အလံဝစနိယဘာ  
 ဝေ၊ ကွာရှင်းအပ်သော အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ဧ။ “ဒဉ္ဇုလ္လာဒိသပိ”တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အတ္တ  
 ကာမသဉ္ဇရိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂတာတိ၊ ယူ၏။ ဧတ္ထ ပန၊ ဤသဉ္ဇရိတ္တ၌ကား။  
 ပါဠိယံ၊ ၌။ “ဣတ္ထိနာမ မနုဿိတ္ထိ န ယက္ခ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။

မနုဿိတ္ထိပုရိသာ၊ လူမိန်းမ လူယောက်ျားတို့ကို။ ကိဉ္ဇာပိ န ဒဿိတာ၊ အကယ်၍ကား မပြအပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ “ဒသ ဣတ္ထိယော မာတုရက္ခိတာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ မနုဿိတ္ထိနညေဝ၊ လူမိန်းမတို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒနုဂုဏာနမေဝ၊ ထိုမိန်းမအား လျော်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသာနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ (၂၇၂) မနုဿဇာတိကာဝ၊ လူဇာတ်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသာ၊ တို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသ၊ အကြင်သူတို့၌။ သဉ္ဇရိတ္တံ၊ အောင်တမန်သွားခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ မနုဿဇာတိကတာ၊ လူဇာတ်ရှိသောအဖြစ် လည်းကောင်း။ န နာလံဝစနိယတာ၊ ကာစွန့်အပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပဋိဂ္ဂဏှနဝိမံသနပစ္စာဟရဏာနိ၊ ဝန်ခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ တဖန်ဆောင်ခြင်းတို့လည်းကောင်း။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

သဉ္ဇရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ပြီ။

၆-ကုဋ္ဌိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၄၂။ ဆဋ္ဌေ၊ ၌။ ဧတ္တကေနာတိ၊ ကား။ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှလောက်သော။ ဒါရုအာဒိနာ၊ သစ်အစရှိသည်ဖြင့်။ အပရိစ္ဆိန္နပ္ပမာဏာယောတိ၊ ကား။ အပရိစ္ဆိန္နဒါရုအာဒိပမာဏာယော၊ မပိုင်းခြားအပ်သော သစ်စသော ပမာဏရှိကုန်သော။ မူလဇ္ဈေဇာယာတိ၊ ကား။ ပရသန္တကဘာဝတော၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာအဖြစ်မှ။ မောစေတော၊ လွတ်စေ၍။ အတ္တနော ဝေ၊ ၏သာလျှင်။ သန္တကကရဏဝသေန၊ ဥစ္စာပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဝေ၊ သို့။ ယာစတော၊ တောင်းသော ရဟန်းအား။ အညာတကဝိညတ္တိဒုက္ကဋ္ဌေဝ၊ အညာတကဝိညတ္တိဒုက္ကဋ္ဌသည်လည်းကောင်း။ ဒါသပဋိဂ္ဂဟဏဒုက္ကဋ္ဌေ၊ ကျွန်ကို ခံခြင်းကြောင့် သင့်သော ဒုက္ကဋ္ဌသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ သုတ္တန်ပါဠိကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ သကကမ္ပန္နိ၊ ကား။ ပါဏဝကေမ္ပံ၊ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းအမှုကို။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ ပါဏဝကေတောင်းခြင်းကိုလည်း။ ပါဏာတိပါတဒေါသပရိဟာရာယ၊ ပါဏာတိပါတဒေါသကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဧတ္ထံ၊ ၏။ ဝိညတ္တိပရိဟာရာယ၊ ဝိညတ်

ကဏ္ဍ]

၆-ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၉

ကို ပယ်ခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ “အနိယမေတွာ ပိန ယာစေတဗ္ဗာ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ သာမိစိဒဿနတ္ထံ၊ ရိုသေအပ်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဒ္ဓိစိတ္တေန ပန၊ စင်သော စိတ်ဖြင့်ကား။ ဟတ္ထကမ္မံ၊ လက်အမှုကို။ ယာစန္တဿ၊ တောင်းသော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ယဒိစ္ဆကံ ကာရာပေတံ ဝဋ္ဋတိတိ၊ ကား။ “ဟတ္ထကမ္မံ ယာစာမိ၊ ဒေသာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အယာစိတွာပိ၊ မကောင်းပဲလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သက်စွပ်သတမ္ပိ၊ မိမိအမှု၌ လေ့ကျက်သော သူကိုလည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ကာရာပေန္တဿ၊ ပြုစေသော ရဟန်းအား။ ဝိညတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထံ ဝေ၊ မရှိသည်သာတည်း။ သာမိစိဒဿနတ္ထံ ပန၊ ရိုသေအပ်သည်ကိုသာ ပြခြင်းငှါ- ကား။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဗ္ဗကပ္ပိယဘာဝဒီပနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အပြား- အားဖြင့်။ ကပ္ပိယဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အပ်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ “မူလံ၊ အဖိုးကို။ ဒဿာမာ”တိ၊ ပေးကုန်အံ့ဟူ၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိညတ္တိ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ မူလန္တိ ဝစနဿ၊ အဖိုးဟူသော စကား ၏။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝတ္ထုသာမညဝစနတ္ထေ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုနှင့် ဆက်ဆံသော စကားအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ နိဋ္ဌိတတတိကိစ္စာနံ၊ ပြီးပြီးသော အစားကိစ္စရှိကုန်သော သူတို့အား။ ဒါပနတော၊ ပေးသော- ကြောင့်။ အကပ္ပိယဝတ္ထုသာဒိယနံ ဝါ၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုကို သာယာခြင်းသည် လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်း ကြောင့်။ “မူလံ ဒေသာတိ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုဇ္ဈာ- ဝုတ္တကန္တိ၊ ကား။ အပရိဂ္ဂဟိတံ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သော။

“မဉ္ဇူပ။ စိဝရာဒိနိ ကာရာပေတုကာမေနာပိ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ စိဝရံ၊ ကို။ ကာရာပေတုကာမဿ၊ ပြုစေလိုသောသူအား။ အညာတက အပ္ပပါရိတတန္တဝါယေဟိ၊ အဆွေမတော်သော မဖိတ်သော ရက်ကန်းသည် တို့ကို။ ဟတ္ထကမ္မဃာစနဝသေန၊ လက်အမှုကို တောင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါယာပနေ၊ ရက်စေခြင်း၌။ ဝိညတ္တိပစ္စယာ၊ ဝိညတ်အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌာဘာဝေပိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ မရှိသော်လည်း။ စိဝရဝါယာပနသိက္ခာပဒေန၊ စိဝရဝါယာပန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပါစိတ္တိယ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အကပ္ပိယကဟာ- ပဏာဒိ န ဒါတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ကပ္ပိယမုခေန၊ အပ်သည်ကို အရင်းမူသဖြင့်။ လဒ္ဓမ္ပိ၊ ရအပ်သော်လည်း။ ဟတ္ထကမ္မကရဏတ္ထာယ၊ လက်အမှု

ကို ပြုခြင်းငှါ။ (၂၇၃) “ဣမဿ၊ ဤသုအား။ ကဟာပဏံ၊ အသပြာကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။” ဣတိ၊ သို့။ ဝတု၊ ရှိ။ ဒါနံ၊ ပေးခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကမ္မဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အမှုရှိသောသူအား။ ဒါပနေ၊ ပေးစေခြင်း၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ န ဒိဿတိ၊ အကယ်၍ကား မထင်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အသာရုပ္ပမေဝ၊ မလျှောက်ပတ်သည့်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကတကမ္မတ္တာယပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အမှုအလို့ငှါလည်းကောင်း။ ကာတဗ္ဗကမ္မတ္တာယပိ၊ ပြုလတ္တံ့သော အမှုအလို့ငှါလည်းကောင်း။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဘတိ၊ အခက်။ ဒါပေန္တဿ၊ ပေးစေသော ရဟန်းအား။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကား။ စာရိတ္တံ၊ အကျင့်တည်း။ အာပတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

“ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သာခါယ၊ သစ်ခက်ဖြင့်။ မက္ခကဗီဇနေန၊ ယင်ကို ယပ်သဖြင့်။ ပဏ္ဏာဒိစ္ဆေဒေ၊ သစ်ရွက်စသည် ဖြတ်ရာ၌။ ဗီဇဂါမတောပနဿ စေဝ၊ ဗီဇဂါမ် ဖျက်စီးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ခက်၌။ လဂ္ဂရဇာဒိအပ္ပဋိဂ္ဂဟိတဿ စ၊ ကပ်သော မြူစသော အကပ်မခံအပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ ပရိဟာရတ္တာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒုဘယာသင်္ကာယ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ၌ ယုံမှားခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ တထာ၊ ထိုအဋ္ဌကထာဆိုတိုင်း။ အကုရဏေ၊ မပြုခြင်း၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နဒိယာဒိသု၊ မြစ်အစရှိသည်တို့၌။ ဥဒကဿ၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟိတတာယ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “အာဟရာတိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “န အာဟာဋ္ဌံ ပရိဘုဉ္ဇတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဝိညတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အာပန္နံ၊ သင့်သော။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဒေသေတွာပိ၊ ဒေသနာကြား၍လည်း။ တံ ဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ ပုန၊ တဖန်။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်တိုင်း သုံးဆောင်တိုင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ သဟဓမ္မိကာနံ၊ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်တို့အားလည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ “အလဇ္ဇီဟိ ပန ဘိက္ခုဟိ ဝါ သာမဏေရေဟိ ဝါ ဟတ္ထကမ္ပံ န ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့် ဝုတ္တတ္တာကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တာယ၊ ငှါ။ ယံ ကိဉ္ဇိ၊ အလုံးစုံသော။ ဟတ္ထကမ္ပံ၊ လက်အမှုကို။ ကာရေတု၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အလဇ္ဇီ၊



အလဇ္ဇိသည်။ နိဝါရိယမာနောပိ၊ တားမြစ်အပ်သည် ဖြစ်လျက်လည်း။ ယံ  
 ဗီဇနာဒိ၊ အကြင် ယပ်ခပ်ခြင်းစသော အမှုကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊  
 ထိုယပ်ခပ်ခြင်းစသော အမှု၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စေတိယ-  
 ကမ္မာဒိနိ ပန၊ စေတိအမှု အစရှိသည်တို့ကိုကား။ တေဟိ၊ ထိုအလဇ္ဇိရဟန်း၊  
 သာမဏေတို့ကို။ ကာရာပေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာ  
 ပုဒ်၌။ “အလဇ္ဇိဟိ သာမဏေရေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ “သဉ္စိစ္စ  
 အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ”တိအာဒိ အလဇ္ဇိလက္ခဏံ၊ သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ-  
 အစရှိသော အလဇ္ဇိလက္ခဏာကို။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ ဥက္ကဋ္ဌနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။  
 ဥပသမ္ပန္နော၊ ပဉ္စင်းတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပလက္ခဏတော၊ ဥပလက္ခဏအား  
 ဖြင့်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံလက္ခဏဝိရဟိတာနံ၊ ထိုအလဇ္ဇိလက္ခဏာမှ  
 ကင်းကုန်သော။ သာမဏေရာဒိနိ၊ သာမဏေ အစရှိကုန်သော။ လိင်္ဂတ္ထေန-  
 ကဂေါတြဘုပရိယောသာနံ၊ လိင်္ဂတ္ထေနက၊ ဂေါတြဘူ အဆုံးရှိကုန်သော။  
 ဘိက္ခုပဋိညာနံ၊ ရဟန်းဟု ဝန်ခံကုန်သော။ ဒုဿိလာနမ္ပိ၊ ဒုဿိလတို့နှင့်  
 လည်း။ သာဓာရဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အလဇ္ဇိတာလက္ခဏံ၊  
 အလဇ္ဇိလက္ခဏာ ကား။ ယထာဝိဟိတပဋိပတ္တိယံ၊ အကြင်အကြင် ထားအပ်  
 သော ပဋိပတ်၌၊ သဉ္စိစ္စ၊ မတည်လိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ -အတိဋ္ဌနမေဝ၊  
 မတည်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အာဟရာပေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဝိညတ္တိက္ခဏေ၊ တောင်းသောခဏ၌။  
 ဝိညတ္တိပစ္စယာ၊ တောင်းခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။  
 ပဋိလာဘက္ခဏေ၊ ရံသောခဏ၌။ ဂေါဏာနံ၊ နွားတို့ကို။ သာဒိယနပစ္စယာ  
 စ၊ သာယာခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။  
 ဟိ၊ စွ။ ဂေါဏံ၊ နွားကို။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ အဝိညတ္တိယာ၊  
 မတောင်းပဲ။ လဒ္ဓမ္ပိ၊ ရသော်လည်း။ သာဒိတုံ၊ သာယာခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ၊  
 မအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဟတ္ထိ ဂဝဿဝဋ္ဌဝ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော  
 ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။  
 “ဉာတိပဝါရိတဋ္ဌာနတောပိ မူလဓမ္မဇ္ဇာယ ယာစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဉာတိပဝါရိတ၌။ ဝိညတ္တိဒုက္ကဋ္ဌာတာဝေပိ၊ ဝိညတ်  
 ဒုက္ကဋ္ဌ မရှိသော်လည်း။ အကပ္ပိယဝတ္ထု ယာစနေပိ၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုကို  
 တောင်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ၊ ခံခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ  
 မေဝ၊ သာတည်း။ ရက္ခိတောတိ၊ ကား။ စောရာဒိဥပဒ္ဒဝတော၊ ခိုးသူစသော  
 ဘေးရန်မှ။ ရက္ခိတော၊ စောင့်၍။ ဇဂ္ဂိတောတိ၊ ကား။ တိဏဒါနာဒိဟိ၊ မြက်  
 ပေးခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပေါသေတွာ၊ မွေး၍။



ဉာတိပဝါရိတဌာနေ ပန ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ သကဋ္ဌဿ၊ လှည်းကို။ သမ္ပ-  
 ဋိစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ၊ ခံအပ်သောကြောင့်။ မုလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန၊ အရင်းကိုဖြတ်သည်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ယာစိတုံ၊ တောင်းခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ တာဝကာလိကံ  
 ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဥဘယတ္တာပိ၊ ဉာတိပဝါရိတ၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတ  
 နှစ်ပါးတို့၌လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ(၂၇၄) အတ္ထော၊ နက်။ ဝါသိအာ-  
 ဒိနိ၊ ပဲခုပ်အစရှိသည်တို့သည်။ ပုဂ္ဂလိကာနိပိ၊ ပုဂ္ဂလိကတို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊  
 အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သေ နယော ဝါသိ”တိအာဒိ၊ သေ နယော  
 ဝါသိ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု၊ သူတကာ  
 သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သော။ ဝလ္လိအာဒိသု၊ နွယ်အစရှိသည်တို့၌။ ဧသေဝ  
 နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဂရုဘဏ္ဍပုဟော-  
 နကေသုယေဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါနေ ပန၊ ၌ကား။ တိဏသလာကံ၊ မြက်၊ ဝါးချမ်း  
 ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းအပ်သည်ကို။  
 ထေယျစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စဏတော၊ အား။ အဝဟာရော ဧဝ၊ ခိုးခြင်းပင်  
 တည်း။ ဘဏ္ဍုလေန၊ ဘဏ္ဍာဖိုးဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။  
 “ဝလ္လိအာဒိသု”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိအာဂတာနံ၊  
 ပါဠိ၌ လာကုန်သော။ ဝေဠုအာဒိနံ၊ ဝါးအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊  
 သင်္ဂဟ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို နွယ်၊ ဝါး စသည်တို့တွင်။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊  
 အကြင်အရပ်၌။ ဟရိတာလဇာတိဟိဂုံလာဒိ၊ ဆေးဒါန်း မြင်းသီလာ ဟင်း  
 သပြေခါး အစရှိသည်သည်။ အပ္ပကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း။ မဟဉ္စိ၊ အဖိုး  
 ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ တံ၊ ထိုမြင်းသီလာ ဟင်္သာပြ  
 ခါးအစရှိသည်သည်။ တာလပက္ကပမာဏတော၊ ‘ထန်းသီးမွည့်ပမာဏမူ။ ဥနမ္ပိ၊  
 ယုတ်သော်လည်း။ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ၊ ဂရုဘဏ္ဍသာတည်း။ ဝိညာပေတုဉ္စ၊ တောင်း  
 ခြင်းငှါလည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

သတိ၊ သာဟူသည်ကား။ ဝိညတ္တိံ၊ သည်။ ပရိကထာဒိသု၊ ပရိကထာ  
 စသည်တို့တွင်။ “သေနာသနံ သမ္မာဓ”န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ပရိယာယေန၊  
 ဖြင့်။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ပရိကထာ နာမ၊ မည်၏။ ဥဇုကမေဝ၊ ဖြောင့်  
 ဖြောင့်သာလျှင်။ အကထေတွာ၊ မဆိုမူ၍။ “ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ပါသာဒေါ၊  
 ပြာသာဒ်သည်။ န ဝဇ္ဇတိ ကံ၊ မအပ်လော။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်  
 ဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အလိုသည်။ ဝိဘူတော၊

၁-ဝလ္လိအာဒိသု စ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု စ (ဆဋ္ဌ)

ကဏ္ဍ]

၆-ကုဋိကာရသိက္ခာပဒပဏ္ဏနာ

၅၆၃

ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဘာသနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ သြဘာသော နာမ၊ မည်၏။ သေနာသနာဒိအတ္ထံ၊ ကျောင်းစသော အလို ငှါ။ ဘူမိပရိကမ္မာဒိကရဏဝသေန၊ မြေပြုပြင်ခြင်းအစရှိသည်ကို ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယုပ္ပါဒါယ၊ ပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းငှါ။ နိမိတ္တကရဏံ၊ နိမိတ်ပြုခြင်းသည်။ နိမိတ္တကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဥတ္တမန္တိတိ၊ ကား။ အပဂစ္ဆန္တိ၊ မကုန်၏။

၃၄၄။ အဿ၊ ထိုနဂါး၏။ ကဏ္ဏ၊ လည်၌။ မဏိ၊ ပတ္တမြားသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုနဂါးသည်။ မဏိကဏ္ဏော၊ မည်၏။ ဒေဝဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဒေဝတ္ထဘာဝံ၊ နတ်၏ အတ္ထဘောကို။

၃၄၅။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပတ္တေန မေ အတ္ထောတိ၊ ကား။ ပတ္တေန၊ အတောင်ဖြင့်။ အနတ္တိကမ္မိ၊ အလိုမရှိပဲလျက်လည်း။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလိုရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါပေန္နော၊ ဆိုစေသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ သောတ္ထိယာ၊ ချမ်းသာစေခြင်းငှါ။ မန္တပဒဝသေန၊ မန္တရားပုဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဒါပေသိ၊ ဆိုစေ၏။ သောပိ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာဏတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သော စကားကို။ ဝဒေမိတိ၊ ဆိုအံ့ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မုသာ၊ ချတ်ယွင်းခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထဝါ၊ ကား။ “ပတ္တေန မေ အတ္ထောတိ” ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ “ပတ္တံ ဒေန္တု” တိ ဣမိနာ၊ အတောင်ကို ပေကြကုန်ဟူသော စကားနှင့်။ သမာနတ္ထံ၊ အဓိပ္ပါယ် တူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ “မဏိနာ မေ အတ္ထော” တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ သေနယော၊ ဤနည်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို။ ကထေန္တဿ စ၊ ဆိုသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကထာပေန္တဿ စ၊ ဆိုစေသည်လည်း ဖြစ်သော။ အညေသမ္ပိ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၄၆။ ဥဒ္ဓမ္မံ၊ အထက်သို့မျက်နှာပြု၍။ လိတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သည်တည်း။ ဥလ္လိတ္တာ၊ အထက်သို့ မျက်နှာပြု၍ လိမ်းကျံအပ်သည်။ ဟိ၊ ခု။ ဆဒနဿ၊ အမိုး၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ လိမ္မန္တာ၊ လိမ်းကျံသော သူတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓမ္မေါ၊ အထက်သို့ မျက်နှာမော်၍။ လိမ္မန္တိ၊ လိမ်းကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အန္တောလိတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ အဟ၊ ၏။ အဓောမ္မံ၊ အောက်သို့ မျက်နှာပြု၍။ လိတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သည်တည်း။

အဝလိတ္တာ၊ အောက်သို့ မျက်နှာငုံ၍ လိမ်းကုံးအပ်သည်။ ဟိ၊ စ။ ဗဟိ၊ ဌ။ လိမ္မန္တာ၊ တို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ အစောမုခ၊ အောက်သို့ မျက်နှာမူ၍။ လိမ္မန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဗဟိလိတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။



ဗျဉ္ဇနံ ဝိလောမိတံ ဘဝေယျာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကရောန္တေနာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ သုဒ္ဓကတ္ထုဝစနံ၊ ဤ သုဒ္ဓကတ္ထာဟောပုဒ်သည်။ “ကာရယမာနေနာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ ဟေတုကတ္ထုဝစနဿ၊ ဤ ဟေတုကတ္ထာဟော ပုဒ်၏။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်စကားသည်။ (၂၇၅)န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကာရယမာနေနာ”တိ ဥဒ္ဓေသပဒါနုဂုဏံ၊ ကာရယမာနေနဟူသော ဥဒ္ဓေသပုဒ်အားလျော်စွာ။ (ဗဟုဥဒ္ဓေသ ဟု ပါဌ်ရှိကြ၏။ ဗဟု လိုမည်မထင်။) “ကရောန္တေန ဝါ ကရာပေန္တေန ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ကရဏဝစနေနေဝ၊ တတိယာဝိဘတ်ဖြင့် သာလျှင်။ ပဒတ္တံ၊ ပုဒ်၏ အနက်ကို။ ကတု၊ ၍။ နိဒ္ဓေသေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါသည်။ ဝိရုဒ္ဓံ၊ ဆန့်ကျင်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တထာ ပန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်ကား။ ပဒတ္တဝသေန၊ ပုဒ်အနက် ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဒသေတု၊ မပြုမူ၍။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တံ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ပစ္စတ္တဝသေန၊ ပထမ၏အစွမ်းဖြင့်။ “ကရောန္တော ဝါ ကရာပေန္တော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ပဒဘာဇနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “အတ္တမတ္တမေဝါ”တိ-အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဒတ္တတော၊ ပုဒ်အနက်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ သာမတ္ထိယတော စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ အတ္တမတ္တမေဝ၊ အဓိပ္ပါယ်မျှကိုသာလျှင်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဟိ၊ စ။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကာရယမာနေန၊ ပြုစေလိုသော ရဟန်းသည်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ ကရောန္တေနာပိ၊ ပြုသော ရဟန်းသည်လည်း။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊ ပြီးစေရာသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ ဣဒံ သာမတ္ထိယံ၊ ဤ သာမတ္ထိယအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥဒ္ဓေသောတိ၊ ကား။ သာမိတာဝေန၊ အရှင်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓိသိ-တဗ္ဗော၊ ညွှန်အပ်သော။ သေတကမ္မန္တိ၊ ကား။ သေတဝဏ္ဏကရဏတ္ထံ၊ ဖြူသော အဆင်းကို ပြုခြင်းငှါ။ သေတဝဏ္ဏမတ္တိကာယ ဝါ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော မြေညက်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သုဓာယ ဝါ၊ အင်္ဂတေဖြင့် လည်းကောင်း။



ကဏ္ဍ

၆-ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၉၅

ကတတနုကလေပေါ၊ ပြုအပ်သော ပါးပါးလိမ်းကျံခြင်းတည်း။ တေန၊ ထို အဖြူလိမ်းကျံခြင်းနှင့်။ သဟ၊ ကူး၊ မိနိယမာနေ၊ တိုင်းတာအပ်သည်ရှိသော်။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ ပမာဏထက်လွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ကာ နိဝါရဏတ္ထံ၊ ယုံမှားခြင်းကို မြစ်ခြင်းငှါ။ “အဗ္ဗေဟာရိက”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထို မြေဖြူလိမ်းကျံခြင်းဖြင့်။ ကုဋိယာ၊ ၏။ အနဂ်တ္တာ၊ အင်္ဂါ မဟုတ်သောကြောင့်။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဝေါဟာရံ၊ ပမာဏထက် လွန်၏ဟူသော ဝေါဟာရသို့။ န ဝစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ အတ္တဿ၊ ၏။ ဝုတ္တနယံ၊ ဆိုအပ်သော နည်းကို။ ဒသေန္နေန၊ ပြသဖြင့်။ “ဝုတ္တဉ္ဇေတ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ “အာယာမတော စ ဝိတ္တာရတော စ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တ၊ မဆိုပဲ။ အာယာမတော ဝါ ဝိတ္တာရတော ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိကပ္ပတ္တဿ၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော။ ဝါ-သဒ္ဓဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကေတောဘာဂေ၊ တဘက်အဖို့ကို။ ဝစိုတေပိ၊ ပွားစေသော်လည်း။ အာပတ္တိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တိဟတ္ထာတိ၊ ကား။ ပကတိဟတ္ထေန၊ ပြကတေ အတောင်ဖြင့်။ တိဟတ္ထာ၊ သုံးတောင်တည်း။ “ဝစုကီဟတ္ထေန၊ လက်သမားတောင်ဖြင့်။ တိဟတ္ထာ၊ သုံးတောင်တည်း။”ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ “ယတ္ထပဝစ္ဆတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝစုကီဟတ္ထေန၊ လက် သမားတောင်ဖြင့်။ တိဟတ္ထာယ၊ သုံးတောင်ရှိသော။ ကုဋိယာပိ၊ ခွဲလည်း။ ပမာဏယုတ္တဿ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော။ မဉ္ဇဿ၊ ညောင်စောင်း၏။ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်။ ပရိဝတ္တနတော၊ လှည့်လည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ “ဥနကစတုဟတ္ထာ ဝါ”တိ ဣဒဉ္စ၊ ဟူသော စကားကိုလည်း။ ပစ္စိမပ္ပမာဏယုတ္တဿ၊ ပစ္စိမပမာဏ နှင့် ယှဉ်သော။ မဉ္ဇဿ၊ ၏။ အပရိဝတ္တနာရဟံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မထိုက် သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ပကတိဟတ္ထေန၊ ပြကတေ အတောင်ဖြင့်။ စတုဟတ္ထာယ၊ လေးတောင်ရှိသော။ ကုဋိယာပိ၊ ခွဲလည်း။ ပမာဏယုတ္တော၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော။ မဉ္ဇော၊ သည်။ ယဒိ န ပရိဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ မလှည့်လည်လောက်သည်ဖြစ်အံ့။ သာ၊ ထိုကုဋိသည်။ အကုဋိယေဝ၊ ကုဋိမဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဉ္ဇပရိဝတ္တနမတ္တေနဝ၊ ညောင်စောင်း လှည့်လည်လောက်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤကုဋိ၌။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပမာဏယုတ္တော မဉ္ဇောတိ၊

ကား။ သဗ္ဗပစ္စိမပ္ပမာဏယုတ္တော၊ အလုံးစုံတို့အောက် ယုတ်သော ပမာဏ  
 နှင့် ယှဉ်သော။ မဉ္ဇော၊ သည်။ ဟိ၊ စ။ သော၊ ထိုအငယ်ဆုံး ညောင်  
 စောင်းသည်။ ပကတိဝိဒတ္ထိယ၊ ပြကတေသော အထွာဖြင့်။ နဝဝိဒတ္ထိကော  
 ဝါ၊ ကိုးထွာရှိသည်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌဝိဒတ္ထိကော ဝါ၊ ရှစ်ထွာရှိသည်  
 လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုရှစ်ထွာအောက်။ ခုဒ္ဒကော၊  
 ငယ်သော။ မဉ္ဇော၊ ညောင်စောင်းသည်။ သိသုပဓာနံ၊ ခေါင်းအုံးကို။  
 ဌပေတာ၊ ထား၍။ ပါဒံ၊ ခြေကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်၍။ နိပဇ္ဇိတံ၊ အပ်  
 ခြင်းငှါ။ န ပဟောတိ၊ မဆန့်။ ပမာဏတော ဥနတရမ္ပိတံ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌပ-  
 မာဏတော၊ လွန်သော ပမာဏအောက်။ ဥနတရမ္ပိ၊ အယုတ်လည်း။ ဣဒဉ္စ၊  
 ဤ ပမာဏတော ဥနတရမ္ပိ-ဟူသော စကားကိုလည်း။ ဟေဋ္ဌိမပ္ပမာဏယုတ္တာ-  
 ယပိ၊ ယုတ်သော ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော ကုဋိဉ္စလည်း။ ဝတ္ထုဒေသနာ၊  
 ကုဋိရာကို ကြားခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ ဝါ၊ ပြုအပ်လေသလော။ န ဝါ၊  
 မပြုအပ်လေသလော။ ဣတိ သန္ဓေဟနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ဤသို့သော ယုံမှားခြင်းကို  
 နှစ်စေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

☞ (၂၇၆) ကလလလေပေါတိ၊ ကား။ ကေနစိ သိလေသေန၊ တစုံတခုသော  
 အစေးဖြင့်။ ကတလေပေါ၊ ပြုအပ်သော လိမ်းကျံခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။  
 သေတရတ္တာဒိဝဏ္ဏကရဏတ္ထံ၊ အပြု အနိစသော အဆင်းကို ပြုခြင်းငှါ။  
 ကတတမ္ပမတ္ထိကာဒိကလလလေပေါ၊ ပြုအပ်သော မြေနီအစရှိသော ညွှန်ဖြင့်  
 လိမ်းကျံခြင်းတည်း။ တေန၊ကြောင့်။ “အလေပေါ ဝေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ တေန၊ ထို အလေပေါ ဝေ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဖလကာဒီသု၊ ပျဉ်အစ  
 ရှိသည်တို့၌။ ခဲနေန၊ တခဲနက်သော။ ကလလေန၊ ညွှန်ဖြင့်။ ကတဗဟလ-  
 လေပေါ၊ ပြုအပ်သော ထူသော လိမ်းကျံခြင်းသည်။ လေပဝေါဟာရဂမန-  
 တော၊ လိမ်းကျံခြင်းဟူသော ဝေါဟာရသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ မတ္ထိ-  
 ကာလေပနေ ဝေ၊ မြေညက်လိမ်းကျံရာ၌သာလျှင်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပိဋ္ဌသင်္ခာဓဇော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒွါရဗာဟသင်္ခါ-  
 တော၊ တံခါးပေါင်ဟုဆိုအပ်သော။ ဧတုရဿဒါရုသင်္ခာဓဇော၊ လေးထောင့်  
 သစ်သားအစပ်တည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်တံခါးပေါက်၌။ သဉ္ဇတ္တရပါသံ၊ အထက်  
 လက်ကောက်ကွင်းနှင့် တကွသော။ ကဝါဋ္ဌံ၊ တံခါးရွက်ကို။ အပဿာယ၊  
 မှီ၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဒဟန္တိ၊ ပိတ်ကုန်၏။

ဩလောကေတွာပိတိ၊ ကား။ အပလောကေတွာပိ၊ ပန်၍လည်း။ အပ-  
 လောကနကမ္မဝသေနာပိ၊ အပလောကနကံ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊

ကဏ္ဍ]

၆-ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၉၇

နက်။ အပ-သဒ္ဓဿာပိ၊ အပ-သဒ္ဓါ၏လည်း။ သြ-အာဒေသော။ သြ-အက္ခရာ  
အဖြစ်ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။

၃၅၃။ “နိဗဒ္ဓဂေါစရဋ္ဌာနမ္ပိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဂေါစရာယ၊  
အစာရှာခြင်းငှါ။ ပက္ခမန္တာနံ၊ ဖဲကုန်သော။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်တို့၏။ နိဗဒ္ဓဂမန-  
မဂ္ဂေါပိ၊ အမြဲသွားရာ ခရီးကိုလည်း။ သင်္ဂယုတိ၊ ယူအပ်၏။ ဧတေသန္တိ၊  
ကား။ သိဟာဒီနံ၊ ခြင်္သေ့အစရှိသည်တို့၏။ ‘ဂေါစရဘူမိတိ၊ ကား။ အာမိ-  
သဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနံ၊ အာမိသကို ယူရာအရပ်တည်း။ န ဂဟိဓာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ခိ-  
ပိတဗ္ဗဘာဝေန၊ ပယ်အပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။  
န ဝါရိတာ၊ မမြစ်အပ်ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ စူ။ သိဟာဒီနံ၊  
ခြင်္သေ့အစရှိသည်တို့၏။ ဂေါစရဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနံ၊ ကျက်စားရာကို ယူသော အရပ်  
သည်။ ဟတ္ထိနံ ဝိယ၊ ဆင်တို့ကဲ့သို့။ နိဗဒ္ဓံ၊ မြဲသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
ယတ္ထ ပန၊ အကြင်အရပ်၌ကား။ ဂေါမဟိံသာဒီပါဏကာ၊ နွား၊ ကျဲအစ  
ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုရမ္ပိ၊ ဝေးစွာလည်းဖြစ်သော။ တံ  
ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ သိဗံ၊ လျင်စွာ။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဂေါစရံ၊ အစာကို။ ဂဏ္ဌန္တိ၊  
ယူကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုခြင်္သေ့တို့၏။ တံ ဂေါစရံ၊ ထိုကျက်စား  
ရာကို။ န ဝါရိတံ၊ မမြစ်အပ်။ အာသယတော၊ နေရာမှ။ ဂမနမဂ္ဂဿ၊ သွားရာခရီး  
၏။ နိဗဒ္ဓတ္တာ၊ မြဲသောကြောင့်။ နိဗဒ္ဓဂမနမဂ္ဂေါ၊ အမြဲသွားသော ခရီးကိုသာ  
လျှင်။ ဝါရိတော၊ ၏။ အညေသမ္ပိ ဝါဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အရညမဟိံသာဒီနံ၊  
တောကျဲအစရှိသည်တို့၏။ အာရောဂျတ္တာယာတိ၊ ကား။ နိရူပဒ္ဓဝါယ၊ ဘေးရန်  
ကင်းခြင်းငှါ။ သေသာနီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဏ္ဍနိဿိတာဒီနိ၊ ကောက်ကို မှီခြင်းအစရှိ  
ကုန်သော။ သောဋ္ဌဿ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရပ်တို့သည်။ တာနိ စ၊  
ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရပ်တို့သည်လည်း။ ဇနသမ္ပဒ္ဓမဟာသမ္ပဒ္ဓကုဋိ  
ဝိလောပ သရီရပိဋ္ဌာဒိဥပဒ္ဓဝေဟိ၊ လူတို့ဖြင့်ကျဉ်းမြောင်းခြင်း များစွာကျဉ်း  
မြောင်းခြင်း ကုဋိကိုဖျက်ဆီးခြင်း ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းအစရှိသော ဘေးရန်တို့  
ဖြင့်။ သဥပဒ္ဓဝါနိ၊ ဘေးရန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။  
ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ အဘိဟနန္တိ၊ သတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ဌာနံ၊  
သည်။ အဗ္ဘာဿာတံ၊ မည်၏။ “ဝေရိဗရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ အတ္တံ၊ ဆို  
အပ်ပြီးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ။ “စော-  
ရာနံ မရဏတ္တာယ ကတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဓမ္မဂန္ဓိကာတိ၊ ကား။ ဓမ္မေန ဒဏ္ဍနီတိယာ၊ ဒဏ္ဍနီတိတရားကျမ်းဖြင့်။  
ဟတ္ထပါဒါဒိစ္စိန္တနဂန္ဓိကာ၊ လက်ခြေအစရှိသည်တို့ကို ဖြတ်ရာတို့တည်း။ ဂန္ဓိ-

ကာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယဿ ဥပရိ၊ အကြင် တုံးပေါ်၌။ ဟတ္ထာဒိ၊ လက်အစရှိသည်ကို။ ဌပေတွာ၊ ချုံ။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဒါရုခဏ္ဍပလကာဒိ၊ သစ်တုံး ပျဉ်အစရှိသည်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစဉ်းတီတုံးဖြင့်။ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်အပ်သော။ ဌာနံ၊ အရပ် တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ရစ္ဆာနိဿိတန္တိ၊ ကား။ ရထိကာနိဿိတံ၊ ခရီးမကို မှီသည်တည်း။ စစ္စရနိဿိတန္တိ၊ ကား။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ရထိကာနံ၊ ခရီး မတို့၏။ သန္တိနိဿိတံ၊ အဆုကို မှီသည်တည်း။ သကဋေနာတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌက သုခာဒိဘဏ္ဍာဟရဏသကဋေန၊ အုတ်၊ အင်္ဂတေအစရှိသော ဘဏ္ဍာကိုဆောင် သော လှည်းဖြင့်။

ပါစိနန္တိ၊ ကား။ သေနာသနဿ၊ ကျောင်း၏။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ ပဌာယ၊ ချုံ။ ယာဝ တလာဝသာနံ၊ အပြင်ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ စိနိတဗ္ဗ ဝတ္ထုကံ၊ စိအပ်သော အကျည်ရှိသော။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာတည်း။ ယဿ၊ အကြင်အပြင်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဘိတ္တိ စ၊ နံရံကိုလည်းကောင်း။ ထမ္မ- ပါဒဉ္စ၊ တိုင်ခြေကိုလည်းကောင်း။ ပတိဋ္ဌပေန္တိ၊ တည်စေကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “တတော ပဌာယာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်၌။ ပုဗ္ဗပယောဂသဟပယောဂါနံ၊ တို့၏။ အဒိန္နာ- ဒါနေ ဝိယ၊ အဒိန္နာဒါနိဋ္ဌိကုသို့။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိ၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုပုဗ္ဗပယောဂ၊ သဟပယောဂတို့ကို။ ဝိဘာဂ (၂၇၇) ဒဿနံ၊ ဝေဖန်၍ ပြခြင်းကို။ “ဘိနိတွာ ဝါ ပုန ကာတဗ္ဗာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဘိနိတွာ ဝါ ပုန ကာတဗ္ဗာ-ဟူ သောအစီအရင်၌။ ကုဋိယာ၊ ကို။ ဘေဒေန ပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်သော အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်းငှါ။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တဒတ္ထာယာတိ၊ ကား။ တစ္ဆနတ္ထာယ၊ ရွှေခြင်းငှါ။ ဧဝံ ကတန္တိ၊ ကား။ အဒေသိတဝတ္ထုကံ ဝါ၊ မကြားအပ်သော အရာရှိသည်ကို လည်းကောင်း။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဝါ၊ ပမာဏထက် လွန်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ကတံ၊ ၏။ ပဏ္ဏသာလန္တိ၊ ကား။ ပဏ္ဏကုဋိယာ၊ သစ်ရွက်မိုးကုဋ်၌။ တိဏပဏ္ဏစုဏ္ဏဿ၊ မြက်။ သစ်ရွက်အမှန်၏။ အပရိပတနတ္ထာယ၊ မကျခြင်းငှါ။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌လည်းကောင်း။ ဗဟိ စ၊ အပ၌လည်းကောင်း။ လိမ္မန္တိ၊ လိမ်းကုန်၏။ တံ၊ ထိုကုဋ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ တေ၊ ဤပဏ္ဏသာလံဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “ပဏ္ဏသာလံ လိမ္မတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

၁-လကာတိ (ဆဋ္ဌ)                      ၂-ဘိတ္တိတမ္ဘာဒိနိ (ဆဋ္ဌ)  
၃-ပိဘာဂေန ဒဿနံ (ဆဋ္ဌ)



အန္တောလေပနေဝ၊ အတွင်းလိမ်းကျံခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ နိဋ္ဌာပေတုကာမံ၊  
ပြီးစေလိုသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “အန္တော လေပေ ဝါ” တိအခဒိ၊ ကို။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဗဟိလေပေ ဝါ” တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊  
ဤနည်းပင်တည်း။ တသ္မိန္နိ၊ ကား။ ဒွါရဗန္ဓေ ဝါ၊ တံခါးဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း။  
ဝါတပါနေ ဝါ၊ လေသောက်တံခါးကိုလည်းကောင်း။ ဌပိတေ၊ ထားသည်  
ရှိသော်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသောကာသန္တိ၊ ကား။ တဿ  
ဒွါရဗန္ဓာဒိဿ၊ ထိုတံခါးဖွဲ့အစရှိသည်၏။ ဩကာသဘူတံ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်  
သော။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်ကို။ ပုနဝဇေတူတံ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။  
ဌပိတောကာသံ၊ ထားရာအရပ်သည်။ ခုဒ္ဒကဉ္စေ၊ ကျဉ်းသည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊  
ထိုအရပ်ကို။ ဒွါရဝါတပါနန္တိဒ္ဒဘေဒနေ၊ တံခါးပေါက်၊ လေသာပေါက်ကို  
ဖျက်သဖြင့်။ ပုန၊ ဖန်။ ဝဇေတူ၊ ပွားစေ၍။ ဌပိတေတံ၊ ကား။ ဒွါရဗန္ဓေ  
ဝါ၊ တံခါးဖွဲ့လည်းကောင်း။ ဝဝက္ခသင်္ဘာတေ ဝါ၊ လေသောက်ပြတင်း၌  
လည်းကောင်း။ အာနေတူ၊ ဆောင်၍။ ဝစိုတေ ဝါ၊ ပွားစေ အပ်သည်  
လည်းဖြစ်သော။ အဝစိုတေ ဝါ၊ မပွားစေသည်လည်းဖြစ်သော။ တသ္မိံ၊ ဆိဒ္ဓ္ဓေ၊  
ထိုအပေါက်ကို။ ပတိဌာပိတေ၊ တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ လေပေါ န  
သဋ္ဌိယတိတံ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သော။  
လေပေါ၊ လိမ်းကျံခြင်းသည်။ တတာ ဌပိတေန၊ ထိုသို့ထားအပ်သော  
ဒွါရဗန္ဓေန၊ တံခါးဖွဲ့နှင့်လည်းကောင်း။ ဝါတပါနေန ဝါ၊ လေသောက်  
တံခါးနှင့် လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိံ၊ ကဲ့။ န သဋ္ဌိယတိ၊ မစပ်။ ကောဗဒ္ဓံ၊  
တစပ်တည်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊  
၏။ တန္တိ၊ တံ-ဟူသည်ကား။ ဒွါရဗန္ဓံ ဝါ၊ တံခါးဖွဲ့သည်လည်းကောင်း။  
ဝါတပါနံ ဝါ၊ လေသောက် တံခါးသည်လည်းကောင်း။ ပဌမမေဝ သံသာဒိ-  
သေသောတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုတံခါး ပြတင်းတို့၏။ သမန္တတော၊ ထက်  
ဝန်းကျင်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ လေပဿ၊ လိမ်းကျံခြင်းကို။ ဃဋ္ဌေတူ၊  
စပ်၍။ နိဋ္ဌာပိတတ္ထာ၊ ပြီးစေ သောကြောင့်။ ဒွါရဗန္ဓဝါတပါနာနံ၊  
တံခါးဖွဲ့ပြတင်းတို့ကို။ ဌပနတော၊ ထားသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ ဝေ၊ ရှေး၌သာလျှင်။  
သံသာဒိသေသော၊ တည်း။

လေပဃဋ္ဌနေနေဝါတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌကာဟိ၊ အုတ်တို့ဖြင့်။ ကတဝါတ-  
ပါနာဒိနံ၊ ပြုအပ်သော ပြတင်းစသည်တို့ကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ သမန္တာ၊  
ထက်ဝန်းကျင်မှ။ လေပဃဋ္ဌနေနေဝ၊ လိမ်းကျံခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်သာလျှင်။  
အာပတ္တိ၊ အာပတ်သင့်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဝါတပါနာဒိနံ၊ လေသာပြတင်း  
စသည်တို့၏။ အလေပေါကာသတ္ထာ၊ လိမ်းကျံရာ မဟုတ်သောကြောင့်လည်း

ကောင်း။ ဣဋ္ဌကာဟိ၊ အုတ်တို့ဖြင့်။ ကတတ္တာဝါ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ ဝါတပါနာဒိသုပိ၊ ပြတင်းပေါက် စသည်တို့၌  
 လည်း။ လေပဿ၊ ၏။ ဘိတ္တိလေပေန၊ နံရံကိုလိမ်းကျံခြင်းနှင့်။ သန္တိ၊ ကု။ သံဋ္ဌ  
 နေနေဝ၊ စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထာတိ၊  
 ကား။ ပဏ္ဏသာလာယံ၊ သစ်ရွက်မိုးဖရပ်၌။ အာလောကတ္တာယ၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္တံ  
 ဌပေတွာ လိမ္မတိတိ၊ ကား။ ဒါရုက္ခဋ္ဌဿ၊ သစ်နံရံ၏။ ဒါရုနံ၊ သစ်တို့၏။  
 အန္တရာ၊ အကြား၌။ အဋ္ဌဂုံလမတ္တံ၊ လက်ရှစ်သစ်မျှလောက်သော။ ဝိဝရံ၊  
 အပေါက်ကို။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ လိမ္မတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။  
 အာလောကတ္တာယ၊ အလင်းအလို့ငှါ။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ အဝသေသံ၊ ကြွင်း  
 သော။ သကုဋ္ဌစ္စဒနံ၊ နံရံနှင့်တကွသော အမိုးကို။ လိမ္မတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊  
 နောက်မှ။ ဧတံ ဝိဝရံ၊ ဤအပေါက်ကို။ လိမ္မိဿာမိ၊ လိမ်းအံ့။ ဣတိ  
 ဧဝံ၊ သို့။ ဌပနေ၊ ထားခြင်း၌။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ သစေ ပန၊ အကယ်၍ကား။ ဧဝံ၊ သို့။  
 အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ အာလောကတ္တာယ၊  
 အလင်းအလို့ငှါ။ ဝါတပါနဝသေန၊ လေသာပြတင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌပေတိ၊  
 ထားဌားအံ့။ ဝါတပါနဒ္ဓါရသဗ္ဗာဋ္ဌေ၊ လေသာပြတင်း၊ တံခါးဖွဲ့သည်။  
 ဗုဒ္ဓိတေ၊ စပ်သည်ရှိသော်။ လေပေါ၊ စ၊ လိမ်းကျံခြင်းသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓိယတိ၊  
 စပ်အံ့။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးကလျှင်။ သံဃာဒိသေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿန္တော၊ ရှိ။ “သစေ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ မတ္တိကာကုဋ္ဌမေဝ၊  
 မြေနံရံသည်သာလျှင်။ မတ္တိကာလေပသဗျံ၊ မြေလိမ်းကျံ၏ဟူသော အရေ  
 အတွက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သစေ မတ္တိကာယ။ ပ။ အာပတ္တိ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဘိန္တံ အနာပတ္တိတိ၊ ကား။ ပုရိမဿ၊ ရှေးဖြစ်သောရဟန်း  
 အား။ လေပဿ၊ ၏။ အသံဋ္ဌိတတ္တာ၊ မစပ်သောကြောင့်။ ဒုတိယဿ၊  
 ဒုတိယရဟန်းအား။ အတ္ထုဒ္ဓေသိကတာယ၊ မိမိရည်ညွှန်းအပ်သော အဖြစ်၏။  
 အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ အနာပတ္တိ၊ မသင့်။



(၂၇၀) ၃၅၄။ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ တတ္ထံ၌။ “သာရဓမ္မံ စ၊  
 ဘေးရန်ရှိသော အရပ်၌လည်းကောင်း။ အပရိက္ခမနေ စ၊ လည်းမလည်လောက်  
 သော အရပ်၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တည်း။ အဒေသိတဝတ္ထုကတာယ စ၊  
 ကုဋိရာကို မကြားသောအဖြစ်၌လည်းကောင်း။ ပမာဏာတိက္ကန္တတာယ စ၊  
 ပမာဏထက် လွန်သောအဖြစ်၌လည်းကောင်း။ သံဃာဒိသေသော၊ တည်း။”  
 ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာပတ္တိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ၊ ဝေဖန်၍  
 ပြခြင်းငှါ။

၃၆၁။ အနိဋ္ဌိတေ ကုဋိကမ္မေတိ၊ ကား။ လေပပရိယောသာနေ၊ လိမ်း  
 ကျံခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော။ ကုဋိကမ္မေ၊ ကုဋိအမှုသည်။ ကေပိဏ္ဏမတ္တေနာပိ၊  
 မြေစိုင်းတခုဖြင့်လည်း။ အနိဋ္ဌိတေ၊ မပြီးသည်ရှိသော်။ “အညဿ ပုဂ္ဂလဿ  
 ဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ မူလဌဿ၊ မူလအဖြစ်ဖြင့် တည်သော  
 ရဟန်းအား။ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အာပတ်မသင့်သည်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ယေန ပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တဿာပိ၊  
 ထိုရဟန်းအားလည်း။ တံ၊ ထိုကုဋိကို။ နိဌာပေန္တဿ၊ ပြီးစေသော ရဟန်း  
 အား။ ပရေဟိ ဝိပုကတံ အတ္တနာ ပရိယောသာပေတိ၊ အာပတ္တိ သံသာဒိ-  
 သေသဿာ”တိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။  
 အာပတ္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတကမ္မမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော အမှု  
 ရှိသော ကုဋိကိုလည်း။ လဒ္ဓကလတော၊ ရသောအခါမှ၊ ပဌာယ၊ ၍။  
 အတ္တနော အတ္တယေဝ၊ မိမိအလိုငှါပင်လျှင်။ ကတံ နာမ၊ ပြုသည်မည်  
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနာပိ၊ ထို နောက်ရသော  
 ရဟန်းသည်လည်း။ သံသဿ ဝါ၊ အားလည်းကောင်း။ သာမဏေရာဒိနံ ဝါ၊  
 တို့အားလည်းကောင်း။ ဒတုာ၊ ပေး၍။ နိဌာပေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ “အညဿ  
 ဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အနုပသမ္ပန္တယေဝ၊ လူသာမဏေကိုသာ  
 လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်  
 ကား။ “ပရတော၊ သူတပါးထံမှ။ လဒ္ဓါယ၊ သော။ ကုဋိယာ၊ ကို။ နိဌာပနေ၊  
 ပြီးစေခြင်း၌။ အနာပတ္တိမသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အာဒိတော ပဌာယ၊ အရင်း  
 မှစ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တယ၊ ငှါ။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်သော  
 ကြောင့်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပစိနိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။  
 ယာဝ ပါစိနာ၊ အကျည်တိုင်အောင်။ ဝိဒ္ဓံသေတဗ္ဗာ၊ ဖျက်အပ်၏။ ဘုမိသမံ  
 ကတုာတိ၊ ကား။ ပါစိနတလာဝသာနံ၊ အကျည်အမြင့်ဆုံးရှိသည်ကို။  
 ကတုာ၊ ၍။

၃၆၄။ လေဏန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတလေဏံ၊ တောင်ခေါင်းတည်း။ “န  
 ဟေတ္ထ လေပေါ ဃဋီယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဓဒနလေပဿ၊ အမှီးကို လိမ်း  
 ကျံခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသံ  
 ဝေ၊ အသီးသာလျှင်။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 လေဏဿ၊ လိုက်၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဥပရိဘာဂေ၊ အထက်အပို၌။ စိတ္တ  
 ကမ္မာဒိကရဏတ္ထံ၊ ပန်းချီအစရှိသည်ကိုပြုခြင်းငှါ။ လေပံ၊ ကို။ သစေ ဒေန္တိ၊  
 အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့။ ဥလိတ္တကုဋိသချံ၊ အတွင်းလိမ်းကျသော ကုဋိ  
 အရေအတွက်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဝဋ္ဋတိ ဝေ၊ အပ်သည်သာတည်း။



ဣဋ္ဌကထာဒိဟိ၊ အုတ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ စတုရဏ္ဍကုဋ္ဌာဂါရသဏ္ဌာနံ၊  
 လေးထောင့်အထွတ်တပ်သော ကျောင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ကေကဏ္ဍိကာဗဒ္ဓံ၊  
 အချက်တခုဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော။ နာတိဥစ္စံ၊ မမြင့်လွန်းသော။ ပတိဿယဝိသေသံ၊  
 အိမ်အထူးသည်။ “ဂဟာ၊ ဂူမည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တံ၊ ကုန်၏။ တာဒိသံ၊  
 ထိုသို့သဘောရှိသော ဂူကို။ မဟန္တမ္ပိ၊ ကြီးစွာလည်း။ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ၊ အတွင်း  
 အပ လိမ်းကျံသည်ကို။ ကရောဇ္ဇဏ၊ ပြုသောရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်  
 မသင့်။ ဘူမိဂဟန္တံ၊ ကား။ ဥမင်ဂူဟံ၊ ဥမင်ဂူတည်း။

အဋ္ဌကထာသုတိ၊ ကား။ ကုက္ကုဋ္ဌန္တိကဂေဟန္တိအာဒိသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့  
 ၌။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ “တိဏကုဋ္ဌိကာ ကုက္ကုဋ္ဌန္တိကဂေဟ”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝတု၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ ဖန်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိဝရဇ္ဇေဟိ၊ ဖွင့်လိုက်သော။  
 အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ “ဆဒနံ၊ အမိုးကို။ ဒဏ္ဍကေဟိ၊  
 တုတ်တံတို့ဖြင့်။ ပ။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။  
 တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဒဏ္ဍကေဟိ ဇာလဗဒ္ဓံ ကတုတိ၊ ကား။ ဒိသထော၊  
 အလျားမှလည်းကောင်း။ တိရိယထော စ၊ ဖိလာမှလည်းကောင်း။ ဌပေ-  
 တု၊ ၍။ ဝလ္လိယာဒိဟိ၊ နှယ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိ၊ ဖွဲ့အပ်သော  
 လှံတံတို့ဖြင့်။ ဇာလံ ဝိယ၊ ကွန်ရက်ကဲ့သို့။ ကတု၊ ၍။ သော စာတိ၊  
 ကား။ ဥလ္လိတ္တာဒိဘာဝေါ၊ ဥလ္လိတ္တာအစရှိသောအဖြစ်သည်။ ဆဒနမေဝ  
 သန္ဓာယ ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ ဆဒနဿ၊ အမိုး၏။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌လည်း  
 ကောင်း။ ဗဟိစ၊ အပ၌လည်းကောင်း။ လိမ္ပနမေဝ၊ လိမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။  
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ မတ္တိကာကုဋေ၊ မြေနံရံ၌။ ဘိတ္တိလေပံ၊ နံရံကို လိမ်းကျံ  
 ခြင်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြည်၍လည်း။ ဘိတ္တိယာ၊ နှင့်။ (၂၇၆)သဒ္ဓိ၊ က။ ဆဒန-  
 လေပဿ၊ အမိုးကိုလိမ်းကျံခြင်း၏။ ဗဒ္ဓနမတ္တေနာပိ၊ စပ်ကာမျှဖြင့်လည်း။  
 အာပတ္တိသမ္ဘဝတော၊ အာပတ်ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဆဒနလေပေါ၊ အမိုး  
 လိမ်းကျံခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဓာနံ၊ ပဓာနတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေ၊  
 ဤသို့။ ဆဒနလေပေါ၊ သည်သာလျှင်။ ပဓေါနံ၊ သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ အကယ်  
 ၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ “ဥပစိကာမောစနတ္ထမေဝ  
 ပ။ အနာပတ္တိယေဝ” တိအာဒိဝစနတော ပန၊ အနာပတ္တိအစရှိသည်ဖြင့်  
 ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်ကား။ ဆဒနလေပဗဒ္ဓနတ္ထံ၊ အမိုးလိမ်းကျံခြင်းကို  
 စပ်ခြင်းငှါ။ သကလာယပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဘိတ္တိယာ၊ ၌။ လေပေါ၊  
 ကို။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဣတ္ထိတဗ္ဗောဝ၊ လိုအပ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ တုဿာ၊ ညှိနှိုင်း၏။ ကေဒေသဿ၊ တစိတ်ကို။ အလေပေပိ၊ မလိမ်း



ကျံသော်လည်း။ ဆဒနလေပဿ၊ အမိုးလိမ်းကျံခြင်း၏။ အသန္နတော၊ မစပ်  
ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “လေပေါ်န စန္ဒီယတံ”တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ တိဏကုဋိကာယံ၊ မြက်မိုးကုဋိဌ။ ကေဝ  
လဉ္စ၊ သက်သက်လျှင်။ တိဏကုဋိကာယံ ဧဝ၊ ဌိသလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ လေ  
ဏဂဟာဒိသပိ၊ လိုက်စွာ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သာရမ္ဘာပရိက္ခမနပစ္စယာပိ၊  
သာရမ္ဘ၊ အပရိက္ခမန-ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနာပတ္တိ ဧဝ၊  
အာပတ်မသင့်သည့်သတည်း။ ဣမိနာ ပန နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။  
အညဿတ္တာယ၊ သူတပါးအလိုငှါ။ ကုဋိ၊ ကို။ ကဗျေန္တဿာပိ၊ အားလည်း။  
သာရမ္ဘာဒိပစ္စယာပိ၊ သာရမ္ဘစသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနာပတ္တိ  
ဘာဝေ၊ အနာပတ္တိ၏ အဖြစ်ကို။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဒဿိတော  
ဧဝ၊ သည်သလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

တတ္ထ ဝစနေ၊ ဌ။ ပါဠိဝိရောဓံ၊ ပါဠိတော်နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းကို၊ ပရိဟရိတုံ၊  
ပယ်ခြင်းငှါ။ “ယံ ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဟိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့  
သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယံ ပန-အစရှိသော ပါဠိ၌။ အဓိပ္ပာယော၊ အဓိပ္ပာယ်  
တည်း။-အညဿ၊ သော။ ဥပဇ္ဈာယာဒိနေ၊ ဥပဇ္ဈာယ် အစရှိသည်၏။  
အတ္တာယ၊ ငှါ။ ကဗျေန္တဿ၊ အား။ သာရမ္ဘာဒိပစ္စယာပိ၊ သာရမ္ဘစသော၊  
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနာပတ္တိ ဧဝ၊ သတည်း။ ပါဠိယံ၊ ဌ။  
“အာပတ္တိကာရကာနံ တိဏ္ဍံ ဒုက္ခဋ္ဌာန”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ပန  
ဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်ကား။ အတ္ထံ၊ ၏။ တံ ဝစနံကို။ အညဿတ္တာယ၊  
သူတပါး အလိုငှါ။ ကဗျေန္တဿ၊ အား။ သာရမ္ဘာဒိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။  
အာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အာပတ်ကိုပြခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ကိဉ္စရဟိ၊  
စင်စစ်သော်ကား။ ယထာသမာဒိဋ္ဌာယ၊ စီရင်သောအတိုင်း။ ကုဋိယာ၊ ကို။  
အကာရဏပစ္စယာ၊ မပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊  
အာပတ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊  
တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယထာသမာဒိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ “ဘိက္ခု၊ သည်။  
‘မေ၊ ၏၊ ကုဋိ၊ ကို။ ကဗျေထံ၊ ပြုကုန်လော့။’ ဣတိ၊ သို့။ သမာဒိသိတာ၊  
ညွှန်း၍။ ပက္ခမတိ၊ ဖ၏။ ဒေသိတဝတ္ထုကာ စ၊ ကြားအပ်သော ကုဋိယာ  
ရှိသည်လည်းကောင်း။ အနာရမ္ဘာ စ၊ ဘေးရန်မရှိ သည်လည်းကောင်း။  
သပရိက္ခမနာ စ၊ လှည့်လည်လောက်သော ဥပစာ ရှိသည်လည်းကောင်း။  
ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဒိသတိ စ၊ ညွှန်းလည်း  
ညွှန်း၏။” ဣတိ - ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကာရာပကေန၊ ပြုစေသော ရဟန်းသည်။

အာဏတ္တိကမံ၊ စေခိုင်းအပ်သော အစဉ်ကို။ မုဉ္ဇိတံ၊ လွတ်၍။ ကရဏပစ္စယာ၊ ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်တော်။ ကတ္တစိ၊ ပန ပေါတ္တကေ၊ အချို့သောစာဉ်ကား။ “ကုဋ္ဌိလက္ခဏပုတ္တမ္မိ၊ ပ။ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ ပါဌဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ “ယံ ပန အာပတ္တိ ကာရကန”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ပါဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သောဝ၊ ထိုပါဌ်သည်သာလျှင်။ ယုတ္တတရော၊ သင့်မြတ်၏။ ဟိ၊ စူ။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ပါဌ်နေသည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အဓိပ္ပာယ်တော်၊ သည်။ ပါကဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနာပတ္တိတိ ဝတုတိ၊ ကား။ ဝါသာဂါရတ္ထာယ ဧဝ၊ နေရာကျောင်း အလို့ငှါသာလျှင်။ အနိယမိတတ္တာ၊ မမှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတု၊ ၍။ အဒေသာပေတွာ ကရောတောတိ၊ ကား။ ပမာဏယုတ္တမ္မိ၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သည်ကိုလည်း။ ကရောတော၊ ပြုသော သူအား။ အစိတ္တကန္တိ၊ ကား။ ပဏ္ဏတ္တိအဇာနနစိတ္တေန၊ ပညတ်တော်ကို မသိသော စိတ်ဖြင့်။ အစိတ္တကံ၊ မည်၏။ ဥလ္လိတ္တာဒိနံ၊ အတင်းလိမ်းကျံသော ကုဋ္ဌိအစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရတ၊ တပါးပါး၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဟေဋ္ဌိမပ္ပမာဏသမ္ပဓေ၊ အောက်ဆုံးသော ပမာဏ၏ ဖြစ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အဒေသိတ ဝတ္ထုကတ၊ မကြားအပ်သော ကုဋ္ဌိရာရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ပမာဏာတိက္ကန္တတ၊ ပမာဏထက် လွန်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတ္ထုဒ္ဓေသိကတ၊ မိမိနေရာကို ရည်ညွှန်းအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝါသာဂါရတ၊ နေရာကျောင်း၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ လေပသဒ္ဓနာ၊ လိမ်းကျံခြင်း၏ စပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ သတ္ထ ဝါ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည် လည်းကောင်း။ ပမာဏယုတ္တင်္ဂါဒိသု၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော အင်္ဂါအစရှိသည်တို့၌။ ဧ ဝါ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကုဋ္ဌိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

၇-ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၂၈၀) ၃၆၅။ သတ္တမေ၊ ၌။ ပူဇာဝစနပ္ပယောဂေ၊ ပူဇိတ-သဒ္ဓါ၏ အယှဉ်၌။ ကတ္တရိ၊ ကတ္တားအနက်၌။ သာမိဝစနဿပိ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကိုလည်း။ ဣတ္ထိတတ္တာ၊ လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ဂါမဿ ဝါ ပူဇိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပိန္ဒြိယေသု၊ ရုပ်ဗျူဟာတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော

ဣန္ဒြေကို။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ကေရိန္ဒြေတော၊ တခုသော ဣန္ဒြေရှိသောအဖြစ်ကို။  
ဝုစ္စတိ၊ ခါ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကာယိန္ဒြေံ သန္ဓာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
၏။ ဟိ၊ စွ။ တေ၊ ထိုဒကာတို့သည်။ ဘူတဂါမာနံ၊ ဘူတဂါမိတို့အား။  
မနိန္ဒြေယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

၃၆၆။ ကိရိယတော သမုဋ္ဌာနာဘာဝေါတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုနော၊  
ကျောင်းရာကို။ အဒေသနာသင်္ခါတံ၊ မကြားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အကိရိယံ၊  
မပြုခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကိရိယာယ၊ ပြုခြင်း  
ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနာဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ ဟိ၊ စွ။ ကိရိယာ  
ကိရိယာတော၊ ကိရိယ၊ ကိရိယကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်သည်။ သမုဋ္ဌာတိ၊  
ဖြစ်၏။ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊ ဌ။ “ဘိက္ခု ဝါ အနုဘိနေယျာ”တိ  
တ္ထေ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ ဝါ-သဒ္ဓါသည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊  
ဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို ဝါ-သဒ္ဓါဖြင့်။ “မဟလ္လကံ၊ ကြီးသော။  
ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကိုလည်း။ ကာရေယျ၊ ဌားအံ။ ဘိက္ခု၊ စ၊ တို့ကိုလည်း။  
အနုဘိနေယျ၊ မဆောင်ဌားအံ။” ဣတိ၊ သို့။ ကိရိယဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။  
အကိရိယဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သမုစ္စိနောတိ၊ ဆည်း၏။

ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒေသနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

### ဂ-ပဌမဋ္ဌဒေဝသိက္ခာပဒေသနာ

၃၇၀။ အဋ္ဌမေ၊ ဌ။ ပါကာရေန၊ စ၊ တံတိုင်းဖြင့်လည်း။ ပရိက္ခိတ္တံ၊  
ရံအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ “ဝေါပုရုဋ္ဌာကာလကယုတ္တ”န္တိ  
တ္ထေ၊ ပုဒ်၌။ ပါကာရေသု၊ မြို့တံတိုင်းတို့၌။ ယုတ္တုတယ၊ စစ်ထိုးခြင်းငှါ။  
ကတော၊ သော။ ဝဏံသဏ္ဌာနော၊ ကောက်သောသဏ္ဌာန်ရှိသော။ သရက္ခေပ  
ဆိဒ္ဓသဟိတော၊ မြားပစ်ပေါက်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပတိဿယဝိသေသော၊  
ရပ်အထူးသည်။ အနာလကော နာမ၊ မည်၏။

သောဋ္ဌသဝိဿောတိ၊ ကား။ စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။  
စတုသု သစ္စေသု၊ တို့၌။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ သော။ ပရိညာ ပဟာန သန္တိကိရိယာ  
ဘာဝနာသင်္ခါတဿ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၊ ပယ်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊  
ပွားစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သောဋ္ဌသဝိဿေ၊ တဆယ် ခြောက်ပါးအပြား  
ရှိသော ကိစ္စကို။ တေ ဂါရဝေနာတိ၊ ကား။ ကိုလန္တရူပါ၊ ပင်ပန်းသော  
သဘောရှိကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘတ္ထုဒ္ဓေသကဋ္ဌာနေ၊ ဆွမ်း

ညွှန်းရာအရပ်၌။ သန္နိပတိတာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ အတ္တနော၊ ၏။ ကိလန္တသရိရံ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဥဗ္ဗိသာပနေ၊ ညွှန်းစေခြင်း၌။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေသဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေရသပိတိ၊ ကား။ ဘတ္ထုဒ္ဓေသက သေနာသန ဂါဟာပကံ ဘဏ္ဍာဂါရိက စီဝရပဋိဂ္ဂါဟက စီဝရဘာဇက ယာဂုဘာဇက ဖလဘာဇက ခဇ္ဇဘာဇက အပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇက သာဠိယဂါဟာပက ပတ္တဂါဟာပက အာရာမိကပေသက သာမဏေရပေသက သမ္ပတိနံ၊ ဘတ္ထုဒ္ဓေသက သမ္ပတိ။ပ။ သာမဏေရပေသကသမ္ပတိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တေရသပိ၊ တဆယ် သုံးပါးသော သမ္ပတိတို့ကိုလည်း။

ပါဠိယံ၊ ၌။ “အပိသု”တိ ဣဒံ၊ အပိသု-ဟူသော ပုဒ်သည်။ “အပိစာ”တိ ဣမိနာ၊ အပိစာ-ဟူသော ပုဒ်နှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူသော အနက်ရှိသော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသုတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌာဒိသု၊ အင်းပျဉ်အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗံ သေနာသနသာရေဏေသု၊ အလုံးစုံသော ကျောင်းနှင့် ဆက်ဆံသော ဘဏ္ဍာတို့၌။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ကတိကသဏ္ဌာန ပဝေသနိက္ခမနကာလာဒိသု၊ ကတိကပြုရာအရပ်၊ ဝင်ရာ၊ ထွက်ရာ၊ ကာလအစရှိသည်တို့၌။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ အဓိဋ္ဌာန်၍။ ကထာပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (၂၈၁) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အယံ ဟိ နိမိတာနံ ဓမ္မတာ”တိ၊ ဟူ၍။ အနိယမေတွာ၊ မမှတ်မူ၍။ နိမိတာနံ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော ရုပ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိယမေတွာ ပန၊ မှတ်၍ကား။ “တ္ထေကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော နိမိတရုပ်တို့သည်။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ ဤအမှု ဤအမှုကိုလည်း။ ကရောန္တ၊ ပြုစေကုန်လော့။ တ္ထေကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော နိမိတရုပ်တို့သည်။ တုဏှိတဝန္တ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေစေကုန်သတည်း။ နာနာပွကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်ကိုလည်းကောင်း။ ကိရိယဉ္စ၊ အမှုအရာကိုလည်းကောင်း။ ကပေန္တ၊ ပြုစေကုန်သတည်း။ နာနာဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝယော နိယမာ စ၊ အထူးထူးသောအဆင်း၊ သဏ္ဌာန် အရွယ်ဖြင့်မှတ်ခြင်းရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ပရိကမ္ပံ၊ ပရိကံကို။ ကတွာ၊ ၍။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍။ ဝုဋ္ဌာယံ၊ ထံ၍။ အဓိဋ္ဌိတေ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်သည်ရှိသော်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတပွကာရာ၊ အလိုရှိအပ်သမျှသော အပြားရှိကုန်သော။ အညမညမ္ပိ ဝိသဒိသာဝ၊ တခုသည်တခုနှင့် မတူသော နိမိတရုပ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝတ္ထုကဝစနန္တိ၊ ကား။ နိရတ္ထကဝစနံ၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို။



ကေစာရိကဘတ္တန္တိ၊ ကား။ အတိမနာပတ္တာ၊ အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ ပဋိလာ-  
ဘတ္တာယ၊ ရစိမ့်သောငှါ။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဌိတိကာယ၊ ထေရ်စဉ်ဖြင့်။  
ပါပေတဗ္ဗဘတ္တံ၊ ရောက်စေအပ်သော ဆွမ်းတည်း။ တဒ္ဓိတဝေါဟာရေနာတိ၊  
ကား။ အထ၊ ထိုအပေါင်း၏။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကား။ စတ္တာရိ၊  
လေးပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ စတုက္ကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။  
တဒ္ဓိတဝေါဟာရေန၊ တဒ္ဓိတဝေါဟာရဖြင့်။ ဘဝေါတိ၊ ကား။ ဘဝိတဗ္ဗော၊  
ဖြစ်ထိုက်သော။ “အတိတံ ဒိဝသဘာဂ”န္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ တသ္မိံညေဝ  
ဒိဝသေ၊ ထိုနေ့၌သာလျှင်။ သလဝကဒါနက္ခဏံ၊ စာရေးတံဖေးသော ခဏ  
ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဟိယျော”တိ ဣမဿ၊ ဟိယျော-ဟူသော  
ပုဒ်၏။ အဇ္ဇုဣစ္စေဝ၊ အဇ္ဇုဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
တေနေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ “သေ အဓမ္မ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။  
အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ပဓူပါယန္တာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။  
ဥပ္ပဇ္ဇနကောဓဝသေန၊ ဖြစ်သော အမျက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဓူပါယန္တာ၊  
ပူပန်ကုန်လျက်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ကိဿ မန္တိ၊ ကား။ ကေန ကာရဏေန၊  
အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ မယာ၊ ငါသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၃၈၄။ “သရသိ တွ”န္တိ ဣဒံ၊ သရသိ တွ-ဟူသော စကားကို။ ကေ  
ဝါကျံ၊ တခုသော ဝါကျကို။ ကတွာ စ၊ ပြု၍လည်းကောင်း။ “ကတ္တာ”တိ  
ဣဒဉ္စ၊ ကတ္တာ-ဟူသော ပုဒ်ကိုလည်း။ ကတ္တရိ၊ ကတ္တာအနက်၌။ ရိတု-  
ပစ္စယန္တံ၊ ရိတု-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ “အသိ”တိ၊ အသိ  
ဟူသော။ အဇ္ဈာဟာရပဒေန၊ ထည့်ဆောင်သော ပုဒ်နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ကေ-  
ဝါကျံ၊ ကို။ ကတွာ စ၊ ၍လည်းကောင်း။ “ဝေရူပ”န္တိ ဣဒဉ္စ၊ ဝေရူပ-  
ဟူသော ဤပုဒ်ကိုလည်းကောင်း။ “ယထာယံ သိက္ခုနိ အာဟာ”တိ ဣဒဉ္စ၊  
ဟူသော ပုဒ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒွိသု ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီး  
အသီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အထ ဝါ”တိ  
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥဇုကမေဝါတိ၊ ကား။ တွာ-ပစ္စယန္တဝသေန၊  
တွာ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ အတ္ထဂ္ဂဟဏံ၊ အနက်ကို  
ယူခြင်းသည်။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဒဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဏ္ဍိတာဒိဝစနေ၊  
ပဏ္ဍိတသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “န ခေါ ဒဗ္ဗ ဒဗ္ဗာ  
ပဏ္ဍိတာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တိတိ၊ ကား။ ဒေါသတော၊

အပြစ်မူ။ မောစေန္တိ၊ လွတ်စေကုန်၏။ ဝိနယလက္ခဏေ တန္တိန္တိ၊ ကား။  
 ဝိနယဝိနိစ္ဆယလက္ခဏဝိသယေ၊ ဝိနည်းဆုံးဖြတ်သော လက္ခဏာ၏ အရာ၌။  
 အာဂမံ၊ ပါဠိကို။ ဌပေန္တော၊ ထားလို့ရကား။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ယတော  
 အဟ”န္တိအာဒိသ၊ အစရှိသည်တို့၌။ ယသ္မိံ၊ ကာလေ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။  
 ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ တတော ပဘုတိ၊ ထိုမှစ၍။ သုပိနန္တေနပိ၊ အိပ်မက်  
 ဖြင့်လည်း။ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ ကို။ နာဘိဇ္ဇနာမိ၊ မသိစဖူး။ တဿ မေထုန-  
 ဓမ္မဿ၊ ကို။ ပဋိသေဓီတာ၊ မှီဝဲသည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 ကို။ ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သုပိနန္တေနပိ”တိ အာဒိ၊ ကို။  
 အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကေဝါကျဝသေန၊ တဝါကျတည်း၏ အစွမ်း  
 ဖြင့်။ ယောဇနံ၊ ယောဇနာခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အထ ဝါ”တိ  
 အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န ဗဒ္ဓတီတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခိဏာ-  
 သဝဿ၊ ရဟန္တာ၏။ ဝစနေန၊ စကားနှင့်။ ဧတိဿာ၊ ထိုမေတ္တိယာဘိက္ခုနီ၏။  
 ဝစနံ၊ သည်။ န သမေတိ၊ မည်။ တဉ္စ န ဗဒ္ဓနံ၊ ထိုမည်ခြင်းသည်လည်း။  
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဘိက္ခုသု၊ တို့၌။ ပသိဒ္ဓါယ ဝေ၊ ထင်  
 ရှားသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အစူန္တဒဿီလတာယ ဝေ၊ စင်စစ်သီလမရှိသည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တိယံ၊  
 မေတ္တိယာအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုနီ၊ ကို။ နာသေထ၊ ဖျက်ကုန်လော။ ဣတိ  
 အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

စရ ပိရေတိ၊ ကား။ ပိုရေ ပရ အမာမက၊ မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ။  
 တုံ၊ သင်သည်။ စရ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ ဝိနဿာတိ၊ ကား။ အဒဿနံ၊  
 မမြင်ရာသို့။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေလော့။ အကာရိကာတိ၊ ကား။ အမူလကေန၊  
 အရင်းမရှိသော။ စောဒနာယ၊ ဖြင့်။ န ကာရိကာ၊ မပြုတတ်။ ကာရကော  
 (၂၀၂) ဟောတိတိ၊ ကား။ “အယေန၊ အရှင် ခဗ္ဗသည်။ ဒုသိတာ၊  
 ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ အမ္ပိ၊ ၏။”ဣတိ ဣမာယ ပဋိညာယ၊ ဤသို့ ဝန်ခံ  
 ခြင်းဖြင့်။ ယဒိ နာသိတာ၊ အကယ်၍ ဖျက်အပ်သည်ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ထိုသို့  
 ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဝေရော၊ ခဗ္ဗထေရ်သည်။ ဘိက္ခုနီဒုသကတ္ထသိဒ္ဓိတော၊  
 ဘိက္ခုနီဒုသကအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ တဿ ဒေါသဿ၊ ထိုအပြစ်ကို။  
 ကာရကော၊ ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာရကော ဟောတိတိ၊  
 ကား။ တာယ၊ ထိုဘိက္ခုနီသည်။ ကတပဋိညံ၊ ပြုအပ်သော ဝန်ခံခြင်းကို။  
 အနုဇ္ဈေတိတော၊ မငဲ့မူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ “မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနီ  
 နာသေထာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်။

အကာရကော၊ မပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ၊ စ။ ထေရော၊ သည်။  
 ကာရကော၊ ပြုတတ်သည်။ ယဒိ၊ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ အဝဿံ၊  
 မချွတ်။ တမေဝ ဒေါသံ၊ ထိုအပြစ်ကိုလျှင်။ ‘အပဒိသိက္ခာ၊ ရည်ညွှန်း၍။  
 ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ “မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနီ နာသေထာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဧတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာ  
 ဖြင့်။ အဝုတ္တတ္တာ စ၊ မဆိုအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ “ဒဗ္ဗုဒ္ဓ အနု-  
 ယုဉ္ဇထာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝတု၊ မဆိုမူ၍။ “ဣမေ စ ဘိက္ခု အနုယုဉ္ဇထာ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်း  
 ဖြင့်။ မေတ္တိယာယ ဘိက္ခုနီယာ၊ မေတ္တိယာဘိက္ခုနီ၏။ အညေန ဒေါသေန၊  
 တပါးသော အပြစ်ကြောင့်။ နာသနာရဟတာ စ၊ ဖျက်ဆီးထိုက်သော အပြစ်  
 သည်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုဿ၊ အဓိကရုဏ်း၏။ အမူလကဘာဝေါ စ၊ မူလ  
 မရှိသော အပြစ်သည်လည်းကောင်း။ ထေရဿ၊ ဤ။ အကာရကဘာဝေါ စ၊  
 ထိုအပြစ်ကို မပြုတတ်သော အပြစ်သည်လည်းကောင်း။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးသည်။  
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

အတ္တနော သံတန္တိ၊ ကား။ “သကာယ ပဋိညာယာ”တိ၊ ဟူသော။  
 ဣမိနာ ပက္ခေပဝစနေ၊ ဤထည့်သွင်းသော ပါဠိနှင့်။ သဟိတံ၊ တကွဖြစ်  
 သော။ ကုဋသုတ္တံ၊ စဉ်းလဲသော ပါဠိကို။ “ထေရော ကာရကော ဟောတိ”တိ  
 ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။-  
 “သကာယ ပဋိညာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝတု၊ မဆိုမူ၍။ သာမညတော၊  
 အားဖြင့်။ “မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနီ နာသေထာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။  
 ဩတိဏ္ဏဝတ္ထုသ္မိယေဝ၊ သက်သော ဝတ္ထု၌သာလျှင်။ တထာ၊ ထိုဘိက္ခုနီ  
 အား။ နာသနာ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ ဝါဒေ၊ အယူ၌။ ထေရော၊ သည်။ ကာရကော၊ သည်။  
 ဟောတိ၊ ဤ။ “သကာယ ပဋိညာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော ပန၊ သော်ကား။  
 ပုဗ္ဗေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သိဒ္ဓဿ၊ ပြီးသော။ ပါရာဇိကဿ၊ ကို။ သုစိ-  
 ကာယ၊ ပြုတတ်သော။ အဿာ၊ ထိုဘိက္ခုနီအား။ သကာယ ပဋိညာယ၊  
 မိမိပဋိညာဉ်ဖြင့်။ နာသေထာ၊ ဖျက်ဆီးကုန်လော့။ ဣတိ ဝစနဿ၊ ဤသို့သော  
 စကား၏။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ အမ္မာကံ၊ ငါတို့၏။ ဝါဒေ၊ ၌။  
 ထေရော၊ သည်။ အကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤကား  
 အဓိပ္ပာယ်တည်း။ မဟာဝိဟာရဝါသိနမ္ပိ ပန၊ မဟာဝိဟာရဝါသိ ထေရ်တို့၏  
 လည်း။ “သကာယ ပဋိညာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဩတိဏ္ဏဝတ္ထုသ္မိ-

ယေဝ၊ သက်သေသ ဝတ္ထု၌သာလျှင်။ တဿ၊ ထို ဘိက္ခုနီအား။ နာသနာ၊  
 ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာမညတော၊  
 အားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဣမေသု ဒွိသု ဝါဒေသု၊ ဤနှစ်ပါးသော  
 အယူတို့တွင်။ ဝါ၊ ကား။ သုတ္တေသု၊ ပါဠိတို့တွင်။ ယံ ပစ္ဆာ ဝုတ္တန္တိ၊  
 ကား။ မဟာဝိဟာရဝါသိဟိ၊ တို့သည်။ ယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊  
 သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝိစာရိတံ ဟေတုန္တိ၊ ကား။  
 ပစ္စိမဿ၊ နောက်ဝါဒ၏။ ဧတံ ယုတ္တတ္တံ၊ ဤသင့်သောအဖြစ်ကို။ ဝိစာရိတံ၊  
 စိစစ်အပ်၏။ “တတြ သံဃာဒိသေသော။ပ။ နာသေသ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခမာန  
 နယေန၊ ဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆိတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ “ဘိက္ခုနီ” အာနုဒ္ဓိသေတိ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ မဟာ  
 အဋ္ဌကထာဝါဒေါ၊ မဟာအဋ္ဌကထာအယူကို။ ဒဿိတော၊ ၏။

တတြာတိ၊ ကား။ တေသု ဒုက္ကဋ္ဌပါစိတ္တိယေသု၊ တို့တွင်။ “ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ၊  
 ဒုက္ကဋ္ဌဟူ၍။ ဝုတ္တမဟာအဋ္ဌကထာဝါဒဿ၊ ဆိုအပ်သော မဟာအဋ္ဌကထာ  
 အယူ၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။ ဒသေတော၊ ၍။ “ပါစိတ္တိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝတ္တဿ၊  
 သော။ ကုရုန္တိဝါဒဿ၊ ကုရုန္တိအယူ၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။  
 “ပစ္စိမနယေပ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝစနပ္ပမာဏတောတိ၊ ကား။  
 ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပာယ်ော၊ ချွတ်ယွင်းစေလိုသော အဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်  
 သော်လည်း။ အနုဒ္ဓိသနာဒိဝိသေသော၊ စွပ်စွဲခြင်း အစရှိသော အထူး၌။  
 သံဃာဒိသေသဒိနော၊ ကို။ ဝိဓာယကဝစနပလေန၊ စီရင်တတ်သော စကား၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘိက္ခုဿ ပန ဘိက္ခုနီယာ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊  
 ကား။ ဘိက္ခုနီ၊ ကို။ အနုဒ္ဓိသေန္တဿ၊ စွပ်စွဲသော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။  
 ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

☞ (၂၈၃)ဝေ၊ သို့။ ဒွိသုပိ အဋ္ဌကထာဝစနေသု၊ နှစ်ရပ်သော အဋ္ဌကထာ  
 စကားတို့၌လည်း။ အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။  
 ပစ္စိမေ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ပါစိတ္တိယဝါဒေါ၊ ၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒသေ-  
 တော၊ ၍။ ပုရိမဒုက္ကဋ္ဌဝါဒမေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော ဒုက္ကဋ္ဌအယူကိုသာလျှင်။ ပတိ-  
 ဌာပေတံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ “တတြ ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိသန္တိ၊ ကား။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ ၌။ ပါစိတ္တိယတော၊  
 မူ။ ဝိသံ၊ သီး။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမုသာဝါဒပါစိတ်၌။  
 အနုန္တောဂဘောဝေါ၊ အတုင်းမဝင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊



ကဏ္ဍ]

၈-ပဌမရုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၀၁

တည်း။ (ဤ၌ အနန္တောဘာဝါ-ဟူ၍သာ ပါဌအများရှိကြ၏။ မသင့်စနိုး။) တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမူလကာနုဋ္ဌသံနေ၊ မူလမရှိသော သံဃာဒိသိသံဖြင့် စွပ်စွဲရာ၌။ ဝိသုညေဝ၊ အသီးသာလျှင်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမနယောတိ၊ ကား။ ဒုက္ကဋ္ဌဝါဒေါ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဟူသော အယူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အန္တရာ ပဝိဋ္ဌံ၊ အတုင်း၌ဝင်သော။ ဒုက္ကဋ္ဌပါစိတ္တိယဝါဒံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပါကဋ္ဌမေဝ၊ ထင်ရှားစွာသာလျှင်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘာဓေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “တထာ ဘိက္ခုနံ”တိ၊ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါဌ၌။ တထာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခု၊ စ၊ ရဟန်းယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အနုဋ္ဌိသေန္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ သံဃာဒိသေသ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ ယထာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ဧတေဟိ နာသနာနတ္ထံ”တိ၊ ဟူ၍။ သာမညံတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ကဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဣမိဿာ၊ ဤဘိက္ခုနီအား။ နာသနာ၊ ဖျက်ဆီး ခြင်းသည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဒုဿိလာတိ၊ ကား။ ပါရာဇိတော၊ ပါရာဇိကရောက်၏။

၃၀၆။ အာကခရနာနတ္ထောနာတိ၊ ကား။ ဒုသိတာကာရဿ စ၊ ဖျက်ဆီး အပ်သော အခြင်းအရာ၏လည်းကောင်း။ ဒုသကာကာရဿ စ၊ ဖျက်ဆီး တတ်သော အခြင်းအရာ၏လည်းကောင်း။ နာနတ္ထောန၊ ထူးသည်၏ အဖြစ် ဖြင့်။ အနဘိရဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အတုဋ္ဌော၊ မနှစ်သက်။ တေန၊ ကြောင့်။ “န သုခိတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ န ပသာဒိတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပာဒိတပ္ပ- သာဒေါ၊ မဖြစ်စေအပ်သော ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်တည်း။ ခိလသဒ္ဓေါ၊ ခိလ သဒ္ဓါသည်။ ထဒ္ဓဘာဝံဝစနော၊ ခက်ထန်ခြင်းဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ကစဝရပရိယာယော စ၊ ကစဝရသဒ္ဓါ၏ပရိယာယသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “စိတ္ထံပဿိလ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နပ္ပတိတောတိ၊ ကား။ ပီတိသုခါဒိဟိ၊ ပီတိ၊ သုခအစရှိသည်တို့သည်။ န အဘိဂတော န ဥပဂတော၊ မစာပ်အပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “န အဘိသဋ္ဌော”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

“ယေန ဒုဋ္ဌောတိ စ ကုပိတောတိ စ ဝုတ္တော”တိ ဣတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ယေန၊ အကြင်အမျက်ကြောင့်။ ဒုဋ္ဌောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ယေန စ၊ အကြင်အမျက်ဖြင့်လည်း။ ကုပိတောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊

၏။ မာတိကာယဉ္ဇ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ ပဒတာဇနေ စ၊ ခွဲလည်းကောင်း။  
 ဝုတ္တံ၊ သော။ တံ တေ ဥဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊  
 ၏။ ဒွိဟိတိ၊ ကား။ “တေန စ ကောပေန ဧတေန စ ဒေါသေနာ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဝုတ္တကောပဒေါသပဒေဟိ၊ ဟောအပ်သော ကောပပုဒ်၊  
 ဒေါသပုဒ်တို့ဖြင့်။ အတ္ထတော၊ ပန၊ အနက်အားဖြင့်ကား။ ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပုဒ်  
 တို့ဖြင့်လည်း။ ဒေါသောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
 “သင်္ခါရက္ခန္ဓမေဝ ဒဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာမာ၊ ၏။ ယာယာတိ၊ ကား။ အနတ္တ-  
 မနတာယ၊ မနှစ်သက်သော အဖြစ်ဖြင့်။

န စုဒ္ဓိတကဝသေနာတိ၊ ကား၊ စုဒ္ဓိတကဝသေနာပိ၊ စုဒ္ဓိတက၏ အစွမ်း  
 ဖြင့်လည်း။ အမူလကံ၊ မူလမရှိသည်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ လိုအပ်သည်။ ယဒိ  
 သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ “အမူလကံ နာမ အနဇ္ဈာပန္န”န္တိ၊ ဟူ၍။  
 ပဒတာဇနံ၊ ကို။ ဝဒေယျ၊ ဟောရာ၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပေါယော၊  
 တည်း။ ယံ၊ ပါရာဇိကန္တိ၊ ကား။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အနုဂ္ဂပေသု၊ လျော်  
 ကုန်သော။ ကေနဝိသတိယာ ပါရာဇိကေသု၊ တရုယုတ်နှစ်ဆယ်သော  
 ပါရာဇိကတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသို့။ ပဒတာဇနေ ပန၊ ခွဲကား။  
 ဘိက္ခုဝိဘဂေါ၊ ခွဲ။ အာဂတာနေဝ၊ လာသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊  
 ၍။ “စတုန္နံ အညတရေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ဣဓ အပ္ပမာဏန္တိ၊  
 ကား။ တေ အာပန္နာနာပန္နတံ၊ ဤ အာပတ်ဆင့် မသင့်သော အဖြစ်သည်။  
 (၂၈၄) ဣဓာနုဒ္ဓိသနေ၊ ဤစွပ်စွဲရာ၌။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ အနဂံ၊ အင်္ဂါ  
 မဟုတ်။ အာပတ္တိံ ပန၊ သို့။ အာပန္နေ ဝါ၊ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။  
 အနာပန္နေ ဝါ၊ မရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ခွဲ။ “သော၊  
 ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနာပန္နော၊ အာပတ်မသင့်၊ သုဒ္ဓေါ၊ စင်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။  
 သုဒ္ဓသညာယ ဝါ၊ စင်၏ဟူသော အမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိမတိယာ ဝါ၊  
 ယုံမှားသဖြင့်လည်းကောင်း။ စာဝနာဓိပ္ပေါယောဝ၊ ရွှေစေလိုသော အဖြစ်  
 သည်သာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။  
 အဓိပ္ပေါယော၊ တည်း။

“တထေဝါ”တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ “ပသာဒသောတေန၊ ဒိဗ္ဗသောတေန  
 ဝါ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဒိဋ္ဌာ-  
 နုသာရေန၊ မြင်အပ်သည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သမ္ပပန္နာ၊ ဖြစ်သော။  
 ပရိသကာဝ၊ တွေးတောခြင်းသည်လျှင်။ ဒိဋ္ဌပရိသကိတံ နာမ၊ မည်၏။  
 သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော သုတပရိသကိတ-စသည်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ

တည်း။ “အဒိသ္မာ ဝါ”တိ ဣဒါ ဟူသော စကားကို။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ ဥက္ကဋ္ဌ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပက္ကန္တေသပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သော်လည်း။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣမေသန္တိ၊ ကား။ ဣမေဟိ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ “ကရိယန္တိ”တိ၊ ဟူသော စကားသည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြကြောင်းတည်း။ ပစ္ဆာ ပန၊ နောက်၌ကား။ “ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှသော။ ကာလေန၊ အခါဖြင့်။ ကတံ ဝါ၊ ပြုလေသလော။” ဣတိ၊ သိ။ သကာယ၊ တွေးတောခြင်းဖြင့်။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။ ဟိ၊ စ။ “ကရိယန္တိ”တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့ ဟူ၍။ စောဒနာ၊ စောဒနာသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ “အရိဋ္ဌံ ပိတံ”န္တိ ဣဒါ ဟူသော စကားသည်။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ သုရာဂန္ဓဝါယနနိမိတ္တဒဿနံ၊ သေနံနံခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြကြောင်းတည်း။ ဟိ၊ စ။ အရိဋ္ဌံ၊ အရိဋ္ဌဆေးသည်။ သုရာသဒိသဝတ္ထဂန္ဓံ၊ သေနင့်ဗ္ဗသော အဆင်းအနံရှိသော။ ကပ္ပိယဘေသဇ္ဇံ၊ အပ်သော ဆေးတည်း။

“ဒိဋ္ဌံ အတ္ထိ သမူလက”န္တိအာဒိသ၊ အစရှိသော စကားတို့၌။ အဇ္ဈာစာရဿ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏။ သမ္ဘဝါသမ္ဘဝါနံ၊ ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့်တို့၏။ မူလာမူလဘာဝဒဿနံ၊ အရင်းရှိသည်၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြကြောင်းတည်း။ “အတ္ထိ သညာသမူလက”န္တိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားသည်ကား။ ဒိဋ္ဌသညာယ၊ ဒိဋ္ဌသညာ၏။ သမ္ဘဝါသမ္ဘဝါနံ၊ ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့်တို့၏။ မူလာမူလဘာဝဒဿနံ၊ အရင်းရှိသည်၊ အရင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြကြောင်းတည်း။ “ဒိသ္မာစ ဒိဋ္ဌသညီ ဟုတွာ စောဒေတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စောဒေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို စောဒနာသောပုဂ္ဂိုလ်မှ။ အညံ၊ သော။ ဝိတိက္ကမန္တံ ဝါ၊ လွန်ကျူးသည်လည်းဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆန္ဓောကာသတော၊ ဖုံးလွှမ်းရာအရပ်မှ။ နိက္ခမန္တံ ဝါ၊ ထွက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ “အယံ၊ ဤသို့သည်။” သော၊ ထို ငါ၊ စောဒနာအပ်သောသူတည်း။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ စောဒေန္တောပိ၊ စောဒနာသော ရဟန်းကိုလည်း။ သင်္ကယတိ၊ ယူအပ်၏။ သုတာဒိသပိ၊ သုတအစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ “သမူလကေန ဝါ သညာမူလကေန ဝါ” တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပါရာဇိကံ၊ သို့၊ အာပန္နံ၊ ရောက်သော သူကို။ “အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အာပန္နော၊ အာပတ်သင့်၏။” ဣတိ၊ သိ။ ဒိဋ္ဌာဒိမူလကေန စ၊ ဒိဋ္ဌစသည်လျှင် မူလရှိသော။ အသုဒ္ဓသညာယ၊ မစင်ကြယ်ဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ စေဒေန္တော၊ စောဒနာသော ရဟန်းသည်။ သမူလကေန၊ အရင်းရှိသဖြင့်။ စောဒေတိ နာမ၊



စောဒနာသည် မည်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သညာသမူလကတ္တေ ဝေ၊ သညာ၏ မူလရှိသော အဖြစ်၌သာလျှင်။ အနာပတ္တိသမ္ဘဝတော၊ အနာပတ္တိဖြစ်သင့်သော ကြောင့်တည်း။ အာပန္နေ ဝါ၊ အာပတ်သင့်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အနာပန္နေ ဝါ၊ အာပတ် မသင့်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ အာပန္နသညာ၊ အာပတ်သင့်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌာဒိသု၊ ဒိဋ္ဌအစရှိကုန်သော။ မူလေ သု ဝါ၊ မူလတို့၌လည်းကောင်း။ အဒိဋ္ဌာဒိသု၊ အဒိဋ္ဌ အစရှိကုန်သော။ မူလေ သု ဝါ၊ မူလတို့၌လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌသုတာဒိသညာ၊ ဒိဋ္ဌသုတအစရှိသည် အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တေန ဒိဋ္ဌာဒိမူလကေန၊ ထို ဒိဋ္ဌအစရှိသော မူလရှိသဖြင့်။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ စောဒေန္တော၊ စောဒနာသောသူသည်။ သညာသမူလကေန၊ သညာ၏ အရင်းရှိသောအဖြစ်ဖြင့်။ စောဒေတိ နာမ၊ စောဒနာသည် မည်၏။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့အား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ အာပတ္တိဝါရေ၊ အာပတ္တိ ဝါရ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သမိပေ ဌတူတိ၊ ကား။ စောဒနာဝသေန၊ စောဒနာသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထိယမာနာနံ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဟတ္ထဝိကာရဝစိသောသာနံ၊ လက် ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ နှုတ်မြှတ်ခြင်းတို့ကို။ ဒဿနသဝနူပစာရေ၊ မြင်လောက် ကြားလောက်သော ဥပစာ၌။ ဌတူ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ဒွါဒသဟတ္ထဗန္ဓရေ၊ တဆယ့် နှစ်တောင်အတွင်း၌။ ဌတူ၊ ၍။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ပရတော၊ နောက်မှ။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ အနာပတ္တိကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ “ဒုတံ ဝါ ပဏ္ဍိ ဝါ သာသနံ ဝါ ပေသေတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဒွါဒသဟတ္ထံ မုဉ္ဇိတွာ စောဒေန္တဿ သိသံ န တေ”တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဝါစာယ ဝါစာယာတိ၊ ကား။ သကလံပိ ဒိဝသံ၊ တနေ့ ပတ်လုံးတည်း။ ဝဒတော၊ ဆိုသော။ သကံ၊ အာဏတ္တဿ၊ တကြိမ် စေအပ်သော ရဟန်း၏။ (၂၀၅) ဝါစာယ ဝါစာယ၊ ခွန်းတိုင်းခွန်းတိုင်း။ စောဒါပဏဿေဝ၊ စောဒနာစေတတ်သောရဟန်းအားသာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ တည်း။ သောပိတိ၊ ကား။ အာဏတ္ထောပိ၊ စေအပ်သော ရဟန်းသည်လည်း။ တဿ စ၊ ထို စေ အပ်သောရဟန်းအားလည်း။ “မယာပိ၊ သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။” ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အဝတွာပိ၊ မဆိုမူ၍လည်း။ “အမူလကန္တိ” သညာယ၊ မူလမရှိဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ စာဝနာဓိပ္ပာယေန၊





ရွှေစေလိုသဖြင့်။ “တုံး၊ သည်။ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ၊ သို့။ အဗ္ဗာပန္နော၊ ရောက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။” ဣတိ ဣဒမေဝ ဝါစံ၊ ဤ စကားကိုသာလျှင်။ ပရိယာ ဝစနံ ဝိယ၊ သူတပါးစကားကဲ့သို့။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝဒန္တဿာပိ၊ ဆိုသော ရဟန်းအားလည်း။ သံသာဒိသေသော ဝေ၊ သာတည်း။ အနုဒ္ဓံသနာဓိပ္ပာယေ၊ စွပ်စွဲလိုသော အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ “အသုကေန၊ ဤမည်သော သူသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသော ရဟန်းအား။ သံသာဒိသေသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ အဝုတ္တမ္ပိ၊ မဆိုပဲကိုလည်း။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဆို၏ဟူ၍။ သစေ ဝဒတိ၊ အကယ်၍ ဆိုအံ့။ အာပတ္တိ ဝေ၊ သာတည်း။

“သမ္မဟုလံ သမ္မဟုလေ သမ္မဟုလေဟိ ဝတ္ထုဟိ” တိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “သမ္မဟုလံ” တိ၊ ဟူ၍။ စုဒ္ဓိတကဗဟုတ္တနိဒ္ဒေသေန၊ စုဒ္ဓိတက များသော အဖြစ်ကို ညွှန်းသဖြင့်။ ပုရိမေသု၊ ရွေးဖြစ်ကုန်သော။ ထိသု ဝါရေသု၊ တို့၌။ စုဒ္ဓိတကဗဟုတ္တေနာပိ၊ စုဒ္ဓိတက များသောအဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဝါဒဘေဒသမ္ဘာဝံ၊ ဝါဒအပြား ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဉာပေတိ၊ သိစေ၏။ ဟိ၊ စွ။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော ဝါရ၌။ စုဒ္ဓိတကဝတ္ထုစောဒကဘေဒေန၊ စုဒ္ဓိတကအပြား၊ ဝတ္ထုအပြား၊ စောဒကအပြားဖြင့်။ ဣဒံ စတုက္ကံ၊ ဤစတုက္ကံကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စုဒ္ဓိတကဗဟုတ္တေနာပိ၊ စုဒ္ဓိတကများသောအဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စတုက္ကန္တရံ၊ စတုက္ကအထူးကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကံ၊ ရှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဟောတိ ဝေ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။

အမူလကစောဒနာပသင်္ဂေန၊ မူလ မရှိသော စောဒနာနှင့် စပ်လျဉ်းသဖြင့်။ သမူလကစောဒနာလက္ခဏာမိံ၊ မူလရှိသော စောဒနာ၏ လက္ခဏာအစရှိသည်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “စောဒေတုံ ပန ကော လဗ္ဘတိ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ “ဘိက္ခုဿ သုတော စောဒေတိ” တိအာဒိ သုတ္တံ၊ အစရှိသော ပါဠိကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ စောဒကဿ၊ အား။ အညေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဝိပတ္တိံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ ပကာသေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသူတို့သည်လည်း။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ပြသော ခဏ၌။ စောဒကဘာဝေ၊ စောဒကအဖြစ်၌။ ဌတောဝ၊ တည်၍သာလျှင်။ ပကာသေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ တေသဉ္စ၊ ထိုသူတို့၏လည်း။ ဝစနံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ဣတရောပိ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စောဒေတုဉ္စ၊ ငှါလည်းကောင်း။ အသမ္ပုဋ္ဌန္တိ၊ ဝန်မခံသည်ကို။ တိတ္ထိယသာဝကပရိယော-

သာနေဟိ၊ တိတ္ထိယသာဝကအဆုံးရှိကုန်သော။ တေဟိ ပဌမစောဒကေဟိ၊ ထို ပထမစောဒကတို့ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာပေတုဉ္စ၊ ဝန်ခံစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ လဘတိ၊ ရ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သာဓကဘာဝေန၊ သက်သေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓု၊ ထုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

“ဒုတံ ဝါ” တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ “တံ ဝေ၊ သင်သည်ပင်လျှင်။ ဂန္ဓာ၊ ချို။ စောဒေဟိ၊ စောဒနာချေလော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုတံ ဝါ၊ တမန် ကိုလည်း။ ပေသေတု၊ စေ၍။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စောဒေတံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ ပဏ္ဏံ ဝါ၊ ကမ္မည်းကိုလည်း ကောင်း။ မူလသာသနံ ဝါ၊ နှုတ်မှာ သတင်းကိုလည်းကောင်း။ ပေသေတု၊ စေ၍။ သမယေနာတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ ပြကတေ့ဖြင့်။ ဇာနနက္ခဏေ၊ သိသော ခဏ၌။

ဂရုကာနံ ဒိန္နန္တိ၊ ကား။ ပါရာဇိကသံသာဒိသေသာနံ၊ ထို့၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နာဓ၊ မည်သည်ကား။ “ဒိန္နံ၊ အလှူ၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိအာဒိ- နယပ္ပဝတ္တာ၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်းအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ဒသဝတ္ထုကာ၊ ဆယ် ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိတည်း။ သဿတုစ္ဆေဒသင်္ခါတံ၊ သဿတု၊ ဥစ္ဆေဒဟုဆိုအပ်သော။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ဂဏာပကဒိဋ္ဌိ၊ ယူစေတတ်သော ဒိဋ္ဌိသည်။ အန္တဂါဟိကာ နာမ၊ မည်၏။ အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနံ ဆန္နန္တိ၊ ကား။ အာဇီဝဟေတုပိ၊ အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အာပဇ္ဇိ- တဗ္ဗာနံ၊ ရောက်အပ်ကုန်သော။ (ဆန္နံ-၌ စပ်။) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပါရာဇိကံ၊ လည်းကောင်း။ သဉ္ဇရိတ္တေ သံသာဒိသေသော၊ လည်းကောင်း။ “ယော တေ ဝိဟာဇရ ဝသတိ၊ သော အရဟာ”-တိ၊ ဟူသော။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ် ဖြင့်။ ထုလ္လစ္စယံ၊ သင့်သော ထုလ္လစ္စဉ်းလည်းကောင်း။ ပဏီတဘောဇနဝိညတ္တိ- ယာ၊ ပဏီတဘောဇနကို တောင်းခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်း ယောက်ျားအား။ ပါဏိတ္တိယံ၊ လည်းကောင်း။ (၂၀၆)၊ ပဏီတဘောဇန- ဝိညတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ပါဠိဒေသနီယံ၊ လည်းကောင်း။ သုပေါဒနဝိညတ္တိယာ၊ သုပေါဒနဝိညတ်ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဝါရေ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤ ခြောက်ပါးသောသိက္ခာ ပုဒ်တို့၏။ ဟိ၊ စ။ တော အာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ အာဇီဝဟေတု ဝေ၊ အာဇီဝ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အပ် ကုန်သည်။

၁-သာဝကဘာဝေန (ဆဋ္ဌ)၊ ၂-မူသောသနံ ဝါ (?)

န၊ မဟုတ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သဉ္စရိတ္တာဒိနံ၊ သဉ္စရိတ္တအစရှိသည်တို့သို့။ အညထာပိ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်လည်း။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ရောက်ရာသောကြောင့်တည်း။ အာဇီဝဟေတုပိ၊ အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဧတံသံ၊ ထိုအာပတ်တို့သို့။ အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အာဇီဝဟေတုပိ၊ အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပညတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်လည်း။ ဧတော ဧဝ၊ ထိုခြောက်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အညာပိ၊ ကုန်သော။ အဓိန္နာဒါနံ၊ ကုလဒုသန ပါဏဝေ ဝဇ္ဇကမ္မာဒိဝသေန၊ အဓိန္နာဒါနံ၊ ကုလဒုသနပြုခြင်း၊ သတ္တဝါသတ်ခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဇီဝဟေတု၊ အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပိ၊ ရောက်အပ်သော အာပတ်တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာပန၊ ထိုအာပတ်တို့ကိုကား။ အာပတ္တိသဘာဝတာယ၊ အာပတ်ချင်း သဘောတူသောအဖြစ်ဖြင့်။ ပါရာဇိကာဒိသု၊ အစရှိကုန်သော။ ဆသု ဧဝ၊ ခြောက်ပါးတို့၌သာလျှင်။ သင်္ဂယန္တိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသု၊ အသီး။ န ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

“တ္ထောဝတာ ပန သိသံ န ဧတိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သံဃာဒိသေသံ၊ သံဃာဒိသိသံကို။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ စောဒနာ ပန၊ ကိုကား။ ကတာ ဧဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တိ သာနီတိ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုသုံးရာတို့အား။ တိ သံ၊ သုံးဆယ်သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိ သာနီ၊ မည်ကုန်၏။ တိ သာဓိကာနိ၊ သုံးဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ “နဝုတာနိ”တိ တတ္ထောပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ လျှင်တည်း။

“အတ္တာဒါနံ အာဒါတုကာမေနာ”တိ တတ္ထော၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အတ္တာနာ၊ သည်။ အာဒါတဗ္ဗတော၊ ဒိဋ္ဌာဒိမ္မလကေဟိ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ဒိဋ္ဌအစရှိသော မူလတို့ဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့်။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ ဝိပုဇ္ဇိတံ၊ တုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ။ အဒတော၊ မပေးမူ၍။ ပဂ္ဂဏနတော၊ လုံ့လပြုခြင်းကြောင့်။ အတ္တာဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ စောဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တံ၊ ထို မိမိသည်ဟူသော စောဒနာကို။ အာဒါတုကာမေန၊ ယူခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ စောဒနံ၊ ကို။ ကတ္တုကာမေန၊ ပြုလိုသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဥဗ္ဗာဟိကာယာတိ၊ ကား။ ဧတောယ၊ ဤသမ္မုတိဖြင့်။ အလဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ တဇ္ဇနိ ဝါ၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကလဟံ ဝါ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို

လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဟန္တိ ဝိယောဇေန္တိ၊ ကင်းစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဟိကာ၊ မည်၏။ သံသယမ္ပတိ၊ သံသယသမုတ်ခြင်းကို ရ၏။ တာယ၊ ထိုဥပ္ပဟိကာ သမုတ်ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆိနနံ နာမ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမည်သည်ကား။ တာယ၊ ထိုသမုတ်ဖြင့်။ သမုတဘိက္ခုဟိ၊ သမုတ်ရသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝိနိစ္ဆိနနမေဝ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းပင်တည်း။ ဟိ၊ စ။ အလဇ္ဈဿန္နာယ၊ အလဇ္ဈမ္ပာဒေသော။ ပရိသာယ၊ ဌ။ သမထက္ခန္ဓကေ၊ သမထက္ခန္ဓကဌ။ အာဂတေဟိ၊ လာကုန်သော။ ဒသင်္ဂေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဇေ တယော ဘိက္ခု၊ နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်သော ရဟန်းတို့ကို။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသမထက္ခန္ဓကဌသာလျှင်။ ဝုတ္တာယ၊ သေ။ ဥတ္တိဒ္ဓတိယ-ကမ္မဝါစာယ၊ ဥတ်လျှင် နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိသော ကမ္မဝါစာဖြင့်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ၊ သမုတ်အပ်ကုန်၏။ တေဟိ စ သမ္ပတေဟိ၊ ထိုသမုတ်ရသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဝိသုံ၊ အသီး။ နိသီဒိတာ ဝါ၊ ထိုင်၍လည်းကောင်း။ တဿာ ဝေ ပရိသာယ၊ ထိုပရိသတ်၌ပင်လျှင်။ “အညေဟိ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုနီးကို။ န ကထေတဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သာဝေတာ ဝါ၊ ကြား၍လည်းကောင်း။ တံ အဓိကရဏံ၊ ကို။ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

ကိမ္မိတိ၊ ကား။ ကိသ္မိ၊ ဝတ္ထုသ္မိ၊ အဘယ်ဝတ္ထု၌။ ကတရဝိပတ္တိယံ၊ အဘယ်ဝိပတ္တိ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ကိမ္မိ နံ နာမာတိ ဣဒံ၊ ကိမ္မိ နံ နာမ-ဟူသော စကားသည်။ ကတရာယ ဝိပတ္တိယံ၊ အဘယ်ဝိပတ္တိဖြင့်။ တေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသနည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာယ ကာယစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဝိညာယ မာနာယ၊ သိလွယ်သော။ ဘာသာယ၊ ဘာသာဖြင့်။ ဝုတ္ထေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ စောဒကဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ဌ။ အပကတညတာယ၊ မလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “သီလာစာရဒိဋ္ဌိအာဇီဝဝိပတ္တိသု၊ သီလဝိပတ္တိ၊ အာစာရဝိပတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ အာဇီဝဝိပတ္တိတို့တွင်။ ကတရာယ၊ အဘယ်ဝိပတ္တိဖြင့်။ စောဒေသိတိ၊ စောဒနာသနည်းဟု။ မံ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာတံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တဿ၊ မတတ်နိုင်သော သူအား။ ပုစ္ဆာ၊ မေးခြင်းတည်း။ ကိမ္မိတိ အာဒိပဒတ္ထမတ္တံ၊ ကိမ္မိ-အစရှိသော ပုဒ်အနက်မျှကို။ အဇာနန္တဿ ပန၊ မသိသော သူအားကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ စ။ အနုဝိဇ္ဇတော၊ စိစစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗာလံ၊ မိုက်သော။ စောဒကံ၊ ကို။ အပရိစိတဘာသာယ၊ မလေ့ကျက်သော ဘာသာဖြင့်။ “ကိမ္မိ န”န္တိ၊ ဟူ၍။



ကဏ္ဍ

၈-ပဌမဒုဋ္ဌဓေါသသိက္ခာပဒေသနာ

၆၁၉

န ပုစ္ဆတိ၊ မမေး။ “ကိမိ နမိ န ဇာနာသိ”တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော စကားကို  
 လည်း။ ဝစနမတ္တံ၊ သဒ္ဓါမျက်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ။  
 မဖြစ်။ (၂၀၇) “ကတရဝိပတ္တိယာ”တိ၊ အဘယ်ဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာသနည်း  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ “အသုကာယ ဝိပတ္တိယာ”တိ၊ ဤမည်သောဝိပတ္တိ  
 ဖြင့် စောဒနာ၏ဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န ဇာနာသိ၊ မသိ။ ဣတိ၊  
 ဤသို့။ ဝစနဿ၊ စကား၏။ အဓိပ္ပာယ်မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။  
 “ဗာလဿ လဇ္ဈိဿ နယော ဒါတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။  
 ဝတှာ စ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ “ကိမိ န စောဒေသိတိ သီလဝိပတ္တိယာ”တိအာဒိ၊  
 အစရှိသော။ အဓိပ္ပာယ်ပကာသနမေဝ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတတ်သည်သာလျှင်  
 ဖြစ်သော။ နယဒါနံ၊ နည်းပေးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိမိ-န- ပဒါနံ၊ ကိမိ  
 န-ပုဒ်တို့၏။ ပရိယာယမတ္တဒဿနံပန၊ ပရိယာယ်ကို ပြခြင်းသည်ကား။ န  
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ စ။ ဗာလော၊ မိုက်သော စောဒကသည်။ “ကတရ  
 ဝိပတ္တိယံ န စောဒေသိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ ဝစနဿ၊ ဤသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊  
 ကို။ ဉာတေပိ၊ သိသော်လည်း။ ဝိပတ္တိပူဘေဒနံ၊ ဝိပတ္တိ အပြားကိုလည်း  
 ကောင်း။ အတ္တနာ၊ ဆည်း။ စောဒိယမာနံ၊ ဝိပတ္တိသရူပဉ္စ၊ စောဒနာအပ်သော  
 ဝိပတ္တိ၏သရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဇာနိတုံ၊ ငှါ။ န သဲက္ခောတိ၊ မတတ်နိုင်။  
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနေဝ အဇာနနေန၊ ထိုမသိခြင်းဖြင့် သာလျှင်။  
 အလဇ္ဈိ၊ ကို။ အပသာဒေတဗ္ဗော၊ မောင်းမဲအပ်၏။ “ကိမိ န”န္တိ ဣဒမ္ပိ၊ ကိမိ န  
 ဟူသော ဤစကားသည်လည်း။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ ဥပလက္ခဏမျှသာတည်း။  
 အညေန ဝ၊ တပျားလည်းဖြစ်သော။ ယေန ကေနစိ အာကာရေန၊ အမှတ်  
 မရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝိညတံ၊ မလိမ္မာသော အဖြစ်ကို။ ပကာ-  
 သေတွာ၊ ပြ၍။ ဝိဿဇေတဗ္ဗောဝ၊ လွတ်အပ်သလျှင်ကတည်း။

“ဒမ္ပကံနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယာ” တိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ဖြင့်  
 ဟောခြင်းကြောင့်။ “အလဇ္ဈိနိဂ္ဂဟတ္ထာယ။ပ။ ပညတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 “ဟေတိ”တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဟိကာရော၊ ဟိအက္ခရာကို။ အာဂမော၊  
 အာဂံဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ ဒိဋ္ဌသန္တာနေနာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌနိယမေန၊ မြင်သော မှတ်ခြင်းဖြင့်။  
 အလဇ္ဈိဿ ပဋိညာယံ ဝေ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝစနပဋိဝစနက္ကမေနေဝ၊  
 ဆိုခြင်း၊ ချေခြင်းအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဒေါသေ၊ အပြစ်သည်။ အာဝိတူတေပိ၊  
 ကပ်စွာဖြစ်သော်လည်း။ အလဇ္ဈိဿ၊ ၏။ “အသုဒ္ဓေါဟ”န္တိ၊ ဟူ၍။

ဒေါသသမ္ပုဋ္ဌိပဋိညာယ ဝေ၊ အပြစ်ကို ဝန်ခံခြင်းပဋိညာဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ အာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “အလဇ္ဇိယ၊ ၏။ ဧတံ နတ္ထိတိ အသုဒ္ဓပဋိညာယ ဝေ၊ ဧတံ နတ္ထိ-ဟူသောမစင်ကြယ်သော ပဋိညာဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ အနာပတ္တိယာ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းဖြင့်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ အလဇ္ဇိယ ပဋိညာယ ဝေ ကာတဗ္ဗံ-၌။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အနုဝိဇ္ဇကဿေဝ၊ မေးစစ်ခြင်း၏ပင်လျှင်။ နိရတ္တကတ္တာပတ္တိတော၊ အကျိုး မဲ့အဖြစ်သို့ရောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ စောဒကေနေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အလဇ္ဇိပဋိညာယ၊ အလဇ္ဇိ၏ပဋိညာဉ်ဖြင့်။ ဌာတဗ္ဗတော၊ တည်ရာသောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ၊ စူ။ ဒေါသံပဂမပဋိညာ ဝေ၊ အပြစ်ရောက်သော ပဋိညာဉ်ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိညာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိဓမ္မတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “တေမ္ပိ နတ္ထိတိ ပဋိညံ န ဒေတိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

တဒတ္ထဒီပနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အလဇ္ဇိယ၊ ၏။ ဒေါသေ၊ အပြစ်သည်။ အာဝိဘူတေပိ၊ ထင်စွာဖြစ်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုအလဇ္ဇိ၏။ ဒေါသံ-ပဂမပဋိညာယ ဝေ၊ အပြစ်ရောက်သည်ကို ဝန်ခံခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗ-တာဒီပနတ္ထံ၊ ပြုအပ်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝိဝါဒဝတ္ထုသင်္ခါတေ၊ ဝိဝါဒဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထေ၊ ကိစ္စ၌။ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူတို့တည်း။ အတ္ထ-ပစ္စတ္တိကာ၊ ကိစ္စ၌ ရန်သူတို့။ သညံ ဒတုာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ယောက်တို့၏။ ကထာပစ္စေဒတ္ထံ၊ စကားပြတ်စိမ့်သောငှါလည်းကောင်း။ အဘိမုခကရဏတ္ထု၊ ရှေးရှုပြုစိမ့်သောငှါလည်းကောင်း။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ ကတုာ၊ ၍။ “ဝိနိဋ္ဌိနိတံ အနန္တဝိကော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ “အသုဒ္ဓေါ”တိ သညာယ၊ မစင်ကြယ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ စောဒကပက္ခေ၊ စောဒကအပို၌။ ပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ ဝင်သောကြောင့်။ အနုဝိဇ္ဇကဘာဝတော၊ အနုဝိဇ္ဇကအဖြစ်မှ။ ဗဟိဘူတတ္တာ၊ အပ်ဖြစ်သောကြောင့်။ အနုဝိဇ္ဇိတံ၊ စိစစ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကု-ဏေယျတံ၊ မတတ်ကောင်းသော အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။ သန္ဓေဟေ၊ ယုံမှားသည်။ သတိ ဝေ၊ သော်သာလျှင်။ အနုဝိဇ္ဇိတံ၊ မေးစစ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ အသုဒ္ဓလမ္ဗိယာ၊ မစင်ကြယ်ဟု ယူခြင်းသည်။ သတိ ဖန၊ သော်ကား။ စုဒ္ဓိတကေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားသည်။ အသစ္စတောပိ၊ မမှန်သောအားဖြင့်လည်း။  
မဇ္ဈိတတိ၊ ထင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစဉ်တက၌။ အနုဝိဇ္ဇနာ၊ မေးစစ်ခြင်းသည်။  
ကထံ သိယာ၊ အသို့ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

☞ (၂၀၀) “တထာ နာသိတကောဝ ဘဝိဿတိ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်  
ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ သံသတော၊ မှ။ ဝိယော-  
ဇနံ နာမ၊ ကင်းစေခြင်းမည်သော။ အယမ္ပိ၊ ဤနာသနသည်လည်း။ လိဂ်နာသနာ  
ဝိယ၊ လိဂ်နာသနကဲ့သို့။ ဧကော၊ တခုသော။ နာသနပ္ပကာရော၊ နာသနအပြား  
တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိရဒ္ဓံ ဟောတိတိ၊ ကား။ သဉ္စိစ္စ၊  
စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ သဟသာ၊ အဆောက်လျှင်။ အာ-  
ပန္နော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယံ အလဇ္ဇိ နာမ  
နတ္ထိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားသည်။ “ပက္ခာနုရက္ခဏတ္ထာယ ပဋိညံ န ဒေတိ”  
တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿ အလဇ္ဇိလက္ခဏသမ္ပဝဿ။ ဤ အလဇ္ဇိလက္ခဏာဖြစ်  
ခြင်း၏။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းစကားတည်း။ ပဋိစ္ဆာဒိတကာလဇေတော၊  
ဖုံးလွှမ်းသော အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အလဇ္ဇိ နာမ ဧဝံ၊ အလဇ္ဇိမည်သည်သာ  
တည်း။ ပုရိမော၊ ရှေးဖြစ်သော။ လဇ္ဇိဘာဝေါ၊ လဇ္ဇိ၏ အဖြစ်သည်။ န  
ရက္ခတိ၊ မစောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဋိညံ န ဒေတိတိ၊ ကား။ “မယာ၊  
သည်။ ကတဒေါသံ၊ ပြုအပ်သော အပြစ်ကို။ သစေ စက္ခာမိ၊ အကယ်၍  
ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ မယံ၊ ၏။ အနုဝတ္ထကော၊ အလိုသို့ လိုက်သော ရဟန်းတို့သည်။  
ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊ ပျက်ကုန်လတ္တံ့။” ဣတိ၊ ဤသို့ကြ၍။ ပဋိညံ၊ ကို။ န ဒေတိ၊  
မပေး။ ဌာနေ န တိဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ လဇ္ဇိဌာနေ၊ လဇ္ဇိအရာ၌။ န တိဋ္ဌတိ၊  
မှတည်း။ ကာယဝါစာသု၊ ကိုယ်နှုတ်တို့၌။ ဝိတက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။  
ဟောတိ ဧဝံ၊ လျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ တေန၊  
ကြောင့်။ “ဝိနိစ္ဆယော န ဒါတဗ္ဗော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။  
ပက္ခိကာနံ၊ အပင်းအသင်းတို့၏။ ပဋိညာယ၊ ဖြင့်။ ဝုပသမိတဿာပိ၊ ငြိမ်းစေ  
အပ်သော်လည်း။ အဓိကရဏဿ၊ အဓိကရုဏ်း၏။ ဒုဝုပသန္တတာယ၊ မကောင်း  
သဖြင့် ငြိမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။  
တထာ နာသိတကောဝ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် ပျက်စီးသည်သာလျှင်။  
ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

စုဒ္ဓိကတစောဒကောသု ပဋိပတ္တိံ ဥတူတိ၊ ကား။ “တုဗ္ဗေ၊ တို့သည်။  
အမ္မာကံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယေန၊ အဆုံးအဖြတ်ဖြင့်။ တုဌာ၊ ရောင့်ရဲကုန်သည်။  
ဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့လော။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊



သော။ စုဒ္ဓိတကစောဒကေသု၊ တို့၌။ အနုဝိဇ္ဇကေန၊ မေးစစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။  
ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗက္ကမံ၊ ကျင့်အပ်သော အစဉ်ကို။ ဥ တွာ၊ ချ်။ ဝိနိစ္ဆယော မဇ္ဈေတိ၊  
ကား။ “အာပတ္တိ”တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “အနာပတ္တိ”တိ ဝါ၊ ဟူ၍  
လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယပရိယောသာနအနုဝိဇ္ဇနာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းလျှင်အဆုံး  
ရှိသော မေးစစ်ခြင်းတို့၏။ မဇ္ဈံ နာမ၊ အလယ်မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အမူလကမ္ပိ၊ မူလမရှိသည်ကိုလည်း။ သမူလကံ ကတွာ၊ မူလရှိသည်ကို ပြု၍။  
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဒေ မူလာနိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ကာ  
လေန ဝက္ခာမိ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကာရာ-  
ပေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော ရဟန်းသည်။ ကာလေန၊ အခါဟုတ်သ  
ဖြင့်။ ဝဒတိ နာမ၊ ဆိုသည်မည်၏။ သလကဂ္ဂယာဂုအဂ္ဂ သိက္ခာစာရဋ္ဌာ-  
နာဒိသု၊ စာရေးတံဇရပ်၊ ယာဂုဇရပ်၊ ဆွမ်းခံရာအရပ်အစရှိသည်တို့၌။ စော-  
ဒန္တော၊ သည်။ အကာလေန၊ အခါမဟုတ်သဖြင့်၊ ဝဒတိ နာမ၊ မည်၏။  
ဒေါသတော၊ အပြစ်မှ။ ဝုဋ္ဌာပေတုကာမတာယ၊ ထစေလိုသည်၏ အဖြစ်  
ကြောင့်။ ဝဒန္တော၊ သည်။ အတ္တသံဟိတေန၊ အစီးအပွားနှင့် စပ်သဖြင့်။  
ဝဒတိ နာမ၊ မည်၏။ ဒေါသန္တရောတိ၊ ကား။ ဒေါသစိတ္တော၊ ဒေါသစိတ်  
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပန္နရသသု ဓမ္မေသ္မတိ၊ ကား။ “ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရတာ၊  
စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်ရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ တထာ၊ တူ။  
ဝစိသမာစာရတာ၊ နှုတ်အကျင့်ရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မစာရိသု၊  
သီတင်းသုံးဖော်တို့၌။ မေတ္တာစိတ္တတာ၊ မေတ္တာစိတ်ရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။  
ဗဟုဿုတတာ၊ အကြားအမြင်များသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်  
သော။ ပါတိမောက္ခာနံ၊ တို့၏။ သွာဂတဒိတာ၊ နှုတ်တက်ခြင်းအစရှိသော  
အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကာလေန ဝက္ခာမိ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။  
ဝုတ္တပဉ္စဓမ္မာ စ၊ ဟောအပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့လည်းကောင်း။  
ကာရုညတာ၊ သနားခြင်းနှင့်ယှဉ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဟိတေသိတာ၊  
အစီးအပွားကို အလိုရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အနုဇာမ္ပတာ၊ အစဉ်  
ထောက်ပံ့သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ၊ အာပတ်မှ ထ  
စေသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဝိနယပုရေက္ခာရတာ၊ ဝိနည်းကို ရွေးရှုသော  
အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဣမေသု ပန္နရသသု၊ ဤ တဆယ် ငါးပါးသော  
တရားတို့၌။ တတ္ထ၊ ထိုတဆယ် ငါးပါးသော တရားတို့တွင်။ “ကာရုညတာ”တိ  
ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ကရုဏာ၊ ကိုး ဒသိတာ၊ ၏။ ဟိတေသိတာ-



ကဏ္ဍ]

၈--ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၂၃

တိ၊ ကား။ ဟိတဂဝေသနတာ၊ အစီးအပွါးကိုရှာသောအဖြစ်တည်း။ အနု-  
 ကမ္မတာတိ၊ ကား။ တေန ဟိတေန၊ ထို အစီးအပွါးနှင့်။ သံယောဇနတာ၊  
 ယှဉ်စေသော အဖြစ်တည်း။ ဣမေဟိ ဒွိဟိပိ၊ ဤနှစ်ပါးတို့ဖြင့်လည်း။ မေတ္တာ၊  
 ကို။ ဒဿိတာ၊ ဤ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာတိ၊ ကား။ သုဒ္ဓန္တေ၊ စင်သော  
 အစွန်း၌။ ပတိဝုဋ္ဌာပနတာ၊ တည်စေသော အဖြစ်တည်း။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။  
 စောဒေတွာ၊ ၍၊ သာဓေတွာ၊ အောက်မေ့စေ၍။ ပဋိညံ၊ ကို။ အာရော  
 ပေတွာ၊ တင်၍။ ယထာပဋိညာယ၊ ပဋိညာဉ်အတိုင်း။ ကမ္မကရဏံ၊ ကံပြု  
 ခြင်းသည်။ ဝိနယပုရေက္ခာရတာ နာမ၊ မည်၏။

(၂၀၉) အဓိကရဏဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အဓိကာတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ အလွန်ပြုအပ်  
 သော အနက်ကြောင့်။ သမထေဟိ၊ သမထတို့ဖြင့်။ ဝူပသမေတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ငြိမ်း  
 စေအပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တံ နာနတ္ထံ ဒဿေတုန္တိ၊  
 ကား။ ဣမ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အနဓိပေတမ္ပိ၊ မလိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။  
 အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တံ နာနတ္ထံ၊ ထို  
 ထူးသောအဖြစ်ကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊  
 တည်း။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “သေသာနိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန  
 ဝုတ္တာနိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ “ယံ အဓိကိစ္စာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ အဓိကရဏသဒ္ဓဿ၊ ဤ။ ကမ္မသာဓနတာ၊ ကမ္မသာဓနအဖြစ်ကို။  
 ဝုတ္တာ၊ ဤ။

ဂါဟန္တိ၊ ကား။ “အသုကံ၊ ဤအမည်ရှိသောသုကို။ စောဒေဿာမိ”တိ၊  
 စောဒနာအံဟူ၍။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ စောဒနာကာရဿ၊ စောဒနာသော-  
 အခြင်းအရာကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ စေတနန္တိ၊ ကား။ “စောဒေဿာ-  
 မိ”တိ၊ အံဟူ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ စိတ္တဗျာပါရသင်္ခါတံ၊ စိတ်၏ ကြောင့်ကြ  
 ဟု ဆိုအပ်သော။ စိတ္တကမ္ပံ၊ စိတ်အမူအရာကို။ အက္ခန္တိန္တိ၊ ကား။ စုဒ္ဓိတကဿ၊  
 ဤ။ ဝိပတ္တိံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒိဿာ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ ကောဓံ၊ ဖြစ်သောအမျက်  
 ကို။ အသဟနံ၊ သည်းမခံခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ တထာ ပဝတ္တံ၊ ထိုအခြင်း  
 အရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ စိတ္တစေတသိကရာသိံ၊ စိတ်၊  
 စေတသိက်အစုကို။ ဝေါဟာရန္တိ၊ ကား။ စောဒနာဝသပ္ပဝတ္ထဝစနံ၊ စောဒနာ  
 ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောစကားကို။ ပဏ္ဏတ္တိန္တိ၊ ကား။ စောဒနာဝသပ္ပ-  
 ဝတ္တံ၊ သော။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံအပ်သော။ နာမပဏ္ဏတ္တိံ၊ အမည်  
 ပညတ်ကို။ အတ္တာဒါနံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ စောဒနံ၊ ကို။ မနသာ၊  
 ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံ အဓိကရဏန္တိ၊ ကား။ ဂါဟလက္ခဏံ၊ ဂါဟ

လက္ခဏာရှိသော။ တံ အဓိကရဏံ၊ သည်း။ စေတနာယ၊ သည်း။ ခဏိကတ္တာ၊ ခဏတ္တယနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ သာ စ၊ ထိုစေတနာသည် လည်း။ သမထပုတ္တာ၊ သမထသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤစေတနာကို အဓိကရဏ်းဟု ယူရာ၌။ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေ၊ အလိုမရှိအပ် သည့်နှင့် စပ်လျဉ်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥပရိပိ၊ အထက်၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ “တုဏှိ ဟောတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝေါဟာရဝစနဿ၊ ဝေါဟာရစကား၏။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “တံ အဓိကရဏံ သမထပုတ္တံ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “တသ္မာ ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာသု၊ တိ၌။ ကတသန္နိဋ္ဌာနံ၊ ပြုအပ်သော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဒသေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဿာပိ၊ ထိုအဆုံးအဖြတ်၏လည်း။ ဧကစေဟိ၊ အချို့သော ဆရာ တို့သည်။ ပဋိက္ခိတ္တသဘာဝံ၊ မယ်သော အဖြစ်ကို။ ဒသေတော၊ ၍။ ပန၊ ဖန်။ တမ္ပိ၊ ထို ပယ်အပ်သောအဖြစ်ကိုလည်း။ ပဋိသေဓေတော၊ မြစ်၍။ အဋ္ဌကထာသု၊ တိ၌။ ဝုတ္တပဏ္ဏတ္တိယာ ဧဝံ၊ ဆိုအပ်သော ပညတ်၏သာလျှင်။ အဓိကရဏတံ၊ အဓိကရဏ်းအဖြစ်ကို။ သမဇ္ဈေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ “တံ ပနေတ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါဠိ၌။ တံ ပနေတန္တိ၊ ကား။ မဏ္ဍတိ၊ ပညတ်သည်။ အဓိကရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ ဂဟဏံ၊ ဤ အယူသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိ၊ ပါရာဇိကအစရှိသော အာပတ်သည်။ ဧကန္တအကုသလသဘာဝါ ဝါ၊ စင်စစ် အကုသိုလ်သဘောရှိသည်လည်းကောင်း။ အဗျာကတသဘာဝါ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့ သော အမှတ်ဖြင့်။ “မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိ”တိအာဒိကံ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိသည်။ ပဏ္ဏတ္တိအဓိကရဏဝါဒေန၊ ပညတ်သည် အဓိကရဏ်းမည် ၏ဟူသော အယူနှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ဥဒ္ဓု၊ ထုတ်အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “န ဟိ တေ။ ပ။ အဓန္တအကုသလတ္ထာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေတိ၊ တေဟူသည်ကား။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ ထို့သည်။

“အမူလကဉ္ဇေဝ တံ အဓိကရဏ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အမူလကပါဠိရာကမေဝ၊ မူလမရှိသော ပါရာဇိကကိုသာလျှင်။ အဓိကရဏသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အဓိဓပ္ပတံ၊ လိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ “ယဉ္ဇေတ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ယသ္မာ ပနာ”တိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားကို ကား။ ဣမံ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာယ၊ သော။ အမူလကပါရာဇိကာ-

ပတ္တိယာ ဧဝံ၊ ဧသါလျှင်။ ပဏ္ဏတ္တိဘာဝေါ၊ ပညတ်၏ အဖြစ်သည်။  
 ယုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏။  
 တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ “ယာယ ပဏ္ဏတ္တိယာ”တံ၊ ဟူသော စကားကို။ သဘာဝ-  
 တော၊ သဘောအားဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သော။ ပုဂ္ဂလေပိ၊ ဦးလည်း။  
 “ပါရာဇိကော”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ စောဒကေန၊ သည်။ ပဝတ္တိတံ၊  
 ဖြစ်စေအပ်သော။ နာမပဏ္ဏတ္တိံ၊ အမည်ပညတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝံဒတိ၊  
 ၏။ ပညတ္တောတိ၊ ကား။ ကထိတော၊ ၏။ အဓိကရဏေ ပဝတ္တတ္တာတိ၊  
 ကား။ (၂၉၀)အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မနသာ၊ ဖြင့်။  
 အာရောပိတမတ္ထေ၊ တင်အပ်ကာမျှသော။ အာပတ္တာဓိကရဏေ၊ ၌။ ဝါစက-  
 ဘာဝေန၊ ဟောတတ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ နာမပဏ္ဏတ္တိဝံသေန၊ နာမပညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမသ္မိံ၊  
 သိက္ခာပဒေ၌။ အာပတ္တာဓိကရဏဿ၊ ၏။ ပညတ္တိဘာဝံ၊ ပညတ်၏အဖြစ်ကို။  
 ဒဿေတံ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အတ္ထပဏ္ဏတ္တိဝံသေနာပိ၊ အတ္ထပညတ်၏  
 အစွမ်းဖြင့်လည်း။ (တံ၊ ထိုပညတ်၏အဖြစ်ကို။) ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “ယုတ္ထာ  
 ဝါယ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပညတ္တိမတ္တမေဝါတိ၊  
 ကား။ အဝိဇ္ဇမာနဿ၊ မရှိသော ဝတ္ထုကို။ ဝိဇ္ဇမာနာကာရေန၊ ရှိသော  
 အခြင်းအရာဖြင့်။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အာရောပိတံ၊ တင်အပ်သော။ အတ္ထ-  
 ပဏ္ဏတ္တိမတ္တမေဝ၊ အတ္ထပညတ်မျှသည်သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တဉ္စ  
 ခေါ ဣဇေဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပရိယာယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီး  
 သော ပရိယာယ်ဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိယာ၊ ၏။ တဉ္စ အဓိကရဏတ္ထံ၊ ထို အဓိကရဏ်း  
 ၏ အဖြစ်သည်။ ဣဇေဝ ဣမသ္မိံ ဧဝံ သိက္ခာပဒေ၊ ၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဧကေတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ တံ န ယုတ္တန္တိ၊  
 ကား။ ဧကဓ္မဟိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊  
 သော၊ အဓိကရဏဿ၊ ၏။ ပဏ္ဏတ္တိဘာဝံ၊ ပညတ်၏ အဖြစ်ကို။ နိသေဇေတွာ၊  
 မြစ်၍။ ကုသလာဒိပရမတ္တဘာဝံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသော ပရမတ္ထအဖြစ်ကို။ သာ  
 ဇေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ “တံ ပနေတံ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိ”တိအာ-  
 ဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပပဉ္စဇော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ယံ -ဝစနံ၊ ကို။ ဒဿိ-  
 တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တတ္ထ၊  
 ထို မသင့်ခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ “အာဒိကမ္ပိကဿာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ အာဟ၊ ၏။ တေန စ၊ ထိုပါ၌ဖြင့်လည်း။ (ဒဿိတံ-၌ စပ်။)  
 တသ္မိံ ဝါဒေ၊ ထိုအယူ၌။ အကုသလာ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အဗျာ-

ကတာ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာပတ္တိ၊ နာမ၊ မည်သည်။ ယဒိ ဘဝေ-  
ယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အာဒိကမ္မိက ပုဂ္ဂိုလ်အား။  
အနာပတ္တိ၊ အနာပတ္တိသည်။ ကထံ ဘဝေယျ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်စေအံ့နည်း။  
ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿာပိ၊ ထိုအာဒိကမ္မိကအားလည်း။ အကုသလာဒိန္နံ၊  
အကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဘဂဝတာ၊  
သည်။ သိက္ခာပဒပညတ္တိတော၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အာ-  
ပတ္တိတိပိ၊ အာပတ်သင့်၏ဟူ၍လည်း။ ဝတ္ထု၊ ၄။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။  
ကသ္မာ၊ နည်း။ မေထုနာဒိသု၊ မေထုန်စသည်တို့၌။ အကုသလာဒိန္နံ၊ အကုသိုလ်  
အစရှိသည်တို့၏။ သိက္ခာပဒပညတ္တိတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ သမ္ပပုတ္တိ-  
တော။ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အနုပ-  
သမ္ပန္နာနမ္ပိ၊ လူသာမဏေတို့အားလည်း။ အာပတ္တိပသဂေါ၊ စံ၊ အာပတ်နှင့်  
စပ်လျဉ်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဂီလာနာဒိန္နံ၊ နာသောရဟန်း စသည်တို့  
အား။ အနုပညတ္တိယာပိ၊ အနုပညတ်ဖြင့်လည်း။ အနာဝတ္တိအဘာဝပ္ပသဂေါ၊  
စ၊ အနာပတ္တိ မဖြစ်သင့်ဟု လျဉ်းပါးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သိယာ၊ ၏။  
“ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အကုသလာဒိ ဝေ၊ အကုသိုလ် အစရှိသည်သာလျှင်။  
အာပတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘဂ-  
ဝတာ၊ သည်။ ပဋိက္ခိတ္တဘာဝံ၊ ပယ်အပ်သော အဖြစ်ကို။ ဇာနန္တဿ၊ သိ  
သောသူအား။ သမ္ပပုဗ္ဗမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာဒယော ဝေ၊  
အကုသိုလ်အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ မည်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
အထ မတံ၊ အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ အသေရံ၊  
အနှစ်မရှိ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သိက္ခာပဒပညတ္တိ၊ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်းကို။  
အဇာနိတွံ၊ မသိ၍။ ဝိတိက္ကမန္တဿ၊ လွန်ကျူးသော သူအား။ မေထုနာဒိသု၊  
မေထုန် အစရှိသည်တို့၌။ အနာပတ္တိပသဂံတော၊ အာပတ် မသင့် ခြင်းဖြင့်  
လျဉ်းပါးသော ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ အကုသလာဒိ သဘာ-  
ဝါယ၊ အကုသိုလ်စသည် သဘောရှိသော။ အာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ကေပယော-  
ဂါဒိသု၊ တခုသော ပယောဂအစရှိသည်တို့၌။ ကေတ္တာဒိပိ၊ အာပတ်တခုအစ  
ရှိသော အဖြစ်သည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ စူး။ သကလမ္ပိ ဒိဝသံ၊  
တနေပတ်လုံးလည်း။ ဣတ္ထိ၊ ကို။ ကာယတော၊ မှ။ အမောစေတွံ၊ မလွတ်  
မူ၍။ ဖုသန္တဿ၊ ထိသော ရဟန်းအား။ ကေမေဝ အကုသလံ၊ တခုသော  
အကုသိုလ်သည်သာလျှင်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဗဟုဇာ၊ အကြိမ်များစွာ။



ဣတ္ထိယော၊ တို့ကို။ ဖုသိတွာ၊ ထိ၍။ အပဂစ္ဆန္တဿ၊ ဖဲသေခရဟန်းအား။  
 ဗဟုနိ၊ များစွာသော အကုသိုလ်တို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယေန၊  
 အကြင် အကုသိုလ်ကြောင့်။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဧကတ္ထံ ဝါ၊ တခုတည်း  
 အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဗဟုတ္ထံ ဝါ၊ များသောအဖြစ်သည်လည်းကောင်း။  
 သိယာ၊ ၏။ ဣတိ ဇေမာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ အယုတ္တိ၊ မသင့်သော  
 အဖြစ်ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သင်္ဂြိုဟ်၍။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဇေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဝတ္ထုဉ္ဇာတိ၊ ကား။ ဝိတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းတည်း။  
 ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုလွန်ကျူးခြင်းကို။ အာပတ္တိသမ္ပုတိပညာပနဿ၊ အာပတ်  
 သမုတ်ပညတ်ခြင်း၏။ ဩကာသဋ္ဌေန၊ တည်ရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။  
 “ဝတ္ထု”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ ဂေါတ္တန္တိ၊ ကား။ အဒိန္နာဒါနာဒိတော၊  
 အဒိန္နာဒါနံအစရှိသည်မှ။ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဓနိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အသိဉာဏ်သဒ္ဓါကို နစ်စေ  
 သဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတသာမညာကာရော၊ ကြံအပ်သောအမည်အစသည်။ ဂေါတ္တံ၊  
 မည်၏။ နာမန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇမာနနာမပညတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇာမာန နာမပညတ်  
 တည်း။ တဿ ပန ပါရာဇိကန္တိ နာမဿ၊ ထိုပါရာဇိကဟူသော အမည်၏။  
 အတ္တတူတာ၊ အနက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အတ္တပညတ္တိ ဇေ၊  
 အတ္တပညတ်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (၂၉၁) ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဝိဝါဒါဒိ-  
 ကရဏံ သိယာ ကုသလ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကိုလည်းကောင်း။  
 “အာပတ္တာဒိကရဏံ သိယာ အကုသလ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယဉ္စ ဝစနံ၊  
 ကိုလည်းကောင်း။ သုတ္တန္တေဟိ၊ သုတ္တန်တို့မှ။ သမုဒ္ဓဋ္ဌံ၊ ထုတ်အပ်၏။ တံ  
 ဝစနံ၊ ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ “ဝိဝါဒါဒိနံ”ပ။ ဒေသိတတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ၏။ ဧတ္ထံ၊ ဤအရာ၌။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။  
 ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော။ ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနာဒိဝဏ္ဏနာယ၊ ပထမ  
 ပါရာဇိက၏ သမုဋ္ဌာနံအစရှိသော အဖွင့်၌။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ ဝိရဒ္ဓဋ္ဌာန-  
 သောဓနတ္ထံ၊ ချွတ်ယွင်းသောအရာကို သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ဝိတ္ထာရတော၊  
 အကျယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပထမပါရာဇိက  
 အဖွင့်၌သာလျှင်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သာရတ္ထဒီပနိကာရ-  
 ကဿ၊ သာရတ္ထဒီပနိကို ပြုသောဆရာ၏။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အကုသလာဒိ  
 ဂူပါ ဝ၊ အကုသိုလ်စသည် သဘောရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လဒ္ဓိ၊  
 အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သော၊ ထိုဆရာ

သည်။ ဣဇာပိ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း။ “တသ္မာ ပဏ္ဏတ္တိ။ ပ။ အာဒိမာဟာ” တိ၊  
 ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနော၊ ဤ။ လဒ္ဓိ၊ အယုက္ကံ။ အဋ္ဌကထာစရိ-  
 ယဿာပိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏လည်း။ လဒ္ဓိ၊ ကတွာ၊ အယုပြု၍။ ဂန္ထဝိရာဇဓိ၊  
 ကျမ်းဂန်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကိုလည်း။ အနောလောကေတွာ၊ မကြည့်မရှိ။  
 ဒဿေသိ၊ ဤ။ ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ဗုဒ္ဓဗောဓာစရိယော၊  
 ဗုဒ္ဓဗောဓာဆရာသည်။ အဋ္ဌကထာဝါဒ၊ အဋ္ဌကထာအယုက္ကံ။ အယုတ္တန္တိ၊  
 မဆင့်ဟူ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “တံ ပနော” န္တိ အာဒိ၊ အစရှိ သည်ကို။  
 န အာရဟိ၊ အားထုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ပဏ္ဏတ္တိမတ္တမေဝ အာပတ္တာ-  
 ဓိကရဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗ” န္တိ၊ ဟူ၍။ သယမေဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊  
 အထက်၌။ ကထနတော၊ ဆိုလတ္တံ့သောကြောင့်တည်း။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်  
 သော်ကား။ ဒုလ္လဒ္ဓိကာနံ၊ မကောင်းအယုရှိကုန်သော။ ကေစွာနံ၊ အချို့သော  
 သူတို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်သော အသိဉာဏ်ကို။  
 ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တံ၊ ထိုအယုကို။ ပဋိသေတေကောမော၊ တား  
 မြစ်လို၍။ အာရဟိ၊ အားထုတ်၏။ တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။  
 “ဧကေ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ ဤ။ ဝိဝါဒါဒိနံ၊  
 ဝိဝါဒအစရှိသည်တို့၏။ ကုသလာဒိကတ္ထေ၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အဖြစ်သည်။  
 သတိ၊ သော်။ တံသမထာနမ္ပိ၊ ထို ဝိဝါဒကို ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော  
 သမထအစရှိသည်တို့၏လည်း။ တဗ္ဘာဝေ၊ ထိုကုသိုလ်အစရှိသော အဖြစ်သည်။  
 အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပရမတ္ထေသ၊ ပရမတ်တို့၌။ ပဏ္ဏတ္တိယာ၊  
 ပညတ်ဖြင့်။ သမထာယောဂါ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ မဆင့်သောကြောင့်တည်း။  
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ကုသလာဒိသမထေဟိ” တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ပညတ္တိ-  
 သဘာဝါနမေဝ၊ ပညတ်သဘော ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္တံ၊  
 ကုန်သော။ အဓိကရဏာနံ၊ တို့၏။ သမထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဓိကရဏီယတာ၊  
 ငြိမ်းစေအပ်သော အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကုသလာဒိပရမတ္ထရူပါနံ၊  
 ကုသိုလ်အစရှိသော ပရမတ်သဘောရှိကုန်သော အဓိကရဏ်တို့၏။ အဓိကရ-  
 ဏီယတာ၊ ငြိမ်းစေအပ်သောအဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ တေသံ တေသံ၊ ထိုထိုပရမတ်တရားတို့၏။ ခဏိကတာယ၊ ခဏတ္တယနှင့်  
 ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုလျှင်။ သမထပုတ္တတော၊  
 ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။  
 သမတ္တိတံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အစွမ်း  
 ဖြင့်။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသောကြောင့်။ “ဣတိ ဣမိနာ အဓိကရဏဋ္ဌေနာ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တဿ၊ ထို ဣတိ ဣမိနာ-စသောပါဌ်၏။ ယထာဝုတ္တ-

နယေန၊ ဖြင့်။ သမထေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ အဓိကရဏီယတာယ၊ ငြိမ်းစေအပ်သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ဣဇေကဏ္ဍော” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပေတံ၊ မလိုအပ်သေး။ ဝိဝါဒံ၊ ငြင်းခုံ ခြင်းကို။ နိဝတ္ထေတိ၊ နှစ်စေ၏။

အနုဝါဒေါတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိဟိ၊ ဝိပတ္တိထို့ဖြင့်။ ဥပဝဒနာ စေဝ၊ စွပ်စွဲ ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ စောဒနာ စ၊ စောဒနာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဥပဝဒနာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဂရဟာ စ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အက္ခောသော စ၊ ဆဲရေးခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ “ပဉ္စပီ” တိ၊ ဟူသောစကားကို။ မာတိကာ ပုရိယာပန္နာပတ္တိယော၊ မာတိကာ၌ အကျုံးဝင်သော အာပတ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိစ္စယတာတိ၊ ကား။ ကတ္တဗ္ဗတာ၊ ပြုအပ်သော အဖြစ်တည်း။ “သပဒါ- နုက္ကမနိဒ္ဒေသဿာ” တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “ပဒါနုက္ကမနိဒ္ဒေသော” တိ၊ ဟူ၍။ ပဒဘာဇနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပဒဘာဇနီနှင့်။ သဟိတဿ၊ တကွဖြစ်သော။ သိက္ခာပဒဿ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၃၈၇။ အဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည့်။ ကတ္ထုအတ္ထေ၊ ကတ္တာအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တေန စော- ဒကေနာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ “ဒိဋ္ဌမူလကေနာ” တိ၊ ဟူသော စကား ကို။ “ဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ (၂၉၂) အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော” တိအာဒိ အစရှိသော။ ပါဠိဝါရံ၊ ပါဠိတော်ဝါရကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဣတ္ထိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသဇ္ဇနာဒိ- ဒဿနမတ္ထဝသေန၊ ထိုင်ခြင်းအစရှိသည်ကို မြင်ခြင်းမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါရာ- ဇိကံ ဓမ္မံ၊ သို့။ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ တေန၊ ထို စောဒကသည်။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်၏။ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပဋိပိဒနာဒိဒဿနဝသေန၊ မိမိမဂ်ဖြင့် သူတပါးမဂ်သို့ သွင်းခြင်းအစရှိသည်ကို မြင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ဒိဋ္ဌော၊ မမြင်အပ်။ ဟိ၊ စွ။ တေန၊ ထိုစောဒကသည်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို။ တဿ၊ ထို မဂ်သို့ သွင်းသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အယံ၊ ဤစောဒကသည်။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ အသုဒ္ဓသည် ဝေ၊ မစင်ကြယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အသုဒ္ဓညာယ စ၊ မစင်ကြယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍



လည်း။ သုဒ္ဓိ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော သူကိုလည်းကောင်း။ အသုဒ္ဓိ ဝါ၊ မစင်  
 ကြယ်သောသူကို လည်းကောင်း။ စောဒေန္တဿ၊ အား။ သံဃာဒိသေသော၊  
 သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “အနာပတ္တိ သုဒ္ဓေ အသုဒ္ဓ-  
 ခိဋ္ဌဿ အသုဒ္ဓေ အသုဒ္ဓိဋ္ဌိဿာ” တိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ဖြင့် ဟော  
 ခြင်းကြောင့်တည်း။” တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကွ။ ရဟော၊  
 ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသဇ္ဇာဒိမတ္တမေဝ၊ ထိုင်ခြင်းစသည်မျှကိုသာလျှင်။ ဒိသ္မာပိ၊  
 မြင်၍လည်း။ “အယံ ဤသူကား။ သဒ္ဓေ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ကုလဝုတ္တော၊  
 အမျိုးသားတည်း။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။” ဣတိ၊ ဤသို့။  
 တသ္မိ၊ ထိုသို့။ သုဒ္ဓသညိဿ ဝါ၊ စင်ကြယ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍လည်း  
 ကောင်း။ ဝေမတိကံဿ ဝါ၊ ယုံမှားသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ “ပါရာဇိကံ  
 ဓမ္မံ၊ သို့။ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သည်ကို။ မယံ၊ သည်။ သုတော၊ ကြား  
 အပ်၏။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ စော-  
 ဒေန္တဿေဝ၊ စောဒနာသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ သံဃာဒိသေသော၊  
 တည်း။ အသုဒ္ဓသညိဿ၊ မစင်ဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ န၊ သံဃာ  
 ဒိသိသုံမသင့်။ တဿ၊ ထိုအသုဒ္ဓသညာရှိသော ရဟန်းအား။ ဒိဋ္ဌိ သုတန္တိ၊  
 မြင်၏ ကြား၏ဟူ၍။ မုသာဝါဒါဒိပစ္စယာ၊ မသားဆိုခြင်းစသောအကြောင်း  
 ကြောင့်။ လဟုကာပတ္တိ ဝေ၊ လဟုကအာပတ်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တသ္မိ၊ ထိုသို့။ သုဒ္ဓိဋ္ဌိ၊ စင်၏  
 ဟု အယူရှိလျက်။ စာဝနာဓိပ္ပာယောပိ၊ ရွှေစေလိုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ဒိဋ္ဌိ၊  
 မြင်သော။ ရဟောနိသဇ္ဇာဒိမတ္တမေဝ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ထိုင်ခြင်းစသည်မျှကို  
 သာလျှင်။ ယဒိ ဝဒတိ၊ အကယ်၍ ဆိုအံ့။ အဒိဋ္ဌိ၊ မမြင်သော။ မဂ္ဂေန  
 မဂ္ဂပဋိပါဒနာဒိမဂ်ဖြင့်မဂ်၌ သွင်းခြင်းအစရှိသော။ ပါရာဇိကဝတ္ထု ဝါ၊ ကို  
 လည်းကောင်း။ “အသမဏောသိ” တိအာဒိကံ ဝါ၊ အစရှိသော စကားကို  
 လည်းကောင်း။ န ဝဒတိ၊ မဆို၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်  
 မသင့်။ အဓိကံ၊ လွန်သော စကားကို။ ဝဒန္တဿ ပန၊ အားကား။ “အဒိဋ္ဌိ၊  
 မမြင်ပဲ။ ဒိဋ္ဌိ” နိ၊ မြင်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာပတ္တိယေဝ၊ တည်း။  
 ယော ပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော။ ရဟောနိ-  
 သဇ္ဇာဒိနာ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ထိုင်ခြင်း အစရှိသည်ကြောင့်။ ပထမပါရာ-  
 ဇိကေန၊ ဖြင့်။ အသုဒ္ဓသညိ၊ မစင်ကြယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။  
 စာဝနာဓိပ္ပာယော၊ ရွှေလျှောစေလိုသည်ဖြစ်၍။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အဒိန္နာဒါနံ  
 သို့။ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သည်ကို။ “ဒိဋ္ဌော” တိ၊ မြင်အပ်၏ ဟူ၍လည်း  
 ကောင်း။ “သုတော” တိ ဝါ၊ ကြားအပ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိအာဒိ၊



ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝဒတိ၊ ဆိုငြားအံ့။ တဿာပိ၊ ထိုရဟန်း  
 အားလည်း။ အသုဒ္ဓေါ၊ မစင်ကြယ်သည့်။ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိတာယ၊ မစင်ကြယ်  
 ဟု အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံဃာဒိသေသော၊ သည်။ န ဟောတိ။  
 မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေစိ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 အညေပန၊ တပါးဆရာတို့ကား။ “ယေန ပါရာဇိကေန၊ ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ ၏။  
 တေန၊ ထို ပါရာဇိကဖြင့်။ အသုဒ္ဓသညာဘာဝါ” မစင်ကြယ်ဟု အမှတ် မရှိ  
 သောကြောင့်။ အာပတ္တိယေဝ၊ သာတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊  
 ဤစကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ မာတိ-  
 ကာဠကထာယံ၊ ဌ။ “ယေန ပါရာဇိကေန၊ ပ။ သံဃာဒိသေသော” တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက် လွယ်ပါ၏) ဣမိနာ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။  
 သုတာဒိမူလကေသုပိ၊ သုတ-စသောမူလတို့၌လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ-  
 တဗ္ဗော၊ ၏။ အညတြ အာဂတေသုတိ၊ ကား။ ဩမသဝါဒါဒိသု၊ ဩမသ-  
 ဝါဒ-အစရှိသည်တို့၌။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော။ အဝသုတေတိ၊ ကား။  
 တိဟိပိ ဒွါရေဟိ၊ သုံးပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့်လည်း။ ပါရာဇိကဝတ္ထု သုတ-  
 ဒုစ္စရိတာနုဝဿနေန၊ ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဒုစ္စရိကမိုးစုတ်သဖြင့်။  
 တိန္ဒော၊ စုံစုတ်သည်တည်း။ ကသမ္ဘုဇာတေတိ၊ ကား။ ကစဝရဘူတော၊  
 အမှိုက်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ နိဿာရော၊ အနှစ်မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကောဏ္ဍောတိ၊ ကား။ စောရော၊ ခိုးသူတည်း။ ဒုဿီလော၊ သီလမရှိ။  
 ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကောတိ၊ ကား။ ကာဠကဏ္ဍိဒေဝိဝတေ၊  
 ကာဠကဏ္ဍိနတ်သမီးအကျင့်၌။ နိယုတ္ထော၊ ယှဉ်သော၊ တိတ္ထိယော၊ တိတ္ထိ-  
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ သာ ကာဠကဏ္ဍိ၊ ထိုကာဠကဏ္ဍိ နတ်  
 သမီးကို။ သိရိဒေဝိယာ၊ သိရိနတ်သမီး၏။ ဇေဋ္ဌာတိ၊ အစ်မဟူ၍။ ဝုတ္တာ  
 ကိရ၊ ဆိုအပ်သတံ။ ယဒဂ္ဂေနာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်  
 အကြောင်းကြောင့်။ ယတ္ထကေန၊ အကြင်မျှ လောက်သော အကြောင်း  
 ကြောင့်။ ဣတိ(၂၉၃) အတ္ထော၊ နက်။ “တဒဂ္ဂေနာ”တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ လျှင်တည်း။ “နော ကပ္ပေတိ” တိအာဒိ၊ အစ  
 ရှိသော စကားကို။ ဝေမတိကဘာဝဒ္ဓိပနတ္ထမေဝ၊ ဝေမတိကအဖြစ်ကိုပြခြင်း  
 ငှါသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာပဒုမတ္ထေရဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပာ-  
 ယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၃၀၉။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ စောဒနာယံ၊ ဌ။ “တဇ္ဇနိယာဒိကမ္ပံ၊ တဇ္ဇနိယ  
 စသော ကံကို။ ကရိဿာမိ”တိ၊ အံ့ဟူ၍။ အာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ စောဒေန္တဿ၊

၆၃၂

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိယယ [၂-သံသဒိသေသ

စောဒနာသော ရဟန်း၏။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အလိုသည်။ ကမ္မာဓိပ္ပာယ်ော၊ နာမ၊ မည်၏။ ပရိဝါသဒါနာဒိက္ခမေန၊ ပရိဝါသပေးခြင်းစသော အစဉ်ဖြင့်။ အာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပေတုံ၊ ထစေခြင်းငှါ။ အာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ စောဒေန္တဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယ်ော၊ မည်၏။ ဥပေါသထံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သံသေ၊ ဤ။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အဒါနတ္ထာယ၊ မပေးခြင်းငှါ။ အာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ စောဒယတော၊ ၏။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဥပေါသထပဝါရဏဋ္ဌပနာဓိပ္ပာယ်ော၊ မည်၏။ အသမ္ပုခါ၊ ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ အနုဒ္ဓိသေန္တဿပိ၊ စွပ်စွဲသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ အက္ခောသန္တဿပိ၊ ဆဲရေးသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။

သဗ္ဗတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဥပေါသထပဝါရဏာနံ၊ တို့၏။ ဥတ္တိကမ္မဘာဝတော၊ ဥတ္တိကဖြစ်သောကြောင့်။ ဥတ္တိယာ၊ ၏။ ဝတ္တမာနာယ ဝေ၊ ဖြစ်စဉ်သာလျှင်။ ဥပေါသထပဝါရဏဋ္ဌပနံ၊ ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာကို ထားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဋ္ဌိတာယ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သာ စ၊ ထိုဥပုသ်သည်လည်း။ ယုကာရေ၊ ယုအက္ခရာသို့။ ပတ္ထေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ နိဋ္ဌိတာနာမ၊ ပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယုကာရေ ပတ္ထေ န လဗ္ဘတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အနုပေါသကောတိ၊ ကား။ သရဏဂမဏဿာပိ၊ သရဏဂုံ၏လည်း။ ပဋိပုဏ္ဏဒ္ဓတ္တာ၊ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပါသကောပိ၊ ဥပါသကာသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “အနောဒိဿ ဓမ္မံ ကထေန္တဿာ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဩဒိဿ၊ ရည်၍။ ကထေန္တေန၊ ဟောသည်ရှိသော်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာတိ၊ ကား။ ဩကာသာကာရာပနာပတ္တိံ၊ အခွင့်ကို မပြုစေခြင်းကြောင့် သင့်သော အာပတ်ကို။ ဒေသေတွာ၊ ဒေသနာကြား၍။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ စောဒေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဥပသမ္ပန္နောတိ သင်္ချုပဂမနံ၊ ပဉ္စင်းဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ တသ္မိံ၊ ထိုသူ၌။ သုဒ္ဓသညိတာ၊ စင်၏ဟု မှတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝေမတိကတာ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းလည်းကောင်း။ ယေန ပါရာဇိကေန၊ ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါရာဇိက၏။ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ မြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အမူလကတာ၊

အရင်းမရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ စာဝနာဓိပ္ပာယ်ရော၊ ရွှေလျှောစေလို သဖြင့်။ “တုံး၊ သည်။ ပါရာဇိကော၊ ပါရာဇိကံရောက်၏။” ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်။ စောဒနာ စောဒါပနာ၊ စောဒနာခြင်း၊ စောဒနာစေခြင်းလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထို စောဒနာအပ်သော ရဟန်း၏။ တံဏဝိဇာနနံ၊ ထိုဏ သိခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ထို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ ထို့တည်း။

ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၉-ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၉၁။ နဝမေ ဌ။ “မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနီ”န္တိ၊ ဟူ၍။ လိင်္ဂနာသနာသ၊ လိင်္ဂနာသနာဖြင့်။ နာသိတာယပိ၊ မျက်ဆုံးအပ်သော်လည်း။ တဿ၊ ထို မေတ္တိယာ၏။ ဘူတပုဗ္ဗဝေါဟာရံ၊ ဖြစ်ဖူးသော ဘိက္ခုနီဟူသော ဝေါဟာရ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညဘာဂဿာတိ၊ ကား။ ယေရဿ၊ ဒဗ္ဗထေရ်၏။ မနုဿဇာတိဘိက္ခုဘာဝတော၊ မနုဿဇာတ် ဘိက္ခုဘောမူ။ အညဿ၊ သော။ တိရုစ္ဆာနဇာတ်ဆဂလကဘာဝသင်္ခါတဿ၊ တိရုစ္ဆာနဇာတ် ဆိတ်ဖို့၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ကောဋ္ဌာသဿ၊ အစု၏။ “ဣဒ”န္တိ၊ ဟူ၍။ သာမညထော၊ အားဖြင့်။ နပုံသကလိင်္ဂေန၊ နပုလ္လင်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၂၉၄) အယံ ဆဂလကော၊ သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညဘာဂေါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ တိရုစ္ဆာနဇာတ် ဆဂလကဘာဝသင်္ခါတော၊ ဆိုအပ်ပြီး သော အပြားရှိသော တိရုစ္ဆာနဇာတ် ဆဂလကသဘောဟူသော။ အညော၊ သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့သည်။ အညဘာဂသမ္ပန္နံ၊ တပါးသော အဖို့နှင့် စပ်သည်တည်း။ အညဘာဂိယံ၊ တပါးသောအဖို့နှင့် စပ်သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဌမဝိဂ္ဂဟဿ၊ ပထမဝိဂ္ဂိုဟ်၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညဘာဂမတ္ထိ၊ တပါးသောအဖို့ရှိသည်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုတိယဝိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ဝိကပ်တို့ဖြင့်လည်း။ ဆဂလ- ကောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဒွိဟိပိ ဝိဂ္ဂဟေဟိ၊ တို့ဖြင့် လည်း။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္တာ- ရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို၍။ “ယော ဟိ သော”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါး၌။ ယော ဟိ သော ဆဂလကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သော ဆဂလကော၊ သည်။ အညဿ ဘာဂဿ၊

၁-အညဘာဂဿ ဗုဒ္ဓန္တိ အညဘာဂိယန္တိ (ဆဋ္ဌ)

တပါးသော အဖို့၏။ သန္တကော၊ ဥစ္စာသည်။ (ထည့်။) ဟောတိ၊ ၏။  
ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ အညဘာဂိယသင်္ချ၊ အညဘာဂိယ အရေ  
အတွက်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ယောဇနာ၊  
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဝိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။  
“သော ဝါ” တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အဓိကရဏန္တိ ဝေဒိတဗျော”  
တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်လည်း။ “ဒဗျော မလ္လပုတ္တော နာမာ” တိ၊  
မလ္လမင်းသား ဒဗ္ဗမည်၏ဟူ၍။ ယော ဟိ သော ဆဂလကော၊ အကြင်ဆိတ်  
ဖိုကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သော၊ ထိုဆိတ်ဖိုကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာနေတု၊  
ဆောင်၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ ဟိ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ “ဒဗျော” တိ၊  
ဟူ၍။ နာမကရဏဿ၊ အမည်မည်ခြင်း၏။ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်သော။  
ဆဂလကံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ အနုယုဉ္ဇန္တ၊  
မေးစစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အာပတ္တိယာပိ၊ ၏လည်း။ ပုဂ္ဂလာ-  
ဓိဋ္ဌာနတ္ထာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ပုဂ္ဂလာနယေဝ  
လေသော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၉၃။ “ယာ စ သာ အဝသာနေ။ ပ။ ဝုတ္တာ” တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
“ဘိက္ခု သံဃာဒိသေသံ။ ပ။ စောဒေတိ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ စောဒနာ-  
ဘေဒံ၊ စောဒနာအပြားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ သတ္တန္တမ္ပိ၊ ကုန်  
သော။ အာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ပါရာဇိကတ္တာဒိသာမညေ၊  
ပါရာဇိက အဖြစ်စသည်ဖြင့် တူသော အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။  
မေထုနာဒိန္နာဒါနာဒိဝတ္ထုတော စ၊ မေထုနံ၊ အဒိန္နာဒါနံ-စသော ဝတ္ထု  
အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ရာဂဒေါသသတ္တာဒိသဘာဝတော စ၊ ရာဂဒေါသ  
သတ္တဝါစသော သဘောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသဘာဝတာပိ၊ သဘော  
မတူသော အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယသ္မာ ပန ။ ပ။  
န ဟောတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝုတ္တနယေနောဝါတိ၊ ကား။ “သဘာဝဝိသဘာဝဝတ္ထုတော” တိအာဒိနာ၊  
အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မလက္ခဏံ၊ ကံ၏ လက္ခဏာကိုလည်း  
ကောင်း။ တံမနသိကာရော စ၊ ထို ကံ၏လက္ခဏာကို နှလုံးသွင်းခြင်းကို  
လည်းကောင်း။ အဝိပန္နကမ္မဿ၊ မပျက်သော ကံ၏။ နိမိတ္တတော၊ အကြောင်း  
ဖြစ်သောကြောင့်။ ဗလူပစာရေန၊ ဗလူပစာအားဖြင့်။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊  
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနတော” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
ပရိဝါသာဒိ၊ ပရိဝါသ်အစရှိသည်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ မာနတ္တာဒိနံ၊



ကဏ္ဍ]

၁၀-ပဌမသံသဘောဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၃၅

မာနတ်အစရှိသည်တို့၏။ ဥပဋ္ဌနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ “ပုရိမံ ပုရိမ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၉၅။ သဝတ္ထုကံ ကတူတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ကို။ ကတူ၊ ရှိ။ ဒိဃာဒိနောတိ၊ ကား။ ဒိဃရဿာဒိလိဂံဿ၊ ဒိဃ၊ ရဿ-စသောအသွင်၏။ ဒိဋ္ဌာဒိနောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာဒိနော၊ မြင်ဖူးခြင်း အစရှိသော။

၄၀၀။ ဧဝံ တထာသညီတိ၊ ကား။ အညဿ၊ ၏။ မေထုနာဒိကိရိယံ၊ မေထုန်စသော အမှုကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ “အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ သော၊ ထို မေထုန်လွန်ကျူးသောသူတည်း။” ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာသညီ၊ ထို သူဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဂီနိ၊ တို့သည်။ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသေ၊ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ၌။ ဝုတ္တသဒိသာနိ၊ ဆိုအပ်သည်နှင့် တူကုန်၏။ ဣစ ပန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား။ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္ထံ၊ တစုံတခု ညွှန်းအပ်သော အမြက်မျှကို။ ဥပါဒိယနာ၊ စွဲလန်းခြင်းသည်။ အဓိကာ၊ လွန်၏။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၁၀-ပဌမသံသဘောဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၂၉၅) ၄၀၀။ ဒသမေ၊ ၌။ ဗဟူနန္တိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလတာယ၊ အားနည်း သောကြောင့်။ အရညာဒိသေဝါယ၊ တောစသည်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဟိတံ ကာတုံ၊ တည်ကြည်အောင်ပြုခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာနံ၊ မတတ်နိုင် သော သူတို့အား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အနန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကို မပြုနိုင်သောကြောင့်။ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ထိုကိုယ်၏ အဖြစ်၌။ ဗုဒ္ဓဝစနဂ္ဂဟဏဓာရဏာဒိသင်္ခါတံ၊ ဘုရားစကားကိုသင်ခြင်း၊ ဆောင်ခြင်းစသည် ဟုဆိုအပ်သော။ ပဒမ္ပုဉ္ဇနမေဓ ပရမံ၊ ပုဒ်ဗျည်းသာလျှင် ဖြစ်သော အတိုင်း အရည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ မဂ္ဂလာဘော၊ မဂ်ရခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဒပရမော၊ မည်၏။ အဘိသမ္ဘုဏိတူတိ၊ ကား။ နိပ္ပါဒေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဓမ္မတော၊ မှ။ အပေတံ၊ ကင်းသည်တည်း။ ဥဒ္ဓမ္မံ၊ တရားမှ ကင်းသည်။ “ပဋိက္ခိတ္တမေဝါ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ “န ဘိက္ခဝေ အသေနာသနိကေန ဝဿ ဥပဂန္တဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒမေဝ ဝစနံ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပါဠိ-ယမ္ပံ၊ ၌လည်း။ “အဋ္ဌ မာသေ”တိအာဒိ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁-ဒုက္ခသန္တကိရိယာယ (ဆဋ္ဌံ)။

တိဟိ ကောဋ္ဌိဟိတိ၊ ကာ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အသုဒ္ဓမ္မလေဟိ၊  
မစင်ကြယ်သော မူလတို့ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ စတုသု  
ကုလေသု၊ အမျိုးလေးပါးတို့၌။ ပက္ခပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနနိဿိတတာယ  
စ၊ ချက်အပ်သော ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနကို မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း  
ကောင်း။ မစ္ဆမံသဘောဇနဝိရဟိတဿ၊ ငါး၊ အမဲ စားခြင်းမှ ကင်းသော။  
ကုလဿ စ၊ အမျိုးကိုလည်း။ ဒုလ္လဘတာယ စ၊ ရခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်  
လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုအမျိုးလေးပါးတို့၌။ လဒ္ဓေသု၊ ရအပ်ကုန်သော။  
ဘတ္တဗျဉ္ဇနေသု၊ ထမင်းဟင်းလျာတို့၌။ မစ္ဆမံသသံသဂ္ဂသင်္ကာယ၊ ငါး၊ အမဲနှင့်  
ရောယှက်၏ဟု တွေးတောခြင်းမှ။ ဒန္တဝါရဏတာယ စ၊ တားမြစ်နိုင်ခဲ့သော  
ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ သရိရယာမနမ္ပိ၊ ကိုယ်၏ မျှခြင်း  
သည်လည်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။  
မစ္ဆမံသံ၊ ငါးအမဲကို။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိက္ခိပိတု၊  
မပယ်မှု၍။ တိဟိ ကောဋ္ဌိဟိ၊ အနှုံးသုံးပါးတို့ဖြင့်။ အပရိသုဒ္ဓမေဝ၊ မစင်  
ကြယ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုငါး၊ အမဲကို။  
ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ ယဒိ ပဋိက္ခိပေယျ၊  
အကယ်၍ ပယ်ငြားအံ့။ ဓရမာနာပိ၊ ဘုရားရှင် ထင်ရှားရှိစဉ်ကလည်း။  
ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မစ္ဆာဒိသံသဂ္ဂသင်္ကာတံ၊ ငါး၊ အမဲအစရှိသည်နှင့် ရော၏ဟု  
တွေးတောအပ်သော။ တတ္ထ၊ ဆွမ်းကို။ န ဘုဉ္ဇေယျ၊ မ စား ကုန် ရာ။  
တတော၊ ထိုကြောင့်။ တဏှုလဉ္ဇောဒိ၊ ဆန်စပါးအစရှိသည်ကို။ ပဋိဂ္ဂ-  
တေတု၊ ခံ၍။ နိဒဟိတု၊ သိမိုး၍။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ပစိတု၊ ချက်၍။ ဘုဉ္ဇိတု၊  
စားခြင်းငှါလည်းကောင်း။ တဒုပကရဏဘူတံ ဒါသိဒါသံ၊ ဥဒုက္ခလမူသ-  
လာဒိ ဘဉ္ဇ၊ ထို ချက်ခြင်း၏အဆောက်အဦဖြစ်သော ကျွန်မ၊ ကျွန်ထီး၊ ဆို့ ကျည်  
ပွေ့ စသော အဆောက်အဦကိုလည်း။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ပတ္တာဒိ ဝိယ၊ သပိတ်  
စသည်ကဲ့သို့။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှါလည်းကောင်း။ အနုဇာနိ-  
တဗ္ဗံ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ ကြောင့်။ တိတ္ထိယာနံ ဝိယ၊  
တိတ္ထိတို့ကဲ့သို့။ ဂဟဋ္ဌာဝါသော ဝေ၊ လူတို့နေခြင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ၊  
၏။ ဘိက္ခုအာဝါသော၊ ရဟန်းတို့၏ နေခြင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မစ္ဆဗန္ဓနံ၊ ငါးဖမ်းသော ကွန်သည်။ ဇာလံ၊  
ဇာလမည်၏။ မိဂဗန္ဓနီ၊ သမင်ထောင်သော ပိုက်သည်။ ဝါဂုရာ၊ မည်၏။  
ကပ္ပတိတိ၊ ကာ။ တေသံ၊ ထိုဒကာတို့၏။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ သင်္ကာ၊ ယုံမှား  
ခြင်းသည်။ ယဒိ နိဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ နှစ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

တံ ဝစနံ၊ ကိ။ လေသကပ္ပံ၊ အမြက်ထောင်ခြင်းကို။ ကာထံ၊ ငှါ။ န  
ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ “ယတ္ထ ဝ နိဗ္ဗေမတိစော  
ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ကပ္ပတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။

ပဝတ္တမံသန္တိ၊ ကား။ အာပဏာဒီသု၊ အိမ်ဈေးအစရှိသည်တို့၌။ ပဝတ္တံ၊  
ဖြစ်သော။ ဝိက္ခာယိတံ၊ ရောင်းအပ်သော။ မတမံသံ၊ လေသော သတ္တဝါ၏  
အသားကို။ “ဘိက္ခုနံယေဝ အတ္ထာယ အကတ”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
ဝေသဒ္ဓေါ၊ ဝေသဒ္ဓါသည်။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ်တည်း။ ဘိက္ခုနံ၊  
တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အလို၊ ငှါ။ အကတမေဝ၊ မပြုအပ်သော အသားသည်သာ  
လျှင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခုနု၊  
တို့၏လည်းကောင်း။ မဂ်လာဒိနဉ္စ၊ မဂ်လာအစရှိသည်တို့၏ လည်းကောင်း။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉဘိန္တံ၊ နှစ်ပါးစုံတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ (ထည့်။) မိသောတော၊  
ရော၍။ ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော ငါး၊ အမဲသည်လည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဝိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ယထာဌိဓာ-  
ဝသေန၊ တည်တိုင်းသော ပါဌ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏကို။  
ဂဟေတော၊ ၍။ “ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ အပ်၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။  
န သန္တရံ၊ မကောင်း။ “ဝတ္ထ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အာပတ္တိ၊ သည်။  
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသောတိ၊ ၏။

ကပ္ပန္တိ၊ ကား။ အသင်္ချေယျကပ္ပံ၊ အသင်္ချေယျကပ်တည်း။ “အာယုကပ္ပ”န္တိပိ၊  
အာယုကပ်ဟူ၍လည်း။ ကေဝိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ စူ။ မဟာကပ္ပဿ၊  
မဟာကပ်၏။ စတုတ္ထဘာဂေါ၊ လေးပွဲ တပွဲသည်။ အသင်္ချေယျကပ္ပေါ၊  
မည်၏။ တတော၊ ထိုအသင်္ချေယျကပ်မှ။ ဝိသတိမေဝ ဘာဂေါ၊ အဖို့နှစ်ဆယ်  
တို့၌ တပွဲသည်။ (၂၉၆) သံသဘောဒကဿ၊ သံသဘောဒက၏။ အာယု-  
ကပ္ပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အဋ္ဌ-  
ကထာသု၊ တို့၌။ ကပ္ပဋ္ဌကထာယ၊ တကပ်ပတ်လုံးတည်၏ဟူသော စကားနှင့်။ န  
သမေတိ၊ မည်။ “ကသ္မာ၊ နည်း။” “ကပ္ပဝိနာသေ ဝေ မုစ္ဆတိ” တိ  
အာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ကို ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဗြဟ္မံ ပုညန္တိ၊ ကား။  
သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ “ကပ္ပံ သဂ္ဂမ္ပိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူ  
သော ပုဒ်၌။ ပဋိသန္တိပရမ္မရာယံ၊ ပဋိသန္ဓေအဆက်ဆက်ဖြင့်။ ကပ္ပဋ္ဌတော၊  
ကပ်တည်သောအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၁၁။ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကေနာတိ၊ ကာ။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကဘာဝေန၊  
 ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗေသဿ၊ နိဗ္ဗေသ၏။ ဘာဝပုဓာနတ္တာ၊  
 ဘောဟောပစ္စည်းမရှိသော်လည်း ဘောလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသောကြောင့်။ ဧဝံ၊  
 ဤသို့။ ဝဏ္ဏိယတိ၊ ဖွင့်အပ်၏။ (ထည့်။) ကမ္မနာနာသံဝါသကေနာတိ၊ ကာ။  
 ဥက္ခိတ္တကဘာဝေန၊ ဥက္ခိတ္တကအဖြစ်ဖြင့်။ “ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ဘေဒနသံဝတ္တနိကဿ၊  
 ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အဓိကရဏဿ၊ အကြောင်းကို။ သမာဒါယ၊  
 ယူ၍။ ပဂ္ဂဏာနတော၊ လုံ့လပြုသည်မှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ ပက္ခပရိယေသနာဒိ-  
 ဝသေန၊ အပင်းအသင်းကို ရွာခြင်းအစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သံဃဘေဒါယ၊  
 သံဃာကွဲပြားခြင်းငှါ။ ပရက္ကမန္တဿ၊ လုံ့လပြုသော ရဟန်းအား။ သမနုဘာ-  
 သနကမ္ပံ၊ သမနုဘာသနကံကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယောပိ စာယံ သံဃဘေဒေါ၊ အကြင်သံဃဘေဒသည်။  
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

ကမ္မေနာတိ၊ ကာ။ အပလောကနာဒိနာ၊ အပလောကနအစရှိသည်ဖြင့်။  
 ဥဗ္ဗေသေနာတိ၊ ကာ။ ပါတိမောက္ခုဗ္ဗေသေန၊ ပါတိမောက္ခုဗ္ဗေသဖြင့်။ ဝေါဟာ  
 ရေနာတိ၊ ကာ။ တာဟိ တာဟိ ဥပပတ္တိဟိ၊ ထိုထိုဖြစ်ကြောင်းတို့ဖြင့်။ “အဓမ္မ  
 ဓမ္မော”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဝေါဟာရေန၊ ဝေါဟာရဖြင့်။ ပရေသံ၊  
 တို့အား။ ပညာပနေ၊ သိစေသဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနုသာဝနာယာတိ၊  
 ကာ။ အတ္တနေ၊ ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူကို။ ဂဟဏတ္ထမေဝ၊ ယူစေခြင်း  
 ငှါလျှင်။ အနု ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကဏ္ဍမူလေ၊ နားရင်း၌။ မန္တသာဝနာယ၊  
 အတိုင်အပင်ကို ကြားစေသဖြင့်။ ကထနေ၊ ဆိုသဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။  
 သလာကဂ္ဂါဟေနာတိ၊ ကာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနုသာဝနာယ၊ အဖန်တလဲလဲ  
 ကြားခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပတ္တမ္မေတွာ၊  
 ထောက်ပံ့၍။ အတ္တနေ၊ ၏။ ပက္ခေ၊ အပင်းအသင်း၌။ ပဝိဋ္ဌဘာဝဿ၊  
 ဝင်သောအဖြစ်ကို။ သညာဏတ္ထံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ။ “ဣမံ သလာကံ၊ ဤစာရေးတံ  
 ကို။ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော။” ဣတိ၊ ဤသို့။ သလာကဂ္ဂါဟေန၊ စာရေးတံကို  
 ယူစေသဖြင့်။ ဧတ္ထ စ၊ ဤစကား၌လည်း။ ကမ္မမေဝ၊ ကံသည်လည်းကောင်း။  
 ဥဗ္ဗေသော ဝါ၊ ပါတိမောကံသည်လည်းကောင်း။ သံဃဘေဒေါ ချံ၊ ပဓာနံ၊  
 ပြဋ္ဌာန်းသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဝေါဟာရာဒယော၊ ပန၊  
 ဝေါဟာရအစရှိသည်တို့ကား။ သံဃဘေဒဿ၊ ၏။ ပုပ္ဖဘာဝါ၊ ရှေးအဖို့



တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ အပ္ပုဿိတန္တိ၊ ကား။ အပ္ပုဂ္ဂတိ၊ တတ်သည်တည်း။ အစ္စေယျာတိ၊ ကား။ ဝိဟရေယျ၊ နေရာ၏။

“လဇ္ဇိရက္ခိယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝနေတော၊ ကြောင့်။ အာပတ္တိဘယေန၊ အာပတ်မှကြောက်သောကြောင့်။ အာရောစနံ၊ ပြောဆိုခြင်းသည်။ လဇ္ဇိနံ ဝေ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဘာရော၊ ဝန်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “လဇ္ဇိဟိ ဘိက္ခုဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ အနာရောစေန္တယ၊ မဆိုသော။ အလဇ္ဇိယပိ၊ အားလည်း။ အာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်သင့်သလျှင်တည်း။ အပ္ပုဂ္ဂိယဇ္ဇတော ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဝိသု၊ ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဝဒန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဝဏနာယ၊ အရေအတွက်ဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌိ၊ ဤ။ ပဟောန္တေနာတိ၊ ကား။ ဝန္တိ၊ ငှါ။ သမထွေေန၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဣစ္ဆန္တေန၊ အလိုရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာပတ္တိ ပန၊ ကိုကား။ အဘယောဇနဗ္ဗန္တရေနော၊ ယဇနာခွံ အတွင်း၌သာလျှင်။ အဂီလာနဿ၊ မနာသောရဟန်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

၄၁၆။ ဥတ္တိယာမိဟိ၊ ဥတ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌာမိသဗ္ဗာဝံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌစသည် ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “သံသာမိသေသေန အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အဿာတိ၊ ကား။ ဒေဝဒတ္တဿ၊ ဤ။ သိက္ခာပဒေ၊ ကို။ အပညတ္တေ၊ မပညတ်မီ။ သမနုဘာသနကမ္မဿေဝ၊ သမနုဘာသနကံ ၏သာလျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ “န ဟိ ပညတ္တံ သိက္ခာပဒံ ဝိတိက္ကမန္တဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟိ၊ စူ။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညာပေန္တေနော၊ ပညတ်သဖြင့်သာလျှင်။ သမနုဘာသနကမ္မံ၊ ကို။ အနုညာတံ၊ ဤ။ “ဥဒ္ဓိယ အနုညာတံတော”တိ၊ ဟူ၍။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရောမန္တကဿ၊ စားမြုံ့ပြန်တတ်သော ရဟန်းအား။ (၂၉၇) ရောမန္တနံ၊ စားမြုံ့ပြန်စိမ့်သည်ကို။ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြု၏။” ဣတိအာမိဥဒ္ဓိယာနုညာတံ၊ ဤသို့အစရှိသော ရည်၍ ခွင့်ပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဤ။ အနာပတ္တိယန္တိ၊ ကား။ အနာပတ္တိဝါရေ၊ ၌။ အာပတ္တိ ရောပေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ သမနုဘာသနာယ၊ ကံမ္မဝါစာဖြင့်။ ပါစိတ္တိယာပတ္တိံ၊ သို့။ ရောပေတဗ္ဗော၊ တင်အပ်၏။ အာပတ္တိယေဝ န ဇာတာတိ၊ ကား။ သံသာမိသေသာပတ္တိံ၊ သည်။ န ဇာတာ ဝေ။ မဖြစ်သည်သာတည်း။

“န ပဋိနိဿဇ္ဇာမိ”တိ သညာယ၊ မစွန့်အံ့-ဟူသောသညာ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ မုစ္ဆနတော၊ လွတ်ခြင်းကြောင့်။ သညာဝိမေဒကံ၊ မည်၏။ သစိတ္တကန္တိ၊ ကား။ “န ပဋိနိဿဇ္ဇာမိ”တိ ဇာနနစိတ္တေန၊ မစွန့်အံ့ဟု သိသော

စိတ်ဖြင့်။ သစိတ္တကံ၊ မည်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝိသည်၊ ဝါ၊ မိန်းမသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဘိတော ဝါ၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဝိက္ခိတ္တော၊ ဝါ၊ ပျံလွင့်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ “ပဋိနိဿဇ္ဇိတဗ္ဗ” နှိပိ၊ စွန့်အပ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ “ကမ္မံ၊ ကိ။ ကရိယတိ” တိ ဝါ၊ ပြုလတ္တံ့ ဟူ၍လည်းကောင်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဘေဒါယ၊ သံသယကွဲပြားခြင်းငှါ။ ပရက္ကမနံ၊ လုံ့လပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဓမ္မကမ္မေန၊ ဓမ္မကံဖြင့်။ သမန္နဘာသနံ၊ ဆုံးမခြင်းလည်းကောင်း။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနံ၊ ကမ္မဝါစာ ပြီးခြင်းလည်းကောင်း။ “န ပဋိနိဿဇ္ဇာမိ” တိ၊ မစွန့်အပ်ဟူသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ မစွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရံ၊ တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ပဌမသံသယဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

### ၁၁-ဒုတိယသံသယဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၁၈။ ကောဒသမေ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပာဟိကာဒိသမ္ပုတိကမ္မံ၊ ဥပ္ပာဟိကအစရှိသော စမ္ပုတိကံကို။ ဗဟုနမ္ပိ၊ များစွာသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ ကာတံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “န ဟိ သံသော သံသယ ကမ္မံ ကရေတိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ နိဂ္ဂဟဝသေန၊ နှိပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကိ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကောဒသသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တို့။ ဘေဒါယ၊ ပရက္ကမနံ၊ ကွဲပြားအောင် လုံ့လပြုခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အနုဝတ္တနံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းကို။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် သံသယဘေဒ၌။ ဝုတ္တသဒိသာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့် အတူတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။

ဒုတိယသံသယဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

### ၁၂-ဒုပ္ပစသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၂၄။ ဒွါဒသမေ၊ ၌။ ဝမ္ဘနဝစနန္တိ၊ ကား။ ဂရဟဝစနံ၊ ကဲ့ရဲ့သော စကားတည်း။ သဋ္ဌသဗ္ဗေ၊ သဋ္ဌသဒ္ဓါသည်။ ပတိတသဗ္ဗေန၊ နှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူသော အနက်ရှိ၏။ ဝိသေသနဿ၊ ဝိသေသနဖြစ်သော။

တဿ စ၊ ထို သဒ္ဓ-ဟူသော ပုဒ်၏လည်း။ ဝိသေသနဿ၊ ၏။ ပရနိပါတော၊  
နောက်၌ကျခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “တတ္ထ တတ္ထ ပတိတံ  
တိဏကဋ္ဌပဏ္ဏ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေနာပိတိ၊ ကား။ ဝါတာဒိ  
သဒိသေန၊ လေစသည်နှင့် တူသော။ ဥပဇ္ဈာယာဒိနာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်အစရှိသည်သည်။

၄၂၆။ စိတ္တပရိယောနဒ္ဓေါ၊ စိတ်ကို မွေးယှက်တတ်သော။ ဒဠကော-  
ဇောဝ၊ မြဲမြံသော အမျက်သည်သာလျှင်။ ဥပနာဟော၊ မည်၏။ တတောပိ၊  
ထိုဥပနာဟထက်လည်း။ ဗလဝတရော၊ အားကြီးသော။ ဒုမ္မောစနိယော၊  
လွှတ်နိုင်ခဲ့သော။ ကောဇော၊ အမျက်သည်။ အဘိသင်္ဂေါ၊ မည်၏။ စော  
ဒကံ ပဋိပ္ပရဏတာတိ၊ ကား။ (၂၉၀) စောဒကဿ၊ စောဒက၏။ ပဋိ-  
ဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းတည်း။  
စောဒကံ အပသာဒနာတိ၊ ကား။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဓနာ၊ ထိခိုက်  
ခြင်းတည်း။ ပစ္စာရောပနာတိ၊ ကား။ “တုမ္ပိ၊ သင်သည်လည်း။ သာပတ္တိ-  
ကော၊ အာပတ်ရှိ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒကဿ၊ ကို။ အာပတ္တိ-  
အာရောပနာ၊ အာပတ်သို့ တင်ခြင်းတည်း။ ပဋိစရဏတာတိ၊ ကား။ ပဋိစ္ဆာ-  
ဒနတွာ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းတည်း။ အပဒါနေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။  
စရိယာယ၊ အကျင့်ဖြင့်။ န သမ္မာယနတာတိ၊ ကား။ “တံ စောဒကော၊  
သင်စောဒကသည်။ ‘မယာ သေ အာပတ္တိ’ အာပန္နော ဒိဋ္ဌော’တိ၊ ဟူ၍။  
ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ တံ၊ သည်။ တသ္မိံ၊ သမယေ၊ ၌။  
ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ကရောသိ၊ ပြုသနည်း။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ကိံ၊  
ကို။ ကရောတိ၊ နည်း။ ကတ္ထ စ၊ အဘယ်အရပ်၌လည်း။ တံ၊ သည်။  
အဟောသိ၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ ၌။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သ  
နည်း။” ဣတိအာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်။ စရိယံ၊ အကျင့်ကို။  
ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သော သူသည်။ သမ္မာဒေတွာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ အကထနံ၊  
မဆိုခြင်းတည်း။

“ယဿ သိယာ အာပတ္တိ” တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ နိဒါနဝစနေန၊ ဤ  
နိဒါန်းစကားဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ အာပတ္တိယော၊ တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ယူအပ်  
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ယဿ သိယာ” တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။  
ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဒွါဒသမသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ပဌမသံသတောဒသဒိသာနိ၊  
ပဌမသံသတောဒနှင့် တူကုန်၏။ အယံ ပန၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

၁-စိတ္တပရိယောနာဟော (ဆဋ္ဌ) ၂-ကောဇောဘိသင်္ဂေါ (သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်)

တတ္ထ၊ ထိုသံသတေဒဉ္စ။ ဘေဒါယ၊ ၄။ ပရက္ကမနံ ယထာ၊ လုံ့လပြုခြင်း  
ကဲ့သို့။ ဣမ၊ ဤဒွါဒသမဉ္စ။ အဝစနိယကရဏတံ၊ မဆိုအပ်သော အဖြစ်ကို  
ပြုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဧ။

ဒုဗ္ဗသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်း၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၃-ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၃၁။ တေရသမေ၊ ဉ္စ။ ကိဋ္ဌာဂိရိတိ၊ ကား။ တဿ နိဂမဿ၊ ထို  
နိဂုံး၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ၊ စွ။ ယံ၊ အကြင်နိဂုံးကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။  
ပရတော၊ နောက်မှ။ “န အဿဗိပုနဗ္ဗသုကေဟိ ဘိက္ခုဟိ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိ  
ဝတ္ထဗ္ဗ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဂါမနိဂမတောဝ၊ ရွာ၊ နိဂုံးမှသာလျှင်။  
ပဗ္ဗာဇနံ၊ နှင်ထုတ်ခြင်းတည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဇနပဒတော၊ ဇနပုဒ်မှ။  
ပဗ္ဗာဇနံ၊ သည်း။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ထိုနိဂုံးနှင့်။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်း  
ကြောင့်။ ဇနပဒေပိ၊ သည်လည်း။ “ကိဋ္ဌာဂိရိ” ဣစ္ဆေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။  
သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဧဝံနာမကေ  
ဇနပဒေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

တကြာတိ၊ ကား။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဉ္စ။ ဓုရဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ အဘိမုခဋ္ဌာနေ၊  
ရှေးရှုရာ အရပ်၌။ ဇေတဝနဒ္ဓါရသမိပေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတံခါးအနီး၌။  
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒွိဟိ မေသေဟိတိ၊ ကား။ ဝဿိကေန စ၊ မိုးတွင်း၌  
ရွာသော မိုးဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟေမန္တိကေန စ၊ ဆောင်းတွင်းမိုးဖြင့်လည်း  
ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟိ မေသေဟိ၊ နှစ်ပါးသော မိုးတို့ဖြင့်။ ဆဟိ၊  
ကုန်သော။ ဂဏာစရိယေဟိ၊ ဂိုဏ်းဆရာတို့ဖြင့်။ အဓိကတာယ၊ လွန်သည်၏  
အဖြစ်ကြောင့်။ “သမဓိက” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ဥဒကဿာတိ၊ ကား။ အကပ္ပိယဥဒကဿ၊ အကပ္ပိယရေကို။ “ကပ္ပိယ-  
ဥဒကသိဉ္ဇန” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသုံ၊ သီး။ ဝက္ခမာနတ္တာ၊ ကပ္ပိယရေကို ဆိုလတ္တံ့  
သောကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်အပ်၏။ (ထည်း။) တဉ္စ၊ ထို ကပ္ပိယ-  
ရေသည်လည်း။ “အာရာမာဒိအတ္ထာယ ရုက္ခရောပနေ အကပ္ပိယဝေါဟာရေ-  
သုပိ ကပ္ပိယဥဒကသိဉ္ဇနာဒိ ဝဋ္ဋတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခမာနတ္တာ၊ ဆိုလတ္တံ့သော  
ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ အကပ္ပိယဝေါဟာရ၌လည်း။ ဝိဘာဂံ ကတ္တာ၊ ဝေဖန်  
ခြင်းကိုပြု၍။ (၂၉၉) ကပ္ပိယဥဒကသိဉ္ဇနာဒိ၊ ကပ္ပိယရေဖြင့် လောင်းခြင်း  
အစရှိသည်ကို။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဒဿိတံ၊ ဧ။ ကောဋ္ဌန၊ ခဏနာဒိ ကာယိက-





ကိရိယာပိ၊ ဖောက်ခြင်း၊ တူးခြင်းအစရှိသော ကိုယ်အမှုအရာကိုလည်း။ အကပ္ပိယ-  
 ဝေါဟာရေ၊ ဌ။ သင်္ဂဟိတာ၊ ယထာ၊ ယူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ တထာ၊ တူ။  
 မာတိကာဥဇုကရဏာဒိပိ၊ မြောင်းကို ဖြောင့်စွာပြုခြင်းအစရှိသည်ကိုလည်း။  
 ကပ္ပိယဝေါဟာရေ၊ ဌ။ သင်္ဂဟိတာ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သုက္ခမာတိကာယ  
 ဥဇုကရဏ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဧတ္ထ၊ ဤမြောင်းကို ဖြောင့်ရာ၌။  
 ပုရာဏပဏ္ဏာဒိဟရဏမ္ပိ၊ သစ်ရွက်ဟောင်းအစရှိသည်ကို ပယ်ခြင်းကိုလည်း။  
 သင်္ဂယုတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ မဟာပစ္စရိယဝါဒေါ၊ မဟာပစ္စရိတ် ဝါဒကိုသာ  
 လျှင်။ ပမာဏတ္တာ၊ ပမာဏပြုအပ်သောကြောင့်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝုတ္တော၊  
 ဧ။ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရေပိ၊ တွင်လည်း။ ကေစ္စံ၊ အချို့သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧ။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “န ကေဝလဉ္စ သေသ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကား  
 ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ယံကိဉ္စ မာတိကန္တိ၊ ကား။ သက္ကံ ဝါ၊ ခြောက်သည်လည်း  
 ဖြစ်သော။ အသုက္ကံ ဝါ၊ မခြောက်သည်လည်းဖြစ်သော။ တတ္ထာတိ၊ ကား။  
 အာရာမာဒိအတ္ထာယ၊ အရံအစရှိသည်အလို့ငှါ။ ရုက္ခဓောပနေ၊ သစ်ပင်စိုက်ရာ  
 ၌။ “တထာ” တိ၊ တထာဟူသောစကားကို။ ကပ္ပိယဝေါဟာရပရိယာယာဒိဟိ၊  
 တို့ဖြင့်။ ဝန္တောပနံ၊ ကုံးစေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣမိနာ စ၊  
 ဤ တထာ-အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်လည်း။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ ကုလသင်္ဂဟ  
 အလို့ငှါ။ ဝန္တောပနာဒိပိ၊ ကုံးစေခြင်းအစရှိသည်လည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။

ဝတ္ထုပုဇနတ္ထာယ၊ ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ သယံ ဝန္တနံ၊ ကိုယ်  
 တိုင် ကုံးခြင်းသည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
 စောဒေန္တော၊ စောဒနာလိုရကား။ “နန္ဒ စာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။  
 အာရာမာဒိအတ္ထံ၊ အရံအစရှိသော အလို့ငှါ။ ကပ္ပိယပထဝီယံ၊ ကပ္ပိယမြေ၌။  
 သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဧဝပေတုမ္ပိ၊ ငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ ယထာ၊ အပ်သကဲ့သို့။  
 တထာ၊ တူ။ ဝတ္ထုပုဇနတ္ထာယ၊ ငှါ။ သယံ ဝန္တနမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်ကုံးခြင်း  
 သည်လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်ပဲရှိအံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ စောဒကဿ၊ ဧ။ အဓိပ္ပေါယော၊ တည်း။ “ဝုတ္တ” န္တိအာဒိ၊ ဝုတ္တံ-အစ  
 ရှိသည်သည်။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ အထ၊ ထိုသို့ အဖြေဖြစ်မှ။  
 “န ပန မဟာအဋ္ဌကထာယ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋတိ၊ နည်း။  
 မဟာပစ္စရိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်လည်း။ ပမာဏ  
 မေဝ၊ ပမာဏလောက်သည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား။ စောဒနာ၊  
 တည်း။ အယံ ဝိရာဇော၊ ဤသို့သော ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အဝုတ္တဿ၊ မဆို

အပ်သော။ သယံ ရောပနဿ၊ ကိုယ်တိုင်စိုက်ခြင်း၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တေန၊ သော။ ဥဒကသိဉ္ဇနေ၊ ရေလောင်းခြင်းနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သံသန္ဓနနယဒဿနမုခေန၊ နှိုးနှောသောနည်းကို ပြခြင်းကို အရင်းမူသဖြင့်။ ပမာဏမေဝ၊ တိ၊ ပမာဏပင်တည်းဟူ။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ‘မညေယျာသိ’တိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ “တံ ကထ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။-မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ သယံ ရောပနံ၊ ကို။ ကိဉ္ဇာပိ န ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား မဆိုအပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ကပ္ပိယဥဒကဿ၊ ကပ္ပိယရေကို။ သယံ အာသိဉ္ဇနံ၊ ကိုယ်တိုင် လောင်းခြင်းကို၊ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်သလျှင်ကတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရာမာဒိအတ္ထာယ၊ ငှါ။ ကပ္ပိယံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ သယံ သိဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ငှါလည်း။ ဝန္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ၊ ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ ဂန္ဓနမ္ပိ၊ ကုံးခြင်းသည်လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝန္တတိ၊ မအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တမ္ပိ န ဝိရုဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယပိ၊ ငှါလည်း။ ဂန္ဓနာဒိ၊ ကုံးခြင်းစသည်ကို၊ ပဋိကပ္ပိတော၊ ပယ်၍။ အာရာမာဒိအတ္ထာယ၊ ငှါ။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ယဒေတံ ရောပနသိဉ္ဇနံ၊ အကြင် စိုက်ခြင်း၊ ရေသွန်းခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစိုက်ခြင်း၊ ရေသွန်းခြင်းသည်လည်း။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သံသန္ဓနတော၊ နှိုးနှောခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗာပရံ၊ ရှေ့နှင့် နောက်သည်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်။

တံ ဝစနံ၊ သည်။ ကထံ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ အဘယ်သို့ မဆန့်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “တံတြ ဟိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတြာတိ၊ ကား။ ရောပနသိဉ္ဇနဝိသယေ၊ စိုက်သော ရေသွန်းသော အရာ၌။ ပုပ္ဖါဒိဟိ၊ ပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကုလသင်္ဂဟပ္ပသင်္ဂေ၊ ကုလသင်္ဂဟနှင့် စပ်လျဉ်းသည်။ သတိ၊ သော်။ “မာလာဝစ္ဆန္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသိတတ္တာ၊ အထူးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထမေဝ၊ ငှါသာလျှင်။ ရောပနံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတန္တိ၊ လိုအပ်၏ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “မာလာဝစ္ဆန္တ ဝဒန္တော”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဇေတံ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ “မာလာဝစ္ဆန္တံ။ ပ။ သိဉ္ဇာပေန္တိပိ”တိ၊ ဟူသော။ ဇေတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညတြ ပနာတိ၊ ကား။ အာရာမာဒိအတ္ထာယ၊ ငှါ။ မာလာဝစ္ဆာဒိနံ၊ ပန်းပင်ငယ်အစရှိသည်တို့ကို။ ရောပနေ ပန၊ စိုက်ရာ၌ကား။ ပရိယာယောတိ၊ ကား။ သယံကရဏ ကာရာပနသင်္ခါတော၊ ကိုယ်တိုင် ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်းဟူ

ဆိုအပ်သော။ ပရိယာယော ဝေါဟာရော၊ ပရိယာယံဝေါဟာရကို။ အတ္ထဝိသေသော၊ အနက်ထားကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်ကို။ (၃၀၀) ကုလသင်္ဂဟတ္ထတ္တာဘာဝါ၊ ကုလသင်္ဂဟအဖြစ် မရှိခြင်းဖြင့်။ အတ္ထိ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အတ္ထိ ပရိယာယောဟူသော ပုဒ်၌။ ပရိယာယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ကရဏကာရာပနဝသေန၊ ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဂယမာနေ၊ ယူချေသော်။ “ဂန္ဓေန္တိပိ ဂန္ဓာပေန္တိပိ” တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်သော။ ဂန္ဓနဂန္ဓာပနံ၊ ကုံးခြင်း၊ ကုံးစေခြင်းကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပရတော၊ နောက်မှ။ “ဧဝံ ဇာန၊ ဧဝံ ကတေ သောဘေယျာ” တိအာဒိကပ္ပိယဝစနေဟိ၊ ဧဝံ ဇာန၊ ဧဝံ ကတေ သောဘေယျ-အစရှိသော ကပ္ပိယစကားတို့ဖြင့်။ ယံ ဂန္ဓာပနံ၊ အကြင်ကုံးစေခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကပ္ပိယပရိယာယံဖြင့် ကုံးစေခြင်း၌။ ဒေါသာဘာဝေါ၊ အပြစ်မရှိသော အဖြစ်ကို။ သမတ္ထိတော၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဂန္ဓေဟိ” တိ၊ ကုံးလောဟူ၍။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခြင်းဖြင့်။ ကာရာပနဿေဝ၊ ပြုစေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဂန္ဓာပနန္တိ၊ ကုံးစေခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတတ္ထာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတ္ထ ပရိယာယံ ဣဓ စ ပရိယာယာဘာဝံ ဥတွာတိ၊ ကား။ “မာလာဝစ္ဆံ ဧပေန္တိ” တိအာဒိသ၊ အစရှိသည်တို့၌။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထတာသုစနကဿ၊ ကုလသင်္ဂဟအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော။ “မာလာဝစ္ဆံ” န္တိ ဝိသေသနဿ၊ မာလာဝစ္ဆံ - ဟူသောဝိသေသန၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကရဏကာရာပနသင်္ခါတပရိယာယသဗ္ဗာဝံ၊ ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော ပရိယာယ၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဣဓ “ဂန္ဓေန္တိ” တိအာဒိသ၊ ဤဂန္ဓေန္တိ-အစရှိသည်တို့၌။ တထာဝိဓဝိသေသဝစနာဘာဝတော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဝိသေသစကား၏ မရှိသောကြောင့်။ တဿ ပရိယာယဿ၊ ထိုပရိယာယ၏။ အဘာဝဉ္စ၊ မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥတွာ၊ သိ၍။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ သုဝုတ္တမေဝ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အာဂတနယေနေဝ၊ လာသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဧပေနာဒိ စ၊ စိုက်ခြင်းစသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဂန္ဓာပနာဒိ စ၊ ကုံးစေခြင်းစသည်ကို လည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဧတ္ထ၊ ဤစကား၌။

၆၄၆

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[၂-သံသရာဓိသေသ

သန္ဓေဟော၊ ယုံမှားခြင်းကို။ န ကာတဗျော၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဂမေတိ၊ နိဂုံးအုပ်၏။

ဟရဏာဒိသုတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ၊ ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ ဟရဏာဒိသု၊ ဆောင်ခြင်းစသည်တို့၌။ ကုလိတ္ထိအာဒိနံ၊ အတ္ထာယ ဟရဏတောတိ၊ ကား။ ကုလိတ္ထိအာဒိနံ၊ အမျိုးမိန်းမ အစရှိသည်တို့၏။ ဟရဏသေဝ၊ ဆောင်ခြင်းကို သာ လျှင်။ ဝိသေသေတော၊ အထူးပြု၍။ ပဋိက္ခိတ္တတ္ထာ၊ ပယ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဟရဏာဓိကာရေဟိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ မဉ္ဇရီတိ၊ ကား။ ပုပ္ဖဂေါစ္ဆံ၊ ပန်းခိုင်တည်း။ ဝဋ္ဌိသကောတိ၊ ကား။ ကဏ္ဍဿ၊ နား၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပိဋန္တနုတ္တံ၊ ပန်ခြင်းငှါ။ ကတပုပ္ဖဝိကတိ၊ ပြုအပ်သော ပန်အထူးတည်း။ သော၊ ထိုပန်းအထူးကို။ “ဓဋ္ဌိသော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကဏ္ဍိကာတိ၊ ကား။ ဗဟုနံ၊ ကုန်သော။ ပုပ္ဖါနံ ဝါ၊ ပန်းပွင့်တို့၏လည်းကောင်း။ မာလာနံ ဝါ၊ နွယ်ပန်းစသည်တို့၏လည်းကောင်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဗန္ဓိတဿ၊ ဖွဲ့အပ်သည်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ “ကဏ္ဍာဘရဏ”န္တိပိ၊ နားတန်ဆာဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟာရသဒိသန္တိ၊ ကား။ မုတ္တာဟာရသဒိသံ၊ ပုလဲသွယ်နှင့် တူစွာ။

ကပ္ပိယေနာတိ၊ ကား။ ကပ္ပိယဥဒကေန၊ အပ်သောရေဖြင့်။ တေသံယေဝဒန္တန္တိ၊ ကား။ ဒန္တံ၊ ကုန်သော။ ကုလဒ္ဓသနပရိဘောဂါနံ၊ ကုလဒ္ဓသန၊ ပရိဘောဂတို့၏။ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ ငှါ။ သယံ၊ သိဉ္ဇနေ၊ ကိုယ်တိုင်သွန်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သိဉ္ဇာပနေ စ၊ သွန်းစေခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ ပရိဘောဂတ္ထာယ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ သယံ သိဉ္ဇနေ စ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ သိဉ္ဇာပနေ စ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၏။ ပယောဂဗဟုလတာယာတိ၊ ကား။ သယံ ကရဏေ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုရာ၌။ ကာယပယောဂဿ စ၊ ကိုယ်ပယောဂ၏လည်းကောင်း။ ကာရာပနေ၊ ပြုစေရာ၌။ ဝစီပယောဂဿ စ၊ နှုတ်ပယောဂ၏လည်းကောင်း။ ဗဟုတ္တေန၊ များသော အဖြစ်ကြောင့်။

ဂန္ဓေန၊ ကုံးသောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ ဒါမံ၊ ဖြစ်သော ပန်းကုံးသည်။ ဂန္တိမံ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဂေါပိမ-စသည်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ န ဝဋ္ဌတိတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာ-



ယပိ၊ ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ခြင်းငှါလည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ၎င်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဝတ္ထုပူဇာဒိအတ္ထာယ၊ ဝတ္ထုပူဇာ-စသော အကျိုးငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ပန၊ ငှါ ကား။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ ကာရာပေန္တဿာပိ၊ ပြုစေသော ရဟန်း အားလည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။

☸ (၃၀၁) နိပပုပ္ဖံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ကဒ္ဓပ္ပပုပ္ဖံ၊ ထိမ်ပွင့်တည်း။ ပုရိမနယေနေဝါတိ၊ ကား။ “ဘိက္ခုဏ ဝါ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။

“ကဒလိက္ခန္ဓမ္မိ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သဗ္ဗမေဝ၊ ခပ်သိမ်းသော စကားကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “တံ အတိဩဋ္ဌာရိကမေဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ၎င်း။ ကရဏေ စ၊ ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း။ အကပ္ပိယဝစနေန၊ ဖြင့်။ ကာရာပနေ စ၊ ၎င်းလည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနတ္ထံ ကဏ္ဍကံ ဗန္ဓိတုမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ” တိ ဣမဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဥပလက္ခဏတ္ထာ၊ ဥပလက္ခဏ နည်းဖြစ်သော ကြောင့်။ ပုပ္ဖဒါမောလမ္ပနာဒိအတ္ထာယ၊ ပန်းဆိုင်ဆွဲခြင်း စသည်တို့၏ အလို ငှါ။ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒိပိ၊ ကြီးဖွဲ့ခြင်းအစရှိသည်လည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေဝါ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနတ္ထံ ကဏ္ဍကံ” နှိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသိတတ္ထာ၊ အထူးပြုအပ်သော ကြောင့်။ တဒတ္ထံ၊ ထို ပန်းထိုးခြင်းငှါ။ ကဏ္ဍကမေဝ၊ ဆူးကိုသာလျှင်။ ဗန္ဓိတု၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ တဉ္စ၊ ထိုမအပ်ခြင်းကိုလည်း။ အဋ္ဌကထာပမာဏေန၊ အဋ္ဌကထာကို ပမာဏမူသဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ “ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသေသိတု၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနကံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒဏ္ဍာဒိဟိ၊ လှန်တံအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ ပုပ္ဖါဓာနံ၊ ပန်းခံတည်း။ တေမ္ပိ၊ ဤ ပန်းခံကိုလည်းကောင်း။ နာဂဒန္တကမ္ပိ၊ ဆင်စွယ်ကောက်ကိုလည်း။ သဆိဒ္ဓကမေဝ၊ အပေါက်ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ အသောကပိဏ္ဍိယာတိ၊ ကား။ အသောကသာခါနံ ဝါ၊ ပန်းသုံးခက်တို့၏လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖါနံ ဝါ၊ ပန်းသုံးပွင့်တို့၏လည်းကောင်း။ သမူဟေ၊ အပေါင်း၌။ ဓမ္မရဇ္ဇု နာမ၊ မည်သည်ကား။ စေတိယာဒိနိ၊ စေတီ အစရှိသည်တို့ကို။ ပရိက္ခိပိတု၊ ရစ်၍။ တေသဉ္စ၊ ထိုစေတီအစရှိသည်တို့၏

လည်းကောင်း။ ရဇ္ဇုယာ စ၊ ကြီး၏လည်းကောင်း။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ပုပ္ဖပဝေသနတ္ထာယ၊ ပန်းကို သွင်းခြင်းငှါ။ ဗန္ဓရဇ္ဇု၊ ဖွဲ့အပ်သော ကြိုးတည်း။ “ဝါ၊ ကား။ သိထိလဝဋ္ဋိတာ၊ လျော့လျော့ လွန်းအပ်သော။ ရဇ္ဇု၊ ကြိုးတည်း။ ဝဋ္ဋိအန္တရေ၊ ကြိုးလွန်း၏ အကြား၌။ ပုပ္ဖပဝေသနတ္ထာယ၊ ပန်းကို သွင်းခြင်းငှါ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗန္ဓာ၊ ဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မတ္တကဒါမန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မာသနာဒိမတ္ထကေ၊ တရားဟောနေရာစသည်၏ အထက်၌။ လမ္မကဒါမံ၊ ဆွဲသော ပန်းဆိုင်းတည်း။ တေသံယေဝါတိ၊ ကား။ ဥပ္ပလာဒီနံ ဝေ၊ ကြာအစရှိသည်တို့၏သာလျှင်။ ဝါကေန ဝါ ဒဏ္ဍကေန ဝါတိ၊ ကား။ ပုပ္ဖနာဋ္ဌံ၊ ပန်း၏ အရိုးကို။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ ပုပ္ဖေန၊ ပန်းနှင့်။ ကော-ဗဒ္ဓံ ဌိတဝါကေန စ၊ တစပ်တည်းတည်သော လျှော်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေ-ဗန္ဓနေနေဝ၊ တစပ်ထီးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍကေန စ၊ အရိုးဖြင့် လည်းကောင်း။ ဧတေန၊ ဤ ဝါကေန ဝါ ဒဏ္ဍကေန ဝါဟူသောပါ၌ဖြင့်။ (ဉာဏတိဉ္စ စပ်။) ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်သည်။ ပဉ္စသု၊ ဗီဇသု၊ မျိုးစေ့ငါးပါးတို့၌။ အပ္ပဝိဋ္ဌတ္ထာ၊ မဝင်သောကြောင့်။ ပဏ္ဏံ၊ ဝိယ၊ အရွက်ကဲ့သို့။ ဗီဇဝါမေ၊ ဗီဇဝါမိ၌။ သင်္ဂဟံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိခြင်းကို။ အကာရာပေတွာပိ၊ မပြုစေမှု၍လည်း။ ကောပနေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဆိန္နဿ၊ ဆွတ်ခူးအပ်ပြီးသော။ မကုဋ္ဌဿာပိ၊ ပန်းငုံ၏လည်း။ ယဉ္စ ဝိကသနံ၊ အကြင် ပွင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထို ပွင့်ခြင်းသည်လည်း။ အတိတရုဏဿ၊ အလွန်နုသော ပန်းငုံအား။ အဘာဝါ၊ ပွင့်ခြင်းမရှိသောကြောင့်။ ဝုဇ္ဈိလက္ခဏံ၊ ကြီးပွားခြင်းလက္ခဏာသည်။ န ဟောဝိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ပရိဏတဿ၊ ရင့်ပြီးသော။ မကုဋ္ဌဿ၊ အငုံ၏။ ပတ္တာနံ၊ ပွင့်ချပ်တို့၏။ သိနေဟေ၊ အစေးသည်။ ပရိယာဒါနံ၊ ခန်းခြောက်ခြင်းသို့။ ဂတေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဝိသုဘာဝေါ ဝေ၊ အသီးအသီးဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိကာသော၊ ပွင့်ခြင်းမည်၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဆိန္နမကုဋ္ဌဝိကာသော၊ ဆွတ်ခူးအပ်သော အငုံ၏ ပွင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိန္နမကုဋ္ဌဝိကာသတော၊ မဆွတ်ခူးအပ်သော အငုံ၏ပွင့်ခြင်းမှ။ ပရိဟိနော၊ ယုတ်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ မိလာတယုတ္တော၊ ညှိုးခြင်းနှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ မိလာတဿ၊ ညှိုးသောပန်း၏။ ဥဒကသညောဂေ၊ ရေနှင့်ပေါင်းယှဉ်သည်ရှိသော်။ ယဉ္စ အမိလာနတာပဇ္ဇနံ၊ အကြင်မညှိုးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။

အတ္တိ၊ ဧ။ တမ္ပိ၊ ထို မညှိုးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ တမ္ပုလ-  
 ပဏ္ဍာဒီသု၊ ကမ်းရွက် အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သမာနံ၊ ရှိခြင်းတူ၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိလက္ခဏံ၊ ကြီးပွားခြင်း လက္ခဏာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။  
 ပါဠိအဋ္ဌကထာဒီသု စ၊ ပါဠိ အဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့၌လည်း။ ကတ္တစိ၊ တစုံ  
 တခုသောအရာ၌။ ပုပ္ဖာနံ၊ အပွင့်တို့ကို။ ကပ္ပိယကရဏံ၊ ကပ္ပိခြင်းကို ပြုခြင်း  
 သည်။ န အာဂတံ၊ မလာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်သည်။ သဗ္ဗထာ၊  
 ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အဗိဇဗေဝ၊ ဗိဗေဟုတ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝိညာယတိ၊ ဧ။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ “ပသိဗ္ဗကေ  
 ဝိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုပ္ဖပသိဗ္ဗကေ ဝါ၊ ပန်းထည့်ရန်  
 အိတ်၌လည်းကောင်း။ ပသိဗ္ဗကသဒိသံ၊ အိတ်နှင့် တူစွာ။ ဗန္ဓေ၊ ဖွဲ့အပ်သော၊  
 ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ စိဝရေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ပက္ခိပိတံ၊  
 ထည့်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ “ဗန္ဓိတံ န ဝဋ္ဋတိ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ရဇ္ဇအာဒိဟိ၊ ကြီးအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပုပ္ဖသေဝ၊ ဧသာလျှင်။ အတ္တန္တုဒဏ္ဍဝါကေဟိ ပန၊ မဖြတ်အပ်သော  
 အရိုးအမျှင်တို့ဖြင့်ကား။ ဗန္ဓိတံ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ ဝေ၊ အပ်သလျှင်ကတည်း။  
 (၃၀၂) “ပုပ္ဖပဋ္ဌေ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗ” ဟူသော စကားကို။ ပုပ္ဖပဋ္ဌံ၊ ပန်းကုံး  
 ပုဆိုးကို။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသော ရဟန်း၏။ ဒီသံတော၊ အလျားမှ။ ပုပ္ဖဒါ-  
 မဿ၊ ပန်းကုံးကို။ ဟရဏ ပစ္စာဟရဏဝသေန၊ ဆောင်ခြင်း၊ တဖန်ဆောင်  
 ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရဏံ၊ ပြည့်စေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။  
 တိရိယတော၊ ဖိလာအားဖြင့်။ ဟရဏံ ပန၊ ဆောင်ခြင်းသည်ကား။ ဝါယိမံ  
 နာမ၊ ဝါယိမပန်းကုံးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပုရိမံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။  
 “ပုရိမဋ္ဌာနံ အတိက္ကာမေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမံ၊ ပုရိမပန်းကုံးကို။ ပုပ္ဖကောဋီ၊ ပန်းအစွန်းကို။  
 ဖုသံပေတွာ ဝါ၊ ထိစေ၍လည်းကောင်း။ အဖုသံပေတွာ ဝါ၊ မထိစေ  
 မှ၍လည်းကောင်း။ ပရိက္ခိပနဝသေန၊ ရစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အတိက္ကမန္တဿ၊  
 လွန်စေသော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိယေဝ၊ သာတည်း။ ဗန္ဓိတံ ဝဋ္ဋတိတိ၊  
 ကား။ ပုပ္ဖရဟိတာယ၊ ပန်းမှကင်းသော။ သုတ္တဝါကကောဋိယာ၊ ချည်၊  
 လျော်တို့၏ အစွန်း၌။ ဗန္ဓိတံ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧ။ “ဧကဝါရံ ဟရိတွာ  
 ဝါပရိက္ခိပိတွာ ဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တစေတိ-  
 ယာဒိပရိက္ခေပံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စေတိကို ရစ်ခြင်းအစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း။  
 ပုပ္ဖပဋ္ဌကရဏဉ္စ၊ ပန်းကုံးပုဆိုး ရက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။



ပရေဟိ ပုရိတန္တိ၊ ကား။ ဒိဃတော၊ အလျားမှ။ ပသာရိတံ၊ ဖြန့်အပ်သော။  
 ဝါယိတန္တိ၊ ကား။ တိရိယတော၊ ဖိလံ။ ဟရိတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ တံ ပန၊  
 ထိုဆောင်ခြင်းကိုကား။ ကေဝါရမ္ပ၊ တကြိမ်လည်း။ န လဗ္ဘတံ၊ မရအပ်။  
 ပုပ္ဖာနိ ဌပေန္တေနာတံ၊ ကား။ အဂန္တိတပုပ္ဖာနိ၊ မကုံးအပ်သော ပန်းတို့ကို။  
 အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဖုဿာပေတွာပိ၊ ထိစေ၍လည်း။ ဌပေန္တေန၊ ထား  
 သော ရဟန်းသည်။ ခဋ္ဌိကဒါမဩလဗ္ဗကောတံ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ၊  
 အောက်အဖို့၌။ ခဋ္ဌိကာကာရယုတ္တော၊ ကြာသွတ်အိုးအခြင်းအရာရှိသော။  
 ဝါ၊ ကား။ ဒါရုဗဋ္ဌိကာကာရော၊ သစ်သားအိုးသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဩလဗ္ဗကော၊  
 ပန်းဆိုင်တည်း။ ဂေဏှုကံ နာမ၊ အိမ်ကျင်မည်သည်ကား။ သုတ္တမယံ၊ ချည်  
 ဖြင့် ပြီး၏။ သဗ္ဗတ္တာတံ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကုန်သော။ ဂန္တိမာဒိသ၊ ဂန္တိမ  
 အစရှိသည်တို့၌။

ရေစကန္တိ၊ ကား။ အဘိနယံ၊ တူသော နည်းပြခြင်းတည်း။ “ဧဝံ သို့။  
 နစ္စာဟိ၊ ကလော။” ဣတိ၊ သို့။ နဋ္ဌာကာရဒဿနံ၊ ကသော အခြင်းအရာကို  
 ပြခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ “စက္ကံ ဝိယ၊ စက်ကဲ့သို့။ အတ္တာနံ၊ မိမိ  
 ကိုယ်ကို။ ဘမာပနံ၊ လည်စေခြင်းတည်း။” ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ကေစံ၊ တို့  
 သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အာကာသေယေဝ ကိဋ္ဌန္တိတံ၊ ကား။ “အယံ သာရီ၊  
 ဤဇယ်ကို။ အသုကပဒံ၊ ဤမည်သော အကွက်သို့။ မယာ၊ သည်။ နိတာ၊  
 ဆောင်အပ်၏။” ဣတိ ဧဝံ သို့။ မုခေနေဝ၊ ခံတွင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥဘောပိ၊  
 နှစ်ယောက်သော သူတို့သည်လည်း။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်လျက်။ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကစားကုန်  
 ၏။ ဇူတဖလကေတံ၊ ကား။ ဇူတမဏ္ဍလေ၊ အန်ပျဉ်၌။ ပါသကကိဋ္ဌာယာတံ၊  
 ကား။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ တိဝဂ္ဂလပ္ပမာဏာနံ၊ လက်သုံးသစ်ပမာဏရှိကုန်သော။  
 ဒါရုဒန္တာဒိမယာနံ၊ သစ်သား၊ ဆင်စွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ပါသ-  
 ကာနံ၊ ဖဲတို့၏။ စတုသု ပဿေသု၊ နံပါးလေးဘက်တို့၌။ ကေကာဒိဝသေန၊  
 တပေါက်အစရှိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗိန္နုနံ၊ အပေါက်တို့ကို။ ကတာ၊ ၍။ ဖလကေ၊  
 အင်ပျဉ်၌။ ခိပိတာ၊ ပစ်ချ၍။ ဥပရိဘာဂေ၊ အထက်အဖို့၌။ ဒိန္နဗိန္နုနံ၊ မြင်အပ်  
 သော အပေါက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သာရိယော၊ ဇယ်တို့ကို။ အပနေတွာ၊  
 ရွှေ၍။ ကိဋ္ဌနကဇူတကိဋ္ဌာယ၊ ကစားသော ဖဲကစားခြင်းဖြင့်။

မဉ္ဇုဋ္ဌိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဉ္ဇုဋ္ဌရက္ခသာရကသာဝံ၊ ထန်းကျင်ပင်၏  
 အနှစ်ဖြစ်သော ဖန်ပေါက်ရေကို။ သလာကဟတ္ထန္တိ၊ ကား။ နာဋ္ဌိကေရဟိရာဇိနံ၊  
 အိုးမျှင်အစရှိသည်တို့၏။ ကလာပဿ၊ အပေါက်၏။ ဧတံ နာမံ၊ ဤသလာ-  
 ကဟတ္ထအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ထရုသိန္တိ၊ ကား။ ခဂ္ဂေ၊ သန်လျက်



၌။ ဥဿေဋ္ဌေန္တိတိ၊ ကား။ မုခေ၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဥဿေဋ္ဌေန၊ လေချန်သံဖြင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အသံကို။ ပမုဋ္ဌန္တိ၊ လွှတ်ကုန်၏။ မဟန္တိ၊ ကြီးသည်ကို။ ကတု၊ ချီ။ အဗျတ္တသဒ္ဓိံ၊ ပုဒ်၊ ဗျည်း မထင်သော အသံကို။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ အပ္ပေ၊ ဝေဋ္ဌေန္တိတိ၊ ကား။ ဒိဂုဏိတဝါ၊ မဟတ္ထော၊ ကွေးအပ်သော လက်ဝဲ လက်မောင်း၌။ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန၊ လက်ျာလက်ဖြင့်။ တာဋ္ဌေတု၊ ခတ်၍။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ ကဗျေန္တိ၊ ကုန်၏။ မုခဒ္ဓိဏိမန္တိ၊ ကား။ မုခဘေရီ၊ နှုတ်စည် တီးခြင်းတည်း။

၄၃၂။ “တေသ”န္တိ၊ တေသံ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သမာသေ၊ သမာညှိ၌။ ဂုဏိဘူတာနိ၊ မပြဋ္ဌာန်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗာနိပိ၊ အဆစ်တို့ကိုလည်း။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဗောဇ္ဇောတိ၊ ကား။ လောလော၊ လျှပ်ပေါ်၏။ မန္တဓာတုကော၊ နှုတ်သောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။ ဘကုဋ္ဌိံ၊ ကတုတိ၊ ကား။ ဘမုကဘေဒံ၊ မျက်မှောင်အထူးကို။ ကတု၊ ချီ။ နေလတိ၊ ကား။ နိဓ္ဓေ၊ သာ၊ အပြစ်ကင်းကုန်၏။

☞ (၃၀၃)၄၃၃။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “သာရိပုတ္တ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားသည်။ ကေသေသနယေန၊ ကေသိကနည်းဖြင့်။ ဥဘိန္တံ၊ နှစ်ယောက် ကုန်သော။ သာရိပုတ္တ မေဂ္ဂလ္လာနာနံ၊ တို့ကို။ အာလပနံ၊ ခေါ်ကြောင်းတည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဗဟုဝစနနိဓ္ဓေသော၊ ဗဟုဝစ်ဖြင့် ညှိမ်းခြင်းကို။ ကတော၊ ချီ။

၄၃၅။ အဋ္ဌာရသ ဝတ္တာနိတိ၊ ကား။ “န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ”န္တိ-အာဒိနိ၊ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ အစရှိကုန်သော။ “န ဘိက္ခုဟိ သမ္ပယောဇေတဗ္ဗ”န္တိ ပရိယောသာနာနိ၊ န ဘိက္ခုဟိ သမ္ပယောဇေတဗ္ဗံအဆုံးရှိကုန်သော။ ကမ္မက္ခန္ဓကေ၊ ကမ္မက္ခန္ဓကဉ္စ။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ ဝတ္တာနိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသောဝတ်တို့ကို။ န ပန္နလောမာတိ၊ ကား။ န ပတိတမာနလောမာ၊ ကျသော အမွေးမရှိကုန်။ အနန္တကုလဝတ္တိနေ၊ မလျော်သောအကျင့်ရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ နက်။

၄၃၇။ “ပရသန္တကံ ဒေတိ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝိဿာသဂါဟေန၊ အကျွမ်းဝင်၍ ယူသဖြင့်။ ဒါနံ၊ ပေးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၌။ ဝတ္တံ၊ ချီ။ “ထုလ္လိစ္စယ”န္တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိဉ္စိ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။

“တဉ္စ ခေါ ဝတ္ထုပူဇနတ္တာယာ”တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ မာတာပိတုနမ္ပိ၊ ထို့အားလည်း။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးသောရဟန်းသည်။ ဝတ္ထု-

ပူဇနတ္ထာယေဝ၊ ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ခြင်းငှါသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။  
ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။ “မဏ္ဍနတ္ထာယ ပန သိဝလိင်္ဂါဒိပူဇနတ္ထာယာ”တိ၊  
ဟူ၍။ တွေကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့် “ဣမံဤပန်းကို။  
ဝိက္ခိဏိတော၊ ရောင်း၍။ ဇီဝိဿန္တိ”တိ၊ အသက်မွေးကုန်လတ္တံ့ ဟူ၍။ မာတာ  
ပိတုနံ၊ တို့အား။ ဒါတု၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သေသဉာတိနံ ပန၊ ကြွင်းသော  
ဆွေမျိုးတို့အားကား။ တာဝကာလိကမေဝ၊ အခိုက်အတန့်သာလျှင်။ ဒါတု၊  
ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ “ဉာတိသာမဏေရေဟေဝါ” တိ၊ ဟူသောစကားကို။  
တေသံ၊ ထိုသာမဏေတို့၏။ ဂိဟိကမ္မပရိမောစနတ္တံ၊ လူတို့အမှုကိုပြုပြင်ခြင်းမှ  
လွတ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရေတိ၊ ကား။ အညတကော၊ အဆွေမတော်  
သော သာမဏေတို့သည်။ တေဟိပိ သာမဏေရေဟိ၊ တို့သည်လည်း။ အာစရိ-  
ယုပဇ္ဈယာနံ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏။ ဝတ္ထသီသေန၊ ဝတ်ကိုအရင်းမှသဖြင့်။  
ဟရိတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဝုဠကန္တိ၊ ကား။ ဥပစုဘာဂတောပိ၊ ထက်ဝက်  
သော အပို့မှလည်း။ ဥပစု၊ ထက်ဝက်ကို။

“သာမဏေရာပ။ ပ။ ဌပေန္တိ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အရက္ခိတာဂေါပိတံ၊  
မစောင့်၊ မထိန်းအပ်သည်ကို။ သန္ဓာယံ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ တတ္ထာတိ၊  
ကား။ မဂ္ဂေ ဝါ၊ ခရီး၌လည်းကောင်း။ စေတိယဂ်ဏေ ဝါ၊ စေတီရင်ပြင်၌  
လည်းကောင်း။ “သာမဏေရေဟိ ဒါပေတုံန လဘန္တိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကား  
ကို။ သာမဏေရေဟိ၊ တို့ကို။ ဂိဟိနံ၊ ဒကာတို့၏။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကာရိတံ ဝိယ၊  
ပြုစေသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ ပုပ္ဖဒါနံ၊ ပန်းပေးခြင်းသည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။  
ကသ္မာ၊ နည်း။ သာမဏေရာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ န ဝဋ္ဋနတော၊ မအပ်ခြင်း  
ကြောင့်တည်း။ “သယမေဝါ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တဉ္စ၊  
ဆိုလည်းဆိုအပ်၏။ “အဝိသေသေန ဝုတ္တ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။  
သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့အားလည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။  
ဒဿတိ၊ ၏။

“ခိဏပရိဗ္ဗယာန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂန္တုကော၊ အာဂန္တုကတို့ကို။ သန္ဓာယ၊  
၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆိန္နေသု၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ရုက္ခေသုပိ၊ တို့၌လည်း။  
“ဣဓ၊ ဤသစ်ပင်၌။ ဖလာနိ၊ သစ်သီးတို့သည်။ သန္တရာနိ၊ ကောင်းကုန်  
၏။” ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော ရဟန်းသည်။  
ကုလသဂ်ဟော၊ ကုလဒ္ဓသကကို။ ကတော၊ နာမ၊ ပြုသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊  
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဧဝံ ပန န ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ရုက္ခစ္ဆလီတိ၊ ကား။ ရုက္ခတ္တစော၊ သစ်ခုံတည်း။ အဘာဇနိယတ္တာ၊ မဝေ  
 ပန်အပ်သောကြောင့်။ ဂရုဘဏ္ဍန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ “ဝုတ္တနယေနာ”တိ၊  
 ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပဏ္ဏဒါနမ္ပိ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်းသည်လည်း။ ပုပ္ဖဗလာဒိသု၊  
 ပန်း၊ သစ်သီး စသည်တို့၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကုလင်္ဂဟော၊ သည်။  
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ဤ။



ပဗ္ဗေ ဝုတ္တပုကာရန္တိ၊ ကား။ “မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တ-  
 ထာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပုကာရေ၊ ဆိုအပ်သော အပြား  
 ရှိသော။ သိက္ခာပဒေ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ “ပက္ကမတယသ္မာ”တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (၃၀၄) ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မဝသေန၊ ပဗ္ဗာဇနိယကံ၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပုန၊ ဖန်။ “ပက္ကမတယသ္မာ”တိ ဣဒမ္ပိ၊  
 ဟူသော စကားကိုကား။ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကတဿ၊ ပဗ္ဗဇနိယကံ ပြုအပ်သော  
 ရဟန်း၏။ ဝုတ္တဝသေန၊ ဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာ  
 ပုဒ်၌။ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကေဟိ၊ တို့သည်။ အာစရိယေသု၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော။  
 အနေကဝိဇေသု၊ များသော အပြားရှိကုန်သော။ အနာစာရေသု၊ မကောင်း  
 သော အကျင့်တို့၌။ ပညပေတဗ္ဗာ၊ ပညတ်အပ်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊  
 တို့ကို။ သိက္ခာပဒန္တရေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တပါးတို့၌။ ပညတ္ထာ ဝေ၊ ပညတ်  
 ကုန်ပြီးသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုအာပတ်တို့ကို။ ဣဓ၊  
 ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အပညပေတွာ၊ မပညတ်မူ၍။ ကုလဒူသကာနံ၊ ကုလဒူသက  
 ပြုအပ်သော ရဟန်းတို့အား။ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်  
 ခြင်းကို။ ကာတုဉ္စ၊ ပြုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ တတ္ထေဝံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌သာ  
 လျှင်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဝတ္ထိတွာ၊ မကျင့်မူ၍။ ကာရကသံဃံ၊  
 ကံပြုသော သံဃာကို။ ဆန္ဒဂါမိတာဒိဟိ၊ ဆန္ဒဂါမိတာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။  
 ပါပေန္တာနံ၊ ရောက်စေကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ သမနုဘာသနာယ၊ ဥတ်  
 ကမ္မဝါစာဖြင့်။ သံဃာဒိသေသံ၊ သို့။ အာရောပိတုဉ္စ၊ တင်ခြင်းငှာ လည်း  
 ကောင်း။ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊  
 ဤ။ “ပဌမသံဃဘေဒသဒိသာနေဝါ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ အဂေ-  
 သုပိ၊ တို့တွင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသံဃဘေဒ၌။ ပရက္ကမနံ ယထာ၊ လုံ့လ  
 ပြုခြင်းကဲ့သို့။ ဝေ တထာ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊  
 ချစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပါပနံ၊ ရောက်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဤ။ သေသံ၊  
 ကြွင်းသော အင်္ဂါသည်။ တာဒိသမေဝံ၊ ထိုသံဃဘေဒနှင့် တူသလျှင်ကတည်း။  
 ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ

၄၄၂။ ဣတရေ ပန၊ ဤ ကိုးပါးမှတပါးသော အာပတ်တို့ကိုကား။  
ယာဝတတိယကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊  
စပ်အပ်၏။ ယော ဇနော၊ အကြင် သူသည်။ ကေသိ၊ ဒိဝသေ၊ တပါးသော  
နေ၌။ အာဂန္တုပိ၊ လာ၍လည်း။ ဂတော၊ သွား၏။ အနန္တရေသု၊ အခြားမဲ့  
ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိသု၊ ဒိဝသေသု၊ နှစ်ရက်နေတို့၌။ အနုပုဇ္ဇိတော၊ မလာမူ၍။  
တတိယေ ဒိဝသေ၊ သုံးရက်မြောက်သော နေ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လာ၏။ သေဝံ  
ဇနော၊ သည်။ တတိယကော၊ မည်၏။ ယော ပန၊ အကြင် သူသည်ကား။  
တတိယေပိ၊ သုံးရက်မြောက်၌လည်း။ အနုပုဇ္ဇိတော၊ မလာမူ၍။ စတုတ္ထေ  
ဝေ ဒိဝသေ၊ လေးရက်မြောက်သော နေ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လာ၏။  
သော ဇနော၊ ကို။ စတုတ္ထကော စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသူကို။  
သန္ဓာယ၊ ၍။ “ယထာ တတိယေ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ “အကာမေန  
အဝသေနာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အပ္ပဇ္ဇိကမ္မကရဏံ နာမ၊  
မကုစားခြင်းမည်သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အလဇ္ဇိလက္ခဏံ၊ တည်း။  
သဂ္ဂမောက္ခာဝရဏာ၊ နတ်ရွာ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊  
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပန္နော၊ အာပတ်သင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။  
“ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ပရိဝသိဿာမိ”တိ၊ ပရိဝါသ်နေအံဟူ၍။ ဝိက္ခိပိတုံ၊  
ပစ်ပယ်ခြင်းငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ သံသေန စ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စန္တိ-  
ဿေဝ၊ အလိုမရှိသော ရဟန်းအားပင်လျှင်။ ပရိဝါသော၊ ပရိဝါသ်ကို။  
ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “စိတ္တမာ-  
နတ္တော ဘိက္ခု၊ ပ။ အဗ္ဗေတဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ယော ဘိက္ခု၊  
သည်။ စိတ္တမာနတ္တော၊ မာနတ်ကျင့်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊  
ကို။ အဗ္ဗေတဗ္ဗော၊ အဗ္ဗာန်သွင်းအပ်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဘိက္ခုသဒ္ဓုဒ္ဓယဿ၊  
ဘိက္ခုသဒ္ဓါနှစ်ခု၏။ ယောဇနော၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေ စ ဘိက္ခု၊  
ဂါရယှာတိ၊ ကား။ ဥနဘာဝံ၊ ယုတ်သော အဖြစ်ကို။ ဥတော၊ ၍။ အဗ္ဗေန္တိ၊  
သွင်းကုန်၏။ ဒုက္ကဋ္ဌာပဇ္ဇနေန၊ ဒုက္ကဋ္ဌသို့ ရောက်သဖြင့်။ ဂရဟိတဗ္ဗာ၊ ကဲ့ရဲ့  
အပ်ကုန်၏။ သာမိစိတိ၊ ကား။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်အကျင့်တည်း။

သာမန္တပါသာဒိကာယ၊ သော။ ဝိနယဠကထာယ၊ ၏။ ဝဏ္ဏနာယံ၊  
အဖွင့်ဖြစ်သော။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ တေရသကဝဏ္ဏနာနယော၊  
တေရသကကို ဖွင့်သောနည်းသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော  
အစဉ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။



# ၃-အနိယတကဏ္ဍ

## ၁-ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ

(၃၀၅) ၄၄၃။ ပုတ္တသဒ္ဓေန၊ ပုတ္တသဒ္ဓါဖြင့်။ သာမညနိဒ္ဓေသတော  
ဝါ၊ သာမညနိဒ္ဓေသ အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ကေသေသနယေန ဝါ၊  
ကေသိသနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုတ္တိပိ၊ သမီးကိုလည်း။ ဂဟိတာ၊  
ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “ဗဟူ ဓိတရော စာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။  
တဒနန္တရန္တိ၊ ကား။ သိက္ခန္တိ၊ တို့ကို။ ဘောဇနာနန္တရံ၊ ဆွမ်းကျွေးသည်၏  
အခြားမဲ့၌။

၄၄၄-၅။ တံ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ တံ မေထုနာဒိအဇ္ဈာစာရကမ္မံ၊ ထိုမေထုန  
အစရှိသော လွန်ကျူးသော အမှုကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “သောတဿ ရဟော”တိ  
ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကိုထုတ်သည်၏ အစွမ်း  
ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥပရိ သိက္ခာပဒေ၊ အထက်ဒုတိယာနိယတ-  
သိက္ခာပုဒ်၌။ “န ဟေဝ ခေါ ပန ပဋိစ္စန္တ”န္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။  
တေဿ သိက္ခာပဒဿ၊ ဤ ပထမာနိယတသိက္ခာပုဒ်၏။ ဝိသယံ၊ အရာကို။ ပဋိ-  
ကိပိတာ၊ ပယ်၍။ “အလဉ္စ ခေါ ဟောတိ မာတုဂါမံ ဒုဠုလ္လာဟိ ဝါစာ-  
ဟိ ဩဘာသိတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသယန္တရဘူတသောတရဟဿ၊ အရာတပါး  
ဖြစ်သော သောတရဟကို။ ဝိသု၊ အသီး။ ဝက္ခမာနတ္တာ၊ ဆိုလတ္တံ့ ဖြစ်-  
သောကြောင့်တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား။ စက္ခုရဟောဝ၊ စက္ခု  
ရဟကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ပဋိစ္စန္တေ  
အာသနေ”တိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ကို ဟောခြင်းကြောင့်လည်း-  
ကောင်း။ “သက္ကာ ဟောတိ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ  
စ၊ ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကိဉ္ဇာပိ” တိအာဒိ၊ ကို။  
အာဟ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ ရဟောနိသဇ္ဇာပတ္တိယာ၊ ရဟောနိသဇ္ဇ  
အာပတ်ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ စက္ခုရဟောနေဝ၊ မျက်စိ၏ ဆိတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အာပတ္တိံ၊  
ကို။ ပရိစ္စန္တိန္တု၊ ပိုင်းခြား၍။ ဒဿေဇ္ဇော၊ ၍။ “သစေပိ ဟိ”တိအာဒိ၊  
အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ “ပိဟိတကဝါဠဿာ”တိ၊ ဣမိနာ၊  
ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပဋိစ္စန္တဘာဝတော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။  
စက္ခုဿ ရဟောဝ၊ မျက်စိ၏ ဆိတ်ကွယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ  
၌။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ သောတဿ ရဟော၊ နား၏ ဆိတ်ကွယ်

ခြင်းကို။ န အဓိပ္ပေတော၊ မလိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြန်။ တေန၊  
 ကြောင့်။ “အပိဟိတကဝါဠာယ။ပ။ အနာပတ္တိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ၊  
 ဟိ၊ စ။ ကဝါဠဝိဝရဏေန၊ တံခါးရွက်ကို ဖွင့်သဖြင့်။ သောတဿ ရဟော၊  
 နား၏ ဆိတ်ခြင်းသည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ စက္ခုဿ ရဟော ဧဝံ၊  
 မျက်စိ၏ ဆိတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ “အန္တောဒ္ဓါဒသ  
 ဟတ္ထေပီ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ၊ ဌ။ အာဂ-  
 တသောတဿ ရဟေန၊ လာသော နား၏ ဆိတ်ခြင်းဖြင့်။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗ-  
 ဒုဠုလ္လဝါစာပတ္တိယာ၊ ရောက်အပ်သော ဒုဠုလ္လဝါစာအာပတ်နှင့်။ သဟ၊ က။  
 သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အနာပတ္တိတာဝံ၊ အာပတ်မသင့်သော  
 အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ ဟိ၊ စ။ ဒ္ဓါဒသဟတ္ထတော၊ တဆယ့်  
 နှစ်တောင်မှ။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ နိသိန္နော၊ ထိုင်သောသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယ  
 သိက္ခာပုဒ်၌။ သောတဿ ရဟသဗ္ဗာဝတော၊ နား၏ ဆိတ်ကွယ်ခြင်း ဖြစ်သင့်  
 သောကြောင့်။ ဒုဠုလ္လဝါစာပတ္တိယာ၊ ဒုဠုလ္လဝါစာအာပတ်ဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊  
 အာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ န ကရေတိ၊ မပြုတတ်။ တထာ စ၊ ထိုသို့ စက္ခုရဟဖြင့်  
 ရောက်အပ်သောအာပတ်ဖြင့် မသင့်ခြင်းကို မြင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အတ္ထေ၊  
 ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူချေသည်ရှိသော်။ “အနာပတ္တိ” န ကရေတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ “မေထုနဒ္ဓိ  
 ကာယသံသဂ္ဂါပတ္တိဟိ အနာပတ္တိ” ကရေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊  
 အထူးပြု၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ တဝေယျ၊ ဇာ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊  
 ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်-  
 သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ ကို။ ဒဿေတုမေဝ၊ ငှါသာလျှင်။  
 “ဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဇာ၊ ဟိ၊ စ။  
 စက္ခုဿေဝ၊ ဇာသာလျှင်။ ရဟတာဝံ၊ ဆိတ်သော အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ၍။ ယဒိ ဝဒေယျ၊ အံ။ “အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ”တိ၊ ဟူ၍။ န ဝဒေယျ၊  
 မဆိုရာ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အပ္ပဋိစ္ဆန္နေ၊ မဖုံးကွယ်သော။ တတော၊ ထိုတဆယ့်  
 နှစ်တောင်ထက်။ ဒုရေ၊ ဝေးရာ အရပ်၌။ နိသိန္နေပိ၊ နေသော်လည်း။  
 စက္ခုဿ၊ မျက်စိ၏။ (၃၀၆) ရဟာသဗ္ဗာဝတော၊ ဆိတ်ကွယ်ခြင်းမရှိသော  
 ကြောင့်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ နိဒ္ဓါယန္တော၊ ငိုက်  
 သော။ ကပိမိဒ္ဓပရေတော၊ မျောက်မျက်နှာပုံစံသော သူသည်။ ကိဉ္စိကာလံ၊  
 စိုးစဉ်းသော ကာလ၌။ စက္ခုနိ၊ ထို့ကို။ ဥမ္ပိလေတိ၊ ဖွင့်၏။ ကိဉ္စိကာလံ၊

၌။ နိမ္မိလေတိ၊ မှိတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “နိဒါယန္တောပိ အနာပတ္တိ”  
ကရေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“ပဋိလဒ္ဓသောတာပတ္တိဖလာ”တိ၊ ဟူ၍။ အန္တိမပရိစ္ဆေဒတော၊ ယုတ်သော  
အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိသဇ္ဇံ ပဋိဇာနဗ္ဗာနောတိ၊ ကား။ မေထုန  
ကာယသသဂ္ဂါဒိဝသေန၊ မေထုန၊ ကာယသသဂ္ဂအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။  
ရဟော နိသဇ္ဇံ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထိုင်ခြင်းကို။ ပဋိဇာနဗ္ဗာနော၊ ဝန်ခံသော။  
ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပါရာဇိကေန ဝါ”တိအာဒိ၊ ကို။  
အာဟ၊ ၏။ န အပ္ပဋိဇာနဗ္ဗာနောတိ၊ ကား။ အလဇ္ဇိပိ၊ ကိုလည်း။  
အပ္ပဋိဇာနဗ္ဗာနော၊ ဝန်ခံသည်ရှိသော်။ အာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ န ကာရေ-  
တဗ္ဗောဝ၊ မဆုံးဖြတ်အပ်သလျှင်ကတည်း။ ဟိ၊ စူး။ သော၊ ထိုအလဇ္ဇိကို။  
ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ န ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ။  
တာဝ၊ လောက်။ “သုဒ္ဓေါ”တိ ဝါ၊ စင်၏ဟူ၍လည်း။ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော၊  
မဆိုအပ်။ “အသုဒ္ဓေါ”တိ ဝါ၊ မစင်ဟူ၍လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝုတ္တာနု-  
သန္နိနာ ပန၊ ဟောတော်မူအပ်သော အနုသန္ဓေဖြင့်ကား။ ကာရေတဗ္ဗော၊  
၏။ ဟိ၊ စူး။ “ပဋိညာံ လဇ္ဇိသု ကတာပ။ ကာရယေ”တိ၊ ဟူသော။ တေ၊  
ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပရိဝါ၌ ဟောအပ်ပြီ။

(အနက်ကား) လဇ္ဇိသု၊ ထို၌။ ပဋိညာံ၊ ပဋိညာဉ်ကို။ ကတာ၊ ပြုအင်၏။  
အလဇ္ဇိသု၊ ထို၌။ ဝေ၊ ဤပဋိညာဉ်သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အလဇ္ဇိ၊ သည်။  
ဗဟုမ္ပိ၊ များစွာလည်း။ ဘာသေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ ဝုတ္တာနုသန္နိတေန၊ ဟော  
တော်မူအပ်သော အနုသန္ဓေအပေါင်းဖြင့်။ ကာရယေ၊ ဆုံးဖြတ်ရာ၏။

နိသဇ္ဇာဓိသု ။ပ။ ကာရေတဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “ပဋိဇာန-  
ဗ္ဗာနော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဂတမ္ပိ၊ ဓလာသော်လည်း။  
အဓိကာရကော၊ လိုက်သောအားဖြင့်။ အာဂတမေဝ၊ လာသည်သာတည်း။  
ဣတိ ကတာ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“ဝဒါပေထာ”တိ၊ ဟူ၍။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။  
ဝိဂတသဏ္ဍောပိ၊ ကင်းသော ရွံရှားခြင်း ရှိ၍လည်း။ တံ၊ ထိုရဟန္တာကို။  
ဩဝဒန္တော၊ ဆုံးမလို၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပပရိက္ခိတာ၊ မစူးစမ်းမူ၍။  
အဒေသေ၊ မတော်လျော်သော အရပ်၌။ နိသိန္နာ၊ ထိုင်ခြင်းကြောင့်။  
“မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကောသနေ၊ တူသောနေရာ၌။ ထေရော၊

သည်။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသိန္ဒော”တိ၊ ထိုင်၏ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။  
 မာဒိသေဟိပိ၊ ငါ့ကဲ့သို့ သဘောရှိသော ရဟန်းတို့ ကိုလည်း။ တုမေ၊  
 အရှင်တို့သည်။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ဝဒါပေထ ကထာ-  
 ပယိတ္တံ၊ ဆိုစေကုန်၏။ ပုန၊ ဖန်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ ကရိတ္တံ၊ မပြုကုန်လင့်။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ဝေမကာသိန္နိ၊ ကား။ နိဂူဟိ-  
 တဗ္ဗမ္ပိ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သည့်လည်းဖြစ်သော။ ဣမံ ဝိသေသာဓိဂမံ၊ ဤတရားထူး  
 ကို ရခြင်းကို။ ပကာသေန္နော၊ ပြလျက်။ တံ၊ သင့်ကို။ သဒ္ဓါပေတုမေဝ၊  
 ယုံကြည်စိမ့်သောငှါလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာကာသိ၊ ပြု၏။ ဣတိ အတ္ထော၊  
 နက်။ ရက္ခေယျာသိမန္တိ၊ ကား။ ဣမံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ကို။ အညေသံ၊ သူ-  
 တပါးတို့အား။ မာ ပကာသယိ၊ မပြလင့်။

၄၅၁။ နိသဇ္ဇာယ ပါစိတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ရဟောနိသဇ္ဇာယာဒေ၊ ဆိတ်ငြိမ်  
 ရာ၌ ထိုင်ခြင်းကို သာယာခြင်းကို။ ပကာသေန္နော၊ ပြလျက်။ (ထည့်သည်)  
 ဝတ္ထမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။  
 ရဟောနိသဇ္ဇာယာဒေ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထိုင်ခြင်းကို သာယာခြင်းကို။ ပဋိဝိနော-  
 ဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရာဒိနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်း  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ အညဝိဟိတော ဝါ၊ တပါးကို နှလုံးသွင်းသည်လည်း  
 ကောင်း။ နိဗ္ဗူပဂတော ဝါ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သည်လည်းကောင်း။  
 သစေ ဟောတိ၊ အံ။ အနာပတ္တိ ဝေ၊ အာပတ် မသင့်သည်သာတည်း။ တေန၊  
 ကြောင့်။ “အဿာဒေ ဥပ္ပန္နေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “နိသိန္ဒာယ  
 ဣတ္ထိယာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ နိသိဒနက္ခဏေ၊ ထိုင်သောခဏ၌။  
 အဿာဒါဘာဝံ၊ သာယာခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။  
 နိသိဒနက္ခဏေ၊ ၌။ အဿာဒေ၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ။ တေန၊  
 ထိုရဟန်းသည်။ ဥဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ထရာ၏။ ဣတရထာ၊ မထသည်ရှိသော်။ ဣတ္ထိ-  
 ယာ၊ သည်။ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ၊ ထ၍ ထ၍။ ပုနပုနံ၊ လဲလဲ။ နိသိဒနေ ဝိယ၊  
 ထိုင်ခြင်း၌ကဲ့သို့။ အာပတ္တိ ဝေ၊ သာတည်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုမာတုဂါမ ထိုင်  
 ရာ၌လည်း။ (၃၀၇)ဥဋ္ဌဟတော၊ သော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ အနာပတ္တိ၊  
 မသင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ရဟောနိသဇ္ဇာပတ္တိ၊ ရဟောနိသဇ္ဇာအာပတ်သည်။  
 အကရိယသမုဋ္ဌာနာပိ၊ အကရိယသမုဋ္ဌာန်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ ပနာတိ၊ ကား။ အနိယတသိက္ခာပဒံ၊ တည်း။  
 အနန္တရဉ္စာတိ၊ ကား။ ဒေပိ၊ နှစ်ပါးသော အနိယတတို့ကိုလည်း။ ဝိသံ၊  
 သီး။ အာပတ္တိပညာပနဝသေန၊ အာပတ်ကို ပညတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။



ပညတ္တာနိ၊ ပညတ်အပ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ရဟော-  
 နိသဇ္ဇာဒိသု၊ ရဟောနိသဇ္ဇ-အစရှိသည်တို့၌။ အာပတ္တိယာ၊ ကိ။ သိက္ခာ-  
 ပဒန္တရေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တပါးတို့၌။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်သောကြောင့်တည်း။  
 ပန၊ နိရတ္တကဒေါသကို ပယ်ဦးအံ့။ ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိဟိ၊ ပါရာဇိကအစ  
 ရှိသော အာပတ်တို့ဖြင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ စေဒဒိတဿ၊  
 စောဒနာအပ်သောသူအား။ အနုဝိဇ္ဇကေဟိ၊ မေးစစ်သော သူတို့သည်။  
 ဝိနိစ္ဆယကာရဏနယဒဿနတ္ထံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းနည်းကို ပြခြင်း  
 ငှါ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ အားဖြင့်။  
 ဝိဘဇိတော၊ ဝေဖန်၍။ ပညတ္တာနိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ ဣမာနေဝ၊ ဤ ဘိက္ခု-  
 ပါတိမောက်၌ လာသောအနိယတတို့သည်ပင်လျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု-  
 နိနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဝိနိစ္ဆယနယဂ္ဂဟဏာယ၊ ဆုံးဖြတ်သောနည်းကို  
 ယူခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုဘိက္ခုနီ  
 တို့အား။ ဝိသု၊ အသီး။ န ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 ယံ၊ ပန အာပတ္တိ၊ ကိ။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ တဿေဝ၊ ထို အာ-  
 ပတ်၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနိယတ၌။ အင်္ဂဘေဒေါ၊  
 အင်္ဂါအပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ “အယံ ဓမ္မော  
 အနိယတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဓ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အနိယတဝသေန၊ မမြဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနံ၊  
 ကုန်သော။ တိတ္ထမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေ-  
 သပါစိတ္တိယာနံ၊ တို့၏။ အညမညံ၊ တပါးသည် တပါးနှင့်။ သဒိသသမုဋ္ဌာ-  
 နာဒိတဿ၊ တူသော သမုဋ္ဌာန်စသည် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “သမုဋ္ဌာနာဒိနိ  
 ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနေဝ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၂-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၅၂။ “န လဘတိ မာတုဂါမေန၊ ပ။ ကပ္ပေတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊  
 မဟောမူ၍။ “ပဋိက္ခိတ္တံ မာတုဂါမေနာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ကြောင့်။ “ကော”တိ၊ ကောဟူသော။ ပစ္စတ္တပဒံ၊ ပထမာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်  
 သည်။ ပဋိက္ခိတ္တပဒေန၊ ပဋိက္ခိတ္တဟူသော ပုဒ်နှင့်။ န သမေတိ၊ မည်။  
 “ကေဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာဓေန္တော၊ ပြီးစေ  
 လိ၍။ “ဣတရထာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။

၄၅၃။ ပရိဝေဏင်္ဂဏာဒိတိ၊ ကား။ ပရိဝေဏဿ၊ ပရိစုဏ်၏။ မာဠကံ၊ တံဆောင်းတည်း။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပါကာရာဒိပရိက္ခိတ္တံ စေတိယမာဠကာဒိ၊ တံတိုင်းစသည် အရရှိသော စေတိတံဆောင်းအစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သဂြိုဟ်၏။ အန္တောဂဓန္တိ၊ ကား။ အပ္ပဋိစ္စန္ဒာနေ ဝေ၊ မဖုံးလွှမ်းသော အရာ၌သာလျှင်။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်၏။ ဣမ ပန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကား။ ဣတ္ထိပိ၊ သည်လည်း။ အနာပတ္တိံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဝေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ လျှင်။ ဣတ္ထိ၊ သည်။ အနာပတ္တိံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ နည်း။ ပရိမသိက္ခာပဒေ၊ ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌။ န ကရေတိ၊ မပြုသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ စောဒနာတည်း။ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ၊ ဤ ဒုတိယအနိယတ သိက္ခာပုဒ်၏။ မေထုနံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ဒုဠုလ္လဝါစာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊ လာသောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ စ။ မေထုနမေဝ၊ ကိုသာ လျှင်။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝန်တော်၌။ ဓူရံ၊ တံခါး ကို။ ဝိဝရိတာ၊ ဖွင့်၍။ နိဗ္ဗုပ္ပဂတမ္ပိ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ တိက္ခမ္ပိ ဝိယ၊ ရဟန်း၌ကဲ့သို့။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဋိစ္စာဒေန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်၏။ ဒုဠုလ္လံ ပန၊ ရုန့်ရင်းသော စကားကိုကား။ န ပဋိစ္စာဒေန္တိ၊ မဖုံးလွှမ်းကုန်။ တေနဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဒုဠုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒေ၊ ၌။ “ယာ တာ ဣတ္ထိယော။ ပ။ ဥဇ္ဈာပေသု”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၃၀၈) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဣတ္ထိပိ အနာပတ္တိံ ကရေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “အပ္ပဋိစ္စန္ဒာနတ္တာ၊ မဖုံးလွှမ်းသေခ နေရာဖြစ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ကာယေနာပိ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း။ ဒုဠုလ္လောဘာသသမ္ပဝတော၊ ဒုဠုလ္လော-  
ဘာသဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊ ၌။ စက္ခုဿ ရဟော စ၊  
မျက်စိ၏ ဆိတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝောတဿ ရဟော စ၊ နား၏  
ဆိတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။  
“အနန္တော အဗဓိရော”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ ဝိဘဂေါ၊ ၌။ “နာလံ ကမ္မနိယန္တိ  
န သက္ကာ ဟောတိ မေထုနံ ဓမ္မံ ပတိသေဝိတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ တွေ့ကမေဝ၊  
ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝတော၊ ဟော၍။ “န သက္ကာ ဟောတိ ကာယသံသဂ္ဂံ  
သမာပဇ္ဇိတု”န္တိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဟောအပ်သောကြောင့်။ အပ္ပဋိစ္စန္တေ၊  
မဖုံးလွှမ်းသော။ ဌာနေပိ၊ နေရာ၌လည်း။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ အညေသံ၊

ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၆၁

သုတပါးတို့၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ကောယ၊ တယောဝံကံ  
 တည်းသော။ ဣတ္ထိယာ၊ နှင့်။ ကာယသံသဂ္ဂေါပိ၊ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်း  
 သည်လည်း။ အာပဇ္ဇိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊  
 ကြောင့်။ အန္တောဗ္ဗါဒသဟတ္ထေ၊ တဆယ်နှစ်တောင်တွင်းဖြစ်သော။ သဝ-  
 နူပစာရေ၊ ကြားလောက်သော ဥပစာရ၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ အန္တော၊  
 ကန်းသော။ အဗဓိရောပိ၊ နားမပင်းသော သူသည်လည်း။ ကာယသံသဂ္ဂဏာ-  
 ပိ၊ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်း၏လည်း။ သဗ္ဗာဝါတာဝံ၊ ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းကို။  
 န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဒုဠုလ္လော-  
 ဘာသနသမ္ဘာဝံ၊ ဒုဠုလ္လောဘာသနပြုသော အဖြစ်ကို။ အမနသိကတွာပိ၊ နှလုံး  
 မသွင်းမူ၍လည်း။ ကာယသံသဂ္ဂါပတ္တိယာပိ၊ ကာယသံသဂ္ဂအာပတ်ကိုလည်း။  
 ပရိဟာရာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ “အနန္တော အဗဓိရော”တိအာဒိ၊ အနန္တော  
 အဗဓိရောအစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။”ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။  
 သာရတ္ထဒီပနီယံ၊ သာရတ္ထဒီပနီ၌။ “ကာယသံသဂ္ဂဝသေန အနန္တော ဝုတ္တော”တိ၊  
 ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ကာယေန၊  
 ကိုယ်ဖြင့်။ ဒုဠုလ္လောဘာသနသမ္ဘာဝံ၊ ဒုဠုလ္လောဘာသန ဖြစ်သင့်သည်ကို။  
 အမနသိကတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာယသံသဂ္ဂဝသေနာပိ၊  
 ကာယသံသဂ္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တတ္ထေဝံ၊ ထို့  
 သာရတ္ထဒီပနီ၌သာလျှင်။ “ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ။ ပ။ ဣမ အပ္ပေတာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ  
 န ဂဟေတဗ္ဗံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) “ဣမသ္မိံ” သိက္ခာပဒေ၊ ၌။ သောတဏှ၊ နား၏။ ရဟော  
 ဝေ၊ ဆိတ်ကွယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ ပ။ ကေနစိ ပန၊  
 အချို့သော ဆရာသည်ကား။ ‘ဒေဝီ ရဟာ၊ နှစ်ပါးသော ဆိတ်ကွယ်ခြင်း  
 တို့ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။’ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။” (ဤသို့ပေး။)

စက္ခုဏှ၊ မျက်စိ၏။ ရဟာဘာဝသာဓနတ္ထံ၊ ဆိတ်ကွယ်ခြင်းမရှိသည်ကို  
 ပြီးစေခြင်းငှါ။ “န ဟိ အပဋိစ္စန္တေ ဩကာသေ စက္ခုဏှ ရဟော သမ္ဘဝတိ”  
 တိအာဒိ၊ သမ္ဘဝတိအစရှိသော။ ယံ ပန ဝစနံ၊ ကိုကား။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ  
 ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ (ထည့်)။  
 အတိဒူရတရေ၊ အလွန်ဝေးရာအရပ်၌။ ဌိတဏှ၊ တည်သော သူအား။

ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဩဘာသနမ္ပိ၊ ပြက်ရယ်ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဟတ္ထဂ္ဂါ-  
 ဟာဒီနိပိ၊ လက်ကိုကိုင်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သလ္လက္ခေတံ၊ မှတ်  
 ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္ထာ၊ မတတ်ကောင်းသောကြောင့်တည်း။ တေ-  
 နေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ “စက္ခုဿ ရဟော”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ အပ္ပဋ္ဌိက္ခိတ္တံ၊ စက္ခုရဟကို  
 မပယ်အပ်။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်လည်း။ အပ္ပဋ္ဌိက္ခိတ္တံ၊ မပယ်အပ်သည်သာ။  
 န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ “အနန္တော ဗမိရော”တိ စ၊  
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ “အန္တော ဝါ အဗမိရောပိ န ကရောတိ”တိ စ၊ ဟူ၍  
 လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွေပိ ရဟာ၊ နှစ်ပါးသော  
 ဆိတ်ခြင်းတို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။  
 “အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ”တိ ဣမိနာ၊ အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ-ဟူသော ဤ  
 ပုဒ်ဖြင့်။ သောတဿ ရဟော၊ နား၏ ဆိတ်ကွယ်ခြင်းကို။ ဒ္ဓါဒသဟတ္ထေန၊  
 တဆယ်နှစ်တောင်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နောပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဤ။  
 စက္ခုဿ ရဟော ပန၊ မျက်စိဆိတ်ကွယ်ခြင်းကိုကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။  
 ဌိတဿ၊ တည်သောသူအား။ ကာယဝိကာရာဒယော၊ ကိုယ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း  
 အစရှိသည်တို့သည်။ န ပညာယန္တိ၊ မထင်ကုန်။ တေန၊ ထိုအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္န-  
 တဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္စဗ္ဗံ၊ ဤ။ “ဗမိရော ပန စက္ခုမာ-  
 ပီ”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဒုဠုလ္လဝါစာသံဃာဒိသေသံ၊ ဒုဠုလ္လဝါစာသံဃာ  
 ဒိသိသ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ ဒုဠုလ္လပတ္တိ ဝုတ္တာတိ၊  
 ဒုဠုလ္လပတ္တိ ဝုတ္တာ ဟူသည်ကား။ ပုရိမသိက္ခာပဒေ၊ ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌။ ဝုတ္တေ-  
 တိ၊ ဟောအပ်သော အာပတ်တို့မှ။ အဓိကဝသေန၊ လွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။  
 ဒုဠုလ္လပတ္တိ စ၊ ဒုဠုလ္လအာပတ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။  
 အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဒုဠုလ္လပတ္တိ ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။  
 ဝုတ္တာ၊ ဤ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကိုကား။ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊  
 အပ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ကာယသံသဂ္ဂဿာပိ၊ ကာယသံသဂ္ဂကို  
 လည်း။ ဣဓ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သောကြောင့်တည်း။  
 တေနောကြောင့်သာလျှင်။ “ပါရာဇိကာပတ္တိဉ္စ (၃၀၉) ပရိဟာပေတာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ တွေကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတရဿ၊ ကာယသံသဂ္ဂကို  
 မယူအပ်သည်ရှိသော်။ “ကာယသံသဂ္ဂဉ္စ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည့်။  
 အဝေယျံ၊ ဖြစ်ရာ၏။

“တိသမုဋ္ဌာန”န္တိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားကိုကား။ ပုရိမသိက္ခာ-  
 ပဒေ၊ ၌။ အာဂတေဟိ၊ လာသောအာပတ်တို့မှ။ အဓိကဿ၊ လွန်သော။



ကဏ္ဍ]

၂-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊

၆၆၃

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသံဃာဒိသေသဿ၊ ဧ။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။  
 ကာယသံသဂ္ဂါဒီနမ္ပိ၊ ကာယသံသဂ္ဂအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ပုရိမသိက္ခာပဒေ  
 ဝေ၊ ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ပင်လျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။  
 ဣမ ပန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။  
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။  
 အနိယတဝဏ္ဏနာနယော၊ အနိယတသိက္ခာပုဒ်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော  
 နည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။



# ၄-နိဿိယကဏ္ဍ

၁။ စိဝရဝဂ္ဂ ၁-ပဌမကထိနသိက္ခာပဒ ဝဏ္ဏနာ

(၃၁၀) ၄၅၉။ သမိတာဝိနာတိ၊ သမိတာဝိနာဟူသည်ကား။ သမိ-  
တပါပေန၊ ငြိမ်းစေအပ်သော မကောင်းမှုရှိတော်မူသော။ ဂေါတမက-  
စေတိယံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဂေါတမကယက္ခယ၊ ဂေါတမကဘိလူး၏။  
စေတိယဌာနေ၊ စေတီအရပ်၌။ ကတဝိဟာရော၊ ပြုအပ်သော ကျောင်းကို။  
ဝုစ္စတိ၊ ဆို၏။

၄၆၁။ “နဝမံ ဝါ ဒသမံ ဝါ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဘုမ္မ-  
တ္ထေ၊ သတ္တမိအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။  
(တနည်းကား) “နဝမံ ဝါ ဒသမံ ဝါ”တိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယော-  
ဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ သစေ ဘဝေ-  
ယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူ၏။ ကင်္ခါ၊ ယုံ-  
မှားခြင်းသည်။ သစေ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဝုတ္တသဒိသန္တိ၊  
ဟူသည်ကား။ “နဝမံ ဝါ ဒသမံ ဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဒိဝသပရိစ္ဆေဒသဒိသံ၊  
ရှင်အာနန္ဒာ လျှောက်အပ်သော နေအပိုင်းအခြားနှင့် တူစွာ။ “ဝုတ္တဒိဝသ-  
မေဝါ”တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ လိခန္တိ၊ ရေးသားကုန်၏။ “ဓာရေတု”န္တိ ဣတ္ထေ၊  
ဟူသော ပုဒ်၌။ “အာဟာ”တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌသေသော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၄၆၃။ သုစိယာ ပဋိသာမနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သုစိသရေ၊ အပ်ကျည်  
၌။ သံဂေါပနံ၊ လုံခြုံစေခြင်းတည်း။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ သုစိယာ ပဋိသာမနံ-  
ဟူသော စကားကိုလည်း။ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော။ သုစိကမ္မဿ၊ အပ်အမှု၏။  
ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပြီးဆုံးသော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
တေန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နဋ္ဌစိဝရံ၊ ပျောက်သော သင်္ကန်းကို။ “တေသမ္ပိ”  
တိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နဋ္ဌစိဝရာဒိနိ၊ ပျက်စီးသော သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို။  
ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ တေန၊ ထို နိဋ္ဌိတစိဝရသို့-ဟူသော ပါဌဖြင့်။  
စိဝရပလိမောဓာဘာဝံ၊ သင်္ကန်း၌ ကြောင့်ကြခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿတိ၊  
၏။ ဒုတိယဿ ပလိမောဓဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဝါသပလိမောဓဿ၊  
ကျောင်း၌ ကြောင့်ကြခြင်း၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ပထမကထိန-  
သိက္ခာပုဒ်၌။ နိဋ္ဌိတစိဝရသို့၊ ဥဗ္ဘတသို့ ကထိနေတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွိဟိ

၁-ဒသမံ ဝါတိ ဝုတ္တသဒိသံ ပရိစ္ဆေဒသဒိသံ (ဆဋ္ဌ)

ပဒေဟိ၊ နှစ်ခုသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပလိဗောဓာနံ၊  
တို့၏။ အဘာဝဒဏ္ဍနေန၊ မရှိခြင်းကို တိုက်ရိုက် ပြသဖြင့်။ အတ္တဓာကထိ-  
နဏ၊ ခင်းအပ်သော ကထိနရှိသော ရဟန်းအား။ ပဉ္စမသဗ္ဗန္တရေ၊ ငါး  
လအတွင်း၌။ ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ စိဝရပလိဗောဓ အာဝါသပလိဗော-  
ဓေသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသည်။ န ဥပဗ္ဗိဇ္ဇတိ၊ မပြတ်သေး။  
တာဝ၊ ထို၍လောက်။ အတိရေကစိဝရံ၊ ကို။ ခေရေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိတိ၊  
အပ်၏ဟူ၍။ ဒီပေတိ၊ သိစေ၏။ အဏ၊ ထိုကထိနနုတ်ခြင်း မာတိကာ  
အား။ ပက္ကမနံ၊ ကျောင်းမှ ဖဲခြင်းဟူသော။ အန္တော၊ အပိုင်းအခြား  
သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပက္ကမနန္တိကာ၊ ကာမည်၏။  
ဝေ၊ ဤအတူ။ သေသပိ၊ ကြွင်းသောမာတိကာတို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊  
ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမာတိကာရှစ်ပါး၌။ ဝိတ္တာရော ပန၊ ကိုကား။ အာဂတ-  
ဌာနေ၊ လာရာဖြစ်သော မဟာဝဂ် ကထိနက္ခန္ဓက၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။  
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

“ဒသာဟပရမံ ကာလ” န္တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊  
ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ အစ္စန္တသယောဂေ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ “ဣဒဉ္စိ ဝုတ္တံ  
ဟောတိ။ ပ။ ဒသာဟပရမတာဝေ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားသည်။  
ဒသာဟပရမတာပဒဏ္ဍ၊ ဒသာဟပရမတာပုဒ်၏။ အတ္ထမတ္တဒဏ္ဍနံ၊ အနက်  
မျှကို ပြကြောင်းတည်း။ ဒသာဟပရမတာဝေ၊ ဆယ်ရက် အတိုင်းအရှည်  
ရှိသော အဖြစ်တည်း။ ဣတိ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယ်သော၊ ဤသို့သော  
အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊  
ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ယောဇနာ၊ ကို။  
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ “အယမတ္ထော” တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဒသာဟ-  
ပရမပဒဏ္ဍေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အဓိပ္ပေတတ္ထဒဏ္ဍနဝသေန၊ အလိုရှိအပ်သော  
အနက်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို အယမတ္ထော-  
စသောပါဌ်၌။ ဧတ္ထကော ကာလောတိ၊ ဟူသည်ကား။ “ဒသာဟပရမတာ”  
တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ယော ကာလော၊ သည်။  
အတ္တိ၊ ၏။ ဧတ္ထကော၊ ဤမျှသော။ သော ကာလော၊ သည်။ ဣတိ  
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ခေါမန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ခေါမသုတ္တေဟိ၊ ခေါမချည်တို့ဖြင့်။ ဝါယိတံ၊  
ရက်အပ်သော။ ခေါမပဋ္ဌစိဝရံ၊ ခေါမပုဆိုး၊ ခေါမသင်္ကန်းတည်း။ တံ၊

ထို ခေါ်မသင်္ကန်းသည်။ ဝါကမယံ၊ လျော်ဖြင့် ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကပ္ပဝါသသုတ္တေဟိ၊ ဝါချည်တို့ဖြင့်။ ဝါယိတံ၊ ရက်အပ်  
 သော သင်္ကန်းသည်။ ကပ္ပဝါသိကံ၊ မည်၏။ သေသာနိပိ၊ ကြွင်းသော သင်္ကန်း  
 တို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ကမ္မလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဇဠကာဒိနံ၊  
 သိုးအရိုကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ လောမမယသုတ္တေန၊ အမွေးဖြင့်ပြီးသော  
 ချည်ဖြင့်။ ဝါယိတပဋ္ဌ၊ ရက်အပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ ဘင်္ဂန္တိ၊ ဟူသည်  
 ကား။ ခေါ်မသုတ္တာဒိနံ၊ ခေါ်မချည်အရိုကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ ဝါ၊ အလုံးစုံတို့ကို  
 လည်းကောင်း။ ဧကစ္စာနိ ဝါ၊ အချို့ တို့ကိုလည်းကောင်း။ မိဿေတော၊ ရော၍။  
 ဝါယိတံ စိဝရံ၊ ရက်အပ်သောသင်္ကန်းတည်း။ ဘင်္ဂမ္ပိ၊ ဘင်္ဂသင်္ကန်းသည်လည်း။  
 ဝါကမယမေဝ၊ လျော်ဖြင့်ပြီးသော သင်္ကန်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ကလံ၊ ဘွဲ့ဖြူသင်္ကန်း  
 လည်းကောင်း။ ပတ္တုဏ္ဏံ၊ ပတ္တုဏ္ဏတိုင်း၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း။  
 သောမာရပဋ္ဌ၊ သောမာရတိုင်း၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း။ စိနပဋ္ဌ၊  
 စိနတိုင်း၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိဇံ၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော သင်္ကန်း  
 လည်းကောင်း။ ဒေဝဒိန္နံ၊ နတ်လူသော သင်္ကန်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ  
 ပန ဆ စိဝရာနိ၊ ဤခြောက်ထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်ကား။ (၃၁၁)  
 တေသညေဝ၊ ထို ခေါ်မ-စသော သင်္ကန်းတို့အားသာလျှင်။ အနုလောမာနိ၊  
 လျော်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသံ၊ အသီး။ န ဝုတ္တာနိ၊ မဆိုအပ်ကုန်။  
 ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒုက္ကလံ၊ သည်။ ဝါကမယတ္တာ၊ လျော်ဖြင့် ပြီးသော  
 ကြောင့်။ သာဏဿ၊ သာဏသင်္ကန်းအား။ အနုလောမံ၊ လျော်၏။ “ပတ္တုဏ္ဏံ၊  
 ပတ္တုဏ္ဏသင်္ကန်းကို။ ကောသေယျဝိသေသော”တိ၊ ပိုးသင်္ကန်းအထူးဟူ၍။  
 အဘိဓာနကောသေ၊ အဘိဓာနကောသကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သောမာရဒေသေ  
 စ၊ သောမာရအရပ်၌လည်းကောင်း။ စိနဒေသေ စ၊ စိနတိုင်း၌လည်းကောင်း။  
 ဇာတဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်သော သင်္ကန်းတို့သည်။ သောမာရစိနပဋ္ဌာနိ၊ မည်ကုန်၏။  
 တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပတ္တုဏ္ဏာဒိနံ၊ ပတ္တုဏ္ဏအရိုသည်တို့သည်။ ပါဏကေဟိ၊  
 ပိုးတို့သည်။ ကတသုတ္တမယတ္တာ၊ ပြုအပ်သော ချည်ဖြင့် ပြီးသည်၏အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ကောသေယျဿ၊ ကောသေယျသင်္ကန်းအား။ အနုလောမာနိ၊  
 လျော်ကုန်၏။ ဣဒ္ဓိဇန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဟေတိက္ခန္ဓုနံ၊ ဟေတိက္ခန္ဓရဟန်းတို့အား။  
 ပုညဒိဗ္ဗိယာ၊ ကောင်းမှုတန်ခိုးကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တစိဝရံ၊ ဖြစ်သောသင်္ကန်းတည်း။  
 တဉ္စ၊ ထိုဣဒ္ဓိဇသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း။ (ထည့်) ကပ္ပရက္ခေ၊ ပဒေသာပင်  
 ၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဒေဝဒိန္နဉ္စ၊ ဒေဝဒိန္နသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း။  
 ခေါ်မာဒိနံ၊ ခေါ်မသည်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တထည်ထည်သည်။- ဟောတိ၊



၏။ ဣတိ။ ထို့ကြောင့်။ တာနိ။ ထိုနှစ်ထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်။ (ထည့်) သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုခြောက်ထည်သော သင်္ကန်းတို့အား။ အနုလောမာနိ၊ လျော်ကန်၏။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ပကတိဝိဒတ္ထိံ၊ ပြုကတေ အထွာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “ဧဒ္ဒ ဝိဒတ္ထိယော”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤ ဒေဒ္ဒ ဝိဒတ္ထိယော-စသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒိဃတေဝံ၊ အလျားမျှ။ ဝဇ္ဇကိဟတ္ထပ္ပမာဏံ၊ လက်သမားတောင် တတောင်ပမာဏရှိသော။ ဝိတ္ထာရတေဝံ၊ အနံအားဖြင့်။ တတေဝံ၊ ထိုအတောင်မှ။ ဥပစုပ္ပမာဏံ၊ ထက်ဝက်ပမာဏ ရှိသော သင်္ကန်းသည်။ ဝိကပ္ပနပဂန္တိ၊ ဝိကပ္ပနာ လောက်၏ဟူ၍။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ တဒမိနာ ယုတ္တံ၊ ထို ရှေးစကားသည် ဤနောက်စကားကြောင့် သင့်လေစွ။ တထာ၊ ထို ငါဆိုအပ်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ “သုဂတဝိဒတ္ထိ နာမ ဣဒါနိ။ ပ။ ဟေတတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ကုဋ္ဌိကာရသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတဂုံလေန၊ ဘုရားလက်သစ်တော်ဖြင့်။ ဒွါဒသဂုံလာ၊ တဆယ် နှစ်သစ်သည်။ သုဂတဝိဒတ္ထိ၊ မည်၏။ ဝဇ္ဇကိဟတ္ထေန၊ လက်သမားတောင်ဖြင့်။ ဒိဃဇော ဟတ္ထေဝံ၊ တတောင်ထွာတည်း။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဧဝံ ကတော၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ “သုဂတဂုံလေန၊ ဘုရားလက်သစ်တော်ဖြင့်။ အဋ္ဌဂုံလံ၊ လက်ရှစ်သစ်သည်။ ဝဇ္ဇကိဟတ္ထပ္ပမာဏံ၊ လက်သမားတောင်ပမာဏတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌဓနေဟိ စ၊ လာသောအရာတို့နှင့်လည်း။ သမေတိ၊ ညီ၏။

“တံ အတိက္ကမယတော”တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌။ “တ”န္တိ ပဒေန၊ တံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စိဝရံ ဝါ၊ သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ ကာလံ ဝါ၊ အခါကိုလည်းကောင်း။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ တဿ ယော အရုဏောတိ၊ ဟူသည်ကား။ စိဝရုပ္ပါဒဒိဝံသဿ၊ သင်္ကန်းရသော နေ၏။ အတိက္ကန္တော၊ လွန်ပြီးသော။ ယော အရုဏော၊ အကြင်အရုဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ စိဝရုပ္ပါဒဒိဝံသေန သဒ္ဓိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ စိဝရုပ္ပါဒဒိဝံသဿ၊ ၏။ အာဒိဘူတေန၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတိက္ကန္တအရုဏေန၊ လွန်သောအရုဏ် နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘဂဝတော၊ ဘုရားသခင်သည်။ ဣဒံ “ဒသာဟပရမ”န္တိ ပဒံ၊ ဤဒသာဟပရမံ- ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဝတော၊ မာတိကာ၌ ဟောပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ “ကော- ဒဿေ အရုဏဂ္ဂမနေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူပြန် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုပ္ဖာပရသသန္ဓနတ္ထံ၊ ရှေး၊ နောက် နှီးနှောခြင်းငှါ။

သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အာဂမမာနမ္ပိ၊ လာသောအနက် ကိုလည်း။  
 “စိဝရူပပါဒါဒိဝသေန သဒ္ဓိ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ၌  
 ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ “ဒသမေ အရုဏေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ ဝေ၊  
 ဟောသော်သာလျှင်။ ဒသာဟပရမေန၊ ဒသာဟပရမသဒ္ဓါနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ က။  
 သမေတိ၊ ညီ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဒိဝသပရိယောသာနဿ၊ နေအဆုံး၏။  
 အဝဓိဘူတအနာဂတဒိဝသေန၊ အပိုင်းအခြားဖြစ်သော လာလတ္တံ့သော  
 နေဖြင့်။ ဒိဝသံ၊ နေသည်။ အတိက္ကန္တံ နာမ၊ လွန်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ ဒိဝသဿ၊ ၏။ အာဒိဘူတာရုဏဝသေန၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်သော အရုဏ်၏  
 အစွမ်းဖြင့်။ အတိက္ကန္တံ နာမ၊ လွန်သည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊  
 အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ပရိဝါသာဒိသု၊ ပရိဝါသ်အစရှိသည်တို့၌။  
 တထာ၊ ထိုပရိဝါသ်ဟူသော နေနှင့်တကွ ရေတွက်သော အခြင်းအရာဖြင့်။  
 အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤ ပထမကထိနသိက္ခာ  
 ပုဒ်၌ကား။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဒိဝသဿ၊ ၏။ အာဒိအန္တပရိစ္ဆေဒဒဿန-  
 ဝသေန၊ အစအဆုံးဖြစ်သောအပိုင်းအခြားကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။  
 “ကောဒသေ အရုဏဂ္ဂမနေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဒိဝသဿ၊ ၏။ အာဒိဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံဒိဝသ  
 နိဿိတမ္ပိ၊ ထိုသင်္ကန်းဖြစ်သော နေကို မှီသည်လည်းဖြစ်သော။ အရုဏံ၊  
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ “ကောဒသေ အရုဏဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ”တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ ဝစနေ၊ ၌၊ သုရိယဂ္ဂမနဿ၊  
 နေထွက်ခြင်း၏။ ပုရေစရော၊ ရွှေသွားဖြစ်သော။ ဝဇ္ဇနရတ္တော၊ ပွားသော  
 အနီရှိသော။ ပဘာဝိသေသော၊ အရောင်အထူးကို။ အရုဏောတိ၊ ဟူ၍။  
 ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဝစနိယောတိ သော သဒ္ဓေါ၊ ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ သံဃာ-  
 ပေက္ခော၊ သံဃာတို့ကို ငဲ့သော သဒ္ဓါတည်း။ ဝစနဘေဒေါတိ၊ ဟူသည်ကား။  
 “ဥတ္တိယံ ခွေ အာပတ္တိယော သရတိ”တိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ယော၊ တည်း။

☞ (၃၁၂) ၄၆၈။ “န ဣဓ သညာ ရက္ခတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤ  
 စကားကို။ ဝေမတိကဉ္စ၊ ယုံမှား၍သည်ကိုလည်းကောင်း။ အနတိက္ကန္တသညဉ္စ၊

၁။ ဂမ္မမာနမ္ပိ (ဆဋ္ဌ) ၂။ အနာဂတာရုဏဝသေန (ဆဋ္ဌ) :  
 ၃။ ဝဇ္ဇနဃနရတ္တော (ဆဋ္ဌ)

ဆယ်ရက်မလွန်သေးဟူသော အမှတ်ကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ ယောပိ ဝေသညံ တဿာပိတံ၊ ဟူသည်ကား။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။  
 အနုတိက္ကန္တသည်၊ မလွန်ဟု အမှတ်ရှိ၏။ ဝေမတိကော ဝါ၊ ယံမှားမူလည်းရှိ၏။  
 တဿာပိ ဘိက္ခုနော၊ အားလည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။  
 အနုဋ္ဌတော၊ မပျောက်သည်မှ။ အဝိလုတ္တဿ၊ မလုယက်ခြင်း၏။ ဝိသေ-  
 သံ၊ အထူးကို။ “ပသယျာဝဟာရဝသေနာ”တိ၊ ဟံ့ချုံ။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်  
 စ။ ထေယျာဝဟာရဝသေန၊ ခိုး၍ယူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊  
 ယူအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအဆု၌။ နဋ္ဌံ၊ မည်၏။

“အနာပတ္တိ အညေန ကတံ ပဋိလဘိတွာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကား  
 ကို။ နိသီဒနသန္ဓတံ၊ နိသီဒ္ဓိအခင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊  
 သင့်စ။ ယေန၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ပုရာဏသန္ဓတဿ၊ အခင်းဟောင်း  
 ၏။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိ၊ ဘုရားရှင် အတွာတော်ကို။  
 အနာဒိယိတွာ၊ မယူပဲ။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ နိသီဒနသန္ဓတံ၊ နိသီဒ္ဓိအခင်း  
 ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ သန္ဓတံ၊ ထိုအခင်းသည်။  
 နိဿဂ္ဂိယမ္ပိ၊ စွန့်အပ်သည်ဖြစ်သော်လည်း။ တတော၊ ထိုအခင်းရှင် ရဟန်း  
 အထံမှ။ ပဋိလဘိတွာ၊ ရ၍။ ပရိတုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော။ အညဿ၊  
 တပါးသော ရဟန်းအား။ အနာပတ္တိကရံ၊ အာပတ်မသင့်သည့်ကို ပြုတတ်၏။  
 ဣတိ အတ္တဿ၊ ဤသို့သော အနက်၏။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။  
 အယံ အတ္ထော၊ သည်။ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂိယေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သိဇ္ဈတံ၊ ၏။

၄၆၉။ တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗဒ္ဓိအာဒိနာမေန၊  
 ဒုက္ခုစတော အမည်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ။ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ဣမိနာ နာမေန၊ ဤ ဒုက္ခုစသော အမည်ဖြင့်။ န ဝိက-  
 ပ္ပေတံ၊ ဝိကပ္ပနာ မပြုခြင်းငှါ။ ဧတေန၊ ဤ န ဝိကပ္ပေတံ-ဟူသော ပါဌ်  
 ဖြင့်။ ဝိကပ္ပိတတိစိဝရော၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို ဝိကပ္ပနာပြုသော ရဟန်းသည်။  
 တေစိဝရိကော၊ တိစိဝရိန်ဆောင်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဿ၊  
 ထိုရဟန်းအား။ တသ္မိံ၊ ထိုဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းသုံးထည်၌။ အဓိ-  
 ဋ္ဌိတစိဝရေဝိယ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းသုံးထည်၌ကဲ့သို့။ အဝိပ္ပဝါ-  
 သာဒိနာ၊ ညဉ့်မကင်းခြင်းစသည်ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗဝိမိ၊ ပြုသင့်သော အစီရင်ကို။  
 န ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိကပ္ပနေ၊ ဝိကပ္ပနာ  
 ၌။ ဒေါသောတိ၊ အပြစ်ရှိ၏ဟူ၍။ န ဒဿေတိ၊ မပြု။ တတော ပရန္တိ၊  
 ဟူသည်ကား။ “စတုမာသတော၊ မိုးလေးလမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝိကပ္ပေတော၊



ဝိကပ္ပနာပြု၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ အနုညာတံ၊ ဧ။” ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊  
 အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ ပန၊ တပါးသော  
 ဆရာတို့သည်ကား။ “ဝိကပ္ပေတွာ၊ ဤ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အာဂါ-  
 မိဝဿာနံ၊ လာလတ္တံ့သော မိုးလသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ တာဝ၊ ထို၍လောက်။  
 ဌပေတုမေဝ၊ ထားခြင်းငှါသာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ “ဝိကပ္ပနော၊ ဤ။  
 န ဒေါသော၊ အပြစ်မရှိ။ ဇာထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိကပ္ပိတံ၊ ဝိကပ္ပနာ  
 ပြုအပ်သော သင်္ကန်းကို။ ပရိက္ခာရာဓိနာမေန၊ ပရိက္ခာရစောဌ စသောအမည်  
 ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဤ။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဧ။” ဣတိ၊ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မုဋ္ဌိပဉ္စကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မုဋ္ဌိယာ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်။ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်  
 အပ်သော။ ပဉ္စကံ၊ ငါးတောင်တည်း။ မုဋ္ဌိပဉ္စကံ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့် မှတ်အပ်  
 သော ငါးတောင်။ စတုဟတ္ထေ၊ လေးတောင်တို့ကို။ မိနိတွာ၊ တောင်ပြီး၍။  
 ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဟတ္ထံ၊ အတောင်ကို။ မုဋ္ဌိံ ကတွာ၊ ဆုပ်သည်  
 ကို ပြု၍။ မိနိတဗ္ဗံ၊ တောင်အပ်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်သော၊ ဤကား  
 အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ မုဋ္ဌိဟတ္တာနံ၊ ဆုပ်အပ်သော  
 အတောင်တို့၏။ ပဉ္စကံ၊ ငါးခုအပေါင်းသည်။ မုဋ္ဌိပဉ္စကံ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊  
 ကြောင့်။ ပဉ္စပိ ဟတ္ထေ၊ ငါးတောင်တို့ကိုလည်း။ မုဋ္ဌိံ ကတွာဝ၊ ဆုပ်သည်  
 ကို ပြု၍သာလျှင်။ မိနိတဗ္ဗာ၊ တောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်  
 ၏။ “မုဋ္ဌိတ္ထိက”န္တိ ဣတ္ထာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဒေသေဝ-နယော၊ ဤနည်း  
 ကဲ့သို့သော နည်းရှိ၏။ ဒွိဟတ္ထေန၊ နှစ်တောင်သာရှိသော။ အန္တရဝါသကေန၊  
 သင်းပိုင်ဖြင့်။ တိမဏ္ဍလံ၊ ပဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဘက်ဟုဆိုအပ်သော အဝန်းသုံးပါး  
 ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊  
 ထို့ကြောင့်။ “ပါရုပနေနာ”တိအာဒိ၊ စသော စကားကို။ အာဟ၊ ဧ။  
 အတိရေကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဂတစီရေပမာဏတော၊ ဘုရားရှင် သင်္ကန်း  
 တော်ပမာဏမှ။ အဓိကံ၊ လွန်သော။ ဥနကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မုဋ္ဌိပဉ္စ-  
 ကာဒိတော၊ မုဋ္ဌိပဉ္စကစသည်အောက်။ ဥနကံ၊ ယုတ်သော။ တေန၊ ထိုဝတ္ထုပမာဏ-  
 တော ပန အတိရေကံ-စသော ပါဌ်ဖြင့်။ တေသု၊ ထိုပမာဏထက်ကြီးသော  
 သင်္ကန်း၊ ပမာဏအောက်ငယ်သော သင်္ကန်းတို့၌။ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနံ၊ တိစိဝရိုက်  
 အဓိဋ္ဌာန်သည်။ န ရူဟတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသေတိ၊ ဧ။

ဣမံ သံဃာဋ္ဌိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမံ သံဃာဋ္ဌိအဓိဋ္ဌာနံ၊  
 ဤဒုက္ခအဓိဋ္ဌာန်ကို။ ဥက္ခိပါမိ၊ ပစ်ပါ၏။ ပရိစ္စဇာမိ၊ စွန့်ပါ၏။ ဣတိ



အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ ကာယဝိကာရံ ကရောန္တေနာတိ၊ ဟူသည်  
 ကား။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ စိဝရံ၊ ကို။ ပရာမသန္တေန၊ သုံးသပ်သဖြင့်။  
 ဝါ၊ ကား။ စာလေန္တေန၊ လှုပ်စေသဖြင့်။ “ဝါစာယ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”<sup>၁</sup>န္တိ  
 ဧတ္ထ၊ ဤ။ ကာယေနပိ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း။ စာလေတွာ၊ လှုပ်စေ၍။ ဝါစမ္ပိ၊  
 နှုတ်ကိုလည်း။- ဘိန္တိတွာ၊ မြှက်၍။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ဖြင့်။  
 အဓိဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတန္တိ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမကား။ “ကာယေန အဖုသိတွာ”<sup>၂</sup>တိ၊ ၍။  
 ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒုဝိဓန္တိ၊ ဟူသည်ကား။  
 အဟတ္ထပိသဟတ္ထပိသဝသေန၊ ဟတ္ထပိသ်အတွင်း မတည်သည်၊ ဟတ္ထပိသ်  
 တွင်း တည်သည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို  
 နှစ်ပါးတို့တွင်။ အစုတေယျဟတ္ထော၊ နှစ်တောင်ထွာကို။ ဟတ္ထပိသော  
 နာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ “ဒွါဒသဟတ္ထန္တိ၊ တဆယ့်နှစ်တောင်”ဟူ၍။  
 ကေစိ၊ တို့သည်။ (၃၁၃) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ -ဝစနံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤ  
 သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌။ န သမေတိ၊ မည်။ “သာမန္တဝိဟာရေ”<sup>၃</sup>တိ ဣဒံ၊  
 ဟူသော စကားကို။ ဌပိသဋ္ဌာနံ၊ ထားရာ အရပ်ကို။ သလ္လက္ခဏယောဂေ၊  
 မှတ်နိုင်လောက်သော အရပ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ သန္ဓာယံ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ တတော၊ ထို သာမန္တဝိဟာရထက်။ ဒုရေ၊ ဝေးရာအရပ်၌။ ဌိတမ္ပိ၊  
 တည်သော သင်္ကန်းကိုလည်း။ သလ္လက္ခေန္တေန၊ မှတ်သဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊  
 အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သလျှင်ကတည်း။ ဓာသောပီ၊ စိဝရဿ၊ ထိုဝေးရာ၌ တည်  
 သော သင်္ကန်း၏လည်း။ ဌပိတဘာဝသလ္လက္ခဏမေဝ၊ ထားအပ်သော အဖြစ်ကို  
 သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်း  
 သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ သလ္လက္ခေတံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ။ န  
 သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ကေသ္မိံ၊ ဝိဟာရေ၊ တခုသောကျောင်း၌။  
 ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဓာတော၊ ထိုထားရာ ကျောင်းမှ။ အညသ္မိံ၊ တပါး  
 ကျောင်း၌။ ဌပိတန္တိ၊ ထား၏ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာတံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။  
 ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “တထာပိ၊ ထိုသို့ နေရာအမှတ် လွဲသော်လည်း။  
 အဓိဋ္ဌာနေ၊ ဤ။ န ဧဝံသော၊ အပြစ်မရှိ။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တံ ဝစနံ၊ သည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ နှင့်။ န သမေတိ၊ မည်။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊  
 စုံစမ်းအပ်၏။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဌပိတဝဏ္ဏဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ-  
 နာမေန၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအမည်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။ ဌပိတဝဏ္ဏဟိ၊ ထား

၁။ တတ္ထပိ (ဆဋ္ဌ)။ ၂။ အဓိဋ္ဌိတေ (ဆဋ္ဌ)။

အပ်သော ဖျင်အဝတ်တို့ဖြင့်။ တေနေဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ”တိ ပဒေန၊ ဟူသောမုဒ်ဖြင့်။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဿ၊ ၏။ ပစ္စုဒ္ဓါရံ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန စ၊ ထိုသစေ အဓိဋ္ဌဟိတော ဌပိတဝတ္ထေဟိ—စသောပါဠိဖြင့်လည်း။ တေစိဝရိကဓုတဂံ၊ တိစိဝရိကဓုတင်ကို။ ပရိဟရန္တေန၊ ဆောင်သော ရဟန်းသည်။ ပံသုကူလာဒိဝသေန၊ ပံသုကူစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿဟဗ္ဗန္တရေ၊ ဆယ်ရက်အတွင်း၌။ ကတော၊ ချုပ်သည်ကို ပြု၍။ ရဇိတော၊ ဆိုး၍။ ပါရပိတံ၊ ရံခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တေန၊ မတတ်နိုင်သည်ရှိသော်။ (အန္တပစ္စည်း လက္ခဏအနက်၌ သက်၏။) ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဝသေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟိတော၊ ရှိသာလျှင်။ ဒဿဟံ၊ ကို။ အတိက္ကာမေတဗ္ဗံ၊ လွန်စေအပ်၏။ ဣတရဿ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်ပဲ လွန်သည်ရှိသော်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ရဇိတကာလတော။ပ။ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဒ္ဓု၊ ၌။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ “ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနီ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သင်္ခာဒ္ဓိအာဒိတိစိဝရနာမေန၊ ဒုက္ခန္တိစသော တိစိဝရိကအမည့်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟိတော၊ ရှိ။ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမဿ၊ သုံးဆောင်လိုသော ရဟန်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ ဣတရဿ ပန၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌတင်၍ ဆောင်လိုသော ရဟန်းအား။ ပရိမာဓိဋ္ဌာနမေဝ၊ ရှေးကအဓိဋ္ဌာန်သည်သာလျှင်။ အလံ၊ သင့်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကပ္ပဗိနုပိ၊ ကိုလည်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ထိုးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဗဒ္ဓသီမာယံ၊ ဗဒ္ဓသိမ်၌။ အဝိပ္ပဝါသသီမာယ၊ အဝိပ္ပဝါသသိမ်ကို။ သမ္ပုတိသမ္ပဝတော၊ သမုတ်ခြင်း သဘောရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဗဒ္ဓသိမ်၌။ ဒုပ္ပရိဟာရတာ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ့သောအဖြစ်သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “အဗဒ္ဓသီမာယံ ဒုပ္ပရိဟာရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အတိရိတ္တပ္ပမာဏာယ၊ ပမာဏထက် လွန်လတ်သော်။ ဆေဒနကံ၊ ဖြတ်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိသော။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “အနတိရိတ္တပ္ပမာဏာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊ ပရံ၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဿိကမာသတော၊ မိုးလမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရိတော၊ ချ၍။ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤတတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ စတုန္တံ ဝဿိက-

မာသံနံ၊ မိုးလေးလတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမှုကား။ အသတော၊ အသန္တဿ၊  
 အဓိဋ္ဌာနံ ထင်ရှားမရှိသော သင်္ကန်း၏။ ပစ္စုဒ္ဓရာယောဂါ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်နှင့်  
 မယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌။  
 “ဝဿိကသာဋ္ဌိကာ။ပ။ဝိဇဟတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယဉ္ဇ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို  
 လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊မရှိ။  
 ပရိဝါရဋ္ဌကထာယံ၊ ပရိဝါရအဋ္ဌကထာ၌။ “အတ္တာပတ္တိ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ၊  
 နော ဂိမ္မေ”တိ ဧတ္ထ၊ နော ဂိမ္မေ-ဟူသော ပါဠိတော်၌။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယာ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်၏။ပစ္စိမေ၊ နောက်  
 ဖြစ်သော။ ပါဠိပဒဒိဝံသေ၊ အထွက်တရက်နေ၌။ ဝိကပေတော၊ ၍။ ဌပိတံ၊  
 ထားအပ်သော။ ဝဿိကသာဋ္ဌိကံ၊ မိုးရေခံ သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေန္တော၊  
 ဝတ်သော ရဟန်းသည်။ ဟေမန္တေ၊ ဆောင်းလ၌။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုရုန္တိယံ ပန၊ ကုရုန္တိ၌ကား။ ‘ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝံသေ၊  
 တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ၌။ အပစ္စုဒ္ဓရိတွာ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုသောကြောင့်။  
 ဟေမန္တေ၊ ဆောင်းလ၌။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။’ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 တမ္ပိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ သုဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားပင်  
 တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ စတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ(၃၁၄)ဝိကပေတု’  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” တတ္ထ၊ ထို မဟာအဋ္ဌကထာ၊ ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာတို့တွင်။  
 မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နိဝါသနပစ္စယာ၊ ဆောင်းလ၌ မိုးရေခံကို ဝတ်ခြင်း  
 ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုရုန္တိဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ အပစ္စုဒ္ဓရဏ-  
 ပစ္စယာ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ် မပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကုရုန္တိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနာပိ၊ ဆိုအပ်သော  
 နည်းဖြင့်လည်း။ ဝဿိကသာဋ္ဌိကာ၊ သည်။ ဝဿာနမာသာတိက္ကမေပိ၊ မိုးလကို  
 လွန်သော်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ န ဝိဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပညာယတိ၊  
 ထင်ရှား၏။ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနေသု၊ အဓိဋ္ဌာနကို စွန့်ခြင်းတို့တွင်။ ဝဿာန-  
 မာသအာဗာဓာနံ၊ မိုးလ၊ အမာတို့၏။ ဝိဂမေန၊ ကင်းသဖြင့်။ ဝိဇဟနံ၊  
 စွန့်ခြင်းကို။ မာတိကာဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌံ န ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ၊ မထုတ်  
 သင့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊  
 လာသော နည်းဖြင့်။ ယာဝ ပစ္စုဒ္ဓါရာ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုသည်တိုင်အောင်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊  
 သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ နဟာနတ္ထာယ၊  
 ရေချိုးခြင်းငှါ။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။



“ဝတ္ထုဘေဒမတ္တရတ္တာပိ စေသာ ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ဧ။ “ဧ ပန န ဝဋ္ဋန္တိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သင်္ခါဒိအာဒိသ ဝိယ၊ ဒုက္ခန္တိ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ထည်မြောက်သော မိုးရေခဲ၌။ အဓိဋ္ဌာန်၊ သည်။ န ရဟတံ၊ မရောက်။ အတိရေကစီဝရံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ဧ။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဿတံ၊ ဧ။ မဟာပစ္စရိယံ၊ မဟာပစ္စရိတ၌။ စီဝရံဝသေန၊ သင်္ကန်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဘောဂကိစ္စဿ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကိစ္စ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အနာပတ္တိ၊ ဘေသဇ္ဇနဝကမ္ပမာတာပိတု-အစရှိ သည်အလို့ငှါ ထားအပ်သည်ကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်ရာ၌ အာပတ် မသင့်ခြင်းကို။ ဝတ္ထံ၊ ဧ။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သေနာသနပရိက္ခာရတ္တာယ၊ ကျောင်း၊ ပရိက္ခရာအလို့ငှါ။ ဒိန္နပစ္စတ္တရဏေ ဝိယ၊ လူအပ်သော အိပ်ရာခင်း၌ကဲ့သို့ တည်း။ ယံ ပန၊ အကြင် အိပ်ရာခင်းကိုကား။ “ပစ္စတ္တရဏမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏-ဟု ဆိုသော အိပ်ရာခင်းကို။ နဝသု စီဝရေသု၊ သင်္ကန်းကိုးထည်တို့၌။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေနာသနတ္တာယေဝ၊ ကျောင်းအလို့ငှာ သာလျှင်။ ဒိန္နန္တိ၊ လူအပ်၏ဟူ၍။ နိယမိတံ၊ မှတ်အပ်သည်။ န ဟောတံ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ဧ။ နာမေန၊ ပစ္စတ္တရဏအမည်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟိတု၊ ၍။ နိဒဟိတု၊ သိမိုး၍။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ ဝိယ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌကဲ့သို့။ ယထာ တထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိနိယုဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊ ညဉ့်ကင်းရာ သလျှင်ကတည်း။ ဣတံ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ပါဝါရေ၊ ကောဇဝေ၊ တံ၊ ဟူ၍။ ဣမေသမ္ပိ ပစ္စတ္တရဏာဒိနံ၊ ဤ အိပ်ရာခင်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ လောကေပိ၊ လူ၌လည်း။ ဝေါဟရဏတော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့်။ သေနာသနပရိက္ခာရတ္တာယ၊ ကျောင်း၊ ပရိက္ခရာအလို့ငှါ။ ဒိန္နပစ္စတ္တရဏတော၊ လူအပ်သော အိပ်ရာခင်းမှ။ ဝိသု ဂဟဏံ၊ အသီးယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြု အပ်၏။

“ဟိနာယာဝတ္ထုနေနာ”တိ ဣဒံ။ ဟူသော စကားကို။ အန္တိမဝတ္ထံ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့။ အဇ္ဈာပဇ္ဇိတု၊ ရောက်၍။ ဘိက္ခုပဋိညာယ၊ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသဖြင့်။ ဌိတဿ စေဝ၊ တည်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယ-ပက္ကန္တကဿ စ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက၏လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယာ စ၊ ရဟန်း မိန်းမ၏လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုဘာဝေ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်၌။ နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂိဟိလိဂံ တိတ္ထိယလိဂံဂဟဏံ၊ လူ၏အသွင်၊



တိတ္ထိယအသွင်ကို ယူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သိက္ခာ၊ သိက္ခာကို။ အပစ္စက္ခာယ၊ မချပဲ။ ဂိဟိသာဝုပဂမနံ၊ လူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဧကစိ၊ အချို့သော သာရတ္ထဒီပနီဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တံ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ဟူမှုကား။ တဒါပိ၊ ထိုသိက္ခာမချပဲ လူဝတ်လဲသော ကာလ၌လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဥပသမ္ပန္နတ္တာ စ၊ ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ စိဝရဿ၊ သင်္ကန်း၏။ တဿ သန္တကတ္တာဝိဇဟနတော စ၊ ထိုရဟန်း၏ ဥစ္စာအဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ “ပမာဏစိဝရဿာ” တိ၊ ဟူ၍။ ပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ၊ အငယ်ဆုံး ပမာဏကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဒွေ စိဝရာနိ ပါရုပန္နဿာ” တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဂါမပ္ပဝေသေ၊ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ရာ၌။ ဒိဂုဏံ ကတုာ၊ နှစ်ထပ်ပြု၍။ သသံသိယော၊ ဒုက္ခသင်္ကန်းတို့ကို။ ပါရုပနံ၊ ရံခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သေ နယော” တိ ဣမံနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပမာဏယုတ္တေသု၊ ပမာဏရှိသောသင်္ကန်းတို့၌။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော အရပ်၌။ ဆိဒ္ဓံ၊ ပေါက်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိအာဒိအတ္ထံ၊ ဤသို့အစရှိသောအနက်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။

အညံ ပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ နာမ နတ္ထိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုတ္တေ၊ ပါဠိတော်၌။ အာဂတံ၊ လာသော ပမာဏသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်သော၊ ဤကား အဓိပ္ပာယ်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တမေဝ၊ ထို အညံ ပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ-ဟူသော စကားကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းငှာ။ “ယဉ္ဇ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သသံသိအာဒိနံ၊ ဒုက္ခသင်္ကန်းတို့၏။ မုဠိပဉ္စကာဒိဟေဠိမပ္ပမာဏဿ၊ မုဠိပဉ္စက အစရှိသော ယုတ်သော ပမာဏ၏။ သုတ္တေ၊ ပါဠိတော်၌။ အနာဂတတ္တာ၊ မလာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအန္တကအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသော စကားသည်။ န သမေတိ၊ မည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်သော၊ တည်း။

“မဟန္တံ ဝါ ခုဒ္ဒကံ ကရေတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော စကား၌။ အတိ-မဟန္တံ၊ အလွန်ကြီးသော။ စိဝရံ၊ ကို။ မုဠိပဉ္စကာဒိပစ္ဆိမပ္ပမာဏယုတ္တံ၊ မုဠိပဉ္စက-စသော အငယ်ဆုံးပမာဏနှင့် ယှဉ်သည်ကို။ ကတုာ၊ ၍။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဆိန္ဒုနေနာပိ၊ ဖြတ်သဖြင့်လည်း။ ဝိစ္ဆိန္နနကာလေ၊ ဖြတ်သော ကာလ၌။ ဆိန္ဒုမာနဋ္ဌာနံ၊ ပြတ်ရာ အရပ်သည်။ (၃၁၅) ဆိဒ္ဓသချံ၊



အပေါက်ဟူသော အရေအတွက်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊  
 ကို။ န ဝိဇဟတိ ဝေ၊ မစွန့်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်သော၊ သည်။  
 သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ “ဃဇ္ဇေတွာ ဆိန္ဒတိ၊ န ဘိဇ္ဇတိ”တိ ဝစနေန စ၊ ဟူသော  
 ရှေးစကားနှင့်လည်း။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ပရိက္ခာရစောဠံ ပန၊ ကိုကား။  
 ဝိကပ္ပန္နိပဂပစ္ဆိမပ္ပမာဏတော၊ အငယ်ဆုံး ဝိကပ္ပနာလောက်သော ပမာဏ  
 အောက်။ ဥိန္နံ ကတွာ၊ ယုတ်သည်ကို ပြု၍။ ဆိန္ဒံ၊ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။  
 အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ အဓိဋ္ဌာနသ၊  
 အဓိဋ္ဌာန၏။ အနိဿယတ္တာ၊ မှီရာ မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ တာနိ၊  
 ထိုအပိုင်းအပိုင်းသော သက်န်းတို့ကို။ ပန၊ တဖန်။ ဗဒ္ဓါနိ သဒ္ဓိတာနိ၊  
 စပ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သလျှင်ကတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဝံ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ဝသိကသဒ္ဓိက-  
 စိဝရေ၊ မိုးရေခံသက်န်းကို။ ဒိဓာ၊ ဆိန္ဒေ၊ နှစ်ပိုင်း ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။  
 ကေကံ ခဏ္ဍံ၊ တပိုင်းတပိုင်းသည်။ ပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ၊ ပစ္ဆိမပမာဏကို။ ယဒိပိ  
 ပဟောတိ၊ အကယ်၏မူလည်း လောက်သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ကေသ္မိယေဝ  
 ခဏ္ဍေ၊ တခုသော အပိုင်း၌သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။  
 “ဒေ ပန န ဝဒန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။  
 ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော အပိုင်း၌။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ နိသိဒနကဏ္ဍပုဂ္ဂိုလော-  
 ခိသုပိ၊ နိသိဒ္ဓိင်္ဂ၊ အမာလွမ်းစသည်တို့၌လည်း။ ဇေဝေ နယော၊ ဤနည်း  
 ကဲ့သို့သော နည်းရှိ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သမ္ပုဓေ၊ မျက်မှောက်၌။ ပုဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ သမ္ပုဓေါ၊ မျက်  
 မှောက်၌ ဖြစ်သည်။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤသမ္ပုဓါဟူသော ပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊  
 ပထမာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ တည၊ ထိုသမ္ပုဓါဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။  
 ဝိကပ္ပနဝိသေသနံ၊ ဝိကပ္ပနာဟူသော ပုဒ်၏ ဝိသေသနတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့  
 ကြောင့်။ “သမ္ပုဓေ”တိ ပဒံ၊ သမ္ပုဓေဟူသော ပုဒ်ကို။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီ  
 အနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်ကို။ ကတွာပိ၊ ပြု၍လည်း။ အတ္ထံ၊  
 အနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘိမုဓေ၊ ရှေးရူအရပ်၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမ္ပုဓေန အတ္ထနော ဝါစာယ  
 ဝေ၊ မိမိနုတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းတည်း။ သမ္ပုဓါဝိကပ္ပနာ၊  
 မိမိနုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း။ ပရမ္ပုဓေန၊ သူတပါးနုတ်ဖြင့်။ ဝိကပ္ပနာ၊  
 ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းတည်း။ ပရမ္ပုဓါဝိကပ္ပနာ၊ သူတပါးနုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြု-  
 ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကရဏတ္ထေနာပိ၊ ကရိုဏ်းအနက်ဖြင့်လည်း။ အတ္ထော၊

သမ္ပုခါ၊ ပရမ္ပုခါဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အယမေဝ  
 အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်သာလျှင်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။  
 သန္တိဟိတာသန္တိဟိတဘာဝန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာသန္တုဒ္ဓရဘာဝံ၊ နီးသော  
 အဖြစ်၊ ဝေးသောအဖြစ်ကို။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ၊ ဟူသည်ကား။  
 ဧတ္တကေနော၊ ဤသို့ ဝိကပ္ပနာ ပြုကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဝိကပ္ပနာကိစ္စဿ၊  
 ဝိကပ္ပနာကိစ္စ၏။ နိဋ္ဌတတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိရေကစိဝရံ၊  
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒသာဟာတိက္ကမေ၊ ဆယ်  
 ရက် လွန်ခြင်းကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ကို။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ဣတိ အယံ၊  
 ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ “ပရိဘုဉ္ဇတုံ ။ပ။ န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူ  
 သော စကားကို။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ (ဝိကပ္ပေတော၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍။) အပ-  
 စ္စုဒ္ဓရဏံ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုပဲ။ ဝါ၊ ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ။ မရိဘုဉ္ဇနေ၊ သုံးဆောင်ခြင်း  
 ကြောင့်။ ပါမိတ္ထိယဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၌။  
 ဒက္ကဋ္ဌ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဝိဿဇ္ဇနေ၊ စွန့်  
 ခြင်း၌။ ဒက္ကဋ္ဌ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိဘောဂဝိဿဇ္ဇနအဓိဋ္ဌာ-  
 နာနိပိ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၊ စွန့်ခြင်း၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ဝဋ္ဋန္တိ၊  
 ကုန်၏။ အပိသဒ္ဓေန၊ အပိသဒ္ဓါဖြင့်။ နိဓေတုမ္ပိ၊ သိမိုးခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤ ပရိဘောဂါဒယောပိ  
 ဝဋ္ဋန္တိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ပစ္စုဒ္ဓါရေ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို။ ကတေပိ၊ ပြုအပ်သော်  
 လည်း။ စိဝရံ၊ သည်။ ဝိကပ္ပိတစိဝရမေဝ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်း  
 ပင်လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတိရေကစိဝရံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ  
 ပန၊ ထိုသင်္ကန်းကိုကား။ တိစိဝရာဒိနာမေန၊ တိစိဝရိက်စသော အမည်ဖြင့်။  
 အဓိဋ္ဌဟိတကာမေန၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုသော ရဟန်းသည်။ အဓိဋ္ဌဟိတဗ္ဗံ၊  
 ၏။ ဣတရေန၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုသော ရဟန်းသည်။ ဝိကပ္ပိတစိဝရမေဝ၊  
 ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇတဗ္ဗံ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒယောတိ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ယံ ဝိကပ္ပိတ-  
 စိဝရံ၊ အကြင်ဝိပဿနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝိကပ္ပနာ  
 ပြုအပ်သော သင်္ကန်းကို။ ယာဝ၊ အပရိဘောဂကာလာ၊ မသုံးဆောင်သေး--  
 သော ကာလပတ်လုံး။ အပ္ပစ္စုဒ္ဓရာပေတောဝ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ် မပြုမရှိသာလျှင်။

နိဗဟိတဗ္ဗံ၊ သိမ္ဗိဒ္ဓိအပ်၏။ ပရိဘောဂကာလေ၊ သုံးဆောင်အပ်သော ကာလ  
သို့။ သမ္ပတ္တေ ပန၊ ရောက်သော်ကား။ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတွာ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုစေ၍။  
အဓိဋ္ဌာဟိတွာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ။ ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ တတော၊ ထို  
သုံးဆောင်အပ်သော ကာလမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ (တတော ပရေ-ဟူ၍  
လည်း ပါဠိရှိ၏။ ထို ဝိကပ္ပနာနောက်၌-ဟုပေးလေ။) ယဒိ၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေယျ။  
အကယ်၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုစေငြားအံ့။ ပစ္စုဒ္ဓါရေနေဝ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ဖြင့်သာလျှင်။  
ဝိကပ္ပနာယ၊ ဝိကပ္ပနာ၏။ ဝိဂတတ္ထာ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိ-  
ရေကစီဝရံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။)  
ဒသာဟာတိက္ကမေ၊ ဆယ်ရက်ကို လွန်သည်ရှိသော်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်အပ်၏။  
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ အပရိဘုဉ္ဇိတွာဝ၊ မသုံး  
ဆောင်ပဲသာလျှင်။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားလို၏။ တဒေဝ၊ ထို ထားလိုသော  
သင်္ကန်းကိုသာလျှင်။ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏။ ပစ္စုဒ္ဓါရေ၊ ဝိကပ္ပနာ  
ပြန်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အန္တောဒသာဟေယေဝ၊ ဆယ်  
ရက် အတွင်း၌သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ။ ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ‘တတော  
ပဘူတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဇ္ဇန္တိ’ တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယဉ္စ ဝစနံ၊  
အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်  
နှင့်။ န သမေတံ၊ မည်။ (ဤ၌ ဝိရုဇ္ဈတိ-ဟူ၍လည်း ရှိ၏ ‘ဆန့်ကျင်၏-  
ပေး။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထို  
ကေစီဆရာတို့၏။ မတိမတ္ထမေဝ၊ အလိုမျှသာတည်း။ (၃၁၆) ဟိ၊ စ။  
ပါဠိယံ၊ ၌။ “အန္တောဒသာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ” တိ စ၊ ဟူ၍လည်း  
ကောင်း။ “သမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါဠိတ္ထိ-  
ယ” န္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “အနာပတ္တိ သော ဝါ ဒေတိ၊ တဿ ဝါ  
ဝိဿာသန္တော ပရိဘုဉ္ဇတိ” တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သာမညတော၊  
သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္ထာ စ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်  
လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ဣမံ စီဝရံ၊ ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ စွန့်၏။”  
ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “ဝိကပ္ပနံ၊ ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ စွန့်၏။”  
ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။  
ပစ္စုဒ္ဓါရံ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို။ အဒယေတွာ၊ မပြုမူ၍။ “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ  
ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ” တိ ဧဝံ၊ ဝိဿဇ္ဇေဟိ-ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္တနော၊  
မိမိ၏။ သန္တကတ္ထံ၊ ဥစ္စာအဖြစ်ကို။ အမောစေတွာဝ၊ မလွတ်စေမူ၍သာ



လျှင်။ ပရိဘောဂါဒိဝသေနော၊ သုံးဆောင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း  
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စုဒ္ဓါရဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ “တတော ပဟုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ”တိ၊  
 ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဝိသံ၊ အသီး။ ပရိဘော-  
 ဂဿ စ၊ သုံးဆောင်းခြင်းကို လည်းကောင်း။ နိဒဟနဿ စ၊ သိမ္မီးခြင်း  
 ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။  
 ဝိကပ္ပနာနန္တရမေဝ၊ ဝိကပ္ပနာ၏ အခြားမဲ့၌ သာလျှင်။ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတွာ၊  
 ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုစေ၍။ အနဓိဋ္ဌဟိတွာ ဝေ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်ပါသာလျှင်။ တံစီဝရ-  
 ဝိရဟိတံ၊ အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သင်္ကန်းသုံးထည်မှ ကင်းသော။  
 ဝိကပ္ပနာရဟံ၊ ဝိကပ္ပနာထိုက်သော။ စီဝရံ၊ ကို။ ပရိဘူတိတု၊ သုံးဆောင်  
 ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ နိဒဟိတု၊ သိမ္မီးခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပါဠေက္ကံ၊  
 အသီးသော။ ဣဒံ ဝိနယကမ္ပံ၊ ဤဝိနည်းကံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဓါယတိ၊ ထင်၏။ အပိစ၊ တနည်းကား။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော။  
 ပတ္တာနံ၊ သပိတ်တို့ကို။ ဝိကပ္ပေတု၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ လည်းကောင်း။  
 ပစ္စုဒ္ဓါရေတု၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်  
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စုဒ္ဓါရေ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တေသံ၊  
 ထိုသပိတ်တို့၏။ အတိရေကပတ္တတံ၊ အတိရေကသပိတ်၏ အဖြစ်ကို။ န  
 ဒသိတာ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ သိဇ္ဈတိ၊  
 ပြီး၏။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ တေသု၊ ထိုသပိတ်တို့တွင်။ ကေသေဝ၊  
 တလုံးသော သပိတ်ကိုသာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော  
 ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အာဂတ-  
 နယေနော၊ လာသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပညတ္တိကောဝိဒေါ န ဟောတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝေ၊ သို့။ ဝိကပ္ပိတေ၊  
 ဝိကပ္ပနာပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ “အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဝေ၊  
 သို့။ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုအပ်၏ဟူ၍။ ဝိနယကမ္ပံ၊ ဝိနည်းကံကို။ န  
 ဇာနာတိ၊ မသိ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “န ဇာနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတု”န္တိ၊  
 ဟူ၍။ အာဟံ၊ ၏။ ဣမိနာပိ၊ ဤ န ဇာနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတု-ဟူသော ပါဠိ  
 ဖြင့်လည်း။ “ဝိကပ္ပနာနန္တရမေဝ၊ ဝိကပ္ပနာ၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ပစ္စုဒ္ဓါ-  
 ရော၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို။ ကာတဗ္ဗော”တိ၊ ပြုအပ်၏ဟူ၍။ တေ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့  
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အဝိသေသေန ဝုတ္တဝစနန္တိ၊ ဟူသည့်ကား။ တိစိဝရဗိနံ၊ တိစိဝရိက် စသည်တို့နှင့်။ သာဓာရဏဝစနေ၊ ဆက်ဆံသော စကားဖြင့်။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိကပ္ပေတိ-သဒ္ဓါသည်။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရာ၌။ “ဝိရုဒ္ဓံ ဝိယ ဒိဿတိ”တိ ဝတွာ၊ ဝိရုဒ္ဓံ ဝိယ ဒိဿတိဟု ဆိုပြီး ၍။ တံ ဝိရောဓာသကံ၊<sup>၁</sup> ထို ဆန့်ကျင်၏ဟု တွေးတောခြင်းကို။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နှစ်စေခြင်းငှါ။ “တိစိဝရသင်္ခေပေန။ပ။ ဝိကပ္ပနာယ ဩကာသော ဒိန္နော ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုစကား၌။ “အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ သာမည အားဖြင့်။ ဝုတ္ထေပိ၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ တိစိဝရမ္ပ၊ ကိုလည်း။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ဝိကပ္ပနာပြု၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမကား။ “တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် တည်း။ ပန၊ လိုအပ်သော အနက်ကို ဆိုအံ့။ ယံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အကြင် အဓိဋ္ဌာန်တင်သင့်သော သင်္ကန်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်သင့် သော သင်္ကန်းကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၏။ တိစိဝရဝိရဟိတံ၊ တိစိဝရိက် မှ ကင်းသော။ ယံ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊<sup>၂</sup> အကြင် ဝိကပ္ပနာပြုသင့်သော သင်္ကန်း သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝိကပ္ပနာပြုသင့်သော သင်္ကန်းကို။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ဝိကပ္ပနာပြု၏။ ဣတိ ဧဝံ ဤသို့။ ဧတ္ထံ၊ ဤ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ-ဟူ သောပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတ္ထံ၊ ဤ တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ-ဟူသောပါဠိ၊ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ ဟူသော ပါဠိ၌။ ပုပ္ဖာပရဝိရောဓော၊ ရှေ့ နောက် ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န ဒိဿ- တိ၊ မထင်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သာမညဝစနဿ၊ ဝိကပ္ပေတိ-ဟူသောသာမညစကား ၏။ ဝုတ္တာဝသေသေယေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သင့်သည်မှကြွင်းသောသင်္ကန်း၌ သာ လျှင်။ အဝတိဋ္ဌနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧတ္ထံ၊ ဤအဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ- ပုဒ်ကိုဖွင့်ရာ၌။ တိစိဝရဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဝိကပ္ပနဝိဓိ၊<sup>၃</sup> ဝိကပ္ပနာအစီအရင်ကို။ ဒေဿတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “တိစိဝရံ တိစိဝရသင်္ခေပေနာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုစကား၌။ တိစိဝရသင်္ခေပေန၊ တိစိဝရိက် အသွင်ဖြင့်။ ပရိဟရိယမာနေသု၊ ဆောင်အပ်သော သင်္ကန်းသုံးသည်တို့တွင်။ ဧကမ္ပိ၊ တထည်ကိုလည်း။ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ၊ ၍။ ဝိကပ္ပေတုံ၊ ငှါ။ န ဝန္တတိ၊

၁-တိ (ဆဋ္ဌ)                      ၂-ယံ တိစိဝရဝိရဟိတံ၊ တံ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ (ဆဋ္ဌ)  
 ၃-ဝေမတ္ထော (ဆဋ္ဌ)

၂

မအပ်။ တိစိဝရတော၊ တိစိဝရိက်မ္မ။ ကေ ဝါ၊ တထည်ကိုလည်းကောင်း။  
သကလမေဝ ဝါ၊ အလုံးစုံကိုပင်လည်းကောင်း။ အပနေတာ၊ ပယ်၍။  
အပရံ၊ အပါးသော။ တိစိဝရံ၊ ကို။ တိစိဝရသင်္ခေပေန၊ တိစိဝရိက်အသွင်  
ဖြင့်။ ပရိဟရိတုကာမဿ ဝါ၊ ဆောင်လိုသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။  
တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနံ၊ တိစိဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်ကို။ မုဉ္ဇိတာ၊ လွှတ်၍။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ-  
ဝသေနေဝ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗစိဝရံ၊ အလုံးစုံ  
သော သင်္ကန်းကို။ (၃၁၇) ပရိတုဉ္ဇိတုကာမဿ ဝါ၊ သုံးဆောင်လိုသော  
ရဟန်းအား လည်းကောင်း။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ အဓိဋ္ဌိတတိစိဝရံ၊  
အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော တိစိဝရိက်ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရိတာ၊ ၍။ ဝိကပ္ပေတု၊ ငှါ။  
ဝဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ “တိစိဝရေ  
ဧကေန စိဝရေန ဝိပွဝသိတုကာမော ဟောတိ”တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကား  
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ပကာရေန၊  
ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။  
သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမေတိ၊ ညီ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပုနပိ၊ တဖန်  
လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုတိစိဝရိက်ကိုသာလျှင်။ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနေန၊ တိစိဝရိက်  
အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတုကာမော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုသည်။ ဟုတာ၊ ဖြစ်  
လျက်။ ဝိပွဝါသသုခတ္ထံ၊ ညဉ့်ကင်းရသဖြင့် ချမ်းသာခြင်းငှါ။ ပစ္စုဒ္ဓရိတာ၊  
၍။ ဝိကပ္ပေတု၊ ဝိကပ္ပနာပြုလေလော။ ဣတိ ဣမိနာ ဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့  
သောအလိုဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တံ ဝစနံ၊  
ထိုတိစိဝရေ ဧကေန စိဝရေန ဝိပွဝသိတုကာမော ဟောတိ-စသော စကား  
သည်။ “တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတု န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဟူသော  
ဤပါဠိနှင့်။ န သမေတိ၊ မညီ။ ဟိ၊ သင့်စွ။ သေသစိဝရာနိ ဝိယ၊  
ကြွင်းသော သင်္ကန်းတို့ကိုကဲ့သို့။ တိစိဝရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပစ္စုဒ္ဓရိတာ၊ ၍။  
ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။  
“တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတု န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနမေဝ၊ ဤ  
ပါဠိတော်ပင်လျှင်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမဲ့သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ကသ္မာ၊  
နည်း။ သေသစိဝရဟိ၊ ကြွင်းသော သင်္ကန်းတို့မှ။ တိစိဝရဿ၊ ၍။  
ဝိသေသာဘာဝါ၊ အထူး မရှိသော ကြောင့် တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
“ဝိကပ္ပေတု”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ တိစိဝရဝိရဟိတမေဝ၊ တိစိ-  
ဝရိက်မှ ကင်းသော သင်္ကန်းကိုသာလျှင်။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

၁။ စိဝရံ (ဆဋ္ဌ)၊ ၂။ ဝိကပ္ပေတိ (ဆဋ္ဌ)၊ ၃။ ဝိကပ္ပေတိတိ (ဆဋ္ဌ)



တိစိဝရံ ပန၊ ကိုကား။ ဝိကပ္ပေတံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဒုတိယ-  
 ကထိနသိက္ခာပဒဿ၊ ၏။ အနာပတ္တိဝါရေ၊ ချွ။ “ဝိကပ္ပေတိ” တိ ဣဒံ၊  
 ကို။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း  
 အရာဖြင့်။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက။  
 န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဓိ-  
 ပ္ပေါယော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

“တုယံ ဒေမိ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ပရိစ္စတ္တတ္တာ၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်  
 ၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနုဿာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္နေပိ၊ မခံသော်လည်း။  
 သမ္ပုဒါနဘူတဿေဝ၊ သမ္ပုဒါနဖြစ်၍ဖြစ်သော ရဟန်း၏သာလျှင်။ သန္ဓကံ၊  
 ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမ္ပုဒါနဖြစ်သောရဟန်းသည်။ ဣစ္ဆိ-  
 တကုဏေ၊ အလိုရှိသော ခဏ၌။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်းငှါ။ လဘတိ၊ ရ၏။  
 “ဣတ္တန္နာမဿာ”တိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ပရမ္ပုဇေ၊ မျက်ကွယ်၌။ ဌိတံ၊  
 တည်သော ရဟန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ “ယဿ ပန ရုစ္စတိ”တိ  
 အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဥဘောဟိပိ၊ ပေးသု၊ ယူသု နှစ်ဦးတို့သည်  
 လည်း။ ပရိစ္စတ္တတာယ၊ စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာမိကတံ၊  
 အရှင်မရှိသော အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“တံ န ယုဇ္ဇတိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အန္တောဒသာဟေ ဝေ၊  
 ဆယ်ရက်တွင်း၌သာလျှင်။ ဝိဿာသဂ္ဂဟဏံ၊ အကျွမ်းဝင်၍ ယူခြင်းကို။  
 သန္ဓာယ၊ ၍။ အနာပတ္တိဝါရဿ၊ တဿ ဝါ ဝိဿာသန္တော ပရိဘုဉ္ဇတိ-ဟူ  
 သော အနာပတ္တိဝါရ၏။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း  
 ကောင်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နိဿဂ္ဂိယစိဝရဿ၊ စွန့်အပ်သော သင်္ကန်း၏။  
 ကပ္ပိယဘာဝကရဏတ္ထံ၊ အပ်သောအဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ လေသေန၊ အမြက်  
 ထောင်သဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ စ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေမိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ သဘာဂေန၊  
 သဘောအားဖြင့်။ အတ္ထိန္နေ စ၊ လုယက်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဿာသဂ္ဂဟိတေ  
 စ၊ အကျွမ်းဝင်၍ ယူသော်လည်းကောင်း။ ပုန၊ တဖန်။ လဇ္ဈေ၊ ရအပ်သည်  
 ရှိသော်။ ဒေါသော၊ အပြစ်လည်း။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ အနုဓိဋ္ဌာနေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့  
 ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်သော အဓိဋ္ဌာန်ကို။ အကရဏေန၊ မပြုခြင်းကြောင့်။  
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပေါယော၊ တည်း။ စိဝရဿ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။



ကဏ္ဍ] ၁-စိဝရံဂ္ဂ ၂-ဥဒေသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၆၈၃.

သန္တကထာ၊ ဥစ္စာ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဇာတိပမာဏယုတ္တတာ၊ ဇာတိပမာဏ  
တို့နှင့် ယှဉ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဆိန္ဒုပလိဗောဓဘာဝေ၊ ပလိဗောဓ-  
ပြတ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတိရေကစိဝရတာ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်၊  
ဝိပွနာမပြုသောသင်္ကန်းအဖြစ်လည်းကောင်း။ ဒသာဟာတိက္ကမော၊ ဆယ်ရက်ကို  
လွန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ  
သိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့တည်း။

ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-ဥဒေသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၇၃။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌။ အဝိပ္ပဝါသေတိ၊ ဟူသည်ကား။  
အဝိပ္ပဝါသေ၊ ဝိပ္ပဝါသမရှိခြင်းကို။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။  
ဝိပ္ပဝါသဒေသဘာဝေ၊ ညဉ့်ကင်း၍ အပြစ်မရှိခြင်းကို။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီး  
စေအပ်သည်ရှိသော်။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်သော။ သမ္မုတိ၊ သမုတ်ခြင်းတည်း။  
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

☞ (၃၁၈) ၄၇၅။ ပဋိသိဒ္ဓပရိယာပနန္တနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပ္ပဝသိတုံ၊  
ညဉ့်ကင်းခြင်းငှါ။ ပဋိသိဒ္ဓေသု၊ မြစ်တော်မူအပ်ကုန်သော။ တိစိဝရေသု၊  
သင်္ကန်းသုံးထည်တို့၌။ အန္တောဂဂေ၊ အကျုံးဝင်သော။ ဧကေန၊ တထည်  
သော သင်္ကန်းနှင့်။ တေန စ၊ ထိုပဋိသိဒ္ဓပရိယာပနန္တန-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်  
လည်း။ အဝယဝေ၊ အစိတ်၌။ ဒိသမုဒါယောပစာရံ၊ အပေါင်း၏ အမည်  
ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

၄၇၈-၉။ -တ္ထောဝတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ “ပရိက္ခိတ္တော”တိ ဣမိနာ၊  
ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ “သဘာယေတိ လိင်္ဂဗျတ္တယေန သဘာ ဝုတ္တာ”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီးလျက်။ ပုန၊ တဖန်။ သယမိ၊ မိမိသည်လည်း။ “သဘာယေ”  
တိ ဣမိနာ၊ သဘာယေဟူသော ဤသဒ္ဒါဖြင့်။ ဝေါဟာရန္တော၊ ခေါ်ဝေါ်  
သော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သဘာသံဃဿ၊ သဘာသဒ္ဒါ၏။ ပရိယာယော၊  
ပရိယာယ်ဖြစ်သော။ နပုသကလိင်္ဂယုတ္တော၊ နပုလ္လိင်နှင့်ယှဉ်သော။ သဘာယ-  
သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။  
“သဘာယန္တိ လိင်္ဂဗျတ္တယေန သဘာ ဝုတ္တာ”တိ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌ်  
ရှိ၏။ “လိင်္ဂဗျတ္တယေန သဘာ”တိ စ ပဒဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏လည်း။

၆၈၄

ဝိမတီဝိနောစနိဋ္ဌိကာနိဿယ

[၄-နိဿယ

လိင်္ဂန္တရယုတ္တော၊ လိင်္ဂတပိးနှင့် ယှဉ်သော။ သဘာသဒ္ဓပရိယာယော။ သဘာသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော။ သဘာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

သဘာယံ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဘံ၊ သဘင်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝသိတဗ္ဗံ နတ္ထိတိ၊ ဟူသည်ကား။ စိဝရဟတ္ထပါသေယေဝ၊ သင်္ကန်းဟတ္ထပါသ်ဌ သာလျှင်။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေရာသော အရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိထိယာ၊ ခရီး၏။ “သဘာယဿ စ ဒွါရဿ စ ဟတ္ထပါသာ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ” နိစ္ဆိတ္တော၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ သဘာယဒ္ဓါရာနံ၊ သဘင်၊ တံခါးတို့၏။ အန္တရဓိထိဂေဟာပိ၊ အကြားဖြစ်သော ခရီးအိမ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ ဝေ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာ လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ အာဒိပရိယောသာနာနံ၊ အစဖြစ်သော သဘင်၊ အဆုံးဖြစ်သော တံခါးတို့ကို။ ဂဟိတတ္ထာ၊ ယူအပ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု ဒွါရဝိထိသ- ရေသု၊ ထို တံခါး၊ ခရီး၊ အိမ်တို့၌။ ဝသန္တေန၊ နေသော ရဟန်းသည်။ ဂါမပ္ပဝေသန သဟဿေယျာဒိဒေါသံ၊ ရွာဝင်ခြင်း၌ အပြစ်၊ သဟဿေယျ စသော အပြစ်ကို။ ပရိဟရိတွာ၊ ရှောင်၍။ သုပ္ပုဋိစ္ဆန္တတာဒိယုတ္တေနော၊ ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိ- တဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သဘာ ပန၊ သဘင်ကိုကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့၏။ ဝသနတ္ထာယ၊ နေခြင်းငှါ။ ပပါသဒိသာ၊ ရေအိုးစင်နှင့် တူစွာ။ ယဒိ ကတာ၊ အကယ်၍ ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ အန္တရာရာမေ ဝိယ၊ အရံတွင်း၌ ကဲ့သို့။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဝသိတံ၊ နေခြင်းငှါ။ ဝနုတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိက္ခိတ္တတာယ၊ အရံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေပစာရ- တဉ္စ၊ ကေပစာရအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အပရိက္ခိတ္တတာယ၊ အရံမရှိ၏သည်အဖြစ် ကြောင့်။ နာနုပစာရတဉ္စ၊ နာနုပစာရအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဝေသနာဒိသုပိ၊ နိဝေသန အစရှိသည်တို့၌လည်း။ အတိဒိသန္တော၊ ညွှန်းလိုရကား။ “ဧတေန- ဝူပါယေနာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ နိဝေသနာဒိနိ၊ အိမ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဂါမတော၊ ရွာမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ သန္နိဝိဋ္ဌာနိ၊ တည်သည် တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အန္တောဂါမေ၊ ရွာတွင်း ၌။ ဌိတာနံ၊ တည်သော အိမ်တို့ကို။ ဂါမဂ္ဂဟဏေန၊ ဂါမသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဟိတတ္ထာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူသည်ကား။

ဂါမနိဂမနိဝေသနာဒီသု၊ ရွာ၊ နိဂုံး၊ အိမ်အစရှိကုန်သော။ ပန္နရသသု၊ တဆယ့်  
 ငါးပါးကုန်သော အရပ်တို့၌။ “ပရိက္ခေပပါဒိ”တံ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
 အာဒိ—သဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ အပရိက္ခေပသေဝ၊ အရံမရှိခြင်းကိုသာလျှင်။  
 ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကကုလာဒီနမ္ပိ၊ ဧကကုလ အစရှိသည်တို့ကို  
 လည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊  
 ထို။ ဧကကုလအစရှိသည်တို့၏။ ဧကူပစာရတာနာနူပစာရတာနိမိတ္တတာ-  
 ဘာဝါ၊ ဧကူပစာရအဖြစ်၊ နာနူပစာရအဖြစ်၏ အကြောင်းမဟုတ်သော  
 အကြောင်းတည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသင်္ကန်းထားရာ အရပ်တို့  
 တွင်။ ကတိပါဟံ၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။  
 နိဝိဋ္ဌသေဝ၊ ဝင်နေသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ ကုန်သည်အပေါင်း  
 အား။ ပရိက္ခေပေါ၊ အရံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားဆဲကုန်သည်  
 အပေါင်းအား။ ပရိက္ခေပေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၄၈၂-၇။ ဂါမတော၊ ရွာမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဣဿရာနံ၊ အစိုးရသော  
 မင်းတို့၏။ သမုဒ္ဓတီရာဒီသု၊ သမုဒ္ဓရာကမ်းထိပ်စသည်တို့၌။ ကတဘဏ္ဍာသာလာ၊  
 ဆောက်အပ်သော သဏ္ဍာတိုက်သည်။ ဥဒေါသိတော၊ မည့်၏။ ဣတိ၊ ထို့  
 ကြောင့်။ “ယာနာဒီန”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
 မုဏ္ဍုဒနပါသာဒေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ နာတိဥစ္စော၊ မမြင့်လွန်းသော။  
 စန္ဒိကင်္ကယုတ္တော၊ လသာခန်းနှင့်ယှဉ်သော။ သိခရက္ခမာလာဒိဝိရဟိတော၊  
 မြင့်သော အထွတ်ရှိသော အဆောင်မှ ကင်းသော။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်  
 တည်း။

၄၈၉။ ပရိယာဒိယိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဇ္ဈောတ္တရိတာ၊ လွှမ်း၍။  
 နဒိပရိဟာရောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဂါမာဒီနံ၊ ရွာအစရှိသည်  
 တို့၏။ ပရိဟာရော၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဝုတ္တော ဝိယ၊ ဟောတော်မူ  
 သကဲ့သို့။ နဒိပရိဟာရဿ၊ မြစ်အစောင့်အရှောက်ကို။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်  
 မမူသောကြောင့်။ စိဝရဟတ္ထပါသော ဧဝ၊ သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထပါသ်သာတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ ပန၊ တပါးဆရာတို့သည်ကား။ “ဣမိနာ  
 အဋ္ဌကထာ ဝစနေန၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားဖြင့်။ နဒိပရိဟာရေပိ၊ မြစ်အစောင့်  
 အရှောက်သည်လည်း။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဩသိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။  
 (၃၁၉) နဒိယာ၊ ၏။ ဟတ္ထပါသော၊ ကို။ န၊ ဝိဇဟိတဗော၊ မစွန့်အပ်။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ “ဝိဟာရသိမ”န္တိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အဝိပ္ပ-  
 ဝါသသိမံ၊ အဝိပ္ပဝါသသိမံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍

အဂမနပထေတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဒဟေဝ၊ ထိုနေ့၌သာလျှင်။ ဂန္ဒာ  
 ချိ။ နိဝဇ္ဇေတုံ၊ နစ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျကေ၊ မတတ်ကောင်းသော။  
 သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ၊ သမုဒ္ဒရာ၏ အလယ်၌။ ယေ ဒိပကာ၊ အကြင်ကျွန်းငယ်တို့သည်။  
 သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကျွန်းငယ်တို့၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယော-  
 ဇနာ၊ ယောဇနာခြင်းတည်း။ ဣတရသ္မိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပုရတ္ထိမဒိသာယ၊



အရှေ့အရပ်၌။ စိဝရေ၊ သင်္ကန်း၌။ “ဥပေါသထကာလေ။ ပ။ ဝဇ္ဇတိ”တိ  
 ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ စိဝရဝိပ္ပဝါသသတ္တဗ္ဗန္တရတော၊ စိဝရဝိပ္ပဝါသ-  
 သတ္တဗ္ဗန္တရမှ။ သမာနသံဝါသာယ၊ သမာနသံဝါသဖြစ်သော။ သတ္တဗ္ဗန္တရ-  
 သီမာယ၊ ၏။ အစ္စန္တဝိသဒိသတံ၊ စင်စစ် မတူသော အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊  
 ၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဗဟုသု၊ များစွာ  
 ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ နိသိ-  
 ဒိတာ၊ ထိုင်၍။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သတ္တဗ္ဗန္တရပရိစ္ဆေဒေသု၊  
 သတ္တဗ္ဗန္တရအပိုင်းအခြားတို့၌။ ယထာသကံ စိဝရံ၊ အကြင်အကြင် မိမိတို့၏  
 သင်္ကန်းကို။ ဌပေတာ၊ ထား၍။ ပရိဟရန္တေသု၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သည်ရှိ  
 သော်။ ဧကေကဿ၊ တယောက် တယောက်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း  
 ၏။ နိသိန္နောကာသတော၊ နေရာ အရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပစ္စေကံ၊  
 အသီးသီး။ သတ္တဗ္ဗန္တရံ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သတ္တဗ္ဗန္တရအပိုင်းအခြားသည်။ အည-  
 မညဝိသဒိသော၊ တယောက်သည် တယောက်နှင့် မတူသည်ဖြစ်၍။ အနေက-  
 ဝိဇော၊ များသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိသပရိယန္တတော၊  
 ပရိသတ်အစွန်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အမိနိတဗ္ဗတ္တာ၊ မတာအပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေနော၊  
 ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထို စိဝရဝိပ္ပဝါသ သတ္တဗ္ဗန္တရ၌။ ပရိသ-  
 ဝသေန၊ ပရိသတ်၍ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇံ ဝါ၊ ပွားခြင်းသည်လည်းကောင်း။  
 ဟာနိ ဝါ၊ ယုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတ္တဗ္ဗန္တရ-  
 သီမာယ၊ သတ္တဗ္ဗန္တရသိမ်၌။ ဧဝံ၊ ဤ စိဝရဝိပ္ပဝါသ သတ္တဗ္ဗန္တရအတူ။ န  
 ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ -ဟိ၊ သင့်စွာ။ သာ၊ ထိုသတ္တဗ္ဗန္တရသိမ်သည်။ ပရိသာယ၊  
 ပရိသတ်သည်။ ယောဇနိကာယပိ၊ ယူဇနာရှိသော်လည်း။ ပရိသပရိယန္တတော၊  
 ပရိသတ်အစွန်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သတ္တဗ္ဗန္တရ-  
 ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ခုနစ်တောင် အဗ္ဗန္တရဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဧကော ဧဝံ၊  
 တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သာ၊ ထို  
 သတ္တဗ္ဗန္တရသိမ်သည်။ ပရိသဝသေန၊ ပရိသတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇတိ စ၊  
 ပွားလည်း ပွား၏။ ဟာယတိ စ၊ ယုတ်လည်း ယုတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။  
 သတ္တဗ္ဗန္တရသီမာ၊ သည်။ အညာဝံ၊ တပါးသာတည်း။ သတ္တဗ္ဗန္တရတော  
 ပရိစ္ဆိန္နော၊ ခုနစ်အဗ္ဗန္တရဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ စိဝရဝိပ္ပဝါသပရိဟာရော၊  
 စိဝရဝိပ္ပဝါသ အစောင့်အရှောက်ဖြစ်သော။ အဗ္ဗောကာသော၊ လွင်တီးခေါင်

သည်။ အညော ဝေ။ တပါးသာတည်း။ ဣတိ။ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧ။ ဧတ္ထ။  
 ဤသတ္တဗ္ဗန္တရကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌။ ယဉ္စ ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ အကြင် ဆိုဖွယ်စကားသည်  
 လည်း။ အတ္ထံ။ ဧ။ တံ။ ထိုဆိုဖွယ်စကားကို။ ခန္ဓကေ။ ဥပေါသထက္ခန္ဓကဉ္စ။  
 သိမာကထာယမေဝ။ သိမ်စကားမှသာလျှင်။ ဝက္ခာမ။ ဆိုကုန်တော့အံ့။

☞ (၃၂၀) ၄၉၅။ နဒိ ဩတရတိတိ။ ဟူသည်ကား။ ဟတ္ထပိသံ။  
 သင်္ကန်းဟတ္ထပိသံကို။ မုဉ္ဇိတု။ လွတ်၍။ ဩတရတိ။ သက်၏။ “ဗဟိ-  
 ဂါမေ ဌပေတု”တိ ဝစနံ။ ဟူသော စကားကို။ အပါရူပိတဗ္ဗတယ။ မရံ  
 ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ။ ဧ။ ဝိနယကမ္မံ ကာတဗ္ဗန္တံ။ ဟူသည်  
 ကား။ ဥတ္တရာသင်္ဂေ စ။ ကိုယ်ဝတ်၌လည်းကောင်း။ ဗဟိဂါမေ။ ရွာပ၌။  
 ဌပိတသဿာပိယဉ္စ။ ထားအပ်သော ဒုက္ခ၌လည်းကောင်း။ ပဌမံ။ ရွေးဦးစွာ။  
 ဝိနယကမ္မံ။ ဝိနည်းကံကို။ ကတု။ ပြု၍။ ပစ္ဆာ။ နောက်မှ။ ဥတ္တရသင်္ဂံ။  
 ကိုယ်ဝတ်ကို။ နိဝါသေတု။ ဝတ်၍။ အန္တရဝါသကေ။ သင်းပိုင်၌။ ကာ-  
 တဗ္ဗံ။ ဧ။ ဧတ္ထ စ။ ဤသင်္ကန်းစွန့်သော အရာ၌လည်း။ ဗဟိဂါမေ။ ရွာပ၌။  
 ဌပိတဿာပိ။ ထားအပ်သော ဒုက္ခ၏လည်း။ ဝိနယကမ္မဝစနတော။ ဝိနည်း  
 ကံကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ ပရမ္မုခါပိ။ မျက်ကွယ်လည်း။ ဌိတံ။ တည်သော  
 ဝတ္ထုကို။ ဝိဿဇ္ဇိတံ စ။ စွန့်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ နိဿဉ္စ။ စွန့်အပ်ပြီးသည်  
 ကို။ ဒါတုဉ္စ။ ပေးခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝနုတိ။ ဧ။ ဣတိ။ ဤသို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧ။ ဒဟရာနံ။ ပဉ္စင်းငယ်တို့၏။ ဂမနေ။ သွားခြင်း၌။ သဉ္ဇဿာ-  
 ဟတ္တာ။ အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “နိဿယော ပန န ပဋိ-  
 ပုဿမ္မတိ”တိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ဧ။ “မုဟတ္ထံ။ပ။ ပဋိပုဿမ္မတိ”တိ။ ဟူသော  
 စကားကို။ သဉ္ဇဿာဟတ္ထေ။ အားထုတ်ခြင်းရှိသော အဖြစ်သည်။ သတိပိ။  
 ရှိသော်လည်း။ ဂမနဿ။ သွားခြင်း၏။ ဉပစ္ဆန္တတ္တာ။ ပြတ်သည်၏အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ဝုတ္တံ။ ဧ။ ပုရာရုဏာဝ။ အရုဏ်မတက်မီသာလျှင်။ ဉဌဟိတု။  
 ထ၍။ သဉ္ဇဿာဟေန။ အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တာနံ။ သွားကုန်  
 သော။ တေသံ။ ထိုပဉ္စင်းငယ်တို့အား။ အရုဏေ။ အရုဏ်သည်။ အန္တရာ။  
 အကြား၌။ ဉဌိတေပိ။ တက်သော်လည်း။ န ပဋိပုဿမ္မတိ။ မငြိမ်း။ ကသ္မာ။  
 နည်းဟူမကား။ “ယာဝ အရုဏဂ္ဂမနာ သယန္တိ”တိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ။ ဆို  
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနေဝ။ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဂါမံ  
 ပဝိသိတု။ပ။ န ပဋိပုဿမ္မတိ”တိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ဧ။ “အညမညဿ ဝစနံ အဂ္ဂ-  
 ဟေတု”တိ အာဒိမ္ပိ။ အစရှိသော စကား၌။ သဉ္ဇဿဟတ္တာ။ အားထုတ်ခြင်း  
 ရှိသောကြောင့်။ ဂမနက္ခဏေ။ သွားသောခဏ၌။ ပဋိပုဿဒ္ဓိ။ နိဿရည်း ငြိမ်း

ခြင်းကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်။ ဓေနုဘယေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တရုဏဝစ္ဆဂါ-  
 ဝိနံ၊ နွားငယ်ရှိသော နွားမတို့၏။ အဘိဓာဝိတု၊ ရှေးရှု ပြေးလာ၍။ သိင်္ဂေန၊  
 ဦးချိုဖြင့်။ ပဟရဏဘယေန၊ ဝေ့အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်။ “နိဿ-  
 ယော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။  
 ဓေနုဘယာဒိဟံ၊ နွားမမှ ကြောက်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဌိတာနံ၊ တည်  
 ကုန်သောပဉ္စင်းငယ်တို့အား။ ယာဝ ဘယဝူပသမာ၊ ကြောက်ခြင်း ငြိမ်းသည်  
 တိုင်အောင်။ ဌာတဗ္ဗတော၊ တည်ရာသောကြောင့်။ “အန္တောအရုဏေယေဝ၊  
 အရုဏ်တုင်း၌သာလျှင်။ ဂမိဿာမိ”တိ၊ အမိလိုက်အံ့ဟူ၍။ နိယမေတုံ၊  
 မှတ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္ထ ပန၊ အကြင်အရာ၌ကား။ ဧဝံ သို့။ နိယမေတုံ၊ မှတ်  
 ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရာ၌။ အန္တရာ၊ အကြား  
 ၌။ အရုဏေ၊ အရုဏ်သည်။ ဥဂ္ဂတေပိ၊ တက်သော်လည်း။ နိဿယော၊  
 သည်။ န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ မငြိမ်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။  
 ဧတသဇ္ဇတ္တာယ၊ ဆေးအလို့ငှါ။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပဝိဋ္ဌဒဟရာနံ၊ ဝင်ကုန်  
 သော ပဉ္စင်းငယ်တို့အား။ န ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ ဝိယ၊ မငြိမ်းကုန်သကဲ့သို့တည်း။  
 “အန္တောသိမာယံ ဂါမ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အဝိပ္ပဝါသသိမာ-  
 သမ္ပုတိတော၊ အဝိပ္ပဝါသသိမ်သမုတ်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ပတိဋ္ဌာပိတ-  
 ဂါမံ၊ တည်စေအပ်သောရွာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 ဂါမဉ္စ၊ ရွာကိုလည်းကောင်း။ ဂါမုပစာရဉ္စ၊ ရွာ၏ ဥပစာရကိုလည်းကောင်း။  
 ဌပေတော၊ ထား၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗတော၊ သမုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်  
 တည်း။ ပဝိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ဂတာနံ၊  
 သွားကုန်သော။ အာစရိယန္တေဝါသိကာနံ၊ ဆရာတပည့်တို့အား။ အဝိပ္ပဝါသ-  
 သိမတ္တာ၊ အဝိပ္ပဝါသသိမ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိဝရာနိ၊ သင်္ကန်းတို့သည်။  
 နိဿဂ္ဂိယာနိ၊ စွန့်ထိုက်ကုန်သည်။ နေဝ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သဉ္ဇဿာဟ-  
 တာယ၊ အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿယော၊ သည်။ န  
 ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ မငြိမ်း။ အန္တရာမဂ္ဂေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။  
 သုတု၊ နာ၍။ အာဂစ္ဆန္တာနံ၊ လာကုန်သော ပဉ္စင်းငယ်တို့အား။ အန္တရာ-  
 မဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။

“ဣဓ အပစ္စုဒ္ဓရဏ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာန-  
 ဝိကပ္ပနာနိ ဝိယ၊ အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာတို့ကိုကဲ့သို့။ ပစ္စုဒ္ဓရဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။  
 ကာယေန ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါစာယ ဝါ၊ နှုတ်ဖြင့်လည်း  
 ကောင်း။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။



ကာယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်သည်ကို။ အက-  
 ရဏတော၊ မပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို။  
 ကာယဝါစာသမုဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ကာယဝါစာသမုဋ္ဌာန်ကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အဓိဋ္ဌိတ-  
 တိစိဝရတာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းသုံးတည်း၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။  
 အနတ္တတကထိနတာ၊ ကထိန်းမခင်းသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အလဒ္ဓ-  
 သမ္ပုတိတာ၊ မရအပ်သော သမ္ပုတိရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ရတ္ထိဝိပ္ပ-  
 ဝါသော၊ ညဉ့်ကင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေး  
 ပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့တည်း။

ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-တတိယကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၂၁) ၄၉၇။ တတိယေ၊ တတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။  
 စိဝရပစ္စာသာ နိက္ခိပိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ စိဝရပစ္စာသယ၊ သင်္ကန်းရနိုးခြင်း  
 သည်။ သတိယာ၊ ရှိသော်။ နိက္ခိပိတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 အတ္ထော၊ တည်း။ “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ” ဘိက္ခုနာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။  
 ဒုတိယကထိနော ဝိယ၊ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့။ သာမိဝသေနေဝ၊  
 သမ္မာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ကရဏဝစနဿ၊ တတိယာဝိဘတ်၏။  
 အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၄၉၉။ ၅၀၀။ တုယံ ဒမ္မိတိ ဒိန္နန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ “ဘန္တေ၊ အရှင်  
 ဘုရား။ တုယံ၊ သင့်အား။ အကာလစိဝရံ၊ အကာလသင်္ကန်းကို။ ဒမ္မိ၊ လှူ၏။”  
 ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ ဧတမ္ပိ၊ ဤသင်္ကန်း  
 သည်လည်း။ ကာလေ၊ သင်္ကန်းအခါ၌။ အာဒိဿ၊ ရည်၍။ ဒိန္နံ နာမ၊  
 လှူသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊  
 တည်း။ ဣဒံ ပန၊ ဤ တုယံ ဒမ္မိတိ ဒိန္နံ-ဟူသောစကားသည်။ အဋ္ဌကထာ-  
 ဝစနံ၊ အဋ္ဌကထာစကားတည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နံ”န္တိ  
 ဣဒမ္၊ ဟူသောစကားကိုလည်း။ “အကာလစိဝရ”န္တိ ဝစနသာမညတော၊  
 အကာလစိဝရ-ဟူသော သဒ္ဓါတူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ လဗ္ဗမာနံ၊ ရအပ်  
 သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကိုလည်း။ ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။  
 အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။  
 ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ပထမအနိယတေ၊ ၌။ သောတဿ  
 ရဟော၊ သောတ၏ဆိတ်ခြင်းကို။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရ၏ အစွမ်း



ကဏ္ဍ]

၁-စိဝရဝဂ္ဂ ၃-တတိယကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၉၁

အားဖြင့်။ ဝုတ္တော ဝိယ၊ ဟောတော်မူသကဲ့သို့တည်း။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ သံဃံဿ၊ သံဃာအား။ ကာလေပိ၊ သင်္ကန်းကာလ၌လည်း။ အာဒိဿ၊ ရည်ညွှန်း၍။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သောသင်္ကန်းသည်။ အကာလေ၊ သင်္ကန်းကာလ မဟုတ်သည့်၌။ ဥပ္ပန္နစိဝရံ ဝိယ၊ ရသောသင်္ကန်းကဲ့သို့။ သမ္ပုဗ္ဗိဘူတေဟိ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝုတ္တဝဿေဟိ စ၊ ပုရိမဝါ ကျွတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝုတ္တဝဿေဟိ စ၊ ဝါမကျွတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဘာဇေတဗ္ဗတာသာမညေန၊ ဝေဖန်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့်။ အကာလစိဝရံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နံ” န္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မူအပ်၏။ “တတော၊ ထိုသင်္ကန်းကာလ၌ ရည်ညွှန်း၍ လူအပ်သည်မှ။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဖန်၍။ လဒ္ဓစိဝရမ္ပိ၊ ရအပ်သော သင်္ကန်း သည်လည်း ကောင်း။ အကာလေ၊ ၌။ လဒ္ဓစိဝရမ္ပိ၊ ရသောသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တဝဿာနံ၊ ဝါကျွတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ဧကမာသပရိဟာရံ ဝါ၊ ကထိန်ခင်းသောနှစ်၌ တလအစောင့်အရှောက်ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စမာသ- ပရိဟာရံ ဝါ၊ ကထိန်ခင်းသောနှစ်၌ ငါးလ အစောင့်အရှောက် ကိုလည်း ကောင်း။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပစ္စာသာစိဝရေ၊ သင်္ကန်းရနိုးခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဒသာဟပရိဟာရမေဝ၊ ဆယ်ရက်အစောင့်အရှောက်ကိုသာ လျှင်။ လဘတိ၊ ရ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်သည် မဟုတ်။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ “အာဒိဿ ဒိန္နံ” န္တိ ဝစနသာမည- တော၊ အာဒိဿ ဒိန္နံ-ဟူသော သဒ္ဓါတူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ် သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကို။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဧကပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဣဒံ တုယံ ဒမ္မိတံ ဒိန္နံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာလဒ္ဓံ ဝါ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဣဒံ တုယံ ဒမ္မိ ဆို၍ လူအပ်သော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ အကာလေ၊ သင်္ကန်းကာလ မဟုတ်သည့်၌။ လဒ္ဓံ ဝါ၊ ရသော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္ထတကထိ- နာနံ၊ ကထိန်ခင်းကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ဒသာဟဗ္ဘန္တရေ၊ ဆယ်ရက်တိုင်း ၌။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရိယံ၊ ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နံ ဟူသော စကားကို အတ္ထုဒ္ဓါရ ဖြင့် ဟောသည့်မှတစ်ပါး ဂဟေတဗ္ဗအားဖြင့် ဟောသော အပြားဖြင့်။

၁။ အနတ္ထတကထိနာနံ (ဆဋ္ဌ)

အတ္ထေ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပါဠိအဋ္ဌကထာဟံ၊ ပါဠိအဋ္ဌအထာတို့နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈနတော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာဟံ တတော ဧဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အစွေကစီဝရသိက္ခာပဒေ၊ အစွေကစီဝရသိက္ခာပုဒ်၌။ အကာလေ ဥပ္ပန္နမ္ပိ အစွေကစီဝရံ “ယာဝ စီဝရကာလသမယံ နိက္ခိပိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တဿ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၏။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌လည်း။ “ပဝါရဏမာသဿ၊ သီတင်းကျွတ်လ၏။ ဇုဏ္ဏပက္ခပဉ္စမိယံ၊ လဆန်းပက္ခဝါးရက်မြောက်၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ရသော။ အစွေကစီဝရဿ၊ အဆောတလျှင် ပြုအပ်သော သင်္ကန်း၏။ ကထိနေ၊ ကထိန်ကို။ အနတ္ထတေ၊ မခင်းအပ်သည်ရှိသော်။ ကောဒသဒိဝသာမိကော၊ တဆယ်တရက်အလွန်ရှိသော။ မာသော စ၊ တလလည်းကောင်း။ ကထိနေ၊ ကို။ အတ္ထတေ၊ သော်။ ကောဒသဒိဝသာမိကော၊ တဆယ်တရက် အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စမာသာ စ၊ ငါးလတို့လည်းကောင်း။ ပရိဟာရော၊ အစောင့်ရှောက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၍။ တမေဝ၊ ပရိဟာရံ၊ ထိုအစောင့်အရှောက်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ‘ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ပန ဥပ္ပန္နံ အစွေကစီဝရမ္ပိ ပစ္စုဒ္ဓရိက္ခာ ဌိပိတစီဝရမ္ပိ ဧတံ ပရိဟာရံ လဘတိယေဝါ’တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ကာလေပိ၊ သင်္ကန်းကာလ၌လည်းကောင်း။ အကာလေပိ၊ သင်္ကန်းကာလ မဟုတ်သည်၌လည်းကောင်း။ ယထာတထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ အတိရေကစီဝရံ၊ ကို။ ဝုတ္တဝံသာနံ၊ ဝါကျွတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ကေမာသံ ဝါ၊ တလပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ပဉ္စမာသံ ဝါ၊ ငါးလပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ပရိဟာရံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ လဘတိ ဧဝံ၊ ရသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၍။

ဧဝံ ပန၊ ဤသို့ကား။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ပဒဘာဇနံ၊ ပဒဘာဇနိကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ စာစပ်တည်း။ တတ္ထံ၊ ထိုဧဝံ ပန-စသော ပါဠိ၌။ “ဧဝ”န္တိ ပဒံ၊ ဧဝံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “တတော စေ ဥတ္တရိ”တိ ဣမဿ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ မာသပရမတော (၃၂၂) ဥတ္တရိတိ၊ ဟူ၍။ ယံ ယော အတ္ထော၊ အကြင်အနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၍။ တံ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ပဒဘာဇနိယံ၊ ၌။ ဧဝမတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ အညဏာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ “တာဝ ဥပ္ပန္နံ ပစ္စာသသစီဝရ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော

ပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပထမာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ “မူလစိဝရ”န္တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။  
 အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အန္တရာ၊ အကြားဖြစ်သော။  
 ဒုတိယဒိဝသာဒိသု၊ နှစ်ရက်မြောက်သော နေ့စသည်တို့၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ရသော။  
 ပစ္စာသာစိဝရံ၊ ရနိုးသော သင်္ကန်းကို။ မာသပရမံ၊ တလအတိုင်းအရှည်ရှိ  
 သော ကာလပတ်လုံး။ မူလစိဝရံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ အဒတွာ၊  
 မပေးမူ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဒသာဟပရမတာယ ဧဝ၊ ဆယ်ရက်အတိုင်း  
 အရှည်ရှိသော အဖြစ်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ ဣတိ၊ ထို့  
 ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိနှင့်။ ဂတိကံ၊ အလားတူသည်ကို။ ကရောတိ၊  
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “တတော ဥဒ္ဓံ မူလစိဝရ”န္တိ ဧတ္ထ ပန၊  
 ဟူသော ဤဝါကျ၌ကား။ “မူလစိဝရ”န္တိ ပဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တ-  
 ဝစနံ၊ ပထမာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ စူ၊ တံ၊ ထိုမူလသင်္ကန်းသည်။  
 ဝိသတိမဒိဝသတော၊ နှစ်ဆယ်ရက်မြောက်သောနေ့မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဒွါဝိ-  
 သတိမဒိဝသဒိသု၊ နှစ်ဆယ်နှစ်ရက်မြောက်သော နေ့စသည်တို့၌။ ဥပ္ပန္နံ၊  
 ရသော။ အတ္တနော၊ မိမိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။  
 သိဗ္ဗေတွာ၊ ချုပ်၍။ သဋ္ဌိတံ၊ စပ်အပ်သော။ ပစ္စာသာစိဝရံ၊ ရနိုးသော သင်္ကန်း  
 ကို။ ဒသာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဂန္တံ၊  
 သွားခြင်းငှါ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ ဒသာဟပရမတာဒိဝသေန၊ ဒသာဟ  
 ပရမတာစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (မာသပရမတာဒိဝသေန-ရှိရမည်ထင်  
 သည်)။ အတ္တနော၊ မိမိနှင့်။ ဂတိကံ၊ အလားတူသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။  
 ဧကတော၊ အတူတကွ။ အသိဗ္ဗေတွာ၊ မချုပ်မူ၍။ ဝိသု၊ အသီး။ ဌပိတံ၊  
 ထားအပ်သော။ ပစ္စာသာစိဝရံ ပန၊ သည်ကား။ ဒသာဟပရမမေဝ၊ ဆယ်  
 ရက်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာတည်း။

ပါဠိယံ၊ ၌။ ဒသာဟာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒသာဟေန၊ ဆယ်ရက်ဖြင့်။  
 “ဧကဒသေ ဥပ္ပန္နေ”တိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဧကဒသာဟေ  
 ဥပ္ပန္နေ၊ အဆယ့်တရက်၌ ဖြစ်သော။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။  
 အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ ပါဠော၊ ဧက-  
 ဒသာဟေ ဥပ္ပန္နေ-ဟူသော ပါဠိကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ “ဧက-  
 ဝိသေ ဥပ္ပန္နေ။ပ။ နဝါဟာ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကား  
 ကို။ ပစ္စာသာစိဝရဿ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နဒိဝသံ၊ ဖြစ်သော နေ့ကို။ ဌပေတွာ၊

၁-အနန္တရာ(ဆဋ္ဌ)။ ၂-နဝါဟပရမတာဒိဝသေန (ဆဋ္ဌ)။



ထား၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “တိသေ။ပ။ တဒ-  
 ဟေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “အညံ ပစ္စာသာစိဝရံ။ပ။  
 ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပစ္စာသာယ၊ ရနိုးခြင်းသည်။  
 သတိယာ ဝေ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ “ဣတော၊ ဤနေမှ။ ပဋ္ဌာယ၊  
 စ၍။ စိဝရံ။ ကို။ န လတိဿာမိ”တိ၊ မရလတ္တံ့ဟူ၍။ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနတော၊  
 အလိုရှိသော အရပ်မှ။ ပစ္စာသာယ၊ ရနိုးခြင်းသည်။ ဥပစ္ဆန္နာယ၊ ပြတ်  
 သည်ရှိသော်။ အညတ္တာပိ၊ တပါးသော အရပ်၌တည်း။ ယေန ကေနစိ  
 ဥပါယေန၊ အမှတ်မရှိသော အကြောင်းဖြင့်။ ပစ္စာသံ၊ ကို။ သစေ ဥပ္ပါ-  
 ဒေတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေငြားအံ့။ မူလစိဝရံ၊ ကို။ န အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ၊ အဓိဋ္ဌာန်  
 မတင်အပ်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ ပစ္စာသာယ၊ သည်။  
 ဥပစ္ဆန္နာယ၊ ပြတ်သည်ရှိသော်။ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ၊ ဆယ်ရက်ကို လွန်သော။  
 မူလစိဝရံ၊ ကို။ တဒဟေဝ၊ ဆီနေ၌သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ၊ ဧ။ “ပစ္စာသာ  
 စိဝရမ္ပိ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကား  
 ကို။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိသဘာဝံ၊ သဘောမတူ  
 သော သင်္ကန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဧ။ အညမညန္တိ၊ ဟူသည်ကား။  
 အညံ အညံ၊ တပါး တပါးကို။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ၊ ဤ အညံ အညံ  
 သည်ပင်လျှင်။ ပါဠော၊ အဋ္ဌကထာပါဌ်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်၌။  
 အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့သည်။ ပဌမကထိနေ၊ ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌။ ဝုတ္တသဒိ-  
 သမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့် တူသည်သာတည်း။ ဟိ၊ အထူးကား။ ကေဝလံ၊  
 သက်သက်။ တတ္ထ၊ ထိုပထမကထိန၌။ ဒသာဟာတိက္ကမော၊ ဆယ်ရက်ကို  
 လွန်ခြင်းတည်း။ ဣမ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ မာသာတိတ္ထမော၊ တလကို လွန်  
 ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

တတိယကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၃-၅။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂန္တိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ဘတ္တဿ၊ ဆွမ်းကို။ ဥဒရေ၊ ဝမ်း၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်ခြင်း  
 တည်း။ ပဝေသနံ၊ သွင်းခြင်းတည်း။ အဇ္ဈောဟရဏံ၊ မျိုခြင်းတည်း။ ဘတ္တ-  
 ကိစ္ဆံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ အဓိပ္ပာယ်  
 တည်း။ ဘောဇနပရိယောသာနေန၊ စား၍ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဘတ္တဿ၊  
 ဆွမ်းကို။ (၃၂၃) ဝိဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်ခြင်းတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊



ကဏ္ဍ]

၁-စိဝရဝဂ္ဂ ၄-ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒပဏ္ဏနာ

၆၉၅

ဆိုကုန်၏။ တတ္ထ နာမ တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သော နာမ တံ၊ ထိုသင်စင်လျက်။  
ဝါ၊ ကား။ တံ၊ သင်သည်။ တာယ နာမ၊ ထို အဆွေမတော်သော ရဟန်းမိန်းမ  
ကိုစင်လျက်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပိတာ စ၊ အဖလည်း  
ကောင်း။ မာတာ စ၊ အမိလည်းကောင်း။ ပိတရော၊ အဖ၊ အမိတို့။ ပိတုနံ၊ အဖ၊  
အမိတို့၏။ ပိတာ စ၊ အဖလည်း။ မာတာ စ၊ အမိလည်း။ ပိတာမဟာ၊ အဖ၊  
အမိတို့၏ အဖ၊ အမိတို့။ ဝါ၊ ဘိုးအေ၊ ဘွားအေတို့။ တေ ဧဝံ၊ ထို အဘိုး၊  
အဘွားတို့သည်သာလျှင်။ ယုဂဋ္ဌဋ္ဌေန၊ အစုံဟူသော အနက်ကြောင့်။ ယုဂေါ၊  
ယုဂမည်သည်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ယာဝ သတ္တမာ  
ပိတာမဟယုဂါ၊ ခုနစ်ဆက်မြောက်သော ဘိုးစုံ၊ ဘွားစုံတိုင်အောင်။ ပိတာ-  
မဟာဝဋ္ဌာ၊ ဘိုးဘွားအဆက်တိုင်အောင်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗတ္ထံ၊  
ခပ်သိမ်းသော ပိတာမဟာယုဂါ-ဟူသမျှပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊  
၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို ယူသည်ရှိသော်။ ပိတာ-  
မဟဂုဟဏေန၊ ပိတာမဟာသဒ္ဓါဖြင့်။ မတာမဟော စ၊ အမိ၏ အဖကိုလည်း  
ကောင်း။ ပိတာမဟိ စ၊ အဖ၏ အမိကိုလည်းကောင်း။ မတာမဟိ စ၊ အမိ၏  
အမိကိုလည်းကောင်း။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။  
သတ္တမယုဂတော၊ ဆွေခုနစ်ဆက်မှ။ ပရံ၊ အထက်ကို။ ဝါ၊ အလွန်ကို။  
“အညတကာ”တိ၊ အဆွေမတော်သူဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယာတိ၊ ဟူသည်  
ကား။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်။ ပိတု၊ အဖ၏။ မာတာ၊ အမိသည်။  
ပိတာမဟိ၊ မည်၏။ မာတု၊ အမိ၏။ ပိတာ၊ အဖသည်။ မာတာမဟော၊  
မည်၏။

“ပယောဂေ ပယောဂေ ဘိက္ခုဿ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
ကောယ ဧဝံ၊ တခွန်းတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ “ဧဝံ”တိ အာဏာပန-  
ဝါစာယ၊ ဖွပ်လော့ဟု စေခိုင်းသော စကားဖြင့်။ တဒနုဂုဏဿ၊ ထိုဖွပ်ခြင်း  
ဖြင့် လျော်သော။ သဗ္ဗဿံ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ ပယောဂဿ၊  
ပုဗ္ဗပယောဂကို။ အာဏတ္တတ္ထာ၊ စေခိုင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၀၆။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဧဝံ၊ ဖွပ်ခြင်း၏။ တဒဝိနာဘာဝတော၊  
ထို ပုဗ္ဗပယောဂနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ “ကယဝိကာရံ ကတော”  
တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်း  
ကောင်း။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။

ဧဝံ၊ ပေတုကာမတံ၊ ဖွပ်စေလိုသောအဖြစ်ကို။ အပ္ပကာသေတွာ၊ ထင်ရှား  
မပြုမူ၍။ ဒါနိဗ္ဗာနပေသနာဒိ၊ ပေးခြင်း၊ ပစ်ခြင်း၊ ပို့စေခြင်းအစရှိသည်ကို။  
ကရောန္တဿ စ၊ ပြုသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ ဒွါဒသဟတ္ထံ၊ တဆယ့်  
နှစ်တောင်ရှိသော။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍။ ဗဟိ၊ အပဉ္စံ။  
ဌတွာ၊ တည်၍။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်ထိုးဖြင့်။ အာဏာပတွာ၊  
စေ၍။ ခိပနပေသနာဒိ၊ ပစ်ခြင်း၊ ပို့စေခြင်းစသည်ကို။ ကရောန္တဿ  
စ၊ ပြုသောရဟန်းအားလည်းကောင်း။ အနာပတ္တိ ဧဝံ၊ အာပတ်မသင့်  
သည်သာတည်း။

ဧကေန ဝတ္ထုနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဌမကတေန၊ ရှေးဦးစွာ ပြုအပ်  
သောဝတ္ထုဖြင့်။ တောသံ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား။ ပဉ္စသတာနိ ပမာဏံ၊  
ငါးရာ အတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ တာ၊ ထို  
ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ ပဉ္စသတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဘိက္ခုဘာဝတော၊ ရဟန်း  
ယောက်ျား အဖြစ်မှ။ ပရိဝတ္ထလိဂီ၊ ဣတ္ထိလိင်ပြန်သော။ ဘိက္ခုနီပိ၊  
သည်လည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းယောက်ျားတို့၏။ သန္တိကေ ဌံ၊ ဧကတော-  
ဥပသမ္ပန္နာ ဧဝံ၊ မည်သာလျှင်တည်း။

၅၀၇။ တာဝကာလိကံ ဂဟေတွာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊  
၏။ ကတိပါဟံ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်။ ပါရုပနာဒိအတ္ထာယ၊ ရံခြင်းအစရှိသော  
အကျိုးငှာ။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်။ ယာစိတွာ၊ ၍။ ပုရာဏ-  
စိဝရတာ၊ သင်္ကန်းဟောင်း၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဥပစာရေ၊ တဆယ့်  
နှစ်တောင် ဥပစာရ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ အညာတိကာယ၊ အဆွေမတော်  
သော။ ဘိက္ခုနီယံ၊ ကို။ အာဏာပနံ၊ စေခိုင်းခြင်းလည်းကောင်း။ တဏှာ၊  
ထိုရဟန်းမိန်းမကို။ ဧဝံပနာဒိနိ စ၊ ဖွပ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့ လည်း  
ကောင်း။ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။  
အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅-စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၂၄) ၅၀၈။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌။ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေတိ၊  
ဟူသည်ကား။ ဂဏမ္မာ၊ ဂိုဏ်းမှ။ ဩဟိယနသိက္ခာပဒေ၊ နောက်ကျန်ရစ်ရာ၌  
သိက္ခာပုဒ်ကို။ အပညတ္တေ၊ မပညတ်မီ။ ကောဠာသသမ္ပတ္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။

ကေသာဒိပဉ္စကောဋ္ဌာသာနံ၊ ဆံအစရှိသော ငါးပါးသော အစုတို့၏။ ကလျာ-  
ဏတာ၊ လှပသော အဖြစ်တည်း။ “ဟတ္ထတလယေဝ ဒဿေတွာ”တိ ဣမိ-  
နာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဟတ္ထတလတော၊ လက်ဝါးပြင်မှ။ သေသကာ-  
ယဿ၊ ကြွင်းသောကိုယ်ကို။ အဒဿနံ၊ မမြင်စေခြင်းကို။ ဒိပေတိ၊  
သိစေ၏။

၅၁၀။ ဝိဟတ္ထတာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိဂတဟတ္ထတာယံ၊ လက်ယှက်ရ  
ခြင်းမှကင်းသောကြောင့်။ အမိသိတတာယ၊ မယောယှက်ရသည်၏ အဖြစ်  
ကြောင့်။ အပဋိဿရဏတာယ၊ ကိုးကွယ်ရာမဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ  
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “သမဘိတုန္နတ္တာ”တိ၊  
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗျာဓိတတ္တာ၊ ကျင်နာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ  
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ လှည့်လည်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့  
ကြောင့်။ ပရိဝတ္တံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုပရိဝတ္တသည်ပင်လျှင်။ ပါရိဝတ္တကံ၊  
မည်၏။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ဖလယ်၍။ ဒိယျမာနံ၊ ပေးအပ်သော ဝတ္ထုသည်။  
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပုရိမသိက္ခာပဒေ၊ ရှေး ပုရာဏဇောဝါပနသိက္ခာပုဒ်၌။ ဒွါဒသဟတ္ထော  
ဥပစာရနိယမော၊ တဆယ်နှစ်တောင် ဥပစာမှတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊  
ရှိသကဲ့သို့။ ဣမ၊ ဤစိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်၌။ ဒွါဒသဟတ္ထော ဥပစာရနိယ  
မော၊ တဆယ်နှစ်တောင် ဥပစာကိုမှတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ ကြောင့်။  
“ဥပစာရံ မုဉ္ဇိတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အညတြ ပါရိဝတ္တကာတိ၊ ဟူသည့်  
ကား။ ယံ စိဝရံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ ဟရိဋ္ဌက-  
ဓဏ္ဍမ္ပိ၊ သဖန်ခါးတုံးပိုင်းကိုလည်း။ ဒတွာ ဝါ၊ ပေး၍လည်းကောင်း။  
“ဒဿာမိ”တိ၊ ပေးအပ်ဟူ၍။ အာဘောဂံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကတွာ ဝါ၊  
ပြု၍လည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တကံ၊ ဖလယ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဂဏှာတိ၊  
ယူ၏။ တံ စိဝရံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ “တံ အစိတ္တကဘာဝေန န သ-  
မေတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဉာတိဘာဝါဇာနနာဒိသု၊ အဆွေ  
တော်သော အဖြစ်ကို မသိခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ အစိတ္တကတာ ဝိယ၊ အစိတ္တက  
အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနီဘာဝါဇာနနာဒိဝသေနာပိ၊ ဘိက္ခုနီအဖြစ်ကို မသိ  
ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ အစိတ္တကတံ၊ စိတ်မရှိသော အ  
ဖြစ်ကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။

၅၁၃-၄။ တိကဉ္စ၊ သုံးခုအပေါင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို  
သုံးခုအပေါင်းဟူသည်ကား။ ပါစိတ္တိယဉ္စ၊ ပါစိတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။  
ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တိကပါစိတ္တိယံ၊ မည်၏။ ပါစိတ္တိယတိကံ၊ ပါစိတ် သုံး  
ခုအပေါင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ “ပတ္တတ္ထဝိကာဒိ”တိ  
ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အနဓိဋ္ဌာနုပဂံ၊ အဓိဋ္ဌာန် မလောက်သည်ကို။  
သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ၏။ “ကော ပန ဝါဒေါ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသု”တိဣ-  
မိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ မဟတိယာ၊ ကြီးသော။ ဘိသိစ္ဆဝိယာပိ၊ ဘုံလျှို  
လွမ်း၌လည်း။ အနဓိဋ္ဌာနုပဂတ္တာ၊ အဓိဋ္ဌာန်မလောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
တာဝ အနာပတ္တိ၊ အာပတ် မသင့်ဖြစ်သေး၏။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္စိမပ္ပမာဏဝိရ-  
ဟိဘတာယ၊ အငယ်ဆုံး ဝိကပ္ပနာလောက်သော ပမာဏမှ ကင်းသည်၏  
အဖြစ်ကြောင့်။ အနဓိဋ္ဌာတဗ္ဗေသု၊ အဓိဋ္ဌာန် မလောက်သောသပိတ်အိတ်အစရှိ  
သည်တို့၌။ ကိမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။  
ဒဿတိ၊ ၏။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္စိမာနိ၊ ငယ်စွာအဆုံး ဝိကပ္ပနာလောက်သော  
ပမာဏရှိကုန်သော။ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိနိ ပန၊ သပိတ်အိတ်အစရှိသည်တို့ကိုကား။  
ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ ဧဝ၊ မအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊  
ခံခြင်းသည်။ ကိရိယာ၊ ကိရိယာတည်း။ အပရိဝတ္တနံ၊ မဖလှယ်ခြင်းသည်။  
အကိရိယာ၊ အကိရိယာတည်း။ ဝိကပ္ပနုပဂ-စိဝရတာ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်  
သော သင်္ကန်းအဖြစ်လည်းကောင်း။ ပါရိဝတ္တ ကာဘာဝေါ၊ ဖလှယ်ခြင်း၏  
မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ အညာတိကာယ၊ အဆွေ မတော်သော ဘိက္ခုနီ၏။  
ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဂဟဏံ၊ ခံခြင်း လည်းကောင်း။ ဣမာနိ တီဏိ၊  
ဤ သုံးပါး တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့  
တည်း။

စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၆-အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၂၅) ၅၁၅။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌။ ပဋျ ဧဝ၊ လိုမှသာသောသူ  
သည်သာလျှင်။ ပဇ္ဇော၊ မည်၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဓမ္မနိမန္တနာတိ၊ ဟူသည်ကား။  
သမဏေသု၊ ရဟန်းတို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗာစာရဓမ္မမတ္ထဝသေန၊ ကျင့်အပ်သော အကျင့်  
တရားမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိမန္တနာ၊ ဖိတ်ခြင်းတည်း။ ဒါတုကာမတာယ၊  
လူခြင်းငှါ အလိုရှိသော အဖြစ်ကြောင့်။ ကတနိမန္တနာ၊ ပြုအပ်သော ဖိတ်  
ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။



ကဏ္ဍ] ၁-စိဝရဝဂ္ဂ ၆-အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၆၉၉

တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “ဝိညာပေဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
ဟိ၊ သင့်စွ။ အညာတကအပ္ပဝါရိတတော၊ အဆွေမတော်ရာ၊ မဖိတ်ရာမှ။  
ဝိညတ္တိ နာမ၊ တောင်းခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၁၇။ “တိဏေန ဝါ ပဏ္ဍေန ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာ၊  
ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဘူတဂါမဝိကောပနံ၊ ဘူတဂါမကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။  
အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “နေဝ ဘူတဂါမ-  
ပါတဗျတာယာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဌမံ၊  
ရှေးဦးစွာ။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့်။ လိင်္ဂံ၊ တိတ္ထိအသွင်ကို။  
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ဂဏ္ဍန္တောပိ၊  
ယူသော်လည်း။ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဝေ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တကသာလျှင်တည်း။  
ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “နိဝါသေတွာပိ လဒ္ဓိံ န ဂဟေတုဗ္ဗာ”တိ၊ ဟူ၍။  
အာဟ၊ ၏။

“ယံ အာဝါသံ ပဌမံ ဥပဂစ္ဆတိ”တိ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။  
ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ စိဝရာဒိအတ္ထာယံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့၏ အလို့ငှါ။  
ပဝိသန္တေနာပိ၊ ဝင်သော ရဟန်းသည်လည်း။ တိဏာဒိဟိ၊ မြက်အစရှိသည်  
တို့ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာဝ၊ ဖုံးလွှမ်း၍သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ ကသ္မာ၊  
နည်း။ “န တေဝ နဂေန အာဂန္တဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ သာမည  
အားဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်တည်း။  
စိမိလိကာဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဌပိလောဂ္ဂိကာဟိ၊ ပုဆိုးကြမ်းတို့ဖြင့်။  
ပရိဘောဂေနောဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ အညံ၊ သံသိကသင်္ကန်းမှ တပါးသော။  
စိဝရံ၊ ကို။ အလဘိတွာ၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇနေန၊ သုံးဆောင်ခြင်း  
ကြောင့်။ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ  
ဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော။ တံ စိဝရံ၊ သည်။ သြဘဂ္ဂ-  
ဝိဘဂ္ဂတာယ၊ အစုတ်စုတ် အပြတ်ပြတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရုပ္ပံ၊  
မသင့်တင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဇိဏ္ဏံ၊  
ဟောင်းမြင်း ဆွေးမြေ့သည်တည်း။

၅၂၁။ “အညာသတ္တာယာ”တိ ဧတ္တာပိ၊ ဟူသောပုဒ်သို့လည်း။ “ဉာတ-  
ကာနံ ပဝါရိတာန”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အနုဝတ္တတိ ဝေ၊ အစဉ်လိုက်  
သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “အတ္တနော ဉာတကပဝါရိတေ”တိ

အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဤ။ ဣဓ ပန၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ကား။ အညဿ၊ တပါးသော။ အတ္ထိန္နနဋ္ဌစိဝရဿ၊ ခိုးသူလုသော ပျောက်သော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်း၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အညာတကအပ္ပဝါရိတေ၊ အဆွေမတော်သောသူ မဖိတ်သောသူတို့ကို။ ဝိညာပေန္တဿ၊ တောင်းသော ရဟန်းအား။ နိဿဂ္ဂိယေန၊ နိဿဂ္ဂိယဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ဣတရိယာ၊ ဤဋ္ဌိကာဝါဒမှတစ်ပါး အဋ္ဌကထာဝါဒအပြား အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယု-မာနေ၊ ယူချေသည်ရှိသော်။ “ဉာတကာနံ ပဝါရိတာနံ” နှိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အနန္တရသိက္ခာပဒေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်၌။ “အဋ္ဌကထာသု ပန ဉာတကဝါရိတဋ္ဌာနေ။ပ။ ပမာဏမေဝ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပါဠိယာ န သမေတိ” တိ စ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ “ယသ္မာ ပနိဒံ သိက္ခာ-ပဒံ အညဿတ္ထာယ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ယေဝ ပညတ္တံ၊ တသ္မာ ဣဓ အညဿတ္ထာ-ယာ’တိ န ဝုတ္တံ” နှိ စ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ။ ဝိကပ္ပ-နုပဂစိဝရတာ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်း၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သမယာဘာဝေါ၊ အခါ၏ မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ အညာတကဝိညတ္တိ၊ အဆွေမတော်ရာ၌ တောင်းခြင်းလည်းကောင်း။ တာယ၊ တိုတောင်းခြင်းဖြင့်။ ပဋိလာဘော စ၊ ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇။ တကုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၂၆) ၅၂၂-၅၂၄။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပဋ္ဌဂ္ဂါဟိကသာလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒုဿာပဏံ၊ ပုဆိုးဆိုင်ကို။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုပုဆိုးဆိုင်ကို။ ဝါဏိဇကေဟိ၊ ကုန်သည်တို့သည်။ ဒုဿာနိ၊ ပုဆိုးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဒဿနဋ္ဌာနတာယ၊ ပြရာဖြစ်သောကြောင့်။ “ပဋ္ဌဂ္ဂါဟိ-ကသာလာ” တိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ အဿ စိဝရဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သာဒိတဗ္ဗစိဝရဿ၊ သာယာအပ်သော သင်္ကန်း၏။ “တိစိဝရိကေနာ” တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အတ္ထိန္နတိစိဝရတော၊ ခိုးသူလုသော တိစိ ဝရိက်မှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဝိဟာရာဒိသု၊ ကျောင်းအစရှိသည်တို့၌။

၁။ ပဋ္ဌဂ္ဂါဟိကသာလန္တိ (ဆဋ္ဌ)

ကဏ္ဍ]

၁-စိဝရဝဂ္ဂ ၇-တတုတ္တရိသိက္ခာပဒေသနာ

၇၀၁

နိဟိတဿ၊ သိမ္ဗိဒ္ဓိအပ်သော။ စိဝရဿ၊ သင်္ကန်း၏။ အဘာဝံ၊ ဧဝံ၊ ခြင်းကို။  
 ဒဿတိ၊ ပြ၏။ အညံ၊ စိဝရံ၊ တပါးသော သင်္ကန်းသည်လည်း။  
 ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဝိညာပေတု၊ တောင်း  
 ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇေယျ၊ မအပ်ရာ။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်။ နိဝါ-  
 သေတွာ၊ ဝတ်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။  
 တာဝကာလိကမ္ပိ၊ အခိုက်အတန့်ကိုလည်း။ အလဘန္တဿ၊ မရသော ရဟန်း  
 အား။ ဘူတဂါမဝိကောပနံ၊ ဘူတဂါမိကိုဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တိဏ  
 ပဏ္ဍေဟံ၊ မြက်သစ်ရွက်တို့ဖြင့်။ ခဒနံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ ဝဇ္ဇတိ ဝိယ၊ အပ်  
 သကဲ့သို့။ ဝိညာပနမ္ပိ၊ တောင်းခြင်းသည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ ဧဝံ၊ တည်း။ အညေ-  
 နာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အစ္ဆန္တုအသဗ္ဗစိဝရေန၊ အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကို  
 ခိုးသူမလုသော ရဟန်းသည်။ “ဒေ နဋ္ဌာနီ” တိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။  
 အဓိကာရတော၊ လိုက်ခြင်းကြောင့်။ “ဒေ သာဒိတဗ္ဗာနီ” တိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၂၆။ ပါဠိယာ န သမေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ “အနာပတ္တိ ဉာတ-  
 ကာနံ ပဝါရိတာန” န္တိ၊ ဟူသော။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပါဠိနှင့်။  
 န သမေတိ၊ မညီ။ ကသွာ၊ နည်း။ ဣမိဿ၊ ဤပါဠိကို (ထည့်)။  
 တတုတ္တရိဝိညာပနအာပတ္တိပ္ပသင်္ဂေ ဧဝံ၊ ထိုသင်းပိုင်၊ ကိုယ်ဝတ်ထက်အလွန်  
 တောင်းခြင်း၌ အာပတ်ကို လျဉ်းပါးရာ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်  
 မူအပ်သောကြောင့်တည်း။ “အညဿတ္တာယာတိ န ဝုတ္တ” န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော  
 စကားသည်။ အညဿ၊ သူတပါး၏။ အတ္ထာယ၊ အလျှင်။ တတုတ္တရိဝိညာပနေ၊  
 ထိုသင်းပိုင်၊ ကိုယ်ဝတ်ထက် အလွန် တောင်းရာ၌။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါဠိတ္ထိယံ၊  
 နိဿဂ္ဂိပါဠိတည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။  
 ဧပေတိ၊ သိစေ၏။ တဉ္စ ပါဠိတ္ထိယံ၊ ထိုပါဠိတည်းလည်း။ ယေသံ၊ အကြင်  
 ခိုးသူလုသော ရဟန်းတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဝိညာပေတိ၊ တောင်း၏။  
 တေသံ ဝါ၊ ထို ခိုးသူလုသော ရဟန်းတို့အားမူလည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။  
 ဝိညာပကဿေဝ ဝါ၊ တောင်းသော ရဟန်းအားသာလျှင်မူလည်း။ သိယာ၊  
 ဖြစ်ရာ၏။ တာဝ၊ ရွေးဦးစွာ။ တေဟိ၊ ခိုးသူလုသော ရဟန်းတို့သည်။  
 အဝိညာပိတတ္တာ၊ မတောင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုခိုးသူလု  
 သော ရဟန်းတို့အား။ တံ၊ ထိုပါဠိအာပတ်သည် (ထည့်)။ န သိယာ၊  
 မဖြစ်သင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ အဝိညာပိတတ္တာ၊  
 မတောင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာပကဿာပိ၊ တောင်းတတ်သော  
 ရဟန်းအားလည်း။ န သိယာ၊ မဖြစ်သင့်။ တသွာ၊ ထိုကြောင့်။ အညဿ၊

သုတပါး၏။ အတ္တယ၊ အကျိုးငှါ။ ဝိညာပေန္တဿာပိ၊ တောင်းသော  
 ရဟန်းအားလည်း။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ န ဒိဿတိ၊ မဆင်။ ပါဠိယံ  
 ပန၊ ဌာနကား။ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၏။ အတ္တနော၊ ၏။  
 သာဒိယနပဋိဗဒ္ဓတာဝသေန၊ သာယာခြင်းနှင့် စပ်သောအဖြစ်၏။ အစွမ်းအား  
 ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ “အညာတကဝိညတ္တိ” တိ၊ ဟူ၍။  
 အနာပတ္တိဝါရေ၊ ဌာန၊ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တဉ္စ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ ယုတ္တံ ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။  
 ဝိမသိတာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဉ္စ၊ ၏။ တတုတ္တရိစိဝရတာ၊ ထို သင်းပိုင်  
 ကိုယ်ဝတ်ထက် လွန်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အစွိန္နာဒိကာရဏတာ၊  
 ခိုးသူလုခြင်း စသော အကြောင်း၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ အညာတကဝိညတ္တိ၊  
 အဆွေမတော်ရာ၌ တောင်းခြင်းလည်းကောင်း။ တာယ၊ ထိုတောင်းခြင်း  
 ဖြင့်။ ပဋိလာဘော စ၊ ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္ထဝရံ၊ ဤ  
 လေးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး။

ဂ-ပဌမဉ္စပက္ခသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၂၈-၅၃၁။ အဋ္ဌဓေ၊ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌။ “ယော ကတ္တာ”တိ ပုဒံ၊  
 ဟူသောပုဒ်ကို။ ဒါယကံ၊ လှူသော သူကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ပဋ္ဌော ဝေ၊ ပုဆိုးသည်သာလျှင်။ ပဋ္ဌကော၊ မည်၏။ “အပ္ပုဉ္စ စေတာ-  
 ပေတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ နိဿဂ္ဂိယာပတ္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိအာ  
 ပတ်ဖြင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ် မသင့်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဝိညတ္တိပစ္စယာ ပန၊ တောင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်ကား။ ဒုက္ကဋ္ဌ-  
 မေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသံလျှင်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ “ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော”တိ၊  
 ဟူ၍။ (၃၂၇) သုတ္တေ၊ ပါဠိ၌။ ဝိညတ္တိကာရဏံ၊ ဝိညတ်ဖြစ်ခြင်း၏  
 အကြောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ မာတိကာဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ မာတိ  
 ကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ “စိဝရေ ဘိယျေကမ္ပတာ၊ အညာတကဝိညတ္တိ၊ တာယ  
 စ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ တိဏိ အင်္ဂါနိ”တိ၊ ဟူ၍။ အညာတကဝိည-  
 တ္တိတာ၊ အညာတကဝိညတ္တိအဖြစ်ကို။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဧကံ ပန၊  
 အချို့သောသာရတ္ထဒီပနီဆရာတို့သည်ကား။ “ဒါယကေန၊ ဒါယကာသည်။



ဒါတုကာမော၊ လူလိုသည်။ အမှီတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အဝုတ္တေပိ၊ မဆိုလာသော်လည်း။ ယဒတ္တနကံ၊ အကြင် မျှလောက် အဖိုးထိုက်သော သင်္ကန်းကို။ သော၊ ထိုဒါယကာသည်။ ဒါတု ကာမော၊ လူလို၏။ တဒတ္တနကံ၊ ထိုမျှလောက် အဖိုးထိုက်သော သင်္ကန်းကို။ အာဟာရာပေတုံ၊ ဆောင်စေခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ ဧဝံ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ “ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ရာဇသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာ- ယပိ၊ ရာဇသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာနှင့်လည်း။ န သမေတိ၊ မည်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒုတေန ဝါ၊ တမန်သည်လည်းကောင်း။ ဒါယကေန ဝါ၊ အလ- ရှင်သည်လည်းကောင်း။ “အာယသ္မန္တံ ဥဒ္ဓိဿ စိဝရစေတာပန္နံ အာဘတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာရောစိတေပိ၊ ကြားလာလျက်လည်း။ မုခဝေဝဋ္ဋိယကပ္ပိယကာရ- ကာဒိနံ၊ မုခဝေဝဋ္ဋိယ၊ ကပ္ပိယကာရကအစရှိသည်တို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ အာဟာရာပနဿ၊ ဆောင်စေခြင်းကို။ တတ္ထ၊ ထိုရာဇသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌။ ပဋိက္ခိတ္တတ္ထာ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ တတ္ထ၊ ထိုရာဇသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌။ ဣမေ ဒေ အနိဗ္ဗိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကာ နာမ၊ ဧတေသု အညာတကအပ္ပဝါရိတေသု ဝိယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ပ။ န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဒေသနာမတ္ထမေဝ စေတံ ‘ဒုတေန စိဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျာ’တိ သယံ အာဟရိတွာပိ ပိဏ္ဍပါတာဒိနံ အတ္ထာယ ဒဒန္တေသုပိ ဧသေဝ နယော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ မုခဝေဝဋ္ဋိယကပ္ပိယကာရကာဒယော၊ မုခဝေဝဋ္ဋိယ၊ ကပ္ပိယကာရကအစရှိသည်တို့ကို။ ‘ဒါယကေန၊ အလှူရှင်သည်။ ဝတ္ထုမိ၊ ဝတ္ထုကို။ ပရိစ္စတ္ထေပိ၊ စွန့်အပ်သော်လည်း။ “အသုကဿ၊ ဤ မည်သော သူ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ စိဝရပိဏ္ဍပါတာဒိ”၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း အစရှိသည်ကို။ ဂဏှထာ”တိ၊ ခံပါကုန်လော့ဟူ၍။ အနိဗ္ဗိဋ္ဌတ္တာ ဧဝံ၊ မညွှန်း အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ “ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ န ဝတ္တဗ္ဗာ”တိ၊ မဆိုအပ်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ ဝတ္ထုနော၊ ထိုဝတ္ထု၏။ မုခဝေ- ဝဋ္ဋိယာဒိနံ၊ မုခဝေဝဋ္ဋိယစသော ကပ္ပိယကာရကတို့၏။ (သန္တကံ၏ သမ္ပန်) သန္တကတ္တာ၊ ဥစ္စာအဖြစ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌လည်း။ ဒါယကေန ဝါ၊ အလှူ ရှင်သည်လည်းကောင်း။ ဒုတေန ဝါ၊ တမန်သည်လည်းကောင်း။ “ယံ၊ အကြင် ဝတ္ထုကို။ ဣစ္ဆယ၊ အလိုရှိကုန်၏။ တံ၊ ထိုအလိုရှိသော ဝတ္ထုကို။ ဝဒထာ” တိ၊ ဆိုပါကုန်လော့ဟူ၍။ အပ္ပဝါရိတဿ၊ မဖိတ်ပဲ။ ဝဒတော၊ ဆိုသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသာတည်း။ အတ္တဝဇ္ဇနကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒံ သိက္ခာပုဒ်၊ သည်။ စိဝရေ ဌံ၊ အတ္တဝဇ္ဇနကံ၊ အဖိုးပွားခြင်းကို။ နိဿာယ၊

၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ပိဏ္ဏပပါတာဒိသု၊ ဆွမ်းအစရှိသည်တို့၌။ အဂ္ဂဝဇ္ဇနကံ၊ အဖိုးပွားခြင်းကို။ နိဿယ၊ မိ၍။ န ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသု၊ ထိုဆွမ်းစသည်တို့၌။ အဂ္ဂဝဇ္ဇနဿ၊ အဖိုးပွားခြင်း၏။ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တတ္တာ၊ စ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ မျှ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဏိတပိဏ္ဏပါတေ၊ မှန်မြတ်သော ထော ပတ်အစရှိသည်နှင့် ရောသော ဆွမ်း၌။ အဂ္ဂဝဇ္ဇနဿ၊ အဖိုးပွားခြင်း၏။ သုဒ္ဓိ- ကပါစိတ္တိယတ္တာ၊ စ၊ သုဒ္ဓိပါစိတ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “စိဝရေ ဘိယျေကမ္ပတာ”တိ၊ ဟူ၍။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါကို။ ဝတ္တံ၊ ၏။

ပဌမဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

၉-ဒုတိယဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၃၃။ နဝမေ၊ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပစ္စေကစိဝရစေတာ- ပန္နာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ နိယမေတာ၊ မှတ်အပ်ကုန် သော။ စိဝရစေတာပန္နာ၊ သင်္ကန်းဖိုးတို့ကို။ ဧကေကေန၊ တယောက်တယောက် သည်။ ဝိသံ၊ ဝိသံ၊ အသီး အသီး။ နိယမိတာ၊ မှတ်အပ်ကုန်သော။ စိဝရစေတာ- ပန္နာ၊ တို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေ- နာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥဘော၊ နှစ်ဦးသော ဒါယကာတို့သည်။ ဧကတောဝ၊ တပေါင်းတည်းသာလျှင်။ သန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဥဘော၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဟုတော၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဒုတိယဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

၁၀။ ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

(၃၂၀) ၅၃၇။ ဒသမေ၊ ဒသမသိက္ခာပုဒ်၌။ “အဇ္ဇ နော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဟကာရာဂမဉ္ဇူ၊ ဟအက္ခရာလာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နကာရဿ၊ ဒန္တဇ န-အက္ခရာ၏။ ဣကာရဉ္ဇူ၊ မုဒ္ဒဇ က-အက္ခရာအဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ကတော၊ ၍။ “အဇ္ဇဏော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “အဇ္ဇ ဧကဒိဝသံ အမှာက”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၃၈-၉။ မာတိကာဠာကထာယံ၊ မာတိကာအဠာကထာ၌။ “ဣမိနာစိဝရ- စေတာပန္နေန စိဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္တာမံ ဘိက္ခု စိဝရေန အစ္ဆာဒေဟိ”တိ

ဣဒံ အာဂမနသုဒ္ဓိံ ဒဿေတံ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗေဟိ ‘ဣဒံ ဣတ္ထန္တာမဿ ဘိက္ခုနော ဒေဟိ’တိ ပေသေယျ၊ အာဂမနဿ အသုဒ္ဓတ္တာ အကပ္ပိယဝတ္ထု၊ အာရဗ္ဗ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပိယကာရကောပိ နိဗ္ဗိသိတဗ္ဗော န ဘဝေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၎င်းပါဌ်အနက်ကား၊ “ဣမိနာ။ပ။အတ္ထာဒေဟိ”တိ ဣဒံ၊ အတ္ထာဒေဟိ-ဟူသော စကားကို။ အာဂမနသုဒ္ဓိံ၊ လာရင်း၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ‘ဣဒံ၊ ဤသင်္ကန်းဖိုးကို။ ဣတ္ထန္တာမဿ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဒေဟိ’တိ၊ လှူချေလော့ဟူ၍။ သဗ္ဗေ ပေသေယျ၊ အကယ်၍ စေလိုက်သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ အာဂမနဿ၊ လာရင်း၏။ အသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကပ္ပိယဝတ္ထု၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ကပ္ပိယကာရကောပိ၊ ကိုလည်း။ နိဗ္ဗိသိ-တဗ္ဗော၊ ညွှန်ပြအပ်သည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ (ဤသို့ပေးလေ)။

တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ (ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ-မ္မာ စပ်လေ)။ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု-ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုဘူတံ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အကပ္ပိယ-စီဝရစေတာပန္နံ၊ မအပ်သော သင်္ကန်းဖိုးကို။ “အသုကဿ” ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းအား။ ဒေဟိ၊ လှူချေလော့။”ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ အာဂမနသုဒ္ဓိယာ၊ လာရင်း၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အသတိ စ၊ မရှိသော် လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒေ၊ သိက္ခာပုဒ်၌။ အာဂတနယေန၊ လာသော နည်းဖြင့်။ ဒုတ-ဝစနေ၊ တမန်စကားသည်။ အသုဒ္ဓေ စ၊ မစင်ကြယ်သော်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဿ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ပဋိက္ခေပေါ ဝေ၊ ပယ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ “စီဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏာမာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ တံ၊ ထို စီဝရဉ္စ ခေါ စသော စကားကို။ အနုသာရေန၊ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေယျာ-ဝစ္စကရဉ္စ၊ ဝေယျာဝစ္စကရကိုလည်း။ နိဗ္ဗိသိတုံ၊ ညွှန်ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အာဂမန၊ ဒုတဝစနာနံ၊ လာခြင်း၊ တမန်ကလျှောက်ခြင်းတို့၏။ အသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတနယေန ပန၊ လာသော နည်းဖြင့် ကား။ အာဂမနသုဒ္ဓိယာ၊ လာရင်း၏စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒုတဝစနေ၊ တမန်စကားသည်။ အသုဒ္ဓေပိ၊ မစင်ကြယ်သော်လည်း။ သိက္ခာ-ပဒေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော

စိဝရဉ္စ ခေါ-စသည်ကို ဆိုခြင်း၊ ဝေယျာဝစ္စကရကို ညွှန်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊  
 ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။  
 တေန စ၊ ထိုမာတိကာအဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်။ ဒုတဝစနာသုဒ္ဓိယံ၊ တံမန်၏  
 စကား၊ မစင်ကြယ်ခြင်းသည်။ သတိယာပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အာဂမနော၊  
 လာရင်းသည်။ သုဇ္ဈေ၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ ဝေယျာဝစ္စကရမ္ပ၊ ကိုလည်း။  
 နိဋ္ဌိသိတုံ၊ ညွှန်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ ယထာ၊ အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့ အတူ။  
 အာဂမနာသုဒ္ဓိယံ၊ လာရင်း၏ မစင်ကြယ်ခြင်းသည်။ သတိယမ္ပိ၊ ရှိသော်လည်း။  
 ဒုတဝစနော၊ တမန်၏ စကားသည်။ သုဇ္ဈေ၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ ဝေယျာ-  
 ဝစ္စကရံ၊ ကို။ နိဋ္ဌိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ ဧဝံ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ  
 အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ သိဇ္ဈေဝံ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။  
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဥဘယသုဒ္ဓိယံ၊ နှစ်ပါးသော အာဂမန၊ ဒုတဝစနတို့၏  
 စင်ကြယ်ခြင်း တို့၌။ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝံ၊ ဆိုဖွယ်သည် ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဘယသုဒ္ဓိပက္ခမေဝံ၊ နှစ်ပါးစုံတို့၏ မစင်ကြယ်ခြင်း  
 အဖို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ကပ္ပိယကာရကောပိ  
 နိဋ္ဌိသိတဗ္ဗော န ဘဝေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ  
 တဗ္ဗံ၊ ဧ။

တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ သာရတ္ထဒီပနီယံ၊ ၌။ “အာဂမနဿ၊ လာရင်း၏။  
 သုဒ္ဓိယာ ဝါ၊ စင်ကြယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အသုဒ္ဓိယာ ဝါ၊ မစင်ကြယ်  
 ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိသေသပ္ပယောဇနံ၊ ထူးသော အကျိုးသည်။ န  
 ဒိဿတိ၊ မထင်။” ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်  
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ မာတိကာဋ္ဌကထာဝစနဿ၊ မာတိ-  
 ကာအဋ္ဌကထာစကား၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို။ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်မိ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင်  
 ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အာဂမနသုဒ္ဓိအာဒိနာ၊ အာဂမနသုဒ္ဓိ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ သပ္ပယောဇနတ္တာ၊ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တ္ထေ၊  
 ဤသာရတ္ထဒီပနီ၌။ “မူလသာမိကေန၊ အရင်းဖြစ်သော ဥစ္စာရှင်သည်။ ကပ္ပိယ  
 ဝေါဟာရဝသေန၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပေသိတဿ၊ စေ  
 လွှတ်သော။ အကပ္ပိယဝေါဟာရဝသေန၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့်။  
 ဝဒတော၊ ဆိုသော။ ဒုတဿာပိ၊ တမန်အားလည်း။ ကပ္ပိယကာရကော၊ ကို။  
 နိဋ္ဌိသိတဗ္ဗော၊ ညွှန်အပ်သည်။ ဘဝေယျာ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ယော အနိဋ္ဌဗ္ဗ-



သင်္ဂေါ၊ အကြင်အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂကို။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ သော၊ ထို အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂသည်။ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ ဝေ၊ အလိုမရှိအပ်သော လျဉ်းပါးခြင်းသည်ပင်လျှင်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဘိမတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သောကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သိက္ခာပဒေ ဝေ၊ ခွဲပင်လျှင်။ “ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ စိဝရစေတာပန္န”န္တိ၊ ဟူ၍။ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့်။ ဝဒတော၊ ဆိုသော။ ဒုတဿ၊ တမန်အား။ (၃၂၉) ကပ္ပိယေန၊ အပ်သော။ ကမ္မေန၊ အမှုဖြင့်။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ ကို။ နိဗ္ဗိသိတဗ္ဗော၊ ညွှန်အပ်သည်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အာဂမနဿ၊ လာခြင်း၏။ သုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သောကြောင့်တည်း။ အာဂမနဿာပိ၊ လာခြင်း၏လည်း။ အသုဒ္ဓိယံ ပန၊ မစင်ကြယ်ရာ၌ကား။ ကပ္ပိယေန၊ အပ်သော။ ကမ္မေနာပိ၊ အမှုဖြင့်လည်း။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ ကို။ န နိဗ္ဗိသိတဗ္ဗော ဝ၊ မညွှန်အပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဂမနဿ၊ လာခြင်း၏။ သုဒ္ဓိအသုဒ္ဓိသု၊ စင်ခြင်း၊ မစင်ခြင်းတို့၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဒုတဝစနေန၊ တမန်၏ စကားဖြင့်။ အာဂမနသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤအာမနသုဒ္ဓိကို သိခြင်းသည်။ န ဘာရော၊ ဝန်မလေး။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဒုတေန၊ တမန်သည်။ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေ ဝေ၊ ဆိုသော်သာလျှင်။ အာဂမနသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဂဝေသိတဗ္ဗော၊ ရှာအပ်၏။ ဣတရထာ၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် ဆိုသည်ရှိသော်။ န ဂဝေသိတဗ္ဗော၊ မရှာအပ်။ တတ္ထ စ၊ ထိုအကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြင့် ဆိုရာ၌လည်း။ တဿ၊ ထိုတမန်၏။ ဝစနက္ကမေန၊ စကား အစဉ် ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတော စ၊ မေးမြန်း၍လည်းကောင်း။ ယုတ္တိအာဒိဟိ စ၊ ယုတ္တိအစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဣဓာပိ သိက္ခာပဒေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း။ “စိဝရစေတာပန္န အာဘတ”န္တိ၊ ဟူသော။ ဒုတဝစနေန၊ တမန်၏ စကားဖြင့်။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ကိဏိတော၊ ဝယ်၍။ ဒါတုံ၊ လှူခြင်းငှါ။ ပေသိတဘာဝေါ၊ စေအပ်သော အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အာဂမနသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ယဒိ န ဝိညာယတိ၊ အကယ်၍ မသိအပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ပဋိဂ္ဂေပေါဝေ၊ ပယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ကတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပါဠိယဉ္ဇ၊ ခွဲလည်း။ “စိဝရဉ္ဇ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာ” တိ-အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဒုတဝစနဿ၊ တမန်လျှောက်သော စကား၏။

အကပ္ပိယတ္ထေ၊ မအပ်သော အဖြစ်သည်။ သတိပ၊ ရှိသော်လည်း။ အာဂမန-  
သုဒ္ဓိယာ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိဒဿနတ္ထံ၊ ကျင့်အပ်သော  
အစီအရင်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဧသော ခေါ၊ ပ။ န ဝတ္ထဗ္ဗော ‘တဿ  
ဒေဟိ’ တိ” အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အကပ္ပိယဝတ္ထုသာဒိယနပရိမောစ-  
နတ္ထံ၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုကို သာယာခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “သညတ္ထော”  
တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ “ဧဝံ ဤသို့ သညတ္ထော သော မယာ-  
ဟူ၍။ ဒုတေန၊ တမန်သည်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တေ ဧဝ၊ ဆိုသော်သာလျှင်။  
စောဒေတုံ၊ တောင်းခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရိယာ၊ မဆိုသည်ရှိသော်။ န  
ဝုတ္တံ၊ မအပ်။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “န ဝတ္ထဗ္ဗော  
‘ဒေဟိ မေ စိဝရံ’ ပ။ စေတာပေဟိ မေ စိဝရံ” ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။  
ဒုတေန၊ တမန်သည်။ အာဘတရူပိယံ၊ ဆောင်အပ်သော ရွှေငွေကို။ ပဋိဂ္ဂ  
ဟေတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကတ္တာ၊ ညွှန်းအပ်  
သော ကပ္ပိယကာရက၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝါ-ကား ပါဠိပို့။ ဝိနယာလင်္ကာရဉ္စ  
မရှိ။) “ဒေဟိ မေ စိဝရံ၊ ပ။ စေတာပေဟိ မေ စိဝရံ” ဣဒံ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊  
ဆိုသော ရဟန်းသည်။ ရူပိယဿ၊ ရွှေငွေ၏။ သကတ္တာ၊ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်  
ကြောင့်။ (ပကတတ္တာ-ရှိကြ၏။ ရူပိယဿ၊ ဖြင့်။ ပကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏  
အဖြစ်ကြောင့်။-ပေး)။ တေန ရူပိယေန၊ ထို ရွှေငွေဖြင့်။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊  
ဖလယ်၍။ “ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ စေတာပေဟိ၊ ဝယ်လော့။” ဣတိ၊ သို့။  
ရူပိယသံဝေါဟာရံ၊ ရွှေငွေဖြင့် ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇန္တော နာမ၊  
ရောက်ဆည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ တံ ဒေါသံ၊ ထိုရူပိယသံ-  
ဝေါဟာရအဖြစ်ကို။ ဒုရတော၊ အဝေးမှ။ ပရိဝဇ္ဇေတုံ၊ ကြပ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊  
၏။ ကိသ္မိ ဝိယ၊ အဘယ်၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူရကား။ ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏေန၊ ရွှေ  
ငွေကို ခံသော ရဟန်းသည်။ သံသမဇ္ဈေ၊ သံသာ၏အလယ်၌။ နိဿဋ္ဌရူပိယေ  
ဝိယ၊ စွန့်အပ်သော ရွှေငွေကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ တတ္ထ၊ ထို ရူပိယပဋိဂ္ဂဟ  
ရဟန်းသည် စွန့်အပ်သော ရွှေငွေ။ “န ဝတ္ထဗ္ဗော ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ  
အာဟာရ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ န ဝတ္ထဗ္ဗော  
ဒေဟိ မေ စိဝရံ၊ ပ။ စေတာပေဟိ မေ စိဝရံ-ဟူသော စကားကို။ ဝိညတ္ထိ-  
ဒေါသံ၊ ဝိညတ်အဖြစ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇေတုံ၊ ကြပ်ခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်  
မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတရိယာ၊ ဝိညတ်  
အဖြစ်ကို ကြပ်ခြင်းငှါ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ “အတ္ထော မေ အာရုသော  
စိဝရေနာ” တိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ အဝတ္တဗ္ဗတာပသင်္ဂတော၊ မဆိုအပ်သည်၏

၁-နိဒ္ဓိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကတ္တာဝ ဟု-ဆဋ္ဌာဝေ-နှင့် ရှိသည်။

အပြစ်၏ လျဉ်းပါးဖွယ်ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တောနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။  
 ဒုတိယဦးဌေးသု၊ တမန်ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့၌၊ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရ-  
 သကာဘာဝတော၊ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရဟု တွေးတောဖွယ် မရှိခြင်းကြောင့်။  
 အညံ၊ တပါးသော။ ကပ္ပိယကာရကံ၊ ကို။ ဌပေတွာပိ၊ ထား၍လည်း။ အာ-  
 ဟရာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဆောင်စေအပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထာပိ၊ ထို တမန်ညွှန်း  
 ကပ္ပိယကာရက၌လည်း။ “ဒုတေန၊ တမန်သည်။ ဌပိတရူပိယေန၊ ထားအပ်သော  
 ရွှေငွေဖြင့်။ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍။ စိဝရံ၊ ကို။ အာဟရာပေဟိ၊ ဆောင်  
 ခဲ့လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ ဧဝံ၊ သက်သက်။ “စိဝရံ၊  
 အာဟရာပေဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟရာပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဆောင်စေအပ်  
 ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်သော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။  
 “ဌာနံ ဘဉ္ဇတိ”တိ ဣ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “ဌာန”န္တိ နာမံ၊ ဌာနဟူသော  
 အမည်သည်။ ဌတိယာ စ၊ ရပ်ခြင်း၏ လည်းကောင်း။ ကာရဏဿ စ၊  
 အကြောင်း၏လည်းကောင်း။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။  
 အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသိဒနေ၊ ထိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဌာနမ္ပိ၊ ရပ်ခြင်းသည်လည်း။  
 ကပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ အာဂတကာရဏမ္ပိ၊ လာခြင်း၏ အကြောင်းသည်လည်း။  
 ကပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ န ဝိညာယတိ၊ မတောင်းအပ်။  
 ဌတိ၊ ရပ်ခြင်းကို။ အကောပေတွာ၊ မပျက်စေမူ၍။ (ဤ တေသံ န ဝိညာယတိ၊  
 ဌတိ ပန အကောပေတွာ-ဟူသော ပါဌ်ကား ဝိနယာလင်္ကာရ၌မရှိ အဓိပ္ပာယ်  
 လည်း မပေါ်)။ အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိသု ပန၊ အာမိသကို ခံခြင်းအစရှိသည်တို့  
 ၌ကား။ အာဂတကာရဏမေဝ၊ လာခြင်းအကြောင်းကို သာလျှင်။ ဘဉ္ဇတိ၊  
 ပျက်၏။ ဌာနံ၊ ရပ်ခြင်းကို။ န ဘဉ္ဇတိ၊ မပျက်။ တေန၊ ထိုကြောင့်။  
 “အာဂတကာရဏံ ဘဉ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ ပန၊ အချို့သော ဆရာ  
 တို့သည်ကား။ “အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာ၊ အာမိသကို ခံခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်။  
 ဌာနမ္ပိ၊ ရပ်ခြင်းကိုလည်း။ ဘဉ္ဇတိ၊ ပျက်၏။”ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တံ ဝစနံ၊ သည်။ အဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ န သမေတိ၊ မည်။

☞ (၃၃၀) “ယတဿ စိဝရမေတာပန္န”န္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။  
 ယေန အတ္ထနာ၊ အကြင်မိမိသည်။ ဝေယျာဝဇ္ဇကဏှော၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊  
 ညွှန်းအပ်၏။ စိဝရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အနိပ္ပာဒိတံ၊ မပြီးစေအပ်၏။ တဿ  
 အတ္ထနေ၊ ထိုမိမိ၏။ ကတ္တဗ္ဗဝိဓိဒဿနံ၊ ပြုအပ်သော အစီအရင်ကိုပြကြောင်း  
 ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝတ္ထု သာမိကာနံ၊  
 ဝတ္ထုရှင်တို့အား။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တေ၊ ထိုဝတ္ထုရှင်တို့သည်။



စောဒေတွာ၊ တောင်း၍။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်အံ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ခေါ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 “သမိကာ စောဒေတွာ ဒေန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ အနာပတ္တိယံ၊ အနာပတ္တိဝါရ၌။  
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန စ၊ ထိုသမိ-  
 ကာ စောဒေတွာ ဒေန္တိ ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။  
 သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အစောဒေတွာ၊ မတောင်းမူ၍။ ဥပါသကာဒီဟံ၊ ဒကာ-  
 အစရှိသည်တို့ကို။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ စောဒါပေ-  
 တိ၊ တောင်းစေငြားအံ။ တေသု၊ ထိုဒကာတို့သည်။ သတက္ခတ္တမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာ  
 လည်း။ စောဒေတွာ၊ တောင်း၍။ စီဝရံ၊ ကို။ ဒါပေန္တေသု၊ ပေးစေအပ်ကုန်  
 သည်ရှိသော်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။  
 ဟောတိ၊ ခေါ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သိက္ခာပဒဿ၊ ခေါ်။ အနာဏတ္တိကတ္တာ၊ အနာ-  
 ဏတ္တိက၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ အနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ မညွှန်းအပ်သော။  
 အတ္တနော၊ ခေါ်။ မုခေနေဝ၊ ခံတွင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဗျာဝဋ္ဌဘာဝံ ဝေယျာ-  
 ဝစွကရတ္တံ၊ ကြောင့်ကြပြုတတ်သော ဝေယျာဝစွကရအဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊  
 ရောက်သော ကပ္ပိယကာရကသည်။ မုခဝေဝဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ “အဝိစာ-  
 ရေတုကာမတာယာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာမာနမ္ပိ၊ ရှိလျက်လည်း။  
 ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ အနိစ္ဆန္တာ၊ အလိုမရှိကုန်သောကြောင့်။ အရိယာပိ၊  
 အရိယာတို့သည်လည်း။ ဝဉ္စနာဓိပ္ပာယံ၊ လှည့်ပတ်လို့သည်ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။  
 ဝေါဟာရတော၊ အခေါ် အဝေါ်အားဖြင့်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊  
 ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ခေါ်။ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကေ၊ မဟာဝါ ဘေသဇ္ဇ-  
 က္ခန္ဓက၌။ မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိဝတ္ထုမ္ပိ၊ မေဏ္ဍကသဌေးဝတ္ထု၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ  
 အပ်သော။ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ”တိ အာဒိဝစနမေဝ၊ အစရှိသော စကားသည်  
 သာလျှင်။ မေဏ္ဍကသိက္ခာပဒံ နာမ၊ မည်၏။ “ကပ္ပိယကာရကနံ ဟတ္ထေ”တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒုတေန၊ တမန်သည်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကေ၊  
 ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခေါ်။ ဘိက္ခုနာ၊  
 သည်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌေ ဝါ၊ ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့ကို လည်းကောင်း။  
 အနိဒ္ဓိဋ္ဌေဝါ၊ တစုံတယောက်မျှမညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့ကိုလည်း  
 ကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “ဧတ္ထ စ  
 စောဒနာယ ပမာဏံ နတ္ထိ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ခေါ်။

သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ဒဒန္တေသု၊ လှူကုန်သည်  
 ရှိသော်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ စာစပ်တည်း။ “ပိဏ္ဍပိတာဒိနံ



အတ္ထာယာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ စိဝရတ္ထာယေဝ၊ သင်္ကန်းအလို  
ငှါသာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဤ။ “သေဝ  
နယော”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝတ္ထုသမိနာ၊ ဝတ္ထုရှင်သည်။  
နိဒ္ဒိန္ဒကပ္ပိယကာရကဘေဒေသုပိ၊ ညွှန်းအပ်သော ကပ္ပိယကာရကအထူးတို့၌လည်း  
ကောင်း။ ပိဏ္ဏပါတာဒိနမ္ပိ၊ ဆွမ်းအစရှိသည်တို့၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုး  
ငှါ။ ခိန္တေ စ၊ လှူအပ်သည့်၌လည်းကောင်း။ ဌာနစောဒနာဒိ၊ ရပ်ခြင်း၊  
တောင်းခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တန-  
ယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။  
ဒဿေတိ၊ ဤ။

“သံသံ ဝါ။ပ။ အနာမသိတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏  
အဖြစ်ကြောင့်။ “သံသဿ ဝိဟာရတ္ထာယ ဒေမာ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်  
ဖြင့်။ အာမသိတွာ၊ သုံးသပ်၍။ ဝဒန္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။  
ပဋိကိပိတဗ္ဗမေဝ၊ ပယ်အပ်သည် သာတည်း။ “သံသော သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ”တိ  
ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ ဥက္ကဋ္ဌနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊  
ဤ။ ဂဏာဒိသုပိ၊ ဂိုဏ်းအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ သံသဿ၊ ဤ။ အတ္ထာယ၊  
အကျိုးငှါ။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တေသုပိ၊ ခံကုန်သော်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ၊ ခံခြင်း၌  
လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂဧပိ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ-  
မေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသာလျှင်တည်း။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ “ပဋိဂ္ဂဟဏေ ခံခြင်း၌။  
ပါစိတ္တိယ”န္တိ၊ ပါစိတ်အာပတ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။  
န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သံသစေတိယာဒိနံ၊ သံသာ၊ စေတိအစရှိ  
သည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်  
၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စောဒေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဿ၊ ထိုသံသာ  
အား လှူသော ကပ္ပိယဝတ္ထုကို ပယ်သော ရဟန်း၏။ ဒေါသာဘာဝံ၊ အပြစ်  
မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥ တွာပိ၊ သိလျက်လည်း။ ကောဓေန ဝါ၊ အမျက်  
ဖြင့် လည်းကောင်း။ လောဘေန ဝါ၊ လောဘဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘဏ္ဏဒေယုန္တိ၊  
ဘဏ္ဏာစား ပေးအပ်၏ဟူ၍။ စောဒေတိ၊ စောဒနာအံ။ သော ဝေ ဟိ၊ ထို  
စောဒနာသော ရဟန်းသည်သာလျှင်။ မုသဝါဒါဒိပစ္စယာ၊ မုသားဆိုခြင်း  
စသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိယဒုက္ကဋ္ဌာဒိအာပတ္တိဟိ၊ ပါစိတ်၊ ဒုက္ကဋ္ဌ  
အစရှိသော အာပတ်တို့ဖြင့်။ သာပတ္တိကော၊ အာပတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။  
ဂီဝါတိ သညာယ ပန၊ အစားထိုက်၏ဟူသော အမှတ်ဖြင့်ကား။ ဝ တွာ၊  
ဆို၍။ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ၊ အပြစ်မရှိသော အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ဝိရမန္တဿ၊  
ကြဉ်ရွှောင်သော ရဟန်းအား။ အာပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

☞ (၃၃၁) တဋ္ဌာကံ၊ တဘက်ဆည်းကန်ကို။ ခေတ္တေ၊ လယ်၌။ ပဝိဋ္ဌတ္ထာ၊ ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “န သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတဗ္ဗ” န္တိ၊ မခံအပ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “စတ္တာရော ပစ္စယေ သံသော ပရိဘုဉ္ဇတုတိ ဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ” တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “ဘိက္ခုသံသယ၊ ရဟန်း သံသာအား။ စတုပစ္စယပရိဘောဂတ္ထာယ၊ ပစ္စည်းလေးပါး သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ တဋ္ဌာကံ၊ တဘက်ဆည်းကန်ကို။ ဒမ္ပိ၊ လှုပ်၏။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ “ဘိက္ခုသံသော၊ သည်း။ စတ္တာရော ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတု၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ တဋ္ဌာကံ၊ ကို။ ဒမ္ပိ၊ ၏။” ဣတိ ဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ “ဣတော တဋ္ဌာ-ကတော၊ ဤတဘက်ဆည်းကန်မှ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ဒမ္ပိ၊ ၏။” ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဆိုခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇတုတိ ဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-ဟူသော စကားကိုလည်း။ သံသယ၊ အား။ ပရိဘောဂတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဒိယမာနညေဝ၊ လူအပ်သည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဿ ပန၊ အားကား။ ဝေဓမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော။ တဋ္ဌာကခေတ္တာဒိ၊ တဘက်ဆည်းကန်၊ လယ်အစရှိသည်သည်။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ သုဒ္ဓစိတ္တဿ ပန၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအားကား။ ဥဒကပရိဘောဂတ္ထံ၊ ရေကိုသုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ကုပပေါက္ခရဏိအာဒယော၊ ရေတွင်း၊ ရေကန် အစရှိသည်တို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ စ။ “သံသယ တဋ္ဌာကံ၊ အတ္ထိ၊ တံ ကထ” န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရာတို့၌။ သံသဝသေနေဝ၊ သံသာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟတ္ထေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝသေ၊ အလို၌။

“ဌပေထာတိ ဝုတ္တေ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သာမိစိဝသေန၊ အရိအသေ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝုတ္တေပိ၊ မဆိုသော်လည်း။ ဌပေန္တဿ၊ ထားသော ရဟန်းအား။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ “ဥဒကံ ဝါရေတုံ လဗ္ဘတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿကာလေပိ၊ ကောက်ပင်ရှိသော ကာလ၌လည်း။ ဇာသေတွာ၊ ခြောက်လှန့်၍။ မုဉ္ဇိတုံ၊ လွတ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အမုဉ္ဇတော၊ မလွတ်သောရဟန်းအား။ ဘဏ္ဍုဒေယျ၊ ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။ ပုန ဒေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္ထိန္နိတွာ၊ လုယက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒေတိ၊ လှူဌားအံ့။ ဝေဓမ္ပိ၊ ဤသို့လှူသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ စာစပ်တည်း။ ဣမိနာ၊ ဤ ပုန ဒေတိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ “ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဣဿရေန၊ အစိုးရသောသူသည်။” ဣဒံ၊ ဤတဘက်ဆည်းကန်ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။

ပရိစ္ဆတ္တံ၊ စွန့်အပ်၏။ အသင်မိကံ၊ အရှင်မရှိပြီ။” ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ အတ္တနာ ဂဟေတော၊ မိမိယူ၍။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော တဘက်ဆည်းကန်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကပ္ပိယဝေ၊ ဟာရေပိ၊ ကပ္ပိယဝေ၊ ဟာရဉ္စလည်း။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဌသေသော၊ ပါဌသေသတည်း။

ဥဒကဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥဒကပရိဘောဂတ္ထံ၊ ရေအိုးကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ “သုဒ္ဓစိတ္တာန”န္တိ၊ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ သဟတ္ထေန စ၊ မိမိလက်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အကပ္ပိယဝေ၊ ဟာရေန စ၊ မအပ်သော အပြောအဆိုဖြင့်လည်းကောင်း။ ကရောန္တေ၊ ပြုသောရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သံဃသမ္မာဒနတ္ထံ၊ ကောက်ကိုပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ အာဏာပေဿာမိတိ၊ စေအံ့ဟူ၍လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အသုဒ္ဓစိတ္တာနမ္ပိ၊ မစင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ ကပ္ပိယဝေ၊ ဟာရေန၊ ဖြင့်။ အာဏာပေတံ၊ စေခိုင်းခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ ဧဝံ၊ အပ်သည်သတည်း။ “ကပ္ပိယကာရကံ ဌပေတံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ သဟတ္ထာဒိနာ၊ မိမိလက် အစရှိသည်ဖြင့်။ ကတတဋ္ဌာကတ္တာ၊ ပြုအပ်သော တဘက်ဆည်းကန်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ကပ္ပိယကာရကဋ္ဌပနံ၊ ကပ္ပိယကာရကကို တားခြင်းသည်။ (ထည့်) အသာရပုံ၊ မလျှောက်ပတ်” ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဌပေန္တဿ ဝါ၊ တားသော်လည်းကောင်း။ တံ ပစ္စယံ၊ ထိုတား၍ ဖြစ်သောပစ္စည်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿပိ ဝါ၊ သုံးဆောင်သော် လည်းကောင်း။ သံဃဿ၊ အား။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်ကို။ န ဝိညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဋ္ဌကထာပမာဏေန၊ အဋ္ဌကထာကို ပမာဏမူသဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကပ္ပိယကာရကတားရာ၌။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။ လဇ္ဇိနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ လဇ္ဇိနာပိ၊ လဇ္ဇိသည်လည်း။ အလဇ္ဇိနာ၊ သည်။ ကာရာပိတေသု၊ ပြုစေအပ်သည်တို့၌။ (ထည့်) ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ မတ္တိကုဒ္ဓရဏာဒိသု၊ မြေညက်ကို ထုတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကာရာပိတေသု၊ ပြုစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ နဝသဿေတိ၊ ဟူသည်ကား။ အကတပုဗ္ဗေ၊ မလုပ်ဆောင်ဘူးသော။ ကေဒါရေ၊ လယ်၌။ “ကဟာပဏေ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဧညဋ္ဌာပနေ၊ စပါးကို ဖြစ်စေရာ၌။ တဿေဝ၊ ထိုပယောဂပြုသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဧညဋ္ဌာပနေ၊ စ၊ စပါးကို



ဖြစ်စေရာ၌လည်း။ ပယောဂဂေါပိ၊ ပယောဂပြုဆဲ၌လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ  
သာလျှင်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကဟာပဏ္ဍာပနေ  
ဝိယ၊ အသပြာကို ဖြစ်စေရာ၌ကဲ့သို့တည်း။

“ကသထ ဝပထာ”တိ ဝစနေ၊ ထွန်လော့၊ ပျိုးလော့- ဆိုခြင်း၌။ သဗ္ဗေ-  
သမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သည်။ သိယာ၊  
၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “အဝတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “တ္ထေကော  
နာမ ဘာဂေါ”တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ ဧတ္ထ၊ ဤ လယ်၌။ ဧတ္ထ-  
ကော ကဟာပဏ္ဍော၊ ဤမျှသော အသပြာကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။  
(ထည့်)။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။  
တထာ ဓုတ္တေပိ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အသပြာကို ရည်၍ ဧတ္ထကော  
နာမ ဘာဂေါ-ဟု ဆိုသော်လည်း။ တဒါ၊ ထိုဆိုသောကာလ၌။ ကဟာပ-  
ဏ္ဍာနံ၊ အသပြာတို့၏။ (၃၃၂) အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သောပစ္စည်းသည်။ အညေသံ၊ တပါး  
သော ရဟန်းတို့အား။ ဝန္တတိ ဧဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ တေန၊ ထို  
ကြောင့်။ “တဿေဝ တံ အကပ္ပိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ  
ပန၊ ထို ဧတ္ထကော နာမ ဘာဂေါ-ဟုဆိုသောရဟန်းအား။ သဗ္ဗပယောဂဂေါပိ၊  
ခပ်သိမ်းသော ပယောဂတို့၌လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂဂေါပိ၊ သုံးဆောင်ခြင်း  
တို့၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသင့်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာ  
တို့သည်ကား။ “ဧညပရိဘောဂေ ဧဝ၊ စပါးကို သုံးဆောင်ကာမျှဖြင့်သာ  
လျှင်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သင့် ၏။ ပုဗ္ဗပယောဂေ၊ ရှေးလို့လည်း။  
န အာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊  
သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယေန မိနနရက္ခကာဒိပယော-  
ဂေန၊ အကြင် လယ်ကို တာခြင်း၊ စောင့်ခြင်းအစရှိသော ပယောဂကြောင့်။  
ပစ္စာ ဧညပရိဘောဂေ၊ နောက်ဖြစ်သော စပါးကို သုံးဆောင်သောကာလ  
၌။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ ပယောဂဿ၊ ထိုပယောဂကို။  
ကရဏေ၊ ပြုခြင်း၌။ အနာပတ္တိယာ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်း၏။ အယုတ္တတ္တာ၊  
မသင့်သောကြောင့်တည်း။ ပရိယာယကထာယ ပန၊ ပရိယာယဆိုခြင်းကြောင့်  
ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်  
သာလျှင်။ “တ္ထေကေဟိပိ၊ ဤမျှသောအသပြာ၊ ဤမျှသောစပါးတို့ဖြင့်။ ဣဒဉ္စ၊  
ဣဒဉ္စ၊ ဤပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်းကိုလည်း။ အာဟရထ၊ ဆောင်ခဲ့ကုန်လော့”။ ဣတိ၊

၁-န ကဟာပဏ္ဍာပနေ ဝိယ (ဆဋ္ဌ)      ၂-တ္ထေကေဟိ ဝိဟိဟိ (ဆဋ္ဌ)။



သို့။ နိယမဝစနေ၊ မှတ်၍ ဆိုခြင်း၌။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကဟာပဏဝိစာရဏေပိ၊ အသပြာကို စီရင်ရာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သော နည်းရှိ၏။ “ဝတ္ထုစ ဝေရူပံ နာမ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ကပ္ပိယကဝရကော နတ္ထိတိ ဝတ္ထဗ္ဗ” န္နိအာဒိဝစနံ၊ စသော စကားသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤပရိယာယ်အရာ၌။ သာဓကံ၊ သက်သေတည်း။

“ဝနံ ဒမ္ပိပ။ ဝဇ္ဇတိ” တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ နိဝါသနဋ္ဌာနတ္တာ၊ နေရာအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ သဒ္ဓစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ “သိမံ ဒေမာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝိဟာရသိမာဒိသာဓာရဏဝစနေ၊ ဝိဟာရသိမံအစရှိသည်နှင့် ဆက်ဆံသောစကားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ လျှောက်ဆိုသောကြောင့်။ “ဝဇ္ဇတိ” တိ၊ အပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“ဝေယျာဝစ္စကရ” န္နိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်လည်း။ ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ အားလည်း။ ဒါသံ၊ ကျွန်ကို။ ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာရာမိက” န္နိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတုံ၊ အထူးပြု၍။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဉ္စ၊ ထို ဝေယျာဝစ္စကရ-စသော အမည်ဖြင့် ကျွန်ကိုအလှူခံခြင်းသည် လည်း။ ပိလိန္ဒဝစ္ဆေန၊ အရှင် ပိလိန္ဒဝစ္ဆမထေရ်သည်။ ဂဟိတပရိဘုတ္တက္ကမေန၊ ယူအပ်သော သုံးဆောင်စဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ လူတို့၏။ ဒါသပရိဘောဂက္ကမေန၊ ကျွန်ကို သုံးဆောင်ခြင်း အစဉ်ဖြင့်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ခေတ္တာဒယော၊ လယ်အစရှိသည်တို့သည်။ သံဃဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလိကဝသေန၊ ပုဂ္ဂလိက၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်မပြုအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဝိဟာရဿာ ဒေမာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သံသိကဝိဟာရံ၊ သံသိကကျောင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ခေတ္တဝတ္ထု-ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သုတ္တန္တေသု၊ သုတ္တန်တို့၌။ အာဂုတပဋိက္ခေပေါ၊ လာသော ပယ်ခြင်းကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာပတ္တိယာပိ၊ အာပတ်၏လည်း။ ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ- ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုတော်ကို။ ဇာနန္တေဟိ၊ သိကုန်သော။ သင်္ဂတိမဟာထေရေဟိ၊ သင်္ဂါယနာတင် မဟာထေရ်တို့သည်။ ခေတ္တပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနိဿိတော၊ လယ်ကို ခံခြင်းစသည်တို့ကို မှီသော။ သံဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အယံ ပါဠိမုတ္တဝိနိစ္စယော၊ ဤပါဠိ

တော်မူ လွတ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ခါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေ-  
 တဗ္ဗော၊ ခါ။ ကပ္ပိယကာရကဿ၊ ခါ။ နိဋ္ဌိဋ္ဌာဘာဝေါ၊ ညွှန်းအပ်သော အဖြစ်  
 လည်းကောင်း။ ဒုတေန၊ တမန်ဖြင့်။ အပ္ပိတတာ၊ ပြီးစေအပ်သော အဖြစ်  
 လည်းကောင်း။ တတုတ္တရိ ဝါယာမော၊ ထိုသုံးကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်  
 ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက် အလွန် လုံ့လပြုခြင်းလည်းကောင်း။ တေန၊ ထိုလုံ့လဖြင့်။  
 ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါး  
 တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။  
 ပဌမော၊ သော။ စိဝရဝဇ္ဇေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၂-ကောသိယဝဂ္ဂ

၁-ကောသိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

(၃၃၃) ၅၄၂။ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသိက္ခာပုဒ်၌။  
 ပါဠိယံ၊ ၌။ ကောသိယကာရကေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကောသကာရကပါဏာနံ၊  
 အအိမ်ကို ပြုတ်တင်သော ပိုးတို့၏။ ကောသတော၊ အအိမ်မှ။ နိဗ္ဗုတ္တတ္တာ၊  
 ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသိယေန၊ ကောသိယမည်သော။ သုတ္တေန၊  
 ပိုးချည်ဖြင့်။ ဝတ္တာဒိ၊ အဝတ်အစရှိသည်ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြုသော၊ ဒကာ  
 တို့ကို။ သင်္ဃာတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။

၅၄၄။ “အဝါယိမ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါယိတွာ၊ ရက်၍။ ကရဏေ၊ ပြုခြင်း၌။ အနာပတ္တိ၊ အာ  
 ပတ်မသင့်။ မိဏ္ဍေတွာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဇ္ဇေကလောမေဟိ၊ သိုးမွေးတို့  
 ဖြင့်။ မိဏ္ဍေတွာ၊ ရော၍။ ပဋိလာဘေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိနိဋ္ဌာနေန၊  
 ပြီးသဖြင့်။ “ပရိယောသာပေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟော  
 တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ ဝဏ္ဏနာ၊ ဤသို့ ပရိနိဋ္ဌာနေန-ဟု  
 ဖွင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ (ထည့်)။ ကောသိယမိဿကတာ၊ ပိုးချည်နှင့်  
 ရောသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတ္တနေ၊ ခါ။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။  
 သန္တတဿ၊ အခင်းကို။ ကရဏကာရာပနံ၊ ပြုခြင်း၊ ပြုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။  
 ပဋိလာဘော စ၊ ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤသုံးပါး  
 တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ကောသိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

ကဏ္ဍ] ၂-ကောသိယဝဂ္ဂ ၅-နိသိဒ္ဓနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၇၁၇

၅၄၇။ ၅၅၂။ ဒုတိယဉ္စ၊ ဒုတိယဖြစ်သော သုဒ္ဓကာဠက သိက္ခာပုဒ်သည် လည်းကောင်း။ တတိယဉ္စ၊ တတိယဖြစ်သော ဒွေဘာဂသိက္ခာပုဒ်သည်လည်း ကောင်း။ ဥတ္တနမေဝ၊ ပေါသလျှင်ကတည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓကာဠက သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဩဒါတာဒိမိဿကသညာယ၊ သိုးဖြူမွေးစသည် နှင့် ရော၏-ဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓကာဠကနညေဝ၊ သက်သက် သိုး နက် မွေးတို့ ဖြင့် သာ လျှင်။ သန္တတဿ၊ အခင်းကို။ ကရဏဝသေန စ၊ ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဒွေဘာဂ သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဒွေဘာဂတော၊ နှစ်ဖွဲ့ထက်။ အဓိကေသု၊ လွန်ကုန်သော။ သုဒ္ဓကာဠကေသု၊ သက်သက်သော သိုးနက်မွေးတို့၌။ အနဓိကသညာယ၊ မလွန်ဟူသော အမှတ် ဖြင့်။ သန္တတဿ၊ အခင်းကို။ ကရဏဝသေန စ၊ ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ အစိတ္တကတော၊ အစိတ္တကအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄-ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၅၇။ စတုတ္ထ၊ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌။ ဟဒ၊ ဟဒဓာတ်သည်။ ကရိသုဿဂ္ဂေ၊ ကျင့်ကြီးစွန့်ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ မိဟ၊ မိဟဓာတ်သည်။ သေစနေ၊ သွန်းဖြန်းခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ ဓာတုအတ္ထံ၊ ဤသို့သော ဓာတ် အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ဝစ္စမိ ပဿာဝမ္မိ ကရေန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပုဒ်၌။ ဥိနကဆဗ္ဗဿေသု၊ ခြောက်နှစ်အောက် ယုတ်သုတ်တို့သည်တို့၌။ အတိရေကဆဗ္ဗဿသံညိတာဒိဝသေန၊ ခြောက်နှစ် ထက်လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အစိတ္တ- ကတော၊ အစိတ္တကအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၅-နိသိဒ္ဓနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

(၃၃၄) ၅၆၅။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌။ တတ္ထသန္နိဿိသတိတိ၊ ကား။ တတ္ထ တိဿ သာဝတ္ထိယံ၊ ထို သာဝတ္ထိမြို့၌။ သကာယ ကတိကာယ၊ မိမိတို့ ကတိကဝတ်ဖြင့်။ အယုတ္တကာရိတာဝသေန၊ မသင့်တင့်သည်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိညဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ သန္နိဿိသတိ ဉာယိဿတိ၊ သိအပ်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထေဒ၊ တည်း။ အရညကင်္ဂါဒိနိ၊ အရညကင် အစရှိကုန်သော။ တိဏိ၊ သုံးပါးသော စုတင်တို့ကို။ ပါဠိယံ၊

၁။ သင်္ကတဒိဝသေန (ဆဋ္ဌ)။



၌။ သေနာသနာဒိပစ္စယဿ။ ကျောင်းအပ်ရာ အစရှိသော ပစ္စည်း၏။ အာဒိအင်္ဂဝသေန၊ အစဖြစ်သော အင်္ဂါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ သေသာနိပိ၊ ကြွင်းသော စုတင်တို့ကိုလည်း။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ သမာဒိယိသု ဧဝ၊ ဆောက်တည်ကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၅၆၆။ ပိဟယန္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပတ္တယန္တာ၊ တောင့်တကုန် သည်ဖြစ်၍။ သန္တတဿ၊ နိဿိဒ္ဓိအခင်း၏။ အဝါယိမတ္တာ စ၊ မရက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ သေနာသနပရိက္ခာရတ္တာ စ၊ ကျောင်းပရိက္ခရာ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ စိဝရတာအဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတာ စ၊ သင်္ကန်း၏ အဖြစ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “စတုတ္ထစိဝရသည်တယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိပလ္လာသသညာယ၊ ဖောက်ပြန်သော အမှတ်ဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ “ဣဒံ နိဿိဒ္ဓနသန္တတံ နာမ၊ ဤနိဿိဒ္ဓိအခင်းမည်သည်ကား။ နဝသု စိဝရေသု၊ ကိုးတည်သော သင်္ကန်းတို့တွင်။ နိဿိဒ္ဓနစိဝရမေဝ၊ နိဿိဒ္ဓိသင်္ကန်းပင်တည်း။ အညံ၊ နိဿိဒ္ဓိသင်္ကန်းမှ တပါးသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နိဿိဒ္ဓန သိက္ခာပဒေပိ၊ ပါစိတ် ရတနဝဂ် နိဿိဒ္ဓိသိက္ခာပုဒ်၌လည်း။ ဣမသ္မိ သိက္ခာပဒေ ပိယ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့။ ‘နိဿိဒ္ဓနံ နာမ သဒသံ ဝုစ္စတိ’ တိ စ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ အဿ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၏။ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ၌လည်း။ ‘သန္တတ- သဒိသံ သန္တရိက္ခာ ကေသ္မိ အန္တေ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ ဝိဒတ္ထိမတ္ထေ ပဒေသေ ဒီသု ဌာနေသု ဖာလေတာ တိသော ဒံသာ ကရိယန္တိ၊ တာဟိ ဒံသာဟိ သဒသံ နာမ ဝုစ္စတိ’ တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မိန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣမ၊ ဤ နိဿိဒ္ဓနသန္တတသိက္ခာပုဒ်၌။ ပမာဏနိယမဿ၊ တကြိဒံ ပမာဏံ အစရှိသည်ဖြင့် ပမာဏကို မှတ်ခြင်းကို။ အတ္ထတ္တာ စ၊ ဟောတော် မူ ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝါယိမဿ၊ ရက်သည် မဟုတ်သော။ သန္တတဿ၊ အခင်း၏။ စိဝရတာအဓိဋ္ဌာနပဂတ္တာဘာဝါ စ၊ သင်္ကန်း၏အဖြစ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် လောက်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။

၁။...ပစ္စယတ္တယဿ (ဆဋ္ဌ) ။ ၂။ သန္တတဿ စ အဝါယိမစိဝရတ္တာ၊ အဓိဋ္ဌာနပဂတ္တာဘာဝါ (ဆဋ္ဌ)



ကဏ္ဍ] ၂-ကောသိယဝဂ္ဂ ၅-နိသိဒ္ဓနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၇၁၉

အဝုတ္တတ္တာ ၈၊ နိသိဒ္ဓိအခင်းသည် နိသိဒ္ဓိသင်္ကန်းပင်တည်း-ဟု မဆိုအပ်  
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ပမာဏယုတ္တမေဝ၊  
 ပမာဏနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နိသိဒ္ဓနစိဝရံ ပန၊ နိသိဒ္ဓိသင်္ကန်းကို  
 ကား။ ဆန္တံ စိဝရနံ၊ ခြောက်ထည်သော သင်္ကန်းတို့၏။ ခဏ္ဍပိလောတိကာနိ၊  
 ညစ်နွမ်းသော အပိုင်းအပြတ်တို့ကို။ သန္တရိတွာ၊ ခင်း၍။ သန္တတံ ဝိယ၊ အခင်း  
 ကဲ့သို့။ ကဗျေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “သန္တတသဒိသ”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ သဒိသဂ္ဂဟဏံ၊ သဒိသသဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို  
 ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုပါစိတ် ရတနဝဂ္ဂ၌လာသော နိသိဒ္ဓိသည်သာလျှင်။  
 စိဝရဉ္စ၊ သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနပဂဉ္စ၊ အဓိဋ္ဌာန်လောက်သည်  
 လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤနိသိဒ္ဓိအခင်းသည်။ န စိဝရဉ္စ၊ သင်္ကန်း  
 လည်း။ မဟုတ်။ န အဓိဋ္ဌာနပဂဉ္စ၊ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း မလောက်။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၅၆၇။ သုဂတဝိဒတ္ထိကံ၊ မြတ်စွာဘုရားအထွာတော် ပမာဏကို။ အနာ-  
 ဒါယ၊ မယူသည်၌။ အာဒိယန္တိသညာယ ၈၊ ယူ၏ဟူသော အမှတ်၏လည်း  
 ကောင်း။ သုဂတဝိဒတ္ထိဉ္စ၊ ဘုရားအထွာတော်အောက် ယုတ်သည်၌။  
 အနုနန္တိသညာယ ၈၊ မယုတ်ဟူသော အမှတ်၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊  
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အဝိတ္တကတံ၊ အဝိတ္တကအဖြစ်ကို။  
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝိတာနာဒိနညေဝ၊ ဗိတာန်အစရှိသည်တို့၏ သာလျှင်။  
 အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကရဏေ၊ ပြုခြင်း၌။ အနာပတ္တိတိ၊ အာပတ်မသင့်  
 ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ နိပဇ္ဇနတ္ထာယ၊ အိပ်ခြင်းငှါ။  
 ကဗျေတေပိ၊ ပြုသော ရဟန်းအားလည်း။ အာပတ္တိ ဧဝ၊ အာပတ်သင့်  
 သည်သာတည်း။ “ပရိဘုဉ္စိတံ န ဝနုတိ”တိ၊ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။  
 ကောသိယေသု၊ တို့၌။ သုဒ္ဓကာဠကနံ၊ အမည်းသက်သက်သာဖြစ်ကုန်သော။  
 ဝတ္ထုနံ၊ ဝတ္ထုတို့၏။ အကပ္ပိယတ္တာ၊ မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊  
 ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “အညေန ကတံ ပဋိ-  
 လာဘိတွာ ပရိဘုဉ္စိတံ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဋ္ဌာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဓာတ္တ တတ္ထ၊ ထိုထို  
 ကောသေယု၊ သုဒ္ဓကာဠက၊ ဒွေဘာဝသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရေသု၊  
 ဤမှ တပါးကုန်သော။ ဒိသု ပန၊ နှစ်ပါးသော ဆဗ္ဗဿ၊ နိသိဒ္ဓနသန္တတ  
 သိက္ခာပုဒ်တို့၌ကား။ “အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆဗ္ဗဿ၊  
 နိသိဒ္ဓနသန္တတ သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်။ စတုတ္ထေ၊ လေးခုမြောက်သော ဆဗ္ဗဿ  
 သိက္ခာပုဒ်၌။ အညဿ၊ သူတပါး၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ကရဏေပိ၊ ပြုခြင်း  
 နှ့်လည်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ပဉ္စမေ၊ ငါးခုမြောက်သော နိသိဒ္ဓန

သိက္ခာပုဒ်၌။ တတ္ထ၊ ထိုသုတပါးအလိုငှါ ပြုခြင်း၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။ နိဿဋ္ဌဒါနဝစနတော၊ စွန့်အပ်ပြီးသော အခင်းကို  
 ပြန်၍ ပေးခြင်းကို ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဂဟဏေ ပန၊ ယူခြင်း၌ကား။  
 ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိဇဇေတွာ၊ ဖြေ၍။ ကပ္ပိယဝသေန၊  
 အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇနေ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ကတေ စ၊  
 ပြုသော်လည်း။ န ဒေါသော၊ အပြစ်မရှိ။

နိဿဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၆-ဇေဋ္ဌကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၃၅) ၅၇၂။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌။ “အဒ္ဓါနဂ္ဂေပုဋ္ဌိပန္နဿာ”  
 တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။  
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ နိဝါသဋ္ဌာနေ၊ နေရာ အရပ်၌။ လဒ္ဓါနိပိ၊ ရအပ်သော သုံးမွေး  
 တို့ကိုလည်း။ တိယောဇနတော၊ သုံးယူနေထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ဟရိတုံ၊  
 ဆောင်ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ ဝေ၊ မအပ်သလျှင်ကတည်း။ “အသန္တေ ဟာရကေ”  
 တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ အနုရူပတော၊ လျောက်ပတ်သောအားဖြင့်။  
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟာရကေ၊ ဆောင်အံ့သော သူသည်။ သန္တေပိ၊ ရှိသော်လည်း။  
 ဟရတော၊ အား။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာပတ္တိယေဝါတိ၊ ဟူ  
 သည်ကား။ အနာဏတ္တေန၊ မစေခိုင်းပဲ။ အာဟဋ္ဌတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိ ဝေ၊ အာပတ်သင့်သလျှင်ကတည်း။ ပက္ခဒယဿာပိ၊  
 အညော ဟရိဿတိ-ဟူသောပက္ခ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဌမိတံဟူသော ပက္ခ  
 နှစ်ခုအပေါင်း၏လည်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ “သဉ္ဇဿဟတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ ဧ။ အနုပရတဂမနိစ္ဆတ္တာ၊ သွားလိုသော အဖြစ်၏ မငြိမ်းခြင်း  
 ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ သုဒ္ဓစိတ္တပက္ခဿေဝ၊  
 သုဒ္ဓစိတ္တအဖို့၏သာလျှင်။ ကာရဏံ၊ ကို။ “အစိတ္တကတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊  
 ဧ။ န သမေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ “အနာပတ္တိ၊ အညံ ဟရာပေတိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 တွေကဿေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ပရိဟရဏေ၊ ဆောင်စေခြင်း၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ဟောတော်မူသောကြောင့်။ န သမေတိ၊ မည်။ အာဂစ္ဆန္တေတိ၊ ဟူသည်ကား။  
 ဌိတေ၊ ရပ်သော ယာဉ်စသည်၌။ ဟေဋ္ဌာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။  
 ၅၇၅။ တံ ဟရန္တဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိလာဘ-  
 ဌာနတော၊ ရသော အရပ်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ တိယောဇနတော၊ သုံး  
 ယူနေထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ ဟရန္တဿ၊ ဆောင်သော ရဟန်းအား။ ဣတိ

ကဏ္ဍ] ၂-ကောသိယဝဂ္ဂ ၇-ဇွေကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၇၂၁

အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာဖြင့်။  
 ဟရန္တဿ၊ ဆောင်သော ရဟန်းအား။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ အတ္တိန္တိတု၊  
 လုယက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒိန္နဋ္ဌာနတော၊ ပေးရာ အရပ်မှ။ တိယောဇနံ၊  
 သုံးယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ကေဝိ ပန၊  
 တို့သည်ကား။ “မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ အင်္ဂေသု၊ တို့၌။ ‘ပဌမပ္ပဋိလာ-  
 ဘော’တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ‘ဒုတိယပဋိလာဘ-  
 ဋ္ဌာနတော၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ရသော အရပ်မှ။ တိယောဇနာတိက္ကမေပိ၊  
 သုံးယူဇနာကို လွန်သော်လည်း။ အနာမတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။” ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကံသ္မာ၊ နည်း။ ဒုတိယ  
 ပဋိလာဘဏှာပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ရခြင်း၏လည်း။ ပဋိလာဘဋ္ဌာနေ၊ ရသော  
 အရာ၌။ ပဝိသနတော၊ ဝင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း  
 ဟူမကား။ ဝါသတ္ထာယ၊ နေခြင်းငှါ။ ဂမနဋ္ဌာနတော၊ သွားရာ အရပ်မှ။  
 ပုန၊ တဖန်။ ဂမနေ ဝိယ၊ သွားခြင်း၌ကဲ့သို့တည်း။ ကာယဗန္ဓနာဒိန္နန္တိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ဒွိပဋ္ဌလကာယဗန္ဓနာဒိန္နံ၊ နှစ်ထပ်သော ခါးပန်းကြိုးအစရှိသည်  
 တို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်အပ်သော သိုးမွေးသည်။ ပသိဗ္ဗကေ၊  
 အိတ်၌။ ပက္ခိတ္တသဒိသံ၊ ထည့်အပ်သည်နှင့် တူ၏။ န ကတဘဏ္ဍန္တိ၊ ပြုအပ်  
 သော ဘဏ္ဍာ မဟုတ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဓာနမုခံ၊ နိဓာနမုခဖြစ်သော  
 အစည်းပြုအပ်သော သိုးမွေးသည်။ တထာ၊ ထို အတူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အကတဘဏ္ဍတော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဘဏ္ဍာမဟုတ်သော အဖြစ်  
 လည်းကောင်း။ ပဌမပ္ပဋိလာဘော၊ ရွေးဦးစွာ ရခြင်းလည်းကောင်း။ တိ-  
 ယောဇနာတိက္ကမနံ၊ သုံးယူဇနာ လွန်ခြင်းလည်းကောင်း။ အာဟရဏပစ္စာဟ-  
 ရဏံ၊ အသွားဆောင်ခြင်း၊ အပြန်ဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း။ အဝါသာဓိပ္ပာ-  
 ယတော၊ နေလိုသောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ၊  
 ဤငါးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ဇွေကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၇-ဇွေကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၈၁။ သတ္တမေ၊ ၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာပတ္တိဝါရေ၊ ၌။ “အပရိဘုတ္တံ  
 ကတဘဏ္ဍံ ဓောဝါပေတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပရိဘုတ္တဿ၊ သုံးဆောင်  
 ပြီးသော။ ကမ္မလာဒိကတဘဏ္ဍဿ။ ကမ္မလာအစရှိသော ပြုအပ်ပြီးသော  
 ဘဏ္ဍာကို။ ဓောဝါပနံ၊ ဖွပ်စေခြင်းသည်။ ပုရာဏစိရဓောဝါပန သိက္ခာ-



ပဒေန၊ ဖြင့်။ အာပတ္တိကရံ၊ အာပတ်သင့်သည်ကို ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို  
 ကြောင့်။ တန္တိဝတ္ထနတ္ထံ၊ ထိုသုံးဆောင်ပြီးကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ “အပရိဘုတ္တံ  
 ကတသဏ္ဌ”န္တံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထံ၊ ဤသတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌။ သေသံ၊  
 ကြွင်းသော ပုဒ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသလျှင်ကတည်း။

ဇေကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၈-ရူပိယသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ

(၃၃၆) ၅၈၃-၄။ အဋ္ဌမေ၊ ၌။ သုဝဏ္ဏမယကဟာပဏေန၊ ရွှေဖြင့်  
 ပြီးသော အသပြာဖြင့်။ ကဟာပဏောပိ၊ အသပြာကိုလည်း။ ရဇတေ ဝေ၊  
 ရဇတ၌သာလျှင်။ သင်္ဂယျတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။ (ဤတွင် သုဝဏ္ဏမယကဟာပ-  
 ဏောပိ ရဇတေ ဝေ သင်္ဂယျတိ-ဟု ရှိမှသင့်မည်)။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။  
 “သုဝဏ္ဏမယော ဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပိယမယော ဝါတိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ရဇတေန၊ ဇေဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဝါ၊ အရုပ်ကို။ သမု-  
 ဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ ပေါ်စေ၍။ ကတကဟာပဏော၊ ပြုအပ်သော  
 အသပြာတည်း။ ပါကတိကောနာမ၊ မည်သည်ကား။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။  
 ပါကတိကဟာပဏော၊ ပြုကတော့သော အသပြာတည်း။

“ဣဇ္ဇေတံ သဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သိက္ခာပဒေန စ၊  
 သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဘဂေန စ၊ ဝိဘင်းဖြင့် လည်းကောင်း။  
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုကိုလည်း။  
 နိဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တဿ၊ ထိုဣဇ္ဇေတံ သဗ္ဗမ္ပိ-ဟူသောပုဒ်၏။ “စတုပ္ပိဓံ-  
 နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု” တိ ဣမိနာဝ၊ ဟူသောပုဒ်နှင့် သံသလျှင်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်  
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနန္တရေန၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ “ရဇတ”န္တံ  
 ပဒေန၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒါနိ၊  
 ယခုအခါ၌။ စတုပ္ပိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ တံ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ထို  
 နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်  
 ၍။ “ရဇတ”န္တံအာဒိ၊ ရဇတံ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထံ၊  
 ထို ရဇတံ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ရဇတမာသကောဝ၊  
 ရဇတမာသကကိုသာလျှင်။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏ရှင်။  
 ကေဝလံ ရဇတံ၊ ရဇတသက်သက်ကို။ ကိဉ္ဇာပိ န ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား  
 မဆိုအပ်၏ရှင်။ တတာပိ၊ ထိုသို့မဆိုအပ်သော်လည်း။ သိက္ခာပဒေန၊ ၌။ “ဇာတ-  
 ရူပရဇတ”န္တံ ပဒေနေနဝ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ တံ၊ ထိုရဇတသက်သက်ကို။



(ထည့်) ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုရတေ သက် သက် ကိုလည်း။ ဒဏှေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “ရတေ” နှိ ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိသုံ၊ အသိး။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပဒဘာဇနေ ပန၊ ပဒဘာဇနိဉ္စကား။ မာတိကာပဒေ နေဝ၊ မာတိကာပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထို ရတေသက်သက်ကို။ အဝတ္တာ၊ မဆိုမူ၍။ တေန၊ ထိုရတေသက် သက်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သင်္ဂဟမာနမေဝ၊ သင်္ဂဟအပ်သည်ကို သာလျှင်။ ဒဏှေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “ရတေ နာမ ကဟာပဏော” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဇာတရူပမာသကောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဝဏ္ဏမယမာသကော၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ပဲတည်း။ ဝုတ္တပု- ဘေဒေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ “ရူပိယမယော ဝါ ပါကတိကော ဝါ” တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပုဘေဒေါ၊ ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော။ ပဋ္ဌောဝ၊ ပုဆိုးသည်သာလျှင်။ ပဋ္ဌကော၊ မည်၏။ ခတ္ထံ၊ အဝတ် ဖျင် ပုဆိုး ရ၏။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဋိဂ္ဂဟကဏှေဝ၊ ခံသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ၊ ခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသင့်၏။ ပရိဘောဂေ ပန၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌ကား။ ပဉ္စသဟ- ဓမ္မိကေဟိ၊ သီတင်းသုံးဖော် ဝါးယောက်တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတာနံ၊ ခံကုန် သော။ ဧညဝိရဟိတမုတ္တာဒိနံ၊ စပါးသည် ကြည်အပ်သော ပုလဲအစရှိသည် တို့၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ပစ္စယမ္ပိ၊ ပစ္စည်း ကိုလည်း။ ပရိဘုဉ္ဇနာနံ၊ သုံးဆောင် ကုန်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အား လည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ သာလျှင်တည်း။ ကေစိ ပန၊ အချို့ သောဆရာတို့သည်ကား။ “ပဉ္စသဟဓမ္မိကေဟိ၊ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံအပ်သော။ ဧညမ္ပိ၊ စပါးကိုလည်း။ မုတ္တာဒိဓေတ္တာဒိ ဝိယ၊ ပုလဲစသည်၊ လယ်စသည်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသောရဟန်းတို့အားလည်း။ ပရိဘုဉ္ဇ- တံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သံသိကဘူမိယံ၊ သံသိကမြေ၌။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ် သော။ ဧညဿ၊ စပါးကို။ ဝိစာရဏမေဝ၊ စီရင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ‘တဿေဝေတံ အကပ္ပိယ’ နှိ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

“ကော သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ရူပိယေ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၌။ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြား

ဖြင့်။ ပဝတ္ထနာကာရံ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ န။  
 “ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗမေဝ၊ ကျင့်အပ်သလျှင်ကတည်း။” ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ “ဣဓ နိက္ခိပိဟိ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဂ္ဂဟာပနံ၊ ခံစေခြင်းသည်။  
 ဟောတိ၊ န။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “ဣဓ နိက္ခိပိဟိတံ န ဝတ္ထဗ္ဗ” န္တိ၊ ဟူ၍။  
 အာဟ၊ န။ ကပ္ပိယဉ္စ၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်  
 ကြောင့်။ အသာဒိတတ္တာ၊ မသာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊  
 ထိုရွှေငွေမှ။ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ၊ ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဌိတံ၊ တည်  
 ၏။ ယသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ ဒဗ္ဗိစာရဏာယ၊ မကောင်းသဖြင့် စီရင်ခြင်း  
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တတော၊ ထိုရွှေငွေမှ။ ဥပ္ပန္နမ္ပိ၊ ဖြစ်သော ပစ္စည်း  
 သည်လည်း။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်  
 သည်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န။

“န တေန ကိဉ္စိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ စေတပိတ” န္တိ၊ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။  
 ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ ကို။ (ထည့်)။ စေတပိတံ စေ၊ ဝယ်မိသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ပရိ-  
 ဘောဂူပါယော၊ သုံးဆောင်ခြင်း ဥပါယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံ၍။ အနိဿဋ္ဌရူပိယေန၊ သံဃာ၌ မစွန့်သော ရွှေငွေဖြင့်။  
 စေတပိတတ္တာ၊ ဝယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဤဒိသံ၊  
 ဤသို့သဘောရှိသော ရွှေငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သော ဘဏ္ဍာကို။ သံဃမဇ္ဈေ၊  
 သံဃာအလယ်၌။ နိဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်ခြင်းကို။ အကတွာဝံ၊ မပြုမူ၍သာလျှင်။  
 ဆဉ္စေတွာ၊ စွန့်ပစ်၍။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာ ကြားရာ၏။  
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ န။ (၃၃၇) ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။  
 “ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာပိ၊ ခံ၍လည်း။  
 စေတပိတံ၊ ဝယ်အပ်သော။ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ သည်။ (သဒိသံ ဟောတိ-၌ စပ်)။  
 သံဃေ၊ ။ နိဿကာရကေဟိ၊ တို့သည်။ နိဿဋ္ဌရူပိယံ၊ စွန့်အပ်သော ရွှေ  
 ငွေကို။ ဝါ၊ ရွှေငွေဖြင့်။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ဖလှယ်၍။ အာနိတကပ္ပိယဘဏ္ဍာသဒိသံ၊  
 ဆောင်အပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာနှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ န။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။  
 ဥပါယံ၊ ဥပါယ်ကို။ ဝိနာဝ၊ ကြဉ်၍သာလျှင်။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဖန်၍။  
 ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ န။ “ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။  
 တံ၊ ဝစနံ၊ သည်။ ပတ္တစတုက္ကာဒိကထာယ၊ ပတ္တစတုက္ကစသော စကားနှင့်။

၂

န သမေတိ၊ မညီ။ တတ္ထံ၊ ထိုပတ္တစတုက္ကကထာ၌။ ရူပိယေန၊ ရွှေငွေဖြင့်။  
 ပရိဝတ္တိတပတ္တဿ၊ ဖလှယ်အပ်သော သပိတ်၏။ အပရိဘောဂေါ၊ မသုံးဆောင်  
 ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ၊ စွန့်အပ်သော အစီ  
 အရင်ကို။ န ဒဿိတံ၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ဥပနိက္ခေပံ  
 ဌပေတော”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ကပ္ပိယကာရကေဟိ၊ တို့သည်။ ဝနိယာ၊  
 အတိုးအပွားဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ ချေးငှါးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 “အကပ္ပိယ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ တေန ဝတ္ထုနာ၊ ထို နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု  
 ဖြင့်။ ဂဟိတတ္ထာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၀၅။ “ပတိတောကာသံ အသမန္နာဟရန္တေနာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်သည်။ နိရပေက္ခဘာဝဒဿနပဒံ၊ မငဲ့သောအဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော  
 ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အသန္တသမ္ဘာဝနာယာ” တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပရိယာယာဒိဟိ၊ ပရိယာယအစရှိသည်တို့ဖြင့်။  
 အဘူတာရောစနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော ဥတ္တရိမနဿဓမ္မကို ပြောကြားခြင်းကို။  
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယသမိနာ၊ ပစ္စည်းရှင် ဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂ-  
 ဝတာ၊ သည်။ အနုညာတတ္ထာ၊ ခွင့်မပြုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။  
 “ထေယျပရိဘောဂေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုညာ-  
 တဗ္ဗိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော ပစ္စည်းကိုလည်း။  
 ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြအပ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ ပရိဘုဉ္ဇနတော၊  
 သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်။ “ဣဏပရိဘောဂေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန စ၊  
 ထို ဣဏပရိဘောဂေါ- ဟူသောမဂ်၌ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယသန္တိဿိတသီလံ၊  
 သည်။ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပရိဘောဂေ ပရိ-  
 ဘောဂေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာယတော၊ ကိုယ်မှ။ မောစေတော မောစေ-  
 တော၊ လွှတ်စေ၍ လွှတ်စေ၍။ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌။ ပစ္ဆိမယာ-  
 မေသု၊ ပစ္ဆိမယံတို့၌။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ယောဇနာ၊ ယောဇနာတည်း။ “ဣဏပရိဘောဂံဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ” တိ ဧတ္ထံ၊  
 ဟူသောပုဒ်၌။ “ဟိယျော၊ ယမန်နေ။ မယာ၊ ငါသည်။ ယံ စိဝရံ၊  
 အကြင်သတ်န်းကို။ ပရိဘုတ္တံ၊ သုံးဆောင်အပ်ပြီ။” ဣတိအာဒိနာပိ၊ ဤသို့  
 အစရှိသည် ဖြင့်လည်း။ အတိတပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အတိတ် ပစ္စဝေက္ခဏာသည်။  
 ဝနုတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေတိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ဥဒကပတနဋ္ဌာနတော၊ ရေစက်ကျရာအရပ်မှ။ အန္တော၊

အတွင်းသို့။ ပဝေသနေသု စ၊ ဝင်ခြင်းတို့၌လည်းကောင်း။ နိသီဒနသယနေ-  
သု စ၊ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းတို့၌ လည်းကောင်း။ သတိပစ္စယတာဝ၊ ဝနုတိတိ၊  
ဟူ သည် ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏသတိယာဒ ပစ္စယတ္တံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသတိလျှင်  
အကြောင်းရှိသည်အဖြစ်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝနုတိ၊ နီ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ၊  
အကပ်ခံခြင်း၌ လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂေ စ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌ လည်း  
ကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာသတိ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသတိကို။ အဝဿံ၊ မချွတ်။  
လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ နီ။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “သတိ”  
ကတော” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ နီ။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။  
“ပစ္စယတာ၊ အကြောင်းသည်။ (တာပစ္စည်း အနက်မရှိ)။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပစ္စ-  
ယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဘေသဇ္ဇပရိဘောဂဿ၊ ဆေးကို သုံး  
ဆောင်ခြင်း၏။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။” ဣတိ ဝေဓိ၊  
ဤသို့လည်း။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထို ကေစိဆရာတို့၏  
လည်း။ ဝါဒေ၊ အယူ၌။ “ပစ္စယေ သတိ” တိ သံဝဏ္ဏနာယ၊ ပစ္စယေ  
သတိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ၏။ ပစ္စယသမ္ဘာဝသလ္လက္ခဏေ၊ အကြောင်းရှိသည်  
ကို မှတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။  
ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပစ္စယသမ္ဘာဝမတ္တေန၊ အကြောင်း  
ထင်ရှား ရှိကာမျှဖြင့်။ သီလဿ၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ၏။ အသုဇ္ဈနတော၊  
မစင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ “ပရိဘောဂေ အကဗောဇ္ဈဿေဝ အာပတ္တိ” တိ ဣမိ-  
နာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဿ၊ နီ။ ဘေဒေါ၊ ပျက်  
စီးခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဿ၊ နီ။ ဘေဒေါ၊  
ပျက်စီးခြင်းကို။ န ဒဿိတော၊ မပြအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထိုပစ္စယသန္နိ-  
ဿိတသီလ၏။ အတိတပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ အတိတပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့်။ ဝိသုဇ္ဈ-  
နတော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေသ္မိံ စ၊ ဤ ဆေးပစ္စည်း၌လည်း  
ကောင်း။ သေသပစ္စယေသု စ၊ ကြွင်းသောပစ္စည်းသုံးပါးတို့၌လည်းကောင်း။  
ဣဏပရိဘောဂါဒိဝစနေန၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ-  
ဿေဝ၊ နီသာလျှင်။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နီ။ ဣတိ  
ဝေ၊ ဤသို့။ ဣဓေသံ၊ ဤ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏။ ဝါ၊ သီလနှစ်ပါးတို့၏။  
နာနာကရုဏံ၊ အထူးပြုခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နီ။

ဝေ၊ ဤသို့။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဿ၊ နီ။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို။  
ဒဿေတော၊ ပြပြီး၍။ တေနေဝ၊ ထိုပစ္စယသန္နိဿိတသီလနှင့်သာလျှင်။ ပသ-  
ဝေံန၊ လျှင်းပါးသဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသုဒ္ဓိ-  
ယော၊ ဝိသုဒ္ဓိတို့ကို။ ဒဿေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “စတုပ္ပိဓော ဟိ သုဒ္ဓိ” တိအာဒိ။



အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ နိ။ တတ္ထ၊ ထို စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ သုဒ္ဓိ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နိ။ ယံ-သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ (၃၃၀) ဒေသနာဒီဟိ၊ ဒေသနာကြားခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယံ သီလံ၊ ကို။ ဒေသနာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သောဓိယတိ၊ သုတ်သင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ တံ သီလံ၊ သည်။ သုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ သီလံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “ဒေသနာယ သုဇ္ဈနတော” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ နိ။ ဣ၊ ဤ ဒေသနာသုဒ္ဓိ-ဟူသောပါဠိ၌။ ဒေသနာဂ္ဂဟဏေန၊ ဒေသနာကို ယူသဖြင့်။ ဝုဠာနမ္ပိ၊ ဝုဠာနကံကိုလည်းကောင်း။ ဆိန္နမူလာနံ၊ ပါရာဇိကရောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ အဘိက္ခုတာ ပဋိညာပိ၊ ရဟန်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဝန်ခံခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဆိန္နမူလာနမ္ပိ၊ ပါရာဇိကရောက်သော ရဟန်းတို့၏လည်း။ ပါရာဇိကပတ္ထိဝုဠာနေန၊ ပါရာဇိကအာပတ်မှ ထသဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပရိရက္ခိတံ၊ စောင့်အပ်သော။ ဘိက္ခုသီလံ၊ ရဟန်းသီလသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ စင်ကြယ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပါရာဇိကရောက်သော သူတို့အား။ မဂ္ဂပဋိလာဘောပိ၊ မဂ်ကို ရခြင်းသည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ၏။

ဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ပေးအပ်သော အနက်ကြောင့်။ ဒါယံ၊ မည်၏။ တံ ဒါယံ၊ ထို ပေးအပ်သောအမှုကို။ အာဒိယန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဒါယာဒါ၊ မည်ကုန်၏။ “သတ္တန္တံ သေက္ခာန”န္တိ ဣ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာမိ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊ ထို ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့၏။ အာဏဏပရိဘောဂဿ၊ ဣဏပရိဘောဂ မဟုတ်သော သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေ၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ၌။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သောကြောင့် တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နိ။ မေဒါယာဒ-သုတ္တန္တံ၊ ဟူသည်ကား။ “မေဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝံထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ”တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်ပါဠိ၌။ မေ ငါဘုရား၏။ အာမိသဒါယာဒါ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော အမှုကို ခံယူကုန်သည်။ မာ ဘဝထ၊ မဖြစ်ကုန်လင့်။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ မေ-သဒ္ဓံ၊ မေဒါယာဒါ မေ-၌ မေ-သဒ္ဓါကို။

အာနေတော၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ-ဝါကျသို့ ဆောင်၍။ အတ္ထော၊ ကိ။  
ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မေ-သဒ္ဓါကို ဆောင်  
၍ ယူသည်ရှိသော်။ တထာ ဝုတ္တတ္ထသာဓကံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်  
ဆိုအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းလေးပါးသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဥစ္စာတည်းဟူသော  
အနက်၏ သက်သေသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

လဇ္ဈိနာ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဓမ္မာမိသဝသေန၊  
ဓမ္မအာမိသတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ မိဿဘာဝေါ၊ ရောနှောသော အဖြစ်တည်း။  
“အလဇ္ဈိနာ သဒ္ဓိံ” ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ယေဝ နယော၊  
ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဟိ အလဇ္ဈိ နာမ နတ္ထိ” တိ  
ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓိဋ္ဌေသု၊ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်းသော ရဟန်း  
တို့၌။ အာသကံ နာမ၊ အလဇ္ဈိလေလော-ဟု တွေးတောခြင်းမည်သည်ကို။  
န ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုအပ်ချေ။ ဒိဋ္ဌသုတံဒါကာရဏေ၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း  
အစရှိသော အကြောင်းသည်။ သတိ ဧဝံ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗာ၊  
ဧ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဘာရတူတာ၊ ဝန်ဖြစ်၍  
ဖြစ်သော ရဟန်းတို့ဟူသည်ကား။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိက အစရှိ  
သည်တို့တည်း။ သစေ န ဩရမတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဂတိဂမနေန၊  
အဂတိလေးပါးသို့ လိုက်သဖြင့်။ ဓမ္မာမိသပရိဘောဂတော၊ ဓမ္မပရိဘောဂ၊  
အာမိသပရိဘောဂမှ။ န ဩရမတိ၊ မကြဉ်ရှောင်ငြားအံ့။ “အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ”  
တိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ အလဇ္ဈိနံ၊ အလဇ္ဈိတို့၏။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။  
ဥပ္ပန္နပစ္စယဉ္စ၊ ဖြစ်သော ပစ္စည်းကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မကမ္မဉ္စ၊ ဓမ္မကံကိုလည်း  
ကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ကုလဒ္ဓသနာဒိနာ၊ ကုလ-  
ဒ္ဓသန အစရှိသည်ဖြင့်။ သမုပ္ပန္နပစ္စယံ၊ ဖြစ်သောပစ္စည်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တနဉ္စ၊  
သုံးဆောင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝဂ္ဂကမ္မာဒိ၊ ဝဂ္ဂကံ အစရှိသည်ကို။  
ကရာဇ္ဈာနဉ္စ၊ ပြုသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအလဇ္ဈိတို့ အား  
လည်း။ အာပတ္တိ ဧဝံ၊ အာပတ်သာလျှင်တည်း။

“ဓမ္မိယာဓမ္မိယပရိဘောဂေါ ပစ္စယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော” တိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ လဇ္ဈိပရိဘောဂါ-  
လဇ္ဈိပရိဘောဂေါ၊ လဇ္ဈိပရိဘောဂ၊ အလဇ္ဈိပရိဘောဂကို။ ပစ္စယဝသေန စ၊  
ပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဧကံ ကမ္မာဒိဝသေန စ၊ ဧကကမ္မ  
အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝုတ္တော ဧဝံ၊ ဆိုအပ်သလျှင်

ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။  
 ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာသို့။ စောဒက  
 စုဒ္ဓိတကဘာဝေ၊ စောဒက၊ စုဒ္ဓိတကအဖြစ်သို့။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဒေ  
 အလဇ္ဇိနော၊ အလဇ္ဇိနှစ်ယောက်တို့ကို။ ဓမ္မပရိဘောဂမ္ပိ၊ ဓမ္မပရိဘောဂကို  
 လည်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ကေသဗ္ဗောဂပရိဘောဂါ၊ တက္က ပေါင်းဖက်  
 သုံးဆောင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။” ဣတိ၊  
 ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊ ထိုအလဇ္ဇိနှစ်ယောက်တို့၏။  
 အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဓမ္မာမိသပရိဘောဂေ၊ ဓမ္မပရိဘောဂ၊ အာမိသပရိ-  
 ဘောဂသို့။ ဝိရောဓဘာဝါ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊  
 သင့်စွာ။ လဇ္ဇိနမေဝ၊ လဇ္ဇိတို့အားသာလျှင်။ အလဇ္ဇိနာ၊ အလဇ္ဇိနှင့်။ သဟ၊  
 တကွ။ တဒုဘယ ပရိဘောဂါ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သုံးဆောင်ခြင်းတို့သည်။ န  
 ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

“ကေကမ္ပံ ကေုဒ္ဒေသော”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တသံဝါသော  
 စေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သံဝါသကိုလည်းကောင်း။ နိဿယဂ္ဂဟဏဒါ-  
 နာဒိကော၊ နိဿရည်းယူခြင်း၊ နိဿရည်းပေးခြင်း အစရှိသော။ သဗ္ဗော၊  
 အလုံးစုံသော။ နိရုမိသပရိဘောဂေါ၊ စ၊ အာမိသကင်းသော သုံးဆောင်  
 ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ “ဓမ္မပရိဘောဂေါ”တိ၊ ဟူ၍။ (၃၃၉) ဝေဒိတဗ္ဗော၊  
 ၏။ “န သော အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်  
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဇ္ဇိနော၊ လဇ္ဇိ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အလဇ္ဇိပဂ္ဂဟေ၊  
 အလဇ္ဇိကို ချီးမြှောက်ခြင်းကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။  
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတရောပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ လဇ္ဇိပိ၊ လဇ္ဇိသည်  
 လည်း။ တဏှာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပဂ္ဂဏုန္တဿ၊  
 ချီးမြှောက်သော။ အလဇ္ဇိနော၊ အလဇ္ဇိ၏။ ဣမိနာ၊ စ၊ ဤ သစေ လဇ္ဇိ  
 အလဇ္ဇိ ဂဏှာတိ-အစရှိသော ဝါကျဖြင့်။ လဇ္ဇိနော၊ ၏။ ဝဏ္ဏဘဏနာဒိလာဘံ၊  
 ချီးမွမ်း၍ ဆိုခြင်းစသည်ကို ရခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အာမိသဂရုကတာယ  
 ဝါ၊ အာမိသကို အလေးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဂေဟသိ-  
 တပေမေန ဝါ၊ ဂေဟသိတပေမကြောင့်လည်းကောင်း။ တံ အလဇ္ဇိံ၊ ထို  
 အလဇ္ဇိကို။ ပဂ္ဂဏုန္တော၊ ချီးမြှောက်သော။ လဇ္ဇိ၊ သည်။ သာသနံ၊  
 သာသနာတော်ကို။ အန္တရဓာပေတိ နာမ၊ ကွယ်စေသည် မည်၏။ ဣတိ၊  
 ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂဟဋ္ဌာဒိသု၊ ဒကာအစရှိသူတို့၏



အထံ၌။ ဥပတ္တမ္ပိတော၊ ထောက်ပံ့အပ်သော။ အလဇ္ဇီ၊ သည်။ ဗလံ၊  
 အားကို။ လဘိတော၊ ရ၍။ ပေသလေ၊ သီလကို ချစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။  
 အဘိဘဝိတော၊ နှိမ်နင်း၍။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီလျှင်။ သာသနံ၊ သာသနာ-  
 တော်ကို။ ဥဒ္ဓမ္မံ၊ ဓမ္မမဟုတ်အောင်။ ဥဗ္ဗနယံ၊ ဝိနည်း မဟုတ်အောင်။ တနည်း  
 ကား။ ဥဒ္ဓမ္မံ၊ ဓမ္မမဟုတ်သည်ကို။ ဥဗ္ဗနယံ၊ ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို။ သာသနံ  
 ကရောတိ၊ အဆုံးအမပြုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

“ဓမ္မပရိဘောဂေါပိ တတ္ထ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။  
 အာမိသပရိဘောဂတော၊ အာမိသပရိဘောဂထက်။ ဓမ္မပရိဘောဂေါ၊ သည်  
 သာလျှင်။ ဂရုကော၊ လေး၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အတိဝိယ၊ အလွန်  
 လျှင်။ အလဇ္ဇီဝိဂတေန၊ အလဇ္ဇီမှ ဆိတ်သဖြင့်။ ဓမ္မပရိဘောဂေါ၊ ကို။  
 (ထည့်)။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန  
 ဥဂ္ဂဟိတံ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 အလဇ္ဇုဿန္နတာယ၊ အလဇ္ဇီများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာသနေ၊ သည်။  
 ဩသက္ကန္တေ၊ ဆုတ်ယုတ်သည်ရှိသော်။ လဇ္ဇိသု စ၊ လဇ္ဇိတို့သည်လည်း။  
 အပ္ပဟောန္တေသု၊ မလောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပကတတ္ထံ၊ ပါရာဇိကမကျ  
 ဥက္ကိတ္တကမဟုတ်သော။ အလဇ္ဇိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဏပူရကံ၊ ဂိုဏ်းပြည့်အောင်။  
 ဂဟေတွာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ ဥပသမ္ပဒါဒိကရဏေန စေဝ၊ ပဉ္စင်းခံခြင်းစသော  
 ကံကို ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေဝိ အလဇ္ဇိနော၊ အချို့သော အလဇ္ဇိတို့  
 ကို။ ဓမ္မာမိသပရိဘောဂေန၊ ဓမ္မပရိဘောဂ၊ အာမိသပရိဘောဂဖြင့်။ သဂ်-  
 ဟေတွာ၊ ချီးမြှောက်၍။ သေသာလဇ္ဇိဂဏဿ၊ ကြွင်းသော အလဇ္ဇိဂိုဏ်းကို။  
 နိဂ္ဂဟေန စ၊ နှိပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ သာသနံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်  
 ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ ဧဝံ၊ အပ်သည်သာတည်း။

ကေဝိ ပန၊ တို့သည်ကား။ “ကောဋ္ဌိယံ ဌိတော ဂန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂန္ဓပရိယာပုဏနဓမေဝ၊ ကျမ်းဂန်သင်ခြင်းသည်  
 သာလျှင်။ ဓမ္မပရိဘောဂေါ၊ မည်၏။ ကေကမ္မာဒိ၊ ကေကမ္မအစရှိသည်သည်။  
 န၊ ဓမ္မပရိဘောဂ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အလဇ္ဇိဟိပိ၊ တို့နှင့်  
 လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပေါသထာဒိကမ္ပံ၊ ဥပသအစရှိသော ကံကို။  
 ကာတံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာပတ္တိံ၊ သည်။ နတ္ထိံ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း  
 ဟူမကား။ ကေကမ္မာဒိသု၊ ကေကမ္မအစရှိကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာ



ကုန်သော။ ဓမ္မပရိဘောဂေသု၊ ဓမ္မပရိဘောဂတို့တွင်။ အလဇ္ဇိနာပိ၊ အလဇ္ဇိ-  
 နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ကတ္တဗ္ဗာဝတ္ထာယုတ္တံ၊ ပြုအပ်သော အခိုက်  
 အတန်နှင့် ယှဉ်သော။ ဓမ္မပရိဘောဂံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣမ၊ ဤ  
 အရာ၌။ နိဒဿနဝသေန၊ နိဒဿန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂန္ထဿေဝ၊ ကျမ်း  
 ဂန်ကိုသာလျှင်။ သမုဒ္ဓုတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။  
 ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဧကကမ္မာဒိကော၊ ဧကကမ္မအစရှိသော။ ဝိဓိ၊ အစီရင်သည်။  
 ဓမ္မပရိဘောဂေါ၊ နည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊  
 ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထို  
 ဧကကမ္မအစရှိသည်၏။ (ထည့်)။ အနာမိသတ္တာ၊ အာမိသ မဟုတ်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဓမ္မာမိသေသု၊ ဓမ္မအာမိသတို့၌။ အပရိယာ-  
 ပန္နဿ၊ အကျုံးမဝင်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော ပရိဘောဂ၏။ အဘာ  
 ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တေ-  
 နေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌသာလိနိယံ၊ အဋ္ဌသာလိနီ၌။ ဓမ္မပဋိ-  
 သန္တာရကထာယံ၊ ဓမ္မပဋိသန္တာရကထာ၌။ “ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဓမ္မော  
 ဝါစေတဗ္ဗော။ ပ ။ အဗ္ဗာနဝုဋ္ဌာနမာနတ္ထပရိဝါသာ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာရဟော  
 ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပဒါရဟော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။ ပ ။ အယံ ဓမ္မပဋိ-  
 သန္တာရော နာမာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သံသကမ္မာဒိပိ၊ သံသကံ  
 အစရှိသည်ကိုလည်း။ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေ၊ ဓမ္မအစ၌။ နိဒဿိတံ၊ ညွှန်းအပ်  
 ၏။ တေသု ဓမ္မကောဋ္ဌာသေသု၊ ထိုဓမ္မအစတို့တွင်။ ဂဏပူရဏာဒိဝသေန၊  
 ဂိုဏ်းပြည့်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အလဇ္ဇိနော၊ တို့ကို။ အပေက္ခိတော၊  
 ငဲ့၍။ ယံ ဥပေါသထဝဒ္ဓိဝါ၊ အကြင် ဥပသအစရှိသည်ကိုလည်း။ ကယိရတိ၊  
 ပြုအပ်၏။ တေသံ၊ ထိုအလဇ္ဇိတို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ယံ ဓမ္မဂ္ဂဟဏာနိဿယ-  
 ဂ္ဂဟဏာဒိ ဝါ၊ အကြင် တရားကိုသင်ခြင်း၊ နိဿရည်းယူခြင်းအစရှိသည်ကို  
 လည်း။ ကယိရတိ၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထိုဥပသပြုခြင်း၊ စာပေသင်ခြင်း၊ နိဿရည်း  
 ယူခြင်းစသည်သည်။ ဓမ္မော စေဝ။ ပြုဓမ္မလည်းမည်၏။ ပရိဘောဂေါ စ၊  
 ပရိဘောဂလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မပရိဘောဂေါတိ၊ ဟူ၍။  
 ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤဓမ္မပရိဘောဂကို။ တထာရူပပစ္စယံ၊ ထိုသို့သ  
 ဘောရှိသော ဓမ္မာနုဂ္ဂဟအကြောင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။  
 န ဝုစ္စတိ၊ မအပ်။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသော ရဟန်းအား။ အလဇ္ဇိပရိဘော-  
 ဂေါ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ကဋ္ဌော၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

အလဇ္ဇိယံ၊ အား။ တံ၊ ထိုအလဇ္ဇိကို။ အနပေက္ခိတွာ၊ ဂိုဏ်းပြည့်အဖြစ်  
 ဖြင့် မင်းမူ၍။ ယံ ပန (၃၄၀) တဇ္ဇနိယာဒိကမ္မံ ဝါ၊ အကြင်တဇ္ဇနိယ  
 စသောကံကိုလည်းကောင်း။ ယံ ပရိဝါသာဒိဥပကာရကမ္မံ ဝါ၊ အကြင် ပရိ  
 ဝါသ်အစရှိသော ကျေးဇူးပြုသော ကံကိုလည်းကောင်း။ ယံ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာ  
 ဒါနာဒိ ဝါ၊ အကြင် ပါဠိပို့ချခြင်း၊ အဋ္ဌကထာပို့ချခြင်း-အစရှိသည်ကို  
 လည်းကောင်း။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ တံ၊ ထိုတဇ္ဇနိယစသည်၊ ပရိဝါသ်  
 စသည်၊ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒါန-စသည်သည်။ ဓမ္မော ဝေ၊ ဓမ္မသာမဉ်၏။ နော  
 ပရိဘောဂေါ၊ ပရိဘောဂ မမည်။ ဧတံ၊ ဤပရိဘောဂမဟုတ်သော ဓမ္မ  
 ကို။ အနုရူပါနံ၊ လျော်သော အလဇ္ဇိတို့အား။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။  
 အာမိသဒါနံ ဝိယ၊ အာမိသကို ပေးခြင်းကဲ့သို့။ အာပတ္တိံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။  
 နိဿယဒါနမ္ပိ၊ နိဿရည်းပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တေရသသမ္ပုတိဒါ-  
 နာဒိ စ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော သမ္ပုတိပေးခြင်း အစရှိသည်သည်လည်းကောင်း။  
 ဝတ္ထုပဋိဝတ္ထုသာဒိယနာဒိပရိဘောဂဏာပိ၊ ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ကို သာယာ  
 ခြင်းအစရှိသော ပရိဘောဂ၏လည်း။ ဟေတုတ္တာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော  
 ကြောင့်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ မဟာအလဇ္ဇိ၊ ကြီးတည်း။ ဥဒ္ဓမ္မံ၊  
 ဓမ္မမဟုတ်သည်ကို။ ဥဗ္ဗိနယံ၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို။ သတ္ထု၊ ၏။ သာ-  
 သနံ ကရောတိ၊ အဆုံးအမတော် ပြု၏။ ဣဿ၊ ထိုမဟာအလဇ္ဇိ၏။ သဒ္ဓိ-  
 ဝိဟာရိကာဒိနံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိက အစရှိသည်တို့အား။ ဥပသမ္ပဒါဒိဥပကာရ-  
 ကမ္မမ္ပိ၊ ဥပသမ္ပဒ-အစရှိသော ကျေးဇူးပြုသော ကံကိုလည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂဟ-  
 ပရိပုစ္ဆာဒါနာဒိ စ၊ ပါဠိပို့ချခြင်း၊ အဋ္ဌကထာပို့ချခြင်း အစရှိသည်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အာပတ္တိံ ဝေ၊ သည်သာ  
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဂ္ဂဟကမ္မဓမ္မေ၊ နှိပ်ခြင်း ကံကိုသာလျှင်။ ကာတမ္ပံ၊  
 ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ အလဇ္ဇိပဂ္ဂဟောပိ၊ အလဇ္ဇိကိုချီး  
 မြှောက်ခြင်းကိုလည်း။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဓမ္မာမိသပရိဘော-  
 ဂဝိဝဇ္ဇနေနာပိ၊ ဓမ္မအာမိသပရိဘောဂကို ကြည်သဖြင့်လည်း။ ဒုမ္မက္ခနံ၊ အလဇ္ဇိ  
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ နိဂ္ဂဟောဝါ၊ နှိပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။  
 အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ သော စ နိဂ္ဂဟော၊ ထိုသို့နှိပ်ခြင်းသည်လည်း။  
 ပေသလာနံ၊ သီလကို ချစ်ကုန်သောရဟန်းတို့၏။ ဖာသုဝိဟာရသဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ-  
 ဝိနယာနုဂ္ဂဟာဒိအတ္ထာယ၊ ချမ်းသာစွာနေခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားတည်

၁-အလဇ္ဇိ သတံ (ဆဋ္ဌ) ၂-ယံ ပန တဇ္ဇနိယာဒိနိဂ္ဂဟကမ္မံ ဝါ (ဆဋ္ဌ)

ခြင်း၊ ဝိနည်းကို ချီးမြှောက်ခြင်းစသော အကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း၏။ ဟေတ္တတ္တာ၊ ထိုအလဇ္ဇီ နိဂ္ဂဟစသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် အမှုသည်။ ဒုမ္မက္ခံ၊ အလဇ္ဇီတို့အား။ ဥပတ္တမ္ဘာယ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ ပေသလာနံ၊ သီလကို ချစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ အဖာသုဝိဟာရာယ၊ မချမ်းမသာ နေရခြင်းငှာလည်းကောင်း။ သဒ္ဓမ္မပရိဟာနာဒိအတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းတရား ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အစ ရှိသော အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္မိ၊ ထိုအလုံးစုံ သော အမှုသည်လည်း။ ပရိဘောဂေါ ဝါ၊ ပရိဘောဂသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အပရိဘောဂေါ ဝါ၊ ပရိဘောဂ မဟုတ်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည်ရှိသော်။ သာသနံ၊ ကို။ အန္တရဓာပေန္တိ၊ ကွယ်စေ ကုန်၏။ အာပတ္တိဉ္စ၊ အာပတ်သို့လည်း။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ စ၊ ဆက် ရှိ ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု ဓမ္မာမိသပရိဘောဂေသု၊ ဤဓမ္မပရိဘောဂ၊ အာမိ သပရိဘောဂတို့တွင်။ အလဇ္ဇီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဧကကမ္ဘာဒိဓမ္မပရိဘောဂေါ ဝေ၊ တကွ ကံပြုခြင်းစသော ဓမ္မပရိဘောဂသာလျှင်။ ပေသလာနံ၊ လဇ္ဇီရဟန်းတို့၏။ အဖာသုဝိဟာရသဒ္ဓမ္မပရိဟာနာဒိအတ္ထာယ၊ မချမ်းမသာ နေရခြင်း၊ သူတော် ကောင်းတရားဆုတ်ယုတ်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ အာမိသ- ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုဓမ္မပရိဘောဂနှင့် အတူ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ သင့်စွ။ အလဇ္ဇီနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယပရိဘောဂမတ္ထေနေဝ၊ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင် ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ပေသလာနံ၊ လဇ္ဇီတို့အား။ အဖာသုဝိဟာရာဒိ၊ အဖာသု ဝိဟာရအစရှိသည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယထာဝုတ္တဓမ္မပရိဘောဂေန ပန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဓမ္မပရိဘောဂဖြင့်ကား။ ဟောတိ၊ ၏။ တပ္ပရိဝဇ္ဇ နေန စ၊ ထို ဓမ္မပရိဘောဂကို ကြဉ်သဖြင့်လည်း။ ဖာသုဝိဟာရာဒယော၊ ဖာသု ဝိဟာရ အစ ရှိသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို ကြောင့်သာလျှင်။ ကတသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမာ၊ ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းရှိကုန်သော။ ဥပေါသထာဒိသု၊ ဥပုသ်ပြုရာအစရှိသည်တို့ကို။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်လာကုန်သော။ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂလာ၊ တို့ကို။ “တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့ သည်။ ကာယဒွါရေ စ၊ ခွဲလည်းကောင်း။ ဝစီဒွါရေ စ၊ ခွဲလည်း ကောင်း။ ဝိတိက္ကမံ၊ လွန်ကျူးခြင်းကို။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်၏။” ဣတိ အစဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သိက္ခာဟိ၊ တို့သည်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ ဝိနယဉ္စ၊ အကြင်သို့ ဆုံးမတိုင်းလည်း။

အတိဋ္ဌန္တာ၊ မတည်ကုန်သည်ရှိသော်။ သံသတော၊ မူ။ ဗဟိကရဏာဒိဝသေန၊ အပပြုခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ နှိပ်အပ်ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အကတု၊ မပြုမူ၍။ တေဟိ၊ ထိုအလဇ္ဇီတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သံဝသန္တာပိ၊ ပေါင်းဖော်သောရဟန်းတို့သည်လည်း။ အလဇ္ဇီနောဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “ဧကောပိ အလဇ္ဇီ အလဇ္ဇီသတမ္ပိ ကရောတိ” တိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ တေ၊ ထိုအလဇ္ဇီတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ န နိဂ္ဂဟိတော၊ မနှိပ်အပ်ကုန်သည်။ ယဒိ သိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ သံသေ၊ သည်။ ကလဟာဒိ၊ ငြင်းခုံခြင်းအစရှိသည်ကို။ ဝဇေတု၊ ပွားစေ၍။ ဥပေါသထာဒိသာမဂ္ဂိကမ္မပဋိဗာဟနာဒိနာ၊ ဥပုသ်အစရှိသော သာမဂ္ဂိကံကို တားမြစ်ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်။ ပေသလာနံ၊ လဇ္ဇီတို့၏။ အဖာသံ၊ မချမ်းသာခြင်းကို။ ကတု၊ ၍။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ တေ၊ ထိုအလဇ္ဇီတို့သည်။ ဒေဝဒတ္တဝဇ္ဇိပုတ္တကာဒယော ဝိယ၊ ဒေဝဒတ်၊ ဝဇ္ဇိတိုင်းသား ရဟန်းအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ဝဇေတု၊ ပွားစေ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်သော အကျင့်ကို။ ဓမ္မတော၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာဟူ၍။ ဝိနယတော၊ ဟူ၍။ ဒိပေန္တာ၊ ပြကုန်လျက်။ သံသဘေဒါဒိမ္ပိ၊ သံသာသင်းခွဲခြင်း အစရှိသည်ကိုလည်း။ ကတု၊ ၍။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီလျှင်။ သာသနံ၊ ကို။ အန္တရဓာပေယျံ၊ ကွယ်စေကုန်ရာ၏။ တေသု၊ ထိုအလဇ္ဇီတို့ကို။ သံသတော၊ မူ။ ဗဟိကရဏာဒိဝသေန၊ အပပြုခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတေသု ပန၊ နှိပ်အပ်ကုန်သော်ကား။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အယံ ဥပဒ္ဒဝေ၊ ဤဘေးရန်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ သင့်စွ။

☞ (၃၄၁) “ဒုဿီလပုဂ္ဂလေ နိဿာယ ဥပေါသထော န တိဋ္ဌတိ၊ ပဝါရဏာ န တိဋ္ဌတိ၊ သံသကမ္မာနိ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ သာမဂ္ဂိ န ဟောတိ။ ။ ပ။ ဒုဿီလေသု ပန နိဂ္ဂဟိတေသု သဗ္ဗောပိ အယံ ဥပဒ္ဒဝေ၊ န ဟောတိ၊ တတော ပေသလာ သိက္ခူ ဖာသု ဝိဟရန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။— ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။

တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧကကမ္မာဒိဓမ္မပရိဘောဂေါ၊ ဧကကမ္မ အစရှိသော ဓမ္မပရိဘောဂကိုသာလျှင်။ အာမိသပရိဘောဂတောပိ၊ ထက်လည်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အလဇ္ဇီဝိဝေကေန၊ အလဇ္ဇီမှ ဆိတ်သဖြင့်။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ သဒ္ဓမ္မပရိဟာနိဟေတုတ္တာ၊ သူတော်ကောင်းတရား ဆုတ်



ယုတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိကရော စ၊ အာပတ်ကို ပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ ဥပေါသထော န ဟိဋ္ဌတိ၊ ပဝါရဏာ န ဟိဋ္ဌတိ၊ သံသကမ္မာနိ နပုဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အလဇ္ဇိဟိ၊ ထို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသကမ္မာကရဏဿ၊ သံသကံ မပြုခြင်းကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ပကာသိတတ္တာပိ စ၊ ပြုအပ်သောကြောင့်လည်း။ ဧတံ၊ ဤ အလဇ္ဇိကင်း သဖြင့် ကံပြုအပ်သော အဖြစ်သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပရိဝတ္တလိဂံဿ၊ ဣတ္ထိလိင် ပြန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုနိဥပဿယံ၊ ရဟန်းမိန်းမ ကျောင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော ရဟန်းအား။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ပဋိပတ္တိကထာယံ၊ အကျင့်ဝတ်ကိုဆိုရာ၌။ (အနုညာတတ္တာ၌ စပ်)။ “အာရာဓိကာ စ ဟောန္တိ။ပ။ ဂန္တိ၊ လဗ္ဗတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အလဇ္ဇိနိသု၊ အလဇ္ဇိဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတို့၌။ ဒုတိယိကာဂဟဏာဒိ သံဝါသာပတ္တိပရိဟာရာယ၊ အဖော်ကို ယူခြင်းအစရှိသော သံဝါသ၌ အာပတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ နဒီပါရဂမနာဒိဂရုကာပတ္တိဋ္ဌာနာနံ၊ နဒီပါရဂမနအစရှိသော ဂရုကာအာပတ်အရာတို့ကို။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုတော် မူအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထို နဒီပါရဂမနအစရှိသော ဂရုကာအာပတ်ထက်လည်း။ အလဇ္ဇိသံဝါသာပတ္တိ ဝေ၊ အလဇ္ဇိသံဝါသ အာပတ်ကိုသာလျှင်။ သဒ္ဓမ္မပရိဟာနိဟေတုတော၊ သူတော် ကောင်း တရား ဆုတ်ယုတ် ခြင်း ၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ဂရုကာတရာတိ၊ အလွန် လေးစွာ၏ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

(သာကေပေါဋ္ဌအနက်ကား)- အာရာဓိကာ၊ နှစ်သက်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ သင်္ဂါဟိကာ၊ သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ တတ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ လဇ္ဇိနိယော၊ လဇ္ဇိတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ တာ၊ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ ကောပေတွာ၊ ဖျက်၍။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်၍။ အညတ္ထ၊ အရပ်တပ်းသို့။ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ မသွားအပ်။ ဂစ္ဆတိ စေ၊ အကယ်၍သွားသည်ဖြစ်အံ့။ ဂါမန္တရနဒီပါရရတ္တိဝိပွဝါသဂဏသြဟိယနာပတ္တိဟိ၊ ဂါမန္တရအာပတ်၊ နဒီပါရအာပတ်၊ ရတ္တိဝိပွဝါသအာပတ်၊ ဂဏမ္မာသြဟိယနအာပတ်တို့မှ။ န၊ မစ္စတိ၊ မလွတ်။ပ။ အလဇ္ဇိနိယော၊ အလဇ္ဇိတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ဂဟံ ပန၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကိုကား။ ကရေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တာပိ၊ ထိုရဟန်း

မိန်းမတို့သည်လည်း။ ပရိစ္ဆေဒိတော၊ စွန့်၍။ အညတ္တ၊ အရပ်တပါးသို့။  
ဂန္တိ၊ သွားခြင်းငှါ။ လတ္တိတိ၊ ရ၏။ (သာဓကပါဌ်အနက်တည်း)။

ဟိ၊ သင့်စွ။ လဟုကာ၊ ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဝါ၊ လဟုကာ အာပတ်အရာကို လည်း  
ကောင်း။ အနာပတ္တိဋ္ဌာနံ ဝါ၊ အာပတ်မသင့်သော အရာကိုလည်းကောင်း။  
ပရိဟရိတုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ဂရုကာပတ္တိဋ္ဌာနဝိတိက္ကမံ၊ ဂရုကာအာ  
ပတ်အရာကို လွန်ကျူးစိမ့်သည်ကို။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ န အနုဇာ-  
နန္တိ၊ ခွင့်မပြုကုန်။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အသံဝါသပဒဿ၊ အသံဝါသ  
ပုဒ်၏။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ (ပကာသိတောဌ် စပ်)။ “သဗ္ဗေဟိပိ။ပ။ သံဝါ-  
သော နာမာ”တိ၊ သံဝါသောနာမ-ဟူသော။ ဧဝံ ဣမိနာံ ပါဠေန၊ ဤ  
ပါဠိဖြင့်။ လဇ္ဇီဟေဝ၊ ထို့နှင့်သာလျှင်။ ဧကကမ္မာဒိသံဝါသော၊ သည်။  
ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပကာသိတော၊ ၏။

(၎င်းပါဠိ အနက်ကား)။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ လဇ္ဇိ-  
ပုဂ္ဂလေဟိ၊ တို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ သိက္ခိတဗ္ဗဘဝတော၊  
ကျင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမသိက္ခာတာ နာမ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊  
ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်  
သော။ လဇ္ဇီနော၊ တို့သည်။ ဧကကမ္မာဒိသု၊ ဧကကမ္မ အစရှိသည်  
တို့၌။ သဟ၊ တကွ။ ဝသန္တိ၊ ပေါင်းဖော်ကုန်၏။ ဧကောပိ၊  
တယောက်မျှလည်း။ တတော၊ ထိုဧကကမ္မ အစရှိသည်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊  
အပ၌။ န သန္တိဿတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊  
အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုဧကကမ္မ အစရှိသည်တို့ကို။  
ဂဟေက္ခာ၊ ၍။ ဧသော သံဝါသော နာမ၊ မည်၏။ (သာဓက  
ပါဠိအနက်)။

လဇ္ဇီဟေဝ၊ ထို့နှင့်သာလျှင်။ ဧကကမ္မာဒိသံဝါသော၊ ဧကကမ္မစသော  
သံဝါသသည်။ (ထည့်)။ ယဒ္ဓိ ဝဋ္ဋတိ၊ အကယ်၍ အပ်သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ  
သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်။ အသံဝါသိကေသု၊  
အသံဝါသကပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ အလဇ္ဇိ၊ ကို။ န ဂဏိတော၊ မရေတွက်အပ်သနည်း။  
ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အယံ ဝိရောဓော၊ ဤသို့ဆန့်ကျင်  
ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်  
တို့ကို။ ဂဏပူရကေ ကတော၊ ဂိုဏ်းပြည့်ပြီ။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊  
ကံသည်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ ပါရာဇိကာဒိအပကတတ္တာနဉ္စေဝ၊ ပါရာဇိက

အစရှိသည် ဖြစ်၍ ပကတတ်မဟုတ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံယေဝ၊  
 ထိုဂိုဏ်းတို့ကို သာလျှင်။ အသံဝါသိကတ္တေန၊ အသံဝါသိက အဖြစ်ဖြင့်။  
 ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သောကြောင့်တည်း။ ပကတတ္တဘူတာပိ၊ ပကတတ်လည်း  
 ဖြစ်ကုန်သော။ အလဇ္ဇိနော၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိပေကုန်၏။ တေ စ၊ ထို  
 အလဇ္ဇိပကတတ်တို့သည်လည်း။ ဂုဏပူရဏာ၊ ဂိုဏ်းပြည့်တို့သည်။ ဟုတွံ၊  
 ၍။ ကမ္မံ၊ ကို။ သောဓေန္တိ၊ သုတ်သင်ကုန်၏။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။  
 ကတွံ၊ ၍။ အဂတိဂမနေ၊ အဂတိလိုက်သဖြင့်။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်  
 သော ရဟန်းတို့အား။ အာပတ္တိကရာ၊ အာပတ်ကိုပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။  
 (၃၄၂) ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား၊ သဘာဝါပတ္တိအာပန္နာ၊  
 ဝတ္ထုသဘောတူအာပတ်သို့ရောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ အညမညံ၊ တပါး  
 တပါး။ အာပတ္တိကရာ ဝိယ၊ အာပတ်ကို ပြုကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ယသ္မာ၊  
 အကြင်ကြောင့်။ အလဇ္ဇိတဉ္စ၊ အလဇ္ဇိအဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ လဇ္ဇိတဉ္စ၊  
 လည်းကောင်း။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ စိတ္တက္ခဏပဋိဗ္ဗံ၊ စိတ္တက္ခဏနှင့်  
 စပ်၏။ သဗ္ဗကာလိကံ၊ အခါခပ်သိမ်းယှဉ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ သင့်စွ။  
 သဋ္ဌိစ၊ စိတ်စေတနာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိတိက္ကမစိတ္တေ၊ လွန်ကျူးလိုသော စိတ်  
 ရှိသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အလဇ္ဇိနော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊  
 ဖြစ်ကုန်၏။ “ပုန၊ တဖန်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို။ န-  
 ကရိယာမိ၊ မပြုပါအံ့။” ဣတိ စိတ္တေန၊ ဤသို့သော စိတ်ဖြင့်။ လဇ္ဇိနောဝ၊ ထို  
 သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု စ၊ ထိုပကတတ်ဖြစ်သော လဇ္ဇိတို့တွင်  
 လည်း။ ယေ၊ အကြင် အလဇ္ဇိတို့သည်။ ပေသလေဟိ၊ သီလကို ချစ်ကုန်သော  
 ရဟန်းတို့သည်။ သြဝဒိယ မာနာပိ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော်လည်း။ န သြရမန္တိ၊  
 မကြဉ်ရှောင်ကုန်။ ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဝိတိက္ကမန္တိ၊ လွန်ကျူးကုန်၏။ တေ ဝေ၊  
 ထို ပြောဆိုဆုံးမလျက် အဖန်ဖန်လွန်ကျူးသော အလဇ္ဇိတို့ကိုသာလျှင်။ အသံ-  
 ဝသိတဗ္ဗာ၊ မပေါင်းဖော်အပ်ကုန်။ ဣတရေ၊ ဆုံးမ၍ ကြဉ်ရှောင်ကုန်သော  
 အလဇ္ဇိတို့ကို။ လဇ္ဇိဓမ္မေ၊ လဇ္ဇိသဘောသို့။ သြက္ကန္တတ္တာ၊ သက်ပေကုန်သည်  
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသံဝသိတဗ္ဗာ၊ မပေါင်းဖော်အပ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊  
 မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ အလဇ္ဇိနော၊ တို့ကို။ အသံ-  
 ဝါသိကေသု၊ အသံဝါသိကတို့၌။ အဂဏေတွံ၊ မရေတွက်မူ၍။ တပ္ပရိ-  
 ဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ထိုအလဇ္ဇိကို ကြဉ်ခြင်းငှါ။ သောဓေတွံ၊ သုတ်သင်၍ သာ  
 လျှင်။ ဥပေါသထာဒိကရဏံ၊ ဥပုသ်စသည် ပြုခြင်းကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်



ပြုတော်မူအပ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ပါရိသုဒ္ဓိ” အာ-  
ယသ္မန္တော အာရောစေတ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဗ္ဗိသိဿာမိ” တိအာဒိနာ၊ အစရှိ  
သည့်ဖြင့်။ အပရိသုဒ္ဓါယ၊ မစင်ကြယ်သော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ဥပေါ-  
သထကရဏဿ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း၏။ အယုတ္တတာ၊ မသင့်  
သောအဖြစ်ကို။ ပကာသိတာ၊ ပြုအပ်၏။ “ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော  
အာဝိကရေယျ။ပ။ ဖါသု ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အလဇ္ဇိမ္ပိ၊  
ကိုလည်း။ လဇ္ဇိဓမ္မေ၊ လဇ္ဇိသဘော၌။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ ဥပေါ-  
သထကရဏပ္ပကာရော စ၊ ဥပုသ်ပြုသော အခြင်းအရာကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊  
၏။ “ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ပ။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာယသ္မန္တော”တိ စ၊ ဟူ၍လည်း  
ကောင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထေ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်၌။ “ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ  
ပရိသုဒ္ဓေါတိ မ ဓာရေထာ”တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပေါ-  
သထံ၊ ကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ပရိသုဒ္ဓတာ စ၊ စင်  
ကြယ်သော အဖြစ်ကိုလည်း။ ပကာသိတာ၊ ၏။ ဝစနမတ္တေန၊ ဆိုကာမျှ  
ဖြင့်။ အနောရမန္တာနဉ္စ၊ မကြဉ်ကုန်သော အလဇ္ဇိတို့အားလည်း။ ဥပေါ-  
သထပဝါရဏဋ္ဌပနဝိမိ စ၊ ဥပုသ်ကိုထားခြင်း၊ ပဝါရဏာကိုထားခြင်းအစီအရင်  
ကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူ၏။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ  
ဖြင့်။ လဇ္ဇိဓမ္မံ၊ သို့။ အနောက္ကမန္တေဟိ၊ မသက်ကုန်သော အလဇ္ဇိတို့နှင့်။ သံဝါ-  
သဿ၊ ပေါင်းဖော်ခြင်း၏။ အယုတ္တတာယံ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
နိဿယဒါနဂ္ဂဟဏပဋိက္ခေပေါ စ၊ နိဿရည်းပေးခြင်း၊ ယူခြင်းကို ပယ်ခြင်း  
ကို လည်း ကောင်း။ တဇ္ဇနိယာဒိနိဂ္ဂဟ ကမ္မကရဏဉ္စ၊ တဇ္ဇနိယအစရှိသော  
နိဂ္ဂဟကံ ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥက္ခေပနိယကမ္မကရဏေန၊ ဥက္ခေပနိယကံ  
ပြုလိုက်သဖြင့်။ သာနုဝတ္ထကပရိသဿ၊ မိမိအတူသို့ လိုက်သော ပရိသတ်နှင့်  
တကူသော။ အလဇ္ဇိဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ အသံဝါသိကတ္ထပိပနဝိမိ စ၊ အသံ  
ဝါသိကအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။  
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။  
သုတ္တနဓယဟိ စ၊ ပါဠိနည်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာဝစနေဟိ စ၊  
အဋ္ဌကထာစကားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပကတတ္ထေဟိပိ၊ ပကတတ်လည်းဖြစ်  
ကုန်သော။ အပကတတ္ထေဟိပိ၊ အပကတတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊  
ကုန်သော။ အလဇ္ဇိဟိ၊ တို့နှင့်။ ကေကမ္မာဒိသံဝါသော၊ သည်။ န ဝဋ္ဋတိ၊  
မအပ်။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ အာမတ္တိ ဧဝံ၊ အာပတ်  
သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒုမက္ခနံ၊ အလဇ္ဇိဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂ-  
လာနံ၊ တို့ကို။ နိဂ္ဂဟတ္ထာဓယဝ၊ နှိပ်ခြင်းငှါသာလျှင်။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ၊



တို့ကို။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။  
 ဧတ္ထ၊ ဤ ပရိဘောဂနှစ်ပါး၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။  
 တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဒုတိယသင်္ဂတိယံ၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ၌။  
 ပကတတ္တာပိ၊ ပကတတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အလဇ္ဇိနေ၊ အလဇ္ဇိဖြစ်ကုန်  
 သော။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်းသား ရဟန်းတို့ကို။ ယသတ္ထေရာဒိဟိ၊ အရှင်  
 မဟာယသအစရှိသော မထေရ်တို့သည်။ မဟန္တေန၊ ကြီးသော။ ဝါယာမေန၊  
 လုံ့လဖြင့်။ သံသတော၊ မှ။ ဝိယောဇိတာ၊ ကင်းစေအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။  
 တေသု၊ ထို ဝဇ္ဇိပုတ္တက ရဟန်းတို့၌။ ပါရာဇိကာဒိအသံဝါသိကာ၊ ပါရာဇိက  
 အစရှိသော အသံဝါသိကာသဘောတို့သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 တေဟိ၊ ထိုဝဇ္ဇိပုတ္တကတို့သည်။ ဒီပိတာနံ၊ ပြအပ်ကုန်သော။ ဒသန္တံ၊ ဆယ်ပါး  
 ကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊ တို့၏။ လဟုကာပတ္ထိဝိသယတ္တာ၊ လဟုကအာပတ်၏  
 အရာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

တဿ ပန သန္တိကေတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ ၏။ သန္တိ-  
 ကေ၊ အထံ၌။ ခရပတ္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ခရသင်္ခါတံ၊ ခရဟုဆိုအပ်သော။  
 သုဝဏ္ဏပဋိရူပကံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ဒါယကေဟိ၊  
 ဒကာတို့သည်။ အသတိယာ၊ သတိလျော့သဖြင့်။ ဒိန္နံ၊ လှူလိုက်အပ်သော။  
 ရူပိယံ၊ ရွှေငွေကို။ တေဟိ၊ ထိုဒကာတို့သည်။ ပုန၊ ထပ်၍။ သကသညာယ၊  
 မိမိတို့ဥစ္စာ မှတ်ကုန်၍။ ဂဏ္ဍန္တေ၊ ယူသည်ရှိသော်။ (ဂဟိတေ-ဟု ကံဟော  
 ပစ္စည်းနှင့် လိုသည်)။ အဒါတံ စ၊ မပေးပဲ နေခြင်းငှါလည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊  
 မအပ်။ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ကို။ ဂဏ္ဍာဟိတိ၊ ယူတော့ဟူ၍။ (၃၄၃)ဒါတု၊  
 ပေးခြင်းငှါလည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “တဝ စောဠကံ  
 ပဿာဟိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တဝ  
 စောဠကံ၊ ပဿာဟိ-ဆို၍။ ဒတာပိ၊ ပေးလိုက်ပြီးသော်လည်း။ နဋ္ဌဝတ္ထု-  
 သ္မိံ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုပျောက်ရာ၌။ ဒေသေတဗ္ဗော ဝိယ၊ ဒေသနာကြားအပ်  
 သကဲ့သို့။ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗာဘာဝေပိ၊ စွန့်အပ်သော ပစ္စည်းမရှိသော်လည်း။  
 အာပတ္တိ၊ နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်ကို။ ဒေသေတဗ္ဗာဝ၊ ဒေသနာကြားအပ်  
 သလျှင်ကတည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ အသတိယာပိ၊ သတိလျော့သဖြင့်လည်း။ တံဝတ္ထု၊  
 ထိုရူပိယဝတ္ထုကို။ ဝတ္ထာဒိနာ၊ ဖျင်ပုဆိုးအစရှိသည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ထည့်)။  
 သဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “ဣဒံ ဒေမိ”တိ၊ ဟူ၍။  
 ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ လှူအပ်သော။ တံဝတ္ထု၊ ထိုရူပိယဝတ္ထုကို။

တဒါ၊ ထို လူဆဲဏာလ၌။ ပရိစ္စာဂသမ္ဘာဝတော၊ စွန့်ကြဲခြင်းစေတနာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဒါနမေဝ၊ အလှူမည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ “အပ္ပတ္တံ၊ အဖိုးနည်းသော ဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိ”တိ၊ လှူအံ့ဟူ၍။ မဟဂ္ဂဿ၊ အဖိုးများထိုက်သော ဝတ္ထုကို။ ဒါနေ၊ လှူဒါန်းရာ၌။ ဣဒံ ဝိယ၊ ဒါနပြောက်သကဲ့သို့တည်း။ ပဋိဂ္ဂဟန္တဿ စ၊ ခံယူသောရဟန်းအားလည်း။ အသတိယာ၊ သတိမေ့လျော့သဖြင့်။ ဒိယျမာနတ္ထေ၊ လှူအပ်သော အဖြစ်ကို။ ဉာတေပိ၊ သိသော်လည်း။ ဒါယကေဟိ၊ ဒကာတို့ သည်။ ဒိန္နတ္တာ၊ လှူအပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အဒိန္နာဒါနံ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ရူပိယံ၊ နိဿဂ္ဂိယမေဝ၊ ရူပိယသာဒိယန နိဿဂ္ဂိအာပတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၊ ကေစိ ပန၊ အချို့သော သာရတ္ထဒီပနီဆရာတို့သည်ကား။ “ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သတိလျော့၍ လှူအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ဒါနံ နာမ၊ အလှူမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤမေ့ လျော့၍ လှူရာ၌။ ‘တဝ စောဠကံ ပဿာ’တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ၎င်း” ဟုတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ နော၊ ငါတို့သည်။ နက္ခ- မတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝိမုသိတဗ္ဗံ၊ စုံစမ်းအပ်၏။

၅၀၆။ “ကေပရိစ္စေဒါနိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ သိယာ ကိရိယတ္တဉ္စ၊ ရံဖန် ကိရိယာအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သိယာ အကိရိယတ္တဉ္စ၊ ရံဖန် ကိရိယာ မဖြစ်သည်ကို လည်းကောင်း။ သန္ဓာဗ၊ ၍။ ဝတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဇာတရူပရဇတဘာဝေါ၊ ရွှေငွေ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတ္တုဗ္ဗေသိကတာ၊ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဂဟဏာဒိသု၊ ခံခြင်း နှစ်ရပ်သည်တို့တွင်။ အညတရဘာဝေါ၊ တပါးပါး၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့တည်း။

ရူပိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၇။ နဝမေ၊ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌။ ဇာတရူပါဒိစတုဗ္ဗိမ္မိ၊ ဇာတရူပအစ ရှိသည်ဖြင့် လေးပါးအပြားရှိသော။ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ကို။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာ ပုဒ်၌။ ရူပိယဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ရူပိယသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “ဇာတရူပရဇတပရိဝတ္တန”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။

ကဏ္ဍ] ၂-ကောသိယဝဂ္ဂ ၉-ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၇၄၁

ပဋိဂ္ဂဟိတပရိဝတ္တနေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဝါ၊ ကပ္ပိယ  
ဝေါဟာရဖြင့် လည်းကောင်း။ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်း  
ကောင်း။ ပဋိဂ္ဂဟိတဿ၊ ခံအပ်ပြီးသော။ ရူပိယဿ၊ ရွှေငွေဖြင့်။ ပရိဝတ္တနေ၊  
ဖလှယ်ခြင်း၌။

၅၈၉။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ခံနကတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဋ္ဌကဒိ၊ ရွှေငွေ  
ဖြင့်ပြီးသော အုတ်အစရှိသည်တည်း။ “ရူပိယံ နာမ သတ္တုဝဏ္ဏော”တိအာ-  
ဒိယ၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်သော။ ရဇတံ၊ ငွေကို။  
ကိဉ္ဇာပိ န၊ ဂဟိတံ၊ အကယ်၍ကား မယူအပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့မယူ  
အပ်သော်လည်း။ ရူပိယပဒေနဝ၊ ရူပိယပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ တံ၊ ထိုငွေကို။  
ဂဟိတန္တိ၊ ယူအပ်၏ဟူ၍။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ သုဒ္ဓေါ၊ ရူပိယနှင့် မရောသော။  
ရူပိယသံဝေါဟာရော ဝေ၊ ရူပိယဖြင့် ရူပိယကို ရောင်းဝယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။  
ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ၊ ပါဠိဆောင်အပ်၏။  
“ရူပိယေ ရူပိယသညီ”တိအာဒိမ္ပိ၊ အစရှိသည်၌။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဝံက္ခာမ၊  
ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါဠိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၉၁။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ရူပိယေ ရူပိယသညီ”တိ ပဒံ၊ ရူပိယေ ရူပိယ-  
သညီ-ဟူသောပုဒ်ကို။ အတ္တနာ ဒိယုမာနံ၊ မိမိက ပေးအပ်သော။ သက-  
သန္တကံ၊ မိမိဥစ္စာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ရူပိယံ စေတာပေတိ”တိ  
ပဒံ၊ ကို။ ပရသန္တကံ၊ သူတပါးဥစ္စာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသေ-  
သုပိ၊ ကြွင်းသော ရူပိယေ ဝေမတိကော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ  
နယော၊ ဤနည်းလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဿဂ္ဂိယတိက်နှစ်ခု၌။ အရူပိယသဒ္ဓေန၊  
အရူပိယသဒ္ဓါဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ယူအပ်၏။ ပစ္စိမေ  
ပန တိကေ၊ နောက်ဆုံး တိက်၌ကား။ “အရူပိယေ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၌။ ရူပိယ-  
သညီ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ အရူပိယံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုကို။  
စေတာပေတိ၊ ဝယ်ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။  
ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊  
အလုံးစုံသော ဝေမတိက အရူပိယသညီတို့၌။ ယောဇနာ၊ အရူပိယံ စေတာ  
ပေတိ-ဟု ပါဠိသေသဖြင့် ယောဇနာခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣမသ္မိဉ္စ  
တိကေ၊ ဤ နောက်ဆုံး တိက်၌လည်း။ အရူပိယသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကပ္ပိယ-  
ဝတ္ထုယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ အန္တေ၊ တိက်၏ အဆုံးဖြစ်သော  
တတိယပုဒ်၌။ “ပဉ္စနံ သဟ(၃၄၄) အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဟော  
တော်မူအပ်သောကြောင့်။ မုတ္တာဒိဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု၊ ပုလဲအစရှိသော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကို။

န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဒုက္ခဒုဝတ္ထု၊ ကိ။ ကိဉ္ဇာပိ န ဂဟိတံ၊ အကယ်၍ကား မယူ  
 အပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ မယူအပ်ပါသော်လည်း။ ဒုက္ခဒုဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခဒု-  
 ဝတ္ထု ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကပ္ပိယဝတ္ထု ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကပ္ပိဝတ္ထုနာ၊  
 ဖြင့်။ ဒုက္ခဒုဝတ္ထု၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တယတော၊ ဖလှယ်သော ရဟန်း  
 အား။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ ဒုက္ခဒု၊ သည်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာ  
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုဒုက္ခသည်လည်း။ ဒုက္ခဒုဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဌ။  
 တထသညာယ ဝါ၊ မှန်ကန်သော အမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အတထ  
 သညာယ ဝါ၊ မမှန်ကန်သောအမှတ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိမတိယာ ဝါ၊  
 ယုံမှားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တန္တဿာပိ၊ ဖလှယ်သော ရဟန်းအား  
 လည်း။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣမဿ  
 သိက္ခာပဒဿ၊ ၏။ အစိတ္တကတ္တာ၊ အစိတ္တကဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ပဉ္စန္ဒ  
 သဟာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဉ္စဟိ သဟဓမ္မိဂေဟိ၊ သိတင်းသုံးဖော် ငါး  
 ယောက်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ “နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ ဒုက္ခဒုဝတ္ထု ဝါ”တိအာဒိနာ၊  
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္တဿ၊ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုဖြင့် ဒုက္ခဒု  
 ဝတ္ထု၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုကို ပယ်ခြင်းဟူသော အနက်၏။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ သရူပေ-  
 န၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အနာဂတတ္ထေ၊ မလာသော အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊  
 ရှိသော်လည်း။ နယတော၊ အညထာနုပ္ပတ္တိ နည်းအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနတံ၊ ရအပ်  
 သောအဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “ယော ဟိ အယ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊  
 ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ရူပိယေန၊ ရှေ့ငွေ့ဖြင့်။ ပရိဝတ္တိတံ၊ ဖလှယ်အပ်သော။  
 အရူပိယံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဒုဝတ္ထုသည်။ နိဿဋ္ဌမ္ပိ၊ စွန့်သော်လည်း။ သဗ္ဗေ-  
 သမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အားလည်း။ အကပ္ပိယတ္တာ၊ မအပ်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယမေဝ၊ ဝိနည်းကံဖြင့် စွန့်သင့်သည်ပင်လျှင်။ န  
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နိဿဇ္ဇိတွာ၊ စွန့်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဿေဝ၊  
 တပါးရဟန်းတို့ သုံးဆောင်ထိုက်သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊  
 ဝိနည်းကံဖြင့် စွန့်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဧဝေလံ ပန၊ သက်သက်ကား။  
 ဣဒံ၊ ဤရူပိယဖြင့် ဖလှယ်အပ်သော အရူပိယဝတ္ထုကို။ ဆဉ္စေတွာ၊ စွန့်ပစ်  
 လိုက်၍။ ပါဝိတ္တိယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိဝတ္တကေန၊ ဖလှယ်သောရဟန်းသည်။  
 ဒေသေတမ္ပိ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “ရူပိယေ ရူပိယသည်



ကဏ္ဍ] ၂-ကောသိယဝဂ္ဂ-ဇ္ဇ-ရူပိယသံဝေဂါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ။ ၃၄၃

အရူပိယံ စေတာပေတိနိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ တိကော၊  
တိက်ကို။ ဘဂဝတံ၊ သည်။ န ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တိသုပိ  
ပဒေသု၊ ထို တိက်တို့၌ အကျုံးဝင်သော သုံးပုဒ်လုံးတို့၌လည်း။ ပရိဝတ္တိယမာ-  
နဿ၊ ဖလှယ်အပ်သော ဝတ္ထု၏။ အရူပိယတ္ထေန၊ ဖြင့်။ နိဿဂ္ဂိယဝစနာယော-  
ဂါ၊ နိဿဂ္ဂိယစကားနှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပိယဿေဝ၊ ရူပိယကိုသာလျှင်။  
နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ စွန့်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ နိဿဋ္ဌဿ၊ စွန့်အပ်  
ပြီးသော။ ရူပိယဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အာရာမိကာဒီဟိ၊ အရံစောင့်စသည်တို့သည်။  
ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ၊ ကျင့်အပ်သောအစီအရင်ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဒဿိတော၊ ၏။ အရူပိ-  
ယဿ၊ ၏။ ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ၊ ကို။ န ဒဿိတော၊ ပြတော်မူ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။  
ဇ္ဇတ္ထ၊ ဤရူပိယဖြင့် အရူပိယကို ဖလှယ်ခြင်း၌။ ပါစိတ္တိယမတ္တသမ္ဘဝဒဿနတ္ထ-  
မေဝ၊ ပါစိတ်မျှ၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ အဋ္ဌကလာယံ၊ ၌။  
“အဝုတ္တောပိ အယံ။ ပ။ တိကော ဝေဒိတဗ္ဗော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ  
ဝတ္ထုနော၊ ထိုအရူပိယဝတ္ထု၏။ နိဿဂ္ဂိယတာဒဿနတ္ထံ၊ နိဿဂ္ဂိယအဖြစ်ကို  
ပြခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ပတ္တစတုက္ကေ၊  
ပတ္တစတုက္ကကထာ၌။ “န သက္ကာ ကေနစိ ဥပါယေန ကပ္ပိယံ ကာတု” န္တိအာဒိ၊  
အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အမှာကံ၊ ငါ  
ဝိမတိဋ္ဌိကာဆရာတို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်သော အယူတည်း။ “အတ္တနော  
ဝါ ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဒုတိယတိကာနုလောမေနေဝ၊ ဒုတိယ  
တိက်အား လျော်သဖြင့်သာလျှင်။ တတိယတ္ထိကဿ၊ တတိယတိက်၏။ သိဇ္ဈန-  
ပ္ပကာရံ၊ ပြီးသောအခြင်းအရာကို။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
တတြ၊ ထိုအတ္တနော ဝါ-အစရှိသောပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။  
အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ အရူပိယေန၊  
ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ရူပိယံ၊ ရွှေငွေကို။ စေတာပေန္တဿ၊  
ဖလှယ်သော ရဟန်းအား။ ကေသ္မိ၊ အန္တေ၊ တဘက်သောအစွန်း၌။ ရူပိယ-  
သမ္ဘဝတော၊ ရွှေငွေဖြစ်သောကြောင့်။ “ရူပိယသံဝေဂါဟာရော၊ ကို။ ကတော  
ဝေ၊ ပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုတိယတ္ထိကော၊  
ကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ တထာ၊ ထိုအတူ။ အတ္တနော၊  
၏။ ရူပိယေန၊ ရွှေငွေဖြင့်။ ပရဿ၊ ၏။ အရူပိယံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုကို။ စေတာ-  
ပေန္တဿာပိ၊ ဖလှယ်သော ရဟန်းအားလည်း။ ရူပိယသံဝေဂါဟာရော၊ ကို။  
ကတော ဝေ၊ ပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ တိကော၊ ကို။ ဝတ္ထုဗွေ၊ ဟောသင့်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော ပန၊ ထိုတတိယတိက်သည်ကား။ ဒုတိယတ္ထိကေနော၊ ဒုတိယတိက်ဖြင့်သာလျှင်။ ကေတော ရူပိယပက္ခသမညေန၊ တတက်မှ ရူပိယပက္ခရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ခွဲ။ သော၊ ထိုတတိယတိက်ကို။ န ဝုတ္ထော၊ ဟောတော်မူ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို အတ္ထနော ဝါ ဟိ- အစရှိသော ဝါကျ၌။ ကေန္တေန ရူပိယပက္ခေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကေန အန္တေန၊ တတက်သော အစွန်းဖြင့်။ ရူပိယပက္ခေ၊ ရူပိယအဖို့၌။ ဝါ၊ တနည်းကား။ “ကေတော ရူပိယပက္ခေ” တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဒုတိယတ္ထိကေ၊ ၌။ အရူပိယပဒဿ၊ အရူပိယပုဒ်၏။ အတ္ထဘူတေသု၊ အနက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကပ္ပိယဝတ္ထုသု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုတို့တွင်။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပိယာဒိပရိဝတ္ထုနော၊ ရူပိယအစရှိသည်ကို ဖလှယ်ခြင်း၌။ အာပတ္တိဘေဒံ၊ အာပတ်အပြားကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ (၃၄၅)။ “ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ “ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု” နိအာဒိ ပန၊ အစရှိသော စကားကိုကား။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ပရိဝတ္ထနပ္ပသင်္ဂေ၊ ဖလှယ်ခြင်း၏ လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ခွဲ။ အဝုတ္ထဿာပိ၊ မဟောအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ အနက်၏။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ လဗ္ဗမာနတံ၊ ရအပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု-အစရှိသောပါဠိ၌။ ဣမိနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒေန၊ ဖြင့်။ တေန စ၊ ထို ပစ္စာ ပရိဝတ္ထနေ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ၏။ အစိတ္တကတမ္ပိ၊ အစိတ္တက အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ “အညတြ သဟဓမ္မိကေဟံ” တိ ဝစနံ၊ ဟူသော စကားကို။ “ပဉ္စန္ဒံ သဟ အနာပတ္တိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနာပိ၊ ထို ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဿ၊ ၏။ ကပ္ပိယဝတ္ထုနိဿိတံ ဧဝံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုကိုမိုသော အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣမံ၊ ဤ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ကို ။ပ။ ရူပိယစေတောပနဉ္စ၊ ရူပိယကိုဖလှယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပကဋ္ဌေန၊ ပေးသော ပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ သည်။

ကဏ္ဍ] ၂-ကောသိယဝဂ္ဂ ၉-ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၇၄၅

ဟောတိ၊ ဇီ။ ဣဓာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေါ၊ ဤရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌။ တတ္ထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေါ၊ ။

ဝေ၊ ဤသ္မိံ။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပိယာဒိပရိဝတ္တနေ၊ ရူပိယအစရှိသည်ကို ဖလှယ်ခြင်း၌။ အာပတ္တိဘေဒံ၊ အာပတ်အပြားကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ရူပိယာဒိပရိဝတ္တနေ၊ ရူပိယအစရှိသည်ကို ဖလှယ်ခြင်း၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ -ဒသေတံ၊ ငှါ။ “ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ ပနာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာရဇ္ဈံ၊ ဇီ။ တတ္ထ၊ ထိုကပ္ပိယဝတ္ထုနာ ပနာအစရှိသော ပါဠိ၌။ တေနောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ ဝေ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့်သာလျှင်။ “ရူပိယံ ဥက္ကဋ္ဌာတိ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ အလွန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ မုတ္တာဒိဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုမ္ပိ၊ ပုလ်အစရှိသော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကိုလည်း။ ဥက္ကဋ္ဌာတွာ၊ ခံယူ၍။ ကာရိတမ္ပိ၊ ပြုစေအပ်သော သပိတ်သည်လည်း။ ပဉ္စန္ဒံ၊ သီတင်းသုံးဖော်ငါးယောက်တို့အား။ န ဝဋ္ဋတိ ဝေ၊ မအပ်သလျှင်ကတည်း။ သမုဋ္ဌာပေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဂန္ဓာ ဝါ၊ သွား၍လည်းကောင်း။ “ဣမံ ကဟာပဏာဒိ၊ ဤအသပြာအစရှိသည်ကို။ ကမ္မကံဗျာနံ၊ အမှုလုပ်တို့အား။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ဗီဇံ၊ သံမျိုးစေ့ကို။ သမုဋ္ဌာပေဟိ၊ ဖြစ်စေလော့။” ဣတိ ဝေ၊ ဤသ္မိံ။ အညံ၊ သူတပါးကို။ အာဏာပေတွာ ဝါ၊ စေ၍လည်းကောင်း။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ “မဟာအကပ္ပိယော” တိ၊ ဟူ၍။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ ဗီဇတော၊ မျိုးစေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဒုသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညဿ၊ တပါးသော။ မူလသမိကဿ၊ အမှီးရှင်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ သော၊ ထိုသံမျိုးစေ့ကို ဝယ်၍ ပြုစေအပ်သော သပိတ်သည်။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ အတ္ထိန္ဒောပိ၊ လုယက်ပြီးနောက်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ လဇ္ဈေ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဇာနန္တဿ၊ သိသော။ ကဿစိပိ၊ တစုံတယောက်သော ရဟန်းအားလည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ယဒိ ဝဋ္ဌေယျ၊ အကယ်၍ အပ်သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ တဋ္ဌာကာဒိသု ဝိယ၊ တဘက်ဆည်းကံ-အစရှိသည်တို့မှာ ကဲ့သို့။ အတ္ထိန္ဒောဝဋ္ဋတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ န သက္ကာ ကေနစိ ဥပါယေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃေ၊ သံဃာ၌။ နိသဇ္ဇနေန စ၊ စွန့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ စောရာဒိအတ္ထိန္ဒနာဒိနာ စ၊ သူခိုး သူ



ဝုဏ်စသည့် လူခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကပ္ပိယံ ကာတုံ၊ အပ်အောင် ပြုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣဒဉ္စ၊ ဤ န သက္ကာ ကေနစိ ဥပါ-  
 ယေန ကပ္ပိယံ ကာတုံ-ဟူကော စကားကိုလည်း။ တေန ရူပေန၊ ထိုသပိတ် အသွင်ဖြင့်။ ဌိတဉ္စ၊ တည်သည်ကိုလည်းကောင်း။ တမ္ပုလိကေန၊ ထိုသပိတ် ၏ အဖိုးဖြစ်သော။ ဝုတ္တုမုတ္တာဒိရူပေန၊ ဖျင်ပုလဲအစရှိသော အသွင်ဖြင့်။ ဌိတဉ္စ၊ တည်သည်ကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ ဝုတ္တု၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ တမ္ပုလိကကပ္ပိယဝတ္ထုဉ္စ၊ ထို သပိတ်၏ အဖိုးဖြစ်သော ကပ္ပိယဝတ္ထုကို လည်းကောင်း။ ကေနစိ၊ တစုံ တယောက်သော သူသည်။ တေန ရူပေန၊ ထိုဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု အသွင်ဖြင့်။ ကပ္ပိယံ ကာတုံ၊ အပ်အောင် ပြုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ တေန ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ၊ ထို ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ရူပိယံ၊ ရွှေငွေကို။ ယဒိ စေတော-  
 ပေယျ၊ အကယ်၍ ဝယ်ငြားအံ့။ တံ ရူပိယံ၊ ထိုရွှေငွေကို။ နိဿဇ္ဇာပေတွာ၊ စွန့်စေ၍။ အညေသံ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့အား။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်ကို။ ကာတုမ္ပိ၊ ပြုခြင်းငှါလည်း။ သက္ကာ၊ တတ်နိုင်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ကောင်း ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

“ပတ္တံ ကိဏာတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ “ဣမိနာ ကဟာပဏာဒိနာ၊ ဤအသပြာ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကမ္မာရကုလတော၊ ပန်းပဲအိမ်မှ။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ကိဏိတွာ၊ ဝယ်၍။ ဟေ၊ လာလှည့်။” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာ-  
 ရမိကာဒိဟိ၊ အရံစောင့် အစရှိသည်တို့ကို။ ကိဏာပနမ္ပိ၊ ဝယ်စေခြင်း ကိုလည်း။ သဂံဟိတံ၊ သဂြိုဟ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ရာဇသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ရာဇသိက္ခာ ပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌။ “ဧတ္ထကေဟိ ကဟာပဏေဟိ သာဠကေ အာဟရ၊ ဧတ္ထကေဟိ ယာဂုအာဒိနိ သမ္မာဒေဟိတိ ဝဒတိ၊ ယံ တေ အာဟရန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယံ၊ ကသ္မာ? ကဟာပဏာနံ ဝိစာရိတတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။  
 (၃၄၆)ဝုတ္တု၊ ၏။ ဣမိနာ ပန ဝစနေန၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ (န သမေတိ-  
 ဌံ စပိ)။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရသိက္ခာပဒံ အနာ-  
 နတ္ထိက” န္တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န သမေတိ၊ မည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဣမိနာ စ၊ ဤအဋ္ဌ-  
 ကထာစကားနှင့်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ ပါဠိယာပိ၊ နှင့်လည်း။ တံ၊





ထိုမာတိကာ အဋ္ဌကထာ စကားသည်။ န သမေတိ၊ မညိ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။  
 နိဿိဋ္ဌဓမ္မိယေန၊ စွန့်အပ်ပြီးသော ရွှေငွေဖြင့်။ အာရာမိကာဒိဟိ၊ အရံစောင့်  
 အစရှိသည်တို့ကို။ သပ္ပိယာဒိ၊ ပရိဝတ္တာပေတုံ၊ ထောပတ်အစရှိသည် ဝယ်  
 စေခြင်းငှါ။ “သော ဝတ္ထဗ္ဗော ‘အာရုသော ဣမံ ဇာနာဟိ’ တိ။ သစေ  
 သော ဘဏတိ ‘ဣမိနာ ကိ’ အာဟရိယတူ’တိ၊ န ဝတ္ထဗ္ဗော ‘ဣမံ ဝါ  
 ဣမံ ဝါ အာဟရ’တိ။ ကပ္ပိယံ၊ အာစိက္ခတဗ္ဗံ ‘သပ္ပိ ဝါ’တိ” အာဒိနာ၊ အစရှိ  
 သည်ဖြင့်။ ဓမ္မိယသံဝေါဟာရံ၊ ကို။ ပရိမောစေတောဝ၊ လွတ်စေ၍သာလျှင်။  
 ဝုတ္တံ၊ ဇိ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ “ဣမိနာ ဓမ္မိယေန၊ ဤရွှေငွေဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်  
 ကို။ ‘အာဟရိယတူ’တိ၊ ဆောင်ရအံ့နည်းဟူ၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသောသူကို။  
 “ဣမံ အာဟရ’တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုလျှင်လည်း။ အဓိကာရတော၊  
 အရာအားဖြင့်။ “ဣမိနာ ဓမ္မိယေန၊ ဤရွှေငွေဖြင့်။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။  
 အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ အာဏ-  
 တောဝေ၊ စေခြင်းသည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။  
 တံ ဓမ္မိယသံဝေါဟာရံ၊ ထိုရွှေငွေဖြင့် ရောင်းဝယ်ခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇေတုံ၊  
 ကြဉ်ခြင်းငှါ။ “န ဝတ္ထဗ္ဗော ‘ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ အာဟရ’တိ”၊ ဟူ၍။  
 ပရိက္ခေပေါ၊ ဖယ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ အနာပတ္တိဝါရေပိ၊  
 အနာပတ္တိဝါရံလည်း။ “ကပ္ပိယကာရကဿ အာစိက္ခတိ”တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊  
 မဟောအပ်။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေ ပန၊ ဌ်ကား။ တထာ၊ ထို ကပ္ပိယ  
 ကာရကဿ အာစိက္ခတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇိ။ တသွာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဓမ္မိယ  
 သံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်သည်။ သာဏတ္တိကံ၊ တည်း။ ကယဝိက္ကယမေဝ၊ သည်  
 သာလျှင်။ အနာဏတ္တိကံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

မူလဿ အနိဿိဋ္ဌတ္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေန ဥဂ္ဂဟိတမူလေန၊ အကြင်  
 ခံအပ်သော အဖိုးဖြင့်။ ပတ္တော၊ သပိတ်ကို။ ကိတော၊ ဝယ်အပ်၏။ တဿ  
 မူလဿ၊ ထိုအဖိုးကို။ သံသမဇ္ဈေ၊ ဌ်။ အနိဿိဋ္ဌတ္တာ၊ မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ တေန၊ ဤ မူလဿ အနိဿိဋ္ဌတ္တာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဓမ္မိယ-  
 မေဝ၊ ရွှေငွေကိုသာလျှင်။ နိဿိဋ္ဌတဗ္ဗံ၊ စွန့်အပ်၏။ တဗ္ဗုလိကံ၊ ထိုရွှေငွေ  
 လျှင် အဖိုးရှိသော။ အရူပိယံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကို။ န နိဿိဋ္ဌတဗ္ဗံ၊  
 မစွန့်အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသေတိ၊ ဇိ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ တေန ဓမ္မိယေန၊  
 ဖြင့်။ အညံ ဓမ္မိယံ၊ တပါးသော ဓမ္မိယကို။ ယဒိ ဝေဘာပေယျ၊ အကယ်၍  
 ဖလှယ်ငြားအံ့။ တံ၊ ထိုဓမ္မိယကို။ ဓမ္မိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒေ၊ ဌ်။ အာ-

ဂတနယေနဝ၊ လာသော နည်းဖြင့်လျှင်။ နိဿယဇ္ဇာပေတွာ၊ စွန့်စေ၍။  
 သေသေဟိ၊ ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်ထိုက်  
 သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ “မူလဿ အသမ္ပ-  
 နိစ္စိတတ္ထာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ မူလဿ၊ အစိုး၏။ ဂိဟိသန္တ-  
 ကတ္တဉ္စ၊ လူတို့ဥစ္စာအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တေနော၊ ထိုသို့ ဂိဟိသန္တက  
 ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။ ပတ္တဿ၊ သပိတ်၏။ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရာ နုပုန္န-  
 တဉ္စ၊ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရဖြင့် မဖြစ်သော အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတိ၊  
 ၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ပဉ္စသဟဓမ္မိကသန္တကေနော၊ သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်  
 တို့၏ ဥစ္စာဖြင့်သာလျှင်။ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရဒေါသော၊ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရ  
 အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ စ၊ ထို သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်  
 တို့တွင်လည်း။ အတ္တနော သန္တကေ၊ မိမိဥစ္စာ၌။ ပါစိတ္တိယံ၊ တည်း။ ဣတ-  
 ရတ္ထ၊ သူတပါးတို့ဥစ္စာ၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တည်း။

“နိဿယဇ္ဇာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဒါနဝသေန၊ ပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ဝိနယကမ္မဝသေန၊ ဝိနည်းကို၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တေ  
 နော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “သပ္ပိဿ ပူရေတွာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 ယံ၊ အကြင်ဝတ္ထုကို။ အတ္တနော ခနေန၊ မိမိဥစ္စာဖြင့်။ ပရိဝတ္ထေတိ၊ ဖလှယ်၏။  
 တဿ ဝ၊ ထိုဖလှယ်အပ်သော ဝတ္ထု၏လည်းကောင်း။ နဿ ဝ၊ မိမိဥစ္စာ၏  
 လည်းကောင်း။ ရူပိယဘာဝေ၊ စ၊ နိဿယဝတ္ထု၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။  
 ပရိဝတ္တနပရိဝတ္တာပနေသု၊ ဖလှယ်ခြင်း၊ ဖလှယ်စေခြင်းတို့တွင်။ အညတ-  
 ရဘာဝေ၊ စ၊ တပါးပါး၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ ဒွေ၊  
 ဤ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၀-ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ

(၃၄၇) ၅၉၃-၅။ ဒသမေ၊ ဒသမသိက္ခာပုဒ်၌။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိ၌။  
 ဇာနာဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုကလျှင်။ ဥပဓာရေဟိ၊ စုံစမ်း  
 လော့။ ဣဒံ၊ ဤသက်န်းကို။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဆဇ္ဇေတုံ၊ စွန့်ခြင်းငှါ။  
 န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။  
 “ဣမိနာ”တိ ပဒေန၊ ဣမိနာ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သိက္ခာနာ၊ သည်။  
 ဒိယျမာနံ၊ ပေးသောဝတ္ထုကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဣမ”န္တိ ပဒေန၊ ဣမ-ဟူသော  
 ပုဒ်ဖြင့်။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ ပဋိဒိယျမာနံ၊ အတို့ပေးအပ်သော ဝတ္ထု

ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ သေသညတုကေသု၊ မိတမ္ပတပါးသော ဆွေမျိုးတို့၌။  
သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတသမ္ဘဝတော၊ သဒ္ဓါ၍ လူအပ်သောပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီး  
ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ တဒဘာဝဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ထို သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတန  
မဖြစ်သော အရာကိုလည်း။ ဒိဿေတု၊ ငါ။ “မာတရံ ပန ပိတရံ ဝါ”တိ၊  
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ “န သက္ကာ တံ ပဋိက္ခိပိတု”န္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။  
ရူပိယံ၊ ရွှေငွေကို။ ဘတကာနံ၊ အခစားပေးသော သူတို့အား။ ဒုတု၊  
ပေး၍။ အဿာမိကဘူမိယံ၊ အရှင်မရှိသောမြေ၌။ အယောဗီဇသမုဋ္ဌာပနေ၊  
သံမျိုးစေ့ကို ဖြစ်စေရာ၌။ ဘတိယာ၊ အခဖြင့်။ ခဏန္တနံ၊ တူးကုန်သော  
သူတို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ဂဟိတဘဏ္ဍကဘာဝေ၊ ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏  
အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ယထာ၊  
ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဣဓာပိ၊ “ဤထမင်းကိုစား၍ ဤ  
အဝတ်ကို ဖွတ်လော့”ဟု ဆိုရာ၌လည်း။ ပါစိတ္တိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။  
ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ  
ဝစနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ၊ သင့်စွ။ အဿာမိကဘူမိ၊ အရှင်  
မရှိသော မြေကို။ ခဏိတု၊ တူး၍။ သမုဋ္ဌာပိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ယံ  
အယောဗီဇံ၊ အကြင် သံမျိုးစေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုသံမျိုးစေ့သည်။  
ဘတကာနံ၊ အခစားသူတို့၏။ သန္တိကံ နာမ၊ ဥစ္စာမည်သည်။ ဟောတိ၊  
ဇီ။ တဒတ္ထဉ္စ၊ ထိုသံမျိုးစေ့အလိုငှါလည်း။ တေသံ၊ ထိုအခစားသော သူ  
တို့အား။ ရူပိယံ၊ ကိုး ဒေန္တဿ၊ ပေးသော ရဟန်းအား။ ရူပိယသံဝေါဟာ-  
ရောဝံ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ကိမိဝံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။  
ကပ္ပိယဝေါဟာရေနံ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် ဖဲလှယ်သောအားဖြင့်။ ရဇနန္တုလ္လော-  
ကာဒိနံ၊ ဆိုးရေခေါင်အစရှိသည်တို့ကို။ အာဟာရာပနေ၊ ဆောင်စေခြင်း၌။  
ကယဝိက္ခယော၊ သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့  
သဘောရှိသော။ ပရဘဏ္ဍမ္ပိ၊ ပရဘဏ္ဍာသည်လည်း။ ဣဓ ဝတ္ထဓောဝနာ-  
ဒိသု၊ ဤအဝတ်ဖွပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။  
အဋ္ဌကထာပမာဏေနော၊ အဋ္ဌကထာကို ပမာဏမူသဖြင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊  
ဤဝတ္ထဓောဝန-အစရှိသည်တို့၌။ ပါစိတ္တိယံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဇီ။

၅၆၇။ “ပုညံ ဘဝိဿတိတိ ဒေတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ သစေ၊  
အကယ်၍။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္တနော ဘဏ္ဍဿ၊ မိမိ၏ဘဏ္ဍာ၏။ အပ္ပဂ္ဂတံ၊  
အဖိုးနည်းသည်အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ သိလျက်လည်း။ အကထေတု၊ မပြော

၁-အကပ္ပိယဝေါဟာရေန (ဆဋ္ဌ)      ၂-ရဇနန္တုလ္လိအာဒိနံ (ဆဋ္ဌ)

ပဲ။ “ဣဒါနေဝ၊ ယခုကလျှင်။ ဥပပရိက္ခိတော၊ စူးစမ်း၍။ ဂဏှ၊ ယူလော့။ ပစ္စာ၊ နောင်ခါမှ။ ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရိ၊ နှလုံး မသာမယာရှိသည်။ မာ ဟောတိ၊ မပြစ်လင့်။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဣတရော စ၊ ကုန်သည်သည်လည်း။ အတ္တနာ ခိယုမာနဿ၊ မိမိပေးအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏။ မဟဂ္ဂတံ၊ အဖိုးများထိုက်သော အဖြစ်ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ “ဦး ဝါ၊ အယုတ်သည်လည်းကောင်း။ အဓိကံ ဝါ၊ အလွန်သည်လည်းကောင်း။ တုမ္မာကဗေဝ၊ ရှင်ပင်ဘုရားတို့အားသာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေတော့။” ဣတိ၊ သို့။ ဒတာ၊ ပေး၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားအံ့။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဂ္ဂဟဏေ၊ ပရိဗ္ဗာဇက၏ သင်္ကန်းကို ယူရာ၌။ ဥပနန္ဓဿ၊ အရှင် ဥပနန္ဒအား။ အနာပတ္တိ ဝိယ၊ အာပတ်မသင့်သကဲ့သို့တည်း။ ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရိဿ၊ နှလုံး မသာမယာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ သကသညာယ၊ မိမိဥစ္စာအမှတ်ဖြင့်။ အာဂတဿ၊ လာသောသူအား။ ယံ၊ အကြင်ပစ္စည်းကို။ အဓိကံ၊ အလွန်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ တံ၊ ထိုပစ္စည်းကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ယေန၊ အကြင် ဥစ္စာဖြင့်။ ယံ၊ အကြင် ပစ္စည်းကို။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ဖလှယ်၏။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပစ္စည်းတို့၏။ ကပ္ပိယဝတ္ထုတာ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုအဖြစ်လည်းကောင်း။ အသဟဓမ္မိကတာ၊ သီတင်းသုံးဖော်မဟုတ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကယဝိက္ကယာပဇ္ဇနံ၊ ကယဝိက္ကယသို့ ရောက်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။  
 ဓုတိယော၊ သော။ ကောသိယဝဂ္ဂေ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၃- ပတ္ထဝဂ္ဂ ၁-ပတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၀၂။ တတိယဝဂ္ဂဿ၊ တတိယဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပထမသိက္ခာပုဒ်၌။ “အဓုတေရသပလာ”တိ ဝစနံ၊ ဟူသော စကားကို။ မာဂဓိကာယ၊ မာဂရောင်တိုင်း၌ ဖြစ်သော။ မာနတုလာယ၊ ချင်ကြောင်း နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ခွက်ဖြင့်။ အဓုတေရသပလပရိမိတံ၊ တဆယ် နှစ်ပလခွဲဖြင့် နှိုင်းယှဉ်အပ်သော။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဂဏန္တံ၊ ဆံသော ကွမ်းစားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၃.၄၈)တထာ ပရိမိတံ၊ ထို အတူ တဆယ် နှစ်ပလခွဲ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော။ ယဝမာသာဒိ၊ မယော၊ ပဲအင်ရှိသည်ကို။ ဂဏန္တံ၊ ဆံသော ကွမ်းစား

၁-အတ္တနော ခိယုမာနဿ (ဆဋ္ဌ)



ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေဝိ၊ အချို့ဆရာတို့  
သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ပန၊ ဆရာ ဓမ္မပါလ  
မထေရ်သည်ကား။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်)။ “စတုမုဋ္ဌိကံ၊ လေးဆုပ်သည်။ ကုဉ္ဇဝံ၊  
တကုဉ္ဇုမည်၏။ စတုကုဉ္ဇဝံ၊ လေးကုဉ္ဇုသည်။ နာဠိ၊ တကွမ်းစားတည်း။ တာယ  
နာဠိယာ၊ လေးကုဉ္ဇုဝင် ကွမ်းစားဖြင့်။ သောဠသ နာဠိယော၊ တဆယ်  
ခြောက်ကွမ်းစားတို့သည်။ ဒေါဏံ၊ တဒေါဏမည်၏။ တံ ပန၊ ထိုလေးကုဉ္ဇုဝင်  
ကွမ်းစားဖြင့် တဆယ် ခြောက်ကွမ်းစားဝင်သော ဒေါဏသည်ကား။ မဂဓ-  
နာဠိယာ၊ မဂဓရောင်ကွမ်းစားဖြင့်။ ဒွါဒသ နာဠိယော၊ တဆယ် နှစ်ကွမ်းစား  
တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။” ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။  
ဝုတ္တံ၊ ၏။

(ဤဓမ္မပါလမထေရ်အယူ၌-မဂဓရောင်ကွမ်းစားကား ငါးကုဉ္ဇု တဆုပ်နှင့်  
တဆုပ်တွင် သုံးဖို့တဖို့ဝင်၏)။

“ဒမိဋ္ဌနာဠိ”တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ ပုရာဏနာဠိ။ ရှေးကွမ်းစား  
ဟောင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာ စ၊ ထို ရှေးကွမ်းစား  
ဟောင်းသည်လည်း။ စတုမုဋ္ဌိကေဟိ၊ လေးဆုပ်ရှိကုန်သော။ ကုဉ္ဇဝေဟိ၊  
ကုဉ္ဇုတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌ ကုဉ္ဇဝါ၊ ရှစ်ကုဉ္ဇုရှိကုန်၏။ မဂဓနာဠိ၊ မဂဓရောင်  
ကွမ်းစားသည်။ တာယ နာဠိယာ၊ ထိုရှစ်ကုဉ္ဇုဝင်သော ရှေးကွမ်းစားဟောင်း  
ဖြင့်။ ဒေ နာဠိယော၊ နှစ်ကွမ်းစားတို့ကို။ ဂဏှာတိ၊ ဆံ့၏။ “ပုရာဏာ ပန  
သိဟဋ္ဌနာဠိ၊ သိဟိဋ္ဌ ကွမ်းစားဟောင်းသည်ကား။ တိဿော နာဠိယော၊  
ရှေးသုံးကွမ်းစားတို့ကို။ ဂဏှာတိ၊ ဆံ့၏။ ဝါ၊ ဝင်၏။” ဣတိ၊ သို့။  
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတသံ၊ ထို လေး ကုဉ္ဇုသည် ကျေးကွမ်းစား၊ ကျေးနှစ်ကွမ်း  
စားသည် မဂဓရောင် တကွမ်းစားဖြစ်၏-ဟု ဆိုသော ဆရာတို့၏။ မတေန၊  
အလိုအားဖြင့်။ မဂဓနာဠိ၊ မဂဓရောင်ကွမ်းစားသည်။ ဣဒါနိ ပဝတ္ထမာနာယ၊  
ယခုကာလ၌ ဖြစ်သော။ စတုကုဉ္ဇဝါယ၊ လေးကုဉ္ဇုဝင်သော။ ဒမိဋ္ဌနာဠိ-  
ယာ၊ ကျေးကွမ်းစားဖြင့်။ စတုနာဠိကာ၊ လေးကွမ်းစားရှိသည်။ ဟောတိ၊  
၏။ ပုရာဏဒမိဋ္ဌနာဠိသင်္ခါတံ၊ ကျေးကွမ်းစားဟောင်းဟု ဆိုအပ်သော။  
ဇာတော မဂဓနာဠိတော၊ ထိုမဂဓရောင်ကွမ်းစားအောက်။ ဥပမုဉ္ဇ၊ ထက်ဝက်  
ငယ်သော ခွက်သည်လည်း။ ပုရာဏဒမိဋ္ဌနာဠိသင်္ခါတံ၊ သော။ ပတ္တံ နာမ၊  
ပတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဧတေန၊ ထိုဆရာတို့

စကားနှင့်။ “ဩမကော နာမ ပတ္တော ပတ္တောဒနံ ဂဏှာတိ” တိ ပါဠိဝစနဉ္စ၊ ဟူသောပါဠိစကားသည်လည်း။ သမေတိ၊ ညီ၏။ လောကီယေဟိမိ၊ လောကီ စကားတို့နှင့်လည်း။ သမေတိ၊ ညီ၏။

“လောကီယံ မဂဓဉ္စေတိ၊ ပတ္တဒ္ဓယမုဒါဟဋ္ဌံ။

လောကီယံ သောဠသ ပလံ၊ မဂဓံ ဒိဂုဏံ မတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ လောကော နာဠိယာ၊ လောက၌ ပုရာဏဒမိဋ္ဌကုမ်းစားထက်။ မဂဓနာဠိ၊ မဂဓရာဇ်ကုမ်းစားကို။ ဒိဂုဏာတိ၊ နှစ်ဆတက်ကြီး၏ ဟူ၍။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။

ဂါထာအနက်ကား—

လောကီယံ၊ လောကီကုမ်းစားလည်းကောင်း။ မဂဓဉ္စ၊ မဂဓရာဇ်ကုမ်း စားလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္တဒ္ဓယံ၊ ကုမ်းစားနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဥဒါ- ဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်အပ်၏။ လောကီယံ၊ လောကီကုမ်းစားသည်။ သောဠသ ပလံ၊ တဆယ် ခြောက်ပယ်ရှိ၏။ (နှစ်ဆုပ်ကို တပယ်ခေါ်သည်)။ မဂဓံ၊ မဂဓရာဇ် ကုမ်းစားကို။ ဒိဂုဏံ၊ လောကီကုမ်းစား နှစ်ဆတက်ဟူ၍။ မတံ၊ သိအပ်၏။ (ဂါထာအနက်တည်း)။

ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့လျှင်။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဩမကပတ္တဿ စ၊ ဩမကသပိတ်၏လည်း။ ယာပနမတ္တောဒနဂါဟိကာ၊ မှလောက်သော အတိုင်း အရှည်ရှိသောဆွမ်းကို ဆံ့သောအဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ အဋ္ဌကုဉ္စ၊ ဝတော၊ ရှစ်ကုဉ္စအောက်။ ဝါ၊ ရှစ်စလယ် အောက်။ ဥနောဒနဂါဟိနာ၊ ယုတ်သောဆွမ်းကိုသာ - ဆံ့သော။ ပတ္တော၊ သပိတ်ဖြင့်။ အထူပီကတံ၊ စုန်စုန်မတက်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိ- ယေသိတု၊ ရှာ၍။ ယာပေတံ၊ မျခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝေရဉ္စကဏ္ဍကထာယံ၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ အဋ္ဌ က်သော။ “ပတ္တော နာမ နာဠိမတ္တံ ဟောတိ ဧကဿ ပရိသဿ အလံ ယာပနာယ။ ဝုတ္တမ္ပံ ဟောတိ ‘ပတ္တောဒနော နာလ’ မယံ ဒုဝိန္နန္တိ” ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဧကေကဿ ဒိန္နံ တိဏ္ဍံ ပဟောတိ” တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ အာ- ဂတံ၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ဝုတ္တနယာ- နသောရေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

“အာလောပဿ အနုရူပ”န္တိ ဧတ္ထံ၊ ဟူသော ပုဒ်၌။ “ဗျဉ္ဇနဿ မတ္တာ နာမ ဩဒနတော စတုတ္ထဘာဂေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ပြဟွာယသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊

ကဏ္ဍ]

၃-ပတ္ထဝဂ္ဂ ၂-ဦးပဉ္စမနန္ဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၃၃

ပြဟံယုသုတ်၏ အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာလောပဿ၊ ဆွမ်းလုတ်၏။ စတုတ္ထဘာဂမေဝ၊ လေးမြို့ တဖို့ရှိသည်သာ လျင်ဖြစ်သော။ ဗျဉ္ဇနံ၊ စားမဲဟင်းလျာကို။ အနုရူပန္တိ၊ လျော်၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သြဒနဂတိကာနေဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သြဒနဿ၊ ထမင်း၏။ အန္တော ဝေ၊ အတွင်းကိုသာလျှင်။ ပဝိသနသီလာနိ၊ ဝင်လေ့ရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သြကာသံ၊ တည်ရာကို။ န ဂဝေသန္တိ၊ မရှာကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နာမမတ္ထေတိ၊ ဟူသည် ကား။ “မဇ္ဈိမော ပတ္ထော မဇ္ဈိမောမကော”တိ အာဒိနာမမတ္ထေ၊ အစရှိသော အမည်မျှဖြင့်။

၆၀၇-ဂ။ ဧဝံ ပယောဂေ ပယောဂေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိယော-  
သာနာလောပဇ္ဈောဟရဏပယောဂေ ပယောဂေ၊ အဆုံးစွန်၌ဖြစ်သော ဆွမ်း  
လုတ်ကို မျှခြင်းတည်းဟူသော ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း။ အာလော-  
ပေ အာလောပေ၊ အလုတ်တိုင်း အလုတ်တိုင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊  
တည်း။ ကတွံတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပါကပရိယောသာနံ၊ ဖုတ်၍ ပြီးသည်  
ကို။ ကတွံ၊ ပြု၍။ “ပစိတွံ ဌပေဿာမိ”တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။  
ကာဠဝဏ္ဏံ၊ မည်းနက်သော အဆင်းရှိအောင်။ ပါကံ၊ ဖုတ်ခြင်းကို။ (၃၄၉)  
သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆိဒ္ဓန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မုခဝဋ္ဋိတော၊ မျက်နှာ  
ရေးမှ။ ဒုဂ္ဂံလဿ၊ လက်နှစ်သစ်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်  
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော စကားသည်။ ပဌမကထိနေ၊ ၌။  
ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသလျှင်ကတည်း။

ပတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး။

၂-ဦးပဉ္စမနန္ဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၀၉-၆၁၃။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိ၌။ အဟံ၊  
ငါသည်။ ဗတ္ထေန၊ သပိတ်ဖြင့်။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။ သန္တ-  
ပေဿာမိ၊ ရောင့်ရဲစေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သေသော၊ ပါဠိသေသသည်။  
ဟောတိ၊ ၏။ “အပတ္ထော”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော စကားဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာန-  
ဝိဇဟနမ္ပိ၊ အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ခြင်းကိုလည်း။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ပဉ္စမနန္ဒနေပိ ပတ္ထော၊  
ငါးဖွဲ့ရှိသော သပိတ်၌လည်း။ အပရိပုဏ္ဏပါကေ၊ အဖုတ် မပြည့်စုံသော။  
ပတ္ထော ဝိယ၊ သပိတ်၌ကဲ့သို့။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ရူပာတိ၊ မရောက်။  
“တိပုပဋ္ဌကေန ဝါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

တမ္ပလောဟာဒီဟိ၊ ကြေးနီအစရှိကုန်သော။ ကပ္ပိယလောဟေဟိ၊ အပ်သော  
 ကြေးတို့ဖြင့်။ အယောပတ္တဿ၊ သံသပိတ်၏။ ဆိန္ဒု၊ အပေါက်ကို။ ဆာ-  
 ဒေတုံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ။ ။ ။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။  
 “လောဟမဏ္ဍလကေနာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ ။ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေါ ဌံ။  
 အကာဋ္ဌဝဏ္ဏမ္ပိ၊ မမည်းသေးသော အဆင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကပ္ပိယ-  
 ပတ္တံ၊ အပ်သော သပိတ်ကို။ ဝိညာပေန္တဿ၊ တောင်းသော ရဟန်းအား။  
 အာပတ္တိ ဝေ၊ အာပတ်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ အဓိဋ္ဌာ-  
 နုပဂပတ္တဿ၊ အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်၏။ ဥနပဉ္စဗန္ဓနတာ၊ ဝါးဖွဲ့  
 အောက် ယုတ်သောအဖြစ်လည်းကောင်း။ အတ္ထုဒ္ဓေသိကတာ၊ မိမိဖို့ ရည်  
 ညွှန်းသောအဖြစ်လည်းကောင်း။ အကတဝိညတ္တိ၊ မပြုအပ်သည်၌ တောင်း  
 ခြင်းလည်းကောင်း။ တာယ၊ ထိုတောင်းခြင်းဖြင့်။ ပဋိလာဘော၊ စ၊ ရှခြင်း  
 လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ  
 သိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ဥနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ မြီ။

၃- ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၁၈-၆၂၁။ တတိယေ၊ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပိလိန္ဒ-  
 ဝတ္ထုတ္တရေန၊ ပိလိန္ဒဝတ္ထုမထေရ်သည်။ (ပဋိက္ခိပိတာ ဂဟိတတ္တာ-၌ စပ်)။  
 “န ခေါ မဟာရာဇ ဘဂဝတာ အာရာမိကော အနုညာတော” တိ၊ ဟူ၍။  
 ပဌမံ၊ စွာ။ ပဋိက္ခိပိတာ၊ ပယ်ဦး၍။ “အနုဇောနာမိ ဘိက္ခဝေ အာရာမိက”  
 န္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလာနမ္ပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ အာရာမိကနာမေန၊ အရံ  
 စောင့်အမည်ဖြင့်။ ဒါသဂ္ဂဟဏေ၊ ကျွန်ကို ခံခြင်းကို။ အနုညာတေ ဝေ၊  
 ခွင့်ပြုတော်မူသောလျှင်။ အာရာမိကာနိ၊ အရံစောင့်တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊  
 ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝိညာယတိ-၌ စပ်)။ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ၊ လယ်  
 ယာအစရှိသည်တို့ကို။ တထာ အနုညာတတ္တာ၊ ထိုကျွန်ကို ခွင့်ပြုသည်နှင့်အတူ  
 ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့်။ (န ဝဋ္ဋတိ-၌ စပ်)။ ကပ္ပိယ ဝေ၊ ဟာရေနပိ၊  
 “ဝိဟာရဿ ဒေမ” စသော ကပ္ပိယဝေ၊ ဟာရဖြင့်လည်း။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။  
 ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိတိ၊ မအပ်ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊  
 သင့်စွာ။ “ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ” တိအာဒိနာ၊ အစ  
 ရှိသည်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တေသု၊ ပယ်အပ်ကုန်သောလယ်ယာ၊ ကျွန်၊ စပါး၊ ကျွဲ၊  
 နွား အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကသေဝ၊ အရံစောင့် ကျွန်တခုကိုသာလျှင်။



ပုဂ္ဂလိကဝသေန၊ ပုဂ္ဂလိကအစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟဏော၊ ခံခြင်းကို။ အနု-  
ညာတေ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဣတရိတရာနံ၊ ထိုကျွန်မူတပါးသော လယ်  
ယာအစရှိသည်တို့၏။ တထာ န ဂဟေတဗ္ဗတ၊ ထိုကျွန်ကို ခံသကဲ့သို့ မခံ  
အပ်သော အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။  
ပိလိန္ဒ ဝစ္ဆတ္ထေရေန၊ သည်။ ဒါယကကုလဿ၊ အရံစောင့်မျိုးဖြစ်သော။  
ဒါရိကာယ၊ သတို့သမီးအား။ (ဝေသာလီယာ ပုရေ-ကဲ့သို့ ဝိသေသန၊  
ဝိသေသယျ လိင်မတူ)။ သုဝဏ္ဏမာလာဝသေန၊ သူပုန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။  
တိဏဏ္ဍုပကဿ၊ မြက်ကုရွတ်ကို။ ယဉ္ဇ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင် ဖန်ဆင်းခြင်း  
သည်။ အတ္ထိ၊ ။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ ထိုဖန်ဆင်းခြင်းသည်။ “အနာပတ္တိ-  
ဘိက္ခဝေ ဣဒ္ဓိမဿ ဣဒ္ဓိဝိသယေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။  
ကုလသင်္ဂဟာဒိ၊ ကုလသင်္ဂဟ-အစရှိသည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊  
ထိုကြောင့်။ ကတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗ၊ ။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။  
“ခိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့အား။ လာဘိစ္ဆာယ၊ လာဘကို လိုချင်ခြင်း၏။  
အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (၃၅၀) ကုလသင်္ဂဟေ၊ အမျိုးကိုချီး  
မြှောက်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အာဇီဝကောပေါ၊ အာဇီဝပျက်  
ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ န  
ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ခိဏာသဝါနမ္ပိ၊ ရဟန္တာတို့သည်လည်း။  
အာဇီဝဝိပတ္တိယေတုနံ၊ အာဇီဝပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ပိဏ္ဏ-  
ဒါနာဒိနံ ၊ ဆွမ်းပေးခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗတော၊ ကြဉ်ရှောင်  
အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာ  
မထေရ်သည်။ “နေဝ ဘိန္ဓေယျ မာဇီဝံ၊ စဇမာနောပိ ဇီဝိတ” န္တိ၊ ဟူ၍။  
ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ စဇမာနောပိ၊ စွန့်သော်လည်း။  
အာဇီဝံ၊ သမ္မာအာဇီဝ သီလကို။ နေဝ ဘိန္ဓေယျ၊ မဖျက်ဆီးရာသာလျှင်  
ကတည်း။ ဘဂဝတော စ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ “ဂါထာဘိဂီတံ မေ  
အဘောဇနိယ” န္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ မေ ဝါသည်။  
ဂါထံ၊ သဒ္ဓါ၊ ဗီဇံ တပေါ် ဝုဠိ-အစရှိသော ဂါထာကို။ အဘိဂီတံ၊  
ဆိုအပ်ပြီ။ အဘောဇနိယံ၊ မစားအပ်။

၆၂၂။ ဥဂ္ဂဟိတကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိဘောဂံ၊ ကို။ မောစေတော၊  
လွတ်စေ၍။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဂဟိတံ၊ ကိုင်အပ်သည်ကို။

(ဤ၌ ပရိဘောဂတ္ထာယ သယံ ဂဟိတံ-ဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏။  
ယောဇနာခွဲသော အတိုင်းသာ ရှိသင့်သည်။)

သယံ ကရောတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပစိတံ၊ ချက်၍။ ကရောတိ၊ ၏။  
ပုရောဘတ္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ဝတ္ထုဖြစ်သော  
နို့ရည်၊ နို့ဓမ္မနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဟုပုရေ-  
ဘတ္တမေဝ၊ ထိုနေ့ နံနက်၌သာလျှင်။ ဝန္တတိ၊ ၏။ သယံ ကတန္တိ၊ တူသည်  
ကား။ ခိရနဝနိတံ၊ နို့ရည်ဆီဦးကို။ ပစိတံ၊ ချက်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်  
သော ထောပတ်သည်။ “နိရာမိသမေဝ”တိ ဝစနံ၊ ဟူသော စကားကို။  
တဒဟုပုရောဘတ္တံ၊ ထိုနေ့ နံနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဇ္ဇာ-  
ယနေ။ သယံ ကတံ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သော ထောပတ်ကို။ နိရာမိသမေဝ၊  
အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။  
ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သာမပါကော၊ သာမပါကသည်။ န ဟောတိ၊  
မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ စောဒေတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ စောဒနာသင့်သောကြောင့်။  
“နဝနိတံ တာပေန္တဿာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။  
“ပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ”တိ ဝစနံ၊ ပစ္စာဘတ္တပဋိဂ္ဂဟိတေပိ-ဟူသော စကားကို။  
ခိရဒဓိနံ၊ နို့ရည်၊ နို့ဓမ္မတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဂ္ဂဟိ-  
တကေဟိ၊ အကပ်ပျက်ဖြစ်သော နို့ရည်၊ နို့ဓမ္မတို့ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်  
သော ထောပတ်ကို။ အပ္ပဉ္ဇနာဒိသု၊ ခြေနယ်ဆီ အစရှိသည်တို့၌။ ဥပနေ-  
တဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ “သေဝ  
နယော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ နိဿဂ္ဂိယာပတ္တိံ၊ နိဿဂ္ဂိယအာပတ်ကို။  
သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အကပ္ပိယမသသပ္ပိမ္ပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဟတ္ထိ-  
အာဒိနံ၊ ဆင်အစရှိသည်တို့၏။ သပ္ပိမ္ပိ၊ တောပတ်၌။

တ္ထေ ပနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ နဝနိတေ၊ ဆီဦး၌။ ဝိသေသော၊ အထူး  
သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဇောတံ ဝန္တတိတိ၊  
ကား။ ဇောတမေဝ၊ စင်ကြယ်စွာ စစ်ပြီးသော ဆီဦးကိုသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟေ-  
တုမ္ပိ၊ အကပ်ခံခြင်းငှာလည်း။ ဝန္တတိ၊ ၏။ ဣတရိယာ၊ မစပ်ပဲ နို့ဓမ္မ-  
ပေါက် ရက်တက်ပေါ်နှင့်တကွ ခံသည်ရှိသော်။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ဝတ္ထု  
နှင့်တကွ ခံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ထေရာနံ၊ ထက်ဝက်  
သောမထေရ်တို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝတ္ထုနော၊ မှီရာဖြစ်သောနို့ရည်၏။ ဝိယောဇိတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဓိဂုဠိကာဒိဟိ၊ နို့ဓမ်းခဲ အစရှိသည်တို့နှင့်။ ယုတ္တတာမတ္တေန၊ ယှဉ်သောအဖြစ်မျှဖြင့်။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံခြင်းမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တက္ကတော၊ ရက်တက်မှ။ ဥဒ္ဓတမတ္ထမေဝ၊ ထုတ်ကာမျှသာလျှင်ဖြစ်သော ဆီဦးကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတာ၊ အကပ်ခံ၍။ ဧဝံတော ဝါ၊ သုတ်သင်၍လည်းကောင်း။ ပဓိတော ဝါ၊ ချက်၍လည်းကောင်း။ နိရာမိသမေဝ၊ အာမိသကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ ကတော၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇေ သု၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသိဝတ္ထေရဿ၊ မဟာသိဝမထေရ်၏။ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဒဓိဂုဠိကာဒိဟိ၊ နို့ဓမ်းခဲ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသော ကာလ၌။ ဘုဉ္ဇေ သု၊ စားကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာယော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “တသ္မာ နဝနိတံ ပရိဘုဉ္ဇေန။ ပ။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ န ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ တတ္ထ၊ ထို တသ္မာ နဝနိတံ ပရိဘုဉ္ဇေန အစရှိသော ပါဠိ၌။ အဓေတံ၊ မသုတ်မသင်သော ဆီဦးကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတာပိ၊ အကပ်ခံ၍လည်း။ တံ နဝနိတံ၊ ထို ဆီဦးကို။ ပရိဘုဉ္ဇေန၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်။ ဒဓိအာဒိနိ၊ နို့ဓမ်းအစရှိသည်တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇေတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ခယံ ဂမိဿတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိရာမိသံ၊ အာမိသကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိကာလေပိ၊ ၌လည်း။ ဝနုတိ၊ ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တောဝတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ နဝနိတော၊ ဆီဦး၌။ လဂ္ဂမတ္တေန၊ ကပ်ကာမျှသော။ ဝိသု၊ အသီး။ ဒဓိအာဒိဝေါဟာရံ၊ နို့ဓမ်းစသော အမည်ကို။ အလဒ္ဓေန၊ မရသော။ အပ္ပမတ္တေန၊ အနည်းငယ်သော။ ဒဓိအာဒိနာ၊ နို့ဓမ်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ဤ တောဝတာ-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဝိသု ပဋိဂ္ဂဟိတဒဓိအာဒိဟိ၊ အသီး အကပ်ခံအပ်သော နို့ဓမ်းအစရှိသည်တို့နှင့်။ သဟ ပက္ကံ၊ တကွချက်အပ်သော ထောပတ်သည်။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတသင်္ချေမေဝ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံ၏/ဟူသော အရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ။ တသ္မိမ္မိတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိရာမိသဘူတေပိ၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ထောပတ်၌လည်း။ ကုက္ကုစ္စကာနံ ပန၊ အလိုလိုရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏ကား။ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ ဟောတိ၊ ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံခြင်း၌။ ဂုဠပိဏ္ဍာဒိ၊ တင်လဲဆိုင်အစရှိသည်သည်။ သဟိတေန၊ တကွဖြစ်သော။ ဘတ္တေန၊

ထမင်းဖြင့်။ အသမ္ဘိန္ဒရသံ ဝိယ။ မစပ်သောအရသာ ရှိသကဲ့သို့။ သပ္ပိ၊ ထော  
 ပတ်သည်။ ဒဓိအာဒိဟိ၊ နို့ဓမ္မိးအစရှိသည်တို့နှင့်။ အသမ္ဘိန္ဒရသတ္တာ၊ မစပ်  
 သော အရသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ၊ ဝတ္ထု  
 နှင့်တကွ အကပ်ခံခြင်းမည်သည်။ တာဝ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ရှိစေတော့။  
 (၃၅၁) တံ၊ ထို နို့ဓမ္မိးရက်တက်ပေါက် အရောရော အကပ်ခံသော ဆီဦးကို။  
 ပစန္တေန ပန၊ ချက်သောရဟန်းသည်ကား။ ဧဝံတောဝ၊ သုတ်သင်၍သာလျှင်။  
 ပစိတဗ္ဗံ၊ ချက်အပ်၏။ ဣတရထာ၊ မသုတ်သင်ပဲ ချက်သည်ရှိသော်။ ပစနက္ခဏေ၊  
 ချက်ဆဲ ခဏ၌။ ပစ္စမာနဒဓိဂ္ဂုဋ္ဌိကာဒိဟိ၊ ချက်သော နို့ဓမ္မိးခဲအစရှိသည်တို့နှင့်။  
 သမ္ဘိန္ဒတာယ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာမံပက္ကံ၊ သာမံကျက်သည်။  
 ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တေသု၊ ထို နို့ဓမ္မိးပေါက်၊ ရက်တက်ပေါက်တို့သည်။  
 ခိဏေသုပိ၊ ကုန်ပေတမဲ့လည်း။ သာမံပက္ကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊  
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရာမိသမေဝ၊ အာမိသကင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။  
 ပစိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ တေနော၊  
 ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “အာမိသေန သဟ ပက္ကတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏံ၊  
 အကြောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤနို့ဓမ္မိးရက်တက်ပေါက်နှင့်တကွ ဆီဦးကို ချက်ရာ၌။ အယံ၊  
 ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိစာရဏာ၊ စိစစ်ခြင်းတည်း။ အာမိသေန၊ နှင့်။  
 သဟ၊ တကွ။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပက္ကဿ၊ ချက်သော ဆီဦး၏။ သဝတ္ထုက-  
 ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာဘာဝေ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်း  
 သည်။ သတိ၊ သော်။ သယံပါကဒေါသော၊ ဝါ၊ သာမံပက္ကအဖြစ်ကိုလည်း  
 ကောင်း။ ယာဝကောလိကတာ ဝါ၊ ယာဝကောလိက၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။  
 ပရိသင်္ကိယတိ၊ ယုံမှားရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ နို့ဓမ္မိးရက်တက်  
 ပေါက်နှင့်တကွချက်အပ်သောဆီဦး၌။ သတ္တာဟကောလိကတ္တာ၊ သတ္တာဟ ကောလိ-  
 ကဖြစ်သောကြောင့်။ သယံပါကဒေါသော၊ သယံပက္ကဒေါသသည်။ န သမ္ပဝတိ၊  
 မဖြစ်။ (တာဝ-ကား ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခ)။ ဟိ၊ ယာဝကောလိကအဖြစ် မရှိသည်ကို  
 ဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဆီဦး၌။ ယံ ဒဓိအာဒိ အာမိသဂတံ၊ အကြင် နို့ဓမ္မိးအစ  
 ရှိသော အာမိသသည်။ (ဂတ-သဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ နို့ဓမ္မိး  
 အစရှိသော အာမိသည်။ ပရိက္ခိတံ၊ ကုန်လေပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။  
 ဝိစာရဏာ၊ စိစစ်ခြင်းတည်း။ အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်။ ပဋိဂ္ဂဟိတဒဓိဂ္ဂုဋ္ဌိကာဒိ-  
 နာ၊ အကပ်ခံသော နို့ဓမ္မိးခဲသည်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။



ပက္ကတ္တာ၊ ချက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဝတ္ထုကပက္ကံ ဝိယ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ ချက်သကဲ့သို့။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိသင်္ကယတိ၊ ယုံမှား ငြားအံ့။ တဒါ၊ ထိုသို့ ယုံမှားသည်ရှိသော်။ “အာမိသေန သဟ ပဋိဂ္ဂဟိ- တတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏံ၊ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ “ပက္ကတ္တာ”တိ၊ အာမိသေန သဒ္ဓိံ ပက္ကတ္တာ-ဟူ၍။ န၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုသင့်။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ အာမိသေန သဟ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ဟု ဆိုသော်လည်း။ (သတိ-ကားတည့်သည်)။ ဥပခုတ္တေရာနံ၊ ထက်ဝက်သော မထေရ်တို့၏။ မတမေဝ၊ အလိုကိုသာလျှင်။ အဂ္ဂိကတံ၊ အတူပြုသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတ္ထ စ၊ ထို ဥပခုမထေရ်တို့၏ အယူ၌လည်း။ သာ- မဏေရာဒိဟိ၊ သာမဏေအစရှိသည်တို့သည်။ ပက္ကမိ၊ ချက်အပ်သော်လည်း။ ယာဝကာလိကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ပဋိဂ္ဂဟိတဒိရာဒိ၊ အကပ်ခံအပ်သော နို့ရည်အစရှိသည်ကို။ ပစိတွာ၊ ချက်၍။ အနုပသမ္ပန္နေဟိ၊ လူသားမဏေတို့သည်။ ကတသပ္ပိအာဒိ ဝိယ၊ ပြုအပ်သော ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ တဉ္စ၊ ထို ယာဝ- ကာလိကဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဘိက္ခာ- စာရေန၊ ဆွမ်းခံခြင်းငှါလှည့်လည်သဖြင့်။ လဒ္ဓနဝနိတာဒိနံ၊ ရအပ်သော ဆီဦးအစရှိသည်တို့၏။ တက္ကာဒိအာမိသသံသဂ္ဂသမ္ပဝေန၊ ရက်တက်အစရှိသော အာမိသနှင့် ရောယှက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်။ အပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတာပသင်္ဂတော၊ မသုံး ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် လျဉ်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဂဟဋ္ဌာ၊ ဒါယကာတို့သည်။ ဇောဝိတွာ ဝါ၊ သုတ်သင်၍လည်းကောင်း။ သော ဓေတွာ ဝါ၊ စင်ကြယ်၍ လည်းကောင်း။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ အာကိရန္တိတိ၊ လောင်းကုန်၏ဟူ၍။ နိယမော၊ မြဲသောအမှုတ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ၊ ၌လည်း။ “ယထာ တတ္ထ ပတိတတဏှုလ- ကဏာဒယော န ပစ္စန္တိ၊ ဧဝံ ။ပ။ ပုန ပစိတွာ ဒေတိ၊ ပုရိမနယေနဝ သတ္တာဟံ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဝစနေပိ၊ ဤစကားနှင့်လည်း။ ဧတံ၊ ဤယာဝကာလိကဖြစ်၏-ဟူသော စကားသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤနို့မမ်း၊ ရက်တက်ပေါက်နှင့်တကွ ဆီဦးကို အကပ်ခံ၍ ချက်ရာ၏။ ကုက္ကုစ္စကာနံ၊ တို့အား။ ကုက္ကုစ္စုပ္ပတိယာ၊ ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ခြင်း၏။ နိမိတ္တမေဝ၊ အကြောင်းသည်ပင်လျှင်။ နဒိဿတိ၊ မထင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ရာ၌။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းသည်။ န ဒိဿတိ ယထာ၊ မထင် သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ “လဇ္ဇီ သာမဏေရော ယထာ တတ္ထ ပတိတတဏှုလကဏာဒယော န ပစ္စန္တိ၊ ဧဝံ သာမိသပျါကံ မောစေန္ဓော အဂ္ဂိမ္မံ

ဝိလိယာပေတွာ ။ပ။ ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဝစနဿာပိ၊ အဋ္ဌကထာ  
စကား၏လည်း။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းသည်။ န ခိဿတိ၊ မထင်။ ဟိ၊ သင့်  
စွာ။ ဧတံ၊ လတ္တီ သာမဏေဓာရေ - အစရှိသော စကားကို။ ယာဝကာလိက-  
သံသဂ္ဂပရိဟာရာယ၊ ယာဝကာလိကနှင့် ရောယှက်သည်ကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊  
ဆိုအပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တိုင်  
လည်း။ တထာ၊ ထို သာမဏေဓာရေ။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝေယျ၊  
ဖြစ်ရာ၏။ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ ဒါယကာတို့သည်။ ဒိန္နသပ္ပိအာဒိသု စ၊ လူအပ်သော  
ထောပတ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ အာမိသသံသဂ္ဂတာ၊ အာမိသနှင့်ရောယှက်  
ခြင်းသည်။ န ဝိဂစ္ဆေယျ၊ မကင်းရာ။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဂဟဋ္ဌာ၊ ဒါယကာ  
တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤ သာမဏေဓာရေ။ ဝိလိယာပေတွာ၊ ကြေစေ၍။ ပရိ-  
ဿာဝေတွာ၊ စစ်၍။ တဏှာလာဒိ၊ ဆန်အစရှိသည်ကို။ အပနေတွာ၊  
ပယ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ န ပစန္နိ၊ မချက်ကုန်။ အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။  
ဘေသဇ္ဇေဟိ၊ ဆေးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ စာကွ။ ခိရာဒိ၊ နို့ရည်အစရှိသည်ကို။  
ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ခိရာဒိ၊ နို့ရည်စသည်  
သည်။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဧဝံ၊ တထာ၊ ထိုအခြင်း  
အရာဖြင့်။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ပက္ခဘေသဇ္ဇတေလာဒိပိ၊ ချက်အပ်  
သော ဆေး၊ ဆီ အစရှိသည်သည်လည်း။ ယာဝကာလိကမေဝ၊ ယာဝကာ-  
လိကသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုရွာမှ ရှိခဲ့သောထောပတ်  
ဆီဦး၏။ (ထည့်)။ တမ္ပိ ယာဝကာလိကတ္တံ၊ ထို ယာဝကာလိက၏အဖြစ်သည်  
လည်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒမိအာဒိခယကရဏတ္တံ၊ နို့မီးအစရှိ  
သည် ကုန်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ။ “ပုန ပစိတွာ ဒေတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မဟာသိဝတ္ထေရ-  
ဝါဒေ၊ မဟာသိဝမထေရ်အယူ၌။ ကုတ္တုစုံ၊ အလို့လိုကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။  
အခေတမ္ပိ၊ မသုတ်သင်ပဲလည်း။ န ဝနိတံ၊ ဆီဦးကို။ တဒဟပိ၊ ထိုနေ၌  
လည်းကောင်း။ ပုန ဒိဝသာဒိသပိ၊ ထို့နောက် တနေ့ အစရှိသည် တို့၌  
လည်းကောင်း။ ပစိတွာ၊ ချက်ခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ တဏှာလာဒိ-  
မိဿ သပ္ပိအာဒိ၊ ဆန်အစရှိသည်နှင့် ရောသော ထောပတ်အစရှိသည်ကို။  
အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ အဂ္ဂိမ္ပိ၊ မီး၌။ ဝိလိယာပေတွာ၊ ကြေစေ၍။  
ပရိဿာ ဝေတွာ၊ စစ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ တဏှာဒိခယတ္တံ၊ ရက်တက်စသည်  
ကုန်ခြင်းငှါ။ ပစိတွာ၊ ချက်ခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ကဏ္ဍ]

၃-ပတ္တဝဂ္ဂ ၃-ဘေသဇ္ဇံ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏိနာ

၇၆၁

(၃၅၂)။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆန်အစရှိသည်နှင့် ရောသော  
 ထောပတ်၊ ဆီဦး၌။ ပိဇ္ဇမာနဿာပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ပစ္စမာနက္ခဏေ၊  
 ကျက်သော ခဏ၌။ သမ္ပန္နရသဿ၊ စပ်သော အရသာရှိသော။ ယာဝ-  
 ကာလိကဿ၊ ။ အဗ္ဗောဟာရိကတ္ထေန၊ မခေါ်ဝေါ်လောက်သော အဖြစ်  
 ဖြင့်။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတပုရေပရိဂ္ဂဟိတာနမ္ပိ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံခြင်း၊  
 ရှေ့နေ၌ အကပ်ခံခြင်းတို့၏။ အဗ္ဗောဟာရိကတော၊ အဗ္ဗောဟာရိက ဖြစ်သော  
 ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊  
 ရောက်အပ်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ဧတ္တာ-  
 ဝတာ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ န ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ ပန၊  
 အထူးကို ဆိုအံ့။ ဝိသု ပဋိဂ္ဂဟိတေန၊ အသီး အကပ်ခံအပ်သော။ ခိရာဒိအာ-  
 မိသေန၊ နို့ရည်အစရှိသော အာမိသနှင့်။ နဝနိတာဒိ၊ ဆီဦးအစရှိသည်ကို။  
 မိသေတော၊ ရော၍။ သိက္ခာနာ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အညေဟိ ဝါ၊  
 တပါးသော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပက္ကတေလာဒိတေသဇ္ဇံ၊ ချက်အပ်  
 သော ဆီအစရှိသော ဆေးသည်။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတသင်္ချေမေဝ၊ ဝတ္ထုနှင့်  
 တကွ အကပ်ခံ၏-ဟူသောအရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ။ ကသ္မာ၊  
 နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆေး၌။ ပဝိဋ္ဌယဒဝကာလိကဿ၊ ဝင်သော ယာဝကာလိ-  
 က၏။ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာဘာဝါ၊ အဗ္ဗောဟာရိကအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်  
 တည်း။ ပုရေပရိဂ္ဂဟိတတေသဇ္ဇေဟိ၊ ရှေ့နေ၌ အကပ်ခံအပ်သော ဆေးတို့  
 ဖြင့်။ အပုဋိဂ္ဂဟိတံ ခိရာဒိ၊ အကပ်မခံအပ်သော နို့ရည်အစရှိသည်ကို။ ပက္ခိ-  
 ပိတော၊ ထည့်၍။ ယံ ပက္ကတေလာဒိကံ၊ အကြင် ချက်အပ်သော ဆီအစရှိ  
 သည်သည်။ အတ္ထိ၊ ။ တံ၊ ထို ချက်အပ်သော ဆီအစရှိသည်သည်။ အနုပ-  
 သမ္ပန္နေဟေဝ၊ လှသောမဏေတို့သည်ပင်လျှင်။ ပက္ကမ္ပိ၊ ချက်အပ်သော်လည်း။  
 သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံရာရောက်သည်လည်း။ ဟော-  
 တိ၊ ။ သန္နိဓိပိ၊ သန္နိဓိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ။ ကသ္မာ၊ နည်း။  
 တတ္ထ၊ ထို ရှေ့နေက အကပ်ခံအပ်သော ဆေး၌။ ပက္ခိတ္တခိရာဒိကဿပိ၊  
 ထည့်အပ်သော နို့ရည် အစရှိသည်၏လည်း။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုထည့်သော  
 ခဏ၌။ သမ္ပန္နရသတာယ၊ စပ်သော အရည်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပုရေ-  
 ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာပတ္တိတော၊ ရှေ့နေက အကပ်ခံ အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်  
 ခြင်းကြောင့်တည်း။ အပုဋိဂ္ဂတေဟေဝ၊ အကပ်မခံအပ်သော ဆေးတို့ဖြင့်  
 သာလျှင်။ အပုဋိဂ္ဂဟိတခိရာဒိ၊ အကပ်မခံအပ်သော နို့ရည်အစရှိသည်ကို။



ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။ အညေဟိ ဝါ၊ သူတပါးတို့သည် လည်း။ ပက္ခတေလာဒိသုပိ၊ ချက်အပ်သော ဆီအစရှိသည် တို့၌လည်း။ အာမိသရသော၊ အာမိသအရည်သည်။ သစေ ပန ပညာယတိ၊ အကယ်၍ ထင်သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ (ဤ၌ သစေတခု ပါ၌လွန်)။ တံ၊ ထိုအာမိသအရည် ထင်သော ဆီချက် အစရှိသည်သည်။ ယာဝကာလိကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။

ပရိဿာဝေတွာ ဂဟိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ တဏှုလာဒိဝိဂမတ္ထံ၊ ဆန်အစ ရှိသည်မှ ကင်းခြင်းငှါ။ ပရိဿာဝေတွာ၊ စစ်၍။ တက္ကာဒိဝိဂမတ္ထံ၊ ရက်တက် အစရှိသည်မှ ကင်းခြင်းငှါ။ ပစိတွာ၊ ချက်၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော ထော ပတ်၊ ဆီဦးသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဌပိတဘောသဇ္ဇေဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတိရေကသတ္တာဟ ပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ၊ အကပ်ခံ၍ ခုနစ်ရက်လွန်သော ဆေးတို့ဖြင့်။ ဇေတန၊ ဤ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဌပိတဘောသဇ္ဇေဟိ-ဟူသော ပါ၌ဖြင့်။ တေဟိ၊ ထိုအကပ်ခံ၍ ခုနစ်ရက်လွန် သော ဆေးတို့နှင့်။ ယုတ္တမ္ပိ၊ ယှဉ်သော်လည်း။ သပ္ပိအာဒိ၊ ထောပတ်အစ ရှိသည်သည်။ အတိရေကသတ္တာဟပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်ခံ၍ ခုနစ်ရက်ကို လွန်ရာ ကျသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ဤ။ ဝဒ္ဓလိသမယေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဿကာလသမယေ၊ မိုးရွာအံ့သောအခါ၌။ အနာတပ- ကာလေ၊ နေမပူသောအခါ၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

နိဗ္ဗုဒ္ဓိတတ္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုတော၊ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုဖြစ်သော နှမ်းမျှ၊ ဝိဝေစိတတ္တာ၊ ကင်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေတန၊ ဤ အတ္တနာ ကတတေလံ ပန နိဗ္ဗုဒ္ဓိတတ္တာ-အစရှိသော ပါ၌ဖြင့်။ တေလသဘာဝတော၊ ဆီသဘောရှိသောကြောင့်။ ယာဝကာလိကတ္တာဘာ- ဝဉ္စ၊ ယာဝကာလိက မဟုတ်သော အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒဿတိ၊ ဤ။ ဘိက္ခု- နော၊ ဤ။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟဏေန၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံခြင်းကြောင့်။ ယာဝကာလိကတ္ထုပဂမနဉ္စ၊ ယာဝကာလိကအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုလည်း။ ဒဿတိ၊ ဤ။ ဥဘယမ္ပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တနာ စ၊ မိမိသည်လည်း ကောင်း။ အညေဟိ စ၊ သူတပါးတို့သည် လည်းကောင်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ဆီဦးသည်။



၆၂၃။ “အတ္ထဝသန္တိ” ဟူသောပုဒ်သည်။ ဒုက္ခဒွဝတ္ထုနညော၊ ဒုက္ခဒွဝတ္ထုဖြစ်သော ကျားဆီ၊ မြွေဆီ အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဥပလက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “ဌပေတွာ မနုဿဝသ” ဟူ၍။ အာဟ၊ ဤ။ သံသဠန္တိ၊ ဟူသည့်ကား။ ပရိဿာဝိတံ၊ စစ်အပ်၏။ “တိဏ္ဍံ ဒုက္ခဋ္ဌာန” ဟူသောစကားကို။ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ၊ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း၌။ တိဏ္ဍံ ဒုက္ခဋ္ဌာနံ၊ ဒုက္ခဋ္ဌာသုံးခုတို့ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပရိဘောဂတ္ထာယ၊ နှိုသုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသောအခါ၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏပစနပရိဿာဝနာဒိသ၊ အကပ်ခံခြင်း၊ ချက်ခြင်း၊ စစ်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ ပုဗ္ဗပယောဂေသ၊ ရှေးပယောဂတို့၌။ ပါဠိယံ၊ ၌လည်းကောင်း။ အံဠကထာယဉ္စ၊ ၌လည်းကောင်း။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ မဟုတ်အပ်ပေတမဲ့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပုဗ္ဗပယောဂတို့၌။ အာပတ္တိယာ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စာသွာ၊ နည်း။ ပဋိက္ခိတ္တဿ၊ ဝိကာလေ ပဋိဂ္ဂဟဏ-အစရှိသည်ကို။ ကရုဏာတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူတား။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအလို့ငှါ။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသောအခါ၌။ ယာမကာလိကာဒိနံ၊ ယာမကာလိက အစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ အကပ်ခံခြင်း၌။ အာပတ္တိဝိယ၊ အာပတ်ကဲ့သို့တည်း။ ယသွာ၊ ကြောင့်။ ခိရာဒိ၊ နှိုရည်အစရှိသည်ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ပက္ခတေသဇ္ဇတေလေ၊ ချက်အပ်သော ဆေးဖြစ်သော ဆီ၌။ ကသဋ္ဌံ၊ အဖတ်သည်။ အာမိသဂတိကံ၊ အာမိသနှင့် အလားတူ၏။ တေန၊ ထိုအဖတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တေလံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတု ဝါ၊ ခံခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပစိတံ ဝါ၊ ချက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တသွာ၊ ထိုကြောင့်။ “ပက္ခတေလကသဋ္ဌေ ဝိယ ကုက္ကုစ္စာယတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဝသယ၊ ဆီကြည်နှင့်။ သဟ ပက္ခတ္တာ၊ တကွ ချက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သစေ န ဝဋ္ဋတိ၊ အကယ်၍ ထောပတ်၊ ဆီဦး၊ ဆီကြည်ကို တပေါင်းတည်း ချက်၍ ထုတ်အပ်သော သားဆီ မအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဣဒံ၊ ဤ နို့ဓမ္မံ၊ ရက်တက်ပေါက်နှင့်တကွ အကပ်မခံသော ဆီဦးသည်။ ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တ၊ မေးလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ (၃၅၃) “ဘန္တေန နဝနိတေ ဒဓိဂုဋ္ဌိကာ ဝါ တက္ကမိန္ဒြ ဝါ ဟောတိ၊ တေ ပ္ပိဝဋ္ဋတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟံသ၊ တပည့်တို့က ဆိုကုန်၏။ ထေဓော၊ ဥပတိဿမထေရ်သည်။ အတိကုက္ကုစ္စတာယ၊ လွန်စွာ ကုက္ကုစ္စရှိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “တေမ္ပိ၊ ဤနို့ဓမ္မံ၊ ရက်တက်ပေါက်

ပါသော ဆီဦးသည်လည်း။ န ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ မအပ်ဟူ၍။ အာဟ၊ ငါ။  
 ရောဂနိဂ္ဂဟတ္ထာယ ဝေ၊ အနာကို ငြိမ်းစေခြင်း ငှါသာလျှင်။ ဝသာယ၊  
 သားဆီ၏။ အနုညာတတ္ထံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊  
 မှတ်၍။ ပစ္စွာ၊ နောက်မှ။ “သာဓု”တိ၊ ကောင်း၏ဟူ၍။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စံ၊ ဝန်ခံ၏။

“မဇ္ဈကရိဟိ နာမ မဇ္ဈမက္ခိကာဟိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပဒေသယံ၊ ဤပုဒ်  
 နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ခုန့် ဝေ၊ နှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ခုဒ္ဒက-  
 ဘမရာနံ၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာ၊ ဘမရမက္ခိကာတို့၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနုတည်း။  
 ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ ပန၊ တပါးသော  
 ဆရာတို့သည်ကား။ “ဒဏ္ဍကေသု၊ လုံကံတို့၌။ မဇ္ဈကရိကာ၊ ပျားအုံကို  
 ပြုတတ်သော ပျားတို့သည်။ မဇ္ဈကရိမက္ခိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တာဟိ၊  
 ထိုမဇ္ဈကရိမက္ခိကာမည်သော ပျားတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တိသော၊ မဇ္ဈမက္ခိ-  
 ကာဇာတိယော၊ ပျားသုံးမျိုးတို့တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘမရ-  
 မက္ခိကာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာပဋ္ဌလကာရိကာ၊ ပျားအုံကြီးကို ပြုတတ်  
 ကုန်သော ပျားတို့တည်း။ သိလေသသဒိသန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သုက္ကတဘယ ဝါ၊  
 ခြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပက္ကတဘယ ဝါ၊ ကျက်သည်၏  
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗနိဉ္စတံ၊ တစ်ခုနက်ဖြစ်သော။ ဣတရန္တိ၊ ဟူ  
 သည်ကား။ တနုကမဇ္ဈကရိကံ၊ ငယ်သော ပျားအုံကို။

“ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ” တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ နိက္ကသဋ္ဌရသဿာပိ၊  
 အဖတ်မရှိသော ကြံရည်၏လည်း။ သတ္တာဟကာလိကတံ၊ သတ္တာဟကာလိ-  
 က၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ငါ။ ကသွာ၊ နည်း။ “ဥစ္ဆုမ္မာ နိဗ္ဗတ္တ”န္တိ၊  
 ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သာမညတော၊ သာမန်အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်  
 မူအပ်သောကြောင့်တည်း။ သုတ္တန္တဋ္ဌကထာယံ၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၌။ “ဥစ္ဆု-  
 စေ၊ ယာဝကာလိကော။ ဥစ္ဆုရသော စေ၊ ယာမကာလိကော။ ဖာဏိတံ  
 စေ၊ သတ္တာဟကာလိကံ။ တစော စေ၊ ယာဝဇီဝကော”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ  
 ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ အဗ္ဗုလရသာဒိမိဿ-  
 တာယ၊ သရက်သီးရည် အစရှိသည်တို့နှင့် ရောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။  
 ဥစ္ဆုရသဿ၊ ကြံရည်၏။ (ထည်)။ ယာမကာလိကတ္တံ၊ ယာမကာလိက  
 အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။  
 ဝါ၊ တနည်းကား။ အဝိနယဝစနတ္တာ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာစကား မဟုတ်

သောကြောင့်။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏမမူလောကံ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။  
 တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ပုရောဓတ္ထံ ပဋိဂ္ဂဟိတေန အပ္ပရိသာဝိတ-  
 ဥစ္ဆုရသေနာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌေ၊ သကြား  
 တင်လဲကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုတင်လဲ၌။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊  
 ရှိသော်လည်း။ ကသဋ္ဌံ၊ ကြံဖတ်သည်။ ပါဏေန၊ ချက်လိုက်သဖြင့်။  
 သုက္ခတာယ၊ ခြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယာဝဇီဝိကတ္ထံ၊ ယာဝဇီဝိက  
 အဖြစ်ကို။ ဘဇတိ၊ ဝင်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “နိဗ္ဗာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ  
 တတ္ထ ပဝိဋ္ဌ ယာဝကောလိကဿ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော  
 ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွဲ။ တဿ၊ ထို မစစ်သော ကြံရည်ဖြင့်  
 ရဟန်းကိုယ်တိုင် ချက်အပ်သော သကြားတင်လဲ၏။ ယာဝကောလိကတ္ထေ၊  
 ယာဝကောလိက အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သာမံပါဏေန၊ သာမံပါက  
 ကြောင့်။ ပုရောဓတ္ထေပိ၊ နှုတ်၌လည်း။ အနုဇ္ဈောဟရဏီယံ၊ မမျှအပ်သည်။  
 သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ခဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ “သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ” တိ ဣဒံ၊  
 ဟူသောစကားကို။ ဥစ္ဆုရသေ၊ ကြံရည်၌။ စက္ကဝိစက္ကံ၊ အမှန်အမှန်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။  
 ဌိတံ၊ တည်သော။ ကသဋ္ဌံ၊ ကြံဖတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန စ၊  
 ထို သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်လည်း။ အပ္ပရိသာဝိတေန၊  
 မစစ်အပ်သော။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတေန၊ အကပ်မခံသေးသော ကြံရည်ဖြင့်။ အနုပ-  
 သမ္ပန္နေဟိ၊ လူ့သာမဏေ တို့သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော တင်လဲသည်။  
 သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဈာမ-  
 ဥစ္ဆုဇာဏိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဂ္ဂိမ္ပိ၊ မီး၌။ ဥစ္ဆု၊ ကြံကို။ တာပေတွာ၊  
 မီးဖုတ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော တင်လဲသည်။ ကောဋ္ဌိတဥစ္ဆုဇာဏိတန္တိ၊  
 ဟူသည်ကား။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကံ၊ သေးသေး နုပ်နုပ်။ ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ကော-  
 နေတွာ၊ ထောင်း၍။ နိပ္ပိဋ္ဌေတွာ၊ ညစ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောတင်လဲတည်း။  
 တတ္ထ၊ ထိုထောင်း၍ ပြုအပ်သောတင်လဲ၌။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရှိသော်လည်း။  
 တံ ကသဋ္ဌံ၊ ထိုကြံဖတ်သည်။ ပက္ခကာလေ၊ ချက်သော အခါ၌။ ယာဝ  
 ကောလိကတ္ထံ၊ ယာဝကောလိကအဖြစ်ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ၊ ထို  
 ကြောင့်။ “တံ ယုတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သိတောဒကေန ကတန္တိ၊  
 ဟူသည်ကား။ မဓကပုပ္ဖုနိ၊ သစ်ဓည်စည်ပွင့်တို့ကို။ သိတောဒကေန၊ ရေအေး  
 ဖြင့်။ မဒ္ဒိတွာ၊ နယ်၍။ ပရိအာဝေတွာ၊ စစ်၍။ ပစိတွာ၊ ချက်၍။ ကတံ၊  
 ပြုအပ်သော တင်လဲတည်း။ အမဒ္ဒိတွာ၊ ဓနယ်ပဲ။ ကတန္တိ၊ ပြုအပ်၏



၇၆၆

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ

၂၄-နိဿယ

ဟူ၍။ ကေဝိ၊ သာရတ္ထဒိပနိဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တ၊ ဆိုကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို  
 အမဒ္ဒိတွာ ကတိဟူသော စကား၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န ဒိဿတိ၊  
 မထင်။ ဒီရဇလ္လိကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒီရဇေတံ၊ နိရုဉ်မြုပ်ကို။ “မရကပူပုံ  
 ပနာ”တိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားကို။ ယာဝကောလိကသရူပေန၊ ယာဝ  
 ကောလိကသရုပ်ဖြင့်။ ဌိတဿာပိ၊ တည်သော သစ်မည်စည်ပွင့်၏လည်း။ အဝဋ္ဌ-  
 နကံ၊ မအပ်သော။ မေရယဗိဇဝတ္ထု၊ အရက်မျိုးစေ့ဝတ္ထုအဖြစ်ကို။  
 ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

☞ (၃၅၄) သဗ္ဗာနိပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်  
 သော။ သပ္ပိအာဒိနိ၊ ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကို။ အာဟာရကိစ္စံ၊ အာဟာရ  
 ကိစ္စကို။ ကဗျောန္တနိ၊ ပြုတတ်ကုန်လျက်။ တောနိ၊ ဤထောပတ်အစရှိသည်  
 တို့ကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်  
 သနည်း။ ဣတိ စောဒနာပရိဟာရာယ၊ ဤသို့ စောဒနာကို ပယ်ခြင်း  
 ငှါ။ ဘောသဇ္ဇောဒိဿံ၊ ဘောသဇ္ဇောဒိဿကို။ ဒဿန္တေန၊ ပြလိုသော  
 အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ တပွသင်္ဂေန၊ ထိုဘောသဇ္ဇောဒိဿနှင့် လျဉ်းပါးသဖြင့်။  
 သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဩဒိဿကာနိ၊ ဩဒိဿနုစပ်ပါးတို့ကို။  
 ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “သတ္တဝိဓံ ဟိ”တိအာဒိ၊  
 အစရှိသော စကားကို။ ဝတ္ထု၊ ၏။ အပကတိဘောသဇ္ဇတ္တာ၊ ပြကတေ ဆေး  
 မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကဋ္ဌာနိ ဝိရူပါနိ စ၊ ဖေါက်ပြန်ကုန်သည်လည်း။  
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသဟရဏတော၊ မြေဆိပ်ကို ပယ်တတ်သော အား  
 ဖြင့်။ မဟာဝိသယတ္တာ၊ အရာကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တာနိ စ၊  
 ကြီးကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုနုစပ်ပါးသော  
 အကြောင်းကြောင့်။ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ၊ မည်ကုန်၏။ “ဥပသမ္ပဒါဒိနိ”တိ ဣတ္ထိ၊  
 ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဏင်္ဂဏုပါဟနာဒိ၊ အထပ်  
 များသော ဖိနပ်အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သင်္ဂြိုဟ်၏။

အဓိဋ္ဌေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧတံ၊ ဤထောပတ်တင်လဲအစရှိသည်သည်။  
 ဗာဟိရပရိဘောဂတ္ထံ၊ ကိုယ်ပ၌ သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 စိတ္တံ၊ အကြံကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဗာဟိရပရိဘောဂတ္ထဟု  
 အကြံဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပရိဘောဂေ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌။ အနပေက္ခတာယ၊  
 မငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကပ်ခံခြင်းကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။



ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အလိုတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အညေသပိ၊  
 သတ္တာဟကာလိကမ္မတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာလိကေသပိ၊ တိုဉ်လည်း။  
 အနုဇ္ဈောဟရိတုကာမတာယ၊ မျိုခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓ-  
 စိတ္တေန၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်။ ဗာဟိရပရိဘောဂတ္တာယ၊ ဗာဟိရ အသုံး  
 အဆောင်အလို့ငှါ။ နိယမေပိ၊ မှတ်ခြင်း၌လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကပ်ခံခြင်းကို။  
 ဝိဟေတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအဇ္ဈောဟရဏကို မငဲ့ခြင်း  
 သည်လည်း။ ဝိသု၊ အသီးသော။ ဧကံ၊ တခုသော။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဟေတုကာရဏံ၊  
 အကပ်ခံခြင်းကို စွန့်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၂၅။ “သစေ ဒိန္နံ သန္တကံ ဧကေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ အဝိဘတ္တံ ဟေတိ။ပ။  
 ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဝါကျ၌။ ပါဠော၊ သတ္တာဟာ-  
 တိက္ကမေ ဒိန္နမ္ပိ အနာပတ္တိ-ဟူသော ပါဠိသည်။ ဂဋ္ဌတော၊ လျော့၏။ ဝါ၊  
 ကျ၏။ “သစေ ဒိန္နံ သန္တကံ ဧကေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ အဝိဘတ္တံ ဟေတိ၊  
 သတ္တာဟတိက္ကမေ ဒိန္နမ္ပိ အနာပတ္တိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန န ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊  
 ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပါဠော၊ ပါဠိကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။  
 အညထာ၊ ရှိတိုင်းသောပါဠိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ယူသည်ရှိသော်။ ပနသဒ္ဓပ္ပယော-  
 ဂေါပိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဟု ပန-သဒ္ဓါကိုယှဉ်ခြင်းသည်လည်း။ န သံဂစ္ဆတိ၊  
 မညီမညွတ်။ “ဂဏ္ဍိပဒေပိ စ၊ ဂဏ္ဍိပုဒ်၌လည်း။ အယမေဝ ပါဠော၊  
 ဤ ငါပြင်အပ်သော ပါဠိကိုပင်လျှင်။ ဒသိတော”တိ၊ ပြအပ်၏ဟူ၍။  
 သာရတ္ထဒိပနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဒိန္နမ္ပိ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။  
 အဝိဘတ္တတ္တာ၊ မဝေဖန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ပရိဘုဉ္ဇိတုံ  
 ပန န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ “သတ္တာဟပရမံ သန္နိဓိကာ-  
 ရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 “ယေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ တေန ဝိဿဇ္ဇိတတ္တာ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။  
 ဥပသမ္ပန္နဿ၊ ပဉ္စင်းအား။ ဒါနမ္ပိ၊ ပေးခြင်းကိုလည်း။ သန္နာယ၊ ၍။  
 “ဝိဿဇ္ဇေတိ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပသမ္ပန္နဿ၊ ပဉ္စင်းအား။ ဒိန္နဝတ္ထုမ္ပိ၊ ပေးအပ်သော  
 ဝတ္ထု၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏဿ၊ အကပ်ခံခြင်း၏။ အဝိဂတတ္ထေ၊ မကင်းသောအဖြစ်  
 သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သကသန္တကတာ၊ မိမိဥစ္စာအဖြစ်သည်။  
 ဝိဂတာဝ၊ ကင်းသည်သာလျှင်။ ဟေတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။  
 နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ န ဟေတိ၊ မဖြစ်။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။

၁။ န သင်္ဂဟံ ဝဇ္ဇတိ (ဆဋ္ဌ)      ၂-နိရပေက္ခဒိန္နဝတ္ထုမ္ပိ (ဆဋ္ဌ)

ပဋိဂ္ဂဟိတတ္ထဉ္စ၊ အကပ်ခံအပ်သော၊ အပြစ်သည်လည်းကောင်း။ သကသန္တကတ္ထဉ္စ၊ မိမိဥစ္စာအဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဣမေဟိ ဒီဟိ ကာရဏေဟေဝ၊ နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာလျှင်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကေန၊ အကြောင်းတခုကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုပသမ္ပန္နံသ၊ လူသာမဏေအား။ နိရပေက္ခဒါနေ ပန၊ မငဲ့မကွက် ပေးရာ၌ကား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သကသန္တက၊ ပဋိဂ္ဂဟဏကိုလည်း။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ လူသာမဏေအား၊ မငဲ့မကွက် ပေးရာ၌။ ပရိဘောဂေါပိ၊ သုံးဆောင်သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သာပေက္ခဒါနေ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ပေးရာ၌။ ဧါနလက္ခဏာဘာဝတေဓ၊ ဧါနလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သကသန္တက၊ ပဋိဂ္ဂဟဏကိုလည်း။ န ဝိဇဟတိ၊ မစွန့်။ ပရိဘောဂေါပိ၊ သုံးဆောင်သည်လည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ “ဝိဿဇ္ဇေတိ” တိ တေသ္မိဉ္စ ပါဠိပဒေ၊ ဝိဿဇ္ဇေတိ-ဟူသော ဤပါဠိတော်ပုဒ်၌လည်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူအား။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အနပေက္ခတာယ၊ မငဲ့မကွက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဆဉ္စနမ္ပိ၊ စွန့်ခြင်းကိုလည်း။ သဂ္ဂဟိတန္တိ၊ သဂ္ဂိဟိ အပ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အနပေက္ခော ဒတွာ”တိ ဣဒဉ္စ၊ ဟူသော စကားကိုလည်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဇဟဏဝိဓိဒဿနတ္ထမေဝ၊ အကပ်ပျက်သော အစီအရင်ကို ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ ဝိဇဟတေ၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်ခံ၍။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ဝနိဿတိ၊ အပ်လတ္တံ့။ တဗ္ဗိဇဟနဉ္စ၊ ထို အကပ်ခံသည်ကို စွန့်ခြင်းသည်လည်း။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု၏။ သကသန္တကတာပရိစ္စာဂေ၊ မိမိဥစ္စာအဖြစ်ကို မစွန့်သည်ရှိသော်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဧတေန စ၊ ဤ အနပေက္ခော ဒတွာ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ (သိဇ္ဈတိ-၌ စပ်)။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဝတ္ထု၌။ အဇ္ဈောဟရဏာပေက္ခာယ၊ မျိုးခြင်းငှါ ငဲ့ကွက်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝါ၊ ရှိလျက်။ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဿဇ္ဇနံ နာမ၊ အကပ်ခံခြင်းကို စွန့်ခြင်းမည်သည်ကို။ ဝိသံ၊ အသီး။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဣတရထာ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏဝိဿဇ္ဇနကိုလည်း အသီး ရအပ်သည်ရှိသော်။ “ပဋိဂ္ဂဟဏေ(၃၅၅) အနပေက္ခောဝ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ “အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတတ္ထာ”တိ

ကဏ္ဍ] ၃-ပတ္ထဝဂ္ဂ ၄-ဝဿိကသင်္ဃိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၇၆၉

ဣဒိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကေသာ၊ ရဟန်းတယောက်၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ အညေန၊ တပါးသော ရဟန်းသည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ၊ အကပ်ခံအပ်သော်လည်း။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ န၊ ဟောတံ၊ မပြစ်။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဿတံ၊ ၏။

“ဝေ” နှိ ပဒေန၊ ဝေဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ “ပုန၊ တဖန်။ ဂဟေဿာမိ” တံ၊ ယူအံ့ဟူ၍။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ သဒ္ဓမ္မိတ္တေန၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စတ္တတံ၊ စွန့်အပ်သော အဖြစ်ကို။ ပရာမသတံ၊ သုံးသပ်၏။ ပရိဘူန္တဿ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဟူသည်ကား။ နိဿဂ္ဂိယမူလိကာဟံ၊ နိဿဂ္ဂိယလျှင်မူလရှိကုန်သော။ ပါစိတ္တိယာဒိအာပတ္တိဟံ၊ ပါစိတ်အစရှိသော အာပတ်တို့ဖြင့်။ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ဣတံ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ မဟာသုမ မထေရ် အလိုတည်း။ “ပရိဘောဂေ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ” နှိ ဣတ္ထံ ပန၊ ဟူသော ပုဒ်၌ကား။ နိဿဋ္ဌပဋိလခ္ဓဿ၊ စွန့်အပ်ပြီးမှ ရအပ်သည်ကို။ ကာယိကပရိဘောဂါဒိသု၊ ကိုယ်၌ပြုအပ်သော သုံးဆောင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ ယာ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ အကြင် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ တာယ၊ ထို ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ဖြင့်။ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ဣတံ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ မဟာပဒမ မထေရ် အလိုတည်း။ သပ္ပိအာဒိနံ၊ ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကို။ အတ္တနာ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတဘာဝေါ၊ မိမိအကပ်ခံအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတ္တနော သန္တကတာ၊ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ သတ္တာဟာတိက္ကမော၊ ခုနစ်ရက် ကိုလွန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတံ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဣတ္ထံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-ဝဿိကသင်္ဃိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၂၀။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌။ “ဇေဋ္ဌမူလပုတ္တမာသိယာ။ ပ။ ကရဏက္ခေတ္တဉာ” တံ ဝစနံ၊ ဟူသော စကားကို။ ပဌမဒ္ဓမာသမ္ပိ၊ ရှေးဦးစွာသော နယုန်လဆုတ်ဖြစ်သော လခွဲကိုလည်း။ ကရဏက္ခေတ္တံ ကတွာ၊ ပြုရာသော ခေတ်ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ “ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗ” နှိဣမဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ (အတ္ထံ-၌ စပ်)။ ပုရိမဒ္ဓမာသေ ဝါ၊ နယုတ်လဆုတ်ဖြစ်သော ရှေ့လခွဲ၌လည်းကောင်း။ ပစ္စိမဒ္ဓမာသေ ဝါ၊ ဝါဆိုလဆန်းဖြစ်သော နောက်လခွဲ၌လည်းကောင်း။ ကတွာ၊ ချုပ်၍။ ပစ္စိ-



မဒ္ဒမာ၊ ဝါဆိုလဆန်းဖြစ်သော နောက်လခွဲ၌ သာလျှင်။ နိဝါသေတဗ္ဗ၊  
 ဝတ်အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နိဝါသနေယေဝ၊ ဝတ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အာ-  
 ပတ္တိယာ၊ အာပတ်ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်  
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ဂိမ္မာနံ ပစ္စိမော  
 မာသော ပရိယေသနက္ခေတ္တံ၊ ပစ္စိမော အဒ္ဓမာသော ကရုဏာနိဝါသနက္ခေတ္တမ္ပိ”  
 တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကား  
 ကို။ တသ္မိံ ယေဝ အဒ္ဓမာသေ၊ ထို နောက်လခွဲရောက်မှသာလျှင်။ နိဝါသေ-  
 တဗ္ဗ၊ ဝတ်အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဂဟေတွာ၊  
 ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ယင်းသို့ ဆိုသော်လည်း။ ဣမ၊ ဤသမန္တပါသဒိ-  
 က၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထေ၊ အနက်  
 ကို။ ဂဟိတေ၊ ယူသည်ရှိသော်။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။

“ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝဿိကသင်္ဃိက-  
 အဒိန္နပူဗ္ဗေ၊ မိုးရေခံသက်န်း မလှဖူးသော ဒါယကာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “ယေ မနုဿာ”တိ အာဒိ၊ အစရှိသော  
 စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပကတိယာ၊ ပြကတေအားဖြင့်။ ဝဿိကသင်္ဃိက-  
 ဒါယကာ နာမ၊ မိုးရေခံသက်န်းလှသော ဒါယကာတို့မည်သည်ကား။ သံသံ၊  
 ကို။ အပ္ပဝါရေတွာဝ၊ မဖိတ်မူ၍သာလျှင်။ အနုသံဝစ္ဆရံ၊ နှစ်တိုင်း နှစ်  
 တိုင်း။ ဒါယကာ၊ ပေးလှူတတ်သော ဒါယကာတို့သည်။

၆၃၀။ “ဆ မာသေ ပရိဟာရံ လဘတီ”တိ ဧတေန၊ ဟူသော ပါဠိ  
 ဖြင့်။ အန္တောဝဿေပိ၊ ဝါတွင်း၌လည်း။ ဝဿာနဿ၊ မိုးလ၏။ ယာဝ  
 ပစ္စိမဒိဝသ၊ အဆုံးဖြစ်သော နေတိုင်အောင်။ အကတံ၊ ပြု၍ မပြီးသေး  
 သော မိုးရေခံသည်။ ပရိဟာရံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။  
 ဣတိ၊ သို့။ ဒိပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ကေမာသ”န္တိ၊ ဟူသော  
 စကားကို။ ဟေမန္တဿ၊ ဆောင်းလ၏။ ပစ္စိမပေါသထေန၊ နောက်ဆုံး ဖြစ်  
 သော ဥပုသ်နေ့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဂဟေတွာ၊ ရေတွက်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။  
 (၃၅၆) ဟိ၊ သင့်စွ။ တသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေ ဧဝ၊ ထို ဟေမန္တ ပစ္စိမ  
 ဥပုသ်ဖြစ်သော တပေါင်းလပြည့်၌သာလျှင်။ တံ၊ ထို မပြီးသော မိုးရေခံကို။

၁-ပစ္စိမောသေဝံ (ဆဋ္ဌ)၊ ၂-ကတွာ ဆဋ္ဌ-၌ပါသည်။  
 ၃-ဆဋ္ဌ-၌ ပန-မပါ။ ၄-သံသံ ဝါ အတ္တာနံ ဝါ (ဆဋ္ဌ)၊



မူလစီဝရံ၊ မူလသင်္ကန်းကို။ ကာတံဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဟိ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း  
ဟူမကား။ ဤတရသာ၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ မူလသင်္ကန်းမပြုသည်ရှိသော်။  
နိဿဂ္ဂိယတော၊ နိဿဂ္ဂိဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ “ကောဟဒ္ဒိဟာဒိဝသေန။ ပ။  
လဒ္ဓါ၊ စေဝ နိဋ္ဌိတာ စာ”တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဝါကျ၌။ ဝဿပနာယိ-  
ကာယ၊ ဝါဆိုကပ်အံ့သော နေသို့။ ကောဟာနာဂတာယ၊ တရက်ဖြင့်  
မရောက်မီ။ လဒ္ဓါ၊ စေဝ၊ ရလည်း ရအပ်သော။ နိဋ္ဌိတာ စ၊ ပြီးလည်း  
ပြီးစေအပ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ ဒွိဟာနာဂတာယ၊ နှစ်  
ရက်ဖြင့် မရောက်မီ။ ပ။ ဝဿပနာယိကာယ၊ ဝါကပ်အံ့သော နေသို့။ ဒသာဟ-  
နာဂတာယ၊ ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်မီ။ လဒ္ဓါ၊ စေဝ၊ ရအပ်သည်လည်း  
ဖြစ်သော။ နိဋ္ဌိတာ စ၊ ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော မိုးရေခံကိုလည်းကောင်း။  
အန္တောဝဿေ ဝါ၊ ဝါတွင်း၌လည်း။ လဒ္ဓါ၊ စေဝ၊ ရသည်လည်း ဖြစ်  
သော။ နိဋ္ဌိတာ စ၊ ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော မိုးရေခံကို လည်းကောင်း။  
ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ဤတတ္ထ ဝစနေ၊ ထို  
စကား၌။ အာသဠိမာသယ၊ ဝါဆိုလ၏။ ဇုဏ္ဍပက္ခပုဏ္ဏမိယံ၊ လဆန်းပက္ခ  
ပုဏ္ဏမိ၌။ ဝါ၊ လပြည့်နေ့၌။ လဒ္ဓါ၊ ရသော။ တဒဟေဝ၊ ထို ရသောနေ့၌  
သာလျှင်။ ရဇနကမ္ပ ပရိယောသာနေဟိ၊ ဆိုးခြင်းကိစ္စဆုံးခြင်းတို့ဖြင့်။ နိဋ္ဌိ-  
တာ စ၊ ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝသိကသာဠိကာ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို။  
“ဝဿပနာယိကာယ၊ ဝါကပ်အံ့သောနေသို့။ ကောဟာနာဂတာယ၊ တရက်  
ဖြင့် မရောက်မီ။ လဒ္ဓါ၊ စေဝ နိဋ္ဌိတာ စာ”တိ၊ ရလည်းရ ပြီးလည်းပြီးသည်  
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဧတေနော နယေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။  
ဇုဏ္ဍပက္ခယ၊ ဝါဆိုလဆန်းပက္ခ၏။ ဆဋ္ဌိယံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော နေ့၌။  
လဒ္ဓါ၊ နိဋ္ဌိတာ စ၊ ရလည်းရ ပြီးလည်းပြီး ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို။ “ဝဿ-  
ပနာယိကာယ၊ သို့။ ဒသာဟာနာဂတာယ၊ ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်မီ။ လဒ္ဓါ၊  
စေဝ နိဋ္ဌိတာ စာ”တိ၊ ရလည်းရ ပြီးလည်းပြီးသည် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။  
ယာဝ၊ အကြင်၍လောက်။ ပဌမကတ္တိကတေမာသိပုဏ္ဏမာ၊ ဝါဆိုလ၏အဆုံး  
ဖြစ်သော သီတင်းကျွတ် လပြည့်သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ တာဝ၊ ထို၍လောက်။  
လဒ္ဓါ၊ နိဋ္ဌိတာ စ၊ ရသည် ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော သင်္ကန်းကို။ “အန္တော-  
ဝဿေ၊ ဝါတွင်း၌။ လဒ္ဓါ၊ စေဝ နိဋ္ဌိတာ စာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။  
ပဌမကတ္တိကတေမာသိပုဏ္ဏမိတော၊ ဝါဆိုလပြည့်အဆုံးဖြစ်သော သီတင်းကျွတ်  
လပြည့်နေ့မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ လဒ္ဓါ၊ စေဝ နိဋ္ဌိတာ စ၊ ရသည် ပြီးသည်လည်း

ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို။ ယံဝ။ အကြင်မျှလောက်။ စီဝရကာလောသင်္ကန်း  
 ကာလသည်။ နာတိက္ကမတိ။ မလွန်သေး။ တာဝ။ ထိုမျှလောက်။ အနဓိဋ္ဌာ-  
 ဟိတွာပိ။ အဓိဋ္ဌာန် မတင်မှုရှိလည်း။ ဌပေတုံ။ ထားခြင်းငှါ။ ဝန္တတိ။ ၏။  
 ဣတိ အယံ။ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော။ တည်း။

ဧတ္ထ စ၊ ဤဝါကျ၌လည်း။ “တသ္မိံ ယေဝ အန္တောဒသာဟေ အဓိဋ္ဌာ-  
 တဗ္ဗာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝိတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။  
 ဝဿာနတော၊ မိုးလမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကောဟ ခွံဟာဒိဝသေန၊ တရက်၊  
 နှစ်ရက်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဿပနာယိကာယ၊ ဝါဆိုအံ့သော  
 နေ့သို့။ အနာဂတာယ၊ မရောက်မီ။ လဒ္ဓါ၊ ရသော မိုးရေခံကို။ တေဟိ  
 ဒိဝသေဟိ၊ ထို ဝါမဆိုမီ နေ့တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ထည့်)။ ဒသာဟံ၊  
 ဆယ်ရက်ကို။ အနတိက္ကမန္တေန၊ မလွန်စေသဖြင့်။ ဝဿပနာယိကဒိဝသတော၊  
 ဝါကပ်သည့် နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဓိဋ္ဌာနက္ခေတ္တံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ခေတ်သို့။ သမ္ပတ္တာ  
 ဝေ၊ ရောက်မှသာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ တံတော  
 ပန၊ ထိုမိုးလမှကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ ဒသာဟာတိက္ကမေန၊ ဆယ်ရက်လွန်သဖြင့်။  
 ဝါ၊ လွန်မှ။ နိဋ္ဌိတာပိ၊ ပြီးသော်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ အခေတ္တတ္တာ၊  
 ခေတ်မဟုတ်သောကြောင့်။ န အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်။ တာဒိသာ  
 ပန၊ ထိုသို့ ဝါမကပ်မီက ဒသာဟကို လွန်ခြင်းသဘောရှိသော မိုးရေခံကိုကား။  
 ဝဿပနာယိကဒိဝသေ ဝေ၊ ဝါကပ်သောနေ့၌ သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ၏။  
 အနဓိဋ္ဌဟတော၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သော ရဟန်းအား။ အရုဏဂ္ဂမနေန၊ အရုဏ်  
 တက်သဖြင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနက္ခေတ္တံ၊ အဓိဋ္ဌာန်  
 ခေတ်သို့။ သမ္ပတ္တာယေဝ၊ ရောက်မှသာလျှင်။ ယဒိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍  
 အဓိဋ္ဌာန်တင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝေ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ “ဒသာဟာနာ  
 ဂတာယာ”တိ ဣမိနာ၊ ပါ၌ဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသ  
 နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဝဿာနတော၊ မိုးလမှ။ ပုဗ္ဗေ ဧဝ၊  
 ရှေ့၌သာလျှင်။ ဒသာဟေ၊ ဆယ်ရက်သည်။ အတိက္ကန္တေ၊ လွန်ခဲ့မှ။ နိဋ္ဌိ-  
 တာ၊ ပြီးသော မိုးရေခံကို။ ဝဿပနာယိကဒိဝသေ ဝေ၊ ၌သာလျှင်။  
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ အတ္တဿ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿနတ္တံ၊  
 ပြခြင်းငှါ။ တံ ဝစနံ၊ ထို ဒသာဟာနာဂတာယ-ဟူသော စကားကို။ (ထည့်)။  
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ဒသာဟာတိက္ကမေ နိဋ္ဌိတာ  
 တဒဟေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ နိဋ္ဌိံ၊ ဝိသဇ္ဇေ-  
 တဗ္ဗော၊ ပြေအပ်၏။ (ထည့်)။

ဒဿာဟေ အပ္ပဟောန္တေ စိဝရကာလံ နာတိက္ကမေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူသည်ကား။  
 တေမာသပ္ပန္နရေ၊ ဝါတွင်းသုံးလ၌။ ဒဿာဟေ၊ ဆယ်ရက်သည်။ အပ္ပ-  
 ဟောန္တေ၊ မလောက်ခါမှ။ ကတ္တိကတေမာသိပ္ပန္နမာယ၊ ဝါတွင်းသုံးလအဆုံး  
 ဖြစ်သော သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့သို့။ နဝါဟာနာဂတာယ၊ ကိုးရက်ဖြင့်  
 မရောက်မီ။ သတ္တမိတော၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း၊ ခုနစ်ရက်နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊  
 စ၍။ လဒ္ဓါ၊ စ၊ ရသည်လည်းဖြစ်သော။ နိဋ္ဌိတာ၊ စ၊ ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။  
 ဝဿိကသာဠိကာ၊ ကို။ (ထည့်)။ စိဝရကာလံ၊ ကို။ နာတိက္ကမေတဗ္ဗာ၊  
 မလွန်စေအပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို  
 ကြောင့်သာလျှင်။ “မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိကသာ-  
 ဠိကစိဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ပရိယေသနက္ခတ္တံ၊ ရှာရသော ခေတ်ကို။  
 ဝတော၊ ဟော၍။ “ဝဿိကသာဠိကံ ဝဿာနံ စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတု”န္တိ၊  
 ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကတာယပိ၊ ပြုပြီးသော  
 မိုးရေခံ၏လည်းကောင်း။ (၃၅၇) အကတာယပိ၊ ပြု၍မပြီးသေးသော မိုးရေ  
 ခံ၏လည်းကောင်း။ မာသမတ္ထံ၊ တလအတိုင်းအရှည်။ အနဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတာ၊  
 အဓိဋ္ဌာနံ မတင်အပ်သောအဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ယသ္မာ၊ စ၊ ကြောင့်  
 လည်း။ အကတာ၊ ပြု၍ မပြီးသေးသော မိုးရေခံသည်။ ဝဿိကသာဠိက-  
 သချံ၊ ဝဿိကသာဠိက အရေအတွက်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အကရ-  
 ဏဉ္စ၊ မပြုခြင်းသည်လည်း။ ကေနစိ ဝေကလ္လေန၊ တစုံတခု ချို့ခြင်းဟူသော  
 အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဒရေန၊ မရိမသေသဖြင့်။ န ဟောတိ၊  
 မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စာတုမာသံ၊ လေးလပတ်လုံး။ အကတတ္တာ  
 ဝေ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပရိဟာရံ၊ အစောင့်အရှောက်  
 ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ကတာ ပန၊ ပြုပြီးသော မိုးရေခံကိုကား။ အဓိဋ္ဌာန-  
 က္ခတ္ထေ၊ ၌။ အကတာ၊ စ၊ ပြု၍မပြီးသေးသော မိုးရေခံကိုလည်း။ စိဝရ-  
 ကာလေ၊ ၌။ ဒဿာဟပရမသိက္ခာပဒေနေဝ၊ ဒဿာဟပရမ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်  
 သာလျှင်။ ပရိဟာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်  
 ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ကသ္မာတိ၊ ကသ္မာဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ အတ္ထနော  
 မတိယာ၊ အတ္ထနောမတိ၏။ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကို မေးသော ပုစ္ဆာ  
 တည်း။ တသ္မာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဿာနေယေဝ၊ မိုးလ၌သာလျှင်။  
 ဝဿိကသာဠိကာယ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတာဝစနတော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်  
 အဖြစ်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ “တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတု”န္တိ သုတ္တံ ပန၊  
 ဟူသော ပါဠိကိုကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သေသစိဝရာနံ၊ မိုးရေခံမှ ကြွင်း  
 သော သက်န်းတို့၏။ ဝေ၊ ဤမိုးရေခံအတူ။ ကာလနိယမာဘာဝံ၊ ကာလ

၂



ကို မှတ်သားခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဥဒ္ဓန္တံ၊ ထုတ်  
အပ်၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ တေန၊ ထို တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ တွေ့၊  
ဤအရာ၌။ အညံ၊ တပါးသော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

“ကဒါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ” တိအာဒိကုရုန္တိဝစနေနာဝိ၊ ကဒါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-  
အစရှိသော ကုရုန္တိစကားဖြင့်လည်း။ “ယဒါ ဝါ တဒါ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်  
ငြားငြားသော အခါ၌။ အဓိဋ္ဌာတံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ပဝတ္ထံ၊  
ဖြစ်သော။ (ထည့်)။ ဣဒံ ဝါဒံ၊ ဤအယူကို။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်၍။ ဒ-  
သဟဗ္ဘန္တရေ ဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ကတာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မိုးရေခံ၏။  
အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

ပါဠိယံ၊ ၌။ “အတ္ထိန္နစိဝရဿာ” တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ အတ္ထော၊  
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ထည့်)။ အတ္ထိန္နသေသစိဝရဿ၊ မိုးရေခံမူကြွင်းသော  
သင်္ကန်းကိုခိုးသူလုသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ နဋ္ဌသေသစိဝရဿ၊ မိုး  
ရေခံမူ ကြွင်းသော သင်္ကန်းပျောက်သောရဟန်းအားလည်းကောင်း။ အနာ-  
ပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဟိ၊ သင့်စွ။ ဧတေသံ၊ ထိုမိုးရေခံမူတပါးသော  
သင်္ကန်းကို ခိုးသူလုကုန် ပျောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ အသမယေ၊ အခါ  
မဟုတ်သည်၌။ နိဝါသနာပတ္တိယာ ဝေ၊ ဝတ်ခြင်းကြောင့်သင့်သော အာ-  
ပတ်ဖြင့်သာလျှင်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေ-  
နေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “အတ္ထိန္နစိဝရဿ  
ဝါ နဋ္ဌစိဝရဿ ဝါ အနိဝတ္တံ စောရာ ဟရန္တိတိ ဝေ။ အာပဒါသု ဝါ  
နိဝါသယတော ဥပ္ပတ္တကာဒိနဉ္စ အနာပတ္တိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ  
ဗန သမန္တပါသဒိကာယံ၊ ဤ သမန္တပါသဒိကအဋ္ဌကထာ၌ကား။ နိဿ-  
ဂ္ဂိယာ၊ နိဿဂ္ဂိအာပတ်ဖြင့်။ အယံ အနာပတ္တိ၊ ဤ အာပတ်မသင့်ခြင်းသည်။  
ပါဠိတော၊ ပါဠိအားဖြင့်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။  
ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမံ၊ ဤနိဿဂ္ဂိဖြင့်အာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ အဒေသေတော၊ မပြု  
မူ၍။ အသိဇ္ဈမာနံ၊ မပြီးသော။ (အနာပတ္တိ-၌ စပ်)။ နဂ္ဂဿ၊ အချည်းစည်း။  
နာယတော၊ ရေချိုးသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြင့်သာ  
လျှင်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းကို။ ဒသေတံ၊ ပြုငှါ။ “အတ္ထိန္နစိဝရ-  
ဿာ” တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေ  
တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်စွ။ သော အနာပတ္တိ၊ ဤမိုးရေခံသင်္ကန်းကို ခိုးသူ



လုဉ် အချည်းစည်းရေချိုးသော ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ခြင်းသည်။ အဝုတ္တေ၊ မဆိုသည်ရှိသော်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဝဿိကသာဠိကာယ၊ ၏။ အတ္တုဒ္ဓေသိကတ၊ မိမိအကျိုးငှါ ညွှန်းအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အသမယေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။ ပရိယေသနတ၊ ရှာသောအဖြစ်လည်းကောင်း။ တာယ၊ ထိုရှာခြင်းဖြင့်။ ပဋိလာဘော စ၊ ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမံနိ တိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပရိယေသနာပတ္တိယာ၊ ရှာခြင်းကြောင့် သင့်သော အာပတ်၏။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။ နိဝါသနာပတ္တိယာ၊ ဝတ်ခြင်းကြောင့် သင့်သောအာပတ်၏။ အင်္ဂါနိ ပန၊ အင်္ဂါတို့ကား။ သစိဝရတ၊ မိုးရေခံမှ တပါးသော သင်္ကန်းရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အာပဒါတာ ဝေ၊ ဘေးရန်မရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ဝဿိကသာဠိကာယ၊ ၏။ သကတာ ဝေ၊ မိမိဥစ္စာအဖြစ်လည်းကောင်း။ အသမယေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။ နိဝါသနံ၊ ဝတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိလေးပါးတို့တည်း။

ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီး။

### ၅-စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

(၃၅၇) ၆၃၆။ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌။ “ယမ္ပိ၊ ပ။ အတ္ထိန္ဒ”တိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသော ပါဠိတော်၌။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ထေ၊ သင့်အား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယံ စိဝရံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ အဒါသိံ၊ ပေး၏။ တံ စိဝရံ၊ ကို။ “ယော၊ ငါနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပက္ကမိဿတိ”တိ သညာယ၊ သွားလိမ့်-ဟု မှတ်ထင်၍။ အဒါသိံ၊ ပေး၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ န အဒါသိံ၊ မပေး။ ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်၍။ ကပိတော၊ အမျက်ထွက်သော ရှင်ဥပနန္ဒသည်။ အတ္ထိန္ဒ၊ လုယက်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈာဟရိတွာ၊ ပါဌသေသ ဆောင်၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယောဇနာအပ်၏။

၆၃၇။ ကေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဏတ္တော၊ စေအပ်သော ရဟန်းသည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ယဒိ အတ္ထိန္ဒတိ၊ အကယ်၍ လုသည်ဖြစ်ငြားအံ့။ အာဏတ္တိက္ခဏေ၊ စေသောခဏ၌။ ပါဝိတ္တိယံ ဝေ၊ ပါဝိတ်သာလျှင် ကတည်း။ ယဒိ န အတ္ထိန္ဒတိ၊ အကယ်၍ မလုသည်ဖြစ်အံ့။ တဒါ ဝေ၊ ထို မလုသော အခါ၌သာလျှင်။ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေဝါဓာယ၊ သမ္မဟုလံ အာပတ္တိယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဏတ္တော၊ စေခိုင်းအပ်

သော ရဟန်းသည်။ အနန္တရာယေန၊ အနန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။ ယဒိ အတ္ထိန္ဒတိ၊ အကယ်၍ လူသည်ဖြစ်အံ့။ အာဇာတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ စေသော ခဏ၌သာ လျှင်။ ဝတ္ထုဂဏနာယ၊ ဝတ္ထုအရေအတွက်ဖြင့်။ ပါမိတ္တိယအာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ပယောဂကရဏက္ခဏေယေဝ၊ ပယောဂကို ပြုဆဲခဏ၌သာလျှင်။ အာပတ္တိယာ၊ သို့။ အာမဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ရောက်သင့်သောကြောင့်တည်း။ စိဝရံ၊ ပန၊ သင်္ကန်းသည်ကား။ အတ္ထိန္ဒေယေဝ၊ လူယက်ပြီးမှသာလျှင်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထို စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်။ ယဒိ၊ အတ္ထိန္ဒတိ၊ အကယ်၍ မလုတံ အံ့။ အာဇာတ္တိက္ခဏေ၊ စေခိုင်းသော ခဏ၌။ ဧကမေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ တံချက်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အညတ္တာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ ၌။ နယော၊ နည်းကို။ ဉာတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၃၅။ “ဥပဇ္ဈံ ဂဏိဿတိ”တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သာမဏေရဿ၊ အား။ ဒါနံ၊ သင်္ကန်းပေးခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ သိစေ၏။ တေန စ၊ ထို ဥပဇ္ဈံ ဂဏိဿတိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ သာမဏေရကာလေ၊ သာမဏေ တုန်း ကာလက။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ဥပသမ္ပန္နကာလေ၊ ပဉ္စင်းခံသော အခါ ၌။ အတ္ထိန္ဒတောပိ၊ လူယက်သော ရဟန်းအားလည်း။ ပါမိတ္တိယံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခုဿ သာမံ စိဝရံ ဒတွာ” တိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကား ကို။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ ဥက္ကဋ္ဌနည်းအစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကမ္မေ၊ အမှုကို။ အကတေ၊ မပြုသည်ရှိသော်။ ဘတိသဒိသတ္တာ၊ အခန့် တူသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ “အာဟရာပေတံ၊ ပန ဝဋ္ဋတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိကပ္ပနု- ပဂပစ္စိမစိဝရတာ၊ အငယ်ဆုံး ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်း၏အဖြစ်လည်း ကောင်း။ သာမံ ဒိန္နတာ၊ ကိုယ်တိုင်ပေးအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ လက- သညိတာ၊ မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပန္နတာ၊ ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကောဝေသေန၊ အမျက်၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထိန္ဒနံ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင် လုခြင်းလည်းကောင်း။ အတ္ထိန္ဒာပနံ ဝါ၊ သူတပါးကို လု စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣမာနိ၊ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာ ပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၆-သုတ္တဝါသုတ္တံ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၃၆။ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌။ ဝီတဝီတဌာနံ၊ ကို။ ယသ္မိံ စတုရသမ္ဘာရိမ္ပိ၊ အကြင် လေးထောင်သစ်သား၌။ ပလိဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ရစ်ကုန်၏။ တဿ၊ ထို လေးထောင်သစ်သား၏။ ဝါ၊ လိပ်၏။ “တုရိ”တိ နာမ်၊ တုရိဟူသော အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါယန္တော၊ ရက်ကုန်သည်ရှိသော်။ တိရိယံ သုတ္တံ၊ ဖိလာဖြစ်သော ချည်ကို။ ဝါ၊ အဖောက်ချည်ကို။ ပဝေသေတော၊ သွင်း၍။ ယေန၊ အကြင် လက်ခတ်ဖြင့်။ အာကောဋ္ဌေန္တော၊ ခတ်ကုန်လျက်။ ဝတ္ထေ၊ အဝတ်၌။ စာနဘာဝံ၊ တစ်နက် ထူသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ တံ၊ ထို ခတ်ကြောင်းဖြစ်သော လက်ခတ်ကို။ “ဝေမ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝံစတိ၊ ၏။

“ဣတရသ္မိံ တထေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝါယံတုံ၊ ရက်ခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓကာလတော၊ အားထုတ်သော ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယထာဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိကပ္ပနာလောကံ သော အပိုင်းအခြားသည်။ နိဋ္ဌိတေယေဝ၊ ပြီးသော်သာလျှင်။ ဒုက္ကဋ္ဌမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို ဝိကပ္ပနာလောကံသော အပိုင်း အခြား ပြီးသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝါယနပယောဂေသု၊ ရက်ခြင်းပယောဂ တို့၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။

☞ (၃၅၉) “တန္တေ ဌိတံယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ အဓိဋ္ဌိတေ၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်သည်ရှိသော်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဝီတံ၊ ရက်ရက်သမျှသည်။ အဓိဋ္ဌိတဂတိကမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန် တင် အပ်သည်နှင့် တူသော အလားရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ဒသ၊ မြိတ်ဆာတို့ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ဝိသံ ဝိသံ၊ အသီး အသီး။ သပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝီတံ၊ ရက်အပ်သည်။ သစေ ပန ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ပစ္စေကံ၊ အသီး အသီး။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သလျှင် ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ကပ္ပိယသုတ္တံ၊ ကပ္ပိယချည်ကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ အညာတကအပ္ပဝါရိတေနာပိ၊ အဆွေမတော်သည် မဖိတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အကပ္ပိယတန္တံ ဝါယေန၊ မအပ်သော ယက်ကန်းသည်ကို။ “သုတ္တံ၊ ချည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါယာပေဇ္ဇော”၊ ရက်စေမည်သူကား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိအာဒိ-

ပရိယာယမုခေ၊ ဤသို့အစရှိသော ပရိယာယကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဝါယာ-  
 ပေန္တဿ၊ ရက်စေသော ရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ် မသင့်။ တေ-  
 နေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌။  
 “ဝါယာပေယျာ”တိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ “စိဝရံ မေ အာဝုသော  
 ဝါယံသာတိ အကပ္ပိယဝိညတ္တိယာ ဝါယျာပေယျာ”တိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထော၊  
 အနက်ကို။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောရဟန်းသည်။ အကပ္ပိယ-  
 တန္တဝါယေန၊ မအပ်သော ယက်ကန်းသည်ကို။ ဝါယာပေတိ နာမ၊ ရက်  
 စေသည်မည်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အစွမ်းဖြင့် ဆိုသည်ရှိသော်။ န  
 ဝါယာပေတိ နာမ၊ ရက်စေသည် မမည်။

၆၄၀။ “အနာပတ္တိ စိဝရံ သိဗ္ဗေတု”န္တိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။  
 ဣမိနာ သိက္ခာပဒေနေဝ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်  
 မသင့်။ အကတဝိညတ္တိပစ္စယာ ပန၊ မပြုအပ်သော ဝိညတ်ဟူသော အကြောင်း  
 ကြောင့်ကား။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊  
 ကုန်၏။ အကပ္ပိယသုတ္တဟာ၊ မအပ်သောချည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ အတ္ထု-  
 ဒ္ဓေသိကတာ၊ မိမိကို ရည်ညွှန်းအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အကပ္ပိယ-  
 တန္တဝါယေန၊ မအပ်သော ယက်ကန်းသည်ကို။ အကပ္ပိယဝိညတ္တိယာ၊ မအပ်  
 သော တောင်းခြင်းဖြင့်။ ဝါယာပန၊ ရက်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ  
 ဣမာနိတိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။  
 သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၄၂။ သတ္တမေ၊ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌။ “ကိဉ္ဇိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာ”တိ  
 ဣဒံ၊ ဟူသော စကားသည်။ ပယောဂဘေဒဒဿနံ၊ လုံ့လအထူးကို ပြ  
 ကြောင်းသာတည်း။ ဒါနံ ပန၊ ပေးခြင်းသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။  
 အင်္ဂါ၊ အင်္ဂါ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။  
 တဿံ၊ ထို အနုပဒဇ္ဇေယျ-ဟူသော ပုဒ်၏။ ဝိဘဂေ၊ ဝိဘင်း၌။ “အန္တမသော  
 ဓမ္မမ္ပိ သဏတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ သေသံ၊ ကြွင်း  
 သော စကားသည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သလျှင်ကတည်း။ အညာတကအပ္ပ-  
 ဝါရိတာနံ၊ အဆွေမတော်သောသူ၊ မဖွဲ့တ်သောသူတို့၏။ တန္တဝါယေ၊  
 ယက်ကန်းသည်တို့သို့။ ဥပသကမိတာ၊ ကပ်၍။ ဝိကပ္ပံ၊ အထူးစီရင်ခြင်းသို့။  
 အာပဇ္ဇနတာ၊ ရောက်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ စိဝရဿ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓေ



သိကတံ၊ မိမိဗ္ဗိ ရည်ညွှန်းအပ်သော အဖြစ်လည်းကောင်း။ တံဏှ  
 အတ္တနော၊ ထိုမိမိ၏။ ဝစနေ၊ စကားကြောင့်။ သုတ္တဝစနံ၊ ချည်တိုးပွား  
 ခြင်းလည်းကောင်း။ စိဝရပဋိလာဘော၊ သင်္ကန်းရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ  
 ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊  
 တို့တည်း။

မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၈-အဇ္ဈကစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

(၃၆၀) ၆၄၆။ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌။ ဆဋ္ဌိယံ၊ သီတင်းကျွတ်  
 လဆန်း၊ ခြောက်ရက်နေ့၌။ ဥပ္ပန္နစိဝရဿ၊ ရသော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်း  
 အား။ ကောဒသမာရုဏော၊ တဆယ့်တခုမြောက်သော အရုဏ်သည်။ စိဝရ-  
 ကာလေ၊ သင်္ကန်းကာလ၌။ ဥဋ္ဌာတိ၊ တက်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ “ဆဋ္ဌိ-  
 တော ပဋ္ဌာယာ”တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန စ၊  
 ထို ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ အနုပ္ပန္န-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်လည်း။ (ဒဿတိ-ဋ္ဌိ  
 စပ်)။ “ဒသဟာနာဂတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်  
 ကြောင့်။ ပဉ္စမိတော၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ငါးရက်နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။  
 ပုဏ္ဏမိတော၊ လပြည့်နေ့မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒသသု အရုဏေသု၊ ဆယ်အရုဏ်  
 တို့သည်။ ဥဋ္ဌိတေသုပိ၊ တက်ကုန်သော်လည်း။ စိဝရံ၊ သည်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊  
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပုဏ္ဏမိယာ၊ လပြည့်နေ့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။  
 ကောဒသ ဒိဝသ၊ တဆယ့်တရက်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှသော သင်္ကန်းကိုသာလျှင်။ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန၊  
 ဤ အဇ္ဈကစိဝရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ လဒ္ဓိံ၊ ရအပ်၏။ ဆဋ္ဌိတော၊ ခြောက်ရက်  
 နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ ရသော။ သဗ္ဗစိဝရံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ကန်း  
 သည်။ ပဌမကထိနသိက္ခာပဒဝသေနော၊ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၏ အစွမ်းအား  
 ဖြင့်သာလျှင်။ ယာဝ စိဝရကာလံ၊ သင်္ကန်းအခါတိုင်အောင်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊  
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ၏။

၆၅၀။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပဌမကထိနာဒိသိက္ခာပဒေဟိ၊ ပဌမကထိန  
 စသော သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ တဿ တဿ စိဝရဿ၊  
 ထိုထိုသင်္ကန်း၏။ ပရိဟာရံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဣဓေဝ၊ ဤ အဇ္ဈကစိဝရ  
 သိက္ခာပုဒ်၌သာလျှင်။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ သမ္ပိဇ္ဇေတော၊ ပေါင်း၍။  
 ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုရကား။ “အတိရေကစိဝရဿာ”တိအာဒိ၊ အစရှိ

သော စကားကို။ အာဟ။ ။ “အနတ္တတေ ကထိနေ ဧကောဒသဒိဝသာဓိ-  
 ကော မာသော၊ အတ္တတေ ကထိနေ ဧကောဒသဒိဝသာဓိကာ ပဉ္စ မာသာ”တိ၊  
 ဟူ၍။ အယမေဝ ပါဠော၊ ဤပါဠိသည်သာလျှင်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ သမေ-  
 တိ၊ ညီ၏။ ကေဝိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား။ “ဒသဒိဝသာဓိကော-  
 မာသော၊ ဒသဒိဝသာဓိကာ ပဉ္စ မာသာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။  
 ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ဝစနံ၊ သည်။ န  
 ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ အညထာ၊ ဒသဒိဝသာဓိကော-ဟု အဋ္ဌ  
 ကထာပါဠိ နေသင့်သည်ရှိသော်။ “နဝါဟာနာဂတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗတော၊  
 ဟောရာသင့်သောကြောင့်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ မာတိကာဋ္ဌကထာယဉ္စ၊  
 မာတိကာ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ “ကာမဉ္ဇေသ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ  
 ဓာရေတဗ္ဗံ” န္တိ ဣမိနာဝ သိဒ္ဓေါ၊ အဋ္ဌပုတ္တဝိဝသေန ပန အပုပ္ဖံ ဝိယ အတ္ထံ  
 ဒဏှေတွာ သိက္ခာပဒံ ဌပိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ပါဠိ၊ အကြင်ပါဠိကို။ လိခန္တိ၊  
 ရေးကုန်၏။ တံ ပါဠိ၊ ထိုပါဠိသည်။ ပမာဒလိခိတံ၊ မေ့လျော့၍ ရေးသား  
 အပ်သော ပါဠိတည်း။ “ပဝါရုဏမာသဿ ဇုဏပက္ခပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယ  
 ဥပ္ပန္နဿ စီဝရဿ နိမာနကာလော ဒသိတော ဟောတိ” တိ၊ ဟူ၍၊ ဝတ္ထုတွာ၊  
 ဆိုအပ်ပြီးသောကြောင့်တည်း။ ဣမမေဝ ပမာဒပါဠိံ၊ ဤမေ့လျော့၍ ရေး  
 အပ်သော ပါဠိကိုပင်လျှင်။ ဝဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဘဒန္တဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယေန စ၊  
 အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ်ဆရာသည်လည်း။ “ပရိဟာရေကမာသောဝ၊ ဒသာဟပရမော  
 မတော” တိအာဒိ၊ အစရှိသော ဝိနိစ္ဆယဂါထာကို။ ဝံတ္ထံ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။  
 ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ။

၊ အဓ္မေကစီဝရသဒိသေ အညသ္မိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဓိဋ္ဌိ-  
 တေ၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်ပြီးသော။ ဥပ္ပန္နကာလာကာရာဒိသာဒိသေန၊ ရသော  
 ကာလ၊ ရသော အခြင်းအရာ အစရှိသည် တူသဖြင့်။ အဓ္မေကစီဝရသဒိသေ၊  
 အဓ္မေက သင်္ကန်းနှင့် တူသော။ အညသ္မိံ၊ စီဝရေ၊ တပါးသော သင်္ကန်း၌။  
 အဓ္မေကစီဝရသညာယ၊ အဓ္မေကသင်္ကန်း အမှတ်ဖြင့်။ စီဝရကာလံ၊ ကို။  
 အတိက္ကမေတိ၊ လွန်စေအံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။  
 တေနော၊ ထိုသို့ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးသည်ကို လွန်စေခြင်းကြောင့် သာလျှင်။  
 ဧတ္ထ၊ ဤအနဓ္မေကစီဝရတိက်၌။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အနာပတ္တိံ၊ ကို  
 လည်းကောင်း။ ဝုတ္တာ၊ ။ ဟိ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမကား။  
 ဣတရထာ၊ အဓိဋ္ဌာန် မတင်သောသင်္ကန်းကို လွန်စေသည်ရှိသော်။ တိသုပိ

ပဒေသု၊ သုံးပုဒ်လုံး တို့၌လည်း။ ပါစိတ်တ္ထိယသေဝံ၊ ပါစိတ်ကို သာလျှင်။  
 ဝတ္ထုဗ္ဗတော၊ ဟောသင့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ။ အနုစေကစီဝရဗ္ဗိ၊  
 အစေက မဟုတ်သော သင်္ကန်းကိုလည်း။ စီဝရကာလံ၊ ကို။ အတိက္ကမယ-  
 တော၊ လွန်စေသောရဟန်းအား။ အစေကစီဝရတ္ထိကေ ဝိယ၊ အစေက  
 စီဝရတိက်၌ကဲ့သို့။ ပါစိတ္ထိယမေဝံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊  
 သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမပ္ပမာဏဿ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်း  
 တွင် အငယ်ဆုံး ပမာဏရှိသော။ အစေကစီဝရဿ၊ ၏။ အတ္ထုနော(၃၆၁)  
 သန္တကတာ၊ မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ကတ္တိကတေမာသံပုဏ္ဏမာယ၊  
 သိတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့သို့။ ဒသာဟာနာဂတာယ၊ ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်  
 မီ။ ဥပ္ပန္နဘာဝေ၊ ရသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ အနုဓိဋ္ဌိတအဝိကပ္ပိတတာ၊  
 အဓိဋ္ဌာန်မတင်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုသော အဖြစ်လည်းကောင်း။ စီဝရကာလာတိတ္ထ-  
 မော၊ သင်္ကန်းကာလကို လွန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဣမာနိ၊ စတ္တာရိ၊  
 ဤလေးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။

အစေကစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-သံသကံသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၅၂-၃။ နဝမေ၊ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌။ (အာဟ-၌ စပ်)။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်  
 ၌။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ဃရံ၊ အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ထိုကြောင့်။ ဂါမော၊ ရွာကို။ အန္တရဗာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊  
 ထိုကြောင့်။ “အန္တောဂါမေ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ “ပဌမံ၊ ဝျာနံ ဥပ-  
 သမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ ဣမဿ၊ ဟူသော ဥဋ္ဌေသ၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်း၌။  
 “ဥပသမ္ပဇ္ဇ”န္တိ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ဟူ၍။ သာနုသာရံ၊ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်မြဲတကဲ့။ ဥဒ္ဓရံ၊  
 ထုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုဥပသမ္ပဇ္ဇ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ဥပသမ္ပဇ္ဇန္တိ  
 အာဒိသု ဝိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿာပိတိ၊ ဟူသည်ကား။  
 “ဝုတ္ထဝဿာန”န္တိ ဝိဘင်္ဂပဒဿပိ၊ ဝုတ္ထဝဿာနံ-ဟူသော ပဒတာဇနီပုဒ်၏  
 လည်း။ “ဝုတ္ထဝဿာန”န္တိ စ ပဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း။ နိဋ္ဌါရဏေ၊  
 နိဋ္ဌါရဏအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဧတေန၊ စ၊  
 ဤ ဝုတ္ထဝဿာနံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။ အနတ္တတကထိနာနံ၊ ကထိန်မခင်း  
 ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ကထိနမာသေပိ၊ ကထိန်လ၌လည်း။ အသမာဒါန-  
 စာဓော၊ သင်္ကန်းမယူပဲ လှည့်လည်ရခြင်းကို။ နိဋ္ဌိနံ၊ လဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ  
 ဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ သိဗ္ဗံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။

ဣတရထာ၊ ကထိန်မခင်းပဲ သင်္ကန်းကာလ၌ အသမာဒါနစာရကို ရသည်ရှိသော်။ သိက္ခာပဒဿေဝ၊ ဤ သင်္ကန်း သိက္ခာ ပုဒ်၏သာလျှင်။ နိရတ္တကတ္တော၊ အကျိုးမရှိရာသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ခေါ်။

“ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဂါမပရိယန္တေ၊ ရွာအစွန်း၌။ ဌိတဃရူပစာရတော၊ တည်သော အိမ်၏ဥပစာရမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဧကော လေဉ္စုပါတော၊ ခဲတကျသည်။ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနံ နာမ၊ အရံထိုက်ရာ အရပ်မည်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေပိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း။ “အပရိက္ခိတ္တဿ ပဋ္ဌမလေဉ္စုပါတတော ပဋ္ဌာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခေါ်။ တန္တိ၊ တံ-ဟူသည် ကား။ တံ ပဋ္ဌမသေနာသနာဒိ၊ ထိုရွေးဦးစွာသော ကျောင်းအစရှိသည်ကို။ မဇ္ဈိမနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန၊ မဇ္ဈိမနိကာယအဋ္ဌကထာ၌ကား။ ဂါမဿ၊ ရွာ၏။ ဥပစာရံ ဣဝ၊ ဥပစာရကိုကဲ့သို့။ ဝိဟာရဿပိ၊ ကျောင်း၏လည်း။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာရကို။ နိဟရိတော၊ ထုတ်၍။ ဥဘိန္နံ လေဉ္စုပါတာနံ၊ ခဲနှစ်ကျတို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ မိနိတဗ္ဗန္တိ၊ တာအပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခေါ်။

“ကောသမ္ဗိယံ အညတရော ဘိက္ခု ဂိလာနော ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ကောသမ္ဗကသမ္ဗုတိ အနညာတာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ခေါ်။ “အယဉ္စ ပစ္ဆိမဒိသံ ဂတော ဟောတိ”တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အန္တရသရေ၊ ရွာတွင်း၌။ စိဝရံ၊ ကို။ နိက္ခိပိတော၊ ထား၍။ စသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝသန္တဿ၊ နေသော ရဟန်းအား။ သကလမ္ဗိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ စိဝရကာလံ၊ သင်္ကန်းကာလပတ်လုံး။ ဝသိတုံ၊ နေခြင်းငှါ။ ဝိနုတိ၊ အပ်၏။ တတော၊ ထိုနေရာ ကျောင်းမှ။ အညတ္ထ၊ တပါးသော အရပ်သို့။ ဂမနကိစ္စေ၊ သွားရန် ကိစ္စသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိဟာရတော၊ ကျောင်းမှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဆာရတ္ထံ၊ ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံး။ ဝိပုဝါသော၊ ကင်း၍ နေရသည်ကို။ အနညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “သေနာသနံ အာဂန္တသတ္တမံ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတု”န္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အံဟ၊ ခေါ်။ ဝသိတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အရုဏံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာပေတော၊ တက်စေ၍။ တတ္ထေဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ တသ္မိညေဝ ဂတဋ္ဌာနေ၊ ထိုသွားရာ အရပ်ကပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့ကို။ အဋ္ဌကထာယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာ၌ပင်လျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

သာသကံသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။



၁၀-ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

☞ (၃၆၂) ၆၆၀။ ဒသမေ၊ ဒသမသိက္ခာပုဒ်၌။ “ရောပိတမာလာဝတ္ထ-  
 တော”တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။  
 နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ရောပိတံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော ပန်းပင်ကို။ သန္ဓာယ၊  
 ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနောစိတံ၊ မဆွတ်သေးသော။ မိလဝယမာနံ၊ ညှိုးနွမ်း  
 သော ပန်းကို။ ဩစိနိတွာ၊ ဆွတ်၍။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခု၌။  
 ပူဇေတံ၊ ပူဇော်ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဌိတံ ဒိသ္မာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သေ-  
 သကံ၊ ကြွင်းသော လူပုယဝတ္ထုကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဌိတံ၊ တည်  
 လည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ယတ္ထ ဣစ္ဆယ၊ တတ္ထ ဧဇယာ”တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော  
 ပုဒ်၌။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ “အသုကဿ၊ ဤအမည်ရှိသော သူအား။  
 ဧယံ”တိ၊ လူလော့ဟူ၍။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ ဧဝံသော၊ အပြစ်  
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ နည်း။ “တုမ္မာကံ ရူပိယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊  
 ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သံဃော၊ ၌။ ပရိဏတဘာဝေါ၊ ညွတ်  
 သောအဖြစ်လည်းကောင်း။ တံ၊ ထိုညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥတွာ၊ သိလျက်။  
 အတ္တနော၊ သို့။ ပရိဏာမနံ၊ ညွတ်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ပဋိလာဘော၊  
 ရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဧတ္ထ၊  
 ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့တည်း။

ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။  
 တတိယော၊ သော။ ပတ္တဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဣတိ ဣမိနာ ဝစနက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊ သော။ ဝိနယဌတ-  
 ထာယ၊ ၏။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ဝိမတိဝိနောဒနိမည်သော ဌိကာကျမ်း၌။  
 တိသကဝဏ္ဏနာနယော၊ နိဿဂ္ဂိသိက္ခာပုဒ်သုံးဆယ်ကို ဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်  
 သောနည်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ပဌမော-ဘာဝေါ၊ ပထမအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာနိဿယ၊ ပထမပိုင်းပြီးပြီ။